Über dieses Buch

Dies ist ein digitales Exemplar eines Buches, das seit Generationen in den Regalen der Bibliotheken aufbewahrt wurde, bevor es von Google im Rahmen eines Projekts, mit dem die Bücher dieser Welt online verfügbar gemacht werden sollen, sorgfältig gescannt wurde.

Das Buch hat das Urheberrecht überdauert und kann nun öffentlich zugänglich gemacht werden. Ein öffentlich zugängliches Buch ist ein Buch, das niemals Urheberrechten unterlag oder bei dem die Schutzfrist des Urheberrechts abgelaufen ist. Ob ein Buch öffentlich zugänglich ist, kann von Land zu Land unterschiedlich sein. Öffentlich zugängliche Bücher sind unser Tor zur Vergangenheit und stellen ein geschichtliches, kulturelles und wissenschaftliches Vermögen dar, das häufig nur schwierig zu entdecken ist.

Gebrauchsspuren, Anmerkungen und andere Randbemerkungen, die im Originalband enthalten sind, finden sich auch in dieser Datei – eine Erinnerung an die lange Reise, die das Buch vom Verleger zu einer Bibliothek und weiter zu Ihnen hinter sich gebracht hat.

Nutzungsrichtlinien

Google ist stolz, mit Bibliotheken in partnerschaftlicher Zusammenarbeit öffentlich zugängliches Material zu digitalisieren und einer breiten Masse zugänglich zu machen. Öffentlich zugängliche Bücher gehören der Öffentlichkeit, und wir sind nur ihre Hüter. Nichtsdestotrotz ist diese Arbeit kostspielig. Um diese Ressource weiterhin zur Verfügung stellen zu können, haben wir Schritte unternommen, um den Missbrauch durch kommerzielle Parteien zu verhindern. Dazu gehören technische Einschränkungen für automatisierte Abfragen.

Wir bitten Sie um Einhaltung folgender Richtlinien:

+ *Nutzung der Dateien zu nichtkommerziellen Zwecken* Wir haben Google Buchsuche für Endanwender konzipiert und möchten, dass Sie diese Dateien nur für persönliche, nichtkommerzielle Zwecke verwenden.

+ *Keine automatisierten Abfragen* Senden Sie keine automatisierten Abfragen irgendwelcher Art an das Google-System. Wenn Sie Recherchen über maschinelle Übersetzung, optische Zeichenerkennung oder andere Bereiche durchführen, in denen der Zugang zu Text in großen Mengen nützlich ist, wenden Sie sich bitte an uns. Wir fördern die Nutzung des öffentlich zugänglichen Materials für diese Zwecke und können Ihnen unter Umständen helfen.

+ *Beibehaltung von Google-Markenelementen* Das "Wasserzeichen" von Google, das Sie in jeder Datei finden, ist wichtig zur Information über dieses Projekt und hilft den Anwendern weiteres Material über Google Buchsuche zu finden. Bitte entfernen Sie das Wasserzeichen nicht.

+ *Bewegen Sie sich innerhalb der Legalität* Unabhängig von Ihrem Verwendungszweck müssen Sie sich Ihrer Verantwortung bewusst sein, sicherzustellen, dass Ihre Nutzung legal ist. Gehen Sie nicht davon aus, dass ein Buch, das nach unserem Dafürhalten für Nutzer in den USA öffentlich zugänglich ist, auch für Nutzer in anderen Ländern öffentlich zugänglich ist. Ob ein Buch noch dem Urheberrecht unterliegt, ist von Land zu Land verschieden. Wir können keine Beratung leisten, ob eine bestimmte Nutzung eines bestimmten Buches gesetzlich zulässig ist. Gehen Sie nicht davon aus, dass das Erscheinen eines Buchs in Google Buchsuche bedeutet, dass es in jeder Form und überall auf der Welt verwendet werden kann. Eine Urheberrechtsverletzung kann schwerwiegende Folgen haben.

Über Google Buchsuche

Das Ziel von Google besteht darin, die weltweiten Informationen zu organisieren und allgemein nutzbar und zugänglich zu machen. Google Buchsuche hilft Lesern dabei, die Bücher dieser Welt zu entdecken, und unterstützt Autoren und Verleger dabei, neue Zielgruppen zu erreichen. Den gesamten Buchtext können Sie im Internet unter `http://books.google.com` durchsuchen.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

NOVI

RJEČNIK

hrvatskoga i njemačkoga jezika.

Z porabu pravnikâ, činovnikâ, učiteljâ, trgovaca i obrtnikâ itd., po najnovijih izvorih sastavio

Ivan Filipović.

uz sudjelovanje

Gjure Deželića i Ljudevita Modca.

I. NJEMAČKO-HRVATSKI DIO.

U Zagrebu 1869.

Naklada knjižare Lavoslava Hartmána.

Digitized by Google

Tiskom A. Jakića.

Digitized by Google

Neues

Wörterbuch

der kroatischen und deutschen Sprache.

Zum Gebrauche für Juristen, Beamte, Lehrer, Handel- und Gewerbetreibende ꝛc., nach den neuesten Quellen zusammengestellt von

Ivan Filipović,

unter Mitwirkung von

Gjuro Deželić und Ljudevit Modec.

I. DEUTSCH-KROATISCHER THEIL.

Agram, 1869.

Verlag von Leop. Hartmán's Buchhandlung.

Digitized by Google

Stack
Annex
5
050
009
V. 1

Tiskom A Jakića.

Digitized by Google

Predgovor.

Ovim predajemo javnosti nov rječnik hrvatskoga i njemačkoga jezika, sastavljen prema sadanjemu razvoju našega jezika i književnosti, i prema potrebam, koje su se više nego igda prije pojavile u praktičnom životu.

Dobro nam poznate bijahu potežkoće, koje su se svladati imale kod ovakova podhvata kako u filologičkom, tako i u tekničko - nazivnom pogledu, počem nam na tom polju još preveć potrebnih pomoćišta manjka; nu mišljasmo ipak, da svakako zadovoljiti moramo vremenu i s njim sve više i više javljajućoj se potrebi. Zato smo upotriebili ne samo sve, što nam naši stariji i noviji rječnikari, a osobito Vuk, Šulek, Parčić i Dežman pružaju, nego smo i prema razvijenim pojmom i raznim potrebam našega narodnog života, sliedeći druga slavenska narečja, stvarali gdješto i nove rieči, dok napokon nepodje za rukom na to pozvanim muževom naše akademije znanosti, da uz dobro ustanove što je bolje i najbolje; čemu će medjutim još svakako prilično vremena trebati.

Vorwort.

Hiermit übergeben wir der Oeffentlichkeit ein neues Wörterbuch der kroatischen und deutschen Sprache, das nach dem dermaligen Stande unserer Sprache und Literatur, und nach Maßgabe der sich mehr denn je kund gebenden Bedürfnisse im praktischen Leben, zusammengestellt ist.

Wir verkannten durchaus die Schwierigkeiten nicht, die bei einem solchen Unternehmen, sowohl in philologischer, als in techno-terminologischer Beziehung, überwunden werden mußten, da es uns an Hilfsquellen noch zu sehr gebricht; allein wir glaubten dennoch, der Zeit und ihren drängenden Anforderungen Rechnung tragen zu müssen. Wir benützten daher nicht nur alles, was uns von unseren älteren und neueren Lexikographen, namentlich aber von Vuk, Šulek, Parčić und Dežman dargeboten wurde, sondern suchten, nach Maßgabe der erweiterten Bedürfnisse in unserm Volksleben, dem Beispiele anderer slavischen Idiome folgend, hie und da neue Wörter zu formem und zu bilden, bis es den dazu berufenen Männern unserer vaterländischen Akademie der Wissenschaften dereinst gelungen sein wird, neben dem Guten das Bessere und Beste maßgebend festzustellen; was allerdings noch eine geraume Frist erheischen dürfte.

20411175 Digitized by Google

Da dakle barem što to manjku tomu u našoj knjizi dotle doskočimo, dajemo evo ovim rječnikom što smo boljeg imali i smogli, i nadamo se, da ćemo ne malu uslugu ukazati onim, koji se jednomu ili drugomu obijuh ovih jezika uče. Izdajemo pako najprije njemačko-hrvatski dio nesamo zato, da nam poslje hrvatsko-njemački što savršenijim bude, nego osobito i zato, što je ovaj mnogo potrebniji — onim, koji se u životu, uredu i službi hrvatskim jezikom služiti moraju, dočim je drugi dio (hrvatsko-njemački) više za razumak književnosti.

Svaki osnovan prigovor i svaki dobar savjet primit ćemo zahvalno, pa ćemo ga i rado upotriebiti, na koliko bude koristan razvoju našega jezika.

U Zagrebu koncem trav. 1869.

Pisci.

Um nun diese Lücke in unserer Literatur auch bis dahin nicht unausgefüllt zu lassen, bieten wir in diesem Wörterbuche unser Bestmöglichstes, und hoffen, denjenigen, die sich der einen oder der anderen dieser beiden Sprachen befleißigen, einen sehr wesentlichen Dienst erwiesen zu haben. Wir geben aber vorerst den deutsch-kroatischen Theil heraus, nicht nur um darnach erst den kroatisch-deutschen Theil desto vollständiger zusammenstellen zu können; sondern vornehmlich auch deswegen, weil dieser denjenigen, die angewiesen sind, sich im Leben, Amt und Beruf kroatisch zu bewegen, zunächst Noth thut, während der zweite Theil (kroatisch-deutsch) mehr zum Verständniß der Lektüre erforderlich ist.

Wir werden jede gegründete Bemängelung und jeden guten Rath dankbar annehmen, und im Interesse des Fortschrittes unserer Sprache mit Vergnügen beachten.

Agram Ende April 1869.

Die Verfasser.

Digitized by Google

Kratice.	Abkürzungen.
adj. Adjectivum.	kfm. merk. — kaufmänniſch, merkantiliſch.
adv. Adverbium.	Kinderſp. — Kinderſprache.
anat. — anatomiſch.	Kkht. — Krankheit.
Artill. — Artillerie.	lt. — lateiniſch.
aſtr. — aſtronomiſch	log. — logiſch.
b. — bei, beim.	M. pl. — Mehrzahl, Plural.
Bauk. — Baukunſt.	Mal. — Maler.
bot. — botaniſch.	m. — masculinum.
Brgb. — Bergbau.	math. — mathematiſch.
Brgw. mont. — Bergweſen, Montaniſtik.	med — mediziniſch.
chem. — chemiſch.	min. — mineralogiſch.
chir. — chirurgiſch.	Mühlb. — Mühlbau.
Deichb. — Deichbau.	muſ. — muſikaliſch.
ehem. — ehemals.	myth. — mythologiſch.
engl. — engliſch.	n. — neutrum.
f. — faeminum.	o., od. — oder.
fig. — figürlich.	phyſ. — phyſikaliſch.
etw. — etwas.	poët. — poetiſch.
Fortif. — Fortifikazion.	pop. — populär.
fr. — franzöſiſch.	Schifff. — Schifffahrt.
gem. — gemein.	Sternb. — Sternbild.
geom. — geometriſch.	ſpött. — ſpöttiſch.
Gew. — Gewächs.	u. — und.
gr. — griechiſch.	unv. — unverändert.
grm. — gramatikaliſch.	uſw. — und ſo weiter.
Hdl. — Handel.	v. ſ. — vidi, ſieh.
Inſtr. — Inſtrument.	v. — von, vom.
it. — italieniſch.	vlt. — veraltet.
jmd. — jemand.	wdm. — weidmänniſch.
jur. — juridiſch.	zool. — zoologiſch.
Kartenſp. — Kartenſpiel.	Zſmſtz. — Zuſammenſetzung.

Fremdwörter, die früher gewöhnlich mit **c**, nach der nun üblichen Schreibweiſe aber zumeiſt mit **k** geſchrieben werden, ſind unter **k** zu ſuchen.

Tudje rieči, koje su prije obično pisane sa **c**, a po sada navadnom se pravopisu većinom sa **k** pišu, imaju se pod **k** tražiti.

Digitized by Google

Digitized by Google

A.

A; wer A ſagt, muß auch B. ſagen tko počme, treba da i svrši.; à (bei Preiſen) po; 4 Pfund à 3. fl. 4 funte po 3 for.; à la, na; à la française (fr.) na francesku

Aal *m.* jegulja, ugor; (falſcher Faltenbruch) gužva, mrska; —baum *m.* pasje groždje; —artig, jeguljast; — artige Fiſche golotrbe; —beere *f.* crni grozdić (ribiz); —behälter *v.* Aalhälter; —brut *f.* leglo jegulja; —en hvatati, loviti ugore (jegulje); —falle *f.* ugorište, jeguljište; —fang *m.* lov na ugore, na jegulje; -fäße *f.* ugorilo, ugorovo kiće; —förmig ugorovit, jeguljast; —gabel *f.* osti za ugore; —hälter —kaſten *m.* ugornjak, jeguljnjak; — kirſche *v.* Vogelkirſche; —korb *v.* Aalreuſe; —lege *v.* Aalfalle; — prikke *v.* Aalgabel; — quappe, —raupe *f.* manjak, manjić; —reuſe *f.* koš za ugore; —ſtecher *m. v.* Aalgabel; —teich *m. v.* Aalhälter; —wehr *v.* Aalfalle; —wels *m.* ugoroviti som.

Aar (Adler) *m.* orao.

Aarbeere —kirſche, brekinja.

Aaron *m.*, — ſwurzel aronov koren.

Aarweihe *f.* u. *m.* škanjar.

Aas *n.* strv, strvina, mrcina, crkotina; —anger *m.* mrcinište, strvinište, *v.* Schindanger; —blatter *f.* gnojna krasta, čir..

Aaſen (Felle) mezdriti; vom Aaſe ſich nähren strviti se.

Aas-fliege *f.* zlatara, zlatarka; — freſſig strvan; —geruch —geſtank mrcetina; —gierig strvohlepan; —grube strvinište, mrcinište.

Aaſig, aashaft strvinski; *fig.* gnjusan.

Aas-käfer *m.* grobar, mrcinar; —platz, *v.* Aasgrube.

Aaß *n. v.* Röder; —en *v.* aaſen.

Ab *adv.* od, niz, doli, proć; den Hut ab kapu dol, odkrij se; die Hand ab ruku proć; auf und ab gore dole; ab und zu amo tamo; Kopf ab dole s glavom; einen Gulden auf oder ab jedan forint (stotinjak) više ili manje; Fluß a. niz vodu; Berg a. niz brdo, nizbrdice.

Abakus *m.* (lt.) (viereckige Platte, welche den Knauf einer Säule bedeckt) nadglavak, nadglavnica; (Rechentafel) računska tablica.

Abakkern odorati; doorati.

Abalde *f.* (ſpan.) skladište duhana.

Abalien-azion *f.* potudjenje; ustup, prenos, prodaja.

Abänder-lich promjeniv; (gram.) skloniv; —keit *f.* sklonivost; —n preinačiti, predrugojačiti, promjeniti, preinačivati, mienjati; (gram.) sklanjati; —ung, *f.* promjena, preinaka; sklonitba, sklonba; A. der öffentlichen Kreditspapiere in eine höhere Summe promjena javnih vjerovnih papira u višu svotu.

Abandon *m.* (fr.) (Hdl.) ustup (nječega) siguratelju; —iren ustu-

Digitized by Google

piti, pustiti nješto.

Abängſt=en, —igen izmučiti, nakiniti, uplašiti; ſich a. izmučiti se.

Abarbeiten odraditi, odradjivati; doraditi, svršiti; ſich a. iztrgati se.

Abärgern naljutiti, najéditi; ſich a. naljutiri se, najéditi se.

Abärnten dožeti, požeti.

Abart *f.* odrod; izmet, izrod; izmetnuće, odmetnuće, izvrglo; —en odroditi se, izvréi se; izmetnuti se, izvréi se, odmetnuti se; —ig odrodjen, odrodan; —ung odrodjivanje, odrodnost.

Abäſchern (einen Fiſch) ribu pepelom natrti, otrti; ribu popepeliti; ſich a. utruditi se, umoriti se.

Abäſen, abaſen (wbm.) pòpasti.

Abäſten okresati, oklaštriti, skresati (drvo).

Abäthmen (einen Schmelztiegel) usijati, usijavati talionik.

Abätzen, abbeitzen izgristi; izlužiti (kožu.)

Abäugeln namigivanjem nješto dobiti; smotriti trag.

Abba *m.* (hebr.) otac.

Abbaden okupati; ſich a. okupati se.

Abbakken, das Brod iſt abgebakken, kruh se je podlupio. odlupila se je kora od kruha; Obſt a. usušiti, posušiti voće.

Abbau *m.* razgradnja; —en razgraditi, razgrađivati, porušiti; zu (Ende bauen) dograditi; (in die Tiefe bauen) graditi u dubljinu; (Bergb.) dokopati (rudnik); die zufließenden Tagewäſſer a. odvratiti gornju vodu.

Abbe *m.* (fr.) duhovnik (bez župe), duhovni učitelj.

Abbeeren obrati jagode.

Abbeißen odgristi, odgrizati; podgristi; ogristi; er hat aller Scham den Kopf abgebiſſen bacio je obraz pod noge.

Abbeizen *v.* Abätzen.

Abberuf=en (einen Geſandten) odazvati; —ung *f.* odazov; —ung ſchreiben *n.* odazovnica

Abbe=ſtellen poreći, poricati (naručbinu); —ten (ſeine Sünden a.) odmoliti svoje grieh; ein Gebet a. izmoliti molitvu; —tten razpitati se sa ženom, odvojiti se od žene; —ttelu izmoljakati, izdrljančiti.

Abbäug=en sagnuti, saviti, odviti, sagibati, savijati; (gram.) *v.* Abändern.

Abbeuteln izdrmati, iztresti; (d. Schopfe) izkubsti, izkezmati koga; ſich a. (d. Zopfe) izkečkati se; (im Fahren) struckati se, sdroncati se.

Abbieg=en *v.* Abbeugen; —ung *f.* sagnuće, sagibanje, savijanje.

Abbieten *v.* Uiberbieten.

Abbild *n.* prilika, kopija, snimak; —en naslikati, slikovati; preslikati, prepisati; —ner *m.* slikar; preslikač; —ung *f.* slikovanje; (etwas Abgebildetes) slika.

Abbinden odriešiti, odvezati, odvezivati; eine Ader a. podvezati žilu; das Holzwerk a. prirediti gradju; ein Faß a. naobručati bačvu.

Abbiß *m.* ugrizak, odgrizak, grizotina; (Gewächs) *v.* Teufelsabbiß.

Abbitt=brief *m.* odprosnica; —e *f.* odpros, odprošnja; —en moliti oproštenje; (durch Bitten erlangen) izmoliti što.

Abblaſen odpuhnuti, odpuhati, oduhati, oduhnuti; (mit der Trompete) odtrubiti; ein Lied a. pjesmu odsvirati; eine Kanone a. opaliti top.

Abbl=atten, —ättern obrati (okidati) lišće; (d. Thieren) liliti, leliti; ſich a. ljuštiti se; —ätterung *f.* listober; (d. Thieren) liljenje.

Abbläuen (durchprügeln) izlupati, izvoštiti, promlatiti, izlemati; (die Wäſche) oplaviti, omodriti.

Abblühen ocvasti; (die Blüthen abblühen) otriebiti se.

Abbohr=en izvrtati, izbušiti, do-

Digitized by Google

vrtati; (Erdbohrer) (svrdao) rudnjak.

Abborgen (einem etwas) posuditi, posudjivati, uzajmiti, uzajmljivati, na vjeru uzeti.

Abbrand *m.* (in Schmelzhütten) sažeg.

Abbrändler *m.* pogorelac.

Abbrech=en odlomiti, odlamati, uzkršiti, ulomiti; odkinuti, odkidati; oblomiti, obkidati; polomiti; Blumen a. ubrati cviće; (Bauk.) razgraditi, razrušiti, razvaliti gradjevinu; die Rede a. presjeći, presiecati razgovor nječi; Unterhandlung a. dokinuti, dokidati dogovor; an der Zahlung a. nedoplatiti; Bier a. hladiti pivo; sich a. uzkratiti, uzkračivati si što; das Ab— *n.* Abbrechung *f.* ukidanje, odlamanje; razgradjivanje; ulom, razgrada; das Abgebrochene *n.* odlomak, ulomak, odkidak.

Abbrennen opaliti, ožeći; (verb.) spaliti, sažeći; eine Kanone a. paliti, opaliti, izbaciti top; sich a. opeći, opaliti se; ein Abgebrannter *v.* Abbrändler.

Abbrev=iatur, —iazion *f.* skračivanje; kratica; odkidanje; —iazionszeichen *n.* znak pokrate, pokratnik; —iiren, skratiti nješto.

Abbringen, (wegbr.) odnieti; (wegführen) odvesti, odvoditi; odvoziti; von etwas a. odvratiti, odvraćati; einen von einer Meinung ab. izbiti komu kakovu misao iz glave; das Abringen, —ung *f.* odklanjanje, odvraćanje, odvraćaj.

Abbr=ökkeln, —öseln izmrviti, razmrviti, razdrobiti, mrviti, drobiti; sich — drobiti se; ein abgebröseltes Stückchen drobtina (drobtinje), mrvoljak, mrvoljica, mrvica.

Abbruch *m.* (Abbrechung, Abbrechen) odkinuće, ulomak; einem Ab. thun biti na uštrb, na štetu biti (komu) sich A. thun sebi uzkratiti; jemanden an der Ehre Ab. thun njekomu vriedjati poštenje.

Abbrühen opariti, popariti, oprliti; (Kohl) a. obariti.

Abbürden raztovariti, razprtiti.

Abbürsten očetkati, okefati, omesti.

Abbüßen platiti, plaćati, trpiti; Buße thun pokoru činiti; mit der Krankheit ab. odležati, odbolovati.

Abc abeceda, abecavica; (das altslav.) azbuka; -buch *n.* abecedar, bukvar, početnica; —tafel abecednica, štica; -schüler, -schütze abecedarac, bukvarac, početničar.

Abcopiren (eine Schrift) prepisati; eine Zeichnung precrtati.

Abdach *n.* strieha; —en (Haus) odkriti, razkriti, strgati krov; (schiefe Fläche bilden) ostrmiti; sich a. naginjati se; —ung razkrivanje, trganje krova; (schiefe Fläche), ostrmina, položitost (s. Böschung).

Abdämmen (v. Wasser) zagatiti, prejaziti, udariti gât; (weg—) odgatiti, odjaziti.

Abdampf=en izpariti; izpuriti; -kessel *m.* parni kotao; —ung f. izpara; —ungs=Apparate *m. pl.* izparila; —ungsfähig izpariv.

Abdank=en (entlassen) odpustiti (koga iz službe; Truppen a. odpustiti, razpuštati vojsku; ein abgedankter Soldat odpušteni vojnik, odpuštenik; sein Amt a. ostaviti službu, odreći se službe, zahvaliti se na službi; —ung *f.* odpust, ostavka; —ungsrede *f.* zahvalni govor; —ungsschein *m.* ostavka.

Abdarben, sich lišiti se čega, od ustâ si uztegnuti; er darbt ab mori ga nevolja.

Abdeck=en (den Tisch) pospremiti stol; ein Thier a. oderati, oguliti živinče; (b. Kohlenb.) odkriti; —er *m.* derač; —erei *f.* deračtvo; —erwohnung *f.* deraonica; (der Ort) deralište.

Abdienen, (seine Zeit) odslužiti; auf=

Digitized by Google

hören zu dienen doslužiti.
Abbikation (lt.) ſ. Abdankung.
Abdingen odcienkati, odciganjiti štogod; najmiti (što u koga).
Abdomen (lt.) *n.* trbuh, tušća.
Abdominal trbušan; —es *pl.* trboperke ribe; —muskel trbušna mišica; —organe trbušni ustroji; —ſchwangerſchaft *f.* utrobno nošenje, trudnost u lubini; —typhus trbušna pošalina.
Abdre=hſeln otočiti, utočiti; —hen odsukati, odvrtiti; (herdrehen) svrnuti; den Kopf —hen zakrenuti vratom; die Augen a. odvratiti oči; —ſchen omlatiti, pomlatiti; einen a. izlupati, izmlatiti koga; (abgedroſchenes Stroh) prazna slama.
Abdringen odadrieti, oteti na silu; ein Geſtändniß a. prisiliti, da se nješto prizna; ein Verſprechen a. natjerati na obećanje; abgedrungen *adj.* prisiljeno, silom oteto.
Abdruck *m.* otiskivanje, štampanje, otisak; neuer A. pretisak; (eines Körpers in Wachs) kalup; (am Gewehr) odponac; A. des Gewehres odapeće puške; —en natiskati, odštampati; pretiskati, preštampati.
Abdrück=en odtisnuti, odtiskivati; ein Gewehr a. odapeti, okresati, skresati, opaliti, opaljivati, odapinjati pušku; —ung *f.* odapinjanje puške; ſ. Abformen.
Abdreſchregiſter *m.* kazalo mlatnje.
Abducens *adj.* (nervus), der Abzieher odvodnik (živac), odvlačnik.
Abductor sc. musculus, der Abzieh=muskel odvodnica (mišica), odvlačica.
Abdünſten ſ. Abdampfen.
Abdünſten (das Fleiſch) meso sdušiti.
Abeiſen odbiti led; odmrznuti se, razmrznuti se.
Abend večer, veče; gegen A. pod večer; vom Mittag bis znm A. od jutra do večera; es wird A. mrak se hvata, smrkava se; zu A. eſſen večerati; A. (Weſten) zapad; A.= večernji, zapadni; —andacht večernja, večernica, blagoslov; —beſuch posjet na veče (večernji); —brod *m.* večera; —eſſen večerati; —dämmerung *f.* sumrak, prvi mrak, suton; —falter *m.* vještica; —feier *f.* (Feierabend) počinak; —gebet *n.* večernja molitva; —land zapad; —länder zapadnjak, pl. zapadni narodi; —länbiſch *adj.* zapadnji, zapadnjački; adv. na zapadnju; —lich večernji; —lied večernja pjesma; —mahl *n.* večera; das heil. A. posljednja večera, pričest; das heil. A. empfangen pričestiti se, —mahlzeit *f.* večera; —muſik *f.* večernja glasba (svirka); —punkt *m.* zapadište (sunčano); —regen *m.* večernja kiša; —roth *n.* —röthe *f.* večernji žar, žaret, rumenilo; —s *adv.* u večer, do veče; heute —s večeras; geſtern —s sinoć; vorgeſtern —s preksinoć; morgens und —s jutrom i večerom; —ſchule *f.* večernja škola; —ſegen *m.* večernja, blagoslov; —ſeite zapadna strana; —ſtern *m.* večernjača, (zviezda) večernica; —ſtille *f.* večernja tišina; —ſtunde *f.* večernja ura, večernja doba; —tiſch *m.* večera, večernje sielo; —unterhaltung *f.* večernja zabava; —völker *pl.* zapadni narodi; —wärts *adv.* na zapad, k zapadu; —weite *f.* zapadna daljina; —wind *m.* zapadni vjetar, zapadnjak; —zeit *f.* večernje doba, večer.
Abenteuer *n.* pustolovina; A. treiben pustoloviti; —er *m.* pustolov, leventa, klatnica, klatež, protuha; —lich *adj.* čudnovan, čudnovit, pustolovan; —lichkeit *f.* čudnovatost, pustolovnost.
Aber *conj.* ali, nu, no, ma, ama; a ipak, opet; pako, paka; ſie

Digitized by Google

ist nicht schön aber reich nije liepa, ali je bogata; ich rief ihn, er a. wandte sich ja sam ga zvao, a on se obrnu; oder a. ili pako; es ist ein aber dabei ima tu zaprieka; —acht (Reichsacht) *f.* proganjanje iz države; —esche *v.* Ebereschе; —glaube *m.* praznovierje, vrtež-i, vrtežljivost; —gläubig —gläubisch *adj.* praznovjeran, vrtežljiv.

Aberkennen (jur.) nedosuditi, odreći, zakratiti.

Abermal, —mals *adv.* opet, pak, opeta, iznovice, nanovo; —ig *adj.* opetan, opetovan, drugi, ponovljen.

Abernten *v.* Abärnten.

Aberrazion (lt.) zabluda.

Aberwitz *m.* suludost, bezumnost, nerazum; —ig šenut, suludast; ćaprdast, ćanut, cin—er Mensch ćaprda, ćaprdalo suludnjak; —sein, —eln, ćaprdati, budaliti, suludovati.

Abessen, von oben ojesti, ojedati aufessen poješti; Fleisch v. Knochen a. oglodati; Beeren a. ozobati jagode; a. (aufhören zu essen) dojesti, sich an Fischen a. prejesti se ribâ.

Abfahr=en odvesti, odvoziti; den Weg a. utrti put; Heu a. spraviti, spravljati sieno; zu Schiffe a. odploviti, otisnuti se; mit Jemanden kurz a. s njekim u kratko račun svršiti; a. (sterben) odapeti.

Abfahrt *f.* polazak, odlazak; (Landw) spust, podasica; kleine u. große Abfahrt mala i velika spust); —sgeld *n.* odlaznina, odlazbina; —sgeldbefreiung *f.* oprost odlaznine; —sstunde *f.* čas odlazka.

Abfaim (=s) *m. v.* Abschaum.

Abfall (es, *pl.* Abfälle) *m.* opad, padanje; (das abgefallene z. B. Obst) skoriš, skorišje; der A. des Wassers opad, opadanje, osjeka, osiecanje vode; —wasser omaja; (Abgang) odpadak, odpadci, otrebine; (b. Fleischhauern) drobno; (b. Schmied) okujina, opiljci, tarotine; (b. Schneider) odrezci, okrajci, odrezotine; (b. Tuchscher.) ostrižci; (b. Drechsl.) strugotine; (b. Zimerman.) iverje, skalje, trieśće; (b. Getreide) šuljak, orepak, otražak, ozadbina, tlak, ovijak; (b. Heu) trine, sjeninje; (b. Mist) trus, trice; — von jemanden odmet, odpad, odmetačina, odmetničtvo; —von der Religion prevjera, promjena vjere, prevrnuće vjerom, vjersko odpadničtvo; zum A. verleiten na odmetničtvo navesti, navadjati; zum A. von der Religion verleiten prevjeriti, na prevrnuće vjerom, vjersko odpadničtvo navesti; (Verlabenze) propad; seine Nahrung kommt in A. izmiče mu se hrana; (Ertrag) dohodak; in A. kommen izgubiti vrjedno ću, naći se u nevolji; (Seew.) zahod, zabas; —en opasti, opadati; (sich ablösen) odpasti, odpadati; (vom Wasser) osiecati; (von der Geschwulst) splasnuti se, oplasnuti se; a. am Leibe mršaviti, omršaviti, ginuti, sušiti se, osušiti se; von einem a. odmetnuti se, odmetati se (od koga), odreći se, ostaviti (koga); von der Religion a. prevrnuti vjerom, ostaviti vjeru, odpasti od vjere, prevjeriti se; (Bergb.) lošati; ein Schiff fällt vom Striche ab brod zalazi; die Beeren fallen vom Weinstocke ab runi, osipa se groždje.

Abfällig *adj.* opao; —es Urtheil nepovoljna presuda; —e Zinsen dospjele kamate; —e Seite des Daches strma strana krova; —e Meinung protivno mnenje.

Abfall=röhre *f.* ciev; —spost stavka manjka; —stabelle skrižaljka (izkaz) manjka.

Abfalzen (b. Tischl.) zautoriti, falcati, sfalcati.

Digitized by Google

Abfangen pohvatati, poloviti; Waſſer a. vodu uhvatiti; (Bergb.) podupрjeti, uhititi; einen Eber a. vepra smaknuti nožem.

Abfärben okrasati, pokrasati; (Farbe laſſen) puštati, gubiti krasu.

Abfaßen zarubiti, obrubiti, odbit[1] srhove.

Abfaſſ=en (eine Schrift) pismo sastavljati, pisati, sastaviti, napisati; ein Urtheil a. sastaviti, načiniti presudu; etw. ſchriftlich a. spisati nješto; ein Geſetz a. zakon stvoriti, —ung *f.* spisanje, sastavljanje; —ungslehre *f.* sastavoslovje.

Abfaulen odagnjiti.

Abfäumen *v.* Abſchäumen.

Abfegen omesti, pomesti, odmesti,

Abfeil=en odpiliti; (fertig feilen) dopiliti; —icht *n.* piljevina, odpiljci.

Abfeimen, Abfaimen *v.* Abſchäumen.

Abfertig=en etw. odpremiti, poslati nješto; —en einen odpraviti; (fertig machen) ovršiti, dovršiti, ovršivati; man hat ihm mit einer Tracht Schläge abgefertigt probatinjali su ga; —ung *f.* odpravljanje, odprava; A. der Beamtenswitwe odprava činovničke udove; —ungsgebühr *f.* odpravnina; —ungsſchein *m.* odpravnica, provodnica.

Abfeuer=n (Gewehr) baciti, bacati, izbacivati, paliti, opaliti, izpaliti, izpružiti pušku; ſie feuerten ihre Gewehre ab prosuše oganj iz pušakâ; —ung *f.* pucanje; A. der Kanonen grmljavina topova.

Abfiltriren (chem.) ocijediti (na platnu il papiru).

Abfind=en (den Gläubigen) namiriti, namirivati, naplatiti, naplaćivati, podmiriti (vjerovnika); einen Prinzen —en *v.* Apanagiren; ſich mit einem abfinden napraviti se, nagoditi se, izravnati se (s kim); bei einer Erbſchaft —en podmiriti, zadovoljiti; —ung *f.* nagoda; A. wegen der Verzehrungsſteuer nagoda sbog potrošarine; —ungsbetrag *m.* nagodni iznosak; —ungsgeld *n.* nagodina, nagodbina; —ungsſchein *m.* nagodnica; —ungsvertrag *m.* nagodna pogodba, ugovor.

Abfiſchen poloviti ribu; das Beſte a. skinuti skorup; er hat das Beſte abgefiſcht pala mu je sjekira u med.

Abflechten razplesti, razpletati; (zu Ende flech—) doplesti.

Abfleiſch=eiſen *n.* strugač; —en (Felle) ostrugati, omezdriti (kože).

Abfliegen odletiti, poletiti, odlietati, polietati; (Forſtw.) sahnuti.

Abfließen odteći, odticati.

Abflößen (Holz) splaviti, plaviti (drva).

Abfluß (ſſes, Abflüſſe) *m.* otok, oticanje; Ab. und Zufluß des Meeres plima i osjeka morska; A. graben m. prokop; —kanal *m.* otoka, jaža; —röhre *f.* otočnica (ciev); —wehr *n.* brana.

Abfolgen dati, predati, izručiti; a. laſſen poslati, opremiti.

Abfordern, einem etwas zahtjevati, tražiti, potrebovati što od koga; (abberufen) odazvati, odazivati; Gott hat ihn von der Welt abgefordert Bog ga je primio.

Abform=en kalupiti, oličiti; (b. Schuhmacher) skinuto s kalupa; (b. den Buchb.) otiskati, otiskivati; (Abgüſſe machen) odlievanje, slievanje; —ung *f.* otisak, otisk, kalupljenje, oličenje.

Abfragen izpitkivati, propitkivati, izpitati.

Abfreſſen požderati; (abweiden) pòpasti; ſich a. jesti se, izjesti se, der Gram frißt ihm das Herz ab jad ga mori.

Abfrieren (durchfrieren) ozebsti, promrznuti; —machen smrznuti se;

Digitized by Google

abgefroren ozebao, smrzao-la-lo.
Abfügen (bei Glas) pouštipati; (glatt hobeln) izblanjati, sravnati, ugladiti.
Abfühl=en (einem etwas) osjetiti se čemu kod koga.
Abfuhr *f.* odvoz, prevoz, vožnja; A. der Steuern plaćanje, odprema, predaja poreza; in A. bringen odvesti, izručiti, predati nješto.
Abführ=en (zu Fuß) odvesti, odvoditi; (am Wagen) odvesti, odvoziti; a. den Prozeß (weiter führen) nastaviti parnicu; (zu Ende führen) dovršiti; das Heuratsgut a. predati miraz ili donos; die Steuer a. platiti, odpremiti porez; zum Militär a. dati u vojnike; der Kranke führt ab tjera bolestnika; (mit Arzneimitteln) a. čistiti, očistiti; eine Schuld a. odužiti se, namiriti dug; Zinsen a. (abtragen) kamate izplatiti; einen vom Bösen odvratiti koga od zla; —end *adj.* čistiv, tjerajući; —mittel *n.* pročist.
Abfuhr=anzeige *f.* odpremna obznana; —sbetrag, *m.* odpremni iznosak; —skolonne *f.* opremni stupac; —sregister *m.* odpremno kazalo; —schein *m.* (Kass.) odpremi list, odpremnica; —schuldigkeit *f.* odpremna dužnost; —stermin *m.* odpremni rok.
Abführung *f.* odprema, odvoz, odvoženje; (med.) pročist; —smittel *n. v.* Abführmittel: —sweg, *m.* (med.) točilo, odvodište.
Abfüttern nahraniti, nakrmiti.
Abgab=e *f.* predaja, izručba, izručivanje; A. (Giebigkeit) daća, danak; (Wechsel) izdatba; A. (an Getreide) žitna daća, porez; —eneinnehmer *m.* pobirač (daće), poreznik; —enwesen *n.* pobiračtvo, porezničtvo; —samt *n.* razdatni ured; —skonsignazion (registar) naznaka, kazalo daćá; —spostamt *n.* razdatna pošta, izručbeni poštovni ured; —srezepisse *n.* izručnica; —sstazion f. razdatno mjesto.
Abgang *m.* (Weggehen) odlazak, polazak, pohod; (Herabgehen) silazak; A. der Waare prodja, prolazak; die Waare findet guten Abgang dobro prolazi roba; A. (deficit) manjak; (Mangel) nedostatak; (gänzlicher) nestašica, nestaja; er ist in A. gekommen nestalo ga je, propalo je; (Tara) dara; A. der Leibesfrucht *v.* Abortiren; den A. decken (Kass.) manjak nadoknaditi, nadomjestiti; A. aus diesen Leben preminuće; A— eines Erben kad nije nasljednika; aus A. eines Verbrechens von der Untersuchung ablassen odustati od iztrage, jer nema zločina; A. aus Mangel rechtlicher Beweise jer nema pravnih dokaza; nach A. der männlichen Linie kad izumre mužka loza; (Abtrettung vom Amte) ustup od ureda; —skolonne f. stupac manjka (nedostatka); —sgeld *n.* odlaznina; —srede f. odlazni govor, govor na rastanku; —srechnung f. sbrajanje manjka; —szeugniß *n.* odlaznica.
Abgängig *adj.* (abgänglich) —e Waare roba, koja prolazi; (fehlend) što fali, manjkajući.
Abgebacken *v.* Abbacken.
Abgeben (einem etwas) predati, predavati; izručiti, izručivati (njekomu nješta); ein Zeugniß a. svjedočiti, dati svjedočanstvo; Arzneien an den Kranken a. dati, davati bolestniku liekove; einen Ausspruch a. izreći presudu; einen Betrag an die Kasse a. predati blagajni njeku svotu; eine Erklärung a. očitovati se, izjasniti se; er gibt einen guten Kaufmann, Soldaten ab dobar je trgovac, vojnik od njega; einen Richter a. biti su-

Digitized by Google

Abfangen pohvatati, poloviti; Waſſer a. vodu uhvatiti; (Bergb.) poduprjeti, uhititi; einen Eber a. vepra smaknuti nožem.

Abfärben okrasati, pokrasati; (Farbe laſſen) puštati, gubiti krasu.

Abfaßen zarubiti, obrubiti, odbit[i] srhove.

Abfaſſen (eine Schrift) pismo sastavljati, pisati, sastaviti, napisati; ein Urtheil a. sastaviti, načiniti presudu; etw. ſchriftlich a. spisati nješto; ein Geſetz a. zakon stvoriti, —ung *f.* spisanje, sastavljanje; —ungslehre *f.* sastavoslovje.

Abfaulen odagnjiti.

Abfäumen *v.* Abſchäumen.

Abfegen omesti, pomesti, odmesti,

Abfeilen odpiliti; (fertig feilen) dopiliti; —icht *n.* piljevina, odpiljci.

Abfeimen, Abfaimen *v.* Abſchäumen.

Abfertigen etw. odpremiti, poslati nješto; —en einen odpraviti; (fertig machen) ovršiti, dovršiti, ovršivati; man hat ihm mit einer Tracht Schläge abgefertigt probatinjali su ga; —ung *f.* odpravljanje, odprava; A. der Beamtenswitwe odprava činovničke udove; —ungsgebühr *f.* odpravnina; —ungsſchein *m.* odpravnica, provodnica.

Abfeuer=n (Gewehr) baciti, bacati, izbacivati, paliti, opaliti, izpaliti, izpružiti pušku; ſie feuerten ihre Gewehre ab prosuše oganj iz pušakâ; —ung *f.* pucanje; A. der Kanonen grmljavina topova.

Abfiltriren (chem.) ocijediti (na platnu il papiru).

Abfind=en (den Gläubigen) namiriti, namirivati, naplatiti, naplaćivati, podmiriti (vjerovnika); einen Prinzen —en *v.* Apanagiren; ſich mit einem abfinden napraviti se, nagoditi se, izravnati se (s kim); bei einer Erbſchaft —en podmiriti, zadovoljiti; —ung *f.* nagoda; A. wegen der Verzehrungsſteuer nagoda sbog potrošarine; —ungsbetrag *m.* nagodni iznosak; —ungsgeld *n.* nagodina, nagodbina; —ungsſchein *m.* nagodnica; —ungsvertrag *m.* nagodna pogodba, ugovor.

Abfiſchen poloviti ribu; das Beſte a. skinuti skorup; er hat das Beſte abgefiſcht pala mu je sjekira u med.

Abflechten razplesti, razpletati; (zu Ende flech—) doplesti.

Abfleiſch=eiſen *n.* strugač; —en (Felle) ostrugati, omezdriti (kože).

Abfliegen odletiti, poletiti, odletiati, polietati; (Forſtw.) sahnuti.

Abfließen odteći, odticati.

Abflößen (Holz) splaviti, plaviti (drva).

Abfluß (ſſes, Abflüſſe) *m.* otok, oticanje; Ab. und Zufluß des Meeres plima i osjeka morska; A. graben m. prokop; —kanal *m.* otoka, jaža; —röhre *f.* otočnica (ciev); —wehr *n.* brana.

Abfolgen dati, predati, izručiti; a. laſſen poslati, opremiti.

Abforbern, einem etwas zahtjevati, tražiti, potrebovati što od koga; (abberufen) odazvati, odazivati; Gott hat ihn von der Welt abgefordert Bog ga je primio.

Abform=en kalupiti, oličiti; (b. Schuhmacher) skinuto s kalupa; (b. den Buchb.) otiskati, otiskivati; (Abgüſſe machen) odlievanje, slievanje; —ung *f.* otisak, otisk, kalupljenje, oličenje.

Abfragen izpitkivati, propitkivati, izpitati.

Abfreſſen požderati; (abweiden) pòpasti; ſich a. jesti se, izjesti se, der Gram frißt ihm das Herz ab jad ga mori.

Abfrieren (durchfrieren) ozebsti, promrznuti; —machen smrznuti se;

Digitized by Google

abgefroren ozebao, smrzao-la-lo.
Abfügen (bei Glas) pouštipati; (glatt hobeln) izblanjati, sravnati, ugladiti.
Abfühl=en (einem etwas) osjetiti se čemu kod koga.
Abfuhr *f.* odvoz, prevoz, vožnja; A. der Steuern plaćanje, odprema, predaja poreza; in A. bringen odvesti, izručiti, predati nješto.
Abführ=en (zu Fuß) odvesti, odvoditi; (am Wagen) odvesti, odvoziti; a. den Prozeß (weiter führen) nastaviti parnicu; (zu Ende führen) dovršiti; das Heuratsgut a. predati miraz ili donos; die Steuer a. platiti, odpremiti porez; zum Militär a. dati u vojnike; der Kranke führt ab tjera bolestnika; (mit Arzneimitteln) a. čistiti, očistiti; eine Schuld a. odužiti se, namiriti dug; Zinsen a. (abtragen) kamate izplatiti; einen vom Bösen odvratiti koga od zla; —end *adj.* čistiv, tjerajući; —mittel *n.* pročist.
Abfuhr=anzeige *f.* odpremna obznana; —sbetrag, *m.* odpremni iznosak; —skolonne *f.* opremni stupac; —sregister *m.* odpremno kazalo; —schein *m.* (Kass.) odpremi list, odpremnica; —sschuldigkeit *f.* odpremna dužnost; —stermin *m.* odpremni rok.
Abführung *f.* odprema, odvoz, odvoženje; (med.) pročist; —smittel *n. v.* Abführmittel: —sweg, *m.* (med.) točilo, odvodište.
Abfüttern nahraniti, nakrmiti.
Abgab=e *f.* predaja, izručba, izručivanje; A. (Giebigkeit) daća, danak; (Wechsel) izdatba; A. (an Getreide) žitna daća, porez; —eneinnehmer *m.* pobirač (daće), poreznik; —enwesen *n.* pobiračtvo, porezničtvo; —samt *n.* razdatni ured; —skonfignazion (register) naznaka, kazalo daćâ; —spostamt *n.* razdatna pošta, izručbeni poštovni ured; —srezepisse *n.* izručnica; —sstazion *f.* razdatno mjesto.
Abgang *m.* (Weggehen) odlazak, polazak, pohod; (Herabgehen) silazak; A. der Waare prodja, prolazak; die Waare findet guten Abgang dobro prolazi roba; A. (deficit) manjak; (Mangel) nedostatak; (gänzlicher) nestašica, nestaja; er ist in A. gekommen nestalo ga je, propalo je; (Tara) dara; A. der Leibesfrucht *v.* Abortiren; den A. decken (Kass.) manjak nadoknaditi, nadomjestiti; A. aus diesen Leben preminuće; A— eines Erben kad nije nasljednika; aus A. eines Verbrechens von der Untersuchung ablassen odustati od iztrage, jer nema zločina; A. aus Mangel rechtlicher Beweise jer nema pravnih dokaza; nach A. der männlichen Linie kad izumre mužka loza; (Abtrettung vom Amte) ustup od ureda; —skolonne f. stupac manjka (nedostatka); —sgeld *n.* odlaznina; —srede f. odlazni govor, govor na rastanku; —srechnung f. sbrajanje manjka; —szeugniß *n.* odlaznica.
Abgängig *adj.* (abgänglich) —e Waare roba, koja prolazi; (fehlend) što fali, manjkajući.
Abgebakken *v.* Abbakken.
Abgeben (einem etwas) predati, predavati; izručiti, izručivati (njekomu nješta); ein Zeugniß a. svjedočiti, dati svjedočanstvo; Arzneien an den Kranken a. dati, davati bolestniku liekove; einen Ausspruch a. izreći presudu; einen Betrag an die Kasse a. predati blagajni njeku svotu; eine Erklärung a. očitovati se, izjasniti se; er gibt einen guten Kaufmann, Soldaten ab dobar je trgovac, vojnik od njega; einen Richter a. biti su-

Digitized by Google

dija; das hat einen Zank abgegeben odatle se je zametnula (porodila) svadja; sich mit etwas a. baviti se čim, pačati se u što; sich mit einem a. družiti se, drugovati, miešati se s kim; A. *n.* (Abgebung) predaja, predavanje, izručba, razdatba.

Abgebissen *v.* Abbeißen.

Abgebrochen (v. Stil.) raztrgan (slog) —heit f. raztrganost.

Abgehärtet *adj.* tvrd (n. p. od zime), priučen svakoj nevolji, okaljen.

Abgehen odlaziti, odhoditi, otići, krenuti se; auf und a. šetati se gore dole; sich müde gehen nahoditi se; (seitwärts gehen) ukloniti se; (von Waaren) prolaziti; imati prodju, prodavati se; die Waare geht reißend ab roba ide na jagmu; von seiner Gewohnheit a. okaniti se svoje navade; von seiner Meinung a. ostaviti se svoga mnenja, promieniti svoju misao; von seinem Rechte a. odreći se svog prava; aus dem Dienste a. istupiti iz službe; sich verirren zaći s puta, zabluditi, zabasati; die Farbe geht ab krasa se gubi; (von Preisen) od ciene odstupati; er läßt sich nichts a. živi kao bubreg u loju; es geht ihm nichts ab ima svega dosta; es geht kein Heller ab nefali ni pare; a. mit dem Tode umrti, preminuti; die Sohlen a. sbrusiti podplate; sich a. spasti s nogu.

Abgekapselt *adj.* (b. Flachs) ogreben; (*med.*) očahuren.

Abgekürzt *v.* Abkürzen.

Abgelebt *adj.* ostario, mator.

Abgelegen *adj.* udaljen, dalek, iz ruke; (schlecht geworden) zaležano, preležano; (von Wein) staro vino; (von Obst, durch Liegen teig geworden) uležano, gnjilo; —heit f. udaljenost.

Abgelehnt *v.* Ablehnen.

Abgeleitet *adj.* izveden; —e Zahl (die sich mittelst Zuschlag oder Abzug von Prozenten ergiebt) izvedeni broj.

Abgemessen odmjeren; —heit f. odmjerenost, odmjera.

Abgeneigt adj. neprijazan; er ist ihm a. nije mu prijazan, netrpi ga; —heit f. neprijazan, neprijaznost.

Abgeordnet=er *m.* zastupnik, —enhaus *n.* zastupnička kuća; Landtags—er *v.* Abgeordneter.

Abgesakkt stovareno, sprćeno; (*med.*) ogradjen, zatvoren.

Abgesandt=er *m.* izaslanik, odaslanik; —in izaslanica, odaslanica.

Abgeschlagenheit f. iznemoglost, prebijenost.

Abgeschlossenheit *adj.* odlučen; --heit f. odlučenost; —heit des Ganzen završenost cjelice.

Abgeschmakkt (b. Speisen) netečan, neslastan, nesmočan; bljutav, bljutak; —e Posse neslana šala; —er Mensch neslan, suhoparan čovjek; —heit f. bljutavost, suhoparnost, neslanost.

Abgesehen *part.*, a. davon negledeć na to.

Abgestillt *adj.* odbito (diete).

Abgestützt *v.* Abstutzen.

Abgetreppt *v.* Abtreppen.

Abgewähren *v.* Abschreiben.

Abgewinnen, einen etwas a. dobiti, dobivati, izigrati što od koga; einem sein ganzes Geld a. oplieniti, opuljiti koga; dem Feind die Schlacht a. pobleditk svladati neprijatelja; einen Vorsprung a. preteći koga; einem den ersten Platz a. preoteti komu prvo mjesto.

Abgewöhn=en, einen etwas odučavati, odučiti koga; sich etw. a. odučiti se čega, odviknuti od čega; —ung f. oduka, odvika, udučanje.

Abgezehrt *adj.* suh, mršav; er ist ganz a. samo ga je kost i koža.

Digitized by Google

Abgezogen *adj.* —er Begriff odlučen pojam.

Abgießen odliti, odlievati; in eine Form a. saliti, salievati

Abglanz *m.* odsiev.

Abglätten ugladiti, ugladjivati.

Abgleich=en izravnati, izjednačiti, jednačiti; —ung f. izravnanje; abgeglichen izravnano.

Abgleiten omaknuti se, popuznuti se, skliznuti se, omicati se; vom rechten Wege a. saći s pravoga puta.

Abgott (es *plur.* Abgötter) kumir, bolvan, idol, krivi bog; ljubimac; sie ist sein A. obožava ju.

Abgött=er, —erer *m.* krivobožac; —erei kumirstvo, bolvanstvo, idolstvo; —tisch krivobožno, kumirno.

Abgraben skopati, skopavati. odkopati; das Wasser a. odvesti vodu; einen Teich a. odvesti ribnjak; (durch Graben ableiten) prokopom odvesti, prokopati.

Abgrämen sich jesti se, gristi se, izjesti se, ološati; ginuti od jada; sich mit einer schweren Arbeit a. iztrgati se; sich nach jemanden a. čeznuti za njekim.

Abgränz=en omedjiti, medje iztaknuti, ograničiti, razmedjiti, --ung *f.* omedjenje, razmedjenje, ograničenje.

Abgrasen pokositi, požeti; (abweiden) opasti, popasti.

Abgreifen opipati, opipavati, pipanjem otrti.

Abgrenzen *v.* Abgränzen.

Abgrund *m.* bezdno, propast, zjalo; (Untiefe) ponor, jaz; A. der Hölle pakao, pakleni jaz; sich in einen A. stürzen strmoglaviti se, sunovratiti se u ponor.

Abgunst *f.* neprijazan, nemilost.

Abgünstig *adj.* neprijazan, nemilostan; jemanden a. sein biti komu neprijazan.

Abgurten razpasati; den Säbel a. sablju odpasati; den Sattel a. odkopčati podprugu.

Abguß *m.* odlievanje, slievanje; Form — litina; (bei der Pfeife) vrat; (Uiberbleibsel) ocjedine; einen A. machen saliti, slievati; —rinne *f.* žlieb.

Abhaaren linjati, ćelaviti, pliešiviti; (Gärb.) obrijati, ostrugati dlaku.

Abhageln, es hat schon abgehagelt prestala je tuča; es hat alle Blüthen abgehagelt led je pobio (otepao) cviet.

Abhalken odsjeći, odsiecati, posjeći; (von einer Henne) odkljuvati; einen Wald a. osjeći, progaliti šumu.

Abhalten (einen von etwas) uzpreći, odvratiti koga od čega, nedati komu k čemu; eine Feier a. obdržavati svečanost; den Gottesdienst a. služiti, obslužavati službu božju; eine Prüfung, eine Sitzung, eine Tagsatzung a. držati izpit, sjednicu, ročište; das Standrecht über jemanden a. suditi koga priekim sudom; die Tagfahrt konnte nicht abgehalten werden nije se moglo držati ročište.

Abhandeln (unterhandeln) ugovarati, pogadjati; schriftlich etwas a. pisati; protresati što, pismeno što razložiti; (vom Preise) odcienkati; etwas a. (kaufen) kupiti, odkupiti; in der Versammlung etwas a. viećati o čem u skupštini; eine Verlassenschaft a. razpraviti, razpravljati ostavštinu; —en *adv.* sein s neruke biti; a. kommen nestati, smetnuti se, izgubiti se; —lung *f.* govorenje, razlaganje; (Differenzion) razgovor; A. der Verlassenschaft razprava, razpravljanje ostavštine; (Uibereinstimmung) nagodba; —lungsgegenstand; *m.* razpravni predmet; —lungsinstanz *f.* razpravni sud; —lungstagefahrt *f.* ročište za razpravu.

Abhang *m.* strana, bok; jäher, steiler A. strmen, strmina, obronak,

Digitized by Google

pristranak; —en visjeti; (von einem oder etwas) visjeti o kom ili o čem; es hängt vom jmds. Willen ab od volje mu je; er hängt von fremder Willkür ab podpada tudjoj samovolji; er hängt von ihm ab u volji mu je; es hängt von dir ab do tebe stoji; Alles hängt davon ab sve do tog stoji; das hängt nur vom Glück ab bude li po sreći.

Abhäng=en odvjesiti, skinuti; *v.* abhangen; —ig *adj.* viseći; (v. Berge) nagnut, strm; (von jemanden a.) odvisan, zavisan (od koga); a. machen vrći pod čiju vlast); —ige Größe odvisna veličina; —igkeit *f.* nagib, strmen, strmina, strmenitost (eines Volkes) podložnost, odvisnost, zavisnost; A. des Satzes podredjenost stavka.

Abhärmen sich v. Abgrämen.

Abhärten otvrditi; Eisen a. kaliti; die Soldaten a. priučiti nevolji, ukriepiti; das Gefühl a. osjećanje (čustvo) otvrditi, ojačati; —ung *f.* otvrdnuće, kalenje, ukrepljenje.

Abhasp=eln smotati, smatati, odmotati, odmatati; —lerin *f.* motačica.

Abhauen odsjeći, posjeći, odsiecati; von unten a. podsjeći; mit der Sense a. kositi; mit der Sichel a. žeti; mit der Grabhacke a. odkopati; den Kopf a. odrubiti, odvaliti, skinuti glavu s ramena, smaknuti; einen Wald a. izsjeći šumu; Aeste a. skresati grane; die Straße a. zapriečiti, presjeći, zastupiti put.

Abhebe=kiste *f.* (Bergb.) snimaljka; —n skinuti, snimiti, snimati; Karten a. predignuti, predizati; einen Mühlstein a. odignuti mlinski kamen.

Abheften odkopčati.

Abheilen izcieliti, izcieliti se, ozdraviti.

Abhelfen (her=) pomoći, sprtiti; einer Sache a. pomoći, priskočiti; dem ist leicht abgeholfen lahko ćemo s tim; dem Gebrechen a. doskočiti nedostatku.

Abhell=en izbistriti, bistriti, čistiti; der Himmel hellt sich ab nebo se vedri; —ung *f.* (Abklärung) bistrenje, čišćenje.

Abhetzen iztutkati; (den Jagdhund) hajkom umoriti.

Abhilfe *f.* pomoć, liek.

Abhobeln oblanjati, odblanjati, srendisati, otesati, ostrugati, ugladiti; (einen Menschen a.) uljuditi, obrazovati; njekoga otesati.

Abhold ſ. Abgeneigt.

Abholen (etwas) doći, doloziti, ići po što; a. (lassen) poslati, pošiljati po što.

Abholz=en (einen Wald) izsjeći, izkrčiti, okrčiti šumu; —ig, dieser Baum ist nicht a. ovo drvo nije za gradju; —iger Baum drvo za gradju nevaljalo; —ung *f.* krčenje, posiek.

Abhorchen prisluškivanjem saznati.

Abhör=en dočuti; Zeugen a. saslušati svjedoke; —ung *f.* sasluh, saslušanje (svjedoka).

Abhub *m.* (b. Kartenspiel) predignute karte; (Bergb.) splačine.

Abh=ungern gladom moriti, umoriti; sich a. nagladovati se; er ist ganz abgehungert kao da je iz glada utekao; —usten izkašljati; —üten (das Gras) popasti; —üten (Bergb.), eine Grube verderben rov pokvariti.

Abichte (Seite) f. naličje, lice.

Abietinae (lt.) sosne (biline).

Ab intestato sterben umrieti bez oporuke.

Abintestat=Erbe *m.* zakoniti nasljednik.

Abiturient *m.* odlaznik; —enexamen *n.* odlazni izpit.

Abjagen (ein Pferd) izjahati konja; einem etwas a. oteti, otimati

Digitized by Google

komu što; ſich a. naloviti se, natrkati se.

Abjektion. (lt.) zabačenost; abjizieren (lt.) zabaciti.

Abkalten *v.* Abkühlen.

Abk-ämmen šćešljati; (ein wenig a.) pročešljati; —anten odsršiti, razršiti, odbiti, odkinuti srhe; —anzeln s propoviedaonice oglasiti, naviestiti; (*fig.*) izkarati; —appen skinuti kapu; (abhauen) posjeći, presjeći; (einen Baum) razvršiti, skresati, okresati drvo; einen ab. osjeći, otresti se na koga; —arten usnovati, skovati, zaplesti; —auen ožvakati, požvakati, sažvakati.

Abkauf *m.*, **Abkaufung** *f.* odkup; (Loskauf) izkup; —en odkupiti, kupiti; ſich a. izkupiti se.

Abkäufer *m.* kupac, odkupnik; —lich *adj.* odkupljiv; —lichkeit *f.* odkupljivost.

Abkehr *f.* odvraćanje; —en odvratiti, odvraćati; (mit dem Beſen) omesti, pomesti; —icht *n.* (oh. Mhr.) smeće, smet, izmetina.

Abkeltern otištiti, izprešati.

Abkerben (Bergb.) zasjeći, presjeći.

Abkippen (die Feder) uštipnuti; posrnuti, poskliznuti.

Abkl-affen zijati; —ären izbistriti, bistriti, čistiti.

Abklatſch *m.* otisak; —en otisnuti; einen ab. pljusnuti koga.

Abkl-auben obirati, pobirati; opipati; (Linſen) triebiti; (einen Knochen) oglodati; —eiben svući, svlačiti se; (*fig.*) einen bis auf die Haut abkleiben njekoga do kože oderati, njekomu i košulju s ledja skinuti; —emmen uštipnuti, uštinuti, preštipnuti.

Abknüpfen odriešiti, odvezati.

Abkoch-en prekuhati, uzvariti, skuhati, odvariti, dokuhati; —ung *f.* kuhanje, varenje.

Abkommen otići, odilaziti; vom Wege a. s puta zaći, zabasati; ich konnte nicht eher aus dem Geſchäfte a. nisam mogao prije dospjeti (od posla); wir kamen von dem Gegenſtande ab odustali smo od te stvari; das kann a. to može prestati, bez toga može biti; das iſt ſchon abgekommen to je već prestalo (prošlo); mit einem a. nagoditi se, poravnati se s njekim; (abſtammen) lozu vući, dolaziti; das A. poravnanje; gütliches A. nagoda; ein A. treffen nagoditi; von der vorbereiteten Feierlichkeit erhält es ſein A. odustaje se od priredjene svečanosti; —ſchaft *f.* potomstvo, potomci.

Abkömmling *m.* potomak, omladak.

Abkonterfeien *v.* Abbilden.

Abköpf-en odsjeći glavu; (Bäume) okresati, okljaštriti, razvršiti; --ung *f.* glavosiek; razvršivanje, okresavanje, kljaštrenje.

Abkopiren (eine Schrift) prepisati; (ein Bild) snimiti, preslikati.

Abkrageln zagnjaviti, zaklati.

Abkränken ſich *v.* Abgrämen.

Abkratzen ogrebsti.

Abkraut *n.* (Eupatorium cannabinum) konopljanica.

Abkriegen izvojštiti, dobiti, odkinuti.

Abkühl-en ohladiti, prohladiti, izhladiti, zahladiti; ſich a. razhladiti, ohladiti se; Eiſen a. izkaliti željezo; das A. *n.* ohlada, razhlada, zahlada; --faß *n.* hladionik; —rinne *f.* razhladni žlieb; —trog kalište, kovačko korito.

Abkündigen oglasiti, objaviti; (Rechtsk.) odreći se čega.

Abkunft *f.* rod, koljeno, porieklo, loza; v. hoher A. gospodskog roda; niederer A. prostoga roda; (Vergleich) nagoda.

Abkuppeln (einen Wagen) odkvačiti, odkopčati, odapeti.

Abkürz-en skratiti, pokratiti, okratiti; abgekürzt skraćeno; abgekürzte Diviſion skraćena dioba;

*

Digitized by Google

abgekürzte Multiplikazion skraćena množitba; abgekürzte Pyramide odrezana, tupa piramida (pilj); abgekürzter Vers skraćeni, nedostopni stih; —ung *f.* kratica, skraćivanje, odkidanje; —ungslehre *f.* nauk o skraćivanju; —ungspunkt *m.* točka skraćivanja; --ungszeichen *n.* kratica, znak pokraćenja.

Abladegeld *n.* raztovarina, stovarina; —en stovariti, raztovariti; (v. Rücken) odprtiti, sprtiti, razprtiti; —er *m.* skladač, stovarač; —ung f. stovarivanje, odprćivanje; --ungsort *m.* stovarište, skladište.

Ablage f. polaganje, odlaganje; (des Flusses) naplava rieke, nanos; A. *v.* Abladung; A. (der Ort) *v.* Abladungsort; —er *n.* noćište, prenoć, konak; A. (das Recht einzukehren) pravo uvraćanja, svraćanja; —ern slágati; sich a. sleći se, smjestiti se, (chem.) taložiti; (geol.) slágati; —erung f. slaganje, slieganje; slog; talog; (*med.*) presad; A. v. Kehricht snašanje smeta; A. (der Gebirge) slog gorâ.

Ablaktiren izsisati.

Ablang *adj.* dugoljast.

Ablaß *m.* spuštanje; A. des Wassers izpuštanje vode; (Ort) splavnica; (Sünden) oprost, odpust; proštenje, oproštenje; vollkommener A. obilato, podpuno oproštenje; ohne A. bez prestanka; —brief *m.* oprostnica, proštenica, oprostni list.

Ablassen (Teich) oplaviti; (Schloß) spustiti; (Wasser) izpustiti; (hin--) spustiti, spuštati; einem etw. a. odpustiti, ustupiti komu što; ab. im Handel popustiti; am Preise a. popustiti od ciene; ein Faß Wein a. otočiti vino; den Bogen a. odapeti lúk; von der Klage, von der Untersuchung a. odustati od tužbe, od iztrage.

Ablaß-geld *n.* plaća za oproštenje (grichâ), oprostnina; —jahr oprostno ljeto (godina); —krämer prodavalac oprosta; —krämerei f. prodavanje oprosta, trgovina s oprostom; —pfennig *v.* Ablaßgeld; —predigt *f.* propoviced o proštenju; -schleuße (mech.) f. splav; —tag *m.* oprostni dan.

Ablassung *f.* izpuštanje, spuštanje (u. p. vode); (Abtrettung) ustup, ustupanje; otakanje (vina); (*jur.*) odustaja, odustanak, odustajanje; —sbeschluß *m.* odustajni zaključak.

Ablaste-bogen, -gurt *m.* (Bauk.) od- [težni pâs.

Ablativus *m.* (lt.) šesti padež.

Ablatten razletvati, ražiočiti.

Ablau-ben obrati list; (v. Thier) obrstiti; —ern uvriebati, ukebati; dočuti.

Ablauf *m.* odtôk; (Abgang) odlazak; (Ende) konac; A. der Zeitschrift izmak; nach A. eines Monates poslje jednóga mjeseca, kad prodje mjesec danâ; nach A. der Frist kad mine rok; A. des Wechsels dospjetak mjenice; A. des Meeres osjeka mora; A. der Post odlazak pošte; —en otrčati; (abfließen) odteći, odtjecati; (von der Uhr) izteći; hin und her abl. trkariti koje kuda; herab. strčati, strkati; (sich enden) dokončati; gut a. dobro se svršiti; die Schuhe a. iznositi, poderati; das Schiff a. lassen porinuti brod na more, spuštati u more; das Licht lauft ab svieća curi; die Anhöhe läuft allmählich ab brežuljak se spušta; mittelst eines Zapfens a. lassen otočiti; der Wechsel ist abgelaufen mjenica je dospjela; der Mühlstein ist abgelaufen izkosio se je mlinski kamen; einem den Rang a. preteći koga u dostojanstvu; sich die Hörner a. odbiti si rogove, opametiti se.

Abläugnen *v.* Ableugnen.

Digitized by Google

Ablaut *m.* preglas; —ten preglasiti, preglašivati.
Abläutern izbistriti, precijediti; (Erz a). prati (rudu).
Ablautung *f.* preglašivanje.
Ableben prestaviti se, preminuti, rastati se sa životom; geiſtig a. duševno iznemoći, skončati, iztrošiti se; das A. smrt, preminuće, skončanje života.
Ablebern oderati, odrti, oguliti (kožu).
Ablegat *m.* (lt.) poslanik.
Ableg=en (her—) položiti, polagati; složiti, smetnuti, svrći; (b. Buchdruck.) razložiti, razlagati, razmetati; die Kleider a. svući se; Schuhe a. izuti se; den Mantel a. kabanicu skinuti; den Säbel a. sablju odpasati; legen ſie ab odložite; ein Zeugniß a. svjedočiti, svjedočanstvo o nječem dati; eine Ausſage a. izreći što; das Glaubensbekenntniß a. izpovjediti vjeru; Gelübde a. zavjetovati se, učiniti zavjet; einen Eid a. priseći se; eine Prüfung a. položiti izpit, podvrći se izpitu; Huldigung a. pokloniti se; Scham a. izgubiti stid, baciti obraz pod noge; das Geſicht legt ihn ab izdaju ga oči; Rechnung a. račun položiti, polagati; die Haut a. (b. Schlangen) liliti (leliti) se, svući se, svlačiti se; mit einem Schiffe a. otisnuti se od kraja; abgelegte Haut olelak, lilak, košuljica, (zmijina košulja); -er *m.* položnica, povala, povaljenica, grebenica; A. machen grebeničati, povaljivati, polagati; --erſchnellte *f.* (Nais proboscidea) odmetaljka; -eſpan *m.* (Buchdr.) razmetaljka; -ung *f.* polaganje, skidanje; (einer Schuld) naplata duga.
Ableh=n (weglehnen) jamiti, odmaknuti, odsloniti, odšlanjati; zabaciti; von ſich a. neprimiti, kratiti se; einen Antrag a. odbaciti predlog; einen Verdacht a. razpršiti, ukloniti sumnju, oprati se, opravdati; Einwürfe a. oprovrći prigovore; eine Gerichtsbarkeit a. zanečati, zabaciti sudbenost; abgelehnter Richter zabačeni sudija, sudac; —ung *f.* nečanje, odbačenje, zakrata; odslanjanje; —ungsgrund *m.* razlog nečanja; —ungsrecht *n.* pravo zanečanja, odbačenja, pravo neprimiti (da se neprimi).
Ableiern odgundulisati, odkrakoriti; ein abgeleiertes Lied odgundulisana, stara pjesma.
Ableihen posuditi *v.* Abborgen.
Ableinungseid *m.* očistna prisega, zakletva.
Ableit=en, (her—) svesti, odvesti, spustiti; Waſſer a. odvratiti, odvesti, odbiti vodu; vom Wege a. s puta zavesti, svrnuti, ženuti, zavoditi; das Geſchlecht, Wort a. izvoditi rod, rieč; den Blitz a. svesti, pritegnuti, privući munju; —bar odvodiv; —end odvodan; —er (Blitzableiter) *m.* gromovod; (Rinne) izpust; —ſtange (b. Blitzableiter) *f.* vodilo; —ung f. odvod, odvodjenje, izvodjenje.
Ableitungs= (in Zuſam.) odvodan; endung *f.* dokončak, dočetak; —laut *m.* tvorka; —ſilbe *f.* izvodnica, izvodna slovka.
Ablekken oblaznuti, oblizati, oblizavati.
Ablenk=en zakrenuti, skrenuti, vrnuti, svraćati, skrećati; von etw. a. odvrnuti, odvratiti, odvraćati (koga od čega); okrenuti; —ung *f.* odvraćanje, svraćanje; —ungswinkel odvratni kut.
Ablernen einem etw. naučiti se šta od koga.
Ableſ=en očitati, pročitati, proštiti; die Meſſe a. odslužiti misu; die Raupen a. otriebiti gusjenice; die Weintrauben a. obrati grožđje; —er *m.* čitalac, čitatelj, štilac; (der Früchte) berač; -ung

Digitized by Google

f. pročitanje, štivenje; (der Früchte) branje, berba.

Ableug=nen etw. zanijekati, nijekati, reći da ne; einen a. zatajati, odreći se koga; (widersprechen) protisloviti, opirati se nječemu; (nicht geben) uzkratiti, odbiti što komu; —nung *f.* zanijekanje, nijek, nijekanje, zataja; uzkrata, zakrata; -nungseid *v.* Ableinungseid; —bar *adj.* nijekav, tajiv; —barkeit *f.* nijekavost.

Abliefer=n izručiti, predati; —ung *f.* predavanje, predaja, izručba; A. des Sträflings an die Strafanstalt predaja kažnjenika u kaznionicu.

Abliegen daleko biti; Das Bier muß a. treba da se pivo ustoji; (abbüßen) odležati, odbolovati; sich a. preležati se; ustojati se; abgelegen preležano, ustojano.

Ablisten izlukaviti, izlagati, izmamiti.

Ablohnen einen naplatiti.

Ablokk=en odmamiti, odvabiti; (auslokken) izmamiti; das Geheimniß a. izmamiti, izpipati komu tajnu; einem Thränen a. razplakati koga; —er *m.* mamac, mamilac; (Geld—) maminovac; —ern die Erde von der Wurzel okopati zemlju oko korena,

Ablösbar odkupan, odkupljiv; —e Schuldigkeit *f.* odkupljiva dužnost.

Ablöschen (kühl machen) razhladiti; zahladiti; Kohlen a. poškropiti uglevje; Kalk a. zagasiti; (auslöschen) ugasiti, gasiti, utrnuti, trnuti; eine Familie a. zatrti se; das Schiff löscht ab izkrcava se brod; (abwischen) otrti, sbrisati, izbrisati.

Ablös=en odvezati, razvezati, odvezivati, odriešiti; (befreien) osloboditi; (etw. Angeklebtes a.) odliepiti; (loskaufen) odkupiti; ein Glied a. odsjeći, odrezati udo; Kanonen ab. opaljivati, izbacivati topove; einen ab. zamieniti, odmieniti, odmjenjivati; izručiti; eine Schildwache a. izmieniti stražu; sich a. odriešiti se, oprostiti se čega, oteti se čemu; otisnuti se; ein Felsstükk hat sich abgelöst odvalila se je stiena; eine Schuldigkeit a. odkupiti kakvu dužnost; —ung *f.* riešenje, odmjena, izmjena, miena; A. der Kanone topomet; eine A. bekommen dobiti u ime odkupa; A einer Leistung odkup činitbe, obvezanosti; -ungskapital *n.* odkupna glavnica; —ungsbetrag *m.* odkupni iznosak; —ungspreis odkupna ciena, odkupovina; —ungsverhandlung *f.* odkupna razprava; —ungsvertrag *m.* odkupni ugovor.

Abluchsen *v.* Ablisten.

Abluentia (remedia) (lt.) čistila.

Abluizion (lt.) pranje rukû (kirchl.)

Abmach=en riešiti; (herabthun) skinuti, snimiti; (fertig machen) dovršiti, opraviti, dogotoviti; (beschließen) dokončati; ein Stükk Leinwand a. dotkati trubu platna, eine Speise a. začiniti, omastiti jelo; das ist abgemacht to je svršeno, utvrdjeno.

Abmagern mršaviti, izmršaviti, omršaviti, izgubiti se, spasti s mesa, sušiti se, ološiti; —ung *f.* ološenje, mršanje; abgemagertes Antlitz suho, mršavo lice.

Abmäh=en (mit der Sense) odkositi, pokositi; (mit der Sichel) požeti; *n.* abgemähtes Gras koševina; —er *m.* kosac, žetelac.

Abmahlen samljeti, premljeti.

Abmahn=en odgovoriti, odgovarati, odvratiti, odvraćati; —ung *f.* odgovaranje, odvraćanje.

Abmärgeln iztrgati, iztrošiti; ein abgemärgelter Mensch iztrošen čovjek.

Abmarken, Abgränzen omedjiti, ograničiti; razmedjiti, razkotariti.

Abmarsch *m.* polazak, odlazak; --iren

Digitized by Google

otići, odlaziti, polaziti.

Abmartern izmučiti, namučiti, nakiniti, napatiti koga; durch Arbeit ſich a. iztrgati se poslom.

Abmatten utruditi, umoriti, truditi; Gold a. utamniti zlato; ſich a. onemoćiti, oslabiti, umoriti se.

Abmeißeln odbiti, izdjelati dlietom izdlietiti, dlietisati, izklesati, klesati.

Abmerken einem etw. zapaziti, spaziti što na kom.

Abmeſſ=en odmjeriti, izmjeriti; rund um a. omjeriti (naokolo); Strafe a. odmjeriti, dosuditi kaznu; —ung *f.* mjerenje, mjeračina, odmjerivanje, izmjera, odmjera; —ungsgebühr, f. mjerbina; abgemeſſener Schritt jednak korak, koraca kao da mjeri.

Abmetzen (b. Mühl) ujimati, ujmiti.

Abmieth=en iznajmiti, dati u najam, dati pod kiriju; dati u zakup. —er *m.* najamnik, najmitelj, zakupnik; —ung, *f.* iznajmljenje.

Abminder=n omaliti, umaliti, smanjiti, manjiti; —ungsverhandlung *f.* smanjitbena razprava; —ungsweiſe (Lizitation) jevtinba, dražba na manje.

Abmü=hen, —hen *v.* Abmatten; ſich —ßigen imati kada, lastovati, praznovati, biti dokolan.

Abnähen prošiti, prošivati; eine Schuld a. odšiti.

Abnahm= *v.* Abnahms=; —e *f.* oduzeće, oduzimanje, ujam; (von oben) skidanje; A. der Rechnung primanje računa; A. der Waare prodaja; A. der Bevölkerung padanje pučanstva, stanovničtva; A. der Kraft iznemaganje, slabenje snage; A. eines Gliedes, oduzimanje, rezanje uda; A. des Mondes ušnja, manjak mjeseca, mjesec ide na manjak; A. des Eides zarota; A. des Waſſerſtandes opadanje; —ſtange (b. Obſtleſen) obiralo, motka za branje voća.

Abnarb=en (b. Lederarb.) ostrugati dlaku s kože.

Abnegazion (lt) Ableugnen zanijekati, nijekati; zatajiti, protisloviti.

Abnehm *v.* Abnahms; —en (weg.) oteti, oduzeti, uzeti, uzimati; (von oben) odvaditi, skinuti; einen etw. a. uzeti što od koga; A. ein Glied odrezati, odsjeći udo; a. den Hut odkriti se, skinuti šešir; a. den Bart obrijati bradu; Früchte a. voće brati; ein Kind von der Bruſt a. odbiti diete od sise; ein Kind a. babičiti; eine Maſche a. stiskati oka ili petlje; a. (Abkaufen) odkupiti, odkupovati; die Rechnung a. primiti, primati račun; einen den Eid a. zarotiti koga; das Fell des Thieres a. kožu odrti, sderati; (wiedererobern) iznova zauzeti, zadobiti; dem Pferde den Huf a. obositi konja; den Rahm der Milch a. obrati, skinuti vrhnje; das Geld nimmt ab nestaje novacâ; der Tag nimmt ab dan pada, ide na manjak; die Schönheit dieſes Mädchens hat ſehr abgenommen ova je djevojka ocvala, vrlo se je porušila, ljepota joj je bila pa nije; eine Gegend abnehmen nacrtati okolicu; (von der Geſchwulſt) oplasnuti, splasnuti; ſeine Kräfte nehmen ab ostavlja ga snaga, natrag mu je trgla; die Kälte nimmt ab studen popušta; —end *adj.*, beim —den Monde kad mjesec ide na manjak; —er *m.* uzimalac, uzimaš (ſcherzw.) uzimalo-davalo; (Kaufer) kupac; —ung *f.* uduzimanje, snimanje, skidanje; (Kaufen) kupovanje; *v.* Abnahme.

Abneig=en odvratiti, odkloniti, odvraćati, odklanjati; einem abgeneigt ſein netrpiti koga; ich bin nicht abgeneigt ja se neprotivim; —ung *f.* odvraćaj, odklanjanje; spuštanje; A. gegen etwas neljubav, nemilost; A. gegen die Regierungsform fühlen netrpiti, mr-

Digitized by Google

ziti način (Form) vlade.
Abnorm nepravilan; —ität *f.* nepravilnost.
Abnützen, Abnutzen (genießen) uživati; (schlechter machen) iztrošiti, pohrdati; (Kleider) iznositi, izlizati; (Zähne) izmanuti, otupiti; Messer a. izglodati; er hat sich abgenützt iztrošio se je; —ung *f.* uživanje; iznos, trošenje —ungsgebühr *f.* izderina.
Aboli=ren, ukinuti; (abkaufen) odkupiti; —ion f. ukinuće, ukida; odkup.
Abolitions= okupni; —preis *m.* odkupovina; —vertrag *m.* odkupni ugovor.
Abondance (abondans) *f.* (fr.) obilje, obilnost, suvišnost, suvišak.
Abonn=ement *n.* (fr.) predbrojba; —ent *m.* predbrojnik; —iren predbrojiti, predbrojiti se; —ement=Karte *f.* predbrojka.
Abordn=en izaslati, odrediti; jemanden zur Kommision a. odaslati koga u povjerenstvo; ein Abgeordneter izaslanik; —ung *f.* odredba, izašiljanje.
Aboriginer *m.* prvosjedilac, prasjodilac, urodjenik.
Abort *m.* zahod; (Abortus) povrglo, povržak, nedonošče, pomet, pometina, izmet, neput, izmetak; --iren povrći (diete), izhititi zanos, izmetnuti, izvrći, pometnuti; (v. Kühen) pobaciti; Eine die —irt pometkinja; ung *f.* pobačenje, pometnuće, izvrženje.
Abouchement *n.* (fr.) razgovor.
Abpaaren sich (bei Hühnern) mezdriti, gaziti; (b. Pferden) naskočiti; sie haben sich abgepaart (bei Hunden) sklepali su se.
Abpacht=en zakupiti; —er *m.* zakupnik; —ung *f.* zakup.
Abpack=en stovariti, raztovariti, sprtiti; —er *m.* stovaritelj.
Abpassen izmjeriti; a. eine Gelegenheit uvriebati, uhititi sgodu.
Abpeitschen izšibati, izbičevati, bičem prolupati.
Abpfählen nakoliti, koljem naznačiti.
Abpflücken ubrati, uzabrati, uztrgnuti; obrati; abgepflückte Aepfel jabuke-branice.
Abpicken odzobati, odkljuvati; ozobati, okljuvati.
Abpiquiren izbockati (nješto).
Abplagen izmučiti, nakiniti, napatiti koga; (sich a.) namučiti se, iztrgati se.
Abplatt=en splosnuti, špljošiti, sploskati; (ganz a.) razplosniti; —ung f. sploskanje, šploštenost.
Abplätzen (Forstw.) podbieliti, zakrižiti, zaguliti.
Abprall *m.* odskok; —en odskočiti, odprsnuti, odskakivati, odbiti se.
Abpr=essen odbiti; —essen odtisnuti, odtištiti; (genug pressen) dotiskati, dotisnuti; (einem etwas ab.) oteti silimice, na silu; —otzen (Geschütz) stovariti, skinuti top s kolâ; —ügeln izlupati, izmazati, iztući, izbiti, izdevetati, izmlatiti, izmlaviti, izgruvati; (ein wenig) prolupati, protući, kroz ruke malo propustiti.
Abpuffen odbubati, izbubati.
Abpumpen izsmrkati.
Abputz=en očistiti; das Licht a. useknuti, okresati svieću; die Bäume a. prokresati stabla; einen ab. izkarati koga.
Abquälen izmučiti, namučiti, nakiniti, napàtiti koga; sich a. iztrgati se.
Abquerlen mećajicom (mećalkom, brkljačom) razmesti, razmutiti.
Abquetschen odštunuti.
Abquittiren, jemanden über etwas a. dati komu namiru na što.
Abradiren ostrugati, izgrebsti; iztrti, izvaditi.
Abrafft *n.* ugrab.
Abrahmen, die Milch a. skinuti, obrati vrhnje s mlieka.

Digitized by Google

Abrasiren obrijati, sbrijati.
Abraspeln oturpijati, treniti.
Abrathen odgovarati, odvraćati, svjetovati da ne; zu erathen suchen nagadjati.
Abrauchen (das Rauchen beenden) izkaditi, izpušiti, izdimiti; (abdampfen) izpariti, izvjetriti.
Abraum *m.* odprema; (im Walde) krčitba; —holz ogranci, okresine, okresci, ovršine; (v. Steinen) gruh; (Bergw.) kidačina; A. (Abräumung) *f.* odprema, odpremanje.
Abräum=en ukloniti, spremiti, odgrnuti, odstraniti, okidati; den Tisch a. spremiti, pospremiti stol; den Wald a. (ausroden) okrčiti šumu; —er *m.* spremač, spremo; ein durch das Roden gewonnenes Feld krčevina, krč.
Abraumschüssel *f.* lambura.
Abräum=ung f. odprema, odpremanje; (im Wald) posjeka, krčitba.
Abraupen otriebiti gusjenice.
Abrechen odgrabljati.
Abrechn=en odračunati, sračunati; eine Schuld a. odbiti dug; mit einem a. obračunati se, poravnati se s njekim, s njekim doći na čisto, na čistac izaći; —er (b. Schiffe) brodarski računar; —ung f. odračunanje, sračunanje; obračun; A. pflegen, halten obračunati se.
Abred=e f. odgovor; (Verabredung) dogovor; das ist in keiner A. to nije dogovoreno; etwas in A. stellen tajiti, nijekati, zanijekati; das kann man nicht in A. stellen to se nemože tajiti; —en etw. mit einem dogovoriti se nješta s njekim; (sich abreden) nagovarati se; verabreden dogovoriti se; verabredeter Weise dogovorno, kako *je dogovoreno.*
Abrégé m. (fr.) kratak pregled.
Abregnen izdaždditi se, izkišiti se, *izpadati* se.
Abreib=en otrti, protrti, protrljati; dem Schmutz vom Kleide a. omaniti blato s haljine; die Füße a. otrti noge; die Farben a. krase (masti, šare) utrti; (durch Reiben abnützen) izlizati, pohabati, pohrdati; —sel *n.* tarotine, trine; —ung f. otiranje; (der Farben) satiranje, sator.
Abrei=chen dati, davati njekomu šta; (reichen) podati, dodati; erreichen) doseći, dohvatiti, dokučiti; —hen snizati, snizivati, razuzati.
Abreis=e f. odlazak, polazak; —egeld *n.* odlaznina, polaznina, *v.* Abfahrtsgeld; —en poći, polaziti, krenuti na put.
Abreißen (wegreißen etw.) odkinuti, odkidati, odtrgnuti, odtrgati, odadrti, odadirati; Kleider a. odielo otrcati, poderati; ein Haus a. kuću razgraditi, porušiti; ein Schloß a. bravu skinuti, obiti; ein Ast a. granu odtrgnuti, odčehnuti; einen Zaun a. razgraditi plot; ein abgerissener Mensch podrapanac, prnjavac, odrpanica; Abreißzettel *m.* (Lotterie) otržak; (abzeichnen) precrtati; meine Geduld riß ab nadišlo mi je moju ustrpljivost, došlo mi je do guta, već mi je vrh glave.
Abreiten odjahati, odjezditi; objahati; ein Pferd a. izjahati konja; die Truppen a. objahati četu; sich a. najahati se.
Abrennen uteći, pobjeći, uticati, umaći; pretećí, prestići; sich a. natrčati se.
Abricht=en obučiti, obučati, uvježbati; prirediti; einem zum Kriege a. priučiti, priviknuti koga k ratu; ein Pferd a. konja birati, uvježbati; na tek konja obiknuti; ein Brett a. oblanjati dasku; —ungs=Reglement *n.* obučnik.
Abriegeln odsùnuti, zavor(zasunjak) odvući; zasùnuti, zavor podvući.
Abriffeln (den Flachs) ogrebenati

Digitized by Google

lan; einen a. izkarati koga.

Abrin=den odlupiti, odljuštiti; oguliti; —dig *adj.*, —es Brod odlupljen kruh; —nen odteći, steći, odticati; das Licht rinnt ab svieća curi.

Abriß *m.* (Zeichnung) nacrt, osnova; odlomak; (kurze Darſtellung der Hauptmomente) pregled, izvadak, izvod.

Abritt *m.* odjezd, odjahanje, odjahivanje.

Abrog=azion f. (lt.) uklon, uklanjanje, odstranjenje; odprava; ukidanje; —iren ukloniti, jamiti, odstraniti; einen Bedienten a. odpraviti, odpustiti slugu; ein Geſetz a. ukinuti, dokinuti zakon.

Abrollen skoturati se, skotrljati se; Erde a. obroniti; auseinander a. odmotati, razviti.

Abroſten, es iſt abgeroſtet hrdja je izjela.

Abröſten (Flachs) kiseliti, pokiseliti, močiti; (Brot) izpržiti, opržiti, popržiti.

Abrudern odveslati, odvesti se na vesla; odtisnuti se od obale.

Abruf *m.* oglas, oglašaj; povik; doziv, saziv; pozivak; odaziv; —en oglasiti, naviestiti; natrag pozvati, odazvati, odazivati; die Stunden a. glasiti, oglasiti ure; (durch Rufen erreichen) dozvati; einen Ruf machen poviknuti; der Abgerufene odazvani, odazvanik; —ung f. *v.* Abrnf.

Abrühren izmiešati, zakuhati; abgerührte Eier cvrčje, pražetina, praženci.

Abrünken odmaći, odmaknut, odmicati, uzmaći.

Abründ=en, abrunden okružiti, zaokružiti, zaobliti; —ung f. okružina, zaokružina, zaoblina; okruživanje, zaokruživanje, oblenje, zaoblivanje; abgerundet zaokruženo, zaobleno.

Abrupfen odčupati, ščupati, otrgati; (eine Gans) oskubsti, očupati gusku.

Abrupto, ex ab. (unverhofft) iznenada, iznebuha; (unvorbereitet) s mjesta.

Abrüſten razmetati odar, razodriti,

Abrutſchen, abgleiten omaknuti se, smaknuti se, skliznuti se, omicati se.

Abſäbeln sabljom odsjeći; den Säbel ablegen odpasati, odložiti sablju.

Abſag=e f. odpovied, odkaz; (Wiederrufung) poreka; —en einem etwas odreći, poreći, poricati; eine Friſt a. odkazati rok; ſeinem Rechte a. odreći se svoga prava; ein abgeſagter Feind glavni očiti neprijatelj.

Abſägen odpiliti.

Abſatteln odsedlati, razsedlati; aus den Sattel werfen iz sedla baciti, hititi, maknuti; ab. odjahati, sjahati.

Abſatz *m.* skidanje; (Abſchnitt) odsjek; (Pauſe) stanka, postojka, odmor, odušak; (Strophe) kitica; (an Pflanzen) koljence; im Weinberge zaravanjak, zatavanjak, jarak; A. der Treppe podac, odmorište; A. an den Schuhen opetak, petnjak; (Verkauf) prodja, prodaja, prolazak; ohne A. bez prestanka; ein Glas ohne A. leeren izpiti čašu na dušak; -eiſen *n.* podkovica; —poſtamt *n.* odložna pošta; —gebiet tržište; —ſchneider kalupar; (in der Poeſie Caesur) odmor.

Abſäuber *m.* sijalo, presijavac; —n očistiti; (in der Mühle) presijati.

Abſaugen izsisati.

Abſäugen (Kind) odojiti, odajati; (entwöhnen) odbiti; (einen Zweig) ciepiti na luk.

Abſchab=en ostrugati, sastrugati; (Kleider) iznositi; ſich a. izlizati se, izjesti se; der Ochs hat ſich den Hals abgeſchabt vol je sgulio (nabio) vrat; —ſel *pl.* grebanice,

Digitized by Google

ostružine, strugotine.

Abschach=ern (einem etw.) izcienkati, izcigančiti, izdrljančiti komu što.

Abschaff=en (beseitigen) ukloniti, jamiti, odstraniti; einen aus den Lande a. odpraviti koga iz zemlje; einen Bedienten a. odpustiti slugu; ein Gesetz a. (aufheben) ukinuti, dokinuti zakon; ein Abgeschaffter *m.* uklonjenik, odpravljenik; —ung f. odprava, uklon, uklanjanje; ukidanje, ukinuće.

Abschälen etwas oljuštiti; die Haut a. oguliti, sadrieti.

Abscharren odgrnuti, odgrtati, odgrebsti.

Abschätz=bar *adj.* procjeniv; —barkeit f. procjenivost; —en procieniti, ocieniti, ocjenjivati; —er *m.* cienitelj; —ung f. procjena, cjenitba; —ungs= procjenbeni; —ungs=Protokoll *n.* procjenbeni napisnik.

Abschauer=n pregraditi; —ung f. pregrada.

Abschaufeln odgrnuti, pregrnuti, odgrtati (lopatom).

Abschaum pjena; (*fig.*) izmet, smet; A. der Menschheit gad ovoga svieta; izmet čovječi.

Abschäum=en opjeniti, opjenjivati; —ung f. opjena, opjenjivanje; **Abschaumlöffel** *m.* opjenjača.

Abscheiben (Hütt.) trgati mjed.

Abscheid=en odieliti, lučiti, odlučiti, razlučiti, rastaviti, rastavljati, odvojiti; die Eisenbahn scheidet sich hier rechts nach K. željeznica se ovdje odjeluje na desno put K.; von der Welt scheiden prestaviti se, preminuti, umrti; das A. preminuće; —ung f. lučba, rastavljanje, lučenje; —ungsorgane (zool.) *v.* Absonderungsorgane.

Abscheren ostrići, sastrići; (Kopf) ošišati; (d. Bart) obrijati; er hat ihn tüchtig geprellt pošteno ga je obrijao (oglobio); ein kurz abgeschorenes Haar ist bald gekämmt kratka je kosa brzo počešljana.

Abscheu *m.* mržnja, ogavje, gnjusoba, odurnost; ich habe A. davor to mi je odurno, gnjusno, mrzko; duri mi se; A. erregen ogaditi komu što; er ist Allen A. svim je oduran, omrznuo, svim se je ogadio; —chen zaplašiti; —ern očistiti, ožuliti, otrljati; —lich *adj.* oduran, gnjusan, mrzak, pogan, grdan, gadan, ogavan; (häßlich) grd, ružan; —liche Sache rugoba, grdoba, gnjusoba; ein —licher Mensch gad, gnjus; —lichkeit *f* odurnost, ogavnost, gadnost, gnjusost, mrzkost.

Abschieb=en odmaknuti, odmicati, odsunuti, otisnuti, zaošenuti; jemd. in einen Ort a. odmaknuti njekoga kamo; eine Schuld von sich a. odbijati od sebe krivicu; einen Vagabunden a. skitalica goniti, odpratiti; —ling *m.* odagnanac, odpraćenik, zapraćenik, prognanik.

Abschied *m.* (Entlassung) odpust; (Trennung) oproštaj, rastanak; A. geben odpustiti, odpraviti; A. von einem nehmen oprostiti se, opraštati se, praštati se (s kim); gehen ohne A. zu nehmen ići ni s Bogom nereći; hinter der Thür A. nehmen odšuljati se, kriomice, tajno otići, ukrasti se, kradom otići; —sbesuch *m.* posjet na rastanku, posljednji posjet; —sandenken *n.* uspomena na rastanak; —sbrief *m.* list na rastanak; —brief, —urkunde (der Soldaten) odpustnica; —sstunde f. čas rastanka; —stag, Todestag dan pošastni.

Abschießern odljusnuti; odljusnuti se, listati se, ljuštiti se.

Abschien=en skinuti šinje.

Abschießen, einen Pfeil a. odapeti, odapinjati, pustiti strielu; ein Gewehr abfeuern *v.* abfeuern; eine Kanone a. top opaliti; einen a. (besser als erschießen) nje koga pro-

Digitized by Google

strieljati; her— svaliti, obaliti iz puške; Alles a. postrieljati; (v. Regen) pljuštati, grunuti; (v. Farben) izbieliti se, izblieditи, izgubiti krasu; eine abgeschossene Farbe blieda krasa, mast.

Abschiff-en odploviti, odjedriti; odvesti, poslati (što) brodom; --ung odlazak, prevoz na brodu.

Abschiften odaslati, poslati, pošiljati, odpremiti, odpraviti.

Abschilbern naslikati, nacrtati, izpisati.

Abschilferung deranje (kože).

Abschieben sdorati, oderati, sguliti, oguliti; sich a. iztrgati se, izlomiti se.

Abschirren (ein Pferd) izpreći, izhamiti, odhamiti konja.

Abschlachten zaklati; Alles a. poklati.

Abschlag *m.* (b. Fällen) okresine, ovrški, ovršine; (b. Zimmern) skalje, trieśće, iverje; (b. Zahlen) odbitak; (im Billard) odboj; (b. Schriftgießern) matica; (Ablauf) odtoka; (v. Preise) padanje ciene; in A. bringen odbiti; nach A. odbivši; dieser Artikel ist sehr in A. gekommen ta je roba jako spala, toj je robi ciena jako spala; das ist ein großer A. to je velika razlika; —eisen kovko željezo; —en odbiti, odlupati, odgruhati; den Kopf a. odrubiti, skinuti, odkinuti, odvrakati komu glavu; einen Stoß a. odbiti, odbijati, dočekati udarac; den Feind a. neprijatelja susbiti; Obst a. omlatiti; ein Zelt a. podignuti, pokupiti šator; ein Ei a. razmiesti, zamutiti jaje; eine Frist a. nepristati na rok; ein Gesuch a. odbiti, neprimiti molbu; ein Gesuch als abgeschlagen vormerken zabilježiti, da nije molba primljena; von der Forderung des Schuldners a. v. Abrechnen; das Wasser a. (Bergb.) vodu odvrnuti, odvratiti, odbiti; (b. Thieren) mokriti, vodu pustiti; (gem.) pišati.

Abschläg-ig, —e Antwort uzkrata, zakrata; eine —e Antwort geben uzkratiti, odbiti komu što; oglušiti se komu; eine —e Antwort bekommen nedobiti, nebiti uslišan, dobiti pakračku dekret; —lich na odbitak, na račun.

Abschlag-riegel *m.* odbijač; —s-zahlung *f.* plaćanje na odbitak.

Abschlaffen (b. Prob.) otriebiti od troske.

Abschlämmen, einen Teich a. ribnjak očistiti, razglibiti, kidati glib iz ribnjaka; (chem.) splaviti.

Abschlei-fen sbrusiti; odbrusiti, obrusiti; (gehörig schleifen) naoštriti; (überschleifen) izoštriti; das Kleid a. otrcati; einen Menschen a. ugladiti, uljuditi čovjeka; auf der Schleife wegschaffen odvući, odvlačiti; —men (Fische) osluziti; sich a. osluziti se.

Abschlenkern stresti, otresti, stresati.

Abschleudern baciti, bacati iz praćke.

Abschlichten ugladiti; (b. Tischl.) gladičiti, ugladičiti; Holz a. drva složiti.

Abschließen (das Schloß, die Thür) zaključati; einen Gefangenen a. razkovati, razkivati sužnja; einen Vertrag a. pogodbu, ugovor utanačiti, ugovoriti; eine Ehe a. sklopiti ženitbu, oženiti se; abgeschlossen (Handlung, Begebenheit) završen, dovršen; eine für sich —ene Periode za se dokončano doba; eine abgeschlossene Ehe ugovorena, sklopljena ženitba.

Abschlürfen odsrknuti, zasrknuti; Alles a. posrkati.

Abschluß *m.* svršetak, završetak, A. der Kasse zaključak blagajne; A. des Buches konac, zaključak knjige; A. des Vertrages sklop ugovora; A. einer Verhandlung svršetak razprave; —summe konačna svota; -tag zaključni dan.

Digitized by Google

Abſchmei=cheln izlagati, izlaskati u koga što; —ßen, *v.* Abwerfen.
Abſchmieden odkovati, razkovati.
Abſchmieren *v.* Schmieren.
Abſchmutzen, die Stiefel ſchmutzen ab čizme kaljaju, prljaju.
Abſchn=allen odkopčati, razkopčati, odkopčavati; —appen škljocnuti, škljocati, spustiti, odapeti.
Abſchneiden, wegſch. odrezati, odrezivati; rund herumſch= obrezati; den Hals a. grlo prerezati, vrat obrezati, zaklati; Alles a. sve porezati, posjeći; mit der Sichel a. požeti; mit der Scheere a. odstrići, odstrizati; den Weg a. zateći, zaprječiti, presjeći put; Waſſer a. odbiti, odvratiti vodu; einen die Ehre a. vriedjati komu poštenje, opadati, okaljati, ocrniti koga; die Hoffnung a. nadu oduzeti; die Zufuhr von Lebens=mitteln a. zapriečiti dovoz hrane.
Abſchnitt *m.*, etw. Abgeſchnittenes odrezak, odsječak odstrižak, okrajak; am Kerbholz rov (na rovašu) (in Büchern) odsjek; (Cäsur) odmor; einer Rede odjel, odjelak; —ſel *n.* ostrižak, striza; rezotina, reza, obrezak, obrezotina.
Abſchöpf=en den Schmetten obrati, skinuti, skidati, snimati, splaviti skorup; —löffel *m.* obirača žlica.
Abſchoß *v.* Abzugsgeld.
Abſchrauben odvinuti, odvijati.
Abſchrei=ben prepisati, prepisivati; eine Realität im Grundbuche ab. izpisati nepokretninu iz zemljišnika; eine Steuer a. odpisati porez; ich habe mir faſt die Finger abgeſchrieben ukočiše mi se prsti od pisarije; (abſtellen) pismeno opozvati naručbinu; —ber *m.* prepisač, —bung f. prepisivanje prepis; —bgebühr f. prepisarina, —ten ukloniti se, udaljiti se, odkoračati; (abmeſſen) izmjeriti korakom.
Abſchrecken ustrašiti, zastrašiti. zaplašiti, poplašiti; (durch Schrecken erlangen) izprietiti, plašnjom dobiti; abgeſchrecktes Waſſer pregašena voda.
Abſchrift f. prepis, odpis; einfache A. prosti, nezasvjedočeni prepisak; —lich prepisan, u prepisu.
Abſchritten *v.* Abſchreiten (abmeſſen).
Abſchrot=e f. siekač; —en (ein Faß) skladati, svaliti, spustiti; (abhauen) odsjeći; (b. Müll.) užrvnjati; —ſtöckel *m.* (beim Schmied) sjekalo.
Abſchupp=en odljuštiti; ostrugati (ribu); liliti se, ljuštiti se; —ung liljenje, ljuštenje kože.
Abſchürfung f. skinuće, skidanje kraste.
Abſchuß *m.* (des Waſſers) pad, skok; (des Berges) strmen, strmina, strmac, usjelina, vrlet.
Abſchüſſig strm, strmenit, vrletan; —keit strmina; (d. Waſſers) pâd, skok.
Abſchütt=eln otresti, stresti, otresati; das Joch a. izbaviti se, oteti se jarma, smetnuti, sbaciti jaram, izjarmiti se; im Wagen struckati se, izdrmati se, sdroncati se, —en odasuti, odsipati, sasuti; (abgießen) odliti, odlievati.
Abſchützen das Waſſer ustaviti, ustavljati, zaprieti vodu; (abſaſſen) spustiti vodu.
Abſchwächen oslabiti; —ung f. (z. B.) des Verbalſtammes slabenje glagolskog panja.
Abſchwär=en, durch ein Geſchwür abgeſondert werden odgnojiti; der Nagel iſt mir abgeſchworen odpao mi je nokat; —men (v. den Bienen) izrojiti se; ſich a. naklatiti se, izlandrati se; —zen ocrniti, pocrniti; gubiti, puštati crnilo.
Abſchwatzen (einem etwas) izlandrati, izdrljančiti.
Abſchwefeln (Steinkohlen) izvaditi, va-

Digitized by Google

diti sumpor; (gehörig ſchwefeln) nasumporiti, zasumporiti.

Abſchweif=en (abſpülen) izpirati, izplakati; vom Wege a. zaći, zabasati. zalutati s puta; —ung f. stranputica, zabas; zastranjivanje; eine —ung nach B. machen svratiti se u B.

Abſchwemmen oprati, izprati, izplákati; splaviti; Holz a. splaviti drva; das Waſſer ſchwemmt das Ufer ab voda nosi, podrivava obalu.

Abſchwin=deln izmamiti, izcigančiti; —gen odmahati; (Tuch a.) mahati; ſich vom Pferde ab. skočiti s konja.

Abſchwören zakleti se, priseći; (eidlich widerrufen) odpriseći se, zakletvom se odreći; eine Schuld A., odbiti prisegom krivicu od sebe; einen Diebſtahl a. zanijekati kradju zakletvom, die Religion a. odreći se, odmetnuti se, odpasti od vjere.

Abſegel=n odjedriti, otisnuti se od obale, odploviti; die Segeln einziehen jadra složiti, smotati; das A. die —ung odjadrenje, odplov.

Abſeh=en smierati, pregledati; gledati; abgeſehen davon negledeć na to; die Länge iſt nicht abzuſehen nemože se kraja viditi; ſich die Gelegenheit abſehen uhvatiti sgodu; von einem etwas a. od njekoga se naučiti što; man ſieht es ihm an den Augen an vidi mu se na očijuh; er ſieht mir Alles an den Augen ab ja okom a on skokom; das iſt auf dich abgeſehen to smiera na tebe; es iſt auf dich abgeſehen tebi je namienjeno; das A. v. Abſicht, Ziel, Diopter; —lineal v. Diopterlineal.

Abſeichen ocijediti, procijediti, izcijediti; etwas Abgeſeichtes ocjedina.

Abſein izbivati, daleko biti, biti nenazočnim, nepritomnim, udaljenim, odsutnim; das A. izbivanje, nepritomnost, nenazočnost, odsutnost, udaljenost.

Abſeitig prostran, sklonit.

Abſeits na samo, na strani, u prikrajku.

Abſend=en (etw. od. einen wohin, zu jmd.) odaslati; poslati, izaslati, odašiljati; —er *m.* pošiljač; —ung f. odšiljanje, poslanje, pošiljba; A. eines Wechſels zur Akzepzion poslanje mjenice za prihvat; —ungstag *m.* dan odaslanja; —ungsſtückt *n.* pošiljka.

Abſengen etw. opaliti, osmuditi; sprljiti.

Abſent=en spustiti, spuštati; (Reben a.) položiti, polagati, povaliti, valjati; a. (Brgb.), dubiti (okno); —er *m. v.* Ableger; —ung f. polaganje, povaljivanje.

Absens, abſent (lt.) *adj.* nenazočan, udaljen, neprisutan.

Abſent-enliſte, —entabelle f. imenik nenazočnih; —iren izbivati.

Abſenz f. (lt.) nepritomnost, neprisutnost, nenazočnost, odsutnost; —gelder plaća za nenazočne; —liſten *v.* Abſentenliſte.

Abſetzen svrgnuti, smetnuti, odmaknuti, skinuti; sbaciti, svaliti, oboriti; prestati, prekinuti; jmd. vom Amte skinuti, krenuti od službe; eine Waare a. prodati, prodavati; der Gang ſetzt ab (Hütt.) žila zakreće; ſetz ab (die Kopfbedekkung) odkrij se! das Pferd hat den Reiter abgeſetzt konj je sbacio, svalio jašioca; ohne abzuſetzen bez prestanka; trinken ohne abzuſetzen piti na dušak; ein Glied a. odrezati, odsjeći udo; vom Lande a. otisnuti se od kraja; Waaren a. prodati, prodavati.

Abſicht f., namjera, namišljaj; A. des Geſetzes zakon smiera na to; meine A. iſt die moja je namjera ta, ja to namjeravam; mit einem gute —en haben misliti dobro za koga; er hat ſchlechte —ten o zlu radi, misli; in der A. da; A. am Gewehre nišan; ohne A. nehotice, nasumce;

Digitized by Google

—lich nahvaličan, naumice, nahvalice, hotimice; -lichkeit navlašnost; —los v. ohne Ab.; —losigkeit f. nehotičnost.

Absieden etw. ovariti, svariti, skuhati; izvariti; provariti, prokuhati.

Absingen izpjevati, odpjevati; izpjevati se.

Absinken srušiti se; odpasti.

Absinth n. (gr.) pelin v. Wermuth; —wein v. Wermuthwein.

Absitzen (vom Pferde steigen) odsjesti, sjahati s konja; (vom Wagen a.) sići s kolâ; eine Schuld a. odsjediti dug; (bis zu Ende sitzen) dosjediti; sich a. nasjediti se.

Absol=ut bezuvjetan; —ute Zahl osebni broj; —ute Stimmenmehrheit više od polovice glasova, odrešita većina glasova; —utes Gewicht prosta težina; a. *adv.* sasvim, posve, bezuvjetno; -utist *m.* samovlastnik, samodržac; privrženik neograničene vlasti, samovolje; —utorium odveznica; odpustnica; odriešnica; —uzion (lt.) oproštenje; odrešivanje; —viren dovršiti nauke; odriešiti; absolvirter Jurist izučeni pravnik.

Absonder=er *m.* odvojač, odvojitelj; —lich v. Besonders; —n odvojiti, odieliti, odmiesiti, odsebiti; die Beschwerden a. razlučiti žaobu jednu od druge; die schlechten Säfte a. lučiti zle sokove; die Schale v. der Nuß a. komiti orahe; (abstrahiren) odlučiti, odlučivati; sich a. odbiti se, odvojiti se, —ung f. odvajanje, rastava; odjelba, dioba; odlučivanje, odlučba; odsebak.

Absonderungs=flächen rastavina, rastavna ploha; —organe razlučila, rastavila, rastavni ustroji (u tielu); —recht *n.* pravo odjelbe, diobe; —zeichen *n.* rastavni znak; —urkunde f. razdjelnica; —vermögen *n.* moć razlučivanja, odlučbenost; odjelivi imetak; abgesondertes Vermögen osebunjak; Besitzer davon osebar, osebunjčar; der abgesondert wohnt osebnjak.

Absor=biren posrkati, upiti, upijati; —birende Mittel upojni lickovi, upojci; —pzion f. usrk, upoj.

Abspalten odciepiti, odciepljivati, odkalati; (sich) odciepiti se.

Abspänen (Kind) odbiti diete; (Kalb) odlučiti tele, janje.

Abspannen (etw. nachlassen) popustiti, privoliti; den Hahn a. odapeti, spustiti kokota; die Saiten a. odapeti, popustiti strune; (schwächen) oslabiti, omlitaviti; Pferde a. izpreći konje; (abmessen) izmjeriti na pedalj; (erholen) oporaviti; ein abgespannter Mensch mlitonja; Abgespanntheit mlitavost, oslabljenost.

Abspän=nig, —stig protivan, odvraćen, nevjeran; a. machen otudjiti, odvratiti; einem a. werden odpasti od koga, iznevjeriti koga.

Abspannung f. odapinjanje, izprezanje.

Absparen prištediti.

Abspeisen dojesti, pojesti; (zu Mittag) doručati, naobjedovati se; (Abends) dovečerati; einen leicht a. premazati komu zube; jemanden mit leeren Hoffnungen a. odpraviti koga liepimi riečmi.

Absperr=en zatvoriti, zaprieti; das Wasser a. odgraditi vodu; --ung f. zatvor, odgrada; —ungssystem *n.* (Hdl.) zatvor trgovine.

Abspie=geln odsievati, odrazivati; sich a. ogledati se (na ogledalo); sich an Andere a. ugledati se u druge; —len doigrati; einem etwas a. odigrati komu šta; sich a. naigrati se.

Abspinnen opresti, dopresti; eine Schuld a. odpredati, odpresti dug; *fig.* osnovati.

Abspitzen okrnjiti; zašiljiti, zadjelati, zaoštriti (kolje).

Absplittern odcjepkati, otruniti;

Digitized by Google

diti sumpor; (gehörig ſchwefeln) nasumporiti, zasumporiti.

Abſchweif-en (abſpülen) izpirati, izplakati; vom Wege a. zaći, zabasati. zalutati s puta; —ung f. stranputica, zabas; zastranjivanje; eine —ung nach B. machen svratiti se u B.

Abſchwemmen oprati, izprati, izplákati; splaviti; Holz a. splaviti drva; das Waſſer ſchwemmt das Ufer ab voda nosi, podrivava obalu.

Abſchwin-deln izmamiti, izcigančiti; —gen odmahati; (Tuch a.) mahati; ſich vom Pferde ab. skočiti s konja.

Abſchwören zakleti se, priseći; (eidlich widerrufen) odpriseći se, zakletvom se odreći; eine Schuld A., odbiti prisegom krivicu od sebe; einen Diebſtahl a. zanijekati kradju zakletvom, die Religion a. odreći se, odmetnuti se, odpasti od vjere.

Abſegel-n odjedriti, otisnuti se od obale, odploviti; die Segeln einziehen jadra složiti, smotati; das A. die —ung odjadrenje, odplov.

Abſeh-en smierati, pregledati; gledati; abgeſehen davon neglededć na to; die Länge iſt nicht abzuſehen nemože se kraja viditi; ſich die Gelegenheit abſehen uhvatiti zgodu; von einem etwas a. od njekoga se naučiti što; man ſieht es ihm an den Augen an vidi mu se na očijuh; er ſieht mir Alles an den Augen ab ja okom a on skokom; das iſt auf dich abgeſehen to smiera na tebe; es iſt auf dich abgeſehen tebi je namienjeno; das A. v. Abſicht, Ziel, Diopter; —lineal v. Diopterlineal.

Abſeichen ociediti, procediti, izcieditи; etwas Abgeſeichtes ocjedina.

Abſein izbivati, daleko biti, biti nenazočnim, nepritomnim, udaljenim, odsutnim; das A. izbivanje, nepritomnost, nenazočnost, odsutnost, udaljenost.

Abſeitig prostran, sklonit.

Abſeits na samo, na strani, u prikrajku.

Abſend-en (etw. od. einen wohin, zu jmd.) odaslati; poslati, izaslati, odašiljati; —er *m.* pošiljač; —ung *f.* odšiljanje, poslanje, pošiljba; A. eines Wechſels zur Akzepzion poslanje mjenice za prihvat; —ungstag *m.* dan odaslanja; —ungsſtift *n.* pošiljka.

Abſengen etw. opaliti, osmuditi; sprljiti.

Abſenk-en spustiti, spuštati; (Reben a.) položiti, polagati, povaliti, valjati; a. (Brgb.), dubiti (okno); —er *m. v.* Ableger; —ung f. polaganje, povaljivanje.

Absens, abſent (lt.) *adj.* nenazočan, udaljen, neprisutan.

Abſent-enliſte, —entabelle f. imenik nenazočnih; —iren izbivati.

Abſenz f. (lt.) nepritomnost, neprisutnost, nenazočnost, odsutnost; —gelder plaća za nenazočne; —liſten *v.* Abſentenliſte.

Abſetzen svrgnuti, smetnuti, odmaknuti, skinuti; sbaciti, svaliti, oboriti; prestati, prekinuti; jmd. vom Amte skinuti, krenuti od službe; eine Waare a. prodati, prodavati; der Gang ſetzt ab (Hütt.) žila zakreće; ſetz ab (die Kopfbedekkung) odkrij se! das Pferd hat den Reiter abgeſetzt konj je sbacio, svalio jašioca; ohne abzuſetzen bez prestanka; trinken ohne abzuſetzen piti na dušak; ein Glied a. odrezati, odsjeći udo; vom Lande a. otisnuti se od kraja; Waaren a. prodati, prodavati.

Abſicht f., namjera, namišljaj; A. des Geſetzes zakon smiera na to; meine A. iſt die moja je namjera ta, ja to namjeravam; mit einem gute —en haben misliti dobro za koga; er hat ſchlechte —ten o zlu radi, misli; in der A. da; A. am Gewehre nišan; ohne A. nehotice, nasumce;

Digitized by Google

—lich nahvaličan, naumice, nahvalice, hotimice; -lichkeit navlašnost; —los *v.* ohne Ab.; —losigkeit f. nehotičnost.

Abſieden etw. ovariti, svariti, skuhati; izvariti; provariti, prokuhati.

Abſingen izpjevati, odpjevati; izpjevati se.

Abſinken srušiti se; odpasti.

Abſinth *n.* (gr.) pelin *v.* Wermuth; —wein *v.* Wermuthwein.

Abſitzen (vom Pferde ſteigen) odsjesti, sjahati s konja; (vom Wagen a.) sići s kolâ; eine Schuld a. odsjediti dug; (bis zu Ende ſitzen) dosjediti; ſich a. nasjediti se.

Abſol=ut bezuvjetan; —ute Zahl osebni broj; —ute Stimmenmehrheit više od polovice glasova, odrešita većina glasova; —utes Gewicht prosta težina; a. *adv.* sasvim, posve, bezuvjetno; -utiſt *m.* samovlastnik, samodržac; privrženik neograničene vlasti, samovolje; —utorium odveznica; odpustnica; odriešnica; —uzion (lt.) oproštenje; odrešivanje; —viren dovršiti nauke; odriešiti; abſolwirter Juriſt izučeni pravnik.

Abſonder=er *m.* odvojač, odvojitelj; —lich *v.* Beſonders; —n odvojiti, odieliti, odmiesiti, odsebiti; die Beſchwerden a. razlučiti žaobu jednu od druge; die ſchlechten Säfte a. lučiti zle sokove; die Schale v. der Nuß a. komiti orahe; (abſtrahiren) odlučiti, odlučivati; ſich a. odbiti se, odvojiti se, —ung f. odvajanje, rastava; odjelba, dioba; odlučivanje, odlučba; odsebak.

Abſonderungs=flächen rastavina, rastavna ploha; —organe razlučila, rastavila, rastavni ustroji (u tielu); —recht *n.* pravo odjelbe, diobe; —zeichen *n.* rastavni znak; —urkunde f. razdjelnica; —vermögen *n.* moć razlučivanja, odlučbenost; odjelivi imetak; abgeſondertes Vermögen osebunjak; Beſitzer davon osebar, osebunjčar; der abgeſondert wohnt osebnjak.

Abſor=biren posrkati, upiti, upijati; —birende Mittel upojni lieкovi. upojci; —pzion f. usrk, upoj.

Abſpalten odcieipiti, odcieplјivati, odkalati; (ſich) odcieipiti se.

Abſpänen (Kind) odbiti diete; (Kalb) odlučiti tele, janje.

Abſpannen (etw. nachlaſſen) popustiti, privoliti; den Hahn a. odapeti, spustiti kokota; die Saiten a. odapeti, popustiti strune; (ſchwächen) oslabiti, omlitaviti; Pferde a. izpreći konje; (abmeſſen) izmjeriti na pedalj; (erholen) oporaviti; ein abgeſpannter Menſch mlitonja; Abgeſpanntheit mlitavost, oslabljenost.

Abſpän=nig, —ſtig protivan, odvraćen, nevjeran; a. machen otudjiti, odvratiti; einem a. werden odpasti od koga, iznevjeriti koga.

Abſpannung f. odapinjanje, izprezanje.

Abſparen prištediti.

Abſpeiſen dojesti, pojesti; (zu Mittag) doručati, naobjedovati se; (Abends) dovečerati; einen leicht a. premazati komu zube; jemanden mit leeren Hoffnungen a. odpraviti koga liepimi riečmi.

Abſperr=en zatvoriti, zaprieti; das Waſſer a. odgraditi vodu; --ung f. zatvor, odgrada; —ungsſyſtem *n.* (Hdl.) zatvor trgovine.

Abſpie=geln odsievati, odrazivati; ſich a. ogledati se (na ogledalo); ſich an Andere a. ugledati se u druge; —len doigrati; einem etwas a. odigrati komu šta; ſich a. naigrati se.

Abſpinnen opresti, dopresti; eine Schuld a. odpredati, odpresti dug; *fig.* osnovati.

Abſpitzen okrnjiti; zašiljiti, zadjelati, zaoštriti (kolje).

Abſplittern odcjepkati, otruniti;

Digitized by Google

odcjepkati se, otruniti se.

Abſpötteln, abſpotten einen podrugivati se komu; izružiti, opsovati, izgrditi koga.

Abſprech=en etwas einem zanijekati; er ſpricht der Schrift allen Werth ab nijeće knjigi svu vriednost; einem ein Gut a. nedosuditi njekomu imanja; das Leben einem a. kazati; da neće preboljeti; dem Verbrecher das Leben a. osuditi zločinca na smrt; die Hoffnung a. lišiti koga nade, oduzeti komu uhvanje; mit einem etwas (verabreden) dogovoriti; über etw. a. presudjivati što, izreći presudu o čem; darüber iſt bereits in der zweiten Inſtanz abgeſprochen ta je stvar već presudjena kod drugoga suda.

Abſprengen odkidati, odvaliti, odkrhnuti; mit Pulver a. prahom dignuti; (beſprengen) poškropiti; (weg.) odjuriti, odletiti, odpiriti.

Abſpringen odskočiti, odskakivati; hinabſp. dole skočiti; vom Wagen a. s kola skočiti; (ſich ablöſen) odljuštiti se, odlupiti se, odpasti; die Saite iſt abgeſprungen žica je pukla; von einem a., jemd. verlaſſen odmetnuti se od koga; das Brod iſt abgeſprungen kruh se je odlupio; (ſich) naskakati se.

Abſpr=oſſen *v.* Abſtammen, abkommen, —uch *m.* odricanje, odreka.

Abſprung *m.* odskok, skok; pukotina; odmet, odpad; das iſt ein großer A. to je velika razlika; —ſwinkel *v.* Reflexionswinkel.

Abſpül=en splákati, izplákati oplahnuti, splahnuti; (Ufer a.) podrovati, odplaviti (obalu); —er *m.* sudoper; (Bär) rakun; —icht *n.* pomije, spirine, splačine; —ung f. plákanje, splav, splah.

Abſtamm=en dolaziti, lozu vući; er ſtammt vom Kaiſer ab careva je roda, koljena; —ung f. loza, porieklo; rod, koljeno; eheliche A. zakonito porieklo; Abſtämmlinge potomstvo; —ſtafel *f. v.* die Stammtafel.

Abſtand *m.* daljina, razmak; (Unterſchied) razlika; (Abſtehen vom Rechte) odstup od prava; (Hdls.) ustup.

Abſtänd=er *m.* (im Forſtw.) suhor, suha šuma; —ig suh, suharan; —iges Holz suho drvo.

Abſtands=geld *n.* odstupnina; —winkel *m.* osojni ugao.

Abſtatt=en dati, učiniti, obaviti; einen Beſuch a. posjetiti; e. Zeugniß einem a. svjedočanstvo dati; einem ſeinen Glückwunſch a. čestitati komu; Dank a. zahvaliti se, izjaviti zahvalu; —ung f. davanje, obavljanje; A. des Dankes, Beſuches zahvala, posjet; Gebühr und A. dužnost i odpravljanje; (Abzahlung) namirivanje, izplata.

Abſtaub *m.* prašina.

Abſtäub=en oprašiti; izprašiti, izlupati; —er *m.* ometalo.

Abſtech=eiſen *n. v.* Grabſtichel; —en sbosti; ein Fuder Heu a. stovariti kola siena; (ſchlachten) zaklati, klati; einen v. Pferde a. sbaciti koga s konja (kopljem); ein Muſter a. izbosti, obosti pregledalicu; Waſſer a. odbiti vodu; Lager a. okol (tabor) obilježiti; Raſen a. skresati busen; Teich a. odkopati, svesti ribnjak; den Wein a. otočiti vino; (Kart.) udariti; (mit dem Grabſtichel) izdubsti; (vom Lande a.) otisnuti se (od kraja).

Abſteh=en razdaleko, podaleko biti, stajati; udaljenim biti; rastojati, odstojati; der Wein ſteht ab od. iſt abgeſtanden vino se je pokvarilo; (vom Brote) *v.* Abbacken; die Bäume werden a. skoro će se drveće usahnuti, osušiti; a. (von Thieren) skapati, uginuti, crknuti; von etw. a. okaniti se čega; von Prozeſſe a. odustati,

Digitized by Google

od parnice; vom Gebrauche a. prestati od uživanja, uživati, upotrebljavati; vom Selbſtmorde a. proći se samokrvi; abgeſtandenes Waſſer odstojana, ustajana voda.

Abſteifen okoriti; (im Bauweſ.) poduprieti, podupirati; okoriti se, skoriti se, ukočiti se, skrutnuti.

Abſteig=ehaus *v.* **Abſteigequartier**; —en sići, saći, silaziti; (einkehren) odsjesti, odjahati, sjahati s konja; das A. silazak; —ende Linie nizhodna loza; —eplatz *m.* silazište; —equartier *n.* svratište; —erungsweiſe Lizitazion jevtinba; —ung f. silazak.

Abſtein=en (mit Grenzſteinen verſehen) omedjiti kamenjem; —igen kamenovati.

Abſtekk=en (losſtekken) odkopčiti; einen Platz a. okolčiti, koljem obilježiti; ein Ferkel a. odbiti, odlučiti odojče; —ſtab *m.* kolčić.

Abſtell=en (wegſtellen) odmaknuti; (abſchaffen) ukinuti, dokinuti; eine üble Gewohnheit a. zao običaj izkoreniti; (zum Militär abführen) dati u vojnike, opremiti na vojsku; —ung f. ukidanje, ukid; (zum Militär) stavljanje, oprema na vojsku, davanje u vojnike; —ungsmittel *n.* ukidalo.

Abſtemius *m.* vodopija.

Abſtemmen odbiti (dlietom); (mech.) odporom od sebe uzdržati.

Abſtempeln biljegovati; (b. Buchbind.) uresiti.

Abſteppen prošiti.

Abſterben umrieti, umirati, pomrieti, poumirati; ohne Erben a. izumrieti, odumrieti; (von Gliedern) utrnuti, umrtviti se; das A. preminuće, smrt; das A. ohne Erben odumrće, izumrće; das abgeſtorbene Glied utrnulo, umrtvilo, obumrlo udo.

Abſtich *m.* (b. Naht.) obod; (Kontraſt) nepodobnost, razlika, protivnost.

Abſtift=en (einen von der Wirthſchaft) koga od gospodarstva razseliti. —ung f. razseljavanje.

Abſtikken izvésti nješto na nječem.

Abſtillen (den Säugling) odbiti diete (od sise.)

Abſtimm=en (ein Tonwerkzeug) udesiti, složiti, slágati; (niedriger ſtimmen) popustiti, niže spustiti; a. über etw. (ſeine Stimme zur Entſcheidigung einer Sache geben) glasovati, glas dati, davati; einen a. (wider ihn ſtimmen) proti njekomu glasovati; (einem a.) neslagati se s kim; es iſt abgeſtimmt udešeno, složeno je; doglasovano je, svršeno je glasovanje; —ig inoglasan; —ung f. slaganje; (Votiſation) glasovanje.

Abſtinenz f. (lt.) uzdržavanje nječega, ustručavanje, uztručnost.

Abſtoß *v.* **Apoſtroph**; —baum *m.* (b. Gerb.) panj; —en etw. von etwas odturiti, odrinuti, odrivati; a. Zähne verlieren izgubiti zube; a. bezahlen eine Schuld izplatiti, namiriti dug; Waaren a., verkaufen prodati robu; Haare am Fell a. ostrugati; ſich die Haut a. oguliti se; die Kanten a. srubiti (oštre srhe), obrubiti; (b. Tiſchler) oblanjati; einem die Hörner abſtoßen skršiti rogove, naučiti koga pameti; vom Lande, vom Ufer a. otisnuti se od kraja; das Kleid hat ſich abgeſtoßen haljina je ova otrcana; —endes Betragen haben biti odurna držanja, ponašanja; —ende Kraft odbojna moć, sila; a. Meſſer *n.* mezdrač, strugač; —ung f. odbijanje, odrivanje, odboj; —ungskraft f. odbojnost.

Abſtrafen kazniti, —ung f. kažnjenje.

Abſtrahir=bar odlučivo; —en odlučivati (obće od osobitoga); a. von etw. odvraćati misao od čega; —t odlučeno.

Digitized by Google

Abſtrahl *m.* odsiev.

Abſtraft (lt.) odlučen, rastavljen, visok; —e Begriffe odlučeni, obći, visoki pojmovi; —e Gelehrſamkeit visoki nauk, visoka učenost; —um odlučak.

Abſtrakzion f. odlučba, rastavnja; —svermögen *n.* odlučbenost, rastavnost.

Abſtrebekraft *f.* (mech.) bježnost.

Abſtreichen otrti, obrisati; das Getreide im Meſſen a. žito kod mjerenja razati, srazati; glätten izgladiti; die Haare am Fell a. *v.* Abſtoßen; einen a. mit der Ruthe izšibati koga; a., plötzlich verſchwinden odhladiti, odpiriti; (von Fiſchen) omriestiti se; am Riemen) prevlačiti.

Abſtreifen, ſich a. odbiti se; (Handſchuhe) svući rukavice; Strümpfe a. srozati čarape; ſich die Haut ab. oguliti se; ein Blatt a. odčehnuti; die Blätter a. okaštriti, šljuštriti lišće; einen Aal a. sguliti, sadrieti jegulju.

Abſtreiten (abrechten) izpravdati, odpravdati, iztjerati prepirkom; er hat mir einen Garten abgeſtritten izpravdao (odpravdao) mi je vrt; (ſtreitig machen) nijekati, zanijekati; das laß ich mir nicht abſtreiten toga si nedam zanijekati.

Abſtrich *m.* orazine; (Brgw.) pjena; —holz *n.* raz.

Abſtrus (lt.) tamašan.

Abſtuf=en postupno mienjati, stupnovati; (Bergw.) postupno odvaliti; —ung *f.* postupnost; stupnovanje.

Abſtumpf=en etw. otupiti, zatupiti, iztupiti; (ſich) otupiti se, potupiti se; —ung *f.* zatupljivanje; *fig.* tupoglavost.

Abſtürmen navalom dobiti, oteti; izjurišati.

Abſturz *m.* rivina, urvina, obronak; strmina; strmoglavica, propast, odvala.

Abſtürzen odvaliti, soriti; einen a. srušiti, sunovratiti, srinuti; ſich den Hals a. skrhati si vrat; ſich a. stropoštati se, strmoglaviti se, sunovratiti se.

Abſtutzen podkratiti, odrubiti; (abſchneiden) podrezati, podsjeći; die Flügel a. podstrići, srezati krila; dem Pferde den Schweif a. kusati, kusiti konja, prirezati konju rep; abgeſtutztes Pferd kusalj; abgeſtutzt (math.) odrezan; abgeſtutzter Kegel odrezan čunjak; abgeſtutzte Pyramide odrezan pilj; ſchief abgeſtutztes Prisma koso odrezani bridnjak.

Abſuchen obtražiti, protražiti; Raupen a. otriebiti gusjenice.

Abſud *m.* izvarak, uvar, uvarina.

Abſurd bezuman; nemogućan, bez smisla; probatio ad (per) absurdum (lt.) bezuman dokaz, dokaz bez smisla; quod est -um (lt.) što je bezumno, nemoguće, bez smisla, ludo; —um bezumlje; —ität bezumnost, ludost.

Abſüßen osladiti, osladjivati; die Stärke a. proprati, propirati.

Abszeß *m.* podkožnjak, mozol, poganac.

Abszijſſe f. (lt.) siečka.

Abt *m.* opat, arhimandrit; —ei, —eipfründe *f.* opatovina; arhimandritska prebenda.

Abtakel=n (ein Schiff) razpremiti, razpremati brod; ung—' f. razpremanje, razprema· (*fig.*) etnen a. njekomu s lica svući, skinuti krinku (obrazinu).

Abtauſch *m.* izmjena; —en izmieniti; —ung *f.* izmjena.

Abteufen dubsti.

Abtheil *m.* (Apanage) učestina; —en odieliti; podieliti, razdieliti; pregraditi; in Klaſſen a. razrediti, razredjivati; ſeine Kinder a. dio dati svojoj djeci; einen Prinzen a. učestinu dati kraljeviću; ein abgetheilter Bruder odieljenik, razdielnik, raz-

Digitized by Google

dionik, odieljen brat; —ig imajući dio; —ung odjeljivanje, dioba; predjeljivanje; pregradjivanje; dio, odio, čest; (mil.) odsjek, odio; (Fach.) pregrada, pregradak, okno, predio, razdio, razdjelak, pretince; in A. bringen odieliti, razdieliti što; —ungsglied, *m.* (bei Säulen) razdielni član; —ungszeichen rastavak, rastavnik.

Abthun (her—) skinuti, skidati; (abſchaffen) ukinuti, uklonuti; (abmachen) opraviti, napraviti; das iſt abgemacht to je svršeno; die Verlaſſenſchaft a. odpraviti ostavštinu; die Hand von einem a. ostaviti koga na cjedilu; eine Schuld a. platiti dug; einen Miſſethäter a., pogubiti, smaknuti zločinca. [ostavštine.]

Abthuung der Verlaſſenſchaft odprava

Abtiefen *v.* Abteufen.

Aebtin, Aebtiſſin f. opatica.

Abtödten umoriti, umrtviti; (kaſteien) trapiti.

Abtrag izplata, platež (duga); (Erſatz) naknada; -ung *f.* odnos, odnošenje; (eines Hauſes) razgrada, rušenje; —en odnieti, odnositi; (med.) odrezati; eine Mauer a. razrušiti, strgati zid; ein Gebäude a. razgraditi; die Speiſen a. odnieti jela; razpremiti stol; die Schuld a. odužiti se komu, platiti dug; Kleider a. iznositi, pohabati haljine; abgetragene Kleider polovno, nošeno, veto odielo.

Abträufeln, abtraufen kapati, odkapati, izkapati, nakapati.

Abtreib=en odagnati; odgoniti, odtjerati; Gewalt mit Gewalt a. silu silom odbiti; den Feind a. suzbiti neprijatelja; Würmer a. iztjerati gljiste; die Leibesfrucht a. iztjerati diete, usmrtiti plod (utrobe); die Wälder a. izsjeći šumu; das Vieh a. iztjerati, pretjerati marhu; das Gold, Silber a. očistiti, čistiti zlato i srebro; in der Küche a. izmesti, razmesti; —er *m.* (Mont.) čistilac; —ung f. odtjerivanje, odtjera, gonba; (der Leibesfrucht) razgon, usmrtba (utrobnoga ploda); —mittel izmetalo.

Abtrennen odvojiti, odlučiti; (Genähtes) odporiti, odparati; *v.* Trennen.

Abtreppen (Bauk.) ostubiti; abgetrepptes Geſims stubava ili stubasta okružica (kvir, korniž); a. Gewölbe stubavi svod.

Abtret=en sgaziti, pogaziti; den Abſatz a. izgaziti, izvinuti, izkrenuti petu, opetak; einen Weg a. utrti put; abgetretener Weg utrenik; den Thon a. ugaziti ilovaču; einem etw. a. ustupiti, odstupiti, ustupati komu što; (ſich entfernen) ukloniti se, odstupiti, udaljiti se; vom Wagen a. s kola saći; (bei jmd. einkehren) svratiti se, odsjesti kod koga; von einem a. ostaviti koga; von einem Amte a. ostaviti se ureda (službe); von ſeinem Vorhaben a. okaniti se, ostaviti se, mahnuti se, proći se svoje nakane; von ſeiner Meinung a. odustati od svoga mnienja; von der Sitzung a. otići iz sjednice, ostaviti sjednicu; vom rechten Weg a. zaći s pravoga puta; vom geſchloſſenen Kauf a. odustati od eklopljene pogodbe; —er *m.* ustupnik; ustupatelj; A. vor der Thür otrisalo; —ung f. sgazivanje; ustupanje, ustup; odstupanje, odstup; -ungs= ustupni; —ungsurkunde f. ustupnica, ustupna dokaznica, ustupni list; —ungsvertrag *m.* ustupni ugovor; —ungsliquidazion ustupna pregledba, obistina.

Abtrieb *m.* des Waldes siečenje, siečnja šume.

Abtriefen odkàpati, izkàpati.

Abtritt *m.* odstup, uklanjanje; od-

Digitized by Google

lazak; A. von der Kirche prevjera; A. Einkehr uvrata; A. Sekret zahod, izhod, prohod; —feger *m.* prohodar; —ſtiege f. lajnica; —geld *n.* ustupnina; das Abgetretene izgazina, odrapina; šljape (od šljapati, nješta izgaženoga.)

Abtrokknen (etw.) osušiti, prosušiti, izsušiti; (abwiſchen) utrti, otirati; (an der Luft a.) provjetriti, izvjetriti; den Schweiß von der Stirn a. brisati, trti znoj po čelu; ſich a. osušiti se, posušiti se, usahnuti.

Abtr=öpfeln, —opfen odkapati, izkapati; nakapati.

Abtrotzen (einem etw.) izprkositi, dobiti prkosom.

Abtrumpfen, eine Karte a. pobiti, pobijati, udariti; einem a. odsjeći kao na panju, odrezati komu, odtresti se na njekoga.

Abtrünnig odpadan, odmetan; a. machen odvrći, odmetnuti; a. werden odmetnuti se, odpasti, odvrći se; ſeinem Volke a. werden odroditi se, odradjati se; der Religion a. werden odmetnuti se od vjere, prevjeriti vjeru; ein A—er *m.* odmetnik, odpadnik; die —e f. odmetnica, odpadnica; —keit f. odpadanje, odmetnost, odmetničtvo, odpadničtvo.

Abtwürde opatstvo, opatsko dostojanstvo.

Abundanz *f.* obilje, izobilje, obilnost, obilatost; zalihost, zališnost.

Aburtheil=en presuditi, presudjivati, odsuditi; einem etw. a. nedosuditi što komu; —ung *f.* odsuda, presuda.

Abusus (lt.) zloporaba, zlo upotrebljenje; zao užitak.

Abverkaufen prodati.

Abwägen mjeriti, odmjeriti, vagnuti, vagati; Alles a. sve uvažiti; Abwäggebühr, Waggeld mjerovina, vagarina.

Abwälzen svaliti, svaljati, svaljivati, skoturati; wegw. odvaliti, odvaljati, odvaljivati; eine Schuld von ſich ab. odvaliti od sebe krivnju, oprati se, opravdati se.

Abwamſen einen *v.* Abprügeln.

Abwand=eln promieniti; (gram.) sklanjati; sprezati; —lung f. sklonitba; sprežnja, sprega.

Abwärmen (zur Genüge wärmen) ugrijati; ſich a. ugrijati se, nagrijati se.

Abwarten čekati; einander a. izčekati se, izčekivati se; ſein Hinſcheiden a. pričekati mu dušu; eine Predigt a. dočekati da propovied počme ili dočme; einen Kranken a. dvoriti, njegovati bolestnika; ſeine Arbeit, ſein Amt a. nastojati oko službe; —d čekajući, —ung *f.* čekanje, izčekivanje, nastojba, dvorba.

Abwärts *adv.* dole, niže, nizimice; Strom a. niz vodu; a. gelegen udaljen; (ſeitwärts) na strani, u prikrajku.

Abwaſch=en oprati, saprati; Geſchirr a. posudje prati; (Hände, Geſicht) umiti, umivati; (ein Kind) oprati; das Ufer a. splaviti obalu; ſich a. umiti se, umivati se; —ung *f.* sapiranje, opiranje, umivanje, mivenje.

Abwäſſern (eine Wieſe) odvodniti livadu; spustiti, odpustiti vodu s livade; (gehörig wäſſern) razmočiti, namočiti; Balken a. stesati, otesati gredu na poškalj; Land a. zemlju izsušiti; —ung f. odvodnja; namakanje.

Abwech=ſeln mienjati, izmieniti, promieniti, promjenjivati; mit Beamten a. premještati uredovnike, činovnike; die Wache a. izmieniti stražu; die Kleider a. preobući se; im Dienſte mit einander a. mienjati se u službi; —ſelnd mienjajući, izmjenit; *adv.* na izmjenu, izmjenice, izmjence, promjenice; —ſlung f.

Digitized by Google

miena, mienjanje, promjena, izmjena.

Abweg *m.* stranputica; razputica; —e ſuchen stranputičiti, stranputice hoditi; auf —e gerathen zabluditi, zalutati.

Abwehen wegw. oduhnuti, oduhati, spuhnuti, spuhati; otresti (voće.)

Abwehr f. odpor, brana, uztuk; ograda, zagrada; —en uklanjati, priečiti, nedati, braniti, odbiti; die Noth a. braniti se oda zla; einen Anfall a. odhrvati se, obraniti se; Waſſer a. odbiti vodu; Fliegen a. braniti se od muhâ; Vieh a. tjerati, odgoniti marhu od usjeva; —ungsmittel *n.* branilo.

Abweich=en umekšati, mekšati, razmočiti, razkiseliti, odmekšati; odmeknuti; (entfernen) ukloniti se, uklanjati se, odstupiti; odstupati; udaljiti se; von der Meinung eines anderen a. druge biti misli, neslagati se s kim (u mnienju); vom Wege der Tugend a. zaći, zalutati s puta krieposti; von der Regel a. od pravila odstupiti; im abgewichenen Jahr lani, prošle godine; das A. *n.* proliev, protoč, lijavica; (gemein) litavica, driskavica; —end *adj.* odkloni, različit; (gram.) nepravilno, iznimno; —ung f. uklanjanje, udaljivanje, uklon, odstup; (Verſchiedenheit) razlika; (gram.) nepravilnost, iznimka; ſphäriſche A. sferička (okruglasta) razlikost; chromatiſche A. šarovita (manjasta) razlikost; —ungskompaß *m.* odklona sjevernica; —ungsinſtrument *n.* odklonik; —ungskreis *m.* odklonica (poldnevnika).

Abwei=den opasti, popasti.

Abweiſ=eblech *n.* odvodić; —en odbiti, odpraviti (od sebe); ein Geſuch a. odbiti, uzkratiti molbu ili prošnju; eine Berufung a. uzkratiti, odbaciti priziv; eine Klage a. neprimiti, odbiti tužbu; —licher Beſcheid uzkratna, nepovoljna odluka; —ung f. uzkrata, odprava, uzkraćivanje; —ungsbeſcheid uzkratna odluka.

Abweiß=en pobieliti; puštati, gubiti bjelilo, bieliti; -er *m.* bjelač, bjelilac.

Abwelken uvehnuti, povehnuti; abgewelkt uvehli.

Abwend=en odvratiti, odvrnuti, odvraćati, uklonuti, uklanjati; einen Schaden a. sačuvati od štete, uklonuti štetu; jmd. von einem Entſchluſſe a. odvratiti koga od nakane; ſein Angeſicht a. odvratiti lice; ſein Auge a. smetnuti oko (s koga); —ig odvraćen, otudjen; einen von etw. ab. machen njekoga odvratiti, odvrnuti od česa; —ung f. odvraćanje, preprieka, uklon.

Abwerf=en (weg—) odbaciti, odvrći, odhititi; (her—) sbaciti, skidati, svaliti; das Joch a. oteti se izpod jarma, sbaciti jaram; Obſt vom Baume a. voće s drveta mlatiti, klatiti; eine Brücke a. raztrgati, razvrći most; a. (wbm.) v. Hirſch pobaciti, smetnuti rogove; einen Nutzen a. pružati korist; dieſe Arbeit wirft wenig ab ovaj se posao slabo plaća; —ung eines Lautes odbacivanje jednoga glasa; (b. Thieren) izleći, izkotiti.

Abweſen=d nenazočan, nepritoman, odsutan, udaljen; a. ſein izbivati; er iſt a. nema ga; --heit f. nenazočnost, nepritomnost, izbivanje, odsutnost, udaljenost; in A. des Vorſtandes u odsutnosti načelnika; in ſeiner A. dok njega nije bilo (ovdje); in jmd. A. u nječijoj nepritomnosti.

Abwichſen navoštiti; Stiefeln a. očistiti čizme; einen a. izlupati koga.

Abwickel=n, abwinden odmotati, od-

Digitized by Google

lazak; A. von der Kirche prevjera; A. Einkehr uvrata; A. Sekret zahod, izhod, prohod; —feger *m.* prohodar; —öffiege f. lajnica; —ögeld *n.* ustupnina; das Abgetretene izgazina, odrapina; šljape (od šljapati, nješta izgaženoga.)

Abtrokknen (etw.) osušiti, prosušiti, izsušiti; (abwiſchen) utrti, otirati; (an der Luft a.) provjetriti, izvjetriti; den Schweiß von der Stirn a. brisati, trti znoj po čelu; ſich a. osušiti se, posušiti se, usahnuti.

Abtr=öpfeln, —opfen odkapati, izkapati; nakapati.

Abtrotzen (einem etw.) izprkositi, dobiti prkosom.

Abtrumpfen, eine Karte a. pobiti, pobijati, udariti; einem a. odsjeći kao na panju, odrezati komu, odtresti se na njekoga.

Abtrünnig odpadan, odmetan; a. machen odvrći, odmetnuti; a. werden odmetnuti se, odpasti, odvrći se; ſeinem Volke a. werden odroditi se, odradjati se; der Religion a. werden odmetnuti se od vjere, prevjeriti vjeru; ein A—er *m.* odmetnik, odpadnik; die —e f. odmetnica, odpadnica; —keit f. odpadanje, odmetnost, odmetničtvo, odpadničtvo.

Abtwürde opatstvo, opatsko dostojanstvo.

Abundanz *f.* obilje, izobilje, obilnost, obilatost; zalihost, zališnost.

Aburtheil=en presuditi, presudjivati, odsuditi; einem etw. a. nedosuditi što komu; —ung *f.* odsuda, presuda.

Abusus (lt.) zloporaba, zlo upotrebljenje; zao užitak.

Abverkaufen prodati.

Abwägen mjeriti, odmjeriti, vagnuti, vagati; Alles a. sve uvažiti; Abwäggebühr, Waggeld mjerovina, vagarina.

Abwälzen svaliti, svaljati, svaljivati, skoturati; wegw. odvaliti, odvaljati, odvaljivati; eine Schuld von ſich ab. odvaliti od sebe krivnju, oprati se, opravdati se.

Abwamſen einen *v.* Abprügeln.

Abwand=eln promieniti; (gram.) sklanjati; sprezati; —lung f. sklonitba; sprežnja, sprega.

Abwärmen (zur Genüge wärmen) ugrijati; ſich a. ugrijati se, nagrijati se.

Abwarten čekati; einander a. izčekati se, izčekivati se; ſein Hinſcheiden a. pričekati mu dušu; eine Predigt a. dočekati da propovied počme ili dočme; einen Kranken a. dvoriti, njegovati bolestnika; ſeine Arbeit, ſein Amt a. nastojati oko službe; —d čekajući, —ung *f.* čekanje, izčekivanje, nastojba, dvorba.

Abwärts *adv.* dole, naniže, nizimice; Strom a. niz vodu; a. gelegen udaljen; (ſeitwärts) na strani, u prikrajku.

Abwaſch=en oprati, saprati; Geſchirr a. posudje prati; (Hände, Geſicht) umiti, umivati; (ein Kind) oprati; das Ufer a. splaviti obalu; ſich a. umiti se, umivati se; —ung *f.* sapiranje, opiranje, umivanje, mivenje.

Abwäſſern (eine Wieſe) odvodniti livadu; spustiti, odpustiti vodu s livade; (gehörig wäſſern) razmočiti, namočiti; Balken a. stesati, otesati gredu na poškalj; Land a. zemlju izsušiti; —ung f. odvodnja; namakanje.

Abwech=ſeln mienjati, izmieniti, promieniti, promjenjivati; mit Beamten a. premještati uredovnike, činovnike; die Wache a. izmieniti stražu; die Kleider a. preobući se; im Dienſte mit einander a. mienjati se u službi; —ſelnd mienjajući, izmjenit; *adv.* na izmjenu, izmjenice, izmjence, promjenice; —ſlung f.

Digitized by Google

miena, mienjanje, promjena, izmjena.

Abweg *m.* stranputica; razputica; —e ſuchen stranputičiti, stranputice hoditi; auf —e gerathen zabluditi, zalutati.

Abwehen wegw. oduhnuti, oduhati, spuhnuti, spuhati; otresti (voće.)

Abwehr f. odpor, brana, uztuk; ograda, zagrada; —en uklanjati, priečiti, nedati, braniti, odbiti; die Noth a. braniti se oda zla; einen Anfall a. odhrvati se, obraniti se; Waſſer a. odbiti vodu; Fliegen a. braniti se od muhâ; Vieh a. tjerati, odgoniti marhu od usjeva; —ungsmittel *n.* branilo.

Abweich-en umekšati, mekšati, razmočiti, razkiseliti, odmekšati; odmeknuti; (entfernen) ukloniti se, uklanjati se, odstupiti; odstupati; udaljiti se; von der Meinung eines anderen a. druge biti misli, neslagati se s kim (u mnienju); vom Wege der Tugend a. zaći, zalutati s puta krieposti; von der Regel a. od pravila odstupiti; im abgewichenen Jahr lani, prošle godine; das A. *n.* proliev, protoč, lijavica; (gemein) litavica, driskavica; —end *adj.* odkloni, različit; (gram.) nepravilno, iznimno; —ung f. uklanjanje, udaljivanje, uklon, odstup; (Verſchiedenheit) razlika; (gram.) nepravilnost, izniмka; ſphäriſche A. sferička (okruglasta) razlikost; chromatiſche A. šarovita (manjasta) razlikost; —ungskompaß *m.* odklona sjevernica; —ungsinſtrument *n.* odklonik; —ungskreis *m.* odklonica (poldnevnika).

Abwei-den opasti, popasti.

Abweiſ-eblech *n.* odvodić; —en odbiti, odpraviti (od sebe); ein Geſuch a. odbiti, uzkratiti molbu ili prošnju; eine Berufung a. uzkratiti, odbaciti priziv; eine Klage a. neprimiti, odbiti tužbu; —licher Beſcheid uzkratna, nepovoljna odluka; —ung f. uzkrata, odprava, uzkraćivanje; —ungsbeſcheid uzkratna odluka.

Abweiß-en pobieliti; puštati, gubiti bjelilo, bieliti; -er *m.* bjelač, bjelilac.

Abwelken uvehnuti, povehnuti; abgewelkt uvehli.

Abwend-en odvratiti, odvrnuti, odvraćati, uklonuti, uklanjati; einen Schaden a. sačuvati od štete, uklonuti štetu; jmd. von einem Entſchluſſe a. odvratiti koga od nakane; ſein Angeſicht a. odvratiti lice; ſein Auge a. smetnuti oko (s koga); —ig odvraćen, otudjen; einen von etw. ab. machen njekoga odvratiti, odvrnuti od česa; —ung f. odvraćanje, preprieka, uklon.

Abwerf-en (weg—) odbaciti, odvrći, odhititi; (her—) sbaciti, skidati, svaliti; das Joch a. otetî se izpod jarma, sbaciti jaram; Obſt vom Baume a. voće s drveta mlatiti, klatiti; eine Brücke a. raztrgati, razvrći most; a. (wdm.) v. Hirſch pobaciti, smetnuti rogove; einen Nutzen a. pružati korist; dieſe Arbeit wirft wenig ab ovaj se posao slabo plaća; —ung eines Lautes odbacivanje jednoga glasa; (v. Thieren) izleći, izkotiti.

Abweſen-d nenazočan, nepritoman, odsutan, udaljen; a. ſein izbivati; er iſt a. nema ga; —heit f. nenazočnost, nepritomnost, izbivanje, odsutnost, udaljenost; in A. des Vorſtandes u odsutnosti načelnika; in ſeiner A. dok njega nije bilo (ovdje); in jmd. A. u njeèijoj nepritomnosti.

Abwichſen navoštiti; Stiefeln a. očistiti čizme; einen a. izlupati koga.

Abwickel-n, abwinden odmotati, od-

Digitized by Google

matati; odviti, odvijati, razviti; die Ereigniſſe wirfeln ſich ab dogodjaji se razvijaju, snuju, motaju; —ung f. odmatanje, odvijanje; razvitak, razvijanje, razvoj.

Abwind=e f. motovilo, sučnjak; —en odmotati, odmatati, odsukati; (mittelſt der Wiyde) spustiti na vitao.

Abwirken (ein Stück Tuch) otkati, satkati; den Teig a. izmiesiti, ugnjesti; die Haut a. oderati kožu.

Abwiſch=en otrti, utrti, utirati, obrisati; —er *m.* otirač, obrisač; —tuch, —haber, —lappen utirač, otarak, otarnik, obrisalo, ubrus; canjak, krpa.

Abwollen (b. Weißgerb.) odrunuti, skinuti vunu s kože.

Abworfeln (Getreide) ovijati, izvijati.

Abwuchern dobiti lihvom, izlihvariti.

Abwühlen odriti, odrovati.

Abwürdig=en poniziti, sniziti; eine Münze a. obaliti novac, pobiti cienu (vriednost) novcu; —ung poniženje, potištenje.

Abwurf *m. v.* Wurf; das Abgeworfene odmet, smetak; A. der Ertrag dohodak, dohod, korist.

Abwürfig, —es Pferd smetav konj; konj, koji baca.

Abwür=gen zagušiti, zadaviti, zadušiti, ugušiti; —zen začiniti, začinjati.

Abzahl=en naplatiti, izplatiti; einem a. podmiriti koga; nach u. nach a. malo po malo izplatiti; (*fig.*) ukoriti, izkarati, pokarati koga.

Abzählen nabrojiti, izbrojiti, pobrojiti; einem fünf Gulden a. odbrojiti komu pet stotinjaka,

Abzahlung f. izplata, naplata; —sregiſter, *n.* izplatni izkaz, izplatnik.

Abzapfen odvranjiti, odčepiti; das Waſſer a. vodu izpustiti; Wein a. vino otočiti, otakati; einen a. guliti, globiti koga.

Abzäu=men odzvaliti, oduzdati; razuzdati; —nen odgraditi, potrgati, srušiti plot; pregraditi, udariti plot.

Abzehr=en (eine Forderung a.) potrošiti; (mager machen) iztrošiti, izjesti; ſich a. osušiti se, omršaviti, ološati, gubiti se; —ung f. potrošak, trošenje, mršanje; (Auszehrung) sušica, suhobolja, suha bolest, usihovanje.

Abzeich=en *n.* znak, znamenje, biljega; —nen obilježiti, označiti; nacrtati, odcrtati, precrtati; —ung f. bilježenje, označivanje; crtanje; (das Abgezeichnete) nacrt, precrt.

Abzerren oderati, narezati.

Abzetteln razsnovati, odsnovati.

Abzieh= (in Zuſam.) odvlačan, skidan, odbojan; —bläſe f. kotao (za pečenje); —eiſen *n.* (b. Gerb) kosa; —en (weg.) odvući, odvlačiti; von oben a. svući, svlačiti, skinuti; den Hut a. odkriti se, skinuti šešir; ein gelabenes Gewehr a. izvući, izvrtiti naboj iz puške; einen Theil a. oduimiti, oduzeti, oduzimati; vom Gelde a. odbiti, odbijati; vom Lohne a. odkinuti, odkidati, od plaće; einen von etw. a. odvratiti koga od čega; Wein, Bier a. otočiti, otakati, vino, pivo; den Branntwein a. prepeći, prepjecati rakiju; die Haut a. oderati, oguliti, sguliti kožu; (*fig.*) oglobiti; ein Scheermeſſer a. progladiti, provlačiti, navući, prevući; die Hand von einem a. uzkratiti komu pomoć; (abdrucken) snimiti; otisnuti; ſich a. (von der Welt) ukloniti se, odružiti se od svieta; von der Wache a. izmieniti se (na straži); abgezogen, *v.* abſtrakt; —en *n.*, —ung f. odvlačenje, odvlaka, svlaka; otakanje; odbijanje, (mat.) odbitba.

Abzielen gadjati, ciljati, nišaniti;

Digitized by Google

smierati kamo, namieravati što; ich weiß wohin das abzielt znam kamo to šiba; das zielt an nichts Gutes to nesluti na dobro, tu se radi o zlu; das A. *n.* smieranje, smier, težnja, namjena.

Abzimmern otesati, utesati.

Abzirkel-n okružiti, ošestariti; **-ung** *f.* šestarenje, kružitba.

Abzug *m. v.* **Abziehen** *n.* der A. des Weines otakanje vina; A. des Wassers odtok, izpust; A. am Gewehr odponač, obarača, micanik, makalj; (b. Buchdr.) snimak; (Entfernung) odlazak, polazak, uzmak, izmak; A. vom Erbtheil odbitak od baštine; A. der Steuern odbitak poreza; in A. bringen odbiti; Ab. nehmen odujmiti, oduzeti, otići, odseliti se kamo.

Abzugs-geld *n.* odlaznina, odlazbina; **--graben --kanal** *m.* izpust, odtoka; jaža; (unterirdischer A.) podzemna jaža; (am Felde) prokop —**post** f. odbitna stavka; —**rinnen** f. *v.* **Abzugsgraben**; —**röhre** f. (b. Teiche) žlieb.

Abzupfen očupati, počupati; operušati, operutati; bei Haaren a. za vlasi (kosa) pročupati, prodrmati.

Abzw-acken odštipnuti; (*fig.*) zakinuti; —**eigen** (den Wechsel) mjenicu razgranati, veliku mjenicu na manje razdieliti; —**ecken** *v.* **Abzielen**; —**ingen** einem etw. silom oteti, prisiliti na što.

Abzwirnen prepresti, prepredati, upredati.

Acanthus *m.* (bot.) primog, medvjedska stopa; (in der Arch. eine Nachahmung dieser Blätter als Schmuck an korintischen und römischen Säulen).

Acatalecticus (versus) podpuni stih.

Acceler-ando (muz.) brzo, naglo, hitro, pospješno.

Accidentia *pl.* (lt.) pripadci.

Acephala *pl.* (zool.) bezglavci.

Acerineae *pl.* (bot.) javorito bilje.

Acet-abulum *n.* (anat.) čašica; octenka, octenica; —**ometer** *n.* octomjer; —**um** *n.* (lt.) ocat, kvasina.

Ach! int. ah! (v. Schmerz) jao, oh, vajme, ojme.

Achaena *f.* (bot.) rožka.

Achat *m.* bezdrak, agat.

Achel f. *v.* Agen.

Achroma *n.* bjelina; —**tisch** bezkrasan, bezmanjast; —**tismus** bezbojevnost.

Achse f. osovina, os; auf der Achse na kolih.

Achsel f. rame, pleće; die A. zucken ramenima slegnuti, smaknuti, stisnuti; unter die Achsel nehmen uzeti pod pazuho; **-band** *n.* naramica, poramka; (Epaulette) naramak, ramenjak; **-bein** *n.* ramena kost, ključica; —**besetzchen** žabica, priramak; —**fleck** podkrpa, poduplata; —**grube** f. —**höhle** *f.* pazuho; —**hemd** *n.* oplećak; —**kleid** *n.* ramenik; —**kissen** *n.* podramenica; —*n* nositi na oba ramena (*fig.*) dvoličiti.

Achseln (b. Zimmerl.) einen Zapfen iztesati, izdjelati čep.

Achsel-naht *f.* naramni šav, ramenjača; —**riemen** *m.* ramenica; —**röhre** *v.* **Achselbein**; —**schnur** poporamka, poramica; —**ständig** (bot.) pazušast; —**träger** *m.* dvoličnjak.

Achsen- osovni; —**nagel** *m.* lunjak; —**linie** *f.* stožernica, osovnica (crta).

Achspunkt *m.* osovna bodica.

Acht num. osam; a. Mann osmorica; je a. po osam; a. Tage osmina; um a. Uhr okolo osam sati (urâ); A., —e osmica.

Acht *f.* oprez, opažanje; pozor; etwas in A. nehmen paziti na što; imati na što pozor, obzirati se na što; A. haben paziti (na koga); habt A. auf das Haus

Digitized by Google

gledaj kuću; gib A. pazi! habt A. (Kommandowort) pozor!; ſich in A. nehmen uzeti si na um ili u pamet; ſich vor einen in A. nehmen čuvati se koga, na oprezu biti od koga; nimm deine Geſundheit in A. čuvaj svoje zdravlje, pazi na svoje zdravlje; außer A. laſſen baciti u nemar, smetnuti s uma.

Acht *f.*, die Achtserklärung, Verbannung prognanje, progonba, prognanstvo, progon, zatočenje, izobćenje; in die A. erklären izobćiti, prognati iz zemlje; -brief *m.* zatočni, progonbeni list, progonica.

Aecht *v.* Echt.

Acht=bar častan, častiv, poštovan, pošten; —barkeit f. čast, poštenje; —e *m.* osmi; —e *f.* osma; —e *n.* osmo; (ſubſt.) osmica; —eimer *m.* osmorka; —eit *n.* osmokut, osmerokut, osmerokutnik; —eckig osmouglat, osmerouglat, osmerokutni; —el *n.* osmina, osmi dio; (Maß) osmak; —en auf etwas paziti, gledati na što; a. dafür, halten smatrati, držati nječim (za nješto;) etwas für eine Ehre, für eine Beleidigung a. nješto smatrati, scieniti za pošteno ili čast, za sramotno ili sramotu; einen a. (ſchätzen, ehren) štovati, poštovati; er wird von ſeinen Kameraden geachtet poštenje (čast) mu je medju braćom; etw. od. einen hoch a. vrlo cieniti, štovati; für nichts a. ništarijom ili za ništa smatrati, neuvažavati.

Aechten (in Acht erklären) izobćiti, prognati iz zemlje; den guten Namen a. oduzeti, okaljati (ocrniti) glas (pošteno ime); der Geächtete *m.* izobćenik, prognanik.

Achtend štimajuć, smatrajuć, scieneć, uvažavajuć nješto.

Acht-ender *m.* (ein Hirſch) osmorožac, osmorožčić; —ens osmo; —er *m.* osmica; (vdm.) *v.* Achtender; —erlei *adj.* osmovrstan, osmerovrstan; *adv.* osmovrstno, —fach, —faltig osmogub, osmostruk, osmerogub; —nehmen uzeti na osmero; —flach *n*; —fläche f.)-flächner *m.* (octaedron) osmorac; —füßig osmonog, osmonožan; —geber, *m.* pazitelj, nadgledalac; —haber *m.* prigledač; —halb sedam i pol (pô); —halber poluosmak; —hundert osam stotina, —hundertel *n.* osamstotinina, osamstoti (dio); hundertjährig *adj.* osamstogodišnji; —hundertmal osam stotina putâ, osamstokrat; —hunderſter osamstoti; —jährig osamgodišnji, osmoljetni; ein —jähriges Thier osmogodac, osmoljetac, (bei Pferden) osmak, osmakinja; —jährlich *adj.* u. *adv.* svake osme godine; —los nepazljiv, nepozorljiv; nemaran, nehajan; —loſigkeit f. nepažljivost, nepozornost, nemar, nemarnost, nehajstvo; —mal osamkrat, osamput, osam putâ; zum —ten Male osmi put; —malig osmokratan, osmoputan; —monatig osmomjesečni; —monatlich *adj.* u. *adv.* svaki osmi mjesec; —pfünder *m.* osmofuntaš; —pfündig osmofuntaški; —reihig osmoredan; —ſam pazljiv, pomnjiv, maran, hajan; —keit f. pazljivost, marnost, pomnja; —ſeitig osmostran, osmoploh; —tägig osmodnevni.

Aechtung Achtserklärung prognanje,

Achtung *f.* pozor, pazljivost; Hoch- *f.* štovanje, počitanje; A. des Geſetzes štovanje zakona; mit A. (mit Vergebung) s oproštenjem, da oprosti vaš pošteni obraz; s počitanjem, sa štovanjem; —voll s poštovanjem, smierno; —swerth *v.* Achtungswürdig; —swidrig nečastno; —swürdig vriedan, vrli, vrie-

Digitized by Google

dan štovanja.

Acht=wöchentlich *adj.* u. *adv.* svakog osmog tjedna; —wöchig osmotjedni.

Achtzehn num. osamnajest; (fuбſt.) osamnajestorica; —er (ein Ganzes aus 18 Theilen) *m.* osamnajestica; —jährig osamnajestoljetni (godišnji); —tägig osamnajestodnevni; —tel osamnajestina; —ter osamnajesti.

Achtzig num. osamdeset; -er osamdesetak, osamdesetka; osamdesetgodac, osamdesetnik; —jährig osamdesetljetni; —ſte osamdeseti; —ſtel *n.* osamdesetina.

Aechz=en jeknuti, jecati, jektati, stenjati; Ae. *n.* jecanje, jecavica, stenjanje; —er *m.* jeko, jecavac, jecalo.

Acin-i *pl.* (b. Drüſen) jagodice; a. solitarii, osamotnjele jagodice; —ös *adj.* acinosus, jagodičast; —öſe Drüſe *f.* jagodnica (žliezda).

à conto *v.* conto.

Acria *pl.* liekovi jedki, reski.

Acta *pl. v.* Akten; ad acta legen metnuti medju spise; neviećati o čem.

Actiniae *pl.* (zool.) zrakari (Strahlthiere). [glagol.

Activum (verbum) grm. tvorni

Actum *n.* (lt.) čin *v.* Akt.

Acutus (accentus) (lt.) oštri naglasak; (morbus) prečica, nagla bolest. [nepravom smislu.

Acyrologia *f.* govor u drugom,

Adagio *adj.* (it.) lagano.

Adam=antoid *n.* alemovina; —apfel *m.* (Baum) adamšica, lumija; jabučica (u grlu); —ſbiſſen *m.* limun-zagrizak.

Adaptir=en prilagoditi, priljubiti, prirediti, prinarediti; —ung *f.* prilagoda, prilagodjivanje, prinaredjivanje; --ungsauslagen *pl.* trošak za prilagodjivanje, prinaredjivanje, prinaredjivanje (sgrade), prilagodnina; -ungsbaute *f.* prilagodna gradnja.

Addäquat (lt.) primjeren.

Adde (lt.) dodaj, stavi.

Addend *m.* (math.) pribrojnik.

Addi=ren sbrajati, sabirati; A. *n.* sbrajanje, sabiranje —tament *n.* dodatak, primetak.

Addizion f. sbrojitba; —al *adj.* dodat, primetnut; —alakte *f.* dodatak ugovora; —alweisartikel *m.* dodatni, dokazni članak; —alweiſung *f.* dodatni dokaz; —ſtabelle *f.* sbrojitbena skrižaljka; —szeichen *n.* sbrojitbeni znak.

Addiziren obreći, dosuditi, dopitati (njekomu šta).

Addreſſe *v.* Adreſſe.

Adel *m.* plemenština; plemstvo, vlastela, gospoda; (*fig.*) plemenitost; —aar *m.* orao; —bauer *m.* plemićki kmet; —eſche f. oskoruš; —herrſchaft f. boljarstvo; —herrſcher *m.* boljar; -ig plemenit; a. (werden) postati plemićem; eine —ige plemkinja, plemenitašica; ein —iger plemić, plemenitaš; —ing *m.* šljivar; —n dati plemenštinu; (*fig.*) oplemeniti (oblagoroditi); ſeine Sitten a. ihn njegovo vladanje mu je na čast; den A. bekommen dobiti plemstvo.

Adels= plemićki, plemeniti; —anmaßung *f.* prisvajanje, prisvojavanje plemenštine; —brief *m.* plemićki list, povelja; —buch plemenitaška knjiga.

Adelſchaft *v.* Adel.

Adels=grad *m.*, —ſtufe *f.* stupanj plemenštine; —gut *n.* plemićko dobro.

Adel=ſitz *m.* plemićko sielo; -ſtand *m.* plemenština; —ſtolz *m.* plemićki ponos; —szeugniß *n.* svjedočba plemenštine; —thum *v.* Adelſtand. [tvorac.

Adept *m.* vještak, vještac, zlato-

Ader *f.* žila; A. im Geſtein žica, vlakno; im Holze mlaz, strieka;

Digitized by Google

im Blatte rebro; des Waſſers žila; die goldene A. šuljevi, zlatna žila; einem zur A. laſſen, einem die A. ſchlagen otvoriti žilu, pustiti krv, dati si krv pustiti; er hat große —n žile su mu nabreknule; er hat keine A. dazu nema za to ni malo sposobnosti; —förmig žilast; —geflecht *n.* žilni pleter; —haut f. žilovnica, mehka opna; —ig žilav; —laß *m.* žilosiek, krvopúst, puštanje krvi; —laßbäuſchchen *n.* presomitka; —laßeiſen *n.* sječivce; (Lanzette) backavica, puštalo; -laßbinde *f.* žilna veza; —laßzeug *n.* sprava za puštanje krvi; —lehre *f.* žilosloviе; —ſchlag *m.* bilo; -meſſer *n.* bilomjer; —ſyſtem *n.* žilstvo.

Adhärenz prionuće, prijanjatost, prilieplјenost; —ſion prijanjanje; (Beitritt) pristup.

Ad honores (lt.) za čast, po časti.

Ad interim (lt.) za vrieme.

Adjectivum (nomen) grm. pridavnik.

Adjudiziren dosuditi, dosudjivati, prisuditi.

Adjun=giren pripojiti, prirúčiti, pristaviti, pridati; —kt *m.* pristav; —kta *pl.* okolnosti; —kzion (lt.) sprega, sprezanje.

Adjuſtir=amt *n.* opravni ured; —en opraviti, prirediti, udesiti; den Koſtenüberſchlag a. prirediti proračun; eine Rechnung a. podmiriti račun; ſich a. opraviti se.

Adju=tant *m.* pobočnik; —tanten=korps pobočnički sbor; —tum *n.* pripomoć, podpomoć; —vans pomoćnik. [bočnik.

Adlatus *m.* na ruci, na rukuh; po-

Adler *m.* orao; junger A. orlić, orlušić; —auge orlovo oko; (*fig.*) —blikk sokolovo oko; —eule *f.* sovuljaga; —flug (dicht.) sokolov polet; —geier *m.* orlovi jastreb; —kraut *m.* bujad; —holz orlovnjak; -naſe orlov nos, (*fig.*) kukast nos; --ſchnelle f. (mit.) brz kao orao; —ſalz orlova sol; -ſchwinge (Adlerfittig) orlovo krilo.

Adminiſtra=tiv upravan, upravljateljski; —e Oberleitung des Landes glavna zemaljska uprava; —tor *m.* upravljatelj; —zion *f.* upravljanje, uprava; —zion eines Gutes upravljanje dobra (imanja).

Adminiſtrazions= upravni, upravljajući; —behörde *f.* upravna oblast; —zweig upravna struka ili grana, struka uprave.

Adminiſtriren upravljati.

Admiral *m.* pomorski vojvoda, admiral; A= admiralski; —ität, —ſchaft pomorsko vojvodstvo, admiralstvo; —itätsgericht pomorski sud.

Admiſſion f. pripust, pristup.

Adnexion pridruženje, utjelovljenje; priklop, priloga.

Adnotazion f. bilježenje; bilježka.

Adoptiren posiniti, prisiniti; pokćeriti; uzeti pod svoje.

Adoptiv=kind posinak, pokćerka; —mutter pomajka; —ſohn posinak; —tochter pokćerka; —vater poočim.

Adopzion posinstvo, posinovljenje, pokćerenje; usvojenje.

Adorateur *m.* (fr.) štovatelj, štovalac (ženâ).

Adouciren (chem.) mekšati.

Adreſſ=ant *m.* uputitelj; napisatelj, naslovatelj; —at *n.* upućenik, naslovac, prijamnik (lista); —e (Aufſchrift) nadpis, napis; (Titel) naslov; (feierliches Schreiben) pismo; adresa; —iren ein Schreib. napisati naslov; (einen —iren) naputiti, napućivati; (ſich) obratiti se na koga; —enbuch, —enkalender *m.* obavjestnik, naslovnik, adresovnik; —irer *v.* Adreſſant; —komptoir *n.* obavjestionica.

Adſpiration (lt.) dah, odah; (Begierde) hlepnja, težnja.

Digitized by Google

Adstringentia pl. (lt.) stezala.
Abumbrazion (lt.) osjena, zasjena.
ad usum (lt.) po običaju, obično.
Advent *m.* (lt.) prišašće, došašće (Gospodnje), božićni post; —s-sonntag nedjelja prišašća; —s-zeit vrieme prišašća, advent.
Adverb-ialisch, —iel (lt.) prislovno; —*ium n.* prislov.
Adversativ (lt.) suprotivan, protivan.
Advitalitätsrecht *n.* dosmrtno uživanje.
Advokat *m.* odvjetnik.
Advokaten- odvjetnički; —kammer komora odvjetnička; —ordnung red odvjetnički; —stand stalež odvjetnički.
Advok-atur f. odvjetničtvo; -aturprüfung odvjetnički izpit; —azie f. odvjetničtvo; —aturbewilligung dozvolja odvjetničtva.
Advoziren odvjetovati.
Adynam-ie f. (gr.) nemoćnost; —isch nemoćan.
Aenigma *n.* (lt.) gonetka, zagonetka *v.* Räthsel.
Aequalitas (lt.) f. jednakost.
Aequi-noctium *n.* (lt.) ravnodoblje, istonoće; —pollens istocjen; —pollentia istocjenost; —vocus dvouman, dvoznačan.
Aëro-bat *m.* vjetrenjak; zamišljenik; —dynamik nauk o gibanju zraka, uzduha; giboslovje zraka; —lith *m.* zrakokam; —meter *m.* zrakomjer; —naut zrakoplovac; —statik nauk o mirovanju zraka, miroslovje zraka.
Aerugo f. (lt.) mjedorez.
Aetiologia f. (gr.) dokazoslovje.
Affaire f. (fr.) posao; (Streit) razpra, pra; (Vorfall) sgoda, dogodjaj.
Affe *m.* opica, majmun, muna; junger Affe majmunić, majmunica.
Affekt *m.* strast; (in Rede) žestina, vatra; mit A. strastno, žestoko; —azion prenavljanje, prečinjanje, vrcanje; —iren *v. n.* graditi se, prenavljati se, prčiti se; —irt prečinjen, usiljen, naprćen; —los *adj.* bezstrastan, bez strasti.
Affektazion (lt.) prijazan, naklonost.
Affen majmun; —art vrsta opica; —gesicht *n.* majmunska obrazina; —haft, —mäßig *adj.* majmunast, majmunski; —liebe sliepa, luda ljubav; —nase majmunski nos, zatubast nos.
Affenei *f.* majmunstvo, podrugivanje, titranje.
Affi-liazion (lt.) eines Klubbs množenje, širenje skupa, kluba; —nazion lučenje zlata i srebra od mjedi; —nis (lt.) srodan; —nitas srodstvo.
Affirm-ativ *adj.* pojestiv, pojestan; —azion potvrdjivanje, potvrda; —iren jekati, potvrditi, potvrdjivati.
Affi-xum *n.* primetak; —xiren dirnuti, ganuti, dojimati se; das hat mich affixirt dojmilo me se, srcem mi je potreslo.
Affront *m.* (fr.) pogrda, poruga.
After *m.* zadnjica, stražnjica; (gem.) dupe, prkno, guzica, rit; A. *n.*, das Hintere, Schlechtere zadnjina, ozadbina; A- nadri-, pod-, po-, pa-, lažni; —arm e. Flusses struga; —bestand podnajam; in A. geben dati u podnajam; —bestandgeber podnajmitelj; -bestandnehmer podnajamnik; —bürge podporuk, podjamac; —bolbe f. paštitac; —floſſen zadnje plovke; —geburt, f. pometina, pomećaj; —gesetz pazakon, lažni zakon; —horn *n.* parog, parožak; —klaue f. pačak, paponjak; —könig *m.* lažni kralj, nazovikralj; —korn zona, obuvenka, šuljak; —kritik nadri sud; —leder *n.* okrojci kožni, okružci; —lehen *n.* podlenstvo, podleno; —lehensherr *m.* podlenik; —lehensmann

Digitized by Google

m. podlenovnik; —mehl *n.* izsjevci, odsjevci; —miether *f.* podnajam; —miether, —miethsmann *m.* podnajamnik; —papst lažni papa; —pfand *n.* podzalog; —rede *v.* Verkumbung; —spinner *m.* (zool.) neprelac; —stein stakleni dragac; —vasal *m.* podlenovnik; —verpfändung podzaloženje, podzaloga; —weise *m.* mudrijaš, mudrak; —weisheit f. lažna mudrost, mudrolija; —zehe f. čaporčić, čapčić.

Agat *m. v.* Achat.

Agen *pl.* f. der Flachsabfall pozder; A., der Dreschabfall pljeva.

Agende *f.* (kirchl.) trebnik, službenik, običajnik.

Agent *m.* opravnik; öffentlicher A. javni opravnik; geheimer A. tajni opravnik; —schaft, —tur opravničtvo.

Agglomerat *n.* (lt.) gomila, nagum, nagumina, gromada.

Aggredíren *v.* Anfallen, angreifen.

Aggreg=at *n.* (lt.) skup; —azion f. skupljanje; —azionsform f. —azionszuſtand *m.* skupnost; —iren skupiti.

Aggreſſ=ion *v.* Anfall; —iv *adj.* napadni; —or *v.* Angreifer.

Agilitas (lt.), **Agilität** okretnost.

Agio *n.* prid; —conto *m.* pridovni račun; —tage f. pridovanje, mjenačna lihva; —teur *m.* mjenačni lihvar.

Agiren *v. n.* (lt.) raditi, djelovati; (vom Schauſpieler) predstavljati, prikazati, kretati se.

Agit=ato (it.) burno, uzbunjeno; —ator *m.* (lt.) bunilac, poticatelj, pokretač; —azion f. uzbunjivanje, uznemirivanje, uzbuna, pokret; —iren poticati, uzbunjivati, uznemirivati.

Aglei f. popina kapica, ašibačar.

Agnat *m.* (lt.) rod po krvi; —ion srodstvo po krvi.

Agnizion (lt.) priznana.

Agnus Dei (lt.) jaganac božji.

Agonie f. (fr.) smrtna muka. Er iſt in der A. on je na samrti.

Agraffe f. (fr.) pulija, kopka.

Agrariſch (lt.) poljodjelni; njivni.

Agrikultur f. (lt.) ratarstvo, poljodjelstvo, gospodarstvo; —chemie lučba gospodarska, ratarska.

Agronom *m.* (gr.) ratarski vještak; —ie nauka o ratarstvu ili poljodjelstvu; —iſch ratarski ili poljodjelski.

Agrypn=ie f. (gr.) nespavanje.

Agtſtein *m. v.* Bernſtein.

Ach int. a! e!

Ahle f. šilo, —nförmig *adj.* šilast; —nmacher šilar.

Ahm f. akov, viedro.

Ahn *m.* djed; —en pl. predji, djedovi, praotci.

Ahnd=bar kara vriedan; —en pokarati, kazniti; —ung karanje, kar, kaznitba; bei ſonſtiger —ung inače bit će kažnjen.

Ahne f. baba, pramati.

Aehneln naličiti, nalikovati.

Ahnen slutiti, kobiti, predvidjeti; —bild slika pradjeda; —regiſter rodopis; —ſtolz *m.* ponositost s plemenom; —tafel rodoslovje.

Ahn=frau f. baba, pramati; —herr praotac.

Aehnlich *adj.* sličan, nalik (spodoban); ſie ſieht ihm ä. nalik je na njega; er ſieht ihm ganz ä. oni su, kao da si jabuku razpolovio; ä., gleich *adj.* (congruens) skladan, ravnosličan; —keit sličnost, nalika; —keitszeichen znak sličnosti, podobnosti.

Ahnung f. slutnja.

Ahorn *m.* javor; Spitz— mliječ; Feld— klen; —en *adj.* javorov, klenov; —walb javorik; —zukker javorov slador, šećer.

Aehrchen *n.* klasak.

Aehre f. klas.

Aehren pabirčiti, paljetkovati; ſich ä. proklasati, izklasati, klasati.

Aehren-bekblätter pl. pljeva; --kranz

Digitized by Google

m. žitni vienac; —leſe pabirčenje, paljetkovanje; —monat kolovoz; —ſpitze os, osina.

Aehrig *adj.* klasat.

Ai *m.* (zool.) lienivac.

Aich=en podmjeriti, podmjeravati, baždariti.

Aide (ädh) *m.* (fr.) pomoćnik.

Air *n.* (fr.) milopjev, *v.* Arie.

Akabem=ie f. akademija; —iker akademik; —iſch akademički; —iſcher Bürger akademički član.

Akatoliſch *adj.* nekatoličan.

Akazie f. kapinika. [ašibačar.

Akelei f. pakujac, popina kapica,

Acker *m.* njiva, polje; —bar *adj.* orni; —bau teg, poljodjelstvo; —bau=Geſellſchaft poljotežno, poljodjelsko družtvo; —baukunſt ratarstvo; —bauſchule ratarnica; —beet lika, slog; —bohne bob; —erbe mekota; —feld oranica, oraćina, oraća zemlja; —früchte plodine poljske; —furche brazda; —geld orbina; geräth ratilo; —geräthſchaft ratila, ratarska sprava; —knecht orač; —krume mekota, skorup (zemlje); —land oraća zemlja; —lattich poljska loćika; —männchen *v.* Bachſtelze; —maus poljski miš; —minze poljska metva; —mohn bula, poljski mak; —n orati, plužiti; das A. oranje, orba; —reich poljevit; —rettig poljska rotkva; —ſcholle gruda, grumen; —ſteuer plugarina; —wage brazdomjer; —weſen poljodjelstvo, zemljodjelstvo.

Akklamazion f. (lt.) uzklik; Wahl durch A. izbor uzklikom.

Akklimatiſir=en ſich (lt.) priviknuti podnebju, udomaćiti se; —t udomaćio se.

Akkomodiren udesiti, ugoditi, prilagoditi; ſich a. priljubiti se, prilagoditi.

Akkompagn=ement *n.* (fr.) pripjevanje; sviranje (uz ...); —iren pripjevati; svirati (uz ...).

Akkord *m.* (fr.) zvuk, sklad; pogodba; —iren skladovati, sudarati se, slagati se; pogoditi se.

Akkouch=ement *n.* (fr.) porod; —eur *m.* (fr.) primalj.

Akkredit=iren jmd. povjeriti koga; vjeresiju pribaviti; a. eine Urkunde ovjeroviti listinu; —iv vjerodajnica, ovjerovni list.

Akkurat (lt.) *v.* genau, točan, izpravan; —eſſe točnost, izpravnost.

Akkuſativ *m.* četvrti padež.

Akonit=in (Aconitin) omiejovina, akonitin; —ſäure akonitova kiselina.

Akquiſizion f. tečevina, stečevina.

Akt *m.* čin; gerichtlicher A. sudbeno djelo, von einer Sache A. nehmen primiti do znanja; —e zakladna listina, zakon.

Akten pl. spisi; —auszug izvod iz spisâ; —mäßige Thatumſtände okolnosti po spisih; —verzeichniß skladnik, naznaka spisâ.

Akt=uer *m.* (fr.) *v.* Schauſpieler; —ie dionica, dielnica, akcija; —ien=Coupon dielnička kamatnica, dielnički ureznik, odreznik; —ien=Geſellſchaft dielničko družtvo.

Aktiv *adj.* djelovan, djelatan, radin; (merk.) imovni; (gram.) tvorni; —es Zeitwort tvorni glagol; reine Aktiva čista imovina; —forderung pravo tražbina; —intereſſen imovne kamate; —irung uvodjenje u djelatnost; —ität djelatnost, poslovanje; —ſtand imovina, imuće; —um (Verbum) *v.* Aktiv; —vermögen imovina; —verzeichnis kazalo imovine.

Akt=nahme f. (von etw.) *v.* Aktnehmen; —or *m.* tužitelj; —oriſche Kaution tužiteljska jamčevina; —rize predstavljačica.

Aktuar *m.* perovodja, bilježnik; —iren perovoditi, bilježiti.

Akuſt=ik f. (gr.) sluhoslovje, zvukoslovje, zvukospit; —iſch aku-

Digitized by Google

stično, zvukovno.
Akut (It.) oštar, (med.) žestok; —e Krankheit žestoka bolest.
Akzent *m.* (It.) naglasak; —los bez naglaska; —uazion naglaskovanje; —uiren naglasiti.
Akzept *m.* (It.), **Akzeptazion** primanje; (Wechſ.) prihvat (mjenice); —abel prihvatan, priličan, povoljan; —ant prihvatnik; —azion prihvata; A. per onore della letera prihvat mjenice časti radi, počastni prihvat; -konto račun o prihvatih; —ort mjesto prihvatnika; —proviſion prihvatnina; —vertrag ugovor prihvatni; -zeit rok prihvatni.
Akzeptiren (einen) Wechſel prihvatiti, primiti (mjenicu.)
Akzeſſion (It.) prirastanje, priraštaj; —iſt čekalac; —it druga nagrada; —oriſch pripadajući, pristojeći; —orium pripadak, pristojak.
Akzid=ent prigodni; —ental prigodan, pripadan; —entalität pripadnost; —enz pripadak; —enzien pripadci.
Akzie f. dionica, akcija; —ngeſellſchaft dioničarsko družtvo.
Akzion (It.) čin, djelo; (Gefecht) bitka; kretnja; —är dioničar.
Akzisbar carini, potrošarini podvržen.
Akziſe f. (Waarenſteuer) carina; (Verzehrungsſteuer) potrošarina.
Akzis=einnehmer carinik, pobirač; —frei prost od carine.
al pari (Ifm.) na ravno.
Ala f. (It.) krilce, krilašce.
Alabaſter *m.* ubjelak, alabastar; —n od ubjelka.
á la grecque (fr.) na grčku.
Alant *m.* oman, ovnika, ovnak, veliki koren.
Alarm *v.* Allarm.
Alaun *m.* kocelj, slanac, modri kamen, stipsa; gebrannter A. žeženi ili pureni kocelj; —beize lug od kocelja; --erde koceljača; —gerber irhar; —hütte koceljana; —ig koceljast; —ſchiefer koceljna skriljka; —ſtein koceljak; waſſer koceljna voda; —werk *v.* Alaunhütte.
Alba f. misnička košulja; —tros *m.* (Vogel) togajka.
Albern *adj.* benast, lud, šumast, budalast; a. reden ludovati, bluniti; —heit ludost, budalaština glupost.
Albinos bjeloš.
Album *n.* pomenik; —in bjelankovina.
Alcali luživo, lužna sol.
Alchymie f. zlatotvorba, zlatotvorstvo; —iſt zlatotvorac; —iſtiſch zlatotvorski.
Aleppopuſtel čibuljica alepska.
Alexandriner (Vers) aleksandrinska vrsta (stih).
Alfabet *v.* Alphabet.
Alfanz *m.* luda, budala, šumak; —erei ludorija, brbljotina.
al fresco (it.) *v.* Freſko.
Alge f. resina, drezga.
Algebra *f.* (ar.) slovno računstvo, algebra; —iſch slovno-računski, algebraički; —iſt slovni računar, algebrista.
Aliment=e hrana, živež; —azion hranitba, za hranu; —iren hraniti; —azionskoſten trošak.
Aliqu=antiſch *adj.* njekoliki; —otiſcher Theil količna čest; —otiſch njekolični.
Alismaceae *pl.* (bot.) žabnjače.
Alizarin *n.* alizarin; —tinte alizarinsko crnilo.
Alkali=i *n.* luživo, lužna sol; feſtes A. luživo stavno; flüchtiges A. luživo vjetrivo; -ien luživa, lužne soli; —imetalle lužni kovi, lužnjaci; —iſch lužni; —ität luživost; —oide lužići.
Alkohol *m.* vinovica; —meſſer mjerilo za vinovicu.
Alkoran *m. v.* Koran.
Alkoven *m.* pregradak, prisoblje; (Schlafgemach) ložnica.

Digitized by Google

All *adv.* sve; mit aller Gewalt svom silom; aller Anfang iſt ſchwer svaki je početak težak; in aller Welt po svem svietu; das Geld wurde all ponestalo je novca; das Holz iſt ſchon all nestalo je drva; das All sve, svemir, vasioni sviet.

Alla minuta (kaufm.) na malo; a. m. Geſchäft trgovina na malo.

Allantois f. (gr.) mokračna tjenica.

Allarm *m.* buka, huka, graja, uzbuna; A. ſchlagen bubnjati na uzbunu ili buku; in A. bringen, allarmiren *v.* A. uzbučiti, izbuniti; —platz *m.* bučište, pobuniште; —ſtange smolnica, vetiljača.

All-bereits *adv.* već, veće, jur, jurve; —da ovdje, tu.

Allee f. (fr.) stablik, hladik.

Allegat *n.* (lt.) navod; (Beilage) dodatak; (b. Advk.) odvjet.

Allegor-ie f. inokaz, alegorija; —iſch inokazni, alegorički; —iſiren inokazno opisati rieči.

Allegro (it. muſ.) *adv.* živo, veselo.

Allein *adj.* sam, jedini, cigli; a. *conj.* nu, no, ma, ama; nicht a. er ne samo on; er iſt gern a. rad je na samo; ganz a. sam samcat; a. werden, bleiben osamiti; er ſteht in der Welt allein neima nigdje nikoga svoga; sam je kao okresano drvo; —beſitz *m.* samoposjed, samodržtvo; —eigenthum (*obj.*) samovlastničtvo; —eigenthümer samovlastnik; —geſang *m.* samopjev; —geſpräch *n.* razgovor sa sobom; —gewalt f. samosila; —handel *m.* samotržtvo; —heit jedinost; —herrſchaft samovlada, samodržtvo; —herrſcher samovladalac, samodržac; —ig *adj.* jedini; —ſeligmachend jedino spasonosan; —verkauf *m.* samoprodaja; —verkäufer samoprodavac; —zahler samoplatnik.

Allemal *adv.* svakiput, svagda, uviek; ein für a. sada za svagda.

Allen-fällig valjda, po svoj prilici; die a. Zeugen svjedoci ako jih ima; —falls svakako svakojako, na svaki način; —thalben posvuda, svagdje; von a. od svakuda.

Aller, alle, all s sav, vas; vor allem prije svega, ponajprije; ohne alle Barmherzigkeit nemilice; Alle insgeſammt svesebice, listom; es hat alles Anſehen sva je prilika; das iſt alles vorbei sve prodje, ode; već je po nehari; bei alle dem pored svega toga; Leute aller Art ljudi svake ruke; an allen Orten svagdje.

All-erbarmer *m.* smilovnik svieta.

Aller-beſte *adj.* najbolji; —chriſtlich svekršćanski; —dings dakako, doista, dà, svakako; —durchlauchtigſt *adj.*, —er König svietli kralju, svietla kruno; —erſt *adj.* najprije, ponajprije; —getreueſte *adj.* najvjerniji; —gnädigſte najmilostivniji, premilostivan; —größte najveći.

Allerhalter *m.* uzdržavatelj svieta.

Aller-hand *v.* Allerlei; —heiligſte *n.* najsvetiji; (im Titel) presveti; das —heiligſte presveto otajstvo; —höchſte *adj.* previšnji; (von Gott) svevišnji; auf a. Befehl na previšnju zapovied; —dieſelben njegovo veličanstvo, svietli kralj; —lei *adj.* svakojak, svakakov, svake vrsti ili ruke, od svake struke; *adv.* koješta, svašta, štošta; —gewürz *n.* glavičice; —letzte *adj.* posliednji; —liebſt *adj.* preljubak, premilostan; das iſt a. to je prekrasno; —meiſt *adv.* ponajviše, većom stranom; —nächſt *adj.* najbliži, *adv.* najbliže; —ſchlimmſte najgorji; —ſchönſte najljepši, najkrasniji; —ſeits *adv.* od svijuh strana, od svakuda; — insgeſammt svikolici; —unterthänigſt *adj.* prepokoran,

Digitized by Google

stično, zvukovno.
Akut (lt.) oštar, (med.) žestok; —e Krankheit žestoka bolest.
Akzent *m.* (lt.) naglasak; —los bez naglaska; —uazion naglaskovanje; —uiren naglasiti.
Akzept *m.* (lt.), **Akzeptazion** primanje; (Wechſ.) prihvat (mjenice); —abel prihvatan, priličan, povoljan; —ant prihvatnik; —azion prihvata; A. per onore della letera prihvat mjenice časti radi, počastni prihvat; -konto račun o prihvatih; —ort mjesto prihvatnika; —proviſion prihvatnina; —vertrag ugovor prihvatni; -zeit rok prihvatni.
Akzeptiren (einen) Wechſel prihvatiti, primiti (mjenicu.)
Akzeſſion (lt.) prirastanje, priraštaj; —iſt čekalac; —it druga nagrada; —oriſch pripadajući, pristojeći; —orium pripadak, pristojak.
Akzidentell prigodni; —ental prigodan, pripadan; —entalität pripadnost; —enz pripadak; —enzien pripadci.
Aktie f. dionica, akcija; —ngeſellſchaft dioničarsko družtvo.
Aktion (lt.) čin, djelo; (Gefecht) bitka; kretnja; —är dioničar.
Aktisbar carini, potrošarini podvržen.
Aktiſe f. (Waarenſteuer) carina; (Verzehrungsſteuer) potrošarina.
Aktis-einnehmer carinik, pobirač; —frei prost od carine.
al pari (fm.) na ravno.
Ala f. (lt.) krilce, krilašce.
Alabaſter *m.* ubjelak, alabastar; —n od ubjelka.
á la grecque (fr.) na grčku.
Alant *m.* oman, ovnika, ovnak, veliki koren.
Alarm *v.* Allarm.
Alaun *m.* kocelj, slanac, modri kamen, stipsa; gebrannter Alaun žeženi ili pureni kocelj; —beize lug od kocelja; --erde koceljača; —gerber irhar; —hütte koceljana; —ig koceljast; —ſchiefer koceljna skriljka; —ſtein koceljak; waſſer koceljna voda; —werk *v.* Alaunhütte.
Alba f. misnička košulja; —tros *m.* (Vogel) togajka.
Albern *adj.* benast, lud, šumast, budalast; a. reden ludovati, bluniti; —heit ludost, budalaština glupost.
Albinos bjeloš.
Album *n.* pomenik; —in bjelankovina.
Alkali luživo, lužna sol.
Alchymiſie f. zlatotvorba, zlatotvorstvo; —iſt zlatotvorac; —iſtiſch zlatotvorski.
Aleppopuſtel čibuljica alepska.
Alexandriner (Vers) aleksandrinska vrsta (stih).
Alfabet *v.* Alphabet.
Alfanz *m.* luda, budala, šumak; —erei ludorija, brbljotina.
al fresco (it.) *v.* Freſko.
Alge f. resina, drezga.
Algebra *f.* (ar.) slovno računstvo, algebra; —iſch slovno-računski, algebraički; —iſt slovni računar, algebrista.
Aliment-e hrana, živež; —azion hranitba, za hranu; —iren hraniti; —azionskoſten trošak.
Aliqu-antiſch *adj.* njekoliki; —otiſcher Theil količna čest; —otiſch njekolični.
Alismaceae *pl.* (bot.) žabnjače.
Alizarin *n.* alizarin; —tinte alizarinsko crnilo.
Alkali-i *n.* luživo, lužna sol; feſtes A. luživo stavno; flüchtiges A. luživo vjetrivo; -ien luživa, lužne soli; —imetalle lužni kovi, lužnjaci; —iſch lužni; —ität luživost; —oide lužići.
Alkohol *m.* vinovica; —meſſer mjerilo za vinovicu.
Alkoran *m. v.* Koran.
Alkoven *m.* pregradak, prisoblje; (Schlafgemach) ložnica.

Digitized by Google

All *adv.* sve; mit aller Gewalt svom silom; aller Anfang iſt ſchwer svaki je početak težak; in aller Welt po svem svietu; das Geld wurde all ponestalo je novca; das Holz iſt ſchon all nestalo je drva; das All sve, svemir, vasioni sviet.

Alla minuta (kaufm.) na malo; a. m. Geſchäft trgovina na malo.

Allantois f. (gr.) mokračna tjenica.

Allarm *m.* buka, huka, graja, uzbuna; A. ſchlagen bubnjati na uzbunu ili buku; in A. bringen, allarmiren *v.* A. uzbučiti, izbuniti; —platz *m.* bučište, pobunište; —ſtange smolnica, vetiljača.

All-bereits *adv.* već, veće, jur, jurve; —da ovdje, tu.

Allee f. (fr.) stablik, hladik.

Allegat *n.* (lt.) navod; (Beilage) dodatak; (b. Advk.) odvjet.

Allegor-ie f. inokaz, alegorija; —iſch inokazni, alegorički; —iſiren inokazno opisati rieči.

Allegro (it. muſ.) *adv.* živo, veselo.

Allein *adj.* sam, jedini, cigli; a. *conj.* nu, no, ma, ama; nicht a. er ne samo on; er iſt gern a. rad je na samo; ganz a. sam samcat; a. werden, bleiben osamiti; er ſteht in der Welt allein neima nigdje nikoga svoga; sam je kao okresano drvo; —beſitz *m.* samoposjed, samodržtvo; —eigenthum (*obj.*) samovlastničtvo; —eigenthümer samovlastnik; —geſang *m.* samopjev; —geſpräch *n.* razgovor sa sobom; —gewalt f. samosila; —handel *m.* samotržtvo; —heit jedinost; —herrſchaft samovlada, samodržtvo; —herrſcher samovladalac, samodržac; —ig *adj.* jedini; —ſeligmachend jedino spasonosan; —verkauf *m.* samoprodaja; —verkäufer samoprodavac; —zahler samoplatnik.

Allemal *adv.* svakiput, svagda, uviek; ein für a. sada za svagda.

Allen-fällig valjda, po svoj prilici; die a. Zeugen svjedoci ako jih ima; —falls svakako svakojako, na svaki način; —thalben posvuda, svagdje; von a. od svakuda.

Aller, alle, all s sav, vas; vor allem prije svega, ponajprije; ohne alle Barmherzigkeit nemilice; Alle insgeſammt svesebice, listom; es hat alles Anſehen sva je prilika; es iſt alles vorbei sve prodje, ode; već je po nehari; bei alle dem pored svega toga; Leute aller Art ljudi svake ruke; an allen Orten svagdje.

All-erbarmer *m.* smilovnik svieta.

Aller-beſte *adj.* najbolji; —chriſtlich svekršćanski; —dings dakako, doista, dà, svakako; —durchlauchtigſt *adj.*, —er König svietli kralju, svietla kruno; —erſt *adj.* najprije, ponajprije; —getreueſte *adj.* najvjerniji; —gnädigſte najmilostivniji, premilostivan; —größte najveći.

Allerhalter *m.* uzdržavatelj svieta.

Aller-hand *v.* Allerlei; —heiligſte *n.* najsvetiji; (im Titel) presveti; das —heiligſte presveto otajstvo; —höchſte *adj.* previšnji; (von Gott) svevišnji; auf a. Befehl na previšnju zapovied; — dieſelben njegovo veličanstvo, svietli kralj; —lei *adj.* svakojak, svakakov, svake vrsti ili ruke, od svake struke; *adv.* koješta, svašta, štošta; —gewürz *n.* glavičice; —letzte *adj.* posliednji; —liebſt *adj.* preljubak, premilostan; das iſt a. to je prekrasno; —meiſt *adv.* ponajviše, većom stranom; —nächſt *adj.* najbliži, *adv.* najbliže; —ſchlimmſte najgorji; —ſchönſte najljepši, najkrasniji; —ſeits *adv.* od svijuh strana, od svakuda; — insgeſammt svikolici; —unterthänigſt *adj.* prepokoran,

Digitized by Google

preponizan; —untertheänigste prepokorna, preponizna; —wärts posvuda, svagdje; —wegen *adv.* posvuda; 2. na svaki način; —weltsbürger *m.* svjetovljanin, svjetovčanin.

Alles *v.* All.

Alle-sammt *adv.* svikolici, svi listom; —wege *v.* —seits; —weile *adv.* upravo sad, baš sad; -zeit *adv.* u svako doba, svagda, uviek vazda.

All-fällig *adj.*, der —e Kläger tužitelj ako ga ima; —e Gründe razlozi ako jih ima; —gebietend svevladajući; —gefällig svesrdan; —gefälligkeit svesrdnost; —gegenwart posvudnost; —gegenwärtig *adj.* posvudan; —geliebt *adj.* svemu svietu mio, drag; —gemach *v.* Allmälig.

Allgemein *adj.* obći, obćenit, ukupan; a. machen uobćeniti; —es Glied član obćeniti; a. *adv.* im —en u obće; —heit f. obćenitost; —herrschaft skupna vlada.

All-gewalt f. svemoć; —gewaltig *adj.* svesilan, svemoćan; —gewöhnlich *adj.* sasvim navadan; —gültig posvuda valjan; —gütig *adj.* preblag; —herrscher *m.* svedržac; —hier *adv.* ovdje, tu.

Alli-age f. (fr.) smjesa kovna, slitina; —anz f. savez; —iren svezati se, spojiti se; —irter saveznik.

All-jährlich *adj.* svakoljetnji, -godišnji; —kundiger sveznalica; —liebend *adj.* sveljubeći; --macht f. svemožnost; —mächtig *adj.* svemožan; —mälig *adj.* lagan, polagan; *adv.* polagano, malo po malo; —monatlich *adj.* mjesečni, od svakoga mjeseca; —morgens jutrom; —nächtlich *adv.* svake noći.

Allod-ial *adj.* vlastbinski, plemićki; —gut, —ialgut, —ium *n.* vlastbina, plemenština; —iren ein Gut izkupiti, odkupiti posjed; —isirung izkup, odkup.

Alloeosis f. (gr.) preinaka.

Allo-pathie, die ärztliche Heilart, durch entgegengesetzte Mittel die Krankheit zu vertreiben alopatija, liečba s protivnimi liekovi; -phan inolik; —tria *pl. n.* trice, bezposlica.

All-schaffend *adj.* svetvoreći, -schöpfer *m.* stvoritelj svieta; —segnend *adj.* sve blagosloveći; —sehend *adj.* svevideći; —seitig *adj.* svestran; -ge Vollmacht punomoć od svih; —slaventhum *n.* sveslavenstvo; —sogleich odmah; —täglich *adj.* svakdanji, *adv.* obično, navadno; —tags *v.* Alltäglich; —tagskleid svakdanje odielo; —tagsmensch običan čovjek; —überall svagdje, svigdje.

Allusion f. (lt.) smjeranje; (*fig.*) nišan.

Allu-vion f., —ium naplava; —ialformation naplavna tvorba.

All-vater *m.* otac svih; —vollkommen *adj.* najsavršeniji; —waltend *adj.* svevladajući, sveravnajući; —weise *adj.* premudar; —weisheit f. premudrost; —wissend *adj.* sveznajući; —wissenheit f. sveznanstvo; —wisser *m.* sveznalica; —wisserei f. sveznadarstvo.

Allyl (chem.) alil.

Allzeit *v.* Allezeit.

Allzu *adv.* preveć, odveć; —früh prerano; —groß prevelik; —hoch previsok; —klein premalen; —schwer pretežak; —sehr odveć, preveć; —viel premnogo, odviše, suviše; a. ist ungesund što je preveć, nije ni s kruhom dobro; —wenig odveć malo, premalo.

Almanach *m.* zabavnik, almanak, Almer f. ormar.

Almosen *n.* milostinja; A. geben udieliti komu što; —amt *n.* milostinski ured; —büchse f. škrabljica; —geld *n.* milostinja; --ier,

Digitized by Google

—pfleger, —ſammler *m.* milostinjar; —ſammlung f. sabiranje milostinje; —ſtock *m.* škrabljica.
Almukantharat *m.* (ar.) visomjer
Aloe f. aloj, aloja; (Saft) alopatić.
Alopecia f. (med.) lisica, puznjenje vlasî.
Aloſe f. (Fiſch) ćepa, željeznica.
Alp *m.* mora, váda.
Alpakaſchaf *n.* lamica.
al pari (merk.) razom.
Alp-drücken *n.*, der A. drückt ihn mora ga mori; —e goleš.
Alpen *pl.* Alpe, planine; -adler *m.* planinski orao; -bewohner *m.* planinac; —glühen *n.* rumenilo planinsko; —haſe kamenjak; —hirt planinski pastir; —kiefer *m.* planinski bor; —land *n.* planinski kraj; —lied planinska pjesma; —roſe planinska ruža; —thal dolina u planinah; —weide paša u planini.
Alpfuß *m.* salamunovo slovo.
Alphabet *n.* azbuka, abecavica, abeceda; -iſch azbučan, abecedan; a. Ordnung abecedan red; a. ordnen naredjivati po azbuci, abecedi.
Alraun *m.* pokrin, mandragora.
Alraune f. vještica, bajalica.
Als *conj.* kao; als Knabe kao dječak, djećakom; er ſtarb a. Chriſt umro je kao kršćanin; du thuſt a. kenntеſt du deinen Vater nicht činiš se, kao da nepoznaš svoga otca; 2. a. kad; a. ich in Agram war kad sam bio u Zagrebu; ich war eben im Begriffe abzureiſen, a. ich deinen Brief empfieng htjedoh upravo na put, kad sam primio tvoj list; 3. ſobald a. čim, netom; ſobald a. er kam netom, čim, kako je došao; ſobald a. möglich što se prije može, čas prije; 4. (mit Komp.) ſie iſt älter a. ich starija je od mene; ich gebe dir mehr a. ihm dajem ti više nego li njemu; um ſo mehr, a. der Herbſt herannahte tim više, što se jesen primakнula; a. wie (ſo wie) kao da; ſowohl ich a. er i ja i on; a. ſonſt inače bi; ſo lange a. er nicht kommt dok, dokle nedodje; a. dann onda, tada; a. dann erſt onda tekar, tada istom.
Alſo *conj.* dakle, ele; er kann a. nicht kommen nemože dakle doći; *adv.* tako; a. ſprach er ovako je govorio.
Aelſter f. svraka.
Alt *adj.* star; er iſt ſchon a. on je već vremešan, star, u dobi, u godinah; wie a. iſt er koje je dobe, koliko mu je godina, koliko mu ima; er iſt vier Jahre a. u četvrtoj je godini, ima mu četiri godine; auf die —en Tage pod starost; das —e Jahr minula, prošla godina; wenn er zehn Jahre a. wird kad mu bude deset godina; ein —es Männchen starkelja; ein a. Weib baba, starica; a. werden (von Menſchen) postarati se, ostarjeti, starjeti; a. geworden ostario; aus den —en Zeiten od davna; es iſt die a. Leier uviek jednu pjesmu pjeva, jednu kozu dere; Gott iſt immer der a. još živi stari Bog, još je starog boge.
Alt *m.* (Muſ.) visok glas, alt.
Altan *m.* shod.
Altar *m.* žrtvenik, oltar; —bild žrtvenička slika; —blatt *n.* žrtvenička ploča; —buch *n.* oltarna knjiga; —decke f. oltarnjak; —diener oltarnik; —leuchter oltarni svećnjak; —ſtein *m.* oltarni kamen; —tuch *n.* oltarnjak.
Alt-backen *adj.* bajat, bajatan, tvrd; —berühmt staroslavan; —ſlaviſch staroslavenski.
Aelteln, alten (alt werden) starjeti.
Alterego (lt.) sebevid, zamjenik.
Alter (überhaupt) starost; (Lebens-) viek, doba; von mittlerem A. sriedovječan; das hohe A. ostarjelost, sjedina; er iſt in meinem

Digitized by Google

A. moje je dobe, jedne smo dobe; von —s her od starine, od davnina; vor —s u staro doba; (die alte Zeit) starodavnost, stari viek; ein robuſter a. Mann starčina, starčešina, starčenda; starkelja.

Alter=azion (lt.) f. preinaka, preinačenje; (med.) zazeba, studenilo, trapavica; —iren preinačiti; ſich a. srditi se; (med.) grozničaviti.

Aelterlich *adj.* roditeljski; —e Gewalt roditeljska vlast.

Aelter=mann starješina; —mutter stara, starica, baba.

Aeltern *pl.* roditelji.

Aeltern, altern starjeti, ostarjeti, postarati se.

Altern=ativ *adj.* und *adv.* na izmjence, izmjenice; —ative f. dvobir, obir od dvojega; er hatte nur die A. imao je samo dvoje na obir; —azion f. izmjena, mienjanje; —iren mienjati se.

Aelteru=liebe ljubav roditeljska; —los sirotan; —theil roditelj (otac ili mati).

Alters=klaſſe f. dobni red; —morſch vetši; —ſchwach *adj.* ostario; —ſchwäche f. ostarjelost; —ſtufe f. doba, viek.

Alter=thum *n.* davnost, drevnost; (Zeit) starina, davnina, stari viek; —thümer starine; (geringfügige) starež; staretine; -thümler starinar; —thümlich *adj.* starinski, davni, starovični.

Alterthums=forſcher *m.* staroznanac, starinar; —kunde f. staroznanstvo, staroslovje, drevnoslovje; —ſtück starina.

Alterum tantum dvojina.

Aeltervater *m.* pradjed.

Aelteſte najstariji; der Gemeindeälteſte starješina, glavar; —nrecht *v.* Majorat.

Alt=flikker *m.* starokrp, krpilac, krpežar; —förmig starolik, starinski; —gebacken bajat, tvrd; —geige f. guslina, brać; —geſell *m.* prvi djetić; —gewöhnt starovičan; —gläubig starovjeran; —gläubige starovjerac.

Alther f. Eibiſch sliez (bieli.)

Althergebracht, Altherkömmlich davnašnji, starodrevni.

Althing *m.* sabor.

Altiſt *m.* altista.

Alt=kirchlich starocrkveni; —klug vrlo mudar; —knecht *v.* Altgeſell.

Aeltlich *adj.* na dobi, vremešan, postar, starašan, starovičan.

Alt=meiſter stari brat ili starobrat; —mobiſch starovit, starinski; —mutter, —mütterchen babica, stara, starica; —ſchlüſſel *m.* ključ za alt; —ſtadt stari grad; —üblich starovičan; —vater *m.* djed, praotac, praroditelj; —väteriſch *adj.* starinski, starovit; —väteriſch *adv.* na staru, po starinski; —vetteliſch, —weibiſch babljи, babski, baboličan; —vordern *v.* Ahnen; -waſſer *n.* stari potok, ostavna voda; —weiberſommer babje ljeto.

Alumen *n.* (lt.) kocelj.

Alumi=nia koceljača; -nium glinik; —umoxid *n.* gliničnik.

Alumn=at gojilište; —atikum pitomčevina; -us pitomac, gojenac.

Alwarſtein *m.* okorjeli lapor.

Am (an dem) *v.* an; a.-beſten najbolje.

Amalgam=a *n.* spojčina, živna kaša; —iren spojčiti, smješati, ukašiti (rudu živom).

Amant *m.* ljubovnik, dragi.

Amanuenſis *m.* (lt.) priručnik, priručni pisar.

Amaranth *m.* trator; —enbaum *m.* perjanica, turčin, djipan; —enfarbe tratorova krasa, mast; -enfarbig tratorast.

Amar=elle *f.* španjolska višnja; sitna natipierka; —ezza *f.* gorkost, trpkost; —in gorčina.

Amarylle *f.* zvanika.

Amateur (fr.) ljubovnik, ljubitelj.

Digitized by Google

Amaurosis *f.* (gr.) mrena (na oku).
Amazone f. amazonka, junakinja; bezprsnica.
Ambaſadeur *m.* (fr.) *v.* Geſandter.
Ambe, Ambo dva broja (u lutriji ili tomboli).
Ambient *m.* prosac službe.
Ambiguität *f.* dvoličnost, dvojbenost, dvoumnost, dvoznačnost.
Ambłyop=ie f. tup, slab vid; nejastrost, slabovidnost; **-e** slabovidac.
Amboß *m.* nakovanj, nakovalo; —ſchmied kovač; —ſtock kovački panj.
Ambra *m.* amber, ambra.
Ambroſia *f.* nebeska hrana, ambrozija.
Ambul=ant obilazni, putujući; **-anz** vojna bolnica; —iren obilaziti.
Ameiſe f. mrav, mravinac.
Ameiſen= mravinji; —bär mravožder; —ei *n.* mravinje jajce; —fänger mravar; —haufe mravinjak; **-löwe** mravolav; **-ſäure** mravinja kiselina.
Amelior=azion f. poboljšica; —iren poboljšati.
Amelmehl *n. v.* Kraftmehl.
Amen! amen, amin, tako budi, zaista.
Amend=ement *n.* (fr.) popravak; —iren popraviti.
Amennorrhöe f. (med.) necviet, bezvrieme, bezcviet.
Amethyſt *m.* ljubičnjak.
Amiant *m.* (Asbeſt) osinac, kameno vlakno.
Amidon *n.* škrob; —ſäure škrobova ili amidova kiselina.
Ammann *m. v.* Amtmann.
Amme f. dojkinja, dojilja, dojilica; ein Kind der A. anvertrauen dati diete na dojilje; **-nſchaft** *f.* dojilje.
Ammer f. strnad; —ling strnadica, žutka, žutovoljka.
Ammoniak *n.* amonijak; —ſalz amonijakova sol; wäſſeriges A. *v.* Salmiakgeiſt čipavac.
Ammonium amonijum.
Amnefia f. (gr.) slaba pamet; slaboća pameti.
Amnion vodenjak.
Amor *m.* leljo, lado; —oso srdačno, ljubko, nježno.
Amorph (gr.) *adj.* neličan; **—ie, —iſmus** bezlika.
Amorti=ren, —ſiren (e. Urkunde) usmrtiti, umrtviti, razvrieditи izpravu, dokaznicu; —ſazion f. razvrieda, usmrtba; —ſazions=fond razvriedbena, usmrtbena zaklada.
Ampel (Lampe) uljenka, svjetiljka; (Meßkännchen) kostarica.
Ampeln hlepiti, gramziti (za čim).
Ampfer *m.* štavalj, šćir, štav.
Amphi=bium *n.* vodozemac, dvoživac.
Amphibol f. rogovac, inoraz; —ia dvoznačnost.
Amphitheat=er *n.* amfiteatar, (polukružno pozorište); —raliſch polukružan.
Ampli=fikazion izvedenje, razširenje; —ziren razvesti, razširiti; —ssimus (Titel d. Präl.) presjajni; —tude, Schwingungsweite (phyſ.) put nihala.
Ampulla f. pljoskica, kostarica.
Amput=azion f. odrezba; —iren odrezati, odsjeći.
Amſel f. kos.
Amt *n.* služba, ured, čast; Kraft meines —es po danoj mi vlasti; A. führen uredovati, službovati; —haus uredovnica, uredska kuća; —iren uredovati, službovati; —irung uredovanje, službovanje; —leute *pl.* urednici; ämtlich uredovni, službeni; *adv.* uredovno; —es Gebiet uredski kotar, službeno područje; Umfang des —en Gebietes medje uredskoga kotara ili službenoga područja; —e Abſchrift uredovni prepis; —e Ausfertigung službeni opravak; —mann uredovnik; —männin uredovnikova žena; **-mannſchaft** uredovničtvo.

*

Digitized by Google

Amts= uredovni, službeni, uredski; —abſchrift uredovni prepis;— akt uredovno službeno djelo, službeni spis; —bezirk uredovni kotar; —blatt uredovni, službeni list; —bruder drug, sudrug; —diener uredski poslužnik; —eid uredovna prisega; —eifer revnost u službi; —einkünfte dohodci službeni; —entſagung odreka, odstavka službe; —erſchleicher službolovac; —fähig vrstan, sposoban za službu; —folger nastupnik u službi; —führung uredovanje; —gebäude uredovnica; —gebühr uredovna pristojba; —geheimnis uredovna, službena tajna; —geſchäft uredovni, službeni posao; —handlung uredovni, službeni čin, uredovanje; die A. hat ſtattzufinden ured ima postupati; zur A. na uredovanje, za uredovnu ili službenu porabu; ureda radi; —individium uredska osoba; —kandidat čekatelj službe; —korreſpondenz uredsko, uredovno ili službeno dopisivanje; —lokale uredovnica; —perſon uredska, službena osoba; —pflicht uredovna dužnost; --platz uredovište; --protokoll uredski napisnik; —rang uredski čin; —raum uredski prostor; —requiſiten uredske potrebštine; —ſache uredska ili službena stvar; —ſchaffner uredovni dohodar; —ſchild uredovna kâža; —ſchranken pl. uredske pregrade; vor den —ſchranken pred uredom, pred sudom; —ſchreiber uredski pisar; —ſiegel uredski pečat; —ſitz stolica ureda; —ſtelle uredsko mjesto; —ſtube uredovnica; —ſtunden uredski sati; —ſtyl uredski slog; —ſucht pohlepa za službom, kruhoborstvo; —tag uredovno ročište; —thätigkeit uredovna radinost; —treue vjernost u službi; —übergabe predaja ureda; —verluſt gubitak službe; —vertreter uredski zastupnik; —verwaltung uredovničtvo; —verweſer *v.* Amtsvertreter; von—wegen uredovno, službeno; —wirkſamkeit uredovna djelatnost, uredovno djelovanje, uredovno područje; —würde ugled, čast, dostojanstvo ureda, uredovnika; —würdig dostojan službe; —zeugnis uredovna, službena svjedočba; —zeitung službene, zvanične novine.

Amulet zapis, amajlija.

Amus-ant (fr.) zabavan; —ement zabava; —iren zabavljati.

Amygdal-ae f. krajnici, žabice, zadavnice, udušnice, guščeri; -itis zaže̊g krajnikâ, gušteri.

Amyl-um škrob, inkaša.

An *praep. cum dat.* na; an der Wieſe na livadi; Jemand iſt an der Thür njetko je na vratih, kod vrata; an der Bruſt na prsijuh; a. einer Sache arbeiten raditi o čem; die Reihe iſt an dir tvoj je red; die Sache an und für ſich stvar sama po sebi; reich an Geld bogat novcem; an der Stimme erkennen poznati po glasu; er ſtarb an der Schwindſucht umro je od sušice; am Abende u večer, pod večer, na večer; am Tage po danu, danju; am Mittwoch u sriedu; an deiner Seite uz tebe kraj tebe; an beiden Seiten s obje strane; es waren an 2000 Mann bijahu do dvie tisuće vojnika; *cum acc.* na; an die Tafel ſchreiben pisati na ploču; er kommt an den Bettelſtab spasti će na prosjački štap, nosit će gaće na batini; an Herrn M. (Aufſchrift) gospodinu M.; an die Arbeit k poslu, na posao; bis an den Berg do brda; mit dem Kopf an die Wand ſtoßen udariti glavom o zid; er ſtellte ſich an die Spitze des Heeres stavio se na čelo vojski; an ſich etwas

Digitized by Google

bringen prisvojiti si nješto; bis an den Tod do smrti; von Morgen bis an den Abend od rana do večera; ſo viel an mir iſt koliko uzmogu, uzmognem.

An *adv.* od, oko, do; es ſind an zehn Jahre ima tomu do deset godina; von heute an od danas; von nun an od sada; Himmel an put neba; Berg an uz brdo.

Ana (Apoth.) po.

Ana-baptiſt *m.* dvokrštenik; —baptiſch *adj.* svakdanji; —choret pustinjak; —chronismus ljetoslovna grieška; —diplosis sdvojnost; gramm *n.* premjenjača (zagonetka.)

Ana-koluthon protuslied, raztrgan slog; —lekten *pl.* sbirke izrekâ iz znamenitih pisacâ.

Analog-iſch naliči na, nalik (na što); --ie naličnost, podobnost; —iſiren uspodabljati, uzporedjivati; —on nalika, podoba; —ismus zaključak po naličnosti, podobnosti.

Analy-ſe f. raztvor, razčinba, (chem.) razlučba; (von Worten) razglabanje; organiſche A. ustrojna razlučba; —ſiren raztvoriti, (chem.) razlučiti, (von Worten) razglabati; —tiſch raztvorni, razlučbeni, razglobni; —tiker raztvaralac, razlučilac, razglabač.

Anämie nestaja krvi.

Ana-morphoſe (gr.) čarolik, pritvara; —nas ananas; —phora odnos na prijašnje; (reth.) opetovanje s istimi riečmi; —plaſis naravnanje slomljenih kostî.

Anarch-ie bezvladje, bezzakonje; —iſch bezvladni, bezzakoni.

Anäſthe-ſie f. nećutljivost; —tiſch nećutljiv.

Anaſtomoſe f. steka, sutok.

Ana-ſtrophe obrat (rieči); (med.) obrat maternice, mjehura; -thema prokletstvo, izobćenje, anatema (crkveno); —thematiſiren prokleti, izobćiti; —thematiſirte prokletnik, izobćenik (iz crkve).

Anatom-iker *m.* razudnik; -ie razudba, anatomija; —iren razuditi, uditi; —iſch razudbeni; —iſcher Saal razudnica.

Anäugeln namigivati (komu).

Anbahnen protrti, prokrčiti čemu put.

Anbau početak gradnje; der A. eines Feldes težanje polja; der A. des Weizens sjetva pšenice; der A. eines Waldes nasad šume; A. der Sprache obrazovanje jezika; A. (Kolonie) naselbina; —en das Feld obraditi, težiti, obradjivati, težati; a. (Weizen) nasijati, (Bäume) nasaditi, zasaditi, (Sprache) obrazovati, (Dorf) naseliti, (Haus) prigraditi, prizidati; —er težak, poljodjelac.

Anbefehl *m. v.* Befehl; —en *v.* Befehlen; (anvertrauen) naručiti što (komu).

Anbe-ginn *m.* početak; von A. der Welt od postanka svieta; -halten zadržati, ostaviti na sebi (haljinu)

Anbei *v.* Zugleich; (merk.) a. folgt priloženo je.

Anbeißen (anfangen zu beißen) nagrizti, nagrizati, najesti, najedati; (v. Wolfe) naklati; (ein wenig) glocnuti, drnuti; (an etw. beißen) zagrizti, ugrizti; die Fiſche wollen nicht a. ribe neće da hvataju.

Anbelang, in A. *v.* Anbetracht, Anſehung; —en ticati se, was mich anbelangt koliko se mene tiče ili dotiče, koliko se mene kosa.

Anbellen zalajati, lajati na koga; (*fig.*) graknuti, buknuti, otresnuti se, prodrti se, osjeći se, osupiti se (na koga).

Anberahmen, Anberaumen, eine Friſt a. odrediti rok.

Anberſten napući, napuknuti.

Digitized by Google

Anbet=en pokloniti, klanjati (se komu); (*fig.*) štovati, obožavati (koga); —enswert, —würdig poklonstva, klanjanja vriedan; (*fig.*) štovanja, milosti vriedan; -er poklonik; A. (Gottes) bogomoljac; (*fig.*) štovatelj, ljubovnik; —ung klanjanje, poklonstvo; (*fig.*) štovanje, obožavanje, vruća ljubav.

Anbetracht, in A. buduć da; gledajuć na to.

Anbetreffen, was mich anbetrifft koliko se mene tiče ili dotiče.

Anbiegen nagnuti; (offic.) priložiti; angebogen priložen.

Anb=ieten nuditi, ponuditi, nudjati, (koga čim, komu što); einen Eid a. nuditi koga zakletvom; ſich a. iztaknuti se; ſich zu einem Eide a. ponuditi, obećati; —ieter *m.* nudjač, ponudjač; -ietung ponuda.

Anbildung *v.* Suffix.

Anbinden privezati, svezati (za što); den Faden a. navezati; Reben a. vezati vinograd; mit einem a. zavaditi se (s kim); er iſt kurz angebunden naprasit je, pršljiv je, s njim nije šale; er läßt ſich keinen Bären a. nevjeruje svašta.

Anbiß *m.* zagriz, zagrizak, ugrizak; (Biſſen) kus, zalogaj; (Frühſtück) zajutrak; (Köder) méka.

Anblaſen zapahnuti, opahnuti; der Wind bläſt mich an vjetar duva (duha) na me; die Farben des Gemäldes ſind wie angeblaſen kao da si masti, šare, krase na sliku dahnuo; das Feuer a. podpiriti, razpiriti vatru; eine Blaſe a. naduti mjehur.

Anbleken, anbleſſen kesiti se, okesiti se (na koga).

Anblick pogled, gled; er würdigt mich kaum eines A. jedva da me je pogledao; das gewährt einen ſchönen A. liepo ti je pogledati; —en einen pogledati koga.

Anblitzen zakriesiti; zakrlještiti, zakrješćiti, zaklještiti očima.

Anbohren navrtati, nabušiti.

Anbolzen (bei Zimmerl.) prevrtati.

Anbot *m.* ponuda; -ſteller ponudjač.

Anbraten etw. pripeći (nješto).

Anbrauſen dohujati; einen a. osjeći se, otresnuti se, okositi se na koga.

Anbrechen etw. nalomiti, zalomiti nješto; Bier o. Wein a. (anfangen es auszuſchenken) načeti; die Morgenröthe bricht an zora puca, zabielila je; zora zori; danica pomolila lice; der Tag bricht an sviće, svanjiva, dan je osvanuo; die Nacht bricht an mrak se hvata, smrkava se; mit anbrechendem Tage na osvitak; mit anbrechender Nacht pod noć, u sumrak; Angebrochener Knochen nalomljena kost.

Anbremſen (mech.) zapeti.

Anbrennen etw. užgati, upaliti nješto; das Holz will nicht a. drva neće da planu; die Speiſe iſt angebrannt jelo je zagorjelo, nagorjelo; ein Zeichen a. žigosati, udariti žig; das angebrannte im Topfe prigorina.

Anbring=en einem etw. donieti, prinieti (komu što); wo etw. a. namjestiti, postaviti; Handſchuhe anbringen rukavice navući; eine Treppe a. stube napraviti; (vorbringen) predložiti, predlagati; eine Klage a. potužiti se; ein Geſuch a. (einreichen) predati molbenicu; (anſuchen) tražiti, moliti; bei Gericht anbringen sudu prijaviti; ſeine Waare gut a. robu dobro prodati, proturati; ſein Geld gut anbringen novce uložiti; ſeine Tochter wohl anbringen kćer si dobro udati (udomiti); —er *m.* donosilac; —ung donos; namještaj; prodaja.

Anbruch *m.* nalom, zalom; (mont.) lomnik; A. des Tages osvit, osvitak, svanutak, svanuće;

Digitized by Google

A. der Nacht suton, sumrak; A. der Krankheit gnjilost, trulost.

Anbrüchig *adj.* nagnjio; der Wein ist a. vino cikne; ein —er Zahn krnjav zub.

Anbrühen zapariti, opariti, opuriti, popuriti, oprljiti.

Anbrüllen riknuti (na koga); (*fig.*) gräknuti, nabahnuti na koga.

Anbug *m.* priloga.

Anceps (lt.) dvoumam, nejasan; a. (mittelzeitige) Silbe obojna slovka, obojnica. [starješ tvo.

Anciementé f. (fr.) vrieme službe;

Anchilops die Thränengeschwulst, priočna oteklina.

Anchylosis, die Gelenkverwachsung uglob.

Ancora! (it.) još, jošter, opet!

Andacht f. pobožnost; (Gottesdienst) služba božja; (Gebet) molitva, bogomolja.

Andächt-elei f. licemjerstvo; —eln licemjeriti.

Andächt-ig *adj.* pobožan, bogodušan; —ler bogomoljac; licemjerac.

Andämmen zagatiti, ustaviti.

Andante (fortsetzend) neprestan, neprekinut; (leicht) lak; (Schrift) podobno pismo; (Mus.) lagano.

Andantino polagano.

Andauer uztrajnost; —n uztrajati.

Andenken *n.* uspomena; zu meinem A. meni za spomen; zum A. za uspomenu; ein Geschenk zum A. spomenak, uspomenica; gottseligen —s pokojni.

Ander *adj.* drugi, ini; drugojačiji, drugčiji; —mal drugi put, drugi krat.

Aendern etwas promieniti, mienjati, preinačiti; die Kleidung ä. prekrojiti haljinu; den Vorsatz ä. predomisliti se; seine Gesinnung ä. preokrenuti se; du hast dich ganz geändert sasvim si se promienio, sasvim si drugi; es läßt sich nicht ä. nema tu pomoći; er hat sein Leben geändert (zum Besseren) dozvao se; (zum Schlechten) pošao je po zlu, odišao je po vragu.

Andern-falls *adv.* inače; —theils *adv.* s druge strane; —wegs druguda.

Anders *adv.* drugčije, drugojačije; —reden, —handeln drugo sbori drugo tvori; nicht— nije inače; wenn— ako.

Ander-seitig *adj.* drugostran; —e Gründe drugi, protivni razlozi; —seits *adv.* s druge strane, usuprot, sprotno.

Anders-gesinnt *adj.* druge pomisli; -gläubig *adj.* inovjeran; -gläubiger inovjerac; —wo drugdje, indje; —wodurch *adv.* drugud, drugim putem; —woher od druguda; —wohin drugamo.

Anderthalb *num.* poldrug, jedan i pol.

Aenderung f. mienjanje, promjenjivanje; promjena.

Ader-wärts *adv.* drugamo; —weitig *adj.* drugi, drugojačiji.

Andeut-en obznaniti; (zu verstehen geben) natuknuti, nagoviestiti (komu što); (flüchtig) nacrtati; —ewort *v.* Geschlechtswort; —ung f. natucanje, nagoviest.

Andicht-en einem etw. izmisliti što o kom, prišiti što komu, biediti koga čim; einem ein Verbrechen a. potvoriti koga zločinom.

Andonnern zagrmiti, (na pr. na vrata); —einen zagrmiti, graknuti na koga.

Andorn *m.* (marubium) tetrljan, kukočitac; A. der weiße bjelušina.

Andorren prisahnuti.

Andörren prisušiti.

Andrang *m.* naviranje, navaljivanje; A. des Blutes navala krvi; A. der Fluten natok.

Andrängen etwas pritisnuti, prigoniti, prignati; sich haufenweise a. gurati se, turati se hrpimice.

Andreaskreuz *n.* kosi krst.

Digitized by Google

Andrehen zasukati, navrtjeti; einem eine Nase a. slagati, nalagati komu što.
Andringen auf etw. nagrnuti, navrieti, navirati, navaljivati, navaliti; —end naviruć, navaljujuć.
Androh=en zaprietiti, zaprećivati, zagroziti, nagrážati; --ung grožnja, prietnja.
Andro=mania f. (gr.) pomama, mamenost za mužem; —phobia bojazan od muža.
Andrukk *m.* pritisak; —en pritiskati, prištampati; andrükken pritisnuti, potisnuti, potiskivati; an etw. a. prikvačiti, prignječiti; sich zärtlich a. priviti se, privijati se, pritisnuti se (uz koga).
Aneifer=n einen zu etw. poticati, pobudjivati (koga čemu); -ung f. poticanje, pobuda.
Aneign=en (sich) etw. usvojiti si što; —ung svojenje, prisvajanje.
Aneinander uza se, jedan do drugoga; a. fügen sastaviti; a. gränzen medjašiti, graničiti; a. hängen visjeti jedno o drugom; a. reihen postaviti uza se, poredati.
Anekdote f. pričica, kazalica, anekdota.
Anekeln grstiti se, grštiti se, gaditi se, ogaditi se (komu što).
Anelektrisch (gr.) nemunjiv.
Anemo=meter *n.* vjetromjer; —ne sasa; —pathie vjetroliečba; —skop vjetrogled, vjetrenica.
Anempfehlen *v.* Empfehlen.
Anenergie *f.* (gr.) mlitavost, mlohavost.
Anerben baštiniti; angeerbte Güter djedovina, baština.
Anerbiet=en etw. nudjati, ponuditi; —ung ponuda.
Anerkenn=en etw. priznati, pripoznati, priznavati; eine Schuld a. priznati dug; ein Kind für ehelich geboren a. priznati, da je diete zakonsko; —end priznavajuć; —enswert *adj.* priznaje vriedan; —er priznatelj, priznalac, —tnis priznaja, spoznavanje; —ung priznaja; dem Angeschuldigten etwas zur A. vorlegen predložiti što okrivljeniku da prizna; —ungsschein priznanica.
Anerschaff=en einem etw. pristvoriti; *adj.* prirodjen.
Anerziehen odgajati, odhraniti; odhranjenjem usvojiti.
Anessen sich najesti se, zasititi se.
Anethum (bot.) kopar.
Anetika *pl.* (gr.) stišala (ljekovi jenjajući).
Aneurysma *n.* (gr.) die Erweiterung einer Arterie navor, nabreknuće kucavice.
Anfabeln einem etw. nabajati komu nješto.
Anfach=en (das Feuer, die Flammen) uzpiriti, razpiriti, podpiriti, raznjetiti vatru; einen Streit a. zametnuti, potaknuti razpru.
Anfahen *v.* Anfangen.
Anfahr=en dovezti, privoziti, (zu Wasser) priploviti, stati u kraj; a. bei einem Freunde svratiti se kod prijatelja; übel a. oder ankommen nabasati, nagrajsati, nagaziti, zlo proći; einen a. osjeći se, okositi se, okašati se (na koga); —end nabrecit, osoran.
Anfahrt *f.* dolazak; (vom Schiffe) pristanak.
Anfall *m.* padnuće (na što); A., Angriff navala, nasrt, nasrtaj, napad; gewaltsamer A. gegen eine Person silovit napad na osobu; A. von einer Krankheit prihod, nastup bolesti; A. eines Erbes zapadak, pripadak; —en pasti, padati (na što); es ist ihm eine Erbschaft angefallen dopade, zapade ga baština; einen a. navaliti, navaljivati, napasti, napadati, nasrnuti, nasrtati, udariti, udarati (na koga); —sgeld zapadnina; —srecht pravo na zapadak, pripadak.
Anfang *m.* početak, začetak; aller

Digitized by Google

A. ist schwer svaki je početak težak; am A. na početku; v. A. izprva; von A. bis Ende od kraja do konca; von A. der Welt od postanka svieta, od izkona; —en početi, započeti, započinjati; eine Arbeit a. primiti se, latiti se kakvoga posla; einen Prozeß a. zametnuti parnicu; wer zeitlich anfängt bringt es weiter tko rano rani, dvie sreće ugrabi; was soll ich anfangen što ću sad, što ću i kako ću; er weiß nicht, was er anfangen soll nezna, što bi; er fieng an zu reden uze, poče govoriti.

Anfänger *m.* početnik; prvaća, novak; Anstifter, Urheber povod, kolovodja; —mäßig početnički; —schaft f. početničtvo.

Anfänglich *adj.* početni; *adv. v.* Anfangs.

Anfangs *adv.* u početku, s početka, iz prva, s prva, s prvice; -buchstabe početno pisme; -glied početni član; —grund počelo; —punkt početna točka; —termin začetni rok; —zeile prvi redak. [ošarati.

Anfärben etw. omastiti, okrasati,

Anfaß *m.* zahvat; —bar *adj.* prihvatljiv.

Anfassen etw. uhvatiti, prihvatiti, uhititi; (packen) sgrabiti, pograbiti; von unten a. poduhvatiti; (anreihen) nizati, nanizati; sich a. uhvatiti se (za što), držati se čega.

Anfaulen nagnjiti, natruhnuti; angefault nagnjio, natrunuo.

Anfecht=en einen napasti, napadati, navaliti, navaljivati; ein Urtheil a. pobijati, obarati presudu; (beunruhigen) napastovati; ich lasse mich das nicht anfechten s toga me neboli glava; was ficht ihn den an što mu je; —er protivnik, napastnik, napadač; —ung *f.* napadanje, izkušavanje; in A. fallen pasti u napast.

Anfeilen zapiliti, napiliti.

Anfeind=en zlobiti, pakostiti; einen bei Jemanden a. omraziti; —er zlobnik, omraznik; —ung *f.* mržnja, omraza, zloba.

Anfertigen napraviti, načiniti, gotoviti; napravljati, načinjati.

Anfeucht=en nakvasiti, navlažiti; —ende Mittel (med.) vlažila; —ungsgrube močilo.

Anfeuern zapaliti, podpaliti, naložiti vatru; (*fig.*) einen a. podžeći, podbadati, podtaknuti, podticati, sloboditi, hrabriti, bodriti, sokoliti koga.

Anfirnissen pokostom omazati, pokostiti.

Ansi=ammen opaliti, pripaliti; (*fig.*) *v.* Anfeuern; —attern dopršiti, doprhnuti; —echten pripiesti, pripletati, naplesti; —ehen moliti, prositi; a. (Gott) zazivati, zazvati Boga; —eher molitelj, prositelj; —etken privaliti, prišiti krpu.

Ansli=gen doletjeti, priletjeti; an etwas a. naletjeti na što; —ßen nateći, naticati; das Wasser fließt an voda raste.

Ansi=ikken etw. an etw. prikrpiti, prišiti krpu; einem etwas a. prišiti komu šta; (*fig.*) sich a. *v.* Anhängen; —ößen (Holz) doplaviti, naplaviti, nanositi; angeflößtes Erbreich naplov, naplovina, nanos; angeflößtes Holz oplovci, splavi; das angeflößte Holz sammeln gehen iti u oplovke.

Anflug *m.* nalet, dolet; (Forst.) samonik.

Anfluß pritjecanje, pritok; A., angeflößtes Erbreich naplov, naplovina, nanos.

Anforder=n zahtievati, tražiti, potrebovati; —ung zahtjev, želja, potrebovanje; A. des Dienstes što iśće služba; auf eine Sache A. machen zahtievati, potrebovati, iskati (što).

Anfractus *m.* (lt.) zavoj, zaviti

Digitized by Google

zavrta; (beim Wege) stranputica.

Anfrage *f.* zapit, upit; (Interpellazion) upros; eine A. stellen pripitati; —kanzlei propitaonica; —n bei jmd. um etw. upitati, pripitati, propitivati; —protokoll propitni napisnik, propitnik; —r propitač, propitalac.

Anfressen etw. zagrizti, nagrizti; ožderati se, nabubati se, natrpati se.

Anfrieren primrznuti; das Angefrorene primrznina.

Anfrischen etw. osvježiti; (chem.) obživiti; einen a. podbosti, podbadati, bodriti, obodriti, potaknuti.

Anfug *f.* eine beigefügte Schrift dodatak, priloga; —en utoriti.

Anfügen pridati, primetnuti, pristaviti; (anpaßen) priljubiti; sich a. priljubiti, sljubiti se; —ung pridavanje, primetanje; pridatak, primetak, prisuvak.

Anfühlen *v.* Befühlen.

Anführen etw. dovesti, dovoditi, navesti; aus einer Schrift a. navesti; die Ursache a. navesti uzrok; ein Heer a. biti na čelu vojske, zapoviedati vojski; (hintergehen) nasaditi (koga); —er vodja, glava, četovodja, vojskovodja; —ung dovoz, privoz; A. des Heeres zapoviedanje, prednjačenje; (Citat) navod; -ungszeichen navodnik.

Anfüllen etw. napuniti, napunjavati; (voll—) dopuniti, dopunjavati, dotočiti, nabacati; sich a. napiti se, nalupati se, nakresati se, nalokati se.

Anfurt pristupak, pristanište.

Angabe f. izvješće, očitovanje; laut A., nach A. po očitovanju; eidliche A. *v.* Manifestationseid.

Angaffen etwas, einen blejati, buljiti, galiti (na koga), izbuljiti oči, zuriti; —er zjalo, zurla.

Angebäude *n.* prigrada.

Angebbar *adj.*, das ist nicht a. to se nemože òdati, očitovati; —en očitovati, kazati sve po redu; ein Vermögen a. očitovati, izkazati, izjaviti imovinu; den Ton a. prednjačiti (u družtvu); Ursache a. kazati, navesti uzrok; einen angeben òdati koga, javiti koga; einen falsch a. oblagati, obiediti koga; (b. Kartensp.) prvi dieliti; —er odajnik, sok (in Crna Gora), prokazalac; falscher A. opadnik, opadač, bieditelj; —erei odaja, sočba, opovied.

Angebinde *n.* imendanica, godovnica.

Angeblich *adj.* tobožnji; *adv.* kao što se kaže, tobože.

Angeboren *adj.* prirodjen; —bot ponuda; —burt prirodjenost, narav; —beihen lassen podieliti; Schutz a. lassen staviti pod svoje okrilje, zakloniti; —denken *v.* Andenken, das Böse bleibt lange im A. zlo se dugo pamti; es ist noch im frischen A. svatko se još sjeća, spominje; —drückt pritlačen, pritisnut; —gehänge privjesak *v.* Amulet; —gehängt privezan, dodat; —hause *v.* Aggregat.

Angeben einen mit Bitten zamoliti (koga za što); einen a. navaliti, napasti (na koga); den Schuldner zur Unterschreibung a. zahtievati podpis od dužnika; (anfangen) početi se, počinjati se; das geht mich nichts an to se mene netiče; dieser Mensch geht mich nichts an s ovim čovjekom nemam posla; was geht das dich an što je tebi do toga; es geht an hajd, hajd; das wird nicht mehr angehen to već nije moguće, to već nemože biti; das Obst geht an voće gnjije, trune; —end počinjujući; —der Schüler početnik; —der Soldat novak; beim —dem Abend pod večer; (betreffend) glede, što se tiče.

Angehör *n.* svojina, vlastničtvo;

Digitized by Google

—en, das Haus gehört meinem Bruder ova je kuća moga brata; das Haus gehört mir an ovo je moja kuća; sich angehören svoj biti; sie gehören einander an svoji su; —ig *adj.*, der ihm angehörige Acker njegova njiva; er ist mein —iger moga je roda; ein —iger eines Landes državljanin; (der Gemeinde) občanin, občinar; (eines Ortes) mješćanin; die —igen rodjaci; meine —igen moji rodjaci.

Angeiologie (gr.) *v.* Angiologie.

Angel *f.* udica; Thür— petlja, petica; er will die Welt aus den A. heben hoće sviet da preokrene; —band baglama.

Angeld *n.* uvjera, zapogodba, (kapara); A. geben zapogoditi.

Angelege *n.* preslica.

Angelegen (anstoßend) obližnji, susjedan; sich a. sein lassen brinuti se, mariti, starati se za što, potruditi se; —heit f. posao, stvar; häusliche A. domaći posao; sich in fremde A. mischen razpretati tudje poslove; —tlich prešan, pomnjiv; —e Bitte molba; *adv.* a. anfragen pomnjivo propitivati; a. empfehlen svesrdno preporučiti.

Angel-eisen udica; —er udičar, ribar s udicom ili na udicu.

Angelernt priučen.

Angel-fischerei pecanje; —haken udična kuka, kovrč.

Angelika kravojac, kravogaz.

Angeln loviti udicom, pecati, udičiti; (*fig.*) hlepiti za čim.

Angeloben einem etw. zavjetovati, zadati vjeru, obećati, zarećí (komu); einander a. zavjeriti se jedan drugomu.

Angelöbniß, Angelobung zavjerak, obećaj, obiet; A. des Vormundes zarok, zavjet tutora; A. leisten zarećí se, zavjetovati se.

Angel-platz pecalište; —ruthe prutilo; —schnur povraz, odmetac; —weit širom, (von Thüren) odjapiti širom, otvoriti vrata širom, razšinuti vrata, širom rázijati vrata.

Angemessen einem (v. einer Sache) primjeren, pristojan; das ist dem Volksgeiste a. to je prema narodnomu duhu; —heit primjerenost.

Angenehm (einem) ugodan, prijatan; (annehmbar) diese Waare ist a. ova se roba traži; *adv.* es ist mir a. drago mi je, godi mi; Er ist Gott a. božji je ugodnik; a. machen osladiti; sich a. zu machen suchen umiljavati se.

Angenommen primljen; a., daß . . . stavimo da.

Anger *m.* ledina, rudina, tratina, travnjak *v*, Rain; A. *v.* Schindanger; —blume krasuljak.

Ange-schossen nastrieljen; das —schwemmte naplovljeno, nanošeno; —sehen ugledan, odličan; für etwas —sehen werden smatrati se čim; —sessen *v.* Ansässig; —sicht *n.* lice, obraz, obličje; —spann *v.* Gespann; —sprochen nagovoren; —stammt djedinski, prirodjen; —than odjeven; —wachsen prirasao; —wandt porabni, uporavljen; —wöhnen navaditi, navadjati, priučiti (čemu); sich a. obiknuti, sviknuti, priviknuti, navaditi se, priučiti se; —wohnheit f. navada, navičaj, nauka, navika; —wöhnt, —wöhnt navadan, navadjen, priučen, vikao, oblikao; —wöhnung f. navika privika.

Angezeigt trieba, shodno; ein Aderlaß ist a. trieba krv pustiti.

Angi-ektasie *f.* (gr.) razteg žile; —emphraxis zatvor žile.

Angiektis upala žilâ, cievî.

Angießen etw. naljevati, naliti; priljevati, priliti; der Rock ist ihm wie angegossen pristala mu haljina, kano da je salivena; (*fig.*) einen a. namazati ga.

*

Digitized by Google

Angina *f.* (it.) *v.* Bräune.
Angio=graphie, —longie *f.* (gr.) žilopis, cjevopis.
Anglaise *f.* (fr.) englezki ples; à la A. na englezku.
Angleiten omaknuti se ili zapeti (o što).
Anglimmen početi tinjati, užgati se, užeći se.
Angliſiren (bei Pferden) kusati (konja).
Angränz=en medjašiti, graničiti (čim); —end pogranični; —er graničar, medjaš.
Angreif=en etw. uhvatiti, pograbiti; dotaknuti se, dodirnuti se; er griff ſeine Hand an uhvatio, primio ga za ruku; den Feind a. udariti, navaliti, nasrnuti na neprijatelja; fremdes Gut a. poseći za tudjim imetkom; die Ehre a. dirati u poštenje, vriedjati poštenje; das greift die Augen an grize oči, krade oči; ein Urtheil, eine Meinung a. udarati na nječiju misao; eine Arbeit a. primiti se, latiti se, mašiti se, prihvatiti se posla; a. (von Krankheiten oder anſtrengenden Arbeiten) oslabiti; er weiß die Sache nicht anzugreifen nezna početi, nezna kako bi započeo; —end navaljujući, napadajući, nasrtajući; —er napadač, nasrtač, napadnik, napadatelj, navaljitelj; —lich prihvatljiv, hvatav.
Angriff *m.* napad, naskok; feindlicher A. nasrtaj, navala; einen Angriff thun navaliti, udariti; (Sturm) nasrt, juriš; A. der Ehre navala, nasrtaj na poštenje; A. (Anfang einer Arbeit) početak; Angriffs=bündniß savez za navalu; —krieg navalni rat; —punkt navalište; —waffe navalno oružje; —weiſe navalno, napadice.
Angſt *f.* tjeskoća, tjeskoba, stiska, sujma, muka, nemir, tuga; ich bin in Aengſten strah, tuga me je; ich war in tauſend Aengſten bio sam u sto briga; das macht mir A. od toga zebem, to me tišti; es befiehlt ihn die A. uzela ga sujma, popala ga muka; —ruf vriska; —geſchrei jauk.
Aengſtig tjeskoban; plašljiv; —en plašiti, uznemirivati; ſich ä. mučiti se, trapiti se; —er strašitelj.
Aengſtlich tjeskoban; (beſorgt) zabrinut, nemiran; -keit tjeskoba, tjeskoća, stiska, nemir, skrbljivost.
Angſt=ſchweiß, der A. brach ihm aus hladan znoj ga probi; —voll strašiv, mučan, pun straha, muke; —zerriſſen ubio ga strah.
Angulus (lt.) ugao.
Angürten pripasati, pripasivati.
Anguß *m.* priljevak.
An=haben nositi, imati na sebi; Strümpfe, Schuhe a. biti obuven; einem etwas anhaben kivan biti na koga; —haften prionuti, prianjati; —hägern nanositi, naplaviti; —hägerung nanos, naplov; häkeln prikačkati, zakačkati; —haken zakvačiti, zakučiti, prikučiti; —halken nasjeći, zasjeći, zasjecati; —halftern zaulariti (konja), ularom privezati.
Anhalt držalo, držanje; —en pridržati; a. (aufhalten) ustaviti zaustaviti; einen Sträfling a. uhvatiti, uloviti; jemanden in Arreſt a. koga u zatvoru držati; zur Zeugenſchaft a. natjerati na svjedočanstvo; ein Gut, eine Waare a. (durch Verbot) zaustaviti robu; um ein Mädchen a. prositi djevojku; halt an! stoj! die Kälte hält an zima je zategla; —end trajući, dugotrajni, neprestani; -ender Regen trajna kiša; wir haben -enden Regen razkišilo se je, okišalo se je, zalègla ili zategla je kiša; —er

Digitized by Google

ustavilac, ustavljač; podporač; —sam neprestan, neprekidan, trajući, postojan; —seil konopac-držak; —spunkt držalište; pravilo; A. zur Nachforschung početak, slied kojega se tko drži; —ung pridržavanje, pridržaj, ustava, poticanje; A. (halt machen) postaja.

Anhang *m.* privjesak, priljepak; (Beisatz) dodatak, pridatak; A. eines Testamentes *v.* Kodizil; (Nebenlage) priloga; im —e u priklopu; mit einem —e s prilogom; A. *v.* Nachtrag; A. (Partei) sljedba (kršćić), stranka, privrženstvo, pristaša; —en prionuti, prianjati, prilepiti se; einem a. biti s kim, držati s kim; einer Partei a. biti s kojom stranom.

Anhäng=en privjesiti, objesiti, pridati; einem etwas a. prišiti komu što; einem einen Schimpf a. obružiti koga; einem eine Waare a. robu komu natovariti; sich a. prionuti (uz koga), priliepiti se, hvatati se (za što); sich an jemanden a. navrzti se (oko koga), priliepiti se (kod koga), prišljunuti se, pricvrljiti se; —er privrženik, pristalac, pristaša, sljedbenik (kršćić); die Anhänger privrženstvo; —ig priljepljiv, privjesiv; a. sein teći; a. werden vor Gericht doći pred sud; eine Untersuchung gegen jemanden a. machen povesti iztragu proti komu; —ige Untersuchung započeto ili zametnuto iztraživanje; ein anhängiger Prozeß tekuća parnica; —lich privržen, ôdan, predan; —lichkeit privrženost, ôdanost.

Anhäng=sel *m.* privjesak, priljepak *v.* Angehänge; A. an einer Peitsche šikar; —ung privjesenje.

Anhauch *m.* zadah, zapaha; —en einen oder etwas zapahnuti, zadahnuti, zahaknuti, zahuknuti (koga); dahnuti, haknuti (na što).

Anhauen etw. zasjeći, nasjeći, zasiecati; zatesati; nakopati; zakositi.

Anhäuf=eln prigrtati, prigrnuti, nagrnuti; Kartoffeln a. ogrtati, ogrnuti korun; —en nagomilati, nagrnuti, nakupiti; sich a. nakupiti se, nagrnuti se, nagomilati se; —ung gomilanje, nagrtanje; (*fig.*) množenje, množitba; skup.

Anhab=en etw. nadignuti, pridignuti, pridizati; einen Streit a. zametnuti, zavrći razpru, svadju; zu sprechen a. početi govoriti; —er začetnik.

Anheft=eln, —en prikopčati, prikapčati; pribosti, pribadati, pridiesti; an die Thür a. pribiti na vrata.

Anheilen izvidati, zavidati, zacieliti, srasti se, zarasti.

Anheim *adv.* doma; —fallen pripasti (komu); zapasti, dopasti koga; —geben ostaviti (za razsudjenje); —stellen einem etw. dati, davati, ostaviti na volju; ich will es Gott anheimstellen što Bog dade.

Anheisch=ig, sich zu etwas anheischig machen obreći se, obvezati se.

Anhelfen pripomoći, podpomoći, podpomagati.

Anher *adv.* amo, ovamo, simo; bis a. do sada, do sele.

Anhetz=en (die Thiere, das Wild) zahajkati, pohajkati; einen gegen jemanden a. navrkati, nadražiti, podbuniti, podbosti; einen Hund a. nahustiti, nahuškati psa na koga; —er potutkač, podbadač.

Anhieb *m.* zasjek, nasjek.

Anhöhe *f.* visina, vis; (Berg) brieżuljak, brdašce, glavica, brežčić.

Anhör=en slušati, posluhnuti, poslušati; die Zeugen a. saslušati svjedoke; —er slušalac, slu-

Digitized by Google

šatelj.

Anhydr-ie *f.* bezvodje, bezvodnost; —it bezvodac (sadra bez vode).

Aenigma *f.* zagonetka; —tisch zagonetan.

Anima *f.* (lt.) duša.

Animal *n.* (lt.) životinja; —isch *adj.* životinjski, živinski.

Anim-ato (it.) živo; —atum (nomen) (lt.) životno; —azion (lt.) oživljenje; —iren hrabriti, bodriti, slobiditi, srčaniti, sokoliti; —os naprasit, pršljiv, prazan; —ofität naprasitost, pršljivost; —us *m.* (lt.) duh.

Anis *m.* sladki kopar ili januš, aniz, onajz; —brantwein onajzovica, anizovka; —brod kruh sa sladkim koprom; —holz lovorovina; —körner ošećereni aniz; —kuchen anisovac; —öl onajzovo, anizovo, koprovo ulje; —pflanze anizovnik.

Anisyl-saure Salze aniznici; -säure anizova kiselina.

Anizt, anjetzt, jetzt sada.

Ankämpfen boriti se s kim.

Ankauf *m.* kupovanje, kupnja; —en etw. prikupiti, nakupovati; sich wo a. nastaniti se gdje.

Ankäufer kupac.

Ankeilen prigvozditi, prikliniti; einen a. navesti koga.

Anker *m.* kotva, sidro; sich vor A. legen usidrati se, ukotviti se; den A. lichten izvući, virati kotvu, sidro; den A. werfen baciti, spustiti kotvu, sidro; den A. leppen odsjeći kotvu; —amboß kotveni nakovanj, —arme kotveni lakti; —ballen kotveno bilo; —blume kotvenica; —geld kotvarina, sidrovina; —helm kotveno vreteno; —kugel zrno s kukami; —los bezkotven; das Schiff ist a. brod je bez kotve; —n ukotviti se, usidrati se; a, vor A. liegen počivat o sidru; —platz kotvište, sidrište; —recht pravo na kotvarinu, sidrovinu; -schmied kotvar, kotvodjelja; —seil, -tau ganac, sidrenjak; -uhr kotvenka, ura na kotvu; —wächter, Anerboje griplja, kotvokaža.

Anketten etw. svezati verigom, lancem.

Ankitten prilemiti.

Anklage f. tužba, tuženje, osvada; —akte osvadnica, tužbenica; —kammer tužište, osvadište; —n obtužiti, tužiti, osvaditi; fälschlich a. obiediti koga, potvoriti koga; sich a. koriti se; —prozeß tužbeni postupak.

Ankläger *m.* tužitelj; falscher A. napastnik, opadnik.

Anklägerisch tužljiv; -er (Mensch) tužljivac, tužibaba.

Anklage-schrift tužbenica, osvadnica; —stand osvada, tužba; jmdn. in A. versetzen osvaditi, staviti koga pod obtužbu; in A. sein biti pod osvadom, tužbom; —verfahren, -Anklageprozeß tužbeni, osvadni postupak.

Anklagekammer, -Anklagskammer obtužište, osvadište.

Anklammern etw. priskobiti; sich a. obuhvatiti što, priviti se (uza što), uhvatiti se rukama ili nogama (za što.)

Anklang *m.* zvuk; A. finden omiljeti komu.

Ankleb-en, ankleiben priliepiti, prilježljivati, prionuti, prianjati; —end ljepiv, priljepiv; —er priljepač.

Ankleid-en einen obući, oblačiti, odievati koga; sich a. obući se, odievati se; —er odievač; —-zimmer oblačionica.

Ankleistern etw. priliepiti (škrobom.)

Anklemmen etw. pritisnuti.

Anklingeln zazvoniti, pozvoniti.

Anklopf-en an die Thür zakucati, pokucati; kucnuti; stark a. lupati na vrata; —er kucalo, kuckalo; —ring zveka, kucalo, halka..

Digitized by Google

Anknöpfen priputiti, pripučati.

Anknüpfen etw. navezati, privezati; ein Gespräch a. zametnuti, povesti, nastaviti razgovor.

Anködern namečiti, namamiti.

Ankommen doći, dolaziti, prispjeti, stignuti; a. fahrend dovezti se; a. reitend dojašiti, dojezditi; a. zu Wasser doploviti; übel a. zlo proći, nasjesti, nagrajsati, namjeriti se na zlo; er ist übel angekommen zlo je prošao, snašlo ga je čudo; da kämst du mir an baš bi mi dobro došao; es kommt mir Luft an hoće mi se, snašla me želja, poželio sam; es kommt mir der Schlaf an san me hvata, driema mi se; mir kommt der Hunger an glad me napada; es kommt auf die Ehre an radi se o poštenju; es kommt aufs Leben an radi se o životu; hier kommt es bloß aufs Geld an za novci sve stoji; es kommt auf Sie an to samo do vas stoji; wenn es auf meine Ansicht ankäme da je na moju; es auf eine Probe ankommen lassen dati, da se pokuša; ich lasse es nicht darauf ankommen neću pustiti, da do toga dodje.

Ankömmling *m.* prihodnik, dolaznik, pridošlica, prišlac, došlac.

Ankoppeln pripeti, pripinjati privezati.

Ankünd=en, —igen oglasiti, objaviti, obznaniti; den Krieg a. rat naviestiti; —iger oglasnik, viestnik, oglasitelj; -igung oglas, oznana, objav; -igungstafel oglasna ploča, oglasnica, navjestnica.

Ankunft *f.* dolazak, došašće, prišašće.

Ankuppeln *v.* Ankoppeln; a. privesti koju komu.

Ankylosis *f.* (gr.) uglob.

Anlächeln, anlachen osmjehnuti se, nasmjehnuti se, posmjehnuti se, smješiti se (na koga); das Glück lacht mich nicht an sreća mi se nesmije.

Anlage *f.* (Entwurf) nacrt, osnova, (Beilage) priloga, dodatak; (Grund) temelj; Gartenanlage nasad, zasad, sad; eine neue A. novosad; A. einer Steuer razrez, porez danjka; A. mit Farben polaganje krasâ, masti; pologa šarâ; —kapital ulog, uložena glavnica; —schein uložnica.

Anlände, Anlandeort, Anlandeplatz pristanište, pristan; pristupak.

Anlanden pristati, pristajati (uz kraj); (landen) izkrcati se, izvesti se (iz mora).

Anlangen dospjeti, doći, stići, prispjeti; um eine Tagsatzung a. moliti ročište; was mich anlangt što se mene tiče, što se mene kasa.

Anlaß *m.* napust (vode); es hat allen A. dazu sva je prilika; (Veranlassung) povod; zum Streit zadjevica; zu etwas A. geben povod dati čemu; A. nehmen služiti se, poslužiti se (čim).

Anlauf *m.* zatrka, zalet, zagon; mit A. zagonačke, zagonački; A. nehmen zagnati se, zatrčati se; zaletjeti se; feindlicher A. neprijateljska navala; A. des Wassers navala vode, (kod mora) plima; —en zatrčati se; das Glas ist angelaufen staklo se oznojilo, orosilo; der Fluß ist a. rieka je nabujala; er ließ ihn a. pustio ga je na tanak led; den Stahl blau a. lassen okaliti ili zakaliti ocao na modro; übel a. zlo proći, nasjesti, nagrajsati; einen anlaufen navaljivati na koga.

Anlaut zaglasak; —buchstab začetno pismo.

Anleg=e pologa; —egoniometer uglomjer; —en primetnuti, pristaviti, primaknuti; den ämtlichen Verschluß a. metnuti što pod uredovni pečat, sudbeno zatvoriti; einen Maaßstab a. priložiti mjerilo; Feuer a. podmetnui

Digitized by Google

vatru, upaliti komu što; einen Hund a. psa privezati; das Gewehr a. nategnuti, pritegnuti, primaći k obrazu pušku; auf einen a. naperiti pušku na koga, nanišaniti na koga; ein Kleid a. obući; Farben a. polagati krase, masti, šare; Hand an jemanden a. udariti, ubiti (koga); sein Geld auf Interessen a. dati novce na dobit (kamate); ein Werk a. začeti, utemeljiti nješto *v.* Gründen, errichten; —cort, —stelle (bei Schiffen) pristanište; —schloß lokot, katanac; —ung utemeljivanje, zavodjenje, ulaganje; —ungsart (der Kapitalien) način ulaganja glavnice.

Anleyen *n.* Anleihe zajam; —versuch pokus zajma.

Anleyn=e *f.* prislon, naslon; —en nasloniti, prisloniti, prislanjati; die Thüre a. pritvoriti, priprti, prikučiti vrata; sich an etwas a. nasloniti se, podsloniti se, oprieti se (o što ili na što).

Anleih=e *f.* zajam; —en zajmiti; —ensvertrag zajmovni ugovor; —er zajmitelj.

Anleimen priklijati, priliepiti (što).

Anleit=en einen voditi, vesti njekoga; (*fig.*) nastavljati, naputiti, napućivati, rukovoditi, uputiti, učiti; (ökonom.) die Hopfenranken a. pritakati hmelj; —ung nastavljanje, naputak, uputa; —ungs= uputni, naputni.

Anlieg=en prileći, prilegati; ležati na čem ili na kom; zaklapati, priljubiti se; das Anliegen, Angelegenheit skrb, briga, molba, želja; was ist ihr A. što želite; —end prilježeći, priklopljen; priložen, primetnut.

Anlock=en domamiti, dovabiti, namamiti, privabiti, domamljivati; —end mamljiv; —ung mamljenje, namama, privaba.

Anlöthen pripojiti, pripojavati.

Anma=chen etw. pridiesti, pridienuti, pričiniti, primetnuti; fest a. pritvrditi; ein Schloß a. pribiti bravu; Feuer a. naložiti vatru; den Brodteig a. zamiesiti kruh; mit Honig a. zamediti; mit Fett a. zamastiti; —hen opomenuti; spomenuti; —len naslikati; sich die Wangen a. naličiti se.

Anmarsch *m.* dolazak; —iren dolaziti, približavati se.

Anmaß=en sich eine Sache svojiti, prisvajati si što (nepravedno); —end preuzetan, prodrzljiv; objestan.

Anmeld=en etw. javiti, prijaviti, javljati; eine Forderung a. prijaviti tražbinu; die Appelazion, den Rekurs a. prijaviti utok; den Eid a. prijaviti se na prisegu; sich der Zahlung halber a. prijaviti se (komu) da plati; —er javljač, prijavilac, prijavitelj, prijavljač; —ung prijava; —ungs= prijavni; —ungsformular prijavni primjerak; —ungsfrist prijavni rok.

Anmerk=ebuch *n.* bilježnica —en zabilježiti, zapisati, primjetiti; —ung bilježka, opazka; —ungswerth, —enswerth znamenit, pameti dostojan; —ungszeichen bilježka.

Anmessen primjeriti, omjeriti.

Anmuth milina, milota, prijatnost, ugoda, ljubkost, dragost; —en misliti (što o komu); —ig blagoličan, blagolik, mio, prijatan, ljubak, ugodan; —igkeit *v.* Anmuth.

Annageln etw. pribiti, prikovati, pribijati.

An=nagen nagrizti, naglodati, najesti, zagrizti; —nähen približiti se, približati se; —nähen prišiti, prišivati, našiti; von unten a. podšiti.

Annäher=n etw. *v.* Annahen; —nde Zahl broj od prilike; —ung primak, približavanje; —ungs=

Digitized by Google

bruch približni ułomak; —ungsverhältniſſe približni razmjeri; —ungsweiſe približno, po prilici.

Annahme *f.* primanje, prijam; A. an Kindesſtatt posinovljenje, pokćerenje, *v.* Adoption.

Annal=en *pl.* ljetopisi; —iſt ljetopisac.

Anneh̃m=bar, es iſt a. na to se može pristati, privoliti; —en primiti, primati, (aufnehmen) najmiti; eine Forderung an Zahlungsſtatt a. primiti tražbinu mjesto novaca; etw. zur Verrichtung a. primiti što na se za izvršenje; einen Wechſel a. prihvatiti mjenicu; an Kindesſtatt a. uzeti pod svoje; die Farbe a. primati krasu, mast, šar; etw. als wahr a. što za cielo držati, nješto istinom smatrati; nehmen wir es an, angenommen stavimo, uzmimo; ſich jmds. a. zauzeti se za koga, starati se za koga, (poet.) uzeti koga pod svoju dušu; —lich prihvatan, priličan.

Annetz=en etw. poškropiti, navlažiti nješto; —pinſel škropilica.

Annexion (lt.) pridruženje, utjelovljenje.

Annieten zaklinčiti.

Annihil=azion uništenje; -iren uništiti, poništiti.

anno currente (it.), anno currente, anni currentis (lt.) tekuće godine.

Anno=minuazion *f.* igra slovami, slovoigra; —nce (fr.) oglas.

Annu=ität (lt.) zaživotnina, doživotni, dosmrtni prihod; —liren uništiti, poništiti.

Anodynum *n.* utažilo, utaživ liek.

Anoia *f.* (gr.) tupost, glupost.

Anomal=ie *f.* nepravilnost; —iſch, —iſtiſch nepravilan, neuredan.

Anonym, —iſch (gr.) bezimeni; —ität bezimenost; -us bezimenik.

Anordn=en urediti, uređivati, poredjati; letztwillig a. načiniti posljednju odredbu; —ung naredjivanje, poredjivanje, naredba, poredba, odredba; auf A. na zapovied; letztwillige A. oporučna naredba.

Anorexie *f.* (gr.) neješa.

Anorgie f. neupućenost.

Anormal nepravilan.

Anoſie f. (gr.) zdravlje; zdrav kao kremen.

Anosmie f. (gr.) nevonjavost.

Anpacken etw. spopasti, zapopasti, sćepati, pograbiti, shvatiti; (aufladen) natovariti; (anfallen) napasti, navaliti (na koga).

Anpappen priliepiti, naliepiti (škrobom).

Anpaſſ=en priljubiti, udesiti, prilagoditi; es paſſt an shodno je, udesno je, priliči, dolikuje; —end pristao, priličan, shodan, udesan.

Anpflanz=en etw. nasaditi, nasadjivati, zasaditi, posaditi; —ung nasadjivanje, posadjivanje nasad, posada, zasada *v.* Kolonie.

Anpochen pokucati, kucnuti.

Anprall *m.* udar; —en udariti, tresnuti (o što).

Anpr=eiſen hvaliti, slaviti, dičiti; —ellen udariti, tresnuti (o što); (*fig.*) prevariti, omesti; —oben, —obiren etw. ogledati.

Anputz nakit, gizda; —en nakititi, nagizdati.

Anquickſ=en sa živom pomješati, amalgovati; —ung mješanje sa živom, amalgovanje.

Anrainer *m.* medjaš, medjašnik, brazdaš, susjed.

Anrathen savjetovati, nagovarati; das A., Anrathung savjet; auf A. po savjetu.

Anrauchen zapušiti, zadimiti, zamagliti, zakuriti; eine Pfeife a. napušiti lulu; a., anräuchern podkaditi, nakaditi, zakaditi; Fleiſch a. meso sušiti, uditi.

Anrechn=en etw. pribrojiti, priračunati; etw. als Sünde a. uzeti,

Digitized by Google

primiti komu što za grieh; —ung zaračunanje, uračunanje; A. in den Pflichttheil uračunanje u zakoniti zapadak ili dio.

Anred=e f. besjeda, slovo; eine A. halten besjediti; —en progovoriti s kim.

Anreg=en etw. podtaknuti, pobuditi, probuditi, obodriti, zametnuti govor o čem; a. (erwähnen) pomenuti, pominjati; ein Gefühl a. probuditi čustvo; es wurde der Plan zu einer neuen Verſammlung angeregt poveo se govor, kako da se osnuje nova skupština; es wurde der Zweifel angeregt probudila se sumnja; —end pobudjujući, podtičući; --er pobuditelj, podticatelj; --ung pobudjivanje, podticanje; etwas in A. bringen povesti govor o čem.

Anreih=en naredjati, nanizati; ſich a. pridružiti se; —eadel igla nizaljka.

Anreiß=en nadrieti, nadirati, natrgnuti, nakinuti; *v.* Abzeichnen.

Anreiten prijahati; an etw. A. najahati na što, jašuć udariti (o što); (reitend ankommen) dojahati, dojezditi; ein Pferd a. zajahati, projahati konja.

Anreiz=en podražiti podraživati, nadražiti, podbosti, podtaknuti podžigati; —end dražeći, podticav; —er podbadač, dražitelj.

Anrennen dojuriti, doletjeti; an etw. a. nasrnuti na što; (*fig.*) nasjesti, nagrajsati; einen a. nasrnuti na koga.

Anricht=en etw. uraditi, učiniti, prirediti, sgotoviti; (Speiſen) a. metati na zdjele, klasti; das Bad a. prirediti kupelj; einen Schaden a. počiniti štetu; eine Mühle a. ustrojiti mlin; was haſt du angerichtet? što si počinio?; —er prireditelj, ustrojitelj.

Anriechen zamirisati, privonjati; a., nach etwas riechen zaudarati po čem.

Anriß *m.* nakidak, zader.

Anritt *m.* dojah.

Anritzen zaguliti, zaparati, okrznuti, ogrebsti.

Anrollen privaljati, dovaljati, dokoturati; dovaljati se, dokoturati se.

Anröthen crvenjačom, rudkom zabilježiti.

Anrücht=ig, —tig razvikan.

Anrudern doveslati; veslajuć na što udariti.

Anruf *m.* zaziv, poziv, povik, dovikivanje; —en zazvati, prizvati, zazivati; dozvati, dovikivati; die Hilfe des Amtes a. moliti pomoć od ureda; Gott um Hilfe a. moliti, zazivati Boga u pomoć; den Namen des Herrn a. prizivati ime Božje; Gott zum Zeugen a. zazivati Boga za svjedoka; ein höheres Gericht a. prizvati se višjemu sudu; —ung zazivanje, prizivanje.

Anrüh=men pohvaliti, hvaliti što; übertrieben a. hvalisati; —ren *v.* Berühren.

Anrück=en primaknuti se, približavati se; der Feind rückt an neprijatelj dolazi; —ung f. primak, primicanje.

Anſäen etw. nasijati, posijati.

Anſag=e f. oglas, najava, zakaz, naviештај; Anſage= narečni; —en ureći, uricati, zakazati, obznaniti, najaviti; —er f. pozivač, javljač; —ung *v.* Anſage.

Anſamm=eln etw. nakupiti, nabrati prikupljati; ſich a. nakupiti se, nabrati se; nagomilati se; —lung f. nabor, skup.

Anſäſſig naseljen, nastanjen; ſich a. machen nastaniti, naseliti se; —keit nastanjenost.

Anſatz, Anſetzung primetanje, pristavljanje; einen A. zum Laufen nehmen zagnati se, zatrčati se; (Empfänglichkeit) nagon, sklonost;

Digitized by Google

das angeſpülte Land naplov, naplovina; (von Speiſen im Geſchirre) pripalina; —bret (Bauk.) nametak; —käſtchen (b. Bienen) podložak.

Anſchaff-en etw. dobaviti, dobavljati, nabaviti, pribaviti, namaknuti; (beſtellen) naručiti; -ungen machen narediti, odrediti.

Anſchäften nasaditi.

Anſchälen zaljuštiti, zalupiti, zaguliti.

Anſchau-en pogledati, gledati, motriti; zrieti, spoznati; —ung gledanje, motrenje, nazrievanje; -lich vidiv, očevidan; zorni; anſchaulich machen staviti pred oči, predstaviti nješto zorno; --lichkeit vidivost, očevidnost; zornost; —ung motrenje; zor, zrienje, nazor; —ungs- zorni; —ungsunterricht zorna obuka; —ungsvermögen moć nazrievanja.

Anſchein vid; A. geben graditi se, činiti se kao; dem —e nach kao što se vidi, kako se čini; allem —e nach po svoj prilici; es hat den A. sva je prilika; es hat nicht den A. nema prilike; —en osvjetliti, obasjati; činiti se, graditi se . . kao; —end, —lich *adj.* prividan; *adv.* prividno.

Anſchellen zazvoniti.

Anſcher-e *f.* osnova; osnutak; --en zastrići, nastrići, nastrizati; -novati, osnovati.

Anſchieß-en primaknuti, prituriti; (Kegelſp.) početi krugljati; -ling (Bauk.) prirožak, parožak.

Anſchielen zahiljiti, zaškiljiti (na koga), razroko pogledati (koga).

Anſchießen nastrieliti, raniti iz puške; ein Gewehr a. kušati, ogledati pušku, prvi put izbaciti pušku; v. Krystallen *v.* Krystalliſiren.

Anſchiffen doploviti, priploviti, (an das Land) a. pristati, (an eine Klippe) a. udariti, nasrnuti na greben.

Anſchiffen gotoviti, pripraviti, spremiti, opremiti, spremati; ſich a. spremati se, pripravljati se; ſich wohin a. namisliti, namjeriti kamo; ſich zur Reiſe a. spremati se na put; es ſchickt ſich zum Regen an sprema se na kišu, kiša se sprema.

Anſchirren opremiti, uhamiti, ohamiti (konja).

Anſchlag udar, udarac, lupa; (med.) naraz; der A. eines Zettels priboj, priljep; öffentlicher A. javni oglas, *v.* Anſchlagzettel; A. (beim Gewehr) kundak, okas; etw. in A. bringen uračunati, (*fig.*) u obzir uzeti; Werth— zacjena, ucjena; zwanzigfacher A. dvadeset puta toliko, koliko je zacijenjeno; böſer A. zla namisao, zla naum, zasjeda; —en udariti; den Tagzettel a. udariti dnevnu cedulju na vrata; die Glocke a. zvoniti, udariti u zvono; das Gewehr a. pušku nategnuti, nanieti pušku na oko; öffentlich a. javno pribiti (oglas); Feuer a. izkresati, kresati vatru; den Werth a. ocieniti; etwas zu Gelde a. cieniti što u novcu; einen Schaden a. procieniti štetu; A. (von Hunden) zalajati; an die Thür a. *v.* Anklopfen; das Eſſen ſchlägt bei ihm nicht an neprima ga se jelo; das ſchlägt ihm an prija mu.

Anſchläg-er nabijač, pribijač; —ig domišljat, hitrouman, lukav.

Anſchlag-betrag iznos ucjene; —faden ujamak; —zettel pribijen oglas, priljep.

Anſchleifen zabrusiti, nabrusiti.

Anſchlemmen zamuljiti, naploviti.

Anſchließen etw. priključiti, zatvoriti; einen Gefangenen an die Wand ſchließen prikovati sužnja k zidu; a. priklopiti, pripojiti, primetnuti; ſich a. priljubiti se, sljubiti se, pristajati; ſich dem

*

Digitized by Google

Strafverfahren a. pristati na kazneni postupak; eine angeſchloſſene Beilage priložena, priključena priloga, spis.

Anſchluß prilaganje, priključivanje, priljubljenje; A. an jemd. pristaja, pridruživanje; die Beilagen folgen in A. mit priloge su priključene; A., Beilage, priloga.

Anſchmie=den prikovati, prikivati; (ganz a.) zakovati; —gen priviti, privijati, priljubiti; ſich an etwas a. priviti se, privijati se, priljubiti se; prilagoditi se; —ren namazati, omazati; (betrügen) omesti, omahnuti, prevariti (koga).

Anſchnallen prikopčati, zakopčati.

Anſchnarchen otresti se na (koga), *v.* Anfahren; (im Schlafe) na njekoga hrkati.

Anſchneiden zarezati, zarezivati; (mit der Schere) zastrići, zastrizati; Brod a. načeti, načinjati kruh; auf dem Kerbholz a. urovašiti, zarovašiti.

Anſchnitt *m.* zarez, načetak; (v. Brode) okrajak.

Anſchnüren vrpcom privezati (*fig.*) einen a. nagnati, prisiliti.

Anſchoppung (med.) krvavi podrast.

Anſchrauben privijati, priviti, pričvrstiti vijkom.

Anſchreib=en etw. napisati, zapisati; die Zahlen a. napisivati brojeve; jmd. die Steuer a. upisati u poreznu knjigu; an die Gewähr a. uknjižiti; wie bin ich bei ihm angeſchrieben? što drži do mene? —ung f. upis, pripis.

Anſchrei=en einen viknuti, zaviknuti, kriknuti (na koga); einen um Hilfe a. dovikivati koga u pomoć.

Anſchrot *n.* krajak, krajac, okrajak; —en žrvnjati; (b. Tuchm.) pritkati.

Anſchuhen naglaviti, podšiti čižme; obuti koga; einen Pfahl a. okovati kolac.

Anſchuld=en, —igen einen okriviti, oviniti, osvaditi koga; —igung f. okrivda, osvada, ovina; —igungsbeweis okrivni dokaz.

Anſchüren potaknuti, poticati, podjariti vatru.

Anſchuß prvi hitac; den A. haben prvi strieljati; A. des Wildes nastrieljanje; (die Stelle) nastrielj, rana; A. des Waſſers navala; *v.* Kryſtalliſation.

Anſchutt naplov, naplovina, nanos; (Damm) nasip.

Anſchützen (Mühlb.) vodu ustaviti, ustavljati.

Anſchwängern (chem.) zasititi, napojiti.

Anſchwärzen poerniti, ocrniti, nagariti, ovraniti, navraniti, zamrčiti, zagaliti; (verleumden) ocrniti, oblagati (koga).

Anſchwatzen einem etw. prišabaniti komu što.

Anſchweißen privariti; (b. Jäg.) nastrieliti, raniti.

Anſchwell=en oteći, nateći, nabrekuti, nabuhnuti, nabujati, nabrejati; der Bach ſchwillt an voda raste; -ung f. naticanje, bujanje, nadimanje; A. des Fluſſes velika voda.

Anſchwemm=e, —ung f. naplovljivanje; (das Angeſchwemmte) naplov, naplovina, nanos; —en naplaviti, naplovljivati.

Anſchwimmen doplivati, priplivati.

Anſegeln dojedriti, prijedriti; an eine Sandbank a. nasjesti.

Anſeh=en pogledati, gledati, motriti; mit ſcheelen Blicken a. poprieko gledati; die Koſten nicht a. nežaliti troška; etw. für einen Beweis a. smatrati što za dokaz ili dokazom; auf etwas a. (zielen), worauf iſt das angeſehen? kamo to smiera, kamo to šiba? Jemanden mit der Strafe a. naložiti komu kazan; darauf iſt

Digitized by Google

es eben angeſehen o tom se baš i radi; das A. gledanje, pogled; im großen A. ſtehen sloviti, uživati velik ugled, biti na glasu; ſein A. verſpricht etwas Gutes lice mu veli ili sluti na dobro; sudeć po licu, valja; es hat alles A. bazu sva je prilika; dem äußern A. nach vidi mi se, kako se meni vidi; ſich ein A. geben veličati se, graditi se čim; ein Mann von A. ugledan, štovan čovjek; er ſteht in geringem A. malo ga ciene, štuju; —nlich; ein a. Menſch štovan, ugledan, čuven, odličan čovjek; —es Geſchenk znamenit dar; —nlichkeit uglednost, odličnost, znamenitost.

Anſetzen etw. primetnuti, primaknuti, priložiti; (anſtückeln) nastaviti, dometnuti; an den Mund a. nagnuti čašom; Blutegel a. metati pijavice; die Feder a. početi pisati; er hat keine Feder angeſetzt nije ni maknuo perom; den Topf an das Feuer a. pristaviti lonac k ognju; Anker zum Magnet a. pristaviti kotvicu k magnetu; (einen Werth für eine Größe) a. (math.) staviti; (eine Gleichung, eine Rechnung) a. napisati, nastaviti; den Preis a. udariti cienu, ocjeniti što; die Gebühren a. odrediti, odmjeriti pristojbe; eine Friſt a. ureći, odrediti rok; a. v. Anſchwemmen; das an ein Ufer angeſetzte Erdreich naplav, nanos; ſich wo anſetzen nastaniti se gdje; ſich an etwas a. prionuti, prianjati, uhvatiti se (za što); a. (pflanzen) nasaditi; zum Springen a. zaletjeti se na skok; der Feind ſetzte dreimal an neprijatelj je tri puta navalio; das Schwein ſetzt gut an krmak se pomaže, prima se ga hrana, baca na se; die Kuh hat angeſetzt krava je zabredjala.

An ſich v. An.

Anſicht pogled; (Meinung) ich bleibe bei meiner A. ostajem pri svojem; ich bin einer ganz anderen A. ja sam sasvim druge misli (mnienja; —ig werden ugledati, ugledati, spaziti, smotriti (nješto.)

Anſied=el, —lei f. naselbina; —eln naseliti, doseliti, nastaniti; ſich a. naseliti se, doseliti, nastaniti se; ſich anderwärts a. preseliti se; —en uzavrieti; —ler priselac, naselac; —lung m. naseljivanje, naselba, naselina.

Anſinnen einem etw. zahtjevati što od koga, misliti što o kom.

Anſitz stanbina, stalan stan; —en sedjeti pokraj čega; (Brgb.) zakopati; zasjesti.

Anſpann sprega, sprežnja; —en napeti, napinjati, zapreći; alle Kräfte a. napeti sve sile.

Anſpeien popljuvati, zapljunuti (koga); pljuvati po nečem.

Anſpiel=en auf etwas šibati, ciljati, nišaniti, smierati; —ung šibanje, smjeranje, nišanjenje.

Anſpießen nataknuti, nabosti, nabadati (na ražanj); einen Verbrecher a. nabiti, udariti na kolac.

Anſpinn=en zapresti, zapredati; pripresti, pripredati; osnovati nješto; das A., —ung f. zapredanje, kovanje; A. einer verbrecheriſchen Handlung snovanje zločina.

Anſpornen (ein Pferd a.) obosti, sbosti; (fig.) podbosti, potaknuti, obodriti, pobuditi.

Anſprache progovor, nagovor, besjeda; A. an das Publikum govor občinstvu.

Anſprech=en zaglasiti; bei einem a. svratiti, navratiti se komu; einen a. progovoriti komu ili s kim; einen um etwas a. zamoliti što od koga; (Anſpruch machen) iskati, prisvojavati si, potrebovati; ein Gut a. tražiti imanje; die Sache ſpricht mich an ta stvar me zanima; ein ange-

Digitized by Google

ſprochenes Recht traženo pravo; a. (b. Jäg.) zvati; —end mio, drag.

Anſprengen pokropiti, poprskati, poškropiti; einen Felſen a. natrgnuti, nakinuti stienu; ein Pferd a. obosti, nagoniti konja; angeſprengt kommen dojašiti, dopasti, doletjeti.

Anſpritzen oprskati, poprskati na što.

Anſpruch *v.* Anſprache; 2. A. tražba; zahtjev, iska; einen A. auf etw. haben imati pravo na nješto; einen A. machen potrebovati što, svojiti si što; einen in Anſpruch nehmen tražiti, moliti što od koga; zu ſehr in A. nehmen odviše tražiti; die Gemeindekaſſe wird zu ſehr in Anſpruch genommen odviše se troši iz občinske blagajne; auf jemandes Vermögen A. machen tražiti od koga imetak; ungerechte A-e machen tražiti nepravedno; ſich der A-e begeben odreći se svojih pravâ; ſeine A-e geltend machen tražiti svoja prava; —los smjeran, čedan; -voll preuzetan, prodrzljiv.

Anſprung *v.* Anlauf.

Anſpül-en naplaviti, nanositi; plákati, prati, protjecati; —ung f. naplavljanje; plákanje.

Anſtalt *f.* priprava, oprava, sprema; —en machen, treffen spremati, pripravljati; A. (Maßregel) naredba; A. (Inſtituzion) uredba; A. (Inſtitut) zavod.

Anſtämmen etw. oprieti, podùprieti, nasloniti; ſich a. uprieti se.

Anſtand *m.* smetnja, zaprieka (bei Jäg.) zasjeda, doček; auf A. gehen iti na doček; A. (Würde) pristalost, uljudnost, pristojnost; mit A. pristojno; A. (Aufſchub) odgod; ohne Anſtand bez okljevanja, zatezanja; (Schwierigkeit) neprilika; (Einwendung) prigovor; (Zweifel) sumnja; A. nehmen krzmati; keinen Anſtand nehmen neoklevati, nekrzmati; A. machen oder erheben zabavljati (čemu); einen A. beheben ukloniti zaprieku.

Anſtändig pristao, pristojan; das iſt mir nicht a. to mi nije po volji; —keit *v.* Anſtand.

Anſtands-brief *m.* odgodnica; -lehre nauk o pristojnosti; —los bez smetnje, bez mane; —ort stajalište.

Anſtarren etwas oder einen buljiti, blejati, galiti, zablenuti se; (*fig.*) diviti se, čuditi se.

Anſtatt mjesto, namjesto.

Anſtaunen etw. zadiviti se, začuditi se, čudeć se gledati; čuditi se, diviti se.

Anſtechen nataknuti, nabosti; ein Faß a. načeti lagav.

Anſtehen stojati porad čega ili uza što; wohl a. dolikovati, pristojati; omiliti se; etw. anſtehen laſſen odgoditi što.

Anſteck-bar navlačan; (von Krankheiten) kužan, priljepčiv, pošastan; —en nabosti, nataknuti; pribosti; den Braten an den Spieß a. navrnuti, nataknuti pečenku na ražanj; (v. Krankheiten) zaraziti, okužiti; ein Faß a. načeti sud; —end kužan, zarazan, pošastan; —ung f. okuživanje, zaraza.

Anſtell-en etw. pristaviti, postaviti k čemu; jemanden als Beamten a. postaviti koga činovnikom; er iſt angeſtellt u službi je; er iſt als Schreiber angeſtellt worden postao je pisarom; etw. a. nješto uraditi, počiniti; einen Verſuch a. pokusiti; eine Verſchwörung a. urotiti se, sastaviti urotu; ſich a. (verſtellen) činiti se, učiniti se, pretvarati se; er ſtellte ſich freundlich an učini se prijatan; a. (b. Jäg.) stajati; —ung f. pristavljanje, namještanje; (Dienſt) služba; --ungsdekret postavnica; --ungsfähigkeit sposob-

Digitized by Google

nost za službu; --ungegeſuch molbenica za službu; --ungslos bez službe, bez kruha.

Anſtemmen *v.* Anſtämmen.

Anſtich *m.* nabod.

Anſticheln bocnuti, pecnuti, bockati, peckati, zadirkivati.

Anſtieren *v.* Anſtarren.

Anſtift=en uzročiti, zametnuti; einen zu etw. a. navesti, nahustiti, nahuškati, podpaliti; falſche Zeugen a. nametnuti lažljive svjedoke; auf weſſen A.? čijim povodom? auf. ſein A. njegovim povodom; —er početnik, povod, uzrok; A. eines Verbrechens početnik zločina.

Anſtimmen ein Lied zapjevati, začeti, začinjati pjesmu; (ein Inſtrument a.) složiti, udesiti (glasbilo.)

Anſtopfen nabiti, natrpati, natiskati nakljukati; ſich a. nabiti se, nalupati se, natrpati se.

Anſtoß *m.* turanje, guranje, udar (o što), drm; A. (Aergerniß) sablazan, smutnja; der Stein des Anſtoßes kamen smutnje; 3. (Hinderniß) zaprieka, zadiev; A. finden sablazniti se o čem; A. nehmen primiti što za sramotu; A. mit der Zunge mucanje, tepanje, ohne A. leſen nezapinjati čitajuć; —en turnuti, gurnuti, rinuti (koga); nabiti, nabijati, kucnuti čašom; primaknuti, prikučiti; prigraditi sgradu, naletjeti, natrčati, spotaknuti se, udariti, potepsti se (o kamen); (mit der Zunge a.) zapletati jezikom, mucati, šišlati, šušljekati; das Pferd ſtößt an konj posrée; das Schiff ſtieß an eine Sandbank an brod je nasjeo; gegen die gute Lebensart vriedjati pristojnost, nepristojno se vladati; der Acker ſtößt an die Wieſe an njiva medjaši livadom, njiva je tik livade; —end priležeći, bližnji, susjednji; mit der Zunge a. mucav, tepav; —er *m.* prikučitelj; (*fig.*) nabrčica, nabrčko, nadrčica.

Anſtößig sablazniv, smutnjiv; —es Obſt natučeno voće; das iſt a. to vriedja pristojnost.

Anſtreben napinjati se, naprezati se; einen Zweck a. težiti, hlepiti za čim; gegen etw. a. opirati se čemu, boriti se proti čemu.

Anſtreich=en etw. omazati, namazati; (mit Farben) okrasati, nakrasati, ošarati; eine Sache wohl a. dati čemu liep vid; (mit Bleiſtift) a. zabilježiti; (*fig.*) einem etw. a. pokarati koga (za što); ſich a. naličiti se, nakrasati se; —er *m.* krasar, mastilar, šarač; —ergewerbe *n.* krasarstvo, mastilarstvo.

Anſtreifen dodjenuti se, dodievati se čega, okačiti se o što; zahvatiti, zadiesti se (za što.)

Anſtrekken *v.* Ausdehnen, Anſpannen.

Anſtrengen etw. nategnuti, natezati, napeti, napinjati, napregnuti, naprezati; alle ſeine Kräfte a. raditi iz petnih žilâ (oko česa); das Zugvieh a. mučiti, izmučiti tegleću marvu; eine Klage a. dati tužbu; einen Prozeß a. zametnuti, početi parnicu; den Kopf a. razbijati si glavu; ſich a. naprezati se, upinjati se.

Anſtrich *m.* mazanje, krasanje, šaranje; (das Angeſtrichene) maz, kras, šar; (Schminke) ličilo; (Anſchein) vid; er ſucht ſeinen Handlungen einen guten A. zu geben gleda, da mu budu sva djela izvana liepa; ſeinem Verweiſe einen feinen A. geben uljudno ukoriti.

Anſtrömen priteći, dostrujati, dovaljati se; (v. Menſchen) dovrvljeti, dogrnuti. nagrnuti.

Anſtükken nastaviti, nastavljati, nadodati, produljiti.

An=ſturz *m.* navala, nasrt; —ſtürzen srušiti se, doletjeti; dopasti; navaliti, nasrnuti.

Digitized by Google

Anſtützen poduprieti, podupirati; ſich an einen Stab a. podbočiti se, nasloniti se na batinu.

Anſuch=en einen um etw. moliti, prositi koga (što); um ein Amt a. tražiti službu; das A., —ung f. molba, prosba, tražba; ein —en ſtellen um etw. tražiti prositi nješto; —ungsſchreiben molbenica.

Anſummen dozujati; einen a. zazujati na koga; ſich a. umnožati se.

Antagon=iſmus *m.* protimba, takma; —iſt takmac, protivnik.

Antakeln okonopiti, providiti s konopi brod.

Antapodoſis (gr.) izvod iz prispodobe; (med.) miena u groznici.

Antarktiſch južni.

Antaſten etw. taknuti, dirnuti, dohvatiti se (čega); einen a. navaliti na koga; eines Ehre a. dotaknuti se čijega obraza; dirnuti komu u poštenje; fremdes Gut a. dirati u tudj imetak.

Ante (lt.) pred; —acta *pl.* što je prije bilo; (*offic.*) predjašnji spisi; —cedens; (lt.) što je prije išlo; predidući, prednji stavak; (med.) nagib, naklon; —diluvia=niſch predpotopni,

Anten *pl.* pročelni piljevi.

Antenn-ae *pl.* (lt.) ticala; —ata *pl.* (lt.) crveni crvi (zool.)

Ante-occupatio (lt.) pobijanje svojih prigovora; —penultima treća slovka od konca.

Antheil *m.* (z. B. einer Erbſchaft) dio; A. an einer Sache haben učestvovati kod česa, biti učestnik; A. an der Freude eines Menſchen nehmen radovati se s kim; A. an den Leiden nehmen žaliti koga; -haber dionik, učestnik; -ig dioni, učestan; —mäßig prema učešću, prema dielnici; -nehmung učešće.

Anthelmintikum (gr.) glistogon.

Anther=a (bot.) prašnik; —ienbeutel prašnica; —ienſcheibe kotur prašnički.

Anthro=logie *f.* (gr.) cvjetnik, cvjetober.

Anthrax *m.* ugljen; (med.) crnac, zlić, mesnik, zli i crni prišt.

Anthrazit *m.* ugljac.

Anthropo=glyphiten *pl.* okamine ljudolike; —gnoſie čovjekoznanstvo; -gonie čovjekorodna nauka; —graphie čovjekopis; —latrie čovjekoštovanje; —lit čovječja okamina; —log čovjekoslovac; —logie čovjekoslovje; —loget branitelj čovjeka; —mantie gatanje o čovjeku.

Antropomorph=ie *f.* počovječenje; —iſch učovječni, počovječni, čovjekotvorni; —iſiren počovječiti; —ismus počovječenje.

Antropo=phag *m.* ljudožder; —phobin zazor od ljudî; —tomie razudba čovjeka.

Anthun (ein Kleid) obući odielo, zaodjeti se; učiniti; Ehre a. izkazati čast; Gewalt a. silovati, siliti; ſich den Tod a. ubiti se; ſich a. zaodjeti se.

Anti=abitis *f.* zapalaj krajnikâ, gušteri; —brachium podrame; —chambre vežica; —chriſt antikrst; —chthonen protusjedioci; —cipando unapried; —cipation vadjenje unapried; —konſtitu=zionell protiustavan; —datiren pisati kao za prošli dan; —dotum uztuk; —graph protupisac; —hydroliſches Mittel liek proti vodenoj bolesti.

Antik starinski, starovit, drevni; —e starina, drevnost; —enkabinet sbirka starinâ.

Anti=klimax *f.* (gr.) smanjivanje; —kritik protusud, protikritika; —logie oprieka; —lope sajga, antilopa; —meria zamjena jedne rieči za drugu; —metabole opetovanje rieči u drugom sliedu; —methateſis opetovanje rieči u drugom smislu; —mon raztok, surma; —monglanz, —monit raztočnik; —monſauere Salze raz-

Digitized by Google

točne soli, raztočnici; —nomie zakonska protimba, protuzakonitost; —papa protupapa; —papiſtiſch protupapinski; —pathie nećud, protućud, mrzost; -phlogiſtiſch (med.) protužaran, protuzapalan; —phone protuspjev; —phraſis protuznačnost; —pode protunožac.

Antiqu=a *f.* stojeće latinsko pismo; —ar starinar, (Buchhändler) knjižar, koji trgu e starimi knjigami; —arhandlung f. trgovina starinâ; —ität starina; —itätenſammlung sbirka starinâ.

Anti=republikaner *m.* protivnik republike; —revoluzion protuprevrat.

Anti=ſeptiſch protugnjilni; —ſtrophe protukitica, antistrofa; —theſe oprieka; —thetiſch opriečan.

Antizip=ando unapried; —azion vadjenje unapried, predujmljenje, predujimba; predujam; in —azionsraten u napried izplativi rokovi; —azionsſchein *m.* predujmica; —iren uzeti unapried; predujmiti.

Antlitz *n.* obraz, lice, oblik, obličje; von holdem A. milolik; --nerv obličnik.

Antöci *pl.* protudomci.

Antonomaſie *f.* (gr.) priezov.

Antonsfeuer, Rothlauf plamac, vrbanac, jarbolica.

Antrag *m.* ponuda; einen A. ſtellen predložiti štogod; —en an etw., auf etw. predložiti, predlagati što; ſich a. (anbieten) ponuditi se; auf die Erſtreckung der Tagſatzung a. moliti, da se ročište odloži; —ſteller *m.* predložitelj, predlagalac; —ſtellung f. predlaganje. [kapati.

Antraufen, anträufen kapati, na-

Antrauen einem eine Perſon vjenčati; ſich ein Mädchen a. laſſen vjenčati se s djevojkom.

Antreffen etw. ob. einen zastati, zateći, zadesiti, naći koga gdje; man trifft dort Ehrlichkeit an ima ondje poštenja.

Antreib=en prigoniti, dognati, prignati, nagnati, nagoniti, natjerati; (ein Pferd) a. potjerati, pognati; Reiſe a. pokucati, nabijati obruče; (*fig.*) nagoniti koga na što; —er podbadač, nukalac.

Antret=en etw. prigaziti nješto; den Weg a. odputiti se, krenuti na put; etw. a. nastupiti, započeti; ein Amt a. nastupiti službu; die Erbſchaft, die Regierung a. primiti baštinu, nastupiti vladu; einen Beweis antreten prijaviti se radi dokaza; —er nastupnik; —ung primanje; preuzimanje imanja.

Antrieb *m.* nagon; nagonjenje, nukanje; uzrok, razlog, povod; aus eigenem A. svojevoljno, od svoje volje.

Antrinken napiti, napijati; ſich a. napiti se (čega).

Antritt *m.* prigazenje; pristup; primanje; preuzimanje; podnožka; (bei der Treppe) nastupak, prva stuba; (b. Pferde) trupka; (Vorhaus) vežica; (Beginn) nastupak, početak; —s=nastupni, prvi; —sgeld nastupnina; —sprebigt prva propovjed; —rede prva besjeda.

Antro-flexio (uteri) nagib maternice; —versio priginjanje maternice.

Antrum *n.*, die Höhle duplje.

Antwort *f.* odgovor; Rede und A. geben odgovarati, razlog dati; wie die Frage, ſo die A. kakav pozdrav, takav odzdrav; —en einem auf etw. odgovoriti, odgovarati; —ſchreiben odpis, odgovor.

Anurie *f.* oskudica mokraće.

Anver=ſuchen einem etw. (Anprobiren) ogledati; —trauen einem etw. povjeriti, povjeravati; dati komu što na ostavu; ſich a. povjeriti se komu; —trauung povjeravanje, povjera; —wandt

Digitized by Google

srodan, biti rod, biti u rodu, biti u krvi; —wandtſchaft srodstvo, rodbina, rod.

Anviširen zrijuć mjeriti, zirati.

Anwachs *m.* prirast, priraštaj, naspor; **A.** des Wildes razplodjaj zvjeradi; **A.** priraslica; ein junger **A.** omladak, omladina; —**en** prirasti; pricieliti; odrasti, narasti; omnožati se; —**ende** Zinſen rastuće kamate.

Anwalt *m.* opravnik; (des Beſchuldigten) odvjetnik, branitelj; Staats— državni odvjetnik; Staatsanwaltſchaft državno odvjetničtvo.

Anwand *m.* medja; (Angewende) uvratine.

Anwandl=n snaći; die Krankheit wandlt ihn an pada u bolest; es wandelte eine Luft mich an prohtjelo mi se, poželio sam, želja me je; —ung f. požuda.

Anwandern doputovati, priputovati.

Anwärmen pogrijati, zagrijati.

Anwarten čekati (baštinu).

Anwärter *m.* čekalac (baštine).

Anwartſchaft f. čekanje zapadka (baštine).

Anweben pritkati.

Anwehe f. namet, smet; —n zapahnuti, zapahivati (koga); puhati (na koga); (her=) dopuhati; den Schnee an das Haus **a.** namesti sniega na kuću; ein Grauen weht mich an groza me hvata.

Anweiſ=en einem etw. doznačiti, odrediti (komu što); jemanden an eine Perſon oder Kaſſa **a.** naputiti koga k njekomu; jmd. den Gehalt zahlbar **a.** odrediti, da se komu plaća izplati; **a.** (verweiſen) odputiti koga; jmd. zur Verhandlung durch einen Advokaten **a.** naložiti komu, da tjera parnicu po odvjetniku; —**er** *m.* uputitelj; —**ung** upućivanje, uputa; (Aſſignat) naputnica; (Befehl) zapovied, naredba; (Kaſſa=A.) naputnica na blagajnu; Gehalts=**A.** naputnica na plaću; der Angewieſene upućenik, upućenica.

Anwend=bar uporavljiv, poraban; dieſe Verordnung iſt auch auf andere Fälle **a.** naredba ova može se uporaviti i na druge slučaje; —barkeit uporavljivost; Umfang der **A.** des Geſetzes obseg uporavljivosti zakona; —en upotriebiti, uživati, rabiti; Mühe **a.** zur Herbeiſchaffung der Behelfe potruditi se za pribavu dokazâ; **2. a.** protegnuti, uporaviti; eine Verordnung auf andere Fälle **a.** protegnuti ili uporaviti koju naredbu na druge slučaje; ſein Anſehen **a.** svojim se ugledom poslužiti; alle ſeine Kräfte **a.** iz sve snage raditi; Gewalt **a.** pod silu raditi; angewandt uporavljen, poraban; —ung upotriebljavanje, poraba, uporaba; **A. v.** Mühe trudba, nastojanje; das Geſetz findet ſeine **A.** zakon se se ima uporaviti.

Anwerb=en einen zu etw. nagovarati, snubiti koga na što; Soldaten **a.** vojsku kupiti; ſich **a.** laſſen zapisati, se, otići u vojnike; um ein Mädchen **a.** prositi, zaprositi djevojku; —er prosac, uprosnik; —ung snubljenje, kupljenje; prositba, nagovaranje.

Anwer=den, alle ſeine Waare **a.** razprodati svu robu; —ſen baciti, dobaciti; etw. **a.** nabacati što; die Mauer **a.** oljepiti, žbukati, ožbukati, vrajkati zid; den Zaum **a.** nametnuti, naturiti uzdu; —th, es hat Anwerth cieni se.

Anweſ=end prisutan, pritoman, nazočan, pribitan; im Lande **a.** ſein biti u zemlji; —enheit prisutnost, pritomnost, nazočnost, pribitnost; in meiner **A.** u mojoj nazočnosti, predamnom, na moje oči; die Anweſenden nazočni, prisutni.

Anwetzen zabrusiti; eine Spitze **a.**

Digitized by Google

zaoštriti rt ili šiljak. [se gadi.
Anwidern, das widert mich an to mi
Anwikeln priviti, privijati.
Anwin=den navitlati; —ken namignuti, namahnuti; domahnuti, domahivati (rukom).
Anwirken početi raditi; pritkati.
Anwohn=en stanovati, pribivati kod, blizu čega; —er susjed, obližnji stanovnik; der A. des Meeres primorac; der Anwohner der Donau podunavac; der A. der Save posavac; der A. der Drave podravac.
Anwuchern uzbujati, razvrieženi se.
Anwuchs *m.* rast, prirast; narastak, prirastak. [želiti (komu što).
Anwünſchen einem etwas želiti, po-
Anwurf *m.* nabacivanje, nabacaj; ljep, žbukanje, žbuka, vrajkanje.
Anwurzeln prikorjeniti, ukorjeniti se.
Anzahl *f.* broj, količina, kolikoća; eine A. von Menſchen ljudstvo; eine große Anzahl von Menſchen množina ljudstva, svieta; die größere A. većina; die kleinere A. manjina.
Anzählen začeti, početi brojiti.
Anzapfen, ein Faß a. načeti, načinjati bačvu, metnuti na pipu; (*fig.*) einen a. peckati, bockati koga.
Anzäumen zauzdati, obuzdati, zaživaliti konja; namaknuti, nametnuti konju uzdu.
Anzechen ſich nažokati se, nakresati se, nakvasiti se, urediti se, opiti se.
Anzeich=en znamenje, kob, znak; das ſind A. einer Krankheit to sluti na bolest; —nen zaznačiti, naznačiti, zabilježiti.
Anzeigbar objavan.
Anzeig=e *f.* (einer Sache an Jmd.) obznana; prijava, dojava, objava; (Angeben) opovjed; gerichtliche A. osvada; —en prijaviti, dojaviti; objaviti, obznaniti; dokazati, prokazati; eine Forderung zu Protokoll a. priobćiti tražbinu, da se zapiše; a. pokazati; —end pokazan, pokazujući; —ende Art pokazni način; —er pokazalac; objavitelj, javljač; (Denunziant) sok, opovjednik, odajnik, prokazalac; —ung *v.* Anzeige; A. eines Verbrechens znak zločina; nähere u. entfernte —zeugen bližnji i dalnji znaci; es kommen gegen Jmd. — gungen vor znaci su proti komu.
Anzetteln zasnovati, osnovati usnovati; (*fig.*) snovati, kovati; (eine Verſchwörung) a. osnovati urotu; (Zwiſtigkeiten) a. neslogu, svadju zametnuti.
Anzieh= privlačni, navlačni; —en etw. potegnuti, potezati; (ſpannen) nategnuti, napeti, napinjati; (näherziehen) pritegnuti, privući, privlačiti; ſie zog ſeine Blicke an ſich oči mu se na nju otimahu; den Zaum a. uztegnuti konju uzdu; ſich a. (die Kleider a.) obući, oblačiti se; die Strümpfe, Stiefel oder Schuhe a. obuti, obuvati se; eine Stelle (aus einem Buche) a. navesti rieči (iz knjige); die oben angezogene Stelle gori navedeno mjesto; a. (einſaugen) upiti, usisati; Geruch a. zaudarati po čem, tuhnuti, primiti voni; Rauch a. zakaditi, zadimiti se; der Leim zieht an klija drži; die Gegend hat mich angezogen ovaj mi je kraj mio, drag; (kaufm.) das Oel hat angezogen skače, poskočila je ulju ciena; —end pritezav, privlačan; (*fig.*) a. ugodan, prijatan, zanimiv, mamljiv; —knopf (Bauk.) teglo; —ung privlačenje, pritezanje; navlačenje, natezanje; (von Kleidern) oblačenje, obuvanje; —ungskraft pritega, pritez; privlačivost.
Anzug *m.* (Anziehung) pritega, natega; der Feind iſt im —e ne-

Digitized by Google

srodan, biti rod, biti u rodu, biti u krvi; —wandtſchaft srodstvo, rodbina, rod.

Anviſiren zrijuć mjeriti, zirati.

Anwachs *m.* prirast, priraštaj, naspor; A. des Wildes razplodjaj zvjeradi; A. priraslica; ein junger A. omladak, omladina; —en prirasti; pricieliti; odrasti, narasti; omnožati se; —ende Zinſen rastuće kamate.

Anwalt *m.* opravnik; (des Beſchuldigten) odvjetnik, branitelj; Staats— državni odvjetnik; Staatsanwaltſchaft državno odvjetničtvo.

Anwand *m.* medja; (Angewende) uvratine.

Anwandl=n snaći; die Krankheit wandlt ihn an pada u bolest; es wandelte eine Luſt mich an prohtjelo mi se, poželio sam, želja me je; —ung f. požuda.

Anwandern doputovati, priputovati.

Anwärmen pogrijati, zagrijati.

Anwarten čekati (baštinu).

Anwärter *m.* čekalac (baštine).

Anwartſchaft f. čekanje zapadka (baštine).

Anweben pritkati.

Anwehe f. namet, smet; —n zapahnuti, zapahivati (koga); puhati (na koga); (her=) dopuhati; den Schnee an das Haus a. namesti sniega na kuću; ein Grauen weht mich an groza me hvata.

Anweiſ=en einem etw. doznačiti, odrediti (komu što); jemanden an eine Perſon oder Kaſſa a. naputiti koga k njekomu; jmd. den Gehalt zahlbar a. odrediti, da se komu plaća izplati; a. (verweiſen) odputiti koga; jmd. zur Verhandlung durch einen Advokaten a. naložiti komu, da tjera parnicu po odvjetniku; —er *m.* uputitelj; —ung upućivanje, uputa; (Aſſignat) naputnica; (Befehl) zapovied, naredba; (Kaſſa=A.) naputnica na blagajnu; Gehalts=A. naputnica na plaću; der Angewieſene upućenik, upućenica.

Anwend=bar uporavljiv, poraban; dieſe Verordnung iſt auch auf andere Fälle a. naredba ova može se uporaviti i na druge slučaje; —barkeit uporavljivost; Umfang der A. des Geſetzes obseg uporavljivosti zakona; --en upotriebiti, uživati, rabiti; Mühe a. zur Herbeiſchaffung der Behelfe potruditi se za pribavu dokazâ; 2. a. protegnuti, uporaviti; eine Verordnung auf andere Fälle a. protegnuti ili uporaviti koju naredbu na druge slučaje; ſein Anſehen a. svojim se ugledom poslužiti; alle ſeine Kräfte a. iz sve snage raditi; Gewalt a. pod silu raditi; angewandt uporavljen, poraban; —ung upotrieblјavanje, poraba, uporaba; A. v. Mühe trudba, nastojanje; das Geſetz findet ſeine A. zakon se se ima uporaviti.

Anwerb=en einen zu etw. nagovarati, snubiti koga na što; Soldaten a. vojsku kupiti; ſich a. laſſen zapisati, se, otići u vojnike; um ein Mädchen a. prositi, zaprositi djevojku; —er prosac, uprosnik; —ung snubljenje, kupljenje; prositba, nagovaranje.

Anwer=ben, alle ſeine Waare a. razprodati svu robu; —ſen baciti, dobaciti; etw. a. nabacati što; die Mauer a. oljepiti, žbukati, ožbukati, vrajkati zid; den Zaum a. nametnuti, naturiti uzdu; —th, es hat Anwerth cieni se.

Anweſ=end prisutan, pritoman, nazočan, pribitan; im Lande a. ſein biti u zemlji; —enheit prisutnost, pritomnost, nazočnost, pribitnost; in meiner A. u mojoj nazočnosti, predamnom, na moje oči; die Anweſenden nazočni, prisutni.

Anwetzen zabrusiti; eine Spitze a.

Digitized by Google

zaoštriti rt ili šiljak. [se gadi.
Anwidern, das widert mich an to mi
Anwickeln priviti, privijati.
Anwin=den navitlati; —ken namignuti, namahnuti; domahnuti, domahivati (rukom).
Anwirken početi raditi; pritkati.
Anwohn=en stanovati, pribivati kod, blizu čega; —er susjed, obližnji stanovnik; der A. des Meeres primorac; der Anwohner der Donau podunavac; der A. der Save posavac; der A. der Drave podravac.
Anwuchern uzbujati, razvriežiti se.
Anwuchs *m.* rast, prirast; narastak, prirastak. [želiti (komu što).
Anwünſchen einem etwas želiti, po-
Anwurf *m.* nabacivanje, nabacaj; ljep, žbukanje, žbuka, vrajkanje.
Anwurzeln prikorjeniti, ukorjeniti se.
Anzahl *f.* broj, količina, kolikoća; eine A. von Menſchen ljudstvo; eine große Anzahl von Menſchen množina ljudstva, svieta; die größere A. većina; die kleinere A. manjina.
Anzählen začeti, početi brojiti.
Anzapfen, ein Faß a. načeti, načinjati bačvu, metnuti na pipu; (*fig.*) einen a. peckati, bockati koga.
Anzäumen zauzdati, obuzdati, zažvaliti konja; namaknuti, nametnuti konju uzdu.
Anzechen ſich nažokati se, nakresati se, nakvasiti se, urediti se, opiti se.
Anzeich=en znamenje, kob, znak; das ſind A. einer Krankheit to sluti na bolest; —nen zaznačiti, naznačiti, zabilježiti.
Anzeigbar objavan.
Anzeig=e *f.* (einer Sache an Jmd.) obznana; prijava, dojava, objava; (Angeben) opovjed; gerichtliche A. osvada; —en prijaviti, dojaviti; objaviti, obznaniti; dokazati, prokazati; eine Forderung zu Protokoll a. priobćiti tražbinu, da se zapiše; a. pokazati; —end pokazan, pokazujući; —ende Art pokazni način; —er pokazalac; objavitelj, javljač; (Denunziant) sok, opovjednik, odajnik, prokazalac; —ung *v.* Anzeige; A. eines Verbrechens znak zločina; nähere u. entfernte —zeugen bližnji i dalnji znaci; es kommen gegen jmd. — gungen vor znaci su proti komu.
Anzetteln zasnovati, osnovati usnovati; (*fig.*) snovati, kovati; (eine Verſchwörung) a. osnovati urotu; (Zwiſtigkeiten) a. neslogu, svadju zametnuti.
Anzieh= privlačni, navlačni; —en etw. potegnuti, potezati; (ſpannen) nategnuti, napeti, napinjati; (näherziehen) pritegnuti, privući, privlačiti; ſie zog ſeine Blicke an ſich oči mu se na nju otimahu; den Zaum a. uztegnuti konju uzdu; ſich a. (die Kleider a.) obući, oblačiti se; die Strümpfe, Stiefel oder Schuhe a. obuti, obuvati se; eine Stelle (aus einem Buche) a. navesti rieči (iz knjige); die oben angezogene Stelle gori navedeno mjesto; a. (einſaugen) upiti, usisati; Geruch a. zaudarati po čem, tuhnuti, primiti voni; Rauch a. zakaditi, zadimiti se; der Leim zieht an klija drži; die Gegend hat mich angezogen ovaj mi je kraj mio, drag; (kaufm.) das Oel hat angezogen skače, poskočila je ulju ciena; —end pritezav, privlačan; (*fig.*) a. ugodan, prijatan, zanimiv, mamljiv; —knopf (Bauk.) teglo; —ung privlačenje, pritezanje; navlačenje, natezanje; (von Kleidern) oblačenje, obuvanje; —ungskraft pritega, pritez; privlačivost.
Anzug *m.* (Anziehung) pritega, natega; der Feind iſt im —e ne-

Digitized by Google

prijatelj dolazi; der Regen ist im —e na kišu se spravlja; (von Kleid) odjeća, odielo; preobuka, preoblaka; A. in einem Dienst nastup službe.

Anzüglich zadirljiv, okosan; a. sein gegen jmd. zadirkivati, zadievati, zagrizati u koga; —keit zadirljivost, okosne rieči; zadirkivanje.

Anzugspredigt, Antrittspredigt nastupna, prva propovjed.

Anzünd=bar upaljiv; —en zapaliti, upaliti, užeći; Feuer a. naložiti vatru; ein Licht a. upaliti svieću; razsvietiti; --er *m.* nažigač; (Apparat) nažigalo; —ung zapaljivanje, užižanje; zapala, užeg.

Anzwecken pribiti (kožu).

Anzwicken zaštipnuti; Leder a. kožu klieštima raztezati; (*fig.*) einen a. bocnuti, pecnuti, zagrizti, zadievati, bockati, peckati (koga).

Aeonen *pl.* vjekovi.

Aorist *m.* prošlo vrieme (dovršenih glagola).

Aorte *f.* žila srčanica; razvodnica; -nbogen razvodnična kuka; -nklappe razvodnični zalistak.

Apagogischer oder indirekter Beweis neposredan, neupravan dokaz.

Apanage *f.* učestina, odiel; —iren dati komu učestinu; —irt udieljen.

Apara *n.* (Zoll.) mehikanski jelen.

Apart (fr.) o sebi, napose, osebice; etw. —es nješto posebnoga; —ement, Appartement sobje; soba.

Apathie *f.* bezčuvstvo; (*fig.*) nehajstvo; —tisch bezčuvstven.

Apatit *m.* (Min.) apatit.

Apertura *f.* (It.) otvor, usta.

Apfel *m.* jabuka; der A. fällt nicht weit vom Stamme neide voćka izpod debla, kud će iver od klade; A. jabukovi, jabučni; =baum jabuka; jubučnjak, =bein Aalkenbein jagodičnica, lična kost —brecher, —pflücker beračka, berilo; —brei *m.* kaša od jabuka; —baumgarten jabućik; —born jabuka divljaka, —essig jabukov ocat, jabukovac; —grau jabučast, čičast; ein apfelgraues Pferd jabučilo; —grün čičast; —händler jabučar; —händlerin jabučarica; —kern jezgarica, zrno od jabuke; —koch jabučna varenina; —kuchen (kolač) jabučnjak, jabučnjača; —most jabučnica; —muß *v.* Abfelbrei; —rose ruža hrdjolista; —säure jabučnina; —schale ljuska, bjelinje od jabuke; —schimmel grošast konj, čile, čilaš; —schnitte, križka jabuke; —sine kitajska naranča; --stamm stablo od jabuke; -strauch rajska jabuka; —torte jabučna proha, torta; —wein jabukovača, jabučnica.

Aphasie *f.* (gr.) niemoća.

Aphäresis *f*; (gr.) (gramm.) nasiek; (med.) siek.

Aphelium *n.* (Astr.) osoje, odsunje.

Aphonie *f.* hrapavost, promuklost.

Aphor=ismus *m.* iskrica (aforizam); —istisch poput iskrica.

Aphrodisiaca pl. (med.) bludila, dražila na blud, bludnost.

Aphthen pl. Schwämmchen, der Mehlmund, krupe.

Aphtorisch (gr.) nepravilan.

Aplaniren uravniti.

Aplombiren naoloviti; olovom spojčiti.

Apnöe *f.* zaduha, neduha.

Apo=diktisch *adj.* neukloniv; *adv.* za cielo; =dosis zadnjak, zadnji dio perioda; —gäum (astr.) od zemlje; —graphium prepis, prepisak; —lypse objavljenje (sv. Ivana); —lyptisch tajstveni, otajstveni; —loge pokrata, prikrata; —lyptisch neprav, neizvjestan; —lyptische Schrift lažni spis; —log basna ezopska. —loget branitelj; —logie obrana; —logisiren braniti; —neurosis, die Fleischenhaut zaponica, tetio-

Digitized by Google

nica, bjeložilka; —phthegma mudra izreka; —phygis (Bauk.) izkružak; —phyllit ljupivac; —plepie kap, kaplja, guta; —ſio-geſis zamuk, zamučanje, zataja; —ſtaſie odpadničtvo; —ſtat odpadnik.

Apoſtel *m.* posal (božji), blagovjestnik, apoštol; —amt posalstvo, blagovjestničto, apoštolsko zvanje; —geſchichte djela apoštolska.

Apoſtem=a čir, mozol.

a posteriori po tragu, u natrag; aposteriorisch unatražke.

Apoſtoliſch apoštolski; —es Glaubensbekenntniß apoštolsko vjeroizpovjedanje; —er Stuhl apoštolska stolica.

Apoſtroph *m.* jerik; —iren jeričati, nadmetnuti jerik.

Apothek=e *f.* ljekara, ljekarna; -enljekarnički.

Apothekker *m.* ljekarnik; —büchſe f. ljekarska zaklopnica, zaklopčica, škrabica; -gehilfe *m.* ljekarnički pomoćnik; —gewerbe ljekarnički obrt; —gewicht *m.* ljekarska tež, ljekarska mjera; —gremium *m.* ljekarnički sbor; —kunſt ljekarničtvo; —lehrling ljekarnički šgrt; —praktikant ljekarnički vježbenik; —taxe ljekovni cjenovnik.

Appar=at *m.* sprema, priprema; sprava, orudje; —tement sobje, soba.

Appell *m.* priziv, pozov; (Fecht.) zov; —abilität prizivnost; -ant prizivnik; —ativum (nomen) obćenito ime.

Appellazion *f.* priziv; A. ergreifen prizvati se.

Appellazions= prizivnik; —anmeldung *f.* prizivna prijava; —beſchwerde prizivna žalba; —einrede prizivni prigovor; —friſt prizivni rok; —gericht prizivni sud, prizivno sudište; —gerichtsbezirk prizivna sudčija; -gerichtspräſident predsjednik prizivnoga sudišta; —rath viećnik prizivnoga sudišta; —richter prizivni sudac; —ſchrift prizivka; —urtheil prizivna odsuda; -werber prizivnik; —zug prizivni put.

Appell-gericht; —hof *m.* prizivni sud *v.* Appellazionsgericht; —hofinſtanz prizivni sud; —iren prizvati viši sud; —ſenat prizivno vieće.

Appendix *v.* Anhang.

Apperz=epzion *f.* zamjet, shvaćanje; —ipiren zamjetiti, shvatiti, dokučiti.

Appetit *m.* tek, slast, volja k jelu; ich habe A. bekommen proračilo mi se jesti; ich habe A. rači mi se jesti; ich habe keinen Appetit nerači mi se jesti; guten A.! bilo vam u slast; er hat guten A. ide mu jelo u slast; mili ga jelo; mili ga jesti; ich habe den A. verloren jelo mi se odbilo; nemili mi jelo; nemili mi se jesti; —lich slastno, smočno tečno; *adv.* sladko, smašno; —loſigkeit *f.* neješa.

Applaudiren pljeskati (komu).

Applaus pljesak, pohvala.

Applik=abel upotriebni, uporavni; —atur, Fingerſatz prstomet; —azion upotreba, poraba, *v.* Anwendung.

Appliziren *v.* Anwenden upotriebiti, rabiti.

Appogiatur *f.* (muſ.) predglas.

Appoint *m.* dodatak; doplatak; —iren izplaćati, dati plaću.

Apportiren (v. Hund) donesti, donositi.

Appoſitiv pristavni, dostavni.

Appoſizion *f.* dostavak; —ell dostavno, kao dostavak.

Apprehen=diren zamjeriti; (ergreifen) uhvatiti; —ſion f. zamjera, (Ergreifung) uhvat; —ſiv zamjerljiv.

Appret=eur *m.* priredjač, prireditelj; —iren prirediti; —ur pri-

Digitized by Google

rednja; —urlokale priredionica.
Appro=bazion f. odobrenje, potvrda; —biren odobriti, potvrditi; -irt odobren, potvrdjen; —che (For=tif.) prikop; —priazion prisvajanje, uporaba; (chem.) slučenje; --viantiren nabaviti hrane; --ji=mativ, annähernd *adj.* približni; *adv.* od prilike; pobliže.
Aprikose *f.* natipjerka.
April *m.* travanj; —narr aprilnjak, budala aprilska; —wetter travanjsko, nestalno vrieme.
a priori unapried; apriorisch unapredno.
á propos (fr.) baš pravo; —kom=men doći na sgodu, ruku; --sa=gen priklopiti; a propos! sbilja!
Apsidenlinie (math.) spojnica.
Aqua *f.* voda.
Aquabukt *m.* vodovod.
Aequa=l (lt.) jednak; —lität jedna=kost; —zion jednačba.
Aquamarin *n.* morolik.
Aquarell *n.* slika naslikana vo=denimi krasami, šari, mastmi.
Aequator *m.* polutnik, polovnik, jednačitelj; —nal (astr.) polut=nički; —länder zemlje pod po=lutnikom.
Aquavit *m.* prepečenica (rakija).
Aequi=librium ravnoteža; —noctial ravnodobno; —noctialkreis rav=nodobni okrug; —noctium rav=nobobje; —pollens istocjen; —pollenz istocjenost; —valent (von Preis) istocjen; jednake ciene; (von Werth) istovriedan, iste vriednote; Ae. für etwas im Gelde geben dati u novcu, što stvar vriedi; Ae. (chem.) istovalja; —volus dvouman, dvoznačan.
Aera *f.* viek.
Arabeske *f.* arabeska.
Arachnoidea, die Spinnewebehaut paučnica, tina.
Aragonit *m.* aragonit. [vica.
Arak *n.* arak, pririnčevica, riže=
Aranina *pl.* pauci.
Aräometer *n.* gustomjer.
Arar *m.* državna blagajna.
Ararial= državni, erarni; —arbeit državna tlaka; —gebäude dr=žavna sgrada; —gebühr blagarina; -gut državno blago; -obli=gazion državnjača; —rückstand državni zaostatak.
Arbeit *f.* posao, rad, djelo; radje=vina; knechtische A. tlaka, robija, robota; öffentliche A. javni po=sao; auf A. gehen ići na posao; wie die A. so der Lohn kakvo djelo, onakva i plaća; wie der Lohn so die A. kakva jedja, ta=kva medja; die Arbeit geht dem Lohne vor neima jela bez djela; jede Arbeit nährt den Mann tko radi, izradi; viel Geschrei, wenig A. mnogo sbora, malo tvora; zur A. Lust bekommen proraditi se; unnütze A. verrichten krstiti jariće; —en raditi, djelati; fleißig a. prionuti za posao; marljivo raditi; auf etw. los a. težiti za čim; sich durch den Schnee a. prtiti snieg; (gähren) vrieti, kisnuti.
Arbeiter *m* radnik, poslenik (Tag=löhner) nadničar, težak; —fami=lie radnička porodica; —in ra=dinja, težakinja; —klasse radnič=tvo, posleničtvo.
Arbeit=geber *m.* koji daje posao; —nehmer koji prima posao.
Arbeits= radni, posleni; poslenički, radnički.
Arbeitsam radin, marljiv, poslen; —keit radinost, poslenost.
Arbeits=ameise mrav poslenik; —be=zug (Gespann) sprega, jaram vo=lova ili dvoje konja za radnju; —biene f. pčela radilica; —buch poslovnik; —einstellung ukidba, prekidba posla; —fähig čovjek za posao; —forderung f. tražnja radnje; -gelegenheit prilika, sgoda za posao; —haus *n.* radionica; Straf= a. kaznička radiona; —kraft radna sila; —leistung obava radnje; —leute poslenici,

Digitized by Google

nadničari, težaci; —liebe ljubav, volja k radu; —lohn plata za rad, nadnica; —lohnforderung traženje plate za rad; —ort radilište; —ſcheu neraden, er iſt arbeitsſcheu bježi od posla; -ſchule radna učiona; —tag težatnik, djelatnik, rabotnik, dan radičak; —verdienſt zaradak, zasluža; —zeugniß svjedočba o radnji.

Arbeſſen, Erbſe grašak.

Arbitrage *f.* obrani sud; sravnjivanje novčane i mjenične ciene; mjenična procjena.

Arbitr-ium samovoljnost 2. pravomoćna izreka; -är samovoljan.

Archaismus *m.* zastarjela rieč.

Archäolog *m.* staroznanac, starinar —ie staroznanstvo, staroslovje; —iſch starinarski.

Arche *f.* korablja, brod.

Archi= pra, nad; —ater praliečnik; —diakonus jašprišt; —mandrit arkimandrit; —pel, —pelag ostrvlje, otočje; —presbyter nadsvećenik.

Architekt *m.* graditelj; —onik umjetnost graditeljska, nauka o graditeljstvu; —oniſch graditeljski; —ur graditeljstvo; —urmalerei graditeljsko slikarstvo.

Architr=ab, —av *m.* (Bauk.) glavna greda. [praobraz.

Archetyp *m.* prvotisak; pralik;

Archiv *n.* pismara; —ar pismar, pismohranar.

Archivolte svodne rezbine.

Arcticae (voces) *pl.* nebeski zvuci.

Area *f.* prostorija, kućište; —Iſgröße površina; —ſteuer danak na kućište.

Arena f. ljetno kazalište.

Arend=ator *m.* zakupnik; —iren uzeti nješto u zakup.

Areola (lt.) ogradica (oko bradavice); kolo (oko mjeseca).

Arg (*comp.* ärger) zao, loš, zločest, hrdjav; hud, opak; einem a. mitſpielen nasoliti koga; er macht es zu arg naopako radi; Ar zloba; er iſt ohne A. nema u njega zlobe; wir haben gegen ihn kein A. nemamo ništa proti njemu.

Aerger *comp.* gorje; je länger, je ärger čim dalje, tim gorje; es wird immer ä. sve ide na gorje, sve gorje biva.

Aerger *m.* jed, srčba, ljutina; —lich mrzak, dosadan; ljutit, srdit, gnjevan; das iſt ä. to je mrzko; o tom se čovjek sablaznjava; —lichkeit ljutitost, gnjevljivost; —n jediti, gnjeviti, ljutiti (koga); ſich ä. srditi se, ljutiti se; —niß gnjev, srdnja, srčba; sablazan, smutnja; Ae. geben sablaznjivati, smutiti; Ae. nehmen sablazniti se, smutiti se; —geber sablaznivac, smutljivac.

Arg=geſinnte zlo misleći; —herzig opaka srca; —illit, Thonſchiefer brusilovac; —iolakeit, Mergel lapor; —illomurit, Talkerde milovka.

Argliſt himba, lukavština; —ig himben, vuhven, lukav; —igkeit himbenost, vuhvenost. [nost.

Argloš bezaslen; —igkeit bezazle-

Argſin zloumnost, zlovoljnost; —ig zlouman, zlovoljan, hud.

Argot *n.* (fr.) lupežki jezik.

Argument *n.* dokaz; —ation dokazivanje, umovanje; —iren etw. dokazivati, umovati.

Argutien *pl.* mudrolije.

Argwohn *m.* sumnja, sumlja; A. mehrer Verbrechen sumnja za više zločina; —en, argwöhnen sumnjati.

Argwöhniſch sumnjiv.

Arie f. milopjev; (Melodie) napjev; —tte milopjevka, napjevak.

Ariometer *m.* silomjer.

Ariſtokrat *m.* boljar; —iſche Regierung boljarska, aristokratička vlada; —ismus boljarstvo.

Digitized by Google

Ariſtokrazie *f.* boljarstvo; A. einer Republik boljarstvo republike.
Ariſto-lochia žensko vrieme ili porod uskorivi liekovi; —logie klasober.
Arithmet-ik *f.* računstvo, računica; —iſch računični.
Arkade *f.* svodište.
Arkanum *n.* tajni liek.
Aritiſch sjeverni.
Arles-baum *m.* brek; —beere brekinja.
Arm *adj.* ubog, ubožan, nebog siromašan, siromaški; —er Teufel sinja kukavica, bogac, kukavica; —es Kind sirota; arme Leute kochen mit Waſſer tko neima sokola i kukavici se veseli; arm machen izništaviti, opasati koga u liko; koga u prosjake odpraviti; a. werden osiromašiti, opraznjeti, spasti na dolnje grane.
Arm *m.* ruka, mišica, objimalo; die beiden Arme naručje; unter dem A. pod pazuhom; in A. gehen vodati se; ſich in die A. werfen pasti komu u krilo; den A. um den Nacken ſchlagen saviti se oko vrata, obujmiti, ogrliti; einen mit offenen A. empfangen dobro koga primiti; einem unter die A. greifen podpomoći koga; A. eines Flußes struga, rukav; (am Weinſtocke) krak; (beim Polyp) trak; (am Gewehr) poluga; (am Wagen) prednji škarići, pernice; (am Leuchter) parog; (*fig.*) desnica, moć, vlast; der A. der Gerechtigkeit sudbena vlast, sud.
Arm-ade f. vojska (osobito pomorska); —adill *n.* pasanac; —atur f. oružje; A. eines Magnets (phyſ.) okotva, obtežba magneta; kotva.
Arm-band *n.* narukvica, grivna; —bein ramenica; —beug, —bug pregib ruke, pregibao u laktu; —binde vez, podvez mišice; —bruch prielom, slom ruke; —bruſt luk; -bruſtſchütze strielac.
Armee f. vojska; —befehl vojna zapovied; —kommandant vojni zapovjednik; —kommando vojno zapovjedničtvo; —korps vojni sbor; —oberkommando vrhovno vojno zapovjedničtvo.
Aermel *m.* rukav; —aufſchlag suvratak, okrajak; —ausſchnitt razpor u rukava; —ig rukavni; —leibchen zobunac; —ſchnitt kroj rukava.
Armen *v. n.* siromašnjeti, osiromašnjeti; *a. v. a.* siromašiti, osiroma šiti; A.- siromaški, ubožki; --anſtalt ubožište, ubožnica; —büchſe škrabica; —fond ubožka zaklada; —geld ubožki novci; —haus ubožište; —kaſſe škrabica; ubožka blagajna; —perzent ubožki postotak; —pflege ubožka obskrba; —pfründe ubožka zaklada; —pfründler ubožac, ubožnik; —polizei ubožko redarstvo; —ſtock škrabica; —ſündergröſchen umiračak, zvono na umiranje; —vater ubožki skrbnik, otac; —verſorgung obskrba ubogih, siromaka; —weſen ubožarstvo, ubožka obskrba.
Arm-förmig krakast; —füßler *v.* Brachiopoda; —geſchürzt zasukanih rukava; —höhle podramenica, podpažje; —korb ručna košarica; —iren den Magnet okotviti, obtežiti magnet; --irt okotven, obtežen; armirter Balken okovani tram; —knochen *pl.* kosti ramene; —lehne naslon; —leuchter parožast sviećnjak.
Aerm-lich siromaški, kukavan; —ling rukavac.
Arm-loch *n.* rukavište; —los kljast, kljakav; -polyp sveživ; -ſchiene rukobran; (anat.) podlaktica; (chirurg.) ručna daščica, udlaga; —ſbitt debeo s ruke; —ſelig ubog, biedan, jadan, kukavan; —ſeligkeit siromaštvo, bieda,

Digitized by Google

nevolja; —ſeſſel, —ſtuhl naslonjač; —ſpange narukvica; —ſpinbel cievac, kljak, knjak.

Armuth *f.* siromaštvo, ubožtvo; (Mangel) oskudica, nedostatak, nestaja; in A. leben sirotovati, životariti, kuburiti; in A. verfallen osiromašiti, obubožiti; -zeugniß *n.* svjedočba siromaštva.

Armwoll *m.* naručaj.

Arnika f. (gr.=lt.), **Wohlverlei** brdjanka, veprovac; —tinktur mok od brdjanke, veprovačke kapi.

Aroideae *pl.* (bot.) kozličine.

Aroma *n.* mirodija, blagovonj; —tika mirodijni liekovi; —tiſch mirodijan, blagovonjav.

Arrang=ement *n.* (fr.) priredba, (merk.) nagoda; —iren prirediti, priredjivati.

Arreſt *m.* zatvor; den A. wider einen verwilligen dopustiti da koga zatvore; ſchwerer A. uza; (Ort) uznica, buhara, buturnica; A.= zatvorni, uznički; —ant zatvorenik, uznik; --fournitur uzničke potrebštine; -geſuch molba za zatvor; —iren, arretiren pridržati, zaustaviti; uhvatiti, uloviti; metnuti u zatvor; a., im A. halten držati u zatvoru; —irender *m.* zatvoritelj; der zu —irende koji se ima zatvoriti; —irung f. uhvat, ulov; zatvor; —ſtrafe *f.* kazan zatvora; —werber *m.* prositelj zatvora.

Arrha *f.* uvjera, zapogodba.

Arriergarde *f.* zalaznica.

Arrog=ant (lt.) drzovit, preuzetan, prodrzljiv; —anz *f.* drzovitost, prodrzljivost, preuzetnost; -obiest.

Arrond=iren zaokružiti, prikružiti; —irung zaokružba, prikruženje; —iſſement srez.

Arroſion (lt.) glodanje; truhlina (kostna.)

Arſch *m.* zadnjica, stražnjica; (gem.).

Arſen *m.* sičan, mišomor.

Arſenal *n.* (pomorska) oružana, bojna brodarnica; arsenal.

Arſenig=e Säure (chem.) sičanova sukiselina; —ſaure Salze pl. sičano-sukisele soli.

Arſenik *m.* sičan; A.= sičanov; —aliſch sičanski; —erz sičanova rudača; —glas sičanovo staklo; —kies sičanov kučadan; —mehl sičanovo brašno; —metall sičan; —ſäure sičanova kiselina; --ſaure Salze sičano-kisele soli; --waſſerſtoff sičano-vodik.

Arſis *f.* (mus.) povišica (glasa).

Art *f.* vrsta, način; eine andere A. Menſchen druga vrsta ljudi; —en der Strafen načini kažnjenja; aus der A. ſchlagen izvrći se, izroditi se, izmetnuti se; ein Pferd von guter A. konj dobre pasmine; auf welche A.? kako? auf dieſe A. ovako, ovakvim načinom; auf jene A. onako, onakvim načinom; auf verſchiedene A., auf alle mögliche A. na sve ruke; nach A. der Türken po turski; auf eine andere A. drugačije; auf keine A. nikako, pod nikoji način; auf was immer für eine A. kakogod, bilo kako mu drago, ma na koji način; nach unſerer A. naški; A., das Geartetſein pristojnost; er hat keine A. neotesan je, neuljudan je; das iſt gegen alle A. to se nepristoji ni malo; auf eine niedrige A. podlo; ein Kind von guter A. dobroćudno diete; mit A. v. Artig; —efakt rukotvorina; —en *v. n.* nalik biti, metnuti se, vrći se; er a. nach ſeinen Aeltern on se vrgao u svoje roditelje.

Arterie f. kucavica, odvodnica; —nnabel igla za kucavice; --npinzette ščepac, procjepak za kucavice.

Digitized by Google

Arteſiſcher Brunnen vrtanac (studenac).

Arth=riſtik f. ulozi, kostobolja; —robia oseban sglob.

Artig uljudan, pristojan, ljudski; a. werden uljuditi; —keit uljudnost, udvornost; Jemanden viele A. ſagen udvoravati se kod koga.

Artik=el *m.* članak, sglob; (kaufm.) stvar, roba; (gram.) spolnik; —ulazion razglabanje, razglaba, razčlanba; A. (Ausſprache) razgovjetno izgovaranje; —uliren razglabati, razglobiti; (gut ausſprechen) razgovjetno izgovarati; —ulirt člankovit, razgovjetan.

Artillerie f. topničtvo; —park topište, topovlje; —regiment topnička pukovina.

Artilleriſt *m.* topnik, topčija.

Artiſchoke f. gardun, artićok.

Artiſt *m.* umjetnik; —iſch umjetnički; -iſche Erzeugniſſe umjetnine; —iſche Gegenſtände umjetnički predmeti, umjetničke stvari.

Artunterſchied razlika u vrsti.

Arznei f. liek, ljekarija; A. bereiten pripravljati liekove; A. reichen podavati liekove; —buch ljekarnjak, ljekarska knjiga; -gelehrſamkeit ljekarstvo; —geruch ljekovni vonj; das hat einen A. zaudara po lieku; —geſchmack ljekovni kus; —gewächs ljekovito bilje; —gewicht ljekarski utez, ljekarska tež; —glas ljekovna staklenka; —handel trgovina s liekovi; —kraft snaga ljekovna; —kraut ljekovita trava; —kunde, —kunſt ljekarstvo, ljekarničtvo; —lehre ljekoslovje; —mittel liek; reizende A. *pl.* podražila, podraživi liekovi; milde A. pl. laki ljekovi; —ſtoff lječilo; —taxe ljekovna ciena, odredbina; —tränke ljekovno piće; —waare ljekarska roba; —wirkungen učini lieka.

Arzt *m.* (=es *pl.* Aerzte) liečnik, ljekar.

Aerztlich liječnički, ljekarski; —e Behandlung liečba; —es Gutachten ljekarsko mnienje; —e Gebühr ljekarina.

Asbeſt *m.* osinac, kameno vlakno.

Aſch (=es, *pl.* Aeſche) *m.* sudoper.

Aſche *f.* pepeo.

Aſchen=, aſchen *adj.* pepeljni; -analyſe (chem.) raztvorba pepela; -brenner pepeljar; -brödel (Knabe) pepeljuh, pepeljug; (Mädchen) pepeljuha, pepeljuša; —brot pogača, pepelnjača; —färbig pepeljast; —gefäß *n.* pepelnjak; —grube f., Aſchenloch *n.* pepeljište; -krug *m.* pepelnica, žara; —kuchen provrtač; —regen pepelna kiša; —topf pepelnjak; —weib *n.* pepeljuša.

Aſcher, Aeſcher *m.* (Gerb.) lugovina; A.= lužni; —mittwoch čista srieda, pepelnica.

Aeſchern pepeo paliti, upepeliti, spepeliti; (beſtreuen) pepeljiti; (beizen) luživati.

Aſch=farben, —farbig pepeljast; —frau pepeljarica, pepeljuša; —grau pepeljast; —icht, —ig pepeljav.

Asclepia (gr.) svionica; —deae svionice (biline).

Aſketiſch *v.* Aszetiſch.

Aeſopiſche Fabel Ezopova basna.

Aſomatiſch beztjelesni.

Aſpekten *pl.* (aſtron.) stav zviezda; (*fig.*) znamenje, kob, nada.

Asper *m.* jaspra.

Aſphalt *m. v.* Bergharz paklina.

Aspir=ata —ant prosilac; —azion *f.* oštrenje (glasa); —iren prositi službu.

Asphyxie *f.* zamrlost, obumrlost.

Aß *n.* (im Kartenſp.) kec; meka, mamac, mama, *v.* Köder.

Assa foetida smrdeći devesilj.

Assegno (it.) *v.* Aſſignazion.

Aſſekur=ant (It.), —ateur *m.* (fr.) sjeguratelj, siguratelj, obezbjeditelj.

Digitized by Google

Aſſekuranz *f.* (It.) osjeguravanje, obezbjedjivanje, obezbjeda, obezbjednja; *v.* Aſſekuranzanſtalt; A.= osjeguravajući, obezbjeđujući; —anſtalt *f.* sjeguraona, obezbjediona; —gebühr sjegurnina; —geſellſchaft osjegurno, osjegurajuće ili obezbjedno družtvo; —kontrakt *m.* osjegurni ili obezbjedni ugovor; —polize sjegurnica, obezbjednica; -prämie sjegurnina, obezbjednina; —ſumme osjegurna, obezbjedna svota.

Aſſekur=at *m.* osjeguranik, obezbjednik; —iren osjegurati, osigurati, obezbjediti (što).

Aſſel f. Aſſelwurm *m.* mokrica, babura; (Scolopendra) stonoga, striga.

Assemblée *f.* (fr.) sielo; A. nacionale (in Frankr.) narodna skupština.

Aſſentir=en novačiti, primiti u vojnike; —ung novačenje.

Aſſentirungs=kommiſſion povjerenstvo za novačenje; —platz *m.* mjesto za novačenje, novačište.

Aſſer=torijſch tvrdimice; —zion tvrdjenje.

Aſſeſſor *m.* (It.) prisjednik.

Aſſign=ant *m.* (It.) odreditelj, uputitelj, uputilac; —at odredjenik, upućenik; (Schein) uputnica, naputnica; —ateur odrednik, uputnik; —azion f. odredba, uputba; —iren odrediti, odredjivati; *v.* Anweiſen.

Aſſimil=azion (It.) sličba, upodabljanje; promjena; —irbarkeit f. upodobljivost; —iren upodobiti, pripodobiti; ſich a. pripodobiti se.

Aſſiſen *pl.* porota; —hof *m.* porotno sudište.

Aſſiſt=ent (*pl.* en) *m.* (It.) pomoćnik; —enz f. pomoć; (in der Kirche) podvorba; A. eines Gerichtes behufs des Vollzuges eines Rechtſpruches sudna pomoć za izvršbu osude; —iren pomagati, biti komu na ruku; podvoriti.

Aſſocié —(ſſieh) *m.* (fr.) trgovački drug.

Aſſonanz f. (It.) nepodpun srok, polusrok.

Aſſort=iment *n.* skladište; izbor, obir; —iren sastaviti; (kaufm.) obskrbiti, nabaviti; wohl —irt dobro, obilno obskrbljen.

Aſſoziazion f. udruživanje, sdruživanje; družba; družtvo; —geſetz zakon o udruživanju; -recht pravo druženja, udruživanja.

Aſſoziiren ſich sdružiti, udružiti se.

Aſſumiren staviti, postaviti (da je što istina).

Aſt *m.*. grana, svrž; Haupt— odvoda; Neben— ogranak; (coll.) granje; (waidm.) parožci; —achſel (bot.) razpor; —artig granast; —blatt list na grani.

Aeſten ſich granati se, razgranati se.

Aſter f. zvjezdan; —oid sitna obhodnica, asteroid.

Aſtförmig granast.

Aſthen=ie (gr.) nemoć; —iſch nemoćan.

Aeſthet=ik *f.* krasoumlje, krasoslovje; —iker krasoslovac, krasoumac; —iſch krasoslovni, krasoumni.

Aſthma siputljivost, sipnja, neduha.

Aſtholz *n.* granje.

Aeſtig granat; (knorrig) čvorav; (wdm.) parožan.

Aſt=knorren *m.* vrž, čvor; —loch rupa od grane; —los bezgran.

Aſtragal=omanzie f. kockanje, igra kockami, —us kocka, kozlinac; (anat.) kostka; (Bauk.) podglavnik.

Aſtro=gnoſie *f.* (gr.) zvjezdoznanstvo; —graph *m.* zvjezdopisac; —labium zvjezdomjer; —lith zvjezdokaz; —log zvjezdogatalac; —logie f. zvjezdogatnja; —nom zvjezdoznanac, zvjezdar; —nomie zvjezdarstvo; —nomiſch

*

Digitized by Google

zvjezdarski.

Aſtwerk *n.* granje. [točišta.

Aſyl *n.* utočište; —recht pravo u-

Aſymetrie f. (gr.) nesmjernost.

Aſymphonie f. nesklad.

Aſyndet=iſch nespojan, bezspojan; —on nespoj.

Aszendenten *pl.* predci, rodjaci u rastućoj lozi.

Aszetiſch *m.* čudoredan.

Atelektaſie der Lunge f. širenje pluća.

Atelier *n.* umjetnička djelaonica, a tempera Malerei f. slikanje na suho.

Athe-ismus *m.* bezboštvo; —iſt bezbožac; —iſtiſch bezbožni.

Athem *m.* dihanje, disanje, dah, duh, duha, sop; kalter A. studen dah; ſchwerer A. sipnja, zaduha, neduha; den A. holen dihati, disati; den A. hemmen dihanje zaustavljati; er holt kaum A. jedva diše; aus vollem A. punim dahom; den A. benehmen gušiti, dušiti, stegnuti grlo; aus den A. kommen zadihati se, zasopiti se; freien A. ſchöpfen oddahnuti; in einem A. laufen trčati bez preduška, trčati na jedan dušak; er verlor den A. nestalo mu duhe; den A. aushauchen izdahnuti, pustiti dušu; —bar, dieſe Luft iſt nicht a. u ovom se zraku nemože disati; das —holen disanje; —los zaduhan, zasopljen; —loſigkeit neduha; —röhre dušnik; —werkzeug dihalo; —zug *m.* dah, oddah; einen A. machen oddahnuti; in einem A. (beim Trinken) na dušak; bis zum letzten A. dok je u meni duše.

Aether *m.* povjetarce, uzduh, eter; (chem.) *v.* hlapivo ulje; —iſch uzdušni, povjetarni; hlapiv; —iſches Oehl vjetrivo ulje.

Aetherſtein, Meteorſtein povjetrni kamen.

Athlet *m.* (gr.) hrvač, hrvalac; borac; zatočnik.

Athm=en dihati; einmal a. dahnuti, odahnuti; ſchwer a. pjehati; haſtig a., ſtark a. duhati, sopiti; auf— dahnuti, dihnuti, oddahnuti; ſchnappend a. hvatati dah; a. (*fig.*) zaudarati (čim); (duften) mirisati; der Ofen —et peć se kadi, dimi; —end dihajuć; ſchwer a. pjehajuć. [skop.

Aethrioſkop *n.* svjetlomjer, etrio-

Atlas *m.* (anatom.) glavonoša; zemljovidnik, atlas; A. *m.* (ſeidenes Zeug) atlas; —band atlasna vezka, privezaljak; —en atlasan.

Atmometer *n.* izparomjer.

Atmoſphär=e f. uzduh; parokrug; —iſch uzdušni, parokružni.

Atom *n.* prvak, mraka, čet, četak, drobnica, nesjek; -enlehre nauk o prvacih, nesjecih; —gewicht teža prvakâ, nesjekâ; —theorie zorba, teorija o prvacih, nesjecih; —volumen objem prvaka, nesjeka, atoma; —zahl broj prvakâ, nesjeka, atomâ.

Atonie f. (gr.) mlohavost, mlitavost.

Atramentum *n.* (lt.) crnilo, vranilo.

Atremograph *m.* (Schreibſtütze für eine zitternde Hand) netresopis.

Atrichie f. (gr.) plješivost, ćelavost (od narodjenja).

Atrium *cordis* (lt.) Vorkammer pridvorak, predsrdje.

Atroph=ie f. (gr.) zlobranost; suhotica; —iſch zlohran.

Attaché *m.* (fr.) poslanički častnik.

Attaqu=e f. (fr.) navala, nasrt; -iren navaliti, napasti, nasrnuti.

Attentat *n.* napad, napadaj (na koga).

Atteſt, —at *n.* svjedočba; —iren svjedočiti, posvjedočiti, zasvjedočiti.

Attich *m.* (Sambucus ebulus) habad; —ſtrauch habdovina.

Attitude f. (fr.) stav, držanje (tiela).

Digitized by Google

Attrak=torisch privlačiv; —**zion** privlačivost.
Attribut *n.* svojstvo; pridatak; —**iv** pridatni; —**ivsatz** pridatni stavak.
Atz f. hrana; meka, mama; —**el** f. svraka; -**elbohle** kraka, kvaka.
Aetz= jedki, grizki; —**beize** jedko močilo; —**en** izjedati, najedati, zagrizti; —**end** grizak, jedak; —**kali** jedak cecelj; —**kalk** jedko vapno; —**kunst** *f.* jedba; —**lauge** jedak lug; —**mittel** *n.* izjedalo, najedalo; —**pasta** jedka mast; —**pulver** jedak prašak; —**stein** jedak kamen; —**stoff** *m.* jedilo; —**ung** izjedanje; prehrana, hranitba; —**gebühr** *f.* prehranina, plata za prehranu; -**vogel** gnjezdaš; —**wasser** *n.* jedka voda.
Au! interj. o! jao! au weh! vajme! avaj!
Auch *conj.* i, takodjer; er war a. dort on je bio takodjer ondje; wer er a. sei bio tko mu drago; so klein er a. ist akoprem je malen; wenn a. makar.
Audienz f. sasluh, predpust, audijencija; um A. bitten moliti sasluh, predpust; A. geben saslušati, pustiti preda se; -**zimmer** soba za saslušanje, saslušalište.
Auditor—(lt.) **Auditeur** (fr.) *m.* vojnički sudac, auditor; —**iat** vojnička sudnica; vojničko sudstvo; —**iatspraxis** vježbanje pri vojnom sudu; —**ium** slušalište; slušaoci.
Aue f. luka, proplanak, progalina, plana, plasica; porječje.
Auer *m.* tur; —**hahn** tetrieb; —**henne** tetriebka; —**kuh** turica; —**ochs** *v.* Au r.
Auf *prp. c. dat.* a. dem Berge sitzen, stehen na gori sedjeti, stojati; a. dem Baume kriechen penjati se po drvetu; a. dem Felde u polju; a. der Reise na putu; a. dem Wasser po vodi, na vodi; er ist a. seiner Hut pozoran je pri tom; er ist a. einem Ohr taub gluh je na jedno uho; *c. acc.* auf den Berg steigen penjati se na goru; a. den Baum kriechen puzati, penjati se na drvo; auf's Rathhaus na većnicu; a. Anrathen po savjetu; a. Verlangen na zahtjev; a. Lebenszeit do života; a. lateinisch latinski; a. *adv.* von Jugend a. od mladosti; a., Berg— uzbrdo; Strom— uz vodu, proti vodi; a. und ab gehen hodati gore dolje; auf's Neue na novo; auf's Beste što se bolje može; auf's Wärmste što toplije; auf! (stehe auf!) ustaj! ustani! hajde! na noge! Glükk auf! Bog dao sreću! auf daß *conj.* da.
Auf=ächzen jeknuti, zaječati, zastenjati; —**ackern** uzorati; (wiederackern) preorati; (5. Kupferst.) razriti; —**arbeiten**, das Holz —**arbeiten** drvo poraditi; (hinlänglich a.) dosta naraditi; sich die Hände a. ruke si ožuljiti; sich a. pomoći si, pokrpiti se; —**athmen** uzdahnuti, dahnuti; —**ätzen** najesti, najedati; razjesti; —**bahren** metnuti na skolku; —**bakken** pripeći se; popeći; prepeći; —**bansen** slagati, pometati u parmu; —**bau** sagradnja; sagrada; —**bauen** sagraditi, sagradjivati, izzidati; —**bauer** sagraditelj; —**bäumen** sich propeti se, skočiti uzpropnice; uzprezati se; —**beissnden** sich bditi; biti na noguh; —**begehren** karati se; —**behalten** ostaviti, ostavljati, hraniti, čuvati, sahraniti; den Hut a. neodkriti se, zadržati šešir na glavi; eine Schrift bei Gericht a. ostastaviti, položiti spis kod suda; —**beissen** progrizti, razgrizti, progrizati; —**beizen** *v.* Aufätzen; —**bersten** razpući se; die Erde ist aufgeborsten zemlja se razpucala,

Digitized by Google

izkrižala; der Maiskolben ist aufgeborsten razkokao se purenjak, izcierila se pečenica; —bessern etw. poboljšati; poljepšati; zur Aufbesserung za poboljšicu; na poljepšanje; —betten namjestiti, pripraviti postelj; wie du dir aufbettest, so wirst du liegen kako si prostreš, onako ćeš spavati.

Aufbewah=ren etw. čuvati, hraniti, sahraniti; eine Schrift bei Gerichtshanden a. čuvati pismo kod suda; —er čuvalac, hranilac, čuvatelj; —ung pohrana, hranba, zahrana, čuvanje; —ungsgefäß sprema, spravnica; —ungsort m. shranište, spremište; —ungsvertrag pohranbeni ugovor.

Aufbie=gen etw. uzviti, uzvijati, uzvinuti; razvinuti; -ten (Truppen) sabrati vojsku; alle Mittel a. upotriebiti sva sredstva; Alles a., alle seine Kräfte a. raditi iz sve snage, uložiti svu snagu; Verlobte a. naviestiti, ozvati, oglasiti zaručnike u crkvi; —tung v. Aufgebot.

Aufbinden etw. privezati, privezivati; einem etw. o. einen Bären a. nalagati, slagati komu što; die Wunde a. odvezati ranu.

Aufblä̈h=en etw. naduti, nabušiti, nabujati; sich a. naduti, naduhati se, nadimati se, prčiti se; —ung naduvanje, nadimanje.

Auf=blasen etw. naduhnuti, naduti, napuhnuti, nadimati; uzpiriti; raznjetiti; Feuer a. vatru uzpiriti, raznjetiti; mit der Trompete a. zatrubiti; sich a. naduti se, nadimati se, napuhnuti se; —blättern eine Rose razviti ružu; a. die Blätter eines Buches prevrtati, premetati (listove knjige); sich a. razlistati, razviti lišće; —bleiben budan biti; nespavati; das Thor wird aufbleiben vrata će otvorena ostati; —blicken uzglednuti, poglednuti gori, podignuti oči; —blinzen žmiriti; —blühen procvasti, razcvasti se, razcvjetati se; (fig.) pomladiti se; —bohren etw. probušiti, provrtati; —borgen pouzajmiti; —braten popeći; prepeći.

Aufbrau=chen potrošiti; —en uzavrieti, uzkipiti; (fig.) planuti, buknuti, razljutiti se; A. n. vrienje; —end pržan; prošljiv, halaburast.

Aufbrechen etw. razbiti, razbijati; die Thür a. obiti vrata; (einen Brief) razpečatiti pismo; (von Blumen) cvieće se púči, otvara; (v. Wunden und Geschwüren) provaliti, prokinuti; a., weiter ziehen dignuti se, podići se, krenuti na put.

Aufbreiten etw. prostrti, razastrti, razastirati.

Aufbrennen etw. požeći, popaliti; das Holz ist aufgebrannt drva su izgorjela; die Kerze ist aufgebrannt svieća je dogorjela; ein Zeichen a. žigosati; a. v. n. planuti, buknuti, razgoriti se.

Aufbringen etw. uznieti, iznieti, iznositi; a., zusammenbr. namaći, namicati, smoći, sastaviti; Geld a. namaći, smoći novaca; jmd. a. naći (koga); ein Schiff a. brod podići, uzdići; eine Sitte a. postaviti, uvesti nov običaj; a., emporbringen pomoći komu; ein Kind a. odgojiti, odhraniti diete; einen Kranken a. izliečiti bolestnika; a. (in Zorn bringen) razljutiti, razgnjeviti koga; aufgebracht razsrdjen, razljućen.

Aufbruch m. prolom, prolomina; provala; pohod, polazak.

Aufbürden einem etw. naprtiti, natovariti (komu što), obteretiti (koga čim); (fig.) vrći, oboriti krivnju na koga, okriviti koga.

Aufbürsten uzčetkati, prečetkati, prekefati.

Auf=damen (Damensp.) napraviti

Digitized by Google

damu; —bämmen zagatiti; —bämmern svitati, daniti se, svanjivati, svanuti; —bekken pokriti, pokrivati; prostrti, prostirati; pokriti, odkrivati; odgrnuti, odgrtati; objaviti; odgaliti; —bingen (einen Lehrling) najmiti, upisati šegrta; —bingung opis, upisivanje; -bonnern ſich nakititi se.

Aufdrängen etw. iztisnuti, izturati; ſich a. nametnuti se, nametati se, narinuti, narivavati se (komu.)

Aufdrehen etw. navrnuti, navrtati, navinuti, odvrnuti, odvrtati, odvinuti, odsukati.

Aufdring=en einem etw. nametnuti; nametati, narinuti, narivavati (komu što); ſich a. nametnuti se, narinuti se (komu); —lich nametan, nametljiv; -ung nametnja.

Auf=drücken pritisnuti, natisnuti; —drücken pritisnuti, pritištiti, pritiskivati; das Gerichtsſiegel a. sudbeni pečat udariti; priložiti.

Aufdun=ſen nabuhnuti; podbuhnuti, naduti se; ein aufgedunſenes Geſicht nabuhlo, podbuhlo lice; —dunſten naparіti, izparіti.

Aufdünſten izhlapiti, izvjetriti.

Aufeinander *adv.* redom, zapored, zasebice, jedan za drugim.

Aufeinanderfolg=e f. postupnost; die A. der Ziffern red brojaka; —en slieditі redom; —end, drei Jahre a. tri god. uzastopce.

Aufeinmal *adv.* na jedanput, na jedan mah, jednim mahom.

Aufeiſ=en progrušiti, izprobijati, prosjeći led.

Aufenthalt *m.* boravljenje, borav, prebivanje, stanovanje; stan; bleibender A. postojbina; (Verzögerung) okljev, oklievanje; zadržaj, zabava.

Aufenthalts=bewilligung dozvola prebivanja; —friſt rok boravljenja; —ort boravište; —ſchein boravnica; —ſteuer boravnina.

Auferbauend pobudno, pobuditeljno; —legen naložiti, zapovjediti (komu što); eine Strafe a. kazniti (koga); eine Steuer a. v. Auflegen; —ſtanden uzkrsnuo, uzkrsao od mrtvih.

Auferſteh-en uzkrsnuti; —ung uzkrsnuće, uzkrs; —ungsfeſt uzkrs, vazam; —ungstag dan uzkrsnuća.

Aufer=wachen probuditi se; --wachſen *adj.* izrasao; —wecken uzkrisiti od mrtvih, probuditi; —ziehen odgajati, uzgojiti, odhraniti; podhraniti, podgajiti.

Auf=eſſen etw. pojesti, izjesti; —fahren uzići, uzvesti se, uzlaziti; in den Himmel a. uzići na nebesa, uznesti se na nebo; im Zorne a. planuti, buknuti, v. Aufbrauſen; vom Stuhle a. skočiti sa stolca; aus dem Schlafe a. prenuti se, prezati se, trgnuti se, trzati se iza sna; (erſchrecken) prenuti se; Alle fuhren auf sve se uzbuni; (v. d. Thüre) odjapiti se; (bei Blattern) izaći, izasuti se; einen Weg a. utrti put; —fahrt f. uzlazak, uzvoz; (Himmelfahrt) uzašašće; —fallen pasti, padati na što; (*fig.*) udarilo mi je u oči; ſich a. pobiti se; —fallend čudnovat; es war a. činilo se je za čudo; auffallende Gebrechen osobito u oči udarajuće mane; —fällig očevidan; ein auffalliges Betragen nepristojno vladanje.

Auffang-en uhvatiti, uloviti, prihvatiti; Briefe a. listove uhvatiti; den Teich a. pohvatati ribe u ribnjaku; —ſtange (d. Blitzableiter) hvatalo; —ung f. hvatanje, lovljenje, dočekivanje, doček.

Auffärben etw. prekrasati, premastiti, prešarati.

Auffaſſ=en etw. uhvatiti, uloviti (fig.) (begreifen) dokučiti, razumjeti, shvatiti, postignuti; --ung shvat, razumljenje; falſche A. zlo razumljenje; ſcharfe A. bistro shva-

Digitized by Google

čanje; —ungsgabe, —ungskraft, —ungsvermögen *n.* dokučnost, shvatljivost.

Auf-finden etw. naći, pronaći, iznaći; —fischen uloviti, uhvatiti (fig.) eine Neuigkeit dočepati se novosti; —flattern planuti, buknuti; —flattern zatrepetati krilima, prhnuti gori; —flechten uzplesti, razplesti; —fliehen gen Himmel moliti se Bogu; —fliegen pokrpati; —fliegen uzletjeti, poletati, vrknuti gori; (von der Thür) vrata se odjaših, razšinuše; (v. d. Mine) podkop dignuti; —fliehen pobjeći gore; —flicken prikrpati; —flimmern zatreptiti, zablještiti se; —flößen uz vodu ploviti; naploviti; —fluchen uzkleti, zakleti; —flug *m.* polet, uzlet.

Aufforder-er *m.* zazovnik, zazivalac; —n einen zu etwas zazvati koga na što; a. zum Kampfe zazvati na ogled; a. eine Festung pozvati tvrdjavu na predaju; ine aufgeforderte Klage zazvana tužba; —ung poziv, uzaziv; opomena.

Aufforderungs- uzazivni; —brief *m.* uzazivnica, uzazivno pismo; —fall *m.* uzazivni dogodjaj; —klage f. zazovna tužba; -proceß uzazivna pra, zazovna parnica.

Aufformen nabiti na kalup, nakalupiti.

Aufforsten razširiti šumu.

Auf-fressen požderati; jmd. sein Vermögen a. izjesti nječiji imetak; (ätzen) progrizti, projesti; sich a. ugojiti se, utoviti se —frischen obnoviti; (erquicken) razhladiti; das Andenken v. etw. a. ponoviti uspomenu nječesa; eine Wunde a. ozleditи, otvoriti, okrvaviti ranu; den Acker a. izorati; —ung f. ponavljanje, obnavljanje, ponova, obnova, pobuda; razhlada; —fügen, die Felgen a. udariti naplatke, obuti, opasati kotač.

Auffuhr f. navoz.

Aufführ-en etw. uzvesti, izvesti; eine Mauer a. sazidati, sagraditi; Erde um einen Baum a. navoziti zemlje oko drveta; ein Schauspiel a. gluniti, predstavljati igrokaz, igrati; eine Musik a. izvoditi glasbu; im Triumphe a. provoditi koga u slavju; Zeugen a. dovesti svjedoke; sich a. ponašati se, vladati se, držati se; —ung f. uzvožnja; gradnja; (v. Drama) predstava; (Betragen) ponašanje, vladanje.

Auffüllen etw. dopuniti, napuniti; Bier a., (in Fläschen füllen) raztočiti pivo u boce.

Auffüttern izkrmiti, potrošiti krmu; (aufziehen) uzkrmiti, odhraniti; (b. Zimmerl.) naložiti.

Aufgab-e f. predatba; A. der Briefe auf die Post predavanje listova na poštu; (Auftrag) nalog; (Pensum) zadatak, zadaća; (tkm.) priloga; —ein nabosti, nataknuti na vile; (fig.) pronaći, proiznaći; —enbuch zadaćnica; —gebühr f. predatbina; —ort predalište; —spost predatna pošta; —schreiben *n.* predatnica, predajna primka.

Auf-gang *m.* uzlaz, uzlazak, uzhod; A. der Sonne iztok, izhod sunca; vom A. bis zum Niedergang od iztoka do zapada; (Aufwand) razhod, potrošak; —gattern etw. pronaći, skunatoriti, skonobiti.

Aufgeb-en etw. podati gori; den Ball a. hititi u vis loptu; Briefe auf die Post a. predati listove na poštu; einem etwas a. nješto komu zadati, naložiti; (fahren lassen) pustiti nješto, okaniti se nječesa; eine Klage a. odustati od tužbe; die Hoffnung a. odricati se nade; einen Patienten a. prekrižiti, reći bolestniku: gotov je; eine Frage a. upitati;

Digitized by Google

Räthſel a. zagonetnuti; —er m. (eines Briefes, einer Ladung) predavalac, predatnik; eines Räthſels gonetalac.

Aufge-blaſen nadut, podbuo, nabreknut; (fig.) ohol; —bot n. proglas, poziv na vojsku; Landſturm ustanak; der Verlobten ozov, navještа; -botsbrief ratna pozivnica; -botsnachſicht f. oprost od ozôva; —botsſchein m. navještajnica; —bracht srdit, ljutit; —binge n. najam naučenika, upis; —bunſen zabuhao, podbuo, nabućen, nabuo, zabrekao (zabrekla).

Auf-gehen uzlaziti, uzići, izići; (v. d. Sonne) izići, izteći, ogranuti, granuti; (poet.) pomiliti lice; die Sonne geht auf sunce se radja; na ogranku je; die Sonne ging blutroth auf sunce je izteklo u crven; es gehen mir die Augen auf puklo mi je medju očima; (v. Pflanzen) niknuti, izniknuti, prihvatati; (v. Knospen) pucati, puknuti; (v. Teig) nahujati, nabuktiti, nagreznuti, rahnuti, razbirati se, ukisnuti; (von Thür) otvoriti se; (von Schnee und Eis) taliti se, kopniti, topiti se; (von Knoten) razvezati, razmrsiti; der Wein iſt aufgegangen nestalo je vina; er kann viel a. laſſen ima mnogo za potrošak; das Haus iſt in Flammen aufgegangen kuća je ognjem izgorjela; ſechs von ſechs geht auf šest od šest neostaje ništa; ſich die Füſſe a. nabiti noge; die Sterne gehen auf zviezde sviću; die Sterne gingen auf zviezdište se posulo zviezdami; —geklärt prosvjećen, obrazovan; —aufgeklärtheit prosvjeta; —geld pridatak; (Angeld) uvjera, kapara.

Aufge-legt, gut a. dobre volje, ſchlecht a. zle volje; ich bin dazu nicht a. nije mi do toga, to mi se nerači; wie biſt du a.? kakve si volje? —legtheit f. veselost; —räumt spremljen; (fig.) (von Geiſt) dobre volje, veseo; -räumtheit f. dobra volja, veselost; --regt razdražen, uzbunjen, smućen; (zornig) razjaren; —regtheit razdraženost, uzbunjenost, razjarenost; —ſchaut! (int.) na stran! s puta! --ſchwemmtes Erdreich v. Dilivium; —wekkt dobre volje, veseo, otvoren; —wärmt podgrijan; eine a. Speiſe pogrievci; —worfen v. Aufwerfen; eine a. Naſe uzvinut, uzkučen nos; a. Lippen naprćene, uzvraćene ustne; ein Menſch mit a. Lippen pričusnat čovjek.

Auf-gießen etw. politi, naliti, nalievati; -gießer polievač nalievač; -gießlöffel (žlica) lievača; -gipfeln uvršiti, uvršivati —glätten etw. izgladiti, izlaštiti, —gleiten izmaknuti se na što; —glimmen uztinjati; —glotzen izbećiti, izkolačiti izdrećiti, izbuljiti oči; —glühen usijati se, užariti se; —graben uzkopati, einen Schatz a. izkopati blago; einen Grab a. razkopati grob; die Erde um den Baum a. nagrnuti zemlju oko drveta; -grabung uzkopavanje, izkop, razkop; —grappſen ugrabiti; —graſen popasti; -greifen etw. oder einen uhvatiti, uhititi, uloviti; wer wird denn ſo a? nevalja stvar tako sgrabiti; —gurten podpasati; dem Pferde den Sattel a. podpružiti konju sedlo, ſich a. razpasati se; —gurgeln izgrgotati; —guß m. naliev, polievanje, polievanje.

Aufhaben imati na sebi; ein Amt a. imati uredovnu dužnost; einen Hut a. imati na glavi škrljak; er hat den Mund auf zja; den Eid a. položena prisega, zakletva.

Auf-häkeln razkučiti, odkučiti, odkačiti; —haken dignuti, snimiti s kuke (auf e. Haken thun) za-

Digitized by Google

kvačiti; einen Rokk a. objesiti haljinu o kuku; (waibm) zapeti pušku; —hacken uzkopati; die Erde um e. Baum a. okopati drvo; mit dem Beil a. prosjeći; mit dem Schnabel prokljuvati.

Aufhallen zaoriti se, zaječati.

Aufhalſen einem etw. njekomu nješto naprtiti; objesiti komu što o vrat.

Aufhalt=en etw. zadržati, zaustaviti; die Exekution des Erkenntniſſes a. zaustaviti ovršbu ili ovrhu priesude; die Hand a. pružiti ruku; (lange a.) dugo boraviti; er war lange in Wien dugo je bio (prebivao) u Beču; wo haſt du dich ſo lange aufgehalten? gdje si se zabavio, gdje si se zastajao? einen Flüchtigen a. pridržati bjegunca; aufhaltend spor; -er zaustavljač; --erei f. podrugivanje.

Aufhäng=en objesiti; (Wäſche) vješati, povjesiti rubeninu; einem etw. a. komu što nalagati, objesiti komu što na nos; ſich a. objesiti se; —erechen (im Mühlh.) vješak; —gewicht n. batac, jaje; —hacken m. ovjeska; —ſtange f. srg, lienka.

Aufhaſchen uhvatiti, sčepati; Neuigkeiten loviti novosti.

Auf=haspeln namotati, naviti; hin a. domotati; ſich a. okrpeliti se, okopirkati se; —hauen dahnuti zapahnuti, zahaknuti; —hauen razsjeći, prosjeći, Thür a. obiti vrata; das Eis a. progrušiti, probiti led; einen Ochſen a. razsjeći vola; ein Loch a. probiti luknju ili rupu; eine Feile a. naoštriti pilnjak; eine Kanone a. zapaliti top; —haufen nagrnuti, nagomilati, nagrtati; Schätze a. strpati blago na gomile; ſich a. (von Geſchäften) nakupiti se; aufgehäuftes Maß uvršena mjera.

Aufheb=en etw. (in die Höhe) dignuti, uzdignuti; hin a. izdignuti, popeti; ein Wenig a. podignuti; die Mühle, den Mühlſtein a. dignuti žrvanj; die Hände a. sklopiti ruke; (aufbewahren) spraviti, spremiti, ostaviti, postaviti; die Gerichtskoſten, die Unterſuchung, die Robot ukinuti, dokinuti sudbene troškove, iztragu, tlaku; einen Bertrag a. prelomiti ugovor; den Landtag, die Sitzung a. zaključiti sabor, sjednicu, razpustiti; die Belagerung a. odustati od obsade; die Tafel a. ustati, dignuti se od stola; (beendigen) dovršiti, dokinuti, zaglaviti; die Belagerung a. krenuti vojsku; (Rechenk.) einen Bruch a. riešiti se slomka; ſich a. prestaje; eins gegen das andere prebiti jedno za drugo; eine Geſellſchaft a. razdružiti družtvo; dieſe Früchte laſſen ſich a. ovo se voće dugo drži; viel —ens machen praviti veliku viku, to je probudilo veliku pažnju, pozornost; —er podizač (Hebebaum) poluga; (Muskel) dizalica (mišica); —ung uzdizanje, rušenje.

Aufhecheln nagrebenati, navlačiti.

Auf=heften skopčati, uzkopčati; (losheften) razkopčati, odkvačiti; einem etw a. objesiti komu što na nos; —heißen izdjesti, nadjesti, izdievati; —heitern vedriti, izvedriti (fig.) razveseliti, razgaliti; ſich a. razveseliti se, razgaliti se; (v. Wetter) vedri se; ſein Geſicht heitert ſich auf lice mu se nasmieškava; —helfen pomoći, podpomoći; einem eine Laſt a. pridignuti; einen Gefallenen a. podići na noge; ſich a. oporaviti se, pridignuti se (iz težke bolesti).

Aufhell=en razjasniti, izjasniti; —ung der Augen bistrina očijû.

Aufhenken einen objesiti.

Aufhetz=en, einen Hund a. nahustiti, nauckati, nadržkati, navrkati psa; einen Haſen a. krenuti zeca; jemanden gegen einen a. na-

Digitized by Google

tutkati, nadražiti, poticati koga proti komu; —er *m.* podbadač, potutkač, uckalo.

Auf-hiſſen uzviti, povući, uzvući (na vitao); die Segel a. isati, razviti jedra; —holken na krkače uzeti; ſich einem a. zajahati komu na vrat, zasjesti komu na krkače; Garben a. nastavičati snopje; —horchen prisluškivati, nategnuti uši; —hören prestati, dovršiti se; ein Hinderniß, ein Recht hört auf zapreka minu, pravo prestaje; da hört jeder Streit auf tu dospi sva razpra; er hört auf zu ſpielen presta od igre; —hub *m.* (des Getreides) sgrtanje žita.

—hüllen odkriti, —hüpfen uzigrati, poskakivati, skoknuti; —huſten prokašljati se, zakašljati.

Auf-jag-en (ein Thier) krenuti, dignuti, poplašiti (zvier); einen a. iznaći, iztražiti koga; —ung *f.* gonba, hajka.

Aufjubeln uzkliknuti.

Auf-käm-men pričešljati; hin a. uzčešljati; —pfen oporaviti se u boju.

Aufkauf *m.*, —ung *f.* pokup, pokupnja; prekupnja; —en etw. pokupovati, nakupovati, prekupovati. [prekupica.

Aufkäufer *m.* prekupac; —in *f.*

Auf-keimen proklicati, izklijati, proklijati; —ketten razverižiti, razapeti lanac; —keulen lupiti na što kijačom, probuditi kijačom; —kichern nakikeriti se, razkikotati se, iz svega grla puknuti u smieh; —kitten odlemiti; —klaftern naslagati, sadievati drva u hvatove; —klappen odklopiti; (b. Tiſch) uzdići stol; den Hut a. uzvrnuti obod, posuvratiti.

Aufklär-en razbistriti, izbistriti; (erhellen) razjasniti, izjasniti, koga o nječem obavjestiti, razumjeti u čem; (vom Wetter) vedri se, razgaljuje se; (fig.) razveseliti; ſein Geſicht klärte ſich auf razvedri, razgali mu se lice; —ung *f.* ubaviest, razjašnjenje; (des Geiſtes) prosvjeta; nähere A. erhalten to mu je potanko izjasnjeno; —er prosvjetitelj; —erei nadriprosvjeta.

Aufklauben pobirati; (Obſt a.) podkupljati, podbirati; (mit den Schnabel a.) izkljuvati; (einen Knoten a.) razuzlati, razmrsiti uzao; (Fehler a.) manisati, zavrljivati.

Auf-kl-eben, —eiben, —eiſtern priljepiti skrobom, priskrobiti; prionuti (uza što).

Aufklopfen zakucati, razkucati; Nüſſe a. raztući.

Auf-n-akken hrstati, razhrsnuti, Nüſſe a. orahe razkoliti; —arpeln razhrskati, hrustati; —arren odškripnuti; —aupeln razglodati, poglabati; —üpfen razpučati, odkopčiti, razkopčiti; —üpfen (den Verbrecher) objesiti; (auflöſen) razuzlati, odvezati, razriešiti, razvezati.

Auf-kochen provariti, uzvariti; pogrejati; uzavrieti, uzavirati, uzkipljeti; —kommen dignuti se, uzdići se; (aus einer Krankheit) ozdraviti, oporaviti se, preboljeti; (als ein Gebrauch) kod nas je običaj; kod nas se je uobičajilo; (emporkommen) popeti se (do vlasti), visoko se popeti; Aufkommen *n.* oporav, ozdravljenje; ich zweifle an dem Aufkommen des Kranken teško da će bolestnik preboljeti; mučno da ostane (živ); (ſ. behelfen) podkožiti se; okrpiti se; Zweifel a. laſſen početi dvoumiti; mit dem Beweiſe a. nješto dokazati, uspjeti s dokazom; —können moći stati; er kann nicht auf nemože se dignuti, nemože ozdraviti, ostati živ, preboljeti.

Digitized by Google

Auftr=ämpeln nagrdašati; —atzen začehnuti, razčesati; d. Tuch a. izčešljati sukno; die Haut a. ogrebsti koga, zagaliti komu kožu, gracnuti; die Erde a. izgrebsti zemlju; —äufeln zaruditi, narudati, uzkovrčiti.

Auftündig=en odkazati; eine Wohnung a. odkazati stan; —ung *f.* odpovjed, odkaz; eine halbjährige A. uz polugodišnju odpovjed unapred; gerichtliche A. sudbena odpovjed; —ungsbrief *m.*, —ungsschein *n.* odkaznica; —ungswechsel odkazna mjenica; —ungszeit odkazni rok.

Auflad=en etw. natovariti, naprtiti, uprtiti; (auf sich laden) zametnuti se; zavrgnuti se čim; —er *m.* tovarnik; —eschein *m.* tovarnica; —geld *n.* tovarna plaća.

Auflage *f.* namet; mit A. belegen udariti namet; Zahlungsa. platežni namet; A. eines Buches naklada, izdanje; es wird eine neue A. erscheinen knjiga će se pretiskati; A. der Wahllisten zur Einsicht metanje izbornih listinâ na razvid; bei einem Wirthe A. sastajanje nepotrebnih ljudî u kojega gostionika; gerichtliche A. sudbeni poziv.

Auflass=en (die Thür a.) ostaviti pustiti otvoreno; ein Bergwerk a. ostaviti, zapustiti rudnik; eine Gerichtssitzung a. razpustiti, dići sjednicu; —brief *m.* ustupnica; —ung *f.* razpust.

Auflauer=er vrebač, prežalac; —n vrebati, prežati, kebati na koga, zasjedati komu; u potaji slušati.

Auflauf *m.* strka, naloga, steka, vreva; (Aufruhr) buna, graja; (Mehlspeise) nabujka; einen Auflauf verursachen uzbuniti svietinju; A. der Kosten nakup troškova; —en uztrčati; das Wasser ist aufgelaufen voda je narasla; (von Sämereien) nabubriti; (v. Teige) nabujati, uzbujati, uzdići se, dići se; (von Schmerz) die Ader ist a. žila je nabrekla; sich a. sgrnuti se, strčati; podbiti se, podlupiti se; aufgelaufene Unkosten nakupili se, nabrali se troškovi; (Schiffe) nasjele, nasukale se ladje; (Zinsen) narasle kamate; (Schaden) počinjena šteta; sich die Füße a. nažuliti si noge.

Aufleben oživljeti, oživljavati; (bei Malern) ponoviti krase, masti, šare; die Religiösität lebt auf nabožnost se povraća, mah uzima; er hat ihn aufleben lassen nazdravio ga je, napio mu je zdravicu.

Aufleg=en nametnuti, nametati; položiti, postaviti; eine Steuer a. udariti porez na koga, nametnuti namet; ein Buch a. izdati, natiskati knjigu; ein Darlehen a. otvoriti zajam; die Wahllisten zur Einsicht a. izložiti izborne listine na razgled; einem etw. a. komu što naložiti, naručiti, zapovjediti; Strafe a. udariti kazan; Pflaster a. priviti (na ranu) melem; eine Last a. naprtiti breme; Holz auf's Feuer a. naložiti drva na oganj; den Sattel a. udariti sedlo (na konja); Gesetze a. davati zakone; Fett a. titi, tustjeti, tučnjeti; ich bin dazu nicht aufgelegt nerači mi se; er ist gut aufgelegt dobre je volje; veseo je; sich a. (Auflehnen) upirati se, opirati se.

Auflehnen etw. nasloniti, prisloniti; poduprieti; sich auf etw. a. nasloniti se na što; mit Ellbogen a. podnimiti se; sich gegen etw. a. oprieti se, izpriečiti se, ustati, dići se na koga; sich gegen das Gesetz a. uzprotiviti se, oprieti se zakonu.

Auflehen pozajmiti, posuditi.

Auf=leimen priljepiti, priklijati, prikeliti; —leiten slizati, izli-

Digitized by Google

zati, polizati; ganz a. razlizati, odlizati; —lefen nakupiti, pokupiti; mit den Schnabel a. pozobati; wo haſt du das aufgeleſen gdje si to pobrao? —liegen ležati na čem; (v. Kranken) prileżati; (bot.) oslanjati se; ſich a. probiti se nazad; —lodern buknuti, planuti, uzplamtiti se, zabuktiti, zabuknjati; im Zorn a. razjariti se, planuti kao živa vatra; —locken (die Erde) narahliti, porahliti, omekotiti, podmekotiti, ukrtiti; aufgelockerte Erde mekota; die Betten a. naštrovašiti, nabušiti, napuljati narašiti perinu.

Auflös-bar razriešiv, razvežljiv; (im Waſſer) raztopljiv; (chem.) raztvoriv, razlučiv; -barkeit razvežljivost; —en etw. razvezati, razriešiti, odriešiti; (chem.) raztvoriti, razlučiti; (ſtiliſt.) razglobiti, razložiti, raztvoriti; eine Kommiſſion, den Landtag a. razpustiti povjerenstvo, sabor; das Eheband a. razženiti, razvjenčati se, razriešiti ženitbenu vezu; ein Vertrag hat ſich, eine Geſellſchaft hat ſich a. ugovor prestao je, družtvo se razdružilo, razvrglo, razmetalo; eine Ehe a. brak se razkinuo, razišo; die Freundſchaft hat ſich a. razprijateljiše se, razkrstiše se, prekinuše prijateljstvo; die Segel a. razviti jadra; die Metalle a. raztaliti kova; ein Räthſel a. odgonetnuti, odgonetati, razriešiti zagonetku; einen Zweifel a. sumnju dokinuti; einen Knoten a. razuzlati, razmrsiti; einen Betrag a. uništiti pogodbu; (öffnen) otvoriti; (poet.) prosuti vience; den Zopf a. razplesti kosu, niz ramena spustiti pramove, kite; eine Aufgabe, Gleichung a. zadaću, jednačbu riešiti; in Faktoren (math.) a. raztvoriti u činbenike; ſich a. se; der Schmerz löst ſich in Freude auf bol mu se promjeni u radost; der todte Körper löst ſich auf razpalo se, strulo je truplo; das Gebäude löst ſich auf zgrada se ruši, razvaljuje; —ende Bedingung razkidni, uništni, razpustni uvjet; —lich razriešiv, razvežljiv, razlučiv; —lichkeit *f.* raztopivost, razlučivost; —ung razvezivanje, razriešivanje, razvez, odvez, razvrgnuće; razstava, raztvorba, razlučba; razmet, razsutak, razsulo; eines Räthſels odgonetljaj; einer Geſellſchaft razlaz, razkida, razdruženje; eines Landtags razpust; (chem.) raztop; er ſieht ſeiner A. entgegen već mu je duša na ustijuh, bori se s dušom; na umoru je; (Zerſtörung) razorenje; —ungsmittel raztopilo, razstavilo; riešilo.

Auf-löthen etw. pripojiti, pripojavati; (auseinanderbringen) razpojiti; —machen etw. (öffnen) otvoriti, odprieti, otvarati, odpirati, odklopiti; eine Nuß raztući orah; einen Knoten a. razuzlati; einen Brief a. razpečatiti list; den Mund a. zinuti; er weiß nicht den Mund a. nezna ni beknuti; nezna ni pet nabrojiti; die Vorhänge a. odgrnuti, odvinuti zastore; eine Flaſche a. odčepiti, razčepiti bocu; (merk.) einem Conto a. podati komu vjeresiju; die Hand a. razklopiti ruku; (aufſtehen) dignuti se, ustati; (aufbrechen) krenuti se, mahnuti se, otići; wir wollen uns früh a. uraniti ćemo; ſie machten ſich hinter ihnen auf natisnuli su se, naturali su se za njimi; (aufdecken) odkriti; (befeſtigen) pridjenuti; ſich a. otvoriti se; —mahlen (Getreide) samljeti, promljeti; —malen (Gemälde) naslikati; iz nova krasati, preslikati, prekrasati; alle Farben a. potrošiti sve

Digitized by Google

krase; -marsch m. pohod; in Reihe und Glied, hod u vrstah; (Aufstellung) povrst; —marschieren (hin.) potegnuti, poći gore; (sich aufstellen) navrstati se; —mauern nazidati, nadograditi; hin a. uzzidati, sazidati, sagradjivati; (verbrauchen) gradeć potrošiti.

Aufmerkern veknuti, meknuti, bleknuti; einen a. njekoga vekom, meketom, blekanjem probuditi.

Aufmerk-en etw. zabilježiti, naznačiti, zapisati, ubilježiti, upisati; paziti, pozorno slušati; —sam pozoran, pažljiv; aufmerksames Betragen pažnja; aufmerksames Ohr schenken nagnuti uho, pomno slušati; ich werde ihn auf dich a. machen govorit ću mu za te; --samkeit f. pozornost, pazljivost; es ist seiner A. entgangen podkralo se njegovoj pažnji; die A. auf sich ziehen obratio je na se pozornost.

Aufmischen etw. izmiešati; (med.) smućkati liek.

Aufmunter-n probuditi, probudjivati; einen zu etw a. bodriti, obodriti, podbosti, podbadati, pobuditi, pobudjivati; podtaknuti, podticati, hrabriti, ohrabljivati; ponukati; (aufheitern) razveseliti, razvedriti, obveseliti; sich a. obroditi se, razveseliti se; --ung f. probudjivanje; pobudjivanje, obodravanje, pobuda, ponuka, razveseljenje, veselje.

Auf-mutzen einem etw. njekomu štogod spotaknuti, spoticati; spočitati; koriti, kuditi, zamjeriti, —nageln pribiti, priklinčiti, prikovati; —nähen etwas prišiti, pričivati; našiti, (verbrauchen zum Nähen) pošiti.

Aufnahme f. (Empfang) primitak, prijeće, primanje; A. des Eides prisiganje, zakleće; A. des Verhöres preslušanje; A. der Nothdürften zabilježenje parničkih govora; schriftliche A. einer mündlichen Klage zu Protokoll napisnik ustmene tužbe; A. eines Protestes vom k. Notar, ubilježba prosvjeda pred kr. bilježnikom; in die Gemeinde, in eine Anstalt primanje u občinu, u zavod; A. des Studirenden mittels Einschreibung, upis učenika; A. der Studirenden findet am Freitag statt djaci će se primati, upisavati u petak; A. verbesserter Zustand, izobrazivati se; A. einer Gegend izmjera; A. Capitals zajam; A. eines Kindes posinovljenje, pokćerenje, uzimanje pod svoje; A. eines Todesfalles, izvid smrti, usmrtnica; gute oder schlechte A; dobar, zao doček; in A. kommen zavladati, uzeti mah, procvasti; in A. bringen uvesti; in A. sein biti u običaju, cvasti.

Aufnahms- što se tiče primanja; prijamni, a, o; —abgabe, primarina; —bedingungen uvjet primanja; —befund über Schaden obnašašće štete; —bestätigung f. prijamnica; —bogen upisovnik; —certifikat prijamnica; —fähig *adj.* primljiv; —gebühr, —geld upisnina, primarina; —schein prijamnica, primnica; —taxe f. primarina, upisnina; —würdig dostojan da se primi.

Aufnehmen etw. dignuti, podignuti, uzdignuti, dizati; einen Riß, Plan a. izmjeriti; eine Gegend a. nacrtati kraj; den Faden wieder a. *fig.* nastaviti (pripoviedku); jmd. in das Haus a. uzeti k sebi ugostiti; a (empfangen) primiti; a. (Eindrücke) dojmilo ga se; zanima ga; wie wird er's wohl a.? što-li na to on reče? einen Eid a. primiti od koga zakletvu; an Kindesstatt a. posiniti, pokćeriti, uzeti pod svoje; Rechnungen

Digitized by Google

a. primati račune; Geld a. (ausleihen) uzajmiti novce; jmb. in die Gemeinde primiti, uzeti koga u općinu; die Nothdürften der Parteien a. (anhören) zabilježiti parničke govore; eine mündliche Klage zu Protokoll (schriftlich) a. u napisnik zapisati tužbu; das Verhör a. napisati saslušak; Protokoll a. sastaviti napisnik; eine Arbeit a. uzeti na se radnju; einen Prozeß a. (annehmen) prihvatiti pru; es mit einem a. ogledati se (s kim), nebojati se se (koga), nedati se, neustupati (komu); wollen sie es mit mir a.? hoće-li vam se sa mnom? er nahm es gut auf bilo mu je po volji; er nahm es übel auf zamjerio je, nebijaše mu drago; nimm meinen Geist auf primi dušu moju; in den Himmel a. dati komu u raju naselje (veselje); etw. für Scherz a. uzeti za šalu; sich a. podkožiti se.

Auf=nöthigen nametnuti, nametati, narinuti, narivati, prinuditi, natjerati, koga da što učini; -opfern žrtvovati; sich a. žrtvovati se, požrtvovati se; posvetiti se; das Leben a. poginuo za to i za to; —pakken naprtiti, natovariti; (auseinanderpakken) razprtiti, raztovariti, odprtiti.

Aufpaß=en udesiti, primjeriti; (mh.) priljubiti; dolikovati, priličiti; (auflauern) vrebati, prežati, kebati; (aufmerken) paziti, biti na oprezu; horchend a. prisluškivati, -er *m.* vrebalac, prežalac, uhoda.

Auf=pflanzen postaviti; zasaditi; Kanonen a. naperiti (namjestiti) topove; die Fahne a. razviti zastavu; mit aufgepflanzten Bajonet nataknutim bodilom; —pflügen (aufpflügen) izorati, razorati; —pfropfen uciepiti, navrnuti; —eine Flasche a. odčepiti bocu; —pichen prismoliti, nasmoliti, zasmoliti; —pikken (mit dem Schnabel) zobnuti, zobati; (öffnen) prokljuvati, prokljucati, alles a. pozobati; — platzen puknuti razpuknuti se, razpučiti se, prsnuti, tresnuti; im Kochen a. izpucati se, izkokati se, razjagliti se; (*v.* Geschwür) razvalio se; vor Zorn a. izkidati se od jeda; vor Lachen a. potrgati se, napreći se, popucati od smieha; —prägen iztiskati; Silber a. pokovati; —prallen, odskoknuti, odskočiti, odskakivati, odbiti se; auf etw. tresnuti, raztresnuti se o što; —pressen utisnuti, natisnuti, utiskati (durchp.) raztisnuti; —proben, —probiren ogledati, okušati, pokusiti; —prozen (Artill.) nastaviti, na kola staviti top.

Aufputz *m.* kitnja; nakit, ures, gizda, ubor, ukras, kićenje; —en etw. uresiti, naresiti, nakititi, izkititi, gizdati, nagizdati; den Hut a. okititi škrljak; sich a. nakititi se, nakrasiti se, uresiti se, nagizdati se; (spöttisch) nacikošiti se, nakindjuriti se; aufgeputzt, nakićen, divan.

Aufquellen (mh.) naduti, dati nabubriti.

Aufraff=en nagrabiti, pograbiti; sich a. osoviti se, izpraviti se; er raft sich von der Erde auf on se podignu sa zemlje; (*fig.*) sabrati se; (von der Krankheit) oporaviti se, pridići se; -ung f. osovljenje, oporavljenje, oporava.

Aufragen stršiti.

Auf=rauchen popušiti, pušiti se, dimiti se; —räuchern pokaditi; Fleisch a. meso posušiti, navuditi; —räumen etw. razpremiti, razpremati, napraviti mjesto; (Wb.) odgrnuti, odgrtati; mit der Waare a. izprodati, izprodavati robu; ein Loch a. rupu razširiti; der Feind hat gewaltig aufgeräumt neprijatelj je počinio tri sto jada; ljuto i naopako

Digitized by Google

je sjekao; die Pest hat unter den Einwohnern dieser Stadt sehr aufgeräumt kuga je taj grad veoma opustošila; lišila taj grad mnogih žitelja; das räumt den Kopf auf to čovjeka razveseljuje; —rechen etw. (aufhärken) uzgrabljati; pogrecati.

Aufrechnen etw. uračunati, zaračunati, staviti na račun; a. (kompediren) sračunati; jmd. die Kurkosten a. za liečenje tražiti; —ung *f.* naračunanje, uračunanje; in A. bringen *v.* Aufrechnen.

Aufrecht *adv.* upravan, uzpravan, osovljen, ustobočen; ravan; a. bleiben ostati u moći, krieposti, sili; a. erhalten etw. z. B. ein Urtheil čuvati, uzdržati; održati u moći; die Ordnung a. halten držati red, poredak; a. stehen stajati uzpravo; stubočice, stubce, dubke; etw. a. stellen osoviti, ustubočiti, okomiti, izpraviti; die Hoffnung hält mich auf nada me drži; die Gesetze a. halten nenarušivo držati zakone; er geht a. ide kano svieća; a. *adj.* upravni, osovljeni, ustubočeni; ravni; —erhaltung, —haltung uzdržaj, uzdržavanje, sahranba.

Aufreden podgovoriti; einem etw. a. nagovoriti koga na što.

Aufreg=en einen uzbuditi, obodriti; (Gemüther) razjariti, einem die Galle a. prekrenuti komu žuč; den Staub a. dići prah; das ganze Haus a. uzbučiti, uzbuniti cielu kuću; ein Volk a. buniti, razdraživati, mutiti narod; —end uzbudjujući, obodrivajući, razjarujući; —sam *adj.* razdraživ; strastan; —ung komešanje; uzbuna; razjarenost, razdraženost; in A. gerathen uzrujati se, uzkomešati se, uzkolebati se; in A. bringen *v.* Aufregen.

Aufreib=en raztrti, raztirati, raztrljati; das Tuch a. sukno česati; sich die Hant a. oguliti se; sich mit einer Salbe a. natrti se pomašću; alles a. iztrti; Brod a. iztrošiti; (vertilgen) zatrti; den Feind a. neprijatelja utamaniti, iztriebiti, satrti; von Neuem reiben pretrti; Farben a. krase, boje, šare utrti; sich a. trti se; er wurde von Hunger aufgerieben izkapao je od glada; glad ga umorio; die Pest hat die Einwohner aufgerieben kuga je iztriebila žitelje; —sel (bei Bäkker) strugač; —er zatornik, potornik; —end *adj.* poguban, ubitačan, zatirući.

Aufrei=hen poredati, izredati; die Perlen a. nanizati; —ßen etw. trgati, raztrgnuti, poriti, razparati, razkinuti, razdrpati; sich a. puknuti, pucati, razciepiti se, razkoliti se, razderati, razkinuti se; a. (ein Wappen) nacrtati; die Erde mit Pflug a. njivu razplužiti, proparati; eine Thür, ein Fenster a. vrata, prozor otvoriti; die Brust a. razdrljati, razrebriti prsa; eine Wunde a. pozlediti, povrieditи ranu; die Angen a. razrogačiti, razkolačiti, izvaliti, izbuljiti, izbečiti, izdrečiti oči; das Maul a. zinuti, zievati, blejati, razvaliti usta, razglaviti vilice; sich a. skočiti na noge; —ßer *m.* razkidač; —ten uzjahati, uzjezditi; auf einen Platz a. dojahati, dojezditi; das Pferd a. namanùti konja; sich a. ojesti se od jahanja, dobiti vuka, namanuti se.

Aufreiz=en dražiti, nadražiti, razdražiti; izazivati, buniti; napastovati koga; die Begierden a. razpaliti želje; einen zum Zorn a. razsrditi, razljutiti, razdražiti, razjariti; aufreizende Rede razdražni govor; —er *m.* dražilac, izazivalac.

Digitized by Google

Aufrennen uztrčati; eine Thür a. trčeć razbiti, razvaliti vrata; an etwas ſtoſſen na što nasrnuti, naletjeti; ſich die Stirn a. razbiti si čelo; (mont.) provaliti.

Aufricht=en etw. uzdignuti, podignuti, izpraviti, uzpraviti, postaviti, ustubočiti, poperiti, izdignuti, izdizati; (tröſten) einen Betrübten a. utješiti, ohrabriti .. razgovoriti žalostnika; (errichten) zavesti; (erbauen) sagraditi; ein Denkmal a. podići, postaviti spomenik, mit einem Freundſchaft a. sprijateljiti se (s kim); Galgen a. dići vješala; ein Regiment a. sakupiti pukovniju; Kanonen a. naperiti topove; ſich a. izpraviti se, dići se, ustati; (v. Betrübten) utješiti se, oporaviti se, ohrabriti se; —ig iskren, istinit, prostosrčan, prostodušan; otvoren; —iger iskrenik, iskrenjak; —er Wein naravsko, pravo vino; *adv.* iskreno, istinito, otvoreno, prostodušno; pravo; a. geſagt bez okolišanja; ſage a. kaži pravo tako bio zdravo; ganz a. (im Brief) posvema tvoj, vaš; —keit iskrenost; (von Waaren) pravota.

Auf=riegeln odsunuti, odkračunati; —riegeln nakovrčiti, narudati (auseinander) razkovrčiti, razviti uvojke, razrudati; ſich a. se; —riß zador, pukotina; (arch.) nacrt, osnova; (ökon.) brazda; (geom.) sastav; perſpektiviſcher A. dalekozorni nacrt; —ritzen zadrieti, zadirati, odrapiti; zaparati; die Haut a. ogrebsti, zaguliti, okrznuti, očehnuti; -ritzung ogreb; -röhren probušiti ciev; —rollen uviti kudjelju; —rollen navinuti, navijati, namotati, omotati oko nječesa, (na što); hin a. uzmotati, uzviti; (auseinander r.) razmotati, razvijati; izvijati; die Hemden a. rublje prevaljati; der Vorhang rollte auf zastor se diže.

Aufruf *m.* poziv; A. der Gläubiger saziv vierovnikâ; A. im Kriege (der Hief, Waffenruf) trubnuće; —en pozvati, pozivati; die Gläubiger a. sazvati vjerovnike; einen Schüler a. pitati učenika; die Einwohner zur Vertheidigung des Vaterlandes a. doviknuti žitelje na obranu domovine; (in Crnagora: „tko je junak na ždrielo!“); podtaknuti, pobuditi; probuditi (spavajućega); kliknuti, uzazvati, zavapiti.

Aufruhr *m.* buna, graja, metež; ein kleiner A. pobuna; einen A. erregen, pobuniti, podignuti bunu; A. predigen buniti, pobudjivati na bunu; (fig.) (Aufwallung) des Zornes srdnja; des Blutes uzvar, uzbuna krvi; —akte *f.* zakon o buni (u Engleskoj).

Aufrühr=en etw. uzmiešati, pomiešati, uzburljati; in Erinnerung bringen u pamet dozivati; einen alten Streit wieder a. podadrieti, podirati staru razpru; die Leidenſchaften a. podpaliti, razdražiti strasti; (Gärt.) zemlju nakopati; —er buntovnik; —eriſch *adj.* buntovni, buntovnički.

Aufruhr=geiſt, —ſinn *m.* buntovnost; -ſtifter *m.* buntovnik, povodnik bune; —ſüchtig buntovni.

Auf=rücken uzhoditi; hin a. pomaknuti gore; einem die Fehler a. predbaciti komu pogrieške, koriti koga radi griešaka; —runzeln (die Stirne) namrštiti, namrgoditi; smrknuti se; —rüſten sagraditi, podignuti odar; -rütteln uzdrmati, prodrmati; einen aus dem Schlafe a. drmanjem koga probuditi; das Stroh a. narahljati, porahljati, narašiti slamu; natresti; —ſagen etw. kazivati; (abſagen) odkazati; u-

Digitized by Google

ništiti; Freundſchaft a. razprijateljiti se, razvrći s kim prijateljstvo; den Kauf a. iznevjeriti se kupnji; einem Bedienten den Dienſt a. odpustiti slugu iz službe; —ſägen razpiliti, propiliti; alles a. popiliti; —ſammeln etw. pokupiti, skupiti, skupljati, sabrati; —ſandung (jur.) dozvolja uknjižbe (za upis na posjed u zemljištnici); —ſäſſig *adj.* uporan, tvrdoglav; (feindlich geſinnt) kivan, nazuban; einem a. ſein uzeti koga na zub, imati koga na zubu, biti na koga kivan.

Aufſatz (-es. M. Aufſätze) *m.* postava, postavljenje; etwas aufgeführtes auf Schränken, Stühlen, Bänken u. ſ. w.) nastavak; ſchriftlicher A. sastavak; Artikel članak, spis; (Bauk.) nasad, kovrčak, kovrčica; Tafelaufſatz stolni ukras (soljenka, uljenka, octenka itd.); (bei Näht.) postavka; (Kopfzeug) nakit (od glave); A. (mil.) prozir; (artil.) kapica od topa, čakmak; (am Gewehre) mušica; (bot.) ocvjetnik; (Lichtmanſchette) svjetlobran; Aufſatz von Obſt und Zuckerwerk zum Nachtiſche sladkišnjak; A. im Rauchfang, auf dem Branntweinkeſſel kapak; —band (bei Fenſtern) baglama.

Aufſätzig *v.* Aufſäßig.

Auf-ſchärfen etw. naoštriti što; (waidm.) razporiti; (fig.) oguliti, kožu svući; —ſchauen gori pogledati; podignuti oči; uzglednuti; aufgeſchaut! pozor! na stran! —ſcheren (Web.) naviti, naosnovati; (Schifff.) ein Tau a. konop smotati; (fig.) snovati, kovati; —ſcheuchen uzplašiti; —ſcheuern pročistiti; das Geſchirr a. posudje otrti; oprati, brisati; ſich die Hände a. natrti si ruke; ſich die Haut a. odrapiti si kožu; —ſich a. izkositi se; —ſchichten naslagati, navrstati (Holz).

Aufſchieb-bar *adj.* odgodiv; das iſt a. to se može odgoditi, odložiti; —en einen Riegel odsunuti; (verſchieben) odgoditi, odgadjati, odložiti, odlagati; eine Sache iſt aufgeſchoben stvar je odgodjena; aufgeſchoben iſt nicht aufgehoben odgodjeno nije oprošteno; ako nije mraz. o božiću, on je o uskrsu; auf einen Stein a. udariti krugljom o kamen; —end *adj.* odgodan; -e Bedingung odgodni uvjet; —er odgodilac, odlágalo; —ling *m.* (Bauk.) nastavak.

Aufſchießen razstrieliti; hin— strieliti u vis; (verbrauchen) postrieljati; ein Tau a. saviti, smotati uže; (aufliegen) poletjeti, uzletjeti, uzviti se; (v. Fiſchen) glavati, skakati; das Thor einer Feſtung tvrdji vrata razbiti topovi; (von Pflanzen) niknuti, izrasti.

Aufſchlag (es. M. Aufſchläge) udar, udaranje; des Preiſes povišica ciene, poskupljenje; am Kleide A. sovratak, zavratak, rukavni okrajak; Abgaben von Waaren (im Zoll.) priplatak; (v. Karten) obraćanje karata; (Forſtw.) iznikao, ponikao; (Heilk.) (epithema) obloga, ovoj, meč; (muſ.) prvi četvrt; Bier A. pridavak na pivo; A. der Geſchützkugel udar kruglje; —en etw., hin a. uzbiti; ſeine Wohnung a. nastaniti se, naseliti se; ein Zelt a. razapeti šator; durch Schlagen öffnen razbiti, razlupati; die Wäſche a. rublje gruškati; podsukati se, podpregnuti se; ein Kleid a. uzvinuti, posuvratiti haljinu; ein Lager a. nastaniti se; pasti; (entzweiſchlagen) raztući, razbiti; auf den Tiſch aufſchlagen udariti o stol; in einem Buche a. otvoriti knjigu;

Digitized by Google

eine Stelle im Buche a. iznaći mjesto u knjigi; einen Brief a. otvoriti, odpečatiti list; eine Karte a. obrnuti kartu; Karten a. metati, razmetati karte; (v. Vögel) pjevati, čvrgoljiti; ein Bett a. namjestiti, razpraviti postelju; ein Faß a. sastaviti sud; Felle a. obračati kože; (v. Preis) poskupiti, poskočiti, poskakati; ein Gelächter a. udariti u smieh; Augen a. progledati, gori pogledati; Wasser a. pustiti vodu; (gemein) pišati, švorgati; Feuer a. okresati vatre; Stiefel a. nabiti čizme; Hufeisen a. pribiti podkove; sich a. udariti se; sich den Kopf a. razbiti si glavu; —gebühr priplatak; —wasser goneća voda.

Auf-schlämmen, schlemmen naglibiti, zaglibiti; (v. Schlamme reinigen) razglibiti; —schleudern baciti gore; lupiti, udariti o što; —schleußen ustaviti, ustavljati vodu; —schlichten naslagati, navrstati; —schließen etw. otvoriti, otvarati, odključati, odključavati; odbraviti, odbravljati; ein Räthsel a. odgonetnuti zagonetku; ein Geheimniß a. odkriti tajnu; (erklären) protumačiti, razjasniti; (v. Blüthen) pucati, procvasti; einem sein Herz a. očitovati svoje srdce; (passen) priljubiti se; —er *m.* ključar; -erin ključarica; -schließen razporiti, razparati, izparati; den Bauch a. razparnuti, pardusnuti, razkoliti od pupka.

Aufschluß (-sses. M. Aufschlüsse) *m.* otvor, otvaranje; einem in oder über etw. A. geben izvjestiti; obaviestiti, razjasniti; *n.* tumačenje; razlog; vor A. des Thores prije nego se otvore vrata.

Auf-schmeißen uzbaciti; baciti na što; (öffnen) razbaciti; (v. Fliegen) upljuvati; —schmelzen raztopiti, raztapati, raztaliti; auf etw. a. pritopiti; v. Neuem a. pretopiti; sich a. otopiti se; raztopiti se; —schmieden prikovati; razkovati; —schmieren namazati, primazati; (zum Schmieren verbrauchen) izmazati; (fig.) koga prevariti, natovariti; —schmücken okititi, izkititi, nakititi, uresiti; —schnallen pripeti, prikopčati; einen Mantelsack auf den Sattel a. podvezati torbak na sedlo; (losſch.) odapeti, odpinjati, odkopčati; —schnappen hlapiti, hlapnuti, shlapiti, uhvatiti, šklocnuti ustima; ein Wort a. uloviti; skoknuti.

Aufschneid-en etw. urezati; zarezati; narezati, načeti; poriti, parati, razporiti; mit der Scheere a. prostrići, razstrići; ein Bauch a. razrezati; (durchſch.) prorezati; (Alles a.) porezati; (prahlen) hvastati se, batiti se, veličati se; (lügen) lagati; —er *m.* razrezač; lazanja; (Großthuer) hvastalo, hvališa, hvastavac, hvastun; mazalo, mutljaga; —erei *f.* hvastanje, hvastavost, hvalisanje, laganje; —erisch hvastav, hvalisav.

Auf-schneiteln (Gärt.) okresati; —schnellen etw. skoknuti, odskočiti; baciti odskokom; —schnitt *m.* razrez, prorez; (Anſch.) narez, načetak; (Schlitz) razpor; —schnüren izpriečati, privezati (uzicom); razpriečati, razvezati, odvezati; (aufreihen) nanizati; —schöbling (Bauk.) kuka od podstriešnice; —schößling mlaz; pràsak; (Menſch) izrastao, dugonja, dugajlija; (Baum) izdanak, šibljika; hvoja; -schrauben naviti, navrtljeti; (losſch.) odviti, odvrtljeti; —schreiben etw. napisati, popisati; zapisati, zabilježiti; einen Brief a. (poet.) nakititi bielu knjigu; —schreien viknuti, kriknuti, zavrištati; zagrajati; laut a. koga vikom

Digitized by Google

podviknuti; vor Freuden a. od radosti jasno kliknuti; einen a. vikom koga probuditi; —ſchreken uzplašiti, uzbučiti; prenuti se, prezati se, trgnuti se, trzati se, prepasti se, prepadati se.

Aufſchrift nadpis; A. und Unterſchrift napis i podpis; (Adreſſe) naslov; (étiquette) naznačnica, cienovnica; (rubrique) naglavje.

Aufſchroten uzvaljati (pivo); Getreide a. požrvnjati; (fig.) požderati.

Aufſchub (=es, oh. M.) *m.* odgoda, odvlaka, odgadjanje, odlaganje; die Sache läßt keinen A. zu stvar se neda odgoditi; ohne A. bez krzmanja, bez oklievanja; (Friſt) rok; —brief *m.* odgodnica, odročnica.

Auf=ſchüren etw. raznjetiti, razpretati, razžariti oganj; ugarke sticati; čarkati, tarkati vatru; (b. Böttcher) iznova osmoliti; —ſchürzen podvezati, zapreći, zavrnuti, saviti, uzvinuti skute; zasukati (rukave); ein aufgeſchürztes Pferd prepasan konj; —ſchuß *m.* uzlet, uzmah; -ſchüſſeln metati u zdjelu; (fig.) počastiti, pogostiti.

Aufſchütt=boden *m.* hambar, žitnica; —eln potresti, prodrmati; Bett a. postelju narahljati; einen a. drmanjem probuditi; das Maß a. mjeru stresti; —en nasuti, nasipati; Erde a. nagrnuti zemlju; einen Hügel a. sgrnuti brežuljak; Waſſer a. naliti, nalievati; Getreide a. sasuti, sasipati žito; —kaſten *m.* (Mühle) škrinjica, nasipka.

Aufſchützen (b. Mühlenbau) pustiti, ostaviti vodu.

Aufſchw=änzen ein Pferd zasukati, zavezati rep konju; —ärzen etw. pocrniti; precrniti; ocrniti; -ätzen podgovoriti; nagovoriti; -eißen privariti, razbieliti (željezo); —ellen naduti, naduvati, nadimati; oteći, otjecati, podbuhnuti; (v. Waſſer) narasti; das A. otjecanje, nadimanje, povodnja.

Aufſchwemm=e *f.* izplavište, nanos; —en naplaviti (drva); aufgeſchwemmtes Gebirge naplovina, naplov; —er *m.* plavilac; --gebühr *f.*, —geld *n.* naplavarina; —tarif cienik splavlja, naplovaka; —ung *f.* naplava, splavljenje.

Aufſchwingen uzmahnuti, uzmahivati, zavitlati; ſich a. uznieti se; uzdići se, uzletjeti; (fig.) oporaviti se; Aufſchwung uzmah, uzlet; A. gewinnen uzeti mah; A. der Gedanken pjesničke misli.

Aufſeh=en uzgledati, pogledati; A. *n.* uzgled, pogled; A. machen, erregen probuditi pozornost, pažnju, udariti u oči; großes A. machen načiniti huku; probuditi udivljenje; —er *m.* nadgledalac, prigledač; (Inſpektor) nadzornik; —erin nadgledница; nadzornica; —eramt nadgledaona; nadzorničtvo; —erſtelle, f. —erpoſten služba prigledača, nadzornika, nadglednice, nadzornice.

Aufſein nespati; er iſt ſchon auf već je ustao; früh a. uraniti, podraniti; die Thür iſt auf vrata su otvorena; die ganze Nacht a. prebdjeti čitavu noć; ich bin wohl auf zdrav sam, dobro sam; ich bin nicht ganz wohl auf nješto mi nije dobro; mein Theil iſt a. moj je dio potrošen, izpuckan; das Brod iſt alles auf hljeb su sav izjeli; već nema hljeba.

Aufſetz=bar postavan; —en etw. postaviti, metnuti (na što); posaditi; den Deckel a. pokriti; den Hut a. uztaći, staviti klobuk na glavu, pokriti se; die Haube der Braut a. opuciliti mladu; staviti nevjesti peću na tjeme; (b. der Näherin) prišiti; eine

Digitized by Google

auf das andere a. slagati; seinen Kopf a. svoje glave biti; uzjoguniti se; Speisen a. donieti jela na stol; Kimme a. utoriti; den Mühlstein a. zataknuti žrvanj; (b. Schmied.) nazubiti pilu; schriftlich a. napisati, spisati, sastaviti pismeno; einem Hörner a. preljubiti mu ljubovcu; das Pferd setzt auf konj jasle grize; (mont.) plandovati; (waidm.) puštati rogove; Gut und Blut für etw. a. žrtvovati za što imetak i život; sich a. postaviti, posaditi se; (fig.) oprieti se komu; —er *m.* (beim Kegelspiel) postavljač; (Schiffer.) izkrcač; (Holzleger) drvar; -maß *n.* čepomjer.

Aufsicht nadgled, nadzor, nadgledba, nadgledanje; A. führen nadgledati, prigledati; polizeiliche A. redarstvena pazka; unter jmd. Aufsicht stehen biti pod čijom rukom; —skommissär *m.* nadgledni povjerenik; —skörper nadgledničtvo, nadzorničtvo; —smann nadglednik; —sperson*ale* *n.* nadgledno osoblje.

Aufsieden etw. prekuhati, prevariti; podvariti, (mlieko) navrieti, navirati, zakipljeti, uzvariti.

Aufsitz *m.* usjed, usjedanje; uzjahanje; (Insurrection) ustanak; —en (die Nacht) prebdjeti noć; (zu Pferde) sjesti na konja, uzjahati, oklopiti konja; (von Vögeln) naljepiti; er ließ ihn a. naveo ga je na tanak led; der ganze Adel muß a. sve plemstvo mora da ustane na oružje; er ist ihm aufgesessen nazuban, kivan je na njega; —er *m.* uzsjedač; —stange *f.* sjedalo.

Auf-spalten etw. razciepati, razkoliti; sich se; —spannen etwas razapeti, napeti, razpinjati, raztegnuti; das Zeichenpapier a. napeti artiju; die Segel a. otvoriti jadra; einen Fluß a. uzprieti rieku; die Netze a. podleći mrežu; den Hahn (an einem Schießgewehr) nategnuti kokota; gelindere Saiten a. popustiti, povući se; Gehör a. pomno slušati, paziti, napinjati uši; —sparen prišteditи; zaštediti, uštediti; spraviti, ostaviti; odgoditi, odmaknuti; —speisen *v.* aufessen; -sperren otvoriti, odjaziti, odprieti, odključati; den Mund a. zinuti, zievati, razvaliti usta; die Augen a. izbečiti, izdrečiti, izbuljiti, izbučiti, izvaliti, razkolačiti oči.

Aufspie-len zaigrati, zasvirati; sich die Finger a. ozlediti si igranjem prste; —ßen nabosti, nabadati, nataknuti, nabiti, udariti (na kolac, na ražanj).

Auf-spinnen napresti, opresti; (alles a.) popresti; sich die Finger a. predja joj razjede prste; —spitzen (die Ohren) strići ušima, čuliti, načuliti, rogušiti, dignuti uši; —sprengen etw. probiti, razviti; eine Thür a. obiti, razbiti vrata; einen Felsen a. dignuti u zrak, razprsnuti pećinu; (waidm.) krenuti; —sprießen izniknuti, poniknuti, iznicati; izklijati; tjerati, narasti, postati; —springen poskočiti; djasnuti, klisiti; die Thür ist aufgesprungen vrata su se otvorila; (aufplatzen) puknuti, izpucati, popucati, razpucati se; (v. Lippen) izpucati; (v. Samen) opučiti se; —sprossen *v.* Aufspriessen; —sprößling *m.* mlaz, izrastao, iznikao, novičica; novi plemići; *v.* Aufschößling; --sprudeln šikljati, provrieti, zaklokotati, uzključati, krkljati; er sprudelt gleich auf odmah plane; *v. a.* uzšiknuti, uzkrknuti; —sprühen vrcati iskrami; sipati varnice u vis; *v. n.* zaiskriti se.

Aufsprung (-s, oh. M.) poskok, uz-

Digitized by Google

skok; pukotina.

Auf-ſpulen naviti, namotati (na ciev, mosur); —ſpünden odvranjiti, odtapunati; —ſpüren (waidm.) nanjušiti, naći trag; —ſtacheln nabosti, podbosti, uzbosti, podbadati; (fig.) podžeći, podtaknuti; —ſtaffiren izkititi, nakititi.

Aufſtand (-s, M. Aufſtände) *m.* ustanak, buna, pobuna, pobûla.

Auf-ſtändiſch buntovni; —ſtapeln nagomilati, nagrtati; (Holz) nakladati; —ſtarren stršiti; uprieti oči; —ſtauben zaprašiti se; prašiti se; —ſtäuben zaprašiti; naprašiti; —ſtechen etw. nabosti, nabadati, nataknuti, naticati; ein Geſchwür a. probosti, razbosti; Heu a. tovariti sieno (vilami); (b. den Kupferſtecher) prevajati, iz nova dubsti; (befeſtigen) pribosti; (mit Stichen bezeichnen) obosti; (*fig.*) prekoriti, spočitavati komu što; —ſtehen otvoren biti; die Thür ſteht auf vrata zjaju; jape; (auf etwas ſt.) stajati na čem; (von Sitzen, Liegen a.) ustati, ustajati, na noge dignuti; v. Krankenlager a. pridignuti se, oporaviti se, ozdraviti; früh a. podraniti, uraniti; gegen einen a. ustati na koga, pobuniti se proti komu; von den Todten a. uzkrsnuti; (ſich zeigen) pojaviti se, promoliti se; der Pfahl ſteht auf kolac je zapeo; die Zähne ſtehen mir auf zubi mi trnu; d. Schwaben ſteht auf čadja se diže, gora se puši; die Wolle ſteht auf vuna se kostrieši; —ſteifen etw. skrutiti, ukrutiti (die Wäſche) preškrobiti, naškrobiti.

Aufſteig- uzlazeći, uzlazni; -en uzići, uzlaziti; auf den Wagen a. popeti, penjati se na kola; (von Dünſten aus dem Magen) podriguje mi se; es iſt mir ein Gedanke aufgeſtiegen, palo mi je na um; (ſich erheben) dizati se, uzdignuti se; die Sonne ſteigt auf sunce se radja; die Geſtirne ſteigen auf pojavljuju se, pomaljaju se, sviću zviezde; es ſtiegen ihm verſchiedene Bedenklichkeiten auf u njem se porodiše razne sumnje; —en *n.* A. eines Schülers in höhere Klaſſe prelaz učenika u višu učionu; —end uzhodan, uzlazan; die a. fortſchreitende Betonung uzlazno, produžno, naglašivanje; -ende Linie (in der Verwandſchaft) uzhodna loza; *pl.* priedji; —ung uzlazenje; gerade A. (astr.) uzpravan uzlaz; ſchiefe A. kos uzlaz.

Aufſteck-len prikopčati, zabosti, nataknuti; eine Fahne a. razviti, iztaknuti zastavu; --nadel pribadača.

Aufſtellen etw. postaviti postavljati; einen Vertreter, e. Sequeſter, e. Brieſſammlung ustanoviti, odrediti zastupnika, zaustavljača, ured za sabiranje listova; e. Wache a. pometati, povrdoljati, pobacati, razmjestiti stražu; a. anführen Zeugen, Beweiſe navesti, dovesti svjedoke, dokaze; eine Falle a. nastaviti stupicu; Netze a. podapeti mrežu; als Regel a. položiti, staviti pravilo; (aufrichten) namjestiti, umjestiti, namještati, uzdignuti, uzpraviti; Kanonen a. namjestiti topove; Truppen in Reihe und Glied a. redjati, poredjati vojsku; in Schlachtordnung narediti (vojsku), eine Maſchine a. nastaviti stroj; Waare a. izložiti robu; (b. Vogelſ.) podleći; ſich a. postaviti se, namjestiti se; ſich in Reihe und Glied a. povrstati se, poredjati se, uzpraviti se, uzdignuti se.

Aufſtempeln biljegovati, udariti biljeg.

Auf-ſteppen priglasati; —ſticheln nabockati; einen a. podbadati, podticati, podraživati; —ſtieben zaprašiti, naprašiti; —ſtöbern spla-

Digitized by Google

šiti, krenuti (zvier), iznaći koga; —ſtocher čačkalo; —ſtochern pročačkati; -ſtoppeln nabirаćiti; —ſtöpſeln odčepiti; —ſtören probuditi bukom; razbučiti; podtaknuti oganj; —ſtoßen proturati, progurati, prolomiti, hin a. uzturiti; eine Thür a. razširnuti vrata; (v. Dunſten aus dem Magen) podrignuti se, podrigavati se; auf etw. a udariti o što; das Schiff iſt aufgeſtoßen brod je nasio; den Bienenkorb a. nastaviti košnicu; Wild a. krenuti, splašiti, dići zvier; den Hund a. gurati psa da ustane; die Haut a. oguliti kožu; (begegnen) namjeriti, sukobiti se, naići (na koga) susresti; ein Zweifel ſtößt mir auf sumnja mi se nameće; wenn ihm eine Noth aufſtößt ako se nadje u nevolji, ako mu bude do nevolje; der Wein ſtößt auf vino cikne, vino je uzvištalo; die Kuh ſtößt auf krava kunja; (*fig.*) nametnuti se; —ſtößig nakisao, uzvištao; ein a. Wein zavrelica; der Wein iſt a. vino cikne; boležljiv; jogunast; —ſtrauben naježiti, nakostrešiti se; ſich a. naremežiti se, nastršiti se; —ſtreben penjati se u vis, stršiti; zur Vollkommenheit a. težiti za savršenstvom; —ſtreichen namazati; die Haare a. uzčešljati; das Kleid ſtreicht auf halſina se vuče; auf der Geige a. zagudjeti; —ſtreifen uzgrniti, zavrnuti, zavratiti, posuvrati, die Aermel a. zarozati rukave; die Haut a. oguliti kožu, prišķrniti se; die Bohnen a. ljuštiti bob; ſich a. kosnuti se, brcnuti; auf etw. a. zadievati se o što; —ſtreuen nasipati, nasuti; die Blumen a. nastrieti cviće; —ſtrich uzvlak; —ſtriegeln počesati, uzčesati; ſich a. nadjindjuriti se; —ſtülpen zavrnuti, uzvrnuti obod; eine Stürze a. poklopiti crepulju; den Hut a. škrljak zavinuti; eine aufgeſtülpte Naſe uzdignut, zakovrčen, zafrknut nos; der eine aufgeſtülpte Naſe hat frnjonos; (weibl.) frnjonosa; —ſtürzen pokriti; poklopiti, zaklopiti; die Haube a. baciti kapu na glavu; nasrnuti; mit dem Kopfe a. udariti glavom o što; —ſtutzen *v.* aufſtülpen; (*fig.*) nakititi, nagizdati; den Bart a. zasukati, zafrkati brke; zapanjiti se. učuditi se; —ſuchen potražiti, iztraživati; —ſub *m.* zakip; —ſummen zazujati, zazukati, zabrujati; ſich a. umnožiti, nakupiti se, narasti. —taſten napipati, opipati; —tauchen pomoliti se, pojaviti se; es tauchen Reden auf pročujava se; —thauen otopiti, raztopiti, razkraviti, topiti se, okopnjeti; odmrznuti, razkraviti se; —theilen porazdieliti, razrezati; die Entſchädigung a. podieliti odštetu; —thun otvoriti, odprieti, otvarati, razklopiti; d. Augen a. progledati: den Mund a. zinuti, prosloviti (um zu ſprechen) zaustiti; er darf nicht den Mund a. nesmije ni pisnuti; den Beutel a. otvoriti, razriešiti kesu; das Geflochtene a. razplesti; die Ohren a. paziti, slušati; metnuti na što; die Speiſen a. metnuti jelo na stol; ſich a. otvoriti se; die Erde thut ſich auf zemlja se projazila, razpukla; die Roſen thun ſich auf ružice zenu, razvijaju se; das Geſtein thut ſich auf kamenje se odkida, odvaljuje; der Himmel thut ſich auf (es blitzt) munja sieva, blisiće; (v. Blumen) razvijati se; (v. Keime) klicati, nicati; —thürmen etw. nagomilati; —tiſchen dati jela na stol; kazivati, razlagati; alltägliche Sache a. pripopoviedati poznate (svakdanje) stvari; —toben koga iza sna probuditi; zahučati, zabušiti, uzbiesniti; —tönen zazvo-

Digitized by Google

niti, zazvučati, glasiti se.

Auftrag (=s, M. Aufträge) *m.* nanos; A. der Farben nakrasanje, nakrasa; (Bauk.) násip, nalog, zapovjed A. gerichtlicher sudbeni nalog; in A. po zapovjedi; A. (Bestellung) naruka; einen A. geben naručiti, naložiti, zapovjediti; einen A. vollziehen izvršiti naruku; ohne A. neovlašten; A. (bei Brauer) steranje, razastiranje slada; —en nanositi, nanieti; die Speisen a. donieti jela na stol; das Essen ist aufgetragen jelo je na stolu; die Farben a. metati krase, pokrasati; einem etw. naložiti, zapovjediti; einem ein Geschäft a. naručiti, povjeriti komu posao; dem Gegentheile den Eid über etw. a. zaiskati da se protivnik zakune (na što); Linien oder Winkel a. (mathem) prenesti; Risse a. (geom.) nacrtati, snimati; mit dem Zirkel gleiche Theile a. šestilom ravne česti prenesti; —sbeforgerer naručnik, opravnik; —sbrief naručnica; —sgeber naručitelj; —sgemäß po naruci.

Auf=treiben etw. uztjerati, uzagnati, iztjerati; (waib.) dignuti, krenuti, splašiti, iztjerati; Geld a. novce smoći, namicati, namaći, sastaviti; mühsam a. skuckati, skunatoriti; den Preis a. cienu povisiti; a. (mit Gewalt aufsprengen) razbiti, silom otvoriti; einem den Hut a. natući, nabiti komu klobuk; (b. Schloßer) izklepati; Reife an ein Faß a. nabiti, udariti obruče; den Acker a. pomekotiti njivu; (aufblasen) den Leib a. naduti, nadimati trbuh; eins auf das andere a. nagnati nagoniti, nabiti; das Schiff trieb auf brod je nasjeo, nasukao, nasadio se; —trennen etw. razporiti, oporiti, razparati; (v. Strumpfe) razplesti; sich a. poriti, oporiti se; —ung razpor.

Auftreten etw. razgaziti, pregaziti; (eine Sache auf die andere treten) pritabati, utabati, prigaziti, stupiti, nastupiti; in irgend einer Person a. ukazati se kao; im Theater a. predstavljati, stupiti na pozorište; im Prozesse als Kläger oder Beklagter a. u parnici pojavio se kao tužitelj ili tuženik; mit einer Klage a. iznesti tužbu (na koga); als Redner a. izići kao govornik; energisch a. krepko postupati; gegen Jemanden a. dići se na koga.

Auftritt *m.* nastup, nastupanje; (auf der Bühne) prizor; (die Erhöhung) nastupak; er hat mit ihm einem A. gehabt posvadio se je s njim; —bank podnožka.

Auf=trocknen etw. osušiti, posušiti; Thränen a. utrti, obrisati suze; posušiti se, usahnuti, prisahnuti; —wachen buditi se, probuditi se oživljeti; —wachsen izrasti, narasti, uzrasti; mit einander a. zajedno odrasti.

Aufwägen izmjeriti, mjeriti; einem mit Gold a. izmjeriti komu zlatom.

Aufwählen nasamce obrati (ein Kartenblatt) prevrnuti, odkriti kartu.

Aufwalkeln razklamati, razdrmati razklimati, razklamitati.

Aufwall=en uzkipjeti, uzavrieti, uzključati (*fig.*) planuti; razjariti se; —ung vrienje, var, kipljenje; A. des Blutes uzbuna, uzvar krvi; A. srdnja; in A. gerathen uzkipjeti.

Aufwalzen naviti na valj, valjak.

Aufwälzen etw. uzvaliti, uzvaljati; navaliti; einem etwas aufw. naprtiti.

Aufwand (=es oh. M.) *m.* trošak, potrošak, tratnja; großer A. der Kräfte veliki napor; großen A. machen razsipno živjeti, rašipnost; es ist mit großen A. verbunden to skupo, puno stoji, s toga se puno troši; --sfener potro-

Digitized by Google

šarina.

Auf=wärmen podgrijati, podgrievati; (*fig.*) ponoviti; den alten Streit a. staru razpru prodirati etwas Gesagtes a. zapovrnuti, staru kozu derati; —warten poslužiti, dvoriti; šeniti; mit etw. a. ponuditi; einem seine A. thun komu se pokloniti; (v. Hunden) človiti; der Hund kann a. pas umje koješta; —wärter, podvornik, služar, dvorilac, —wärts *adv.* uz gore, u vis, den Fluß a. uz vodu; —wartung poslužba, posluga, podvorba; poklon, pokazanje štovanja; A. —wärteramt poslužničtvo.

Aufwasch sudopranje; -en oprati, pomiti; die Wäsch a. prati rublje; die Seife a. potrošiti sopun; —faß *n.* pomijara; —kübel *m.* pomijač-čabrić; —ort *m.* sudopraonica; —wasser *n.* voda za pranje.

Aufwerfen potkati, razatkati.

Aufwechſ=el (*agio*) prid; —eln zamieniti, razmieniti; —ler *m.* mienjač.

Aufwehen etw. uzduhati, uzduhnuti, uzpuhati; den Staub a. uzvijati prah; den Funken a. razduhati, razpiriti iskru; (wegwehen) odduhati; vijati se.

Aufwei=chen etwas umekšati, razmočiti; razkiseliti; odmekšati, razmočiti se, izkiseliti se; —fen namotati, namatati, naviti predju na rašak; domotati, dovijati; —ſen pokazati, pokazivati; einen Zeugen a. dovesti svjedoka.

Auf=wecken probuditi, razbuditi; uzkrisiti, uzkrsiti; (fig.) razveseliti, udobrovoljiti, razvedriti; aufgeweckt dobre volje; —wenden potrošiti, poharčiti, upotriebiti; Fleiß und Mühe uložiti pomnju, nastojati, trsiti se.

Aufwerf=en etw. uzbaciti, uzbacivati, uzmetati; nabaciti, nametati; das Waſſer wirft Blaſen auf voda puljka; einen Graben a. izkopati jarak; Schanzen a. kopati obkope; einen Damm a. nasipati sip; eine Frage a. zapitati, upitati; Fragen, die ſich a. iztaknuta pitanja; die Karten a. prevrnuti karte; Zweifel a. izjaviti sumlju; jemanden den Kopf a. razbiti njekomu glavu; ſich a. nametnuti se; ſich ſelbſt als Kommiſſär a. sam se nametnuti za povjerenika; ſich zum Könige a. proglasiti se kraljem; ſich wieder jmd. a. dignuti se, ustati na koga.

Aufwieg=elei f. bunjenje, mutljanje; —eln buniti, mutljati, uzbućiti; podticati, podbadati; die Unterthanen a. pobuniti proti komu podanike; —elnd bunjiv; —en *v.* Aufwägen; pretezati, izravniti se; —ler bunitelj; —leriſch buntovni.

Aufwikkel=bar motav; —n etw. namotati, naviti, smotati; razmotati, odmotati; ein Kind a. razviti diete.

Aufwind=eln razviti, odviti diete; —en etw. uzviti, uzvijati (na vitao); namotati, namatati; odmotati, razmotati, razmatati; ſich a. uzviti se; izviti se, popeti se; —läppchen *n.* lepir, podvitak, duša (od šešira).

Auf=wirken etw. potkati; razatkati; razsnovati; (Bäck.) razmiesiti, razkuhati; (waidm.) razporiti; —wiſchen etw. utrti, utirati, ubrisati; —wiſchlappen *m.* otirač, izpirača; —wogen uztalasati se, uzvaljati se, dići se na valove; —wölben svoditi; —wühlen uzrovati, prerovati; razrovati; die öffentliche Ordnung a. podkopati javni red; —wühlung f. podrov; —wurf *m.* uzbacivanje; die aufgeworfene Erde nasip, sip; —zählen nabrojiti, izbrojiti, nabrajati; einem Stoffſchläge a. odmjeriti mu batine; —zahlen

Digitized by Google

(kaufm.) nadoplatiti; —zahlung *m.* nadoplatak; —zählung f. nabrajanje, izbrajanje; nach A. izbrojiv; —zäumen zauzdati, zauzdavati; —zehren poharčiti, potratiti, potrošiti; pojesti, izjesti.

Aufzeichn=en etw. zabilježiti, zapisati, upisati, zarovašiti; nacrtati; —er *m.* bilježnik, upisač; —ung f. bilježenje, naznačivanje, zapisivanje, upis; —ungen *pl.* zapisci; —ungsbuch *n.* bilježnica.

Aufzeigen pokazati, pokazivati.

Aufzieh=brücke diživi most; —en etw. izvući, razvući, otvoriti; navući, navlačiti; in die Höhe a. dići, nategnuti; eine Laft a. naprtiti; die Uhr a. naviti, navinuti uru; Saiten a. napeti, napinjati žice, strune; gelindere Saiten a. povući se natrag, popustiti; (b. Web.) naviti; Waſſer a. vodu izvući, izvlačiti; Kinder a. odgojiti, uzgojiti, odhraniti djecu; Vieh a. podgajati, podvrći, zapatiti; den Hahn am Gewehre a. napeti pušku; einen a. titrati se s kim; einen Baum a. podhraniti drvo; (bei Goldſchm.) tanjiti; mſ. stupati, šetati, ići; die Wache zieht auf straža se mnienja; ein Gewitter zieht auf oluja, bura se spravlja; aufgezogen kommen doći u svečanom odielu; aufgezogen kommen mit Reden ꝛc. predlagati, govoriti; er kommt immer damit aufgezogen on vazda to predlaže, govori; —er podrugljivac; —erei podrugivanje; —hammer malj-tanjač; —loch navijalo.

Aufzucht zapatak.

Aufzug (=s, M. Aufzüge) uzvlačenje, natezanje; A. (Begleitung) provod; feierlicher A. svečani prohod, obhod; A. der Soldaten auf die Wache izmjena straže; A, odielo, ruho; (im Schauſpiel) čin; A. (Verzug) odlaganje, odvlaka, zatezanje; (b. Web.) kosa, navitak; (bei Stuhlflecht) navoj; —baum snovača; —maſchine natezni stroj; —werkzeug natezalo.

Aufzw=ängen etwas razvrnuti; ein Schloß a. silom razklopiti; einen Hut a. natući klobuk na glavu; —ingen einem etwas narinuti, nametnuti komu što; prisiliti koga čim; —irnen nasukati, upresti.

Augapfel oko, očina; er iſt ſein A. ljubi ga kao oko u glavi; -häutchen zenična opnica, spojka.

Augarten palučak.

Auge (=s, M. Augen) oči (*dual*); (auf der Brühe) čkvarak, ocvierak; (auf der Pflanze) pupak, pupoljak, oko; treibendes, ſchlafendes A. otvoreno, zatvoreno oko; (an der Nabel) uši; naſſe A. suzne oči; eingefallene Augen izpite oči; ſcharfe A. bistre oči; verliebte Augen machen ljubakati, očijukati se; an den A. abſehen čitati komu što na očijuh; er ſteht mir Alles an den A. ab što ja okom, on skokom; das paßt wie die Faust aufs Auge to je kao šaka prema oku; geh' mir aus den Augen kini mi se s očiju, idi mi izpred očiju; aus den Augen aus dem Sinn sa srca kad i s očiju; etw. aus den A. ſetzen smetnuti što s uma, nemariti za što, negledati na što; ſeine Pflicht aus den A. ſetzen zaboraviti svoju dužnost; er iſt wie aus den Augen geſchnitten kao da si jabuku razpolovio; das fällt, ſpringt in die Augen to udara u oči, to je očevidno, bjelodano; ins A. faſſen uprieti oko, paziti na koga; er iſt mir ein Dorn im A. on mi je kost u grlu; in meinen Augen po mojem mnienju; smatram; Sand in die A. ſtreuen zamaštati, zamahnitati, zavarati komu oči; ich ſehe es ganz

Digitized by Google

mit anderen A. zu to mi se čini sasvim drugo, ja o tom drugčije sudim; mit seinen leiblichen A. sehen svojima očima vidjeti; mit scheelen A. sehen poprieko gledati; mit unverwandten A. anblikken, kein A. abwenden nesmetnuti oko s koga; unter vier A. na samo, medju nami govoreći; es wurde mir Dunkel vor den A. smrče mi se pred očima; vor den A. schwinden izčeznuti; vor die A. stellen predočiti, prikazati; die Augen gehen mir auf sad sam progledao, puklo mi je medju očima; die A. aufschlagen progledati; die A. niederschlagen oboriti oči, nikom poniknuti; ein Auge auf etw. werfen okomiti, baciti na što oko; sie sticht ihm in die A. otimlju mu se za njom oči; die A. weiden pàriti oči; ein A. zudrükken gledati kroz prste; die Augen (halb) zumachen zažmiriti; (ganz) zažmuriti; er hat sein A. nicht zugemacht nije trenuo, nije oka na oko metnuo; die Augen fallen mir zu oči mi se zaklapaju; große A. machen izbečiti, izdrečiti, izvaliti, izbuljiti, izkliještiti oči; er machte große A. izpadoše mu oči; ein wachsames A. auf etw. haben popaziti što; die Verschwendung hat rükkfings keine A. razsipnost neosvrće se na zadnja kola; die A. gingen ihm über udariše mu suze na oči; vor den A. der ganzen Welt na očigled, na pomol baš cieloga svieta; pred cielim svietom; viele A. sehen besser als zwei više vide oči nego oko; više učiju više vidi; das A. des Höchsten Božje oko; vor Gottes A. pred Bogom; vor den A. des Richters na očigled, na očigledce, naočice sudca; wo hast du die A. kamo ti oči? vor deinen A. na tvoje oči; mit einen blauen A. davon kommen proći bez velike nevolje; das Kalb in's A. schlagen durnuti tele u zenicu.

Augeln namigavati; *v.* Blinzeln Liebäugeln.

Augen- očni; —arzt očar; —balsam dragomast; —beschreibung okopis; —bewegend okokretan; —blende naočnjak, zazornjak; —blendend zasjenjujući; —blender glumar, obmanik; —blikk tren, trenutak, trenuće oka, časak, mah, hip; vor einen A. tolič, otolič; den A. u ovaj par; in einem A. časom, u tinji čas, za tren, za jedan čas; za čas; jeden A., alle A—e svaki čas; im A. ist er da odmah, taki, udilj, mahom će doći; auf einen A. za čas; —blikklich *adj.* časovit, trenutan *adv.* odmah, umah, namah, mahom, časom, udilj, uput; das werden wir a. besichtigen to ćemo do trena razviditi; —blinzeln *n.* miganje; —blitz *m.* kriesenje očiju; -bogen *m.* (očinja) šarenica; -braue, —braune *f. pl.* —brauen obrva, obrvica; schwarze A. (poet.) obrvice kano pijavice; —braunbogen obrvni obluk; —braungend *f.* obočje; —butter *f.* krmelj; —biener *m.* udvorica, mazalica; —bienerei *f.* udvorstvo; —dienst *m.* udvoravanje, ulagivanje.

Augen-entzündung *f.* očinji žar, očinja zapala; —erfreuend *adj.* milovidan; —erfrischend *adj.* što kriepi oči; —fällig *adj.* očit, očevidan, bjelodan, jasan; —fehler *m.* očinja mana; —fell *n.* očinja navlaka, mrena; —fleck *m.* šarulja, očinja pjega; —fluß *m.* suzenje oka; —förmig okast; —gefäß *n.* očna ciev; —geschwulst *f.* jačmenac, ječmenak; —glas *n. pl.* —gläser naočari, očali, očnice; (an einem Fernrohre) okašce; —glasschleifer *m.* naočarnik; —grube f. nadočna jami-

Digitized by Google

ca; —haut f. zenična opnica; harte A. biela opna; —heilkunde f. očno vidarstvo, očarstvo; —höhle f. očna jamica; očnica; —höhlenrand m. okrajak očne jamice; rub očnice; —höhlenschlagader f. nad- i podočnična kucavica, dihavica; —höhlenspalte f. puklina očne jamice; štrbina nad i podočnična; -kammer f. očinja izbica; —klappe f. zastorak (očni); —krank bolestan na očijuh; —krankheit f. bolest očiju, očna bol, okobolja; —krankheitsheilung f. liečba okobolje; —kraut n. (bot.) rosopas; —leber n. (b. Pferden) naočnjak, zazornjak; —lehre f. okoslovje; —lehrig adj. okoslovni; —leiden okobolja, očna bol; —licht n. vid, očinji zrak; —lied n. pl. —lieder zaklopica, kapak, kanja, vedja, vedjica; migavka, migica, vehica, poklopica; —liedbrüse f. zaklopična žliezda; —liederhaare trepavice; —liederkrampf m. zaklopični krč, grč; —liederlähmung f. uzma vedjâ; —liedreoedem n. otok vedjâ; —liederrose f. vrbanac, požarica vedjâ; --liedervorfall m. kljenuta zaklopica, oslabljenje vedjâ; —liedheber m. vedjna dizalica; —liedknorpel hrustavac vedjni; —los bezok, sliep; —luft f. naslada očiju, milogledja; —mahl n. pjega (na oku); —marmor kolast, grahorast mramor; —maß mjera od oka; nach dem A. beurtheilen izmjeriti okom; A. haben dobro mjeriti okom; —mattigkeit f. mlitavost, bliedost očiju; —merk n. smjer, cilj, biljeg; sein A. auf etw. gerichtet haben uprieti na štogod oko; paziti, zamjeriti što okom; das ist mein A. tamo smjeram; —mittel n. očinji liek; —mitteilehre očinje liekoslovje; -muskel m. očna mišica; —muskelnerv m. pokretnik oka (živac); —paar n. oči; —pappel (bot.) trandovilje; —pflege f. njega očiju; —pulver n. očni prašak; —punkt m. (Gesichtspunkt) gledište; —reiz m. draženje oka; (fig.) vabljenje; —ring m. podočnjaci, kapnici, podočići; -rinnen n. suzenje oka; —röthe f. očna crven; —salbe f. očna pomast; —säuger m. okòpija; —schade očna bolest.

Augenschein m. vid, očevid, pogled; etw. in A. nehmen nješto razgledati, izvidjeti; dem A. nach po vidu; —lich adj. očevidan, očit, jasan; adv. očevidno, vidno, očito, naočice, na očigled, bjelodano; —lichkeit f. očitost, očevidnost.

Augenscheins- izvidni; —befund m. razgledni, izvidni izvještaj; —protokoll n. izvidni napisnik; —tagsatzung f. izvidno ročište.

Augen-schießer m. želik-žena, gospodjica; —schirm zaslonac očinji; —schlange f. poskok; —schleim m. očinji sluz; --schleimfluß m. krmeljivost; —schäche f. očinja slabost, tamnost očiju; —sperre f. očinji grč; —spiegel m. okač; —spiel n. namigavanje; strieljanje očima; —sprache očijukanje; -sprosse nadočni paržić; —staar m. mrena, biona; der graue A. crna biona; sljepoća; -stein očni kamen; -stern vidica; zornica, gledeće; —sternerweiterung f. (med.) širba zornice; —sternverengung f. stega zornice; —triefen n. suzenje; —triefig adj. krmeljiv; —trost m. (bot.) (euphrasia off.) vidac, zornica, didak, vidičak, vidovčevica, očanica; (euphr. odontides) crnica; —trostgras n. zviezduša, zviezdenica; —verblendung f. zasjena; —vorfall m. izvala očiju; —wasser n. očinja vlaž, vodica; —wasserfucht f. o-

Digitized by Google

činja debela, prokaza; —weh *n.* okobolja; —weide parenje očiju, milogledja; —weite f. dogled; dokud oko seže; —wimper (M. —n) trepka, trepavica, plivica; wilde A. badalj divlji, mrtve dlake; —wink *m.* mig, namig, tren, trenutak; znak; —winkel *m.* očinji kutić; —winkelsgeſchwür *n.* prioćni vried; —wurzel *m.* divlji koromač (athamanta), odoljen (theriak); --zahn *m.* podočnjak, očnjak (zub) —zeuge *m.* vidac; —zukken *n.* sijavica u očijuh; er hat A. sieva mu u očijuh.

Aeugig *adj.* okat; (Vrg5.) šupljikast.

Augiren (lt.) *v.* augmentiren.

Augit *m.* paratomer —ſpath augit, *m.* petoljup. (Min.)

Aeugler *m.* namigalo, udvorica, ulažica.

Augment *n.* (lt.) narastak; —ativum *n.* većalica; —ation f. množitba; —iren (lt.) množiti, narastak pridati.

Augſter (Wb.) ranina.

Augur (M. —en) *m.* kobnik, gatalac po pticah; —iren gatati, proreći (iz ptičjega leta); -ium e. *pl.* —ien gatanje po pticah.

Auguſt *m.* kolovoz (Monat); --apfel gospojinjača, bartolovača; -birne medjnica, medvenka; —hafer *m.* navadna zob; —hopfen *m.* rani hmelj; —iner, —inermönch *m.* augustinac (redovnik); —kirſche f. pozna trišnja, divljica; —linde f. lipa širolista; --pflaume f. prcavka.

Au=hirſch *m.* poljski jelen; —nachtigall f. šumski slavuj, slavka; —pinkel *pl.* gomilnica; —recht *n.* pravo na pašu.

Auktor-ität *v.* Autor, Autorität.

Aufzion f. dražba.

Aula f. dvor.

Aura f. (meb.) mimohodac.

Aus *praep. c. dat.* iz; a. dem Kampfe iz glave, na pamet; a. dem Hauſe iz kuće; aus dem Kupfer iz mjedi, od mjedi; a. von od. a. dem Wege treten ukloniti se s puta; das iſt a. dem Eiſen to je od željeza (gvoždja); er hat es aus guter Abſicht gethan on je to u dobroj namjeri učinio; einer a. eurer Mitte jedan izmedju vas; *adv.* es iſt aus mit ihm propade; es iſt aus mit der Freude ode radost kô i mladost; ſeine Herrſchaft, Wirthſchaft, Königreich iſt a. dogospodovao, dogospodario, dokraljevao je; 3ahr ein 3ahr a. od godine do godine; das Stück iſt a. komad se svršio (u kazalištu), zastor pade (na pozorištu); die Meſſe iſt a. misa je dospjela; —achzen das Leben a. dušu izpustiti, izjeknuti; —ädern *v. a.* povaditi, izvaditi žile; —aekern izorati, doorati, poorati; —antworten etw. predati, izručiti, predavati komu što.

Ausarbeit=en etw. načiniti, napraviti, izraditi; (vertiefen) izdubsti; einen Stein aus der Erde a. kamen iz zemlje izvaditi; ſchriftlich a. sastaviti, napisati; eine Frage a. napisati odgovor; (waibm.) einen Hirſchen a. oguliti, oderati; (vollenden) der Wein hat ausgearbeitet vino je dovrelo; ſich a. izraditi se, svršiti se; —er *m.* izraditelj; ung f. izradak, izradba, radnja; spis.

Ausart=en izroditi se, izmetnuti se, izvrći se, izopačiti se, izradjati se, izmetati; ausgeartet odmetnuti; —ter Geſchmack nevaljali, pokvareni ukus; ein —teter izrod, izrodjenik, odrodjenik; —ung *f.* izrodjaj; A. der Sitten izopaka, izopačenje.

Aus=athmen oddahnuti, oddisati; die Seele a. izdahnuti, pustiti dušu, svršiti; (gem.) odapeti; Geruch a. mirisati, vonjati;

Digitized by Google

oddahnuti, dahnuti si; A. *n.* izdah, izdahnuće, izdisanje, oddisanje, sapa; —baden dokupati, okupati koga; ſich a. okupati se, dokupati se; etw. a. trpjeti, morat za drugoga platiti; —baggerung *f.* čišćenje, razglibljenje rieke; —bakken etw. upržiti, izpeći, dopeći.

Ausbau *m.* sagradnja, dogradnja; —chen (Bauk.) izbočiti, izpupčiti; —en sagraditi, sazidati; dograditi, dozidati.

Ausbedingen einem etw. ugovoriti, staviti uvjet; ſich etw. a. priuzdržati si što.

Ausbei=chten izpoviedati; (fig.) priznati; izpoviedati se; —ßen izgrizti; ſich (*dativ*) einen Zahn a. izkrhnuti, slomiti zub; einen aus einer Stelle a. koga podkopati, oteti mu mjesto; dogrizti; (Bergb.) pomaljati se; —zen izgrizkati, izjesti; Felle a. izslužiti; im Waſſer a. ukiseliti, izmočiti; Braten a. staviti meso u salamuru.

Ausbeſſer=n etw. izpraviti, popraviti, izpravljati; Schuhe a. pokrpati, okrpati; das Neſt a. (vdm.) brlog utvrditi; —ung *f.* poprava, popravak, okrp, krpež.

Aus=beten izmoliti, domoliti; --betteln izmoljakati, izdrljančiti, izkamkati; izprosjačiti; -betten povaditi posteljinu; (verſehen) dati postelju; —beugen etw. izvinuti, izvrnuti; izbočiti; vor einem a. ugnuti se, ukloniti se komu s puta; einer Sache a. kloniti se česa.

Ausbeut=e *f.* probitak, dohodak, korist; (Brgb.) rudni dobitak; (im Kriege) plien; —eln iztresti (iz kese), sipati, izpuzniti; (fig.) einem a. (im Spiele) oglobiti, ogolvati koga, izprazniti komu žepove; (bei Haaren ziehen) prodrmati; (ſcherz.) uzeti na mindros; ich bin ganz ausgebeutelt sasvim sam se iztrošio; nema u mene bêca; —en etw. izprazniti, izvaditi sav dobitak.

Ausbie=gen *v.* Ausbeugen; —ten eine Waare prodavati, nuditi na prodaju, ličiti; nadmetnuti, pregnati, više dati; (entlaſſen) odpustiti; (fordern) zazvati, pozvati na mejdan; —ter *m.* prodavalac, ličnik; —tung *f.* nudjenje (na prodaju), ličba.

Ausbild=bar *adj.* obrazovni; —barkeit obrazovnost; —en izdjelati, izraditi; den Körper a. uvježbati tielo den Geiſt a. uzobrazovati, naobraziti, usavršiti; einen a. izučiti, uzobraziti se, naobraziti; ſich a. uvještiti se, naobrazovati se; den Geſchmack a. izbrusiti, poboljšati ukus; die Sprache a. ugladiti, izbrusiti, jezik; —er *m.* obrazovatelj; —ung *f.* obrazovanje, naobraženje, usavršivanje, prosvjeta; —ungsfähig obrazovni; —ungsſtufe stupanj izobraženosti.

Aus-binden razvezati, odvezati, odvezivati, odriešiti; dovezati; —bitten izmoliti, izprositi, iskati, ſich a. (dativ) izmoliti se, iziskati se; das bitte ich mir aus, molim, okanite se, prodjite se; ich bitte es mir zu Gnaden aus molim tu milost; er iſt ausgebeten (eingeladen) pozvaše ga (na svatbu); —bitter *m.* izprosac; —blänken osvietlati.

Ausblaſ=eklappe dihavka; —en izpuhnuti, izdahnuti; uduhnuti, upuhnuti, ugasiti, utrnuti; das Lebenslicht a. lišiti koga života, smaknuti koga; die Seele a. izpustiti dušu, izdahnuti; eine Mine a. dignuti pokop; ein Ei a. izcjediti jaje; auf der Flöte a. svirati, dosvirati, izpuhati se, dopuhati.

Ausbleiben nedoći, izostati, izbivati; bei ob. von der Tagſatzung a. nedoći, nepostaviti se k ro-

Digitized by Google

čištu; der ausgebliebene Theil, nedošavša, izostavša stranka; wenn ein zahmes Thier ausbleibt kad se pitomo zviere nevrati; das Fieber ist ausgeblieben groznica ga je ostavila; die Strafe wird nicht a. neće ga minuti, mimoići kazan; ich werde nicht a. ja dodjem; der Athem ist ihm ausgeblieben izgubio je dah; es ist eine Zeile ausgeblieben izpušten je jedan redak; A. *n.* izostanak, izostaja, uzbivanje, nedošašće; einen wegen ungehorsamen A. =s verurtheilen (von der Tagsatzung) osuditi koga s ogluhe.

Aus=bleichen ubieliti; (das Bleichen endigen) dobieliti; (bleich werden) podbliedjeti, obliedjeti; —blitzen; es hat ausgeblitzt prestalo je sievati, dosievale su munje; —blühen odcvasti, docvas.i, docvietati, (hervorblühen) procvasti, ucvasti; —bluten; er hat ausgeblutet svu je krv iztočio, prestala mu je krv; die Wunde hat ausgeblutet više krvi neteče iz rane; a. lassen pustiti krv, opustiti žilu; —sein Leben a. (poët.) izgubiti s krvlju i život, —boden udariti dno; —bohlen poditi; er hat einen Stahl ausgebohlt, on si hliev popodio, piljenicami obtinio; -bohren etw. provrtati, probušiti, izvrtati, dovrtati, —ung izvrtaj, luknja; —borgen einem etw. pozajmiti si, zadužiti se; —böschen izbočiti; —braten (Braten) izpeći upeći (Fett) raztopiti; speći se, iztopiti se.

Ausbrau=chen potrošiti; dorabiti, prestat upotrebljavati; —en (Bier) uvariti, izvariti pivo; prestati pivo variti, dovariti; —sen dovrieti, dokipjeti (von Wind) dourlati; (*fig.*) doljutiti se.

Ausbrech=en izlomiti, izbiti, polomiti; einen Zahn a. odkrhnuti zub; der Zahn ist ausgebrochen zub se je izdro (ausspeien) izbljuvati, izrigati, izmetati, izbaciti; die Blattern sind ausgebrochen navalile, napale su boginje die Pest ist a. sjeknula, puknula je kuga; der Schweiß ist a. znoj probija; der Kranke bricht die Arzneien wieder aus bolestnik povraća liekove; Lunge und Leber a. pljuvati pluća i jetra; in der Armee ist eine Seuche a. udario je pomor u vojsku; (v. Ausschlag) izaći, izlaziti; (von Feuer) poroditi se; es ist Feuer a. vatra je, vatra je buknula; (v. Unruhen) poroditi se; pojaviti se, der Krieg brach wieder aus opet se rat zametnu, opet su se zaratili, zavojštila se vojna; in ein Gelächter a. grohotom se nasmijati; nahohokati; in ein verzweifeltes Geschrei a. zavrisnuti; in Thränen a. razplakati se, proplakati, suze su ga propale, prosipale, briznu plakati; es ist eine Verschwörung a. urota je planula; in Worte a. progovoriti; in Schmähworte a. početi psovati; der Damm ist a. sip, nasip se provalio; der Gefangene hat sich a. sužanj je provalio, sužanj se je prolomio; ausgebrochener Konkurs razpisan stječaj; der Konkurs bricht a. stečaj nastaje; die Thier a. obiti obijati vrata; einen Baum a. prokresati drvo; einen Ast a. odčehnuti svrž; einen Kamm a. potrgati češlju zube; eine Kanone a. spružiti top; die Bienen a. potušiti pčele; (b. Web.) uvrstiti; —er *m.* izlamač, izlamalac.

Ausbreit=en etw. razširiti, razširivati; sterati prostrti; ein Gerücht a. razglasiti što, razasuti, razprostraniti glas; die Arme a. razširit, širit ruke; d. Mist auf d. Felde razkidati gnoj po njivi, einen Teppich auf d. Fußboden

Digitized by Google

prostrieti sag po podu; die Aeſte a. razvesti, razmaći grane; razrasti se, razgranati se; die Wurzeln a. razvrežiti, razkračiti korenje, žile, razkoreniti se; ein Mann von ausgebreiteten Kenntniſſen muž obsežna znanja i velike učenosti; ein Adler mit ausgebreiteten Flügeln orao razkopljenih, razvijenih krila; ſich a. razširiti se, razprostraniti se; razviti se; razploditi se; širiti se; ſich über den ganzen Körper a. po cielom se tielu razpružiti; der Feind konnte ſich nicht a. neprijatelj se nije mogo razkriliti; die Ebene breitet ſich unabſehbar aus poljana je pukla, ravnica se stere, dokud oko dopire; —er, širitelj, razširitelj, razglasitelj; —ung f. širenje, razprostiranje, razglasivanje; —ungskraft f. razširivost, razprostranivost; -ungsſucht f. pohlepa za razširivanjem.

Ausbrennen izpaliti, izpaljivati, izžeći; die Köpfe a. dobro lonce izpeći; ſie haben vier Dörfer ausgebrannt popališe četiri sela; einen Bienenſtock a. pčelce trti; eine Wunde a. izžeći ranu; ein Faß a. podkuriti sud; *v. n.* izgorjeti, sagorjeti; das Schloß brannte rein aus dvor je do dna izgorio; ein ausgebranntes Herz otvrdnuto srce; (aufhören zu brennen) dogorjeti.

Ausbringen etw. iznieti, iznositi; (Flecken) vaditi, izvaditi (mrlje); ämtliche Geheimniße a. pronieti, izdavati uredovne tajne; eine Geſundheit a. nazdraviti; napiti zdravicu, u zdravlje komu; (Schmelzo.) taliti, raztaliti; einen Teich a. očistiti ribnjak; einen Boot a. izmetnuti čamac; Junge a. izleći; ein Gerücht a. razglasiti, pronieti, razasuti glas; iznieti što na koga; die Handſchuhe nicht a. können nemoći svući rukavice; einen Befehl a. dobiti zapovjed.

Ausbruch *m.* (=es *pl.* Ausbrüche) provala; A. eines Vulkans priedor vatrometa; A. des Feuers buknuće; A. der Freude navala radosti; A. des Krieges početak, nastup rata; (med.) A. der Krankheit pojava, začetak, propuklica; bolest se pojavila, pokazala, začela; A. des Konkurſes nastanak stečaja; A. aus einem Gefängniſſe bieg iz tamnice; A. eines Falliments izjava; A. des Weines suškovina.

Ausbrüh=en etw. izpariti; (ein Faß) zapariti, zaparivati; —ten etw. odsjediti, dosjediti na jajih; izleći, poleći, izvesti; (fig.) izmisliti, izviti; osnovati, izmozgati, skuhati; ausgebrütet izležen; izvaljen; ausgebrütet werden izleći se, izvaliti se.

Aus=bügeln ugladčati, izgladiti, izgladjivati; pogladčati, dogladčati; —bund *m.* izbor; jezgra, čudo; A. von Schönheit uzor ljepote; A. von Tugend izgled krieposti; A. der Redner uzorit, izvrstan govornik; A. aller Schelme posliednji lopov; ein A. von Gelehrſamkeit čudo učenjačko; —bündig *adj.* izvrstan, osobit; a. ſchön prekrasan; —bürſten očetkati, očistiti; -buſchen izsjeći grmlje, šikarje; Gras a. izčupati travu; —büßen popraviti, okajati se, kazan pretrpjeti.

Aufkultant *m.* (lt.) prislušnik.

Aus=dampfen izhlapiti, izpariti se, izvjetriti (aufhören zu dampfen) dohlapiti, doparit se; eine Pfeife Taback a. izpušiti lulu duhana; —dämpfen izpariti, izparivati; Kohlen a. potušiti, utušiti, ugasiti uglevlje; einen Fuchs a. iztjerati dimom lisicu; ein ausgedämpfter Dachsbau prodimljena jazbina.

Ausdauer *f.* postojanost, trpljivost;

Digitized by Google

—n uztrajati, dotrajati, obastati; (v. Pflanzen) trajati; podnieti, pretrpljeti, snositi; -dauernd *adj.* dugovječan.

Ausdehn-bar *adj.* protežan, raztegljiv, tanjiv; —barkeit *f.* raztežnost, tanjivost; —en izteguuti, iztezati, raztegnuti, iztegliti, otegnuti; eine Verordnung a. razširiti kakvu naredbu; ein Gesetz auf einen Fall a. protegnuti zakon na koji slučaj; unter dem Hammer a. raztanjiti maljem, kladivom; seine Staaten a. umnožiti si države; eine ausgedehnte Strecke dalek put, raztegnut; im ausgedehnten Sinne u širokom smislu; sich ausdehnen širiti se, prostirati se; sich worauf a. protezati se na što; sich in Länge und Breite a. razkriliti se u duljinu i širinu; —ung f. raztezanje, protezanje, protegnuće; natezanje; (als Zustand) raztega, protega, prostor; (Weitläufigkeit) obširnost, prostranost; -ungskraft f., -ungsvermögen *n.* razširivost, protegljivost, raztegljivost; —ungswerkzeug *n.* raztezilo.

Aus-denken izmisliti, izmišljavati, izumiti; domisliti, prestat misliti; sich a. namisliti se; --deuten protumačiti, raztumačiti, izjasniti; —dichten izumiti, izmisliti, spjevati; dospjevati; (dicht machen) sgusnuti učiniti gustim; ein Schiff a. začkati; -dienen popoditi; —dienen izslužiti, doslužiti; ein ausgedienter Soldat izsluženi vojnik, izsluženik; dieses Kleid hat ausgedient ova je odjeća donošena; ein ausgedienter Professor bivši učitelj; —dingen ugovoriti, staviti uvjet; sich etw. a. pridržati si; —donnern izgrmljeti se, dogrmjeti; —dorren osušiti se, usahnuti, posahnuti; —dörren etwas izsušiti, posušiti; dosušiti; —drechseln iztočati (na točilu. vrtaču); dotočati; eine Rede a, izkititi besjedu; —drehen izvinuti, izvijati; —dreschen izmlatiti, omlatiti; domlatiti; (fig.) koga pomlatiti, stući, izbiti.

Ausdruck (=s od. =es M. Ausdrücke) izraz, izjava; izrek, izreka; A. des Gesetzes slovo zakona; die Aussagen sind in den Ausdrücken, worin sie geschehen, niederzuschreiben izjave se imadu onako napisati, kako su učinjene; technischer A. naziv; dieses Bild hat A. ova je slika živa; A. (in der Malerei, Musik u. s. w.) život; sie hat keinen A. in ihren Gesichtszügen u licu nema života; bildlicher, pöbelhafter A. slikovni, pučki izgovor; mit A. izrično, izrazito, izrekom, očito, javno, jasno, bistro, bjelodano, naročito; —en etwas natiskati (napečatiti, naštampati), otiskati; durch Worte a. izkazati, izjaviti, izraziti, očitovati; die Ursache der Verwerfung im Bescheide a. u odluci navesti, naznačiti razlog, zašto je zabačena molba; mit Siegel a. udariti, natisnuti pečat; mit Farben a. naslikati, nakrasati, našarati; sich über etwas a. izjaviti se, izraziti se o nječem; sich zierlich a. namještati rieči, liepo govoriti; das läßt sich nicht a. to se nemože kazati; dotiskati, naštampati.

Ausdrück-en etw. iztisnuti, izcieditи, izžmikati, izžimati, ožimati, ožêti, izvijati; mit Worten a. *v.* Ausdrücken; —lich *adj.* naročit; *adv.* naročito, upravo, izrekom; —ung f. udaranje, otiskivanje, štampanje.

Ausdrucks-sam *adj.* izrazan; —sarm *adj.* bez izraza; —sart *f.* način izrazivanja; —svoll izrazan.

Ausdrusch *m.* mlatnja; das Ausgedroschene omlaćeno žito.

Aus-düften davati od sebe miris,

Digitized by Google

miruh, mirisati, vonjati; die Blumen düften angenehme Gerüche aus milo li cvieće miriše; --düften izvjetriti, izhlapiti; -düftung *f.* mirisanje, miris, miruh, vonjanje, vonj.

Ausdunst (-es M. Ausdünste) *m.* izpara, zaduha, zadah, zadaha, hlap; —en (mſ.) izpariti se, izhlapiti se, izvjetriti se, pariti se, hlapiti se.

Ausdünsten etw. izhlapiti, izdušivati, izpariti; zadajati, zadišati; die Pflanzen düften viel a. bilje se vrlo izhlapljuje; -ung f. izhlapljivanje, izpara, izdušivanje, hlapnja; v. üblen Ausdünstungen ist das Zimmer voll soba je puna smrada; --ungsmaschine izhlapilo —ungsmesser *m.* izhlapomjer.

Auseggen uzdrljati, izdrljati, izbraniti; dodrljati, dobranati.

Auseinander *adv.* od sebi, na pose, posamce; in Zusammensetzung raz, od; alles liegt a. sve leži kojekuda, sve je razbacano, razkrtoženo; —arbeiten razčiniti, razonodati, razdjelati; —biegen razviti; —brechen razlomiti; —bringen razstaviti, razstavljati; die Streitenden a. razvaditi, razvadjati; -bringung (d. Streitenden) razvadba; -drehen razpresti, razpredati, razsukati; —fahren razvesti se, razići se, razstati se; —fallen razpasti se, razprsnuti se; —fliegen razlietati se; razletjeti se; —fließen razbjeći, se, razpršiti se; —fließen razplinuti se; -fügen razglobiti, razglaviti; —gehen razići se, razilaziti se, razmetnuti se; razpasti se, razsuti se, osuti se; —legen razgraditi, razglobiti, razglaviti; (fig.) razložiti, protumačiti, razlagati; —nehmen razabrati, razabirati; —schüren razpretati; —setzen razložiti, razlagati, (deutlich machen) raztumačiti, izjasniti se; sich a. razgoditi se, nagadjati se; —stieben razpršiti; —thun *v.* auseinanderbringen; —treten razstupiti se; —werfen razmetati, razbacati, razturiti, razbukati; -wickeln razviti, razmotati; —wirren razmrsiti; —ziehen razvući, razvlačiti, raztegnuti, razapeti.

Aus-eisen iz leda izvaditi, izledati; —eitern ognojiti se; dognojiti se, izgnojiti se; —etken izrezati na ugle, naugliti.

Auser-koren, —lesen *adj.* izabran, biran, boljiod boljega; lauter -lesene Schüler sve po izbor učenici; —lesen izabrati, izabirati, prebirati; —sehen izbirati, izabirati, odrediti; —wählen izabrati, izabirati, odrediti; —erwählte *m.* izabranik, die A—n Gottes božji ugodnici; ein Gefäß der Auserwählung posuda izabrana.

Ausessen pojesti, izjesti, izjedati; dojesti; a. müssen, was ein anderer eingebrockt hat morat popokusati, što je tko drugi nadrobio.

Aus-fabeln dobajati, dobasniti; doklapati; —fachen raztiniti, izpretiniti; Wolle a. podrndati; —fächsern nasaditi, posaditi prpoljce; —fädeln očinkati, okrezati; sich a. ocinkati se, okrezati se; —fahren (den Weg) izvoziti (put); etw. von wo a. izvezti, izvoziti što odakle; izvesti se, izvoziti se; provezti se (na šetnju); prosanjkati se; (mont.) izaći, izlaziti; (ausgleiten) omaknuti se; der Fuß ist mir ausgefahren noga mi je popuznula, omakla se; (auf der Haut) pojaviti se, osuti se; die Blattern sind ausgefahren boginje su se izasule, izašle su; er ist im Gesichte, am Leibe ausgefahren osuo se je po licu, po tielu; das Messer ist im ausgefahren izmaknu mu se nož; die Seele ist ihm ausgefahren pustio

Digitized by Google

je dušu; (aufhören zu fahren) dovoziti, dovoziti se; —fahrt f. izvožnja, izvoz; (mont.) izlaz.

Ausfall *m.* izpadanje; des Getreides aus den Aehren izpad, iztrusak žita iz snoplja; (med.) izvala; einen A. thun provaliti, izpasti; (aus einer Feſtung) feindlicher A. navala, nasrt, provala; Ausfälle auf anders Denkende nasrtanje na inomišljenike; A., Abgang manjak; A. bei einer Steuer (Ausmaß) što na koga dodje platiti; zapadak; A. razhod, razhodak, izlaz, izlazak; heimliche Thür potajna vrata; (Ernte) ljetina, prirod; (Reſultat) posljedak; —en iz asti, izpadati; es fallen ihm die Haare aus pada, puzne mu kosa; (zufallen) zapasti komu; die Stimmen fallen auf jmd. aus glasovi su za njega; bei der Berathſchlagung ausgefallene Meinungen mnienja, koja su se pri viećanju pojavila; der Beweis fällt nicht rechtsbeſtändig aus dokaz nije po zakonu; die Ernte iſt gut ausgefallen dobro je urodilo, ljetina dobro plaća; (für ſchenken, geben) er iſt gut ausgefallen mnogo je davao; aus einer Feſtung einen A. machen provaliti, izpasti iz tvrdjave; derb, grob a. nasrnuti, otresnuti se, okositi se, buknuti na koga; gut a. svršiti se dobro; ſchlecht a. nedati se; ſich die Hand a. sklecnuti si, uganuti si ruku; es mag sein wie es will a. bilo kako mu drago; zu weit a. ići predaleko; A. *n.* opadanje; A. der Haare puznu vlasi; —gatter provalna rešetka.

Aus-falzen izgladiti, izravnati; (b. Tiſch) nautoriti; (b. Gerb.) namezdriti; —faſen, *v.* Faſern; —faſeln dobuncati, dobulazniti, dotrabuniti, prestat zanovetati; —faſern činkati, očinkati, čupkati, izčehati, izčijati, okrezati; ſich a. okrezati se, izkrzati se, otrcati se; —faſten izpostiti, dopostiti; —fauten iztruhnuti, izagujiti; ein ausgefaulter Zahn šupalj, truo zub; —fechten sabljom riešiti; (fig.) razpraviti, razpravljati; (erbetteln) izdrljančiti; domačevati; —fegen omesti, izmesti, pomesti, očistiti; den Beutel a. izprazniti kesu; —feger pometalac (dimnjačar); —in f. pometalica (dimnjačarica); —feilen izpiliti, odpiliti; (fig.) popravljati, izpravljati; dieſes Wert iſt ſehr gut ausgefeilt prekrasno li je to djelo.

Ausfertig-en etw. dogotoviti, ugotoviti, uraditi što; ein Urkunde a. sastaviti izpravu, dokazniću; ein Diplom a. izdati, napisati povelju; eine Quittung a. dati namiru; ſchriftlich a. napisati; eine Tochter a. opremiti, odpraviti kćer; —ung f. izdavanje, ugotavljanje, odprava, izdatba; A. einer Schrift spisanje; ſchriftliche A. eines Urtheils odprava presude; zweifache A. einer Schrift dvojni, dvostruki izdatak, odpravak spisa; ämtliche A. uredovni odpravak; —ungsgebühr f. izdatbina; —ungsſtube f. odpravnica.

Aus-feſten učvrstiti; -feuern napaliti; ein Zimmer a. ugrijati sobu; ein Faß a. izpaliti, napaliti bačvu; (von Gewehren) izpucati; (von Pferden) ritati se, prucati se; —fiedern izperiti; —filzen nabiti dlakom, napusti i; (fig.) einen a. izkarati, izpsovati.

Ausfind-bar das iſt a. to se može lako naći; —en iznaći, pronaći; izumiti što; ſich a. snaći se; —ig *adj.* a. machen etw. v. jmd. iznaći, pronaći, iznahoditi, iztražiti.

Aus-firniſſen pokostiti, pokostom omazati; —fiſchen poloviti ribu; (fig.) izvaditi; Neuigkeiten a. iz-

Digitized by Google

pipati novosti; (aufhören) doribariti, prestat ribariti, hvatati ribu.

Aus-flechten izplesti, poplesti; (aus-einander) razplesti, razpletati; doplesti; ſich a. izplesti se, izkopreati se, izkobeljati se; —fleiſchen omezdriti; —fleiſch-meſſer *n.* strugač; —fliegen izletjeti, poletjeti, odleteti; (fig.) poći (prvi krat) u sviet; izići; die Tauben ſind ausgeflogen golubovi su odlepršali; er iſt ſchon wieder ausgeflogen opet je izišo; —fließen poteći; iztjecati, izcuriti; docuriti, prestati teći; a. laſſen izpustiti, izpuštati; —flicken izkrpati, pokrpati; —flickung f. krpanje, krpnja, krpež; —flößen izplaviti.

Ausflucht (M. Ausflüchte) bieg, biegstvo; (fig.) izgovor, ševrdanje; er ſucht A. šeprtljari, okreće, razbija na kule, na vile; zavrzuje koješta, okoliši; das ſind kahle Ausflüchte to je pusti izgovor, to je šeprtljancija.

Aus-flüchtig izgovorni, izmicajući; —flug *m.* izlet, polet (iz gnijezda); einen A. machen odputovati kamo; das iſt mein erſter Ausflug prvi put idem u sviet; —flügeln den Samen vijati sjeme; —flügling *m.* (junger Vogel) poletar, poletarac; —flugloch *n.* leto.

Ausfluß *m.* iztjecanje; A. eines Fluſſes ušće, utok rieke; A. der Blumen miris, duha cvieća; A. (med.) protekao, protečaj, tek; —geſchwindigkeit f. hitrina teka; —koeffizient *m.* (mech.) sbrojnik izdatka; —röhre f. nauk o protečaju (svjetla, duhova); —loch *n.* izpust; —menge f. izdatak.

Ausfluß f. valovit tek, iztek; —en valovito izteći; (aufhören zu fluten) dovaljati.

Ausfolg-en etw. izdati, izručiti, predati; eine Entſchädigung, einen Betrag a. izplatiti odštetu, iznosak; —ſchein *m.* izplatnica; —ung f. predaja; (von Geld) izplata.

Ausförder-n izpraviti; (Bgb.) rudu izvaditi (na vidjelo); —ung f. vadjenje.

Ausfordern einen pozvati, pozivati, izazvati; jmd. zum Zweikampfe a. pozvati na mejdan, einen Trumpf a. iztjerati adut; —ung f. poziv, izaziv, zatka; —ungsſchreiben *n.*, —ungsbrief *m.* zazivnica.

Ausforſch-en etw. iztražiti, iztraživati, izpipati; die Geſinnungen a. izpitkivati, podkušati koga; proiskati; izvidjeti, razvidjeti; —er *m.* izpitkivalac, podkušač; (Spion) uhoda; —ung f. izpitkivanje, iztraživanje, podkušavanje.

Aus-fragen izpitati, izpitivati; propitivati, razpitivati; neugierig a. razpitkivati; ſich a. napitati; —franſen podresiti, podkititi; —freſſen izžderati, požderati; (von Würmern) protočiti; die Maus hat das Brod ausgefreſſen miš je izglodao, izhrdao kruh; jmd. a. izjesti, oguliti koga; der Krieg hat das Land ausgefreſſen rat je zemlju obubožio, obnevoljio; ſich a. ukrmiti se, ugojiti se, uhraniti se; der Zahn hat ſich ausgefreſſen zub je iztruhnuo; wer es eingebrockt hat, mag es auch a. tko je kašu skuhao, neka si ju i pojede; -frieren promrznuti, izledliti se; die Kraft des Weines iſt ausgefroren vino je promrzlo; —friſchen izhladiti, razhladiti, osvježiti; (waibm.) pročistiti.

Ausfuhr und —e f. izvoz, izvožnja, izvoženje (robe); A.-izvozni; —artikel *m.* izvozak, izvozna roba.

Ausführ-bar izvodan, izvodiv; izvršiv; das iſt a. to se može svršiti, izvesti; -en etw. izvesti, iz-

Digitized by Google

voditi; einen Beweis a. dokazati, dokazivati, dokaz izvoditi; jmd. a. povesti koga na šetnju; ein Pferd a. izvodati, provoditi, vodati konja; auf einem Wagen a. izvezti, izvoditi; (vollbringen) iztjerati, dotjerati na kraj, izvesti, izvršiti; sein Vorhaben a. svoju namjeru ustvariti; učiniti što se naumije; einen Gedanken weiter a. potanko misao koju predstaviti; (jur.) eine Vertheidigung a. dokazati; razložiti; ein Verbrechen a. zločin učiniti; einen Bau a. sagraditi što; ein Gemälde a. naslikati, sliku dovršiti; eine Rolle gut a. dobro odigrati, predstaviti; Mist a. razvoziti gnoj; (waibm.) provadjati; —er *m.* izvozač, izvedač, svršitelj.

Ausfuhr-gebühr f. izvozina, izvozna pristojba; —handel *m.* izvozna trgovina; —händler *m.* izvoznik.

Ausführlich obširan, obilat, razložit, prostran; *adv.* obširno, razložito, sve po redu, potanko, po nasitno; a. erzählen pripoviedati na dugo i široko; a. einen Gegenstand behandeln razložiti, raztančiti stvar; —keit f. obširnost, potankost, obilatost, razloženitost.

Ausfuhrpaß *m.* izvoznica.

Ausfuhr- izvozni; —gefäße f. *pl.* iztočila; —handel *m.* izvozna trgovina; —verbot zabrana izvoza; —waaren izvozak, izvozna roba; —wege *pl.* iztočišta; —zoll *m.* izvozna carina; izvoznina.

Ausführung f. izvodjenje, izvršivanje; izvod, izvršba; ovrha, ovršba; A. eines Verbrechens učin zločina; etw. in A. bringen uvesti što u život, udjelotvoriti; ovršiti; A. einer Vertheidigung obrana; A. als Beweis dokaz, dokazivanje; die weitere A. dalje razlaganje; A. der Nichtigkeitsbeschwerde überreichen podnieti žaobu ništetnosti; -sgang (med.) *m.* iztoka, iztekao, iztočnik; Ausführungsgang der Gallenblase iztekao (iztekal) žučjega mjehura; A. der Leber iztekao jetara; A. der Vorsteherdrüse iztoka predstojice.

Ausfüll-e f. (bei einer Straße) zasuće, zavala; —en etw. napuniti, napunjivati; eine Lücke a. popuniti, popunjivati, popunjati; izpuniti, dopuniti; ein Faß a. natočiti sud; eine Mauer a. zazidati; —ung f. izpunjivanje, napunjivanje; izpuna, popuna, dopuna; (Sache) popunak, izpunak.

Aus-futtern podstaviti, podstavljati; einen Rock mit Seide a. haljetak svilom podstaviti, podšiti; ein Loch im Metall a. oplatiti rupu; mit Thon a. nabiti ilovačom; —füttern davati krme; (fett machen) ugojiti, utoviti, uhraniti; (über den Winter füttern) prekrmiti, prehraniti; (aufhören zu füttern) dokrmiti.

Ausgabe f. (A. vom Gelde ꝛc.) razhodak, trošak; A. der Briefe an der Post izdavanje listova na pošti; in die A. bringen staviti u trošak, u razhod; A. machen trošiti; seine A—n einschränken stegnuti se; mache keine überflüßigen A—n netroši uzalud; A. eines Buches izdanje; —buch *n.* razhodnik; —geld *n.* trošak.

Ausgabs- razhodni; —buch *v.* Ausgabebuch; —gebühr f. razhodnina; —kasse f. trošnica, razhodna pjeneznica; —kolonne, —kolumne f. razhodna skrižaljka, stupac; —posten *m.* stavka, članak; —rechnung f. račun; —rubrik f. stupac; —summe f. (zur Ausgabe bestimmt) svota; (ausgegebene) izdana svota.

Aus-gähnen dozievati; —gähren prekipljeti, pokipljeti, prevrieti;

Digitized by Google

dovrieti; —gallen razžučiti; —galoppiren doskakati; ſich a. naskakati se.

Ausgang *m.* izlaz, izhod; (Ort) izlazak; A. (Ausfuhr) einer Waare) izvoz robe; erſter A. einer Wöchnerin prvi posjet crkve, prvi hod u crkvu poslie poroda; ein geheimer A. tajna vrata; dem Waſſer einen A. verſchaffen vodi put otvoriti; A. (Ende) izmak; svršetak, dospjetak; mit A. des Monats koncem mjeseca; der A. des Krieges iſt ungewiß ratu se neznade konca; was doch die Sache für einen A. nehmen wird kako će se stvar svršiti; eines Wortes, eines Reimes A. dočetak, dokončak; A. (Emanation) proizhod, iztek; A. des h. Geiſtes proizhod duha sv.; (b. Buchdruckern) rep.

Ausgangs- izlazni, izhodni, izvozni; —falturbuch *n.* izvozni računik; —gebühr f. izvoznina; —pforte f. izlazak, izlazna vrata; —punkt izlazište; —ſilbe f. dočetak; —verbot *m.* zabrana izvoza; —zettel *m.* izlaznica.

Ausgäten oplieti, opljeviti, izplieti.

Ausgeb-en etw. (z. B. Geld) dati (od sebe), razdati; alles Geld a. potrošiti sve novce; eine Tochter a. udati, udomiti kćer; ein Buch a. izdati knjigu; einen Befehl a. dati zapovjed; Karten a. dieliti karte; eine Karte a. zaigrati, baciti, dati kartu; ſich für etw. a. izdati se za što, činiti se nječim; ſich für öffentlichen Beamten oder Diener a. graditi se, praviti se javnim činovnikom ili poslužnikom; etw. für fein, für engliſche, für franzöſiſche Waare a. prodati što pod svoju, englezku, francezku robu; (ergiebig ſein), das Getreide gibt wenig aus žito zlo plaća; das Getreide gibt gut aus žito se namila, dobro plaća; ſich a. potrošiti se, iztrošiti se, opraznjeti; —er *m.* izdavalac, izdavatelj, ključar; —eramt *n.* ključarstvo, ključarija; —erin f. ključarica.

Ausge-bildeter Satz razvijen, razširen stavak; —bot ličba, dražba; das erſte A. prva ponuda; —burt f. plodina, tvorina; eine ſeltſame Ausgeburt (des Geiſtes) riedki proizvod duha; das —dehnte raztega, prostor; —dinge *n.* pridržaj; —dinger *m.* priuzdržnik; —führt izveden, svršen.

Ausgeh-en izaći, izlaziti; auf etw. a. na nješto ići, snovati, kaniti; a. (waid.) otići u lov; auf Abenteuer a. otići pustoloviti; oft ein und a. tvarizati, tvarizavati; (von Haaren) opadati, opuznuti, puziti; von wem a. dolaziti, izlaziti; leer a. neopraviti, nedobiti ništa; einen leer a. laſſen odpraviti koga pustoruka, prazne vreće, prazne torbe; das Geld iſt ihm ausgegangen premaklo mu se, nestalo mu novaca; der Fleck iſt ausgegangen nestalo je mrlje; der Fleck will nicht a. mrlja neće da izidje; das Feuer iſt ausgegangen oganj se je utrnuo, ugasio; der Baum geht aus drvo salne, gine; mein Traum geht mir aus san mi se vrši; das Wort geht auf ein o aus rieč se okonča, svršava na o; die Waare geht aus roba se izmiče, ponestaje robe; der Wein iſt ausgegangen vino je doteklo, popilo se; der Flötz geht zu Tage aus sloj se pomalja; a. (von Farben) izbliediti, izbieliti se; einen Befehl a. laſſen zakon obnarodovati; er geht darauf aus, um: on namjerava, nastoji; frei a. ništa neplatiti; der Athem geht mir aus ponestaje mi sape; er iſt ſtraflos ausgegangen pušten je bez kazne; die Kräfte gehen mir aus snaga me ostavlja, iznemažem; die Stiefeln gehen ſchwer

Digitized by Google

aus čižme se težko izuvaju, svlače; die Geduld geht mir aus to ga već nemogu trpjeti, podnositi; sich a. izhodati se; den Garten a. korakom izmjeriti vrt; einen Fußsteig a. ugaziti stazu, utrti put; die Schuhe a. razgaziti cipele.

Ausgeigen izguslati, izgudjeti; doguslati, dogudjeti; —ßeln izbibičevati, izšibati; —zen dolakomiti; kidati zaperke.

Ausgekerbt *adj.* izrezkan, narovašen.

Ausgelassen razuzdan, razpušten, razkalašen; —e Kinder pustopašna, nestašna djeca; a. leben razkalašeno, razuzdano, razpušteno živiti; —er pustolov, svojevoljnik; —heit f. razkalašenost, razuzdanost.

Ausgelegt (von Geld) plaćanje (za drugoga); —legte Arbeit izklada; —lernt *adj.* izučen; —lernte (Lehrling) *m.* izučenik; —macht gotov, očevidan; ein a. Narr pravi je ludjak; —mergelt iztrošen; ein ausgemergelter Mensch bondža; —nagt izglodan, izgrižen; —nommen *adj.* izam, izuzam, izim, krom, razvje, razma; —peitscht *adj.* ozloglašen; —rben ustrojiti, učiniti, uraditi; (fig.) izmlatiti, izdevetati, izlupati, izbiti; —schlagen *adj.* osut, krastav; —schnitten izrezani; ein ausgeschnittener Vater živa je slika i prilika otcu; —spiene *n.* bljuvotak, izbljuvak; —spreiztes Blatt, —sprenge *n.* pukao glas; —uben razsuti, razsipati, raztepsti; alles a. potratiti; dotrošiti, dotratiti; —wachsen *adj.* grbav; —wanderte *m.* izselac, izseljenik; -zackt *adj.* izrezkan; —zehrtheit f. mršavost, mrša; —zeichnet *adj.* otmen, odličan.

Ausgiebig *v.* Ergiebig.

Ausgieß-bar prolievno; -en izlijati, izlievati, proliti; ein Loch a. zaliti rupu olovom; das Feuer mit Wasser a. ugasiti vatru vodom; die Gabe des hl. Geistes ward ausgegossen izli se dar duha svetoga; seinen Zorn auf jmd. a. izrigati sav jed na koga; sein Herz a. odkriti srce; das Kind mit dem Bade a. baciti lulu s pepelom.

Ausglätten etw. izgladiti, zagladiti, zagladjivati, ugladčati.

Ausgleich-en jednačiti, izjednačiti, izravnati, poravnati; naknaditi, namiriti, naplatiti; (fig.) načiniti se, nagoditi se, poravnati se; —er *m.* jednačitelj, razgadjač; —ung f. poravnanje, nagodba, nagoda; einen A. treffen nagoditi se, poravnati se.

Aus-gleiten omaknuti se, okliznuti se, pokliznuti, popuznuti; der Fuß ist mir ausgeglitten noga mi je popuznula, omakla se; die Nabel ist mir ausgeglitten igla mi se izmakla; —glühen usijati, usjavati, raznjetiti, razžariti, razbieliti, dosijati se; dožariti; —graben izkopati, izkapati, izkopavati; alle Rüben a. svu repu pokopati; e. Teich a. izkopati ribnjak; in Kupfer a. uvajati, urezati; ein —gegrabener Gegenstand izkop; —grübeln izmozgati; —gründen proučiti; prokopati; (bei Tischl.) izdubsti; —gurgeln izgrgotati, dogrgotati, oprati si grlo.

Ausguß *m* izliev, izlievanje, (Bauk.) proliev; (an Tabakspfeifen) grlo; —rohr ciev, žlieb.

Aus-haaren linjati se, olinjati se, pustiti dlaku; —haben dogotoviti; ich habe das Glas aus izpio sam čašu; ich habe die Stiefel aus izuo sam čizme; —haften (v. Gelde) dugovati; eine bei jmd. —haftende Summe što tko duguje; (Rückstand) zaostatak; —hacken (mit dem Schnabel) izkljuvati; Augen a. izkopati, iz-

Digitized by Google

vaditi oči; keine Krähe hackt der andern die Augen aus vrana vrani očiju nevadi; (mit der Hacke) izsjeći; (mit der Haue) izkopati, izkapati; (v. Fleisch) sjeći; die Schuhe a. cipele izrezkati; die Faßdauben a. duge otesati.

Aushalt=en uzdržati, podnieti, snositi, podnositi, strpljeti, pretrpljeti; an einem Ort a. gdje obastati; prosjediti; den feindlichen Angriff a. održati neprijateljsku navalu; bis an's Ende a. uzdržati do kraja; die Probe a. proći na pokusu; podnieti kušnju; (muf.) dodržati; (im Singen a. držati glas; —ung održaj, dodržaj, podnošaj, dotrajanje; —unszeichen (muf.) znak produljenja, ustatbe;

Aus=händigen einem etw. izručiti, izručivati komu što; —hang; *m.* izvjes; —hängebogen *m.* izvjesak; —hangen visjeti van; —hängen izvjesiti, izvješati; —hängeschild e.; —hängetafel, *f.* izvjesak, nadpis; (*fig.*) vabilo, mamilo; —harren dotrajati, uztrajati, obastati; —harrend *adj.* postojan, stalan; eine —e Geduld uztrpljivost; —härten (Eisen) kaliti; priučiti nevolji; ukriepiti, utvrditi.

Aushau *m.* izpecanje, izsjek; —bar izsjeciv.

Aushauch *m.* izdah, dah, para, zapaha; —en prestati disati, izdahnuti, izdisati; die Seele a. pustiti, izpustiti dušu, umrieti; Wohlgeruch a. mirisati, blagovonjati.

Aushau=en izsjeći, izsjecati, posjeći; (einen Trog) izdubsti iztesati; in Stein a. usjeći u kamen; einen Wald a. progaliti; einen Baum a. prokresati drvo; mit der Ruthe a. proširati, izširati; (v. Fleisch) sjeći; mit dem Meißel a. sklesati; einen Gang a. prosjeći prokop; sich a. izsjeći se; **-er** *m.* izsjekač; (bei Schmied) rupnjak.

Aushäuten sich svući, svlačiti se; ogulili, sguliti.

Ausheb=en izdignuti, izvaditi; eine Thür a. izstaviti, izstavljati, skinuti, snieti vrata; den Arm a. izčašiti, sklecnuti, izvinuti si ruku; Rekruten a. kupiti, popisivati novake; den Zehenten a. pobirati desetinu; Wein a. izvaditi, vaditi vino; ein Nest a. razmetati gnjezdo, razkućiti ptiće; (auslesen) izabrati; —heber, *m.* (bei Gärt.) izkopača; (v. Uhrm.) dizaljka; —eſtange *f.* poluga; —ung vadjenje, izkapanje; A der Rekruten dizanje, kupljenje vojnika.

Aus=hecheln ograbljati, strgati, izčešljati, izgrebenati; *fig.* jmd. a. izčešljati, pročešljati, skuditi koga; —heilen izliečiti, izcieliti, izvidati, ozdraviti, izliečiti se; (von Wunden) zarasti, zacieliti se; —heitern izvedriti, razvedriti, razgaliti, razjasniti; das Gemüth a. razveseliti dušu; sich a. izvedriti se, provedriti se, razvedriti se; (*fig.*) razgaliti se, razveseliti se; —heizen ugrijati; —helfen odsjediti, izleći, poleći; es hackt keine Krähe einen Zeisig aus iz vrane što izpane, težko sokol postane; gdje je sova izlegla sokola? (*fig.*) izmisliti; zametnuti, prouzročiti; —helfen podpomoći, pripomoći; sich gegenseitig a. uzajmiti si, pozajmiti si; einem mit Gelde a. dati mu novaca; —hellen izjasniti, razjasniti; sich a. izvedriti se, razvedriti se; —hemmen otvoriti kolo, odpaočiti; —hetzen einen mit Hunden koga paščadju iztjerati, na koga pse nahustiti, napustiti, napikati, pa ga iztjerati; —heulen dourlati, dohujati; (v. Wölfen) dovijati; sich a. izjaukati se, izridati se, naur-

Digitized by Google

likati se; —hilfe *f.* pomoć, pripomoć, podpomoć.

Aushilfs- pomoćni; —arbeiter pomagač; —bewilligung *f.* dozvolja podpomoći; -leistung *f.* podpora; —priester svećenički pomoćnik; —tag *m.* pomoćni dan.

Aushöhl=en izdubsti; razdubsti, izkopati, odkopati, užljebiti; den Stein a. (Müh.) izklesati iz kamena; (Zahn) ošupljiti, izčeprkati; ausgehöhlt izduben, izkopan, šupalj; a. Würfel uleđena kocka (u kristalografiji); —er *m.* dubač; —ung *f.* dubljenje, dub; A. an einer Säule žljebić.

Aus=höhnen jmd. rugati se, podrugivati se (čemu i čim); staviti što na ruglo; —holen izpipati što iz koga; zum Schlagen a. potegnuti (čim), izmahnuti, zamahnuti; zum Laufen zatrčati se, zagnati se, natoprčiti se; (*fig.*) im Erzählen weit a. početi iz daleka ili od Kulina bana, okolišati; zum Fluge a. zaletjeti se; (aushorchen) izpitivati; —holzen izsjeći, posjeći, razgaliti (šumu); —hölzen (b. Schustern) rezati; —horchen dosluškivati, douškavati, izpitkivati; —hören doslušati, saslušati, do konca slušati, posluhnuti; —huh *m.* (M. Aushuhe) stav; ein A. Soldaten jedan stav vojnika; —hülsbar ljuštiv; —hülsen etw. izljuštiti, oljuštiti, oljupiti, ljuštiti; Bohnen a. komiti grah; —hülser komilac, ljuštilac; —hungern umoriti koga gladom; (hungrig werden) ogladnjeti; ausgehungert werden dogladovati; eine Festung a. tvrdjavu gladom osvojiti; ein ausgehungerter Mensch gladuš, gladnica; —hunzen izkarati, obružiti, opsovati; —hüpfen doskakutati; —husten izkašljati, izkašljati se, dokašljati, prestat kašljati; —jagen izagnati, iztjerati; (fortj.) protjerati; einem einen Angstschweiß a. natjerati koga u strah; —jäten oplieti, oplieviti, izplieviti; —kämmen očešljati, izčešljati; sich a. počešljati se.

Auskauf *m.* izkup; (Ausk.) pokup; —en pokupovati; (vork.) prekupiti; die Gelegenheit a. uhvatiti sgodu; sich a. odkupiti se, izkupiti se; —sgeld izkup, odkup.

Aus=kegeln dokugljati se; (med.) sich den Arm a. izčasiti ruku, izčevinuti kost; uganuti, omaknuti, maći, navinuti, izvinuti, izčesnuti si ramenicu, sglob; —hlen (b. Mauer.) nažljebiti, izžljebiti, žljebiti.

Auskehr=en pomesti, izmesti; die Kleider a. očistiti; die Bienenstöcke a. podmesti; —icht, —ig *n.* smet, smeće; gad, smrad; —lappen omelo.

Aus=keil=en obružiti, opsovati; —len razkliniti, razglaviti; biti na oklis; —men klijati, izklijati, proklijati.

Aus=kelter=n izprešati, iztištjeti, zgnjesti; dotištiti, dotlačiti; sich —kennen razumjeti se u što, iznaći se; jmden. a. kernen njekoga upoznati, u dušu ga poznati; —kerben narovašiti, izrezkati; (fig.) iztući; —kernen izljuštiti, izvaditi jezgru; —kindeln povaliti se, leći; —klagen tužiti, obtužiti koga, iztužiti šta; sich a. izjadati se; —klären izbistriti; den Weizen a. otrebiti pšenicu; sich a. (v. Wetter) izvedrilo se, razvedrilo se, provedrilo se; —klatschen izpljeskati; (ausplaudern) izbrbljati, izblebetati, (gem.) prolajati.

Auskläub=bar razljuštiv; —en ljuštiti, Nüsse a. izvaditi iz oraha jezgru; Erze a. triebiti, birati rudu; (erfinnen) izmozgati, izviti; —er izbirač; —erei ljuštenje, bi-

Digitized by Google

vaditi oči; keine Krähe hackt der andern die Augen aus vrana vrani očiju nevadi; (mit der Hacke) izsjeći; (mit der Haue) izkopati, izkapati; (b. Fleiſch) sjeći; die Schuhe a. cipele izrezkati; die Faßdauben a. duge otesati.

Aushalt=en uzdržati, podnieti, snositi, podnositi, strpljeti, pretrpljeti; an einem Ort a. gdje obastati; prosjediti; den feindlichen Angriff a. održati neprijateljsku navalu; bis an's Ende a. uzdržati do kraja; die Probe a. proći na pokusu; podnieti kušnju; (muſ.) dodržati; (im Singen a. držati glas; —ung održaj, dodržaj, podnošaj, dotrajanje; —unszeichen (muſ.) znak produljenja, ustatbe;

Aus=händigen einem etw. izručiti, izručivati komu što; —hang; *m.* izvjes; —hängebogen *m.* izvjesak; —hangen visjeti van; —hängen izvjesiti, izvješati; —hängeſchild e.; —hängetafel, *f.* izvjesak, nadpis; (*fig.*) vabilo, mamilo; —harren dotrajati, uztrajati, obastati; —harrend *adj.* postojan, stalan; eine —e Geduld uztrpljivost; —härten (Eiſen) kaliti; priučiti nevolji; ukriepiti, utvrditi.

Aushau *m.* izpecanje, izsjek; —bar izsjeciv.

Aushauch *m.* izdah, dah, para, zapaha; —en prestati disati, izdahnuti, izdisati; die Seele a. pustiti, izpustiti dušu, umrieti; Wohlgeruch a. mirisati, blagovonjati.

Aushau=en izsjeći, izsjecati, posjeći; (einen Trog) izdubsti iztesati; in Stein a. usjeći u kamen; einen Wald a. progaliti; einen Baum a. prokresati drvo; mit der Ruthe a. prošibati, izšibati; (b. Fleiſch) sjeći; mit dem Meißel a. sklesati; einen Gang a. prosjeći prokop; ſich a. izsjeći se; **-er** *m.* izsjekač; (bei Schmied) rupnjak.

Aushäuten ſich svući, svlačiti se; ogulit, sguliti.

Aushēb=en izdignuti, izvaditi; eine Thür a. izstaviti, izstavljati, skinuti, snieti vrata; den Arm a. izčašiti, sklecnuti, izvinuti si ruku; Rekruten a. kupiti, popisivati novake; den Zehenten a. pobirati desetinu; Wein a. izvaditi, vaditi vino; ein Neſt a. razmetati gnjezdo, razkućiti ptiće; (auslesen) izabrati; —heber, *m.* (bei Gärt.) izkopača; (b. Uhrm.) dizaljka; —eſtange *f.* poluga; —ung vadjenje, izkapanje; A der Rekruten dizanje, kupljenje vojnika.

Aus=hecheln ograbljati, strgati, izčešljati, izgrebenati; *fig.* jmb. a. izčešljati, pročešljati, skuditi koga; —heilen izliečiti, izcieliti, izvidati, ozdraviti, izliečiti se; (von Wunden) zarasti, zacieliti se; —heitern izvedriti, razvedriti, razgaliti, razjasniti; das Gemüth a. razveseliti dušu; ſich a. izvedriti se, provedriti se, razvedriti se; (*fig.*) razgaliti se, razveseliti se; —heizen ugrijati; —helfen odsjediti, izleći, poleći; es hackt keine Krähe einen Zeiſig aus iz vrane što izpane, težko sokol postane; gdje je sova izlegla sokola? (*fig.*) izmisliti; zametnuti, prouzročiti; —helfen podpomoći, pripomoći; ſich gegenſeitig a. uzajmiti si, pozajmiti si; einem mit Gelde a. dati mu novaca; —hellen izjasniti, razjasniti; ſich a. izvedriti se, razvedriti se; —hemmen otvoriti kolo, odpaočiti; —hetzen einen mit Hunden koga paščadju iztjerati, na koga pse nahustiti, napustiti, napikati, pa ga iztjerati; —heulen dourlati, dohujati; (v. Wölfen) dovijati; ſich a. izjaukati se, izridati se, naur-

Digitized by Google

likati se; —hilfe *f.* pomoć, pripomoć, podpomoć.

Aushilfs- pomoćni; —arbeiter pomagač; —bewilligung *f.* dozvolja podpomoći; -leistung *f.* podpora; —priester svećenički pomoćnik; —tag *m.* pomoćni dan.

Aushöhl=en izdubsti; razdubsti, izkopati, odkopati, užljebiti; den Stein a. (Hühl.) izklesati iz kamena; (Zahn) ošupljiti, izčeprkati; ausgehöhlt izduben, izkopan, šupalj; a. Würfel uleđena kocka (u kristalografiji); —er *m.* dubač; —ung *f.* dubljenje, dub; A. an einer Säule žljebić.

Aus=höhnen jmd. rugati se, podrugivati se (čemu i čim); staviti što na ruglo; —holen izpipati što iz koga; zum Schlagen a. potegnuti (čim), izmahnuti, zamahnuti; zum Laufen zatrčati se, zagnati se, natoprčiti se; (*fig.*) im Erzählen weit a. početi iz daleka ili od Kulina bana, okolišati; zum Fluge a. zaletjeti se; (aushorchen) izpitivati; —holzen izsjeći, posjeći, razgaliti (šumu); —hölzen (b. Schustern) rezati; —horchen dosluškivati, doušavati, izpitkivati; —hören doslušati, saslušati, do konca slušati, posluhnuti; —hub *m.* (M. Aushube) stav; ein A. Soldaten jedan stav vojnika; —hülsen etw. izljuštiti, oljuštiti, oljupiti, ljuštiti; Bohnen a. komiti grah; —hülser komilac, ljuštilac; —hungern umoriti koga gladom; (hungrig werden) ogladnjeti; ausgehungert werden dogladovati; eine Festung a. tvrdjavu gladom osvojiti; ein ausgehungerter Mensch gladuš, gladnica; —hunzen izkarati, obružiti, opsovati; —hüpfen doskakutati; —husten izkašljati, izkašljati se, dokašljati, prestat kašljati; —jagen izagnati, iztjerati; (fortj.) protjerati; einem einen Angstschweiß a. natjerati koga u strah; —jäten oplieti, oplieviti, izplieviti; —kämmen očešljati, izčešljati; sich a. počešljati se.

Auskauf *m.* izkup; (Aufk.) pokup; —en pokupovati; (vork.) prekupiti; die Gelegenheit a. uhvatiti sgodu; sich a. odkupiti se, izkupiti se; —geld izkup, odkup.

Auske=geln dokugljati se; (med.) sich den Arm a. izčasiti ruku, izčevinuti kost; uganuti, omaknuti, maći, navinuti, izvinuti, izčesnuti si ramenicu, sglob; —hlen (b. Mauer.) nažljebiti, izžljebiti, žljebiti.

Auskehr=en pomesti, izmesti; die Kleider a. očistiti; die Bienenstöcke a. podmesti; —icht, —ig *n.* smet, smeće; gad, smrad; —lappen omelo.

Auskei=fen obružiti, opsovati; —len razkliniti, razglaviti; biti na oklis; —men klijati, izklijati, proklijati.

Aus=kellern izprešati, iztištjeti, zgnjesti; dotištiti, dotlačiti; sich —lernen razumjeti se u što, iznaći se; jmden. a. lernen njekoga upoznati, u dušu ga poznati; —kerben narovašiti, izrezkati; (fig.) iztući; —kernen izljuštiti, izvaditi jezgru; —kindeln povaliti se, leći; —klagen tužiti, obtužiti koga, iztužiti šta; sich a. izjadati se; —klären izbistriti; den Weizen a. otrebiti pšenicu; sich a. (v. Wetter) izvedrilo se, razvedrilo se, provedrilo se; —klatschen izpljeskati; (ausplaudern) izbrbljati, izblebetati, (gem.) prolajati.

Ausklaub=bar razljuštiv; —en ljuštiti, Nüsse a. izvaditi iz oraha jezgru; Erze a. triebiti, birati rudu; (ersinnen) izmozgati, izviti; —er izbirač; —erei ljuštenje, bi-

Digitized by Google

ranje.

Aus-kleben oljepiti, omazati, namazati; —kleiden svući, svlačiti; ſich a. svući se, skinuti ruho; —kleiſtern oškrobiti *v.* auskleben; —klopfen izkucati, izkucavati, izkuckati; Kleider a. izlupati, izpaličati haljine; jmdn. a. izlupati; einem das Fell a. namazati komu ledja; —klügeln izmudrovati; —kneten etw. umiesiti, izmiesiti, ugnječiti, domiesiti; —kochen izvariti, izkuhati, dovariti, svariti, skuhati; (auslaufen) izkipljeti; (verdunſten) izpariti se.

Auskommen izaći, izlaziti; aus den Ei a. izleći se, izvaliti se; (bekannt werden) die Sache wird gewiß a. to će za cielo izaći na vidjelo; mit einem a. skim se slagati; mit einem nicht a. nemoći s kim na kraj izići; mit einer Summe nicht a. nemoći živ'eti od njeke svote; mit dieſer Entſchuldigung wirſt du nicht a. ovaj ti izgovor nepomaže, s ovim izgovorom nećeš uspjeti; das Feuer iſt in dieſem Hauſe ausgekommen u ovoj se kući vatra porodila; das A. dohodak; er hat ſein A. ima što treba; er hat kein A. nema nikakva kruha; ſein nothdürftiges A. haben kuburiti, živjeti od dana do dana; das nöthige A. geben izhraniti, izhranjivati; mit dieſem Menſchen iſt kein A. s tim se čovjekom neda živjeti; ein A. treffen učiniti naredbu.

Aus-körnen izvaditi zrnje, izlupiti, izljuštiti; (*fig.*) obrati, izabrati; —kramen izložiti, izlagati; (*fig.*) iznositi, stavljati na ogled, pokazivati; ſeine Gelehrſamkeit a. mudrovati, razodjeti svoju učenost; premetati; prestat probirati; —kratzen etw. izgrebsti, grebsti, dogrebsti, izdrieti; —kriechen izpuzti, izgmiljeti, izgamziti; aus dem Ei a. proklјuvati se, izleći se; alle Winkel a. posvud ga je; —kriegen dovojevati, dovojštiti, dobiti; (herausb.) mann kann dieſe engen Stiefeln ſchwer a. vrlo je težko tiesne čizme izuti; —kühlen izhladiti, razhladiti, izhladiti se, ohladnjeti, izhladnjeti.

Auskultant *m.* (lt.) prislušnik; —enprüfung prislušnički izpit; —iren prisluškivati.

Auskundſchaft-en etw. razpitati, saznati; prokopati; ein Lager a. uhoditi vojsku; einen Menſchen a. razaznati za koga; etw. a. razaznati za što; —er uhoda, uhodnik; —ung uhodjenje, uhodja.

Auskunft (M. Auskünfte) *f.* obaviest, ubaviest; nähere A. podrobnije, potanje viesti; A. einholen obaviestiti se; A. način, sredstvo; —s obaviestni; —buch *n.* obavjestnjak; —sbureau *n.* —stanzelei *f.* obavjestiona; —mittel *n.* način, put, sredstvo, liek; —stabelle *f.* obaviestna skrižaljka; —stafel *f.* crna daska; navjestnica.

Aus-künſteln izmudriti, izmajstoriti; etw. neu.s a. izhitriti što novo; —kuriren jmd. pomoći komu, izliečiti ga; —kutſchen izvesti se; —kütten svući se; (Brgb.) izkopati.

Auslach-en podsmievati se, brukati se, rugati se (komu), dosmijati se, nasmijati se; —er *m.* podsmiehavač, podrugivalac, podrugljivač; —swerth podsmješan, smješljiv.

Ausla-den etw., (die Ladung herausnehmen z. B. aus einem Schiffe) izkrcati brod; Waare a. izlágati, iztovarivati robu; ein Gewehr a. izvrtati pušku; ſich a. izčistiti se; (fig.) puknuti; (Phyſ.) izbiti, izvoditi; —er *m.* stovarnik; (phyſ.) odponac; —ezeug *n.*

Digitized by Google

izvijač, vadilica; —ung *f.* (z. B. einer Waare) stovarivanje; (b. Schiff.) izkrcivanje; A. beim Gesims (Bauk.) strješica.

Auslage *f.* izlog, izložba; (Ausgabe) trošak, tratnja; —kasten, —schrank *m.* uglednjak.

Ausland *n.* inozemstvo, inostranstvo. tudja zemlja, zagranica; ins A. reisen putovat u tudje krajeve; —en izkrcati, izaći iz ladje.

Ausländ-er inozemac, inostranac, tudjin, tudjanin, tudjinac; als A. sich benehmen tudjinski se vladati —erin f. inostranka, tudjinka, inozemka; —erei *f.* težnja za tudjinstvom; —isch inostran, inozemski, tudjozemski, tudji, inokrajni.

Aus-langen doteći, dotjecati; (hinlänglich sein) dovoljno biti; ich lange mit drei Arschinen zu diesem Kleide nicht aus; oder: drei Arschinen langen zu diesem Kleide nicht aus tri mi refa nisu dosta, nedotiču za ovo odilo; —längen (Brgb.) oduljiti, produljiti.

Auslass-en etw. izpustiti, izpuštati, opustiti; aus der Haft a. pustiti koga iz zatvora; eine Stelle aus einer Schrift a. izostaviti koje mjesto iz sastavka; (b. Lesen) preskočiti; ein Kleid a. odpustiti, izpustiti; a. oglasiti, odkriti, oznaniti, izjaviti; seine Meinung a. kazati svoje mnienje, očitovati se; Butter a. topiti maslac; Wachs a. raztopiti vosak; Spekt a. cvrieti slaninu; Zorn a. izrigati gnjev; einen Befehl a. izdati zapovied; was er einmal erwischt lässt er nicht aus što doteče, više mu neizmače; što mu u šake dodje, to više nepusti; **-ung** *f.* izpuštanje, izpust; izostavljanje, razpuštanje; (Web.) spuštalo; —ungszeichen *n.* jerik.

Auslauf *m.* iztoka; (v. Wasser) odtok; A. der Flotte odlazak, polazak brodovlja; (Bauk.) strješica; in der Rede stranputica; —en iztrčati, iztrkivati; mit einem Schiffe a. zajadriti, odjadriti, (ausfließen) teći; (v. Wasser) izteći; den Wein a. lassen izpustiti vino; (hervorragen) izticati se; (aufhören zu laufen) dotrčati; (v. Pflanzen) živiciti se, busati se; die Wurzeln dieser Pflanzen laufen weit aus korenje tih bilina razgranilo se; (Bauk.) die Mauer läuft hier zu viel aus zidina se tu odveć razširila; (Buchb.) diese Schrift läuft mehr aus als die andere ta slova zauzimlju više prostora nego-li druga; das Messer läuft in eine Spitze aus ovaj je nož oštrljast, zaoštren je; sich a. (abmüden) natrčati se; sustati; die Räder haben sich ausgelaufen točkovi su se izjeli, razjeli; der Acker läuft in eine Spitze aus njiva ide na oklis; ein ausgelaufenes Rad kotarušina.

Auslaufer *m.* trkalac, trkalo; teklić, teklac; (bei Pflanzen) izdanak, mlaz, praska, živić; A. einer Gebirgskette) ogranci gora.

Auslaufpunkt izbježište.

Aus-laugen izluživati, polužiti; neue Fässer a. nove sudove opariti; —laufen otriebiti; (fig.) ich bin rein ausgelaufen oglobiše me do gola; —laut *m.* doglasak; —lauten; er kann kaum a. jedva da se glasi; —läuten odzvonjeti, oglasiti zvonom; die Messe a. oglasiti misu, zvoniti k misi; einen Todten a. zvoniti mrtvacu; Wolken a. zvoniti na oblake; dozvoniti, odzvoniti; —läutern (Forstw.) progaliti, prokrčiti, proriediti; —leben preživljeti; (eine gewisse Zeit durchl.) doživljeti; prestat živjeti; ein ausgelebter Mann iztrošen čovjek; er ist ein ausgelebter Mensch on je izvjekovao,

Digitized by Google

ranje.

Aus=kleben oljepiti, omazati, namazati; —kleiden svući, svlačiti; sich a. svući se, skinuti ruho; —kleistern oškrobiti *v.* auskleben; —klopfen izkucati, izkucavati, izkuckati; **Kleider a.** izlupati, izpaličati haljine; jmdn. a. izlupati; einem das Fell a. namazati komu ledja; —klügeln izmudrovati; —kneten etw. umiesiti, izmiesiti, ugnječiti, domiesiti; —kochen izvariti, izkuhati, dovariti, svariti, skuhati; (auslaufen) izkipljeti; (verdunsten) izpariti se.

Auskommen izaći, izlaziti; aus den Ei a. izleći se, izvaliti se; (bekannt werden) die Sache wird gewiß a. to će za cielo izaći na vidjelo; mit einem a. skim se slagati; mit einem nicht a. nemoći s kim na kraj izići; mit einer Summe nicht a. nemoći živ'eti od njeke svote; mit dieser Entschuldigung wirst du nicht a. ovaj ti izgovor nepomaže, s ovim izgovorom nećeš uspjeti; das Feuer ist in diesem Hause ausgekommen u ovoj se kući vatra porodila; das A. dohodak; er hat sein A. ima što treba; er hat kein A. nema nikakva kruha; sein nothdürftiges A. haben kuburiti, živjeti od dana do dana; das nöthige A. geben izhraniti, izhranjivati; mit diesem Menschen ist kein A. s tim se čovjekom neda živjeti; ein A. treffen učiniti naredbu.

Aus=körnen izvaditi zrnje, izlupiti, izljuštiti; (*fig.*) obrati, izabrati; —kramen izložiti, izlagati; (*fig.*) iznositi, stavljati na ogled, pokazivati; seine Gelehrsamkeit a. mudrovati, razodjeti svoju učenost; premetati; prestat probirati; —kratzen etw. izgrebsti, grebsti, dogrebsti, izdrieti; —kriechen izpuzti, izgmiljeti, izgamziti; aus dem Ei a. prokljuvati se, izleći se; alle Winkel a. posvud ga je; —kriegen dovojevati, dovojšiti, dobiti; (herausb.) mann kann diese engen Stiefeln schwer a. vrlo je težko tiesne čizme izuti; —kühlen izhladiti, razhladiti, izhladiti se, ohladnjeti, izhladnjeti.

Auskultant *m.* (lt.) prislušnik; —enprüfung prislušnički izpit; —iren prisluškivati.

Auskundschaft=en etw. razpitati, saznati; prokopati; ein Lager a. uhoditi vojsku; einen Menschen a. razaznati za koga; etw. a. razaznati za što; —er uhoda, uhodnik; —ung uhodjenje, uhodja.

Auskunft (M. Auskünfte) *f.* obaviest, ubaviest; nähere A. podrobnije, potanje viesti; A. einholen obaviestiti se; A. način, sredstvo; —s obaviestni; —buch *n.* obavjestnjak; —sbureau *n.* —stanzelei *f.* obavjestiona; —mittel *n.* način, put, sredstvo, liek; —stabelle *f.* obaviestna skrižaljka; —stafel *f.* crna daska; navjestnica.

Aus=künsteln izmudriti, izmajstoriti; etw. neu.s a. izhitriti što novo; —kuriren jmd. pomoći komu, izliečiti ga; —kutschen izvesti se; —kütten svući se; (Brgb.) izkopati.

Auslach=en podsmievati se, brukati se, rugati se (komu), dosmijati se, nasmijati se; —er *m.* podsmiehavač, podrugivalac, podrugljivač; —swerth podsmješan, smješljiv.

Ausla'd=en etw., (die Ladung herausnehmen z. B. aus einem Schiffe) izkrcati brod; Waare a. izlägati, iztovarivati robu; ein Gewehr a. izvrtati pušku; sich a. izčistiti se; (fig.) puknuti; (Phys.) izbiti, izvoditi; —er *m.* stovarnik; (phys.) odponac; —ezeug *n.*

Digitized by Google

izvijač, vadilica; —ung *f.* (z. B. einer Waare) stovarivanje; (b. Schiff.) izkrcivanje; A. beim Gesims (Bauk.) strješica.

Auslage *f.* izlog, izložba; (Ausgabe) trošak, tratnja; —kasten, —schrank *m.* uglednjak.

Ausland *n.* inozemstvo, inostranstvo. tudja zemlja, zagranica; ins A. reisen putovat u tudje krajeve; —en izkrcati, izaći iz ladje.

Ausländ=er inozemac, inostranac, tudjin, tudjanin, tudjinac; als A. sich benehmen tudjinski se vladati —erin f. inostranka, tudjinka, inozemka; —erei *f.* težnja za tudjinstvom; —isch inostran, inozemski, tudjozemski, tudji, inokrajni.

Aus=langen doteći, dotjecati; (hinlänglich sein) dovoljno biti; ich lange mit drei Arschinen zu diesem Kleide nicht aus; oder: drei Arschinen langen zu diesem Kleide nicht aus tri mi refa nisu dosta, nedotiču za ovo odilo; —längen (Brgb.) oduljiti, produljiti.

Auslass=en etw. izpustiti, izpuštati, opustiti; aus der Haft a. pustiti koga iz zatvora; eine Stelle aus einer Schrift a. izostaviti koje mjesto iz sastavka; (b. Lesen) preskočiti; ein Kleid a. odpustiti, izpustiti; a. oglasiti, odkriti, oznaniti. izjaviti; seine Meinung a. kazati svoje mnienje, očitovati se; Butter a. topiti maslac; Wachs a. raztopiti vosak; Speck a. cvrieti slaninu; Zorn a. izrigati gnjev; einen Befehl a. izdati zapovied; was er einmal erwischt lässt er nicht aus što doteče, više mu neizmače; što mu u šake dodje, to više nepusti; **-ung** *f.* izpuštanje, izpust; izostavljanje, razpuštanje; (Web.) spuštalo; —ungszeichen *n.* jerik.

Auslauf *m.* iztoka; (v. Wasser) odtok; A. der Flotte odlazak, polazak brodovlja; (Bauk.) strješica; in der Rede stranputica; —en iztrčati, iztrkivati; mit einem Schiffe a. zajadriti, odjadriti, (ausfließen) teći; (v. Wasser) izteći; den Wein a. lassen izpustiti vino; (hervorragen) iztican se; (aufhören zu laufen) dotrčati; (v. Pflanzen) živičiti se, busati se; die Wurzeln dieser Pflanzen laufen weit aus korenje tih bilina razgranilo se; (Bauk.) die Mauer läuft hier zu viel aus zidina se tu odveć razširila; (Buchb.) diese Schrift läuft mehr aus als die andere ta slova zauzimlju više prostora nego-li druga; das Messer läuft in eine Spitze aus ovaj je nož oštrljast, zaoštren je; sich a. (abmüden) natrčati se; sustati; die Räder haben sich ausgelaufen točkovi su se izjeli, razjeli; der Acker läuft in eine Spitze aus njiva ide na oklis; ein ausgelaufenes Rad kotarušina.

Auslaufer *m.* trkalac, trkalo; teklić, teklac; (bei Pflanzen) izdanak, mlaz, praska, živić; A. einer Gebirgskette) ogranci gora.

Auslaufpunkt izbježište.

Aus=laugen izluživati, poluživati; neue Fässer a. nove sudove opàriti; —laufen otriebiti; (fig.) ich bin rein ausgelaufen oglobiše me do gola; —laut *m.* doglasak; —lauten; er kann kaum a. jedva da se glasi; —läuten odzvonjeti, oglasiti zvonom; die Messe a. oglasiti misu, zvoniti k misi; einen Todten a. zvoniti mrtvacu; Wolken a. zvoniti na oblake; dozvoniti, odzvoniti; —läutern (Forstw.) progaliti, prokrčiti, proriediti; —leben preživljeti; (eine gewisse Zeit durchl.) doživljeti; prestat živjeti; ein ausgelebter Mann iztrošen čovjek; er ist ein ausgelebter Mensch on je izvjekovao,

Digitized by Google

izhlapio; --leeren etw. izprazniti, izpražnjivati; ein Glas a. popiti čašu na izkap; na dušak; iztrusiti čašu (vina); ein Gefäß a. izprazniti; einem den Beutel a. iztresti komu kesu, koga iztrošiti, opaljiti koga; ſich a. ići od sebe; ići radi sebe.

Auslег=bar izloživ, razloživ; -barkeit f. izloživost, razloživost; —e=kunſt *f.* vještina u tumačenju; —en etw. izložiti, izlagati; die Wahlliſten zur Einſicht a. staviti na razgled izborne listine; Geld a. trošiti novce; für jmd. Geld a. (ausgeben) što za koga platiti; ſein Geld auf Zinſen a. dati novce na dobit, na kamate; ukamatiti ih; Waare a. pokazivati robu (na prodaju); (erklären) izjasniti, razložiti, tumačiti, protumačiti; einen Traum a. kazati, što znači san; den Sinn eines Geſetzes, einer Urkunde a. tumačiti zakon, listinu; gut oder ſchlecht a. dobro ili zlo primiti; ſchief a. krivo tumačiti; er legt das übel a, on to zamjerava; Karten a. razmetati karte; gatati iz karata, na karte; das kann man ſo a. to se može ovako razumievati; als Hochmuth a. pisati što u oholost, smatrati što oholim; einem etw. zur Schande a. smatrati komu što za sramotu; (b. Tiſchl.) obložiti; —er tumač, tumačnik; jeder iſt der beſte A. ſeiner Worte svatko sebe najbolje razumije; A. an einem Boote ragno, križak, okrižica privezena u barki i položena u vodu; —etiſch *m.* izložnjak; —ung *f.* izlaganje; izložba; tumačenje; --ungs= izložbeni, tumačni; —ungskunſt *f.* vještina tumačenja; —ungsregel f. pravilo tumačenja.

Ausleih=en uzajmiti, dati u zajam; —er *m.* uzajmitelj; —ung f. zajam.

Aus=lenken zakrenuti, zakretati, ukloniti se s puta; —lernen izučiti se; doučiti se; der Menſch lernt nie aus čovjek se do smrti uči, i nikad dosta nezna.

Auslеſ=e *f.* izabiranje, odabiranje, izbor; obir; —en izabrati, izabirati, prebirati; Erbſen a. otriebiti grašak; Obſt a. voće obrati; Steine vom Acker a. pokupiti kamenje u polju; a. pročitati, proštiti; (zu Ende leſen) pobrati; dočitati; —er *m.* izbirač, probirač; A. eines Buches pročitalac; —ung *f.* otrieb; (vom Buche) pročitanje; nach A des Buches pročitav knjigu.

Aus=lichten (Forſtw.) progaliti, razkrčiti, prokrčiti, prorieditи šumu; -liefern izručiti; einen Ausreißer (Deſerteur) a. predati bjeguca; —lieferungsvertrag *m.* predatbeni ugovor; —liegen izležati se; (v. Wein) ustojati se; (lohen) izpeći, izžeći, izpaliti, dožariti; —lohen izvabiti, izmamiti; einen a. odmamiti; einem ein Geheimniß a. izmuzti iz koga tajnu; —lösbar odkupljiv, izkupljiv.

Auslöſch=en (Licht) ugasiti, utrnuti; etw. Geſchriebenes a. izbrisati, iztrti; die Schrift iſt ausgeloſchen pismo se izbrisalo; a. (vernichten) dokinuti, uništiti; das Andenken an eine That a. zatrti uspomenu na kakvo djelo; eine Schuld a. izplatiti dug; —er *m.* ugasitelj, pogasitelj; (als Werkzeug) gasiljka; —lich ugasiv; izbrišljiv.

Auslöſ=e odkupni, izriešivi; —en etw. izriešiti, odkupiti; izplatiti; oslobiditi, izbaviti; Zunge a. izrezati jezik; einen Vogel a. skinuti pticu; einen Gefangenen a. odkupiti sužnja; eine verpfändete Sache a. izplatiti zalog; einen Schuldbrief a. izkupiti zadužnicu; ſich a. izkupiti se.

Digitized by Google

Auslosen izigrati; Soldaten a. na žrieb kùpiti, žriebati vojnike.
Auslöſer odkupitelj; izplatitelj; —ung *f.* odkup, odkupljivanje; (in der Uhr) spust.
Auslüften provjetrati; svjetrati; na zrak staviti; na promah metnuti.
Ausmachen etw. birati, izvaditi; Nüſſe a. izlupiti orahe, izvaditi jezgru iz oraha; a. odstraniti; Falten a. izgladiti nabor, mrske; a. (übereinkommen) ugovoriti. dogovoriti; eine ſtreitige Sache bei einer Tagſatzung a. nagoditi se o pri na ročištu; es iſt ausgemacht odlučeno je; ſie mögen es miteinander a. neka se medju sobom nagode; eine Sache a. riešiti; etw. mit jmd. a. s kim se dogovoriti; etwas in der Güte a. s kim se s dobra narediti; (auszieren, beſetzen) eine Verſammlung a. sastavljaju skupštinu; das Licht oder Feuer a. *v.* Auslöſchen; einen a. koga izpsovati, nakarati, izkarati; (vollenden) svršiti, dovršiti; činiti; das macht einen halben Beweis aus to dobrano dokazuje, to na polak dokazuje; das macht es noch nicht aus to jošte nema ništa; neznači ništa; to još nije svejedno; das macht das Weſen unſerer Seele aus to je sućnost duše naše; wie viel macht es aus koliko to iznosi? koliko je toga? es macht nicht viel aus neiznosi, nije mnogo; das iſt eine ausgemachte Sache to je sjegurno, izviestno, za cielo je tako; er iſt ein ausgemachter Narr pravi je ludjak; gotova je budala; er iſt ein ausgemachter Jäger drugi je Nimrod; in einer Verſammlung a. u skupštini zaključiti; das wird nicht ausgemacht od toga nema ništa, o tom nema ni govora.
Aus-magern omršaviti, izgubiti se, ološati, osušiti se; —mahlen samljeti, izamljeti; zu jehr a. premljeti; domljeti; —malen naslikati, nakrasati; ein Zimmer a. nakrasati sobu; —mandeln izvaljati; dovaljati; —marken omedjiti, obilježiti.
Ausmarſch *m.* pohod; —iren otići, odlaziti, izići.
Aus-maß odmjera, izmjera, mjera; —mäſten ugojiti, uhraniti, utoviti, uhranjivati; Gänſe a. guske kljukati, šopati; ausgemäſtet ugojen, pitan; —mauern sazidati, dozidati, izzidati, obzidati, obzidjivati; einen Keller a. uzidati podrum; —mauthen (eine Waare) carinu platiti; —meißeln izdljetiti, dlietom izdubsti, udjelati; —melken izmuzti, pomuzti, podojiti; domuzti, izdojiti; —mergeln iztrošiti, razslabiti; ſich a. umoriti se; ein ausgemergelter Menſch spitak, šljepućak; —merzeln izbaciti, izmetnuti, izmetati, otriebiti, izturiti; eine Stelle aus einer Schrift a. izbrisati što iz pisma; —meßbar izmjeriv, izmjeran; —meßbarkeit *f.* izmjerivost, izmjernost; —meſſen izmjeriti, promjeriti; Gebühren a. odmjeriti pristojbu; die auf jemd. ausfallende Summe a. porezati, koliko novaca na koga pada; eine Zeit für drei Tagſatzungen a. odrediti vrieme za tri ročišta; —er *m.* miernik, mjerilac; —meſſung f. izmjerivanje, izmjera.
Ausmiethen dati u najam; odkazati najam; odpoviedati, odpovjedıti, odkazati stan; —er *m.* najamnik; —ung f. najam.
Aus-miſten izkidati, pokidati, kidati gnoj; očistiti staju; *v.* ausmerzen; (fig.) obrati, prebrati; —mitteln etw. iznaći, pronaći; den Preis einer Sache a. stvari cienu pronaći; (bemeſſen) izmjeriti stvari cienu; —münden utje-

Digitized by Google

cati, izlievati se; —münz n skovati; razkovati pjenez; —muſtern obrati, prebrati; izmetnuti, izmeati, izturiti; —muſterung f. trieblјenje, izmetanje, izturivanje; izbaciva je, otrieb; A. der Akten priebor spisa; —nagen izgrizti, sgrizti, izglodati; dogrizti, doglodati; ausgenagter Rand izjedjen okrajak; —nähen našivati, izvezti; mit Gold a. zlatom izvezti; šikom našikati.

Ausnahme f. iznimka, izam (izma); v. Ausgedinge; ohne A. svi listom; alles ohne A. sve sebice; mit A. von drei Fällen izam, do, osim, razma, krom tri slučaja; er macht eine A. on se iznima.

Ausnahms- iznimni; —ſtand izvanredno, iznimno stanje; —weiſe iznimice; etw. a. bewilligen nješto kao iznimku dozvoliti; -zuſtand v. Ausnahmsſtand.

Ausnehm=bar izvadiv; izberiv; —en etw. izvaditi, povaditi; einen Fiſch a. razporiti, razrezati ribi drob; Neſter a. izgnjezditi, iztjerati, vaditi gnjezda; Bienenſtock a. izsjeći pčele; einer Gans a. izvaditi guski drob; (auserwählen) izabrati; (ausſchließen) izključiti, iznimiti; ausgenommen izim, osim; das nimmt ſich ſehr ſchön aus to je vrlo liepo pogledati; ſich etw. a. pridržati š o za sebe; zwei Fälle ausgenommen izuzamši dva slučaja; es ſollen keine neue Umſtände angeführt werden, ausg. zur Wiederlegung des Faktums da se nenavode nove okolnosti osim onih, koje bi mogle oprovrgnuti učin; Tuch zu einem Rocke a. izabrati sukno na haljetak; Waaren auf Borg a. uzeti robe na vjeresiju, na dug, na poček; (erkennen) razabrati, razpoznati; das A. vadjenje; —end, —lich osobit, izvrstan.

Aus=paſſen etw. izložiti, izlagati; povaditi, izprazniti; razvezati, razpraviti; —pariren dočekati, suzbiti udar; ukloni i se; -pauken raz glasiti, izbubnjati, udariti na bubanj; einen a. koga izbubnjati; dobubnjati; —peilen das Fahrwaſſer des Meeres izmjeriti brodivu vodu u moru; —peitſchen izbičevati, izšibati; ausgepeitſcht (gem.) poznat; -pelzen sprašiti komu kožuh; (fig.) koga prolupati, stući; —pfählen nakolčiti, izkolčiti; —pfänden uzeti, uzimati u zalog; -pfeifen izpsikati, izzviždati, izšvikati; zviždukati komu; dozviždati; —pfeifer psikalac, švikalac; —pflaſtern popločiti, potaracati; —pflöcken okolčiti, kolčići obilježiti (njivu); —pichen etw. osmoliti, opakliti.

Auspizien *pl.* kob; (Schutz) zaštita, okrilje; unter den A. (lt.) pod obranom, pod pokroviteljstvom.

Aus=plappern, —plaudern etw. izbrbljati; ſich a. nabrbljati se, nablebetati se; nabrnčati se, navrnčati se; doblebetati, dobrbljati; —platten, —plätten izgladiti, ugladčati; —platzen prsnuti, razprsnuti se, razpučiti se; izprsnuti; (fig.) izblejati se; er platzte in ein Gelächter a. nadro se smijati, udri u smieh; zagrohotao se; dopraskati; v. Ausplappern.

Ausplünder=er *m.* pljačkaš, oplјenitelj; —n, eine Stadt a. poroboti, poplјeniti, opljačkati grad; einen rein a. odrieti, ogoluznuti koga.

Auspo=lſtern navanjkušiti (postelj); —ſaunen raztrubiti, raztrubljivati.

Aus=prägen v. Ausmünzen; utisnuti, utištiti; eine Geſchlechtsform a. izraziti spol; ausgeprägt izrazan; —predigen dopropovjedati, svršiti propovied; —preß= tiskovni-, štamparni-.

Digitized by Google

Auspreſſen etw. izažeti, izažimati, ožeti, ožimati, izciediti; (auf der Preſſe) iztiščiti; dotiskati; (erpreſſen) iznuzti; izgoniti, izkliještiti; Seufzer a. uzdisati; etwas Ausgepreßtes izcjedina; —er *m.* cjedilac, ožimač, tiščilac; -walze *f.* ožimalo.

Aus-prügeln izbiti, iztući, izlemati, izgruhati, izmlatiti, izmlaviti; izlupati; —pumpen izcrpsti, izvući na smrk, izsmrkati.

Ausputz *m.* čišćenje; (von Bäumen) prokres; (Schmuck) ures; —en eine Uhr, Hut izčistiti, očistiti, škrljak; einen Baum a. prokresati drvo; Licht a. useknuti svieću; das Licht rein a. ugasnuti svieću; das Geſchirr a. oprati posudje; (ſchmücken) eine Braut v. izkititi, ukrasiti mladu; (fig.) jemd. a. koga izkarati; ſich a. izkarati se; —er *m.* čistilac; (Verweis) ukor; kar; jemanden einen A. geben izružiti koga.

Aus-quälen izkiniti, izmučiti, namučiti koga; einem die Seele a. mučiti koga do zla boga; namučiti, prestat mučiti; —ellen provrieti, provirati, prekipljeti; pokipljeti; —etſchen izgujećiti, izmuljati, izgrestvati.

Aus-raddiren iztrti, izstrugati; —rangiren prebrati, obrati, otriebiti; izmetati; odstraniti; —raſen izbiesniti se, dobiesniti, izgoropaditi se; der Wind hat ausgeraſet vjetar se je otišao; —raſten odmoriti se, odmarati se, oddahnuti, hujati; —rauben porobiti, oplieniti, odrieti koga; —rauchen izpušiti; eine Pfeife Tabak a. popušiti lulu duhana; einen Fuchs a. lisicu dimom iztjerati; prestati se pušiti, izdimiti se; izkuriti se; (verrauchen) izvjetriti; —räuchern (mit Weihrauch) tamjanom okaditi, prokaditi; Speck a. osušiti, osmuditi slaninu; —raufen izčupati, izskubsti; Federn a. spukati, izčupati perje; Schrift a. razderati pismo.

Ausräum-en razpremiti, izprazniti; einen Brunnen a. izčistiti, očistiti zdenac; —er *m.* čistilac.

Ausräuſpern shrakuti; ſich a. izhrakati se, izkašljati se.

Ausrechn-en izračunati, proračunati; —er *m.* izračunalac.

Ausrechten izpreti, izpravdati, dobiti na sudu; prestati se preti.

Ausred-e *f.* izgovor, ohne A. ničim se neizgovarajući; dieſe A. gilt nicht taj izgovor neprolazi; —en izgovoriti, izgovarati, izreći; dogovoriti; laß mich a. daj da sve kažem; (aussagen) izkazati; einem etw. a. odvratiti, odgovoriti koga od česa; einen a. izpričavati, braniti, izgovarati koga; ſich a. izgovarati se, izvinjavati se.

Ausregnen izkišiti se; es hat ausgeregnet prestade kiša, izdaždjelo se, izkišalo se.

Ausreib-eholz (b. Schuſt.) *v.* Glätthołz šikalica, gladilica; —en iztrti, iztrljati, oprati, izčistiti; Körner a. smanuti, raliti zrnje; ein Zimmer a. oribati, ožuljiti sobu; (b. Schuſt.) ošikati, ugladiti; dotrti, doribati; —er *m.* iztirač; —erin *f.* ribalja.

Ausreich-en doteći, dotjecati, dotegnuti; (hinreichend ſein) dostati, dostajati; der Schneider wird damit nicht a. neće biti krojaču dosta.

Ausreiſen krenuti se, otići na put; dovršiti putovanje, naputovati se, doputovati.

Ausreiß-en iztrgnuti, izadrieti, iztrgati, izguliti, izkinuti, izkidati; Zähne a. povaditi, izvaditi zube; Haar, Pflanzen (mit den Wurzeln) a. izčupati kosu, biljke; die Dämme a. provaliti nasipe, sipove; raztrgnuti se,

Digitized by Google

razkinuti se; (v. Damme) provaliti se; das Knopfloch iſt ausgeriſſen petljica se razčehnula; (davon laufen) pobjeći, zagrebsti, uzeti utrenik; (von Pferden) oteti mah; die Geduld wird mir endlich a. napokon mi dosadi, nebudem mogo više podnositi; —er *m.* prebjeg, uskok; —eriſch plah, bjegajući.

Ausreit=en izjahati, izjašiti, dojahati, dojezditi; (zur Luſt reiten) projahati se; *m.* —er konjik, konjanik, —ern *v.* Ausreutern.

Aus=reiben nategnuti, natezati; Leder a. ustrojiti kožu; Zunge a. izplaziti jezik; Hände a. pružiti, opružiti ruke; ſich a. pružiti se, opružiti se; —reiben uvinuti, izčašiti; —rennen iztrčati, izteći; dotrčati; —reuten izčupati; oplieti; (v. Bäumen) izkrčiti; ein ausgeräutetes Feldſtück krče, krčevina; —reuter krčilac.

Ausricht=en izpraviti, učiniti, ovršiti; eine Hochzeit a. ugotoviti pir; ich danke ihnen, ich werde es a. hvala vam izručit ću; einen Gruß a. kazati pozdravlje (komu od koga), pozdraviti (koga od koga); man richtet bei ihm nichts aus nemože se s njim na kraj izići; damit iſt es nicht ausgerichtet to nije dosta; richte meine Empfehlung aus od mene mu poklon; mit Güte richtet man mehr aus ali mit Gewalt liepa rieč gvozdena vrata otvara; haſt du was ausgerichtet? jesi-li što opravio? etw. Gebogenes a. izravnati; (fig.) etw. Böſes nachſagen ogovarati, klevetati; —er izvršitelj, ovršilac; (fig.) ogovornik, kudilac, klevetnik; —ſam opravan, izručiv; -ung ovrha, ovršba; izvršba; A. eines Grußes izručba.

Aus=riffeln (den Lein) ogrebsti lan, —ringen uvinuti; die Wäſche a. rublje izžimati, izžmigati, izcieditи, izviti, izažeti; ſich den Arm a. izčašiti, uvinuti si ruku, dovojevati, dovojštiti; er hat ausgerungen preminuo je; —rinnen izteći, iztjecati, izcuriti; —rippen die Tabaksblätter očijati, očehati, razžiliti duhanovo lišće; —ritt *m.* izjaha, prejaha; —roden izkrčiti, okrčiti, razkrčiti; -röhren orogoziti; —rollen razviti; den Teig a. razvaljati, raztegnuti tiesto; Geld a. izasuti novce; Getreide a. prorešetati, pročiniti žito; (aufhören zu rollen) dovaljati; der Donner hat ausgerollt prestao je grom tutnjiti, prestala je grmljavina; ſich a. razviti se.

Ausrott=en etw. iztriebiti, izkoreniti, utamaniti, zatamaniti, izkoriepiti; ein Geſtripp a. izkrčiti šikaru; —ungskrieg iztriebni rat.

Ausruf *m.* uzklik, poklik, proglas; öffentlicher A. ličba, dražba; —en kliknuti, uzkliknuti, pokliknuti; (aufhören zu rufen) oklicati; etw. a. ličiti, dražbati; allenthalben a. razglasiti; (v. Wächter) oživati, glasiti; die Namen a. proživati, koga imenom zvati; einen zum König a. proglasiti koga kraljem; —er *m.* ličbar; —gebühr ličbarina; —spreis ličbena ciena -ung proglas, proglašenje, oglas. oglašaj; —ungswort klikovnica; —ungszeichen uzkličnik.

Aus=ruhen odpočinuti, počinuti, odpočivati, izpokojiti se; oddahnuti si; a. laſſen izpokojiti; —rühren izmiešati; die Butter a. stepsti mlieko; preprati vrhnje; ſich a. izmiešati se; —rüſten odmaknuti, odmicati, izaći; (mil.) dignuti se, krenuti se; mit etw. a. iztaknuti se; —rütſchen izrignuti, izrigati, dorigati; —runden, ründen izkružiti; —rupfen izčupati, izskubsti; ganz a. oskubsti; Federn a. opažmati, operutati.

Digitized by Google

Ausrüſt=en etw. spremiti; ein Schiff a. opremiti brod; (bewaffnen) oružati, naoružati vojsku; (versehen) obskrbiti, opraviti.

Ausrütteln izdrmati, iztresti.

Aus=saat *f.* sjetva; zur Saat bestimmtes Getreide usjev, usjetba; —saatregiſter usjevnik; —säen posijati, nasijati; —säer sijač.

Ausſag=e poviedanje; A. der Zeugen izpoviedka svjedoka; nach ſeiner A. kako je on kazao; nach der A. der Kunſtverſtändigen po sudu vještaka; ihre A-n widerſprechen ſich svaki govori inače; —eform (des Zeitwortes) način; —en izkazati, poviedati; vor Gericht a. izpoviedati pred sudom (što o čem); die Zeugen haben wider ihn ausgeſagt svjedoci su govorili, svjedočili proti njemu; die Wahrheit a. izpoviedati istinu; eidlich a. kazati pod zakletvu; deutlich a. jasno izjaviti; —ſägen izpiliti, dopiliti; —ſager povjedalac; svjedok; —ſageweiſe (gram.) (modus indicativus) pokazni način; —ſagewort rieč.

Ausſalzen razsoliti, nasoliti.

Aus=ſatz *m.* (b. Spiel) stavka; (im Billardſp.) početak igre; (Krankh.) guba; einen A. bekommen ogubaviti, ogubati se; mit A. behaftet gubav; —ſätzig gubav; Hoſpital, Lazareth für Ausſätzige bolnica za gubavce; a. werden ogubaviti se, gubati se; -ſäubern etw. očistiti, izčistiti; —ſaufen položkati; izkapiti do dna, dolokati; —ſäugen oddojiti, dodojiti; —ſaugen izsisati, posisati; (entkräftigen) iztrošiti, oslabiti; die Pflanzen ſaugen den Acker aus biline troše polje; die Blutegel ſaugen das Blut aus pijavice krv piju; die Feinde haben das Land ausgeſogen neprijatelji opljačkaše, oglobiše zemlju; Augen a. izpiti oči; einen Knochen a. izpijukati kost; ausgeſogenes Feld ojalovljeno, iztrošeno polje; (fig.) proždrieti, požderati; —ſauger pijavica, gulikoža; —ſchaben etw. izgrebsti, iztrugati; —ſchaffen etw. ukloniti, odpraviti; odagnati, iztjerati odpuditi; es wird viel Getreide ausgeſchafft mnogose žita izvozi; —ſchäften (im Seeweſ.) djelati vrata na ratnih ladjah; —ſchälbar ljuštiv, ljupinast; —ſchälen olupiti, oljuštiti, okomiti; (ausplündern) (fig.) svući koga, ogoliti koga; —ſchalen (Bauk.) obtinjeti, oplatiti.

Ausſchank *m.* krčmarenje, točidba.

Aus=ſcharren etw. izgrnuti, izgrtati, izgrebsti, izčeprkati, očeprkati; —ſcharten (b. Kürſchner) izškrbati, oštrbiti; —ſchattiren nasjeniti; —ſchauen izgledati; wie ſchaut es aus? kakva je oblika? (aufhören zu ſchauen) dogledati; —ſchaufeln izgrnuti, izgrtati lopatom; Waſſer a. vodu puljati, izpuljati; —ſchaumen bacati pjenu; (vom Meer) izpjeniti se; utoliti se; stišati se; (von Menſchen) nabiesniti se; (fig.) ſeinen Zorn a. izrigati jed.

Ausſcheid=en (e. Sache) izlučiti, odlučiti, oddieliti; izvrći, izmetnuti, izturiti, otriebiti; aus einer Geſellſchaft a. oddieliti se, izstupiti iz družtva; —en —ung oddielba, izlučba, odlučba, izmetanje, izstup; nach ſeinem A. pokle je izstupio; —ungsrang izvod; —ungsorgane izlučila.

Ausſchelten nakarati, izkarati, izgrditi, okarati; ein wenig a. prokarati.

Aus=ſchenken iztočiti, iztakati; Wein a. točiti vino; (aufhören zu ſchenken) dotočiti; (aufhören Geſchenke zu machen) dodarivati, izdarovati; —ſcheren ostrići, iztrići (v. Barbieren) probrijati; —ſcheuchen izplašiti, zaplašiti, —ſcheuern iz-

Digitized by Google

prati; (fig.) izpsovati; —ſchichten poslagati, naslagati; —ſchieben izturiti, izrinuti; Brod a. vaditi kruh; den Tiſch a. izvući stol; =ſchieferung (Bauk.) listanje; -ſchießen puknuti iz puške, strieliti; einen Wald a. postrieljati svu zvierad u šumi; das Untaugliche a. triebiti, izmetnuti (nevaljalo); uzrasti; (v. Saamen) izniknuti, proniknuti; (aufhören zu ſch.) nastrieljati, napucati se, prestat strieljati.

Ausſchiff=bar izkrciv; —en izkrcati, izkrcivati; aus einem Hafen a. izići iz luke, odjadriti.

Aus=ſchilten odaslati, izaslati; razaslati; —ſchimpfen izpsovati, izgrditi, opsovati, izružiti; —ſchirren razhamiti, razpreći; —ſchlachten zaklati, sjeći, razsjeći; —ſchlafen naspati se, izspavati se; ſich gut a. naspavati se na oba uha; Rauſch a. prespati mamuru.

Ausſchlag *m.* prvi udar; (Krankheit) osutak, osip; ich bekam einen A. izasulo mi se nješto po tielu; (v. Pflanzen) praska, mladica; A. v. Mehl brašneni cviet; A. eines Pelzes suvratak; die Wage bekommt einen A. jezičac se nagine; A. in einer Sache geben to riešava; A. gebend riešavajući, odlučujući; —beule *f.* osutkova žliezda; —en etw. izbiti, izbijati razbiti; mit Tapeten a. posažiti sobu; beim Fechten a. dočekati; uzbiti udar; etw. Angebotenes a. neprimiti, odbiti ponudu; den Bergleich a. nepristati na nagodu nehtjeti se nagoditi; mit Füßen a. udarati; (v. Pferde) ritati se, batrgati se; (von der Wage) pretezati, pretegnuti, premahnuti; (v. der Glokke) zvoniti; die Uhr hat eilf ausgeſchlagen izbilo je jedanajest (sati); der Adler mit ausgeſchlagener Zunge orao izplazena jezika; ſich die bösen Gedanken a. proći se zlih misli (v. Pflanzen) nicati, klicati; (v. Bäumen) potjerati, izbijati, puštati; (v. Knoſpen) razpupiti se; (v. der Haut) osuti se, izasipati se; (von den Blättern, von der Kräze) izmetati; die Krankheit ſchlägt aus bolest se pomalja; die Krankheit iſt in ein Fieber ausgeſchlagen bolest se izmetnula u groznicu; die Sache iſt nicht nach Wunſch ausgeſchlagen ovo mi nije pošlo za rukom; die Flamme ſchlägt aus plamen bukta, liže; (v. Wänden) znojiti se; (ſich endigen gut, ſchlecht) izići, svršiti se dobro, zlo.

Ausſchläger razbijač.

Ausſchlag=mehl brašneni cviet; —milbe hrastova grinja, raztoč; —krankheiten pl. osutine.

Aus=ſchlaffen ukloniti, odpretati trošku; —ſchlämmen izglibiti, izvaditi glib; prestat oblaporiti; —ſchleifen izbrusiti, izoštriti, nabrusiti; ſich a. izlizati se, izkresati se; —ſchlenkern izpljuskati, pljusnuti vodu; oplaknuti posudu; —ſchleudern izmaknuti se, izmetnuti se; izbaciti praćom; —ſchlichten izgladiti.

Ausſchließ-bar izključiv; —en einen izključiti njekoga, zatvoriti pred njim vrata; jmd. von einem Amte a. njekomu nedati, da ureduje; den Advokaten von der Advokatur a. zabraniti odvjetniku odvjetovati; von der Erbſchaft a. izbašteniti; (Bande löſen) odkovati; (b. Buchdr.) izpuniti; ſich a. oddieliti se; —end *v.* Ausſchließbar; a. einzig und allein sam samcat, jedincat; —ung nepuštanje unutra, izključanje; (Buchdr.) izpunak; Ausnahme iznimka; --ungsfriſt *f.* izključni rok; —ungsgrund izključni razlog.

Aus=ſchlummern nadriemati se, dodriemati; —ſchlüpfen izmaknuti se, omaknuti se, mununti van,

Digitized by Google

šmuknuti, omicati se; (ausgleiten) pokliznuti se; —ſchlürfen posrkati, izsrkati; —ſchluß *m.* izključenje, iznimka; mit A. bez, izim, osim, izključiv; -ſchmähen, -ſchmälen opsovati, obružiti, izgrditi; napsovati se; -ſchmeißen *v.* Auswerfen; ein Auge a. izbiti oko; —ausſchmelzen etw. topiti, raztopiti, odtopiti; alles a. iztopiti; das Fett a. salo izcvrieti, ocvariti; Erze a. staliti, raztaliti rudu; iztaliti rudu; iztaliti se, izcvrieti se; -ſchmettern iztresnuti, izraziti; dotrubiti; —ſchmieden sakovati, izkovati; einen Verbrecher a. odkovati zločinca; —ſchmieren izmazati, omazati; (b. Schreiben) izčrčkati, izmrčkati, izšarati, izdrljati; einen a. namazati komu ledja; izvoštiti, izlemati koga; domazati; —ſchminken naličiti; —ſchmollen izprčiti, prestati se prčiti; —ſchmoren izpržiti, izpražiti; —ſchmülken izkititi, nariesiti, ukrasiti, nagizdati; -ſchnäbeln pozobati; ſich a. izcjelivati se; naljubiti se; —ſchnallen odkopčati, razkopčati; —ſchnauben, —ſchnaufen oddahnuti, počinuti, izhujati; die Naſe a. useknuti se; die Pferde a. laſſen daj da konji izhujaju, oddahnu; aus einer Ohnmacht a. oporaviti se, razabrati, osviestiti se; -ſchnäuzen izsjeknuti; das Licht a. okresnuti, useknuti svieću; ſich die Naſe a. useknuti se.

Ausſchneid=en etw. nješto izrezati, izrezivati, izkrojiti; einen Baum a. oklaštriti, okresati drvo; Waare a. prodavati na lakat, rif; Bienenſtöcke a. podrezati, izsjeći košnicu; Haare, Wolle a. izstrići; (verſchneiden, kaſtriren) kopiti, skopiti, počistiti, podrezati, ojaloviti; —er *m.* krojilac, izrezač.

Ausſchneiteln, ausſchneideln (Gärt.) kresati, okresati, podkresati, oklaštriti.

Ausſchnitt *m.* izrez, izkroj; A. eines Kreiſes izsjek; A. am Kragen ogrlce; das Ausgeſchnittene izrezak; ukrojak; (von Haaren) izstrižak; —er *m.* —händler *m.* lakatnik, kramar; —handel *m.* lakatna trgovina; trgovina laktovine; na sitno, na malo.

Aus=ſchnitzeln, —ſchnitzen izdjelati, izrezuckati; izrezati; izstrići; —ſchnüffeln iznjušiti; našunjati; —ſchnüren razvezati.

Ausſchöpf=en crpsti, crpati; Waſſer a. grabiti, zahvatati; vedricom vode izvući; alles a. izcrpsti, pocrpiti; das Waſſer aus dem Kahne a. iz čamca vodu izpuljati; —er *m.* (Bräuh.) crpilo, zajimač, hrg; —löffel *m. v.* Schöpfkelle kutlača, kutlić.

Aus=ſchoſſen tjerati, izbijati mladice, pràskati; —ſchößling *m.* mladica, jednoljetka, praska, mlaz; *coll.* prašće; —ſchoten komiti, okomiti, oljuštiti, izljuštiti; —ſchrauben izvrtati, odvinuti se.

Ausſchreib=egebühr *f.* izpisnina; -en etw. izpisati, izpisivati; (zu Ende ſchreiben) dopisati; (abſch.) prepisati; ein Wort ganz a. (nicht abkürzen) cielu rieč napisati; einen Landtag a. sazvati sabor; e. Steuer, Konkurs a. razpisati, razporezati porez; —ung *f.* izpis, izpisivanje; A. eines Landtages razpis, sazov sabora.

Ausſchreien izvikati, razvikati; (aufhören zu ſchreien) prestat vikati; einen a. für einen Geizhals razglasiti koga skupcem.

Ausſchreit=en izkoracati, izmjeriti korakom; —ung *f.* prekoračanje; (*jur.*) prestupak.

Aus=ſchritt *m.* koračaj, postup; —ſchröpfen kupice, kupice postaviti, pobrati; Getreide a. sa-

Digitized by Google

žnjeti žito; —schroten izglodati, izgrizti; Faß a. sud izvaljati; Fleisch a. sjeći meso, mesariti; Bier a. prodavati na bečke (pivne lagve); —schuhen izuti, izuvati.

Ausschür=en izgrnuti; izgrtati (žar iz peći); —schürfen (Brgb.) izkopati, izvaditi rudu.

Ausschuß (=es, M. Ausschüsse) *m.* izbor, jezgra; A. *v.* Ausschießen; A. einer Versammlung odbor skupštine; A. der Gläubiger im Konkurse povjerenstvo (odbor) vjerovnika u stečaju; A. *v.* Ausschußglied; a. (Auswurf) odbirak, izmet, otrebina, otrebak; —bogen *m.* odmetak; —glied *n.* —mitglied *n.*, —mann *m.* odbornik; A. der Gemeinde občinski starješina; djetić; A. der städtischen Gemeinde gradski zastupnik; —sitzung f., —tag *m.* odborska sjednica; odb. skupština; —waare f. obirak, otrebak, izmetak, prebrana roba.

Ausschütt=eln iztresti, iztresati, raztresti; flüssige Dinge a. izlijati; a. (Junge werfen) izmetnuti mlade; (von Hunden) ošteniti, okujiti, ohrtiti, okuciti; (v. Katzen) omaciti; okotiti; (v. Schweinen) prasiti, izprasiti, oprasiti; (v. Kühen) teliti, oteliti; (v. Schafen) janjiti, jančiti, izjančiti se; ojanjiti, ojančiti; (v. Ziegen) okoziti, ojariti se; (von Stuten) ždriebiti, oždriebiti, okonjčiti se; (v. Vögeln) izleći, izvaliti se; sein Herz a. odkriti svoje srdce; im Wagen a. sdroncati se, struckati se; izdrmati se; sich a. raztresti se; dotresti; —linge *pl.* otresine.

Aus=schwären ognojiti se, izgnojiti se; dognojiti se; —schwärmen rojiti se; izrojiti se; (v. Menschen) nakalašiti, naklatariti se; (im Denken) nabulazniti, nazanovetati; —schwatzen izbrbljati, izblebetati; —schwefeln nasumporiti, osumporiti; ein Faß a. zakaditi sud.

Ausschweif *m.* odstup, (in der Rede) okolišanje, zalaz, zastrana, stranputica, razpuće; —en etw. zaokružiti; (b. Tischlern) zaobliti; ein Glas a. čašu izplakati, izplaknuti; Wäsche a. izžmikati; (fig.) zastrančiti, zalutati, zabasati; im Reden a. okolišati, od svojega se predmeta udaljiti; im Trunke a. bez mjere piti; laßt uns im Glücke nicht a. u sreći se neponesimo, neizobjestimo! (v. Leben) razkalašiti se; bludno, razuzdano življeti; —end razpušten, razuzdan, razkalašen; bezpûtan, razpûtan; ein ausschweifendes Leben führen razpušteno življeti; ausschweifende Freude strastna radost, bez mjere radost; —ender Stil zavodljiv, razvodljiv, smeten slog; —er *m.*, —ling *m.* razuzdanik, razkalašenjak; —ung f. zaoblenje; (Wäsche) izžmikanje; (unfittl. A.) razuzdanost, bezpuće; (stilist.) smetenost.

Ausschwemm=bar izplaviv; —en izplaviti; der Regen hat den Weg ausgeschwemmt voda je put izjela; Wolle a. izprati vunu; Pferde a. oprati konje; —ung *f.* izplavljenje.

Aus=schwenken (Wasser) odpljusnuti vodu; (Glas) izplakati, izplahnuti, izplaviti čašu; (Faß) izmućkati sud; —schwingbar izmašit; —schwingen mahati, izmahnuti; Wäsche a. ražmahati; den Haber a. ovejati sob; —schwitzen iznojiti, iztjerati znojem; izpotiti; das Gelernte a. zaboraviti što se je tko naučio; es schwitzt Harz aus dem Baume drvo smoli; sich a. naznojiti se, oznojiti se, napotiti se; —schwitzung f. znojenje; smoljenje; —schwung *m.* izmah; —segeln *n.* odjedriti; dojedriti; —sehen dogledati;

Digitized by Google

eine Allee, die man nicht a. kann stablik, komu nevidiš kraja; (auswählen) obrati, izabrati; izgledati; von hier sieht man weit aus odavdje se daleko vidi; sich die Augen a. pobieliti oči gledajući; zum Fenster a. gledati na prozor; es sieht nicht gut mit der Sache aus to nestoji najbolje; mit meiner Gesundheit sieht es nicht gut aus nisam baš najbolje zdrav, nisam najboljega zdravlja; es sieht übel mit ihm aus zlo je po njega; es sieht darnach aus valja je tako, podobno je, prilika je; es sieht aus als wollte es regnen spravlja se kiša; damit sieht es sehr windig aus to je jošte na vrbi svirala; wie mag es dort a. Bog zna kako je sada ondje; jung a. mladolik biti; alt a. starolik biti; schwarz a. crnolik biti, crnomanjast; er sieht gut und gesund aus vidjeti je zdrav; bei ihm sieht es ordentlich aus kod njega je sve u redu; wie er lächerlich aussieht! ala ti je smiešan! er sieht anders aus als er ist vuk je u janjećoj koži; wie wird es mit ihrem Versprechen a., wenn . . što će biti od vašega obećanja, ako . .; wie sieht er aus? kakov je; kakva je lica, oblika? das A. vid; obličje, lice; die Sache hat ein weites A. tomu neće biti skoro kraja; das äußere A. spoljašnost, vanjština; obraz; freundliches A. veseo pogled, obraz; einen nach dem äußeren A. beurtheilen suditi koga po licu; sein A. verräth es schon, daß er krank ist vidi mu se na licu, da je bolestan; es wird bald ein anderes A. gewinnen na skorom će se stvar promjeniti; es hat ein kriegerisches A. sve zaudara po ratu; das Haus hätte ein besseres A. kuća bi ljepša bila; weit aussehende Pläne osnove daleko sižuće; dalekoga smjera; —seigern otaliti, raztaliti; —seihen izcijediti, izcjedjivati, procijediti; —seimen očistiti, ocijediti med.

Aussein ne biti prisutan; ich werde nicht lange a. doći ću skoro; du warst lange a. dugo si (vani) bio, izostao; a. svršiti se; der Winter ist aus zima je prošla; es ist noch nicht alles aus još nismo na kraju, jošte nije sve propalo; das Lied ist aus evo ti pjesme; die Messe ist aus misa se svršila; es ist aus mit ihm pogibe, propade, zaglavio je; mit ihrer Liebe ist aus više se neljube; das Faß ist aus sud je prazan.

Außen *adv.* vani, na polju, u dvorištu; von a. iz vana; s polja; s dvorišta; von außen und nach innen van i unutra; nach außen hin van; a. vor dem Hause vani pred knćom; izpred kuće; a. bleiben ostati vani.

Aussend-en einen izaslati, odpraviti; razaslati, razposlati; —er *m.* pošiljatelj; —ling *m.* izaslanac; —ung f. izaslanje, poslanje.

Außen-ding *n.* vanjski predmet, vanska stvar; —fläche površina.

Ausshenkung (der Pfanne am Gewehr) žljebić, izdub.

Außen-schanze (vanjski) obkop, okop; —seite lice, povrha; A. eines Gebäudes spoljašna, vanjska strana; —stand *v.* Ausstand; —treppe f. vanjske stube, stupajice; —wand vanjski zid; —welt vanjina, spoljašnji; vanjski svieť; —werke *pl.* vanjski obkop, vanjska gradba, vanjski obzid.

Außer *conj.* (*c. dat.*) izvan, van; osim, osvem; krom, okrom; a. der Stadt za gradom; a. dem Hause izvan kuće; eine Verordnung a. Acht lassen mimoići, propustiti naredbu; a. Landes gehen otići iz zemlje; alle waren dort außer

Digitized by Google

meinem Bruder svi su bili ondje ösim moga brata; a. Athem kommen zasopiti se; außer Landes wohnen nestanovati u zemlji; a. Wirksamkeit sein nevrediti, nestojati više; ein Beamter a. Dienst neslužeći činovnik; er ist a. Gefahr za njega već nema pogibelji; er fürchtet Niemanden u. Gott do Boga neboji se nikoga; a. wenn du kommst van da ti dodješ; a. sich kommen onesviestiti se; obeznaniti se; er ist a. sich on je izvan sebe; nije pri sebi; a. Acht lassen ništa, neosvrtati se na što; a. der Zeit kommen doći u nevrieme; —amtlich neslužbeno.

Aeußer=e vanjski; —er Feind vanjski neprijatelj; —e Gefahr *f.* vanjska pogibio; a. Ansehen vid; a. Seite povrha; das A. spoljašnost, vanjština.

Außer=ehelich *adj.* nebračan; —gerichtlich nesudbeni, izvansudni; —gerichtliches Geständniß izvansudno priznanje; *adv.* izvan suda; —gewöhnlich neobičan, preko običaja; —halb *adv.* (*c. genit.*) izvan; —kirchliche Andacht necrkvena pobožnost.

Aeußerlich vanjski, izvanjski, spoljašnji; —keit *f.* izvanjstvo.

Außermeßwechsel *m.* nesajmovska mjenica.

Aeußern etw. očitovati, izjaviti, objaviti, pokazati, pokazivati; sich a. pokazati se; die Blattern äußern sich bei ihm na njem se pojavljuju boginje; es wird sich wohl ä., was an der Sache ist vidjet ćemo već, što je to; sich über eine Sache ä. kazati što za kakvu stvar; seine Meinung über etw. ä. kazati o čem svoje misli; izjaviti se o čem.

Außer=ordentlich *adj.* izvanredan, neobičan; ein —er Mensch osobit, čudnovat čovjek; das ist etwas außerordentliches to je osobita, čudnovata stvar; *adv.* izvanredno, preko reda, neobično; —sinnlich *adj.* izvan sjetila.

Aeußerst *adv.* neizmierno, iznad svega, vrlo; das ist ä. schön to je vele krasno, prekrasno.

Aeußerste *adj.* krajnji, skrajnji, najkrajnji; posljednji; der ä. Gipfel vrhunac; die ä. Noth skrajna nužda; er will es nicht, bis es nicht zum ä. kommt neće dok mu vile u oči neupru; der ä. Preis posljednja ciena; was ist der ä. Preis? oda što to nedate? bis zum ä—en ausharren uzdržati do konca; im ä—en Falle ako bude za nevolju; kad dodje do gusta; u najgorem slučaju; kad dogori do nokata; das ä. wagen metnuti sve na kocku; ich will das ä. thun učinit ću štogod uzmognem; einem auf's ä. zusetzen doći komu haka, glave; lassen Sie es nicht auf's äußerste ankommen nemojte tjerati mak na konac; das ist ä. lächerlich to je odveć smiešno; die ä. Vollkommenheit podpuna savršenost; das ä—e ergreifen latiti se posljednjega sredstva.

Aeußerung izjava, očitovanje; Ae. und Gegenäußerung očitovanje i protuočitovanje; einem etw. zur Ae. zustellen priobćiti komu što, da se o tom očituje; objava; izreka.

Außer=wesentlich *adj.* nebitan, nesućan; a. Wirksamkeit, dieses Gesetz ist außer Wirksamkeit to više nevriedi, nevalja; (v. Person) neposluje, neradi, neslužbuje.

Aussetz=en izmetnuti; obložiti; (in d. Buchd.) einen Bogen a. doslagati, složiti arak; ein Kind a. izložiti, izmetnuti, izvrći, izjaviti diete; eine Frist a. uročiti, ustanoviti rok; einen der Gefahr des Todes a. izvrći njekoga smrti; sich a. baciti se u smrt; der Luft

Digitized by Google

a. metnuti na zrak; svjetrati; Bäume a. presaditi drveće; sich dem Gelächter a. izvrći se, staviti se na ruglo; die Fällung des Urtheils a. odgoditi presudu; odgoditi dan osude; Fehler a. spočitavati komu grieške, kuditi ga; ich finde an ihm nichts auszusetzen nema mu prigovora; er hat an Allem etw. auszusetzen svačemu prigovara, pribrnjkava; einem einen Gehalt a. odrediti komu plaću; einen Preis a. razpisati nagradu; zum Preise a. odrediti za nagradu; (zu Ende setzen) dovršiti; (v. Pflanzen) dosaditi; sich dem heftigsten feindlichen Feuer a. srtati u najžešću neprijateljsku vatru; ohne auszusetzen bez prestanka; einen Delinquenten a. staviti, metnuti odsudjenika na bieli kruh; ein Haus zum Verkaufe a. ponuditi kuću na prodaju; den Preiscurrant a. izložiti cienovnik; Truppen a. izkrcati vojsku; eine Wache a. postaviti stražu; einen Brunnen mit Steinen a. obzidati zdenac; (muſ.) die Stimme a. urediti glasove; a. (b. Billardsp.) acquit geben položiti kruglju; dati položaj; sich a. položiti se; —ling *m.* izložče, položče; položak; nahod, položajče (diete).

Aus-sicht *f.* vidik; von hier hat man die A. weit ins Land odavdje se vidi daleko u zemlju; er hat gute A. nada se dobru; die A. verwehren priečiti vidik, razgled; eine Sache in A. stellen obećati što; dazu ist keine A. nema prilike; eine schöne A. von oben herab liepa-li vidika odozgor; liepo ti je odozgo dolje gledati! mein Zimmer hat die A. auf die Straße moja je soba na ulicu; —sieben prosijati, izsijati; —sieben etwas prekuhati, izvariti, pokipljeti; das Fett a. mast ocvrieti, cvrti; Silber a. raztaliti srebro; —sieber *m.* varilac, talilac, cvarilac; —sittern dosušiti; izkapati; —singen izpjevati, dopjevati; eine Leiche a. izpjevati opêlo; —sinnen izumiti, smisliti, izobreti; der Aussinnende smišljivac, smišljo.

Aussitzen vani, pred kućom sjediti; (im Gefängnisse) odsjediti svoje vrieme u tamnici; auf dem Markte a. tržiti; a. prestati sjedjeti; a. (Brgb.) sjesti; (aufhören zu sitzen) nasjediti se; ustati; (v. Geflügel) izleći; ein Gimpel sitzt keinen Adler aus iz vrane što izpane, težko sokol postane.

Aussöhnen miriti, pomiriti, izmiriti, upokojiti; sich a. miriti se, pomiriti se, izmiriti se, upokojiti se; —ungsgeschäft mirenje, pomirba; —ungsmahl *n.* mirovno.

Aussömmern sunčati, (hinlänglich) osunčati.

Aussonder-n etw. oddieliti, izlučiti, odlučiti; razdvojiti; einen Ort a. razlučiti kakvo mjesto; das schlechte a. nevaljalo iztrebiti; sich a. odlučiti, iztriebiti se; —ung *f.*, —sgang *n.*, —organe *v.* Ausführung; —sgang *m.*, —sorgane; —ungswerkzeug *n.* izlučilo.

Aussonnen *v.* Aussömmern; sich a. nasunčati se.

Aussortiren etw. povrstiti, razvrstati, razdieliti, razdružiti, odlučiti nješto od nječesa.

Ausspähen iztražiti, doznati, uhoditi, izpitati, izpipati; —er *m.* uhoda, izvedatelj, izvedljivac, izvedač; —erei f. uhodba; -ung *f.* uhodnja; iztraživanje.

Aus-spalten etw. razciepati, razkalati, razkoliti; —spännen (bei Zimmerl.) stesati, izbradvati; —spann *m.* izprega; (Ort) postaja; -spannen raztegnuti, raztezati, razapeti, razapinjati, napeti, propeti; im Rahmen a. na-

Digitized by Google

tegnuti; die Leinwand a. platno prostrti; die Finger a. razširiti, raztegnuti prste; die Pferde a. izpreći, izpregnuti, izprezati, razpregnuti, odpregnuti konje; —ſpänner *m.*, A. der Pferde razprezatelj; —ſpannung f. raztega, raztezanje, razapinjanje, steranje; razprega, mienja konja; —ſpannzeit f. razprežno doba.

Ausſpei *m.* hračak, izpljuvak; hrakotina; —en izpljunuti, shraknuti se; über etw. a. grosnuti, vrenuti na što; vor einem a. pljunuti, odpluckivati pred njekim; (von Vulkan) gora riga, bljuje vatrom; vatra sipa, sopti, skače iz ove gore; Läſterungen a. grditi, ružiti, rigati, psovati; (für Erbrechen) izbljuvati, rigati, povratiti; —ler nabodača, nabodaljka, naputaljka, naputljica; drvce, kojim se kobasice pùtaju; —lern nabadati, naputati; —licht *adj.* bljutak, bljutav; gavno, ogavno; (v. Wein) vino mi se gavi, duri.

Ausſpeiſen najesti se; nablagovati, nahraniti se; dojesti, doručati, naobjedvati; navečerati se; (außer dem Hauſe ſpeiſen) drugdje blagovati, objedovati.

Ausſpend-en razdati, razdavati; das allerheil. Sakrament a. pričestiti; --er *m.* razdavatelj, dielitelj; pop, pričestitelj, pričestilac.

Ausſperren razmaknuti, razmicati; die Beine a. razkoračiti se, razkobačiti se, razkrečiti, razkračiti noge; ſich a. razpeti se; einen a. zapreti pred kim vrata; nepustiti koga kući.

Ausſpicken načičkati, nadjeti (slaninom); einen Beutel a. napuniti mošnju.

Ausſpiel *n.* izigra, izigravanje; -en izigrati, izigravati; doigrati; den Ball a. dodati loptu; ein Inſtrument a. sigrati; etw. a. laſſen dati da se razigra; wer ſpielt aus? tko je prvi? ſich a. naigrati se; —er *m.* izigrač, izigravalac; —ung *v.* Ausſpiel.

Aus-ſpinnen opresti (fig.) izmózgati; —ſpioniren uhoditi, izvedati *v.* Ausſpähen; —ſpitzen zašiljiti, zašiljati, zaoštrljati; —ſpotten rugati se komu, izsmijati, naružiti koga; —ſpottung f. rugaanje, poruga, podsmjeh, izsmjehivanje; —ſpötteln podsmjehavati, podrugivati se, brukati, sprdati se komu; —ſprache f. izgovor, izgovaranje; izraz; er hat eine gute A. dobro izgovara; liepa je izraza.

Ausſprech-en etw. izgovoriti, izgovarati; deutlich a. jasno izreći, izricati; kaum hat er das Wort ausgeſprochen, ſo— jedva je to rekao, već—; es iſt nicht auszuſprechen neda se izreći; ein Urtheil a. presuditi; ſeinen Dank a. zahvaliti se; ſich über etw. a. izjaviti se, izjasniti se; nagovoriti se; —lich izgovoriv, izreciv.

Aus-ſpreizen etw. razapeti, razširiti, razastrieti; razbočiti; die Flügel a. razkriliti se, razastrti se; die Arme a. ruke razširiti; die Füße a. razkoračiti se, razkračiti noge; ſich a. razkereveti se, razkraviti se; -ſpreizung razapinjanje, razpon; razkorak, razkračenje; —ſprengen izbiti, odbiti, izlomiti; Waſſer a. razprskati vodu; ein Gerücht a. razglasiti; man hat ausgeſprengt glasa se; pukao je glas; ein Pferd a. pognati konja u skok; —ſpringen skočiti, doskakati; ſich einen Fuß a. skačuć izmaknuti, sglobiti, šklecnuti nogu; ein Glied aus der Kette iſt ausgeſprungen odkopčilo se; razkinula se, razpukla se kopča; der Wein ſpringt aus grožđje se osipa; (v. Glas) odkrhnuti se;

Digitized by Google

(v. Auge) frenuti; (v. Faßdauben) nadmuti, naduhnuti se; (v. Stahl) izkrhati se, izpasti; (v. Kaſtanien) pucati, komičiti se; kesten reži; ſich a. naskakati se; —ſpritzen prsnuti, izprskati; (mit einer Spritze) štrcnuti, štrcati; etw. a. oprskati, oštrcnuti, izštrcati; das Waſſer aus dem Munde a. prskati na usta vodu; Feuer a. polijati, pogasiti oganj; eine Wunde a. izprati ranu; Alles a. izprskati; prsnuti, vrcati; (aufhören zu ſpr.) doprskati, doštrcati; —ſproſſen izniknuti, poniknuti, izrasti; tjerati, praskati, izbijati; izmiljeti; es ſproſſen friſche Triebe aus der Wurzel aus drvo milji; drvo se je omladilo; —ſproßling *m.* mladica, mladika, praska.

Ausſpruch (-es, M. Ausſprüche) izriek, izreka; mnenje, sud; richterlicher A. presuda; ärztlicher A. liečnička izjava; einen A. thun izreći; durch einen A. zu erkennen dosuditi.

Ausſprudeln ključati, izvirati; (Waſſer) aus dem Munde a. prsnuti vodu na usta; šikljati, ključati, provrieti, provirati; (aufhören zu ſprudeln) došikljati, doključati; —ſprühen sipati, vrcati; (v. Vulkan) siptjeti, soptiti, soptjeti; dovrcati, dosipati.

Ausſpül-en etw. izmiti, izplakati; ein Faß (mit warmen Waſſer) a. zapariti sud; Wäſche a. oplahnuti rublje; ſich den Mund a. oprati si usta; der Fluß hat das Ufer ausgeſpült potok je podrovao, podronio, odnio obalu; —icht *n.* pomije; —ſtoff *m.* praćak, perilo.

Aus-ſpünden ožmurati, oplatiti; —ſpüren iztražiti; nanjušiti; donjušiti; —ſtaffiren ukrasiti, izkititi; Jemanden a. opremiti, spremiti, opraviti, dati joj ruho, spraviti; —ſtaffirung *f.* sprem; voll A. puna spremi, puna ruha; —ſtämmen izkoréniti, s korenem izvaditi; —ſtampfen iztabati; den Dreſchplatz a. nabiti gumno; die Körner auf der Stampfe a. ostupati, ostupkati, stući.

Ausſtand (-es, M. Ausſtände) *m.* zaostatak (od duga), novci na dugu, dug; Ausſtände einziehen iztjerivati zaostatke; Intereſſen-A. zaostale kamate.

Ausſtänd-er (Baum) *m.* priesad; —ig *adj.* neizplaćen, nenaplaćen, zaostao na dugu; -ige Intereſſen zaostale kamate; —ige Gelder vjeresija, novci na dugu.

Aus-ſtänkern etw. ogaviti, opoganiti, zasmraditi; (auswittern) nanjušiti; —ſtapeln skladati; iztovariti, izkrcati; —ſtärken naškrobiti, poškrobiti.

Ausſtatt-en obskrbiti; eine Tochter a. spremiti, opremiti, opraviti kćer; mit Putz a. izkititi, nakititi; von der Natur ausgeſtattet od prirode nadaren; —ung *f.* obskrba; (eines Buches) vanski ures, nakit knjige; A. (der Gemälde, eines Drama ꝛc.) ures, ureha; A. der Braut oprema, sprem; —ungs- obskrbni.

Ausſtäu-ben izprašiti; ein Zimmer a. sobu pomesti, izmesti; -bern iztražiti, pretražiti; (waidm.) iznjušiti; —pen izšibati; izšibati pa protjerati; (Kleid) stepsti; —pung f. šibanje.

Ausſtechen etw. izbosti, izbadati; die Augen a. izvaditi, izkopati oči; mit den Schnabel a. izkljuvati; das Genähte a. razporiti, razparati; e. Flaſche Wein a. iztrusiti bocu vina; Erde a. izriti, izrovati, izkopati zemlju; (beim Handwerk) skrojiti, izrezati; einen a. podrovati koga, izrinuti koga iz milosti.

Ausſteh-en stojati vani, na polju; die Meſſe a. biti kod ciele mise; die Lehrjahre a. izučiti se, odslu-

Digitized by Google

žiti naukovne godine; mit Waare a. biti s robom na sajmu, tržiti; Hitze a. podnositi, podnieti vrućinu; Kälte a. zimiti; Schmerz a. bolovati, podnositi bol; das iſt nicht auszuſtehen to je nesnosno; ausgeſtandene Gefahr pretrpljena pogibelj; die Strafe a. pretrpjeti, izdržati kaznu; —ende Forderungen zaostale tražbine; -endes Geld haben imati na dugu novaca; —lich *adj.* snosljiv, podnosljiv.

Ausſtei-fen etw. skrutiti, skorititi se; (v. män. Glied) resa se nabingerila; Wäſche a. naškrobiti; einen Brunnen a. studenac iščistiti; —gen izlezti, izstupiti; aus dem Wagen a. sići, silaziti s kôla; aus einem Kahne a. izaći iz čamca; —gepläţ *m.* silazište; pristupak; pristanište.

Ausſtekken iztaknuti; mit Pfählen a. nakolčiti, zabadljati, naznačiti, obilježiti medju; den Zehnt a. odlučiti desetinu; ein Ziel a. odrediti, naznačiti cilj, srce; prsten (in Sinj); Fahne a. izperiti, iztaknuti zastavu.

Ausſtell-bar *adj.* izloživ; —en etw. izložiti, izlagati van, napolje metnuti; auf verſchiedene Orte a. razastavljati; einen auf die Schandbühne a. staviti koga na sramotište; Urkunde a. sastaviti listinu; einen Schein, Revers, Wechſel a. izdati, dati od sebe pismo, priznanicu, mjenicu; e. Fehler a. kuditi, prigovarati, spočitavati; ein Vorhaben ganz a. odumiti, predomisliti se; Waaren zum Verkauf a. izložiti robu; Jemanden in Gefahr a. staviti koga u pogibelj; ſich der Gefahr a. ići u pogibelj; daran iſt nichts auszuſtellen tomu nema prigovora, to se nemože kuditi; (aufſchieben) odgoditi, odložiti; —er *m.* izdatelj; (merk.) A. eines Wechſels izdavac, izdatnik (mjenice); A. einer Urkunde izdalac listine; A. (für eine Induſtrie- o. Kunſtausſtellung) izložitelj; —ung *f.* izlaganje, izloga, izložba; A. der Wachen postavljanje straže; A. eines Wechſels izdatba mjenice; (Ausfertigung) sastavljanje, opravak; (Rüge) priekor, kudnja; (Aufſchieben) odgoda, odlaganje; A—en machen prigovarati čemu, kuditi što; —ungs- izložbeni, izložni; —ungsgebäude *n.* izložište, izložbena sgrada; —ungsmedaille izložbena kolajna; —ungsſaal *m.* izložnica.

Aus-ſtemmen izdubsti (dlietom), izdljetiti; —ſterben izumrieti, pomrieti; die Stadt iſt wie ausgeſtorben u gradu je mirno kao na groblju; —ſteuer *f.* oprema, sprem (sprêmi), ruho; vjeno; —ſteuern *v.* Ausſtatten; —ſtich *m.* (am Gebäude) spust; —ſtikken izvezti, dovezti; —ſtöbern einen iztražiti; das ganze Haus a. prekopati, preiskati, pretražiti, razvidjeti svu kuću; (waidm.) iznjušiti, nanjušiti; —ſtochern sparati; die Zähne a. pročačkati; izačačkati, izkaljkati zube; —ſtopfen eine Ritze zatvrditi, zabrtviti, začkati, zataknuti pukotinu; mit Stroh a. nabiti, izpuniti, napuniti, nadjenuti slamom; ſich a. nabiti se, nadjenuti se, izpuniti se; nakljukati se; —ſtopfer *m.* nabijač, nadjevač.

Ausſtoß *m.* izriv, izturanje, izguranje; (b. Fechten) nasrt; izbačaj; (des Bieres) izliev, izdatak; —en etw. izrinuti, izturati, izgurati; mit Hörnern a. izbosti; Reben (Schimpfreden) a. psovati; Bier a. izkozlati, rignuti pivo; (Gerb.) das Leder a. ostrugati kožu; einem ein Auge a. izbiti komu oko; den Teig a. izgnječiti tiesto; (ausſchließen),

Digitized by Google

izbaciti, izagnati, protjerati; dem Fasse den Boden a. odadniti, razadniti bačvu; den Meiler a. razturiti ugljevnik; die Gänge im Garten a. staze u vrtu ostrugati, očistiti; Seufzer a. uzkliknuti, uzdahnuti, uzdisati; einen Schrei a. viknuti; einen Wehrruf a. jauknuti; Flüche a. kleti; (im Fechten) nasrnuti, odbiti; ein Fenster a. razbiti prozor; —er *m.* turač, gurač; —hobel *m.* (Buchb.) blanjušić; —ung f. eines Lautes bêk, grâk.

Ausstrahlen (von der Wärme) puštati toplinu; žariti; *A. n.* žar, žarenje.

Ausstreich-eisen (Gerb.) gladilica; (b. Tuchsch.) ježilo; češljužina, češaljica; —en izgladiti, ugladiti; eine Furche a. izravnati, zasipati brazdu; zabrazditi; mit der Feder a. prekrižiti; sbrisati; (b. Weißg.) die Felle a. kože raztezati; Wäsche a. rubine izgladčati; eine Schuld a. sbrisati dug; mit Ruthen a. izšibati; (aufputzen) izkititi; (loben) hvalisati, veličati; (bestreichen) omazati, izmazati; (fig.) skitati se, klatariti se.

Aus-streifen etw. izstrugati; das Leder a. omezdriti kožu; četkovati; —strekken raztegnuti, razapeti, otegnuti, otezati; opružiti, opružati; die Zunge a. jezik izplaziti; die Arme a. ruke spružiti, razširiti; ruke šire u lica se ljube; die Flügel a. razkriliti se; Glieder a. pretezati se; Eisen a. željezo raztanjiti, razvući, potanjiti; die Hand a. pružiti ruku; sich a. pružiti se; izvaliti se; izkobeljati se; razvaganiti se; razkraviti se; lipsati; —streuen etw. razsuti, razsipati; raznieti; ein Gerücht a. razglasiti; Brandbriefe a. požarske prietnice razposlati; den Samen der Zwietracht a. posijati razdor, neslogu.

Ausstrich (ohne Mehrz.) *m.* gladjenje, mezdreuje, raztezanje; —holz *n.* gladilo.

Aus-striegeln nacrtkati; očešljati; —strömen izvirati, prolievati se, proteći; (v. Menschen) sgrnuti se, izvrviti; der Fluß strömt aus rieka se lieva; izlieva; *A. n.* izliev; studiren etwas izmisliti, izdumjeti, izdumiti, izdumčati, izmudriti, izmozgati, proučiti koga; (aufhören zu st.) izučiti knjigu, dovršiti nauke; —stürmen provaliti; prosrnuti; (v. Gewitter) bura se utoli, stiša (fig. v. Menschen) izbiesniti, dobiesniti, dogoropaditi; —sturz *m.* izpad, izvala; —stürzen prevaliti, izvrnuti; das Wasser a. proliti vodu; ein Glas Wein a. izcjedili čašu vina; izkapiti ju na dušak; sich einen Arm a. izčasiti si, šklecnuti si ruku; (fig.) posrnuti, provaliti; —suchen iztražiti; das Beste a. izabrati najbolje; Alles a. sve pretražiti, preiskati, prekopati, razgledati; pronaći; ausgesucht na izbor, po izboru; —täfeln popločati; —tanzen naplesati se; doplesati; doigrati; sich a. naplesati se, naigrati se; —tapezieren posaživati, sagovi zastrti.

Austausch *m.* zamjena, razmjena; —bar *adj.* zamjenljiv, razmjeniv; —en etw. zamjeniti, razmjeniti, izmjeniti, dati na razmjenu; seine Gedanken a. priobćiti, sobćivati si misli; einen Ring gegen eine Taschenuhr a. dati prsten za uru.

Auster f. (M. -n) kamenica, ostriga; *A. m.* (It.) jug, južni vjetar; —bank f., —grund *m.* kamenište; —fänger, —fischer *m.* ostrigar; —händler, —mann *m.* ostrigarnjak.

Austerität (It.) gorkost, trpkost, oštroća, neprijaznost; namr-

Digitized by Google

godjenost.

Auſter=laich plod ostrîga; —**muſchel** —**ſchale** f. ljuštura od ostrige; —**ſtein** *m.* okamina ostrižna; —**vogel**, —**freſſer** *m.* morska svraka.

Aus=thauen okopnjeti, otopiti se; —**theeren** opaliti; osmoliti.

Austheil=bar razdatljiv; razdjeljiv; —**en** razdieliti, izdieliti, razdati; **Befehle** *a.* zapoviedati.

Aus=thun etw. odložiti; ein **Kleid** *a.* svući; **Schuhe** *a.* izuti se; **Geld auf Zinſen** *a.* pozajmiti, dati novce na dobit; einen **Fleck** *a.* očistiti mrlju; **Licht** *a.* ugasiti, utrnuti svieću; (**ausſtreichen**) eine **Schuld** *a.* izbrisati, izpisati dug; —**tiefen** izkopati, izdubsti; -**tilgen** izkoreniti, iztrebiti, zatamaniti, zatrti; —**toben** izbjesniti, dobiesniti, izgoropaditi; (fig.) utišati se, utažiti se; **ſich** *a.* nabiesniti se; **die Jugend muß** *a.* mladost mora skipljeti; —**traben** izkasati; ein **Pferd** *a.* laſſen dati konju pokasati; dokasati.

Austrag *m.* razprava, riešenje; —**en** iznieti, iznositi; **Briefe** *a.* raznositi listove; **die Amtsgeheimniſſe** *a.* razglasiti uredovne tajne; einen **Streit** *a.* poravnati pru; **die Leibesfrucht** *a.* donositi; ein **vollends ausgetragenes Kind** zrelo diete; donošče; **nicht** *a.* **Kind** nedonošče; **wie viel trägt es aus?** koliko je toga? koliko sve čini? er **mußte das Bad** *a.* na njem su se slomila kola; osta na ejedilu.

Aus=träger *m.* pósao, raznositelj; **A. der Briefe** listonoša; (fig.) klevetnik; -**trägerin** raznositeljica; klevetnica; palavorda; —**trauern** dotugovati, odžaliti, svući crninu; —**träufen** izkapiti; -**treiben** iztjerati, iztjerivati, izagnati, izgoniti; einen **Keil mit dem andern** *a.* klin klinom izbijati; —**treiber** *m.* izgonilac, izgonitelj, pogonac, pogončik, izgonač, pastir, čobanin; -**trennen** razporiti, odparati.

Austret=en etw. iztabati; **Schuhe** *a.* razhoditi, razgaziti; **krumm** *a.* izheriti, izvinuti, izkriviti; **aus der Gerichtsſitzung** *a.* izstupiti iz suda; **Weintrauben** *a.* sgnječiti, spreštvati, sgaziti groždje; **aus einem Verein** *a.* izpisati se iz družtva; **der Fluß iſt ausgetreten** rieka je zaplavila, izlila se; poplavila; (v. Getreide) ovršiti; **die Gedärme ſind ausgetreten** izvališe se crieva; *a.* uteći, pobjeći, uskočiti; izići, stupit iz česa; —**er** *m.* gnječilac; prebjeg, uskok.

Aus=trieb (M. -e) *m.* izgon, izgonitba.

Aus=trillern doćurlikati; —**trillern** dogundrati, dopjevakati, dopjevušiti.

Aus=tritt *m.* izstup, izlaz, izlazak; (Balkon) triem, shod; **A. der Waare** izvoz robe; **A. in der Sternkunde** (von Verfinſterungen) izhod, izlazak.

Austritts= izlazni (**Ausfuhr=**) izvozni; —**ort** *m.* izvozište; -**bollete** f. izvozniea.

Austrocknen izsušiti, posušiti; **die Sonne trocknet aus** sunce suši; **bis Ende trocknen** dosušiti; **die Wunde** *a.* otrti ranu; ein **Glas** *a.* obrisati čašu; (**ſich** *a.*) osušiti se; (Teich *a.*) usahnuti, presahnuti; —**ung** f. sušenje, presušenje; presisanje.

Austrom=meln razbubnjati, razglasiti bubnjem; —**peten** raztrubiti; (fig.) razglasiti.

Aus=tunken poumakati, izumakati; —**tuſchen** iztušati, natušati.

Ausüb=en (eine **Kunſt**) baviti se umjetnošću; (ein **Geſetz**) vršiti, izvršivati, izpunjavati, izpuniti zakon; ein **Recht** *a.* uživati pravo; ein **Handwerk** *a.* tjerati zanat;

Digitized by Google

seinen Verstand a. razum vježbati, oštriti, brusiti, uvježbati, izbrusiti; Heilkunst a. liečiti; Gerechtigkeit a. pravedan biti; pravdu krojiti; Rache an einem a. osvetiti se komu; Rechtspflege a. dieliti pravdu, suditi; Verbrechen a. činiti, počiniti zločin; Betrügereien a. varati; —ender Künstler radeći umjetnik; —ender Advokat djelujući, poslujući odvjetnik; —er *m.* izvršitelj, vršitelj, vršilac; —ung *f.* zanatovanje, vršenje, tjeranje (zanata); opravljanje, izpunjavanje, bavljenje; ein Gesetz in A. bringen uvoditi, uvesti zakon u život; —ungsgerechtigkeit *f.* pravo tjeranja, izvršavanja; —ungsmaschine *v.* Arbeitsmaschine.

Ausverkauf *m.* razprodaja; —en alles sve razprodati.

Aus=wachsen izrasti, odrasti, dorasti, dospjeti; das Getreide ist ausgewachsen žito je proraslo; (von Menschen) ogrbaviti; —wagen (sich) smjeti, usuditi se; —wägen izmjeriti; —wahl *f.* izabiranje, odabiranje, izbor; einem steht die A. einer Sache zu njetko ima pravo izbora, njetko može izabirati; gute A. treffen dobro izabrati, izabirati; —wählen probirati, izabrati, izabirati; —wähler izbirač, probirač; —wachseln izklamitati.

Auswal-ken (Tuch.) ovaljati; —len izšetati se; (wallfahrten) otići na proštenje; —zen izvaljati, razvaljati.

Auswälzen izkoturati, izvaljati.

Auswander=er *m.* odseljenik, izseljenik; odieljenik; uskok; —n odseliti se, seliti; das ganze Dorf ist ausgewandert selo se je razselilo; —ung *f.* odseoba, seoba, seljenje; —ungsgesetz zakon o seobi; —ungspaß *m.* seobnica, seobni list, seobna putovnica.

Auswärmen ugrijati, razgrijati; (Berg.) žariti, usjati.

Auswärt=ig vanjski, izvanjski, inostran, inozemski; Minister des —igen ministar vanjskih poslova; —iger Wechsel vanjska, stranska mjenica; —iger Krieg rat u tudjini; —ige *m.* inostranac, tudjina, tudjinac, *f.* inostranka, tudjinka; —s *adv.* vani, izvana, napolju, spolja; (an einem andern Ort) na strani; (in der Fremde) u tudjini; —s beugen izkriviti; —swenden izvrnuti.

Auswasch-en izprati, izpirati, oprati; (das Gesicht) umiti, umivati se; der Regen hat den Weg ausgewaschen izderala kiša put; das Ufer a. podrovati, podlokati obalu; —ung *f.* izpiranje, umivanje, podrov; —gefäß praonik;

Auswässer=n smočiti; razvodnjeti, odsoliti; —ungsflüchtigkeit močevina.

Ausweben tkati, otkati, dotkati, dotkivati.

Auswechs=el izmjena, razmjena; promjena; —eln izmieniti, razmieniti, razmienjati, razmienjivati; die Gefangenen a. zamieniti zarobljenike, sužnje; einen Gulden a. razbiti forintaču; die Erklärung bei Traktaten a. izmieniti dogovorne listove; —ler izmjenjač, razmjenjač; —lung *f.* izmjenjivanje, razmjenjivanje, izmjena, razmjena; —lungsvertrag *m.* pogodba o izmjeni.

Ausweg *m.* izlaz, izhod; (fig.) es war kein anderer A. nebi druge pomoći; er hatte keinen A. nebi mu kud ni kamo; wir haben keinen A. nema nam spasa.

Ausweh en izpuhnuti, izdahnuti ugasnuti, izpuhati, izduhati, dopiriti.

Ausweich=en umekšati, izmekšati; (im Wasser) razmočiti izmočiti, razkvasiti, nakvasiti, ukvasiti;

Digitized by Google

einem a. ukloniti se, uklanjati se, ugnuti se, ugibati se (komu) kloniti se (koga), bježati od koga, varaknuti, varakati; (v. Füßen) pokliznuti se, omaći se, omaknuti se; zwei Wägen können ſich a. dvoja kola mogu proći; (Muſ.) preći, prelaziti na drugi glas (ton); —platz sklonište; —ung uklanjanje, ugibanje, uklon.

Ausweiſen (wdm.) izporiti, izvaditi drob, poriti; (ausſhüten) popasti; (ausſäten) oplieti, oplieviti; —hen posvetiti, svetiti; —nen izplakati; ſich die Augen a. plakati bez prestanka; ſich a. naplakati se.

Ausweis izkaz; (Verzeichniß) kazalo, popis; (Bollete) pokazka; —bogen izkazni arak, izkaznik; -en (die Einbringung der Klage) izkazati predaju tužbe; die Unkoſten a. izkazati trošak; einen aus einem Orte a. odpraviti; iztjerati, izagnati koga; ſich mit etw. a. izkazati se čim; ſich mit einem Scheine über etw. a. nješto pismeno dokazati; die Zeit wird es a. vrieme će pokazati; ein Ausgewieſener protjeranac, izagnanik; —gut n. (b. Eingang) izkazna roba (na ulazku); —lich poleg izkaza; —los bez izkaza; —loſigkeit f. bezizkaznost; wegen A. einen verhaften zatvoriti koga radi nestašice izkaza; zatvoriti koga, što nemože dokazati tko je i odkud je; —ſchein izkaznica.

Ausweißen obieliti, pobieliti, okrečiti.

Ausweiſung f. odprava, izagnanje, prognanje; (Zeugniß) svjedočba, svjedočanstvo; —skolonne, —kolumne izkazni stupac.

Ausweiszettel izkazni listak (cedulja.)

Ausweit-eiſen razpon; —en razširiti, raztegnuti.

Auswendig vanjski, spoljašnji; *adv* izvana, spolja; —lernen učiti se na pamet; —herſagen kazati na izust, iz glave.

Aus-werfen izbaciti, izbacivati, izvrgnuti; Blut a. krv hrakati, bacati; der Berg wirft Feuer a. iz ove gore sipa ili skače vatra, ova gora sopti; (beſtimmen) ustanoviti, odrediti, odmjeriti, osjeći eine Summe a. (Kfm.) njeku svotu odmjeriti; ausgeworfene Beſoldung ustanovljena, odredjena plaća; das Netz a. razapeti mriežu; (b. Fiſchf.) metati, bacati mriežu; den Anker a. spustiti kotvu; einen Haſen a. izporiti zeca; ein Pferd a. podmetnuti konja; das Pferd wirft gut aus konj dobro premeće nogama; die Unruhe wirft gut aus šetaljka (kimalo) se dobro njiše; (b. Kartenſpiel) prvi bacati, biti na redu; —werfung izbacivanje, bacanje, razbacivanje; —wetzen izbrusiti, izoštriti; izlizati se, izkresati se; izglodati; —wichſen izvoštiti; (fig.) izvoštiti, stući koga; —wiegen *v.* Auswägen; -wickeln (ein Kind) razviti, razvijati diete; ſich a. izplesti se, izkobeljati se; --winden (ein Kind) izvaditi diete iz povoja; —winden (einen verſunkenen Wagen) izvući, izvitlati zagrezla kola; einem aus der Hand a. oteti komu šta iz ruke; Waſſer a. izcijediti, izviti, izažeti, izažimati; den Säbel a. izbiti, iztepsti sablju iz ruke; ſich a. oteti se, izvući se, izmaći; —wintern prezimiti, prehraniti.

Auswirken (weben) otkati, satkati; den Huf a. obrezati kopito; einen Ochſen a. izvaditi drob iz vola; Teig a. testo ugnječiti, umiesiti; etwas a. izposlovati, opraviti, izraditi, učiniti; ein Amt a. pribavati, izhoditi službu; die Arznei hat ausgewirkt liek je prestao djelovati.

Digitized by Google

Auswir-ren razmrsiti, razmršavati, odmrsiti; —tſchaften dogospodariti.

Aus-wiſchen izbrisati, otrti, obrisati, očistiti; (fig.) einem die Augen a. zamazati, obsjeniti, zavarati, komu oči; —wiſcher *m.* otirač, obrisalo; —wittern izvjetriti, raztrošiti; (ausſchnüffeln) nanjušiti, našunjati; ſich a. raztrošiti se; es hat ausgewittert izgrmilo je; —witzen izoštriti, domudrovati; —wölben presvoditi, svoditi; (vollends wölben) svesti; —wölbung *f.* svodjenje; —wuchs *m.* (das Auswachſen) klicanje, prorast; (an Bäumen) kvrga, kila, čvoruga; (am Menſchen) guka; (Höcker) grba; (an Knochen) mrtva kost; (der Einbildungskraft) utvara; —wühlen izrovati.

Auswurf *m.* izmet, izmetak, izvržak; (vom Speichel) pljuvačka; (aus der Bruſt) hrakotina; A. des Blutes bacanje, hrakanje krvi; A. des Vulkans sopot, soptanje; A. der Menſchheit izrod čovječanstva, gad ovoga svieta, ljudski izmet.

Auswurfsſchaufel smetnjača (lopata za smet); vijača.

Auswürf-eln izkockati; dobiti na kocke; —ling *m.* izmet, izmetak, izvržak.

Aus-würgen izrigati, izgrcati, nadaviti se; —wurzeln izkoreniti, izčupati s korenom, izkrčiti; (fig.) utamaniti, iztriebiti; —würfen dobiesniti, izbiesniti se, nabiesniti se, umiriti se.

Auszahl-bar izplativ, izplatan; —en splaćati, naplatiti, naplaćivati, izplatiti; eine Summe an jemd. a. izplatiti komu njeku svotu.

Aus-zahler *m.* platac, plaćalac; —zahlung f. izplata, izplaćanje; —zähneln nazubčati, nazubiti; —zahnen dobiti sve zube; —zanken izkarati, izpsovati; prestati se svadjati, nasvadjati se; —zapfen iztočiti, točiti; —zaubern izvračati, izčarati, izbajati, nabajati; —zaudern prestati oklevati, proći se oklevanja, ogužanja; —zäunen odgraditi; —zehenten podesetinjati; podesetkovati; pobrati desetinu; a. *v.* bezimiren.

Auszählen sbrojiti, pobrojiti.

Auszehr-en iztrošiti, potratiti; wir haben uns ganz ausgezehrt sasvim smo se iztrošili, uništili smo se; sahnuti se, sušiti se; er iſt ganz ausgezehrt suh je kao štuka, trta; sama ga je koža i kost; —ung *f.* trošenje, mršanje; sušica, suhobolja, suha bolest, suhorača.

Auszeichn-en odlikovati; naznačiti, zabilježiti; narisati, nacrtati, izpisati; in öffentlichen Büchern a. u javne knjige što upisati, ubilježiti; ſich a. odlikovati se (čim); izkazati se; opošteniti se; osvjetlati si lice; —ung *f.* naznaka, naznačivanje, zabilježenje (u javnih knjigah); A. eines Bildes izcrtanje, docrtanje; A. eines Menſchen odlikovanje, odlika; —ungſucht *f.* pohlepa za odlikovanjem.

Auszeideln podrezati, kopiti (pčelca).

Auszieh- (in Zuſamm.) izvlačni; —en izvući, izvlačiti; iztegnuti, iztezati; izteglti; otegnuti; iztrgnuti, iztrći; das Schwert a. trgnuti, izvaditi mač; den Rock a. haljinac svući; Schuhe a. izuti, izuvati cipele; (fig.) er hat die Kinderſchuhe noch nicht ausgezogen još nenosi gaćá; einen Zahn a. izvaditi zub; Unkraut a. čupati, plieviti korov, drač; den Schuh a. izvući naboj; jmd. a. oglobiti, globiti, guliti koga; ſchriftlich a. izvaditi, izpisati; die Wurzel a. naći, vaditi, tražiti ko-

Digitized by Google

ren; (bestilliren) peći; die Farben a. izvaditi mastilo, krasu, šaru; aus einer Wohnung a. odseliti, odseliti se, preseliti se; mit Sack und Pack ausrücken (mil.) izaći sa svom spremom; die Pferde zogen aus konji se oteli; —er *m.* (v. Stiefeln) izuvalo; (Stoppel-) čepalj; (epimator) izvadnik; (Ausschreiber) prepisač; —kammer f. svlačionica; —streitsachen seobena pravda; Verfahren in A. postupak u seobenoj pravdi; —tisch *m.* razvlačnjak, stol na pera, krila.

Aus-zieren izkititi, ukrasiti, uresiti; —zimmern iztesati, otesati; (Brgb.) poduprieti; dotesati; —zirkeln okružiti, ošestariti; -zischen izpsikati, psikati (komu na sramotu); —zischung f. psikanje.

Auszug (Ausziehen) izlazak; odlazak, polazak; (aus der Wohnung) seliti se; (Extract) izvod, izvadak; (Epitome) jezgra; (aus der Pflanze) ocjedina, izvarina; A. im Schranke sunja, sunjica.

Auszug-el izvadak, odpis računa; —ler *m*, selac, selilac, selitelj.

Auszug-macher skratilac, izvadilac; —mehl *n.* cviet od brašna; —smäßig, —sweise *adv.* u izvodu; u izvadku; (mittheilen) priobćiti jezgru, u kratko; —szeit f. seobeno doba, doba seobe (seljenja).

Aus-zupfen izčupati, izčehati, izčijati; razčupati, razčehati, očinkati; —zwicken izštipnuti, izštipati; doštipati; —zwickung *v.* Ausschieferung; —zwingend prisiliti, iztjerati, izgoniti; ein Geständniß a. siliti na priznanje, na odaju.

Authal *n.* poriečje.

Authent-isch vjerovit, vjere dostojan, istinit; —izität vjerovnost.

Auto-chthone urodjenik; —da-fé *n.* paljenje, sažeg krivovjeraca; —didakt *m.* (gr.) samouk; —didaktisches Kind samouče- (eta); —gnosie f. poznanje samoga sebe; —graf, —grafisch vlastnoručno; —krat, —krator *m.* samovlastnik, samodržac, samovladalac; —kratie *f.* samovlada; —mat samogib, samogibac; samokret; -nomie samostalnost; die A. der Gemeinde samouprava, samovlast, samosvojnost občine.

Autor *m.* početnik, pisac; —isiren jmd. zu etw. ovlastiti koga čemu, dati njekomu punomoć, vlast; —ität *f.* vlast, uglednost; ugled; gesetzliche A. zakonita vlast; eine unter öffentlicher A. ausgestellte Urkunde javnom vlasti izdana izprava (listina); eine A. sich anmaßen prisvajati si vlast; A. uredovna osoba; (Fachautorität) uglednik; —itäten *pl.* vlast, poglavarstvo, dostojanstvo; —schaft *f.* spisateljstvo; er verläugnet seine A. taji svoj posao, taji da je to i to . . . .

Auvogel *m.* (Motacilla luscinia) slavulj-pjenica.

Avanc-ement (fr.), *n.* povis, povišnja, povišivanje; —iren biti povišen, doći u veću službu, čast.

Avant-corps *n.* (fr.) prednji sbor; —coureur *m.* (fr.) glasonoša, glasnik, ulak; prednost; -garde predhodnica, predvoj, prednji voj, prednja četa.

Avarie *f.*, Havarie pomorska šteta.

Ave Maria! (It.) zdrava Marija!

Avis, (*n.*) -so *m.* (fr.) glas, objava, obznana; laut A. po naredbi; —brief, —obrief *m.* doglasnica, objavnica; —iren (b. Handelsleuten) doglasiti, dati glas, obznaniti; —sschiff *n.* doglasni, prijavni brod.

a vista (kaufm.) na vid, od oka; mahom.

Avitizität f. djedinstvo; —srecht

Digitized by Google

djedinsko pravo, doživotno pravo.

Avokazion *f.* odaziv, opoziv; tražbina, priziv; želja da se nješto povrati.

Axe (Achse) *f.* os, osovina.

Axiom *n.* (gr.) zasada, pranačelo; osnova.

Axt f. sjekira; (breite) širočka, bradva; (ſchmale) tesačka; eine A. ſtielen nasaditi sjekiru; -blatt *n.* pero (od sjekire); —rükken *m.* uši, ušica (od sjekire); -ſtiel *m.* toporište, sjekirište.

Aya f. pestinja, dadilja, dojkinja; uzgojiteljica.

Ayo *m.* uzgojitelj.

Azalea f. (Azalea pontica) (crnomorski) odur.

Azidität *f.* (lt.) kiselost.

Azot *n.* tonjik, dušik.

Azung, Aezung *v.* Aetzung.

Azur lazur; (Farbe) lazur, sinje; —blau lazuran, sinji.

B.

Baar *v.* Bar.

Babel *n.* (hebr.) babilon; metež, nered.

Baben *m.* bundeva.

Bach *m.* potok; (großer) potočina; (kleiner) potočić, potočac; -amſel *f.* vodeni kos.

Bachbunge *f.* potočna čestoslavica.

Bach=e *f.* divljača (svinja); —er *m.* vepar (divljak).

Bachfahrt f. jaruga.

Bach-fiſch *m.* potočna riba; —forelle f. navadna pastrma; —holunder *m.* udikovina; —hund *m.* vidrak (pas); —krebs *m.* (rak-) potočar; —kieſel *m.* potočnjak, oblutak, prúd; —mühle f. potočara (-vodenica); —mükke f. potočni komar; —müller *m.* vodeničar; (ſpöttiſch) žabar; -münze f. vodena metvica; —rinne f. potočište, struga; —ſand potočni piesak; —ſtelze f. pliska; (weiße) govedarka, tresorepka, vrtorepka, vrtoguz; (graue) siva pastirica; (gelbe) ovčarica; —thal *n.* dol uz potok.

Bachus Bako; (ſcherz.) vinko lozić; —feſt *n.* bakova svetkovina; —ſtab *m.* bakovo žezlo.

Bach=waſſer *n.* potočna voda, potočnica; —weide f. potočna vrba; —weiſe potokom, poput potoka.

Bächlein *n.* potočić.

Backen, Bäcker *v.* Bakken, Bäkker.

Bad *n.* kupelj; (warmes) toplice; (kaltes) mrzlice.

Bade= kupaći; topličnі; —anſtalt kupalište; —anzug *m.* kupaća oprava; —apparat *m.* kupaća sprava; —arzt *m.* topličnі, kupališni liečnik; —aufſeher kupališni nadzornik; —beſen *v.* Badequaſt; —buch kupališna, topлična knjiga, kupališnik; —bürſte f. kupaća četka; —diener *v.* Badeknecht; —frau kupeljarica; —gaſt *m.* kupalac, topličar; -geld kupalina; -haube kupaća kapa; —haus kupalište; —hemd *n.* kupaća košulja; -herr kupeljnik, topličnik; —hoſen f. kupaće gaće; —hut *m.* kupaći šešir, klobuk; —kleid *n.* kupaće odielo, ruho; —knecht *m.* kupeljar; —kur f. kupanje, toplice; eine —kur brauchen liečiti se kupanjem, u toplicah; —leben kupališni život; —liſte f. imenik topličarâ; —magd f. kupeljarica; —mantel *m.* kupaći plašt; —meiſter *v.* Badeherr; —n kupati, okupati; (ein wenig) prokupati; (v. Wilde) kaljužati se; (ſich) kupati se; ſich

Digitized by Google

in Wollüften b. plivati u razbludi; ſich in Thränen b. umivati se, oblivati se suzami; ſich im Blute b. ogreznuti u krvi; im Schweiße b. oblivati se znojem; —ordnung f. kupeljni, toplički red; —ort *m.* kupalo; toplice; —platz *m.* kupalo, kupke; —quaſt (Beſen) kupaća metlica (u parnih kupeljih).

Bader *m.* kupeljnik; (Schröpfmeiſter) kupičar, rožičar, krvar; —ei f. kupičarnica; —gerechtigkeit f. kupičarsko pravo; —gewerbe *n.* kupičarija.

Bade-reiſe put u kupelji; —ſaiſon f. kupeljno doba; —ſchiff *n.* kupaći brod; —ſchürze f. kupaća pregača, zapreg; —ſchwamm *m.* spužva; —ſtube f. kupaonica; —tuch *n.* otirač, otarak; —wanne f. kupatilo, kupeljnica, kaca, kada; —waſſer kupelj; —weib *n.* kupeljarica; —zimmer *v.* Badeſtube.

Babian badijan; —waſſer *n.* badijanovka.

Baffen štektati, škamutati, žavkati, ževkati, ževkariti.

Bäffchen *v.* Beffchen.

Bagage f. (fr.) prtljaga, pratež; (fig.) smet, glota; —wagen *m.* tarnice, pratežna kola.

Bagatelle sitnarija, sitnica.

Bagger *m.* (holl.), —maſchine jaružilo, dubilo (stroj za čišćenje, dubljenje rieka); (der damit umgeht) jaružar, dubilar; —n jaružiti, razglibiti; dubiti, čistiti riečište.

Bagno (it.) pomorska kazniona, tamnica.

Bähen grijati; Holz b. sušiti drva; kranke Glieder b. pariti; (reiben) trljati; (räuchern) kaditi; (dampfen) pariti; Brot b. pržiti, pripeći; —eſchnittchen *n.* prženica.

Bahn utrenik, prtina, utrvina; (Weg) put, staza; (zum Laufen) trkalište; (zum Reiten) jahalište; (am Hammer) glava; (aſtr.) putanja; —betrieb *m.* vožnja, poraba puta (željeznice); einem die B. verhauen zapriečiti komu put; (fig.) B. brechen prokrčiti, razkrčiti, proprtiti, krčiti, prtiti stazu; die B. ebnen utrti put; etwas auf die B. bringen izvaditi što na vidik; zametnuti, predložiti; —en (einen Weg) utrti put; ſich den Weg zum Amte b. prokrčiti si, otvoriti si put k službi; -frachtgelb dovozarina; —hof *m.* kolodvor, kolostaj, kolnica; —wächter čuvar, pazitelj (na željeznici); —wärter *m.* nadglednik (željeznice); jahalištar, jezdilištar.

Bahre f. nosila; skolke, odar; —enträger *m.* nosilac; —roſt *m.* suhomrazica, golomrazica; —tuch *n.* pokrov (mrtvački).

Bai f. zatok.

Bajazzo *m.* lakrdijaš.

Bajonett *n.* bodež, boda, bodalica; —anſatz *m.* bodežev, bodin zazubac; —bülle f. natikača; —ſchnitze f. bodina oštrica, oštrina.

Bak-apfel *m.* pečena jabuka; -bord *n.* lievi bok broda; —bordbug lievo pleće; —boſe (trog) naćve; —e *v.* Backen.

Backen peći; (Huhn) pržiti, frigati; (Obſt) sušiti; Seidenhäuschen b. moriti svilce; Steine b. opeke peći; —bart *m.* zaobrazci, zalizci, zabrčnjak, uzušnica; —bein *n.* jagodična, lična kost; —brüſe f. lična žliezda; —grube jaklica; -muskel f. nadimača (mišica); -nerve nadimač (živac); -ſchlag, -ſtreich pljuska, ćuška, tepuška; -ſtreif *m.* podbradnik; —taſche f. tobolac (lični); —thier *n.* labrnjak; —zahn *m.* kutnjak, kutni zub.

Bäcker *m.* pekar; B.- pekarski;

Digitized by Google

—bube, Burſch pekarski naučnik, sluga; —ei f. pekarija, pekarstvo; (Ort) pekarna, pekarnica, pekara; —geſell m. pekarski djetić (kalfa); —gewerbe n. —handwerk n. pekarija, pekarski zanat; —gewerk n. pekarstvo; —meiſter pekar; —ſchabe m. pekarski švaba, žohar; —ſcheibet m. prosijač.

Bäck-fiſch m. pržena riba; (fig.) podraslica; —form f. pecivno tvorilo; —gelb n. pekarina, pecarina; —gerechtigkeit f. pravo pekarije; —haus n. pećnica, mjesionica; —hitze jara; —ig bucmast; —kohle f. pekarski ugljen; —obſt n. suho voće; —ofen m. krušnica, krušna peć; —pfanne tava, ponjva, tiganja, —probe f. majstorsko pecivo; —ſchaufel krušnjak; —ſchüſſel f. lopar, lopata; —ſpeiſe f. pecivo; -ſtein opeka, cigla; -ſtube f. pekarna, pekarnica; —trog korito, naćve; —wert n. pecivo, tjestenina, kolači; B. von Zucker poslastice; —werkhändler kolačar; —zelt n. (mil.) pekarnički stan.

Balance fr. (ſpr. Balangs) tezulja, tegulja, težlja; ravnoteža; in der Balance pušku na prevjes, poklis; —ier m. tezuljar, težljar; sominjar; —iren držati ravnotežu, sominjati se; das B. izvodjenje ravnoteže; sominjanje; —irſtange sominjalo.

Balan-itis f. (Eichelentzündung) zažeg, zažac na glaviću, zapalenje glavića; —oblennorrhoea (med.) gnojenje glavića; —us f. (anat.) glavić.

Balcon *v.* Balkon.

Bald *adv.* brzo, skoro, na skorom; bald kommen odmah doći; b. darauf, b. nachher malo je vrieme postojalo; ſo b., als möglich brže, brže; b. ſo, b. anders sad ovako, sad onako; b. dieß, b. jenes sad ovo, sad ono; b. mehr, b. weniger sad više, sad manje; (beinahe) malo ne, mal' da ne, tek što ne; —ig *adj.* skor; —igſt *adv.* brže, brže bolje, čas prije.

Baldachin m. nebnica, nebo.

Baldrian m. (Gewächs) odoljen, kozlić; —öl odoljenovo ulje.

Balg (an Früchten) lupinja, ljupina, tapina, kožurica; (b. Gräſern) tulac; (b. Thieren) mješina, koža; (Schlangenb.) svlak, olelak, lilak, košuljica od zmije; (ein Kind) derište; —en (ſich) jakariti se, potezati se, hrvati se s kim; —angeſchwulſt *v.* guta; —enmacher mješinar; —entreter mjehogaža; —er m. hrvalica; —erei hrvanje; —frucht, —lapſel (bot.) mjehur.

Balken m. balvan, greda; ungezimmerter B. neotesan balvan; ſtehender B. stup; er lügt, daß ſich die Balken biegen laže sve, da se magla diže; laže, da od laži smrdi; —band n. vezica, svor; —bette strop od gredâ; —lante f. srh od grede; -teiler m. podrum od gredâ; -topf glava od grede; —recht pravo da se greda uz čiju stienu metnuti ili staviti može; -ſtein m. baba, kamen pod gredom; —wage brzoteg; bezman; (am Pfluge) gredelj; —werk gredje.

Balkig gredast.

Balkon m. shod.

Ball m. lopta, lapka; (b. Billard) kruglja; (Tanzfeſt) ples, B. geben prirediti ples.

Ballade f. balada.

Ballanzug m. oprava za ples.

Ballaſt m. pritega; (das Untaugliche) izmet, odmet; —en pritegu krcati; ein Schiff b. brod pritežiti.

Bällchen loptica; (v. Leinwand) pol trube, trubica.

Balle f. okrug, kotar.

Ballen lopta; (am Rapier) glavica;

Digitized by Google

(an Händen) debelo (izpod palca); (eine Waare) denjak, butura, tovar, bala; —en grudati, gvaljati; ein— smotati; die Faust b. stisnuti pestnicu; der Schnee ballt sich snieg se gruda; —binder *v.* Packer; —förmig loptast; —kraut trputac; —weise na denjke, na tovare.

Ballet *n.* kazališni ples, balet; —chor sbor plesni; —meister *m.* ravnatelj kazališnoga plesa (baleta); —tänzer baletni (kazališni) plesač.

Ball-gast *m.* plesalac; —geber *m.* davatelj plesa; —haus *n.* loptarnica; (zum Tanzen) plesalište; —holz *v.* Ballschlägel; —ismus posunčina, Vidov ples; —könig plesar; —königin prva, najljepša pljesačica; —on *m.* loptina; —ordnung plesni red; —ot *m. v.* Ballen; —ottage f., —ottement *n.* tajno glasovanje; —otte (Stimmkugel) glasovnica (-krugljica); (bot.) crnoglavac, modri tetrljan; —schlägel *m.* maška, pala; —spiel *n.* loptanje; —spielen igrati se lopte; —spieler *m.* loptač; —spielplatz loptište.

Balsam *m.* dragomast, balzam; (fig.) utjeha; —apfel *m.* strkanj, strkalj; —baum *m.* živičnik, dragomastnik; —blüthe *f.* miomirisan cviet; —duft mio miris, mioduh; —garben mirisna kunica; —geist živičnica, balzamova žesta; —holz *a.* živičina, balzamovina; —ine f. nizalica, liep čovjek; —ineae *pl.* nizalice; —iren dragomastiti, balzamovati; —isch *adj.* živičnav, dragomastan; ein —ischer Schlaf sladak san; —ita kaloper; —münze crvena metva.

Balustr-abe f. naslon prislon; stupovi (stupci) prislona; vrljike; —iren ograditi, udariti naslon; providiti naslonom, prislonom; ograditi vrljikami, ovrljučiti.

Balz f., das Balzen gazenje, parenje (povećih ptica); —en gaziti, pariti se (kod povećih ptica).

Bambus *m.*, —rohr trstina, bambus; palica od trstine; —zuckerm. trstinovina. [režanj.

Bämme f. die Brotschnitte križka,

Bammel kita; —n ljuljati se; (v. Füßen) gicati se.

Ban ban; (königl. Statthalter in Kroazien); —alrath banski savjetnik; (*coll.*) bansko vieće; —alregierung banska vlada; —altafel banski stol; —altafel-Assessor prisjednik bansk. stola.

Banane f. bananac (navadni).

Band *n.* vez, svez, veza, sveza, osuga; (ein Gewebe) privezaljka, vezanka, trak; (b. Wund.) zavoj, povoj; Baum- vez; Strohpoveslo; (an Gefäßen) obruč; Thür— kopčanica, baglama; (anat.) veza, tetiva; (am Gebäude) svor, svora; (Fesseln) zavezice, vezi; okovi, gvoždje; einen mit Fr. belegen svezati, okovati koga; das B. der Freundschaft prijateljska sveza; (bot.) lučica; B. (ein B.) vez; (Buch, Theil) svezak, knjiga, dio; —achat agat, prugasti bezdrak; —age f. Verband zavoj, obvezak; —agenband *n.* zavojnica; Bruch-b. podpasac; —agist zavojar.

Bändchen vezica; (Buch) snopić, svežčić.

Band-eisen plosnato željezo; (an der Thür) petlja; —elier *n.* prekoramica; —enfrei *adj.* razvezan, prost od okova; —fabrik vrpčara, vezičara; —förmig trakovit; —hacke sjekira; —haken (Haspe) petica, petić; Reif-zieher) natega, nategač, nategača, vuk; —händler vezičar; —holz obručni lies, obručevina.

Bändig ukrotljiv; einen Hund b. machen pripitomiti psa; —en kro-

Digitized by Google

titi, ukrotiti; (fig.) pokoriti; —er *m.* krotilac, krotitelj; -ung *f.* kroćenje, ukrota.

Bandit razbojnik, pustaija; —en-leben razbojničtvo.

Band-krämer vezičar; —marmor pojasast mramor; —meißel koso dlieto; --meſſer obručnjak; --nagel rožnjak; —natter vrpčasta guja; —nudel širok rezanac; —reif drven obruč; —ſchachtel vezčanica; —ſchleife šeput od privezaljke; --ſcheiben (der Wirbel) kolutna vezala; —treſſe podkita, resa; —weide *f.* bekva, potočna vrba, iva; —wurm ojadjelica, trakavica.

Bang-e bojazljiv; es iſt mir b. um ihn bojim se za njega; davor iſt mir b. od toga zebem; davor darf dir nicht b. ſein toga ti se netreba plašiti; es wird ihm angſt und b. bei der Sache strah ga hvata od toga; in —er Erwartung stežen sa strahom što čekati; —en plašiti se, bojati se; ſchreckliche Träume bangten mich strašan me je san mučio; -igkeit bojazljivost, nemir, tuga, tješkoba; voll B. pun straha.

Bank *f.* klupa; Sand im Meere greda, klupa, prud; B. von Auſtern ostrižište; b. Bienen podloga; b. Fleiſchern mesarnica, mesnica; (b. Hazard) banka; (Kreditanſtalt) novčara, banka; (im Bergw.) sloj; unter der B. liegen živiti u zapećku; durch die B. svesebice, bez razlike; auf die lange B. ſchieben odgoditi što; —akzie novčarna dionica; —anſtalt novčara; —arbeit sjedeći rad; —direktor ravnatelj novčare; —eiſen klupnjak.

Bänkel-geſang ulična pjesma; --krämer torbičar; —ſänger ulični pjevač; (fig.) stihotvorac.

Bankerott propad, bankrot; b. *adj.* propao; b. werden propasti; —ier propalica; —iren propasti, postradati.

Bankert *m. v.* Baſtard.

Bankett *n.* gostba; —iren gostbovati, gostovati; —irer gostbar; —ſaal gostbena dvorana.

Bank-fond novčarna zaklada; —gebäude *n.* novčarnica; —geſchäft *n.* novčarni posao; —gouverneur nastojnik novčare; —halter bankir; —hammer klupnjak; —haus *v.* Bankgebäude; —knecht mesničar; —lehne *f.* naslon (od klupe); —note banka, banknota; —obligazion novčarna obveznica; —ordt novčarna biljega; —ordnung novčarni rednik; —zettel *v.* Banknote; Bankſchrift novčarna zapisnica; -ſtube novčarna odpravnica; —währung novčarna vriednost, vriednota; —weſen novčarstvo; -zins najmovina od mesnice.

Bann *m.* progon, izagnanje, izobćenje; Kirchen- B. prokletstvo; in den B. thun prokleti, izobćiti; in den B. verfallen biti proklet, prognan, izobćen; B. (vlt.) sudno pravo, sud, pravomoćnost; —brief kletvenica, progonica, kletveni list; —beich *m.* gat; —en pribiti, pribijati; (zaubern) pribajati; Geiſter b. izgoniti duhove; einen aus der Stadt b. protjerati, izagnati, prognati iz grada; er ſteht hier feſtgebannt stoji ovdje, kao da se je okamenio; er iſt wie an ſie gebannt kao da ga je tko pribajao uz nju; —er *m.* zaklinjač, duhogonac; —er *n.* bojna zastava, steg; —erheer ustanak; —erherr stegovnik; —erin f. zakljinjalica; —erſchaft zastavničtvo; —fluch prokletstvo; —forſt branjevina; --gehänge zapis; --meile (der Stadt) kotar, okoliš, ogradje; —ſpruch osuda progonbena; (Zauberſpruch) basma; —recht pravo kaznenja; —ſtrahl *v.* Bannfluch; —ung izagnanje, prognanje,

Digitized by Google

proklinjanje; --wald *v.* Bannforſt —waſſer voda-branjevina, zagaćena voda.

Banque-route, routir *v.* Bankerott, —ier; —t *v.* Banket.

Banquier *m.* novčar; (Wechsler) mjenjač; (im Spiele) izplatnik, bankir; B- novčarski; --geſchäft novčarski posao; —haus mienjačnica; —proviſion novčarska opravnina.

Banſe f. parma, štedanj, štagalj; —n *m.* burag, trbušina; —n etw. slagati (snoplje) u parmu; —nſchwelle podsjek; —nwand (an der Tenne) živica, ograda, stobornica, plot; —r *m.* slagač; vezač.

Banſte f. (Handw. Flachs od. Hanf.) ručica (lana); povjesmo.

Banus *m.* ban; B. ſein banovati; —würde banstvo, bansko dostojanstvo.

Bar *adj.* gol; (leer) prazan; —es Geld gotov novac; gegen —e Bezahlung za gotovinu, za gotov novac; —zahlen platiti u gotovu; —er Unſinn puko bezumlje; aller Kenntniſſe b. bez ikakva znanja; —e Milch čisto mlieko; er nimmt es für —e Münze on to drži za istinu.

Bär *m.* medvjed, medjed, medo; (das Siebengeſtirn) veliki i mali medvjed, velika i mala kola; (mürriſcher Menſch) mumonja; einen —en anbinden nalagati, slagati komu što; (Eber) nerast; (mil.) zaplava.

Barake, fr. Baraque f. koljeba daščara; šatra.

Baratt-geſchäft zamjena trgovina; —iren na zamjenu trgovati; —rechnung zamjeni račun.

Barbar *m.* divljak, sirovnjak; (fig.) okrutnik; (Pferd) konj barbarski; —ei divljačina, surovost; (fig.) okrutnost; —iſch divljačan, surov, okrutan; (gram.) tudjinski, zanosni; —ismus zanos, tudjinski izraz.

Barbe f. mren, bradac; (an einer Haube) podbrad, podbradnik.

Bärbeißig pökarljiv, prašljiv, čandrljiv, przan.

Barbier *m.* brijač, (ver.) brica; B.-brijački; —beken *n.* sapunjača; —beſteck *n.* britvenica; —en brijati, bričiti, obrijati, obričiti; glatt b. pobrijati; (prellen) oglobiti, oguliti koga; —frau brijačica; —gerechtigkeit pravo brijačnice; —kunſt f. brijačtvo; —meſſer britva, brijača, brič; —pinſel *m.* brijača četka; —riemen navlačnjak, prevlačnjak; —ſtube brijačnica, berbernica; —ſchüſſel *v.* Barbierbecken; —zeug brijača sprava.

Barchent *m.* porket; —weber *m.* porketar.

Barde *m.* vajdelota, pjevač; (fig.) starac Milovan, pjesnik; —engeſang vajdelotska, bardovska pjesan; —enwurzel štavalj, štavlje; —iet *n.* davorija.

Bare f. riblja kost; (forſtw.) grmljad.

Bären medvjediti se, tjerati se (za medvjedicu); B.- medvedji, medjedji; —beißer *m.* (Hund) medvjedar; --beere medvjedjača; —fang medvedji lov; (Ort) medvjedište; —fett medvedjesalo, tuk; —fleiſch medvjedovina; —führer medvjedar, medovodja; —geſtirn *v.* Bär; —haut medjedina; auf der B. liegen lienjariti se, dangubiti; --häuter ležačina, ležak, truntaš; —häuterei lienjarenje; —hetze medvjedja hajka; —jagd medvjedji lov; —klau (bot.) primog, tratorak; —klee (bot.) ždraljika, kokotac; —ſchmalz *v.* Bärenfett; —tatze medvjedja šapa; —zucker crni šećer, slador; —zwinger medvjedinac.

Baret kapa, biret.

Bar-fond gotovina; —froſt golomrazica, suhomrazica, suhi

Digitized by Google

mraz; —fuß bos, bosonog; b. werden obositi; *adv.* bosonožice; —füßer *m.* bosonožac; —füßermönch redovnik bosonožac; —g *m.* bravac, uštrojen vepar; —haupt *adv.* gologlavce.

Bärin f. medvjedica, medjedica.

Bark=e *f.* ladjica, brodić, plavčica, čamac, čun, barka; —aſſe f. veliki čun, čamac.

Bär=lapp crvotočina; —latſche f. papuča.

Bärme f. drozdina, kiselica; (Bierhefen) pjenice, pivarski kvas; (Schaum) pjena.

Barm=en smilovati se, smiliti se; sažaliti se, razžaliti se; —herzig milosrdan, žalostiv, milostiv; der —herzige Bruder milosrdnik; (Schweſter) milosrdnica; --herzigkeit milosrdje, milosrdnost, milokrvnost.

Bärmutter f. maternica, materina utroba; (b. Thieren) plodva.

Baroł čudnovat.

Barometter *n.* tlakomjer, tegomjer; —höhe visina tlakomierna; meſſung mjerenje tlakomjerom.

Baron *m.* baron; —eſſe, Baronin f. baronica; —ie baronija, baronstvo; —iſiren pobaroniti.

Barr=e f. motka, lienka; (*v.* Metallen) šiba, šibka; —eneinguß tvorilo za šibke; —engold zlato u šibkah; —enſilber srebro u šibkah; —iere f. pregrada, zagrada; —ikade f. branik.

Barſ et **Barſch** *m.* okun, grgeč.

Barſch *adj.* osoran, osorit, oštar, osorljiv, otresan; (herb.) oporan, kaštar; —heit Weſen osorljivost.

Barſchaft gotovina, gotov novac.

Bart *m.* brada; einen B. bekommen bradati, obradati; den B. wachſen laſſen pustiti bradu; den B. abnehmen obrijati se; einem etw. um den B. werfen kazati komu što u brk; ſie ſtreiten um des Kaiſers B. svadjaju se vrabci oko tudjega prosa; Granen am Getreide osina, osje; (am Mais) svila, brada; (eines Hahnes) brada; (am Beile) pero; (b. Wildſchweine) rilo; —axt *f.* bradva, širočka, švarba; —beken *v.* Barbierbecken; —bürſte bradnjača, četkica za bradu; —e *f.* riblja kost; —eiſen rudilica.

Bärtel=n prviput strickati (sukno); —tuch strickano sukno.

Bart=faden *m.* brk; —falke brkati sokol; —fiſch *v.* Barbe; —fliege brkata muha; —geier zer; —gras kozja brada, djip; —haar dlaka od brade; das erſte B. pahuljice; —hafer crna zob; —häring brkati sledj.

Bärtig bradat; ein -er Mann bradaš.

Bart=kratzer *m.* brica; —los golobrad, bezbrad; ein —loſer Mann golobradac, čoso; —meiſe bazgovka, brkata sjenica; —ſchneider *m. v.* Barbier; —ſeife *f.* brijački sapun; —ſtern repača, repatica, repata zviezda; —wachs voštilo za brke; —weizen pšenica brkašica, brkulja; —wiſche *v.* Bartwachs.

Bar=utſche *f.* (kočija) polukrovnica; —ynoxid *n.* težičnjak.

Baryt *m.* težac; —oxalcit težikov vapnenac; —ſalz *n.* težikova sol; —waſſer težičasta voda.

Baryton *m.* visok bas, bariton.

Baryum težik; —oxid težikov kis.

Barzahlung *f.* plaća gotovinom, plaćanje u gotovu.

Baſalt *m.* čadjač, stupnjak; —felſen čadjačeva, stupnjakova stiena; —konglomerat čadjačka gromača; —ſäule čadjačev stup.

Baſament *n.* podstavak stupa.

Baſ=e *f.* teta, tetka; Kinderb. dadilja; (Verwandte) rodjakinja, rodjača; (chem.) *v.* Baſis; —ität *v.* Baſität; —enbildner osnovotvornik, podlogotvornik; -en rabikal (chem.) osnovotvorni, podlogotvorni; —ologie osnovo-

Digitized by Google

slovje, podlogoslovje.

Baſil=ie *f.* obmazka; —ienkraut bosilje, bosiljak, bosiok; —ienmünze crvena metva; —ika *f.* carski dvor, palača; (Kirche) hram; (anat.) kraljevska žila; —isk bazilisk, kraljić.

Baſ=iren osnivati, temeljiti; —is pod, dno; osnov, temelj; B. des Berges podbrdje; (Grundlinie) math. osnovica; B. der Kriegsoperazion osnov ratovanja; B. einer Säule podstavak; (bot.) podina; (Chem.) osnova, podloga; flüchtige B. hlapiva osnova, podloga; gepaarte B. sdružena osnova, podloga; organiſche B. ustrojna osnova, podloga; --iſch osnovni, temeljiti, podložni; —isregion podgorje, podgorski kraj; —ität, —izität podložitost

Baśrelief *n.* plosna rezba, plohorez, plohorezba, plohorezina.

Baß *adv.* vrlo; *m.* debeo, krupan, dubok glas; B. ſingen duboko pjevati; —anergans *f.* nesit.

Baſſe=ſſe f. (fr.) podlost; —etel *n.* gudničica, basić.

Baß=flöte f. basova frula; —geige gudnica, bas, bajs; —geiger gudničar; —horn basov rog.

Baſſin *n.* (Waſſerbehälter) nakapnica, kamenica, stečište; (des Meeres, des Hafens) kotlina; (Zuber, Ständer) kada, kadica.

Baſſ=iſt *m.* basista; -on bason, fagot.

Baſt *m.* liko, lub; (d. Flachs.) vlas, vlakno; den Baſt ſchälen guliti drvo.

Baſt=a *adv.* dosta; —ant *adj.* dovoljni.

Baſtard *m.* kopile; (männl.) kopilan; (weibl.) kopilača; (koll.) kopilad; (d. Thieren) polutan; —enſippſchaft kopilstvo, izrodstvo; —pflanze izrodjena, izmetnula biljka; —adler jastreb bjeloglavac; —gerſte ostika; —lerche livadna ševa; —ſonnenblume jesenski oman.

Baſt=bekke lubnjak (zastirač); —e f. toranj, kula; —ei f. beden, bastija; —en *adj.* likov, luban; —erform sladorno tvorilo; —ibe f. drvenjara, daščara, branište, sjenica, ljetovnik.

Baſtion *v.* Baſte; —iren tornjevi, kulami sprovoditi, utvrditi.

Baſton=ade f. udaranje po petama.

Baſt=ſchuh *m.* ličak; —ſeil *n.* ličina, litar; —wurm lubar.

Bataill-e (lies Batalj) f. bitka, boj; Ordre de B. red, osnova bitke; —on četa, tisućina, bataljun; —on am Kriegsfuße tisućnja na ratnu uredjena; —onskommandant četnik, tisućnik; —onskommando zapovjedničtvo čete; —on quarré *n.* šuplja četvorina; —onſignalhorn tisućnijski rog; —ſtambour nadbubnjar.

Batard *m.* zatvorena kočija.

Baten, es batet mir za uhar mi je.

Bath=engel *m.* lukovac, češnjačak; mravak, mali dubačac; —engen jaglac, jagorčika.

Bathometer *n.* dubomjer.

Batiſt *m.* tanko platno, batist.

Batrach=it *m.* žabinac; —omyomachia f. (gr.) žabomišji boj.

Batterie f. (Stückbettung) topovnica; (Kanonenreihe) bojnica; (phyſ.) munjevnica; (am Gewehr) ognjilo, kresalo, čarak; —bekkelfeder f. stajka od poklopca; —geſchütz *n.* obkopni top.

Bätz, gebräuchlicher Petz *m.* medvjed.

Batzen *m.* četiri novčića, patagon; (Patzen) šaka (n. pr. blata).

Batzen krpariti.

Bau *m.* gradjenje, zidanje, gradnja, gradba; B. (das Gebäude) gradjevina, sgrada; B., die Strafe des Feſtungsbaues robija; B., Bauart slog; B. des Körpers sastav, struk; (wdm.) die Höhlen der Füchſe, Dachſe u. ſ. w. jazbina, brlog; B. skladnja, skladanje (stihôva itd.); B.= (in Zuſ.) gra-

Digitized by Google

djevni; —abtheilung gradjevni odsjek; —akkord gradjevni ugovor; —amt gradjevni ured; —amtmann graditeljski uredovnik; —amtspersonale *n.* graditeljsko osoblje; —änderung f. promjena gradjevine; —anlage gradjevna osnova, nacrt; —anschlag *m.* gradjevni proračun; —anstalt f. priprava za gradnju; —area f. kućište; —art f. način gradjenja, vrst gradnje; schöne B. liepa gradnja; —aufseher gradjevni nadglednik, nadzornik; —ausführung f. gradnja, gradjenje; —bar *adj.* gradiv; —beamte *m.* graditeljski činovnik; —bedarf gradjevna potreboća; —befund *m.* gradjevni nalaz; —befundsprotokoll *n.* zapisnik o gradjevnom nalazu; —beständtheile f. gradjevne česti; —bewerber *m.* gradjevni natjecatelj; —bewilligung f. gradjevna dozvola, dopuštenje za gradjenje; —bezirk *n.* graditeljski kotar; —kapital gradjevna glavnica; —unternehmung gradjevni podhvat.

Bauch *m.* trbuh; (eines Schiffes) bòk; die Kanone ist auf dem —e top leži na zemlji; ein großer B. trbušina; einen großen B. bekommen otrbušiti; seinen B. pflegen gladiti trbuh; auf dem —e potrbuške, potrbušice; —angst f. tjeskoća, tjeskoba, stiska trbušna; —anschwellung f. trbušni otok, oticanje, nadimanje; —aorta f. trbušna dihavica, kucavica; —band vranjevac, srednji obruč; -binde pás, pojas; -bruch trbušna kila; —beere potrbušina; —biener izjelica; (gem.) nabiguzica; —eingeweide vitalac; —entzündung trbušni žar; —fell potrbušina, trbušnica; —fellentzündung zažeg, žar, zapala trbušnice; —fett salo; —fluß srdobolja; —förmig trbušast; —gegend (obere und untere) gornja i doljna strana trbuha; -grimmen griža, zavijanje; -gurt podprug; —gurtschnalle f. podpružna predjica; —höhle lubina; —ig trbušat; (von Gefäßen) bokast.

Bäuchig=e *m.* trbonja, trbušnjak, buro; —keit trbušnost.

Bauch=kette f. povor; —kissen trbušni vanjkušac; —kneipen *v.* Bauchgrimmen; —krankheit trbobolja; —linie osredica, bieli potez; —mäster izjelica; —naht trbušni šav; —nerve *m.* trbušni živac; —öffnung f. trborez; —redner trbosborac; —schleiche linjak; —schnitt *v.* Bauchöffnung; —sorge kruhoborstvo; —speichelbrüse trbušna slinavica; -schwangerschaft trbušna trudnost, trbušno nošenje; —ung bokatost; —wassersucht vodnica; —wand (anat.) f. trbušna koža; —wirbel dolnji kraljež; —wurm *m.* gljista; —zwang natezavica, napon.

Baude f. *v.* Senne koljeba.

Baude=molirung razgradba; —partement gradjevni odsjek.

Baubirek=tor gradjevni ravnatelj; —zion (Leitung) gradjevno ravnateljstvo; (Amt) graditeljstvo; —zions=Adjunkt gradjiteljstveni pristav; —zionsamts=Ingenieur graditeljstveni mjernik.

Bau=elaborat *n.* gradjevni izradak; —eleve gradjevni pitomac.

Bauen (Feld) težati, raditi zemlju; Getreide b. sijati žito; Haus b. graditi, zidati; Wein b. saditi, obradjivati vinograd; ein Bergwerk b. vaditi rudu; ein Faß b. sastaviti sud; Seide b. hraniti bube; auf einen b. uzdati se u koga, osloniti se na koga, držati vjeru u kom; Schlösser in der Luft b. kule po oblaku zidati; dieser Mensch ist schön gebaut ovaj je čovjek liepa struka,

Digitized by Google

uzrasta.

Bauer *m.* seljak, seljanin; Feld— težak; (im Schachspiele) pješak; (im Kartsp.) doljnjak; (ein grober Mensch) prostak, sirovac; B. *n.* krletka; —bengel klincov; —bursche seljački momak; --fuß napinjač (sukna); —geräthe *n.* seljačka sprava; —grob *adj.* prostački; —grund *m.* seljačka zemlja; —gut selište, seljačko dobro; —haft (bäuerisch) seoski, seljački; (fig.) prostački, surov; —hof seljački dvor, selište; —hofbesitzer posjednik seljačkoga dvora; —hütte koljeba.

Bäuer=in seljanka, seljakinja; eine grobe B. prostakinja; —isch *v.* bauernhaft.

Bauer=junge seljače, seljačko momče; —kittel *m.* gunjac, surduma, gunj; —knecht sluga; —lehen seljačko leno; —leute *pl.* seljaci; —magd seljačka služkinja, mužača; -meister seljački starješina.

Bauern= seljački, seljanski, seoski; —aufstand seljačka buna; —gut *v.* Bauergut; —feind neprijatelj seljakâ; —hochzeit seljačka svatba; —hof *m. v.* Bauerhof; —jakke *f.* haljetak, seljačka haljina; —könig *m.* seljački kralj; —krieg seljački rat; —leben *n.* seljački život; —meister *v.* Bauermeister; —musik f. seoska glasba; —pflaume f. šljiva požežkinja; —plakker globar; —rokk surina; —säule neotesan, sdepast stup; —schenke f. seoska krčma; —schwalbe f. čadjava lasta; —sitte f. seoski običaj; —tabak kržak; —stand seljački stališ, seljaci, seljanstvo; -tanz seljačka igra, seoski ples; -wermuth pelen; —wirthschaft seosko gospodarstvo.

Bauer=pferd *n.* seljački konj; —s=mann *v.* Bauer; —rose *v.* Glokkenblume; —schuh *m.* opanak; —schuhmacher opančar; --sprache prostački jezik; —stolz *m.* prostačka oholost; —tölpel prostak; —tracht seljanska nošnja, nošivo; —volk *u.* seljačina; -weib seljakinja.

Bau-fällig trošan, ruševan; dieses Haus ist b. ova kuća hoće da se poruši; —fälligkeit *f.* trošnost, ruševost; —feld *n.* težna zemlja; —frau vlastnica gradjevine; —freiheit dopust gradjenja; —frohne gradjevna tlaka; -führer f. gradilac; —gebrechen *n.* gradjevna mana; —gefangener robijaš; —gegenstand *m.* gradjevina; —geräth gradjevna sprava; —gerüst *n.* odar, skela; -gewerbe gradjevni zanat; -herr vlastnik gradjevine, gradjevnik; —hof gradilište; —holz gradja; —joch (mont.) podboj; —kunde gradjevna vještina; —kunst graditeljstvo; —künstler graditelj; —kapital gradjevna glavnica; —kommission gradjevno povjerenstvo; —konsens *v.* Baubewilligung; -kosten gradjevni trošak; —kostenüberschlag gradjevni proračun; —last dužnost gradjenja; —leute gradionici; —lich *adj.* im —lichen Stande u dobrom stanju; —lichkeit gradjevina; —lohn gradjevna plaća; —lust želja gradnje.

Baum *m.* drvo; stablo, stabar; (koll.) drveće; (b. Weber) vratilo; ein wilder B. samonik; ein fruchtbarer B. rodac; ein unfruchtbarer B. nerodac; —ähnlich *adj.* stablast; —ameise mrav herkulski; —anger drvećem zasadjena tratina; —anlage stablik; —artig stablast.

Bau=mann *m.* poljodjelac, ratar, težak; —material gradivo.

Baum=auswuchs *m.* kila; -bast liko, lub; —behauer kresalac; —beschreibung stablopis; —brand *m.* paljevina; —buchs *m.* stablasti

Digitized by Google

šimšir.

Bäumchen drvce, stabalce, stablić, mlado drvo.

Baumeiſter *m.* graditelj, arkitekt; —gewerbe *v.* Baugewerbe.

Baumeln *v.* Bammeln.

Bäumen, baumen dúbiti, dubke stajati; (wbm.) skakati po drveću; ein Fuder Heu b. pauzinom (žrtju) pritisnuti voz sena; (b. Weber) naviti, navijati (osnovu); ſich b. propeti se, propinjati se, skočiti u propanj, upropnice.

Baum-eſſen stablati bršljan; -eule sovuljaga; -falk crnovac; --fink poljski vrabac; —froſch katalinka; —frucht voće; —gans f. drveća plovka; —garten voćnjak; —gärtner stablar; (Obſtgärtner) voćkar; —gärtnerei f. voćarstvo; —gipfel vršika, vršak drveta; —grind mašina; —gruppe stablik; --hacker djeteo; —harz smola; —hebe, —heber palija; —holder bazga; —höhle duplje; —käfer zlatna mara; —kantig *adj.* protesan; —kauz *v.* Baumeule; —kien suhi luč; —knoſpe drveći pup; —kräte lišaj; —krebs živa, živina na drvetu; —krone krošnja; -krüppel kršljavo drvo; —kübel čabar za drveće; —kunſt voćarstvo; —lang *adj.* gromorodan, gromoran; ein —langer Menſch dugajlija, dugonja; —läufer puzavac; —leiter vrtne ljestve; —lilie kozja krv; —marder *m.* gorska kuna; —maſt žirovina; —meiſe navadna sjenica; —meiſel vrtlarsko dlieto; —meſſer drvomjer; (z. ſchneiden) kosir, kosier; —nuß orah; —öl maslinovac, maslinovo ulje; —pelikan bučac, nejasit; —pfahl *m.* pritka, taklja (od drveta); —pfeife pištalica, prstenjak; —pflanzung branjevina, zarok; —preſſe tiesak, tištnica; —rebe odrina, čardaklija; —reich *adj.* stablovit; -reiſe drvored; -reiter divlji mačak; —roſe udikovina; —ruthe šiba od vratila; —ſaft mezgra, mezga; —ſalbe drvomaz; —ſauger sisalica; —ſchatten drveća sjena, hlad; —ſchere vrtlarske škare; -ſchlag lišće, vije, hvoja (naslikana); -ſchnitt kreševina (od drveća); -ſchule rastilo, rastionica; cjepilnjak; -ſchwamm *m.* guba; —ſetzling sadnica; —ſprengel *m* zelena kobilica; —ſtamm deblo; ein abgehauener B. panj, panjina; —ſtark *adj.* krošnjat, sjenit, gromoran; -ſtarker Menſch ljudesina, ljudina, ljudeskara, gromina, gromula; —ſtein stablenjak; —ſtelle navijalka; —ſtock hrek, patrlj; parub, čapur; —ſtütze soha, sošica, podporanj; —trieb mladica; —wachs drvomaz; —wagen kolica; —wärter lugar; —werk drveće; —winde gužva; —wolle pamuk.

Baumwollen- *adj.* pamučan; —er Zeug pamučnina; —baum *m.* jagnjed; —wollenfabrik pamučana; —wollenfabrikant pamučnik; —wollenhandel pamučarija; -wollenhändler pamučar; -wollenkapſel pamukinja, pamučka; —wollenpflanze pamučika; -wollenſtaude pamukdrvo; —wollſpinner pamukoprelac; —wollſpinnerei pamučna predionica; —wollſtoff pamučnina; —wollwaare pamučna roba; —wollweberei pamučna tkaonica; —wollweißgarn pamučno platno.

Baumzucht *f.* stablarstvo.

Bau-objekt *m.* gradjevina; —ordnung gradjevni red; —plan *m.* gradjevni nacrt; —platz gradilište; —polizei gradjevno redarstvo; —rath gradjevni savjetnik; —praktikant gradjevni vježbenik.

Baus-bakk bucman; —bakke burlav

Digitized by Google

obraz; —balken hvastati se; hvalisati se; —baſſig bucmast; burlav; —baſſigkeit bucmatost, burlavost.

Bauſch *m.* puhlina; (am Kleide) buša; bora, nabor; (med.) prosomitka; (bei Sattl.) vanjkuš; (fig.) in B. und Bogen kaufen kupiti poprieko, odsjekom, gjuture.

Bäuſchchen *n.* (Charpie) svilača, očinci, čiha.

Bäuſchel *m.* malj.

Bauſch=en napuhnuti, nabušiti se; nabusiti se; podbuhnuti; naduti se, nadimati se, pulatř se; —ig napuhnjen, nabušen, nadut, napulan; —kauf kupnja poprieko.

Bau=ſchreiber *m.* gradjevni pisar; —ſchule f. gradjevna učiona; —ſchutt ruševina; —ſtätte *v.* Bauſtelle; —ſtein gradjevni kamen; —ſtelle gradilište; kućište; —ſtreitigkeit gradjevna razpra; —ſtyl gradjevni slog; —te gradjevina, gradnja; Miniſterium für öffentliche B—ten popečiteljstvo za javne gradjevine; —unternehmer naimar; —unternehmung gradjevni podhvat; —verbot gradjevna zabrana, obustava gradnje; einen B. erlaſſen obustaviti gradjenje; —verſtändiger gradjevni vještak; —verwalter upravljatelj, pregledač gradnje; —verwaltung f. gradjevna uprava; —verwaltungskommiſſion povjerenstvo gradjevne uprave; -vollendungsprotokoll zapisnik o dokončanoj gradnji; —werber prosilac gradjevne dozvole; —werk gradjevina, sgrada; —weſen graditeljstvo; —zierath, —zierde gradjevni nakit, ures; —zulage f. gradjevni doplatak.

Bazar trg, tržište; trgovina.

Beabſchieden (ſich) oprostiti se (s kim).

Beabſichtig=en nakaniti, namisliti, naumiti, namjeravati, misliti; —t *adj.* nakanjen, namišljen, namjeravan; ein —tes Verbrechen nauman, naumljen zločin.

Beacht=en (etw.) hatati (za čim); obzirati se, osvrtati se (na što); mariti za što; —enswerth znatan, znamenit; —ung hatnja, mar, marenje, obzir; mit B. aller Verhältniſſe osvrćuć se na sve okolnosti.

Bearker=n poorati; —ung oranje.

Beamt=e, činovnik; —en dati komu službu; —engehalt činovnička plaća; —enſtand činovništvo; —enswitwe činovnička udova.

Beängſtig=en einen tištiti, plašiti, strašiti, zadati strah; —end *adj.* uznemirujući; —ung plašenje, tjeskoba, strah.

Beanſtänd=en prigovarati čemu; manisati (što)? (Schwierigkeiten erheben) zabavljati čemu; eine Rechnung b. manisati račun, nalaziti manâ u računu.

Beantragen predložiti, predlagati.

Beantwort=en etw. (eine Frage) odgovoriti na pitanje; (einen Brief) odpisati; (einen Geſang) odpjevati; einen Brief b. odpisati komu na list; —ung odgovaranje; odgovor; odpis; in B. odgovarajuć na . . .; B. einer Frage odgovor na pitanje; —ungsſchreiben odpisnica.

Beanzeig=en jmd. wegen eines Verbrechens okriviti koga zločinom po znacih.

Bearbeit=en obraditi, obdjelati; den Boden b. zemlju težati, raditi, obraditi, obradjivati; eine Schrift nach jmd. b. spisati po njekom; frei b. slobodno preraditi; das Bauholz b. otesati gradju; ein —etes Geſchäftsſtück izradjen posao; —ung obradjivanje, obrada; izradjivanje, radnja; (des Bodens) teg, težanje, obradjivanje zemlje.

Beaufſichtig=en nadgledati, nadzi-

Digitized by Google

rati; —ung nadgledanje, nadgled, nadzor.
Beauftrag=en naručiti, naložiti (komu što); —t *adj.* ich bin b. naručeno, naloženo mi je.
Beäugeln žmiriti, viriti; očima strielјati; očijukati se; razgledati se.
Beaugenſcheinig=en razgledati, razviditi; —ung razgledanje, razgled, razvid; —ungskommiſſion razgledno povjerenstvo.
Bebändern vrpcami, privezaljcî nakititi.
Bebau=en (eine Stelle) izzidati, pozidati (kakvo mjesto); Felder b. polje težati, raditi, obraditi; —er težak.
Beb=en drhtati, trepetati; v. Kälte b. cokotati od zime; vor Furcht b. štrepiti od straha; die Erde bebt zemlja se trese; vor Gefahr b. plašiti se pogibelji; mit der Stimme b. potresati, drhtati glasom; ich bebe um dich strah me je za tebe; das B., —ung drhtanje; štrepenje, strepet; trešenje, trešnja; tres, potres; —end drhćuć, tresuć; —ende Stimme tresući, drhtajući glas.
Bebildern slikami nakititi.
Bebinden povezati, obvezati.
Beblaſen (eine Flaſche) oviti bocu mjehurom.
Beblechen polimati.
Bebleien (die Waare) robu naoloviti, olovom oviti.
Beblumen cvićem nakititi.
Bebluten okrvaviti, izkrvaviti, skrvaviti, skrviti, krvaviti.
Bebohlen popomostiti, popoditi, potavaniti.
Bebrillen nametnuti naočare.
Bebrücken pomostiti, premostiti.
Bebrühen opuriti, oprliti.
Bebunten našarati, izšarati; ein wenig b. prošarati.
Bebürſten prokefati, pročetkati.
Bebuſchen ogrmiti, grmljem zarasti.
Beccabunge potočna čestoslavica.
Becher kupa, čaša; (aſtron.) čaša; (bot.) čaška; —blume oskorušica; —flechte kupičnjak; —förmig čašast, kupičast; —freude vinsko veselje; —getön zveka čašâ; —n sušiti čaše, crkati; viel b. guliti vinušinu; pijančevati; (gem.) lokati; —ſchöpfwerk (mech.) čašasto crpilo, zaimalo.
Becken *v.* Bekken.
Bedachen etw. pokriti, pokrivati; neu b. prekriti; bedacht pokriven.
Bedacht *m.* oprez, opaz; pozor, razbor, promišljaj, promišljanje; mit B. promišljanjem, opazno, oprezno; mit B. reden razborito, oprezno govoriti, izpeci pa reci; B. haben oder nehmen auf etw. paziti, osvrtati se, obzirati se (na što); imati pozor na nješto; nješto mozgati, promozgati; mit B. handeln smisliti dobro, pa raditi; auf ſeinen Nutzen b. ſein tražiti svoju korist.
Bedächtig, bedächtlich, bedachtſam oprezan, opazan, razborit, smotren, pozoran, promišljen; -keit, Bedächtlichkeit opreznost, opaznost; razboritost, smotrenost, promišljenost.
Bedacht=nahme f. mozganje, promišljanje; mit B. promozgav, promisliv; jmd. etw. zur B. gerechtfertigen njekomu šta dati (podnieti), neka (da) promozga, promisli, prokuha; —ſam *v.* bedächtig.
Bedachung f. pokrivanje (kuće); (Dach) krov.
Bedanken (ſich) zahvaliti se; ich bedanke mich dafür hvala (ti, vam) na tom.
Bedarf *m.* potreba, treba; nach B. po, prema potrebi; etw. nach B. machen laſſen dati što napraviti kako je treba; beim B. u potrebi.

Digitized by Google

Bedauern einen žaliti, sažaljivati, sažaliti, požaliti koga; ich bedauere ihn von Herzen vrlo mi ga je žao; (bereuen) kajati se; —swerth, bedauernswürdig sažalenja vriedan ili dostojan, bolan, nevoljan, jadan, žalostan; das B. žaljenje, žaoba, sažaljenje; kajanje.

Bedecken pokriti, pokrivati, prikriti, prekriti; poklopiti, obklopiti, preklopiti, prekriliti; sich b. pokriti se; der Schnee bedeckt die Gipfel der Berge snieg zaodjenuo goram tjeme; mit einem Teppiche b. zastrti, zastirati; mit Erde b. zagrnuti; mit Wunden b. izraniti; der Schaum bedeckt ihn sav je u pjeni; vom Staub bedeckt werden prahom popasti, sav biti zaprašen; ein Nebel bedeckte das Land magla je zemlju pritisnula; das Wasser hat alles bedeckt sve je voda poplavila; eine Stadt b. zakriliti, štititi grad; (waidm.) opasti; die Gläubiger mit dem Pfandrechte b. osigurati vjerovnike založnim pravom; der Himmel bedeckte sich mit Wolken nebo se je naoblačilo; gegen die Sonne b. zasloniti; (bestreuen) posuti, posipati; (verstecken) sakriti; (sich) pokriti se; das B., Bedeckung pokrivanje; (Dach) krov; (in Festungen) zaklonica; (mil.) proprata; straža; (Sicherheit) osiguranje, sigurnost; (in Fernröhren) zaslonka.

Bedenken promisliti, promišljati, promišljavati, smišljati, premisliti, premišljati, razmisliti, pomisliti, poumiti, promotriti; ich habe es reiflich bedacht ja sam to promozgao; seine Gesundheit b. paziti, misliti, na svoje zdravlje; seine Pflicht b. spomenuti se svoje dužnosti; einen b. ostaviti komu što; (b. Urkunden) sumnjati, posumnjati; bedenke dich wohl uzmi se u pamet; sich anders b. premisliti se, predomisliti se; er hat sich (dabei) auch bedacht nije na sebe zaboravio; das B. razmišljanje, premišljanje, premišljanje, promišljaj; (Zweifel) sumnjati; ich trage B. es zu thun ja se ustručavam to učiniti; ohne B. bez oklevanja; (Gutdünken) mnienje; —lich *adj.* eine —liche Sache premišljanja dostojna stvar; (gefährlich) opásan; —liche Urkunde sumnjiva izprava; ein -licher Zeuge nedostatan svjedok; das Warten ist bedenklich čekati je opasno; —lichkeit oklevanje, sumnja; —zeit rok za promišljavanje; er hat 24 Stunden B. ima 24 ure da promisli.

Bedeut-en uputiti, poučiti koga; (befehlen) naložiti, zapovjediti; (bekannt machen) javiti, dojaviti komu što; sich b. lassen dati se uputiti, posluhnuti; jedes Wort bedeutet etwas svaka rieč znači štogod; was hat das zu bedeuten? što će to reći? es hat nichts zu b. nema ništa, ništa za to; das bedeutet nichts Gutes nije dobro, to nesluti na dobro; sein Wort hat nicht viel zu b. njegova rieč slabo vriedi; -end, bedeutsam *adj.* znamenit, znatan; er ist ein —ender Mann b. Hofe mnogo vriedi kod dvora; *adv.* vele, vrlo; —enheit znamenitost; —lich *adv.* razgovetno; —ung znamenovanje, značenje, označaj; (Wichtigkeit) znamenitost, znatnost; das ist von B. to je znamenito, znatno.

Bedielen popoditi.

Bedien-en poslužiti, podvoriti, služiti, dvoriti, posluživati (koga); ein Amt b. službu obavljati, obnašati; bei Tische b. dvoriti, služiti oko stola; eine Kanone b. služiti kod topa; sich einer Sache b. poslužiti se, služiti se

Digitized by Google

čim; (bei Tiſche) bedienen Sie ſich! izvolite! —er poslužnik, podvornik, podvorkinja; —erin služkinja, dvorkinja; -ſten službu dati komu; einem —ſtet ſein biti u čijoj službi; ein —ſteter službujući; —ſtete *m.* službenik; —ung (bei einer Behörde) služba (kod kakve oblasti); —te *m.* sluga, službenik; —tenſtube, Bedientenzimmer sluganska soba; —nug posluga, poslužba, podvorba, dvorba; (Amt) službа; (die Dienerſchaft) služinčad, sluge.

Beding *m.* uvjet; mit dem —e pod taj uvjet; —ende Art uvjetni način; —en (verabreden) ugovoriti, ugovarati; ſich etwas b. pridržati što (ugovorom) sebi; (phil.) einen Satz —en (poſtuliren) potrebovati stavku; —niß *v.* Bedingung; —nißweiſe po uvjetu, uvjetno; —t ugovoran, uvjetan; —ter Wechſel uvjetna menica; einen -ten Vergleich vorſchlagen predložiti uvjetno poravnanje; ſich —t erklären izjaviti se pod uvjeti za nasljednika; ein —tes Vermächtniß einer Sache uvjetni zapis kakve stvari; —ung uvjet; ohne alle B. bezuvjetno; —ungsgleichung (math.) uvjetna jednačba; —ungsglied (math.) uvjetni član; —ungsſatz uvjetni stavak; -ungsweiſe *adv.* uvjetimice, uvjetno.

Bedräng-en stiesniti, pritiesniti, stiešnjavati, tištiti, mučiti; den Schuldner b. skleptati se oko dužnika, dužnika u tiesnac natjerati; —te *m.* zlopatnik; -niß stiska, nevolja, tjeskoba; zur Zeit allgemeiner B. u vrieme obće nesgode; —ung *v.* Bedrängniß.

Bedreſchen omlatiti.

Bedroh-en zaprietiti, prietiti; jmd. mit Brandlegung b. prietiti komu palitbom, da će mu upaliti kuću; der Feind bedroht die Feſtung neprijatelj hoće da udari na tvrdju; —ung prietnja, zaprietnja.

Bedrück-en ugnjetavati, gnječiti, mučiti; —ung gnječenje, tlačenje, ugnjetavanje, gnječitba, gnjavež.

Bedüng-en pognojiti, nagnojiti; —ung gnojenje, gnojitba.

Bedünken mniti; es bedünkt mich meni se čini; das B. mnienje, misao.

Bedürf-en zatrebati, trebati, trebovati; er bedarf Geld treba mu novcā; —lich potrebit; —niß *n.* trieba, potreba, potrebоća; das iſt ihm ein B. bez toga nemože biti; —tig potreban; er iſt der Hilfe b. treba mu pomoći; —tigkeit potreba, nevolja, siromaštvo.

Beehr-en počastiti; er beehrte mich mit ſeinem Beſuche udostojio me svoga pohoda; počastio me svojim posjetom; —ung *f.* čast, počast.

Beeid-en, —igen etw. zakletvom ili prisegom potvrditi štogod (kazivanje); einen b. zarotiti, zapriseći, zakleti koga, uzeti koga pod zakletvu; —et, —igt zaroćen, zaklet; prisežni, rotni; —igung zarota, zakleće, prisežba.

Beeifer-n (ſich) trsiti se, nastojati, gledati, paštiti se; —ung trsenje, nastojanje, gledanje.

Beeilen (ſich) požuriti se, popaštiti se, pohititi; beeile dich žuri se! pašti se!

Beeinträchtig-en einen činiti komu krivdu; jemandes Rechte b. stegnuti, stezati, okrnjiti, uštrbiti čija prava; —ung krivda, uštrb; ohne B. ſeiner Rechte bez uštrba njegovih prava.

Beeiſen zaleditи; die Stiefeln b. čižme podkovati.

Beelweide topola.

Beend-en, —igen dovršiti, dočeti, dokončati, svršiti, završiti, do-

Digitized by Google

vršivati, dokončavati, svršivati; —igung dovršivanje, dovršetak, svršivanje, svršetak; nach B. dovršiv, dokončav.

Beerb=en jmd. naslediti, baštiniti (koga); er iſt noch nicht beerbt nema još potomaka; —ung nasljedba.

Beerblau crničast.

Beerdig=en einen pokopati, pogrebsti, zakopati, ukopati, sahraniti; —ung pogreb, pokop, ukop.

Beerdigungs= pogrebni, pokopni; —buch pogrebnik; *v.* Todtenbuch; —feier *f.* pogrebna svečanost, svečanost; —koſten pogrebni, sprovodni trošak; —taxe f. ukopnina.

Beere f. bobica, bobulja, zrno; (Erd.) jagoda.

Beeren= bobičav; —artig bobičast, jagodast; —freſſer bobičarke (ptice); —reich bobat; —zapfen (bot.) populjica; —zucker *v.* Bärenzucker.

Beer=gelb *n.* (Farbe) krušinovica; *adj.* krušinast; —grün bobična zelen; —moſt, —wein samotok.

Beet *n.* lieha, lija; slog, razor; (ſchmales) ogon; —e f. blitva, cikla, crvena repa; —en napraviti slogove.

Befähig=en učiniti sposobnim, usposobiti; ſich b. usposobiti se; -t sposoban, usposobljen; -ung f. sposobnost; —ungsbekret usposobljenica.

Befahr=en voziti se; den Weg b. utrti put; eine befahrene Straße utrven put, utrenik; eine Grube b. spustiti se u rudnik; das Feld mit Miſt b. razvoziti gnoj; ein Dach b. popraviti krov.

Befallen (von Krankheiten) napasti, napadati, navaliti (na koga,) naći, naskočiti, uhvatiti (koga), navezati se, navrzti se (koga, gen.); es befiel ihn Furcht uhvati ga strah; der Schlaf befällt mich san me hvata; die Ungeduld befällt mich već mi je dosadilo dodijalo; es befiel ihn ſchwere Noth dopao je težke muke; es befiel ihn Ohnmacht onesviesti se.

Befangen obuhvatiti; er war in einen Streit b. zapleo se bio u razpru; bio je u zavadi; (für ſich einnehmen) predobiti (koga); das iſt ſchon mit darunter b. to se već razumieva pod ostalim; b. *adj.* zauzet; —er Richter pristran sudac; von Vorurtheilen b. od predsudâ obuzet; (verlegen) zabunjen, smeten; (geiſtesbeſchränkt) slabouman; —heit pristranost; zabuna, smetenost.

Befaſſen ſich mit etw. baviti se, zabavljati se (čim); pačati se u što; (betaſten) opipati; (in ſich faſſen) sadržavati, obsezati, obuhvatati.

Befehd=en einen zavojštiti, zaratiti, udariti s vojskom, vojštiti, ratiti na koga; eine Meinung b. prigovarati čijemu mnienju, obarati čije mnienje; —er *m.* napastnik, napadač; —ung vojštenje, ratovanje; rat, razmirica.

Befehl *m.* zapovied, zapoviest; einen B. geben, ertheilen, ergehen laſſen dati zapovied, zapovjediti; zu Ihren --en na službu; was ſteht zu Ihren B.? šta zapovjedate? es ſteht zu Ihrem B. zapovjedajte, poslužite se, izvolite; (Belieben) nach B. po volji; vermöge, laut des —s po zapovjedi; (Kommando) zapoviedničtvo; er ſteht unter ſeinem B. pod njegovom je rukom; —en zapovjediti, zapovjedati, poveljeti; der ganzen Welt b. čitavim svietom vladati; ſeine Seele Gott b. preporučiti, predati Bogu dušu; Gott befohlen! s Bogom! —ende Art *v.* Befehlsform; --eriſch, --sform zapoviedni način; —shaberiſch zapoviedan, rada zapoviedati; —igen zapoviedati (komu); ein Heer b.

Digitized by Google

biti pred vojskom; er wurde dazu befehligt on je za to odredjen; —shaber zapovjednik, vojvoda; —schaft zapovjedničtvo; —swæise poput zapoviedi, zapovjedimice.

Befeinden neprijateljski postupati; kivan biti, zlobiti (na koga).

Befelbert imajući zemlje, polja; er ist b. ima zemlje, poljä.

Befestig=en utvrditi, ukriepiti, učvrstiti, tvrditi, utvrdjivati; (mit einem Bande b.) privezati; (an etwas b.) pritvrditi; (mit einer Nadel b.) pribosti; (mit Nägeln) pribiti, prikovati; eine Stadt b. utvrditi grad; —ung utvrdjivanje, utvrdina, pritvrda; die B. der Rechte und Verbindlichkeiten utvrda pravâ i dužnostî; (mil.) ogradba, obkop; —ungskunst utvrdba; —ungswerk *n.* branište, ogradba.

Befeucht=en navlažiti, ovlažiti, vlažiti, nakvasiti, skvasiti; —ung vlaženje, kvašenje.

Befiedern operjaviti, operiti, opernatiti; der Vogel ist schön befiedert u ove ptice ima liepo perje.

Befind=en obnaći, pronaći, naći; eine Beschwerde nnstatthaft b. naći da je tužba neumjestna; es wurde für nöthig befunden našlo se je za potrebno; ich befinde es für gut smatram za dobro; sich an einem Orte b. nahoditi se, nalaziti se, desiti se, zastati se, zateći se, zatjecati se gdje; wie b. Sie sich? kako ste? ich befinde mich wohl dobro mi je; das B. *n.*, wie ist das B.? kako ste? er fragte mich nach meinem B. upitao me je za zdravlje; —lich nalazeći se; es muß dort b. sein mora da je ondje.

Befirnissen opokostiti.

Beflaggen (ein Schiff) stegom obskrbiti brod.

Beflecht=en oplesti, poplesti, poplitati; —ung opletanje, oplet.

Befleißig=en sich trsiti se, nastojati (oko šta), prionuti za što; sich der Wissenschaften b. dati se na knjigu; sich der Gottesgelehrtheit b. učiti se bogoslovje; sich der Kürze b. nastojati oko jedroće, pisati jedro; —ung ûk, učenje.

Beflekk=en zamazati, omazati, umazati, umrljati, pomrljati, izmrljati, oprljati, zaprljati; (mit Blut) krvlju zaštrapati; seinen Säbel b. svoju sablju oskvrniti; den guten Namen, die Ehre eines Andern b. dobar glas, poštenje čije okaljati; sich mit Lastern b. okaljati se opačinami; sich selbst b. bluditi sam sobom; (b. Schuhm.) praviti petu; —t zamazan, uprljan, umrljan, okaljan; oskvrnjen.

Beflissen marljiv (prilježan); b. sein nastojati oko šta; er ist der Rechtswissenschaft b. uči se prava; —er *m.* učenik; —heit marljivost.

Beflittern populati; mit Flittergold b. šikosati, izšikati.

Befloren, den Hut b. oviti klobuk pošom, porušnicom; der Gram beflort sein Antlitz tuga mu je obastrla lice.

Beflügeln okrilatiti; sich b. pospješiti, požuriti se.

Befolg=en poslušati; seinen Rath b. učiniti što je svjetovao; die Anwendungen b. držati se naredabâ, izvršivati naredbe; —enswerth, —enswürdig, dostojan da se sluša; —ung izvršivanje, posluh.

Beförder=er *m.* pospješitelj, promicatelj; —lich pomoćan, probitačan; —n (Waaren) opremiti, opremati, odpraviti, odpravljati robu; einen zu einem höhern Amte b. uzvisiti, povisiti, promaknuti koga; von der Welt b. smaknuti (koga); —ung (von Waaren) opremanje, oprema; (v. Briefen) pošiljanje; (zu einem Amte) povis, promak, uzvišenje; (Beschleunigung) uskora-

Digitized by Google

vršivati, dokončavati, svršivati; —igung dovršivanje, dovršetak, svršivanje, svršetak; nach B. dovršiv, dokončav.

Beerb=en jmd. naslijediti, baštiniti (koga); er iſt noch nicht beerbt nema još potomaka; —ung nasljedba.

Beerblau crničast.

Beerdig=en einen pokopati, pogrebsti, zakopati, ukopati, sahraniti; —ung pogreb, pokop, ukop.

Beerdigungs= pogrebni, pokopni; —buch pogrebnik; *v.* Todtenbuch; —feier *f.* pogrebna svečanost, svečanost; —koſten pogrebni, sprovodni trošak; —taxe f. ukopnina.

Beere f. bobica, bobulja, zrno; (Erd.) jagoda.

Beeren= bobičav; —artig bobičast, jagodast; —freſſer bobičarke (ptice); —reich bobat; —zapfen (bot.) populjica; —zucker *v.* Bärenzucker.

Beer=gelb *n.* (Farbe) krušinovica; *adj.* krušinast; —grün bobična zelen; —moſt, —wein samotok.

Beet *n.* lieha, lija; slog, razor; (ſchmales) ogon; —e f. blitva, cikla, crvena repa; —en napraviti slogove.

Befähig=en učiniti sposobnim, usposobiti; ſich b. usposobiti se; -t sposoban, usposobljen; -ung f. sposobnost; —ungsbefret usposobljenica.

Befahr=en voziti se; den Weg b. utrti put; eine befahrene Straße utrven put, utrenik; eine Grube b. spustiti se u rudnik; das Feld mit Miſt b. razvoziti gnoj; ein Dach b. popraviti krov.

Befallen (von Krankheiten) napasti, napadati, navaliti (na koga,) naći, naskočiti, uhvatiti (koga), navezati se, navrzti se (koga, gen.); es befiel ihn Furcht uhvati ga strah; der Schlaf befällt mich san me hvata; die Ungeduld befällt mich već mi je dosadilo dodijalo; es befiel ihn ſchwere Noth dopao je težke muke; es befiel ihn Ohnmacht onesviesti se.

Befangen obuhvatiti; er war in einen Streit b. zapleo se bio u razpru; bio je u zavadi; (für ſich einnehmen) predobiti (koga); das iſt ſchon mit darunter b. to se već razumieva pod ostalim; b. *adj.* zauzet; —er Richter pristran sudac; von Vorurtheilen b. od predsudâ obuzet; (verlegen) zabunjen, smeten; (geiſtesbeſchränkt) slabouman; —heit pristranost; zabuna, smetenost.

Befaſſen ſich mit etw. baviti se, zabavljati se (čim); pačati se u što; (betaſten) opipati; (in ſich faſſen) sadržavati, obsezati, obuhvatati.

Befeſtig=en einen zavojštiti, zaratiti, udariti s vojskom, vojštiti, ratiti na koga; eine Meinung b. prigovarati čijemu mnienju, obarati čije mnienje; —er *m.* napastnik, napadač; —ung vojštenje, ratovanje; rat, razmirica.

Befehl *m.* zapovied, zapoviest; einen B. geben, ertheilen, ergehen laſſen dati zapovied, zapovjediti; zu Ihren --en na službu; was ſteht zu Ihren B.? šta zapoviedate? es ſteht zu Ihrem B. zapoviedajte, poslužite se, izvolite; (Belieben) nach B. po volji; vermöge, laut des —s po zapoviedi; (Kommando) zapoviedničtvo; er ſteht unter ſeinem B. pod njegovom je rukom; —en zapovjediti, zapoviedati, poveljeti; der ganzen Welt b. čitavim svietom vladati; ſeine Seele Gott b. preporučiti, predati Bogu dušu; Gott befohlen! s Bogom! —ende Art *v.* Befehlsform; --eriſch, --sform zapoviedni način; ←shaberiſch zapoviedan, rada zapoviedati; —igen zapoviedati (komu); ein Heer b.

Digitized by Google

biti pred vojskom; er wurde dazu befehligt on je za to odredjen; —shaber zapovjednik, vojvoda; —ſchaft zapovjedničtvo; —sweiſe poput zapoviedi, zapovjedimice.

Befeinden neprijateljski postupati; kivan biti, zlobiti (na koga).

Befeldert imajući zemlje, polja; er iſt b. ima zemlje, polja.

Befeſtig=en utvrditi, ukriepiti, učvrstiti, tvrditi, utvrdjivati; (mit einem Bande b.) privezati; (an etwas b.) pritvrditi; (mit einer Nadel b.) pribosti; (mit Nägeln) pribiti, prikovati; eine Stadt b. utvrditi grad; —ung utvrdjivanje, utvrdina, pritvrda; die B. der Rechte und Verbindlichkeiten utvrda pravâ i dužnosti; (mil.) ogradba, obkop; —ungskunſt utvrdba; —ungswerk *n.* branište, ogradba.

Befeucht=en navlažiti, ovlažiti, vlažiti, nakvasiti, skvasiti; —ung vlaženje, kvašenje.

Befiedern operjaviti, operiti, opernatiti; der Vogel iſt ſchön befiedert u ove ptice ima liepo perje.

Befind=en obnaći, pronaći, naći; eine Beſchwerde unſtatthaft b. naći da je tužba neumjestna; es wurde für nöthig befunden našlo se je za potrebno; ich befinde es für gut smatram za dobro; ſich an einem Orte b. nahoditi se, nalaziti se, desiti se, zastati se, zateći se, zatjecati se gdje; wie b. Sie ſich? kako ste? ich befinde mich wohl dobro mi je; das B. *n.*, wie iſt das B.? kako ste? er fragte mich nach meinem B. upitao me je za zdravlje; —lich nalazeći se; es muß dort b. ſein mora da je ondje.

Befirniſſen opokostiti.

Beflaggen (ein Schiff) stegom obskrbiti brod.

Beflecht=en oplesti, poplesti, poplitati; —ung opletanje, oplet.

Befleißig=en ſich trsiti se, nastojati (oko šta), prionuti za što; ſich der Wiſſenſchaften b. dati se na knjigu; ſich der Gottesgelehrtheit b. učiti se bogoslovje; ſich der Kürze b. nastojati oko jedroće, pisati jedro; —ung úk, učenje.

Beflekk=en zamazati, omazati, umazati, umrljati, pomrljati, izmrljati, oprljati, zaprljati; (mit Blut) krvlju zaštrapati; ſeinen Säbel b. svoju sablju oskvrniti; den guten Namen, die Ehre eines Andern b. dobar glas, poštenje čije okaljati; ſich mit Laſtern b. okaljati se opačinami; ſich ſelbſt b. bluditi sam sobom; (b. Schuhm.) praviti petu; —t zamazan, uprljan, umrljan, okaljan; oskvrnjen.

Befliſſen marljiv (prilježan); b. ſein nastojati oko šta; er iſt der Rechtswiſſenſchaft b. uči se prava; —er *m.* učenik; —heit marljivost.

Beflittern populati; mit Flittergold b. šikosati, izšikati.

Befloren, den Hut b. oviti klobuk pošom, porušnicom; der Gram beflort ſein Antlitz tuga mu je obastrla lice.

Beflügeln okrilatiti; ſich b. pospješiti, požuriti se.

Befolg=en poslušati; ſeinen Rath b. učiniti što je svjetovao; die Anwendungen b. držati se naredabâ, izvršivati naredbe; —enswerth, —enswürdig, dostojan da se sluša; —ung izvršivanje, posluh.

Beförder=er *m.* pospješitelj, promicatelj; —lich pomoćan, probitačan; —n (Waaren) opremiti, opremati, odpraviti, odpravljati robu; einen zu einem höhern Amte b. uzvisiti, povisiti, promaknuti koga; von der Welt b. smaknuti (koga); —ung (von Waaren) opremanje, oprema; (v. Briefen) pošiljanje; (zu einem Amte) povis, promak, uzvišenje; (Beſchleunigung) uskora-

Digitized by Google

vanje, pospješivanje; (Unterstützung) podupiranje, podpora, podpomoć; (von der Welt) smaknuće, smak; —ungsgebühr odpravnina, opremnina; (Chargengebühr) povisnina; —ungsgesuch molba za promak; —ungskosten opremni, odpravni trošak; —ungsmittel sredstvo za promak; promicalo; (v. Frachten) odpravni, opremni put, opremalo.

Befrachten etwas natovariti, nakrcati, tovariti, krcati; —er tovaraš, tovaritelj; ein befrachteter Wagen natovarena kola; (v. Fahrzeug) nakrcan brod; --ung tovarenje, krcanje; (Fracht) tovar; —ungsvertrag tovarna pogodba.

Befragen zapitati, zapitivati, upitati; sie befragten einander zapitivahu jedan drugoga; ein wenig b. priupitati; sich b. propitkivati se, propitivati se; —er pitalac; propitkivalo, propitkač; —ung, das —en propitivanje.

Befreien osloboditi, izbaviti; aus dem Gefängnisse b. oprostiti, izbaviti koga tamnice; von Schulden b. odužiti; vom Stempel b. oprostiti od biljegovine; sich b. osloboditi se, izbaviti se, spasiti se; oprostiti se (čega), oteti se, otimati se (od čega); —er oslobuditelj, izbavitelj, spasitelj; —ung izbava, izbavljenje, oslobodjenje; (Erlassung) oprost, oproštenje; eine B. genießen oprošten biti od nječesa; —ungsgesuch molba za oprost; —ungskrieg rat za slobodu.

Befremden, es hat mich sehr befremdet vrlo sam se začudio; das befremdet mich to mi je za čudo; sich b. čuditi se (čemu); —end. —lich čudnovat; —ung, das B, n. začudjenje, čudo.

Befressen ogrizti, oglodati, ojesti.

Befreund-en sich oprijateljiti se, sprijateljiti se; wir sind befreundet mi smo prijatelji; (v. Verwandschaft) mi smo si rod, mi smo rodjaci, mi smo rodbina, svojta; sich durch Verwandtschaft b. sroditi se; —et prijateljski; srdan; der —ete m. prijatelj; rodjak; —ung prijateljstvo; srodstvo, rod.

Befriedig-en namiriti, namirivati, zadovoljiti; seine Begierde b. zadovoljiti svoje srce; die Gläubiger b. vjerovnike namiriti; Jemandes Wünsche b. izpuniti komu želje; das Buch hat mich nicht befriedigt ova me knjiga nije izdovoljila; einen Zornigen b. srdita umiriti; —end dovoljan; —ung zadovoljenje, zadovoljivanje; (v. Schulden) namira, naplata; es gereicht mir zur B. godi mi; (Zaun) ograda, plot.

Befruchten oploditi, naploditi, oplodjivati; —end plodonosan; —ungsboden m. plodište; —ungsorgane plodila; —ungsstoff plodivo.

Befug-en povlastiti, ovlastiti, povladiti; —niß povlastica, vlast, pravo; (Erlaubniß) dopust, dopuštenje, povlada; —t vlastan, povlašten, povladjen; er ist b. (berechtigt.) vlastan je; es ist ihm erlaubt ima dopuštenje; ein —ter Richter valjan sudac; —ter Gewerbsmann povlašćeni obrtnik.

Befühl-en opipati, popipati; —ung pipanje, opip.

Befund m. (Bericht über den vorgefundenen Zustand einer Sache) nalaz; B. der Kunstverständigen mnienje vještakâ; nach B. kao što se je obnašlo; —bericht izvještaj o nalazu; —zertifikat naläznica.

Befurchen obrazditi, izbrazditi..

Befürcht-en bojati se čega; —ung bojazan, strah.

Begab-en obdariti, nadariti, darivati; —t obdaren, nadaren, da-

Digitized by Google

rovit; er ist mit vielem Verstande b. vrlo je razuman; —ung obdarenost, darovitost.

Begaffen zijati, zjati, zjale prodavati, buljiti, blejati.

Begängniß sprovod, pokop.

Begatt-en sich oploditi, uputiti, zametnuti, napraviti diete; (b. Rindvieh) tjerati se, natjerati se; (zu früh begatten) ošpuriti, pošpuriti se; (b. Pferden) skakati, opasti, povadjati se, jariti se; (b. Schafen) mrčati, trčati, prazkati; (b. Ziegen) prcati, mrčati, teći, przkati; (b. Schweinen) bucati, bicati se; (b. Hunden) kopčati se, pariti se, sklepati se, vezati se; (b. Katzen) pudjati se, frcati se, brezati se; (b. Geflügel) pariti se, gaziti se, mriestiti se, narastiti; (b. Fischen) trti se; —ung puteno sdruženje, upućenje; (bei Thieren) tjeranje; ošpurenje, pospurenje; skakanje, povadjanje, jarenje, pasenje, mrk, trk, przk; prcanje, mrk, przk; bucanje, bicanje; kopčanje, parenje, sklepnja, vezanje; pudjanje, frcanje, brezanje; parenje, gaženje, mriest, narast; tarenje, trenje; —ungsorgane *pl.* plodila; —ungstrieb *m.* putenost; (b. Thieren) pudnjivost, pudnja; —ungsvermögen *n.* plodivost; —ungszeit *f.* pohotnja; (b. Thieren) doba tjeranja, skakanja, povadjanja itd.

Begeb-en einen Wechsel prodati mjenicu; sich an einen Ort b. poći, otići, odieliti se (kamo); sich zur Ruhe b. smiriti se, smirivati se, primiriti se; sich in Jemandes Schutz b. uteći se pod čije okrilje; (sich ereignen) dogoditi se, sgoditi se, prigoditi se, slučiti se, sbiti se, prikljućiti se, pripetiti se; sich einer Sache b. ostaviti se, okaniti se, manuti se, proći se čega; sich seines Rechts b. odreći se prava; —enheit, —niß *n.* dogadjaj, sgoda, slučaj, prigoda.

Begegn-en einem sresti, susresti, sukobiti; ukobiti koga; (antreffen) udesiti (koga), namjeriti se (na koga); sich b. sresti se, sretati se, sukobiti se; sich unglücklich b. ukobiti se; einem Widerstande b. naići na odpor; sich b. in ihren Wünschen slažu se u svojih željah; einer Krankheit b. doskočiti bolesti; einem Unglücke b. prepriečiti nesreću; (sich betragen) postupati; er ist mir sehr freundlich b. vrlo me je prijatno dočekao, primio; es ist ihm ein Unglück begegnet, snašlo ga je zlo, nesreća ga je zadesila; (sich ereignen) dogoditi se; das B. *n.* susret, sukob; doček, postupanje; —niß *f. v.* Begebenheit, Ereigniß; —ung *f. v.* Begegnen.

Begeh-en etw. obići, obaći, obilaziti; ein Fest b. slaviti, svetkovati, obsluživati svetkovinu; einen Fehler b. pogriešiti; ein Verbrechen b. učiniti zločin; einen Mord b. umoriti, ubiti; etw. b. skriviti; —er činilac, činitelj, tvorac (zla kakva); —ung obilaženje, oblaz; svetkovanje, obsluživanje; učin; —ungsart način prestupka.

Begehr *m.*, —en *n.* zahtjev, zahtievanje, iskanje, tražba, molba, želja, požuda; was ist ihr B.? šta želite? nach dieser Waare ist viel B. ta se roba mnogo traži, ište; —en (wünschen) želiti, žuditi; er begehrt mein Geld hlepi za mojim novcem; (fordern) zahtievati, iskati, tražiti; (sich sehnen) čeznuti, ginuti (za čim); sein Herz begehrte nach ihr poželio je nje; ein Mädchen zur Ehe b. prositi djevojku; (von Hunden) kúcati se; —end pohotan; požudan; —lich pohlepljiv, pohotljiv; —ungsvermögen pohot-

*

Digitized by Google

nost, požudnost.

Begeifern osliniti, posliniti; obáliti, zabaliti; (fig.) ocrniti, oblagati, ozloglasiti, oklevetati.

Begeiſter=n nadahnuti, nadisati; ſeine Rede hat mich begeiſtert razpalio, razigrao me je svojim govorom; —ung nadahnuće, oduševljenje; —ungsvoll *adv.* najvećim oduševljenjem.

Begier=de f. požuda, pohlepa, pohot, mamež; ſinnliche B. putenost, pohotnost, pohlepnost, jarost; B. haben želiti (što), hlepiti (za čim); den —den früh=nen služiti tielu; —ig pohotan, pohlepan; der —ige *m.* pohlepnik, pohotnik, pohotljivac.

Begieß=en politi, polievati; die Pflanzen b. zalievati bilje; —er *m.* poljevač, zaljevač; —geſchirr poljevalo, zaljevalo; —ung *f.* polievanje, poliev, zalievanje, zaliev.

Beginn *m.* početak, začetak; beim B. der Vorſtellung kad se započne predstava; —en početi, počinjati, započeti, začeti; eine Arbeit b. primiti se posla; početi se, počinjati se, započeti se; der Krieg begann rat se otvori; der Winter beginnt zima nastaje.

Begittern pomriežiti, udariti rešetku.

Beglaubig=en posvjedočiti, zasvjedočiti, potvrditi; jmd. mittelſt einer Urkunde b. ovjeriti koga izpravom; ſich b. izkazati se; —t ovjeren, ovjerovljen; eine —te Abſchrift ovjeren, ovjerovljen prepis; —ung svjedočenje, potvrda, ovjera; —ungsſchein vjerovatna zakletva, prisega; —ungsſchreiben *n.* vjerovatnica; —ungsurkunde f. vjerovatna izprava.

Begleich=en izravnati, poravnati; —ung (fm.) poravnanje, sravnanje.

Begleit=en pratiti, sprovoditi; eine Leiche b. ići u sprovod; einen aufs Land b. ići s kim na selo; (fm.) priložiti, prilagati, priklopiti; —er *m.* pratilac, drug; —erin pratilica, družica, drugarica; —ſchein (fm.) prolaznica; —ung *f.* pratnja, sprovod; in B. u družtvu; mit B. des Pianoforte uz glasovir.

Beglück=en usrećiti, učiniti srećna, čestita; —er usrećitelj, izvor sreće; —t srećan; —wünſchen čestitati (komu).

Begnadig=en pomilovati, milost dati; das Leben ſchenken oprostiti život (komu); —er *m.* pomilovatelj; der —te pomilovanik; —ung pomilovanje, oproštenje, milost.

Begnadigungs=antrag predlog za pomilovanje; —brief *m.* pomilovnica; —geſuch *n.* molba za pomilovanje; —recht *n.* pravo pomilovanja.

Begnehmigen potvrditi, odobriti.

Begnüg=en ſich zadovoljiti se, zadovoljan biti; —ſam, —lich zadovoljan, s malim zadovoljan; umjeren, razložan.

Begraben (einen Todten) *v.* Beerdigen; da liegt der Hund b. u tom grmu leži zec; —er *m.* ukopnik.

Begräbniß pogreb, pokop, ukop; (Ort) grob, raka; —feier *f.* sprovod; pogrebna svečanost; —geld, —koſten pokopni, pogrebni trošak; —ort, —platz, —ſtätte groblje; —tuch pokrov.

Begränz=en omedjiti, ograničiti, medjiti; (beſchränken) stegnuti, stezati; meine Zeit iſt ſehr begränzt malo imam vremena; —t ograničen; stegnut; —te Fläche omedjašena ploha; —te Begriffe slabo znanje; ein —ter Kopf maloumnjak; —ung omedjivanje, medjenje; stezanje, stega; medja, granica.

Digitized by Google

Begrafen pokriti travom; (abfressen) popásti; (sich) podkožiti se, oporaviti se, ugojiti se.

Begreif=barkeit dokučljivost, razumljivost, razgovietnost; —en opipati, pipati; (enthalten) sadržávati, obsezati; Alles was die Welt in sich begreift sve što je u svietu; (verstehen) ražumjeti, dokučiti, shvatiti umom, pojmiti; sich b. k sebi doći, razabrati se; begriffen sein nakaniti, namjeravati; mit, über, in etwas begriffen sein baviti se čim; dieß mit begriffen zajedno s tim; —lich *adj.* dokučljiv, shvatljiv, razumljiv, pojmljiv; *adv.* razumljivo, razgovietno, pojmljivo, shvatljivo.

Begriff (Inb.) jezgra; sadržaj; (Umfang) obseg; (phil.) pojam; pomisao, dohit, shvat; ich kann mir keinen B. davon machen nemogu to pojmiti, dokučiti, shvatiti; im B. sein nakaniti se, namjeravati, spreman biti, htjeti; auf der Flucht begriffen sein biti u biegu; sie waren eben im Begriffe zu fliehen uprav nagnuše u bieg; —inhalt sadržaj pojma; —stützig tvrdoglav; —stützigkeit tvrdoglavost; —s=vermögen pojamnost, shvatljivost; —sverwechslung zamjena pojmova; —verwirrung pometnja pojmova; —swort pojamna, pojmovna rieč.

Begründ=en podkriepiti, obrazložiti, obrazlagati; ein Recht b. dokazati pravo; einen Antrag b. predlog obrazložiti, razlozi podkriepiti; ein neues Lehrgebäude b. novi sustav osnovati, utemeljiti, zavesti; —er utemeljitelj, osnovatelj, osnivač, zavoditelj; —ung dokazivanje, dokaz; utemeljenje, osnivanje, zavedenje, postanak.

Begrüß=en pozdraviti, pozdravljati; einen um etwas b. moliti što u koga, moliti se komu za što; den Feind mit Kanonen b. dočekati neprijatelja topovi; sich b. pitati se za zdravlje; —ung pozdravljanje; pozdrav; —ungsschreiben pozdravnica.

Begucken etw. zavirkivati, povirkivati (na što); razgledati (što).

Begünstig=en einen davati prednost (komu); držati komu krilo, zakrilivati koga; biti na ruku (komu); podupirati, podpomagati; Zusammenkünfte der Verbrecher b. dati zločincem priliku da se sastanu; das gute Wetter begünstigte unsere Luftfahrt vrieme je prijalo našoj zabavnoj vožnji; begünstigte letztwillige Anordnung povlašćena oporuka; —er prijaznik, zavjetnik, zagovornik; pomagač; —erin prijaznica, zavjetnica, zagovornica; der —te ljubimac, milić; die von Gott —ten božji ugodnici; die —te milka, milica, milenica; die von Gott —te božja ugodnica; —ung prijazan, pomaganje, zakrilivanje, krilo; povlastica, dobročinstvo.

Begürten opasati, pasati; (b. Pferd.) popružiti.

Begutacht=en odobriti, povladiti; ovladiti; —ung odobrenje, povladjenje.

Begüter=n dati (komu) imanje; obogatiti (koga); —t, er ist b. ima imanje, dobro; vlastelin je; (fig.) bogat; —te Landstände zemaljski staleži; —te *m.* vlastelin; (fig.) bogatac.

Begwalten ovlastiti (koga), dati (komu) vlast, moć.

Beghypsen posadriti, sadrom posuti, posipati.

Behaar=en odlakaviti, dlakaviti; sich b. odlakaviti se, dlakaviti se, okosmatiti, zarasti, žarutaviti, orutaviti; (bei Schamtheilen) obrucati, nabrucati; —t dlakav, kosmat, zarašten,

Digitized by Google

rutav; (bot.) vlasat, vlasnat.

Behaftet womit obterećen, obtršen; mit Vorurtheilen b. pun predsudâ, vrtežî; vrtežljiv; mit Schulden b. zadužen.

Behag=en prijati, goditi, ugadjati, biti po (u) volji, biti povoljan; dieſe Speiſe behagt mir nicht ovo mi jelo neide u slast; das behagt ihm nicht to mu smrdi; B. *n.* ugoda, lagoda, povoljština, last; er findet darin Behagen to mu godi; —lich ugodan, lagodan, prijatan, lastan; —lichkeit ugodnost, lagodnost, prijatnost, povoljnost.

Behakk=en (mit Axt) obsjeći, otesati; Kartoffeln b. korun okopati, okopavati; B. *n.* kopačina, kopanje; —er *m.* kopač.

Behalftern oglavićiti, namaknuti oglavnik.

Behalten zadržati; ſeine Fehler b. zadržati svoje mane; Recht b. imati pravo; Jemanden bei ſich b. zaustaviti, pridržati koga; etwas im Gedächtniß b. zapamtiti, upamtiti, utuviti.

Behält=er spremica, shrana; (Kaſten) ormar; —niß *n.* sprema, shrana; (Gefäß) posuda; (für Waaren) spremište, shranište; (waidm.) zvjerinjak.

Behand=eln (ein Geſchäft) raditi posao; jmd. wohl b. dobro s kim baratati, postupati; übel b. zlo postupati; zart b. njegovati; er behandelt ihn wie ſein Kind drži ga kao svoje diete; ärztlich b. liečiti; Jemanden geſetzlich b. postupati s kim po zakonu; Jemanden mit Schlägen b. izbiti koga; eine Waare b. za robu se pogadjati, pogoditi; eine Ausfertigung ſtempelfrei b. izdati što bez biljege; —lung *f.* postupak, postupanje; B. vorausgegangener Fälle postupanje u prijašnjih slučajevih; uredovanje, uredovno postupanje; B. der Gläubiger naprava, pogodba, nagodba s vjerovnici; ärztliche B. liečenje, vidanje; B. der Waare pogodba za robu; —lungsart način postupanja, postupka.

Behändigen *v.* einhändigen.

Behäng=e zavjesa, zastor; —en zavjesiti, privjesiti; ein Zimmer mit Teppichen b. obastrti, zastrti sobu sagovi; mit Perlen b. obnizati biserom; ſich b. navješati na sebe; ſich mit ſchlechten Leuten b. drugovati s hrdjavimi ljudmi.

Behangzeit doba linjanja, linjanje.

Beharr=en obstati, dotrajati; bis auf's Ende b. dotrajati do kraja; —lich postojan, stalan; —licher Fleiß stalna, neprestana marljivost; —lichkeit postojanstvo, stalnost, postojanost; —ungszuſtand nepomičnost, negibljivost; —ungsvermögen *n.* uztrajnost.

Behauen etw. obsjeći, obsiecati; Bauholz b. otesati, stesati; ein wenig b. protesati; einen Stein b. oklesati; einen Baum b. okresati, oklaštriti; von unten b. podkresati, podkresavati; den Mühlſtein b. kresati, klepati žrvanj, munjak.

Behäufeln ogrnuti, zagrnuti, ogr-

Behaupt=en tvrditi, utvrditi, utvrdjivati; man behauptet dokazuje se; ſein Anſehen b. uzdržati svoj ugled; den Prozeß b. dobiti parnicu; das Schlachtfeld b. pobiediti; ſein Recht b. obraniti svoje pravo; ſich b. držati se; —ung *f.* tvrdjenje, tvrdnja; dokazivanje; mnienje; —ungsſatz *v.* Ausſageſatz.

Behauſ=en okućiti, zakućiti (komu kuću); ſich b. okućiti se; —ung (Wohnung) stan, prebivalište; kuća.

Behében etw. dignuti, odstraniti što; ein Hinderniß b. ukloniti

Digitized by Google

zaprieku; eine Abschrift b. izvaditi prepis.

Behelf *m.* pomoć, sredstvo; okrpa, podpomoć; (Beweismittel im Prozesse) dokaz (u parnici); das sind nichtige —e to su prazne izlike; (Schrift) prilog; —en sich pomagati se, pomoći se (čim ili na čem); okrpati se; sich kümmerlich b. kuburiti, živariti; sich mit Lügen b. uteći se k laži.

Behellig=en jmd. uznemirivati (koga); dosadjivati (komu); napastovati (koga); —ung uznemirivanje; dosadjivanje; napastovanje.

Behend okretan, brz, ručan, kočoperan; —igkeit *f.* okretnost, ručnost, kočopernost.

Beherberg=en dočekati, primiti, nastaniti, uzeti na stan; ausweislose Individuen b. nastaniti ljude bez izkaznice; —ung *f.* stan.

Beherrsch=en vladati, gospodariti (nad čim), obladati; die Leidenschaften b. svladati, zauzdati strasti; diese Anhöhe beherrscht die Stadt ovaj brežuljak nadvisuje grad; sich b. svladati se, vladati sobom; —er *m.* vladalac, vladar; gospodar; —erin vladarica, gospodarica; —ung gospodovanje, vladanje.

Beherz=en omilovati, pomilovati; —igen primiti k srcu, metati na srce, k srcu; ich habe beherzigt ovio sam si oko srca; —igung primanje k srcu, promišljavanje; razmatranje; —t srčan, hrabar, smion; sich b. stellen junačiti se; —theit *f.* srčanost, hrabrost.

Behex=en, —ung *v.* Bezaubern.

Behilflich pomoćan; einem b. sein biti komu u pomoći, od pomoći; pripomoći, podpomoći (koga); —keit f. podpomoć, pomoć.

Behimmel=n nanebiti, ponebiti; —t navrzan, ukrašen.

Behindern einen prepriečiti, zapriečiti, zapačiti; hinderlich sein smetati komu.

Behner košara, koš (iz vrbovine).

Behobeln oblanjati, poblanjati; (fig.) einen b. ugladiti, izgladiti; (koga).

Behohnlächeln podrugivati se (čemu).

Behokken čučati (na čem).

Beholfen spretan, okretan; —heit spretnost, okretnost.

Beholzen (mit Holz versehen) drvariti, drvi providiti; (im Forstw.) gojiti, saditi šumu; udariti kolje (oko nasipa); (Holz fällen) drva sjeći; sich b. granati se, rasti u šir; debljati, razrasti se; zastrt biti drvećem.

Beholzungsrecht pravo drvarenja.

Behorch=en prisluškivati, osluškivati; —er *m.* prisluškalo, oslušnik.

Behörd=e f. (Amt); oblast, poglavarstvo; unterstehende B. niža oblast; B. und Amt oblast i ured; (Apparat) sprema, priprema; sprava; —lich uredovno.

Behörig *v.* Gehörig.

Behost gaćast; (v. Vögeln) gaćan; (v. Menschen) u hlačah.

Behuf *m.* korist, poraba; (der Zwekk) ciel, konac, svrha; zu diesem B. u tu svrhu; zum B. za; —s *adv.* za, poradi.

Behuf=en kopita dati; das Pferd ist —t konj ima kopita; —t kopitast.

Behüllen obastrti, zastrti, obastirati.

Behüt=en sačuvati, čuvati, braniti; Gott behüte nedaj Bože! sačuvaj Bože! behüt' dich Gott s Bogom! ostaj s Bogom! —er *m.* čuvar.

Behut=sam opazan, oprezan, smotren; sei b. budi na oprezu; b. in Reden sein oprezno govoriti;

Digitized by Google

—ſamkeit *f.* oprez, opreznost, smotrenost.

Bei *praep.* kod, pri; bei einem ſitzen sjediti do, uz, polag, pored koga; bei Waſſer und Brod o kruhu i vodi; b. aller ſeiner Geſchicklichkeit pored sve svoje vještine; b. Tag danom, danju; b. Zeiten za vremena; b. Gott! tako mi Boga! b. meiner Treue vjere mi; ich ſchwöre es dir bei allen Heiligen kunem ti se svimi svetci! b. Seite legen na stranu metnuti; b. Strafe pod kazan; b. Vermeidung der Ungnade pod gubitak milosti; (beiläufig), b. drei Schuh tief od prilike (jedno) tri stope dubok; er iſt noch b. Leben još je živ; bei der Hand na ruci, meti; es iſt bei weitem nicht ſo sasvim je drugčije; es iſt b. weitem nicht ſo gefährlich nije ni malo tako pogibeljno; —an *adv. v.* Daneben; —behalt *m.* zadržaj; —behalten zadržati; —biegen priklopiti, priviti; —binden privezati, privezivati; —blatt priloga, dodatak; —bringen (Beweiſe) iznieti, donieti dokaze; (Behelfe) donieti pomoćna pisma; (Gründe) navesti razloge; (Zeugen) dovesti svjedoke; Wunde b. zadati ranu, raniti; Schlag b. udariti; Stoß b. ubosti; Furcht b. zadati straha, uplašiti, prestrašiti; einem etwas b. naučiti (koga što); uputiti, uglaviti (koga u čem); uliti što u glavu komu.

Beicht=e f. izpovied, izpoviest; die B. hören, B. ſitzen izpovieditи koga; B. ablegen, B. thun izpovieditи se; —en izpovieditи, izpoviedati (koga); ſich b. izpovjeditи se; ſeine Sünden b. izpovieditи svoje griehe; —ermahnung izpoviedna opomena; —formel izpoviedka; —gänger izpoviedjenik; -gebet izpoviedna molitva; —gehen *n.* izpoviedanje; —geld *n.* izpoviedina; —iger *v.* Beichtvater; —kind *n. v.* Beichtgänger; —pfennig *v.* Beichtgeld; —ſchein *m.* izpovjednica; —ſtuhl izpovjedaonica; —vater izpovjednik; —zettel *v.* Beichtſchein.

Beide oba, obadva; ſie ſind b. gekommen obadvojica, obojica su došla; b. Wägen oboja kola; b. Kinder obadvoje, oboje djece; mit —n Händen obadvieručke, oberučke; unter —n Geſtalten pod oboje, pod oba vida; alle b. obojica; Einer von —n jedan ili drugi.

Beider=lei oba; —ſeitig objestran; —ſeits sa, na obie strane.

Beidesmal *adv.* oba puta, obadva puta.

Beiding *m.* izvanredni sud; slučajni sud.

Beidr=ucken pritiskati, pripečatati, pritampati; —ücken pritisnuti; ein Siegel b. udariti pečat; —ückung (des Siegels) pečatnja.

Beifall *m.* odobravanje; pohvala; ſtürmiſcher B. gromovito pleskanje; B. ernten steći pohvalu; B. finden omiliti, steći ugodnost; B. geben povladiti, povladjivati (komu što); —en (ins Gedächtniß kommen) pasti, pripasti na úm, pamet; einem b. biti s kim jedne misli, jednoga mnienja; das ganze Land iſt ihm b. sva je zemlja uz njega pristala.

Bei=fang *m.* (b. Fiſcher) uzlovak, prilovak; —folgen primetnuti, (pismo); —frau f. pomoćnica; —fügen primetnuti, pridati, dodati; (Rechnungen) priklopiti, priložiti; —fügung f. priklop, prilaganje *v.* Attribut; —fuß *m.* komoljika; —gabe f. dodatak; —geben pridati; pridieliti, pridružiti (pomoćnika).

Beigeh=en zajedno ići; ſich b. laſſen usuditi se; —end primetnut, priložen.

Digitized by Google

Bei=geordnet uzporedjen; —**ge=ſchmakt** *m. v.* **Beiſchmakt**; —**geſellen** pridružiti; ſich **b.** pridružiti se; —**gießen** priliti, prilievati; —**glied** *n.* člančić; —**her uzgred**, mimogred; —**hilfe** f. pripomoć, podpomoć, pomoć; —**kirche** f. kapela; —**klang** *m.* prizvuk, priglas; —**knecht** *m.* služak; —**kneten** prignječiti, primiesiti.

Beikomm=en približiti se, pristupiti; man kann ihm nicht **b.** nemože čovjek do njega, nemožeš mu na rep stati; wie könnte man am leichteſten dem Feinde **b.** kako bi se najlaglje dalo neprijatelju haka doći; **b.** (gleichkommen, gleichen) jednak, ravan biti; ſich **b.** laſſen usuditi se, podstupiti se, usloboditi se, usmjeliti se; —**end** *adj.* priložen, primetnut, priklopljen.

Beil *n.* bradva, široćka, švarba.

Beilade f. prikletčić, prigradak.

Beilag=e f. priloga, dodatak, priklop; in der **B.** folgt priklopljeno je; —**er** *n.* svatba, pir.

Bei=laß *m.* naprava; (fundus instructus) potrebina; —**laßinventar** *n.* izručni, povratni imovnik; —**laſſen** jmd. den Unterhalt pustiti komu živež.

Beiläuf=er teklić, teklac, trkalo, trkalac; (**b.** Pflanzen) mlaz, izdanak; —**ig** *adv.* od prilike, oko, po prilici; (nebenbei) uzput, uzgred, mimogred.

Beilblatt pero od sjekire.

Beilegen priložiti, primetnuti; etw. den Akten **b.** priložiti, priklopiti spisom; den Handelsbüchern einen halben Beweis **b.** uzeti trgovačke knjige za polovicu dokaza; Glauben **b.** *v.* Gl. beimeſſen; **b.** (bei Seite legen) odložiti, na ostavu dati; einen Streit **b.** razpraviti, miriti razpru; Unruhe **b.** utaložiti nemir; ugušiti bunu; die Sache iſt beigelegt to je poravnano, razpravljeno; einen Namen **b.** nadjenuti, nadjesti ime; man legt ihm ausgebreitete Kenntniſſe bei drže ga za vrlo učena čovjeka; (bei Schiffen) okrenuti se, ploviti, ići na vjetar, držati na vjetar.

Beileid *n.* sažalost; —**sbezeugung** f. sažaljenje, sažaljivanje; —**sſchreiben** sažalnica.

Beil=eiſen *n.* željezina; —**fertig** dotesan; —**förmig** sjekirast, bradvast; —**geld** *n.* sjekirovina.

Bei=liegen ležati uz; priložiti, priklopiti; dem Briefe liegt Geld bei u ovom pismu ima novacâ; —**liegende Schrift** priloženo, priklopljeno pismo; —**liegend überſenden** wir Ihnen uz ovo pismo pošiljamo vam; —**meſſen** pripisivati; Glauben **b.** povjerovati (komu); jmd. eine Schuld **b.** kriviti koga; —**mengen** pridavak na mjeru; —**miſchen** primiešati; umiešati; prilijati (vode u vino); —**miſchung** f. primješavanje; primješa, umješa; prilievanje.

Bein *n.* kost; zum **B.** werden okostiti se; er iſt nichts als Haut und **B.** sama ga je koža i kost; das bringt durch Mark und **B.** to prolazi čovjeku kroz srce; Schienb. golien, ciev; **B.**, der Fuß noga; lange —e krakovi; ſich auf die —e machen uzeti utrenik, uzeti put pod noge; odpiriti; eine Armee auf die —e ſtellen sabrati, podignuti vojsku.

Beinahe *adv.* gotovo, po gotovu, mal ne, u malo, za malo, skoro.

Beinähnlich *adj.* koštunjav, košćat, koštast, koštunjast.

Beiname *m.* prezime, pridjevak.

Bein=arbeiter *m.* kostičar; —**artig** *v.* Beinähnlich; —**aſche** *f.* koštan pepeo; —**blume** *f.* kaljužnica; —**brecher** (Adler) kostožder, kostojedja; —**bruch** kostolom, nogolom; kostoliep; —**brüchig** ko-

Digitized by Google

stoloman; —chen koščica; nožica; —brechſler *v.* Beinarbeiter.

Beineb=en, —ſt, —enſt *adv.* uz to, pored toga, kod, pri, do.

Bein=ern koštan, košten; —erzeugung rast kostiju; —fäule, f. —fraß *m.* pokostica; —feile f. kostna pila; —futter *n.* (am Sattel) nogavice; —geſchwulſt *n.* okostnica, kostur, samokost; —gewächs *n.* mrtva kost; —glas *n.* koštano staklo; —harniſch *m.* golienak; —hart tvrd kao kost, koštunjav; —haus kosturnica; —haut *f.* pokostnica; —hautentzündung *f.* upala pokostnice, kostni vrbanac; —icht koštunjav; —ig koštan; (v. Füßen) nogat, krakat; —kleider *pl.* hlače; —knochen *pl.* nožna kost; —kruſte pokost; —los bez kosti; —mark *n.* moždina, mozag iz kostiju; —mehl *n.* koštano brašno; —nerve nožni živac; -ſchelle negva, okovi od nogu; —ſchiene (med.) daščica, udlaga, oklop (za slomljenu nogu ili ruku); —ſchwarz žežena kost; —ſieber *m.* kostovar; —ſieberei f. kostovara, kostovarnica; —ſpath *m.* napužnica; —ſtierer *m.* kostir; —ſtoff *m.* kostovina; —waare f. koštana roba; —well gavez, žilovlak; —wunde rana od kosti; —wurm *m.* podkožnjak; --wurz *m.* gavez.

Bei=ordnen uzporediti; er iſt dem Ausſchuſſe beigeordnet pridan je odboru; —ordnung uzporedanje; —paſſen pritovariti; prispremiti; —pferd logov, konj u povodu; —pflichten pravo dati (komu); odobravati (što); einer Meinung b. pristati na čije mnienje; —pflichter pristaša; —rath *m.* savjet, svjet; —rathen svjetovati (koga).

Beirr=en pomésti, smutiti, mutiti; —ung pometnja, smetnja.

Bei=rücken etw. primaknuti, primicati; (mittheilen) prihvatiti, priklopiti; —ſammen *adv.* zajedno, skupa; b. ſein biti u skupu, na okupu; —ſatz *m.* žiljer, želar; stanar; (Beigeſchworner) prisežnik, prisjednik; -ſatz *m.* primetak, dodatak; (Appoſition) dodatak; —ſchaffen prihaviti, dobaviti, dobavljati, namaknuti; —ſchaffung *f.* pribavljanje; unentgeldliche B. bezplatna dobava.

Beiſchlaf *m.* prileg, puteno sdruženje, blud.

Beiſchläf=er *m.* priležnik; —erin *f.* priležnica, hotnica.

Beiſchlag *m.* kriv, lažljiv, nevaljao novac; —en *v.* Beſtimmen.

Beiſchließen etw. priklopiti, primetnuti; beigeſchloſſen priklopljen, priložen; b—d ſenden wir uz ovo pismo šaljemo vam.

Bei=ſchluß *m.* priloga, dodatak, priklop; —ſchlüſſel *m.* odpirač; —ſchmalk *m.* udara (na što), zaudara, ima duhu; —ſchmeicheln pritaliti; —ſchmieren primazati —ſchreiben pripisati; das B. pripisak; —ſchreiber *m.* pisarski pomoćnik; —ſchrift *v.* das Beiſchreiben; —ſein pribivati, biti nazočan; das B. pribitnost, nazočnost, pritomnost; —ſeit na stranu, na strani, u prikrajku; Scherz b. bez šale; zbilja.

Beiſetz=en pristaviti, primetnuti; e. Leichnam b. mrtvo tielo sahraniti, pokopati; die Segel b. razapeti jadra; ſchriftlich b. pripisati; —ung pristavljanje; B. einer Leiche pokop, pogreb; B. des Namens pripis imena.

Beiſitz *m.* prisjedanje; —en prisjedati, zasjedati, sjediti kod, uz; —er *m.* prisjednik, prisjedatelj, zasjedatelj.

Beiſpannen pripregnuti.

Beiſpiel *n.* primjer; zum B. naprimjer, na priliku (*n.* p.); —e anführen navesti primjere; mit

Digitized by Google

—en belegen primjeri potvrditi; mit einem guten —e vorangehen prednjačiti dobrim primjerom; ein gutes B. geben ugled dati; an Imdn. ein B. nehmen ugledati se u koga; —los bezprimjeran; (fig.) nečuven, nevidjen; —losigkeit bezprimjernost; —shalber *adv.* za primjer; —sweise *adv.* primjerce.

Beispringen priskočiti, pomoći; priskočiti, priteći u pomoć.

Beiß-en (mit Zähnen) ugrizti, ugriznuti, grizti, ujesti, ujedati; (mit Worten) bockati, peckati; zadirkivati, zajiedati, zagrizati u koga; (von Schlangen) ujesti, pecnuti, pečiti; die Zähne zusammen b. stisnuti zube; sich b. grizti se, klati se; öfter b. grizkati; (von Pferden) glockati; ins Gras b. odapeti, ljusnuti; (gem.) odapeti papke; (ätzen) jesti; (jucken) svrbiti, srbiti; der Pfeffer —t biber peče; die Hunde b. sich um einen Knochen psi se kolju oko kosti; —end grizak; (ätzend) jedak, uštipan, bodljiv, bockav, pecav; oštar; —ende Rede ujedljiv govor; —er *m.* zagrizalo, zajedalo; —ig, bissig ujedan; (fig.) zubat; ein —iger Mensch grizlica; ein sehr b. Mensch velika grizlica; —igkeit zagrizanje, zajedanje; (böswill.) zadirkivanje; opadanje.

Beißker *m.* piškor, čikov.

Beiß-korb *m.* brnjica; nagubnjak, nagubac; —werkzeuge grizalo; —zahn *m.* prednjak (zub), sjekutić, sjekač; —zange *f.* saviračc, savor, štipalica.

Beistand *m.* pomoć, podpomoć; (b. Duell) djever; (b. der Trauung) vjenčani kum; B. sein kumovati kod vjenčanja; (Hilfsperson) pomoćnik, pomagač; (zur Zeugenschaft, Kontrolle) svjedoci, uredovni prigledničci; —sfrau vjenčana kuma; —sleistung pomaganje.

Beistehen pomoći, pripomoći, podpomoći, pomagati koga, biti komu na pomoći, u pomoći; (v. Advokaten) braniti, zastupati; (v. Geistlichen) ići k bolestniku, obskrbiti bolestnika.

Beistell-en (Führen) dati, davati vožnju; (Lokalitäten) pribaviti, pribavljati prostorija; —ung davanje, pribavljanje.

Beisteuer prinos, prilog, prispjevak; milde B. milostinja; (Nebensteuer) priplatak, prirez; —n *v.* Beitragen.

Bei-stimmen privoljeti; einem b. slagati se, podudarati se skim; pristajati, pristati uz koga; odobravati, potvrditi komu što; einem in der Meinung b. biti s kim jedne misli, jednoga mnienja; —stimmer pristaša; —stimmung potvrdjivanje, odobravanje, sudaranje, suglasje, privolja, privoljenje; —stoß primak.

Beistrich *m.* zarezak, črknja.

Beistrom *m.* rukavac, otoka, struga.

Bei-stück *n.* pripojak, pokrajni kus; —tasche kesica; —tisch drugi, posebni stol; —ton priglas, prizvuk.

Beitrag *m.* prinos, prilog, prinesak; B. zu den Staatsbedürfnissen prinos za državne potrebe; B. zu einer Zeitschrift članak, sastavak; —en (Geld) priložiti, prinositi, prilagati, doprinieti; (mitwirken) pripomoći, sudjelovati; das Seinige b. nastojati, gledati.

Beiträger *m.* priložnik.

Bei-treiben, eintreiben ugnati, utjerati; die Steuern b. pobrati, utjerati, iztjerati porez; —treten pristupiti; privoljiti; zu einem Bündnisse b. stupiti u savez; —tritt *m.* pristup, privolja; —trittsurkunde f. pristupnica.

Beitzen *v.* Beizen.

Beiurtheil *n.* uzgredna presuda.

Beiwagen *m.* druga kola.

Bei-weg *m.* uzput, stranputica;

Digitized by Google

adv. uz, uzgred; —werfen pribaciti, privrgnuti; —wort *n.* pridjelak, pripojak.

Beiwohn=en pribivati; einer Verſammlung b. biti u skupštini; es wohnt ihm große Klugheit bei vrlo je mudar; fleiſchlich b. smiešati se, puteno obćiti s kim, bluditi; —ung *v.* Gegenwart; *v.* Beiſchlaf.

Beiwort pridavnik.

Beiwörtlich pridavni.

Beize f. lov sa sokolom; (das Beizen) luženje, zaluživanje; (im Waſſer) močenje; in die B. legen zaluživati, lužiti; močiti, kiseliti; (bei Gärbern) metnuti u lug; (Beizbrühe) lužilo; (b. Gärbern) lug; (b. Färbern) sirina; (b. Köch.) kvas; (b. Kupferſt.) jiedka; (Köber) meka, mama.

Beizeiten *adv.* za dobe, na vrieme; b. kommen za rana, za vremena doći.

Beiz=kraft grizkoća, jedkoća; -kufe varnica, lužnjak; --mittel jedilo, lužilo; —vogel ptica-lovica.

Bejah=en pojestiti, pojestnuti, jekati; potvrditi, potvrdjivati; einen Beiſatzartikel b. potvrditi dokazni članak; —end *adj.* ječući, ječan, jestan, pojestan, pojestiv, potvrdni, potvrdjujući; eine —ende Antwort potvrdjujući odgovor; *adv.* jestno, potvrdimice; —er *m.* tvrdilac, potvrditelj.

Bejahrt *adj.* ostar, postar, vremešan; ſehr b. starovječan, starovremešan; b. werden ostariti.

Bejahung jekanje, potvrdjivanje, potvrda, tvrdnja; —sweiſe tvrdimice; —swort tvrdeća, jestna rieč; privola.

Bejammern jadikovati (nad kim); oplakivati (koga); —swürdig, bejammernswerth vriedan, dostojan sažaljenja, jadan; —swürdiger Menſch jadnik, kukavac, sirotan.

Bejubeln pocikivati (radi čega).

Bekälbern ſich poblјuvati se.

Bekalken etw. povapniti, pokrečiti, ovapniti.

Bekämpen (ökon.) ograditi, oplotiti, plot udariti.

Bekämpf=en boj biti, boriti se; vojštiti na koga, tući se; b. (beſiegen) pobiediti, prevladati, svladati koga; eine Leidenſchaft b. ukrotiti strast; eine Lehre b. pobijati nauk kakov; —er borac, bojnik; —ung borba.

Bekannt poznat, poznan, znan, vjestovit; es iſt b. zna se; wir ſind b. poznajemo se; b. werden upoznati se; steći glas, na glas doći; razglasiti se, saznati se; ſein Name wurde b. njegovo se je ime razglasilo, oglasilo; b. geben obznaniti, obznanjivati, na znanje dati; b. machen objaviti, razglasiti; weit u. breit b. čuven, oglašen; glasovit; jmd. b. ſein s njekim biti poznat; der —e znanac, poznanik; *f.* znanica, znankinja; --lich, --ermaßen *adv.* kao što se znade; —gebung obznana, obznanjivanje; —machung objava, objavljanje; --ſchaft poznanstvo; B. machen upoznati (s kim); —en (einen Pfahl) zatesati kolac.

Bekehr-en obrnuti, obratiti, obraćati, preobratiti, preobraćati; ſich b. obratiti se; preobratiti se; (beſſern) dozvati se, popraviti se; —er *m.* obratitelj; —te *m.* obraćenik; —ung obraćanje, obraćenje, preobrat; —ungsanſtalt (Propaganda) razprostranište; Glaubens b. raziršište vjere; —ungsbote (Miſſionär) vjerovjestnik.

Bekenn=en priznati, priznavati; (v. Karten) Bekenne die Karte drži se pravila, igraj pošteno, kako valja; ſich zu einer Schuld b. priznati dug; ſich zu einer

Digitized by Google

That b. priznati kakov čin za svoj; ſich zu einer Religion b. biti koje vjere; —er *m.* izpoviedalac, sljedbenik, priznavač, priznavatelj, priznatelj; —tniß priznanje, spoznanje; (Faſſion) izjava; Religionsb. izpovied vjere, vjeroizpovied, vjera; ein B. abzwingen siliti na odaju; —tnißbrief izjavnica; spoznanica, priznanica.

Bekerben orovašiti, narezkati.

Bekieſen (einen Weg) navesti put šljunkom, prudom, nasuti, napruditi put.

Bekitzeln poškakljati, pogolicati.

Bekken *n.* tava, ponjva, prosulja, pržura, tarica; medenica; umivalo; kamenica; (an Knochen) zdielica; —ſchläger tavar, kotlar; (b. der türkiſchen Muſik) pladnjići.

Bekker *v.* Bäkker.

Beklag-en žaliti, pozaliti; ich beklage ihn žao mi ga je, žalim ga; den Tod eines Verwandten b. tužiti za rodjakom, žaliti rodjaka; ſich b. tužiti se, potužiti se (komu za koga), žaliti na koga radi čega; —enswerth, —enswürdig *adj.* jadan, tužan, požaljenja dostojan; —ter *m.* obtuženik, tuženik; *f.* obtuženica, tuženica; —ung žaljenje, tužba, žaoba.

Beklatſchen pljeskati, popljeskivati, popljeskati (komu); (verläumden) opanjkati (koga), lagati, govoriti zlo (za kim), iznositi na glas, oklevetati, ogovarati, raznositi, ocrniti, razglasiti, (koga).

Beklauben obrati, obirati, okùpiti, ogrizati, oglabati.

Bekleben obliepiti, zaliepiti, obliepljivati.

Bekleiben (v. Pflanzen) primiti se, uhvatiti se; *v.* Bekleben.

Bekleid-en odjenuti, zaodjenuti, odievati; preodjenuti, obući, preobući, obuti; ein Zimmer b. sobu obastrti, zastrti sagovi; eine Thür b. oplatiti vrata; einen Hut b. podstaviti klobuk; mit Raſen pobusati; Imdn. mit einem Amte b. podieliti komu službu; ein Amt b. obavljati, obnašati službu; (verwalten) uredovati; mit Leiſten b. poletvati; —ung *f.* odievanje; (Kleider) odielo, odjeća; (mit Mauerwerk) pozidivanje obkopâ; (der Wand mit Brettern) oplata; (der Thür) obuća, pošva; —ungsetabliſſement (lies etablizma) odjevara, odjevaonica; —ungsmauer obložni zid.

Beklei ſtern (Haare mit Salbe) nacackati, nacmakati kosu; mit Papier b. obliepiti papirom; ſeine Fehler mit einer Scheintugend b. zabašuriti svoje mane.

Beklek-ken, —ſen zaštrapati, zaprljati, zakapati; zadrljati.

Beklemm-en stisnuti, stegnuti, stezati; es beklemmt mich guši me; er iſt in beklemmten Umſtänden kuburi; —ung f. pečal, tjeskoba; stiska, nevolja.

Beklettern puzati, penjati se (uz, na), višati se, verati se (po).

Beklopfen pokucati (na što), oklepati (što).

Beklügeln mudrovati (o čem).

Beklotben ſich klipati.

Bekommen dobiti, dobivati; postići, postizati; primiti, primati; Verweis b. biti ukoren; er bekommt Zähne zubi mu probijaju; Riſſe b. popucati; eine Krankheit b. oboljeti, u bolest pasti; ein Kind b. roditi diete; die Bäume b. ſchon Laub drveće već lista; hier iſt nichts zu b. ovdje nema ništa; Luſt zu etwas b. poželiti čega; wohl bekomms! na zdravlje, zdravo! ſchlecht b. prisjesti; biti u zao čas; eine Auszeichnung b. postići odlikovanje.

Bekorken zaplutiti, začepiti plutom.

Digitized by Google

Beköſtig=en hraniti, davati hranu; —ung hranitba.
Bekothen okaljati, izkaljati, ukaljati, zablatiti.
Bekräftig=en, bekräften potvrditi, utvrditi, utvrdjivati; zasvjedočiti, posvjedočiti; —end potvrdjujući; —ung f. potvrdjivanje, potvrda.
Bekramen zapremiti.
Bekränzen ovjenčati, ovjenčavati.
Bekrațen ogrebsti, odrapati; odrpati.
Bekräutert *adj.* obrasao, zarasao (travom).
Bekreiſen okružiti, okružavati; (waidm.) ein Gehölz b. obaći šumu.
Bekreuzen prekrižiti, prekrstiti; die Kanonen b. die Einfahrt des Hafens topovi se križaju na ždrielu od luke; ſich b. (bekreuzigen) prekrstiti se.
Bekrie=chen gmiljeti, plaziti, gmizati (po čem); —gen ein Land zavojštiti, zaratiti, dignuti vojsku (vojnu) na zemlju; ratovati, vojevati sa zemljom; -ger *m.* vojštitelj.
Bekritt=eln rešetati, prorešetati; —ler *m.* rešetar.
Bekrițeln izdrljati, izčrčkati.
Bekrönen okruniti; (fig.) ovjenčati.
Bekümmer=n žalostiti; zabrinuti; ſich b. pečaliti se, žalostiti se, zabrinuti se; ſich um etwas b. brinuti se, starati se, mariti za što; —niß *f.* tuga, žalost; starost, skrb, briga, pečal; —t tužan, žalostan; pečalan, brižan, pun brige; das hat mich ſehr b. gemacht to me je vrlo raztužilo.
Beküſſen obljubiti, izljubiti.
Belachen podsmjehavati se (komu, čemu); das B. podsmjehavanje.
Belad=en (einen Wagen) natovariti; (ein Schiff) nakrcati, krcati brod; einen mit ſchwerer Arbeit b. naprtiti komu mučan posao; ſich b. zavrgnuti se, zametnuti se, zaprtiti se (čim); ſich mit Sünden b. ogriešiti dušu; ſich mit Schulden b. zadužiti se, u dug pasti; b. *adv.* natovaren, teretan, naprćen; —ung tovarenje, tovar, teret.
Belager=er obsadnik, obsjednik; —n obsjesti, izstajavati, obsjedati, obsaditi; einen b. navezati se oko koga, navrzati se njekoga, dosadjivati komu; --ter *m.* obsadjenik, obsjedjenik; —ung f. obsada, obsjeda.
Belagerungs= obsadni; —armee obsadna vojska; —geſchütz *n.* obsadni, hrvajući topovi; —kunſt f. obsadnja; —rayon obsadni okrug; —ſtand, —zuſtand *m.* obsadno stanje; die Stadt im —zuſtande grad je pod obsadom; —werke *pl.* obsadni obkopi.
Belang iznos, količina; znatnost; eine Sache von B. znatna stvar; —en doseći, dohvatiti; (betreffen) ticati se; was mich belangt što se mene tiče; vor das Gericht jmd. b. potjerati koga na (pred) sud; jmd. gerichtlich um eine Sache b. njekoga tužiti radi nječesa; B. *n.* (vors Gericht) tužba; über B. des Ortsgerichtes na zahtjevanje mjestnoga suda; —er *m.* tužitelj.
Belaſſen (bewenden) ostati; dabei wollen wir es b. kod toga ćemo ostati; das B., es ſoll dabei ſein B. haben neka ostane tako; es ſoll bei der Anordnung ſein B. haben neka ostane kako je naredjeno.
Belaſt=en *v.* Beladen; (b. Mal.) prepuniti; (kfm.) obdužiti; ein Gut b. zadužiti dobro; —etes Gut zaduženo dobro, imanje.
Beläſtig=en dosadjivati, dotuživati, uznemirivati, biti na nepriliku; mit Bitten b. dosadjivati molbom; —ung dosadjivanje, dosada, neprilika.

Digitized by Google

Belaſtung tovarenje, terećenje.
Belatten poletvati, požiočiti.
Belaub=en prolistati, izlistati, ulistati, listati; der Lenz belaubt den Wald proljeće kiti goru lišćem; (Bauk.) nalistati; der Wald belaubt ſich gora se lista, preodieva listom; —ern v. Belauſchung; v. Betrügen; —t lisnat, brsnat, kitnjast, šumnat; (fig.) zelen; —ung listanje.
Belauf m. iznos, iznosak; bis zum B. von . . . do; —en obtrčati; ſich b., die Schuld beläuft ſich auf 20 Gulden dug iznosi dvadeset stotinjakâ; (von Hunden) vezati; (v. Kühen) voditi se, tjerati se, goniti se.
Belaugen oblužiti.
Belauſch=en prisluškivati; —er m. oslušnik, prisluškalo.
Beleb=en oživiti, oživljavati; uzkrisiti; das belebte ihn mit neuer Hoffnung to ga okriepi novom nadom; —end životvoran; —er m. životvorac, uzkrisitelj; —t životan, živ; (fig.) živahan, veseo; —ung oživljenje; život; živahnost; —ungsmittel n. oživljujući liek, oživilo; —ungsverſuch oživljavanje.
Beleg m. dokaz; v. Beilage; —e n. podplata; —holz tavanica; —en obložiti, oblagati; mit Schnüren b. obšiti; den Boden b. popoditi; den Boden mit Decken b. zastrti pod zastirači, pokrovci; den Spiegel mit dem Zinnblatte b. zastrti, poliepiti ogledalo kositernjačom; mit Brettern b. pomostiti; die Hufe b. podkovati kopita; die Pflugſchar b. podstaviti lemeš, raonik; (bei Gärtnern) pobusati; (beſchweren) obteretiti, obremeniti; eine Schrift b. priklopiti pismu dokaznice, izprave; mit Schriften b. dokaze dodati; mit Beſchlag b. uzaptiti što; mit Verbot b. zabraniti, obustaviti što; mit Strafen belegen kazniti; mit Abgaben b. udariti namete; mit Geldbuße b. nametnuti globu; eine Stutte b. opasti kobilu; pripustiti pastuha; —ung f. oblaganje, zastiranje; B. einer Schrift priklapanje prilogâ; dokaznicâ; B. mit Verbot zabrana, zaustava; B. mit Beſchlag uzapćenje.
Beleh=en dati komu leno, feud; —er m. lenik; —te m. lenovnik; —ung f. darivanje lena, feuda; —ungsbrief v. Lehenbrief.
Belehr=en poučiti, poučavati; obučiti; (zurechtweiſen) uputiti, obaviestiti; ſich b. laſſen dati se uputiti; —end poučan; —ung poučavanje, pouka; naputak, uputa, obaviest; —ungsgabe f. vještina učenja; er hat die B. umije učiti.
Beleibt debeo, krupan, pretio; —heit debljina, krupnina, pretilost.
Beleibig=en vriedjati, uvrieditи; jmd. mit Wort und That b. uvrieditи koga riečju i činom; er hat ihn auf das Empfindlichſte b. dirnuo mu je u živac; dirnuo mu je u zjenicu; —ung vriedjanje, uvreda; thätliche B. uvreda činom; wörtliche B. uvreda riečju; eine grobe, ſchwere B. grdna uvreda.
Beleimen zaljepiti, oklijati.
Beleken oblaznuti, oblizati, oblizivati; kušati; ſich b. lizati se, oblizivati se, oslinkivati se; ſich den Mund b. lizati ustne.
Belemnit m. v. Donnerſtein.
Beleſen prebrati, otriebiti; b. adj. er iſt ſehr b. on je toga mnogo štio, čitao; —heit f. čitanje mnogih knjigâ.
Bel-Etage (lies Beletaž) f. prvi sprat, kât.
Beleucht=en razsvietliti; (b. Mal.) osvietliti; (prüfen) razmotriti; (erläutern) razjasniti, objasniti;

Digitized by Google

—er *m.* rasvjetitelj; —ung *f.* razsvjeta; Beſchädigung der öffentlichen B. ošteta javne razsvjete; womit man —et posvjeta; (Erläuterung) izjasnjenje, objasnjenje; —ungskoſten razsvietni troškovi; —ungskreis *m.* razsvietljeni krug.

Beleumunden oklevetati, ozloglasiti, ocrniti koga.

Belfer=n (v. Hunden) lajati, škamutati; (v. Fuchs) štektati; (fig.) psovati, karati se; —er *m.* lajalac, štektalo, škamutalo; psovalac, jezičnik.

Belieb=en ugadjati, biti po volji, po ćudi, goditi (komu što), omiliti; b. Sie noch etwas izvolite li, zapoviedate li jošte štogod? beliebt es Gott ako Bog da; beliebt es? je li vam po volji? ihm beliebt es nicht nerači mu se; ſo viel dir beliebt koliko ti drago; B. *n.* volja; er findet daran B. u volji mu je; nach B. po volji; —ig povoljan; wie es dir b. iſt kako izvoliš, kako ti se svidi; —t omilio (komu); primljen (kod koga); ſich b. machen umiliti se kod koga, omiliti se komu; dieſe Waare iſt b. ova se roba traži; er iſt ſehr beliebt sve ga ima rada; das iſt ein —tes Schauſpiel ovaj se je igrokaz omilio.

Beliſten izlukaviti, prevariti, varati, za nos voditi (koga).

Belladonna (Tollkirſche) paskvica, vinika, kurjača.

Bell=en lajati; die Hunde b. stoji lavež pasâ; ein Hund, der beißen will, bellt nicht podmuklo pseto najprije će ujesti; der Fuchs bellt lisica štekta; —er *m.* lajavac.

Belletriſt *m.* krasoslovac, beletrista; —iſch f. krasoslovje; —iſch krasoslovan, beletristički.

Belob=en pohvaliti; —t pohvaljen, hvaljen; —ung *f.* pohvala; —ungsbrief *m.*, —ungsbekret *n.*, —ungsſchreiben *n.* pohvalnica, pohvalno pismo.

Belohn=en naplatiti; nadariti, obdariti; nagraditi, nagradjivati; naknaditi; odštetiti; (fig.) Untreue b. kazniti nevjeru; —er *m.* nadaritelj, nagraditelj; naknaditelj; —ung *f.* naplata; nadarje, nagrada; naknada; odšteta.

Beluchſen prevariti, omesti; *v.* Beliſten.

Belügen slagati, nalagati (komu što); Lügen v. jmd. verbreiten oblagati (koga).

Beluſtig=en zabavljati, razveseliti, proveseliti; —end zabavan; —er *m.* veseljak, razveselitelj; —ung f. zabavljanje, uveseljavanje, razveseljenje; zabava, veselje, radost.

Belvedere (it.) (Bellevue fr.) (lies Belvi) milovid, krasovid.

Bemächtig=en ſich osvojiti, osvajati (što), zavladati (čim); ſich einer Stadt b. osvojiti, uzeti grad; ſich einer Perſon b. uhvatiti, uloviti koga; der Schlaf bemächtigte ſich ſeiner san ga je obhrvao; die Liebe bemächtigte ſich meines Herzens ljubav mi je srce presvojila, osvojila; —ung *f.* osvojenje, zavlada.

Bemähnt grivat; ſchön b. liepe grive.

Bemalen naslikati, oslikati, pisati; ſich b. ličiti se, naličiti se; (wdm.) označiti.

Bemängel=n (eine Rechnung) manisati račun, zabaviti, zabavljati računu; —ung *f.* manisanje (čega), zabavljanje, zabava (čemu).

Bemann=en (ein Schiff) omomćiti brod; —ung momćenje; momćad; vojska.

Bemänteln zabašuriti, zabašurivati, zatajivati (što), sakriti, pokriti, zatušiti (što).

Digitized by Google

Bemaſt=en (Schiff) ojadriti, ojamboriti brod; —ung *f.* ojadrenje, jamborenje, podizanje jadrenjaka.

Bemauern obzidati, zazidati.

Bemeißeln dlietom oklesati, odlietiti.

Bemeiſtern ſich einer Sache svladati; (einer Stadt) osvojiti, predobiti, uzeti grad; der Zorn hat ſich ſeiner bemeiſtert srdjba ga je osvojila.

Bemengen ſich pačati se, plesti se, unositi se, miešati se (u što); zanimati se, baviti se (čim).

Bemerk=en zapaziti; opaziti, spaziti, smotriti, zamjetiti; bei jmd. eine offenbare Nachläſſigkeit b. opaziti da je tko očevidno nemaran; (erwähnen) napomenuti, primjetiti; ſeine Ausſage mit dem Kreuzzeichen b. staviti znamenje krsta (križa) pod svoju izreku; —enswerth, —enswürdig znamenit, znatan; —ung *f.* opažanje, opazka, primjetba; das war eine paſſende B. pogodio je; (Erinnerung) napomena; (Erwägung) prosudjivanje; obziranje.

Bemeſſ=en umjeriti; izmjeriti; odmjeriti; die Gebühren b. mjeriti pristojbe; —ung f. odmjera.

Bemitleiden žaliti, sažaliti; ich bemitleide ihn žao mi ga je, mili mi se.

Bemittelt imućan, mogućan, imašan; ein —er Menſch imućan čovjek.

Bemoos=en mâhom pokriti; —t mahom zarašten, pokriven; —t werden mahom obrasti; starjeti.

Bemüh=en potruditi, utruditi, zatruditi, truditi; ſich b. trsiti se, truditi se; mučiti se, nastojati, gledati; b. Sie ſich zu mir potrudite se k meni; ſich um ein Amt b. tražiti službu; —ung f. trud, nastojanje, trsenje.

Bemüſſig=en primorati, natjerati, nagoniti; —t prisiljen, primoran.

Benachbar=en postati susjed; —t susjedan, bližnji, obližnji; —te Glieder einer Reihe bližnji članovi.

Benachrichtig=en doglasiti, obznaniti (komu šta), obaviestiti (koga o čem), dati komu glas; —er *m.* obznanitelj, doglasitelj, glasonoša, glasnik; —ung f. obznana, obznanjivanje, doglasivanje, glas; —ungsbrief *m.* doglasnica, objavnica.

Benachtheiligen oštetiti, učiniti komu štetu, krivdu.

Benag=eln obiti kliuci (čavli); die Abjätze b. pete prikovati; —en oglodati, oglabati, ogrizti.

Benähen etwas obšiti, obšivati što.

Benamen (benamſen) *v.* Benennen.

Benannt imenovan; prozvan, nazvan.

Benarben ohrapaviti, obrazgotiniti; die Blattern haben ihm das Geſicht benarbt lice mu je poderano od koza (boginja).

Benaſchen oblizati, oblizivati; omrsiti.

Benebeln omagliti, zamagliti; magliti; zamračiti; (betäuben) omamiti; ſich b. nakititi se (vina). nakvasiti se, opiti se.

Benebſt *adv.* (in der Kanzleiſp.) *v.* nebſt, neben.

Benedeien blagosloviti, slaviti, hvaliti.

Benedikt=iner *m.* benediktinac; —inerorden benediktinski red.

Benefiz *n.* —ium (Pfründe) nadarba, zadušbina; (Schauſp.) korist, prijam; —ient *m.* nadarbenik; koristnik, prijamnik; —vorſtellung f. predstava u korist.

Benehmen uzeti, prikratiti; einem die Hoffnung b. lišiti koga nade; ſich b. gegen jemanden vladati se, ponašati se prema komu; postupati s kim; nach der Gerichtsordnung b. postupati po sudovniku; ſich wonach zu b. wiſſen

Digitized by Google

znati, čega se treba držati; einem den Schlaf b. razdriemati koga; die Freiheit b. oteti slobodu; den Athem b. gušiti; die Aussicht b. zapriečiti izgled; der Dampf hat ihn ganz benommen para ga je omamila; einem seinen Zweifel b. izbiti komu sumnju iz glave; das benimmt der Sache nichts to neškodi stvari; das B. vladanje, ponašanje; postupanje; obćenje.

Beneid=en zaviditi (komu što, na što), nenaviditi, biti nenavidan; —enswerth dostojan zavisti; —ung f. zavist, nenavist, nenavidnost.

Benenn=en nazvati, imenovati, nadjenuti ime, prozvati; namentlich b. poimence zvati; Zeit und Ort b. jmd. urećiti, uročiti (komu) vrieme i mjesto; —ung f. nazivanje, imenovanje, ime; auf gleiche B. (auf gleichen Nenner) bringen slomke dovesti, pretvoriti na zajednički (obći) nazivnik; —ungsgrund *m.* uzrok, povod imenovanja.

Benetz=en nakvasiti, pokvasiti, poškropiti; poprskati, natopiti; (Befeuchten) navlažiti; —t nakvašen, poškropljen; navlažen; —ung *f.* kvašenje, škropljenje; vlaženje; kvašnja.

Bengel kijača, klip; (fig.) klipan, klincov, tokmak; glupan, bukvan; —haft neotesan, surov; —haftigkeit f. neotesanost, surovost.

Beniesen kihnuti na što, kihanjem potvrditi.

Benippen srknuti, zasrknuti, pijuckati; sich b. djornuti, djoknuti, ukrasiti se.

Benne koš, košara, jasle, kola.

Benöthig=en zatrebati, trebovati, trebati; —te potrebite stvari, što treba.

Benzäure benova kiselina.

Benutz=en, benütz=en poslužiti se, okoristit se čim, upotriebiti, rabiti što; er benützte die Gelegenheit uhvatio je sgodu; —er *m.* porabnik; —ung f. poraba, upotrebljenje; —ungsfähigkeit f. porabnost, upotrebljivost.

Benzin (chem.) benzin.

Benzoë=nbaum benzoin; —saure Salze benzoinove soli; —säure benzoinova kiselina.

Benzol *v.* Benzin.

Benzoyl (chem.) benzoil; —oxid *n.* benzoilov kis.

Beobacht=en paziti, motriti; heimlich b. pripažati; seine Pflicht b. izvršavati, izpunjavati dužnost; Stillschweigen b. mučati; Rücksicht b. obzirati se na što; —er *m.* motritelj, pazitelj, motrilac, pazilac; B. der Gesetze izvršitelj, vršilac; —ung pazenje, motrenje; das —ete opazka, primjetba.

Beobachtungs= pazeći, motreći; —fehler *m.* pomanjkanje pozornosti, motrenja, pazenja; -gabe motrenost; —geist *m.* motreći, razmatrajući, promatrajući duh; —korps pazeći, motreći sbor.

Beobdachen pod krov spraviti.

Beölen pouljiti.

Beordern odrediti, odredjivati, zapovjediti; einen wohin b. opremiti koga kamo; ich bin beordert dobio sam zapovjed, meni je naloženo.

Bepacken natovariti, naprtiti, uprtiti; sich b. naprtiti se.

Bepalmen (am Palmf.) vrbicami, macicami nakititi.

Bepanzern oklopiti; bepanzerte Krieger oklopnici.

Beperlen obnizati biserom.

Bepfählen (den Weingarten) nakoliti, nakolčati, zakoliti, potakljati, okolčati, koliti, pritakati loze.

Bepfeffern pobiberiti, popapriti.

Bepflanz=en saditi, zasaditi, posaditi, usaditi, zasadjivati; unser

Digitized by Google

Lebensweg ist mit Dornen bepflanzt mučan nam je život, život nam je gorak i čemeran; den Tisch mit Flaschen b. bocami, staklenicami stol nakititi; —ung f. sâd, zasad, posad.

Bepflastern (eine Straße) potaracati, poprudjiti; (mit Trottoirsteinen) popločati; ein bepflasteter Weg pločnik; eine Wunde b. priviti meč na ranu.

Bepflökken pritači, pritaknuti, priticati.

Bepflügen izorati, poorati.

Bepflücken obrati, pobrati; Gänse b. operušati, operutati, čupati, perutati guske.

Bepfosten pribiti podnice (na vrata); udariti podboj.

Bepropfen (Flasche) začepiti bocu (plutom).

Bepfründen dati župu, nadarbu (komu).

Bepichen opakliti, osmoliti.

Bepissen pomokriti, pokvasiti, pomočiti; (gem.) popišati, pošvorgati.

Beplanken potarabiti, udariti tarabe.

Beplatten popločiti, oploćiti.

Bepolstern povajnkušiti, napuniti, nabiti (perjem itd.)

Bequartier=en einen Ort nastaniti (vojsku) u gradu (varoši); —ung f. nastanjenje, nastanba.

Bequem sgodan, naručan, priličan; (von Zeit) udoban; (gemächlich) lagodan, lagašan, lakotan, lastan; (geräumig) prostran; (von Kleidung) oplovit, prostran; (Mensch) spor, lien; užuran (čovjek); —en priljubiti; sich b. prilagoditi se (čemu); —lich v. Bequem; —lichkeit last, lakost, lakota, lagodnost, lienost; (gelegene Zeit, Bedürfniß) sgoda, prilika; udobnost; keine B. haben nebiti dokolan, lastan, na dokolici (na tenanu); mit B. po laznu; natürliche B. potreba.

Bequicken zastrti živom.

Berahmen (ein Bild) obdjelati, okviriti sliku, staviti sliku u okvir.

Beranden obrubiti.

Berasen pobusati, busati; der Hügel ist berast brežuljak je travom obrasao, uhvatila se tratina po brežuljku.

Berasseln otreniti, orašpati, oturpijati, opiliti.

Berath=en einen svjetovati koga; sich b. dogovarati se, viećati; du bist gut, schlecht b. na dobru, zlu si putu; dobro si, zlo si napućen; du hast dich gut b. dobrim si putem udario; —end savjetni; —ende Stimme svjetujući glas; —endes Institut savjetni zavod, savjetna uredba; einen —enden Einfluß ausüben savjetom djelovati, uticati; —er savjetnik; svjetovatelj; —schlagen posavjetovati se; premišljati; sich b. dogovarati se, viećati o čem; —schlagung svjetovanje, premišljanje, viećanje, dogovor; etw.in B. nehmen viećati o čem; —schlagungsprotokoll napisnik viećanja; —ung f. viećanje, dogovaranje, v. Berathschlagung; —ungsgegenstand predmet viećanja; —ungszimmer n. viećnica.

Beraub=en (einen Reisenden) sadrieti, odrieti, opljačkati putnika; (ein Haus) porobiti, oplieniti kuću; einen seines Vermögens b. oteti, ugrabiti komu imetak; der Hoffnung b. lišiti nade; des Lebens b. smaknuti; der Hilfe beraubt sein biti bez pomoći; er ist seines Verstandes beraubt sišao je s uma, poludio je, lud je; —er m. otimač, pljačkaš; —ung f. pljačkanje, haranje; plien.

Berauch=en zadimiti, zapušiti; —t zadimljen, zapušen, zakadjen.

Beräuch=ern okaditi, prekaditi, nakaditi, pokaditi, okadjivati;

*

Digitized by Google

—erung prekadjivanje, okadjivanje; prekada.

Beraupen otriebiti, triebiti, opinjati gusjenice.

Berauſch=en opiti, opojiti, (gem.) oljoljati; ſich b. opiti se, nakvasiti se, oklepati se, ošokati se, oljoljati se; ein wenig ſich b. ponapiti se, djoknuti se, ukrasiti se; —t opojen, opit, napit, pijan; djoknut, oljoljan; —ung pijanstvo, mamura; eine That in der B. verüben učiniti što u pijanstvu.

Berberideae *pl.* žutokorno bilje.

Berberin (chem.) berberin.

Berberis f., —baum, —ſtrauch *m.* (Berberitze f. Berbiß) žutikovina, žutokora, turska loza; —beere f. žutika; —gelb *n.*, —ſaft *m.* žutikovica.

Berben (vlt.) upinjati se.

Berechen pograbljati.

Berechn=en proračunati; etwas zu Gelde b. proračunati što u novcu; der auf den Gläubiger berechnete Betrag iznos na vjerovnike proračunani, izmjereni; er hat alles berechnet sve je promotrio, procienio; das war nicht berechnet tomu se nismo nadali; ſich mit jemanden b. s njekim se obračunati, izravnati; —er *m.* računar; —ung obračun, računjanje; approximative B. približni proračun; —ungskommiſſion povjerenstvo za proračun.

Berechtig-en, berechten ovlastiti, uoblastiti, povlastiti (koga), u pravo dati (komu); —t ovlašćen, vlastan; b. ſein imati pravo, vlast; biti moćan, vlastan; —te *m.* ovlašćenik; —ung f. vlast, pravo; (Verleihung eines Rechtes) ovlašćenje, povlašćenje, ovlast, povlast.

Bereb=en nagovoriti, navratiti, navesti; etwas b. besjediti, govoriti, sboriti o čem; (nachtheilig reden) ogovarati (koga), klevetati (na koga); ſich b. dogovoriti se, dogovarati se; —ſam besjedan, ljeporječit; —t rječit, govorljiv; —ſamkeit f. sbor, rječitost, besjednost, govorivost, ljeporječitost; (Rhetorik) ljeporječje; —ung f. nagovaranje, nagovor; dogovor; ogovor.

Beregen etw. napomenuti, spomenuti što.

Beregnen pokisnuti, okisnuti, nakisnuti.

Bereich *m.* (einer Gewalt) područje; domak; im Bereiche von etwas ſein nječemu biti na domak.

Bereicher=n obogatiti, bogatiti; ſeine Kenntniſſe b. umnožati svoje znanje; ſich b. mit frembem Gute tudjim se imetkom obogatiti; —t obogaćen; —ung f. obogaćenje, bogaćenje; —ungsquelle vrelo bogastva.

Bereifen (ein Faß) naobručati, udariti obruče; (mit Reif bekleiden) injem, slanom pokriti, zastrti.

Bereimen opjevati koga.

Bereinigen do čista, na čistac izvesti.

Bereiſ=en (Meſſen) polaziti sajmove; (Länder) prolaziti zemlje, putovati po zemljah; (ämtl.) obići, obilaziti, obrediti; —en einen Meiler (b. Köhl.) pokriti granjem; —ung oblaz, obilaženje.

Bereiſungs= obilazni; —bericht obilazno, putno izvješće; —koſten obilazni, putni trošak.

Bereit gotov, pripravan, spravan, spreman; bereit ſein gotov biti; ich bin bereit evo me; was b. halten imati što gotovo; zu allem b. na sve gotov, spreman, (ſpr.) gotov kao zapeta puška; ſich b. machen pripraviti se, spremiti se; —eiſen gladilica; —en ugotoviti, prigotoviti, sgotoviti, pripraviti, spremiti, spraviti, opraviti, gotoviti, prigotovljavati; den Tiſch b. prostrti, po-

Digitized by Google

staviti stol; das Essen b. gotoviti ručak; den Acker b. uraditi polje; Felle b. strojiti, učinjati kože; Flachs b. rediti lan; Käse, Pflaster b. praviti sir, melem; einem Freude b. učiniti, činiti komu radost; zum Tode b. pripravljati k smrti; den Weg b. utrti, poravnati put; sich wozu b. spremiti se, spremati se, opraviti se, pripraviti se (na što); b. (zu Pferde) objahati, prejahati, obići na konju; das Pferd b. izjahati, birati konja; —er *m.* prigotovljač, gotovitelj; Pferdeb. birač, jahajlo; (Beamte) objahač (latov.)

Bereits *adv.* već, veće, jur, jurve.

Bereit-schaft pripravnost, spremnost, gotovost; in B. halten imati gotovo, imati pri ruci; (mil.) in B. sein biti na mahu; --schafts-fuß (des Heeres) u pripravnosti, u pripravi; —ung gotovljenje, pripravljanje, priprava; pravljenje, gradjenje; (des Flachses) redjenje; (d. Felle) strojitba; (zu Pferde) objahivanje, prejahivanje; oblaz; —ungsart način pravljenja; —willig *adj.* poslužan, usrdan, pripravan; *adv.* dragovoljno, drage volje, svesrdno; —willigkeit poslužnost, usrdnost; pripravnost.

Berenn-en opasati, obložiti, zatvoriti; eine Stadt b. navaliti, jurišati na grad; —ung (einer Stadt) navala, juriš na grad.

Bereu-en kajati se, pokajati se za što; okajati, žaliti što; ich bereue es žao mi je; —enswerth pokajanja dostojan; —ung kajanje, pokajanje.

Berg *m.* gora, brdo, brieg; am —e gelegen prigorski; jenseits der —e za gorami, u zagorju; v. B. und Thal osgor i osdol; am Fuße des —es pod gorom; den B. hinan uz brdo, uzbrdice; die Haare stehen mir zu —e kosa mi se ježi, kosa mi strši; er ist über alle —e ode bez traga; (Bergw.) ruda jalovica; B-gorski; rudarski; —ab niz brdo, niz dol, na niz, strmu, pod nogu, pohodito; es geht mit ihm b. spada na dolnje grane; | abhang strana, bòk, obronak; —abrutschung *f.* urvina, otiska; —aber rudna žila; —ahler bjeloglavi jastreb; —ahorn bieli javor; —akademie rudarsko učilište; —ammer bieli strnad.

Bergamotte *f.*, —birn mirisavka.

Berg-amt rudarski ured, rudarnica; —amtsbuch rudarničnik, rudarnička knjiga; —amtslokale rudarnica; —amtsverwalter rudarnik; —an, —auf uz brdo, uz goru; —antheil kus; —anwohner prigorac; —arbeiter rudar; —aron rudarski kozlić; —art rudovina; freundliche B. bogata rudovina; —bach bujica.

Bergbau rudarstvo, rudokop, rudokopnja; —angelegenheit rudarski posao; —berechtigung rudokopno pravo; —betrieb rudokopnja; —kosten rudokopni troškovi; —kunde rudarija, rudokopstvo; —kunst rudokopstvo; —objekt rudokopni predmet; —verbot zabrana rudokopnje; —zehent rudokopna desetina.

Berg-beamte rudarski činovnik; —bedarf rudarske potrebštine; —behörde rudarska oblast; --beleihnung rudnička podjela, rudno leno; —beschreibung goropis; —betrieb rudokopnja; —bewohner brdjanin, goranin, goršak; —bewohnerin brdjanka, goranka, gorštakinja; —blau *n.* golubac; —bohrer rudnjak; —buch *n.* rudarnik; —buchführer rudarski knjigovodja; —bachs svizac; —bienst (Weinb.) dužnost vinogradarska; —diopter (math.) gorsko ziralo; —dorf gorsko selo; rudarsko selo; —drossel

Digitized by Google

drozak.

Bergegeld *n.* spasarina, koja se prigodom brodolomja plaća za spašenu robu.

Berg-einsiedler gorski futavac, gorska vrana; —eisen *n.* rudarska igla; —eleve rudarski pitomac; —elster *f.* svrakoper.

Bergen kriti, sakriti, skrivati; ich berge dir es nicht netajim tebi; sein Antlitz b. zakloniti svoje lice; gestrandete Waaren b. spasiti potopljenčku robu.

Berg-ente patka rujavka; —enzian žuta križatica; —eremit vrana samica; —erforderniß rudarske potrebštine, potreboće; —fabrik *f.* rudarska tvornica; —fabrikenwerk rudarska tvorina; —fabrikenwerks-Arbeiter radnik u rudarskoj tvornici; —fahrt vožnja uz brdo; (v. Schiffen) plovitba uz vodu; —fall urvina, otiska; (Bergb.) provala, prolom rudnika; —fein *adj.* —es Silber čisto, čišćeno srebro; —fertig *adj.* (Bergb.) nemoćan; b. sein imati plućnu sušu; —festung gorska tvrdjava; —fett *n.* (schwarzes) paklina, saroksa; (weiches) zemna gorska smola; —fink nikavac; —fläche laz; —flachs gorski lan; —flockenblume gorski različak; —flor cvatuće stanje rudarstva; —fluß, Flußpath *m.* jedovac; —frei *adj.* imajući rudarsku sloboštinu; —freiheit rudarska sloboština; —frohne gorska daća, gornica; —gebäude, Grubengebäude ulazak rudnika; —gebet rudarska molitva; —gebot rudarska zapovied; —gebrauch gorski običaj; rudarski običaj; —geist gorski duh, goroduh, gornik; —gelb žutica.

Berggericht *n.* rudarski sud; —sbarkeit rudarska sudbenost; rudarska oblast; —sbuch napisnik rudarskog suda; —sordnung rudarski sudovnik; —ssubstitut namjestnik rudarskoga sudca; —ssubstituzion namjestničtvo rudarskoga suda.

Berg-geschlecht gorsko pleme; —geschworener rudarski prisežnik; —gesetz rudarski zakon; —gespenst gornik, gorski duh, goroduh; —gestift rudarska zadužbina; —gesinde rudarska čeljad; —gewächs *n.* planinsko bilje, —gewerk rudarsko družtvo; —gezähn, —gezeug rudarsko; orudje; -glas prozirac, vedrac; --gelb gorsko zlato; --grün zlatopoj; --grund podbrdje; —gut *n.* ruda; —hahn mali tetreb; —hahnenfuß planinski žabnjak; —hänfling poljski vrabac; —harz paklina, saroksa; gorska smola; —haupt tjeme gore, sljeme; --hauptmann rudarski satnik; -hauptmannschaft rudarsko satničtvo; —haus kuća na brdu; —herr vlastnik ruda; --heu brdovina, brdaština; --hoch *adj.* gorostasan; gromoran, gromorodan; —höhe visina gore; —hoheitsrecht rudarska kraljevština; —holde gornjak; —holder, —holunder grozdovita zova; —huhn skršulja; —hund *m.* rudarska kola; —icht gorovit; —ig brdovit, gorski; —junge rudarče; —kalk gorski vapnenac; —kameralerkenntniß nalaz rudarske komore; —kamm gorski greben; —kappe rudarska kapa; —kessel kotlina, ponikva; —kette sugorje, povorka gorâ; —kirsche crni trn; —kleidung rudarska odjeća; —kluft presjeka, provalija, razvaletina; —knappe *m.* rudar; —knappschaft rudari, rudarski sbor, rudarsko bratstvo; —knecht rudoteg; —kobold gornik, gorski duh, goroduh; —kommissariat rudarsko povjerenstvo; —kork kamena koža; —krähe gorski gavran; —kratze rudarski strugač; —krümme vr-

Digitized by Google

tača; —kübel rudarski čabar; —kundig poznavalac gorâ, koji se u gore zna; —kuppe vrh, tjeme gore, brda; —klafter rudarska hvat, sežanj; —land pogorje; —lattich gorčika; —leder, Afterleder kožni okrojci, okružci; —lehen rudarsko leno, rudarski feud; —lehenſchaft rudarski najam; —lein brežuljak; —lerche planinska ševa; —leute rudari; --lilie zlatan; --linſe viš; --loch (mont.) vrtljina; —luft gorski zrak, uzduh; —mann rudar; B. vom Leder rudokopač; B. v. der Feder rudoslovac; B. v. Feuer rudotalilac; —männchen gornik, gorski duh; —männiſch *adj.* rudarski; *adv.* rudarski, po rudarski, na rudarsku; -manns-ſtand rudarstvo; rudari; —maſchine rudarski stroj; —material rudarsko gradivo; —maus gorski miš, lumac; —meiſe dugorepka, bieloglavka, mlinarić; —meiſter *m.* upravitelj rudâ; —meſſer *m.* goromjer, brdomjer; —mine rudnik; —mittel ruda; —nachfahrer *m.* rudarski nastojnik; —nymphe gorska vila, vilapogorkinja; —oberamt rudarski nadured; —öl *n.* kameno ulje; —ordnung rudarski red, rudarski rednik; —platte gorska ravan; —polizei rudarsko redarstvo; —predigt propovied za rudare; (bibl.) Hristova propovied na gori; —probirer rudokušac; —profil prorez gore; —pumpe rudarski smrk, rudarska sisaljka; —rath rudarski savjetnik; -rechnung rudarski račun; -recht rudarsko pravo; (v. Weinbergen) gorno pravo; (Abgabe) gornica; —rechtlich adj. rudarskoga prava; (*adv.*) po rudarskom, gornom pravu; —rechts-herr *m.* vlastnik, gospodar gornice; —reihe povorka gora, sugorje; —reihen rudarska pjesma; —reiher rumena čaplja; —revier *n.* rudarski kotar; —richter rudarski sudac; —roth, Röthel crljenak, rudka; —röthe rumenica; —rothen *m.* bilo, pleće; sljeme (od gore); —ſache rudarska pra; —ſaft *m.* rudna smola; —ſalz kamenita sol, gorska sol, slankamen; —ſanikel jagorčika, jaglac, jaglika; —ſchacht okno; —ſcheide presjeka, uvala; —ſcheitel tjeme od gore; —ſchloß vis, zamak; —ſchlucht dumača, gudura, ždrielo, dubodolina, dubovalina; —ſchmied *m.* rudarski kovač; —ſchmiede rudarska kovačnica; --ſchnepfe kljunača, podlesak; —ſchöppe prisjednik rudarskoga suda; —ſchreiber rudarski pisar; —ſchule rudarska učiona; —ſchüſſig *adj.* —es Erz nečista ruda; —ſchwaben rudnička para; —ſegen rudno obilje; —ſeife sopunjak; —ſohle podgorje podina od gore; —ſpatz poljski vrabac; —ſpitze glavica; vrh, vrhunac; —ſtadt rudarski grad; —ſtrom *m.* bujica, pijavica; —ſtufe nečista ruda; —ſturz urvina, rivina; —ſyſtem pogorje, gorstvo; —tal ojanka; —thal udolica, prodol, uvala; —theer zemna smola; —theil rudnički kus; —torf gorski treset; —trog rudarska kopanja; —tropfen kapnjak; —üblich rudarski, po rudarski, na rudarsku; —umgebung obgorje; —unter niz brdo, niz dol, na niz, pod nogu; es geht mit ihm b. nazaduje, propada; —urtheil presuda rudarskoga suda; -verſtändige *m.* rudarski vještak; —verwalter upravitelj rudâ; —volk gorski puk; gorani, brdjani; planinci; —wachs crni ugalj, gagat; —wald planina; -wand bočina; -wärts *adv.* brdu, gori; —waſſer bujica, pijavica.

Bergwerk *m.* rude, rudnik; —s-

rudnički, rudarski; —antheil rudnički kus; —ertrohne rudarina; —getriebe rudarska sprava; —produkte rudne tvorine; —produktenverschleiß prodaja rudnih tvorina; —produktenverschleißdirekzion uprava prodaje rudnih tvorina; —steuer rudarina; —stollen rudni sklop, rov; —überschuß rudnički višak; —wissenschaft nauk o rudokopnji.

Berg-wesen *n.* rudarstvo; —wetter rudna tonja; —wiese zakos; —wind gornjak; hladan vjetar; —wissenschaft goroslovje; —wort rudarski pozdrav; rudarska rieč; —zahn zubasto vapno; —zehnte rudni desetak; —zeichen rudarsko obilježje; —zeisig konopljanka; —zeitlose f. gorski mrazovac; —zinn čist kositar; zinnober *m.* samorodna rumenica.

Bericht *m.* izvješće; izviest, poviedanje; B. erstatten izvješće podnieti, dati; (Ruf) glas, doglas, viest; Valuta nach B. po naputku; —en (benachrichtigen) obaviestiti, izviestiti (koga o čem); er ist falsch berichtet naopako je obavješten; einen Sterbenden b. umirućega pričestiti; einen Falken b. sokola obučiti; einen mit Lügen b. dolagivati komu; —ender Brief izvješćujući list; —erstatter *m.* izviestitelj; —erstattung izvješće; —igen izpraviti, izpravljati, popraviti; (ordnen) urediti, prirediti; eine Schuld b. namiriti, platiti, izplatiti dug, pristojbu; —igung izprava, poprava, izpravljanje, popravljanje, izpravak; (einer Schuld) plaćenje, plaća, namira; —lich *adv.* die Anzeige b. erstatten izvješćem što prijaviti; sich b. um Abhilfe wenden moliti koga za pomoć, izvješćujuć ga; —beilage priloga izvješću; —schreiben izvjestnica; —saborderung zahtievanje izvješća.

Beriechen omirisati, pomirisati, povonjati; (ver.) onjušiti.

Berieseln žuboriti; preplaviti, natapati; der Bach berieselt die Steine potok žubori po kamenju; eine Wiese b. livadu natapati.

Beringen opasati (obručem); ein Mädchen b. prstenovati djevojku.

Beritten *adj.* ein —es Pferd jahač, izjahan konj; —e Mannschaft momčad na konjih; er ist b. ima konja.

Berliner-blau berlinsko modrilo.

Bernhardiner, —mönch bernardinac; —kloster bernardinski samostan; —nonne f. bernardinka; —orden *m.* red sv. Bernarda.

Bernstein *m.* jantar; —alabaster *m.* sadrovac; —arbeit jantarija; —arbeiter, —drechsler jantarar; —artig jantarast; —en, —ern *adj.* jantarov; —fang jantarenje; —fischen jantariti; —fischer *m.* jantarnik; —handel *m.* jantarna trgovina, trgovina s jantarom; —firniß *m.* jantarov pokost; —säure *f.* jantarova kiselina; —saure Salze *pl.* jantarani; —schnur jantarov niz.

Beroden okopati, okapati.

Berohren pokriti, pokrivati trskom, poševariti; eine Wand b. potrstiti, našibljati zid; B. *n.* pošivanje trskom; poševarenje.

Berühren ocjeviti.

Berosten pohrdjati, zahrdjati.

Berst pukotina, puklosina, razkrek; —en puknuti, pucati, prsnuti, česnuti, svisnuti, popucati, razpucati se; geborsten pukao; ein wenig b. napući; vor Lachen b. pokidati se, izkidati se, potrgati se, popucati, puknuti od smieha; vor Aerger b. puknuti, svisnuti od jeda; B. *n.* puknuće; pukotina.

Berüchtig-en razvikati, ozloglasiti, iznositi na glas; —er *m.* zlo-

Digitized by Google

glasnik; —t razvikan, zloglasan; —te *m.* ozloglašenik; —tſein *n.* ozloglašenost.

Berudern (ein Schiff b.) ovesliti brod; einen Fluß b. veslati po rieci.

Beruf *m.* zvanje; poziv; služba; ſeinem —e nachkommen svršiti svoje dužnosti; das iſt mein B. to mi je dužnost; --en pozvati; die Stände b. sazvati sabor; zum Lehramte b. pozvati koga na učiteljstvo; Viele ſind b. aber Wenige auserwählt mnogo je zvanih ali malo odabranih; vors Gericht b. dozvati na sud; (beheren) urediti; ſich auf die Zeugen b. pozivati se na svjedoke; —en *adj.* pozvan; ich fühle mich nicht b. nesmatram za svoje zvanje, za svoju dužnost, nesmatram se pozvan; —ene Behörde vlastna oblast; (beſchrieen) urečen; übel b. razvikan, zloglasan, ozloglašen; ein —ender, Berufer *m.* pozivač; —ene *m.* zvanik, zvanac; —kraut (Anthyllis Vulneraria) *n.* ranjenik; —arbeit zvanični posao; —gefährte drug, drugar; —pflicht zvanična dužnost; —ſtand zvanični stališ; —streue vjernost u službi, u zvanju; —verrichtung zvanični čin; —thätig pomnjiv u zvanju; —ung *f.* pozivanje, poziv, saziv.

Berufungs-behörde prizivna oblast; —folio prizivni list, prizivnica; —inſtanz prizivni sud; —kolonne prizivni stupac; —recht *n.* prizivno pravo; —ſchrift prizivak; prizivni spis; —weg prizivni put; —werber prizivnik, prizivač, prizivatelj.

Beruh-en, eine Sache auf ſich b. laſſen ostaviti stvar kao što je bila; ostaviti se, manuti se čega; eine Handlung worauf die Entſcheidung der Sache —t djelo na kojem se osniva odluka stvari; auf ſeinem Leben —t das Wohl des ganzen Landes o njegovu životu visi sreća ciele zemlje; —igen upokojiti, umiriti, primiriti, smiriti; ein Kind b. utišati, tašunati diete; ſich b. primiriti se, smiriti se; ſich eine —igende Ueberzeugung verſchaffen umiriti se uvjerivši se o stvari; —igende Mittel utažila; —iger *m.* umiritelj, utažitelj; —igung pokoj, mir; (Troſt) utjeha, razgovor; —igungsmittel *n.* tješilo.

Berühm-en ſich hvalisati se, hvastati se, zahvaliti se; —t slavan, glasovit, glasan; ein —ter Mann slavnik, slavan muž; eine —te Schönheit ljepota na glasu; ſich b. machen proslaviti se, izaći na glas; b. machen proslaviti; b. ſein slaviti se, bit na glasu, sloviti; ſehr b. preslavan; —theit *f.* glasovitost, slavno ime; proslava; —ung f. hvalisanje, hvastanje.

Berühr-en etw. taknuti se, ticati se, dodirnuti se (čega), dodjeti; dodjesti se, dodjenuti se, dodjevati se; eine Inſel b. zasegnuti otok; etwas mit der Hand b. dohvatiti se čega rukom; (erwähnen) napomenuti, pomenuti, napominjati; mit Worten b. dojmiti se čega; das hat ihn unangenehm berührt to se je kosnulo njegova srca; Kreiſe berühren ſich von innen krug se kruga dotiče iznutra; —ende Kurven ticajuće se krivulje; —ig krepak, čio; —ung doticaj, doticanje, ticanje; dotik, tik; mit einem in B. kommen imati posla s kim, sastajati s kim.

Berührungs-ebene (matḥ.) dodirna ploha; —elektrizität (phyſ.) munjina budjena dotikom; —fläche (bot.) dodirna ploča; —kante (matḥ.) dodirna brid; —kreis *m.* (matḥ.) dodirni krug; —linie (matḥ.) crta tečna *v.* Tangente;

Digitized by Google

—punkt *m.* dodirište; —winkel *m.* susjedni kut.

Berükken, einen Vogel uloviti; einen b. zaludjeti, obmanuti koga; (Hintergehen) omjesti, prevariti.

Berükksichtig-en osvrtati se, obzirati se, gledati (na što); —ung *f.* obzir, ozir, prizrenje; in B. seiner Verdienste obziruć se, gledajuć na njegove zasluge; in B. der Umstände obziruć, gledajuć na okolnosti; —ungswürdig vriedan, dostojan obzira, prizrenja.

Berükkung obmanjivanje, obmana.

Beruß-en ogaraviti, ogariti, nagariti, gariti; počadjaviti, očadjaviti; sich b. nagariti se.

Beryll *m.* sladik, beril; —erde *f.* —iumoxyd *n.* (Miner.) sladikasti kisac; —oid sladikovina.

Berzeliuslampe *f.* Bercelova svjetiljka.

Besä-en posijati, zasijati; nasijati; (bestreuen) posuti, posipati; der Himmel ist mit Sternen besäet osu se nebo zviezdami; —et posijan; posut, posipan, obsut; ein —etes Feld osjevina, usjev.

Besag-e *adv.* po; —en kazivati, poviedati; (bedeuten) znamenovati, vriediti; —t rečen, pomenut; —ter Maßen kao što je rečeno.

Besaiten napeti, pometati, nategnuti žice.

Besalzen osoliti, posoliti.

Besänftig-en ublažiti, blažiti, utažiti, utaložiti; (beruhigen) umiriti, upokojiti; (einen Zornigen) ušikati, primiriti srdita; (Gott b.) umilostiviti; —er *m.* ublažitelj, utažitelj, pomiritelj, miritelj; —ung f. ublaženje; pomirenje, mirenje; —ungsmittel blažilo, tolažilo.

Besan-mast *m.* katarka, zadnje jadrilo; —segel *n.* zadnje jadro; jadarce; —stange f. zadnji srg.

Besatz *m.* obšav, obrub; —ung f. posada, posadka; —ungs- posadni.

Besaufen olokati, navaliti na koga vino; otrieskati, opojiti; sich b. opiti se, nalokati se, naljoskati se, otreskati se, ololjati se.

Beschaben ostrugati, oškrabati; sich b. izlizati se, izkositi se, pohabati se.

Beschädig-en oštetiti, izštetiti, pokvariti što; počiniti štetu (komu); (verwunden) obraniti, ozlediti; sich b. oštetiti se; —er *m.* štetočinja, štetočinac, štetnik, oštetitelj; (der mit dem Vieh jmd. Schaden im Felde anrichtet) potornik, potorica; —t oštećen, kvaran, štetan; —te *m.* oštećenik; —ung f. oštećenje, kvarenje, ošteta, kvar; potor; (am Leibe) ràna.

Beschaffen etw. učiniti što; einen b. obskrbiti koga; *adj.* die Sache ist ganz anders b. to je sasvim drugčije; wie b.? kakov? so b. takov; wie immer b. kakovgod; wir sind gleich b. mi smo jednaki; b. Umständen nach po okolnostih; —heit (Qualität) kakvoća; (innere B.) narav; (Eigenschaft) svojstvo; (Stand) stanje; die B. in der Streitsache kakvoća pre; stanje pre; -heitswort pridavnik.

Beschäften okasiti, okundačiti, otepelučiti.

Beschäftig-en zabaviti (koga), dati posla (komu); sich b. zabavljati se, baviti se (čim, o čem), zanimati se (čim); er ist immer —t uviek radi; —ung f. radnja, zabavak, posao, râd; (Gewerbe) obrt, posao, zanat; —ungsanstalt radionica; —ungslos bezposlen; -ungsloser Mensch bezposlica; —ungslosigkeit bezposlenost.

Beschäl-en olupiti, oljuštiti; (einen Baum) oguliti, olubiti; eine Stute b. opasti, pojahati, ojašiti kobilu; —er *m.* koričar;

Digitized by Google

(Zuchthengſt) pastuh, napustnik; —geld *n.* pastuhovina; —knecht *m.* pastuhar; B. und Remontirungskommiſſion ergelsko i konjodostavno povjerenstvo; —ung skok, opasak, jahanje; —zeit vrieme opasa, opas.

Beſchäm=en zastiditi, zasramiti, posramiti; —end stidan; —t zasramljen, zastidjen, posramljen; —ung zastidjenje; stid, sram.

Beſchatt=en zasjeniti; činiti hlad; —ung sjena, sjen.

Beſchau, Beſichtigung (Mädchenb.) zagledačina, ugled; auf die B. gehen ići na ugled, ići djevojke gledati; (Obduktion) paranje, razpor, razudba; —en etw. ogledati, razgledati, razvidjeti; im Spiegel ſich b. ogledati se, ugledati se; (fig.) razmatrati, promišljati; —enswerth razgleda dostojan; —er *m.* motritelj; pregledač; (eines Mädchens) zagledač; gerichtlicher B. sudbeni razgledač; —lich vidiv, vidovan; —liches Leben misaon život; —lichkeit *f.* vidivost, misaonost; —ung f. razgledanje, razgled; (fig.) motrenje, razmatranje, promatranje, razmišljanje; —zettel razglednica.

Beſchehen dogoditi se, dogadjati se, sbiti se, pripetiti se *v.* Geſchehen.

Beſcheid *m.* (v. Behörden) odluka; bis auf weiteren B. do druge odluke; (Antwort) odgovor; B. geben odgovoriti; B. wiſſen poznavati, umjeti (što); keinen B. wiſſen neznati pomoći; B. thun (b. Trinken) odpiti, zahvaliti se; —en podieliti, udieliti, dati komu što; es iſt mir beſchieden sudjeno mi je; Gott hat es mir nicht beſchieden nije mi od Boga sudjeno; zu ſich b. k sebi ročiti koga; man muß ihn eines Beſſeren b. treba ga bolje uputiti; ſich b. dopuštati si; *adj.* smjeran, čedan, skroman; — nheit smjernost, čednost, skromnost; (jur.) B. des Richters razsuda sudca; (Leidenſchaftloſigkeit) nepristranost.

Beſchein=en obasjati, obasjavati; (v. d. Sonne) ogrijati; —igen pismeno potvrditi; den richtigen Empfang einer Sache b. zasvjedočiti (pismeno), da je (tko) što primio; —igung pismena potvrda, potvrdnica, svjedočba; (Empfangsſchein) primka; —ung, Beleuchtung razsvjeta; posvjet; izjasnjenje, objasnjenje.

Beſchenk=en obdariti, nadariti, darovati, darivati (koga čim); —er *m.* darivalac, darovatelj; —ter *m.* obdarenik, nadarenik; —ung f. darivanje; (Geſchenk) dar.

Beſcher=en podieliti, darovati; das iſt mir nicht beſchert geweſen to mi nije bilo sudjeno; das hat mir der heil. Chriſt beſchert to mi je božić donio; (abſcheren) obrijati; ein abgeſchorener Menſch obrijanac; (mit der Schere) ostrići, ošišati; —ung (Geſchent) dar; Weihnachtsgeſchenk božić, božićni dar; (Abſcheren) šišanje, striganje; brijanje.

Beſchienen opasati šinjom, plošinom, nabiti šinju.

Beſchieß=en, eine Feſtung b. pucati, udarati na tvrdjavu, biti, hrvati tvrdjavu; die Feuerröhre b. ogledati puške; —ung pucanje, hrvanje.

Beſchikk=en eine Meſſe poslati na sajam; vor's Gericht na sud potjerati; (zubereiten) prigotoviti, prirediti; das Vieh b. namiriti marvu; das Feld b. udariti njivu; —ung pošiljanje, poslanje, pošiljka; uredjenje.

Beſchilf=en porogoziti, narogoziti; —t *adj.* das —e Ufer obala rogozom obrasla.

Digitized by Google

Beſchimmeln zapljesniviti, opljesniviti.

Beſchimpf=en jmd. obružiti, naružiti, izružiti, nagrditi, pogrditi, izgrditi, pohuliti, opsovati; er hat ihn ſchrecklich beſchimpft nasadio ga je na pasja kola; —te *m.* pogrdjenik; —ung *f.* pogrda, poruga, rug, grdnja.

Beſchindeln daskom pokriti, pokrivati.

Beſchirm=en zakloniti, zaklanjati, zaštititi, štititi, zakriliti, braniti; —er *m.* zaštitnik, branitelj, pokrovitelj; —ung zaklon, zaštita, okrilje, obrana.

Beſchlafen (eine Weibsperſon) obležati; (poet.) obljubiti.

Beſchlag (Beſchläge) *m.* okivanje; (am Gewehr) okov; Huf— kov; gerichtlicher B. sudbena pljenitba; (auf fahrende Güter) zaustava; mit B. belegen zaustaviti, uzaptiti; (chem.) obliepa.

Beſchläge *n.* okov, okivanje.

Beſchlag=en okovati, okivati; Pferde b. podkovati, podkivati konje; ein Rad b. okovati kolo; mit Gold b. okovati u zlato; mit Brettern b. obiti daskami; mit Wachsleinwand b. obastrti voštanicom; b. Zimmerm. otesati; den Mühlſtein b. poklepati, pobiti žrvanj; das Fenſter beſchlägt prozor se znoji, poti, rosi; der Wein beſchlägt vino se je pobudjavilo; b. *adj.* okovan; (Pferd) podkovan; (Wein) budjav; (Baum) otesan; —leger, —nehmer *m.* zaustavljač, uzaptitelj; —legung, —nahme *f.* zaustava, uzapćenje, uzapta; B. der Papiere uzapćenje spisâ; —recht pravo uzapćenja, zaustave; —sbollete *f.* zaustavnica, zaptovnica.

Beſchleichen zateći, prikrasti se; es beſchleicht ihn ein Fieber hvata ga groznica; es beſchleicht ihn die Furcht pribojava se.

Beſchlei=ern zastrti koprenom; —ſen vrpcami izkititi; —men osliniti, posliniti, posluziti.

Beſchleunig=en uskoriti, ubrziti; pospješiti; pojuriti (što); ſeine Schritte b. popaštiti se; —ende Kraft pospješna sila; —t uskoreno, ubrzano, pospješeno; -ung *f.* uskoravanje, pospješavanje; mit möglichſter B. što se brže može; (mil.) Ausrückung der Wachen mit angeführter B. izstup straža žurimice.

Beſchließ=en (verſchließen) zatvoriti, zaključati, zatvarati, zaključavati; das Jahr b. godinu završiti, dovršiti; einen Vorſatz b. naumiti, nakaniti, namisliti, odlučiti, umieniti; mit einem etw. b. uglaviti, zaključiti, glaviti, sviećati; auf dem Reichstage wurde beſchloſſen und bewilligt sabor je zaključio i dozvolio; ſo hat es Gott beſchloſſen to je Bog godio; das Leben b. umrieti; —er *m.* ključar; —erin *f.* ključarica.

Beſchluß (=ſſes, M. Beſchlüſſe) *m.* odluka, zaključak, zaključaj; einen B. faſſen odlučiti; der B. der Predigt zaglavak, zaglava propoviedi; wir kommen zum B. sad smo na svrhi; etwas unter ſeinem —e haben imati ključ od čega; —fähig biti u stanju, vrstan, sposoban zaključiti što, moći što zaključivati; —fähigkeit *f.* sposobnost zaključivanja, odlučivost; —faſſung *f.* odluka, zaključak, odlučivanje.

Beſchmauſen častiti se, gostiti se kod koga; ſich b. objesti, prejesti se.

Beſchmeißen (mit Koth) zablatiti, oblatiti; (v. Fliegen) upljuvati.

Beſchm=ieren, —itzen, —utzen namazati, pomazati, umazati; umrljati, pomrljati, izmrljati, oprljati, zaprljati, zaprzniti; Brot mit Butter b. pomazati kruh

Digitized by Google

maslacem; —ierer *m.* mazalo; —ierte *m.* zapackanac.

Beſchmitz-en (einen Namen) ozloglasiti, oklevetati, opanjkati koga; eine Peitſche b. ošvigariti bič; —er *m.* klevetnik, panjkalo.

Beſchmunzeln podsmiehavati se (čemu).

Beſchn-aupfen ſich naliti se rakije, opiti se rakijom; —attern brbljati, klaprnjati, klavrati, troparіti (o čem); —auben, —aufen, —üfeln obnjušiti, prinjušiti, onjuhavati; das B., **Beſchnüfeln** *n.* obnjuhavanje.

Beſchneid-emeſſer *n.* obreznjak; (für Reben) kosir; -en obrezati, obrezivati, okrojiti; Bäume b. kresati, klaštriti; einen Weingarten b. orezati, obrezati, kopiti vinograd; einen Knaben b. obrezati; (b. Türken) sunetiti; die Flügel b. prisjeći, srezati krila; mit der Schere b. ostrići; —er *m.* obrezač, rezač; (b. Türken) sunedžija; —ung f. obrezivanje, obrezanje, obrez; (b. Türken) sunet; (mit der Schere) ostrig, podstrig; —ungsbuch *n.* matica obrezanih.

Beſchneien posniežiti; die Felder ſind beſchneit popao, zapao je snieg po polju.

Beſchni-ttene *m.* obrezanik; —tzeln obrezkati, izrezuckati; rezbom izkititi.

Beſchnüren navrpčati, ovrpčati, izvrpčati.

Beſchönig-en zamazati, zamazivati, izgovoriti, izgovarati, zagovoriti, zagovarati, izpričati; -ung izgovor, izgovaranje, zagovor, zagovaranje, zamazivanje.

Beſchorf-en ſich okrastati se; --ung okrastanje.

Beſchottern eine Straße nasipati, navesti prud na cestu.

Beſchränk-en ograditi, pregraditi; die Ausſicht b. ograničiti vidik; (fig.) stegnuti, stisnuti, stiesniti; ſich b. stisnuti se, stegnuti se, stezati se, stiesniti se; —er *m.* ograničitelj; —t *adj.* ograničen, stegnut, stisnut, stiešnjen; --ter Raum malen prostor; —ter Wirkungskreis tiesno područje; —ter Kopf maloumnjak, kratkoumnjak; —theit ograničenost; des Raumes) tiesnoća; (der Kenntniſſe) kratkoumnost; —ung f. stezanje, ograničenje; B. der Freiheit stega slobode.

Beſchreib-en, eine Tafel b. popisati dasku; eine Begebenheit b. opisati, opisivati dogodjaj; (aufſetzen) sastaviti, spisati; einen Zirkel b. zaokružiti šestar; ein Dreieck b. nacrtati, napraviti trokut; eine abgeſchloſſene Kugel beſchreibt einen Bogen izbačeno zrno leti na oblu'k; eine Sache ausführlich b. stvar potanko razložiti; b. (ſchildern) izkazati, izpisivati; —end popisujuć, opisujuć, opisavajuć; —ende Geometrie opisno mjerstvo; —er *m.* opisalac; —ung f. opis, opisivanje; B. des Vermögens popis imetka.

Beſchrei-en razvikati što, vikati na što; ein Kind b. urećі diete —end *adj.* urokljiv; —ung f. uroci.

Beſchrien *adj.* razvikan, ozloglašen; urečen.

Beſchuh-en, ein Kind b. obuti diete, nabaviti djetetu obuću; einen Pfahl b. okovati kolac; —t obuven; -ung obuvanje; (Schuhwerk) obuća.

Beſchuldig-en okriviti, osvaditi, obtužiti koga za kradju; Andern b. druge kriviti; falſch b. potvrditi (što na koga), obieditі, biediti (koga čim); —er *m.* osvadnik, krivitelj, okrivitelj; ein —ter *m.* okrivljenik, osvadjenik; —ung f. osvada, okriva.

Beſchummeln omesti.

Digitized by Google

Beſchupp=en den Fiſch ostrugati, očistiti ribu; (fig.) einen b. omesti koga; —t *adj.* ljuskav; die Fiſche ſind beſchuppt ribe imaju ljuske.

Beſchürfen einen Gang žicu iztražiti.

Beſchürzen ſich opasati pregaču.

Beſchütten zasuti, posuti, zasipati; die Wurzeln eines Baumes mit Erde b. zagrnuti zemljom žile od drveta; mit Waſſer b. politi, polievati; ſich b. politi se, polievati se.

Beſchütz=en braniti, čuvati, štititi, zakriliti, zaklanjati; einen Acker b. ograditi njivu; —end *adj.* zaštitan; —er *m.* zaštitnik, čuvar, branitelj; —erin f. zaštitnica, čuvarica, braniteljica; —te *m.* štićenik; f. štićenica; —ung f. obrana, zaštita, okrilje.

Beſchwägern ſich osvačiti se, ošurjačiti se, odjeveriti se, postati svak, šurjak, djever, pašanac.

Beſchwängern zatrudniti, zanieti, zanositi.

Beſchwatzen nagovoriti, nagovarati.

Beſchwefeln zasumporiti, zakaditi sumporom.

Beſchwerde f. potezkoća, težkoća, tegoba, tegota; trud, muka; bürgerliche —n gradjanski tereti; —n des Lebens nevolje života; einem B. verurſachen neprilično biti komu; (Klage) žaoba, pritužba; über etwas B. führen pritužiti se (na što, na koga); (bürg. Laſt.) uknjiženi dug; —führer pritužilac, pritužitelj; —führung f. žaljenje na što; priziv; —ſchrift f. žaobenica; —voll *adj.* pretegotan, pretegoban, vrlo mučan.

Beſchwer=en obteretiti, obterašiti, otežati, otežčati, otegotiti, obtršiti; einen Wagen b. natovariti kola; mit Steinen b. kamenjem pretisnuti; ſein Gut b. zadužiti svoje dobro; das Volk mit Abgaben b. ugnjetavati narod težkimi nameti; einen mit Bitten b. dosadjivati komu moljenjem; wer durch eine Verfügung beſchwert zu ſein glaubt tko misli, da mu se je kakvom naredbom učinila nepravda; der —te Theil tužena stranka; ſich b. pritužiti se, požaliti se; ſich wider ein Erkenntniß b. žaliti se na presudu; ich kann mich über ihn nicht b. nemogu se na njega potužiti; —end tegotan, tegoban; ein —licher Menſch tegotnik; tegotan, dosadan, neprilično čovjek; einem beſchwerlich fallen dosadjivati, dodijati, dotežčati, biti na potegu komu; das fällt ihm ſchwer to mu je težko; —lichkeit f. težkoća, tegotnost, teret; dosada, neprilika; muka, nesgodnost; —ung tovarenje; ugnjetavanje; (Laſt) breme, teret; dosada, neprilika; —ungsſchreiben *n.* žaobenica, pritužnica; —ungsumſtand *v.* Erſchwerender Umſtand.

Beſchwichtig=en utišati, umiriti, utažiti, utaložiti, ušišikati; —end umirujući, utišan, utaživ; —er *m.* umiritelj, utažitelj.

Beſchwindeln zamamiti, zaludjeti koga.

Beſchwing=en okriliti; (fig.) ſeinen Lauf b. učestati korake, požuriti; —t krilat.

Beſchwör=en etw. kleti se, priseći, zakleti se, zaklinjati se na što; die Richtigkeit ſeiner Angabe b. zakleti se za istinost svoga kazivanja; die Unmöglichkeit die aſſoriſche Kauzion zu leiſten b. zakleti se, da nemože položiti tužiteljsku jamčevinu; (im Intereſſe eines Andern als Zeuge) posvjedočiti što prisegom ili zakletvom; ſein Zeugniß b. potvrditi prisegom svoje svjedočanstvo; die Reichsverfaſſung b.

Digitized by Google

priseći na državni ustav; ich beſchwöre dich zaklinjem te, tako ti Boga; beſchworene Treue zadana, založena vjera; den Teufel b. zaklinjati, tjerati vraga; eine Krankheit b. obajati bolest; —er *m.* zaklinjač, bajalac; —ung (der Zeugniſſe) potvrda svjedočanstvâ zakletvom; B. des Teufels zaklinjanje, tjeranje vragova; B. der Krankheit bajanje; —ungsformel f. obrazac prisege; (b. Zaub.) basma.

Beſeel=en oduševniti, oduševljavati; (beleben) oživiti; (begeiſtern) nadahnuti, podtaknuti, podpaliti; —er *m.* oduševnik, oživljač, podtikač; —t životan, živ; oduševljen, nadahnut; —ter *m.* oduševljenik, oživljenik, nadahnjenik; —ung f. oduševljenje, nadahnuće.

Beſegeln das Meer ploviti, jadriti, po moru; ein Schiff b. najadriti brod.

Beſeh=en razgledati, razviditi; ein Bild b. gledati, pogledati sliku; einander b. gledati se; ſich b. ogledati se (u ogledalu); ſich in einer Stadt b. razgledati se u gradu; —enswerth *adj.* vriedan da se gleda.

Beſehnen natetiviti, tetivu namaknuti.

Beſeifen nasapunati.

Beſeitigen ukloniti, uklanjati, odmaknuti; den Grund der Beſchwerde b. ukloniti uzrok žaobe; einen Aſt b. digmuti granu; (beilegen) Streitigkeiten b. razpraviti razpru; (fig.) smaknuti koga.

Beſelig=en koga usrećiti, činiti srećnim, blaženim; —end blažen; —er *m.* usrećitelj; —te *m.* usrećeni, blaženi; —ung f. blaženstvo.

Beſen *m.* metla; neue B. kehren gut nova metla liepo mete; novo sito samo sije; —binder *m.* metlar; —binderei metlarija; -ſtachs *m.* metlika; —ginſter metlovina; —ſtiel *m.* metliſte, držalo od metle.

Beſeſſen posjednut; (theologiſch) biesan, biesomučan, obsjednut; von Geiz b. lakom, tvrd; —heit bjesomučnost.

Beſetz=en, einen Tiſch mit Speiſen b. postaviti stol; den Tiſch mit Gäſten b. posaditi goste za stol; einen Platz b. zauzeti mjesto; der Platz iſt ſchon b. ovo je mjesto već zaokupljeno, zapremljeno; einen Weg mit Bäumen b. posaditi drveće uz cestu; ein Amt b. popuniti službu (ured), namjestiti, postaviti u službu; mit Edelſteinen b. obložiti, izkititi dragim kamenjem; eine Gegend mit Einwohnern beſetzen (bevölkern) naseliti okolicu; in Beſitz nehmen posjesti; eine Stadt b. zauzeti grad, vojskom zaokupiti grad; eine Anhöhe b. pritisnuti, prihvatiti brežuljak; einen engen Paß b. uhvatiti, ugrabiti klanjac, ždrielo; ein Kleid b. obšiti, obtočiti haljinu; mit Schnüren b. navrpčati, ovrpčati, izvrpčati; eine Stelle mit einer Ziffer b. popuniti mjesto jednom brojkom; eine —te Stelle popunjeno, zaokupljeno, zapremljeno mjesto; —ſchlägel *m.* nabijač, bat; —ung *f.* obšav, rub; B. eines Amtes popunjanje, postavljanje, namještaj; —ungsrecht *n.* pravo popunjanja; —ungsvorſchlag *m.* namještajni predlog, predlog za popunjanje.

Beſeufzen uzdisati, vajkati se.

Beſichtig=en razgledati, razvidjeti, razmotriti; (viſitiren) pregledati; einen Erſchlagenen b. razgledati. razporiti ubijenoga; eine Waare b. razviditi robu; —er *m.* razgledač; (Obbuzent) razglednik, razpornik; —ung *f.* pregled, pregledba, razgled, razgledba, razgledanje; —ungsrecht

Digitized by Google

n. razgledno izvješće, izvješće o razgledu; —ungsſchein *n.* razglednica.

Beſiegbar pobjediv, pobjedan.

Beſieg=eln zapečatiti, pripečatiti; einen Vertrag b. udariti pečat na ugovor; —en pobiediti, pobjedjivati, svladati, nadvladati, nadbiti; Hinderniſſe b. ukloniti zapreke; —er *m.* pobjeditelj, dobitnik.

Beſilbern posrebriti.

Beſing=en (eine Leiche) opjevati; einen Helden b. spjevati junaka; —ung *f.* spjevanje, spjev; (einer Leiche) opielo.

Beſinn=en ſich opominjati se, spominjati se, sjetiti se, sjećati se; ich habe mich ſchon lange darauf beſonnen to sam već odavna smislio, nakanio; ich muß mich erſt b. moram prije da se promislim; ſich eines andern b. premisliti se, premišljati se, predomisliti se; zu ſich kommen osviestiti se; —ung *f.* sviest; (Ueberlegung) promišljanje; zur B. bringen opametiti; zur B. kommen dozvati se pameti; —ungskraft *f.* svjestnost; --ungs *adj.* u. *adv.* onesviešćen, izvan sebe, u nesvjestici, nesvjestice; —ungsloſigkeit *f.* nesvjestica; —ungsvoll *adj.* sasvim pri sebi, kod podpune pameti.

Beſitz *m.* posjed, posjedovanje; rechtmäßiger B. zakonit posjed; in B. nehmen, ergreifen posjesti; im —e einer Sache ſein posjedovati; B= posjedni, posjedovni; —anfall zapadak posjeda; --anſchreibung upis posjeda; —bauer *f.* trajanje posjeda; —en (ein Gut) posjedovati; (haben) Fähigkeiten b. imati sposobnosti, biti sposoban (za što), biti darovit (čemu); er beſitzt viele Fähigkeiten on je vrlo sposoban, vrlo darovit; er beſitzt mein ganzes Herz on mi je u srcu; —er *m.* posjedatelj, posjednik, vlastnik, gospodar; —ergreifung *f.* posjednuće, posjedba, nastup posjeda; (Okkupazion) osvojenje, posvojenje; —erin *f.* posjedateljica, posjednica, vlastnica, gospodarica; —fähig *adj.* vrstan, sposoban za posjed; --fähigkeit sposobnost za posjedovanje; —liches Fürwort posjedovno zaime; —nahme f., —ergreifung *v.* Beſitzergreifung; -nehmer *m.* posvojitelj, osvojitelj; —recht *n.* pravo posjeda; -ſtand *m.* posjedovanje, posjedničtvo; —ſtörung f. smetanje, uznemirivanje posjeda; —ſtreitigkeit *f.* posjedovna razpra, razpra o posjedu; —ſtreitſache f. posjedovna pra; —thum *n.* posjedstvo, imaovina, imovina, imavština, imanština, svojina; —ung posjedovanje; er hat eine ſchöne B. ima liepo imanje; —veränderung *f.* promjena posjeda; —verhältniß *n.* posjedovni razmjer; —werber tražilac posjeda; —zeit f. doba posjedovanja.

Beſoffen pijan, napit; —e *m.* pijanac, pijanica.

Beſohl=en Stiefel podplatiti čižme, udariti podplate; neu b. izmieniti podplate.

Beſold=ung f. plaćanje; (Sold) plaća, službarina; in B. ſtehen služiti za plaću; —ungsabzug odbitak od plaće; —ungsetat izkaz službarine, službeničkih plaća; —kategorie f. platni, plaćevni red; —ungsſtand *m.* stališ plaćenikâ, plaćenih službenika; —ungsſteuer danak na službarinu; —ungsübergebühr f. višak službene plaće; —ungsvorſchuß predplata, predujam.

Beſonder=e *n.* osobitost; *adj.* osobit, poseban, osobeno; das iſt etwas ganz —es to je osobita stvar; to je riedko zelje; er iſt ein ganz —er Menſch on ti je

Digitized by Google

čudnovat čovjek; —heit f. osobitost, osobina; —s *adv.* osobito, najliše, navlast, navlastito, navlastice, ponaglavice; (vorzüglich) ponajviše, najvećma; (abgesondert) napose; (einzeln) pojedince.

Besonnen *adj.* razborit, sviestan, smotren; *verb.* osunčati; ein besonnter Weg prisojni put; eine besonnte Gegend prisoje; (davon gegenüber) zasoje, osoje; —heit f. razbor, razboritost, sviestnost, smotrenost.

Besorg-en opraviti, ovršiti, ovršavati; obaviti, obavljati; die Güter b. upravljati imanja; eine Zustellung b. učiniti, da se komu što dostavi, uruči; (in Obsorge haben) brinuti se za što; die Minderjährigen und ihr Vermögen b. skrbiti za malodobnike i njihovu imovinu; (befürchten) bojati se; ich besorge eine Klage bojim se da me tko netuži; —er *m.* opravnik; —lich *adj.* eine —liche Gefahr pogibio, koje se tko boji; —liche Vertuschung des Vermögens zatajenje (zabašurenje) imovine, za koje se (tko) boji, da se dogodilo; —licher Mensch brižnik, skrbljiv čovjek; —lichkeit f. zastaranje, zabrinuće; strah; —niß f. opravljanje; B. des Vermögens upravljanje imutka; sich unnöthige B. machen bojati se bez razloga; B. erregen zabrinuti, zastarati; bei jemanden B. erregen zadavati, zadati njekomu skrbi, straha; —sam skrban, brižljiv, brižan; —t sein für etwas brinuti se, skrbiti se za što; ich war sehr b. bio sam u sto briga; um einen b. sein brinuti se, starati se za koga; biti u strahu radi koga; —ung f. opravak *v.* Besorgniß; —ungsgebühr f. opravnina.

Bespann-en zapreći, upreći; einen Wagen mit Pferden b. upregnuti konje u kola; mit Saiten b. navući, nategnuti žice; die Trommel b. napeti bubanj; —ung f. zaprega; priprega; (Vorspann) predprega.

Bespeien popljuvati, opljuvati, upljuvati; (durch Erbrechen) pobljuvati, ubljuvati.

Bespiegeln eine Wand poogledaliti, pozrcaliti zid; sich b. ogledati se (u ogledalu).

Bespicken einen Hasen naslaniniti, slaninom nadjeti, nadievati zeca; (fig.) einen Beutel b. napuniti kesu; die Wälle mit Kanonen b. načičkati bedeme, obkope topovi; b. jmd. njekoga podmititi; sich b. podkožiti se, obogatiti se.

Bespitzen zaoštriti, zašiljiti, zadjelati.

Bespornen udariti ostruge; naostružiti; ein bespornter Hahn kokot s ostrugama.

Besprech-en besjediti (o čem); eine Waare b. pogadjati robu; eine Krankheit b. bajati, obajati, vračati bolest; sich b. razgovarati se, divaniti se; sich über etwas mit jmd. b. dogovarati se s kim o nječem; der besprochene Gegenstand stvar o kojoj je dogovoreno; —er *m.* vračar, bajač; —erin f. bajalica, vračarica; —ung f. razgovor, dogovor.

Besprengen poškropiti, oškropiti, pokropiti, kropiti; (fig.) mit Salz b. solju posuti, posoliti.

Bespringen skočiti na što; eine Stute b. opásti kobilu; der Hengst bespringt die Stute pastuh, ždriebac skače na kobilu; die Stute läßt sich b. kobila se pase; den Hengst b., belegen lassen pastuha, ždriebca pripustiti.

Bespritzen poprskati, zaprskati, uprskati; ein Haus mit Wasser b. vodom poprskati, zaprskati kuću; mit Blut b. zaštrapati,

Digitized by Google

poštrapati, umrljati krvlju.

Beſprudeln šiknuti, krkljajuć poprskati.

Beſprühen mit Funken varnice na njekoga vrcati.

Beſpucken jmd. popljuvati, upljuvati, zapljuvati (koga).

Beſpülen splákati, splaknuti, splahnuti, plakati, oprati, prati; die Wellen d. das Ufer valovi plaču, strużu obalu.

Beſſer *adj.* bolji; ein wenig d. boljahan; d. werden poboljšati se; (v. Kranken) oporaviti se; ſich eines Beſſern beſinnen premisliti se; eines Beſſern belehren bolje se obaviestiti, uputiti; es iſt d. daß wir fallen, als daß wir uns ergeben bolje nam je poginuti nego se predati; *adv.* bolje, boljma; er kann d. eſſen on više jede; deſto d. tim bolje, još bolje, to je još bolje; —n popraviti, popravljati; einen d. poboljšati; ſich d. poboljšati se; bolji biti, dozvati se; der Kranke hat ſich gebeſſert bolestniku je bolje, bolestnik se je oporavio, odlanulo je bolestniku; er beſſert ſich täglich im Rechnen sve bolje računa; ſeine Umſtände d. ſich oporavlja se, ide mu sve na bolje; ich bin dadurch um nichts gebeſſert to mi ništa nepomaže; —ung f. popravljanje, popravak; es geht mit dem Kranken zur B. bolestniku se je na lakše okrenulo, bolestniku je bolje; des Lebens B. popravak; —ungsanſtalt f. popravnica; —ungsfähig, —lich *adj.* popravljivo, što se može popraviti; —ungsmittel *n.* popravilo.

Beſt najbolji; einer der —en ponajbolji; ein Mann in ſeinen beſten Jahren čovjek u najboljoj dobi; er nahm das erſte —e Glas uze s reda čašu; der —e Menſch von der Welt nema ti boljega čovjeka od njega; ſeine Aufführung iſt nicht die —e nevlada se najbolje; einen zum —en haben njekoga za nos voditi; sbijati s kim šalu; zum —en der Armen u korist siromaka, siromakom u prilog; das gemeine —e obće dobro; das gereicht zu deinem eigenen —en to ide tvomu boljku.

Beſtall-en postaviti, namjestiti (u službu), dati (komu) službu; —ung f. namještaj, služba; (Entlohnung eines Advokaten) odvjetnina, odvjetnikova nagrada; —ungsbrief, --ungsurkunde, --ungsdekret postavnica.

Beſtand *m.* trajanje, postajanje, obstanak; das wird nicht von B. ſein to neće trajati, postojati; (Beſtehen) sastojanje, sastojina; veličina; der B. des Waldes iſt von tauſend Joch ova šuma ima tisuću jutara; (Zuſtand) stanje; (Überſchuß) višak, ostanak; (Vorrath) imaovina, imovina; *jur.* poraba, uporaba, upotreba; (Pacht) zakup; etwas in B. geben dati što u najam, u zakup; ein Haus in B. nehmen najmiti kuću; —buch *n.* imovnik, popis imovine; --ner, --inhaber, Beſtänder *m.* upotrebnik, porabnik; (Pächter) zakupnik; —geld zakupnina; —geber, —herr davalac porabe; zakupa; —gut porabština; zakupština, najmovština.

Beſtändig *adj.* stalan, postojan; stanovit; ein —er Zank neprestana svadja; zu Recht d. zakonit; es iſt nichts —es unter der Sonne sve se mienja do božje volje; *adv.* stalno postojano, neprestano, stanovito bez prestanka; —keit stalnost, postojanost, postojanstvo, stanovitost.

Beſtand-inhaber *v.* Beſtandner; —los *adj.* nestalan, nepostojan, prevrtljiv; —ſam *adj.* postojan,

Digitized by Google

ſtalan, stanovit; -šliſte imovnik; -štükk cjeloviti dio *v.* -gut; -theil čest, sastojni dio; ein integrirender B. cjeloviti dio; die -theile sastojine; (chem.) počelo; —vertrag porabni, najmovni ugovor; —zeit vrieme porabe, najma, zakupa; —zins *m.* porabnina, najmovnina, zakupnina.

Beſtängeln (Bohnen) pritaći, okoluti (grah).

Beſtärk=en utvrditi; eidlich b. potvrditi, ukriepiti zakletvom, prisegom; ſich b. utvrditi se, ukriepiti se; —ung potvrda, utvrda, potvrdjivanje.

Beſtätig=en potvrditi, potvrdjivati; den Empfang b. zasvjedočiti, posvjedočiti da je tko primio što; (genehmigen) odobriti; ſich b., die Nachricht beſtätigt ſich ovaj se je glas obistinio; —er potvrditelj, svjedočitelj; —ung potvrda, potvrdjivanje; zasvjedočenje, posvjedočenje; —ungs= potvrdni; —ungsſchein *m.* potvrdnica; —ungsgelb potvrdno; —ungsurtheil potvrdna predsuda.

Beſtatt=en zur Erde pokopati, zakopati, sahraniti, pogrebsti; —ung pokop, ukop, pogreb.

Beſtauben zaprašiti se; der Tiſch iſt beſtaubt prah je popao, pao po stolu.

Beſtäub=en etw. uprašiti, zaprašiti, oprašiti; ſich b. uprašiti se; —t prašan, uprašen, zaprašen.

Beſtauben ſich ubusati se, ubokoriti se, bokoriti se, razbokoriti se, bogošiti se.

Beſte ddd. *v.* Beſt.

Beſtech=en izprebadati; (d. Schuhmach.) zabadati; einen mit Geld b. podmititi, podmićivati, mititi, podkupiti, podmazati; ſich b. laſſen uzimati, prihvatiti mito; prodati se; ein beſtochener Richter podmićen, podplaćen sudac; —er *m.* mitilac, podmitilac; —lich, —bar podmitljiv, podkupljiv; er iſt b. uzima mito; —lichkeit podmitljivost, podkupljivost; —ung mićenje, podmita, podkupa; gegen B. etwas thun uraditi što za mito.

Beſtehen stajati, stati; (gerinnen) sgrušati se; (pachten) zakupiti; ein Haus b. najmiti kuću; es ſoll b. wie es bisher beſtanden neka ostane, ima ostati kao što je do sad bilo; aus etw. b. sastojati se iz česa; der Menſch beſteht aus Leib und Seele čovjek je sastavljen (složen) iz duše i tiela; ſeine Krankheit beſteht nur in der Einbildung on si je svoju bolest umislio; auf etw. b. upeti se, upreti se u što; goniti svoju; auf ſeiner Meinung b. ostati kod svoga; eine Gefahr b. nadvladati pogibio; er hatte einen Kampf zu b. bio je na ograšju, imao je okršaj; ich kann mit ihm nicht b. nemogu s njim izaći na kraj; eine Prüfung b. biti na izpitu; eine Probe b. biti kušan, izkušan; gegen den Feind b. odoljeti neprijatelju; in der Prüfung gut b. dobro na izpitu proći, na izpitu se izkazati; mit Ehren b. osvjetlati si obraz; mit Schanden b. osramotiti se; ſein Reich wird nicht b. njegovo carstvo neće obstajati, uztrajati; keine Geſellſchaft kann ohne Geſetze b. nijedno družtvo nemože biti, postojati bez zakona; —d sastojeći, sastavljen; —de Vorſchriften postojeći, dosadanji, izdani propisi; das woraus immer —de Gut ma iz čega sastojalo dobro.

Beſtehl=en okrasti koga; pokrasti, porobiti komu šta; —er kradljivac; der Beſtohlene okradenik, pokradenik.

Beſteigen (ein Pferd) uzjahati, zajahati, zasjesti (konja); auf etwas ſteigen stupiti na što; (hinaufſteigen) popeti se, uzpeti

Digitized by Google

se, uzići, izići; den Thron b. zasjesti priestol.

Bestekk *n.* tok; B. für ein Messer nožnjak; -en zataknuti, zaticati; ein Beet mit Bohnen b. zasaditi gredu (liehu, liju) grahom; die Erbsen b. natrkljati, otrkljati, trkljati grašak; sich mit Blumen b. nakititi se cvićem; mit Stekknadeln b. izpribadati.

Bestell-en (besorgen) ovršiti, opraviti, obaviti naruku; einen Rechtsfreund b. postaviti odvjetnika; einen zum Vormund b. postaviti koga skrbnikom; Sicherheit für Gerichtskosten b. osigurati sudbene troškove; einen Brief b. predati, dostaviti pismo; einen Wagen b. naručiti kola; einen Gruß b. izručiti pozdrav; einen Mörder b. narediti, najmiti ubojicu; falsche Zeugen b. pribaviti krive svjedoke; ich habe ihn zu mir —t poručio sam po njega; (herumstellen) pometati okolo; den Tisch mit Brot b. metnuti kruh na stol; den Acker b. obdjelati njivu; sein Haus b. urediti svoju kuću; einen Kessel b. naručiti kotao; —er *m.* naručilac, naručitelj; (eines Auftrages) izručilac, izručitelj; (des Ackers) ratar, rataj; —gebühr dostavnina; —t *adj.* naručen; —ter Richter odredjen sudac; —ter Mord nagovoreno umorstvo, najmljena krv; —te Arbeit naručbina; —te *m.* (der Gewerbstreibende) naručbenik; Beamte u. B. činovnici i odredjenici; (Gedungener) najmljenik, najmenik; —ung metanje, postavljanje; (Kommission) naruka; (Arbeit) naručbina; B. (des Gerichts zum Verhör) odreda suda na saslušaj; B. des Ackers teg, težanje, obradjivanje njive; -ungen machen naručivati; -ungsbezirk *m.* (einer Briefsammlung) listoberni okrug, kotar; —ungsbrief naručno, naručbeno pismo, naručnica, naručbenica; —ungsbuch *n.* naručbenik; —ungsweise *f.* način težanja; —ungszeit, —zeit *f.* hora, vrieme za rad, têg; —ungszettel *m.* naručbenica.

Bestempeln udariti biljeg (na što), biljegovati što.

Besternt *adj.* der —e Himmel zviezdami osuto nebo; ein —er Herr gospodin sa zviezdom.

Besteuer-n udariti porez (na što, na koga); —te *m.* porezovnik, porezna glava; —ung *f.* udaranje poreza; (Steuer) porez; der B. unterliegen pod porezom biti; —ungsausschreibung *f.* razpis poreza; —ungsrecht *n.* porezno pravo; —ungsumlage *f.* razgoda poreza; —ungsvertheilung razporezanje, razrez; porez.

Best-ialisch *adj.* u. *adv.* skotski, marvinski, kao marva; —ialität *f.* skotska, marvinska ćud; —ie *f.* skot, marše, zvier.

Bestiefeln nabaviti čizme; obuti, obuvati.

Bestielen eine Axt nasaditi, nasadjivati sjekiru; bestieltes Blatt list s petljom.

Bestimm-bar označiv, ustanoviv; —en Zeit und Ort odrediti, opredieliti, ustanoviti vrieme i mjesto; das ist noch nicht bestimmt to još nije ustanovljeno, odlučeno, riešeno; einen Gegenstand b. naznačiti, označiti kakvu stvar; (gewiß) izvjestno; was mag ihn wohl dazu b. haben Bog zna što ga je na to dovelo, navelo, prisililo; die Gründe die den Richter zu diesem Urtheil bestimmt haben razlozi, koji sudca navedoše na ovu presudu; einem durch ein Urtheil b. njekomu dosuditi; wozu ist das b.? čemu je to? es war mir vom Schikksale nicht bestimmt nije mi bilo sudjeno; —end *adj.* odlučan, iz-

Digitized by Google

vjestan; —endes Fürwort izvjestno zaime; —er *m.* označitelj, odredilac, ustanovitelj, ustanovljač; —t naznačen, označen; ein —ter Menſch njeki čovjek; der —te Ort odredjeno, urečeno, uročito, opredieljeno mjesto; nicht genau b. neizvjestan, neodredjen; die mir —ten Geſchenke meni namienjeni darovi; ich weiß es ganz gewiß oder mit —teſter Gewißheit za cielo, za stalno znadem; ſich —t erklären naročito, izrekom se očitovati; die mir vom Schickſale —ten Leiden meni sudjeno stradanje; *adv.* (genau) točno, potanko; —te *m.* sudjenik, odredjenik; —theit *f.* točnost, izvjestnost, stanovitost; mit B. behaupten za stalno tvrditi; —ung naznačivanje, označivanje, oznaka; (Leitung des Willens) privoljivanje, sklanjanje; (Zweck) svrha, cilj; odredba; (Schickſal) sudbina; allgemeine B. obća ustanova; nach den —ungen der Geſetze po zakonih; B. einer Tagſatzung ustanovljenjeročišta; —ungsgrund navodeći, navračajući razlog; —ungsort *m.* namienjeno, ili svoje mjesto, odredište.

Beſtmöglich, beſtmöglichſt *adv.* što se bolje može.

Beſtohlener *m.* okradenik, pokradenik.

Beſtolken ſich ubokoriti se, bokoriti se.

Beſtöpſeln začepiti, zapušiti.

Beſtoßen mit der Feile opiliti, mit dem Hobel b. oblanjati; der Deckel des Buches iſt ſehr b. korica ove knjige vrlo je oštećena; ſich b. namećati se.

Beſtraf=en kazniti; mit Arreſt b. kazniti zatvorom; mit Worten b. pokarati, prekoriti, ukoriti; am Leben b. smrću kazniti; —er *m.* kaznitelj; —te *m.* kažnjenik; —ung f. kaznjenje.

Beſtrahlen obasjati; (fig.) osvietliti.

Beſtreb=en ſich trsiti se, gledati, nastojati; paštiti se; ſich um weſſen Gunſt b. tražiti nječiju milost; —ung f. trsenje, nastojanje, napor; verbrecheriſche B. opaka težnja; —ſamkeit f. trsenje, nastojanje; —ungsvermögen trsivost.

Beſtreichen namazati, pomazati; von der Luft lizati; mit Kanonen b. šibati topovi.

Beſtreit=en, eine Sache b. oprovrgavati, pobijati nješto; die Wahrheit einer Sache b. tvrditi da nije tako; einen b. protiviti se, upirati se komu; die Giltigkeit der Ehe b. podići pru proti valjanosti ženitbe; einen Feind b. vojštiti na neprijatelja; boriti se, tući, hrvati se s neprijateljem; eine Ausgabe b. smoći, smagati, namiriti, podmiriti trošak; eine Arbeit b. posao obaviti; —end oprovrgavajuć, pobijajuć; —ende Gründe pobijajući, protivni razlozi, proturazlozi; —er *m.* protivnik, odpornik; —ung f. odpor, pobijanje, oprovrgavanje; vojevanje, vojštenje; B. der Koſten smaganje, smirivanje; B. des Dienſtes izvršivanje službe, službovanje.

Beſtreu=en posuti, posipati; potruniti, potrusiti, popršati (što na što); den Weg mit Blumen b. posuti put cviećem; mit Salz b. posoliti.

Beſtrick=en oplesti, uplesti; ein Herz b. uhvatiti koga u svoje mriežе; (bethören) zaludjeti, obmanuti, zanieti; —er *m.* obmanitelj; —te *m.* obmanjenik.

Beſtröm=en iztiecati; der Fluß beſtrömt den Fuß des Berges rieka struji izpod gore; Thränen b. ſeine Wangen suze roni niz bielo lice; —ung f. obtiecanje.

Beſt-ſchießen *n.* nadstrieljivanje;

Digitized by Google

—ſchuß *m.* najbolji hitac, puškomet.

Beſtufen ostubiti.

Beſtülpen einen Hut naoboditi klobuk.

Beſtür=men eine Stadt jurišati na grad; einen b. saletjeti, obrlatiti koga, navaliti na koga; Rache —mte ſein Herz osvetom mu srce zakipljelo; —mung f. jurišanje, hrvanje, juriš; (fig.) navala; —zen zabuniti, uplašiti, prepasti koga, einen Topf b. poklopiti lonac; —zt *adj.* zabunjen, smeten, uplašen; —zt werden zabuniti se, sbuniti se; protrnuti, prepasti se; -zung f. zabuna, smeća, prepast.

Beſuch (=es, M. =e) *m.* pohod, posjet; einen B. bei jmd. machen, abſtatten posjetiti, obići koga; zum B. gehen otići u pohode; B. annehmen prihvatiti, primiti koga; B. der Schule polazenje učione; (waidm.) traženje; —en posjetiti, pohoditi, obići, obilaziti; die Schule b. hoditi u školu; (waidm.) tražiti zvierad; —er *m.* polaznik, pohodnik, posjetnik; —karte, Viſitkarte posjetnica; —szeugniß *n.* polaznica, polazna svjedočba; —ung *v.* Beſuch.

Beſudel=n ubrljati, pobrljati, zapackati, zamrljati, umackati; mit Koth b. zablatiti, ublatiti, zakaljati, ukaljati; mit Blut b. zaštrapiti krvlju, okrvaviti, izkrvaviti, krvaviti; —te *m.* zapackanac; —er *m.* mazalo, packalo.

Betag=en ſich mit jmd. ugovoriti, uglaviti, urediti s kim rok; einen b.ročiti koga; —t starovjek, starovječan, vremešan; ein —ter Wechſel dospjela mjenica; —ung f. ročenje.

Betakeln onkonopiti, nabaviti konope (za brod).

Betalgen nalojiti, ulojiti.

Betaſt=en dodievati se, dotaknuti se, doticati se, taknuti se, ticati se čega, pipati, opipati što; —ung f. dodievanje, doticanje, ticanje, dotaknuće, taknuće.

Betäub=en einen zaglušiti, oglušiti; zabušiti; (fig.) onesviestiti; (mit einem Getränk) omamiti, obamliti; der Schrecken —te Alle svi se od straha zapanjiše, okameniše; —end *adj.* —endes Getränk omamljivo, onesvjestljivo piće, pilo; —ung omama; nesvjestica; zaglušivanje, zagluha; —ungsmittel *n.* omam.

Bet=bruder *m.* bogomoljac, pohožnjak; —en moliti se (komu); das B. molitva; —er *m.* molitelj; —erin f. moliteljica; —fahrer *m.* zavjetnik, hodočastnik, proštenjak, poklonik; —fahrt proštenje, zavjetina, hodočašće; —gesang *m.* pobožna, nabožna pjesma; —gemach *n.* moljnica; —glocke zvono, zvonjenje na molitvu, na klečanje; —halle kapela, moljnica.

Bethätig=en pokazati nješto činom; —ung f. pokazanje, posvjedočenje činom.

Bethauen orositi, urositi, porositi, zarositi; mit Thränen bethaut suzami skvašen.

Bethaus *n.* bogomolja.

Bethеil=en udieliti, podieliti (komu što); —igen udieliti, dionikom učiniti; ſich wobei b. dionik, učestnik biti; —igt sukoristan; die Gemeinde iſt dabei —igt občina je u tom sukoristna; er iſt dabei —igt to se njega tiče; —ter *m.* dotičnik; Theilhaber dionik, učestnik; sukoristnik; —ung podiela, udiela; učešće, dioničtvo.

Bethеuer=n uvjeravati, kleti se, dušmati se, bogmati se; —ung uvjeravanje; bogmanje.

Bethör=en obmanuti, zaludjeti,

Digitized by Google

obezumiti; ſich b. laſſen obezumiti se; —te *m.* obmanjenik, zaludjenik, obezumljenik; -ung obmana; zaludjivanje.

Bethränen suzami skvasiti; bethränte Augen zaplakane oči.

Bethun ſich pomoći se; (ſich beſuchen) opoganiti se, onereditи se.

Betiteln ein Buch nazvati, nadpisati knjigu; jmd. b. dati komu naslov; wie wird er betitelt? kako mu je naslov? kako mu se veli?

Betonie (bot.) srpac, bukvica.

Beton=en naglasiti, naglasivati; —t naglašen, naglasivan; eine —te Silbe naglašena slovka; slovka s naglaskom; —ung f. naglasak, naglasivanje; zanošenje.

Betracht *m.* pogled, obzir; in Betracht ſeiner Kenntniſſe gledeć, gledajuć, smatrajuć, obziruć se na njegovo znanje; poradi njegova znanja; in B. nehmen uzeti u obzir; —en gledati, razgledati; ich —e ſein Vergehen aus einem anderen Geſichtspunkte ja smatram njegov prestupak s drugoga gledišta; ich betrachte ihn als ... smatram ga za ...; —enswerth obzira, obziranja dostojno; —er *m.* motrilac, razmatrač.

Beträchtlich znatan, znamenit; ein —es Vermögen ovelik imetak, oveliko bogatstvo.

Betracht=ſam misaon; —ung f. gledanje, motrenje, razgled, obziranje; (fig.) razmišljanje, promatranje; —ungen anſtellen misliti svakojake misli, razmišljati o čem; andächtige —ungen anſtellen razmišljati o Bogu; in B. ziehen obzirati se na što, cieniti što.

Betrag (-es, M. Beträge) *m.* iznos, iznosak; ein B. von zehn Gulden svota od deset stotinjaka; zur Beſtreitung der Unkoſten einen verhältnißmäßigen B. beſtimmen odrediti za namirenje troška razmjernu svotu (količinu); novaca; eine Schuld im —e von ... dug iznoseći ...; ein für etw. zu zahlender B. ciena; der Diebſtahl wird zum Verbrechen aus dem —e des entzogenen Gutes ciena ukradene stvari čini kradju zločinom; —en biti, iznositi, činiti; ſeine Schuld beträgt viel velik je njegov dug; die Rechnung beträgt račun iznosi, svega ima; wie viel beträgt das? koliko to čini? koliko je svega? ſich b. vladati se, ponašati se; Perſonen, die ſich unanſtändig betragen osobe, koje se nepristojno ponašaju (nepristojnoga ponašanja); das B. vladanje, ponašanje; postupanje.

Betrau=en, jmd. mit einem Amte b. povjeriti komu službu; —ern ožaliti, kajati (koga); žaliti, tugovati, zaviti se u crno (za kim); —enswerth ožaljenja dostojan; —t pouzdan, uzdan.

Betr-äufen, —äufeln zakackati, pokapati, poškropiti; ſein Kleid iſt mit Blut —äuft pokapala mu je haljina krvlju.

Betreff *m.*, in B. glede, gledajuć, obziruć se na što; in B. einer Sache o stvari; (aus Anlaß) povodom; (von Seite) od strane; ſich in B. einer Sache einigen složiti se u kakvoj stvari; —en, was mich betrifft koliko se mene tiče; beim Diebſtahl b. zateći, zastati u kradji; es betrifft mein Leben radi se o mojoj glavi; es hat ihn ein Unglück betroffen nesreća ga je postigla; (poet.) loša ga je sreća susretnula; —end *adj.* dotični; der —ende Theil dotična strana; *adv.* što se tiče, glede, gledajuć (na što); —de *m.* dotičnik, dotičnjak.

Betreib=en eine Wieſe mit Schafen napustiti ovce na livadu (sje-

Digitized by Google

nokošu), goniti ovce na livadu; eine Sache b. starati se, brinuti se za što (o što); zanimati se čim; paštiti se; ein Handwerk, ein Gewerbe b. raditi, tjerati zanat, obrt; ein Geſchäft b. voditi trgovinu; (urgiren) uskorivati, navaljivati, prešiti; —ung f. staranje, nastojanje; (v. Gewerbe, Geſchäfte) tjeranje, vodenje; (Urgirung) uskoravanje; (Urgens) prešna stvar; —ungsgeſuch *n.* molba za tjeranje zanata, vodenje trgovine, uskorenje.

Betret=en stupiti, koračiti na što; den Rechtsweg b. udariti putem pravde; jmd. bei einer That b. zateći, zastati koga u činu; ein Haus b. unići, stupiti u kuću; ein betretener Weg utrt, utrven, ugažen put, utrenik, utrvenik; b. *adj.* zabunjen, smućen, smeten; —ung f. stupanje, koračenje, postignuće, zateknuće; —ungsfall *m.* zatečaj; im B. ako se zatekne, ako se zateku, zastanu.

Betrieb (=es ohne M.) *m.* bes Waldes gonjenje marve u šumu; B. einer Eiſenbahn vožnja, promet po željeznici; die Eiſenbahn in B. ſetzen početi voziti na željeznici; die Eiſenbahn iſt in B. željeznica vozi, radi; B. eines Handwerkes, Gewerbes tjeranja zanata, obrta; B. eines Bergwerkes obredjivanje, kopanje rudnika; eine Mühle in B. ſetzen početi mljeti; eine Maſchine in B. ſetzen početi raditi na stroju; der irgend einen B. führt prometnik, obrtnik; —ſam obrtan, prometan, radin, prilježan; —ſamkeit obrtnost, prometnost, radinost, prilježnost.

Betriebs= što se tiče prometa, radnje, obrta; —anlage f. obrtište; —art f. način prometa, radnje, obrta; —beamte *m.* (b. d. Eiſenbahn) činovnici prometni; —direkzion f. ravnateljstvo radnje; —fond, —kapital obrtna, upravna glavnica, obrtina; —gebäude prometaona, radiona, sgrada u kojoj se nješto proměće, radi, tjera; —koſten *pl.* upravni trošak; —periode doba prometa; (Forſtw.) obhodnja, obhodja; während des B. za vrieme prometa, radnje; —ſtätte obrtište, prometište; —zeit vrieme radnje; —zweig obrt, posao.

Betriegen *v.* Betrügen.

Betrinken opiti, opojiti; ſich b. opiti se, opojiti se, nacojkati se, nakititi se.

Betroffen zabunjen, smeten, smućen.

Betröpfeln *v.* Beträufeln.

Betrüb=en zamutiti, zakaliti; er ſieht ſo unſchuldig aus, als wenn er kein Waſſer trüben könnte nečini se ni vješt, čini se, kano da nezna ni pet nabrojiti; b. jmd. razžalostiti, ožalostiti, žalostiti, razžaliti, razcviljeti, ucviljeti, razjaditi, ojaditi koga; ſich b. žalostiti se, tugovati; —end žalostan, tužan, ucviljen; —niß *f.* žalost, tuga, jad, nevolja; —nißvoll pun tuge, žalosti, jada; prežalostan, pretužan, prejadan; —t žalostan, tužan, jadan, ucviljen; —te *m.* žalostnik, jadnik, ucviljenik; —t werden ožalostiti se; —ten Herzens ſein biti žalostiva srca; —tes Geſicht turobno lice.

Betrug *m.* prevara; hinba; varancija; ein Menſch voller B. strašna varalica, hinbenik; durch B. erlangen izvarati; es ſteckt ein B. dahinter to nije čist posao.

Betrüg=en prevariti, prehiliti, varati, obšaniti; einen um ſein Vermögen b. doći prevarom do nječijega imetka; er hat ſchon die ganze Welt betrogen izvarao je već sav sviet; ſich b. pre-

Digitized by Google

variti se; —er *m.* varalica, varalac; —erei *f.* varanje, varancija; —erin *f.* varalica, hinbenica; —eriſch varav, prevarljiv; —lichkeit varavost, prevarljivost.

Betrunk=en pijan, opit, ocojkan; (fig.) nakićen; —ener *m.* pijan čovjek; —enheit pijanstvo.

Bet=ſchweſter bogomoljka; —ſtuhl *m.* klecalo; —ſtunde molitveno doba.

Bett (=es M. =en) *n.* postelja; zu —e gehen leći se spavat, smiriti se; das B. machen namjestiti, napraviti postelju; (fig.) auf dem Bett der Ehre ſterben poginuti na junačkom polju; das B. aufräumen spremiti, prostrti postelju; (waidm.) ležaj, ležalo; Federb— perina, duhnja; (b. der Weinpreſſe) koš; (eines Fluſſes) riečište, struga, korito; (Gerinne) jaz; (einer Kanone) ložа.

Bettag *m.* molitven dan; dan molitve; pokrižci, (in der Kreuzwoche) križevi.

Bett=behang *m.*, —behänge posteljna zavjesa, posteljni zastori; -boden dno od postelje; —brett daska od postelje; —decke pokrivalo, pokrivač.

Bettel *m.* prosjačenje, bogčarenje, bogoradjenje; (fig.) trica, bogčarija; tralje, odrtine; B= prosjački, bogački, žebrački; -arm puki siromak, tucak, kukavac, golotnik, gol i bos, gol i nag; —brief prosjačko pismo; —brot prosjački kruh; das B. eſſen prosjačiti, bogoraditi; —ei *f.* prosjačenje, bogoradjenje; die B. iſt verboten prosjačenje je zabranjeno; —geld *n.* milostinja, proševina; —geſindel *n.* prosjačina, žebračina; —haft prosjački; —herberge *f.* prosjački stan, prosjačka kuća; —hütte f. kućarak, kućarica; —jude *m.* židov-bogac; —junge, —knabe *m.* prosjače; —kram *m.* bogčarija, prosjačija; —leben *n.* kukavno životarenje; —leute *pl.* bogci, prosjaci, žebraci; —lumpen *m.* prosjačke tralje, prnje, odrapine, odrtine; —mann *m.* Bettler; —mönch *m.* redovnik-prosjak; —muſikant *m.* sliepac; —n prosjačiti, prositi, bogčariti, bogoraditi; vor den Thüren b. obijati se, potucati se od vratâ do vrata; ſein Brot b. prositi kruha; (bringend bitten) moljakati, drljančiti, kamkati; —negen prosjačenje, bogčarenje, bogoradjenje; moljakanje, drljančenje, kamkanje; —paß prosjačka putovnica; —polizei redarstvo nad prosjaci; —ſack *m.* prosjačka torba; —ſchenke *f.* prosjačka krčma; —ſtab *m.* prosjački štab; an den B. kommen postati prosjakom, obožjačiti; izništaviti; einen an den B. bringen načiniti koga bogcem, prosjakom; opremiti koga u suho grožđje; —ſtolz golo a oholo; —vogt *m.* prosjački nadstojnik; —volk *n.* prosjaci, bogci *pl.*, prosjačina, bogčarina; —weib *n.* prosjakinja, bogica; —weſen prosjačtvo.

Bett=en posteljati, prostrti; sterati, načiniti, namjestiti postelju; ſich zuſammen b. zajedno skupa spavati; wie man ſich bettet ſo ſchläft man kako si tko prostre, onako i spava; —fauler *m.* ležak, spavalo; —ſtatt, —ſtelle, —ſtanne grionica; —frau ložničarka; —geher spavač, posteljaš; Anmeldung der B. b. der Polizei prijava posteljašâ na redarstvu; —gerath, gewandt *n.* posteljina; —geſtell postelja; —himmel *m.* posteljna nebnica; —kammer ložnica; —liſſen *n.* uzglavje, uzglavnica, vanjkuš; —korb *m.* spavaći koš; —la-

Digitized by Google

gerig bolestan u postelji; b. sein poliegati, poležkivati, ležati.

Bettler *m.* prosjak, bogac, bogar, tucak, žebrak, bogoradnik; -in prosjakinja, bogica, žebrakinja; —isch prosjački; —trülke f. prosjačka šljaka, štaka; —läuse *pl.* (bot.) krpiguz; —mantel *m.* prosjačka kabanica; —sprache gegavački jezik.

Bett=meister *m.* posteljnik, ložničar; —pfoste noga od postelje; —pissen *n.* pišanje u postelju; —pisser *m.* popišanac, popiško —pisserin f. popišulja, popišanka, popišanica; —saft slamnjača, slamnica; —statt, -stätte *v.* Bettgestell; —stroh *n.* slama od postelje; —tuch ponjava, plahta, vilahanj; —überzug, —überzieher navlaka, povlaka; —umhang, —vorhang posteljni zastor, posteljna zavjesa; —ung steranje, prostiranje, posteljanje; (milit.) nastelj, topovnica; —wanze f. stienica; —wärmer *v.* Bettflasche; —wäsche posteljno rublje; —zeug posteljina; —zieche povlaka, navlaka.

Betünchen pobieliti, obieliti, bieliti.

Betwoche križevski tjedan.

Beße f. kuja, kučka.

Betzimmer *m.* moljnica.

Beuch=e (das Einweichen der Wäsche in die Lauge) luženje, parenje; —en lužiti, pariti; —faß *n.* lužnica, parenica.

Beug=e f. gib, pregib, pregibak, sagib, pregnutina; —fall (grm.) padež; —er, —emuskel pregibnica, stegnica, svijačica, prigibnik, preginjač, ugibača; —en nagnuti, nakrenuti, sagnuti, saviti, ugnuti, uviti, pregnuti, prignuti, pognuti, priklonuti, skučiti, skloniti, nagibati, nakretati, savijati; (gram.) sklanjati; das Haupt b. poniknuti, nakloniti glavu; die Knie b. pokleknuti; schief b. naheriti; den Rücken b. sguriti ledja; sich vor einem b. pokloniti se, nakloniti se; (fig.) pokoriti se; —er poklonik; —sam (gram.) skloniv *v.* Biegsam; —ung pregibanje, priginjanje, savijanje *v.* Beuge.

Beul=e (M. -en) f. micina, mozolj; guka, guta; (von einem Schlage) masnica; (am Knochen) kvrga; —artig, —förmig gukast, gutast; kvrgast; —ig gukav, gutav, kvržnjav.

Beunruhig-en jmd. uznemiriti, uznemirivati koga; mutiti; sein Ausbleiben —t mich außerordentlich jako sam u brigi (zabrinut) što ga nema; —ung uznemirivanje, nemir, mutnja.

Beurkunden dokazati; zasvjedočiti; (durch Urkunden b.) poveljami, listinami, izpravami dokazati; (v. Notär) potvrditi.

Beurlaub=en jmd., sich b. oprostiti se, opraštati se, praštati se s kim; einen Soldaten b. dati dopust vojniku; —t *adj.*, er ist beurlaubt na dopustu je; —ter *m.* dopuštenik; —ung dopust, davanje dopusta; (Abschied) oproštaj.

Beurtheil=en prosuditi, razsuditi, prosudjivati, razsudjivati; nach sich b. suditi po sebi; ein Buch b. pretresati knjigu; —er *m.* prosudnik; beurtheilende Vernunft razum-prosudnik; —ung prosudjivanje; prosuda; —ungsgabe, —ungskraft f. prosudnost, razsudak, razsudnost; razbor; er hat keine B. nezna prosuditi.

Beute f. plien, plačka; B. machen plieniti, zaplieniti; plačkati; auf B. ausgehen ići plienit, plačkat; (Bien.) trnka, stublika, ulište.

Beutel *m.* kesa, mošnja, tobolac; seinen B. füllen obogatiti se, napuniti si žepove; einem den

Digitized by Google

Beutel leeren uglobiti koga; —chen kesica, mošnjica; —faul tvrd, nerado plaćajući; —förmig kesast, mošnjast; —gabel vile *pl.*; —gang *m.* vitao; --geſchirr *n.* (Mühlb.) vitlovna sprava; —kaſten *m.* (Mühlb.) mučnjak; —krank (ſcherzh.) tanak oko rebára; —meiſe f. plazica, mošnjarka; —n tresti, drmati; das Mehl b. sijati brašno; das Fieber —t ihn groznica, zimnica ga trese, drma; —netz *n.* trata, truta; —ratte f. (zool.) tobolčanica; —ſchneider *m.* kradikesa; —ſchneiderei f. lupeštvo; —ſieb gusto sito; -ſtange (Mühlb.) lienka; —thier *n.* torbonoša; —thiere *pl.* tobolčari; —tuch *n.* vitlovina; —werk *n.* vitlovje.

Beuten plieniti, plačkati; —heide f. medovita šuma.

Beute-reich *adj.* pun pliena; bogat plienom; —ſucht f. pohlepa za plienom; —theil dio pliena.

Beutler *m.* mošnjar, kesar.

Bevölker-n naseliti, napučiti; —t napučen, naseljen; —ung f. pučenje, naseljivanje; (Volksmenge) pučanstvo, stanovničtvo, žiteljstvo; stanovnici, žitelji, pučani; —ungsabnahme pučanstva; —ungsſtand stanje pučanstva; —ungsverhältniß *m.* razmjer stanovničtva; —ungszunahme rastenje pučanstva.

Bevollmächtig-en opunomoćiti, opunovlastiti; (ermächtigen) ovlastiti, povlastiti, povladiti; —er punovlastitelj, ovlastitelj; ovlastnik; —ter *m.* punomoćnik, punovlastnik; (Manbatar) ovlašćenik; —ung punovlašćenje, punomoćenje; puna vlast, punomoć; —ungs- punomoćni, punovlastni; —ungsklauſel f. punomoćna zaporka; —ungsvertrag punomoćni, punovlastni ugovor (pogodba), ovlastnica, punomoćnica.

Bevor *adv.* prije; b. du fortgeheſt prije nego otideš; —munden dati, postaviti komu skrbnika; staviti pod skrbnika; jmb. b. skrbiti za koga; —mundete *m.* skrbljenik; —mundung postavljanje skrbnika; skrbljenje; —rechten, —rechtigen povlastiti; -rechtigt povlašćen; —rechtigung povlast; —rechtigungsbrief *m.* povlastnica; —ſtehen čekati, očekivati, nastajati, predstajati; eine Krankheit ſteht im b. bolest ga čeka, ide na njega; dem Geklagten ſteht b. tuženik je dužan, držan; —ſtehend predstojeći; nastajući, budući; —theilen zakinuti, zakidati, zanieti, zakučiti; —theilung f. zakida, prevara; —worten zagovarati; ein Geſuch b. dati svoje mnienje molbenici; biti molitelju u prilog; —zugen dati, davati prednost, prvenstvo; dieſe Stadt iſt zum Handel bevorzugt ovaj je grad osobito prikladan za trgovinu.

Bewach-en čuvati, stražiti; ein wenig b. počuvati; popaziti; —ſen obrasti, obrastati, zarasti; alles iſt mit Bäumen b. sve je poraslo drvećem; —ung straženje, čuvanje; pazka.

Bewaffn-en naoružati, oružati; einen Magnet b. okotviti sjevernicu; (fig.) ſein Herz b. ohrabriti; ſich b. naoružati se; —et oružan, naoružan, pod oružjem; mit —eter Macht oružanom silom; —ete Macht oružana moć; —ung f. oružanje.

Bewahre (Gott) nedaj Bože! sačuvaj Bože! nipošto, dakako! —n sačuvati, učuvati, čuvati; ſich b. sačuvati se, čuvati se čega.

Bewähren obistiniti, dokazati; ſich b. potvrdjivati se; obistiniti se; dieſe Nachricht hat ſich bewährt ovaj se glas obistinio.

Digitized by Google

Bewährt istinit, dokazan, pouzdan, prokušan; ein —es Zeugniß istinita svjedočba; ein —es Heil=mittel prokušan liek.

Bewahrung čuvanje, pohrana.

Bewährung *f.*, B. eines Rechtes dokazanje prava.

Bewald=en šumom zasaditi; —et *adj.* šumom obrašćen, šumat.

Bewältig=en svladati, obhrvati, splahati; einen Aufruhr b. pokoriti; —ung f. svladanje, upokorenje.

Bewander=n obići, obilaziti; Länder b. prolaziti zemlje; —t *adj.* izkušan, vješt, vičan (čemu); er iſt in der Geſchichte ſchlecht b. slabo je naučio povjestnicu.

Bewand=niß, —tniß (ohne M.) *f.* okolnost; mit dieſer Sache hat es dieſe B. stvar se ima ovako, to vam je ovako; es hat damit eine ganz andere B. to je bilo sasvim drugčije; —t *adj.* bei ſo —ten Umſtänden u ovakovih okolnostih; bivši takò.

Bewäſſer=n povodniti, zaplaviti, potopiti; Wieſen b. metnuti pod vodu livadu, napustiti vodu na livadu; —ung oplava, poplava, zaplava; —ungsanſtalt naplavnica, zaplavnica; vodovod.

Beweg=bar gibiv, pokretan, pomičan, mičan; —keit gibivost, pokretnost, pomičnost.

Beweg=en ganuti, gibati; maknuti, micati, krenuti, pokrenuti, pokretati (čim); das Meer bis auf den Grund b. more stubokom uzrujati; (fig.) uzbuditi, pobuditi; mit Bitten b. namoliti, umoliti koga, domoliti se (komu); er konnte ihn dazu nicht b. nije ga mogao na to skloniti; was bewog ihn dazu? što ga je na to navelo? jmb. ſein Herz b. dirnuti koga u srce; zu Thränen b. razplakati koga; ſich b. ganuti se, gibati se, maknuti se, pomicati se; (vom Leib) kretati sobom; (ſpazieren) prohodati se, šetati; —end kreućí, kretan; (fig.) pobudjujući, navodeći; —ende Art des Stils pobudjujući način pisanja; —ende Kraft, —kraft *f.* pokretna sila; kretalo; —grund povod, uzrok; —lich gibiv, pokretan, pomičan; —liches Gut pokretnina; —lichkeit *v.* Beweglichkeit; —ſam okretan; povodljiv; -ſamkeit okretnost; povodljivost; —t ganut, ganjen; tronut, dirnut (u srce); —ung f. gibanje, micanje, kretanje; gib; kret, pokret; (der Anfang der B.) ganuće; krenuće; (Spazieren) šetnja; B. machen proći se, prošetati sé, prohodati se; (d. innere B.) tronuće; (Unruhe) uzbuna, smutnja; —ungsgeſetz *n.* zakon kretnje, gibanja; —ungsgrund *m. v.* Beweggrund; —ungslehre gibo-slovje; —ungslos nepomičan; —ungsloſigkeit f. nepomičnost; —ungsmeſſer *m.* gibomjer; -ungspunkt *m.* kretnjak; —ungswerkzeug *n.* kretalo, gibalo.

Bewehren naoružati.

Beweis=ben oženiti, ženiti; ſich b. oženiti se, ženiti se; —nen oplakati, oplakivati (koga); plakati za kim; (fig.) naricati, cviliti, žaliti; —nenswerth, —nenswürdig vriedan plača, sûza; (fig.) jadan, biedan.

Beweis (=es, M. =e) *m.* dokaz; für und wider jmb. dokazi za koga i proti komu; B. führen *v.* beweiſen; B. und Gegenbeweis dokaz i protudokaz; B=dokazni; —art način dokazivanja; —artikel dokazni članak; —dokument *n.*, Beweismittel dokazalo; dokaznica, dokazna izprava; —einrede dokazni prigovor; -en (mit der Schrift) dokazati, dokazivati; (bezeugen) zasvjedočiti, posvjedočiti; Gleichgiltigkeit gegen etw. b. očitovati, pokazati

Digitized by Google

nehajstvo prama čemu; Gutes b. dobra učiniti, počiniti; ſich einem in etwas gefällig b. ugadjati komu u nječem; —friſt dokazni rok; —führer dokazivalac, dokazivatelj; —führung dokazivanje; —gegenſtand dokazni predmet; —grund dokaz, razlog; —kraft dokaznost, dokazna sila, moć, kriepost; -laſt dužnost dokazivanja; —lich dokažljiv; das iſt b. to se može dokazati; —mittel *n.* dokazalo; dokazno sredstvo; —pflicht *v.* Beweislaſt; —rede dokazni govor; —regel dokazno pravilo; —ſatz dokazni stavak; —ſchein dokaznica; —ſchrift f. dokazni spis, dokazna izprava; —ſtück *n.* dokazni članak; —thum *v.* Beweismittel; —verfahren dokazno postupanje.

Beweiß=en pobieliti, obieliti, bieliti.

Bewenden laſſen es bei etwas kod nječega ostaviti; es ſoll bei der Anordnung ſein B. haben neka ostane kako je naredjeno.

Bewerb (=es oh. M.) *m.* posao; was haſt du hier für ein B? što tražiš ovdje? —en, ſich um einen Dienſt b. moliti, tražiti kakvu službu; ſich um die Freundſchaft eines Menſchen b. tražiti čije prijateljstvo, gledati komu u volju doći; ſich um die Hand eines Mädchens b. prositi, snubiti djevojku; ſich um einen Preis b. natjecati se za nagradu; —er *m.* tražilac, prosilac, tražitelj; prosac, uprosnik; —ung traženje, tražnja, iskanje; prositba; —ungsfriſt natječajni rok.

Bewerf=en baciti, bacati, hititi, hitati; mit Koth b. zablatiti, oblatiti; mit Mörtel b. ovrajkati, navrajkati, požbukati; mit Lehm b. uljepiti, obljepiti; —ung f. bacanje; vrajkanje; žbuka, ljep.

Bewerk=ſtelligen izvršiti, ovršiti, obaviti, opraviti, učiniti, izvesti; —ſtellung f. izvršivanje, ovrha, obava, oprava, izvedenje; -thätigen činom, djelom dokazati.

Bewerthen etw. procieniti što.

Bewickeln obmotati; zamotati, oviti, zaviti.

Bewill=igen etw. dopustiti, dopuštati; ein Geſuch b. uslišati molbu; die Eintragung b. dopustiti da se upiše; einen Gehalt b. podieliti platu; —igt dopušten; —igung (Erlaubniß) dopuštenje, dopust; dozvola; (Beiſtimmung) odobrenje; —igungsbeſcheid dopustna odluka, dopustnica; —kommen pozdraviti, dočekati, primiti; —kommungsſchreiben *n.* pozdravnica, doček nica.

Bewinden obmotati, poviti, zaviti, zamotati, omotati.

Bewirk=bar *adj.* izvediv, učiniv; das iſt b. to se može učiniti, izvesti; Unmäßigkeit —t Krankheiten nerazložnost radja bolesti; —er *m.* uzročitelj; uzrok; —lichen obistiniti, izvesti.

Bewirth=en einen počastiti, podvoriti, ugostiti, častiti, gostiti; fürſtlich b. gospodski počastiti; zu Mittag b. objedom počastiti; —ſchaften etw. gospodariti; ein Gut b. upravljati dobrom; den Boden b. težati zemlju; —ſchaftung gospodarenje; obradjivanje, težanje nječega; -ſchaftungsart način težanja, gospodarenja; —ung goštenje, gostba, čast.

Bewitzeln sbijati šalu, podrugivati se.

Bewohn=bar *adj.* das Haus iſt noch b. u ovoj se kući može još stanovati; —barkeit stanovljivost; —en ein Haus stanovati, obitavati, stajati, prebivati u kući; —er stanovnik, žitelj, obitavalac, obitavatelj; die B. des flachen Landes dolenci; die B. längſt des Meeres primorci; die B. längſt der Save posavci; die B.

Digitized by Google

längſt der Drave podravci; die B. längſt der Donau podunavci; die B. längſt der Drina podrinjani; —ung stanovanje, prebivanje, obitavanje (u kući.)

Bewölben svesti, svoditi, podignuti svod.

Bewölk=en naoblačiti; potamniti, pomračiti; ſich b. naoblačiti se; smračiti se, potamniti se, namrštiti se, natmušiti se, natmuriti se; —t naoblačen, oblačen; namrgodjen; mračan.

Bewunder=er začudjenik, zamjernik, zagledač; —n diviti se, čuditi se; (fig.) zamjeriti što; —enswerth, —enswürdig divan, zamjeran; —ung udivljenje, začudjenje, zamieranje; (das Bewunderte) čudovište, čudilo; —ungsvoll pun začudjenja, pun udivljenja, vrlo se diveći (čudeći), prečudjen; voll B. ſein divom se diviti, čudom se čuditi.

Bewürben podieliti (komu) čast.

Bewurf (=es, öh. M.) vrajka, žbuka, ljep; vrajkanje, žbukanje, liep.

Bewurzeln ukoreniti se, omladiti se, omladjivati se,

Bewußt *adj.* znat, poznat; es iſt Jedermann b. svatko znade; ſich ſeiner b. ſein znati za se; er blieb ſich ſeiner nicht mehr b. mrči mu sviest, onesvjestnu, nije znao za se, bio je izvan sebe —los *adj.* onesviešćen; *adv.* izvan sebe; er lag b. ležao je u nesviesti; —loſigkeit, nesviest, nesvjestica; —ſein sviest, samosviest; das B. verlieren onesvietiti se, pasti u nesviest; zum B. kommen osviestiti se, opametiti se; zum B. bringen osvietiti, opametiti.

Bezahl=bar naplatan; —en (eine Summe) platiti, plaćati, izplatiti svotu jednu; für eine Sache b. platiti za što; für eine Arbeit b. izplatiti nječije djelo; die Zeche b. (fig.) ostati na cjedilu; ſie iſt eine Frau, die nicht mit Geld zu b. iſt ta je žena zlata vriedna, ova se žena zlatom nemože izmjeriti; ich habe mich mit ſeinem Hauſe bezahlt gemacht njegovom sam se kućom naplatio; (fig.) einen mit gleicher Münze b. dati komu šilo za ognjilo; die Schuld der Natur b. dati Bogu dušu; (vergelten) ich will dich b. vratit ću ti dug; —er *m.* platac, plaćalac; —te *m.* naplaćenik; —ung izplata, platež; plaća, plaćanje; gegen B. za plaću.

Bezähm=bar ukrotljiv; —barkeit ukrotljivost; —en (ein wildes Thier, einen Menſchen) ukrotiti, upitomiti, pripitomiti; (fig.) die Leidenſchaften b. zauzdati, obuzdati strasti; ſich b. svladati se; —er krotilac; —ung *f.* ukrota, pritomljenje.

Bezaubern obajati, občiniti, očarati, začarati (koga), učiniti, učarati (komu); mit der Schönheit b. zatraviti ljepotom; dieſes Gedicht hat mich ganz —t ova me je pjesma baš zaniela; —nd čaroban; (fig.) dragotan, milotan; das iſt b. to ti je milota; —t *adj.* obajan, očaran, občinjen; zatravljen, zanešen; —ter *m.* občaranik, obajanik, zatravljenik; —ung *f.* obajanje, občaranje, uroci, zatravljenje.

Bezäumen (ein Pferd) zauzdati, obuzdati.

Bezäunen udariti plot, oplotiti, ograditi, ogradjivati.

Bezechen nakvasiti, nakititi, oljoljati, opiti, opojiti; ſich b. nakvasiti se itd.

Bezeichn=en zabilježiti, označiti; jmd. namentlich b. naznačiti koga poimence; imenovati, zvati koga; die Thatſachen im Protokolle beſtimmt b. zabilježiti učine (činjenice) u zapisnik; das ganze Papier b. sav papir nacrtati;

Digitized by Google

einem den Weg b. naznačiti komu put; mit dem Kreuze b. zakrstiti; (štempelu) biljegovati, udariti biljegu; —end značajan, osobit; —et zabilježen, označen, naznačen; —ung *f.* bilježenje, naznačivanje, naznaka, oznaka, znak, biljeg, biljegovanje; —ungszettel označnica.

Bezeig=en pokazati, ukazati, izkazati, dokazati, posvjedočiti; Ehre b. poštivati; sich b. postupati, ponašati se; sich liebreich b. pokazati se ljubeznim, biti ljubezan; sich dankbar b. biti zahvalan; sich feindlich b. biti kivan; —ung izkazivanje, pokazivanje, posvjedočenje; postupanje, ponašanje.

Bezeihen *v.* Bezichtigen.

Bezeug=en posjedočiti, zasvjedočiti; —er *m.* osvjedočitelj, posvjedočitelj; —ung posvjedočenje; —ungseid svjedočbena zakletva, prisega.

Bezicht f., —igung okriva, osvada; —en, —igen einen einer That okriviti, osvaditi, obtužiti koga za nješto *v.* Beschuldigen.

Bezieh=en etw. z. B. ein Musikinstrument mit Saiten b. navući, naviti, napeti, strune na glasbilo; ein Haus b. useliti se, preseliti se u kuću; ein Bett b. preobući, prevući postelju; Waaren von einem Orte b. dobavljati, uzimati robu od kuda; bezogene Waare dobivena, dobavljena roba; das Geld b. pobrati novce; Einkünfte b. vući, brati, potezati dohodke; sich worauf b. ticati se čega, odnositi se (na što); sich auf Akten b. pozivati se na spise; Schamröthe bezog ihr Angesicht obraz joj se od stida zapalio; mit Krieg b. zavojštiti, zaratiti na koga; Messe b. polaziti sajmove; einen Posten b. nastupiti koje mjesto; Lager b. utaboriti se; die Grenzen b. ići na granicu; bei welchem Buchhändler bezieht man dieses Buch? kod kojega se knjižara dobiva ova knjiga; woher beziehst du das Brennholz? odakle ti drva? einen Weingarten b. zagrnuti; zagrtati vinograd; (kaufm.) ich beziehe mich auf mein Voriges pozivam se na prijašnje pismo; —end odnosan; —ende Fürwörter odnosna zaimena; —lich *adv.* odnosno, glede na; —ung (einer Sache zur andern) odnos, odnošaj, odnošenje; B. haben odnositi, protezati se; die Verhandlung ist in mancher B. unvollständig razprava je u mnogom pogledu (obziru) nesavršena; gegenseitige B. zamjeniti odnos; mit B. auf einen erhaltenen Auftrag pozivljuć se na dobivenu zapovied; mit B. auf den früheren Bericht s obzirom na prijašnje moje izvješće; in B. auf das Vermögen glede na imovinu, što se tiče imovine; B. eines Hauses useljenje.

Beziehungs=begriff odnosni pojam; —kolonne (kfm.) odnosni stupac; —weise *adv.* odnosno; (respective) dotično; (in vorkommenden Fällen) po potrebi.

Beziehen zamierati, smierati, ciljati (na što.)

Beziffer=n etw. obrojiti nješto; (mit Ziffern ausdrücken) brojem naznačiti; —ter Rückstand brojem naznačeni ostatak.

Bezirk (=es, M. =e) *m.* okrug, okolina, okoliš; B. einer Gemeinde kotar općine; im —e der Stadt u okolišu grada; (Distrikt) kotar, srez, (nahija); —en omedjiti, ograničiti.

Bezirks= (in Zusamm.) kotarski, srezni, srežki; —amt kotarski, srezki ured; —arzt kotarski, srezni liečnik; —ausschuß kotarski, srezni odbor; —ausschußmitglied kotarski, srezni odbor-

Digitized by Google

nik; —bauamt kotarsko, srezno graditeljstvo; —behörde kotarska, srezna oblast; —chef kotarski načelnik, kotarski, srezni načelnik; —eintheilung kotarska, srezna razdjelba; —gemeinde kotarska, srezna občina; —gericht kotarski, srezni sud; —hauptmann (in Kroaz.) kotarski sudac, (in Serbien) srezni satnik oder načelnik; —insaß kotaranin, srežanin; —kassa kotarska, srezna blagajna; —kollegialgericht kotarski, srezni sborni sud; —kommission kotarsko, srezno povjerenstvo; —richter kotarski, srezni sudac.

Bezoar *n.*, —stein *m.* sborbilj, bezoar.

Bezollen eine Waare udariti carinu na kakvu robu, ocariniti kakvu robu.

Bezogener eines Wechsels mjeničnik, na koga mjenica glasi.

Bezug *m.* (Beziehung) odnos, odnošaj, odnošenje; dies hat B. darauf ovo se odnosi, proteže na ono; B. auf etwas nehmen odnositi se na što; mit B. auf odnosno, glede na; B. eines Einkommens potezanje dohodka; (Gehalt) berivo; plata; B. einer Waare dobava, dobavljanje; kupovanje robe; B. der Violine navijanje žicâ na gusle; (Ueberzug) navlačak.

Bezüglich *adj.* eine —e Sache dotična stvar; *adv.* b. dieser Angelegenheit glede na ovaj posao, što se tiče ovoga.

Bezugnahme *f.* poziv, obzir; mit B. obziruć, se, osvrćuć se, pozivajuć se na.

Bezugs-akten *pl.* dotični spisi; —berechtigt vlastan dobavljati, potezati; —bewilligung dobavni, nabavni dopust; —kolonne *v.* Beziehungskolonne; —note f. dobavnica, nabavnica; —recht *n.* pravo dobave, nabave; berivno pravo; —ort *m.* dobavljalište, mjesto od kud se roba nabavlja; —titel naslov potezanja; —wort *n.* prislovje.

Bezweifeln posumnjati se, sumljati se, dvoumiti o čem.

Bezwecken obiti klinčići; (beabsichtigen) namjeravati, namisliti; ein gemeinschaftlich bezwecktes Verbrechen zajednički namišljeni zločin.

Bezwing-bar dobitan, osvojiv; -en nadvladati; svladati, obhrvati, nadhrvati, nadjačati, preobladati, pokoriti; einen Aufstand b. utišati, ugušiti bunu; —er *m.* pobjeditelj, dobitnik; —lich *v.* bezwingbar; —ung f. pobjeda, oblada, dobit; der Bezwungene pobjedjenik.

Bey *m.* beg (türkischer Grundbesitzer).

Bianco; etw. in B. lassen ostaviti što na bielu; charta bianca bieli list; bjelica; in B. indossiren bielo naledjiti; in B. stehen nebiti dužan; B. Giro, B. Indossament *n.* biela naledja.

Bibel f. sveto pismo, biblija; —ausspruch, —ausdruck biblička izreka; —ausleger tumač svetoga pisma, biblije; —bestreiter *m.* protivnik svetoga pisma; —beweis *m.* biblički dokaz; —feind neprijatelj svetoga pisma; —fest *n.* vješt bibliji; —forscher izpitalac svetoga pisma; —forschung izpitavanje svetoga pisma; —freund prijatelj biblije; —gesellschaft f. biblično družtvo; —lehre biblički nauk; —leser *m.* štilac, čitalac biblije; —mäßig, —gemäß prema svetomu pismu; —sprache biblički jezik; —styl *m.* biblički slog; —werk biblija s tumačenjem.

Biber *m.* dabar; B- dabrov; -balg dabrovina; —bau *m.* dabrova sgrada; —baum *m.* dabrovac; —fang lov na dabre; —fell *v.* Bieberbalg; —fett *n.* dabrovo

Digitized by Google

salo; —geil f. dabrova kesica, dabrovica; —haar dabrova dlaka; —hund dabrovnjak, vidrenjak; —hut dabrovac; —jagd lov na dabrove; —jäger dabrar; --nelke f. gemein bedrenik, bedrenac; —zahn dabrov zub.

Biblio=gnoſie knjigoznanstvo; -graf knjigopisac; —grafie f. knjigopis; —grafiſch knjigopisno.

Bibliothek f. knjižnica; B= knjižični-; —ar *m.* knjižničar; —ariat *n.* knjižničarstvo.

Bibliſch *adj.* biblički, biblijski; —e Geſchichte biblička, biblijska povjest.

Bieber *adj.* pošten, vriedan, čestit, vrl; *adv.* pošteno; —herz poštenо srce, poštena duša; —keit čestitost, poštenost, pravodušnost; —mann poštenjak, vriednjak; —ſinn *v.* Bieberkeit; —voll *n.* pošten, čestit narod.

Bieg=en etw. sagnuti, pognuti, prignuti, pregnuti, pregibati; einen Aſt b. saviti, savijati; krumm biegen nakriviti; ſeitwärts b. ugnuti; ein wenig b. nagnuti; nach oben b. uzviti; (gram.) sklanjati; ſich b. sagnuti se, pognuti se, priniknuti; der Baum biegt ſich drvo se savija; ſich b. und ſchmiegen uvijati se i previjati se; —ſam gibak, vit, vitak; eine b. Sprache okretan jezik; —ſamkeit gibkost, gibkoća, vitkost, vitkoća; B. der Sprache okretnost jezika; —ung prigibanje, pregibanje, savijanje, uvijanje; B. des Fluſſes okuka, zavit, zavoj; (gram.) sklanjanje.

Bien=e f. pčela; —chen *n.* pčelica; —en halten pčelariti.

Bienen= (in Zuſ.) pčeliji; —bau pčelarstvo; —brod *n.* medak; —brut uljevi; —falke stršenar; —ſtng *m.* pčelnik; —fraß, --freſſer *m.* (Merops apiaster) pčelar, legat; —garten pčelnica; —halter pčelar; —handſchuh pčelarska rukavica; —harz voskovina; —haus, —hütte pčelinjak, pčelana; —hüter *m.* košničar; —lappe pčelarska kapa; —laſten ulište; —könig, —königin *f.* matica; —korb košnica, trnka; —kunſt pčelarstvo; —lager *n.* pčelnik; —pflege f. pčelarenje; ſich mit der —pflege abgeben pčelariti; —reich pčelovit; —ſchabe, —falter trlac; —ſchwarm *m.* roj; —ſpecht žuna, vuga; —ſtachel *m.* pčelinji žalac, žaoka; —ſtock stublika, stubanj, dubenica; (im weiten Sinne) ulište, košnica; (Schwarm) pčelac; —vater, —wärter pčelar; —wabe sat; (*coll.*) saće; —wirthſchaft pčelarstvo; —wolf pčelovac; —zelle stanica, osce; —zucht pčelarija.

Bier (=es, M. =e) *n.* pivo; —brauen variti pivo; B. ſchenken točiti pivo; B. faſſen pivo odtakati (u bečke); B.= pivni; pivarski; —ähnlich, —artig pivolik, nalik na pivo; slično pivu; —aufſchlag *m.* pivarina; —bank f. pivarnica; —bann *v.* Bierzwang; —bedarf *m.* potreba, potrošak piva; —brauen *n.* pivarenje, pivarija; —brauer *m.* pivar; —brauerei *f.* pivarstvo; —bruder *m.* pivopija; pivoljub; —eſſig *m.* pivni ocat, kvasina; —faß bečka; —fiedler *m.* nadriguslar; —flaſche boca za pivo; —füllen raztakanje piva; —gaſt pivarski gost, pivopija; —gelb *n.*, —abgabe *f.* pivarina; —glas čaša za pivo; —halle *f*, pivana; —haus *n.* pivarnica; —heber *m.* teglica za pivo; —hefe pivno droždje, kvasac; —kanne *f.* bukara za pivo; —keller pivnica za pivo; —keſſel *m.* pivarski kotao; —kranz *m.* pivokaža; —krug pivarski vrč; —kufe pivarski badanj, pivarska kaca; —laſe *v.* Bierkrug; —maß *n.* pivarska mjera; --nahrung f. piva-

Digitized by Google

nik; —bauamt kotarsko, srezno graditeljstvo; —behörde kotarska, srezna oblast; —chef kotarski načelnik, kotarski, srezni načelnik; —eintheilung kotarska, srezna razdjelba; —gemeinde kotarska, srezna općina; —gericht kotarski, srezni sud; —hauptmann (in Kroaz.) kotarski sudac, (in Serbien) srezni satnik oder načelnik; —insaß kotaranin, srežanin; —kassa kotarska, srezna blagajna; —kollegialgericht kotarski, srezni sborni sud; —kommission kotarsko, srezno povjerenstvo; —richter kotarski, srezni sudac.

Bezoar *n.*, —stein *m.* sborbilj, bezoar.

Bezollen eine Waare udariti carinu na kakvu robu, ocariniti kakvu robu.

Bezogener eines Wechsels mjeničnik, na koga mjenica glasi.

Bezug *m.* (Beziehung) odnos, odnošaj, odnošenje; dies hat B. darauf ovo se odnosi, proteže na ono; B. auf etwas nehmen odnositi se na što; mit B. auf odnosno, glede na; B. eines Einkommens potezanje dohodka; (Gehalt) berivo; plata; B. einer Waare dobava, dobavljanje; kupovanje robe; B. der Violine navijanje žicâ na gusle; (Ueberzug) navlačak.

Bezüglich *adj.* eine —e Sache dotična stvar; *adv.* b. dieser Angelegenheit glede na ovaj posao, što se tiče ovoga.

Bezugnahme *f.* poziv, obzir; mit B. obziruć, se, osvrćuć se, pozivajuć se na.

Bezugs-akten *pl.* dotični spisi; —berechtigt vlastan dobavljati, potezati; —bewilligung dobavni, nabavni dopust; —kolonne *v.* Beziehungskolonne; —note f. dobavnica, nabavnica; —recht *n.* pravo dobave, nabave; berivno pravo; —ort *m.* dobavljalište, mjesto od kud se roba nabavlja; —titel naslov potezanja; —wort *n.* prislovje.

Bezweifeln posumnjati se, sumljati se, dvoumiti o čem.

Bezwecken obiti klinčići; (beabsichtigen) namjeravati, namisliti; ein gemeinschaftlich bezwecktes Verbrechen zajednički namišljeni zločin.

Bezwing-bar dobitan, osvojiv; -en nadvladati; svladati, obhrvati, nadhrvati, nadjačati, preobladati, pokoriti; einen Aufstand b. utišati, ugušiti bunu; —er *m.* pobjeditelj, dobitnik; —lich *v.* bezwingbar; —ung f. pobjeda, oblada, dobit; der Bezwungene pobjedjenik.

Bey *m.* beg (türkischer Grundbesitzer).

Bianco; etw. in B. lassen ostaviti što na bielu; charta bianca bieli list; bjelica; in B. indossiren bielo naledjiti; in B. stehen nebiti dužan; B. Giro, B. Indossament *n.* biela naledja.

Bibel f. sveto pismo, biblija; —ausspruch, —ausdruck biblička izreka; —ausleger tumač svetoga pisma, biblije; —bestreiter *m.* protivnik svetoga pisma; —beweis *m.* biblički dokaz; —feind neprijatelj svetoga pisma; —fest *n.* vješt bibliji; —forscher izpitalac svetoga pisma; —forschung izpitavanje svetoga pisma; —freund prijatelj biblije; —gesellschaft f. bibličko družtvo; —lehre biblički nauk; —leser *m.* štilac, čitalac biblije; —mäßig, —gemäß prema svetomu pismu; —sprache biblički jezik; —styl *m.* biblički slog; —werk biblija s tumačenjem.

Biber *m.* dabar; B- dabrov; -balg dabrovina; —bau *m.* dabrova sgrada; —baum *m.* dabrovac; —fang lov na dabre; —fell *v.* Biberbalg; —fett *n.* dabrovo

Digitized by Google

salo; —geil f. dabrova kesica, dabrovica; —haar dabrova dlaka; —hund dabrovnjak, vidrenjak; —hut dabrovac; —jagd lov na dabrove; —jäger dabrar; --nelle f. gemein bedrenik, bedrenac; —zahn dabrov zub.

Biblio=gnoſie knjigoznanstvo; -graf knjigopisac; —grafie f. knjigopis; —grafiſch knjigopisno.

Bibliothek f. knjižnica; B= knjižični-; —ar *m.* knjižničar; —ariat *n.* knjižničarstvo.

Bibliſch *adj.* biblički, biblijski; —e Geſchichte biblička, biblijska povjest.

Bieber *adj.* pošten, vriedan, čestit, vrl; *adv.* pošteno; —herz pošteno srce, poštena duša; —keit čestitost, poštenost, pravodušnost; —mann poštenjak, vriednjak; —ſinn *v.* Bieberkeit; —voll *n.* pošten, čestit narod.

Bieg=en etw. sagnuti, pognuti, prignuti, pregnuti, pregibati; einen Aſt b. saviti, savijati; krumm biegen nakriviti; ſeitwärts b. ugnuti; ein wenig b. nagnuti; nach oben b. uzviti; (gram.) sklanjati; ſich b. sagnuti se, pognuti se, priniknuti; der Baum biegt ſich drvo se savija; ſich b. und ſchmiegen uvijati se i previjati se; —ſam gibak, vit, vitak; eine b. Sprache okretan jezik; —ſamkeit gibkost, gibkoća, vitkost, vitkoća; B. der Sprache okretnost jezika; —ung prigibanje, pregibanje, savijanje, uvijanje; B. des Fluſſes okuka, zavit, zavoj; (gram.) sklanjanje.

Bien=e f. pčela; —chen *n.* pčelica; —en halten pčelariti.

Bienen= (in Zuſ.) pčelinji; —bau pčelarstvo; —brod *n.* medak; —brut uljevi; —falke stršenar; —ſtug *m.* pčelnik; —fraß, --freſſer *m.* (Merops apiaster) pčelar, legat; —garten pčelnica; —halter pčelar; —handſchuh pčelarska rukavica; —harz voskovina; —haus, —hütte pčelinjak, pčelana; —hüter *m.* košničar; —kappe pčelarska kapa; —kaſten ulište; —könig, —königin *f.* matica; —korb košnica, trnka; —kunſt pčelarstvo; —lager *n.* pčelnik; —pflege f. pčelarenje; ſich mit der —pflege abgeben pčelariti; —reich pčelovit; —ſchabe, —falter trlac; —ſchwarm *m.* roj; —ſpecht žuna, vuga; —ſtachel *m.* pčelinji žalac, žaoka; —ſtock stublika, stubanj, dubenica; (im weiten Sinne) ulište, košnica; (Schwarm) pčelac; —vater, —wärter pčelar; —wabe sat; (*coll.*) saće; —wirthſchaft pčelarstvo; —wolf pčelovac; —zelle stanica, osće; —zucht pčelarija.

Bier (-es, M. -e) *n.* pivo; —brauen variti pivo; B. ſchenken točiti pivo; B. faſſen pivo odtakati (u bečke); B.= pivni; pivarski; —ähnlich, —artig pivolik, nalik na pivo; slično pivu; —aufſchlag *m.* pivarina; —bank f. pivarnica; —bann *v.* Bierzwang; —bedarf *m.* potreba, potrošak piva; —brauen *n.* pivarenje, pivarija; —brauer *m.* pivar; —brauerei *f.* pivarstvo; —bruder *m.* pivopija; pivoljub; —eſſig *m.* pivni ocat, kvasina; —faß bečka; —fiedler *m.* nadriguslar; —flaſche boca za pivo; —füllen raztakanje piva; —gaſt pivarski gost, pivopija; —geld *n.*, —abgabe *f.* pivarina; —glas čaša za pivo; —halle *f*, pivana; —haus *n.* pivarnica; —heber *m.* teglica za pivo; —hefe pivno droždje, kvasac; —kanne *f.* bukara za pivo; —keller pivnica za pivo; —keſſel *m.* pivarski kotao; —kranz *m.* pivokaža; —krug pivarski vrč; —kufe pivarski badanj, pivarska kaca; —laſe *v.* Bierkrug; —maß *n.* pivarska mjera; --nahrung f. piva-

Digitized by Google

rija; —probe pivomjer; —regal kraljevština piva; —reifig -ruthe, —wisch pivokaža; —schank *m.* točenje piva, pivarnica; —schau *f.* pregledba piva; —schenk *m.* pivarnik; —schenke pivarnica; —schlauch *m.* pivska mješina; —schröter skladač piva; —steuer pivarina; —suppe pivna juha; juha od piva; —taxe pivska daća; —tonne bečka; —trichter lakomica; —trinker pivopija; —trog podčepnica; —verkauf *m.* prodaja piva; —verleger *m.* dobavljač piva; —wage pivomjer; —wagen pivarska kola; —wirth pivarnik; —würze pivna začina; —zapfer bečkar; —zeichen *n.* pivokaža, pivarski cimer; —zwang nametanje piva, pivoprodajna povlastica.

Bieslauch *m.* porluk.

Bieſter *m.* garilo; *adj.* pust, taman; —n lutati.

Bieſtmilch grušava, grušavina, mlezivo.

Biet-en die Hand podati, pružiti ruku; (fig.) podati ruku na pomirenje; dem Freunde die Hand b. podpomoći prijatelja, priskočiti u pomoć, pomoći; einem die Spitze b. opreti se komu; einen guten Morgen b. nazvati, nazivati, želiti dobro jutro; (anbiethen) ponuditi, ponudjati, nuditi; eine Waare bieten nuditi na prodaju robu; prodavati; für eine Sache mehr b. više nuditi, obećati; das darf mir Niemand b. toga netrpim od nikoga; —er *m.* nudjalac, nudilac, ponudjač, nuditelj.

Bież (-es, M. -e) *m.* bradavica, (gemein) sisa.

Biga (it.) dvokolice.

Bigamie *f.* (lt., gr.) dvoženstvo.

Biglietto *n.* (it., spr. Biljetto) listak, pisamce.

Bigott *adj.* bogomoljan; ein —er bogomoljac, pobožnjak; eine -e bogomoljstvo, pobožnjačtvo.

Bijou (Bijoux) *m.* u. *n.* (fr., spr. Bižu) ures; dragulj; —terie *f.* uresnina, dragocienost; —tier *m.* uresar, draguljar.

Bilk-beere borovica; —e *f.* kljun; B. *v.* Pilke kuka, čaklja; (bei Müll.) klepac, sječivica; —elhaube *f.* šišak, kaciga; —en *v.* Pilken.

Bilon-äv (lt.) dvojamast; —ez dvopupčast.

Bilanz *f.* razbroj, razmjera; zaključni račun; —buch razbrojnik, razmjernik; —iren učiniti zaključni račun; —irung zaključno sračunanje.

Bilchmaus *f.* puh.

Bild *n.* slika, prilika; (Geſtalt) vid; nach dem —e Gottes erſchaffen stvoren po sliki i priliki božjoj; er iſt das leibhafte B. ſeines Vaters on je puki otac; (Standbild) kip; die —er verehren klanjati se kipovom; ein B. des menſchlichen Lebens obraz čovječega života; —anbeter *m.* kipoklonac; kipoklanjalac; -anbetung kipoklonstvo; —bar *adj.* obrazovan; —barkeit f. obrazovnost; —en (formen) ličiti; den Geiſt b. obrazovati, naobraziti duh; den Verſtand b. brusiti, izbrusiti um; ſich zu etwas b. usposobiti se nječemu; ein Ganzes b. činiti cielo; die Zunge b. uvježbati jezik; ein gebildeter Menſch obrazovan, naobražen čovjek, naobraženjak; Früchte aus Wachs b. praviti voće od voska; ein ſchön gebildeter Körper krasnoliko tielo; ſie iſt ſchön gebildet krasna je struka; (abbilden) slikati, naslikati; (entſtehen) es bildet ſich oben ein Häutchen kožica se ozgor hvata; es bildete ſich eine Wunde rana se je napravila; (ſich vervollkommnen) obrazovati se, naobraziti se; —end *adj.* obrazujući, tvo-

Digitized by Google

reći, tvoran; —ende Künſte obrazovne, tvorne umjetnosti.

Bilder-aufſeher *m.* nadzornik slikare; —beſchreiber slikopisac; —beſchreibung slikopis; —bibel *f.* biblija sa slikami; —blende, —blinde (Bauk.) izdubak; —buch slikovnica, slikovnjak; —dienſt kipoklonstvo; —feind slikomrzac; —freund slikoljub; —gallerie f. slikara; —handel trgovina sa slikami; —händler slikarnik, prodavalac slikâ; —kabinet *v.* Bildergallerie; —krämer slikotržac, slikonoša; —kunde f. slikoznanstvo; —kundige *m.* kipoznanac; —laden slikarnica; —lehre nauk o slikarstvu; —leer bez slika; —maler slikar; —n razgledati slike; (fig.) govoriti u pričah; —putzer čistilac slikâ; —rahmen *m.* okvir od slika; —reich *n.* slikovit, pun slikâ; —ſammlung *f.* sbirka slikâ; —ſchrift f. hieroglifi, slikovno pismo; —ſprache govor u slikah, prilikah; —ſtuhl *m.* podstavak, podnožje; —ſtürmer kipoborac; —ſtürmerei kipoborstvo; —voll pun slikâ; —welt sviet u slikah; —werk slikotvor, slikotvorina.

Bild-former slikotvorac; —formerkunſt likotvorba; —gießer *m.* kipolievac; —gießerkunſt kipolievstvo, lievanje kipovâ; —hauer kipar; —hauerakademie f. kiparska akademija; —hauerarbeit kipotvorina; —hauerei, —hauerkunſt kiparstvo; —hauerwerkſtatt f. kiparska radionica; —hübſch ubav, milovidan; —lich *adj.* u. *adv.* kao slika; —lich darſtellen slikovito predstaviti; —liche Sprache slikovit jezik; slog; —lichkeit der Sprache slikovitost jezika; —macher obrazar, slikar; —ner, —künſtler tvorac, obraznik; kipar; (fig.) obrazovatelj, obrazovnik; —nerkunſt, —nerei obrazničtvo, vještina obraznička; —niß (M. -niſſe) *n.* slika; (Portrait) podoba, obraz; kip; prilika; —nißmaler *m.* podobar, obrazar; —ſam obrazovan, sposoban; —ſamkeit obrazovnost; —ſäule f. kip; —ſchnitzer *m.* rezbar, drvorezac; —ſchnitzerei, —ſchnitzkunſt f. rezbarstvo; —ſchön prekrasan; —ſchönes Mädchen ljepota djevojka; —ſtecher slikovajac, vajar; —ſtecherkunſt f. vajarstvo; —ung f. (das Bilden) obrazovanje; (das Erſchaffen) tvorba; B. eines Vereines sastavljanje, sklapanje družtva; (des Verſtandes) brusenje, oštrenje; obrazovanje uma; (Entſtehen) postanak; (Kultur) obrazovanost; er hat B. on je obrazovan; er iſt ein gebildeter Menſch on je naobražen čovjek, naobraženjak; falſche —ungen (geol.) neprave tvorbe.

Bildungs-anſtalt f. obrazovaonica; —art ustrojstvo; —fähig obraziv; —fähigkeit f. tvorivost; (Kultur—) obrazivost; —geſetz razvojni zakon; —hemmung f. zapreka obrazovanju; —kraft f. tvornost; —laut *m.* tvorka; —lehre razvojoslovju; —ort *m.* obrazovalište; —mittel obrazovalo; —prozeß *m.* razvojni postup; tvorba; —trieb raslost; —unfähig *adj.* neobraziv.

Bildwerk slikarija, slikotvor, slikotvorina.

Bill f. predlog zakonski; zakon.

Billard (-ê, M. -e) *n.* krugljanik, lóptanik, loptalo, biljar; —ieren krugljičati se, loptičati se biljariti se; —kegel padavac; —ſpiel *n.* loptičanje, krugljičanje, biljarenje; —ſpieler *m.* loptičar, krugljičar; —ſtock *m.* tukač; —zimmer loptičarnica, krugljičarnica, biljarnica.

Bille (Zapfen) f. čep.

Digitized by Google

Billet (-s, M. -te) *n.* pisamce, listak; (Einlaßkarte) ulaznica; —eur *m.* primalac pisamca, listka.

Billig *adj.* pravedno, pravično; das ist nicht mehr als b. to je baš pravedno; nichts ist —er als . . . sasvim je pravedno; was recht und b. ist što je pravično i pravedno (sdušno); es wäre b. pristojalo bi se; ein —er Preis prilična ciena; eine —e Entschädigung pravedna nagrada, odšteta; —en odobriti, pohvaliti; privoliti na što; —erweise, —ermaßen *adv.* po pravdi i duši; —keit f. sdušuost, pravičnost, pravednost; nach Recht und —keit po pravdi i pravici; (von Preisen) priličnost, cjenost; —keitsgrund *m.*, aus Billigkeitsgründen etw. thun učiniti što, jer je to pravedno; —keitsrücksicht f. obzir, pogled na pravednost; -ung odobrenje, odobravanje, privola k nječemu.

Billion f. bilion, milion milionâ.

Bilse, —nkraut *n.* bun, bunika; —nöl bunikovo ulje.

Biltz (M. -e) *m. v.* Pilz.

Bimsstein *m.* plavac, plovučac.

Bind-balken roženica; —band vezica; --bast vezovina; --e (M.-en) trak, vrpca, osuga, vezica; (med.) zavoj; (um den Leib) pojas, tkanica; (Krawatte) ovratak; (b. Muskeln) vezica; (Heraldik) strieka, trak; —eb alken (Bauk.) glavna greda; —eband pauzina, žrt; —gewebe spojno pletivo; —eh aut spojka; —elohn obručevina; —emittel *n.* vezilo; —en uvezati, vezati; (zusammen) svezati; sich binden vezati se; sich an ein Gesetz, an eine Frist b. držati se zakona, roka; ein Faß b. obručati bačvu; einem die Hände b. sputati komu ruke; einen Blumenstrauß b. svezati kitu cvieća; einen Verlust an das Bein b. lahko pregoriti kakvu štetu; ein Tuch um den Kopf b. povezati rubcem glavu; der Leim —et gut klija dobro drži; die gebundene Rede stihovani, vezani slog; gebundene Wärme, Elektrizität utajena toplina, munjina; —en *n.* vezitba, vezanje; —er *m.* vezilac, vezač; bačvar; sudar; B. bei Maurer priečnjak; —erhandwerk bačvarija, sudarija; —erlohn vezarina, bačvarina; —eschlüssel *m.* ključ sv. Petra; —ewort veznik; —ezeichen kopčica; —faden konop, uzica, dretva; —haut (im Auge) spojka; —seil pripon, zapon; —ung vezanje, vezitba, vežnja; —weide *v.* Bandweide.

Bingelkraut resulja.

Binnen *praep.* do, za, u; b. einer Stunde za jednu uru; b. heute und morgen danas ili sutra; —deich nutrnji gat; —fluß *m.* nutrnja rieka; —handel nutrnja, domaća trgovina; —land nutrnja zemlja; —meer nutrnje, domaće more; —reim srednji srok; —schiffahrt nutrnja plovitba, nutrnje brodarenje; --see nutrnje jezero; —verkehr nutrnji promet; —zoll medjusobna carina.

Binomial- dvočlan; —faktor dvočlan činbenik, dvočlanik; --formel f. dvočlano pravilo.

Binomisch *v.* Binomial.

Binse f. (Scirpus) sitina, sitak, sit; (Juncus) sita, kalac; —n- (in Zus.) sitan.

Binsen-blume kosan; —brücke rogozni most; —decke f. rogožina, rogoza; —feld sitište, sitinac; —geflecht *n.* sitnina, sitneni pleter; —halm (bot.) zona; —korb sitinjak; —matte f. rogožica; —voll *adj.* sitovit, rogozovit.

Biodynamik (gr.) nauk o silah životnih.

Biograph *m.* životopisac; —ie f.

Digitized by Google

životopis; —iſch *adj.* životopisan.
Biologie f. životoslovje.
Bipolar dvopolovit.
Biquadrat *n.* dvočetver.
Birke (M. -n) f. breza.
Birken- *adj.* brezov; —baum *v.* Birke; —buſch brezjak; —hain brezik; —holz brezovina; —laub brezov ušenac; —meth *m.* brezova medovina; —öl brezova smola; —pilz *m.* brezovnjača; —reis brezovo granje, brezje; —rinde brezova kora; —ruthen brezovače; —ſaft brezova musa, buza; —ſchwamm brezova gljiva; —ſtolk brezovac; -wald *v.* Birkenhain; —waſſer *n. v.* Birkenſaft; —wein *v.* Birkenmeth.
Birk-hähner smrdovrana; —hahn *m.* ružovac, mali tetrieb; —henne ružovica, mala tetriebka; -huhn tetrebče; —ling (M. -e) *m. v.* Birkenſchwamm; —wildbret *n.* tetrebad; —wurz *m.*, —wurzel devesilj.
Birn, **Birne** f. kruška (voće); B- (in Zuſ.) kruškov; —artig *adj.* kruškast; —baum *m.* kruška, kruškovo drvo; —baumholz kruškovina; —branntwein kruškovica; —chen kruščica; —eſſig kruškova kvasina, kruškov ocat; —förmig *adj.* kruškast; —garten krušik; —kraut (Pyrola) *n.* kruščica; —kürbiß *m.* tikvica; —moſt kruškovača, kruškovik; —muß *n.* kruškova kaša; —ſaft *m.* kruškov sok; —wein *v.* Birnmoſt.
Bis *adv.* do; b. auf den letzten Heller bezahlen platiti sve do zadnje krajcare; b. hieher dovde, dovle; b. dorthin donde; b. dahin dotle; b. auf weiteren Befehl do dalje zapoviedi; bis jetzt do sada; dosele; b. morgen früh do u jutro; b. *conj.* warte bis ich fertig bin počekaj dok svršim.
Biſam *m.* mošak; —artig moškast; —bock *m. v.* Biſamthier; —büchſe *f.* moškovnica; —ente f. šipun, šipunka, morska patka; —geruch moškov miris; —katze (die aſiatiſche) zibetka; (die afrikaniſche) civetka; —kügelchen moškova bobica; —ochs *m.* moškat tur; —ratte (Sorex moschatus) moškati vihuhalj; —ſchwein moškat prasac; —thier *n*; —ziege f. kabar.
Biſchof (-es, M. Biſchöfe) *m.* vladika, biskup, episkop; nadpastir; arhierej; zum B. weihen zavladičiti.
Biſchöflich vladičin, biskupski, episkopski.
Biſchofs-amt *n.* vladičanstvo, biskupsko, episkopsko dostojanstvo, biskupska, episkopska čast; —diözeſe biskupija, eparhija; —hut vladičina, biskupska mitra; —kreuz vladičin, biskupski krst; —mantel vladičin, biskupski plašt; —mütze *v.* Biſchofshut; —ſtab vladičino žezlo, biskupska palica, štaka; —ſtuhl biskupska stolica; -wahl izbor vladike, biskupa, episkopa; —würde *v.* Biſchofsamt.
Biſchofthum *v.* Biſthum.
Biscuit *n. v.* Biskuit.
Bisher *adj.* do sada, dosele, dosle; —ig *adj.* dosadanji, dosadašnji.
Bismuth *v.* Wismuth.
Biſon *m.* zubar, amerikanski tur.
Biß *m.* ujed, ugriz, griz; einen B. in etwas thun zagrizti u što; die Biſſe des Gewiſſens nemir savjesti; —chen *n.* komadić, zalogajac, mali zalogaj; (ein wenig) malo, malko, mrva, mrvka; trošica; —wurm obad.
Biſſen *m.* zalogaj; hier gibt es ſchmale B. ovdje se tanko jede; ein B. Brod komad, zalogaj kruha; er hat nicht einen B. Brod nema šta založiti.
Biſſig *adj.* grizljiv, zajedljiv,

Digitized by Google

ujedljiv, zubat; b. sein zajedati, cagrizati, klati se, zubati se; ein --er Mensch grizlica, zagrizalo, cangrizalo; —keit f. zubatost.

Bisthum *n.* biskupija; vladičija, eparhija,

Bisweilen *adv.* kadkada, kadšto, drugda, njegda i njegda, kojiput.

Bißwunde ujedina, ugrizina.

Bitt-brief, *v.* Bittschrift; —e molba, prošnja; eine B. thun zamoliti (koga); eine B. für jmdn. einlegen moliti za koga; —en zamoliti, moliti (koga), moliti se (komu); zu Gott b. Bogu se moliti, želiti što u Boga; um eine Tagsatzung b. moliti ročište; b. um Erlaubniß molim vas dopustite mi; zu Gaste b. pozvati koga u goste; den Richter um die Exekuzionsbewilligung wider jmd. b. moliti sudca, da dozvoli ovrhu proti njekomu; —end *adv.* moleć; b. einkommen moliti; —er *m.* molitelj, prositelj.

Bitter gorak, žuhk, grk, ćemeran; --werden ogorčati, grknuti, ogrknuti, goraknuti; b. machen ogorčiti; —e Armuth ljuta nevolja; ein —er Bissen krvav zalogaj; (beißend in Reden) *v.* bissig; b. sein zajedati, cangrizati (koga); er kann sehr b. sein veliko je cangrizalo; --kier gorčak; —böse srdit, vrlo ljutit, zlosrdan, kivan; —erde (Magnesia) gorčika; —feind einem sein na njekoga se strašno srditi, ljutiti; —holz gorkun; —kalk gorčikovac; —kalt *adj.* es ist b. cića je zima; —klee gorski trolist; —keit gorkost, gorčina, gorkoća, grčina, žuhkoća, grkost; (des Herzens) žuč, ćemer, zloba; (fig.) tuga, žalost; —lich nagrk, gorčast, gorkast; —lich weinen gorko plakati; —ling (Fisch) gorčica; (Enzian) (gentiana) vladisavka *v.* Enzian; —mandel gorski bademovac, bajamovac, ulje od gorkoga badema, bajama; —n gorčiti, ogorčiti; —salz gorka sol; —sauer *adj.*, ein —saueres Gesicht machen kiselo gledati, namrgoditi se; —stein gorki kamen; —stoff gorčina; —wasser gorka voda; —wein *v.* Wermuthwein; —wurzel (Ophiorrhiza Mungos) zmijarka; (Gentiana lutea) žuta vladisavka.

Bitt-frohne mobarska tlaka; —fuhre mobarska vožnja; —gang obhod; —gesang molitvena pjesma; —gesuch molbenica; —lich, —weise moleć, molbeno, poput molbe, molbom; —schrieben, molbeni list; —schrift *v.* Bittgesuch; —steller molitelj; —tag *v.* Bettag; —weise *v.* Bittlich.

Bittu-men (Erdpech) paklina.

Bivouac *m.* fr. (spr. Bivuak) noćenje na polju, pod vedrim nebom.

Bivouaquiren noćiti, noćivati, prenoćiti, prenoćivati na polju, pod vedrim nebom.

Bizarr ćudljiv, nastran; mušičav, mušiv, domišljat, smišan; —erie *f.* ćudljivost; ćudnovitost, mušice, hiri.

Blach-feld ravnica, ravan, poljana; --frost suhomrazica, golomrazica.

Blaffe-n *v.* Bellen; —r *m.* lajavac, lajalo; brbljavac, blebetan, blebetalo; *f.* blebetuša, brbljača.

Bläh-en naduti, napuhnuti, naduvati, nadimati; sich b. naduti se, nadimati se, propinjati se; —end nadimajući, naduvajući; —hals debeo vrat; —sucht vjetrovi; —ung nadam, nadimanje, naduvanje; —ungsmittel pudilo nadma.

Blakfisch *m.* (Sepia officinalis) crnokrvka, crnilica, krakatnica, šipa, sipa; (Octopus vulgaris) hobotnica.

Blam-e sramota; zloglasnost; —iren javno osramotiti, skuditi;

Digitized by Google

ſich bl. osramotiti se.

Blank *adj.* (v. Wein) bielo vino; (v. Schwert) svjetao mač; (poet.) zelen mač; b. und bloß gol i nag; —er Kredit neograničena vjeresija, vjera.

Blänk=e *f.* (Forſtw.) čistac, čistina, progalina, proplanak, laz; —en čistiti, svietliti, laštiti; —ern svjetlucati se, blistati se.

Blank=ett (M. =e) bjelica; —heit f. svjetloća, laština; —macher laštilac; —ſcheit blanšeta.

Bläschen mjehurić, prištić, puhlica.

Blasdruckwerk *n.* (mech.) mjehostroj, mjehotlak.

Blaſe *f.* mjehur; (Waſſer=) klobuk, božurak, puljak; (=e im Brod) šupljika; (Hitz=) jašterica; (am Körper) mjehur, prišt; —n bekommen oprištiti, se, podprištiti se, omjehuriti se; B. werfen podklobučiti; B. ziehen podprištiti, podmjehuriti, prištiti, mjehuriti; es bildete ſich eine B. podmjehurilo se je; —balg *m.* mješina, mieh, mjehovi, mješnice; —horn trublja; —loch *n.* puhalica.

Blaſen puhati, zapuhati; ein Inſtrument bl. svirati; die Trompete od. auf der Trompete b. trubiti; das Horn bl. puhati u rog; zum Abzuge b. trubiti na odlazak; er bläſt mit ihm in ein Horn puše s njim u jednu tikvu; (vom Winde) piriti; duhnuti, puhnuti, duhati, duvati, puhati; in das Feuer b. piriti, pirniti vatru; auf die heißen Speiſen b. puhati, piriti na jelo; in die Hände b. hukati; einem etwas in die Ohren b. prišapnuti komu što; —ausſchlag puhice; —baum *m.* pucalina, pucaljka, grohotuša; —bruch mjehurova kila; —förmig mjehurast; —fuß (Thrips) mješičar; —gang žučovod mjehurni; —grund mjehurovo dno; —hals mjehurov grlić; —hut kapak; —krampf grč u mjehuru; —lähmung mjehurova uzma, klienut; -pflaſter prištilo, mjehurilo; —riedgras mjehurati šaš; —ſchlagader mjehurova kucavica; —ſchnur mjehurova veza; —ſtaude, —ſtrauch *v.* Blaſenbaum; —ſtein *m.* kamen u mjehuru; —wurm metilj, mjehurnjak; —ziehend prištovlačan, što navlači prišteve; ein —ziehendes Mittel prištilo.

Bläſer puhač; (muſ.) sopač, svirač.

Blaſe=rohr pušica, puhaljka, puhalica; (in Glash.) duhalica; —tiſch (Glasmachertiſch in Glash.) staklarski stol; —werk puhalo, duhalo.

Blaſig *adj.* prištav, oprišten.

Blas=inſtrument sopilo, svirala; —inſtrumentenmacher *m.* sopilar, sviralar.

Blaſirt otupio (s razuzdanosti); —er Menſch tupavac, tuponja.

Blaſon *m.* grb; —iren slikati grbove; —iſt *m.* grbar.

Blasphem=ie sablazan, huljenje Boga, psovka na Boga; —iren blazniti, huliti na Boga, psovati Boga; —iſch sablazno, bogohulno, bogogrdno; —iſt sablaznik, huljitelj, psovač Boga, bogogrdnik.

Blaß blied; b. werden problieditи, blieditи; b. wie die Wand blied kao krpa; —ängig bljedook.

Bläſſe *f.* bliedost, bljedoća; (am Pferde) lisa; ein Pferd mit einer Bl. lisast konj; eine Kuh mit einer Bl. cvjetasta krava; (als Thiernahmen) (b. Pferden) *m.* lisac, *f.* lisa; (b. Ochſen) cvietonja; (b. Kühen cvjetulja; (b. Ziegen) *m.* cvjetoš, *f.* cvjetuša.

Bläßlich bljedjahan; —keit bljedjahnost.

Blaß=roth crvenkast; —wangig bljedolik.

Blatt *n.* list; (coll.) lišće; (Papier) blätter) listovi; (des Lauches=

Digitized by Google

pero; das Bl. hat ſich gewendet kocka se je obrnula, sreća se je promienila; Blätter treiben listati; Bl. eines Tiſches stolna ploča; kein Bl. vor den Mund nehmen govoriti na sva usta; das Bl. der Schere nožica; (b. Weber) brdilo, oglobje; (b. der Naht) pola; (b. Bienen) sat; —ähnlich listolik, listast; —blei *n.* olovni listovi; —en pödkresati, podkresavati, okomiti, komiti.

Blatter (M. =n) f. prišt, vodena krasta; ſchwarze Bl. crni prišt; (eine kleine Bl.) bubuljica, evrljak, mozoljica, mozuljac; (Pocke) koza, boginja, patula; die —n *pl.* koze, kozjače, boginje; die natürlichen —n bekommen dobiti koze, boginje; —n überſtehen preboliti koze, boginje; —n einimpfen ciepiti koze, boginje, die —n brachen aus izašle su koze, boginje; eiternde —n gnojeće se koze; mit —n behaftet kozjačiv, boginjav, kozičav.

Blätterkuchen *n.* pita.

Blattergift boginjevina.

Blätter=gold pozlata; —ig listav, lisnat; ein —iger Stein ljuskav kamen; —iger Teig listavo tiesto.

Blatterkrank boginjav; er iſt b. ima boginje, koze.

Blätter=los bezlist, bezlistan; —magen knjižavac; —n prometati, prevrtati, prevraćati listove; ſich b. ljuštiti se; der Teig —t ſich tiesto se lista.

Blatternarb=e jamica, hrapa od kozâ; —ig *adj.* hrapav, boginjav, kozičav; —ig werden ohrapaviti od koza, okozičaviti.

Blatter=natter pjegasta guja; —impfung ciepljenje kozâ.

Blätter=pilz *m.* vrganj; —quarz *m.* ljuskavi bjelutak; —reich listnat; —ſchwamm *m.* knjižak; —ſpath listnati listnik; —ſtein (Phyllolithos) listokam; (L. calc. inaequabilis) nejednaki vapnenac; —tabak duhan u lišću; —teig listovi, juvka, mlinci; —voll vrlo listnat; —weiſe listimice, list po list; —werk lišće; —zahn ljupinac, drozgavac.

Blatt=falter zavijač, zavoj; —fläche plojka; —fleh sisač; —förmig listast; —förmige Geſtalt (Min.) listolik; —fuß noga čotava, čotasta; —gold *v.* Blättergold; —gräber (Larva subcutanea) podkožnica; —grün *n.* listno zelenilo; —halter držalica; —häutchen *n.* zalistnica; —horn grbavi rogač; —käfer zlatica; —knoſpe f. pupak; listni pup, oko, brst; —kohl (Brassica oleracea) šumarica; —kohle ljuskav ugalj; —laus ušenac; —leſer listober; —loſe *f.* bezlistka; —macher brdar; —nerve listno rebro; —öhrchen (bot.) uška; —ranke (bot.) vitica, vilica; —ſalat loćika, salata-šumarica; —ſcheide tulac; —ſilber srebro u listu, posrebrina; —ſtändig polistan, nalistan; —ſtechen *n.* navodjenje; —ſtiel *n.* peteljka, petlja, stapka; —ſtielbaſis podnožak lista; —ſtielſtändig peteljni, držkov; —ſtift priečnica; —weiſer kazalo; —wender rogljač; —weſpe pilatka; —winkel pazušica; —winkelig pazušični; —zinn kositerni list, stanjol; —zünglein jezičak.

Blau *adj.* plavetan, plav; dunkelbl. modar; (färben) oplaviti, poplaviti, plaviti, omodriti; b. werden poplaviti, pomodriti, das —e Meer sinje more; ins —e ſchießen ludo raditi; einem einen —en Dunſt vormachen zavarati, zamazati, zasliepiti komu oči; —er Montag mala nedjelja.

Blau=aderig modrožilast; —auge *m.* modroočić; (b. Frauen) modrooka, plavooka, plavka, plavojka; —äugig modrook, plavook; —bärtchen (Falco Ni-

Digitized by Google

sus) kraguj, kragujac.

Bläue f. modrina, plavetina; B. des Himmels nebeska vedrina, modro nebo.

Bläuel *m.* maljica, mlatnica; --zapfen vreteni čep.

Blau-en omodriti, plaviti, plaviti se, plavetiti se, modriti se; (fig.) izbiti izlemati, izdevetati, biti, tući, lemati; —ente divlja patka; —farbe plavilo, modrilo; —farbenwerk modrionica; —färber modrilac; —färberei modriliŝte; —fuß poljski piljug; —grau modrosiv; —grün sinj; —holz krvovina; —kehlchen modrovoljka, crvenorepka; —kohl otrcano zelje; —kupfererz modri mjednjak, golubnjak.

Bläu-en pomodriti se, modriti se, plaviti se.

Bläulich plavetan, plavetnikast, golubast, modrašan, modrahan, njad; -grau plavušno-siv; -grün modrinjasto-zelen; —weiß modrobjelast.

Blaulockig plavokos; plavorudast.

Blau-mal *f.* modrica; —meise *f.* plavić; —roth plavo-crven; —säuere modričnina, modrikova kiselina; --schimmel žerav, ždral; --schnabel kitajski vrabac; --specht brgljez; —stärke modrilo, plavilo; —stein plavetnjak, modra galica; —strumpf (Spottname v. Schriftstellerin) prišipetlja.

Blech *n.* pločevina, lim; ein Stückchen B. pločica; —büchse pločevnica, limenica; —en (gem.) plaćati, platiti; *adj.* limen, pločevan; —förmig pločast, limast; —gefäß pločevnjak, limenjak; -hammer; —hütte limarnica, pločevarnica; —handschuh gvozdena rukavica; —harmonie glasba pločevnih sopilâ; —kanne *v.* Blechgefäß; --münze babka, škriljka, tantus; —schere kleparske, limarske nožice, škare; —schläger *m.*, —schmied limar; —waare limovina, pločevina, pločevnina, limarska roba; —zange *f.* velike kliešte; —zeug pločevnina.

Blei *n.* olovo; B- *adj.* olovan; —aber olovna žila; —arbeit (Hüttw.) olovarenje; —arbeiter olovar; —arsenik olovnati mišomor, sičan; —artig olovnast; —asche olovni pepeo; —auflösung olovna raztopina; —bart olovac, olovnati teživac; —stift olovka, tuška.

Bleib-en ostati, ostanuti, ostajati; stehen b. stati; hängen b. zapeti, zadjesti se; am Leben b. ostati živ; sitzen b. sve jednako sjediti; (fig.) ostati na cjedilu; er blieb einige Tage zu Hause posjedio je njekoliko dana kod kuće; er blieb in der Schlacht pade u boju; ewig b. vjekovati; bleibe gesund! da si zdravo! bleib da ein wenig počekaj ovdje; bleibe mir vom Leibe okani me se! dabei blieb es kako onda tako i danas; etwas b. lassen ostaviti se, ostanuti se, mahnuti se, proći se (čega); wenn du es nicht willst, so laß es bleiben ako nećeš, a ti poljubi pa ostavi; B. *n.* ostajanje, ostanak, stanak; —end postojan, stalan; —endes Andenken stalna uspomena.

Blei-bergwerk olovnik, olovni rudnik; —blech olovna pločevina; —büchse olovnica.

Bleich blied; —e *f.* bliedost, bljedoća; das —en bielenje, bjelitba; —en (bleich werden) poblijediti, bliediti, bliednuti; ubieliti, obieliti, bieliti; gebleichte Leinwand ubieljeno platno; die Wangen b. pobieliti lice; —er bjelilac; f. bjelilja, bjelarica; —erei bjelarija; —erlohn bjelarina; —fabrik bjelara, bjelarnica; —färbig bliede masti; —gelb bliedožut; —grün bliedozelen; —haar bljedjana kosa;

Digitized by Google

--kalk vapno za bielenje; --plaz bjelište; --pulver bjelilo; --roth bljedocrven; --schwarz bljedocrn; —sucht f. bljedilo; žućenica, bljedobolja, mrtvica, mrtvačina; —wand, Lehmwand nabijeni zid; —werden bliedjenje.

Blei-bach *n.* olovni krov; —en oloviti, naoloviti; —er *m.* olovar; —ern olovan; —erz olovna ruda, olovnjak; —essig olovna kvasina; —fabrik olovarnica; —farbe olovatost; —farbig olovast, olovne masti; —feder *v.* Bleistift; --futter (am Gew.) olovnjača, uvijača; —gang *v.* Bleiader; —gewerk *v.* Bleifabrik; -gießer *n.* Bleier; -glanz olovica; -hexaëdrischer B. kockasta olovica; —glas *n.* olovno staklo, olovit kis; —glätte olovna gledja; —grüne Farbe olovnasta mast, krasa; —grube olovni rudnik; —haft olovast; —haltig olovit; —he f. djeverika, kozao; —herd olovna kupelj, —hülse (geom.) trubka; —hütte olovska talionica; —hyperoxid (chem.) olovičasti kisličnjak; —icht *v.* bleihaft; —ig *v.* bleihaltig; —knie *v.* Bleirohr; —kolik olovski matrun; —könig *m.* olovni kraljić; —krystall *m.* olovni ledac; —kugel f. olovnjača, olovno zrno, olovni purak; —loth ovjesnica, olovnica, kalamir; —maß *v.* Bleiloth; —ocher olovna hrdjica; —oxyd olovnati kisličnik; —oxydsalze pl. olovnate soli; --platte olovna ploča; —probe olovna kušnja; —recht osovan, koman; —rohr olovna ciev; —schnur *v.* Bleiloth; —stift olovka, tuška; —stiftmacher olovkar; —stiftrohr cievčica od olovke; —stufe olovna ruda; —vitriol *m.* olovna galica; --waare olovnina; —wage razalo, olovska tezulja; —weiß bjelilo; -weißfabrik tvornica bjelila; -wurf *v.* Bleiloth; —zapfen vrationi čep; —zeichen olovni biljeg; —zieher *n.* olovičar; —zug provlačilo; —zucker olovni slador, olovna sol.

Bleik-en kesiti se, ceriti se; pomaljati se; —zahn, Raffzahn kalac, sjekutić.

Blend-e *f.* zaslon; (span. Wand) zaslonilo; (Min.) blieskavac, bliešnjak, blistavac; (Nische) izdubak; (blindes Fenster) sliep prozor; —en einen zasliepiti koga; etwas blankes b. potamniti; eine kurze Zeit b. zasliepiti, zasjeniti; das Licht blendet mir die Augen sjene mi se oči prama svieći; ich wurde geblendet zablieštilo mi se je; das Sonnenlicht —et bliešte oči od sunca; (fig.) zasliepiti, zasjeniti, obsjeniti, zavarati komu oči, sljepariti; —end zasljepan, zaslonjiv; —ende Schönheit divna ljepota; —fenster zaslonac; —glas *n.* tamno staklo; —laterne sljepica, tatica; —leder *n.* naočnjak; —ling kopile, kopilan; (b. Thieren) polutan; —ung zasljepljivanje, zasliep, bliještenje; (fig.) sljeparenje, sljepilo; (mil.) zaslon; (in Fernröhren) zaslonica; --werk obsjena, zasjena, obmana, sljepilo, sljeparija.

Blenno-ptysis *f.* (gr.) sluzni kašalj; —pyra sluzovica, hrakavica; —rrhöe f. sluzenje, sluzotok; —sis f. sluzna nemoć, sluzovka.

Blephar-itis f. (gr.) upala vedjâ; —optose padnuće vedjâ; —ospasmus grč vedjâ.

Bleff-iren raniti, obraniti; —irter *m.* ranjenik; —ur f. rana.

Blikk *m.* pogled, zor, tren oka; einen B. thun glednuti, zagledati; mit d. B. durchbohren strieljati očima; durch B. zu verstehen geben namignuti, namigavati komu; (Schimmer) bliesak; (b. Malern) svjetlo mjesto; durch

Digitized by Google

—e reden očijukati se; —en glednuti, pogledati, zagledati (što), metnuti oči (na što); die Sonne blickt durch die Wolken sunce proviruje kroz oblake; sich irgendwo blicken lassen pokazati se njegdje; laß dich nicht vor mir b. da mi nedodješ na oči; —feuer majakovo svjetlo; (vom Feuergewehr) planutak, planuće; —gold srebrenato zlato; —silber mjedovito srebro.

Blind sliep; b. machen osliepiti; b. sein sliep biti; b. werden obnevidjeti, sliepljeti, osliepljeti; b. schießen u vjetar pucati; -darm *m.* kulien; —ekuh (Spiel) sliepa baka; ein —er Mann sliepac; ein —es Weib sljepica; ein —er Lärm prazna buka; —er Angriff prividna navala; —er Gehorsam sliepa pokornost; —es Glück luda sreća; der Spiegel ist b. geworden ogledalo je potamnilo; —enanstalt sljepačka kuća; —enführer vodj; —geboren sliep od poroda, sliep rodjen; —gläubig sliepe vjere; —heit sljepota, sljepoća, sljepost; er ist mit B. geschlagen osliepio je, sliep je na obadva oka; —lings *adv.* sliepo, sljepački, nevidom; er läuft b. darauf zu leti tamo kao muha bez glave; —maus sliepak; —rahmen dolnji okvir; —schleiche f. sljepić; —schloß lokot, sliep katanac; —schuß hitac u vjetar, na prazno.

Blink blieskav, blieštan; —en blistati se, blieskati se; die Sterne —en zviezde trepte; seine Augen —en krese mu se oči; der Wein —t vino se prelieva; mit den Augen —en migati očima, namigivati; das B. blieskanje, blistanje; —ern svjetlucati se, trepetati.

Blinz-auge *n.* žmiravo oko; (Person) žmironja; —äugig žmirav; —en, —eln žmiriti, žmirati, nahiljivati, treptati očima; sie —elte sehr freundlich prijatno je namigivala; das B. žmirenje, treptanje, namigivanje; —er, —ler *m.* žmiro, namigalo; f. namiguša.

Blitz (M. -e) *m.* bliesak; (—strahl) munja; er ist vom B. getroffen ošinula ga je munja; der vom B. getroffene, angeschossene munjenac; der B. hat eingeschlagen udario je grom; daß dich der B. grom te ubio! (Wetterstrahl) svjetlica, dragušica; —ableiter gromovod, munjovod; —artig munjevit, gromovit; —blau modar; —en sievati, sijati se; —endes Schwert svietao mač; mit —enden Augen kresećima očima; es blitzt munja sieva; es blitzte ein großer Gedanke durch seine Seele velika misao sinula mu u glavi; das B. sievanje; blieskavica; —schleuderer *m.* gromović, perun; —feuer munjevina; —funken *m.* munjevna iskra; —geschmetter *n.* grmljavina; —gewitter *n.* blieskavica; —pulver sievalo; —röhre munjevita trubica; —schlag grom, striela, triesak; —schnell munjohitar, hitar, brz kao munja; stoff *m.* munjevina.

Bloc, en bloc odsjekom, na popriek.

Blöd-auge kratkovidac, slabovidac, kratkovid; —e *adj.* (vom Verstand) slaboum; er ist —e tup je, tupoglav, bedast, benast, nedotupavan, slabouman, suludast; —e Augen slabe oči; er ist in der Gesellschaft sehr —e u družtvu je vrlo stidljiv, plašljiv, plah; —igkeit des Verstandes tupost, tupoglavost, slaboumnost, ludost; (der Augen) očinja slabost; (Schüchternheit) stidljivost, plašljivost, plahost; —ling tupan, bluna, bena;

Digitized by Google

—ſichtig slabovid, kratkovid, slaba vida; —ſichtigkeit slabovidnost, slabost očijû; —ſinn *v.* Blödigkeit; —ſinnig *v.* Blöde.

Blöken beknuti, bleknuti, blejati, meknuti, mekati, meketati; das B. *n.* blejanje, blek, bleka, meka, meketanje.

Block (-s, -es, M. Blöcke) *m.* klada, panj; ein B. Marmor balvan mramora; einen in den B. legen metnuti koga u klade.

Block-abe f. obstup, oblog; —abe-zuſtand *m.* obstupno stanje; —artig kladast; —en (waidm.) pasti na drvo.

Block-haus *n.* kladara, čardak; —holz (Bauk.) taslak; —iren obstupiti, obložiti, opasati, zatvoriti (vojskom); —irung *v.* Blockade; —mörſer *m.* mužar u kladi; —nagel *m.* narožnjak; —pfeife f. samotvorna svirala; —rad kotur, vrndulj; —ſchiff splav, splata; —ſtück balvan, klada; —taube grivnjaš, grlaš; —verband (Bauk.) zidanje u nakrst; —wagen tarnice, kolca; —zinn kositar u balvanih.

Blond plav; —e (Blondin) *m.* plavac; B. f. plavka, plavuša; —gelockt, —haarig plavokos.

Bloß *adj.* gol, nag; nackt und b. gol i nag; mit —em Halſe golovrat; ſich b. geben pokazati svoju slabost, izkazati se; einen b. ſtellen osramotiti koga; ein —es Geſchwätz pusto brbljanje, canjkanje; auf —en Händen goloručice; eine Ader —ſtellen žilu odkriti; *adv.* samo, jedino.

Blöße *f.* golota, goloća, golotinja, nagota; eines Menſchen B. aufdecken pokazati čiju golotinju; (im Walde) proplanak, čistina, čistac, laz, progalina.

Bloß-füßig bosonog; —händig goloruk; —köpfig gologlav; *adv.* gologlavce, gologlavke.

Blößling *m.* gola koža; (v. Bögeln) goluš; (fig. v. Menſchen) goljo, goliša, golić, golov, golotnik, goliber.

Blouſe (fr., ſpr. Bluhſe) košuljac.

Blühen cvasti, cvjetati; jetzt blüht mein Glück ſad mi sreća cvietom cvate; ſie blüht wie eine Roſe liepa je kao proljetni dan, kao zora; —nd cvatući, cvjetajući; ein —nder Jüngling mladić u najvećem naponu; —zeit f. cvatnja; in der B. der Roſen kad ruže cvatu, o rusalju.

Blümchen *n.* cvietak, cvjetić.

Blume *f.* cviet; (*coll.*) cvieće; die —n am Lebensweg radosti ovoga života; er ſchmückte ſeine Rede mit zu vielen —n odviše je izkitio svoju besjedu; (Rierenfett) pečenica; die B. an einem Geſchwür vrh, vršak, vršika od čira; (waidm.) rep; (Bläſſe) lisa.

Blümeln kititi cviećem; geblümelter Zeug cvjetasta tkanina; die Bienen b. pčele leću po cvieću.

Blumen-au cvjetna luka; —balg (bot.) košuljica; —bau cvjetarstvo; —beet cvjetni slog, lieha; —blatt *n.* (cvjetna) latica; —buſch *m.* kita cvieća; bokor; —erde crnica; —fabrikant *m.* cvjetar; —farbig cvjetast; —feld *n.* cvjetno polje; —flor *m.* cvatnja; —flur cvjetnica; —freund *m.* cvjetoljub, cvjetan; —garten *m.* cvjetnik; —gärtner *m.* cvjetničar; —gefäß cvjetnjak; —gewächs cvjetno bilje; cvieće; —gewand *n.* cvjetasta odjeća; —göttin *f.* Cvjetana; —haft cvjetast; —händler *m.* cvietnjar; —honig *m.* medak; —käfer *m.* štipavica; —kelch *m.* (cvjetna) čaška; —knoſpe cvjetni pup, pupoljak; —kohl *m.* (broskva) cvjetača; —korb *m.* košarica za cviet; —kranz vienac od cvieća; —krapp broć; —krone vjenčić; —kunſt f. cvjetarstvo;

Digitized by Google

—lese cvjetober; —ljubhaber *m.* cvjetoljub; —macherin f. cvjetarica; —maler slikar cvićeća; —monat svibanj; —nelke f. klinčac, karanfil; —regen (fig.) dažd od cvićeća, cvieće daždditi; -reich *adj.* cvjetan, cvjetorodan; eine —reiche Rede izkićen govor; —scheibe tulac; —schmuck cvjetni nakit; —seite, lice (od kože); —spelze (bot.) košuljica; -sprache f. cvjetoslovje; —staub *n.* pelud; —stock *m.* bokor od cvićeća, cvjetni bokor; —strauß *m.* kita cvićeća; —stück *n.* cvjetište; (Gemälde) cvjetolik; —topf *m.* cvjetnjak; —werk *v.* Blumenschmuck; —zeichnung naris cvićeća; —zeit f. proljeće; —zwiebel f. cvjetna lukovica.

Blum=icht cvjetast; —ig cvjetnat; —ist *m.* cvjetoljub, cvjetoznanac.

Blut *n.* krv; verdorbenes B. pokvarena krv; B. brechen krv bljuvati; B. werfen pljuvati, bacati krv; —lassen pustiti krv, otvoriti žilu; das B. schießt aus der Wunde krv suklja, šiklja iz rane; B. harnen točiti krv; es ist B. geflossen bilo je krvi, krv je pala; wie Milch und B. aussehen biti biel i rumen; junges B. mladić; djevojče; (sprichw.) mlad je kao rosa; —aber f. žila-krvica; --aderentzündung žar krvice; —adergeschwulst otok krvice; —aderklappe f. srčani zalistak; —andrang navala krvi; —anschoppung krvavi podrast; —arm sgoljna, skrajna sirotinja; er ist b. nema nigdje ništa; b. (med.) slabokrvan; —armuth slabokrvnost; —auswurf bacanje, brakanje krvi; —bad proliće krvi, krvoproliće, pokolj; --befleckt, —besprengt, —bespritzt, —beströmt, —besudelt krvav, okrvavljen, krvljur zaštrapan, u krv umrljan; —bewegung kolanje krvi; —bildung tvorenje krvi; Blutblatt zaperak; —brechen bljuvanje krvi; —brecher *m.* krvobljuv; —bisstraße zlokrvnost, pokvarena krv; —durchfall proliev, provala krvi; —durst krvoločnost; —dürstig krvoločan; —eiter sukrvica.

Blüte f. cvatnja, cvat; in der B. des Alters u najboljoj dobi; die B. der Jugend jezgra mladeži, omladine.

Blut=egel *m.* pijavica; (fig.) krvopija, krvopilac; —einbildung f. sgušćenje krvi; --eiterig sukrvičan; —en, der Finger —et prst krvi, curi krv iz prsta; er —et für uns za nas je prolio krv; das Herz —et mir srce mi puca, duša me boli; er soll mir dafür b. to će mu presjesti; —end krvav.

Blüten=baum *m.* cvatuće drvo; —blatt *n.* latica; —boden (bot.) cvjetište; —feld cvjetno polje; —hain cvjetni gaj; —hülle f. obojak; —kelch čaška; —knäuel cvjetno klupko; —knospe f. cvjetni pup, pupoljak; —körbchen (bot.) uborak; —lager cvjetište; —reich cvjetovidan, cvjetovit, pun cvićeća; —scheide (bot.) f. tulac; —stand ucvast; --staub pelud; —stängel cvjetna badrljica; —stiel stapka; —stielchen stapčica; —strauß kita cvićeća; —tage cvatuće doba, imadost; —theil čest cvietka; —voll pun cvieta, cvjetovit, cvjetan; —zeit cvatnja.

Blut=erguß izliev krvi; —krankheit krvljenje; —fahne f. krvav steg; —farbe krvava mast, brst, krasa; —farbig krvast, krvolik; —farbstoff krvna crvenina; —fibrin krvna vlaknina; —fink *m.* zimovka, ćućurin; —flecke f. krvavi lišaj; —fleck krvava mrlja; —fließend krvotočan; —fluß krvotok; —flüs-

Digitized by Google

ſigkeit, Blutlymphe krvna mezga; —fremd sasvim nepoznat; -fülle napun, punoća krvi; —gefäß *n.* krvna ciev; krvna posuda, krvište; —gefäßlehre nauk o krvnih cievih, cjevoslovje; —geiſt krvna sluz; —gelb krvarina; —gericht krvno kolo, krvni sud; —gerüſt stratište, pogubilište; —geſchwulſt krvavi otok; —geſchwür *n.* poganac; —getränkt krvlju napojen; —gier f. krvoločnost; —hänfling prava konopljanka, repnik; —harnen krvotočina; —hirſe svračica; svrakonja; —hochzeit f. krvna svatba; —holz bakam; —huſten *m.* hrakan'e krvi; —ig *adj.* krvav; —ig machen okrvaviti, zakrvaviti, izkrvaviti, krvaviti; —ig raufen zakrvaviti se, izkrviti se; —ig werden okrvaviti se; keinen —igen Heller haben nemati ni prebijene pare; —igel *v.* Blutegel; —jung mladjahan; (ſpr.) mlad kao rosa, kaplja; —klumpen krvna grušalina, krvni šmrkalj; -kohl vrtni jam; —koralle krvasti koralj; —kuchen krvna gruda; —klügelchen krvne bobice; —laſſen *v.* Aderlaß; —lauf srdobolja; -laugenſalz (chem.) *n.* krvni lužac; —laugenlohle krvni ugalj; -leer bezkrvan; —leere *f.* bezkrvica, bezkrvnost; —leiter *m.* splava; —ling pečurka; —los *v.* blutleer; —mal modrica; —mangel nestašica krvi; —menſch krvolok, krvoločnik; —nelke poljski klinčac; —organ krvni ustroj; —pfirſich crvena breskva; —pilz ludara; —rache f. krvna osveta; —rächer krvni osvetnik; —reich krvnat, pun krvi; —reinigend čisteći krv; —reinigendes Mittel čistilo krvi; —reinigung čišćenje krvi; —richter *m.* zaglavni, krvni sudac; —roth crven kao krv; er wird —roth zacrvenio se je, zažario se je; zacrvenio se je kao sljepačka tikvica; —rünſtig krvav; —ſauer krvav, gorak, ljut; eine —ſaure Arbeit krvopija, krvosalija; —ſchande f. rodoskvrnje, rodoskvrnost, krvomješnja; prikrvlje; B. treiben skvrniti rod; B. begehen oskvrniti rod, prikrviti; -ſchänder *m.* rodoskvrnac, krvomješnik; prikrvnik; —ſchänderiſch rodoskvrni; —ſchein krvoplah; —ſchlacht krvava bitka; —ſchlag krvna kap; —ſchlecht jako, vrlo hrdjav, zločest; —ſchuld krv, krvno djelo; —ſchuldige *m.* krvnik; f. krvnica; —ſchwamm ludara; —ſchweiß *m.* krvav znoj; —ſchwell, —ſchwelle (*b.* Pferden) krvavica; —ſelten vrlo riedko; —freund *m.* srodnik, rod, rodjak, rod po krvi; f. rodjača, srodnica; —freundſchaft rod po krvi, rodbina, srodstvo; —ſpat krvavica; —ſpeien bacanje, hrakanje krvi; —ſpur krvav trag; —ſtaar krvna sljepoća; —ſtätte krvište; —ſtein *m.* krvalj; —ſtillen *n.* ustavljanje krvi; —ſtillend ustavljajuć krv, krvostavan; —ſtillendes Mittel ustavilo krvi; —ſtokung f. obamrt krvi; —ſtreif *m.* krvna pruga; —ſtrieme modrica; —ſtrom potok krvi; -ſtropfen kaplja krvi; -ſturz riganje krvi; —triefend u krv ogrezao; —umlauf obtok krvi, obticanje, kolanje krvi; —ung krvljenje; es trat eine große B. ein udarila mu je krv u veliko; —unterlaufung podlet krvi, nasjedanje, posjedanje krvi, naplov krvi; —urtheil smrtna odsuda; —vergießen krvoproliće, proliev krvi; —vergießer krvnik, krvoprolitnik, krvolija; —verluſt gubitak krvi; —verwandlung f. promjena krvi; —waſſer krvna surutka; —we-

Digitized by Google

nig vrlo malo; —wurst krvavica, krvenica, krvnjača; -zehnte *m.* desetak od marhe; —zeuge *m.* mučenik; —zufuhr f. pritok krvi; —zwang krvna protoč.

Boa (Riesenschlange) udav.

Bobbinet (engl.) krosnena čipka.

Boden *m.* tlo (*pl.* tle, tli), pod, površje zemlje; einen zu Boden schlagen oboriti koga na tle; am B. na podu, na tlih; ein fetter B. tusta, pretila zemlja; ein trockener B. osušena zemlja; ein fruchtbarer B. zemlja-rodica; ein unfruchtbarer B. zemlja jalovica; urbarer B. krčevina; das Handwerk hat einen goldenen B. cjena zanata veća od zlata; der B. eines Gefäßes dno, dàno posude; den B. einsetzen zadniti, zadaniti; Ober— tavan, podkrovlje; —balken *m.* tavanica; greda; —bereitung teg zemlje; —brett *n.* podnica; —decke tavan; prostirač; —druck (phys.) tlak na dno, đàno; —erschöpfung izrodjenje zemlje; —erzeugniß plodina; —fenster *n.* tavanski prozor; —fläche f. podovina; —früchte *pl.* zemaljski plod, plodovi; —gestalt oblik poda; —hefe dolnji kvasac; —holz *n. v.* Bodenstück; —kammer f. podkrovnica; —kunde tloznanstvo; —loch vidjelica; —los bez dna, dana; ein —loser Fresser nenasit; -losigkeit bezdanost; —macher danar, dnar; —matte prostirka, prostirač; —öffnung otvor dàna, dna; —rad *n.* dolnje kotašce; —rebe izdanak; —reiben ribanje poda; —ripp podporanj tavana; —riß *m.* prosjelina, provalija zemlje; (am Fußb.) pukotina poda; —satz *m.* talog; trop, drožd, droždina; —schätzung f. procjena zemlje; —schicht dolnji steralj, nasad, tavan; —schlägel maljica; —schlüssel *m.* ključ od tavana; —spieker drveni klin, daščenjak; —stein (in der Mühle) dolujak, dolnji žrvanj; —steinviereck *n.* obod; —stück *n.* dnica; (bei Kanonen) dno, dano od topa; (b. Uhrm.) dno, dano, dolenica; —talg *m.* lojni talog; —temperatur f. toplota tla; —thür f. tavanska vrata; (am Fasse) okno; —zieher *m.* potegač; (Trepan) vrtilo; —zins *m.* tlehovina, podnina; —zinsvertrag tlehovna pogodba; —zoll bačvarina.

Bödme=n dniti, zadniti, zadàniti; ein Schiff b. zadùžiti, založiti brod; —rei f. pomorski, brodovni zajam, brodovni zalog; ein Schiff mit B. beschweren založiti brod; —reibrief brodovna založnica; —reigeber brodovni založnik; —reigeld *n.* brodovni zajam; —reieinnehmer brodovni založnik.

Bösist pupa, puša, puhara.

Bogen *m.* (=s, M. Bögen und Bogen) lûk, obluk; gedrückter B. stlačeni obluk; voller B. pun obluk; gothischer B. gotički obluk; überhöhter B. nadvišen obluk; (Armbrust) luk, lucanj; Regenb. dúga; der Fiedelb. gudalo, lučac; der B. der Hutmacher drndalo, kukotrip; ein B. Papier list, arak, ark, tabak; B. *verb.* savijati, saviti; —artig oblučast; —bezeichnung bilježenje listova; lîstov biljeg; —bohrer svrdao-oblučnjak; —decke svod, bolta; tavan na svod, sveden tavan; —er lučar; —fahrt prodaja odsjekom, djuture, djuturice; —fenster obluk; —fläche puočatost, bokatost; —form oblučnost; veličina arka; oblik arka; —förmig oblučast, na luk; —gang oblučnik; (im Ohre) ušna okuka, lučić; —gerüst *n.* svodnjak; —gewölbe svod, bolta; —groß *adj.* kolik arak; listove veličine; —größe f., ein

Digitized by Google

Buch in B. knjiga u cielih arcih; —halle svodište; —kämpfer strielac; —lang na čitavom arku; (fig.) predugačak; —laube oblučnik; —rebe svijač, kondier, lucanj; —linie oblučnica; —macher *v.* Bogener; B. des Mühlrades kružina; —rolle f. svitak; —rund oblučast; -runde oblučnost; —säge oblučna pila, pila s oblukom; —schlagen svodjenje; —schluß svod; —schlußstein *v.* Schlußstein; —schnitt rez na lûk; —schuß lukomet, hitac s luka; (Artiller.) hitac na lûk; —schußweite lukomet; —schütze *m.* strielac; —sehne f. tetiva; —seite f. strana lista, obraz; —stellung oblučje; —strich gûd; —styl slog obluka; —thür oblučasta vrata; —weite razoblučje, razmak obluka; —weise *adv.* list po list; —spanner napinjač, nategač luka; —zahl broj listovâ, arakâ; —zirkel šestar s lukom.

Bogig oblučan.

Bog-stren tegliti; —spriet *v.* Bugspriet.

Bohl-e f. platnica; —len pòditi, popoditi, pomostiti platnicami, platničati; —dach krov od platnica; —bielung pomost od platnica; --holz *n.* drvo za platnice; —säge pila za platnice.

Böhmisch češki; —e Brüder češka braća; —e Dörfer (fig.) nevidjeno čudo, čudovište.

Bohn-axt širučka, bradva; —bürste (četka) voštilica; —e (M. -en) f. (Fisole) grah; Sau— bob; B. in Ohren haben sjediti na ušijuh.

Bohnen ovoštiti, provoštiti, povoštiti; —acker grahovište, bobovište; —baum kopitak, kopitica; —beet grašnjak, bobovnjak; —blüte grahov, bobov cviet; —egel bobar; —erz grašnjak; —feld grahovište, bobovište; —häutchen grahova tapina; —hülse grahova, bobova ljuska; —keim, —kern grahova klica; —kraut čubar; —mehl grahovo, bobovo brašno; -schote grahova, bobova mahuna; —stange trčka, tačka, pritka; —stein grahovac; —stängel grahova, bobova stabaljka; —strauch tila, žučica; —stroh grahovina, bobovina; —wicke konjski bob.

Bohn-er (Zimmerwichser) *m.* voskovač; —hase petljar, sdepalo, nedouk; —lappen *m.* voštilača.

Bohr-apparat vrtalo; —bank vrtaonik; —eisen vrtač; —en vrtjeti, vrtati; ein Loch b. bušiti rupu; sich müde b. navrtati se; ein Schiff in den Grund b. brod prostrieljati i potopiti; —er *m.* svrdao, svedar; svrdlo; (mont.) iglica; (der Bohrende) vrtač, vrtilac, bušilac; —faustel *m.* bat; —führer *m.* ururski svrdlić; —haus vrtaonica; —käfer bušar; —krätzer (mont.) žlica; —lade *v.* Bohrbank; —loch *n.* vrtljina, provrtina; —mehl vrtočina; —mühle vrtaonica; —muschel kamotoč; —nadel vrtaća igla; —schmied svrdlar; —schnecke f. vitoroga ovca, vitorožica; —späne *v.* Bohrmehl; —spitze f. vrtač; —stuhl vrtaći konj; —ung vrtež, vrćenje, vrtanje, bušenje; (b. Gewehr) provrt; —werkstatt f. vrtaonica; —wurm šašanj; —zeug vrtač.

Boisalz morska sol.

Bojar *m.* boljar, plemić.

Bökelfleisch *v.* Pökelfleisch.

Bolk (-es, M. Böcke) jarac, kozao, prč; (geschn. B.) uvit; er hat den B. zum Gärtner gesetzt čuva mu mačka ribu; dao je kozliće vuku pasti; einen B. schießen zabrazditi; (an der Kutsche) bak, kozlić; einem den B. stehen biti tudje podnožje; B. der Zimmerleute, Maurer koza; (Mauerbrecher) zi-

Digitized by Google

doder; (von Heu) naviljak; —beinig kozonog; (fig.) tvrdoglav, jogunast; —bier samac, samčik; —en (von Ziegen) prcati se, (v. Begatten); (stinken) udarati na prčevinu; *adj.* jarči; —fell jarča koža; —fleisch jarčevina, kozjevina; —flöte svirala, frula; —geruch prčevina; —gestell kozao; —haar kostret, kostretina; —icht, —ig prčevit; —käfer *m.* (Lamina aedilis) dazulja; —kalb lane, srnče; —lamm *n.* janjac, jaganjac, jaganjčić; —leder *n.* jarčina; kozlina, kozlovina; jarča koža; —lederne Hosen kozlinjače; —mühle f. vjetrenjača; (z. Flachs) stupa za lan; —pfeife f. gajde, diple, dude; —pfeifer *m.* gajdaš, dudaš.

Volks- jarčev, jarči; —auge *n.* vrljavo oko; —bart jarča brada; (Tragopogon) turovac, kozja brada; —beere crni grozdić; —beutel (ein altes Herkommen) stara navada, starenik; —horn kozji rog; einen ins V. jagen zastrašiti koga, komu u kosti strah zatjerati, stjerati koga u tikvu; —hornbaum rogač, rožčić; —sprung *m.* poskok, skakutanje.

Volk-streich lud čin; —stall kozara, kozarnica, kozarište, kozji tor; —stütze upora od kozlića.

Voll *adj.* okoreo, krt; —e (M. -n) f. lukovica; (am Flachse) glavičica; *m.* (Bulle) bik, bak; —en jagnjed; —engewächs lukovnice, lukovito bilje; —er *m.* bitva.

Böller *m. v.* Mörser.

Vollette f. pokazka.

Völlig *adj. v.* Voll.

Vollwerk *n.* obor.

Volus *m.* (Min r) smurka.

Volz *m.* Volzen striela, strelica; es läßt sich nicht alles Holz zu V. drehen iz svakoga panja neda se svetac iztesati; V. an der Kettenbrücke klinac; (Bergb.) klin; (im Biegeleisen) duša; (in der Schneidemühle) svornik, svornjak, srčanik; (an der Deichsel) zavoranj; —enschloß obli lokot; —enschraube svorničak; —enstichel rilo; —enzieger rilica.

Bombarde f. kumbara, lumbarda; —ement (fr., lies Bombardma) kumbaranje, lumbardanje, pucanje; —ier *m.* kumbaraš, lumbardaš; —ieren kumbarati, lumbardati, pucarati, lombardovati.

Bombast *m.* naduhtost; napuhnjenost; —isch *adj.* nadut, naduven.

Bombe f. bumba, pucarka, praskavica; mit —n beschießen *v.* Bombardiren; —fest *n.* neprobitan, neprostrieljiv; —ngießer bumbaš, praskavičar; —nmörser *m.* kumbara, lubarda; —nschiff kumbarica (ladja).

Bon *m.* uputka, uputnica; —bon *n.* sladkiš.

Boni-fikazion obeszteta; odšteta; naknada, nagrada; —fiziren obeszteti, naknaditi štetu; —szebiren ustupiti imućtvo (vjerovnikom); —itiren ucieniti, procieniti dobrotu zemlje.

Bon-mot *n.* dosjetka, doskočica; —net kapa; —vivant *m.* razkošnik; veseljak.

Boot (M. Boote u. Böte) *n.* čamac, brodić, ladjica, pram, barka, deregljia; —shaken *m.* čaklja; —sknecht *m.* mornar; ladjar, brodar; —slieb brodarica; brodarska, ladjarska pjesma; —smann ladjar, brodar; —sseil *n.* konop od ladjice.

Bor *n.* (chem.) bôr; —azit bliedovac, boracit; —ax *m.* bliednjak, bor, burač; —glas *n.* bliednjačko staklo; —säure *f.* bliedičnina, borova kiselina.

Digitized by Google

Bord *m.* u. *n.* (-es, M. -e) okrajak, rub; (des Flusses) obala; (am Schiffe) bòk, kraj; —anker veliko sidro, velika kotva; —ell *n.* bludionica, bludište; —iren obrubiti, rubiti; mit etw. b. obšiti, okolomatiti; (mit Borten besetzen) obšiti pâscem, trakom; —irung, —ur *f.* obšivanje, rubljenje; obšav, obrub; —kopf *n.* samorodna sol.

Borg (-es) *m.* bravac, uštrojen nerast, (vepar); (Borgen) zajam; auf B. geben pozajmiti, dati na poček, na vjeru, na vjeresiju, na oddugu; auf B. nehmen uzajmiti, uzeti, uzimati na poček, na vjeru itd.; —en (Geld v. jmd.) uzeti u zajam, uzajmiti, zajmiti (od koga); (andern Sachen) posuditi (komu, od koga); einem b. (Geld) pozajmiti, dati u zajam (komu); einem Waaren b. dati komu robu na poček; na vjeru; auf B. verkaufen prodati, prodavati na vjeru; -er, —geber vjerovnik, počekalac, davalac na vjeru; —geschäft *n.* posao na poček, na vjeru; —nehmer *m.* dužnik, uzimalac na vjeru; —vertrag vjerovni ugovor, vjerovnica.

Borid *n.* bliedac.

Borium *n.* bliednik.

Borke f. kora; lila; (am Geschwür) krasta; es bildet sich eine B. krasta se; pravi se, hvata se krasta; es hat sich eine B. gebildet okrastala se (ràna); napravila se je, uhvatila se je krasta; —nbildung krastanje; —nkäfer jelotoč, pisar.

Borkwurm *m.* podkornjak.

Born (-es, M. -e) *m.* zdenac, studenac, hladenac, kladenac; vrelo, vrutak, izvor; der B. des Lebens izvor života; —grund pištalina, izdan, lâp; —iren ograničiti, omedjiti; —irt kratkouman, slabouman; glup; —irtheit kratkoumnost, slaboumnost; glupost.

Börs (-ses, M. -se) *m.* (Fisch) okun, grgeč *v.* Bars.

Borsdorfer Apfel *m.* mandafija.

Börse f. mošnja, kesa, tobolac; Kaufmanns— trgovara, trgovana, burza; -nkommissär trgovarni povjerenik; —halle dvorana trgovare; —nkurs trgovarni tečaj, tečaj na trgovarni; —nmann trgovarnik; —nordnung trgovarni rednik; —npreis trgovarna ciena; —nplatz grad s trgovarom; —ntag trgovarni dan; —nvorsteher načelnik trgovare.

Borst (-es, M. -e) *m.* puč, pukotina; —e *f.* štetinja, čekinja, peraja; (fig. von Menschenhaaren) kostriet; —en ježiti se, naježiti se, kostriešiti se, nakostriešiti se, kostrušiti se, nakostrušiti se; —enartig čekinjast, štetinjast; —enbart čupava, štetinjasta brada; —endolde čekinjavka; —enflosse čekinjava sledj; —enförmig čekinjast, štetinjast; —haarig čekinjav, štetinjav; —enhändler *m.* štetinjar, čekinjar; —enlos neštetinjav, bez štetinje; —enpinsel *m.* štetica, četica; —enstarrend naježene, stršeće štetinje; —enthiere *pl.* štetinjaci; —envieh krmad; —envoll štetinjav, štetinjast.

Borst-ig čupav; štetinjav, čekinjav; —wisch *m.* četka, štetka.

Borstikkstoff (chem.) borodušik.

Borte *f.* rub, okrajak; pasac, trak.

Börtel-eisen *n.* rubilo; —n porubiti, zarubiti.

Bösartig *adj.* hud, zao; eine —e Krankheit huda bolest; häusliche Thiere mit —en Eigenschaften domaća živina zle ćudi; ein —es Fieber groznica zalica; ein —er Mensch hud, opak, zloćudan,

Digitized by Google

pakostan, zle ćudi čovjek; zlobnik, zločudnik, hudobnik, pakostnik; b. werden izopačiti se, pozlobiti se, ozloćuditi se; —keit f. hudost, opakost, zločudnost.

Bösäugig *adj.* zlook; hudogled; ein —er Menſch zlooćnik, zlogledja.

Böschen *n.* srda.

Böſch-en ostrmiti, uzklisiti, kopati na pokos, na poškalj.

Boſe f. ručica (lana).

Böſchung f. strm, strmljenje, strmenitost, klis, odkos, pokos; —sanlage f. (Bauk.) odkosni ugao; —swinkel (meć.) kosi kut.

Böſ-e *adj.* zao, zločest; böſer Hund hudi pas; ein b. Menſch zao, opak čovjek; zalac, zlić, zliko, zlikovac; ein —es Weib zlica, sotona; —er Nachbar hrdjav susjed; b. (v. Sitten) pokvaren, zao; b. Abſicht zla namisao; in —er Abſicht kommen zloradice doći; was hat er —es gethan? kakvo je zlo učinio? b. Auge bolestno oko; b. Zunge klevetni jezik, klevetalo; b. Fuß bolna, ranjena noga; b. Wetter nepogoda; slota, grdo vrieme; b. Weg hrdjav put; cesta da ti se bog želuđeu smiluje; b. Zeiten zla, huda vremena; b. Beiſpiel zločest primjer, zao ugled; er hat eine b. Gewohnheit zlo ga se naučio; ein b. Geiſt nečisti duh; b. Teufel nečastivi, nečistnjak, hudoba, hudobnjak, hudobina, hudić, bies, vrag; geh dem —en aus dem Wege prodji se vraga, nećeraj mu traga; er führt —es im Schilde o zlu radi; des —en denkt man lange ako je muka trpiti, nije pamtiti; —es von jemanden nachreden koga ogovarati; b. Geld lažan pjenez; b. Gewiſſen hrdjava savjest; duša; (zornig) srdit, ljutit, kivan; b. machen razsrditi, razljutiti, razgnjeviti koga; b. werden razsrditi se, razljutiti se, razgnjeviti se, prozliti se; b. ſein srditi se, puhati, negledati koga; er wird gleich b. ſein uzavre odmah kao lončić; einem —es thun komu nahuditi; zum —en geneigt ſein biti na zlo sklon; Gutes mit —en vergelten za hljeb mu vraća kamen, on nevraća milo za drago; —es muß man mit —em vertreiben zlo se zlim tjera kao što se klin klinom razbija; —ern pogoršati; —e ſein *n.* srdnja, duvanje; —ewicht zlotvor, zlić, zlica, zlikovac; —fertig *adj.* nazlobrz; —geſinnt zloćudan, zloćud, o zlu misleći, zlomisleći; —herzig *adj.* opaka srdca; —lich *adj.* zloban *adv.* zlobno, pozlobice; -willig zloban, pakostan; -willigkeit f. zlobnost, pakost.

Bos-haft *adj.* zloban, pakostan, opak; —e Beſchädigung fremden Eigenthums pakostna oštteta tudje svojine; —e Unterlaſſung der Verhinderung pakostan propust zapreke; *adv.* zlobno, pakostno, pozlobice; fremdes Eigenthum b. beſchädigen pakostiti; —hafte *m.* pakostnik, zlobnik; B. f. pakostnica, zlobnica; —heit zloba zloća, pakost, hudoba; —heitsſünde f. zloumni, nasumični grieh.

Boſſ-eln, —en kugljati se.

Boſſir-en praviti kipove od mekači (od voska, sadre itd.); voskom liepiti; —er *m.* vosko i sadrokipar, mekokipar; --kunſt vosko i sadrokiparstvo, mekokiparstvo; —künſtler *v.* Boſirer; —tes Werk voščan, sadren kip.

Bot *n.* (vlt.) ponuda *v.* Gebot.

Botan-ik biljarstvo, bilinarstvo; —iker biljar, biljoslovac; —iſch biljarski; —iſcher Garten biljevište; —iſiren bilinariti; kupiti trave; —ographie biljopis, bi-

Digitized by Google

ljinstvo; —ologie biljoslovje.

Bote (M. =en) slanik, izaslanac; poslanik, glasnik, glasonoša; viestnik, doglasnik; (fig.) ein angenehmer B. blagoviest; der hinkende B. crn glas; (Fuß-Botenläufer) teklić, tekić; ein reitender B. tatar, narok, glasnik na konju, stremenić; (der Bericht) hitnica, naročnica; (Briefb.) listonoša, knjigonoša; (Buchh.) torbonoša, prtljagar; Götterbote Merkur.

Boten- (in Zuſ.) glasnički; —amt služba glasonoše; —büchſe glasnička torba; —dienſt *v.* —amt; —gang *m.* glasonošje; einen B. unterhalten držati si glasonošu; —lohn plaća glasnikova; —Tare glasnina, viestnina; listarina; —meiſter nadstojnik glasnika; —poſt glasnička pošta; —ritt glasonošje na konju; —ſchild glasnički znak; —ſpieß glasnički mač; —ſtab glasnička palica; —weſen glasničtvo.

Bot=mäßigkeit vlast, gospodstvo, područje, nadležnost; moć; unter ſeine B. bringen spraviti pod svoju vlast; koga poda se staviti; unter franzöſiſcher B. ſtehen biti pod Francezom; —ſchaft f. glas, viest, ubaviest, poručak, objava, objavak, dojava, ubavještenje, obznana; B. (beim Hofe, Ambaſſade) veleposlanstvo; (Sendſchreiben) poslanica; --ſchafter *m.* poslanik, veleposlanik.

Böttcher *m.* bačvar, badnjar, kadar, sudar; —arbeit f. bačvarsko, badnjarsko djclo; —bohrer bačvarski svrdao; bačv. svrdlo; —ei *f.*, —gewerbe, —handwerk bačvarija, bačvarstvo; —holz bačvarsko drvo; —ſcheit *n.* dùga; —ſchlägel *m.* mlatić, maljica; —werkſtätte f. bačvarnica.

Bottich (=s ob. -es, M. =e) *m.* kada, kaca; badanj; —reif veliki obruč; —zirkel *m.* bačvarski šestar.

Böttticher *v.* Böttcher.

Boudoir fr. (ſpr. Buboahr) *m.* oblačnica, odievnica; počivarnica.

Bouffon *m.* lakrdijaš; —erie f. šurka, lakrdija.

Bouillon *m.* govedska juha.

Bouquet fr. (ſpr. Buká) kitica; (Weinb.) miris.

Bouſſolle *f.* (phys.) sjevernica, šetac.

Bouteille *f.* sklenica; Wein auf B. ziehen pretočiti vino u sklenice.

Box *m.* puška.

Brach *adj.* na ugaru; ledinav; ſeine Fähigkeiten b. liegen laſſen zakopati, zapustiti um; —acker *m.* ugarnica, pusta zemlja, prložina, prahulja; —diſtel (eryngium) sikavac, rekeš, kolotrg, kotrljan (bodljača); —e f. ugar; (das Brachen) ugaranje b. Acker liegt in der B. njiva je na ugaru; —en ugariti, parati (v. Weinb.) sebičiti, oprašiti, prahati, prašiti; —feld *v.* Brachacker; —furche f. prvačenje, paranje, ugaranje; —henne prosenka; —huhn škurak; —hnt *v.* Brachweibe; —käfer ugarnjak; —korn žito ugarno; —land ledina; --männchen (Agaricus caesareus) škripac; —miſt prèlog; —monath lipanj; —pieper *m.* (alauda campestris) rujna ševa; —ſchein lipanjska miena; --ſchlag ledina, tratina; —ſchnepfe *v.* Brachvogel; —ſenfkraut šilatica; —vogel (großer) velika ugara, parložkinja; (kleiner) mala ugara, parložkinja; —weide paša po ugarnicah, ledinah; —wurm kokica; —zeit ugarčina.

Brägen *v.* Gehirn.

Brähmen, brähnen cvelati se, bukariti se.

Brake *f.* šibljak, šiblje.

Brakt (=es, M. =e ob. en) *f.* obi-

Digitized by Google

rak, odbirak, izbirak, otrebak, otrebine, trebotine, izmet, izmetak; das iſt B. to je na odmet; (Schweißhund) sljednik krvi; —en izmetnuti, izmetati, izbaciti, izbacivati, izturati, triebiti, oddieliti; —endiſtel *v.* Brachdiſtel; —enhund kerov; —er odbirač, izbirač, trebilac; —fäſe muhat; —waſſer bočatica, bočata, slana voda.

Bramine *m.* bramin, braman; indijski pop.

Brämſe *v.* Bremſe.

Bram *m.* žuka, žukva, žuk, žukovina; —ſegel skelno veslo; —ſtange škelik; —arbas *m.* torlak, hvastalac, hvališa; —arbaſiren hvastati se, hvalisati se, torlati.

Branche (fr. ſpr. Brangž) struka, razred.

Brand *m.* (es, M. Brände) oganj, vatra; B. Hitze požar, pogor; (v. Sonne) omara, pripeka; (Feuerb.) glamnja, glamnjica, ugarak, trupac. ugarica; B. der Ziegel, des Kalkes žeženje, paljenje opekâ, vapna; ein Brandbrod pečenje kruha; der B. im Korn sniet, snjetina; ein B. Brantwein pecivo rakije; (an Weinreben) gnjilež; (an Bäumen) opala, crn, f.; der heiße B. žerutina; der kalte B. (med.) učac, vučac, grizlica, mesotrovnica; es iſt B. eingetreten pojavio se učac; der trokkene B. gnjiloća; (Knochenbrand) zamrlica; es riecht nach dem B. zaudara po paljevini; das Holz kam ſchnell in B. drvo se je brzo užgalo, upalilo; in B. gerathen zapaliti se; in B. ſtecken zapaliti; einen B. löſchen gasiti požar; auf den B. betteln prosjačiti kao pogorelac; alles mit Mord u. B. verwüſten sve poubiti i popaliti; Brand- (in Zuſ.) požarni; —aber žila gnjatna; riedčinā; —aſche f. pepeo; —aſſecuranz osjegurnica proti vatri; —balſam *v.* Brandſalbe; —beſchädigte *m.* pogorelac; —bettler pogorelac; —beule f. travljača; —bläschen *n.* prištić, jašterica; —blaſe, —blatter f. prišt; es bildete ſich eine B. podmjehurilo se, podprištilo se; —brache f. (Brandbraſſen) crnorep; —brief požarnica; (Drohbrief) požarna prietnica; —eiſen žigosalo; —en bibati se; das Meer brandet more udara u briegove, (poët) mlati obale; (fig.) hujati, oburiti se; —ente (Anas Tadorna) morska patka; —er *m.* paljak; (Brandſchiff) žigača, paljevica (šajka) —erz *n.* paklenac; (Zinnobererz) gorilac; —eule (Strix Aluco) sovuljaga; —falk postolka; —fink *m.* rujni ljuskovac; —fleck *v.* Brandader; —flecken *m.* paljevina, prljotina,ošurak, rana od opare; —fleckig *adv.* snjetljiv, snjetljikav; oparen, oprljen, —fuchs crna lisica; (v. Pferde) ridjo, ridjan; —gans *v.* Brandente; —geier *v.* Brandfalke; —geruch *m.* paljevina; —geſchmack smudj, smudjevina; —geſchwür travljača; —getreide snjetlika, snjetljivo žito; —glocke f. zvonjenje na oganj, dizanje ljudî na požar u pomoć; —hirſch jelen bradaš; —holz srebrnac; —horn. volak; —icht *adj.* zasmudjen, zagorio, zagoren; es riecht b. kano da se je prismudilo; —ig *adj.* snjetljiv, snjetljikav; b. werden osnjetličaviti; (v. Bäumen) opalan; —kaſſe pogorjelačka, požarna blagajna; —kitt vatromaz; —korn *v.* Brandgetreide; —kugel uždilo, zapaljujuće zrno; —leger *m.* palikuća, podžigač; —legung palež, palitba, palikućtvo; —leiter f. požarna ljestva; —lilie zlatoglav, grančica; —linde sitnolista lipa; —loch paljica; —mal prljotina; (b. Ber-

Digitized by Google

brechen) žig; (fig.) priekor; --malen, —marken žigosati, udarati žig; osramotiti, obezčastiti; —markung žigosanje; —mauer zid proti ognju; —maus poljski miš; —mehl snjetljiva múka; —meise velika sjenica; jesenica; —meister požarovnik; —mittel gasilo; —opfer *n.* žrtva, sveuždivo; etwas zum B. opfern sažeći što na žrtvu; —opferaltar žrtvenik; —otter *v.* Brennschlange; —pfahl stup od lomače; —pflaster mast, obliž, meč za prljotinu; —predigt propovied iza požara; --regen snjetorodna kiša; --röhre f. paljac; —rose f. požarica, zapožarina; —rost *m.* rudni roštilj; —salbe *v.* Brandpflaster; —satz palilo; —schade *m.* požarna šteta; auf der Haut opurak, ošurak, prljotina, ožeg, opržina; —schadenversicherungsanstalt f. osjegurnica proti požarnoj šteti; —schatzen udariti palježinu; na grad vrći namet; —schatzer palježinar; —schatzung palježina; —schiff *v.* Brander; —schlange šarunica, modros, pepeonica; --schutt garevina, ogarina; --silber žeženo srebro; —sohle drugi podplat, podstava; —spritze štrcaljka, brizgaljka; —statt (M. Brandstätte) garište, pogorelište; ogorelište, palište; žarište; (Feuerst.) ognjište, vatrište; --staub *n.* sniet f.; -steuer požarnina; -stifter palikuća; -thüre gvozdena vrata; —ung f. bibavica, pljuskavica; trbuljina; kuželj; sušac; grebeni u moru; B. des Meeres strmenit kraj morski; —versicherung osjeguranje proti pogoru, požaru, ognju, vatri; —vogel crna mahavka; —wache f. požarna straža; (b. Flotte) stražarica; --wein *v.* Branntwein; —zeichen požarnik; —zeug palivo; —zeugniß *n.* požarnica, pogorelnica.

Branntwein *n.* rakija, rakijetina, rakiješina, rakijica, žganica; (v. Zwetschken) šljivovica; (v. Weintrüber) tropica; (v. versch. Bodensatz) droždjenka; paljenka; B. brennen rakiju peći, žgati; geläuterter B. prepečenica, prepeka; B. (in Zusam.) rakijski, rakijnski; —aufschlag prirez na rakiju; —blase kotao; —brenner rakijaš, žganičar; —brennerei pečenje rakije, žganice; rakijašenje; (Ort) pecara, rakijnica; —essig rakijska kvasina, ocat —haus rakiona, rakijnica; žganičarnica; —meisch rakijska komina; —probe žestomjer; —regal kraljevština rakije; —schank točenje rakije; —schenke rakijnica, žganičara; rakijana; —trinker rakijaš, rakijar; —vorlauf patoka; —zwang nametanje rakije.

Brasilienholz *n.* varzilj, varzilo.

Braß *m.* odbirak; Braß-e šusta, ručica; —en potegnuti, ravnati (jedra), obraćati; *m.* djeverika, morski kozao (riba).

Brat-apfel *m.* (-birn) pečena jabuka, (kruška); —bock konj, mačka, koza (na ognjištu za ražanj); —en peći; Mais b. puriti, kokati kukuruz; praviti pucance; B. *m.* (Gebratenes) pečenje, pečenka, pecivo, pečeno, pečenja; den B. riechen njušto njušiti, nanjušiti; —enbrater *m.* pečenjar, pecvar, pecija, pecar; —enbrühe f., —ensaft *m.* makva, makalo; —enfett *n.* prietop, kapljevina, otok; —enhändler *v.* Bratenbrater; —enkleid (scherz.) stajaća haljina; —enwender *m.* pecar, okretač; (Werkzeug) okrećalo; —pfanne f. tava, pržnica, ponjva, prosulja.

Brat-fisch jalac, jas; —loch pečenjar; —röhre f. pečenjara, pećica za pecivo; —sche f. ve-

Digitized by Google

like gusle, gusline; —ſchenſpieler guslinar; —wurſt f. mesna kobasica, mesnatica.

Brät-er *v.* Bratenbrater; —erei f. pecvara, pecvarnica; —ling (Boletus lactifluus) mliečnica; —zel *v.* Brezel.

Bräu (-es, M. -e) *m.* pivovar; b. (in Zuſ.) pivarski; —berechtigt *adj.* vlastan variti pivo; —betrieb *m.* pivarenje.

Brauch *m.* navada, običaj; poraba, običaji; navičaj, navika; (kirchlicher) obred; —bar *adj.* porabljiv, valjan, sposoban; das iſt nicht mehr b. to već nije za porabu; der Hut iſt nicht mehr b. ovaj klobuk nije već ničemu; der Menſch iſt b. taj je čovjek za posao sposoban, prikladan; das brauchbare Pferd koristno konjče; —barkeit f. korist, porabljivost, valjanost; sposobnost; —en etw. trebati, trebovati; ich brauche Bücher trebam, treba mi knjigâ; Arznei b. uzimati ljekariju; ſich zu etw. b. laſſen dati se na što upotrebiti; was braucht es der Worte? čemu taj govor? das b. ich nicht toga mi netreba; er braucht es nur zu ſagen samo neka kaže; wenn ich es werde b. kad mi uztreba, zatreba; dazu braucht man nicht halb ſo viel Mühe tomu se neće ni polak truda; was braucht es weiteren Zeugniſſes? čemu više svjedočanstva? es hätte nicht ſo vieler Umſtände gebraucht nije trebalo tolikoga okolišanja.

Bräuchlich *v.* Gebräuchlich.

Braue (M. -n) f. obrva; ſchwarze B. (poet.) obrvice kano pijavice.

Brau-en, bräuen variti (pivo, medicu), —er *m.* pivar; —erei f. pivarna, pivarnica, pivara; (der Stand) pivarija, pivarstvo; die B. verſtehen umjeti variti pivo; —ergilde f. (-zunft) pivarski ceh; —gelb pivarina; —gerechtigkeit f. pivarija, pravo pivarenja; —haus (-hof) pivara, pivovarnica; —herr, —meiſter pivar; —innung *v.* Braugilde; —keſſel pivovarnik, pivarski kotao; —krücke f. pivarsko mješalo.

Braun *n.* smedjilo; b. *adj.* smedj; —e Butter rumeno maslo; (von Menſchen) crnomast, crnomanjast, crnjušast, crnputast; -es Mädchen (Bräunchen) smedjka, crnka; (von Tuch, Seide u.ſ.w.) zagasit, ugasit, orlast, medast; sur; ein brauner Rokk surinac, surka, surina; (b. Schafen) gar, garav, garast; (v. Bären) mrk; (von Pferden) mrkolast, mrkonjast; mrkonja, mrkov; (Stute) mrka, mrkava, mrkuša; (Kuh) mrkulja; ein brauner Ochſe gnjedac; Braunſchimmel surkać-konj; b. und blau ſchlagen izprebijati; —er Schatten mrka sjena; b. werden und machen zagorjeti; zarumjeniti (zapražak); ein braunes (von der Sonne verbranntes Geſicht) zagorjelo lice; die Trauben ſind noch nicht ganz b. (poet.) nije vino pravo zasurjelo; —äugig *adj.* smedjook; —beer (Ribes nigrum) crni grozdić; —bier rujno pivo; —eiſen smedji gvozdac; —elchen, mala pjevka; —elle oljuštena šljiva.

Bräu-ne f. (Farbe) *v.* braun; (Krankheit) grlovica, gronica, krajnici, zadavica; (v. Pferden) škaranija; —en peći, pržiti; zagorjeti; ospmedjiti; die Sonne bräunte ihm das Geſicht od sunca mu smagnulo lice; sunce mu lice preplanulo; (v. Obſt) zarudjeti; (reifen) zreliti; gebräunt osmagao.

Braun-ente sivka(-patka); -erz smedja ruda; --farb *v.* braun; —fiſch mala pliskavica; —fuchs sivasta lisica; —gelb rujan, žutuljav i nacrven; —grün smedj u ze-

Digitized by Google

leno; —haarig smedjokos; —hänfling *m.* repnik, repačica, prava konopljanka; —kohl *m.* crveno zelje; —kohle f. smedji ugljen; —kopf bieli galeb.

Bräunlich *adj.* smedjast; crnkast; —grün u zeleno smedjast; -keit (des Gesichtes) smedjost, crnomast; garavost, mrkost.

Braun-roth rus, višnjevat, višnjikast; višnjast; —scheckig mrkolast; (v. Pferd) sraka mrkolasta; šarac; —schwarz crn; (v. Pferd) sraka crna; —stein smedjac; —steinerz *n.* smedjevica; —steinprobe (chem.) pokus; —suppe rumena juha; —wimper mrkovedjac.

Brau-ordnung f. pivarski redník; —recht *v.* Braugerechtigkeit; -pfanne pivovarnik, kotao; —register pivarski popis.

Braus huka i buka; in Saus und B. leben razkošno življeti; jednako pirovati, častiti se bez prestanka; življeti kao bubreg u loju.

Brausch ₩, pjena na pivu kad se nalieva; —e (M. -en) modrica.

Brause f. kipljenje, vrienje; das Bier ist in d. B. pivo kipi; šumi; (an einer Gießkanne) škropica, ružica, glava od zalievala; —kopf naprčica, naprživa, naprženica, pršljivac, lavrnja. halabura, halaburina; —en kipljeti, vrieti, strujiti, šumiti, krkljati, biesniti, rucati, zujiti, pjeniti se; das Meer brauft more huji, buči; der Wind b. vjetar šumi; die Ohren b. mir u ušijuh mi zuji; der Most b. šira vri; (v. Menschen) buriti se; der Zornige brauft srdit čovjek biesni; die Jugend brauft mladež vri varom; mladež plahuje; die Pferde b. konji breku; B. *m.* šum, krkljanje, strujenje, biešnjenje, zujenje, rucanje; —end *adj.* šuman, hujan, ; biebučan san žestok; —pulver *n.* šumavka; —er *m.* šumavac, —ewind (Saufewind, Windbeutel) vjetrenjak, vjetrogonja, vitlov, vitlija, letipas; (Großsprecher) torlak, hvastavac.

Braushahn (Tringa pugnax) prsljivac; (Strombus Gallus) krilac pjetao; (fig.) svadljivac, prepirač, zadjevica, zadirkivalo; —icht *adj.* osoran, nagao, žestok.

Braut (M. Bräute) nevjesta, nevjestica; snaha, snaša; zaručnica, vjerenica, mlada, udavača; B. sein mladovati, nevovati; wer das Glück hat führt die Braut heim srećan kolo vodi; B. in Haaren (Nigella) crnika, trofilić; —aussteuer nevjestina sprema, oprema; —beschau f. ugledi; ići na uglede, zagledačinu; —bett *n.* zaručna postelja; —fahrt f. put po mladu; —fest *n.* svatba; —führer ručni djever; —führerschaft djeverstvo; —gelag *n.* pir; —geräth svatbeni dari, prćija, vieno, sprem (i); —hemd vjenčana košulja.

Bräutigam mladoženja, ženik; zaručnik, zavjernik.

Braut-jungfer f. posnašica, djeveruša; —kleid *n.* pirno odielo, vjenčana haljina; —kranz kruna, vjenčani vienac; —leute *pl.* zaručnici, vjerenici, mladenci, mladi i mlada; —lied svatovska, pirna pjesma; —messe vjenčanica (misa); zur B. gehen ići na vjenčanje; —nacht vjenčana, prva noć; —paar *n.* mladenci; —ring *m.* zaručni, vjenčani prsten; —schatz *v.* Brautgeräth; —schleier mladenkina prevjesa; —schmuck nevjestin nakit; -staat nevjestino ruho; —stand djevovanje, mladovanje, nevovanje; (poet.) djevojačko carevanje; —werber prosac, uprosnik, snubok, prosilac; —werbung pro-

Digitized by Google

sitba, snuboci; zur B. gehen ići u snuboke; ići prosit djevojku; —zug idu svati.

Brau-weſen pivarstvo, pivovarstvo; —wirth pivar.

Brav *adj.* vrli, vrstan, vriedan; dobar, pošten; (tapfer) hrabar, hrabren; b. werden provrieditі se, valjal postati; ein b. Mann vrličina; ſich b. halten biti junak od oka, junački se biti; —e *m.* vrličina, dobrić, poštenjaković; der Bravſte der B—n junak od junakâ; —ade f. junačonje; *v.* Prahlerei; —heit vrlina, vrloća, vrstnoća; —o *m. v.* Bandit; *adv.*; živio! slava! bravišimo! vrlo dobro! prekrasno! —our f. srčanost, hrabrost, bahatost; —ourarie f. majstorska pjevka, prekrasni napjev.

Brech- (in Zuſ.) loman; bljuvaći, metavi; —arznei *v.* Brechmittel; —bank mjesilište; —bar *adj.* krhak, slab; loman; —barkeit f. krhkost, lomnost; —blatt *m.* nakovanj za bakar; —bohne f. boranija; —diſtel *f. v.* Mannstreue; —durchfall *m.* kratelj; —e f. (b. Flachs) trlica; stupa; (b. Schmied) zaslonjača; —eiſen, --ſtange pralica, dubačka, ćuskija; —en razbiti, prebiti; lomiti, lamati, slomiti, razlamati, razlomiti, polomiti, odlomiti, prelomiti, prelamati, krhati, kršiti, odkršiti; (zerb.) izlomiti, razlomiti, razbiti; (Flachs) tući, trti, trliti lan; (verletzen, übertreten) prekršiti, prestupiti; das Stillſchweigen b. presjeći, prekinuti mučanje; das Wort b. pogaziti rieč; nedržati rieči, krenuti vjerom; (gem.) pljunuti pa lizati; die Bahn b. trti, prtiti, prosjeći, probiti put; Steine b. roniti, rúnuti kamen; den Hanf b. nabijati kudelju; Blumen b. trgati, ubrati, brati, odkinuti cvieće; Papier b. saviti, složiti list; den Stab über jmd. b. obsuditi koga; den Hals b. vrat slomiti; einen Streit vom Zaune b. tražiti kavgu, zabadati trn u zdravu nogu; Noth bricht Eiſen sila kola tare; nuždа zakon mienja; ein Dach b. previti krov; die Lichtſtrahlen b. prelomiti zrake; die Farben b. potamniti krase; die Geduld bricht mir ostavlja me trpljivost; einem ſeinen Willen b. sklonuti koga, da odustane od nakane; jemandes Macht b. svladati, ukrotiti koga; die feindliche Macht brechen poraziti neprijatelja; mit gebrochener Stimme ſprechen govoriti slabačkim, polumrtvim glasom; gebrochene Worte pretrgnute rieči; gebrochenes Kroatiſch ſprechen natucati hrvatski; gebrochene Töne razkidani zvuci; das Geſetz b. prekršiti, prestupiti zakon; den Frieden b. narušiti, prekršiti mir; ſein Verſprechen b. rušiti obećanje; die Ehe b. oskvrniti ženitbenu vjeru; preljubiti; den Eid b. pogaziti zakletvu; Treue b. pogaziti vjeru; svrnuti vjerom; das Brod b. lomiti kruh; das bricht mir das Herz s toga će mi srce puknuti, od žalosti svisnuti; srce mi se ciepa; in Stücke b. razkrhati se, otići na komade; razlomiti se; der Baum iſt gebrochen drvo se je skršilo; das Eis bricht led puca; das Handelshaus iſt gebrochen ta je trgovačka kuća propala; mit einem b. razkrstiti, razkumiti se, prekinuti s kim prijateljstvo; zavaditi, svaditi se s kim; die Nacht bricht herein smrkava se, prikučuje se noć; die Sonne bricht durch den Nebel sunce probija kroz maglu; der Tag bricht heran dan sviće, svanjiva, svi-

Digitized by Google

ta; die Augen brechen ihm muti mu se, smrkava mu; der Wein b. vino se muti; in das Haus b. provaliti u kuću; durch die feindlichen Reihen b. prodrieti, protući se kroz neprijateljsku vojsku; (v. Wellen) lomiti se, razbijati se; (v. Wetter) mienjati se; die Kälte hat sich gebrochen studen je popustila; (v. Krankheiten) boli nestaje; (wbm.) roviti; sich b., sich erbrechen bljuvati, rigati, pobljuvati se, izrigati se, izmetati se, povratiti; —en *n.* bljuvanje; zum B. einnehmen uzeti za bljuvanje; —enerregend *adj.* bljutak, bljutav; —er *m.* lomić; (Seew.) sušac; —erlich *adj.* bljuvaljiv; es ist ihm b. grca mu se, mučno (muka) mu je, hoće da bljuva; —fieber *n.* groznica s bljuvanjem; —fliege bljuvaća muha; —haar zločesta kosa; —hammer *m.* veliki bat, malj, lomnik; —haus *n.* pozdernica; —kamm greben; —meißel razbijalo, bravarsko dlieto; —mittel bljuvalo; —mühle stupa; —nuß bljuvača, kučiba, cielibuha; —pille f. bljuvaća bobulja; —pulver *n.* bljuvaći prašak; —punkt *m.* lomište; B. der Lichtstrahlen odrazište; —schraube f. vratolom; —stange *v.* Brecheisen; —teufel (Agaricus emeticus) gluhara, bljuvara; —ung lomljenje, prelamanje, prielom; —ungsebene lomna ravan, lomnica; —ungszeichen razstavka; —weib *n.* tarilja; —weide krhka vrba; —wein bljuvaće, metavo vino; —weinstein bljuvaći srież; —wurzel f. bljuvnjak; metavo korenje; —zeug *n.* razbijalo.

Brei *m.* kaša; (spr.) er geht drum herum wie eine Katze um den heißen B. obilazi kao lisica oko gvoždja; er hat ihm einen schönen B. eingerührt lepu mu je poparu skuhao, liep mu je kolač umiesio; er spricht als wenn er heißen B. im Munde hätte govori kano bez vilica; viele Köche verderben den B. gdje je više kuharicâ, juha je preslana; gdje je mnogo baba, djeca su kilava; —apfel *m.* zapota; —artig kaševit, kašan; —geschwulst (chir.) ikrasta micina; prekrupnica; —ig *v.* Breiartig; —n *m.* (Holcus Sorghum) sierak, metlaš; —sling *m.* sitna sledj.

Breit *adj.* širok, prostran, oplovit, razširen; b. machen širiti se, baniti se; razmetati se, razbašiti se, dičiti se; einen b. schlagen prevariti, obmanuti koga; prevesti koga žedna preko vode; es ist zwei Klafter b. ima dva hvata u širinu; eine Hand b. s podlanice; ein drei Zoll —er Rand porub (kraj) od tri palca širine; er will nicht einen Finger breit von seiner Meinung abgehen neće ni za vlas da popusti; er will ihm nicht ein Hand b. Landes einräumen neda mu ni stupiti na zemlju; neda mu ni pedalj zemlje; breite Nase plosnat nos; —er Styl razveden, razvučen slog; es fehlt nicht ein Haar b. sve je tako do na dlaku; weit und b. na daleko; das wird man unten des Breitern ersehen to će se odozdol potanko razabrati; b. *adv.* široko; -axt, —beil bradva, švarba, širočka; —blatt *n.* javor; —blätterig *adj.* širolist, široka lišća; —brüstig *adj.* širokih, jakih prsiju; —e *f.* širina, široća, prostor; (des Styls) razvedenost, razvučenost; (v. Zeug) pola; zu drei Zoll b. po tri palca u šir; (Gebreite) poljana; der Flachs liegt auf der B. lan se suši; —eisen *n.* široko dlieto; —en širiti, razširiti, prostrti, razprostrti;

Digitized by Google

den Miſt b. razstregati, razgrnuti gnoj; —enkreiß (aſtr.) kolobar širine; —fiſch jazac; —fůßig *adj.* širokonog, plosnonog; —gefiedert *adj.* širokrili, širokih krila; —geſchultert plećat, plećast, širokih pleća; ein b—er Menſch plećko, plećan; -gold (Blattgold) čista pozlata; —hälſig širovrat, široka vrata; —hüftig *adj.* sdepan, depan; ein b—es Weib depna, člankoša; (gem.) dupeška; —kopf *m.* plosnoglavac; (Kaulkopf) glavočina; —köpfig *adj.* plosnoglav; —krämpig široka oboda; —lich poširok; —ling *m.* (bot.) ukleja; mliečnica; —lippe *m.* najširа krilovka; —nafig plosnonos; —ſchädel *m.* plosnač; —ſchnäbler širokljunci; —ſchwanz *m.* (Columba laticauda) golub širorepaš; (Coluber laticaudatus) širorepa guja; —ſeite f. širina; (am Schiffe) bok; —tuch *n.* prostirač; —würfig *adv.* b. ſäen omaške sijati; —zahn *m.* zubač; —ziegel criep.

Breiumſchlag *m.* meč; kaševni obliž, oblog.

Bremſe f. (Tabanus) obad; (bovinus) štrk, štrkalj; (b. Hufſch.) nagubnjak; škripalica, klieštice; (b. Wag.) zapor; —en ein Pferd ukliještiti konja, zaustaviti; namaknuti konju nagubnjak; (ein Rad) zaprieti.

Brenn=arbeit f. žeženje; —bar *adj.* goriv, žeživ, upaljiv; suh; —barkeit gorivost, žeživost, upaljivost; —bolk gvozden konj; —borſte f. (bot.) žaoka; —eiſen *n.* rudilo, rudaljka; žigalo, žig; —en žeći, žgati, paliti, gorjeti, pražiti; Haare b. kovrčati, rudati vlase; das Licht brennt svieća gori; das Feuer will nicht recht b. neće da gori; drvo neće da drži vatru; die Sonne brennt prigrieva; sunce pripica, peče; žeže; die Sonne hat ihn ſchwarz gebrannt sunce mu je preplanulo lice; b. (beißen), der Pfeffer b. auf der Zunge papar peče; die Brenneſſel b. kopriva žari; suri; b—end goruć, vatren, plamteć; —ende Fackel zublja plamenica; —ende Hitze pripeka, zapeka; omara; —ender Schmerz žega; die Wunde b. rana žari, peče kao živi ugljen; es brennt mir die Wange gori mi obraz; es brennt peče, žeže; —ender Durſt ljuta žedja; —ender Sand žarki (gorući) piesak; es brennt ihm die Stelle unter den Füßen kano da mu je sto šiljaka ušlo pod pete; er läuft als wenn ihm der Kopf brennte leti kao muha bez glave; er brennt vor Begierde želja mu je usvojila srce; vor Liebe b. uzplamtiti ljubavju prama komu; v. Ungeduld b. nemoći dočekati; Branntwein b. rakiju peći, paliti, žgati; Ziegel b. opeke peći; einen mit glühendem Eiſen b. žigosati, udarati žig; Kohlen b. ugljevlje paliti; Kalk b. vapno žgati, paliti; Kaffee b. kavu pržiti; Erze b. rude žeći; B. *n.* žega; er hat im Magen B. u želudcu ga žari; B. in einer Wunde rana peče; —ende Liebe (bot.) gjulašik; —er *m.* ognjar; *v.* Branntweinbrenner; (b. Gasbeleucht.) nažigač; plamen; —erde f. paliva zemlja; —erei f. pecara; —ereibeſitzer *m.* pecarnik; —eſſel *m.* žigavica, žara, kopriva; —fieber *n.* vrućica; —frucht f. žarnjak; —gas *n.* gorivi plin; —glas *n.* žežno staklo; —haus *n.* pecara; —heiß *adj.* vruć, kipuć, vriel; —holz drva, gorivo; —hütte pećnica, žgarnica; —kolben *m.* tikva, kotao (za pečenje); —kraut *n.* skrebut, skrobut, skrebutina, lom, trće; —linie f. zapalnica; —meiſter

Digitized by Google

žgarničar; —mittel žarilo, prožga, prožganica (u liečnika); —meſſer *n.* palinož; —ofen *m.* peć, pećnica; —öl *n.* posvjetno ulje; —ort palište; —pfanne f. pržnica; —punkt *m.* ognjište; —raum (phys.) palište; —ſchlange f. šarunica, modros, pepeonica; —ſpiegel užežno, zapalno zrcalo; —ſteuer f. pecarina; -ſtoff *m.* gorivo; —ſtoffleer *adj.* bez goriva; —tehre f. gorivoslovje; —weite f. daljina ognjišta; —wurzel f. skrobut, skrebut, skrebutina; *v.* Brennkraut; —zeug pecarska naprava -zunder njetilo.

Brennz-eln smrdjeti, udarati po paljevini, zaudarati na smudjevinu; —kraut *n.* gorska ivica; —lich *adj.* prismudjen, zagorio; —milchſäure mliečna zagorelina; —ſäure zagorelina, smudjevina, paljevina.

Breſche f. prolom, prodor, provala; eine B. ſchießen prostrieljati zid.

Bret ob. Brett (-es M. -er) *n.* daska; (B.—bohle) trenica; bei jemand. einen Stein im B—e haben biti kod koga u milosti; hoch am B. ſein biti u velikoj milosti; er muß vors B. ima se staviti pred sud; die B—er betreten stupiti na kazališno pozorište; auf einem B. auszahlen splaćati sve na jedan put, ujedno; —chen daščica; —erhütte f. daščara; —ern daskami obiti; —ern *adj.* daščat, daščan, od dasaka; —erwand f. (Scheidewand) tin, pretin; —erwerk daske, trenice; —erzaun tarabe; —geige f. male guslice; —händler *m.* daskár; —mühle pilara; —nagel daščenjak (čavao); —ſäge f. pila za daske; —ſchneider pilar; piljač; —ſpiel kocke, kostke, kockanje; —ſpielblume carevica; —ſpieler kockar; —ſtein kamen, kocka.

Brev-e *n.* (it.) papinski list; —iar —ier *n.* časoslov; —ilinguis (zool.) kratkojezičnici; —is (lat.) kratak; —i manu u kratko, kratkim putem.

Brezel (M. -n) f. perec, peretac, kovrtanj, vrtanj; —bäcker *m.* perecnik; —bube, —mann peracar, perečar.

Brief *m.* pismo, list, knjiga, poslanica; (Zuſchrift) dopis; (poet.) einen B. aufſetzen nakititi knjigu; einen B. brechen složiti pismo; Briefe wechſeln dopisivati si; Brief u. Siegel geben obvezati se ugovorom; B. und Siegel über etw. haben imati o čem dokaznicu; B. (v. Stecknadeln) gumbačnjak; B.- listovni, dopisni; —abgabe f. izručba pisma; —abel nova plemeniština; —aufgabe f. predatba, predaja pisma; —aufgabeamt *n.* listovna, pisovna predaonica; pismopredajnica; —aufſchrift f. *v.* Adreſſe; —ausgabe *v.* Briefabgabe; —beförderung f. oprema listova; —beſchwerer listotlak, pismotlak; —bote listonoša, glasonoša, viestnik; —buch listar, listovnica, pismovnjak, pismovnik; —chen *n.* pisamce, listić; —felleiſen *n.* listovna torba; —form, in B. kao pismo, poput lista; —geheimniß *n.* listovna tajna; —geld *n.* listarina; —gewölbe *v.* Archiv; —gut popisana (u pismu) roba; —halter listovnjak, pismovnjak; —inhaber (kfm.) vlastnik mjenice; —kaſten *m.* poštarska škrinjica, poštarski ormarić; —kopirbuch *n.* knjiga listovnih prepisa; —lich *adj.* listovni, pismovni, pismeni; *adv.* pismovno, poput pisma; b. verſichern pismom osjegurati, u pismu obećati; —marke f. listovna biljega; —ordonanz *m.* odredjeni listonoša, pismonoša; —ordo-

Digitized by Google

anzſtation listonoška poredja, listonosište; —papier *n.* listovna artija; —porto *n.* listarina; —portobuch *n.* listarnik; —poſt f. listovna pošta; —poſtſendung f. pošiljka listovne pošte; —preſſe f. listovni tlak; listovno tiskalo; —protokoll listovnik; —ſammler *m.* pismoberač, listoberač; —ſammlung f. listober; pismober; —ſchaften *pl.* pisma; spisi, listovi; —ſteher listobod, listovno šilo; —ſteller *m.* pisac (lista), pisalac; (Buch) listar, listovnjak, pismovnjak, pismovnik; —ſtempel pismovna, listovna biljega; —ſtyl listovni slog; —tabak duhan u smoku, u kalupu, u čomu; —tarif listovni cienik; —taſche listnica; —taube golub-pismonoša; -träger listonoša, pismonoša; -umſchlag zavoj, zavitak lista; —verkehr *m.* listovno, pismovno obćenje; —wechſel dopisivanje; —wechſeln dopisivati; —wechsler dopisnik.

Brig=ade brigada; —adier brigadir; —antine brzoplovka.

Brillant (Brilliant) briljant, sjajac, dragi kamen; —iren sjajcevi, dragim kamenjem nakititi, usjajiti.

Brille f. *v.* Augenglas; einem eine B. aufſetzen metnuti komu kvrgu na oči; —nal, —nfutteral *n.* naočalni, očalni tok; —glas *n.* očalno staklo; —nmacher očalar; —nnaſe f. leganj, kozodoj amerikanski; —nrohr *n.* očalin; —nſchlange očaljuša, naočarka; —nſchleifer *m.* brusar stakla; —nſchleiferei f. brusarnica stakla.

Bringen etw. donieti, donesti, prinieti, donositi; einen mit ſich b. dovesti koga; (hervorbringen) radjati, ploditi, proizvoditi; gute Früchte b. radjati dobra roda, uroditi dobrim plodom; (verurſachen) uzrokovati, uzročiti, činiti da . . .; eine Schuld zur Bezahlung b. načiniti da se dug izplati; an die Gewähr b. dati sjegurnost, osjegurati; jmd. an das Eigenthum b. načiniti koga vlastnikom koje stvari; vor Gericht b. učiniti, da tko pred sud dodje; Freude b. učiniti veselje; ein Schauſpiel zur Aufführung b. učiniti, da se kakov igrokaz prikaže; etw. auf einen b. okriviti (koga), svaliti, vrći krivnju (na koga); einen auf etwas b. navesti, nagovoriti na što; einen um etw. b. lišiti koga česa, uzeti mu štogod; einen Fleck aus einem Kleide b. izvaditi mrlju iz haljine; von der Stelle b. maknuti; ſein Geld in Sicherheit b. sakriti novce; er ließ ſich nicht dahin b. nije se dao na to navesti, nagovoriti; es weit b. daleko dotjerati, doprieti; etwas über das Herz b. odlučiti se, nakaniti; eine Tochter an den Mann b. udati, udomiti kćer; in Erfahrung b. saznati, doznati; Waaren an Mann b. prodati robu; Mannſchaft auf die Beine b. sakupiti, podignuti četu; etw. auf den Tag b. izvesti što na vidjelo, objelodaniti što; etw. zu Papier b. napisati, zabilježiti što; Geld unter die Leute b. razdavati novce; eine Sache auf die Seite b. ukloniti, spraviti što; ein Paar Zänker auseinander b. razvaditi svadljivce; einen auf den rechten Weg b. izvesti, dovesti koga na pravi put; einem etw. aus den Gedanken b. izbiti komu što iz glave; in Ordnung b. urediti; er hat ſein Leben auf vierzig Jahre gebracht dotjerao je do četrdesete godine; ſich ums Leben b. ubiti se, skončati, stratiti se; einen zum Zorn b. razsrditi, razgnjeviti, razljutiti; zu Stande b. učiniti, napraviti; zu Ende

Digitized by Google

b. dovršiti, dočeti, dokončati, izvesti, uraditi, napraviti; etw. auf die Bahn b. povesti o čem rieč; in Rechnung b. zaračunati; ins Reine b. svršiti, razpraviti; ins Andenken, ins Gedächtniß b. opomenuti koga na što, napomenuti što; Unglück über jmd. b. zlo na koga srušiti, uvaliti u zlo; er hat mich um Alles das Meinige gebracht upropastio me je; einen ums Leben b. doći komu glave, haka; einen unter die Erde b. spraviti koga u grob, dognati koga do groba; unter seine Gewalt b. obrnuti, spraviti pod svoju vlast; in seine Gewalt b. osvojiti što; etwas unter die Leute b. razglasiti; ein Opfer b. priložiti prilog; (fig.) prinieti žrtvu; bring ihm einen Gruß von mir pozdravi mi ga; ein Kind zur Welt b. poroditi diete; die Zeit bringt Rosen s vremenom i mušmule zrenu; tko čeka, dočeka; vrieme rane lieči; ich habe das auf die Welt gebracht ja sam se tako rodio; sein Amt bringt das mit tako njegova služba potrebuje; es bringt dies seine Ehre mit sich tako mu njegova čast nalaže; das bringt ihm Ehre to mu je na čast; zu Bette b. leći, staviti spavat; zur Ruhe b. umiriti, smiriti, upokojiti; zu Schanden b. sramotiti (koga); das bringt mich zu Thränen to mi goni suze na oči; to me dirnu do suza; jmd. auf seine Seite b. navratiti koga na svoju; pridobiti koga za sebe; an sich b. pribaviti si; zur Verzweiflung b. dotjerati koga do očajanja; zum Gehorsam b. upokoriti koga; zur Vernunft b. opametiti koga; zur Erkenntniß b. ubaviestiti, upoznati čim; in Ansehen b. pribaviti komu cienu, ugled; an den Bettelstab b. v. Bettelstab; eine Jungfrau zu Falle b. djevicu oskvrniti; uzeti djevojci vienac; dein vieles Wissen bringt dich um den Verstand od prevelika mudrovanja još češ i poluditi; was für Nachrichten brachte der Brief? kakva je glasa list? što je s listom nova stiglo? in Vorschlag b. predložiti; einen in's Gerede b. iznesti koga na rieči, obnositi, iznositi koga na glas; dati koga na zube; eine Gleichung auf Null b. izvesti jednačbu na ništicu; die Sache bringt es mit sich to se samo sobom razumieva; in Verlegenheit b. zaboraviti; učiniti, da tko štogod zaboravi; Geld zusammenb. skupiti novaca; bring mir den Rock, die Stiefel donesi mi, podaj mi haljinu, čizme; was bringen Sie? što izvolite? što trebate; in Erfüllung b. izpuniti; in Verdacht b. osumnjičati koga; er hat es bis zum Obersten gebracht dotjerao je do pukovnika; popeo se do pukovničke časti; was bringt den Sie her? kako vi amo? man kann gar nichts aus ihm bringen neda se ništa iz njega izpipati; man kann nichts in ihn b. nemože ništa ni okusiti, jesti; einen auf's Aeußerste b. razbiesniti, razgnjeviti do najvećega biesa, bjesnila; auf die Beine b. postaviti koga na noge; odhraniti; etwas in den Kopf b. zabiti u glavu; einen auf die Spur b. nanuknuti komu pravu stvar; pokazati komu trag; in Verlegenheit b. zabuniti; smesti koga; er hat ihm Nutzen gebracht koristio mu; auf's Tapet, zur Sprache b. o nječem početi govoriti; er hat ihn aus der Fassung gebracht zabezeknuti, zablenuti koga; er hat ihn zum Schweigen gebracht začepio mu usta, učinio mu da ušuti.

Digitized by Google

Brink *m.* travnati brežuljak; —saß *m.* želar.

Britſche f. pleskavica; (des Harlekins) lopatka, (drvena) sablja; (in Hauptwachen) ljesa, spavanak, postelja; (beim Federballſpiel) ljesica, lopatka; (in den Schulen) štapić; (am Schlitten) sjedalo, zakošak; (Scheibe) križka; in B. ſchneiden izkrižkati.

Broch=e f., —nadel f. naprsnica, prsna igla; —iren, —üre *v.* Broſchiren, Broſchüre.

Brod *n. v.* Brot.

Brod=em, Broden (=s, oh. M.) *m.* para, sapa; —erwerb *n.* način življenja.

Brokat *m.* brokat, parča; goldener B. zlatoglav; ſilberner B. srebroglav.

Bröck=elig *adj.* drobiv, kršiv, mrviv, krnav, trošan, pohak; -eln mrvoljiti, mrviti, drobiti, krušiti, krhati, trošiti; ſich b. mrviti se, truniti se, runiti se; —ler drobač, drobilač.

Brokk=e f. Brocken *m.* mrva, mrvulja, mrvica, trunak, krupica (soli); (fig.) zalogaj, kus, komadić (kruha); mit italieniſchen B. um ſich werfen u govor uplitati talijanske rieči; (Ueberbleibſel) drobtina, drobtinica, drobiš; die übrigen B. sitnice; (von Felſen) uštrbinica; —en drobiti; er hat nichts zu b. und zu beißen nema ni zalogaja; -enperle f. uglasti biser; —enweiſe *adv.* mrvke, mrvice, drobtimice; —kohle drobljiv ugljen.

Brot (=es, M. e.) kruh, krušac, kruščić; (Laib) hljeb, hljebac, hljebčić; weißes, feines B. cipov; ſüßes B. kruh u sladko; presnac, presnica, upriesnik, uprostica; geröſtetes B. prženjak; geſäuertes B. kvasnac; altbackenes B. suh, tvrd kruh; geweihtes B. blagosloveni kruh (prosfora); (Thränenbrod) kruh suznik; B. backen peći hljeb; einem zum B. helfen uhljebiti koga; postaviti koga na svoj kruh; pomoći komu, da bude obskrbljen; er hat ſein B. ima službu; einen um ſein B. bringen hšiti koga službe; er ſucht B. ide s trbuhom za kruhom; er ſitzt bei Waſſer und B. sjedi u tamnici; bei Waſſer u. B. leben živjeti o kruhu i vodi; mit B. handeln, verkaufen krušariti; unſer tägliches B. gib uns heute daj nam kruh naš svagdanji; er hat ſein tägliches B. ima svoju potrebicu i zadovoljicu; er ſteht in meinem Lohne und B. on jede moj kruh; ſein eigenes B. eſſen življeti na svom ognjištu, biti svoj gospodar; weſſen B. ich eſſe, deſſen Lied ich ſinge čiju srčeš juhu, onoga i pjesmu pjevaj; tko tvoj goso, ti si njegov sluga; veži konja gdje ti goso kaže, pa konj crko il ga vuk zaklao; pleši kako ti goso svira; B. (in Zuſ.) krušni, hljebni, hljebovni; —austheilung f. dieljenje kruha; —bäcker *m.* hljebar, kruhar, pekar; —backen *n.* pečenje kruha; —backofen *n.* krušna peć; —bank f. hljebara, hljebnica, pekarnica; —baum *m.* hljebovac, kruševina; —baumfrucht f. hljebovka; —behältniß *n.* hljebnica; —beſchau f. razgled hljeba, kruha; (Aufſicht über die Bäcker) nadgledanje pekara; —beſchauer *m.* pekarski nadgledač; —blatter f. nabojka, šupljika (u kruhu); -brechen *n.* lomljenje kruha; —brei *n.* popara, panada; —bret *n.* naćvice; —dieb *m.* kruhokradica; (fig.) habikruh, kvarikruh, stepihljeb; —el para, sapa; —eln pušiti se, brondati, brundati; —enröhre f. oduška; —erie *v.* Stikkerei; —erwerb *m.* zasluženje, kruh; —eſſer *m.* kruhojedja; —farbe f. hljebast; (b.

Digitized by Google

Bäft.) pomaz; —freſſer *m.* kruhožder, hljebožder; (Dermestes paniceus) kruhojedni ugrk; —frucht f. kruševina; —geld *n.* hljebovina, kruharina; —hange f. hljebnjak; —herr *m.* gospodar; —herrſchaft, f. gospodari; -käfer *m.* ugrk; -kammer f. hljebara; —kaſten *m.* hljebnjak; —kneten *n.* miešnja; —korb *m.* košara, krušnica; —krume f. sredina (od kruha); —kruſte f. kora, korica; —los *adj.* bez kruha; (fig.) bez službe; —e kunſt gladna umjetnost; —mangel *m.* glad, nedaća, nedostatak hljeba; künſtlicher B. načinjeni nedostatak kruha; an B. leiden neimati kruha; —neid *m.* zavist službe; —noth *v.* Brodmangel; —rand *m.* sastavak; --ranft okrajak, okrajika, okrajina; —reich *adj.* hljeban; ein b. —es Land zemlja hljebnica; —relutum *n.* hljebovina; —rinde f. kora (od kruha); —ſcheibe f. režanj, narezница; —ſchieber *m.* lopar, pekarska, krušna lopata; križka, (kruha) landa; —ſchrank *m.* hljebovnjak; —ſchub *m.* metanje kruha (u peć); —ſchüſſel f. hljebnjača; —ſchwamm *m.* (Boletus medulla panis) krušnica; --ſpende f. darivanje kruha; —ſtudium *n.* kruhonosni nauk; —ſucht f. kruhoborstvo; —tellerchen *n.* (theol.) plitica; (b. Ort.) diskos; —weib *n.* kruharica; —wurzel f. (bot.) krušnjak; —zeugend *adj.* kruhorodan, hljeborodan.

Brouill=iren (fr.) zavaditi se; wir ſind brouillirt u zavadi smo; —on *m.* nacrt.

Bruch *m.* prielom, ulom, razbitak, prebitak, prelomljenje; (Spalte, Riß) pukotina, priedor; (zerbrochene Stücke) criepi, odlomci, komadi; (mont.) provala; (med.) proder (kila); einen B. bekommen okilaviti se; einen B. haben kilav biti; einen B. verurſachen koga izkilaviti; (Falte) nabor, mrska; (min.) lom; (arithm.) slomak, ulomak; (waidm.) rovine; B. *v.* Eheb.; B. eines Vertrages pogaženje, prielom ugovora; B. der Freundſchaft prielom prijateljstva; es iſt zwiſchen uns zu einem B. gekommen razkrstili smo se, razkumili smo se; B. (in Zuſ.) kilavni; das B. criet, rit, mlaka, bara, kaljuža; --anborn (bot.) vučja šapa; --artig *adj.* kilovit; —arzt *m.* kilar; —band *m.* podpasac, utega, podpašaj, prodernjak; —bandmacher podpasačar, prodernjačar; -beere f. (bot.) močvarna brusnica; —bach *n.* nastavljeni krov.

Brüch=e, Brüchte f. globa; —ig *adj.* loman, kršan, prosut, propucan, priedorljiv, krhovit; —es Tuch sgužvano sukno.

Bruch=eiſen *n.* krhko željezo; -fläche f. prelomina; —glas *n.* potrto, polupano staklo, staklovinje; staklušinac; —holz *n.* cretno drvo; —ig *adj.* crietovit; —knabenkraut *n.* širolisti kaćun; —krank *adj.* kilav; —kranke kilavac; —kraut *n.* (bot.) priputnica, kilovnik; —mandel badem s pećkom; —ort prolomište; —ratte f. vodokopni miš; —rechnung f. račun s ulomci; —ſpforte f. priedorni prohod; —ſack priedorna kesa; —ſchiene udlaga; —ſchnitt prorez kile; —ſilber *n.* srebrninje, komadi od srebra, srebrušina; —ſtein lomljenik, neotesan kamen; —ſtück lomak, ulomak, odlomak, uštrbina, komad, odkidak, odkrnjak, razlomak, odlomčina, kusatak; —ſtückweiſe *adv.* ulomice, na ulomke, odlomke; —theil čest; —waſſer *n.* blatušina; —weide krhka vrba; —wieſe močvarna grahorica; —wieſe f. mlaka, bara, criet:

Digitized by Google

—wurz f. kokotinja; —zeichen (math.) slomnik.

Brudel *v.* Brodem.

Bruder (s, M. Brüder) brat; leiblicher B. rodjeni brat; Bruder eines Vaters jednokrvni brat; B. einer Mutter jednoutrobni brat; ein lustiger B. veseljak; die Sache ist ihr Geld unter B. werth da brat bratu prodaje, toga je vriedno; medju braćom je vriedno; Bruder! braco! brale! brajane! brajko! brajo! Ihr Herr B. vaš bratac; ein nasser B. pijanica, pijandura; (Kamerad) sudrug, pobratim; B. (in Zus.) bratinski; —bund *m.* bratinstvo; —geld (*mont.*) bratovski novac; —gemeinde *f.* bratovština; —geschlecht bratstvo; —haß *m.* mržnja braće; —hasser *m.* bratomrzac; —herz *n.* bratsko srce; —kette *f.* bratsko kolo; —kind *n.* (v. männl.) sinovac, sinovče, bratić, bratanić; (v. weibl:) bratična, bratanica, bratičina, sinovka; —labgenosse *m.* dionik bratinskoga kovčega; prinosnik; —liebe *f.* bratoljubje, bratska ljubav; —los *adv.* bezbratan; —lose *m.* bezbratnik; *f.* bezbratnica; —mord *m.* bratomorstvo, bratoubitstvo, bratoubojstvo; —mörder *m.* bratoubojica, bratoubica, bratomorac; —schaft *f.* bratimstvo, bratovština, bratinstvo, bratstvo; —schiff *n.* ladja-drugarica; —sohn *m.* sinovac, bratić; —statt *f.* an B. nehmen pribratiti koga; —stochter *f.* sinovica, sinovka, sinovkinja; bratična; —zwist *n.* nevjesta, snaha; —verein *m.* bratovština; —volk *n.* bratstvo.

Brüder-chen *n.* bratac, brajan, braja, brale, braca; —gemeinde *f.* bratovština; —lich *adj.* bratski, bratinski, bratoljubivi; —lichkeit *f.* bratimstvo; sich —n bratimiti se.

Brüh-e *f.* juha; (Sauce) umaka; (Beize) salamura; lug; eine lange B. über etwas machen o nječem mnogo naklapati, na dugo snovati; —en pariti, opariti, popariti, ošuriti, ofuriti, prljeti, opržiti; —faß *n.* —trog *m.* (von Wäsche) parenica; —futter *n.* meća, napoj; —heiß, —sudendheiß, —warm *adj.* vruć, vreo; —heißes Wasser krop; vrela, kipuća voda; —heiße Neuigkeit nova novcata novost; —näpfchen *n.* umačnica.

Brüh-chen *n.* mostić, mostac; —e *f.* most; fliegende, schwimmende B. kompa; schwebende B. viseći, živi most; eine B. schlagen graditi, sagraditi most; eine B. über den Fluß schlagen premostiti rieku; eine B. abbrechen razmostiti; —ung *f.* pomost.

Brück-en mostiti, premostiti; (in Zus.) mostni; —amt *n.* mostarnica, mostovni ured; —balken, —baum *m.* silje, priednji tram (na mostu); —bau *m.* gradnja, gradjenje mosta; —bogen *m.* svod, mostovno oko; —brett *n.* pomostnica; —gebühr *f.*, —geld *n.* mostovina; —haupt *n.*, (*v.* Brückenkopf), —holz *n.* mostnice; —joch *n.* kobila, stup, stupovi (mosta); —knecht *m.* mostar; —kopf *m.* mostovni branik; —mauth *f.* mostovina; —mauthamt *n.* mostovnica, mostovinski ured; —mautheinnehmer *m.* mostovinar; —meister *m.* mostovnik; —pfosten *m.* mostnica; —stelle *f.* mostište; —zoll *v.* Brückengeld; —zolleinnehmer *v.* Brückenmautheinnehmer.

Brüll *m.* rik; —affe *m.* vrištac, vristavac, starkelja; —en (v. Löwen) rikati, rukati, ručati; (v. Rindvieh) bukati, bučati, bucati, mukati; (v. Esel) ijakati, revati; (v. Meer) hujiti, hučiti; (weinend b.) ruljati, kriviti se, dr-

Digitized by Google

ljiti se; der Donner brüllt grom tutnji, grmi, gunči; —er *m.* rikač; (Ochs) bukač, buconja, buronja.

Brumm *m.* brum, mrm; —bär, —bart, —kater *m.* medvjed, medjed, medo; mumonja, mrmljalo, mrmnjalac; —baß *m.* bučilo; —beere f. kupina; —eisen *n.* brunda, drombulja; (fig.) mumljavac, mrmljavac; —en mrmljati, mumljati, mumonjiti; (v. Käfer) zučati; in den Bart b. mrnčati, vrnčati; —er *m.* mrmljač, mumlješ, mumonja; —erfliege f. bumbarak, velika muha, zujavica, zujača; —ig *adj.* mumljav, mrmljav, —kreisel *m.* vuk, zuk, zvrk, žvrk, brčak, vrtaljka, radiš, turulo; —ochs *m.* bik, bikan, bak, bakin.

Brün=ett *adj.* crnomanjast; —ette f. crnka.

Brunir-en smedjiti, gladiti, gladčati, svjetlati, laštiti; —eisen *n.*, —stahl *m.* gladilo, gladčalo, laštilo.

Brunnen *m.* studenac, zdenac, kladenac; čatrnja; vrelo, izvor, vrutak; Wasser in den B. tragen u more nositi vodu; zum B. gehen ići na vodu; vom B. kommen s vode ići; (Mineralb.) rudna voda; slatina; (bei Gerb.) kiseliti (kože); B. (in Zuf.) zdenčani, slatinski; —ader f. žica, žila vode; —anstalt f. slatinište; —bekken *n.* zdenčanja; —eimer zajimač, viedro, vjedrica, čabar; —einfassung siek, obsjek, grlo, grlić; —galgen *m.* čiga; —gast vodopija; —geländer *v.* Brunnen=einfassung; —gräber zdenčar, studenčar; —gräberei f. zdenčarstvo; —kranz *m.* grlo; —kresse (bot.) dragušac, grbač, mala grba, vodeni kres; —kur f. slatinska lječitba, uživanje rudnih voda; —meister *m.* zdenčar; (im Mineralbrunnenorte) nadzornik slatine, slatinar; —quelle f. ključ, kladenac, vrelo, izvor, vrutak; —räumer *m.* čistilac zdenca; —reich *adj.* pun zdenaca; —säule, —schere f. soha, stožer, rašlina; —schwengel *m.* kimavica; mahača; —stange f. prut, šiba; šprulja; —trinken *v.* Brunnenkur; —trog *m.* kopanja, napojnica; —wasser studenica; —zeit f. slatinska hora; —ziegel *m.* okruglica.

Brunst (M. Brünste) f. Feuerb. oganj, vatra, plamen, požar; (die Hitze) upala, toplota; žestina; (der Thiere) pohot, požuda, užganost, upala, pudnjivost, pudnja, vrieme tjeranja, gonjenja, pudjenja; in der B. sein (b. Hunden) tjerati se, kopčati se, goniti se, jakariti se; (b. Pferd) povadjati se, hincati se, jariti se, pudjati se; (v. Rindvieh) strkati se, obadati, tirati, goniti, voditi se; (die zu frühe B.) pošpuriti se; (b. Schafen) mrkati se, prazkati se; (b. Ziegen) trkati, mrkati, przkati se; (bei Schweinen) cvilati, bukariti, bicati, bucati se; (v. Katzen) pudjati se, puditi se, frcati, veljati; —en upaliti se, tjerati se, puditi se; —platz *m.* tjeralište;

Brünstig *adj.* žarak, goruć, vruć, vatren, žestok, zažgan; (v. Liebe) upaljen; —er Geist duh plamenik; —keit f. vrućina, žar, žestina; —lich *adv.* vruće, goruće, žarko.

Brunzen (gem.) pišati, scati, mižati, buriti, švorgati, žvordati, vodu puštati; (scherz.) pustiti pjetlu krv; (bei Rindern) luliti.

Brüsk (fr.) *adj.* osoran, otresan, srsan; —iren otresti se (na koga).

Brust f. prsi, grudi; (der Frauen) sisa, cica, dojke; njedra; einem Kinde die B. reichen dieto dojiti, djetetu dati sisu, sisati; ein

Digitized by Google

Kind von der B. entwöhnen odbiti diete od sise; einen an die B. drücken zagrliti koga; mit bloßer B. herumgehen razgaljen ići; es liegt mir auf der B. težko mi je, muči me nješto; ſich in die B. werfen naduti se, naprčiti se; ein Kind ohne B. aufziehen diete umjetno (bez sise) odhraniti; B. (am Degen) krstnica; B. (in Zuſ.) prsni; —baum prsilo, prsno vratilo; —beerbaum *m.* (bot.) čičimak, čičindra, žižula, (drvo); —beere f. (voće); (Cordia) srdovica; —bein *n.* grudnica, (6. Vögeln) kobilica, vilice, kobila, lomilica; —beklemmung f. prsostega; er leidet an der B. steže ga muka u prsijuh; —beſchwerde f. prsobolja; —bild *n.* poprsje, poprsnik; —blatt *n.* poprsina; —bohrer *m.* pršnjak, prsni svrdao; —bret naprsina; —eingeweide prsne utline.

Brüſt-en ſich hvaliti se, šepiriti se, dičiti se, hvastati se, slaviti se; propinjati se, hrustiti se; —ig *adj.* prsat; —ung f. podprsnik (zid); B. d. Schiff gubac, kljun, gubica.

Bruſt-enbaum *m.* amerikanski vimenjak; —fell pogrudnica; einem das B. erſchüttern natjerati koga na smieh; —fieber *n.* sipljiva groznica; —fleck *m.* oprsnjak; —floſſer *m.* prsoperka; —gang *m.* prsni sokovod; —gegend oprsnik; —geſimſe *n.* kvir iznad drugoga sprata; —glas *n.* sisalica; —haare f. rute; —harniſch *m.* oprsina, oklop; —hemd *n.* rubača; (6. Weib.) oplećak; -höhle f. prsište, utlina prsiju, grudište; —höhlenöffnung f. prorez prsišta; —holz *n. v.* Bruſtbret; —katarrh *m.* prsni hropac, sluzavica; —kern f. grudi, prsi; —kette f. držalo; —krebs m. rak na dojci, sisi; poprsni lanac; —krauſe *m.* prsobolnik; —krankheit f. prsobolja; —kuchen *m.* kolačić za prsa; —latz, *m.* prsluk, koret; (als corset) doramak; —lehne f. naslon; prsobran, podprsnik; B. am Fenſter podprozorna polica; —mauer f. podprsnik; —milch f. materino mlieko; —mittel *n.* liek prsni, za prsi; —nadel f. poprsnica igla; —pflanme (Cordia) srdovica; —pumpe f. *v.* Bruſtglas; —reinigend *adj.* prsočistan, čistoći prsi; -reinigendes Mittel čistilo prsiju; —riemen *m. v.* Bruſtblatt; —ſchild *m.* prsobran, štit; —ſchleife poprsnica, vrvca; —ſchmerz *m.* prsobol; tištac; —ſcirrhus prsna rak-rana; —ſtück *n.* (v. geſchlachteten Vieh) prsi, grudi; (in der Metzgerei) poprsje, poprsnica-slika; —tuch *m.* zalistavac; —verſchleimung f. sluzenje prsiju; —wamms *v.* Bruſtlatz; —warze f. bradavka, bradavica, sasak (na sisi), pupčić od sise, pipnica; —warzenhof *m.* ogradica; —waſſerſucht f. prsna debela (bolest); vodena bolest; —weh *n.* prsobol f.; —wehr prsobran; —werk *n.* (6. Orgel) pročelje; (gem.) ženske prsi.

Brut (d. Brüten) f. čučanje, sjedenje, ležanje na jajih; gniezdo; die Hühner ſind in der B. kokoši sjede na jajih, pilići se legu, vale; (die Jungen) leglo, legutak, mladina; (ver.) skot, kot; B. der Inſekten ličinke, grčice; die Fiſche ſetzen B. ribe mrieste; böſe B. pasje leglo, pasja vrieža.

Brut-al *adj.* skotski, marvinski; (fig.) divlji, neotesan, surov, okrutan, nečovječan, neljudski; —aliſiren postupati, raditi, ponašati se surovo, neotesano, nečovječno; —alität f. surovost, nečovječnost, neotesanost; —biene matica; —ei *n.* podlozak, podložajak; —eier podsada, nasad.

Digitized by Google

Brüt=en leći, sjediti, čučati na jajih; (fig.) (über etw. Böſes ſinnen) kovati, snovati, mozgati; —ſach *n.* leživo; —ig *adj.* nasadjen, kvocav; ein b. Ei uplodjeno jaje, zametak; Brut=henne f. kvočka, ležka (kokoš); —ofen *m.* ležnica; —zeit f. ležnja; —zelle stanica; —zwiebel f. razplodnica.

Brutto *adj.* nečisto; (in Zuſ.) nečist; —ertrag *m.* nečist dohodak; —gewicht *n.* nečista tega; —gewinn *m.* nečisti dobitak.

Bube (M=n) *m.* djećak, djećko; mali, diete, momčić; (ver.) deran, deriše; (ſchers.) jare, jarac; (ein ſchlechter Menſch) zloća, lupež, lopov, tepac; (im Kartenſp.) dećko, dolnjak; —n vragovati; (bübiſch handeln) s kim lopovski, djećarski postupati; —nſtreich *m.* —nſtück f. lopovština, lupeština, tepčarija; —rn treptati.

Büb=erei f. djećarenje, djetinarenje; —erei f. *v.* Bubenſtreich; —in f. tepica; —iſch *adj.* zao, zločest, lukav, lopovski, lupežki; *adv.* tepački, lupežki.

Buch *n.* knjiga; ein kleines B. knjižica; ein großes B. knjižurina; zu B=e tragen upisat u knjigu; uknjižiti; immer über den Büchern liegen čitav dan buljiti, gviriti u knjigu; B. halten voditi knjigu; (ein Theil) svezak, snopić, čest knjige; wie ein B. reden govoriti kao iz knjige; ein rohes Buch nevezana knjiga; ein altes zerriſſenes B. (ver.) kupusara; —abel *m.* novo plemstvo, plemstvo učenih ljudi; —anzeiger *m.* knjigokaz; —baum *v.* Buche; -binder knjigošija, knjigoveža; -binderahle f. knjigovežko šilo; —binderei f. knjigovežnja; (Ort) knjigoveznica; -bindergold *n.* knjigovežka pozlata; —binder hobel *m.* obrezač, blanjić; --binderin f. knjigovezica; --binderkleiſter *m.* knjigovežki škrob; —binderkreuz *n.* vješak; —binderlohn *m,* vezarina; —binderpreſſe f. knjigovezna utlaka, tisak; —binderſpäne pl. papirni odrezci, ostrižci; --drucker *m.* (-drucker an der Preſſe) tiskar, štampar; B. (der Inhaber) tiskarnik, vlastnik tiskarne; —druckerei f. tiskara, štamparija; —druckerfarbe tiskarski gar; —druckerherr tiskarnik; —druckerkunſt f. tiskarstvo, tiskarija, štamparstvo; —druckerpreſſe knjižna utlaka, tisak, štampa; —druckerſchrift f. lievano pismo; —druckerſchwärze f. *v.* Buchdruckerfarbe; —druckerfaßkaſten m. pismenjak; —druckerſtab *m.* pisme, slovo (tiskarsko); —druckerſtock *m.* tiskarska sličica, uresina.

Buch=e bukva; eine junge B. bukvić; —eichel; —ener bukvica; (coll.) bukov žir; —fink zeba; —en uknjižiti.

Büche=lchen *n.* knjižica; —n *adj.* bukov; —r (in Zuſ.) knjižni; —rabſchluß *m.* (fkm.) zaglavak knjigâ; —rbedarf *m.* potreba (potrošak) knjigâ; —rbret *n.* polica, prigradak za knjige; —rfeind *m.* knjigomrzac, gagrica; —rfreund *m.* knjigoljub, knjigoljubac; —rhandel *m.* prodja knjigâ; —rhändler *m.* knjižar; —rkaſten *m.* knjižnjak; —rkatalog *m.* knjigovnjak; —rkenner *m.* knjigoznanac; —rkenntniß f. knjigoznanstvo; književnost; —rliebhaber *m. v.* Bücherfreund; —rkunde f. *v.* Bücherkenntniß; —rkundige *m.* književnik; —rliebhaberei f. čežnja za knjigami; —rlich *adv.* (tabular) što se tiče uknjižbe; —rliche Eintragung uknjižba; etw. b. ſicherſtellen nješto uknjižbom osjegurati; —rmiſbe f. knjigotoč; —rnarr *m.* jedikinjiga, mahnitac za knji-

Digitized by Google

gami; —rrevifionsamt *m.* pregledaonica knjigâ; —rſaal; —rſammlung; —rſchatz knjižnica; —rſchen zazor od knjige; er iſt b. bježi, zazire od knjige; —rſchrank *m. v.* Bücherkaſten; —rſchreiben *n.* knjigotvorstvo, pisanje knjiga; —rſchreiber *m.* sastavitelj, pisalac; pisac, spisatelj; mučnik; nazovipisac; —rſcorpion *n.* nilac, rakovka; —rſprache f. književni jezik; —rſucht f. knjigohlepnja, pohlepa za knjigami; —rſudler *m.* piskar, nadripisac; —rträger *m.* knjigonoša; —rtrödler *m.* (Antiquar) starinar; —rverzeichniß *n.* popis, kazalo knjigâ; —rweſen *n.* književtvo; —rwurm *m.* molj, moljac; knjigotoč (v. Menſchen) zobljiknjiga.

Buch=eſche *f*, divlji jasen; —fink *m.* zeba, zebac; —führer *m.* knjigovodja; (Rechnungsf.) računovodja; —führung *f.* knjigovodstvo, računovodstvo; —halter *m.* knjigovodja; (Rechnungsrevident) računovodja; (ein Werkzeug) razpremnik; —halterei *f.* računovodstvo, računarstvo; činovničtvo; (das Komptoir) računarna; B. (in Zuſ.) računarski, računovodni; (d. Perſonale) računarsko uredovničtvo; —halteriſch *adj.* računarski; —haltung *f.* knjigovodstvo; računovodstvo, računarstvo; einfache B. prosto; doppelte oder italieniſche B. dvogubo, talijansko računarstvo; —handel *m.* knjižarstvo, —händler knjižar; —handlung, *f.* —laden *m.* knjižara, knjižarnica; —maſt *f.* bukov žir, žirovina, žirenje.

Buchs=baum *m.* šimšir, zelenika; —bäumen *adj.* šimširov, zelenikov; —baumholz šimširovina, zelenikovina.

Buch=ſchuld *f.* vjeresija; —ſchuldner dužnik; —ſchwamm *m.* bukovčica.

Büchſe *f.* škrabica, zaklopčica; (Feuergewehr) puška; (am Rade) puška; držak, ručica; in die B. blaſen morat prinositi novce.

Büchſen puknuti, odapeti, potegnuti, pucati iz puške; B. (in Zuſ.) puščani; —bohrer puškovrt; —flechter *f.* (bot.) zdjeličarka; —förmig *adj.* puškovit; —futter *n.* puščani tok; —geld *n.* puškarina; —kugel *f.* purak, tane, puščano zrno; —lappen *m.* izpirača; —lauf *n.* puščana cievi; —macher puškar; —macherwerkſtätte *f.* puškarnica; —meißel puškarsko dlieto; —meiſter *m.* (Feuerwerker) ognjar, topnik; —pfennig *m.* (in Berg.) zaštedjevina; —pulver *m.* barut, puščani prah; —ſchaft *m.* kundak, okas; —ſchafter *m.* okasar, kundačar; puškar; —ſchloß *m.* oganj (na puški); —ſchuß *m.* hitac; puškomet; —ſchütz *m.* strielac; ſpanner *m.* (Leibſchütz) puškonoša, nabijač; —wärter *m.* puškovnik.

Buchſtab=e pisme, pismence, slovo, slovce; er weiß keinen B. nezna ni beknuti; —enfolge *f.* azbučni, abecedni red; —enlehre *f.* pismenoslovje; —enrätſel slovogatka; —enrechnung algebra; —entafel *f.* pismenica; —enverſetzung *f.* premetanje pismêna; —enwechſel *m.* zamjena pismena; —iren sricati, sreći; (ſcher.) bekati.

Buchſtäbl=er *m.* sricar; (fig.) cjepidlaka; —ich *adj.* slovan *adv.* slovno; po slovu, doslovno, doslovice; das Geſetz b. auslegen zakon po slovu tumačiti; das iſt b. wahr to je sve živa istina.

Buch=t f. draga, dražica, zatok, zaljev; (bot.) veruga; —tenfarn *m.* hobotaljka; —tig *adj.* tiges Blatt izverugan list; —titel *m.* nadpis, naslov knjige; —weizen

Digitized by Google

m. hajda, hajdina, helda; —wurm *m.* hobotinac; —ung f. uknjižba; upis.

Bud-e f. dážčara; koliba; (Kramb.) šatra, čatra; —enzins *m.* šatrovina; kolibarina.

Budget (bügje) *n.* proračun, državni dohodarnik, troškovnik; predbježni račun.

Büffel *m.* bivol; tegleći vol; plemenjak, bušak, bodac, bodač; (fig.) volina, vol, prostak, surovnjak; —tuh f. bivolica, plemenka, bušica; —n mučiti se, trti se, razbijati si glavu, tupiti si mozag, raditi kao vol.

Bug *m.* zavoj, ugib, pregib, sagib, pregibak; pregnutina, savitak; pregibnica; nabor (coll.); naborice; B. (b. Rinde pleće; (b. Schiffe) pleće; (a. Gewehr) lučac; —anker *m.* sidro, kotva (obična); —holz *n.* apustol, prednje rebro; —lahm *adj.* bangav, bagav, sadnjiv; uduzen; pokvaren; *adv.* bangavo, sadno; b. werden obagaviti; — lähme f. bangavost, bagavost; —ſiren tegliti (ladju); bockati, peckati; das B. teglenje; fig. žaoba; —ſirtau *n.* teglenik konop; —ſpriet *m.* kostrmna, kosnjak; —ſtükk *m.* pleće, lopatica, oplećni top; top od prove, od pure.

Bügel f. obručnjak; —l *m.* obluk, vriesló, povrieslo; (Steigb.) stremen; (am Schießgew.) straža, branik; (am Degen) koš, rukobran, šakavac; (am Bogen) luk; (über die Wiege) obluk, obruč; (b. Fleiſch) kolutić; (an der Uhr) uho; —leiſen *n.* gladčalo; (Plätteiſen) gladilo; —los *adj.* bez stremena; —n gladčati; —riemen *m.* stremenjak; —ſäge f. pila s oblukom; —tuch *n.* gladčanica.

Buhl-e *m.* ljubovnik, milostnik, dragan; f. namiguša, provijuša; ljubovca, milostnica; hotnica, bludnica; —en (um ein Frauenzimmer) očijukati s kojom, namigivati kojoj, snubiti, tražiti, iskati ljubav, ići za kojom; mit einer b. provoditi ljubav, imati s kojom ljubav, slizati se s kim; ljubovati; bluditi; um etw. b. tražiti, iskati štogod, poći za čim; —er milostnik; ženar, bludnik; —erei, —ſchaft f. ljubav, ljubovanje; očijukanje, namigivanje; —erin, —ſchweſter, —dirne f. namiguša, provijuša, bludnica; —reizende, einnehmende Buhle grabisrce; —eriſch *adj.* zaljubljen; —lied ljubovna pjesma.

Bühn-e f. pozorište, igralište; (Sängerb.) pjevalište; (Rednerb.) besjedište; (Theater) kazalište; ſich der B. widmen dati se na kazalište; (fig.) von der B. abtreten prestaviti se s ovoga svieta; odar, stratište; podac; podmostak; mjesto za robu; (Bühne gat; —en popoditi, potavaniti; obložiti daskami, popločati drvom; —engemäß, —engerecht *adj.* po kazališnih pravilih; —enheld glavna osoba; -enmaler (Décorateur) kazališni urehar, slikar; —enmäßig kazališni; —enſtükk, —enwerk *n.* igrokaz; —enwand f. prizorište.

Bukkel *m.* grba, gura; (Rükken) grbača, grbina; ledja, hrbat, pleća; oteklina; ſich den B. voll lachen grohotom se smijati, grohotati se; krevelјiti se; den B. voll Schläge izlemati, izprebijati; die Mauer macht einen B. zid je trbušast; B. (am Buche) okov; —aſche f. lužački pepeo; —icht *adj.* grbast; —ig grbav, gurav; b. werden oguraviti, grbaviti, ogrbaviti; —ige *m.* grbavac, grbo, grbeša; —käfer *m*, grbo; —n nositi na ledjih; ſich b. guriti se, grbati se; —pinne f. glavač; —thier *n.* grbavac.

Digitized by Google

Bükk=en sich prignuti se, prigibati se, pognuti se, pregibati se, sagnuti se, poguriti se, sguriti se; nakloniti se, pokloniti se; poniknuti, nakloniti glavu; pokloniti koljena; (fig.) pokoriti se, skloniti se; —ern sich grbati se po zemlji, klanjati se do crne zemlje; (poët.) ljubiti skute i koljena; —ling *m.* naklon, poklon; poklon do zemlje; B. machen klanjati se; (scherz.) grbiti se; (Pöklinge) sledj f. renga; —lingmacher *m.* klanjalac.

Bukolisch (gr.) pastirski, čobanski (spjev).

Bulle *v.* Büffel; B. viseći pečat; die (päpstliche) pečatnica; papinska listina, bula; (Blase im Wasser) bobuk, klobuk, božurak, mjehurić; (Seifenb.) puljuk, puljica sapunike; (an der Haut) prišt, mjehur; (am Buche) okov; —nbeißer samosov; psina; —nkalb *n.* telac, junac; —nkraut *n.* tuš; —rn (v. Wasser) krkljati, pokljoncati, kljoncati; (poltern) lomatati; auf die Thür b. lupati na vratih; —tin *n.* pisamce; (f. Wunde) meč (melem); offizielles B. službena viestnica; (*v.* Gesetz) zakonski list; ärztliches B. ljekarska izviest; —ochs v. Büffel.

Bund vez, savez; družtvo; (von der Ehe) ženitbena sveza; (Eintracht) sloga; sjedinjenje; in B. treten, einen B. schließen sklopiti savez, učiniti pogodbu, pogoditi se, udružiti se, složiti se; sjediniti, sklopiti, sljubiti se; der alte u. neue B. stari i novi zavjet; der deutsche B. njemački savez; der türkische B. čalma, turban; (v. Eisen) vez; B. *n.* vežanj, svežanj, smotak; čom, kalup; rukovet; ein B. Reisholz naručaj, naramak pruća; ein B. Heu homut, baglja siena; ein B. Stroh snop slame; ein B. Flachs ručica lana; ein B. Schlüssel ključi; (ein Sack Baumwolle) denjak (fig.) breme; (v. Blumen) kitica kita; (v. Zwiebeln) vienac; —ax f. dlietnjak; —bruch *v.* Bundesbruch; —brüchig *adj.* vjeroloman; b. werden postati nevjera, iznevjeriti se; --es= (in Zus.) savezan; —esbehörde savezna oblast; —esbruch *m.* prielom saveza; —esfreund, —esgenoß *m.* saveznik; —eslade f. kovčeg zakona, škrinja mira; skladica, korablja uvjeta; —esmäßig *adj.* po ugovoru, savezu; —esverwandt *adj.* savezni; —frei *adj.* nevezan; --holz *n.* oprta; --schuh *m.* opanak; —schuhmacher opančar; —steg *m.* srednja staza; (b. Buchdrukker) slogovni vezač; —tram *m.* vjenčanica; —weise *adv.* na svežnje, svežnjimice; —werk *n.* vezi.

Bünd=el *n.* svežnjić; zavežljaj, zavezak; svežanj, denjak, čuperak; ein B. Stroh snopić, baglić slame; ein B. Heu homut siena; (am Bajon.) vienac; —eln bagljati, obagljati; —elweise *adv.* homutice, na sviežnje; —ig *adj.* obveziv, valjan, zakonit; temeljit, kratak, čvrst; eine b. Anrede kriepka besjeda; b. Kürze jedra kratkoća; (Beweis) temeljit dokaz; (Schreibart) jezgrovit slog; —er saveznik; —igkeit kratkost, jezgrovitost, kratkoća; —niß savez; pogodba; ein Bündniß schließen v. Bund.

Bunt *adj.* šaren, šarovit, šar, pîsan; raznomanjast; paštar; b. malen izšarati, krasati, izkrasati; b. aussehen šareno, paštro je; (verwirrt) smeteno; es geht b. zu nema reda ni poredka, ovdje je dar mar; er macht es ein wenig zu b. nješto šara; b—es Papier mramorasta artija; eine b. Reihe red, gdje muži i ženske pomješano sjede ili stoje; —aal *m.* gujača —erlei f. šarovina,

Digitized by Google

šarenost; —färbig *adj.* šarolik, v. bunt; —fuß *m.* glatkonogi pauk; —gefiedert *adj.* šaroper, pisan; —gefleckt *adj.* šar, šaren, pisan; —gesprenkelt *adj.* grahorast, šaropjeg; —gestreift *adj.* šaroprugav, šaroprutast; —haſſig *adj.* šarovrat; —ſcheckig *adj.* šarovit, šar, pisan; —ſchwänzel *n.* šarorepi sokol; —ſpecht *m.* djeteo, šareni djetelj.

Bunze=l, --n, čakan; novčani kalupac; bubac, bubatak.

Bürd=e f. breme, tovar, teret, tegoba, težina, trh poslova; ſich eine ſchwere B. auf den Hals laden uprtiti se, zaprtiti se težkim bremenom; des Lebens B=n nevolje; (Leibesb.) zametak, začetak, ponesak; diete mlado; —en *v.* aufbürden.

Bureau (bürro) (M.=x.) *n.* (fr.) pisaći stol; pisaona, pisaonica; pisarna, pisara; ured; —chef *m.* načelnik pisarne, ureda; —frat *m.* pisarničar; (ver.) pisar; činovnik, koji samo piše te piše; —kratie f. uredovnička, činovnička vlada.

Burg (M.=en) f. grad, kula, tvrdja, tvrdjava; zamak; dvor, obzidano mjesto; vis, tvrdjavica; (am Schiffe) krov na brodu; B. (in Zuſ.) gradski; —fleken *m.* podgradje; -freiheit dvorska sudčija, poddvorje; —friede *m.* obkop, zaklon; pribježište, pribjeg, utočište; innerhalb des --friedens u poddvorju; (Stadtbezirk) gradski kotar; —gerechtigkeit prava na grad; —gericht *n.* dvorski sud; —graf dvorski župan; —grafenamt *n.* —grafenſchaft f. dvorsko županstvo; dvorsko-županski ured; —halde f. gradište; —hauptmann tvrdjavni, gradski satnik; —ſaß *m.* dvorski, gradski pučanin, podložnik; kmet; —verließ *n.* gradska tamnica; —vogt *m.* dvorski; —vogtei služba dvorskoga.

Bürg=e, *m.* poruk, jamac, jemac; B. für jmd. ſein jamčiti za koga; B. für jmd. werden ujamčiti se za koga; einen B=n ſtellen dovesti jamca; den B=en muß man würgen i jamca treba naplatiti; —en für jmd. jemčiti, jamčiti, poruk biti, za koga dobar stajati; dati, položiti jamčevinu; —er gradjanin, varošanin; (Volksb.) pučanin; (Staatsb.) državljanin; (Weltb.) svietovljanin; B= (in Zuſ.) gradjanski; —eraufnahme zagradjanjenje; --eraufnahmstaxe f. gradjanovina; —erbrief *m.* gradjanovnica, gradjanski list, gradjanska povelja; —erbuch *n.* gradjanovnik; popis gradjana; —erfrau gradjanka; —geld *n.* gradjanovina; —erhaft *adj.* gradjanski; —erhauptmann satnik gradjanske čete; —erkrieg *m.* domaći, gradjanski, nutrnji, medjusobni rat; --erlich *adj.* gradjanski; die b. Geſellſchaft državno gradjansko družtvo; —erliches Geſchlecht neplemići rod, pučanski rod; —erliche Sitten priprosti običaji; -erliche Ankunft domaće graditeljstvo; ſich b. ankleiden nositi se varoški, na gradjansku —erliche *m.* gradjanin; —erliebe, —finn *m.* domoljublje, čustvo za otačbinu; —ermädchen neplemića djevojka; —ermeiſter gradski načelnik; --errecht *n.* gradjansko pravo; (Würde) gradjanština; pravo gradjanstva; —errechtsverluſt gubitak gradjanstva, gradjanštine; —erreich *adj.* obilan gradjanstvom; —erſchaft, gradjanstvo, gradjani; gradjanština; —erfrau gradjanka; —ersmann *m.* gradjanin; —erthum f. gradjanština, gradjanstvo; —erwehr f. gradjanska, narodna vojska; —erweſen *n.* gradjanstvo; —ſchaft f. poručanstvo,

Digitized by Google

jamstvo, jemstvo; (Caution) jamčevina; für jmd. B. leiſten jamčiti za koga; gegen B. na poručanstvo; —ſchafts= (in Zuſ.) jamčevni, jamčeći; —ſchaftsrecht *n.* jamčevno pravo; —ſchaftsſchein *m.* jamčevnica.

Burle=ſk *adj.* vrlo smiešan, šaljiv; —tta pošalica, šala, šurka, tamaša, ruga.

Burnus *m.* plašt, zaogrtač.

Burſ=a tobolac, kesa, mošnja, žep, vreća, bisage; (als Bank) trgovara, trgovana; (in der Kirche) mošnja *v.* Börſe; —et *n.* polusvila.

Burſch=e *m.* mladac, mladić, mladenac, momak, dietić; (Lehrb.) naučnik, dječko; (Student) učenik; (der ſtudierende B. in Deutſchland) djak, burš; der B. eines Offiziers sluga; (coll.) mladež, mladost, momčadija; omladina, --enſchaft djačka družba, bratovština; —ikos *adj.* neoženjen, bećarski; slobodan, djački.

Bürſch=e f. lov (s puškom); in die B. gehen ići u lov; —n strieljati, pucati, loviti s puškom; —ner (Hund) lovac.

Bürſte f. **Bürſtchen** *n.* četka, četkica, čekinja (kefa) metlica; —n četkati, očetkati, omesti, čistiti četkom; er hat ihm den Kopf gebürſtet malo ga u top nebaci; vrlo ga izkara; malo da mu nebaci omelo u glavu; —n=abzug (in der Buchdr.) četkani odtisak; —nbinder četkar, čekinjar (kefar); —nbinderin četkarica, čekinjarica; —nholz *n.* četkalica; čekinjalica; —nhut *m.* (bot.) ravnovlasac; —nkäfer metličar; —nkrebs *m.* čekinjar rak; —npflanze šafranika, svjetlica; —nwurm m. čekinjoroga kostriešnica.

Bürzel m. zadnjica, stražnjica, (gem.) dupe, prkno, guzica, rit; (ſcherz) pušak; stara; (fig.) zadak; (d. Vögeln) kus, rep, repić; (Steiß) guzica, trtica; (fig.) zgeba, šušica.

Burzel=Baum m. premet, kovitlac; d. machen oder ſchlagen kobacati se, premetati se, premetnuti se, prekobaciti se, prekopitnuti se, skočiti u kovitlac; —dorn m. (bot.) glošje, čir, bodljika, volikac; —ig *adj.* bucmast; —mann kobacalo; (fig.) zgeba, šušica; —n strmoglaviti se, strmeknuti se, smotati se dolje, prekopitnuti se, skočiti u kovitlac; opasti; sunovratiti se; —nd *adv.* strmoglavce, sunovratce; —taube f. čigra.

Buſch (=es, M. Buſche) ševar, čbun, sač, šušanj; bus, busen; grm (coll.) grmlje, busenje, šikara, šibljak, vrbovnik, sitina; ševarik; (v. Blumen) kita cviéća; (v. Haare) čupa, čuma kose; (v. Federn) kukma, huhor, ćuba; —affe *m.* afrikanski majmun; -ameiſe f. šumski mrav; —anemone f. ovčje runo; —antilope f. šumska sajga; —baum *m.* grmljak; —bohne pasulj, grah, čučavac; (fig.) bleka, glupak; —egge f. brana; —fang *m.* grmić, grmak; lov ptica na hvojah, granju; (fig.) trice, bezposlice; nutina, putina; —holz grmlje, šibljik, grmen, ševarik, grmik; —hummel šumska pčela; —icht *adj.* kitast, kitnjast, kitnjavast, čepurast, grmovit; gust; (v. Huhn) kaporast, kukorast; čubast; listnat, šumnat; (fig.) zelen; —klepper šipoder, gorski hajduk; —mann divlji čovjek; —maus vizka; —nelke f. gizdavi karamfil; —ſpinne pauk ptičar; —treu šušanj.

Büſch=chen *n.* grmak, grmić, ševarić, busić, čbunić; —el *n.* rukovet, snopak, smotak; (v. Blumen) kitica, buturica; (v. Haaren) ćuperak kose, ćupa, ćupić,

Digitized by Google

ämiljak; (von hinten) prčin; (von vorne) kukmica, kika počelica, kečka; —elartig, —elförmig *adj.* kitast; —elgloke gromadni zvončić; —elkiem (bot.) riesača; —elkohl kokornjavo zelje, kelj; —eln den Tabak lopatičati duhan; —elnelke divlji karamfil; —elweiſe *adj.* na čuperke, kitice.

Buſe *f.* vunica; —n *m.* njedra, naručaj, prsi, dojke; (fig.) utroba, krilo; (v. Meer) morski zaton, zaliev; (mat.) pristava; die Hand in den B. ſtecken mašiti se rukom u njedra; ſeinen B. öffnen odkriti svoje srce; eine Schlange im B. tragen ugrijati si na srcu, odgojiti si u njedrih ljuticu zmiju; —nband *n.* prsna vrvca; —nfreund *m.* glavni prijatelj; —nlind *m.* milinak, milić, omilak, mezimče, zlato; janje; —nnabel *f.* njedrenica (igla); —ſchild *m.* kolajna; —ſchlange *f.* pokućara; —ſchleier *m.* zalistavac; koludrična koprena; —nſchleife *v.* Bruſtſchleife; —nſtrauß *m.* kita za njedra; —nuhr *f.* ženska urica; —nwurm *m.* crv na srcu.

Buß- (in Zuſ.) pokornički, pokajni; —aar, Bußard *m.* kanja, kanj, škanjac; —e f. (Erſatz) naknada; — (Geldb.) globa; (Strafe) kazan; (Kirchenb.) pokora; B. thun kajati se; pokajati se (za griehe); pokoru činiti; (Sakrament) sv. izpoviedj; —fertig skrušen, pokajni, ucviljen, satren; —fäfer gundevalj, govnovalj, govnač, zujak, zunzak; —lied *n.* pjesma-pokornica; —ſtück *m.* klobučna zakrpa; —tag *m.* dan pokore; —thränen suze-skrušenice; —übung f. pokora.

Büß-en popraviti, nadoknaditi, nadomjestiti, platiti, trpjeti za što; mit ſeinem Leben b. glavom za što platiti; er wird dafür b. to će mu skočiti na nos, to će mu presjesti, to će on slano platiti; er hat für alle gebüßt ostao je na cjedilu, na njem su se slomila kola; —er pokornik; (b. der Beicht) izpovjedjenik, —erin f. pokornica, izpovjedjenica; duhovno čedo; —ung f. (der Sünden) oplakanje grieha, pokora (za griehe); kazan; globa; (die Meſſe der B.) pomirna žrtva.

Buſſole *f.* (it.) sjevernica, šetac; (b. Thür) dovratnica; nosiljka.

Büſte *f.* poprsje.

Butt, *adj.* bucmat; glup, tup, blekav; —e *f.* šušica; B. (Bütte) brenta, pùta, putunja, čabar, kadica; den Wein von der B. nehmen odtočiti, odtakati vino; B. *m.* iverak (riba); —eln tipkati; —elnaſe *f.* sjeverna jupatka; —enträger *m.* brentar, putunjar; —er *f.* maslac, mlado maslo; B. machen *v.* Buttern; Butter =(in Zuſ.) maslačni; —erartig maslačast; maslačan; —erbämme f., —brod *n.* pomaslačen hljeb, kruh s maslacem; —erbirn f. maslačka; —erbüchſe f. maslačnica; —erbattel f. žumara; —ereimer bućka; —faß *n.* stap, stepka, stepica, bućkalica; —erfladen *n.* maslačni kolač; —fliege *v.* Buttervogel; —erfrau maslačarica; —erkrebs *m.* mekušac; —erkübel maslačnjak; —erladen *m.* maslačarnica; —ermilch f. stepke, mlaćenica; —ermilcherz *n.* srebrna maslenina; —ern tepsti, stepsti, biti, mutiti, kučiti, mesti, prepirati, preprati kiselo vrhnje, izbijati maslac; —erroſe planinčica, upolin; —erſatz *m.* taloga, trop maslačni; —erſchmalz *n.* maslo; B. (in Zuſ.) maslen; —erſchnitte f. pomaslačena križka hljeba; —erſtempel, —erſtiel, —erſtößel *m.* stepalo, tučak, bućka, bata, sta-

Digitized by Google

pajica; —ervogel bielas, leptir, lepir; metulj, ljiljak; vješčica; (fig.) vjetrenjak; -erwerk (Gebäck) *m.* gruda maslaca; luna; lunica, koluba; -erweich *adj.* mekan kao maslac; —erwoche f. biela nedjelja.

Buttfiſch *v.* Butte.

Büttner *m. v.* Böttcher.

Buttſole f. (Seefiſch) list.

Butyrin *n.* maslovina.

Butz, Butzen *m.* (am Obſte) pupak; (am Lichte) mosur; (Kerngehäuſe) kućica; (im Geſchwür) srž f.; —en bubnuti; —ig *adj.* trunteljast; —kopf *m.* kosatka, ledeni kit.

Buxbaum *v.* Buchsbaum.

Byrol, Byrolt *m. v.* Goldamſel.

Byſſus *m.* egipatsko platno.

Bythometrie f. (gr.) mierba dubljine.

Byſant (bei den Alten) Bizant; (jetzt) Carigrad (Konstantinopel, Stambul); —iſch, —iniſch bizantinski; —iner grčki pisci iz doba grčkoga ili istočno-rimskoga carstva; zlatan pjenez grčkih careva, vriedan do 4 talira.

C.

(Die ſonſt mit C geſchriebenen, hier nicht vorfindlichen Wörter ſind unter K oder Z zu ſuchen).

(Sa C možda ovdje nenalazeće se rieči traži pod K ili Z.)

Cabakke *v.* Kneipe.

Cabal-e f. vuhvenstvo, spletka, zapletka, kovarstvo; —en vuhvovati, zapletati; —enmacher *m.* vuhvar, vuhvenik, pletkaš, hinbenik, zapletavica, zapletarica; —iren vuhvovati, pletkariti; —iſt *v.* Cabalenmacher.

Cabane f. (fr.) (brodovna) kljet, sobica.

Cabbal-a f. tajnouka, tajnoslovje; brojogonetka; —iſt *m.* tajnoslovac, brojogonetnik; —iſtiſch *adj.* tajnoučni, tajnoslovni; brojogonetni.

Cabinet *n.* sobica; (Geheimzimmer) potajnica (soba); (Arbeitsz.) posaonica; (im Staate) das franzöſiſche C. franceska vlada, kabinet; zoologiſches C. životinjska sbirka; (Käſtchen) spremka; —sſtück *n.* izborna, riedka, kabineta dostojna stvarca.

Cabotag-e f. okrajno brodarenje, domobrodstvo, okrajčarenje; —Licenz f. dopust okrajčarenja; —iren brodariti uz obalu, okrajčariti.

Cabriolet *n.* dvokolice; polukrovnica (kočija).

Cadaver *n.* mrtvac, mrtac, lešina.

Cadenz f. (mus.) glasoklon, glasopad (kadencija); (gram.) dočetak.

Cadetto *adj.* mladji; *m.* kadet, častnički prvienac.

Cadus *adj.* (heimfällig) ošastni; (heimgefallen) ošli; —ität der Depoſiten ošastnost ostavinâ, ostavâ; heimfällige Erbſchaft ošastno nasljedstvo, odmrtvina.

Cäcilia morštinica.

Caj-anus mastalica; —oliren (fig.) omilati se, ulagivati se.

Cajüte f. stanica.

Cala-magroſtis vlašača, milava; —mint *m.* divlja, gorska metva; —mintha marulja; —mität f. bieda, nevolja, nesreća.

Calaudo (mus.) lagano spuštati glas, zvuk; spustno naglašivati; mirnije.

Digitized by Google

Calci-niren žeći vapno; vapnjeti; —nirofen *n.* vapnjenjača; —um *m.* vapnik.

Calcul *m.* račun, proračun; osječno proračunanje; —ator *m.* računar; --atur *v.* Rechnungsamt; --iren računati, proračunati.

Calecut-iſcher Hahn puran, ćurak, tukac, tukan; pura, ćurka, tuka, budija.

Cale-ſche f. hintov, lahka kočija; —facientia (remedia) grijući liekovi.

Calfactor (Calefactor) *m.* grijač; fig. pirivatra.

Călibat *n.* (v. Männern) bezženstvo; (von Frauenz.) neudaja, neudatba.

Cali-ber *m.* ušće (oružja), prostor; (fig.) bagra; vriednost; von altem C. na staru; —bermäßig *adj.* prema ušću; —briren mjeriti taneta; —go f. smrcanje (pred očima), pomraka, pomračenje.

Caliztiner *m.* kaležnjak.

Call-ös *adj.* žuljav; (knorrig) kvrgast; c. werden očuljaviti; —us *m.* žulj; (Knorpel) kvrga oko srasloga kostoloma; —usbildung f. opresljenje.

Calm *m.* (morska) tišina; tišma; (v. der Seele) mir, pokoj; —en neduvati, smiriti, utoliti, upokojiti se.

Calo-mel *n.* izprečišćena živa; —smon (bot.) miloduh.

Calorimeter *m.* žaromjer.

Calumniant *m.* klevetnik, opadnik, zloglasnik.

Calvinismus *m.* Kalvinov nauk.

Camarilla f. potajni savjetnici; potajna zadruga.

Camaſche čarapa.

Cambi-o *m.* miena; razmjena, promjena; (v. Perſon) zamjena, odmjena; zamjenik; (contraccambio) odplata; (v. Geld) mjenba; (Wechſel) mjenica; (Kurs von C.) kod mjenice; in C. mjesto, na mjesto (koga); (C. marittimo) brodovni zajam, zalog; --altrecht *n.* mjenbeno pravo; —iren mieničiti, mienjati, izmienjati; (Geld) razmieniti, mienjati novce (v. Farben) izmieniti se; (v. Kleidern) preoblačiti se; —iſta *m.* mienjač.

Cambrai, cambrik, kambrik.

Camee f. dvomanjasti kamolik, kamej.

Came-lina lanak; —lot *m.* kostretovina; —lottleib *n.* kostretovka.

Camera f. soba; (zum Schlafen) ložnica; kliet, pojatak; (für Speiſen) izba; (Erbk.) prizemna stanica; (im Staate) komora; c. clara et lucida (phy.) svjetlica; c. obscura (lt.) f. tamničica; —lbehörde gospodarstvena, komorska oblast; —lherrſchaft komorsko, državno dobro; —liſt državni gospodar.

Camerad *m.* drugar, drug, družbenik; —en und Camerabſchaft (coll.) družba, družina.

Camiſol *m.* zobunac, zobunić; prsluk.

Campagne f. polje; (Dorf) selo; ladanje; (offene) puklo polje; goleš; ravnica, ravan (ni), poljana; (mil.) vojnica; bitka; boj; — uniform f. svagdanje odielo.

Camp-ement *n.* tabor; —iren namjestiti vojsku; taboriti.

Canaille f. glota, smeće; tepež, klatež, drolja.

Canal *m.* (v. Natur) jaža, jaruga, vodotočina; (künſtl.) priekop; (mil.) obrov, obkop; (Waſſerröhre) žlieb; (unterirdiſcher) prokop; (b. Meere) morski prodor; ždrielo, morsko tiesno; (Fluß) otoka; (b. Speiſen) požirak; (b. Singen) dašnik; (anat.) jažica; (b. Blut) krvne cievi, žile; (fig.) sredstvo, način, put; obćilo.

Canape, *n.* sjedaljka, mekušac, blazinjak (kanape).

Canarien-gras *n.* pantličica; —helle

Digitized by Google

f. leža za kanarince; —sekt *m.* kanarinsko vino; —vogel kanarac, kanarinac, kanarinka.

Cancer (med.) rak, živa, živina.

Candelaber *m.* svjetionjak, svjetlenik; (b. Ortodox) polijelej.

Candid-at *m.* (der Vorgeschlagene) predloženik; (Anwärter) čekalac; (der Bittsteller) uprosnik; —atur f. predlog, predložba; —iren predložiti.

Cand-iren osladoriti; —iszukker ledenac, ledasti slador; žuti slador.

Canelir-en *v.* Auskehlen; —ungsmaschine f. žljebilo.

Cannibal *m.* ljudožder, pasoglavac; -isch *adj.* ljudožderski, pasoglavski; *adv.* poput ljudožderaca, pasoglavaca; kao vukodlak.

Canoe, Canot *n.* šikla, golica, ladva.

Canon *m.* (Regel) propis; (kirchlich) crkveni zakon; (v. Concil) saborski propis; (von d. Messe) pravilo; (v. Zins) godiština, godišnja daća; (Grundzins) zemljarina, tlehovina; (Hausz.) kućarina, kućevina; (von der heil. Schrift) popis crkvenih knjiga; —ade pucnjava topova; —e f. top; dohvat, domašaj topa; eine C. lösen izbaciti top; —en aufführen *v.* Geschütz; (d. Schuß) topomet; (Wasserröhre) čunak; (Spule) ciev; (hohles Mundstükk am Pferdegebiß) žvale; (hinterhals) šija; —ikat *n.* kanoničtvo, kanovničtvo; —icus *m.* kanonik, kanovnik; —iren pucati iz topova; —isch *adj.* kanonski; crkveno-zakonski; crkveno-pravni; -ische Bücher svete knjige; -isches Recht crkveno pravo; —isiren posvetiti, učiniti, proglasiti za svetca; —isirung posveta; —ista *m.* crkveni pravnik.

Cant-ate f. pjesan f., pjevka; —hariden f. popić, zlatni pop, babak, pop zlatan; sniežnjak; —ile f. kovrčnica, zlatna ili srebrna žica; —ilena *n.* poj; pjevka; napjev; (im Lesen) pjevukanje; immer dasselbe C. sve jedno te jedno; —on m. kut; ugao, nugao; (Stein) uglovnjak; ein (Theil der Provinz) srez, kotar; županija; —oniren biti na okupu u kojem kraju, krajevati, stanovati, ležati; —onirungsquartiere *n.* pl. krajevna staništa; —onist m. vojnovanju podvržen.

Cant-or (am Chore) pojač, pjevač; (Poet) pjesnik, pievac; —torei f. pjevnica, pjevalište; kuća pjevačeva; —ua (bot.) žutobil.

Cap *n.* glavina, rât, rt; predgorje; C. der guten Hoffnung glavina dobre nade; —able (fr.) *adj.* vješt, vrstan, sposoban; —acität f. prostranost; držina, sadržina; vrstnoća, sposobnost, vještina, glava; —ellan m. duhovni, župni pomoćnik; —elle f. moljnica, kapela; crkvica; (mus.) glasbeni sbor, svirka; sbor svirača; sbor pjevača; —ellmeister glasbovodja; —ellenasche f. pepeljušina; —er m. brodolovac, gusa, gusar; —erbrief m. brodolovnica; —erei f. brodolov; —ern loviti, zaplieniti brodove, ladje; —erschiff *n.* brodolovnjak, gusar, gusarica ladja; —illargefäße *n.* pl. natezljive cievi; vlaskovice, vlasožila; —illarität f. vlasovitost; natezljivost; —iren imati mjesta, stati u čem; (nicht) biti izvan sebe, nestati u koži; držati, uzeti, primati; (fig.) shvatiti, pojmiti, razumjeti, dokučiti; —ital *adj.* glavan; (v. Strafe) smrtna kazan; (v. Sünden) smrtni grieh; (v. Buchstaben) veliko početno slovo; C.-Conto n. glavnični račun; C. *n.* glavnica, glavno; C. (in Zus.) glavnički; Capitalien pl. glavnice; —italist

Digitized by Google

glavničar; —italinie f. glavna crta; —italſchuld f. glavnični dug; —italverbrechen zaglavni; glavni zločin; —itän (Landes-cap.) vojvoda; (Hauptm.) satnik, kapetan; (Bezirksh.) okružni načelnik; —itel *n.* (Korporation der Domherren) kaptol, kaptuo (-ula); (Stift) sbor; sborište; (Hauptſtift) poglavje, glava, glavizna; einem ein C. leſen koga opsovati, izkarati, izmoliti komu očenaš; etwas in C. zu ſprechen haben ide ga briga za to; —itelfeſt *adj.* čvrst, jak; —itelherr kanonik; —iteln izkarati; —itulation f. ugovorna predaja; dogovor; vrieme vojničke službe; —ituliren predati se, popustiti, učiniti pogodbu, pogoditi se, —itulationsmäßig *adv.* po ugovoru; —itulationswibrig *adj.* proti ugovoru; —ot m. haljinac, haljetak; —rice f. hiri, mušice; tvrdoglavost; (mus.) drkat; —riciös *adj.* svoje glave, mušičast, svojevoljan; tvrdoglav; pun hirova; čudan; —riole f. srna; skok, poskok, skakutanje; —ſel f. tok; kutija; (Sament.) čahura; tobolac, komušina; (Zündhütchen am Gewehr) kapica, kapak; —ſelſetzer kapičnjak; —ſelſtoff m. sisak; —tur f. uhvat, zatvor; —utgehen otići pasjom prtinom, bez traga, propasti, propadati; er iſt ſchon c. već je otegnuo papke; —ute (am Kleid) kukulja, kukuljica, kapuc; (Kappe) čepica; (b. Ortodox) kamilavka, čelepuš; (Kopfkohl) glavato zelje, kupus; (Kopfſalat) glavatica; —uciner *m.* kapucin; —ucinerkreſſe *f.* dragoljub, alčašica; ljubidrag.

Cara-biner *m.* kratka puška, karabinka; —binier karabinar; —colliren igrati konja; —ffe *f.* kostara; —ffine f. kostarica, posudice (za ocat i ulje); —mbolage f. (auf dem Billard) kosnutak; —mboliren kosnuti; —vane f. karavana; —vanenthee *m.* zeleni (ruski) čaj.

Carbon-ade f. pržoljica; —ium *n.* ugljik.

Carbunkel, Carfunkel *m.* (med.) zlić, zalac, crnac, crni prišt; karbunac; (min.) crljenak (dragi kamen).

Car-caſſe f. (b. Schiff) oglobje, korito; okostnica, kostur; mrcina; strvina; uždilo, zapaljujuće zrno; (b. Kutſche) lubura; —cer zatvor, tamnica, uza; im C. ſtehen tamnovati; (poët) uzu uziti; im ſchweren C. u težkoj tamnici.

Card-amine (bot.) režuha; —amome f. srdiš, kakul, rajsko zrno mirisavo; —e f. badalj; badelj; sikavac, brmeć, bieli trn; garga, gargača, gargaša, greben; —enbenedict *m.* blaženi čkalj; —enbiſtel f. češljuga, grdelac, češljaga, stričovka, češaljka, mrkovica; —inal *adj.* stožerni; glavni; *m.* stožernik, kardinal; —inals- (in Zuſ.) stožernički; —inalſtugend glavna kriepost; —inalwind *m.* glavni vjetar; —inalzahl m. glavni broj; —une (bot.) bodljača.

Carenz *f.* nestaja, nestašica, nestatak, nestanak, nestaša, nedostatak, oskudica; zakrata; auf C. geſetzt ſein nesmjeti jesti; (mil.) imati odbitak; C. (v. Waſſer) bezvodnica; (Brot) bezkrušnica.

Careſſ-ant *adj.* laskav; —e *f.* milovanje, dragovanje; ljubakanje, laska; sladke rieči, milelale; (v. Preiſen) skupoća, dražina; —iren milovati, dragovati, draginjati; ljubakati, ljubicati, cjelunkati, cjelivati; laskati, mažati (oko koga); (b. Vieh.) lizati, ulibati se; —irer dragalac; belegijaš.

Digitized by Google

Carf-iol *f.* cvjetača; —unkel *v.* carbunkel.

Cari-catur prečinjanje; kicošenje; (ſatiriſche Figuren) nagrda, nakarada, maškara, krabulja; teret; —es f. gnjile kosti; trulina (kostiju), pokostica; (*v.* Frucht) sniet f. glavnica; —ole dvokolice; poštanska kola; —iös natruo (-la), nagnjio; —ren gladovati, kuburiti, tavoriti; nedobiti.

Carmel-iter m. karmelitan; C. (in Zuf.) karmelitski; —iternonne f. karmelitanka; —n *n.* spjev; —ſin, carmaſin *adj.* grimizan; —in m. crvenilo, grimizno mastilo, grimizna kraska.

Carnation f. krv, put, putilo; slikanje puti; geſunde C. zdravo lice.

Carne-ol, carniol *m.* srdolik (dragi kamen); —val, Carnevalszeit poklade, mesojedja; mesne ili završne poklade.

Car-roſſe f. karuce; —otis srčanik; —otte mrkva; ottiren muždити, ljuštriti; —ruſſel *n.* vitežka jezda; —reau *n.* kocka; —rete f. kolesina; —riere f. trkalište; trka; (fig. javni život; in C. u propanj; (Dienſt) služba; (töbl.) život; (enden) dovjekovati, izviti viek; unter der C. (Hand) kaufen kupiti izpod ruke; C.kamenik; rudnik; —ta bianca, carte blanche f. bjelica; —tel *n.* priljep; rugopis; pozivnica na mejdan; *v.* Auslieferungsvertrag; —thäuſer kartuzian; —ton ljepenka; ljepenkovača; nacrt; korice (od knjige); —touche m. obres; (Patrone) naboj.

Caſ-aquin *n.* haljak, kazakin (haljina) kućna halja; —cade f. skokovac; vodopad, slap; —el jarmica; —ematte f. svodna zemunica; —ino *n.* dvorana, družtvo čitaoničko; —ſa f. pjeneznica, novčarica, blagajna, slažina; C. führen biti blagajnik; in C. u gotovom; ich bin nicht bei C. nemam novaca, premaklo mi se novaca; C. (in Zuf.) blagajnični; —ſaabſchluß m. zaključak, zavrha računa; —ſaanweiſung f. blagajnička doznaka; naputica; —ſabarſchaft f. b. gotovina; —ſabeamte m; blagajnički činovnik; —ſabuch m. pjeneznični jak; —ſacouto m. blagajnički račun; —ſabefect m. manjak blagajne; —ſabeſtahl m. kradja u blagajni; —ſagebahrung f. upravljanje blagajnom; —ſagelb *n.* novci u blagajni; —ſajournal *n.* blagajnički dnevnik; —ſaliquidation f. pregleda, obistina blagajne; —ſaſaldo m. podmirak, izplata blagajne; ostatak u blagajni; —ſaſchein m. kladnica; —ſaſchluß *v.* Caſſaabſchluß; —ſaſcontrirung f. sračun, pregleda blagajne; —ſaſcripturen pl. blagajnične stavke; —ſaſturz *n.* pregleda blagajne; —ſation f. ukid; (eines Beamten) skinuće, svrgnuće; —ſationsgericht (ſoſ.) ukidni sud, ukidno sudište; —ſaverwalter blagajnik; —ſawache (milit.) blagajnična straža; —ſaweſen *n.* blagajništvo; —ſerne f. vojara, vojarna; —ſerole f. (Caſtrol) kotlić; —ſette f. zaklopčić; —ſin f. metlica; žučica; —ſier *m.* blagajnik; —ſirung *v.* Caſſation.

Caſt-agnette f. čagrtaljka; —e kasta, bagra; (*v.* jeder C.) svake ruke ljudi; —eien trápiti, umrtviti, mučiti; —ell *n.* vis, tvrdjava; grad (kula); —ellan *v.* Burgvogt; —igiren kazniti, pokazniti, nakazati; okarati, pokarati; —or *m.* dabar, bobar, breber; —oreum *n.* dabrovica; —rat *m.* škopac, brav, škulj; pretučak, utučenjak; (*v.* Menſch) uškopljenik; (Fleiſch) škopčevina; —rative f. kopitba, stro-

Digitized by Google

jitba; —iren kopiti, uškopiti, okopiti; škopiti, uštrojiti, štrojiti; (v. Pferden) podmetnuti, podmetati; (v. Rindv.) jaloviti, ujaloviti; (v. Geflügel) kopiti, kopuniti; —rum doloris *m.* mrtvački odar.

Casu=alität f. slučajnost; —alrede f. prigodna besjeda; —ar *m.* žar; —el *adj.* slučajni; *adv.* slučajno, ponamjerce, pripetce; —ift *m.* slučajoslovac; —iſtik f. slučajoslovje; uprava duševnosti; —la (Meßgewand) jarmica; —s *m.* slučaj; sgoda, dogadjaj; namjera; udes; (gram.) padež; (theol.) upad, upadak; fetzen wir den C. stavimo, da rečemo da; in dieſem C. onda; in jedem C. svakako; reſervirte C. zadržani griesi; C. belli uzrok rata.

Cata=lepſie *f.* mrtvilo; —plasma *m.* obložena kaša; —racta *f.* mrena, sljepoća, opona; —rrhus *m.* nazeba, hunjavica, lapavica, hropot, hropac, hropotina, nastuda.

Categori=e f. lik pojmovâ; (Abth.) razred; —ſch naročit, izročit; bezuvjetan.

Cauſa f. uzrok, povod, početak (Grundurſache) pramoć, prauzrok; parnica, pra; (Nebengebühren), cum sua c. sa pripadci; —lgericht *n.* predmetni sud; —lität uzročnost; —lverbindung f. sveza, spoj uzrokâ.

Cauſti=cum *m.* jedilo; —ſch *adj.* jedak, grizak; (fig.) zagrižljiv.

Caut=el f. opip, oprez, opaz; ogradba; —ion f. jamčevina, sjegurnica; —ionsdocument *n.* jamčevnica; —ionserlag *m.* polaganje jamčevine; —ionsſyſtem *n.* jamčevna uredba; —ionsverfall *m.* propad jamčevine, sjegurnice; —ionsvorſchrift f. jamčevni, sjegurnični propis.

Caval=cade f. konjadija; četa jahača; (Luſtritt Mehrerer) jezda, —erie f. konjaničtvo, konjičtvo konjica, konjanici; C. (in Zuſ.): konjanički, konjički; —eriſt *m.* (mil.) konjik, konjanik; jahač, jezdilac, jezdac; —ier *m.* vitez, plemić, gospodin, vlastelin; —ierment, —iermäßig viteški, plemički, gospodski, vlasteočki.

Cav=atine f. zapjevka; —ent *m.* jamac; —iar *m.* hajvar, slana ikra; —iren jamčiti, ujamčiti se (za što); —ität f. šupljina, izdubak, duplje, dupalj.

Ceb=ent *m.* ustupnik, ustupitelj, ustupilac; C. *adj.* popustljiv; —er čedar, kedar; —erharz kedrova smola; —erholz čedrovina; —erwachholder *m.* kleka; —iren popustiti, popuštati, ustupiti, ustupati, povoljeti, privoljeti, ukloniti se, okaniti se česa; cedirter Wechſel odstupljena mjenica; —rate f. čedrata, četrun, čedrasti limun; *adj.* čedrova mirisa.

Celeb=riren slaviti, dičiti, hvaliti; (Meſſe) misu služiti; (Feſt), svetkovati, blagdan slaviti; (Hochzeit) ženiti se, pirovati; —rität f. svečanost, glasovitost; uzornik, slavno ime, čovjek na glasu, glasovit.

Cello *n.* gudnica, v. Violoncello.

Cel=oſie f. perjanica; —luloſe staničnina.

Cement *n.* (für Mauern) mâz, zamazka; —iren povapnjeti; (Metall) omjediti; (fig.) sljubiti, sklopiti; —waſſern. voda mjednica.

Cen=dre *adj.* pepeljast; f. pepelinac, lugotina, pepeoština; -firen —ſuriren suditi, razsuditi, protresti, protresati, prosuditi, prosudjivati; —ſor *m.* prosuditelj, pregledalac; prosudac, razsudac; kudilac, korilac; —ſur f. ukor, pokuda; (v. Schriften) prosudba; (kirchliche) crkvena kazan; (Advokaten=c) odvjetnički

Digitized by Google

izpit; —ſus *m.* procjena; (Zins) najmovina; (Tribut) danjak, daća, porez; dobit, dobitak, prihod; zapis, ucjena zemljišta; zemljištnina, zemljarina; (Volkscenſus) popis stanovničtva; (Erbzins) nasljedni podatak; gornica.

Cent m. sto, stotina; *v.* Zentner; —aur m. polukonj; —aurea *f.* crvenâ kitica, kičica, talovo; —iſolie *f.* stoperka; —iſoliv *adj.* stolistan, stolist; —nerfürbiß m. bujača; —ral *adj.* središnji; **C.** (in Zuſ.) središnji; —ralausſchuß m. sriedišnji odbor; —allinie *f.* središnica; —raliſiren sredinjati; *n.* sredinjanje; —raliſmus m. sredinstvo; —aliſt m. sredinjar; —ralität *f.* sredovitost; —ralkraft *f.* usriednost, sredotežnost; —ralſchule *f.* sriedišnja učiona; —rifugal odsrednji, odsredišnji; —rifugalkraft *f.* odsriednost; —ripetal usrednji, usredišnji; —ripetalkraft *f.* usriednost; —riren tražiti središte, težiti k središtu; —riſch *adj.* sredinski; —riſcher (Punkt) središte; —rum *n.* središte, sredina; (mil.) ins **C.** fallen udariti vojsci po sriedi; —ſchwer *adj.* od sto funti; (fig.) težak kao gora; —umvirat *n.* stovlada; —urie *f.* satnija, centuria (u starih Rimljana); stotinica, (Jahre) stogodišnjica, stoljeće.

Cer=at *n.* voštana pomast; —berus m. stoglavi pas, stoglavac; —calien *pl.* žitno bilje; —emonial *n.*, —emoniär m. obrednik; —emonie *f.* obred; (Formalität) podrobnost; (Kompliment) poklon, udvornost; ohne **C.** bez okolišanja; --emoniell *n.* obredi; —eremonienbuch *n.* obredoslovica; (Wiſſenſch.) obredoslovje; --emoniös *adj.* obredni; —ere, —eres življena; —erit življenac.

Certi-ficat *n.* potvrdka, potvrdnica; vjerovatnica, svjedočba, svjedočanstvo; —ficiren potvrditi, tvrditi, posvjedočiti; izvjestno, pod istinu što kazati; —ren prepirati se, otimati se, natjecati se, jagmiti se.

Cervelatwurſt *f.* mozgovnica, možđanica.

Ceſſ=ibel *adj.* odstupan, ustupan; —ion *f.* ustup; —ionär m. ustupovnik; —ions (in Zuſ.) ustupni; —ions=Dokument *n.* ustupnica; —iren prestati, prestajati; dovršiti se, dospjeti; dospievati; odustat od česa; ukloniti, uklanjati; odvratiti; —us *m.* ustupljenik.

Cha=blone (šablon) *f.* obrazac; —grin (šagren) *n.* (koža) drapavica; *v.* Gram.

Cha=luppe (šalup) *f.* ladjica, barka; —meleon m. (zool.) dvoličnjak (gušter); (fig.) promjenljivac, nestalan čovjek; koji šara; koji kabanicu okreće po vjetru; —mpagner=Wein m. šampanjac; (Schaumwein) pjenušica; —mpignon m. (šampinjon) vrganj, pečurka, pečurica; —mpion m. (šampion) zatočnik; —nce (šans) *f.* kob. nada; prilika; —ncre (šankr) m. kankov, rak, račić; —nge (šanž) *f.* miena, izmjena, zamjena; —ngement (šanžma) *n.* miena, promjena; —ngiren (šanžiren) promjeniti, zamjeniti; prelievati se; —nſon (šanson) pojievka; —os *n.* basnoslovni tišmen, sumjesa; smjesa, mješavina, darmar, zabuna, metež, smetnja; —otiſch *adj.* sumjesan, smjesan; metežan, pobrkan, poremećen, pomršen; —rade (šarade) *f.* slovčana zagonetka; —rakter znak, biljeg, obilježje; (Buchſt.) pisme, pismence; (Gemüthsart) ćud, narav; (ſittlicher **C.**) značaj; (Titel) naslov; (Grad) dostojanstvo; (Beſchaffenheit) kakvoća, narav; er hat keinen **Ch.** on je bezznačajan;

Digitized by Google

—ratterfeſt značajan, postojana značaja; —ratterfeſtigkeit *f.* značajnost, postojan značaj; --ratterifiren obilježiti, označiti, opisati; —ratteriſtik *f.* opis naravi (čije); osobina; (*mat.*) obilježka; —ratteriſtiſch *adj.* značajni, osobit; —ratterloſigkeit *f.* bezznačajnost; —rdonnerſtag m. veliki četvrtak; —rfreitag m. veliki petak; --rge (šarž) *f.* čast; (mil.) čàsta; —rgen (šaržen) *pl.* častnici, častništvo;—rgé d' affaires (šaržé dafer) *m.* poslovač, naručbenik; —riſari (šarivari) *m.* smjesa, ričet; nesgrapna glasba; mačkarija, krnjauka, mjaučina; —rlatan (šarlatan) *m.* glamaza, lažomaza, maminovac, čarod, čaratan, coprijaš, vještar, blebetaš, benetalo; —rmant (šarmant) *adj.* ljubezan, ljubak; —rpie (šarpi) *f.* svilača, čiha, očimci; —arpiebänſchchen *n.* vitilj; —rpiekuchen *m.* čuperak; —rpiewirke *f.* svita čiha; —rſamſtag *m.* velika subota; —rwoche *f.* veliki tjedan; —tulle (šatulj) *f.* spremka; kovčežić; zaklopnica; —uſſée *f.* drum.

Chef=ſ (šef) *m.* (im Amt) načelnik; glavar, glava; (Prinzipal) gospodar; Redacteur en ch. glavni urednik; —mie *f.* lučba; -miker lučbar; —miſch *adj.* lučbeni; -miſche Analyſe raztvorba; ch. Verbindung *f.* slučenina; ch. Waare, ch. Produkt lučbenina; —mineés (šmines) pečke; —miſſette (šmizet) *f.* nadrubačak; -nillen (šnilj) *pl.* baršunača; —rub *m.* duh plamenik, kerubin, herubin; —valerie (švalri) *f.* viteštvo; —valereſk (švalresk) *adj.* viteški; —valier (švalije) vitez; ljubeznik.

Chi=ffre (šifr) *f.* tajnica, tajnopis; tajni znak; —ffrer tajnopisac; —ffriren *adj.* tajnimi znaci pisati.

Chi=cane (fr.) (šikane) *f.* zaplet; izvraćanje; —kaneur (šikaner) zapletavica; —caniren zapletati, izvrtati (što); zadievati, zadirkivati (u koga), zametati pravdu; —märe *f.* klapnja, tlapnja, ludovet, vrljanje; —märiſch *adj.* ludovetan, klapan, tlapan; —na *f.* (Abhang) strana, bok, strmen, (Fieberrinde) kina; grozničevina; —nagerbſäure *f.* kinotreslova kiselina; —naſalz, —naſaureres (Salz) kinan; —nin *n.* kinovina; —ragra *f.* ručni ulozi; —rograph *n.* rukopis; vlastoručno pismo; zadužnica; —rographiſch *adj.* rukopisni, pismovni; —romant *m.* gatac u ruke; —romantie *f.* gatanje, gonetanje u ruke; —rurg *m.* vidar, ranarnik; —urgie *f.* vidarstvo; —rurgiſch *adj.* vidarski.

Chlor *m.* solik; —blei *n.* oloviti soličnik; —fabrik *f.* solikarnica; —ib *n.* soličnik; —it m. zelenac; —ritſchiefer m. tinjasti zelenac; —kalium *n.* pepelikov soličnik; —kalk m. vapneno bjelilo, solično, nakiselo vapno; —ofil listno zelenilo; -opal m. zelen opal; —ſäure *f.* soličnina, solikova kiselina; -ſaures Kali *n.* solično-kisela pepeličina; pepelikov kis; —ure *n.* soličac; —waſſerſtoff vodikova soličina.

Chok m. nasrt, navala; --kolade (čokolad) *f.* čokolada; —koladenmacher m. čokoladar; —koladenfarbig *adj.* čokoladast; —koladefiguren *pl.* kipovi iz čokolade.

Chol=agoga *pl.* žučopudi; —agogiſch (gr.) žučopudni; —era *f.* kratelj, srdobolja; —eriker m. jedovnik, prljivica; pršljivac, ljutica, napržica; —eriſch *adj.* jako razdražljiv, čovjek žute žuči, žučeničav, žučan, jedovit, usovan, jedovan, ljutit, pržljiv,

Digitized by Google

pršljiv, gnjevljiv, postojan; —eſterin *n.* žučina.

Chor m. sbor; (Ort) pjevalište, pojalište, pjevnica; —al m. crkvena popjevka; —al (in Zuſ.) sborni, pjevališni; —aliſt m. crkveni pjevač; —almuſik crkvena glasba; —altar veliki žrtvenik; —amt *n.* molitveni časi, kanonički časi; pjevana misa; —äus m. (Versm.) dugokratka slovka; —biſchof m. biskupski namjestnik (vikar); —buch *n.* popjevnjak, crkvena pjesmarica; —be (gr.) struna, žica; (math.) tetiva; —dometer tetivomjer; —frau kanonisa; —führer m. sborovodja; —gericht *n.* duhovni stol; —geſang m. crkveni pjev; —hemd *n.* kota, kotica; —herr kanonik; —iſt m. sbornik, pjevač (u kazalištu); *v.* —aliſt; (Schlüſſel) pogadjača viljuška; —ographie *f.* krajopis; —rock m. plašt.

Chreſtomathie *f.* izborna čitanka.

Chriſ=am *n.* sveto ulje, krizma; sv. potvrda; pomazanje; —mon *n.* znak križa.

Chriſt kršćanin, hrišćanin; ein Ch. werden pokrstiti se; -abend badnjak, badnji dan (večer); -abend=beſcherung *f.*; Chriſtbaum *m.* božić, božićno, (božje) drvce; —en (in Zuſ.) kršćanski, hrišćanski; —enfeind neprijatelj kršćanâ, krstomrzac; —=heit *f.* kršćanstvo, hrišćanstvo, kršćanluk; —enherz kršćansko srce; —enkind kršćansko diete, kršćanče; —enlehre kašćanski nauk; —enlehr=zeugniß svjedočba o kršćanskom nauku; —enreich kršćansko (hrišć.) carstvo; --enſeele kršćanska (hrišć.) duša; —enthum *n.* kršćanstvo, hrišćanstvo; —enverfolger progonitelj kršćanâ; —enverfolgung pregon kršćanâ (kršćanstva); —envolk *n.* kršteni narod, kršćani (pl.); —feſt božić, narodjenje Isusovo (Hristovo); —geſchenk božić, božićni dar; --in kršćanka, hrišćanka; --kind *n.* mali Isus; —lich kršćanski, hrišćanski; —meſſe, —mette *f.* polnoćnica, polunoćnica, polnoćka; —monat *m.* prosinac; —nacht badnjak, badnji večer; ſchein *m.* prosinačka mladina; prosinački mladj; —us *m.* Isukrst, Krst, Hristos; —uskopf Isusov (Hristov) obraz; —woche *f.* božićna sedmica.

Chrom *n.* mastik; —atiſch *adj.* (v. Farbe) šarovit, šaran; (mus.) poluglasan; —eiſenſtein *m.* manjastovac; —gelb *m.* kromovo žutilo; —grün kromovo zelenilo; —roth kromovo crvenilo; —otographie f. kraskovani svjetlopis; —olitographie *f.* kraskovani kamopis.

Chroni=k *f.* (gr.) ljetopis; —iker, —iſt ljetopisac, vremenoslovac; —iſch povremeni, dugotrajni; ch. Krankheit dugobolja; —ographie f. ljetokaz, ljetopis; --olog *m.* ljetoznanac, ljetoslovar; —ologie f. ljetoslovje, ljetoznanstvo; —ologiſch *adj.* ljetoslovni, redomični; —ometer časomjer; —oſtop m. (sat-) sunčanik; (ura) sunčanica.

Chryſo=beryll m. mliekovica; —lith m. zlatocviet; —pras m. zlatovac.

Chur f. izbor; izborničtvo; --fürſt knez-izbornik; —gelder *plur.* (Brg.) rudarina.

Chy=lus m. mezga; probavina; die Bereitung des Ch. probavljanje; —märe *v.* Chimäre; —mie *v.* Chemie; —mus m. griz.

Ci=bebe f. sušak (*pl.* sušci) suhva, suhvica; morsko grožđje; --cero *f.* (Schrift) vrst štamparskih pismena; —cerone m. (ital.) provodić; (fig.) ljeporečac;

Digitized by Google

—chorie *f.* (bot.) radić; (f. den Kaffee) mrkica; konjogriz, uzlika, vodopija; vodoplav, žućenica; —ciśbea *f.* (it.) namiguša, provijuša; -bav milostnik; -ber *m.* jabukovac, jabukovača; --garre, --garro smotka; --garrenetuiś *n.* smotkovnjak; --garrenfabrik *f.* smotkarnica; garrenkiſte *f.* smotkovnjača; —garrenmacher smotkar; —garrenmacherin smotkarica; —garrenrohr (=ſpitze) smotnik; —garrentaſche *f.* smotkovnjak; —garrenverſchleiß smotkara; —kabe *f.* krieš.

Cinquantin-Mais obrzak, brzac (kukuruz).

Cirk-a *adv.* od prilike, po prilici, oko, okolo, jedno; das macht cirka zehn Rubel biti će do deset rubalja; —el m. krug, okrug; (Periferie) obod; (Linie) okružnica; (Werkz.) šestar, šestilo; (Plaudergeſellſchaft) sielo, posielo, kolo; (Theil d. Provinz) okružje; —ular, —ulare, —ularſchreiben *n.* okružnica, razpis, okolnica; -ular-Reſkript *n.* okružni razpis; —ulation *f.* kolanje, obtjecanje, obtok; (des Geldes) okolovanje, kolanje (novaca); in C. geben razturiti u sviet; —uliren obrediti, zarediti; (v. Gelde) kolati, okolovati; das Blut circulirt krv obtiče, kola; die Fama cirkulirt glasa se; -ulus vitiosus pogrešan dokaz; dokaz u naokolo; —umflex *adj.* zavinut; C. m. kapica, zavinuti naglasak; —ummeridianhöhen *pl.* podnevnički visovi; —umscissus obrezani; --umstantiae *pl.* okolnosti, odnošaji; -us m. jahalište.

Ciſelir-arbeit *f.* vajanina; (Bunzen) čakanovina; —en vajati; (bunzen) čakaniti.

Ciſterne *f.* daždjavac, nakapnica, gustjerna, bisterna, čatruja; počuo; (v. Waſſer) kapnica, kišnica.

Cit-abelle *f.* tvrdjava; —at *n.* navodak, pozivak; —ation *f.* poziv, doziv, dozivnica; izrok; zakaz; navod; —é *f.* (franc.) grad (stari); —iren (vorladen) dozvati, pozvati, dozivati (koga pred koga); ein Geſetz c. navesti, navoditi zakon; ein Geſetz c. (ſich darauf berufen) pozvati se na zakon; —iſſime *adv.* brže bolje; —trin žutac; —rone *f.* četrun, citrona, bergamotka; —ronenfarb, —citronenfarbig *adj.* četrunast; —ronenfleiſch *n.* četrunova mekač; —ronengarten četrunište, citronik; —händler četrunar, citronar; —ronenholz četrunovina, citronovina; —ronenkraut limunika; —ronenpreſſe prociep; —ronenſäure četrunčina, citrončina; —ronenkrank četrunovac, citronovac.

Civil *adj.* gradjanski; (v. Sitten) uljudan; (erzogen) otesan, obtesan, obrazovan; causa civilis gradjanska parnica; -codex gradjanski zakonik; —gerichtsverfahren *n.* gradjanski postupovnik; —iſation *f.* uljudba; pitomljenje; (Kultur) prosvjeta; (Education) obrazovanost, izobraženost; —iſte *f.* dvorovina; (plata vladarskomu dvoru); —rechtlich *adj.* gradjanskopravni; —verdienſtorden m. red za gradjanske zasluge; —verfahren *n.* gradjanski postupak.

Clar-voyant *v.* Hellſeher; —iſikation *f.* bistrenje, razbistra; prociedjenje; razjašnjenje; ubaviest o čem; —inette *f.* sopjela; —inetiſt m. sopjelar; —iren cariniti, ocariniti (teret na brodu).

Claſſ-e *f.* (Flotte) brodovlje; (von Perſon) vrsta; (Stand) stalež; (Kurs in d. Schule) razred; (Note) red; —en (in Zuſ.) razredni; —enbuch *n.* razrednjak; --eneintheilung *f.* razredba, vrsta-

Digitized by Google

nje; --enhandlung *f.* jednovrstna trgovina; —enlehrer razrednik; —enmäßig *adj.* razredan; =en Stempel biljeg po razredu; —enname m. ime reda; —icität *f.* uzoritost, izućnost; —ificiren vrstati, redjati, razrediti, odsuditi red, presudjivat o razredbi; —ifikation *f.* vrstanje, razredjivanje, razredba; (der (Schüler) presudjivanje o redovih; (Katalog der C.) razrednica; —ifer izućnik, uzorit pisac; --iſch *adj.* uzorit, izući, izvrstan.

Clauſe *f.* pećina; (im Kloſter) stanica; —ſel uslovka; uvjetka; završetak; zaporka; —ſur *f.* zatvor; zapor; (i. Kloſt.) zabrana, klauzura.

Clavecés *pl.* tipke; —iatur *f.* tipalo; —ier *n.* glasovir; —iermacher glasovirar; —iermeiſter m. glasovirnik; —is m. ključ, ključić; (mus.) znak; (vom Pianoforte) glasovi ključ, ugadjalo; (vom mechan. Inſtrum.) izvijač, odvrtka; (a. d. Mauer) sapinjač, vez zida; (v. Zapfen) zapipak; (v. Flaute) epkalo; engliſche C. zubne kliešte, vadizub; (Ziffer) tajni zub; falſche C. (Nachſchlüſſel) odpirač.

Clavtonie (bot.) bataljka.

Clepſibra *f.* vodeni, pješćani dobnjak.

Clerikal *adj.* duhovni, duhovnički, svećenički; —at *n.* duhovnički stalež, duhovništvo; duhovničko sjemenište; —ker duhovnik; duhovnički pitomac; (d. Ortod.) žakan; —ſei *f.* svećenstvo.

Cliens *m.* (d. d. Römern) branjenik, štićenik; pristalac, sljedbenik, pristaša; —ma *n.* podneblje; predjel; —matiſche Periode *f.* ženski odcviet; —matiſch *adj.* podnebni; —que *f.* svojta; (verächtlich) bagra; saveznici sa zlom svrhom; —vus m. (med.) ostrvak, obrvnak, rebar.

Cloate *f.* provaža, odtoka; rov.

Clubb *m.* skùp, shod, sastanak, shodište; —iſt *m.* skupar, shodar; —locale *n.* skupište, shodište.

Co=adjutor m. pomoćnik; —alition *f.* savez; —arktation stega, spoj; --chenille *f.* crvićina; --chenillenfärbig crvičast; —chenillenpflanze skerletnjak; —da završetak; —de, Codex m. stari rukopis; zakonik; —dicill *n.* zapisje; oporučak; dodatak k oporuci; tumačenje; —effeur, —iffeur *m.* (fr.) (kosfér) nakitnik; —effüre *f.* nakit glave, uborka; —efficient sbrojnik; —elibat *n.* bezbračje; —eur (kör) (in der franzöſiſchen Karte) srce; —etannus vršnjak, premac; -gnition poznanje; ubaviest, znanje; (geſ.) presudba; —gnosciren izpitivati, istraživati; —härenz, —häſion spojnost; —horte *f.* četa; —inſpector sunadzornik; —inſpiciren zajedno nadgledati; -itus sulog, prileg, obaspanje; einen C. ausüben oblježati žensku, leći s djevojkom; obaspati djevojku; --lorbe *f.* ružica, znakovica; —lon m. zapredak, predivka, kožurak, čahura; —losbaum obični kokosnjak; —libri m. medosas; —lit *f.* zavijanje u trbuhu, matrun, kolika; —lateral=Verwandte *v.* Seitenverwandte; —lationiren uzporediti, sravniti; (d. Eſſen) poreveniti se; —lationirung *f.* uzporeda, uzporedjivanje; --lationsgebühr *f.* uzporednina; --lator m. crkveni zaštitnik, podielitelj; —laudation *f.* zaobrenje, pohvala, pohvalba.; —laudiren pohvaliti, odobriti; --legem. sudrug; —legialbezirk=Strafgericht *n.* sborni kotarski kazneni sud; --legialiſch *adj.* sborni; (amtsbrüderlich) sudružki; *adv.* sborno, u sboru; —legia *n. pl.*

Digitized by Google

školska predavanja; —llegial m. pitomac hraniliŝta; —llegienkirche *f.* sborna crkva; —llegialgeld *n.* učionarina, školarina, predavarina; polazarina; —llegium *n.* sbor; sudiŝte; učiliŝte; (Vorlesung) predavanje; --llekta *f.* sabiranje milostinje; poplata; prinosak; podarje; namet; (kirchl.) molba, prosba; —llektanea *pl.* sbirka rukopisna; —llektant m. berač, pobirač, sabirač; (v. Steuern) poreznik; —llekteur *v.* Lottocollecteur; --llektion *f.* sbirka; —llektiren sabirati; —llektiv zadružni; —llectivum (gram.) skupno ime, skupnik; —llektivperſon *f.* skup; —llet *n.* ovratnik; pasac; einen beim C. nehmen uhvatiti koga za grlo; za šijak; ščepati koga; —llibiren subijati se, srazivati se, sudriti se, udariti jedno o drugo; —llier *n.* ogrlica, ogrljaj; --llision *f.* suraz, sudar, stuk, skos; spor; (v. Pflichten) sukob, sraz dužnosti; mit jemand in C. kommen s kim se zavaditi; in C. gerathen sraziti se, stuknuti, skositi se; —llisionsfall subojni, sarazni slučaj; im C—e ako se srazuju, suzbijaju; —llo *n.* truba, (kaufm.) denjak, butura, bala, tovarak, (v. d. Flaſche) grlac, grlić; (v. Fuß) priegib u noge; (am Körper) vrat; (v. Gebirg) vrhunac; —lon *n.* čmar, kulin; —lloquium *n.* izpitni razgovor; —lonel m. stupić; (mil.) pukovnik; —lonialhandel m. prekomorska trgovina; —lonialwaare *f.* prekomorska roba; —llonie *f.* naselina, naseoba, naseobina; težačtina, kmetija; (Kontrakt d. C.) kmetska pogodba; —lonisiren naseljivati, naseliti; —lonist m. naselac, naseonik; -lonnade *f.* stupovlje; stupoviŝte; —lonne *f.* stup, stub; (fig.) podpor; (mil.) stub, stupac; in C. stubno; (Spaltſeite) stupac, stranica; (für die Meilen) miljar, miljokaz; (im Rückgrat) hrbtenica, kičma, grbača; Kontrakt der C. vrst družtvena ugovora za pomorske podhvate; —loquinte *f.* gorka tikva; —loratur *f.* (mus.) umjetno mienjanje glasa, zvuka; slievanje zvuka; kićenje pjeva; —loriren krasati, kraskati, mastiti, šarati, pisati; (ins rothe) ocrveniti, krasati u crveno; (verſchiedenartig) šarati; (fig.) zamazati, zamazivati, zabašuriti; —lorirt *adj.* kraskan, krasovan, kraskovan, manjast; pisan, našaran; omašćen; -lorit *n.* krasa, kraska; mastilo; šar; (fig.) izlika; vid; (d. Schriften) način prikazivanja; predstavljanja; —loriſt m. kraskar, mastioničar; ein guter C. slikar; —loß m. gromula, gorostasina; (fig.) velikan, orijaš; —lossal *adj.* gromoran, gorostasan; ogroman; —lporteur m. (fr.) knjižarski raznosilac; torbar; pokućar; sitničar u malo; (verächtlich) skitnica, klatež, mutnja, tucak; —lumne *f. v.* Columne; —lumnaliter *dav.* uzporedo, naporedo, u dva stupca; —lumnentitel nadpis svake tiskane strane.

Com=bination *f.* sastavljanje, uzruba, sastavljaj; (chem.) slučenina; (Min.) složaj; (Vermuthung) slutnja; —binationsgabe predomisavnost, predomišljatost; -biniren predomišljati se; udvojiti; udružiti, složiti; Heere c. družiti vojsku; uglaviti, riešiti; ſich c. pogoditi se o čem, slagati se, podudarati se; (chem.) slučiti se; c—t (mil.) *adj.* sdružen; —et *m.* repatica, repača; —itat *n.* pratnja; (Geſpannſchaft) županija; —itats (in Zuſ.) županijski; —itatsamt županijski ured; —itatsbeamte županijski

Digitized by Google

činovnik ; —itatsbehörde županijska oblast; —itatsdienſt županijska služba; —itatsgericht županijski sud; županijska sudbena stolica; —itatshaus županijska kuća; —itatsverſammlung (große) (velika) županijska skupština (veliko županijsko središte); -ité *n.* odbor; -itien *pl.* narodni sabor; —itive *f.* propratnica; pratnja; svita, povorka; (einer der C.) pratilac.

Command=ant m. zapovjednik; (Armeecorpsc.) vojvoda; —atur *f.* zapovjednički stan; —beur zapovjednik; —eurkreuz *n.* poveliteljski krst; —iren zapoviedati, ravnati, upravljati, vladati; einen wohin c. odrediti koga kamo; —irende m. zapovjednik, zapovjedalac; —irt *adj.* odredjen; —irung *f.* odredjaj, poveljaj; —itair m. družtveni (tajni) učestnik; -ite *f.* ostava, poklad; dielnično družtvo; naručište; —o *n.* zapovjed, zapovjest; odredba; naredba; (Militaire) vojno zapovjedničtvo; auf C. gehen na naslanstvo polaziti; (auf der Muſt.) povik; —oſtab m. zapovjedničko žezlo; —owort *n.* poveljaj.

Comm=ende *f.* crkvenština; —entar *n.* tumačnik; razjašnja; razjašnjenje, tumačenje; —entator m. tumač, tumačitelj; —entiren tumačiti; —enthur *m.* povelitelj; —ercе, —erz *n.* trgovina, promet, obćenje, posao; *v.* Dreimgeſellſchaft; —erz=Kollegium *n.* trgovinsko vieće; —erzial (in Zuſ.) trgovinski, trgovački; —illitonen *pl.* (mil.) vojni druzi, suvojnici; (fig.) (in Gefahr) drugari; (coll.) družba; —is m. trgovački pomoćnik (djetić); —is voyageur m. trgovački poslanik; (Arbeit) musivno djelo; uklada; —iß *adj.* vojnički; —iſſair m. povjerenik; —iſſariat *n.* povjereničtvo; —ißbrod *n.* profunt, vojnički kruh; —iſſion *f.* povjerenstvo; (Auftrag) naredba; naručba, naručak, naručbina; —iſſionaliter *adv.* etwas erheben po povjerenstvu što izvidjeti; —iſſionär m. naručevnik, opravnik; —iſſioniren naručiti što komu po komu; —iſſionsakten *plur.* povjerenstveni spisi; —iſſionsartikel m. —gut, --waare *f.* naručevina, povjerovina; povjerena roba; —iſſionsbuch naručbenik; —iſſionsbrief m. naručbenica; —iſſionsbureau *n.* naručionica, naručište; --iſſionskonto m. naručevni račun; —iſſionsgebühr *f.* naručevnina; —iſſionsgeſchäft *n.* —handel m. naručevna trgovina; —iſſionsglied *n.* član povjerenstva; —iſſionskoſten *pl.* povjerenstveni trošak; —iſſionskoſten=Vorſchuß m. predujam, predplata na povjerenstveni trošak; —iſſionsverlag m. povjerovno skladište, naručevno skladište; —iſſionswechſel m. naručevna mjenica; —ißſchuhe *pl.* vojnička obuća; —ittent m. naručitelj, povjeritelj; —ittiren naručiti, povjeriti; —obe *adj.* lastan, lagodan; (v. Zeit) udoban; (Raum) prostran; (Kleid) oplovit; ein c. Menſch lastan, uzuran čovjek; (faul) lipov; —obe *f.* ormar; —otion *v.* Bewegung; —unal (in Zuſ.) obćinski; —une *f.* obćina; —unikant m. pričestnik; —unikat *n.* dostavak, priobćeno pismo; -unikation *f.* obćenje, sveza; (Zu- und Ausgänge) put; ulazi i izlazi; (v. Krankh.) priljepčivost; (Zutritt) pristup; (Mittheilung) sobćivanje, priobćivanje; obznana; (Mittel) obćilo; —unikations= (in Zuſ.) skapčajući; —unikationsgallerie *f.* skapčajući

Digitized by Google

podkop; —unikationsrohr *n.* javilo; —unikativ *adj.* priobćiv, sobćit, sobćujući; (kontagiös) priljepčiv; —uniciren udieliti, podieliti; (zur Nachricht) sobćiti, priobćiti, doglasiti; (schriftlich) javiti; (Theilnehmer sein) dioničtvovati, biti učestnik; obćiti; povjeriti; (eine Krankheit c.) dobaviti koga kakve bolesti; zwei Zimmer communiciren ulaz je s jedne sobe u drugu; (theol.) pričestiti, prišešćivati; sich c. pričestiti se, srediti se; (von Krankh.) hvatati se, priljepčati; —union *f.* dioničtvo, učestvovanje; pričest, prišešćenje; (der Heiligen) obćina, obćinstvo; —unismus m. zadrugarstvo; —unist obćinar, obćanin; zadrugar; —unität *f.* obćina; —unitäts (in Zus.) obćinski.

Com-pagnie *f.* satnija; (Handels) družba, družtvo, družina; in C. u družtvu; in C. treten udružiti se s kim; C. (in Zus.) satnijski; družtveni, zadružni; —pagnon *m.* drug, drugar; --paration *f.* sravnjivanje; -parativ *adj.* sravnujući; (gram.) srednji ili drugi stupanj; *adv.* sravniv; prema čemu; sproču česa; —pariren sravniti, sravnjivati; (jur.) doći na sud; (gram.) stupnjevati; jačati; (sich zeigen) pojaviti se, pojavljivati se; pokazati se; (unverhofft) bahnuti; (in die Welt) izaći na sviet; (ausgezeichnen) odlikovati se; -paß *m.* sjevernica; —paßnadel *f.* sjevernica-igla; —pendiös *adj.* jezgrovit, skraćen; —pendium *n.* jezgra, izvadak, izvod; —pensation *f.* prieboj; naknada štete; odšteta; uzdarje, obdarje; nagrada; —petent *adj.* vlastan; spadajući na koga, pristojan; c—er Richter nadležan sudac; (Mitwerber) natjecatelj, takmac; suprosac, prositelj; —petenz f. vlast, područnost; (jur.) nadležnost; natjecanje; pristojnost; (Taxe) pristojbina; —petiren dostojati se koga; naliegati; *v.* sich bewerben; —pilat pokupština, pokup; —pilation *f.* pokup, pokupnja; —pilator *m.* pokupljar; —plet podpun; svršen; (Mensch) odrasao čovjek; —pletiren podpuniti, podpunjivati; —plex *m.* ukup; spoj; sadržaj; in C. skupa, sgolja; —plexion *f.* tjelesna narav, ćud; (schwache C.) slabe gradje; (v. schöner C.) liepa struka; —plicirt *adjec.* zamršen, zapleten; —e Krankheit zapletena bolest; —pliment *n.* naklon, poklon; (Lob) pohvala; (Artigkeit) udvornost; ohne C. bez okolišanja; —plimentario (it.) trgovački povlašćenik; —plot *n.* kovarstvo, urota, zavjera, skletva; dogovor; —plottschifter m. začetnik zavjere; —ponireu sastavljati, izmisliti, sastaviti; izmišljati, izumiti; (mus.) skladati; (Buch) napisati; (in Typ.) složiti, slagati; sich c. poravnati se, nagoditi se; —ponist m. skladalac, skladatelj, glasbotvorac; --portabel *adj.* uputan, umjestan, pristojan; —position *f.* sastav; (Metallgemisch) slitina; (mus.) skladba; glasbotvor; --positionslehre *f.* skladbouka; —possessor m. suposjednik; —postdünger m. mješanac gnoj; —preß *adj.* stišnjen, tiesan, stegnut, stisnut; —presse *f.* presomitka: —pression *f.* sabijanje; —primaria *f.* suprvica; —primario m. suprvac; —primiren stisnuti, sabiti, sbijati u ...; tlačiti, tištati; (fig.) obuzdati, zauzdavati; —probation *f.* odobrenje; —promiß m. pristatak; —promittiren pristati na čiji sud; sich c. zaplesti se u što; osramotiti se; --ptabel *adj.* odgovoran; --pta-

Digitized by Google

bilität *f.* računstvo; računska odgovornost; dužnost polagati račune; —ptant *adj.* (bar) u gotovu, plaćanje gotovinom; per C. za gotovinu; (geg. Wechſel) na mjenicu; —ptoir, Comtoir (gewöhnlich Kontor) *n.* pisara, poslovnica; poslovište; (Verſammlungsort) trgovačka sbornica; —putation *f.* prebitak, prieboj; putiren prebiti jedno za drugo; —teſſe (fr.) grofinja, grofica; —thur povelitelj.

Conkav *adj.* jamast, dubčast, duban; —ität *f.* jamost, dubčatost, šupljina; —ſpiegel dubno zrcalo.

Conce=biren dopustiti, dopuštati; dozvoliti; (Gnade uſw.) podieliti; —ntor m. (mus.) suglasje, sklad glasova ili zvuka; —ntös *adj.* milosladan; —ntration *f.* okup; (Verbichtung) gušćenje; (v. Alkohol) žešćenje; —ntriren okupiti, sabiti; (verdichten) sgustiti, ugustiti; (Säure) užestiti; —ntrirtes Heer vojska na okupu; —ntrirte Säure žestoka kiselina; ſich c. zadubiti se u što; c. in ſich posakupiti, prisakupiti misli; —ntrirungspunkt m. središte; —ntriſch susredan; —ntricität susrednost; —piſt m. perovodja; —pt *n.* zamet; (Gedanken) pomisao; primisalje; (Spitzfindigkeit) dosjet; (Stiche) nacrt; (Aufſatz) sastavak; (Geſchäftsfach) perovodstvo; aus dem C. kommen saći s puta; zabuniti se; einem das C. verrücken pomesti koga u računu; —ption *f.* začeće, zanos; (fig.) pomisao; —ptpapier *n.* prosta hartija; —ptsabjunkt m. perovodni pristav; —ptſach *n.* perovodstvo, perovodna struka; —rt *n.* (Einklang der Stimmen und Inſtrumente) suglasba; (fig.) dogovor; (Muſikunterhalt.) sielo, posielo; glasbena zabava; besjeda; *de concert* skladno, jednoglasno; *c. spirituel* duhovna suglasba, u kojoj se nesvira ništa svjetovna; —rtgeber prireditelj posiela, sieloredja; —rtant, —rtiſt glasbenik, svirač, pjevač; —rtiren odrediti, narediti, prirediti; (verabreden) ugovarati se, sročiti se o čem, ugovarati što; (mus.) natjecati se glasbom; dati sielo, besjedu, glasbenu zabavu; —rtirend *adv.* utrkmice; —rtmeiſter *m.* suglasbar, ravnatelj suglasbe, posiela; —ſſion *f.* dopust, dozvoljenje, dozvola; —ſſionär polučilac milosti ili kakve povlastice; —ſſioniren dopustiti; podieliti.

Conch=ilien *pl.* školjke, čašinke. ljušture; —iti *pl.* ljušturnjaci; —iliologie ljušturoslovje; —oide *f.* (mat.) Muſchellinie ljušturnica.

Conci=linm *n.* skupština; crkveni sabor; sudište sveučilištno; *c. academicum* sveučilištno vieće, sudište; —liabulum saborište; protizakonito vieće, krivi sabor; —pient v. Concepiſt; —piren (med.) začeti, začinjati; (begreifen) umom shvatiti, doseći; izumiti; (verfaſſen) napisati, sastaviti.

Concl=ave *n.* papinsko izborište; —avio m. (it.) potajnica (soba); —ubiren završiti, dovršiti, dočeti, dokončati; odlučiti, zaključiti; (v. Waffenſt.) ugovoriti primirje; (v. Fremden) uglaviti, utvrditi mir; (folgern) vaditi, izvoditi što odakle; —uſiv *adj.* podoban za odluku; —uſional m. zaglavnica; zaglavni spis; —uſum zaključ, zaključak, zaključaj, zaglavak, zaglava; (geſ.) odluka; (Folgerung) izvodak, sljedstvo.

Conde=mnation *v.* Verurtheilung; -miniren *v.* obsuditi; -nſation *f.* sgusnuće, gušćenje, guštenje;

Digitized by Google

—nſator m. gustilo, —nſiren gustiti, ugustiti, sgustiti.

Condi=tion *f.* uvjet, pogodba, uslovje; ugovor, dogovor; (Dienſt) služba, stalež, stališ; (Beſchaffenheit) stanje; (Natur der Dinge) sudbina; mit der C. pod uvjet, uvjetno; ohne C. bezuvjetno; unter ſchwerer C. pod težke uvjete; —tionell *adj.* uvjetan; —tioniren uvjetovati; (dienen) djetićevati; služiti; —tionirt *adj.* wohl c. dobroga ponašanja, vladanja; —tor m. slastičar; —torei *f.* slastičarnica.

Condo=lenz *f.* žaljenje, tužba, žaoba; —lenzſchreiben *n.* sažalnica; —liren žaliti, sažaliti.

Condu=it *f.* vladanje, ponašanje; —itliſte *f.* označnica; oznakovnik; bilježka, svjedočba o vladanju; —t m. pratnja; sprovod; —teur poštovodja; vodj, vodac; —tor vodilo; (elektriſcher) munjovod, munjoteg.

Conf=ect *n.* sladkiš, zaslada; slastice, slastičarije; v. Obſt) voćna poslast; zasladoreno ili začinjeno voće; —erenz *f.* sravnjivanje; dogovor; sastanak; viećanje; (polit.) vieća; —eriren sravniti, viećati; podieliti, dati (službu); —eſſion priznanje, priznaja; spoznanje; (theol.) izpovjedanje; izpovied, izpoviest, (f.); (Quittung) primka; (Relig.=Lehre) vjero-izpovied; —eſſionär izpoviednik, spoviednik, duhovni otac; —ident *m.* uzdanik, iskreni prijatelj, srdačni drug; —identiell *adj.* uzdan, pouzdan; odprt, iskren; —iniren omedjati, ohumčati, ograničiti; odpraviti, odaslati; prognati; graničiti, medjašiti (s kim); zatvoriti se; samotovati; biti u kućnom zatvoru; —irmation f. potvrdjivanje, potvrda; zasvjedočenje, posvjedočenje; (theol.) sveta potvrda, krizmanje, krizma, berma; —irmiren potvrditi, potvrdjivati; (theol.) krizmati; —iſkation *f.* zagloba, globa, ublagarenje, zaplienjenje; -iſciren zaglobiti, ublagajniti, ublagariti, plienjati za državu; —liſt *m.* hrva, hrvanje; borba, prepirka, zavada, zavadica, tjeranka; suraz, suboj; (pol.) razmirica; in C. gerathen skosnuti se, zavaditi se; —öberation f. savez, suvez; —öberiren sklopiti savez; —öberirte m. und f. saveznik, saveznica; —orm *adj.* sličan, podoban; shodan; (v. Schrift) točan prepis; —ormiren vide anbequemen; —raternifiren pobratiti se; —rontation f. suočitba, suočivanje, suočba; *v.* Gegenſtellung; (Ort) sravniliſte; —frontiren suočiti; sravniti, usporediti, sravnjivati jedno s drugim; —undiren pomesti, pomunjati; smesti, zabuniti; poremetiti; —us *adj.* smeten, pometen; zamršen; pobrkan, poremećen; (mus.) nejasan, mukao; ein c. Kopf smetenko, smušenjak, smetenjak; -uſion smeća, smetnja, pometnja, poremet, zabuna; smetenost; (v. Sachen) darmar; (v. Perſonen) vreva; was für eine C. kakov li metež; --utabel *adj.* oprovrživ; --utation *f.* oprovrg; oprovrgnuće, oprovrgavanje; —utator m. oprovrgavala.

Cong=eſtion f. navala (krvi); —glomerat *m.* gromača; —lutiniren sliepiti, sljepljivati; —regation f. skupština; (theol.) skup, bratovština; papinski sud; —reß *m.* sastanak, sbor; einen C. halten sastati se, sborovati; —rua f. (duhovnička) plaća, bir; popovina; (v. Pfarrer) župnikovina, župnički dohodci; (der Lehrer) učevina; (im Allg.) porežtina; —ruent *apj.* skladan;

Digitized by Google

sukladan, takmen; —ruenz *f.* skladnost; takmenost.

Conj=ektur *f.* nagadjanje; —ugal *v.* ehelich; —ugation *f.* sprega, sprezanje; —ugiren (Ochſen) upreći, spreći; (gram.) sprezati; —unktion *f.* veznik; --unktur *f.* (gewöhnlich *pl.* —ren) kob, odnošaji, prigoda, sgoda; -urant *m.* urotnik.

Conkord=anz *f.* sudaranje, podudaranje; (mus.) skladnost, suglasje; (gram.) slaganje, sloga, (Prinzip) načelo suglasja; --iren uzporediti, primjeriti, sravniti; slagati se, skladati se; sudarati se; nagoditi se, poravnati se.

Concret *adj.* slučen, tvaran; in c. tvarno; C. (phyl.) predstave istoga predmeta.

Conku=binat *n.* priležničtvo, suložničtvo; hotničtvo; —bine *f.* hotnica, priležnica, suložnica; —piscenz *f.* popašnost, pohot, požuda, putena želja.

Conkur=rent natjecatelj; natjecalac, suprosac; —renz *f.* natjecanje; pomoć, prinesak; nakup, naloga, nagomilanje, mnoštvo; —renzbeitrag *m.* prilog, prinesak; —renzprotokoll *n.* dražbeni, ličbeni zapisnik; —riren natjecati se; (v. Waaren) nakupiti se, nagomilati se, steći se, stiecati se; —s *m.* (Dienſtk.) natječaj; (Gläubiger.) stečaj; C. eröffnen objaviti stečaj; razpisati natječaj (o čem); C. (in Zuſ.) natječajni; stečajni; —ausſchreibung f. razpis natječaja.

Con=nexion f. sveza; poznanstvo; (im Geſpräche) sklad, sputnost (f.); ohne C. nesputno; —junguinität f. srodstvo, rodjačtvo, rod po krvi; (Grad der C.) koljeno po krvi.

Conſ=cribiren popisati, popisivati; —cription *f.* popisivanje, popis; novačenje, kupljenje novaka; --criptions= (in Zuſ.) popisni; —criptionsbogen (=liſte) *m.* popisnica; —riptionsprotokoll *n.* popisnik; —ecration *f.* posveta, posvećivanje, posvećenje; (Worte der C.) presvete rieči; (der Kirche) svećenje, osvećivanje; —ecriren svetiti, posvetiti, posvećivati; (eine Kirche) osvetiti, osvećivati; (widmen) posvetiti komu što; (einen König) pomazati za kralja; proslaviti; ſich c. posvetiti se; (dem geiſtl. Stande) otići u svećenike; —ecution f. postignuće; —ekutiv *adj.* potonji; —eil *n.* vieće; —ens *m.* privolja; —entiren privoliti; —equent *adj.* dosljedan; —equenz f. dosljednost; sljedica, posljedica, posljedak, sljedstvo; izvodak, zaključak; per C. dakle, dosljedno, sljedovno; in C. usljed (toga); —ervateur *m.* glavni šumar; —ervation *f.* uzdržavanje; --ervationsbrillen *f. pl.* čuvaće očali; --ervativ *adj.* uzdržni; --ervative Partei umjerena stranka, zadržnjačka stranka; —ervativer zadržnjak; (im relig.) starovjerac; —ervatorium *n.* glasbeno veliko učilište; —erviren udržati, uzdržati, održati; učuvati, sačuvati; Deus eum conservet! Bog ga podrži! Bog ga poživio! ſich c. čuvati se, hraniti se; obstojati, potrajati; (v. Obſt) voće se drži; —eſſus *m.* sastanak, sjednica; skup, skupština.

Conſi=derabel *adj.* znatan, znamenit; odličan, vidjen, ugledan, gledan; —deration *f.* razmišljanje, promatranje; obzir; nach der reifen C. prosudiv pomnjivo; —guation *f.* naznaka, naznačivanje; (Ausweis) izkaz; *v.* Aufzeichnung; —gniren die Akten naznačiti spise; (beſiegeln) zapečatiti; die Truppen c. okupiti čete; *v.* aufzeichnen; -lium

Digitized by Google

m. svjet, savjet; mnenje; upuť; odluka, naum; vieće; (Kriegsc.) ratni ili vojni sud; C. halten učiniti vieće; ſitzen im C. vjećnikovati; (Ort) viećnica; c. abeundi (auf Univerſitäten) tajni izgon; —iſtent adj. čvrst, jak; gust; (das Dichte) gustiš; (dauerhaft) potrajan, dugovit, dugovječan; —iſtenz f. čvrstoća; jedrost; jakost; gustina, gustoća; potrajnost, obstanak; dugovječnost; —ſtorial (in Zuſ.) duhovnoga stola; —C.-rath m. prisjednik duh. stola; —ſtorium n. duhovni stol.

Conſo-lation f. utjeh, utjeha; —le f. stolić pod zrcalom; podstavka; —lidation f. učvrst; učvršćivanje, potvrdjivanje; (Sicherung) osjeguranje; —lidiren očvrstiti, utvrditi; (eine Schuld) osjegurati dug; —liren utješiti,umiriti; -nant m. suglasnik; suglasac, neglasac; adj. suglasan; udesan; -nanz suglasje; podudarenje, sloga; —rten suprug, supruga, muž i žena; drug, drugarica, dionik; (Cauf.) družba; (jur.) suparnici, parci.

Conſpirat-eur m. urotnik; —ion f. urota, okletva.

Conſt-abler m. topnik, puškar; (in England) redar; —atiren utvrditi, potvrditi; pod istinu što kazati; die Fähigkeit einer Perſon c. dokazati čiju sposobnost; (jur.) dokazati, ustanoviti, kako se je što dogodilo; —ellation f. zviezdje, stanje zviezda; (fig.) kob; —ituante f. ustavotvorni sabor; —ituent m. izpitnik; v. Vollmachtgeber; —ituiren ustanoviti, postaviti; eine Geſellſchaft c. složiti, sastaviti, osnovati družtvo; (ordnen) urediti, dati ustav; (verhören) saslušati; —ituirender Reichstag ustavodajni sabor; ein Gericht c. urediti sud; —ituirung f. einer Gemeinde uredjenje občine; —itut m. saslušanik, saslušanac; saslušak; —itution f. (državni) ustav; (Körperbau) sastav tiela, tjelesna narav; ein Menſch von ſchwacher C. čovjek slaba tiela; (v. Körperſchaft) ustanova —itutionell adj. ustavan; —itutionswidrig adj. protuustavan; —riction f. stega; —ringentia pl. stezala; —ringiren stezati; —ruction f. gradja, gradnja; (gram.) sastav, skladnja; —ruiren sagraditi, graditi, sastaviti.

Conſu-bſtantialität f. istosućnost; —bſtantion f. subitnost; —l m. načelnik vieća (u starih Rimljana), glava države (u franz. skupnovladi); vjećnik, prisjednik vieća; član redarstvene gradske oblasti; trgovački ovlašteni sudac i nadzornik na tržištu; zaklonik, konsul; —lat n. čast i poslovnica zaklonikova; zaklonsko; c- (in Zuſ.) zaklonički, konsularni; —lent m. odvjetnik; savjetnik; -liren tražiti, iskati savieta u koga; --lation f. viećanje; vieća; -liren viećati; —lum m. savjet; medicum c. ljećničko mnenje; Advocats-c odvjetničko pismo; —ment m. trošilac; razsipnik; razsulović; —miren trošiti, potrošiti; tratiti, potratiti, poharčiti, prošuškati (im Spiele) zaigrati; (eſſen) jesti, izjesti; (mit Feuer) sagoriti, izpaliti, izgorjeti; razsuti, uništiti; (die Zeit) taman gubiti vrieme; ſich c. opadati, ološati, osušiti se; pojedati se; čeznuti, ginuti za čim; (mit ſchwerer Arbeit) iztrgati se; —mo n. potroš, potrošak, potrošba; izder, iznos; --mtionsartikel m. potrošna stvar; —mtion f. trošnja, trošitba; —mo-Accis, mo-Steuer potrošnina, potrošarina.

Digitized by Google

Cont=akt *v.* m. Berührung; -agiös adj. kužan, žarazan, priljepčiv; —agium *n.* okuživanje, zaraza; priljepčiva ili kužna bolest; pošast (f.); (fig.) opakost; contant *v.* comptant; —ent *adj.* zadovoljan; —erfei *v.* Abbild.; —ext *m.* sveza (riečî); —inent *n.* kopno, suho, suha zemlja; —inental *adj.* kopneni; (Tugend) dobrinja, kriepost; (Benehmen) ponašanje; vladanje; (Enthaltung) ustručnost, uzprežnost; —ingent *n.* dopadak, pripadak, pripad, dotični diel; *adj.* slučajan, namjeran; —inuation *f.* nastavljanje; produživanje; nastava, produž (f.); (die Sache selbst) nastavak, produžina; —inu=ell, (=irlich) *adj.* neprestan, postojan.

Conto *n.* račun; ciena; à C. schreiben u račun pisati, uračunati; auf mein C. na moj račun, na moj rovaš; —C. corrente tekući račun; —C. separato osebnički, osebiti račun; —buch *n.* računjak; —r *v.* Comptoir; —rist *m.* trgovački pisar; —ur f. ocrt, nacrt.

Contra=baß *m.* gudno; drugi krupnjak (glas); —kt *m.* ugovor, pogodba; c. *adj.* sgrčen; c. werden sgrčiti se; —ctur f. uzma, sgrčenost; —diciren protusloviti; —hent *m.* ugovornik, pogodnik; —hiren pogoditi se, pogadjati se; ugovoriti, ugovarati; —ir (fr.) (kontrer) *adj.* protivan, suprotivan, suprotan; au contraire suprotivno, sprotno, usuprot; dapače; —mandiren poreći (zapovjed); —mandirung des Wechsels poreka mjenice; —ordre f. poreka; c. geben poreći zapopjed, nalog; —poniren protustaviti; staviti prama čemu; (Gründe) braniti se do tužbe; (kaufm.) *v.* abschreiben; —position f. upor, opreka, proturiek; —protest *m.* protuprosvjed; —punkt *m.* skladbouka, kontrapunkt; —signatur f. nuz podpis; —signiren nuz podpisati; —st *m.* razpra, priepor; takmenje; razraz, neprilika; —stiren priečkati se.

Contre=admiral *m.* pomorski podvojvoda; —band *adj.* zabranjen; —bande f. kriomčarenje; zabranjevina; kriomštína; eine Waare c. machen oteti zabranjevinu; —bandier *m.* kriomčar, kriomičar; -mine f. protukop; sprotni podkop; (fig.) protivna varka; -miniren kopati proti podkopu; (fig.) varku varkom uzbiti; —revolution *f.* protuprievrat; —signal *n.* znak, biljeg, obilježje; naviest; dokaz; —tanz *m.* protuples.

Contribu=ent *m.* porezaš, porezovnik; —iren porezovati, plaćati porez; —tion *f.* prinos, prispjevak; porez, poreza.

Control (in Zus.) prigledničkі; prigledni; —e *f.* prigled, prigledba; —eur, --or *m.* priglednik; --iren prigledati; nadzirati; —pflichtig *adj.* pod prigledbom, podvržen prigledbi; —wesen *n.* prigledstvo.

Controverse *f.* razpra, prepirka; (Punkt d. C.) preporka; (Prozeß) pra, parba, parnica.

Contu=maz *f.* ogluha, okornost, upornost; (Quarantaine) lazaret, kontumacija; (Cordon) stega, kordun; C. halten sjediti u lazaretu; —maziren osuditi s ogluhe; —mazpaß *m.* lazaretska putovnica; —mazurtheil *n.* presuda s ogluhe; —sion *f.* stučka, naboj, natuk, ubiotina, omečina.

Conven=abel *adj.* priličan, pristojan; sgodan; probitačan; —ienz *f.* pristojnost, uljudnost; razmjerje; odnošaj; —iren sastati se, sabrati se, sastajati se; posjetiti; (v. Gedanken) složiti se,

Digitized by Google

slagati se, sudarati se; prijati; hasniti; pogoditi se s kim; pristojati se; das c-irt mir nicht to me neide; toga mi stališ nedopušta; —t *n.* skup, okup, skupština, sabor; samostan; —tiel *n.* tajna skupština; —tion *f.* dogovor, ugovor; —tional (ell) *adj.* ugovorni, dogovorni; c. Strafe ugovorna globa; naknadbina; —tionsfuß *m.* dogovorna mjera; —tions-Münze *f.* dogovorni srebrni novac; in C. u srebru.

Conve-rgent *adj.* sveden, sutičan; —rgenz f. svodnja; stičaj, stik; rgiren sticati se; svoditi se; —rsation *f.* razgovor. obćenje; (in d. Familie) sielo, posielo, posjedak; —rsationslexikon *n.* sveučni rječnjak; sveslovni r.; sveslovnjak; —rsationssprache *f.* družtveni jezik; —rsationszimmer *n.* sbornica; —rsion *f.* obraćenje; obrat; —rsiren razgovarati se, govoriti s kim; drugovati, družiti se, obćiti (s kim); polaziti; —rtiren obratiti, obraćati, pretvoriti, obrnuti; promieniti; odlučiti; sich c. dozvati se; (v. Religion) prieći, obratiti se(u vjeru); prevjeriti se; (in die Flucht) udarati u bieg; —rtit *m.* obraćenik; —x *adj.* pupčast, izbočit; —xität *f.* pupčatost, izbočitost, dutkost; —xspiegel dutko, pupčasto zrcalo.

Conv-ikt *m.* gojilište, odhranilište; —iktorist *m.* gojenac; —ocation *f.* saziv; (in Zus.) sazivni; —oi *n.* pratnja; —ulsion *f.* trganje, trzanje, sievanje; strepljenje; krč, grč; —ulsivisch *adj.* krčevit, grčevit; obuzet grčevi; (Bewegung) trzavica, trzaj.

Coo-perator *n.* pomoćnik; (theol.) duhovni pomoćnik; —rdination *f.* poredjanje; porednja; uredba; —rdiniren poreditи, izporeditи, poredjati; urediti; c—rdinirt *adj.* poredan; *adv.* poredo.

Cop-ialien *pl.* priepisi; —iatur *f.* priepis; —ie *f.* obilje, obilnost, množtvo; *pl.* vojska; (große) sila, puno; (indecl.) (v. Buchdr.) otisak, iztisak; (v. d. Schrift) priepis, priepisak; bis hieher c. dovdje prepisano; —irbuch *n.* prepisovnik; pretiskovnik; -iren prepisati, pretiskati; prepisivati, pretiskivati; (bei Malern) preslikati; —irpresse odtisnica; —ist prepisač, prepisalac; —ulation *f.* vjenčanje; —ulationsschein *m.* vjenčovnica; —uliren vjenčati; (bei Gärtn.) spajati, pripojiti, spojavati.

Coquet (koket) *adj.* vižlast; —te *f.* miga, namiguša, vijoglava, provijuša, zagledača, vižlica; —terie *f.* namigavanje, provijanje, očijukanje; —tiren namigavati, očijukati, stríći očima; (poët.) izvijati obrvama; provijati.

Cor-alle koralj, korao, kurelj; (Felsen v. C.) koraljevac; -amistren posvjedočiti, zasvjedočiti; —bial *adj.* svesrdan, srdačan, iskren; okrepljujući; —bialität *f.* svesrdnost, srdačnost; -biera *f.* petlja (u guslicâ); —bon *m.* konopac; (auf dem Hute) trak od klobuka, uzica; (mil.) stega, kordun; einen C. aufstellen postaviti stegu; (Bauk.) pojas; pasac; einen C. ziehen opasati; (v. Perlen) niz, niza; (von der Uhr) vezanka od dobnjaka; —buan *m.* kordovan; —net stjegonoša; -nette *f.* stieg; —ollarium *n.* sljedica; izvodak; —poral *m.* desetnik, kapral, kaplar; *adj.* tjelesan; —porale *m.* (theol.) tjelovnjak; —poration *f.* sbor, tielo; (Zunft) ceh; zadruga; —ps *n.* (kor) voj, sbor, četa; ps—diplomatique poslanički sbor; —pulent *adj.*

Digitized by Google

gojan, debeo, pretio, krupan, stapast; —pulenz *f*, krupnoća, pretilost, debljina; —pus *m*. tielo, sgrabno, stvar; (großer) tjelesina; (todter) mrtvo tielo, truplo, trupina, lešina; (von Perſ.) sbor; družba; (Zunft) ceh; zadruga; (Complex) ukupnost; c. delicti predmet zločina; c. Domini tielovo, božji dan, brašančevo; (Proceſſion) prienos na brašančevo; tielovski provod; c. juris zakonik; in corpore svi skupa, zajedno; (von der Wache) glavna straža; (Geſetzg.) zakonotvorstvo; (dim.) tjelešce, tielce.

Correct *adj*. izpravan; —ction *f*. poboljšanje; poboljšica; kazna; pokaranje; (v. d. Schrift) izpravak, popravak; (Mittel) popravilo; (Blatt) izpravnica; (Haus) kazniona; popravnica; —ctionell *adj*. popravni; (jur.) kazneni; —ctor *m*. izpravljač; —ctur *f*. popravak; izpravak; -cturbogen izpravnica; --ctation f. uzajemnost, zamjenito odnošenje; —ctiv *adj*. uzajemni, zamjenit; —ent *adj*. kitro, brzo; običan; trkimice; (vom Waſſer) tekućica; (v. Geld) idući novac; —cpetiren opetovati (nauk); —eſponbent *m*. dopisnik; (kaufm.) prometni, trgovački dopisatelj; —eſponbenz f. dopis; dopisivanje, listovno obćenje; sudaranje; porazumljenje; —eſponbenzkarte *f*. listovnica, listopis; --eſponbenz, -eſponbenznachricht *f*. dopisni doglasak; -eſponbeznachrichten zufolge pišu nam; piše nam se; dopisi kažu, da; —ibor hodnica; triem, potremak, naslon; (bedeckter) krovnik; (unterirdiſcher) zemunik; tamnik; (Zwiſchengang) prohodište; —igiren popraviti; (Druckfehler) izpraviti, izpravljati; -ſo *m*. (it.) glavna ulica; šetanik; -umpiren izopačiti, pokvariti, izštetiti, oskvrnuti; podmiriti; -upt *adj*. pokvaren, izšteten izopačen; oskvrnjen; —uption f. (v. d. Materie) razpadnost, tljenje; (v. Geiſt) izopačenje, izopačenost, pokvarenost, opakost, ništavost; (mit Geld) mićenje, podmita; podkup; —ſar *m*. gusar; —ſet *n*. doramak; (Mieder) steznik; -vette *f*. (Schiff) korveta; (v. Pferden) skok.

Coryphäus *m*. kolovodja; prvak, velikan, uzornik.

Coſ=mopolit *m*. svietovljan; —morama *n*. svietozor; —mos svemir, vasion, cio sviet; —tüm *n*. nošnja; kroj; navada, običaj, vladanje, ponašanje, ćudorednost.

Cot=elettes *pl*. (kotlet) f. rebarca; —erie f, družbinica; bagra; —tillon *m*. provlak, kotiljon.

Couſion *m*. lopov, hulja, ništarija; —ioniren psovati, karati, mučiti; (fig.) grizti; —liſſe *f*. (kazalištni) tin, kulisa; —leur *v*. *v*. Farbe; —p *m*. udar, mah; c. d'éclat sjajno djelo; c. d'état *v*. Staatsſtreich; —pé *n*. (fr.) odjelak na željezničkih kolih; —piren odsjeći; ein Pferdeſchweif odkusiti; c—irte Gegend premrežena okolica; —plet *n*. (fr.) (kuplet) odstavka; (in einer Schrift) odsjek; (in Liede) kitica; —pon (M=s) *m*. (fr.) odrezak; (Zinsſchein) kamatnica; dobitni ili kamatni ureznik, odrezak; —r *m*. dvorište; einer Dame C. machen udvoravati se; umiljati se, laskati, ulagivati joj; pokazivati joj štovanje, priklonstvo; hoditi ili ići za njom; ljubovati, slizati s kim; —rage (kuraž) *f*. srčanost, bahatost; hrabrost; —ragirt *adj*. (fr.) srčan, bahatan, hrabar; —rant *adj*. (von Münze) idući, tekući; (v. Waa=

Digitized by Google

ren) *v.* current; —rier (kurir) *m.* tekić, teklić, ulak, tatarin, glasnik, glasonoša, teča, brzoteča; —rmacher laskavica, ulizica; —rs (kurs) *m.* tečaj; (v. Geld) hod, tečaj; dieſe Geldſorte hat keinen C. mehr, dieſes Geld iſt nicht mehr im C. ovi novci više neidu; (v. Wechſel) mjenična vrednoća; die —rſe ſind gefallen pala je mjenična vrednoća; wie ſtehen die —rſe? kako idu mjenice? (v. d. Schule) tečaj, razred; dieſer Artikel iſt außer C. ova se roba nekupuje više; —rsbericht *m.* tečajni glas; rsbeſtimmung *f.* odredjaj hoda; —rsdifferenz *f.* razlika hoda mjeničke vrednoće; —rszettel *m.* pregledba promiena u novčanom i mjeničnom hodu; hodnica; —rſiren (v. Geld) ići, kolati, okolovati; es c—rſirt das Gerücht pogovara se, glasa se; —rſiv *adj.* (v. Schrift) povaljeno pismo; -rtine *f.* posteljni zastor, posteljna zavjesa; previes; tin; —rtiſan *m.* udvorica; —rtoiſie (kurtoasi) udvornost; —ſin *m.* (kuzin) bratučed, bratić; sestrić; —ſine *f.* bratučeda, sestrična; —vert *f.* (Brief) zavitak; prostirak; es waren 12 —verte bilo je za dvanajstero prostrto; (fig.) izlika; —vertiren zaviti.

Cre-atur *f.* stvor, stvorenje; ugodnik; diete, djetešce; —benz *f.* pojnica; —benzen podvoriti, poslužiti (n. pr. čašom vina); —benzial *adj.* vjerovni; (Brief) vjerovnica; vjerodajnica; -benzer prvokušac; (po starom običaju kod dvorova gospodar je prvi okusio jelo ili pilo); podvoritelj; —benzteller *n.* podnos, služavnik, podčašnjak; —benztiſch *m.* postavac, postavnik; (Kaſten) sprema, spremka; --bit *m.* vjeresija, vjera, vjerivo; vjerovnost; auf C. vjeresijom, na vjeru; auf C. verkaufen prodati na poček, priček; er genießt einen ausgebreiteten C. svagdje mu se vjeruje; er genießt einen beſchränkten C. slabo mu se vjeruje; die Actien haben keinen C. mehr ove dionice već nevriede; ſeinen C. ruiniren podkopati si povjerenje; (Haben) imovina, imavština; imućnost u dužnika; tražbina, dug; C. machenudužiti koga; (Renommé) glas, slava; —bitanſtalt vjeresiona; vjeresište; —bitbrief *m.* vjerovnica; *v.* Beglaubigungsſchein; —bitiren dati na vjeru, poček, priček; povjeriti; *v.* Gutſchreiben; —bitiv *n.* vjerovnica; —bitor *m.* vjerovnik, vjeritelj, povjeritelj; —bitoren-Ausſchuß *m* odbor vjerovnikâ; —bitspapier vjeresijnica; -itsweſen *n.* vjeresijstvo; —bo *n.* vjerovanje; —iren imenovati; postaviti; izabrati, odabrati; —me (krem) *f.* skorup, povlaka, vrhnje; (fig.) cviet, jezgra; —nelireu puškarnice napraviti; —piren (gem.) crknuti, crkavati; —scendo (mus.) rastom, rastuć.

Cri-da *f.* propaostvo; postradanje; —bator *m.* propalica; (unverſchuldeter); postradalac; —minal *adj.* zločinstven, kazneni; —minalkodex *m.* kazneni zakonik, kaznenjak; —minalfall zločinstveni slučaj; —minalgericht zločinstveni sud, (*v.* Strafgericht); —minalgerichts-Diener poslužnik zločinstvenoga suda; —minalgerichts-Director ravnatelj zločinstvenoga (kaznenoga) suda; —minaliſt *m.* kaznoznanac; (Verbrecher) zločinac, zlikovac; —minalität *f.* zločinstvenost; —minaltoften zločinstveni troškovi; —minalproceßur *f.* zločinstveni postupak; --proceß zločinstvena (kaznena) par-

Digitized by Google

nica; —minalrath savjetnik zločinstvenoga (kaznenoga) suda; —minalrecht zločinstveno (kaznено) pravo; —minalrichter zločinstveni sudac; —minalrichteramt *n.* zločinstveno sudstvo; —minalſache zločinstveni predmet; —minator krivitelj, osvaditelj; —minalunterſuchung *f.* zločinstvena iztraga, zločinstveno iztraživanje; —minalverhandlung *f.* zločinstvena (kaznena razprava); —ſe, ſis *f.* prekret, odsudni čas; (faufm.) opasnost; ſich in E. finden naći se u nevolji; —tät *f.* razsudba; razsuda, prosuda, pretres; -iter razsudac, prosudac, prosudilac, —tiſiren razsuditi, prosuditi; pretresati; (bosh.) raztresati, prišivati komu krpice; —tiſch razsudan, prosudan, kritičan; odlučan; opasan, pogibeljan; —tiaſter ciepidlaka, rešetalo.

Croquis *m.* nacrt; —ren nacrtati.

Croup (kru) *v.* Bräune.

Cru=cifix *n.* propelo, razpelo.

Cryptobram *adj.* tajnocvjetan, tajnobračan; —e Pflanzen tajnocvjetke; —ie tajnobračje.

Cub=ikfuß *m.* stopa kockava, st. kockovača, šestorna stopa; —ikinhalt *m*; kockovina, tjelovina, tjelesina; —ikmaß *n.* kockasta mjera; —ikwurzel kockovi, treći koren; —ikzahl kockovi broj; —iren mjeriti tjelovinu, kockovati; —iſch *adj.* kockast, kockov, na kocku; —us *m.*. kocka, kostka.

Cul=mination *f.* vrhovanje; vrh, vršak; —minationspunkt *m.* vrhovnik; —miniren vrhovati; —tivator pljevilo; —tiviren saditi; (urbar machen) težiti, krčiti; (ausbilden) obrazovati; die Wiſſenſchaften c.. učiti se znanosti; —tivirt *adj.* obrazovan; (Boden) pitom; *f.* pitomina; radjena, obradjena, težana, milovana zemlja, težanica; —tur *f.* (Anbau) težanje, teg, obradjivanje zemlje; (Bildung) obrazovanost; prosvjeta; —turaufwand težni trošak; —turfähig težatan; naobrazив; —turgeſchichte povjest obrazovanosti; —turland (Boden) pitom, pitomina; —turpflanze sadjeno, pitomo bilje; —turſtaat prosvjećena država; —turträger obrazovatelj. naobražatelj; —tus *m.* bogoštovje; Prar) bogoslužje; služba božja; (in Zuſ.) bogoštovni.

Cur *f.* lječba, lječitba; einen auf die C. geben dati koga na lječenje; —abel izlječiv, izcjeliv, ozdravljiv, lječiv; —and *m.* skrbljenik, starostnik; —anſtalt *f.* lječionica; —atel *f.* skrbnja, skrbstvo; (in Zuſ.) skrbstveni, skrbnički; —atelsverhängung *f.* stavljanje pod skrbnika; —ativ *adj.* lječbeni; —ator *m*, skrbnik, skrbitelj; pomnjik, staratelj; upravnik; lječnik; (der Seelen) duhovni pastir, pastier, oskrbitelj; župnik; —cuma *f.* žutnjak; —geld *n.* ljekarina; vidarina; —ia *f.* (civilis) sudnica; (Rathhaus) viećnica; (ecclesiast.) duhovni stol; —rialſtyl *m.* uredovni, službeni, službovni slog; —ios *adj.* znaličan; prpošan; radoznao; doznatljiv, izviedljiv; riedak; čudan; —ioſität *f.* znaličnost; želja znanja; prpošnost; čudilo, čudovište, riedka stvar; —iosum riedkost, čudnovitost; —iren lječiti, vidati; —methode *f.* način liečenja; —ort *m.* lječište; —pfuſcher nadriliečnik, nadrividar; —rende *f.* okružnica; —rent *adj.* (v. Geld) idući, hodni; (v. Waaren) svakdanji; —rentſchrift *f.* bježno pismo; —ſchmied *m.* konjski vidar; —ſiren (Geld) ići, kolati,

Digitized by Google

okolovati; es —ſirt das Gerücht pogovara se, glasa se; —ſiv bježno; povaljeno; —ſivſchrift bježno pismo; —ſus *v.* Cours.

Cuſtos *m.* čuvar; čuvalac; (v. Gefängniſſen) tamničar.

Cy=klop *m.* div, divljan; gorostas; —clus *m.* kolo; povorka; (von der Sonne) sunčani kolobar; (v. Monde) obhodja mjeseca; -linder *m.* obalac, oblić, oblica, valj, valjak; valjuga, valjača; (v. Uhr dobnjak-valjkovac; -förmig *adj.* obao, valjast; *adv.* na obalac; (Hut) klobuk; (ſchnellpreſſe) *f.* valjevito brzotiskalo.

Cyan=kalium pepelikov cianik; —waſſerſtoffſäure (Blauſäure) vodična cianovina, višnjevični otrov; modričina.

Cymbel *f.* poludrica, poudrica, cimbulje; c. ſchlagen cimbuljati; —ſchläger cimbuljaš.

Cyn=iker *m.* nemarniš, nemarnjak; cinik; —iſch *adj.* nemaran; neopran; prasast; oštar.

Cyp=ergras *n.* šilj; —reſſe *f.* čepris, čempriz, čemprez; —preſſenholz čipresovina; —preſſenwald čemprisište.

Cy=rilliſche Buchſtaben ćirilica, kirilica; —tiſus *m.* (gr.) tila žučica; —tiſin *n.* gorko bljuvalo.

Czaar *v.* Czar car; —in *f.* carica; —s (in Zuſ.) carev; —ſohn carević; —ſtochter carevna.

Czako (čako) klobuk.

D.

Da *adv.* ovdje, tù; d. ſind ſie evo jih; dieſer d. evo ovaj; der d. eno onaj; d. haſt du Geld evo ti novaca; d. nimm es uzmi, na; hier und d., hie und d. gdješto, gdje i gdje, kojegdje; die Zeit iſt d. sad je vrieme, hora je; von d. odtud, odatle, odavle; d. er budući da; in einer Stadt, da mich Niemand kennt u gradu, gdje me nitko nepoznaje; d. ſoll ſchon Rath werden tomu će se već pomoći; d. wirſt es erſt fühlen onda ćeš istom ćutiti; d. du jetzt hingehſt, ſo könnteſt du kako sad ideš onamo, mogao bi; ich bin gleich=wieder d. odmah ću se vratiti, odmah ću doći natrag; du ſitzeſt, da du doch eilen ſollteſt ti sjediš a imao bi se žuriti; d. doch premda; akoprem, prem ako; kada, kad opet, kad svakako; —capo (mus.) iznova, od početka.

Dabei *adv.* tù, totu, tamo, pri tom, blizu, uza to, pored toga, polag toga, kod toga; ich möchte dich gerne d. haben rad bih, da i ti tu budeš; er will überall d. ſein hoće svagdje da bude; ich war nicht d. mene ondje nije bilo; ich bin d. pristajem; es bleibt d. tako je, tako će biti; neka bude tako; was denkſt du d.? što misliš, što sudiš o tom? ihr ſeid ganz nahe d. vi ste sasvim blizu, polag toga; d. wird es nicht bleiben tako neostane.

Dach(=es M. Dächer) *n.* krov; ein Gebäude unter das D. bringen pokriti kuću; einem D. u. Fach geben primiti, obskrbiti koga; einem auf dem D. ſein paziti oštro na koga; ein Dach mit Schilf bedecken pokriti kuću; er hat weder D. noch Fach nemna kuće ni kućišta; da iſt gleich Feuer im D. odmah plane, umah uzavre; vierhängiges Dach čador, šator; posteljni zastor; šumnjata sjenica; paviljon; —anzug *m.* parožak, priložak; —balken *m.* poklop; —baum *m.* pozidnica; —boden *m.* podkrovlje;

Digitized by Google

tavan; —decker krovar; pokrivač; —decken, —deckung *f.* pokrivanje; (mit Schilf) pošiv, pošav; —einlattung *f.* letvanje, žiočenje; —ente *f.* manji slapnik, potapljač; —fahne *f.* vjeternica; —fenster umino, somić, —fette podporak; —flechte *f.* krovni lišaj; —förmig *adj.* krovast; —geschoß *n.* podkrovlje, podkrovni bój, sprat; —forst *m.* sljeme; —gesperre *n.* vez; —giebel zabat; —hammer *m.* uzbijač; —käfer krovaš; —kammer *f.* podkrovnica; —kehle *f.* krovna žljebina; —latte *f.* letva, žioka; —luke *f.* vidjelica; —moos *n.* krovna mahovina; mulde *v.* Dachkehle; —naje *f.* krović; —pfanne *f.* žljebac, criep; —recht *n.* streha; —rinne *f.* postrešnica; žlieb; krovní slievak; —röhre *f.* striešna ciev; —s *m.* jasavac; (in Zuf.) jazvaći; —sbau *m.* jazbina, jazvina; —schaube *f.* ritak; —schiefer skriljevac; —schindel *m.* kalanica; —schwelle *f.* velika greda; poklop; —sfalle *f.* stupica, pastulja za jazavce; —sfänger jazvičar (pas); —sfell jazavčevina; —sfett *n.* salo od jazavca; —sfleisch *n.* jazavčina; —sgrau *adj.* jazavčast; —shaube *f.* mreža za jazavca; —shöhle *v.* Dachsbau; —shund *m.* nizko pseto, jazavčar; —sjagd *f.* lov na jazavce; —skriecher *v.* Dachshund; —sloch *v.* Dachsbau; —sparren *v.* Sparren; —spann *m.* podložak; -spitze *f.* sljeme; -schließe *f.* sašoljak; —stein *m.* krovnica; criep; žljebnjaci; -stroh *n.* krovnica; krovina; —stübchen *n.* podkrovnica; —stuhl *m.* konji, krovne grede, klobuk; —tel *f.* pljuska, zaušnica, tepuška; —teln *v.* Ohrfeigen; —traufe *f.* strošina, streha, kapavica, kâpić; —traufenziegel *f.* doljnji criep; strešnji criep; —tresse *f.* gorski ovsik; —ung *f.* krov, pokrivanje; —vorsprung *m.* strieha; ostrešak; —werk *n.* krov; —ziegel *m.* criep; krovnica; hohler D. žljebnjak; —ziegelförmig *adj.* crepovit.

Dadurch *adv.* po tom, tim, s tim, kroza to, ovuda, ovud, ovudar, tud, tudar, onuda, onud.

Dafür *adv.* zato, tomu; —stehen jamčiti, pornk biti; ich dante ihnen d. hvala vam na tom; d. hilft kein Mittel tomu nema lieka; er gibt sich dafür aus gradi se tim, kaže da je; ich kann nichts dafür što ću mu ja; d. halten scieniti, mniti, misliti; suditi; —halten *n.* mnenje; meines D-ns ja bi rekao, po mojoj misli, po mojem mnenju.

Dagegen *adv.* proti, usuprot, suproti (tomu), protiv, suprotiv, naprotiv, sproću, spram (toga); prema tomu; a, ali; d. sein protiviti se, protivan biti, oprati se čemu; d. hilft kein Mittel tomu nema lieka; ich habe nichts d. nebranim, nemarim, nekratim; volja ti je; er hat d. etwas einzuwenden on tomu zabavlja, prigovara; on tomu znade prigovóra; d. halten prispodobiti, sravniti; handeln drugčije raditi; prekršiti; sein Vermögen ist nichts d. tvoje bogatstvo nije ništa spram toga; er ist mein Feind, d. bist du mein Freund on mi je neprijatelj ali ti si mi prijatelj.

Dagerrotyp *n.* svjetlopis; —ist svjetlopisac.

Dah-angen visjeti; —eim *adv.* doma, kod kuće, kući; —er *adv.* amo, ovamo, simo; odavle, odatle, odtuda, odanle; zato; es mag d. kommen tomu je valjda uzrok, to valjda odtud polieže, dolazi; ich vermuthe es d. nagadjam to, slutim jer... du

Digitized by Google

tannſt dich d. nicht beklagen nemožeš se dakle tužiti; (Zeit) es ging bis d. Alles recht gut do sada, do ovdje, dovlje, dotud je sve dobro išlo za rukom; (hier) ovdje, tù; —erbeben drhćuć i strepeć doći, dolaziti; —erblinken blistati se amo; —erbrauſen dohujiti amo; —erdrohen zaprietiti, zaprećivati; —erfahren dovoziti se; er fährt daher wie ein Fürſt vozi ti se kao ban; —erkommen dolaziti; —erſchleudern bavrljatì, basati, ljumati, trapati; —erum okolo, oko (toga); —ier *adv.* ovdje, tù.

Dahin *adv.* amo, tamo; bis d. dotle; d. iſt es mit mir gekommen dotle je došlo, došlo mi je do toga, da...; ſeine Meinung ging d. aus on je mislio, mnio; die Freuden ſind d.! ode radost; es iſt d. bilo i bitisalo! ſeine Bemühungen gehen d. on o tom nastoji; —blühen vehnuti; -aus *adv.* ovuda, onuda, tuda; d. brauſen odhujiti; d. bringen onamo donieti; ich habe ihn nicht dahin bringen können nisam ga mogao privoljeti, da to učini; d. fahren odvezti se onamo; (v. Zeit) prolaziti; d. fliegen odletjeti; die Zeit fliegt d. vrieme leti; das Leben fliegt d. život prolazi; —fließen teći, odtjecati; ſich d. geben dati se onamo; Chriſtus hat ſich für uns d. gegeben Isukrst se je za nas žrtvovao; d. gehen prolaziti, proći, onamo ići; (fig.) prestaviti se, preminuti; d. gegen *v.* dagegen; d. gleiten proleteti, odkliznuti se; d. haben (Lohn) primiti plaću; d. laufen odtrčati, dotrčati, doteći; d. leben *v.* verleben (fig.) ludo življeti; d. quellen teći; d. rauſchen prošumiti; d. ſchießen šiknuti, mnuniti, smuknuti, strlekuuti, trnapiti onamo; d. ſchlafen zaspati, spavati; d. ſchlüpfen šmignuti, šmrcnuti; d. ſchmachten čeznuti, ginuti; d. ſchmelzen topiti se; d. ſein biti propao; alle meine Hoffnung iſt d. ode sva nada; alles iſt d. sve je propalo; er iſt d. umro je; njega već nema na svietu; d. ſprengen projuriti; odjuriti; d. ſtehen; es ſteht d. ob er wieder geſund ſein wird Bog zna, nezna se, ozdravi-li; das ſteht noch d. još nije izviestno; tko zna; d. ſtellen metnuti onamo; ich ſtelle es d. ob ſich die Sache ſo verhält stavit ću, da je sve onako, etwas d. geſtellt ſein laſſen staviti; d. ſterben preminuti, umrieti.

Dahint-en *adv.* ovdje, tù straga; izza toga, zatim; d. bleiben ostati od traga, s traga; —er *adv.* zatim, izza toga, odtraga; ich will ſchon d. kommen doznat ću to ja, ja tomu već u trag udjem; ſtatt ſich vor die Thüre zu ſtellen, ſtellte er ſich d. mjesto da pred vrata stane, stao je za nje; es ſtekt ſicher ein Betrug d. tù nije čist posao; ich will ſchon d. ſein pazit ću, pripazit ću na to.

Dalk *m.* kapljotina od crnila, šljoka, švraka, maćka, krmača.

Dalmatik *f.* dalmatinska dolama; (in d. Kirche) dalmatika, slavina, slavinac.

Damal-ig *adv.* ovdašnji, tadašnji, ondašnji; —s *adv.* onda, tada, u to doba, u ona vremena.

Damasc-ener *adj.* demeski, damascenski, damašenski; plamenit; —enerklinge *f.* demeskinja, dimišćija (sablja); —enerpflaume *f.* bardaklija (šljiva); —iren plamèniti; izmetati.

Damaſt *m.* (am Stahle) plamenitost; -en *adj.* damastan; -weber, —wirker damastar.

Dame *f.* gospa, gospoja, gospodja; (bei Hof) dvoranka, dvoranica; (ſcherz.) dama; (d. Tür-

Digitized by Google

ten) kaduna; (i. Schach) kraljica; (im Damenspiel) dama; (im Kartenspiel) gospa, deklić, baba; d—n (in Zusam.) gospojinski; —nbret *n.* škaknica, kockavica; —nkleidermacher, —enkleiderverfertiger ženski krojač; —enmantel *m.* ženski plašt, kabanica; -ensattel *m.* žensko sedlo; —enspiel *n.* dama (igra); —enstein *m.* šaška, kamen; —tuch *n.* polusukno, polovično sukno.

Dam-hirsch lanjac, jelen-šarenjak; —hirschkuh, —geiß, —kuh, —thier lanj; košuta.

Dämisch *adj.* sulud, benast, bedast, šumast, suludast, omamljen, smamljen, smeten, poremećen.

Damit *adv.* po tom, tim, s tim, s otim, kroza to; d. wird er nichts ausrichten s tim ništa neopravi; d. will ich soviel sagen time hoću da kažem; nur heraus d. samo ti reci! samo ti dâj; her d. de amo to; *conj.* da, neka.

Däm-lich *v.* dämisch; mamuran; vratovan; lud, budalast; -men nasipati; graditi sip, nasip; einen Fluß d. zajaziti, zagatiti, zatvoriti rieku; (fig.) uzdržati, potlačiti što; —merglück *n.* svanutak sreće; svitajuća sreća; —mergrau *n.* sumrak; —mergrotte *f.* sumračna, tamna spilja; —merhell *adj.* sumračan, osvitan; —merig *adj.* sumračan, taman; d—s Wetter potmurno vrieme; wir haben ein d—s Wetter natmušilo, natmurilo se je vrieme; es wird schon d. sumrak se hvata; das ist ein d-r Mensch ovaj ti se istom s pametju bori; —merlich *adj.* sumračan, sumračljiv; —merlicht *n.* sumračna svjetlost; osvit; —ern smrkavati, smrknjivati, mračiti se, hvata se sumrak, svitati, svanjivati; der Tag d—t dani se; dämmernd osvitan; der d—e Tag osvit, osvitak, razsvitak; der Abend d—t sutoni se, smrkava se, mrči se, smrče se; sumračje, sierak se hvata; dämmernd sumračan; eine d—e Hoffnung tanka nada; mračiti, pomračiti; —merstrahl *m.* svićuća zora; —merstunde *f.* doba sutona, popasno doba; —merung *f.* sumrak, suton, sumračina, popasno doba; ich komme in der D. dodjem, kad se posumrači; (fig.) mrak, tmuša; (Morgen) prozorje, osvitak, razsvitak, sierak, sudanje, svanuće; zora; —merungszeit sumračje, popasno doba; —on *m.* hudoba, hudoniština, vrag, bies; sotonjak; —pfen utažiti, potažiti; ugasiti, utrnuti, utišati, umiriti; tušiti potušiti, podušiti, zadušiti; (mus.) tišati; mit gedämpfter Stimme muklim glasom; (mus.) muklo; die Gluth d. žeravicu pokriti; žeravku potuliti; pogasiti; einen Aufruhr d. bunu ugušiti; den Muth d. podsjeći krila; Fleisch d. pirjaniti, podušiti meso; —pfend *adj.* utaživ, ugasiv, utrniv, zadušiv; -pfer gasilo, gasiljka; (mus.) tušilo; —pfhorn *n.* gasiljka, gasilo; —pfig *adj.* nedušljiv, sipnjiv, sipljiv, siputljiv; —pfigkeit *f.* sipnja; —pfung *f.* utaženje, zatušenje, ugasnuće, utrnuće.

Damm *m.* gat; (von der Erde) sip, nasip, nasap; dem Wasser einen D. entgegensetzen zagatiti, zajaziti vodu; (med.) priepona; —bau *m.* nasap, nasip, gradja naspa, gradjenje sipova; -bruch *m.* prolom naspa, provala nasipa; —eln budaliti, ludovati; —erde *f.* sipovnica; (Tageerde) smolnica; (schwarze) crnica, crnjača; —fuß *m.* dno od nasipa; -gegend *f.* priepona; -hirsch srnjak; -holz *n.* tučak; -meister nasipnik; —muskel *m.* prieponska mišica;

Digitized by Google

—ſchlagader *f.* prieponska odihavnica; —ſetzer *m.* sipar; —ſtoff *m.* sipokaz; —weg *m.* nakopanik, nasipana cesta, nakopan drum; —wehr *f.* zajaz; gat; —weide *f.* žuta vrba.

Dampf (es M. Dämpfe) *m.* para, sapa, hlap, dim, kâd, sipnja; (b. Pferden) neduha; (ſcherzhaft) letipas, vjetrogonja; —apparat hlapionica; pareća sprava; —auflöſung *f.* parna raztopina; —bad *n.* parna kupelj; (Ort) parno kupalište; (chem.) para; *v.* Dunſtbad; —boot *n.* parobrod; —el *n.* kvas, kvasac; —en pušiti se, dimiti se; kaditi se; er dampft recht magli; puši; ſein Pfeifchen dampfen piti, pušiti, smoljiti lulu; —er *m.* parnjak (brod, voz); —faß *n.* parovnjača, parni sud; —förmig *adj.* parovit; —getriebe *n.* parokret; —kammer parospremа; —kaffeemaſchine kavni parovar; —kammer *f.* parnica; —keſſel *m.* parni kotao; —kraft *f.* parna sila; —loch *n.* oduška; sopot; —maſchine *f.* parostroj; parokret; —meſſer *m.* paromjer; —miſt *m.* parni gnjoj; —mühle *f.* paromlin; —nudel *m.* šeširić; -preſſe *f.* parna tlačnica; —pumpe *f.* parni smrk, sisaljka; —qualm *m.* gusti dim; —röhre *f.* parovnjak (žlieb); —ſchiff *n.* parobrod; parnjača (ladja); —ſchifffahrt *f.* parobrodarstvo, paroplovba; —ſchifffahrtsgeſellſchaft *f.* parobrodarsko družtvo; -ſchifffahrtsvertrag *m.* paroplovni ugovor; —ſteuerung dioba pare; —ſchleppſchifffahrt *f.* povlačna paroplovba; —ſchnell *adj.* hitar kao para; -ſteuerung dioba pare; —ſudapparat *m.* parovar, parovarna sprava; —wagen parovoz; parnjak; parna kola; —waſchanſtalt *f.* parna praonica -waſchkeſſel samoper; -wert parostroj.

Dam-thier *v.* Damhirſchluh, —wild, —wildpret *n.* lanjad; jeleni.

Danach, darnach *adv.* po tom; was iſt d. te što? er ſtrebt d. on zatim teži; ide na to; d. hat Niemand zu fragen to nespada na nikoga; ſeine Kräfte ſind nicht d. njegova snaga nije prama tomu; du ſiehſt mir auch d. aus eto te baš čovjeka prema tomu; gleich d., bald d., kurz d. brzo zatim (poët.) još je malo postojalo vrieme; fünf Stunden d. pet sati izza toga, poslje toga; nakon pet sati; d. ſehen komut kako dodje.

Daneben *adv.* pokraj, polag, pored toga, uza to, osim, izvan toga; er wohnt d. stanuje polag; gleich d. liegt ſein Haus kuća mu je tik do toga; etwas d. gießen mimo lievati; prolievati; er treibt Handel uza to i trguje; ſich d. legen do toga legnuti; —ſt *v.* daneben.

Daniede-n *adv.* ovdje doli, tù doli, ondje doli; —r *adv.* dolje, na tlje; d. liegen (krank) ležati, bolovati; der Handel liegt d. trgovina ide zlo; d. ſein po zlu proći.

Dank *m.* hvala; zahvala, zahvaljivanje; harnost; Gott ſei D., dem Himmel ſei D. hvala Bogu! hvala Bogu jedinomu! einem etwas zu D. machen ugoditi komu, učiniti komu po volji; das iſt der D. dafür to mi je hvala; einem D. ſagen, abſtatten zahvaliti se, hvaliti; einem D. wiſſen biti komu haran, zahvalan; ich weiß dir dafür ſchlechten D. malo ti hvala; ewigen D. ſchuldig ſein biti vječnu ljubav dužan; wie der Gruß ſo der D. kakov pozdrav takov odzdrav; tauſend D. dafür hvala ti od neba do crne zemlje; —abreſſe *f.* zahvalnica; —altar *m.* žrt-

Digitized by Google

venik harnosti; —bar *adj.* zahvalan, haran; b. sein zahvalu, hvalu izjaviti; *adv.* zahvalno, harno; sich b. bezeugen pokazati se zahvalnim; —bare *m.* harnik, zahvalnik; *f.* harnica, zahvalnica; —barkeit *f.* harnost, zahvalnost; —barlich *v.* dankbar; —beflissen *adj.* zahvalan, haran; —en hvaliti, zahvaliti; ich b. dafür hvala vam; hvala na ljubavi; dank dir's Gott! Bog ti platio! er dankte mir nicht einmal, als ich ihn grüßte niti mi neodzdravi, neodvrati pozdrava, kad sam ga pozdravio; *v.* verdanken; —enswerth *adj.* dostojan harnosti, zahvalnosti, hvale; —erfüllt *adj.* pun žahvalnosti; —fest *n.* hvalodan; obća zahvala; —gebet *n.* zahvalnica; zahvalna molitva; —gefühl *n.* čustvo harnosti, zahvalnosti; —gesang *m.* hvalopjev; —jubel *m.* zahvalni poklik; —lied *n.* hvalopjevka; zahvalna pjesma; —los *adj.* nezahvalan, neharan; —opfer *n.* zahvalna žrtva, posvetilište zahvalnosti; —rede *f.* zahvalna besjeda; zahvala; —redner zahvalitelj; —sagen zahvaliti, hvaliti, (theol.) hvalu dati; —sager zahvalitelj; —sagung hvala, zahvala; (theol.) hvalodat; —sagungsschreiben, —schreiben, —schrift *f.* zahvalnica; —trunken *adj.* opojen harnosti, zahvalnosti; —vergessen *adj.* nezahvalan, neharan; —verpflichtet *adj.* dužan zahvalom.

Dann *adv.* onda, tada, tadar; b. und wann kadkada, kadikad, kadšto, štokad, po koj put, drugda, njegda i njegda; b. erst onda tekar, tek onda; —en *adv.* von b. odande, odanle, odtuda, odonuda; odatle; odovud, odovudar; -enhero (veraltet) *v.* daher; —o *n.* (kaufm.) kvar, šteta.

Daran (dran) na tom; na to; u tom; was liegt mir b. što mi je do toga; übel b. sein bit u hrdjavu stanju; zlo si stojati; b. mag ich gar nicht denken na to neću ni da pomislim; gleich b. odmah, tik, do toga; b. thut er sehr wohl to se je dobro dosjetio; b. habe ich genug to mi je dosta; er arbeitet lange b. dugo o tom radi; ich habe gut b. gethan baš sam dobro uradio; ich erkannte ihn b. poznao sam ga po tom; es ist nichts b. nevalja, nevriedi ništa; er hat seine Lust b. to mu baš godi; er ist b. zu sterben leži na umoru; er starb b. umro je s toga; sie sind unrecht b. varate se; man weiß nicht wie man mit ihm b. ist Bog zna, kako mu je glede toga; b. denken misliti, pomisliti na što; pamtiti, sjetiti se; opomenuti se; —fehlen, b. fehlt es nicht toga nefali; b. wird es nicht fehlen bez toga neće proći, biti; —fügen pripojiti, priklopiti, pridjenuti; —gabe zapogod, uvjera; zadavak (kapara); (Agio) prid; —gehen primicati se; približavati se tomu, ići k tomu; (fig.) primiti se, prihvatiti se, latiti se česa; —geld *v.* Darangabe; —halten držati se (česa); obdržavati, držati što; —hangen visjeti o čem, zapeti o što; —kehren, ich kehre mich nicht b. marim ja; nemarim zato; kehre dich nicht b. neglediaj na to; —kommen doći k tomu; er wird auch schon b. k. doći će i na njega red; jetzt komme ich b. sad je moj red, sad je mene dopao red; —liegen; es liegt mir viel b. mnogo mi je do toga, za tim stalo; es liegt mir nichts b. nije mi stalo, nije mi do toga; nemarim; es liegt nichts b. nije do toga; —machen pribosti, pridjenuti; prikopčati; privaliti; sich

Digitized by Google

d. m. primiti se, prihvatiti se; latati se, naturiti se (na što); —mögen; er mag nicht d. neće mu se, neće da se prihvati; —müſſen, nun mußte er d. sad je on morao, sad njega red dopade; —ſein; er iſt gut d. dobro mu je; er iſt übel d. po njega je zlo; ich weiß nicht wie ich d. bin neznam kako sam prošao, na čemu sam; neznam što da mislim (o čem); wenn ich anders recht d. bin ako se nevaram; er war nahe d. gefangen zu werden malo te ga nisu uhvatili, (im Kriege) zarobili, zasužnjili.

Darauf *adv.* na to, zatim, po tom, u, nakon, poslie, izza toga; d. iſt es eben angelegt onamo se i smjera, šiba; Tags d. sutra dan; er geht d. on kani, smjera; ſie bringen d. zahtjevaju, potrebuju; ſtolz d. ſein čim se ponositi; nur friſch d. los samo po njem; —geben pogoditi se, zapogoditi; dati zapogod, zadavak, uvjeru; dati što prida; er gibt nicht d. nehaje za to; —gehen (v. Menſchen) umrieti; zaglaviti; und ſollte mein Kopf d. gehen makar me glave stalo; der Wein iſt d. gegangen sve se je vino potrošilo; es geht viel Zeug d. za to je treba mnogo tkanine; —geld *v.* Darangabe; —kommen na što doći, dosjetiti se čemu; wie biſt du d. gekommen kako ti to na um pade?

Daraus *adv.* odtuda, odatle, odanle; d. mache ich kein Geheimniß toga netajim, toga neskrivam; es wird nichts d. od toga nebude ništa; od toga brašna nebude pite; ich weiß nicht, was ich daraus machen ſoll ja toga nerazabirem.

Darben trpjeti (glad), kuburiti, životariti, tavoriti, sirotovati, stradati, prteno življeti, oskudno življeti, gladovati, življeti u nevolji, u oskudici; —ſtarre *f*, kukavna, siromašna župa; —ſtelle kukavna službica; crkavica od službe.

Dar-bieten nuditi, ponuditi, ponudjati, davati, dati, podati, pružati, pružiti; nadariti koga; ſich d. ponuditi se; es bietet ſich mir eine gute Gelegenheit dar evo mi liepe. žive sgode; --bringen donieti, prinieti, donositi, prinositi, vjetati, prilagati, priložiti; —bringung *f.* donos, prinos, prilaganje; bung *f.* kubura, nevolja, zlopatnja, zlopata.

Darein *adv.* u tom, k tomu; gieße Waſſer d. ulij vode unj; d. einwilligen privoliti na to; ſich d. ergeben povesti se; —geben primetnuti, pridati; —gehen; das geht noch d. i to spada onamo; d. kommen k tomu doći; stati na put; —legen unieti se, unositi se; —reden prigovarati; uletati u rieč, govoriti komu preko rieči; —ſchicken uvještiti se; —ſehen pripaziti, paziti na što; —ſtürmen ugrezti, ugreznuti, usrnuti.

Dar-geben dati, darovati, podati, podavati; ſich d. žrtvovati se; ſich zum Opfer d. predati se u prilog, žrtvu; -halten držati, pružati, pružiti; —in *adv.* u tom, u nutri, nutri; —legen položiti, postaviti, polagati, postavljati, metnuti, vrći; (beweiſen) dokazati; razložiti, predložiti, predstaviti, predočiti; (što dokazi) dokazati; —lehen, darlehnen, darleihen posuditi, uzajmiti, zaimati, pozajmiti; —leihensvertrag *m.* zajmovna pogodba; —leihensprolongation *f.* otega zajma; —leiher *m.* uzajmitelj, zajmitelj, posuditelj, zajmodavac.

Darm *m.* crievo, drob; der blinde D. kuljen; —bein *n.* crevnica, crievna kost; —beinknochen *m.* kvrga crievnice; —beinskrüm-

Digitized by Google

mung *f.* ogib crievnice; —beiże *f.* tetivarsko sukalo; —bruch *m.* kila, crievni priedor; —brüse *f.* crievna žliezdica; —entzündung *f.* crievni žar; —fell *n.* utrobična opna, opnica; crievnjak; —fistel *f.* crievna pištala; -gicht *f.* crievobolja; (bei Pferden) žura; —grimmen *n.* griža u čmaru; —haspel *m.* tetivarsko sukalo; —haut *f.* crievna opnica; —kanal *m.* prohod, jaža; —öffnung *f.* otvor, grlo crievno; —ruhr *f.* trbobolja; —saft *m.* crievna mezgra; —saite *f.* tetiva, žica crievna; —schleimhaut *f.* crievna sluznica; —schlinge *f.* obsuk crieva; —schnitt *m.* proriez crieva; —strenge *f.*; —weh *n.* trbobolja *v.* Darmgicht; —system *n.* crievlje; crievni ustroj; —verbauung *f.* crievna probava; —verschließung *f.* crievni ulozi, (miserere); —vorfall *m.* kila; einen D. bekommen okilaviti; am D. leiden kilav, predrt biti; —weh *n.* crievobolja; —wunde *f.* rana na crievu; —wurm *m.* glista; —zwang tvrdine, zapor.

Darnach *v.* danach *adv.* za tim, po tom; d. es fällt kako dodje; das ist auch d. i to mnogo nevalja; i to je onakvo, ovakvo; —achtung *f.* obdržavanje, vladanje; Jemand etwas zur D. mittheilen priobćiti što, da se po tom vlada; etwas dem Amte zur Kenntniß und D. zustellen dati štogod uredu, da se zna čim prirediti, pripraviti.

Dar=neben *v.* daneben; —nieder=liegen ležati bolestan; —ob *v.* darüber; —re *f.* (Darren) sušenje; die D. vollenden osušiti; (Ofen) pušnica, pećnica; (Krankheit) sušica, suha bolest; (bei Vögeln) ječmenak; prišt.

Darreich=en dati, podati, pružiti, nuditi, ponudjati, pružati; —ung *f.* podaja, podavanje.

Darr=en etwas sušiti; Kupfer d. taliti bakar; —fieber *n.* groznica, sušica; —gelb *n.* sladarina; (von Obst) sušarina; —haus *n.* sušara; —hürde *f.* ljesa; —ofen *m.* pećnica, pušnica; —stube sušarnica; —sucht *f.* sušica, suha bolest.

Darstell=bar *adj.* predstavan; —en predložiti, predstaviti, postaviti, položiti, metnuti; predočiti; sich einem darstellen prikazati se komu; schriftlich d. izpisati; mit Worten d. izkazati; bildlich d. naslikati; äußerlich d. objaviti; die Thatsachen im Processe d. u parnici navesti činjenice; einen in seiner Blöße d. odkriti čiju slaboću; pokazati čiju golotinju; sich d. ukazati se, kazati se, vidjeti se; javiti se, predstaviti se, predstavljati se, prikazati; —end predstavljajuć; —e Geometrie opisno mjerstvo; d. Künste predstavljajuće umjetnosti; -er predstavljač, prikazalac; -ung *f.* predstavljanje, predlozenje, prikazanje, predstava; (fig.) opis; -ungsgabe *f.*, -talent *n.* predstavna umjetnost, vještina; —vermögen *n.* predstavnost.

Dar=strecken pružiti, dati, ponuditi, podati; Geld d. uzajmiti novaca; —thun dokazati, pokazati.

Darüber *adv.* povrh, vrhu toga; nad tim; o tom; radi toga; osim toga; uza to; nichts d. oder darunter ni više ni manje; es geht alles d. und darunter (drunter und drüber) sve je dar mar; sve ide naopako; man beklagt sich d. tuže se na to; man beklagt sich d., daß ... ljudi se tuže, što; d. entstand der Streit za to su se zavadili; ich will mich d. machen primit ću se, latit ću se toga; er ist d. gestorben s toga je umro; d. vergeht die Zeit medjutim prolazi vrieme; d. ist er hinaus to su za njega trice; d. geht nichts

Digitized by Google

nema nàda to (bolje stvari); ein Urtheil d. fällen suditi o tom; ſich d. aufhalten zamjeriti to; srditi se na to; er iſt ſechzig Jahre alt und d. ima mu preko šestdeset godina; es ſind ſchon vierzehn Tage d. ima tomu već preko četrnajest dana.

Darum *conj.* zato, radi, poradi, sbog, cieča toga, s toga; *adv.* zato, okolo toga, u naokolo; er hat ihn d. angeſprochen zapitao ga je za to; d. ſei unbeſorgt nemoj se o tom brinuti; es iſt ihm bloß d. zu thun samo mu je do toga stalo; on samo želi, da; bloß d. ni za što drugo; d. gebe ich es nicht dahin po to nedam; ich wollte viel d. geben, wenn mnogo bih dao, da: ich bin d. gebracht lišili su me toga, lišen sam toga; es iſt d. geſchehen ode, propade.

Darunter *adv.* pod, poda tim; medju; izmedju; er hat ſich d. verkrochen odmilio je, sakrio se je pod to (podanj); d. kann ich es nicht laſſen od toga nemogu dati; du leideſt ja nicht d. ti uza to nestradaš; es geht alles d. und drüber sve ide naopako; sve je tu dar mar; Kinder von ſechs Jahren und d. djeca od šest godina i mladja; Waſſer d. gießen ulijat u to vode; ich finde d. keinen Unterſchied nevidim u tom razlike; was verſtehſt du d. što ti po tom razumievaš; —bauen podgraditi, podzidati; —breiten podastrti, podastirati; —drücken podtisnuti; —fallen podpasti, podpadati; -legen podložiti, podlagati; podmetnuti, podmetati (koga); —mengen miešati, umiešati (koga); ſich d. miešati se; pačati se u što; —miſchen primiešati; —rücken podmaknuti, podmicati; —ſtecken čučati pod tim; —wälzen podvaliti, podvaljivati.

Dar-wägen potegnuti. odmjeriti; na oči mjeriti; —weiſen pokazati, predočiti, pokazivati; -werfen baciti, bacati pred koga, predbaciti; —zählen brojiti, izbrojiti, nabrojiti.

Das to *v.* der.

Daſein *n. v.* ba; das D. biće, bistvo, bitak; sućnost (bitnost); obstanak, život; pribitnost, nazočnost, prisutnost.

Daſelbſt *adv.* ondje; tamo; onamo; Daſig *adv.* ondašnji, tamošnji, ovdješnji.

Daſimeter gustomjer.

Daßmal za sad, ovaj put, sada, taj put, taj krat.

Daß *conj.* da, neka; što; es wird bald ein Jahr ſein, daß er fort iſt bit će skoro godinu dana, što ga nema; što je, odkada je otišao; auf daß es dir wohl gehe da ti bude dobro! daß du verdammt wäreſt proklet bio; daß dich! ubila te striela; ubio te grom!

Daſſelb-e *conj.* isto, to isto, ono isto; —eule *f.* ugrt, ugar.

Dat-a, Daten *pl.* podatci, datci; —iren etwas napisati dan i godinu; nadneviti; ſich ſeit einem Zeitpunkte d. počimlje se od onda; ſein Groll d—t ſich von jener Beleidigung srdi se već od one uvrede; nicht d—t nije naznačen dan; —tiv *m.* treći padež, dateljni; —o; à dato od danas; bis d. do danas; Wechſel à d. mjenica izdana dne.

Dattel *f.* prstak, urma, datula; (b. Seidenw.) čahura, kožurak; —baum *m.* prstak (drvo); palma, paoma, poma; datal; -förmig *adj.* prstakovit; —kern *m.* prstakova pečka; (bei Seidenw.) kožurak; —muſchel *f.* prstak, datula; —palme *v.* Dattelbaum; —pflaumen *f.* dragun; —wald *m.* prstačik.

Digitized by Google

Datum *m.* dan i godina; bis dato do danas; podatak.

Daturin (chem.) datulina.

Daube *f.* dùga; —nhobel *m.* dužnjak, strug, svlak.

Däuchten činiti se, vidjeti se; mnjeti, scieniti, misliti.

Dauer *f.* trajanje; (fig.) stalnost, postojanstvo; von langer D. dugovječan; von kurzer D. malovječan; za malo traje; es iſt von keiner D. netraje, neće trajati; auf die Dauer von zehn Jahren na deset godina; etwas auf die D. machen učiniti što da uztraje; —apfel ostavna jabuka; —haft *adj.* potrajan, dugovit, dugovječan, čvrst, jak; (fig.) stalan, postojan, kriepak; -haftigkeit *f.* trajnost; (eines Stoffes) čvrstoća, jakost; (eines Friedens) dugovječnost, dugovitost; —los *adj.* netrajan; nestalan, nepostojan; malovječan; —n trajati; obastati; podnieti, podnositi, trpjeti; es wird nicht lange d. nebude za dugo; ſo dauerte drei Jahre tako ostade tri godine dana; wie lange wird es noch ſo d. dokle će još ovako biti? des Menſchen Leben dauert nur kurze Zeit čovječji je život za maleno, čovječji život traje za malo; dieſes Obſt d—t lange ovo se voće dugo drži; es d-te nicht lange malo bješe postojalo vrieme; —n, *v. n.* es d-t mich žao mi je, žalim, kajem se; er d--t mir milo, žao mi ga je, žalim; ſich kein Geld, keine Mühe dauern laſſen nežaliti ni novca ni truda.

Daum (es, M. Däume) *m. v.* Daumen.

Däum-eln u lisice speti; —erling, —ling *m.* palčenjak; (v. Mühl) palac, (fig.) palčak.

Daumen *m.* palac; einem den D. halten braniti, zagovarati koga, držati komu ruku, krilo; einem den D. auf das Auge ſetzen držati koga na ularu, stegnuti komu uzde; einem die D. ſchrauben *v.* däumeln; —beuger *m.* pregibnik; preginjač palca; —breit *adj.* za jedan palac širok; —dick *adj.* za palac debeo; —breber *m.* ulažica; mazalica; —drücker *m.* pritiskača; —eiſen *n.* čuvipalac; —leder *n.*, Däumling, Daumenring *m.* naprstak, naprstnjak; —ſchraube *f.* —ſtock lisice, lisičine, palčenice; —ſtrecker *m.* nategač palca; —wells vreteno.

Daumloch *n.* rupa za palac; -bohrer *m.* pačenjak (svrdao).

Daune *f. v.* Flaumfeder.

Daus (As) kec; geputzt wie ein Däuschen nakićen kao dodola; wie ein D. ubav, naočit; —mann *v.* Matador.

Davids-gerſte *f.* krupan, nebeski ječam; —harfe *f.* Davidova harfa; harfoliki rogač.

Davon *adv.* od toga, s toga, radi, porad toga; d. iſt mir nichts bekannt za to ništa neznam; d. wirſt du keinen Vortheil haben to ti nebude za uhar; die meiſten d. većina od njih; ponajviše; —bleiben nedoći, nedolaziti; -bringen uhvatiti, dobiti; -eilen odhitati, otići žurno, brzo; —fahren odvezti se; —flattern odprhnuti, odpršiti; —fliegen odletjeti; —führen odvesti, odvoditi; —gehen otići; strugnuti, odmaknuti repinu; —heben dići se, odvući se; hebe dich d. vuci se, nosi, prtljaj se odavlje; —jagen odtjerati, odagnati; odjuriti; —kommen izići; mit dem Leben d. iznieti glavu; ich bin noch gut davongekommen ja sam još sretno prošao; wohlfeilen Kaufes d. izići bez biede; er mag ſchauen, wie er d—t neka gleda, kako će se izbaviti, riešiti; —können; er kann nicht d. nemože odtud, nemože otići; —kriechen odmiljeti; (v. Kind) odpuzati, odpuziti; —laſſen pu-

Digitized by Google

stiti (što): odstupiti (oda šta); —laufen pobjegnuti; —machen ſich pobrati se, pokupiti se, odnieti se, odhladiti, odpiriti, odmaknuti se; —müſſen morat otići, proći; —nehmen ujmiti; —reiſen otići na put; —ſchleichen ukrasti se, kradom otići; otići izpod žita; —ſchwimmen odplivati, odploviti; —ſprengen odjuriti; —traben odkasati; —tragen odnieti, odnositi; den Sieg d. održati, zadobiti pobjedu, nadvladati; preobladati; predobiti; eine Krankheit d. navući na se bolest; Schande d. osramotiti se.

Davor *adv.* preda tim; od toga; du kannſt nicht durch die Thür, denn es hängt ein Schloß d. nemožeš kroz vrata, jer je na njih lokot; das Licht blendet, ſtelle einen Schirm d. svieća bliešti, zasloni ju; d. behüte uns Gott sačuvaj nas Bog od toga; d. fürchte ich mich nicht nebojim se toga; ich kann nicht d. ja mu neznam šta, ja tomu nisam kriv; hüte dich d. čuvaj se toga; er hat einen Ekel d. to mu se grusti, gadi; wälze einen Stein d. privali kamen; es war ein ſolcher Lärm, daß ich d. nicht einſchlafen konnte tolika je bila huka, da nisam mogo zaspati.

Dawider *adv.* proti, suproti tomu; protiv (toga); d. ſein protivan biti, protiviti se; —reden odgovoriti, ustati kao protivnik; protivno govoriti; ſich d. ſetzen oprieti se, uzprotiviti se čemu; ich habe nichts d. meni je pravo; nekratim; er ſperrte ſich gar ſehr d. vrlo se je od toga krčumao.

Dazu *adv.* vrh, osim toga, uza to, pored toga; zato, k tomu, na to; do toga; dazu kommt noch dies uzato; etwas d. legen primetnuti, pridati što; man rüſtet ſich d. oružaju se zanj; was ſagſt du d.? šta se tebi čini? šta misliš ti na to? —mal *adv.* tada, tadar, onda, onadar.

Dazwiſchen *adv.* medju tim, medju njih, po sried toga, sried toga; u to; u tom; es kommt mir immer etwas d. uviek me nješto smeta; rede mir nicht d. nemoj mi prigovarati, ulietati u rieč; —befindlich *adj.* medjutimni, medjutomni; —kunft *f.* dolazak; umješaj, umješak, posriedovanje; —legen položiti što medju; ſich d. biti posrednikom.

Deballiren razvezati, odmotati (knjige).

Debatte *f.* razprava, prepirka; viećanje; —iren prepirati se, razpravljati; viećati.

Débet *n.* (kaufm.) dug; d. (3. pers. lat.) ima dati, dužan je; —ſeite *f.* strana dugova.

Debit *m.* prodja, prolazak; —iren prodavati, prodati; obdužiti, zadužiti; —or *m.* (lt.) dužnik.

Débuchée *m.* (milit.) priednje mjesto.

Debüt *n.* prvi nastup (kazališt-noga igraća); —ant *m.* igrač, pjevač (prvoga nastupa); —iren prvi put nastupiti (na pozorište), prvi put igrati.

Decadenze *f.* propadanje, popuštanje; (fig.) razsap.

Decalo *n.* posuha, usuha, usušak;

Decan-at *m.*; —ei *f.* starešinstvo, dekanija; (kirchl.) podjašprištija; —t (anf der Univerſität) dekan, starešina; (kirchl.) podjašprišt; (bei Ordn.) proto (nadžupnik); —enſtelle *f.* starešinstvo; podjašprištija, protstvo.

Decharge *f.* (fr.) palba, prosutak (vatre); —iren izbaciti, opaliti, prosuti vatru.

Dech-el *m.* ljuskan; —end *n.* —er *m.* desetina, desetak od (koža); —ent *m.* podjašprišt, proto; —iffreur *m.* odgonetalac, odgonetač; —iffriren odgonetati.

Digitized by Google

Decidiren odlučiti.
Decim=al *adj.* desetičan; —albruch desetični slomak; drobiš; —alwage *f.* desetična tezulja; -ation *f.* desetkovanje, desetkovina; —iren desetkovati.
Decliu=abilis (lt.) skloniv; —iren (gram.) sklanjati; —ation *f.* sklonitba, sklanjanje.
Dec=oct *n.* uvarak, izvarak; gustiš; —oration *f.* odličje; —ret odluka, odlučnica; postavnica; —retiren odlučuiti, narediti; postaviti.
Dedi=kation *f.* posveta; posvetnica; —kations= posvetni; —ciren posvetiti, posvećivati; prikazati (komu što); ſich d. posvetiti se, podati se (čemu), dati se (na što).
Deduk=toriſch dovodni; —zion *f.* dovod, izvodjenje; umovanje, dokazivanje; —tieren izvesti, izvoditi (što); suditi (po čem); vaditi; dokazivati, umovati; odbiti, odbijati.
Defekt *m.* nedostatak, pomanjkanje; nestatak; (d. Buchd.) nepodpuni iztisak, primjerak; *adj.* nedostatan; pogriešan; kvaran; manjkav, kusatast; —bogen *m.* list od kusatka; —iv *adj.* nepodpun; kljast.
Defenſ=iv *adj.* zaštitni, obranbeni; —ivallianz *v.* Schutzbündniß; -ivkrieg *m.* odbojni rat; —ion; -ive *f.* obrana; -or *m.* branitelj.
Def=eriren *v.* angeben; willfahren; den Eid d. zakletvu uzvratiti; —icit *n.* manjak; —ilé *n.* tjesnac, gudura; -iliren redomičiti, redomice prolaziti pred njekim; -liirung *f.* mimohod.
Defini=ens označevan; —ren označiti, obilježiti; presuditi, razsuditi, riešiti; dovršiti, —ition *f.* oznaka, obiljega; riešenje, odredba; —tiv *adj.* konačni; (fig.) stalni, stavni, stanovni; —or *m.* razsudilac, odlučnik; sudac; —tus označben.
Deficien=t (M. en) *n.* nemoćnik, bolježljivi svećenik; dosluženik; *adj.* nedostatan, nemoćan, manjkav; —tengehalt *m.* plaća nemoćnika; bolježljivih svećenika; —tenhaus u. svećenička bolnica; nemoćnica; —z *f.* nestašica; *v.* Defizientenhaus.
Deflagra=tor (phys.) uzpaljitelj; —zion *f.* uzpaljenje, požar.
Deflor=ata *f.* oskvrnjenica; griešnica; —ation *f.* oskvrna; -iren oskvrnuti; obljubiti.
Deform *adj.* nepodoban, (fig.) nesgrapan; grd, grub, mrzak; —ität *f.* nepodoba; gruboća, grdoba, grdobština.
Defraud=ant, —ator *m.* (lat.) podkradica, varalica; —ation *f.* podkradja, prievara; —iren podkrasti, varati; *v.* Schleichhandel treiben.
Degen *m.* vučac, mač; sablja; den D. ziehen potegnuti, trgnuti mač; (d. Schärfe) oštrac, oštarje; ein tapferer D. junak; (redlicher) čestit čovjek; —band *n.* kita mačeva; —eratus *m.* (lat.) odrodjenik, izrod, izopačenik; —eration *f.* izrodjaj; izopaka, izopačenje; —eriren izroditi se, izradjati se; (fig.) izopačiti se, izmetnuti se, izmetati se, izvrći se; —fiſch *m.* sabljak, jaglun; —fläche *f.* lit, ploština; —förmig *adj.* mačast, poput vučca; —gefäß *n.* —griff *m.* —heft *n.* balčak, balanja, boč, boča; ručka od vučca; —gehenk *m.*; —koppel *f.* remen, pojas, prepasač; —klinge *f.* lit, gvoždje od vučca; —knopf *m.* jabuka, jabučica od vučca; (fig.) dobričina; —kreuz *n.* krstnice; —quaſt *m.* —quaſte *f.* kita od vučca; —riemen *m.* remen od vučca; —ſchärfe *f.* brid, oštrac, oštarje; —ſcheide *f.* nožnice, korice; —ſchmied *m.* mačar, mačovač; sabljar; —ſpitze *f.*

Digitized by Google

šip, rt, rât (od vučca), bodezan; -ſtich *m.*; -ſtoß *m.* ubod, bod.

Degout *m.* (fr.) ogav, dosada, omrz.

Degra=dation *f.* skinuće, svrgnuće; (s časti);—biren poniziti, svrgnuti, skinuti (s časti); postupno mienjati; ſich poniſtiti se; vom Amte b. sbaciti koga iz službe.

Deguſtati=on *f.* okus; —ren okusiti.

Dehn=bar *adj.* razstegljiv, protegljiv, razteživ, raztezan, kovak; —bare Mineralien kovke rude; —barkeit raztežnost, protegljivost, (min.) kovkost; —en etwas raztegnuti, raztezati, protegnuti, otezati; tanjiti, raztanjiti; razvlačiti, produljiti; ſich b. pružati se, protezati se; der Weg dehnt ſich ſehr otegao se put; das Tuch dehnt ſich sukno se razteže; gedehnte Sylbe protegnuta slovka; gedehnte Rede *f.* razvlačita besjeda; —ung *f.* raztezanje, razteg, protezanje; oteg; produljenje, protegnuće, razvučenje; —ungszeichen (Dehnzeichen) *n.* otežka.

Deich (es M. =e) sip, nasip, nasap, gat; brana; kop; (fig.) upor, opreka; einen D. aufführen sip nasipati, jaziti, gatiti, zajaziti, zagatiti; zu D. fahren ići na kop; die D. belaufen obići sipove; den D. durchſtechen prokopati sip; —acht *f.* nadgled, nadzor sipova; —amt *m.* sipovni ured; —arbeiter sipar; —aufſeher sipovnik; —bau *m.* gradjenje, nasipavanje sipova; —beſchau *f.* pregledanje sipova; —bruch *m.* provala sipova; —en gatiti, jaziti, zagatiti, zajaziti, nasipati sip, napraviti nasap; —er sipar; —erlohn *m.* siparina; —gräber sipar; —komm *m.* vrh nasipa; —land *n.* poloj (a); polojina; -ſchart *m.* sipovni zarez; -ſchlag *m.* sipovni član; —ſchoß *m.* sipovina; —weſen *n.* siparstvo, nasiparstvo.

Deichſel *f.* (b. Schiff) krmilo, kormilo, korman; D. halten krmiti brodom; (fig.) ravnati što; (b. Wagen) rudo, ruda; die hintere D. svora; (b. Pflüge) oje; oj; (fig.) vodja; —arm krak (od rude); (v. Axt) toporište, tešlja; -blech okov ruda; -eiſen *n.* podnožje; čuvinoga; —gabel *m.* rukunice, pernice, svrake, svračine, svračice, prednjići, prednji škarići; —holz *n* rudo drvo; drvo za rudo; —kette *f.* spuste pl., —nagel *m.* uporni klinac, ruduo kliuče; —pferd *n.* rudnjak, rudui konj, konj od ruda, prednjak; —ring *m.* rudna spet (f.); —ſtock *m.* podnožka.

Dein *pron.* tvoj; svoj; gib Acht auf deine Bücher pazi na svoje knjige; thue es um d—er ſelbſt čini to sebe radi; ich ſah nicht d—en Bruder nisam ti vidio brata; —er *v.* du, dein; —etwegen, —etwillen *adv.* radi, zaradi, poradi, sbog, cieća tebe, s tebe; —ig tvoj, svoj; nimm das D. uzmi svoje.; grüß die D—en pozdravi svoj rod.

Deis=mus *m.* umno bogovjerstvo; —t *m.* bogovjerac; —terei *f. v.* Deismus.

Dejeuner (dejeuné) *n.* (fr.) zajutrak; doručak; zajutarkovati; doručkovati.

Dek=a=de *f.* (gr.) deset; —diſch *adj.* desetični; —dik *f.* (Dezimalrechnung) desetični sustav; —log *m.* deset zapoviedi božjih.

Dekanat *v.* Dechanat.

Dekant=ation *f.* slavljenje, veličanje; (chem.) bistrenje, izbistrenje; odliev; —iren slaviti, veličati; (chem.) bistriti, izbistriti; odliti, odlievati, slievati.

Dekk= (in Zuſ.) pokrivni, zastorni; —balken *m.* tavanica; —bett *n.* duhka, dahnja, perina; —blatt

Digitized by Google

n. (bot.) listić; —blättchen *n.* palistić; —e M. -en) *f.* pokriv, pokrivač, pokrivača, pokrivalo, pokrov, pokrovac; poklopac, (Tapete) šarenica, zastor, zakrivalo; (Bodenb.) prostirač; (Zimmerb.) tavan; strop; svod; podkrovlje, podkrovnica; (v. Brief) zavitak; (v. Schiff) paluba, krov (kuvjerta); (Tischb.) stolnjak; prostirak; (Pferdeb.) čaprag; (Rohrd.) hasura, rogožina; mit jemand unter einer D. stehen u jedan rog, u jednu tikvu puhati; sich nach der D. strecken živjeti kako se može; pruži noge, dokud kober siže; unter der D. der Freundschaft pod izlikom, koprenom prijateljstva.

Deckel (-s, unv. M.) *m.* poklopac, poklop, zaklopac; pokrovac; pokriv, pokrivalo; (am Buche) korica; (des Kirchenkelches) plitica, (gr.) diskos; (b. Buchb.) daska; (am Preßkasten) gornja pogača; (a. d. Kutsche pokrivka; (a. d. Mauer) liep, žbuka, pozidnina; (fig.) tobožnost, izlika; zamiravanje, pretvornost; —ausfeilung *f.* (am Gew.) izdub; —band *n.* zaklopnjača; —feder *f.* poklopna stajka; —federstift *m.* klinac za stajku od poklopca; —fuß *m.* noga od poklopca; —glas *n.* zaklopnjača (čaša); —laune *f.* zaklopnjak; —lorb *m.* košarica s poklopcem, poklopača; —krug *m.* poklopnjak; —macher *m.* poklopčar; —schnelle *f.* vrtni puž; —sieb *n.* poklopno sito; —umbiegung *f.* strešica; —zieher (spött.) osmikalak.

Decken etw. pokriti, pokrivati, zakriti, zakrivati, sakriti, sakrivati; poklopiti, zastrti, braniti; pratiti; namiriti; osjegurati što; das Tischtuch auf den Tisch d. prostrti, prostirati, postaviti, staviti stolnjak na stol; den Tisch d. prostrti stol; es ist schon gedeckt već je prostrto; das Haus frisch d. prekriti kuću; den Wein d. zagrnuti, zakriti vinograd; mit Stroh d. pošiti slamom; einen Ort d. braniti mjesto; mit dem Schilde d. zaštititi; (mit e. Vorhang) zastrieti, zastirati; (mit Erde) posuti, zagrnuti zemljom; (die Gluth) potuliti, prigasiti žeravku; pohraniti oganj; zapretati žeravku; eine Anhöhe d. das Haus brezuljak zaslanja kuću; eine Stadt d. zakloniti, zaklanjati grad; jemand mit seinem Leibe d. zaklanjati koga sobom; (v. Pferd) opasti, pojahati; pripustiti ždriebca; die Schuld d. zalijegati; er ist im Rücken gedeckt vruć je s ledja; er kann seine Schulden mit seinem Hause nicht d. ni kućom si neizplati dugova; gedeckte Schulden osejgurani dugovi; sich d. pokriti se, osjegurati se; mit einem Schilde štititi, zaštititi se štitom; (kaufm.) osjegurati se, obezbiediti se; —fechter rogozičar, hasurar; —gemälde *n.* stropna slika; —macher *m.* pokrovčar; —putz *m.* stropni liep; —stück *n.* stropna slikarija; —verzierung *f.* stropni nakit; —riß (Bauk.) nadglavni prodor.

Decker pokrivač, pokrivalac; prostirač, prostiratelj; —farbe krijuća kraska; —feder *f.* (zool.) pokrivna pera, peruti, kreljuti; —fisch *m.* šarenica; —mantel plašt, ogrtač; (fig.) izlika; —platte pokrivalo; —ung *f.* pokrivanje; (kam.) sjegurnost; zaštita, zaklonba; pokrivanje; pokrov; die D. einer Auflage nachweisen dokazati da je njeki izdatak pokriven; schriftliche D. pismeno osjeguranje; (Zollw.) carinska izkaznica; —werk *n.* (Festungsb.) zaklonba, zaklonište.

Digitized by Google

Deklam=ator *m.* krasoslovac, besjedovnik, milosbornik; --atorik nauka o krasoslovljenju, milosboru; besjedoslovje; -azion krasoslovljenje, besjedovanje, milosbor; —azionsſtükk besjedovka, krasoslovka; —iren krasosloviti, besjedovati, milosboriti; —irkunſt krasoslovstvo, besjedništvo, milosborstvo.

Deklar=ant *m.* očitovatelj, izjavitelj; —azion *f.* očitovanje, izjava; —iren očitovati, izjaviti.

Deklin=abel skloniv, kloniv; —atorium magnetiſches odklonilo magnetičko; —azion *f.* sklonitba; (aſtron.) odklon, zalaz; (phyſ.) magnetiſche D. odklon magnetički; —azionskreis (aſtr.) krug odklona; —iren sklanjati; prikloniti, odkloniti se; prigibati se.

Dekokt *n.* uvarak, izvarak; gustiš.

Dekomponiren razstaviti, razglobiti; (chem.) raztvoriti, razlučiti.

Dekor=ateur *m.* urehar, kazališni slikar; —azion *f.* uresba, ureha; odlika; kazališna slika; --iren uresiti; odlikovati redom; —um pristojnost, dostojnost.

Dekrepit *adj.* ostario, vrlo star.

Dekret *v.* odluka; odlučnica; postavnica; —eur *m.* odlučitelj, narediteljj; —iren odlučiti, narediti.

Dekubitus *m.* proležanje, ozleda od ležanja.

Del credere (ital.) (bdl.) na vjeru.

Deleg=azion *f.* odredjaj; odaslanstvo, delegacija; im Wege der D. odredjajem; —iren odrediti; ustupiti; ein Gericht zur Verhandlung und Entſcheidung einer Rechtsſache d. odrediti sud na iztragu ili presudu; jemand d. poslati, odaslati koga.

Delice *f.* (fr.) slast, razkoš.

Delikat *adj.* slastan, sladokusan; das iſt eine --e Sache to je nježna stvar.

Delikateſſe *f.* nježnost; —n *pl.* oblizci, poslastice; —nhändler poslastičar, sladokusničar; —nhandlung trgovina s poslastičarnica, sladokusnica.

Delikt *n.* (lat.) prestupak; prekršaj; corpus delicti predmet zločina; —enregiſter kazalo, upisnik prestupaka, prekršaja.

Delineazion (lat.) procrt, nacrt.

Delinquent *m.* zločinac; osudjenik.

Deliqueszíren razplivati se; razsticati se.

Delir=iren bulazniti, buncati; —ium *n.* tlapnja, budilo, bunilo, *v.* Wahnſinn.

Delogiren jemanb. njekoga iz stana izćerati, izagnati.

Delphin *m.* pliskavica, dupin; —e *f.* (Artill.) uši (od topa).

Delt=a (gr.) delta; die Donau hat eine D.=Mündung Dunav utiče u tri prama, prami se u troje; -abildung trojna tvorina; -amuskel ramenica (mišica); -oeber (Min.) dvanajestorac dvopatrojinski, deltolik; —oid dvopatrojina; —oidiſch dvopatrojinski.

Demagog *m.* (gr.) pûkovodja, pukobran, pukoveža.

Demant *m.* alem, dijamant; —en *adj.* alemast; —glanz alemnost ili sievak; —nabel alem-igla; —oid dijamantolik; -ring alemprsten; —ſchleifer *m.* brusar alemâ; —ſchmukk alemovi ures; -ſchneider vajar dijamantâ.

Demark=azion *f.* razmedja; -azionsrazdjelni; —azionslinie medjašnica; —iren razmedjiti.

Demaskiren (die Verſchanzung) odkriti, odgaliti; skinuti obrazinu.

Dementi *n.* oprovrga, izpravak; oprovrgnuti, neistinom proglasiti.

Demi=nutivum *n.* umaljivajuća rieč; —nuzion (—nutio) umaljivanje; omaljivanje; —ſſion odpuštanje; odpust; ostavka;

Digitized by Google

—ſſionsgeſuch molba za odpust; —tour poluobrat

Dem=nach *conj.* dakle; —nächſt na skorom; —nächſtig što skorije.

Demobiliſ=ation razpust vojske, razoružanje; —iren razoružati (vojsku).

Demoiſelle *f.* (demoasel) (fr.) gogospodična, gospodjica.

Demokrat *m.* prijatelj pučke vlade, demokrat; (fig.) pukoljub; —iſch pučko vladni; —ie, Demokražie *f.* pučka vlada.

Demolir=en (ein Gebäude) razoriti, razgraditi, razrušiti; —ung razor, razgradba, razrušenje; —ungsmine razorni podkop; —ungsrevers obveza na razor, razgradnju.

Demonstra-bilis (lat.) dokazljiv, dokazni; —tiv dokazovni; —tivum (Pronomen) pokazno zaime; —ſion *f.* dokazivanje; (fig.) (javni) prkos, demonstracija, dokaz.

Demonſtriren dokazivati, dokazati, prkositi.

Demontiren (eine Kanone) ušutkati, srušiti top.

Demoraliſ=azion (lat.) pokvarenost, izkvarenost; —iren pokvariti, skvariti, izopačiti.

Demuth *f.* smjernost, sniženost, poniznost; pokornost; —voll preponizan, prepokoran.

Demüthig smjeran, ponizan, ponizljiv, pokoran; v. ſein poniziti se, pokoriti se; —e *m.* poniznik, sniženik; —en einen poniziti, pokoriti, snizivati (koga); ſich v. poniziti se, sniziti se; —ung ponizivanje, pokoravanje, pokora.

Dendr=it *m.* stablovnjak, drvokam; —ometer stablomjer; —iten=Marmor drvošar mramor.

Denegation *f.* uzkrata, zakrata.

Dengel *m.* Schmutz am Saume eines Kleides ćopnica; —eiſen *v.* Dengelſtock; —hammer klepac; ča-

kanac; —n (die Senſe oder die Sichel) klepati, izklepati; odkovati, pokivati; razklepati; —platte *f.*, —ſtock *m.* babica; —zeug klepci.

Dengler *m.* klepač; odkivač.

Denk=art *f.* način mišljenja; (fig.) srce; —bar misliv, pomisliv, zamisliv; —bild poslovica, nadpisak *v.* Idee; —blatt spomenica; —buch spomenjak; —en misliti, pomisliti; auf etwas d. misliti na što; über etwas d. misliti o čem; ſie dachten ſich pomišljahu u sebi, sami sobom; er dachte hoch hinaus na visoko kuća; hin und her d. misliti i premišljati; auf Mittel d. smišljati sredstva; der Menſch denkt, Gott lenkt čovjek namišlja, a Bog promisli; čovjek naredi, Bog odredi; —e meiner im Guten sjeti se mene u sreći; Sie einmal, wie es mir gegangen iſt čujte samo, što me zadesi; ich dächte, es wäre ſo am beſten čini mi se, da bi to bilo najbolje; machen Sie wie Sie d. učinite kako vam se svidi; was ſoll man davon d. što da čovjek o tom sudi? wer hätte das je gedacht tko bi to bio ikada pomislio! ich denke zu reiſen namjeravam putovati; er denkt es zu kaufen kani kupiti; er denkt ſchlecht misli o zlu; das kannſt du dir d. tomu se možeš i sam dosjetiti; wo denkſt du hin? što misliš? što radiš? —en *n.* mišljenje; —er *m.* mislitelj, razmišljač; —erei mišljenkovanje; —fähig vrstan misliti, razmišljati; —form *f.* način mišljenja; —freiheit sloboda mišljenja; (fig.) slobodno očitovanje mislî; —geiſt misaoni duh; —kraft mišljenost, moć mišljenja; —kunſt vještina u mišljenju; —lehre umoslovje, logika; —mal *n.* spomenik;

Digitized by Google

—münze uspomenak; —reim pomenka; —ſäule *f.* spomenik; —ſchrift spomenica; —ſpruch pametna ili znamenita rieč, izreka; -ſtein spomenik; -tafel spomen-ploča; —übung vježba u mišljenju; —unſähig nepodoban misliti; —ungsart *v.* Denkart; —vermögen moć mišljenja, mišljivost; —würdig znamenit; —würdigkeit znamenitost; -zeichen spomenka; -zettel pomenka.

Denn *conj.* jer, bo; d. er will es nicht jer on toga neće; thue das nicht, denn nemoj toga uraditi, inače; ſo mag es d. gut ſein neka bude; wollen wir d. gehen ići ćemo dakle; es ſei d., daß osim ako, van ako; dies hat kein anderer d. er gethan to je sjegurno on učinio; mehr d. einmal više puta; er iſt größer d. ich veći je od mene; was d.? eh da što? kako da? wer d. ſonſt? a da tko će? haben Sie d. kein Geld? zar nemate novacâ?

Dennoch *adv.* ipak, opet, sasvim tim.

Denomin-ativ (lat.) imenovanje, poziv, nazov; —ativum (verbum) glagol izveden od samostavnika; —iren imenovati, naimenovati, prozvati, nazvati.

Dent-albuchſtabe zubna glasica; —iſt zubar.

Denunz-iant *m.* sok; —iantengebühr sočbina; —iazion sočba; —iren sočiti, nasočiti; odati.

Departement *n.* (fig.) odsjek, oddjel; kraj, okružje, županija.

Depend-ens (lat.) odvisli (bot.); —ent odvisan, zavisan; —enz odvisnost, zavisnost; —iren zavisnici, odvisnici.

Depen-ſe *f.* tratnja, trošnja; -ſeur razsipnik; —ſiren tratiti, trošiti, razsipati.

Depeſche *f*, viest; telegraphiſche D. brzojavka; (Amtsbericht) izvješće.

Deployiren razviti, razvijati se.

Depon-ent *m.* ostavljač, ostavilac; poviedalac, svjedok; —iren Akten položiti spise; dati na ostavu; ostaviti kod koga; etwas d. poviedati, izpoviedati, svjedočiti.

Deport-azion *f.* (lat.) prognanstvo; —iren jemanb. prognati (koga u tudju zemlju); —irung *v.* Deportazion.

Depoſitar *m.* sahranitelj.

Depoſiten- ostavni, sahranbeni; —amt ostavni, sahranbeni ured; -bank ostavna, sahranbena banka; —gebühr ostavnina, sahranbina; -gelder ostavni novci, sahranbeni novci; —inſtruktion ostavni, sahranbeni naputak; -kaſſa ostavna, sahranbena blagajna; -kommiſſär ostavni, sahranbeni povjerenik; —ſchein ostavnica, sahranbenica; —vermögen ostavbina, sahranbina, sahranjeni imetak; in die —verwahrung übergeben dati što u sudbenu sahranbu.

Depoſi-torium *n.* (lat.) sahranište, skladište; —tum *n.* ostava; poklad, polog; —zion izpovied, svjedočanstvo; položba.

Depôt *n.* (fr.) skladište, spravište; (mil.) dopunište vojske, dopunjujuća vojska; *v.* Depoſitum

Depotenziren (math.) umaljivati.

Depreſſion (aſtr.) *f*, sniženje, sniženje obzora; —swinkel snizujući kut.

Depuriren eine Realität von den Laſten oduživši nepokretninu.

Deput-at *n.* lukno, bir, plata (u stvarih); —azion odaslanstvo; —iren jemanb. odaslati (koga); —irter odaslanik *v.* Abgeordneter; —irtenkammer zastupnička kuća.

Der, die, das (wird als Artikel nicht überſetzt); für: dieſer, dieſe, dieſes ovaj, ova, ovo; taj, ta, to; das iſt to jest; das Weib ba ova

Digitized by Google

žena; das iſt eben, was ich meine upravo to mislim.

Derang-ement (deranžma) *n.* nered; smetnja; —iren poremetiti, pomutiti, zamrsiti; —irt zamršen, poremećen; zadužen, potreban.

Derb čvrst; jedar; grub; (fig.) sirov, neotesan; -es Tuch čvrsto sukno; —e Backen jedra lica; —es Erz puna ruda; d. angreifen krjepko se primiti; einen d. abprügeln živo koga izlupati; ein —er Verweis oštar ukor; einem d. die Wahrheit ſagen kazati komu istinu u brk; —heit čvrstoća, jedrina; (fig.) grubost, neotesanost, sirovost.

Dereinſt *adv.* jednom, jednoć, njekada, njegda.

Derent-halben, —wegen, —willen *adv.* radi, poradi, zaradi, sbog; die That, d. er beſtraft wurde čin, radi kojega je kažnjen.

Der-geſtalt *adv.* tako, tim načinom, na taj način, na takav način; —gleichen *adj.* ovakov, takov, onakov; d. Sachen takove, podobne stvari; nichts d. thun činiti se, učiniti se nevješt; d. thun als graditi se, kao da; mit etwas nur d. thun raditi nješto na oko, na izliku.

Deriv-ativum, —atum (vocabulum) izvodjena (rieč); —azion izvodjenje, izvod; —iren izvoditi, izvesti.

Derjenige, diejenige, dasjenige onaj, ona, ono.

Derma-titis upala kože.

Dermal-einſt *v.* dereinſt; —en *adv.* sada; —ig sadašnji.

Dermaßen *adv.* tako, toliko.

Dero *pron.* Vaš, Vaša, Vaše; —halben *v.* derhalben.

Der-ſelbe, dieſelbe, dasſelbe *pron.* isti, ista, isto; er iſt noch ganz d., der er früher war on je još uviek stari; —weilen *adv.* medjutim; —weilig sadašnji.

Derwiſch *m.* (türk. Mönch) derviš.

Derzeitig sadanji; tadanji.

Desarmiren razoružati; d. einen Magnet odkotviti magnet.

Desavantage *f.* uštrb, šteta.

Desavouiren etwas zaniekati, opozvati; zapriečiti nješto.

Descendenten *pl. v.* Deszendenten.

Deſer-teur *m.* uskok, bjegunac; —tiren pobjeći, uteći; —teurs-eingabe bježalica; —vit *n.* (der Advocaten) odvjetnina, plaća odvjetnička; —vitquittung namira na zaslužbu; -vitverzeichniß popis zaslužbe; —zion bjegunstvo.

Deſigniren odrediti (koga za što); namieniti komu što.

Desinf-ection *f.* čišćenje od kužila; odruženje; -iziren odkužiti.

Deſkript-iv opisni; —ive Geometrie opisno mjerstvo; —zion popis; opis.

Desordre nered.

Desorgani-ſazion *f.* razstroj; -ſiren raztrojiti.

Desoxid-azion (chem.) odkisba, odkisenje; —iren odkisiti.

Deſpektirlich porugljivo, pogrdno.

Deſper-at (lat.) očajan; —azion očajanje.

Deſpot *m.* samosilnik. despot; —iſch samosilan, despotički; —ismus samosilje, despotizam.

Desquamazion *f.* (die Abſchuppung der Haut) liljenje kože.

Deß, deſſen *pron.* njegov.

Deſſenungeachtet *adv.* pored svega toga.

Deſſert *n.* (fr.) poslastice, zakuski, sladkiši.

Deſſin *m.* (fr.) nacrt; šara; großer D. (am Kleidſtoff) veliko cvieće.

Deßwegen *v.* deswegen.

Deſtill-at *n.* prekapnina; —ateur *m.* prekapač; —azion priekap, prekapljivanje; trokene D. prekapljivanje na suho; —azions-produkt prekapnina; —irapparat prekapilo; —iren prekapljivati; (von Branntwein) peći; —irofen pecara; —irt prekapljeno;

Digitized by Google

—irkolben *m.* prekapak, prekapka.

Deſtin=ateur einer Waare ustanovitelj; —azio usud; —iren ustanoviti.

Deſto *adv.* tim; b. beſſer tim bolje; b. ſchlimmer tim gorje; nichts deſto weniger pri svem tom, uza sve to.

Deſtruk=tiv razvratan, zatoran; —zion razvrat, zator.

Deswegen zato, radi, poradi, zaradi, sbog toga, radi toga.

Deszendenten *pl.* potomci; rodjaci u nizhodnoj lozi.

Detach=ement (detašma) *n.* oddjel (vojnikâ); —iren odpraviti, odaslati, izaslati; biti na poslanju; —irte Werke und Feldverſchanzungen samostalne pritvrdje i bojni obkopi.

Detail (detalj) *n.* čest; pojedine okolnosti; obširnost, potankost; *en detail* na malo; ins D. eingehen pustiti se u potankosti, pojedinosti; im D. verkaufen tržiti na malo; —ausführung potanki izvod; —beſtimmung obširna, potanka ustanova; —geſchäft trgovina na malo; —inſtruzion potanki naputak; —liren potanko razložiti; (fkm.) na malo tržiti; —lirt potanki, obširni; —lirter Ausweis obširni: potanki izkaz; —meſſung (geom.) mjerenje u potankosti; —rechnung račun o pojedinostih; —verkauf prodaja na malo.

Determin=azion opredieljenje, oznaka; odredba; —iren opredieliti, označiti.

Dethroniſiren s priestolja baciti; (v. Kaiſer) razcariti; (v. König) razkraljiti; (v. Fürſten) razknežiti.

Deton=azion (chem.) praskanje, pogor praskom; —iren praskati, praskom gorjeti.

Detri, die Regel pravilo trojno.

Detto (ital.) *adj.* isto; *adv.* jošte.

Deus (lat.) Bog; D. ex machina kao da je s neba pao.

Deut (es, M. e) *m.* babka, beč; —elei natezanje, mudrovanje; —eln natezati, mudrovati o čem; —en kazati na koga; mit den Augen b. namignuti, namigivati; (auslegen) tumačiti, protumačiti; einen Traum b. kazati, tumačiti što san znači; etwas übel b. naopako tumačiti, razumjeti; das Wort ſo und ſo b. tumačiti rieč sad ovako sad onako; tumačiti kako se kad svidi; das deutet auf einen Krieg to sluti na rat; —er *m.* tumač, tumačitelj; —ewort zaime; —ler mudrijaš; —lich razgovietan, razumljiv; b. machen razjasnjivati, razjasniti (nješto); ein —licher Begriff jasan pojam; —lichkeit razgovjetnost, razumljivost; jasnoća. bistroća.

Deutſch njemački; b. machen poniemčiti; —er Orden red njemačkih viteza; D. *n.* niemština; —böhme *m.* Niemac u Českoj; der —e Niemac; die D. Njemica, Njemkinja; —meiſter glavar njemačkoga reda; —thum niemština; —thümeln njemčariti, niemčati; —thümelei *n.* njemčarenje, njemčanje; —thümler *m.* njemčar.

Deutung *f.* tumačenje; —sart način tumačenja; —voll znamenit, koban.

Devalv=azion *f.* (einer Münze) obala ciene (novcu); —iren obaliti cienu; -irte Münze obaljeni novac.

Devaſt=azion *f.* pohara; —iren poharati.

Deviſe *f.* (fr.) geslo; poslovica, napisak; (kaufm.) mjenica.

Devo=t pobožan; smjeran; —zion pobožnost, smjernost.

Dezemb=er *m.* (lat.) prosinac; -vir desetoričar.

Dezennium *n.* (lat.) desetak godinâ, desetgodište.

Digitized by Google

Dezid=iren odlučiti; —irt (von einer Perſon) odlučen.
Dezimal= desetični; —bruch desetični ulomak, slomak, lomak; endlicher D. konačni; periodiſcher D. povratni; wiederholender D. (d. i. einzifferig periodiſcher D.) opetovni desetični ulomak; —ien *pl.* (math.) desetični ulomci; —maß desetična mjera; —punkt desetična točka; —rechnung desetični račun; —ſtelle (math.) desetično mjesto; -ſyſtem desetični sustav; —wage desetična tezulja; -zeichen desetični znak; —zoll desetični palac.
Dezim=iren desetkovati; -ole (Muſ.) deseternica.
Dia=dem zlatni vienac; —gnoſe *f.* razpoznaja (bolesti); —gnoſtiſ nauka o razpoznaji; —gnoſtiker razpoznavalac; —gnoſtiziren razpoznavati.
Diagonal prieki; —e *f.*, —linie priečnica.
Diakon *m.* (gr.) dvoranin; djakon; —at djakonastvo; —iſſa dvoranica; djakonica.
Diakri=ſe razaznanje; —tiſch razaznavajući.
Dialekt *m.* (gr.) narječje; —ik nauka o mudrovanju, razumoslovje, dijalektika.
Dia=log razgovor; —logiſch u razgovorih; —mant *m.* ꝛc. *v.* Demant; —meter *m.* promjer; —metral entgegengeſetzt upravno protivno; notiones e —metro oppositae upravo protivni pojmovi.
Diarium *n.* dnevnik, dnevnjak.
Diarrhöe *f.* (gr.) lijavica, litavica, proljev, protoč, proletavica, dristavica, sraćka, griža.
Diät *f.* olaka, način u hrani; D. sabor; —en *pl.* dnevnice; —enklaſſe *f*, dnevnični red; —ennormale dnevnički pravionik; —enpanſchale *n*, dnevničina; —etik *f.* nauka o zdravlju, zdravoslovje; —mäßig po olaci, po obroku.
Dicaſterium dvorska oblast, dikasterij.
Dich *conj.* tebe, te.
Dicht (von flüſſigen Körpern) gust; (von feſten) jedar; b. *adv.* tik; b. am Rande tik kraja; —art način spjevanja; —belaubt kitnjast, gustolistan; —bewachſen čest, gust; —e gustina, gustoća, gušća; jedrina, jedroća, krutost; čestina; —elei pjesničarenje; —en gustiti, sabijati. (Ritzen verſtopfen) začkati, šuperiti; misliti o čem, izumiti što; pjesnovati, spjevati, skladati (pjesmu); (fig.) izvoditi pjesmu, pjevati.
Dichter *m.* pjesnik; —aber pjesnička žica; —anlage pjesnička sposobnost; —ei *v.* Dichtelei; —feuer, —gluth pjesnički plamen, vatra; —flug pjesnički uzlet, polet; —freiheit pjesnička sloboština, sloboda; —gabe pjesnički dar *v.* Dichteranlage; --in pjesnakinja; --ling pjesničar, stihotvorac.
Dichtheit; —igkeit *v.* Dichte; —igkeitsmeſſer *m.* gustomjer; -körnig zrnat; —kunſt *f.* pjesničtvo; —laubig kitnjast; —ung spjev, pjesan, pjesma; pjesnovanje; izmišljotina, bajka; —ungsart (ſtiliſt.) način spjevanja; —ungskraft pjesnička moć; —ungsvermögen pjesnovnost.
Dictando *v.* Diktando.
Dicotyledones *pl.* dvosupnice.
Didakt=ik *f.* učba, obukoslovje; —iker učbar, didaktik; obukoslovac; —iſch učben, obukoslovan; —iſche Fähigkeiten učbene sposobnosti.
Die *v.* der.
Dieb *m.* kradljivac, kradica, tat; —erei kradnja, tatbina; —in kradljivka, tatica; -iſch kradljiv, tatski, lupežki; *adv.* tatski.

Digitized by Google

Diebs- tatski; —bande družba tatâ; —brut tatsko leglo; —genosse sutat, kradidrug; —handwerk tatski zanat; —hehler jatak, spremo; —helfer pomagač u kradji; -streich, -stück lupežtina.

Diebstahl (es, M. Diebstähle) *m.* kradja, tatbina; D. begehen počiniti kradju, krasti, okrasti koga; die D. nehmen überhand velika je kradja nastala.

Diele *f.* podnica; *v.* Zimmerdecke, *v.* Tenne.

Dielen poditi, popoditi; —boden pod; —brett podnica; —kopf blazinka; —wand stiena od podnicâ.

Dienen služiti, slugovati; rabiti; zum Beweise wider jemand b. proti njekomu svjedočiti; Gott b. Bogu služiti; der Sünde b. zivljeti griehu; Ihnen zu b. na službu; wozu dient das? čemu je to? damit ist mir nicht gedient to mi nepomaže; diese Speise dient mir nicht gut ovo mi jelo neprija, negodi; das dient zu seinem Besten to mu je na korist; das soll dir zur Warnung d. to te neka opameti.

Diener *m.* sluga; Amts— poslužnik; —in služkinja, služavka; —schaft služinčad.

Dienlich koristan, sgodan; das ist ihnen nicht d. to vam nepomaže.

Dienst *m.* služba; (Frohndienst) robota, tlaka; im D. stehen služiti; D. erweisen učiniti komu uslugu; treue D—e erweisen vjerno služiti; was steht zu Ihren —en? što zapovjedate? ich bin zu Ihren —en evo me na službu; —e bei Jemanden nehmen najmiti se u koga, stati u koga u službu; —abschied odpust; odpravnica; —abträglich na uštrb službe.

Dienstag *m. v.* Dinstag.

Dienst-alter *n.* doba, godine službovanja; —angelegenheit službeni posao; —antritt nastup službe; —anweisung službeni naputak; —arbeit službena radnja; —bar podložan, podan; —bares Gut služno dobro; —barkeit robstvo, podložnost, služnost; —beeidigung službena prisega; —befehl službena zapovied; —beflissen gorljiv, revan u službi; —beschreibung službeni opis; —bote službinče, službinja; —botenaufragsprotokoll propitnica za službinčad; —botenordnung službinski red; —buch službovnica; —bauer trajanje službe; —ehre službena čast; —eid službena prisega; —eifer službena revnost; gorljivost; —eintritt nastup službe; —en službovati; —entlassung odpust od službe; —erfahren izkusan u službi, službi vješt; —ernennung postava u službu; erweisen činiti uslugu; —erweiser uslužitelj; —erweisung usluga.

Dienst-fach struka službe; —fähig sposoban za službu; —fähigkeit sposobnost za službu; —fertig poslužan, uslužan; —fertigkeit uslužnost; —fleiß marljivost u u službi; —frau gospodarica; —frei prost od službe; —freiheit oprost od službe; —freundlich poslužan; -freundschaft službena prijatnost, —geber gospodar; —gebrechen službena mana, službeni nedostatak; gehalt plaća; —geheimniß službena tajna; —genoß drug, sudrug; —gesinde službinčad; —gesuch molba za službu; -gnadenbrod službena pomilovina; —helfer pomoćnik u službi; —herr gospodar; —instruktion službeni naputak; —jahr godina službe; —kategorie razred službe; -kaution službena jamčevina; -klasse razred službe; --kleid, --kleidung službeno odielo; —knecht sluga; --kunde poznavanje službe; -lei-

Digitized by Google

ſtung usluga; službeni rad; -lich službeno; *v.* dienſtfertig, dienlich; —lohn plata; —los bez službe; —mädchen, —magd služkinja, služavka; —mann službnik; —ordnung službovnik, službeni red; --ort mjesto službe i. službovanja; -perſon službena osoba; -pflicht službena dužnost; -pflichtig dužan služiti; pod službom; etw. thun, einberichten učiniti što po službenoj dužnosti; —platz, —poſten *v.* Dienſtort; —pragmatik službeni rednik, propisnik; —reglement službovnik; —reiſe službeni put; -ſache službena stvar, službeni posao; —ſchein službovnica, svjedočba o službi; —ſchreiben službeni dopis; —ſchuldigkeit *v.* Dienſtpflicht; —ſtelle služba; —tauglichkeit sposobnost za službu; --taxe, —verleihungstaxe službena odredbina; —treue vjernost u službi; —tüchtig valjan, vrstan u službi; -unfähigkeit nesposobnost za službu; —verhältniß službeni odnošaj; —verleihung postavljanje u službu; -verleihungsbetret *n.* postavnica; -verluſt gubitak službe; unter D. pod gubitkom službe; —verrichtung opravljanje službe; —vertrag pogodba za službu; —verwendung upotrebljavanje u službi; D., -verhalten vladanje u službi; --volk službinčad; --waltung uredovanje, službovanje; im -wege službenim putem; —willig *v.* Dienſtfertig; --zeit vrieme službe ili služenja; —zwang tjeranje ili siljenje na službu; robota, tlaka; —zweig struka službe.

Dieſe *f.* dulac.

Dieſer, dieſe, dieſes ovaj, ova, ovo; ohne dies bez toga.

Dies, —fällig *adj.*, —falls *adv.* u tom slučaju; --jährig ljetošnji; —mal ovaj put, sada, za sada; —malig sadašnji; —ſeitig *adj.* —ſeits ovostran, ovostranski; d. und jenſeits der Save s ove i s one strane Save; s ov i s on kraj Save.

Dietrich *m.* odpirač.

Differenz (lt.) različni; —e Anſicht različno mnienje.

Differenz *f.* različitost, razlikost, raznost, razlika; D. in den Rechnungen razlika, neslaganje, ostatak; D. in den Meinungen razlika u mnienju; bei ſich ergebender Meinungsd. ako nebi bili svi iste misli, istoga mnienja; mit einem in D. gerathen neslagati se; —curſive (math.) red razlika; das —iale razlika.

Difficil težak, mučan, trudan, tegotan; tvrdoglav, mušljiv.

Dige=riren raztopiti, razžiditi; —ſtion probava; —ſtor *m.* Papinov lonac.

Digit=alin *n.* prstenkovina, pustikarovina; —alis *f.* naprstak (bilina).

Dign=ität dostojnik, dostojanstvenik, visoki častnik; -itas velebnost; čast.

Digreſſion *f.* stranputica; (aſtr.) odklon; öſtliche D. iztočni odklon; weſtliche D. zapadni odklon.

Dijambus *m.* (Verskm.) dvojamb.

Dick *adj.* debeo; d. v. Eſſen tust, debeo, tučan; gust; d. machen debljati, tustiti; gustiti; d. werden odebljati, debljati, ukuljati, sgustiti se; (fig.) ſich d. machen, d. thun hvastati se; d. eingelocht gusto ukuhano; -bäckig bucmast; —bauch trbonja, buro, kulješa, drempavac, drevampov; —bäuchig trbušat, kuljav, drempav, pupav; -bauſchig našećuren, nabušen; —bein stegno, but; —darm debelo crievo; guzno.

Dicke *f.* debljina; krupnoća; der Baum wächſt in die D. drvo raste u krupninu; D. des Waldes čestina, gušćina; kal, talog.

Dick=flüſſigkeit *f.* gušća; —häuter

Digitized by Google

debelokožci; —hautig debele kože; (fig.) das ist ein dickhäutiger Mensch debljega je lica od opanka, lica je kao podplat, ništa se ga neprima; --ickt česta, čestina, guštara, guštava, gustik, gušta; —knochig okošt; —kopf glavonja; -köpfig glavat; (dumm) tupoglav, tup, tvrdoglav, jogunast; —leibig krupan, pretio, tust; -leibigkeit krupnoća, pretilina; -milch grušalina, gruševina; —nasig krupnonos, nosat; —ohr krupnoušac, (fig.) jogunica; —thier hvastalac, hvališa, veličalo; *v.* Großthuer; —thierei hvastanje, hvalisanje, veličanje; —wangig bucmast; —wanst *v.* Dickbauch.

Dikt=ando kazavica; --anboschreiben *n.* kazopis, pisanje po kazivanju; -anbothete kazopisna zadaćnica; —ator *m.* diktator; —atur diktatura; —iren einem etw. kazivati u pero, predricati, diktovati; naložiti komu (što); eine Strafe d. naložiti kazan.

Dilat=orisch, -orische Bedingungen odgodni uvjeti; -orium odgodnica.

Dilemma *n.* (gr.) dvoratac.

Dilettant *m.* ohotnik; prijatelj umjetnosti; —entheater ohtničko kazalište; —ismus ohotničtvo.

Diligence (deližans) *f.* (fr.) marljivost; naglost, brzina; poštarska kola; brzovoz.

Dill *m.* kopar; —e *f.* dulac; (an einer Lampe) žižak, duša; (des Schnabels) šiljak kljuna; (des Bajonnets) trubica; —engras trskolika ovsenica; —öl koprovo ulje.

Dilu=vialformazion *f.* potopna tvorba, potopna tvorina; -ialzeit potopna doba; —ianisch potopni, naplovni; —ium potop, poplav, poplavica, povodnja, naplovina.

Dimension *f.* omjera, prostor.

Diminu=tiv umanjujući, umaljivajući; —tivum (nomen.) umaljivajuća rieč; -tion umaljivanje.

Dimiss=ion *f.* ostavka; er reichte seine D. ein položio je, ostavio čast; -oriale odpustnica.

Dinam=ik giboslovje; -ometer silomjer, snagomjer.

Dimorph dvojeličan; —ie dvojeličnost.

Din=er(l. Diné) (fr.) ručak, objed.

Ding (es. M.—e) *n.* stvar; D. an sich stvar sama po sebi; D. sud, sudbeni stol; (fig.) —s da taj; das ist ein hübsches D. to je liepo djevojče; guter --e leben dobro i veselo živjeti; das böse D. crnj, kukac, poganac; das heilige D. vrbanac, jarbolac, zalac; ein albernes D. tepče; das geht nicht mit rechten —en zu tu nije čist posao; aller guten —e sind drei do tri puta Bog pomaže; -ebrief ucjenbenica, pogodbenica; --en einen najmiti, pogoditi; (v. Lehrling) ucjeniti; ugovoriti; gedungen najmljen, ucienjen, ugovoren; gedungener Arbeiter najmljenik; gedungene Arbeit najamni posao; —er pogadjač; —form des Zeitwortes neopredieljeni način (glagola); -lich stvarni; -liches Recht stvarno pravo; —liches Geschlecht *v.* sächliches Geschlecht; —pfennig uvjera, zapogodba; -wort stvarno ime.

Diniren (fr.) objedovati.

Dinstag *m.* utorak.

Dinte *f.* crnilo, vranilo, mastilo; ganze D. ciela sjena.

Dinten=faß crnilnica, vranilnica, mastionik; —fisch crnokrvka, crnilica, krakatnica, sipa; -flasche staklenka za crnilo; —kleks šljoka, švraka, mačka od crnila, mrlja, krmača, kapljotina; -kleckser šljokaš, švrakalo; —wein crno vino.

Diopter ziralo.

Dioptr=ik (phys.) zorba, dioptrika; —isch zorbeni.

Digitized by Google

Diorama *n.* razgledište.
Diorit *m.* zelenjak.
Diözeſ=e *f.* (gr.) biskupija; eparkija; —an= (in Zuſ.) biskupski.
Diphthong *m.* dvoglasac; —irung dvoglasanje.
Diplaſiasmus dvostručenje, udvojenje suglasnika.
Diplom *n.* postavnica, diploma; izprava, povelja, pravulja, listina; --at državnik, poslanik; —matik državoslovje, državničtvo; poveljarstvo; —atiker *v.* Diplomat; —atiſch državnički; —atiſche Perſon državnik *v.* Diplomat; —atiſches Corps poslanici, poslanički sbor; —azie poslaničtvo.
Dip=lopia *f.* dvovidnost; —obie *f.* dvostopje.
Dir tebi, ti *v.* du.
Direkt izravan, izpravan, neposredan; —e und indirekte Steuer izravni i neizravni porez; —e Volkswahl neposredni izbor; einen Wechſel d. ſtellen izdati mjenicu u prvu ruku; —er Beweis mahomičan dokaz; —es Verhältniß neposredan savez; —ive *f.* pravilo, uprava; —or ravnatelj; -orium ravnateljstvo; ravnalo; (theol) odrednjak.
Direkzion ravnateljstvo; (math.) smjer, pravac; —s linie smjernica, pravnica; —spunkt smjerište; —swinkel smjerni kut.
Dirig=ent upravitelj, ravnatelj; =iren ravnati; upravljati, upraviti.
Dirne *f.* moma, cura, dekla, puca; feile D. kurva, hotnica, bludnica.
Dis=agio (it.) razprodaja izpod ciene; —cant (muſ.) *v.* Diskant; --cerniren razlikovati; --ciplin *v.* Disziplin; -contiren *v.* diskontiren; —guſtiren ozlovoljiti, ogrstiti; --harmonie nesklad, neskladnost; (fig.) nesloga; —harmoniſch neskladan, nesložan; —junktiv opriečan, razstavan; —junkzion razstavnost.
Diskant *m.* tanki ženski glas, diskant.
Dis=komptiren *v.* Diskontiren
Dis=kontinuirlich prekinut, neskladan, nesvezan, bez saveza.
Dis=kontiren odbitkovati, odplaćivati; *v.* Eskomptiren.
Diskonto odbitak, odplatak.
Diskre=t razborit, smjeran; —zion razboritost, smjernost; milost; ſich auf D. übergeben predati se na milost i nemilost, predati se na rieč; —zionstag (Reſpekttag), imb. einige D. geben pričekati koji dan.
Diskur=riren razgovarati se; —s razgovor; —ſiion prietres, pretresanje, iztraživanje, razpravljanje; —ſiv govorljiv; er iſt ſehr d. pun je rieči kao šipak košticâ; —tiren pretresati, iztraživati; —tirend pretresujuć, iztražujuć.
Dislo=kazion der Truppen premještaj, premještanje, pera[illegible]staj, vojske, nastanka; D. einer Wache porazmještanje straže; -zirenporazmješćati,premješćati, nastaniti.
Disparat nepriličan, različit, nejednak.
Dispens *f.* oprost; —azion (v. Aufgebot) oprost od navještaja ili ozova; —iren oprostiti, oslooditi (od čega); —geſuch molba za oprost.
Disper=giren razsuti, razklasti; -matiſch dvosjemen; -ſion razsap, razklad; (mil.) razgon; (v. Licht) razsjev; —tiiren razdieljivati, razdieliti.
Dispon=däus *m.* dvogubi špondej, četverodružjak; —ent *m.* razložnik; --ibel razpoloživ; --iren narediti, razlagati, razpolagati (čim), zapoviedati; (mil.) razporediti; (log.) razgoditi; einen zu etwas d. privoliti; navesti

Digitized by Google

koga na što; —irt, ich bin nicht d. nemam volje, niesam voljan.
Disposizion *f.* narav; naklonost, nagib; naredba, razložba; volja; osnova; (mil.) razporedba; (log.) razgodba; es steht ihm zur D. može se tim poslužiti, jest mu na službu; friedliche D. naklonost k miru; —sfähigkeit sposobnost za naredjivanje (razpolaganje.)
Disproporzion *f.* nerazmjerje.
Disput *m.* priegovor, prepirka, razpra; —azion učeni priegovor, učena prepirka; —iren prepirati se, pregovarati se; poriečati se, riečati se, rječkati se.
Dissenter (engl.), Dissident (lt.) razkolnik, inovjerac.
Dissertazion *f.* razprava.
Dissimul=azio hinba, pretvora, prenavlanje; —iren hiniti, pretvarati, prenavljati.
Dissoluzion *f.* razstava, razpad, razsulo (družtva), razdružba; —skontrakt razdružbeni ugovor.
Dissonanz *f.* (lt.) neskladnost, nesuglasnost, nesklad.
Distanz *f.* daljina; razmak, razstoj, odmak.
Distel *f.* bodljača, čkalj, češljuga, stričak, drač; —fink češljugar; —ig dračan; —kopf uborak; —pfad staza obrasla dračem, bodljačami, dračna staza; -staude bodljača.
Disthen=spath *m.* kijanit, dvosilac.
Distichiasis dvoredac (trepavični), dvoredne trepavice.
Distichon *n.* dvovrstica, dvoredac.
Distinguir=en razlikovati, lučiti; odlikovati; --t odličan; die --ten Stände odlični stališi.
Distinkt razlikovan, razlučen.
Distinkzion razlikovanje, razlučba; odličnost; ein Mann von D. odličan čovjek; (log.) razluka.
Distrakzion obdržavanje, raztrešenost, nesmotrenost; (jur.) prodaja.
Distribu=tiv razdjeljujući, pridjeljujući; —tiva numeralia *pl.* (gr.) glavni brojnici; -tivus razstavan, straničan, vezni; —zion razdjeljenje; razčlanba, raztvorba (pojma, misli).
Distrikt (=s, od. es. M=e) *m.* srez kotar, okružje; —s= srezni okružni, kotarski; —skommissär srezki, kotarski povjerenik; -ual srezni, kotarski.
Disyllabus dvoslovčan.
Disziplin *f.* nauk, poučaj; zapt, stega, bič, red; D. der Gefängnisse uznički zapt; Kirchend. crkveni zapt; militärische D. vojnički zapt.
Disziplinar=gewalt karna, zaptna vlast; —isch karno; im —en Wege karom; —strafe zaptna kazan; über jmd. eine D. verhängen pokarati koga; -vorschrift zaptni propis.
Dithyrambus *m.* poskočnica.
Diurn=e *f.*, —um *n.* (lt.) dnevnica, nadnica; dnevni časoslov, dnevnjak; —ist dnevničar.
Divan *m.* (in der Türkei) vieće; ležjak.
Divarication (lt.) razgranjenje žile,
Diverg=ent (lt.) razvodan, raztečan, razbježan; -ente Linie razvodna, raztečna, razbježna crta; —enz razvod, raztek, razbjeg, razmak, —iren razilaziti, razvoditi, razticati; —irend razilazeći, razvodeći; raztjecajući.
Diver=s različit, raznolik; —sion zakret, odklon.
Divert=iculum *n.* zalazak, zahodak, stranputica, razputica; —iren baviti se, zabavljati se, veseliti se; —issement *n.* zabava, veselje.
Divid=ende *f.* razdjelak, razdjela; ordentliche D. uredni razdjelak; außerordentliche D. vanredni razdjelak; —endus dieljenik; —iren dieliti, razdieliti.
Divin=azion (lt.) slutnja; gonetanje, gatanje; —iren slutiti, gatati, proricati; —ität božanstvo, božastvo.

Digitized by Google

Diviſion *f.* djelitba, dioba; (mil.) oddjel, (log.) razdielba, razredba; —ionär zapovjednik oddjela; —ionszeichen znak djelitbe, diobenica; —or djelitelj; —orium (Buchh.) razstavnica; -um djelivo.

Döbel *m.* (Bauk.) prokola, prasnica, kolčić; (Fiſch.) glavonja; -boden tavan od prokola; —bohrer moždanjak; -n zamoždditi, sabiti.

Doch *conj.* ipak, sasvim tim, pri svem tom, vendar; wenn ich d. reicher wäre kamo sreće, da sam bogatiji; iſt's mir d., als wenn ich ihn ſchon irgendwo geſehen hätte sve mi se čini, da sam ga već negdje vidio; nicht d. nemoj, ta ne! ja d. nuder, da, da! hilf mir d.! ta, pomozi mi! ſo höre d.! čujder! laß mich d. in Ruhe! ostavi me na miru!

Docht (-s oder -es, M. -e) stien; -garn predja za stien; -macher stienar.

Docent *v.* Dozent.

Doctrin-a (lat.) nauka; (Gelehr-ſamkeit) učenost; —ell, —är naučni, učenjački; ein großer D. veliki mudrijaš.

Dod *m.* kum; D. *f.* kuma.

Dodeka-dit *f.* dvanajestični sustav; —öder dvanajestorac; -ndria (bot.) dvanajestomuštvo.

Doge *m.* (in Venedig) dužd.

Dogge *f.* tarač, doga.

Dogger *m.* ribarska barka; ladja ribarica.

Dogma *n.* (gr.) zasada; načelo vjere, članak vjere; dogma; —tik nauka o vjeri; —tiſch vjeroučni, dogmatički; —tismus dogmatizam.

Dohle *f.* čavka, kavka.

Dohne *f.* pruglo; —n ſtellen, legen namjestiti pruglo; —nfang lov na pruglo, pruglom.

Dokk *n.* brodarnica.

Dolle *f.* lutka; *v.* Dolk; D. des Waſſerrades preslica; (Säule) stupac; (b. Drechſl.) tok; (am Wagen) lievča, upor; (Bündel) kokoška, klubko.

Dolken-geländer *n.* naslon; -macher lutkar; —ſpiel igra s lutkom; —ſtempel bat; —ſtift tokova igla.

Doktor *m.* naučitelj, doktor; liečnik; —and pripravnik za doktorstvo; —at doktorstvo.

Doktrin nauk, znanje; učenost; —är učenjarski; D. *m.* učenjar.

Dokument (-es, M. -e) *n.* dokaz, dokaznica; listina, izprava; —iren etwas dokazati; provoditi nješto s dokaznicami, prilogami.

Dolch *m.* bodež; —macher bodežar; —ſtich, —ſtoß ubod bodežem; —ſtock batina s bodežem.

Dolde *f.* (bot.) štit, štitac; einfache D. prosti štitac; zuſammengeſetzte D. sastavljen štitac; —nartig štitast; —nblume štitast cviet; —ngewächs, —npflanze *f.* štitonoša, štitarica; —ntraube vršika; —ntragend, dolbig štitast, štitorodan.

Dölle *f.* niz, dolac.

Dolman *m.* dolama.

Dolmetſch *m. v.* Dolmetſcher; —en tumačiti; —er tumač, tumačnik.

Dom (-es, M. -e) stolni hram, stolna crkva.

Domäne *f.*, —ngut državno imanje; —nkammer upraviteljstvo državnih imanja.

Dombakk *m.* tompak, tumpak.

Dombechant *m.* stolni podjašprišt.

Domeſtik *m.* službenik, poslužnik, služinče, družinče; —alfond domaća zaklada; —alobligazion zadužnica domaće zaklade.

Dom-frau kanonisa, duvna; —herr kanonik; —herrnſtelle kanonikat, kanoničtvo.

Domicil *v.* Domizil.

Domin-ikal- vlasteoski, gospodski; —ikalgrund vlasteosko, gospodsko zemljište; —ikaner dominikanac; —ikanerorden domini-

Digitized by Google

kanski red; —iren gospodovati; —ium gospoština; —o domino, krabulja

Domizill *n.* postojbina, prebivalište, dom; D. eines Wechſels mjesto izplate; D. auf einen Wechſel geben na mjenici imenovati mjesto, gdje se ima izplatiti; —ant *m.* obitovnik; —at obitovanac; —iren udomaćiti; b. einen Wechſel naputiti mjenicu na mjesto izplate; —irter Wechſel mjenica, koja se ima u drugom kojem mjestu izplatiti; —irung umještenje, udomljenje.

Dom=kapitel *n.* stolni kaptol; —kirche stolna, biskupska crkva.

Dom=pfaff *m.* zimovka, ćućurin; —prediger stolni propovjednik; —probſt stolni predstavnik, prepošt; —ſtift stolni kaptol.

Don *m.* gospodin.

Don=atar nadarenik; —azion darovština, darovina.

Don=bret (Bergbau) pošikna daska; —e (Bergb.) duna; —lage, —läge (Bergb.) pošik, ostrmina; —legig ostrm.

Donner *m.* grmljavina; grom, tries, triesak; D. der Kanonen tutnjava, tutanj topova; Donner und Hagel! grom i pakao! —er gromovnik, gromović; —gekrach, —geräuſch, —geroll grmljavina, prasak; —gerührt ošinut, ubijen od groma; —gott Perun, gromovnik; —hall gromovna jeka; —keil gromovna striela, striela gromovnica; tries, triesak; —knall grom; —kraut čuvarkuća, netriesak; —n grmiti, gučati, gunčati; es donnert grmi; es d. vom Weiten oblak iz daleka guči; an die Thür d. gruhnuti na vrata; die Kanonen d. topovi gruhaju, tutnje; —nd grmeć; gruhajuć; —rebe, Gundelrebe dobričanica, koturac; —rollen grmljavina; —ruf gromoviti zov; -ſchlag grom, triesak; -stag četvrtak; der grüne D. veliki četvrtak; —stägig četvrtaćni; —ſtein gromov kamen, striela *v.* Meteorſtein; —ſtimme gromovit, gromotan glas; —ſtrahl triesak, grom; Perunova striela; -ſturm grmljavina; -träger gromonoša; —wetter gomljavina, grmljavica; bura; —wolke sušnik, oblak-zlogodac; —wort gromovita, gromotna rieč.

Dopione *f.* (čahurka) dvojnica; (Münze) dvožučak.

Doppel=abſäuberer *m.* (Mühlb.) dvočistac; —achäne (bot.) dvogolac; —ahler dvoglavi orao; —antrag dvojak predlog; —armig dvoramen; =armiger Hebel dvokrakasta poluga; -artig dvojak, dvovrstan; —band dvogubi podvezaljak; —becher čašadvojača; —bienenſtock dvostruko uliište; —bier dvojak, ležak; —bläſer (mech.) dvogubi mieh; —blatt dvolist; —blech jaki lim; —boden dva dna, dva poda; --bogen dvoluk; -branntwein prepečenica; —brechung dvolomnost; —bruch dvojni lomak; —deutig dvoznačan, dvojben, dvostruk; —draht (Schuſt.) dvoguba dretva; —dukaten dvogubnjak, duplon; —ehe dvoženstvo; dvomužtvo; —fenſter dvogubi prozor; —flinte dvocievka, dvojka, dvojica, dvojkinja; —flügel *m.* dvokrilnice; -förmig dvolik, dvoličan; -gänger sebevid; —geſang dvospjev; —geſpann dvoprega; —geſtirn dvozviežđje; —glüht dvie sreće; —griff (muſ.) dvohvat; —häuptig dvoglav; —heirat dvoguba svatba; --kelch dvočašica; --konſonanten *pl.* dvoglasnici; -kraft dvoguba sila, dvosilje; —kreuzer dvokrajcarka; —läufig dvocjevan; —laut dvoglasnik;

Digitized by Google

—lautend dvoglasno; —leben suživljenje, dvojni život; —leibig dvotjelan; —leinwand platno na četiri niti; —leiter dvoljestvice; —leuchter rašljast svećnjak; —mord dvostruko ubojstvo, dvokrv; —n podvostručiti, udvojiti, sugubiti, dvostručiti; die Schuhe d. podplatiti, udariti nove podplate; —naſe razdvojen nos; —punkt dvopiknja, dvotočka; --quadrat dvočetvorac; -reif dva obruča; -reigen dva kola; -reihe dva reda; -ſäge dvopila; —ſalze (chem.) dvosoli; —ſammt dvolični baršun; -ſchicht dva steralja, dva sloja; —ſchild dvogubi štit; —ſchildwache gdje dvojica straže; —ſchluß *v.* Dilemma; —ſchneide dvooštrica; —ſchritt brz korak; —ſeitig dvostran; —ſeitigkeit dvostranost, obojetnost; —ſemmel parovka; --ſichtig dvovidan; --ſichtigkeit dvovidnost; —ſinnig dvoum, obojetan; —ſinnigkeit dvoumnost, obojetnost. dvojba; —ſpännig dvoprežan; —ſtern dvoguba zviezda; —ſtoß dvoguba košnica; —ſtrich dvogubi zarez; —ſtück sugubka; —ſünde dvogubi ili dvostruki grieh.

Doppelt sugub, dvogub, dvostruk, dvojni; *adv.* d. ſo viel dva krat toliko; d. ſo groß dva krat tako velik; —e Brechung dvogubi lom; d. Blume pun cviet; etwas d. bezahlen dva puta nješto platiti; es iſt mir d. angenehm još mi je milije; —e Buchhaltung dvojno knjigovodstvo; —e und einfache Reihenkolonne dvoredan i jednoredan stupac.

Doppeltaffet *m.* jaka svila.

Doppeltgeſchwänzt (vom Löwen im Wappen) dvorepat.

Doppeltgefiedert dvoperast, dvokrilast.

Doppelthür *f.* dvojna, dvokrilna vrata.

Doppeltreppe dvojne stube.

Doppel=wahl dvogubi izbor; -zahn dvozub; —züngig dvojezičan, dvoličan, šaren; —züngigkeit dvojezičnost, dvoličnost, šarenost; —züngler dvoličnik; -zwirn prepredenac.

Dorf *n.* (=es oder =es, M. Dörfer) selo, ves; D.= seoski; -bewohner seljanin, seljak; —bewohnerin seljanka; —bulle seoski, občinski bik.

Dörf=chen *n.* selce, seoce; —er seljanin; —erin seljanka.

Dorf=feſt *n* seoska svetkovina; —flur seoska rudina, seosko polje; —gebäude seoska sgrada; -gemeinde seoska občina; -herrſchaft seoska gospoština; seosko poglavarstvo; —hirt seoski pastir; čobanin; —jugend seoska mladež; --junge seljančе; —junker seoski plemić, šljivar; —leben seoski život.

Dörfler *v.* Dorfbewohner.

Dorfleute *pl.* seljani, seljaci.

Dörf=lich seoski; —ling seljanin.

Dorf=mann seljak; —mäßig seoski, na seosku; —ordnung seoski red; —pfarrer seoski župnik; —platz seoska rudina, tratina; —richter, —ſchulze seoski sudac, knez, starešina, kmet; —ſchaft selo; (Einwohner) seljani; —ſchöppe seoski prisežnik; —ſchulmeiſter seoski učitelj, školnik.

Dorn *m.* trn; *coll.* trnje; er iſt ihm ein D. im Auge on mu je trn u oku, kost u grlu; (an der Schnalle) jezičac, zubac; (im Schlüſſelloche) duša; (b. Thorflügel) čep; D= trnovit, trnov; —artig trnast; —beſäet trnovit; —buſch trnjak; trnje.

Dörnchen *n.* trnčić, bodljika.

Dorn=dreher *m.* crveni srakoper; —eidechſe *f.* bodljikava gušterica.

Dornen trnov; —bahn dračna

Digitized by Google

staza; -gebüſch, -geſträuch trnjak, trnik; —hecke trnjak; živica; —kranz, —krone trnova kruna; —los bez trnja; —pfad, —ſteg dračna, trnovita staza; —thal (fig.) trnovita dolina; —voll trnovit.

Dorn-gebüſch *v.* Dornengebüſch; —grasmücke siva pjenica; —geſilde trnište; —haue budak; —hecke *v.* Dornenhecke; —icht trnast; —ig trnovit, trnat; —könig carić, palčić; —koralle zvjezdica trnovita; —roſe ruža šipčanica; —ſchere strizalo; —ſchlehe trnjina, kukinja; —ſchwein dikobraz; —ſtachel bodlja; —ſtecken, —ſtock trnjak, glogovac; —ſtrauch trnjak, trnje; —zaun živica; —zweig trnova grančica.

Dörr-apfel sušenica; —balken sušnjak.

Dorren sahnuti, sušiti se.

Dörr-en sušiti, ususiti; (in der Pfanne) pržiti; —er sušar; —haus, —hürde sušnica, sušara, pušnica; —ling (dürrer Baum) suhar; —obſt kalotine, suhotine; gedörrte Zwetſchke suha šljiva.

Dorſch *m.* oslić, dorac.

Dort *adv.* ondje; d. durch onuda; von dort odanle, od onde, od onud; hier und dort kojegdje; —her odanle, odande, od onuda; —hin onamo, tamo; —ig tamošnji, ondješnji; —länder tamozemac; —ländig tamozemski; —ſeitig onostrani; —wärts tamo, onamo, onuda.

Doſe *f.* zaklopica, zastrug, zastruga; (Tabaks-) trenarica.

Döſe *f.* sudopernica *v.* Doſe.

Doſen-macher trenaričar; —ſtück slika na trenarici.

Döſ-erei *f.* mlitavost, mlohavost; gingavost; činavanje; tupost, glupost; —ig mlitav, mlohav, gingav; tup, benav, glup.

Doſis *f.* (gr.) obročić.

Doſt, Doſten *m.* vranilovka, mravinac, vranilova trava.

Dot-azion oskrba; zaliha; oprema; —iren (eine Kirche) oskrbiti crkvu; d. vorſchießen dati komu predujam; einen Beamten d. ustanoviti dohodak činovniku; —irung *v.* Dotazion.

Dotter žumanjak, žumance, žujce, žutak, žutanjak; -blume kaljužnica; -brot žumančak; —gelb žumančast, žut kao žumance; —ſame žumanac; —ſtoff žujčina; —weibe žukva; —ig žumankast, žumankav.

Douane *f.* carinara; divona.

Doubl-é (dublé) *n.* (Billardſp.) dvoraz; —ette sugubka; —etten dvostruki predmeti; —iren udvojiti, podvostručiti; (Billardſpiel) udarati na dvoraz, dvoraziti; —on *m. v.* Doppelbukaten.

Douche (duš) *f.* (fr.) slap; —en ſich kupati se pod slapom.

Dozent (en, M. -en) *m.* izvanredni, neplaćeni učitelj; docent.

Drache *m.* zmaj, pozoj; fliegender D. leteći zmaj; (zänkiſches Weib) ordulja, nadžak-baba.

Drachen- zmajevit, zmajevski; —auge zmajevo oko; —blut zmajeva krv; —brut zmajevo leglo; —gift zmajev otrov; —haupt zmajeva glava; -monat (aſtr.) zmajev mjesec; —raupe zmajevica; -ſtein kotuljač; -weib zmajeva žena; -wurz zmajevika, lopar; —zahn zmajev zub.

Drachin *f.* zmajeva žena, zmajčica.

Drachme *f.* dram.

Dragoner *m.* dragun; —regiment dragunska pukovnija.

Draht (-es oder -es, M. Drähte) *m.* žica; (d. Schuhmacher) dretva; —ähnlich žičast; —arbeit žičevina; —arbeiter žičar; —bauer žičena krlietka; —binder kotlokrp; —bohrer žičnjak (svrdao); —bürſte žičena kefa; —deckel žičeni poklopac.

Digitized by Google

Drähtern žičen, od žice.
Draht-fabrik *f.* žičarnica; —feder žičena leva, žičeno pero; —fenſter prozor od žice; —förmig žičast; —förmige Geſtalten *pl.* (Min.) žičaste naličine; —gitter mreža, rešetka od žice; -hammer žičara; —hemd košulja od žice, žičnjača.
Drähtig žičast, žičav.
Draht-litze *f.* lanac od žice; —klinke, —lehre, —maß žicomjer; —kugel (Geſchützw.) žicom spojene kruglje; —mühle žičara; —panzer oklop od žice; —puppe lutka na žici; —ring prsten od žice, kolut od žice; —ſaite žica (od kova); —ſchere nožice, škare za žicu; -ſchleife, -ſchlinge kopča od žice; —ſchnur vrpca od žice; —ſeil uže od žice; —ſieb žičeno sito, sito od žice; —ſilber srebrna žica; —ſpindel vreteno od žice; —ſpinnen predenje žice; —weberei tkanje žice; —werk žičevina; žičara; —winde vitlo za žicu; —wurm vodeni žičnjak; —zange kliešta za žicu; —zieheiſen žicovod; —zieher žičar; -zieherei žičarija.
Drain (dren) *m.* (engl.), —age, —ageröhre ciev odvodnica.
Draiſine *f.* brzokret, samovoz.
Drall (am Gewehr) zavoj, okuka; *adj.* čvrst, jak.
Drama *n.* (gr.) igrokaz, drama; —tik dramatika; —tiker pisac igrokazâ; —tiſch igrokazni, dramatički; —turg *v.* Dramatiker; —turgie igrokazna umjetnost, dramatika.
D'ran *v.* baran; d'rauf und dran (d. Fechten) raz na raz.
Drang (es) *m.* tiska, naloga, sila, navala; (der innere Trieb) ostan, nagon; D. (der Leidenſchaft) žestina strasti; (Begierde) požuda, žudnja, pohot; D. der Geſchäfte navala posla; Sturm und D. bura i navala.
Dräng=eln turkati, porivavati; —en tiskati, rivati, gurati; (fig.) navaliti na koga; jemand. über die Grenze d. turnuti, iztisnuti koga preko granice; ſich d. (an etwas, zu etwas, in etwas, an etwas, um etwas) turati se, gurati se, trpati se, jagmiti se; ſich durchd. proturati se; die Noth drängt ihn dazu nevolja ga na to tjera; das D. turanje, guranje, rivanje, jagmenje; gedrängt sguren, natrpan, nagnjeten; gedrängt voll dubkom pun; —end turajuć, gurajuć, jagmeć; —er gnječitelj, gnjavitelj, mučitelj.
Drang=periode burno doba; —ſal ugnjetavanje, pritisak; jad, patnja, bieda; —voll nevoljan, jadan.
Drap=erie *f.* zastori, sagovi; (Mal.) nabor; —iren zastrti, obastrti, posažiti; (d. Mal.) narozati, naborati.
Draſtiſch krepak.
Drath *v.* Draht.
Dräuen *v.* Drohen.
D'rauf *v.* darauf; —geld *n.* zapogodba, kapara.
D'raus *v.* daraus.
Dräuſchen pljuštati.
Draußen *adv.* vani, napolju; von d. iz vana, s polja; —ſein biti vani, na polju.
Draußig vanski, spoljašnji.
Drechſel=abfall *m.* ostružci; —bank tokara, vrtača; —eiſen točilo; —mühle točnik; —n točiti, tokariti.
Drechsler tokar; —arbeit tokarina; -ei tokarnica; -handwerk, -kunſt tokarstvo; —puppe tokarska lutka; —ſtube, —werkſtatt tokarnica.
Dreh=bahn *f.* užarnica; —bank tokara; —bar obrtan; —baß (Artill.) kretaći top; -baum obrtaljka; —bohrer svrdao-vrtač; —brücke kretaći most; —dich-

Digitized by Google

wawerl zuk (dječja igračka); --eisen *v.* Drehfeleisen; --en etw. točiti, obrtati, okretati, vijati; den Zwirn d. sukati konac, nit; die Nase d. dati komu rog za svieću; sich d. vrtiti se, okretati se; —end vrteć, okrećuć; —er okretač, okretalac; (z. Zwirnen) drùga, drùgalo, prepredalo; (b. Weber) krsnice; (a. Thor) petica; (Schaf) vrtoglava ovca; —erei vrtanje, okretanje; —ermuskel *m.* (anat.) obrtalica, kretalica; —gelenk kretači sglob; —hals vrtoglavka; —ig *v.* drehkrank; --käfer virnjak; --krank vrtoglav; —krankheit vrtoglavost; —kreuz obrtaljka; --ling vrtilo, ručica; (Schaf) vrtoglava ovca; —loch virić; —maschine točilo, tociljka, okretalo; --orgel kretanac, organac; —pult kretači stol; —punkt vrtište; —rad koloplet, kolosuk; kolovrat; —säule *f.* (am Thor) okretnik; —schaf vrtoglava ovca; —scheibe lončarsko kolo; -stahl dlieto; -stuhl kretači stolac, vrtnjak; —ung točenje, vrtenje.

Drehungs-achse osovina; —festigkeit usukajna čvrstoća; —halbmesser (mech.) polumjer; —punkt vrtište.

Dreh-vogel *v.* Drehhals; —wage kretača tezulja; --werk okretalo; —wurm brvak; --zange tokarska kliešta; —zapfen otočni čep.

Drei *num.* tri; je d. po tri; aller guten dinge sind d. do trećega Bog pomaže; D. *n.* troje, trojica; —achtel tri osmine; —achteltakt mjer od tri osmine; —arten *v.* dreibrachen; —äugig trook; -bein tronožka; —beinig tronožan; -blatt trojni list, trolist; —blätterig trojni, trolist; --bekker tropalubnjak; —bahn trojnik; drähtig u tri niti, trociepan; trostruki (konac); —eimerig od tri viedra; —eimeriges Faß trojka; —einheit *v.* Dreieinigkeit; -einig trojedin, trojedan; -einigkeit trojednost, troj stvo, trojica; —einigkeitssonntag trojična nedjelja; —ell trojina, trokut; gleichseitiges d. istostrana trojina; gleichschenkliches d. istokraka trojina; --eilig trojinast, trokutan, tronugli, na tri ugla; —ellnetz trokutna mrieža; -eilig trolakatni, od tri lakta, rifa; —er trojka, trojica; (Münze) trojnjak; --erlei troji, trojak, trovrstan; —erleikantig trojebrid; —fach trogub, trostruk, trojni; -fächerig trotini, od tri pretinca; —fachheit trogubost, trostrukost; —faltig, -fältig trojedin; --faltigkeit trojstvo; —faltigkeitsblume sirotica; -farbig trošaran, trokrasan, tromanjast; —feldwirtschaft trojno gospodarstvo; -firner trogodišnje vino; —fach troploh; —fächig troplohni; —flügelig trokrili; —förmig tročlan; —fuß tronog, tronožac; —füßig tronožan; —gesang tropjev; —gespann troprega; —gieberig tročlan, trosgloban; —götterei troboštvo; -groschenstück trogrošac; -haarig, —härig trovlas; (fig.) prevejan; -hörnig trorog, trorožan; -hundert trista; —hundertel trostoti dio, tri stotnine; -hundertster trostoti; —jahr trogodje, troljeće; --jährig trogodišnji, troljetni; --jähriges Thier trogodac, trogodče; -jähriges Fieber groznica troljetnica; —jährling trogodče, trogodac; --kantig trosrh, trobrid; —klang trozvuk; —königsfest tri kralja; vodokršće; (b. Or.) bogojavljenje; —kopf triglav; —köpfig troglav; —körnig trozrn; —laut troglas; --lauter troglaska; -ling tridesetorka; —löthig trolotan, od tri lota; -mal tri puta; zum dritten mal allern trećaćiti; ein —mal geackertes Feld trećak; —malheilig presvet; —malig tri kratan, triputan; —mann tro-

Digitized by Google

vladar; —männerig tromužki; -master brod trojedrenjak; -mastig od tri jedra; —monatig tromjesečni; --monatlich trećomjesečni; —monat=Papier tromjesečna mjenica; —morgig trojutreni; -mundwurm troustica, troustnica.

Drein *v.* barem.

Drei=pfünder trofuntaš (top.); —reihig troredan, tronizan; —rippig trorebren; —ruderer troklupnjak (brod); —satz trostavak; -schlag (b. Pferd.) trupka; (v. Gewehr) trolupka; —schlitz trorezka; —schneidig trobrid, trobridak; —schneidiges Schwert trooštri, trobridi mač; —schnitt trorez; -seitig trostran; -seitiger Körper trostrano tielo; —silbig *v.* Dreisylbig; —spänner troprežna kola; —spitz ostve, osti, ostilj; —sprachig trojezičan.

Dreißig *nm.* trideset; je b. po trideset; —er tridesetnik, jedan od tridesetorice; (30 Jahre alt) tridesetak; (Zollbeamte) tridesetar; -erlei tridesetovrstan; -fach, —fältig tridesetogub, tridesetostruk; —jährig tridesetgodišnji, tridesetljetni; —mal trideset puta; —malig tridesetputan; —pfündig tridesetfuntašni.

Dreißigst=amt *n.* tridesetnica; -ausmaß tridesetnička izmjera; --beamte tridesetnički činovnik; --el tridesetina; --ens trideseto; -er trideseti; -gebühr tridesetina; —ordnung tridesetnički red; —tarif tridesetnički cjenik.

Dreist smion, srčan odvažan; (keck) prodrzljiv. bezočan, bezobrazan; —igkeit smjelost, srčanost, odvažnost; bezobraznost.

Drei=stimmig troglasan; —stöckig trospratan; —strahl trozraka, troguba zraka; —stündig trosatni, od tri sata; —sylbig troslovčan, od tri slovke; —tägig trodnevni; —tagsfieber tretaća; -tausendstel tritisućine; -tausendster tritisućice; -theilig trodjelan; raztrojen; -undzwanzig dvadeset i tri; —viertel tri četvrtine; —viertel Takt tročetvrtni mjer; -winkel trojina, trokut; -winkelig trokutan; —zahl tri broja; --zählig trojni; --zahn trozubac; —zähnig trozub; —zall ostve, ostvi, bodva, ostilj.

Dreizehn *nm.* trinajest; b. Zahl trinajestka; —er trinajestnik; —erlei trinajestovrstan; —fach trinajestogub, trinajestostruk; —jährig trinajestgodišnji, trinajestoljetni; —mal trinajest krat; —tägig trinajestodnevan; —tel trinajestina; —tens trinajesto; —ter trinajesti.

Drei=zeilig troredan; -zinkig troper; eine —zinkige Gabel trokrakne vilice, —züngig trojezičan.

Dreck (s ob. =es. ohne M.) *m.* grez, glib, kal, blato; pogan; (gem.) govno; -haufen kup blata, govna; —ig prljav, kaljav, pogan, govnen; —käfer govnoval.

Drellbohrer *v.* Drillbohrer.

Dremel *m.* drug, toljaga, kijača.

Dresch= mlatitbeni; —bank, Dreschе mlatilo, *v.* Dreschmaschine; —en mlatiti; mit dem Maule b. brbljati; —er mlatac; —lohn mlatnina, mlatbina; -ermaß izmlatak; -flegel mlat, mlata, ciep; -flegelstiel stojak; —maschine mlatilo; —haus mlationica; —maul lajavica, klafura, klafurda, brbljača, talandara; -probe mlatba na ogled; —register mlatbeno kazalo; --tenne gumno (guvno); --walze vršalica; --zeit mlatitba, mlatnja, vršitba.

Dress=iren obučiti; (Pferde) b. birati; Haare b. rudati, kudraviti; -irt obučen; —irtes Pf. biran konj; —ur obuka; b. Pf. biranje (b. Haaren) rudanje.

Driebrachen (ökonom.) trećačiti, premekotiti.

Digitized by Google

Drisch pust, neuzoran; *v.* Brach; —en ugar orati, prašiti.
Drieſel *m.* kolotura; (Waſſerwirbel) vir, vrtlog; (fig.) vrtoglavica; —n okretati; okretati se.
Driet paralo.
Drift krošnja.
Drill-bohrer svrdlić; --en okretati, vrtjeti; (ökon.) sijati na brazde, u rede; —enegge brana rednjača; -er svrzalo; -ich trojnik; —ing (Mühl.) vretenka; (Kind) trojče, trojak.
Drin-gen *v. n.* turati se, gurati se; prodrieti; das Volk drang heran narod nalče, navali, navre; der Feind iſt in die Stadt gedrungen neprijatelj provali u grad; ſeine Klage drang bis zum König njegova tužba dopre tja do kralja; das bringt durch Mark und Bein to probija do živca; in ein Geheimniß ein— doznati tajnu; d. *v. a.* siliti, nuditi, prinudjivati; in jemand d. navaliti na koga; er drang auf ſeine Bezahlung navalio, da mu se plati; in etwas d. upletati se, unositi se, uvrzati se u što; -gend navaljujući; d. wahrſcheinlich jako vjerojatno; —gende Nothwendigkeit silna potreba; —gende Arbeit silan posao; d. Gefahr velika opasnost, pogibelj; d. Verdacht velika sumnja; --gendes Bedürfniß silna potreba; im —genden Falle ako bude za nevolju; es iſt nicht d. nije sile.
Driſch-feld ugar; —ler (Krieger) mlatac.
Dritte treći, *v.* Dritter.
Drittel *n.* trećina; —bauer trećinar; —n raztrojiti; —gut trećina selišta; —ſtück tretinjak; *v.* Drittel.
Dritt-ens treće; —er treći; zum —en Male po treći put; —geborne trećorodjenka; —geborner trećorodjenik; —halb dva i pol; —letzt treći do kraja; —mann treći (čovjek) do kraja; -ſchein (Vollmond) uštap; —theil *v.* Drittel.
a dirittura (it.) (kauf.) upravo, neposredno.
Droben gore, (gori).
Drogu-en *pl.* —erei, —erie ljekarska roba, ljekarije; mirodije; (Handlung) mirodnica; mirodijarnica; —iſt ljekarijar, mirodijar.
Droh-brief *m.* zapretnica; —en prietiti, groziti se komu; d. mit etwas prietiti čim; es —t ihm eine Gefahr prieti mu pogibelj; našao se u nevolji; das Haus d. mit dem Einſturz kuća hoće da se sruši; —end prieteć, grozeć.
Drohne *f.* trut, trutina, trutanj, truntaš.
Dröhnen oriti se, tutnjiti, grmiti; es dröhnte mir durch alle Glieder zagrmilo mi u svih udih.
Drohnenbrut *f.* trutinice, truće leglo.
Drohung *f.* prietnja, prietba, grožnja; gefährliche D. opasna prietnja; —swort prieteća rieč, prietnja.
Drolerie *f.* smiešnost, šaljivost.
Droll *m.* (d. Büchſen) *v.* Drall; —ig smiešan, šaljiv.
Dromedar (-es M. -e) jednogrba deva, dromedar.
Drommete *v.* Trompete.
Dronte *m.* (Vogel) bena.
Droſchke *f.* drožka.
Droſometer *n.* rosomjer.
Droſſe *f.* kup, hrpa, gromada.
Droſſel *f.* jabučica, gljot; grlo; (Vogel) drozd, drozak; -aber debela vratna žila; (d. Pferden) plućna žila; -beere borovica, smrekulja, smrečka, brinovka; —bein ključica; —n gušiti, daviti, ugušiti; —rohrſänger drozdova pjenica; —vene *v.* Droſſelader.
Droſt *m.* (in Norddeutſchl.) župan.
D'rüb-en preko, na onoj strani,

Digitized by Google

s one strane; —er *v.* darüber, es geht alles drunter und d. sve je dar mar.

Drud (=e, M. =en) mòra; vještica; —drücken morenje more; —e *f.* vještica, mòra; —enfuß morina noga.

Druffel *f.* hrpa, gromada, gomila; —n gomilati, nagomilati.

Druck (=s oder =es) *m.* (v. Bucheš) tiskanje, štampanje; tisak, štampa; utlaka; *v.* Auflage; ein Buch in den D. geben dati knjigu tiskati, štampati, utlačiti; das Buch ist im -e knjiga se tiska, štampa; D. tištenje, tlačenje; D. mit der Hand pritisak; D. (mech.) tlak; D. d. Luft tlak zraka; (fig.) Bedrückung gnječenje, tlačenje, ugnjetavanje; D. der Gewichte težina utegà; —bar, das ist d. to se može tiskati, štampati; —baum pritisak; —besorgung obskrba, uprava tiskanja; —bewilligung dopust tiskanja; —bogen natiskan tabak; —buchstabe tiskarsko pismo, *v.* Druckschrift; —en tiskati, štampati, utlačiti.

Drück-en etwas tisnuti, tištati, tlačiti, gnjesti; mit dem Finger d. prstom tiskati; einem die Hand d. stisnuti komu ruku; einen an seine Brust d. prigrliti koga; einen an die Wand d. pritisnuti koga k zidu; das Joch drückte sie schwer jaram im dotežća, oteža; eines drückt mich jedno me pečali, tišti; die Noth d. ih nevolja mu je, nevolja ga tišti; die Sorge d. ih skrb ga steže; die Schuhe drücken ih žulje ga cipele; das Siegel auf eine Urkunde d. udariti pečat na izpravu, dokaznicu; jeder weiß am besten, wo ihn der Schuh d. svatko svoj križ najbolje pozna; (merk.) die Preise d. obaliti cienu; d. *v. n.* die Gewichte d. utezi težu; sich d., er hat sich reitend gedrückt osadnio se je, ožuljio se je jašuć; er hat sich aus der Gesellschaft gedrückt ukrao se je, šmignu iz družtva; —end terašan; težak; —ende Abgaben težak, tegotan danak; —endheiß sparno; —er (am Schloße) kuka; (am Gewehre) obaraća, odponac; (an der Uhr) odpiraća; (mech.) tlačilo, tiskalo.

Drucker *m.* tiskar, štampar; D.=tiskarski; —ei tiskarna, štamparna.

Drucker=farbe *f.* tiskarsko mastilo; —gewerbe tiskarski obrt; —lohn tiskarina, štamparina; —presse tiskalo, tisak; —schwärze tiskarski gar, tiskarsko crnilo.

Druck=erstling *m.* prvotisak; -fehler tiskarska, štamparska pogreška; —fertig priugotovljen za tisak; —form tiskarski kalup; —freiheit sloboda tiska *v.* Preßfreiheit; —genehmigung dopust tiskanja; —hebel pritisak; —höhe (mech.) visina tlaka; —jahr godina tiskanja; —kolben tlačilac; —kosten tiskarski trošak; tiskarina; —kraft tlačivost, tlačiva sila; —maschine tiskalo, tlačilo; —ort mjesto tiskanja, štampe; —papier tiskaća artija; —probe tisak na ogled; —pumpe tlakosmrk; —richtig bez tiskarskih pogrešaka, izpravan; —sachen tiskovni poslovi; tiskanice; -schönheit ljepota tiska; —schrift tiskopis; tiskovina; —schwärze tiskarski gar; —en tiskati, tlačiti; —sorten *pl.* tiskanice; —stempel tlačilo; —verband tlakovez; —verbot zabrana tiskanja; —verweigerung zakrata tiskanja; —walze tiskarski valjak; —werk tiskovina; tlakostroj.

D'runt=en *adv.* ovdje dolje; ondje dolje; —er *v.* darunter.

Digitized by Google

Druſe *f.* (Min.) kukanac.

Drüſe *f.* žliezda, žliezdica; (bei Pferden) keh, kah, smolika.

Druſen *pl.* kom, komina, drop; droždje.

Drüſen- žliezdan, žliezden; -beule micina; --geſchwulſt otok žliezde; am Halſe guta; ſyphiliſtiſche D. bunja, bahanjci; eine verhärtete D. mrtva kost; —knollen *pl.* guke; —krankheit žliezdobolja; D. von Barados slonovina arabska, slonova noga; —lehre žliezdoslovje; -verhärtung otvrda žliezdâ; -zergliederung, -zerlegung razudba žliezdâ.

Druſig kukast, kukanast; komast, droždjast.

Drüſig žliezdovit; ein —es Pferd guntav konj.

Drüſte *f.* stog, plast; (v. Getreide) stožinja.

Dryade *f.* gorska vila, vila pogorkinja.

Du *pron.* ti.

Dual *m.* (-is numerus) (lat.) dvobroj, dvojina; —e Form oblik dvojine; —ismus dvojstvo, dvojinstvo; —iſt dvojinar, dvojinaš, dvojstvar; —iſtiſch dvojstven; —ität dvojnost.

Dub-hammer *m.* dubnjak; —ia sumnja.

Dubi-os, —ös sumnjiv, neizvjestan.

Ducato (ital.) *v.* Dukaten.

Dubel-bei *n.* et *m.* para, beč; —ei gadljanje; gundorenje; dudanica; —n gadljati, dipliti; dudukati, gundoriti; škripati, gujaviti mačiće; —ſakk gajde, gadlje, diple; den D. pfeifen svirati u gajde *v.* dubeln; -ſakkpfeife karablje; —ſakkpfeifer, Dubler gajdaš, gadljar, dudaš, diplaš.

Dubu *m. v.* Dronte.

Duell *n.* hrvanica, pohrvica, suboj; —ant hrvalica, subojnik; —iren ſich mit jemand. biti skim na hrvanici, na pohrvici, na suboju; dieliti hrvanicu; —manbat zakon o hrvanici, suboju.

Duenna *f.* (ſpan.) pjestinja; uzgojiteljica.

Duett *n.* dvopjev; (z. Spielen) dvoglas.

Duft *m.* duh, daha, zaduha, vonja; angenehmer D. miris; -en vonjati, mirisati; die Wände d. zid se zarosio; im Bette d. znojiti se u postelji.

Duften einen ſüßen Geruch milo mirisati.

Duft-end mirisan, mirisljiv, miomirisan; düfteſchwer pun mirisa.

Dukaten *m.* žućak, žutica, dukat, cekin; -gewicht utez za žućake; —gold žućano zlato; —ſchwere težina žućaka dukata, —ſtück žućak, dukat.

Duck-en ſich prignuti se, sagnuti se, sgrbiti se, sguriti se; čučnuti, sćućuriti se; (fig.) pokoriti se; —ente potapka; —mäuſer podmukalac, podmuklica; -mäuſerig podmukao —naſſig gurav.

Dulb-bar trpljiv, strpljiv, snosljiv; —en trpljeti, patiti, podnositi, snositi; das können wir nicht länger d. što trpljasmo više nemožemo; einen Fremden in der Gemeinde d. trpljeti, snositi tudjinca u obćini; —er mukotrpnik, uztrpljenik, uztrpljivac, patnik, strpljenik, trpljivac; -ſam trpljiv, mukotrpan; -ſamkeit trpljivost, mukotrpnost; —ung trpljenje, trpež; religiöſe D. (Toleranz) snosljivost.

Dülle *v.* Dille.

Dumm glup, benast, bedast, lud; ein —er Kerl glupak, benasta bena, bedak, luda, tikvan; -e Streiche ludorije; D. machen uglupiti, obenaviti; d. werden oglupiti, poluditi; -bart glupak *v.* Dummkopf; -bärtig glupački; —breiſt lud; —breiſtigkeit ludost; —erjan, —ian *m. v.* Dummkopf;

Digitized by Google

—grob neotesan; --heit glupost, ludost; mache keine —heiten neluduj! das sind —heiten to je budalaština, ludorija; —kopf glupak, bukva, bukvan, dedak, bena, bleka, blesa, zvekan, mamlaz, trubilo, blezga, sluta, šmokljan, bedak, teleban, tikva, magarac; -führ lud, ludosmiel.

Dümmlichkeit sulud; —ing glupak, bena.

Dumm=stolz ludo ohol, lud i ohol; —trotzig ludo jogunast, lud i jogunast, uporan.

Dumpf (v. Schalle) mukao; —es Geräusch tutnjava, vesak; —er Laut mukao glas; —er Ton mukao, nezvučan glas.

Dümpfel *m.* zelenik, kotlina (u potoku) *v.* Tümpel.

Dumpf=en *m.* neduha; -gerueh tonja, tuhnina; -heit bezćutnost, tupost, tupoća; —ig vlažan, eine —ige Luft tonja; das Mehl riecht d. brašno je tuhljivo; D. werden tuhnuti; —igkeit vlažnost, tuhnina.

Düne *f.* sipina, nasip.

Dun=e (M.=en) *f.* pahalj, pahuljica, paperje; —enbett pahuljnjača, duhnja.

Dung *v.* Dünger.

Düng=en gnojiti, djubriti, nagnojiti, opretiliti, otuštiti; -ender gnojić.

Dünger *m.* gnoj, djubre; pretilina, tustilo, tustina; —gips sadra za gnojenje; -haufen kup gnoja; -jauche gnojnica; --käfer balegaš.

Dunggabel *f.* vile.

Düngung *f.* gnojenje, gnojitba; —sstoff gnojivo.

Dünkel *m.* mnienje; (Eigen-) uznos, ponos, nadutost; der Mensch lebt im D. taj je čovjek nadut, prći se; *v.* Dünkel.

Dunkel *adj.* taman, mračan, tmast; zagasit, ugašen, mrk; das D. tmina, tmica, tmuša, tama, mrak; —arrest tamnica; --blau modar; —braun mrk, ugasit, zagasit.

Dünkelei *f.* uznositost, ponositost.

Dunkel=farbig mrk; —farbige Kuh mrkulja; -fuchs *m.* (Pferd) mrki ridjo, kulaš; -gelb rujan, žutuljav, nacrven; —grau sur.

Dünkelhaft uznosit, ponosit; nadut, naprćit.

Dunkel=heit *f.* tamnoća, mračnost, pomrčina; mrak, mrklica, sumračina; (fig.) tajnost; D. einer Gesetzstelle nejastnost mjesta, članka u zakonu; —hell sumračan; -licht sumrak, sumračje; -n tamnjeti, mrčiti se, mračiti se; es fängt an zu d. mrak, sumračje se hvata.

Dünkeln činiti se, vidjeti se; es d. mir čini mi se, vidi mi se.

Dunkel=rot tamno, zagasito crven.

Dünkelvoll uznosit, ponosit; nadut, naprćit.

Dünk=en činiti se, vidjeti se, misliti, suditi o čem; mich dünkt, es dünkt mir čini mi se, vidi mi se; er thut was im recht d. čini što mu se svidi; sich d., er dünkt sich unglücklich drži se nesretnim; meines —ens po mojoj misli; —ling uznosit, ponosit, nadut čovjek; oholica.

Dünn tanak; sehr d. tanan, tanašan; riedak, omašit; das Getreide steht sehr d. žito je vrlo omašito; (v. Flüssigk.) riedak, židak; d. machen otanjiti, tanjiti; riediti, razriediti; d. werden otančati, iztančati, utanjiti; er hat —e Ohren tanka je uha; —beinig tankonog; --bier židko pivo; —darm tanko crievo; —e tanjina, tankoća, tančina; riedkoća, riedčina; židkost, židčina; -en *pl.* slabine; -en *v. a.* tanjiti, otanjiti, potanjiti; den Leim d. užidčiti kliju; den Wald d. progaliti, prokrčiti, proriediti šumu; —flüssig židak, riedak; —fütig tankonog, krakat; -häutig tanke kože; —heit *v.* Dünne; —körnig sitnozrn; —leibig vit, vitak;

Digitized by Google

—ſchnäbler tankokljunac; —ung, *pl.* —ungen slabine, slabobočine, dimovi, babušine.

Dunſen podbuhnuti, naduti se, nadimati se; ein gedunſenes Geſicht podbuhlo lice.

Dunſt (-es, M. Dünſte) *m.* hlap, sapa; in Dünſte verfliegen izhlapiti; einem einen blauen D. vormachen zavaravati komu oči; zasjeniti koga; —atmoſphäre hlapokrug; —en hlapiti, vjetriti, znojiti se.

Dünſten podušiti, tušiti, upirjaniti, pirjaniti; gedünſtetes Fleiſch podušeno meso.

Dunſt-frei bez hlapa, bezhlapan; —grübchen proboj, potnica, šupljinica; -ig, dünſtig pun hlapa, sparno; -kreiſ hlapokrug; parokrug, -meſſer hlapomjer; --obſt podušeno voće; —ſtrom hlapna struja; —voll *v.* Dunſtig.

Duo *n.* dvoglas; *d.* puncta dvopiknja, dvotočka.

Duodez *n.*, —format dvanajestina; —band svezak u dvanajestini; —imal dvanajestični; --imalein-theilung dvanajestično razdjeljenje, dvanajestični sustav; —imalmaß dvanajestično mjerilo; —imole (Muſ.) dvanajesternica.

Düpfel (b. Faßb.) moždanik.

Dupfen tipnuti, tiknuti, tipkati.

Dupl-ik *f.* drugi odvjet, drugotnica, duplika, drugi odgovor tuženika; Friſten der D. rok za drugotnicu; —ikat dvogubka, sugubka; —ikator udvojitelj, podvostručitelj; --iren udvojiti, podvostručiti; —um dvojka; dvoje; dvogubo; Klage in —o einreichen dvogubo dati tužbu.

Dur (Muſ.) tvrdo; —a consona (gram.) tvrda suglasica; —ativ trajući, trajni; -ativa *pl.* trajni, trajući glagoli.

Durch *prp. c. acc.* kroz, skroz, proz; einem d. die Finger ſehen propuštati, propustiti komu što; d. das Waſſer ſchwimmen preplivati vodu; das geht mir d. Mark u. Bein to me je dirnulo u srce, u živac; d. das ganze Jahr za čitavu godinu; d. die ganze Nacht čitavu noć; d. ſeine Heftigkeit svojom žestinom; d. das Feuer kocht das Waſſer od ognja voda vrije; d. Zufall slučajno; d. einen Boten ſagen laſſen poručiti po glasniku; d. Anweiſung naputnicom; d. einen Punkt eine Linie ziehen kroz točku provući crtu; d. eine Linie crtom; d. einander *v.* Durcheinander; d. Geld novcem; d. Bitten molbom; d. die Bank poprieko; *adv.* d. u. d. skrozi, naskrozice, skrozimice, preko; d. u. d. naß mokar do kože; mokar kao čep; -ächzen (die Nacht) jecati (čitavu noć); -ackern preorati proorati razorati; (fig.) preriti, izbrisati; —arbeiten preraditi, proraditi; den Teig d. premiesiti tiesto; (fig.) einen d. izlupati, izbiti, iztući, izmlatiti; ſich d. proturati se, prodrieti, proverati se; -aus *adv.*, d. anders sasvim drugčije; d. einerlei sasvim jednak; d. alle svi do jednoga; d. von Gold sve od zlata; er beſteht d. darauf svakako hoće; d. nicht nikako, ni po koji način; er will es d. nicht neće, te neće; -bahnen cestu popraviti; -bakken propeći se, izpeći se; —baigen prohrvati se, protući se, *v.* Durchprügeln; -bauen prozidati, prograditi; —beben prodrmati, protresti; —begeben ſich proći kroz; —beißen progrizti, pregrizti; (fig.) *v.* Durchbeißen; ſich d. proklati se; protući se jezikom; —beizen (v. Waſſer) promočiti, ukiseliti; (v. Scheidew.) projesti, progrizti, (v. Lauge) izlužiti, ulužiti; -beten izmoliti; die ganze Nacht d. svu noć moliti; —betteln oprositi, obići proseć; ſich d. protući se proseć; pre-

Digitized by Google

hraniti se prosjačenjem; -beuteln (Mehl) prosijati (brašno); -bilden pretvoriti, uzobraziti; den Verſtand d. um izoštriti; —blaſen propuhati, produhati; propuhnuti; der Wind hat mich ſehr durchgeblaſen baš me je prožeo vjetar; odsvirati, odtrubiti; -blättern (ein Buch) premetnuti, premetati, prolistati, proći, pregledati (knjigu).

Durchblikk *m.* dovidnost; progled; bistrogled; —en etw. prozreti, progledati, proviriti; proniknuti pronirati; Gott durchblikkt das Herz Bog u srce pronire; das Zimmer d. razgledati se po sobi; (fig.) razabrati; er durchblikkte ſeine Liſt pridosjeti se njegovu lukavstvu; die Sonne blikkt zuweilen durch sunce kadšto provirkuje; -blitzen *v. a.* prosievati, sievati kroz; *v. n.* sievati, sjevnuti kroz; —blühen procvasti; der Kopf blüht ihm mit grauen Haaren durch kosa mu se progrušala.

Durch-bohren etw. provrtati, probušiti; ſich d. provrtati se, protočiti se; ein Schiff d. probiti, proraziti ladju; das Herz d. razsjeći, prekositi srce; einen (mit dem Degen) d. probosti, prosukati koga; (durch den Bauch) proburaziti; (mit den Blikken) d. prevaliti, prostrieliti, razsjeći koga očima, izvaliti oči na koga; —braten *v. n.* izpeći se; propeći, pripeći; -brechbar prelomljiv.

Durch-brechen prelomiti; (einen Weg) prokrčiti; eine Thür d. laſſen prorušiti, prodrti zid za vrata; ſie verſuchten durch die feindlichen Reihen durchzubrechen hotjeli su prodrieti kroz neprijateljsku vojsku; das Waſſer brach durch den Damm durch voda je provalila branu, nasip; die Knospen brechen durch puplje puca, zene; die Gefangenen haben ſich durchgebrochen sužnji su provalili zid; —brochen prelomljeno; -brochene Naht šupljika; -brochene Strümpfe šupljikave kopice; -brennen pregorjeti, progorjeti; prožeći, propaliti; die heftigſte Liebe durchbrannte ihn planuo je žestokom ljubavi.

Durchbring-en provesti; pronieti; provući; den Faden durch das Oehr d. uvesti, uvrzti, udjenuti, udjeti konac; die Früchte durch den Winter d. voće prečuvati; das Vieh d. marhu prehraniti; ein Vermögen d. potepsti, prošuti, spiskati, razsuti, prorajtati imetak; ſich d. protući se, promaknuti, prometati; —er razsipnik, razsapnik, razpikuća, razsulović.

Durch-bruch *m.* prolom; d. der Zähne probijanje zubî; D. der Blattern opučaj, opučivanje boginjâ; D. des Waſſers prodor, provala vode; D. des Feindes provala neprijatelja; D. (bei Näherei) šupljika; (das durchgebrochene) prolomina; —bruchseiſel probojac; -bruchsnadel šupljikača; -brüten, die Nacht d. čitavu noć piljiti, blejiti; čitavu noć mozgati; —bürſten očetkati, okefati; prečetkati, prekefati; —denken promisliti, razmisliti, promozgati; reiflich d. izpeći; ein durchdachter Plan promišljena, izpečena osnova; -dörren izsušiti, usušiti; —drängen protisnuti, protiskivati; ſich d. protisnuti se, progurati se; —dreſchen premlatiti, promlatiti; (fig.) *v.* Durchprügeln.

Durchdring-en prodrieti, prodirati, proturati se; pronicati; er iſt mit ſeinem Vorſchlage nicht durchgedrungen nisu primili njegova predloga; das Waſſer dringt d. voda probija; ſeine Stimme kann nicht d. njegov glas nemože proniknuti; von Scham u. Reue

Digitized by Google

durchdrungen pun sramote i pokajanja; der Geist Gottes durchdringt Alles duh Božji napunjuje sve; Angst durchdringt mein Herz strah me obuzima; —end prodirući, probijajući, proničući; eine —ende Kälte ciča studen; -ender Schmerz ljuta bol; -ender Verstand bistroumje, oštroumje, pronicav um; —lich prodirljiv, prolazan, prohodan, probitan, pronicav; —lichkeit probitnost, pronikljivost, pronicavost; -ung prodiranje, pronicanje, probijanje.

Durch-drükken protisnuti, protlačiti; (durch ein Tuch) procijediti; der Sattel hat das Pferd durchgedrükt konj je osadnio; sich d. proturati se; —busten vonjati, mirisati kroz . . .; —büsten napuniti mirisom; —düngen nagnojiti; —dünsten podušiti; —eggen prodrljati; —eilen protrčati, brzo proći; promaknuti, prohujati, proletjeti, preglednuti.

Durcheinander *adv.* svesebice, skroz; tandara mandara, ričet: (Verwirrung) darmar, metež; -laufen trčati amo tamo; —mengen, —mischen, —rühren smiešati, premiešati; —reden, sie reden d. govore kao na sajmu; —werfen izpremetati; preturiti, premetnuti.

Durchfahr-en provezti se; ein Blitz fuhr d. munja proleti; er will überall mit dem Kopfe d. hoće svagdje da silom prodre; einen Weg d. izvoziti put; ein Schauer durchfuhr ihm die Glieder prodjoše ga trnci, strne, mravi, sgrozi se sav.

Durchfahrt *f.* prolaz, prohod; (zu (Wasser) proplav; —s-prolazni; —szoll proláznina.

Durch-fall *m.* propad; (Krkht.) lijavica, proliev, protoč, otvor, potekavica, gem. dristavica; -fallen pasti kroz . . ., propasti; (sich) d. pasti pa se pobiti; —fäule *f.* (Krankheit der Pferde) pokostica; —faulen prognjiti, sagnjiti; (v. Brett) struhnuti, iztruhliti; -fegen promesti, prometati; das Getreide d. žito provijati; sich pročistiti se; -feilen propiliti, razpiliti, opiliti; -feuchten povlažiti, namočiti, razkvasiti, razkiseliti; provugnuti, promoknuti; -feuern razgrijati, ugrijati, razžariti; (schießen) prostrieljati, pucati kroz . . .; -fiedeln (ein Stükchen) odguditi pjesmu; die Strassen d. guslati po ulicah; —finden sich, er vermochte sich nicht d. nije se više znao iznaći; -flammen, seine Rede durchflammte alle njegova je besjeda sve razplamtila, razpalila; das Feuer flammt schon durch das Dach plamen već liže iz krova, plamen je probio kroz krov; -flechten etw. proplesti, izpreplетati; —fliegen proletjeti, preljetati; (fig.) d. die Lüfte letjeti zrakom; (schnell durchlesen) preletjeti očima; —fließen proteći, protjecati; (v. Papier) probijati; ein Bach durchfließt das Thal potok teče dolinom; es durchfließt mich Entzükken duša mi pliva u slasti; -flug prolet; —fluß protjecanje, protok; *v.* Durchfall; -fluten strujiti, valjati se kroz . . .; -forschen potražiti, pretražiti; einen Gegenstand d. kakvu stvar razmotriti, promotriti; die Natur d. prirodu izpitivati; —forsten proklaštriti; progaliti, prosjeći šumu; -forstung proklaštrenje; progala, prosiek; -fragen prepitati, propitati; —fressen progrizti, projesti; die Maus hat das Leder durchgefressen miš je kožu preglodao; sich d. prehraniti se o tudjem trošku; -frieren prozebsti, promrznuti.

Durchfuhr *f.* provožnja; prolaz, prohod; —s prolazni, provozni.

Durchführ-bar provozivo; izvedivo;

Digitized by Google

-en etw. provesti, provoditi; (zu Wagen) provezti; die Grundsätze d. provesti, izvesti načela, zasade.

Durchfuhrhandel *m.* provozna trgovina.

Durchführung *f.* provod; provožnja, ovršba. --spost provodna stavka.

Durchfuhr=verfahren provozni postupak; --waare provozna roba; —zoll provoznina, provozna carina; —zolltarif cjenik provoznine.

Durch=füttern prehraniti, preživiti; prezimiti; (alles) d. sve nahraniti; —gähren prevrieti, ovrieti; —gang prolaz, prohod; (der Ort) probodište; einen D. gestatten dopustiti komu da prodje, prolazi; das Haus hat einen D. kroz ovu kuću može se proći; (Mus.) prielaz; (Mont.) prokop; D. durch den Meridian prielaz preko poldnevnika; —gangbar prelazni, prehodni; —gänger uskok, bjegunac; —gängig prolazni; ein durchgängiges Haus kuća s prolazom; *adv.* sasvim, obćenito, sve skupa; es ist d. Sitte posvuda je obićaj.

Durchgangs= prolazan; provozan; —gäßchen prolazna uličica; -gut provozna roba, provozbina; —handel *m.* provozna trgovina; —noten prelazne kajde; —punkt prelazište; —zoll provoznina.

Durchgehen *v. n.* proći, prolaziti, der Faden geht durch das Oehr nicht konac se neda uvesti, udjeti; die Kugel ging nicht durch puška nije probila; er ist durchgegangen uteče, pobježe, izadre, uze utrenik, uze put pod noge, pobrao je pete, strugnu; der Stich ist nicht durchgegangen bodac nije prodro; (von Pferden) oteti mah; der Vorschlag ist durchgegangen predlog je primljen; das Wasser geht durch voda probija; die Sache ist glücklich durchgegangen stvar je sretno dovršena, za rukom pošla; der Sprung geht nicht durch nije skrozi puklo; ein Buch ein wenig d. razgledati knjigu, pročitati knjigu na brzu ruku; die Rechnungen d. pregledati račune; noch einmal Alles d. opetovati sve; sich die Füße d. podbiti se; nabiti, nažuljiti noge; sich die Strümpfe d. preglodati kopice, navlačice, natikače hodom; —gehends svuda, posvuda; svekoliko, sve skupa.

Durch=geistigt duhom proniknut; —gerben ustrojiti, učiniti, uraditi (kožu); (fig.) izlupati, izprašiti (koga); —gießen proliti, lievati kroz; durch den Trichter d. lievati na lievak; —glühen žariti se kroz...; razžariti, užariti; Eisen d. usjati, razbieliti željezo; (fig.) uzplamtiti, razpaliti; —graben prokopati, prokopavati; (noch einmal gr.) prekopati; sich d. prekopati se; —greifen segnuti, zahvatiti kroz...; prolizati; proniknuti; hier muß man d. ovdje treba krepko postupati, svojski, duboko zahvatiti; die Kälte durchgreift mich studen me prožima; —greifend pronicav; ein --es Mittel krepko, moćno sredstvo; —e Maßregeln gebrauchen upotriebiti oštre naredbe; —grübeln prokopkati; proučiti, protražiti; —gukken provirivati; viriti (kroz); provirkivati; alle Winkel d. pretražiti; pronjušiti sve kute; —guß prolievanje, proliev; cjedilo; —hämmern prokovati; -hau prosjeka; —hauen prosjeći, prosiecati; sich d. prosjeći se, protući se sabljom, prokrčiti si put; —haus kuća sa prolazom; —hecheln ogrebljati, ogrebsti; strgati, ogrebenati; einen d.

Digitized by Google

izčešljati, pročešljati (koga); -heizen utopiti, ugrijati; -helfen pomoći, pomagati komu proći; pomoći, biti komu u pomoć, na ruku; einem Ausreißer d. pomoći uskoku pobjeći; sich d. proturati se, (fig.) izplesti se; —setzen prohajkati; —hieb prosjek; —hitzen ugrijati, razgrijati, razvrućiti; —höhlen produbsti, probušiti, provrtjeti; prorovati; einen Berg d. prokopati goru; —holen proniknuti; promahati, prožeti; -holzen šumu prokrčiti, progaliti, proplaniti; *v.* durchhecheln, durchprügeln; —hutschen prokliznuti, propuznuti; —irren basati, lutati (kroz, po); —jagen provitlati; prognati; proloviti; das Vermögen durch die Kehle d. propiti, prolokati sav imetak; (schnell durchreiten) projuriti, preletjeti prohujati; —jäten oplieti, proplieti; —kämmen pročešljati, razčešljati; sich d. počešljati se; —kämpfen etwas dotjerati, izvesti što; sich d. probiti se, protući se; —kauen prožvakati; sgrizti; —klären pročistiti, probistriti; —klauben probrati; —klettern, —klimmen penjati se kroz; die Berge d. popeti se na sve gore, penjati se po gorah; —klingen zvečati (kroz, po); zvoniti, zvučati; —klopfen prokucati, prokuckati; razkucati; proklepati; den Rock d. prolupati haljinu; das Geld d. novce prorajtati; —kneten ugnječiti; umiesiti, izmiesiti; den Thon (mit Füßen) d. ugaziti ilovaču; —kochen provariti se; uvariti, svariti; —kommen proći, prolaziti; izbaviti se; (v. Kranķh.) preboljeti; mit dieser Entschuldigung kommst du nicht d. s ovim izgovorom nećeš ovdje uspjeti; utečí, pobjeći, uskočiti; —können, ich kann nicht durch nemogu prieko, nemogu proći; —krämpeln progrebsti, progrebenati, provlačiti; pročešljati; —kratzen pročesati, prostrugati, prodrapati; sich d. pročesati se, prodrapati se, progrebsti se; —kreuzen prekrstiti, prekrižiti, ukrstiti; das Meer d. ploviti morem uzduž i poprieko; sich d. križati se; ihre Wünsche d. sich svaki želi drugo; —kreuzung križanje; D. der Wellen križanje valova; D. proriez; Verbindung mittelst D. spojenje proriezom; —kreuzungszwillinge (Min.) proraslaci, križalci; -kriechen propuziti, progamizati; izgamizati; —kühlen prohladiti, ohladiti; —kümmern proživariti, proživotariti; —laß *m.* propust; rešeto; splavnica; prolaz; —lassen etwas propustiti, propuštati; durch das Thor d. pustiti kroz vrata; eine Flüssigkeit d. procijediti tekućinu; das Getreide d. protakati, pročiniti žito; Erze d. rude taliti; Nässe d. propuštati vlagu; —lauch (Titel) svjetlost; -lauchtig svietli; —lauchtigster Herr presvietli gospodine; —lauf protok, prolaz; (Durchfall) proliev, protoč, lijavica; D. von Barschaften propast gotovine; —laufen protrčati; protjecati; das Wasser läuft unter der Brücke d. voda teče izpod mosta; Buch d. proletjeti očima, preglednuti knjigu; die Sterne d. ihre Bahn zviezde obilaze putanju; das Gerücht durchlief die ganze Stadt glas se raznesao po svem gradu; ein kalter Schauer durchlauft mich groza me hvata; —laufende Post priehodna stavka; -läutern probistriti, pročistiti; —leben proživljeti, preboraviti; -lesen pročitati, proštiti, proučiti; —leuchten svietliti kroz . . .; prosvietliti; alle Winkel d. raz-

Digitized by Google

svietliti sve kutove; —lichten einen Wald progaliti, proplaniti šumu; —liegen den ganzen Tag proležati čitav dan; sich d. proležati se; —löchern probušiti, prošupljiti, izbušiti; provrtati; proderati; eine —löcherte Fahne izrešetana zastava; —löcherung, —lochung probušivanje; probušina, prošupak; —löcherungsmaschine probušnjak, bušilo; -lockern die Erde podmekotiti, porahliti zemlju; —lüften ein Gemach prozračiti, provjetriti, promahati sobu; —lügen izlagati se; -lungern prozujati, prolienjariti; —machen provući; napraviti; proraditi; die Schule d. izučiti; ich habe Vieles d. puno sam proživio; mnogo sam doživio; —mähen prokositi; —mahlen promljeti; —marsch prolaz, prohod; —marschiren proći, prolaziti; —mauern prozidati; —mengen, —mischen izmiešati, uzmiešati, premiešati; —messen promjeriti, premjoriti; —messer promjer; —mühen proturati se; —mustern pregledati, porazgledati; —nachten prenoćiti; —nageln klincem probiti; —nagen progrizti, pregledati; der Gram durchnagt sein Herz jad mu srce para, jad ga mori; —nähen proširi, prošivati; sich die Finger d. izprebosti si prste (šivajuć); —näſſen *v. n.* prokisnuti, prokisivati; *v. a.* promočiti, skvasiti; der Regen hat mich durchnäßt prokisnuo sam skrozi, mokar sam do kože; —paß prolaz, prohod; (Engpaß) uvala, prodol, klanac; —passiren proći, prolaziti, prohoditi; —pausen, —pauschen (graph.) suimati; —peitschen šibom protjerati, prošibati; -picken prokljuvati; sich d. prokljuvati se; —plündern porobiti, oplieniti, oplačkati; —prassen ganze Nächte čitave noći gostbovati, gostiti se; —pressen protieštiti, protištiti, protisnuti; den Saft durch einen Sack d. procedieti sok kroz kesu; —prügeln *v.* Abbläuen; —puffen einen izbubati koga; —quälen izmučiti, promučiti; eine —quälte Nacht noć puna muke; —qualmen pušiti se kroz...; der Rauch durchqualmt das Haus sva je kuća puna dima; —quellen provreti, provirati; —querlen promutiti, razmutiti; —quetschen den Saft prognječiti, procieditи sok; sich die Hand d. nagnječiti si ruku; —ragen viriti, promalati kroz...; —ranken, der Wein durchrankt das Gesträuch vinska se loza vrieža kroz grmlje; —raspeln protreniti, pretreniti; propiljiti; —räuchern ein Zimmer nakaditi, prokaditi sobu; Fleisch d. usušiti meso; —rauschen šumiti, žamoriti kroz...; der Strom rauscht unter der Brücke d. rieka šumi izpod mosta.

Durch-rechnen proračunati; -regnen prokisnuti, es regnet durch prokisuje; ich bin ganz durchgeregnet sasvim sam prokisnuo; --reiben protrljati, protrti; proderati, pretrti; —reise prolaz, put kroz...; bei meiner D. durch Agram na mojem putu kroz Zagreb; bei meiner D. werde ich dich besuchen kad onuda podjem, posjetit ću te; --reisen proputovati, proći, prolaziti; er hat Dalmazien durchgereiset obišao je Dalmaciju; -reisender prolaznik, putnik; -reißen prekinuti; proderati, pretrgnuti; (zerreißen) razkinuti, razderati, raztrgnuti; sich d. prekinuti se, pretrgnuti se; prokinuti se, proderati se, prolomiti se; (fig.) prolizati se, proglodati se; -reißer prokidač, prokidalac; —reiten projahati,

Digitized by Google

projezditi; (ein Pferd) d. osadnjeti; —rennen projuriti, proletjeti, protrčati; die ganze Stadt d. obtrčati sav grad; —rieseln plaviti; der Bach durchrieselt die Wiese potok proplavljuje livadu; —ringen provesti u borbi; seine Jugend d. provesti mladost u borbi; sich d. proturati se; —rinnen protjecati, procuriti; in diesem Hause rinnt es durch ova je kuća prokapljiva; d. teći po, curiti kroz; —riß priedor, prokid, pretrg; —ritt projaha; —rollen prokoturati se, prokotrljati se; der Donner durchrollt die Lüfte grmljavina tutnji po oblacih; der Wagen rollt durch die Gasse kola štropoću ulicom; die Wäsche d. rublje povaljati; —rühren promiešati, prokomešati; etw. durch einen Durchschlag d. prognječiti, protiskati kroz protiskalo; —rütteln prodrmati, protresti; wir wurden auf dem Wege derb durchgerüttelt struckali, sdroncali smo se pošteno na putu; —säbeln prosjeći, razsjeći (sabljom); —säen prosijati; (überall säen) prosijati; —sägen propiliti; prepiliti; -säuern nakiseliti; prokisnuti, ukisnuti, skisnuti, ukisati se; -sausen šumjeti kroz, prošumjeti; der Sturm durchsauft den Wald bura zviždi šumom; —schaben prostrugati; ein durchgeschabter Rock prolizana haljina; -schallen oriti se, razliegati se po . . .; die Trompete schallet durch trublja najviše zvuči; —schaudern, ein Grauen durchschauderte ihn groza ga uhvati; —schauen gledati, viriti (kroz, na); progledati; prozirati; (fig.) etwas d. dovidati se čemu, doći čemu u trag; einen d. proučiti koga; vidjeti komu u dušu; —schaufeln einen Weg durch den Schnee progrnuti, razgrnuti snieg; das Getreide d. pregrnuti, pregrtati žito; -scheinen prosievati, prosjajivati se; svietliti se; sijati kroz . . .; scheinend prosjajan, proziran; an den Kanten d. prozirnih bridâ; —schelten izkarati; —scherzen, manchen Tag d. mnogi se dan prošaliti, u šali prevesti; -schieben prosunuti, promaknuti; -schießen prostrieliti; (ein Buch) proložiti knjigu (bielim papirom); (Buchd.) razmaknuti; (fig.) promunuti; —schiffbar preplovan; —schiffen ploviti, vezti se, jedriti kroz; preploviti, prejedriti; -schimmern prosinuti, problistati, blistati, bliskati se kroz . . .; die Sterne schimmerten durch zviezde prosjajivahu; —schlafen prespati.

Durchschlag *m.* probijanje; proraz, proboj; (b. Sattl.) probojac; (b. Schmied.) probijač; (in d. Küche.) protiskalo, ocjedjač, proboduša; (Bergw.) rešeto; priekop, tunel; -bar probojan; -eisen probojac; -en probiti, probijati, protući, prognječiti, protiskati; eine Wand d. provaliti, probušiti zid; (Bergb.) prokopati se; protiskati, prognječiti; einen d. iztući, izlupati, izbiti koga; sich d. protući se; probiti, probijati; der Regen schlägt durch kiša prokapljuje; —hammer probijač.

Durchschlägig, d. werden (Bergb.) prodrieti.

Durchschlag-meißel probojac; -tuch grudnjača.

Durch-schlängeln sich verugati se, vijugati se, krivudati se kroz; der Weg schlängelt sich mitten durch das Thal put se vijuga dolinom; —schleichen prošumati, propuziti; sich d. prokrasti se, proverati se, prošuljati se; —schleifen provući na petlji; Waaren d. kriomčariti; ein Messer d. probrusiti, prebrusiti nož; (fig.) sich d. prolizati se; —schlendern lutati, landrati, vrljati, lunjati

Digitized by Google

kroz . . .; —schleppen provući; (fig.) izvući koga; sich d. izplesti se, proturati se; -schliefen, —schlüpfen propuznuti, prokliznuti se; (fig.) promaknuti se, prošmignuti; alle Winkel d. sve kutove prošunjati; -schlitzen razporiti, razparati; —schlummern predriemati; —schmachten, lange Jahre hat er durchschmachtet nach ihrem Besitz mnogo je godina za njom čeznuo; —schmieden prokovati, skovati, izkovati; -schmiegen sich provijati se, proviti se; provući se; -schneiden (mit Messer) prosjeći, prorezati; (entzweischn.) presjeći, prerezati, razsjeći, razrezati, prostrići, prestrići; die Luft d. probiti, probijati zrak; die Wellen d. prosiecati valove; das Land d. orati, izprosiecati; sich d. sjeći se, prosiecati se; die beiden Linien d. sich in diesem Punkte ovdje se obe crte križaju, prosiecaju; —schneien, es schneiet d. snieg propada.

Durchschnitt *m.* (mathm.) prorez, prierez, prorezina; prostriž; prosiek, prorezivanje, prosiecanje; (geom.) križanje; etwas im D. berechnen odsjekom, jedno sdrugim, poprieko proračunati; D. eines Dammes prokop nasipa; —lich odsjekom, poprieko.

Durchschnitts-ansicht nacrt, slika od proreza; -berechnung poprečni proračun; —gewicht poprieèna težina; —jahr srednja godina; —linie prosječnica; —preis poprieèna ciena; -punkt sjecalište, razkršće; —rechnung poprečni račun; —riß nacrt od proreza; —sehne sjecalica; —summe poprieèna svota; --wert vriednost odsjekom, uzevši jedno sdrugim vriedi; —zahl poprečni broj, broj po prilici.

Durch-schossen proloženo; razmaknuto; -schuß proložba; (b. Buchb.) razmak; —schütteln protresti, prodrmati; die Betten d. narahljati postelju; —schwärmen rojiti se kroz .; die Stadt d. skitati se po gradu; die ganze Nacht d. čitavu noć tralakati, gungulati, gungulisati, balandovati; —schweifen, das Land d. vrljati, landati po zemlji; -schwimmen proplivati, plivati kroz; einen Fluß d. preplivati rieku; segeln projedriti, jedriti kroz; Lüfte d. ploviti zrakom.

Durch-seh-bar pregledan; pregledan; —en etw. pregledati; Rechnungen d. pregledati račune; einen d. proučiti koga; d. *v. n.* man sieht durch providi se, vidi se kroz; —er pregledalac, pregledač; --ung pregled, pregledba; (fig.) dovidnost.

Durch-seihen etw. procidiliti, procidjivati; —seiher cjedilac; cjedilo, cjedilnjak, ocjedjač; d. sein *v. n.*, er ist heute durch danas je prošao; (v. Kranken) er ist glücklich durch srećno je prebolio; —setzen *v. n.* preskakati, prejuriti; prodrieti; *v. a.* etwas d. izvesti što, prodrieti čim, izposlovati, izraditi što; sein Recht d. obraniti svoje pravo; -seufzen, sein Leben d. uzdisati za života svoga.

Durchsicht *f.* prozir, proziranje; progled; (Besichtigung) pregled, razgled; --ig prozračan, halb d. suzračan; es ist d. providi se; --igkeit prozračnost; --saufschrift prozrači napis; —gemälde prozračna slika.

Durch-sieben presijati, prosievati; izsijati, protakati; -sintern tajati, prokapljivati, probijati; -singen izpjevati; prepjevati; den Wald d. pjevati šumom, po šumi; —sinken propasti, provaliti se; (Bergb.) prokopati, kopati u dub; —sinnen promisliti, razmisliti; -sintern *v.* Durchsickern; —spähen *v. n.* provirkivati; *v. a.*

Digitized by Google

razgledati; —ſpielen preigrati; —ſpießen brobosti, probadati; —ſpitzen načičkati slaninom, naslaniniti; (fig.) ſeine Rede d. nakititi, izkititi besjedu; —ſprechen. zwei Stunden d. govoriti dva sata; —ſprengen projuriti, proletjeti; razprsnuti, prokropiti, proškropiti; —ſprißen pronići, pronicati, nicati; --ſpringen, das Glas iſt durchgeſprungen staklo je prepuklo; *v. a.* skočiti prieko, preskočiti; —ſprudeln provrieti, prošikljati, prokrkljati, šikljati kroz; -ſprung prieskok; -ſpüren prošunjati, procunjati, pretražiti; —ſtänkern zasmraditi; *v.* durchſtöbern; —ſtäubenproprašiti; das Haar d. naprašiti kosu; -ſtäupen izšibati, prošibati; —ſtechen *v. a.* probosti; einen Damm d. projaziti nasip; Getreide d. pregrtati, pregrnuti žito; *v. n.* die Nadel ſticht durch igla probija; (bot.) ein durchſtochenes Blatt probušen list; —ſtecher probadalo; (d. Wagn.) gobelnjak (svrdao); —ſteigen proći; das ganze Gebirge d. obići svu goru; -ſtekken protaknuti, promaknuti, promoliti; —ſteppen prošiti, prošivati; —ſteuern ploviti; preploviti; --ſtich probod; (eines Dammes) prokop; (des Getreides) pregrtnja; —ſtöbern, —ſtören prometati, prekopati; alle Winkel d. svu kuću pretresti, premetati; --ſtocher probojac; -ſtochern pročačkati, prokakljati; —ſtoßen proturiti, proguriti; proraziti; mit dem Schwerte d. probosti, prosukati mačem; (zerſtoßen) iztući; -ſtrahlen sijati kroz, prozračiti, prosjajivati; die Sonne d. die Welt sunce obasjava sviet; -ſtreichen *v. a.* (im Schreiben) prekrižiti, izbrisati; (das Land) skitati se po zemlji; *v. n.* der Wind ſtreicht hier durch vjetar ovuda promahuje, propuhuje. Durch-ſtreifen skitati se po; (mil.) četovati po; (mit Streifen verſehen) popružiti; načiniti prugâ; —ſtreuen sipati kroz; posuti; —ſtrich prekriženje; (der Vögel) prolet, prolaz; —ſtrömen *v. n.* teći, strujati kroz; *v. a.* der Fluß durchſtrömt die Stadt rieka teče gradom; —ſtudiren proučiti; —ſuchen (eine Wohnung) pretražiti, preiskati, obtražiti, pretresati (stan); -ſucher pretražilac; —ſuchung pretraživanje; premetačina; obtražba; —ſummen prozujati; die Bienen d. die blühenden Geſträuche pčele zuje po cvatućem grmlju; —ſüßen osladiti, nasladiti; —tändeln ſeine Zeit svejednako bezposličiti, šuškati koje čim; —tanzen proplesati; den Saal d. preplesati dvoranu; wir haben die ganze Nacht durchtanzt čitavu smo noć plesali; -thauen prokopnjeti, okopnjeti; —thun prodiesti; protepsti; —toben bjesniti; die ganze Nacht d. cielu noć bjesniti; —tönen oriti se, razliegati se; der Geſang der Vögel durchtönt den Wald ptičje se pjesme ore, razliežu šumom, po šumi; ſeine Stimme tönte vor allen d. sve je glasom nadvisio; -tragen etwas pronieti, pronositi; einen durch das Waſſer tragen prenieti koga preko vode; die Kleider d. iznositi, izkositi, poderati odjeću; -träumen, die ganze Nacht d. presanjati, presniti čitavu noć; (fig.) er durchträumte das Leben živio je kao u snu; —treiben progoniti, goniti kroz; Erbſen d. protiskati, prognječiti grašak; —treten prestupiti; das Eis d. led prolomiti; das Waſſer iſt d. voda je provalila; das Waſſer iſt durch den Damm durchgetreten voda je prolokala nasip; die Erde d. izgaziti, progaziti,

Digitized by Google

ugaziti zemlju; —trieb progon; tjeranje kroz ...; das Recht des Durchtriebes pravo progona; —trieben ovijan, previjan, prosijan, prefrigan; ein —triebener Lügner laža i paralaža; -triebener Vogel previjana mušica; —triebenheit ovijanost, previjanost; polukavost; —trillern ćurlikati po ...; ein Liedchen d. izćurlikati pjesmu; —tritt prostup; prolaz; —üben doviežbati; —wachen probditi, probdjeti; eine durchwachte Nacht noć bez sna; —wachsen rasti kroz; prorasti; d. *adj.* prorasao; D. *n.* prorastanje, prorast; —wagen sich, er wagte sich nicht durch nije se usudio proći; —walken uvaljati, ovaljati; (fig.) einen d. izlemati, promlatiti koga; —wallen šetati se po, kroz ...; den Garten d. prošetati vrtom; die Freude durchwallet sein Herz srce mu igra od radosti; —walzen provaljati, uvaljati; —wälzen valjati kroz ...; prokoturati; —wandeln šetati se po; proći, prohoditi; prošetati; —wandern proputovati, putovati; proći kroz; er hat viele Länder —wandert mnogo je svieta vidio; —wärmen ugrijati, razgrijati; die Sonne durchwärmt die Erde sunce grije zemlju; —waschen (die Wäsche) proprati, proderati peruć; sich die Haut d. namanuti si peruć ruke; das Ufer ist d. obala je prolokana; einen Derb d. ištući, prolupati koga; —wässern prokvasiti; razvodniti.

Durch-waten pregaziti; prebroditi; —weben protkati; (fig.) das Leben mit Freuden d. proplesti život veseljem; —weg *adv.* svagda, sasvim; skroži; svesebice; D. *m.* prolaz, prohod, *v.* Durchgang; —wegsam prolažan; —wehen piriti, propuhivati, puhati kroz ...; *v. a.* propuhati, provijati, promahnuti, promahivati; —weichen razmočiti; d. *v. n.* prokisnuti; -weichung *f.* promok; —weiden, den Wald d. propásti šumu; —weinen, die ganze Nacht d. preplakati noć; —werfen probaciti, proturati, prometnuti, provrći; -wetzen probrusiti; (d. Kleid) izkositi, izkresati, omancati; —winden preplesti; uplesti; sich d. provući se; izplesti se; proturati se; —wintern, Blumen d. čuvati, sačuvati cviće preko zime; —wirken, den Teig d. umiesiti, ugnječiti, izgnječiti tiesto; einen Zeug d. tkaninu protkati; —wischen izmaknuti se, proći, ukrasti se; dießmal wird er nicht d. sad neće biti pročke; —wölben posvuda svesti, svoditi; —wuchs prorast; *v.* durchwachsen; —wühlen etwas preriti, preroviti; Papiere d. prekopati, preturati pisma; sich d. proriti se; —wurf probacivanje, probacaj; —wurfgitter, —wurfsieb protak, rešeto, redkosija; —zählen etwas prebrojiti, pobrojiti; —ziehen provući, provlačiti; einen Faden d. udjesti, uvrzti konac (u iglu); einen Balken d. povući gredu; das ganze Land d. obići svu zemlju; die Flüssigkeit durchzieht das Papier tekućina probija kroz artiju; sich d. provući se; —zielen gadjati, smjerati, ciljati kroz ...; —zimmern protesati; —zittern prodrmati; Fieberschauer d. meinen Körper groznica me trese; —zoll *v.* Tranſitozoll; —zugprovlak; (v. Menschen) prolaz ljudstva; (v. Waaren) provoz robe; (v. Winde) propuh, puh, promah; (Bauw.) tetiva, okagača; —zügler prolaznik; —zugsbalken provlaka; tram provlačni; —zugsgut provoz-

Digitized by Google

bina; —zukken sjevnuti, sievati kroz; —zukkern osladoriti; —zwängen protisnuti, provući kroz; sich d. provući se, protisnuti se; —zwingen natjerati, goniti kroz, *v.* durchzwängen.

Dürf=en smjeti, moći; sie dürfen es nur sagen samo recite; ich darf nicht nesmijem; ein Herr darf seinen Dienern befehlen gospodar može slugam zapoviedati; er darf ungestraft Alles thun nitko ga nekazni, ma što počinio; er darf sich eben nicht darüber beklagen nema razloga, zašto da se tuži; es dürfte wohl so kommen valjda će tako biti; es dürfte denn doch regnen mogla bi ipak kiša udariti; —tig potreban, oskudan, ubog; ein —tiges Leben führen tovariti, životariti, kuburiti; —tigkeit *f.* oskudica, oskudnost, siromaštvo, uboštvo, neimanje, neimanština.

Dürr suh; ein —er Baum usahlo drvo; —er Wind vjetar sušnik; —es Obst suho voće; (mager) mršav; —es Reisholz suhar, suharina, suhad; —es Feld prahulja; —e Witterung suša; —er Sommer sušno ljeto; —e Wahrheit gola istina; —heinig mršonog; ein —heiniger Mensch glisnica; —e *f.* suša, suhoća; suhovica; (Magerkeit) mršavost, mrša; —eiche hrast-ljutik; —en sušiti, usušiti; sahnuti, sušiti se; —hager mršav; ein —hagerer Mensch žilo, mršo, mršonja, mršavac; —kräutler travar, bilinar; —sucht sušica, suhobolja, suha bolest; -warzen *pl.* zajedi.

Durst (=es) *m.* žedja, žedj, žedjca; —brang težka žedja; D. haben, empfinden žedjati, žednjeti; D. löschen ugasiti žedju; ich hatte einen heftigen D. težka me je zapalila žedja; der D. nach Erkenntniß der Wahrheit pohlepa za istinom; —en žedjati, žednjeti; ein —ender žednik; mich —et nach seinem Blute žedan sam njegove krvi; (fig.) nach Ehre d. hlepiti na čašću, za slavom; —ig žedan; (fig.) pohlepan; d. sein hlepiti (za, na.)

Dusel *m.*, Dussel, Dusselei *f.* omamenost, bunovnost; onapitost; —ig omaman, bunovan; napit; —n, dusseln, düsseln biti omaman, bunovan; napit.

Düster taman, mračan, tmast; —e Wolken tmasti, potmurni oblaci; —e Augen tmuraste oči; —e Vorstellungen tmašne, tamahne predstave; d. (fig.) sjetan, sumoran, turoban; (mürrisch) mrgodast, namrgodjen, namršten; —blau mrkomodar; —heit mrak, tmuša; (fig.) sumornost, sjetnost; —klar sumračan; —ling mračnjak; —n mračiti se; pomračiti; (fig.) namrgoditi; der Himmel düstert sich sumori se, tmuri se, tmiči se.

Dütchen *n.* umotak, kesica; -dreher, —krämer cincar, kramar.

Düt=e *f.* kesica, rožak; eine D. machen uviti kesicu; —en, Duten tuliti, trubiti; —enförmig vodierast.

Dutzend tuca, dvanajestorče; -weise na dvanajestorčeta.

Duumvir *m.* dvovlad; —at *n.* dvovlada.

Duz=bruder pobratim, pobro; —en tikati se s kim; —schwester posestrima.

Dynamik *v.* Dinamik.

Dynast *m.* vladalac, gospodar; —ie vladalačka porodica; vladajuća kuća; vladaoci (jednoga doma).

Dysenter=ie *f.* srdobolja, srčana, griz, krvogriz; —isch srdoboljan.

Dystra=sie *f.* gustokrvnost, kalokrvnost; —tisch gustokrvan.

Dyspathie *f.* mrzkost.

Digitized by Google

Dyspepsie *f.* neprobav.
Dysphagie *f.* gutavica.
Dyspnöa neduha, sipnja, pjehavost.
Dy=stom *adj.* mučno-djelan; -tomie polovljenje; razpolovnja.
Dystonie *f.* (gr.) razgod, nesklad.
Dystrophie *f.* (gr.) nedostatna, zločesta hranitba.
Dysurie *f.* (gr.) sitnocur.

E.

Earl (errl) *m.* (engl.) grof.
Eau (óh) *f.* voda; E. de Cologne (óh de kolonj) kolonjska voda.
Ebauch=e (eboš) *f.* površni nacrt; —iren površno nacrtati.
Ebbe *f.* osjeka; Ebbe und Fluth osjeka i plima, odsleka i sleka, odliev i zaliev; —n osjeknuti, osjeći, osiecati.
Eben *adj.* ravan; gladak; prav; zur ebenen Erde razi zemlje; *adv.* uprav, baš; e. so isto tako; upravo tako; so eben upravo sada; ovaj čas; du bist eben recht gekommen baš si došao u dobar čas; —baum *m.* revan; —bild prilika; das wahre Eben=bild des Vaters puki otac; der Mensch ist das E. Gottes čovjek je božja prilika; Gott erschuf den Menschen nach seinem Ebenbilde Bog stvori čovjeka na svoju sliku i priliku; —bürtig ravan; takmen; jednaka stališa; -bürtige *m.*, premac, vrsnik; —bürtigkeit *f.* ravnost, jednakost; jednakost stališa; —daselbst takodjer ondje; —derselbe isti; —e ravan, plan; ravnica, poljana; (math.) ravna ploha; —en, ebnen ravniti, poravnati, uravnati, splaniti; —falls takodjer; —heit ravnost; —holz revan, ebanovina; —maß sumjera, sumjernost; —mäßig sumjeran; —erdig razi zemlje, prizemno; —so isto tako.
Eber *m.* nerast; (wilder) vepar; —esche jarebika; —eschenbeere jarebinka; —hirsch kalac.
Echange (ešängš) *f.* (fr.) zamjena, razmjena.
Echarpe *f.* (ešarp) tkanica.
Echauffiren (eschoffiren) ugrijati, svručiti.
Echo *n.* (gr.) jeka; —meter jekomjer.
Echt prav; --er Bruch pravi lomak; —e Kinder zakonska djeca; —e Documente istinske dokaznice; —e Farbe stalna krasa, mast; stalan cviet; —färbig stalna šara, stalna cvieta, stalne krase; —heit zakonitost; pravost, pravota; istinitost, stalnost.
Edel plemenit; (adelig) plemićki; (fig.) izvrstan; (morał.) plemenit; (v. Bäumen) pitomo, oplemenjeno drvo; —barsch okun; —bürtig plemenit; —bürger plemić, plemenitaš; --dame, --frau plemkinja; —erz draga ruda; —falk kraguj; —fräulein gospodjica; —geboren plemenita roda, plemenit; —gesinnt plemenita duha; —gestein dragulji, drago kamenje; —herr *v.* Edelmann; —hof plemićki dvor; —ing šljivar; —knabe plemče; —lehen plemićko leno; —leute *coll.* plemstvo, plemići; --mann plemić; —marder gorska kuna; —muth, --sinn plemenitost (srca); —müthig plemenita srca; uznosit; —sinnig plemenita duha.
Edeln *v.* Adeln.
Edelstein dragac, dragulj; —händler draguljar; —schleifer brusar draguljâ; —schmuck nakit od draguljâ.

Digitized by Google

Edel=ſtolz *m.* plemićka ohol, oholost; —that plemeniti čin, plemenito djelo; —wild (waidm.) visoka zvjerad.

Edikt *n.* razglas, zakaz; ein E. ergehen laſſen razglasiti; —ausforderung razglasni zazov; —ladung razglasni poziv.

Edi=ren izdavati; —zion izdavanje, izdanje.

Edler *v.* Adeliger.

Edukazion odhranjivanje, gojitba.

Edukt (chem.) izvadak, izvod.

Efemer *v.* Ephemer.

Effekt *m.* učinak, ukon; (Erfolg) uspjeh, posljedak; dirnuće, dir, dojam; E. machen, er hat E. gemacht došao je na glas; der Redner hat E. gemacht govornik je pogodio pravu žicu; das Schauſpiel hat E. gemacht igrokaz je sve dirnuo; auf E. berechnen smjerati, da se na ljude djeluje, da ljude zanese; —en stvari; pokretnine; pokućtvo; (Staatspapiere) državnjače, državne zadužnice; (Wechſel) mjenice; —enhandel trgovina s državnjačami; —enkonto račun o imetku (kojega trgovca); —haſcherei, er arbeitet nur aus E. radi samo da ljudem omili, da dodje na glas; —iv *adv.* za istinu, do istine; zahlbar in öſterreichiſchen Dukaten e. ima se platiti upravo žućaci; —ivſtand pravo, istinito stanje; —uiren izvršiti, ovršiti, obaviti, obistiniti; —uirung izvršba, ovršba; —voll dirajući.

Effeminiren slabiti, omekoputiti.

Effigies, in Effigie verbrennen sažeći koga u prilici.

Efflores=enz *f.* (lat.) cvatnja; —iren razcvasti, procvasti.

Egal *adj.* jednak; —iſiren izjednačiti.

Egel *m.* pijavica, pijavka; metilj; (fig.) krvopija; —krankheit metiljavost.

Egge *f.* drljača, zubača, brana; —block pritega od drljače.

Eggen drljati, zubljati, branati, vlačiti; E. *n.* drljanje, zubljanje; vlačitba; —pflug drljača s raonici.

Egge=r drljač, zubljač; —ring kolut od drljače; —ſchiene priečnica od drljače; —ſchlitten vlačale za drljaču; —zahn, Eggezinken *m.* pero, zub od drljače.

Egoismus *m.* (lat.) sebičnost, samoživost, dosebnost.

Egoiſt *m.* sebić, sebičnik, sebičnjak, samoživ, dosebica; —iſch *adv.* sebičan, samoživ, doseban.

Ehe, eher, eheſt *adv.* prije; eher ich als er prije njega; es dauerte lange, ehe er es merkte dugo je trajalo, dok je opazio; je eher, je lieber što prije; brže bolje; wir wollen eher ſterben, als das Vaterland verrathen volimo umrieti, nego domovinu izdati; —ſtens, am —ſten najprije; Ehe *f.* ženitba, brak; (v. Frauen) udatba, udaja; in den Stand der Ehe treten oženiti se; udati se; zur zweiten E. ſchreiten oženiti se po drugi put; die Kinder der erſten E. djeca od prvoga muža; od prve žene; außer der E. gezeugtes Kind nezakonsko diete; -aufgebot navještaj, ozov, oglas; —band ženitbena sveza; —beredung ženitbeni ugovor; —bett ženitbena postelja; —brechen preljubiti, preljub učiniti; —brecher preljubnik; —bruch prieljub.

Ehedem, ehedeſſen *adv.* odprije, prije.

Ehe=diſpens *f.*, -diſpenſazion oprost ženitbene zapreke; —erklärung očitovanje nakane k ženitbi; —frau žena, supruga; —gatte muž, vojno, suprug, čovjek; --gattin *v.* Ehefrau; --geld vieno, miraz; —genoß zakonski drug; —geſetz ženitbeni zakon.

Digitized by Google

Ehegeſt=ern prekjučer; —rig prekjučerašnji.
Ehe=giltigkeit *f.* valjanost ženitbe; —hälfte muž; žena; —hinderniß ženitbena zapreka; —kind zakonsko diete; -kontrakt ženitbena pogodba, ženitbeni ugovor; —krüppel nemoćan muž, stara keša, stara hrga; —leiblich zakonski; —leute muž i žena.
Ehelich ženitbeni; =e Gemeinſchaft zakonsko sdruženje, družtvo; —en (v. Männern) oženiti se; (v. Frauen) udati se, poći za muža, poći za vojna; -erklärung pozakonjenje.
Ehelos (v. Männern) neoženjen; (v. Frauen) neudata, djevojka; -igkeit neoženjenost, bezženstvo, neudatost, djevojačtvo.
Eheluſt *f.* želja k ženitbi, k udaji; —ig željan ženitbe, udaje.
Ehemal=ig njegdašnji, njekadanji; —s prije, odprije, njekada.
Ehe=mann *m.* muž, vojno, suprug; —ordnung ženitbeni red, zakon; —paar muž i žena; dieſes E. harmonirt nicht mit einander ovo se dvoje neslaže; -pakten ženitbeni ugovor; —pflicht ženitbena dužnost.
Eher *v.* Ehe.
Ehe=recht *m.* ženitbeno pravo; —regiſter matica vjenčanî; -ring ženitbeni prsten,
Ehern *adj.* tučan; mjeden; (fig.) er hat eine -e Stirne ima čelik-čelo.
Eheſchatz *n.* vieno; (fig.) vojno, muž; žena, ljuba.
Eheſcheidung *f.* razstava, razpita; -s klage tužba za razstavu, na razpit; —sſtreitigkeit razstavna, razpitna razpra.
Ehe=segen *m.* ženitbeni blagoslov; (fig.) porod od srca; djeca; -ſtand ženitba, brak.
Eheſtens *adv.* što najprije, čim prije; prvom prilikom.
Ehe=ſteuer *f.* vieno, miraz; -ſtifter svodilac, snubok, snubac; -ſtreitſachen ženitbene pre.
Ehethunlichſt što se najprije može.
Ehe=trauung vjenčanje; --trennung razpust ženitbe, razpitanje, razženitba; —ungiltigkeit nevaljanost ženitbe; -ungiltigkeits=erklärung proglašenje nevaljanosti ženitbe; —verabredung ugovor, uglava ženitbe; --verbindung ženitba, udaja; —verkündigung napovied, navještaj ženitbe; -verlöbniß, -verſprechen vjeritba, zaruci, prstenovanje, prsten; zavjet ženitbe; —vertrag ženitbena pogodba, ženitbeni ugovor; —vorgeſtern nakjuče; —weib (zakonska) žena; -werber prosac, snubac.
Ehrabſchneid=en opadati, klevetati; -er opadnik, opadač, klevetnik.
Ehr=bar častiv, čestit, pošten; (ſittſam) pristojan; --barkeit poštenost, poštenje; pristojnost; —begierde želja časti, požuda za čašću; —begierig željan časti; —bezeugend poštujući.
Ehr=e *f.* čast, poštenje; bürg. E. počta; Einem E. machen osvjetlati komu obraz, dičiti koga; E. dem E. gebührt čast komu čast; čast i poštenje svakomu; E. ſei Gott in der Höhe slava Bogu na visini; ich mache mir die E. daraus tim se ponosim; ich habe die E. mich zu empfehlen smjerno se preporučujem; E. erweiſen počastiti koga, izkazati komu čast; ſich d. E geben držati za čast; in großer E. leben življeti u veliku poštenju; er ſteht in großen Ehren sve ga štuje; das verträgt ſich nicht mit meiner E. toga mi obraz nepodnosi; bei meiner E. tako mi poštenja; eines E. kränken, einem die E. rauben, abſchneiden oteti komu poštenje; das iſt aller E. werth to je vriedno i pošteno; er hat keine E. im Leibe metnuo je obraz pod noge;

Digitized by Google

luſtig, aber in allen Ehren slastno, nu častno; E. verloren, Alles verloren bez poštenja nema življenja; —en einen častiti, poštivati, štovati; er iſt allgemein geehrt sve ga štuje.

Ehren=akzeptant prihvatnik mjenice časti radi; **-akzeptazion**, **-annahme** prihvat mjenice časti radi; *v.* Honorazion; —amt počastna služba; —begleiter počastni pratilac; —beleidigung uvreda poštenja; **-belohnung** častna nagrada; —benennung naslov; **--bezeugung** izkazivanje poštenja, poštivanje, počast; —bürger počastni gradjanin; —bürgerrecht počastno gradjanstvo.

Ehrend častiv.

Ehren=dame počastna nadvorkinja; —**dekorazion** častno odlikovanje; —**dieb** otimač poštenja; **--dienſt** počastna služba; den E. verrichten izkazati komu čast; dočekati koga; **--erklärung** očitovanje (čijega)poštenja; **--feſt** pošten; **-flagge** počastna zastava; —garde počastna straža; **-gedächtniß** spomen, spomenik; **-gericht** sud za uvrede poštenja; —grad stupanj časti; **--haft** pošten, čestit; **--haftigkeit** poštenost, čestitost; **-halle** slavohram; —klage tužba radi povrede poštenja; **-kleid** svečano odielo; **--kränkung** povreda poštenja; —legion častni sbor; —lehen počastno leno; **-los** bez časti, nepošten; —mann poštenjak; **-mitglied** počastni član; —münze počastni novac; **-name** naslov; **-pforte** slavoluk; **-platz** začelje, pročelje, počastna služba, počastna straža; **-preis** počastna nagrada; (bot.) čestoslavica; **-raub** otimanje poštenja; **-räuber** otimač poštenja; er iſt ein E. on mi je oteo, okaljao poštenje; —rede besjeda u (čiju) slavu; —retter spasitelj poštenja; er iſt mein E. on mi je spasio poštenje; —richter sudac o poštenju, počastni sudac; —ruf častni poziv; —rührig dirajući u poštenje; —ſache pra za poštenje; das iſt eine E. to se tiče poštenja; —ſäule spomenik; —ſchänder oskvrnitelj poštenja; —ſchändung oskvrna poštenja; —ſchuß počastni hitac; pucanje u (čiju) slavu; —ſitz *v.* Ehrenplatz; —ſold nagrada, počastna plaća; **-ſtelle** *v.* Ehrenamt; **-ſtufe** stupanj časti; —tempel slavohram.

Ehrenthalber *adv.* radi poštenja, radi časti.

Ehren=titel počastni naslov; —tod častna smrt; —trunk zdravica; —verletzung uvreda poštenja; —voll prečastan; —wache počastna straža; **--werth** vriedan štovanja; —wort poštena rieč; ſein E. geben zadati poštenu rieč, tvrdu vjeru dati; **--zahler** eines Wechſels platac radi časti podpisa; **-zahlung** eines Wechſels izplata mjenice radi časti podpisa; —zeichen znak časti; počastni znak.

Ehrerbiet=ig priklonit, smjeran; —igkeit, **--ung** priklonitost, priklonstvo, smjernost.

Ehr-furcht *f.* štovanje, poštovanje; **-fürchtig**, **-furchtsvoll** presmjeran; es wird die —furchtsvolle Anzeige erſtattet u svoj smjernosti se javlja; **-gefühl** čustvo poštenja, obraz, njega poštenja; das geſtattet mir mein Ehrgefühl nicht toga mi obraz nepodnosi; **-geiz** častohlepje; pohlepa za čašću; —geizig pohlepan za čašću; željan časti, častohlepan; **-lich** pošten; eine **-liche** Haut poštena duša; —lich währt am längſten s poštenjem čovjek najdalje dopre; **-lichkeit** poštenje; **-lichkeit** beſitzen pošten biti; **-liebe** častoljubje; —liebend *adj.* častoljub; —los bez poštenja, ein

Digitized by Google

—loser Mensch nepoštenjak, nepošten; er ist —los geworden obraz mu je pocrnio; -losigkeit bezčast, bezpoštenost, nepoštenje; —sam čestit; pošten; -sucht pohot, pohlepa za čašću; —süchtig pohotan, pohlepan za čašću; —trieb odstan za čast; —vergessen nemareći, nehajući, za čast, bezobrazan; —würden (Titel) častni gospodine; -würdig dostojan, vriedan časti; (Titel) častni.

Ei! *intrj.* ej! e! o! ei sieh das! gle, gle! ei, ei, wo soll das noch hinaus? ele, ele, što će tu izaći?

Ei *n.* jaje, jajce; ein weichgesottenes Ei jaje na umak; ogrušeno jaje; ein hartgesottenes Ei jaje u tvrdo; ein taubes Ei mućak; das erste Ei pronos, pronosak; das letzte Ei iznosak; das unterlegte E. polog, položaj; Eier legen nositi jajca; E. ausbrüten izleći jajca; gerührte Eier praženica, cvrće, praženci; gefärbte Eier pisanice; er geht wie auf Eiern ide kao po ledu; die Eier der Schmeißfliege upljuvak; (Hoden) muda.

Eia *int.* (Wiegenruf) ninaj!

Eibe *f.*, —nbaum tis.

Eibechse *m.* jajnica.

Eiben-beere *f.* tisovica; —holz tisovina; —wald tisik.

Eibisch *m.* sliez (bieli); —teig sljezovo tiesto; —thee sljezov čaj.

Eiche *f.* hrast; dub, lužnik.

Eichel *f.* želud, žir; Schweine in die —n treiben tjerati krmad u žir; die Schweine mit —n mästen svinje žiriti; E. (anat.) glavić; —artig želudast; —becher zdjelica od žira; —bäher kreštelica, šojka; —kaffee želudova kava; —mast žirovnica; —masttage žirovina; —näpfchen *v.* Eichelbecher; -schale želudova čahura; -schwein žirovnjak, žirovan krmak.

Eichen *n.* jasenje.

Eichen *adj.* hrastov; *v. a. v.* Eichen; —artig poput hrasta; —baum hrast; —blatt hrastov list; —blätterig hrastolistan; —forst dubrava, hrastik; —hart tvrd kao hrast; —holz hrastovina; —kranz vienac od hrastova lišća; —laub hrastovo lišće; —rinde hrastova kora; —stamm hrastovo deblo; stablo; —wald *v.* Eichenforst.

Eich-er, —ner baždar, podmjerač; —faß hrastov lagav, hrastov sud; —gebühr baždarina; --horn, —hörnchen vjeverica; —horn-fänger (pas) vjeveričnjak; -land hrastovište; —maß baždarska mjera.

Eid *m.* zakletva, prisega, rota; einen E. zu Gericht ablegen priseći pred sudom; einen Eid dafür ablegen, daß... zakleti se, priseći da; einen E. anbieten ponuditi zakletvom, prisegom; sich zum —e anbieten ponuditi zakletvu; den E. antreten nastupiti zakletvu; an des E. statt u mjesto zakletve; den E. brechen prekršiti zakletvu, pogaziti vjeru.

Eidam *m.* zet.

Eid-bruch *m.* prekršaj zakletve, vjerolomstvo; ein —brüchiger Mensch vjerolomac.

Eidechse *f.* gušterica; die grüne Eidechse guster zelembač.

Eider *m.*; —gans, —vogel gavka; —bunen *pl.* pahuljice, pavuljice, paperje.

Eides-ablegung *f.* prisizanje, zakletva; —ablehnung neprimanje zakletve; —anbietung nudjenje zakletvom; —antretung nastup zakletve, prisege; —formel obrazac prisege; —leistung *v.* Eidesablegung; —pflicht dužnost prisege; jemanden in E. nehmen obvezati koga zakletvom; -sicherheit jamstvo prisege; —statt,

Digitized by Google

—ſtättig na mjesto prisege, zakletve; eine —ſtättige Ausſage priznanje mjesto prisege; -urkunde rotna, zakletna izprava, zakletnica.

Eid-genoß *m.* srotnik, saveznik; —genoſſen Švajcari, Švicari; —genoſſenbund, —genoſſenſchaft surota; Švajcarska; švajcarski, švicarski savez; --getreu vjeran zakletvi; e. *adv.* po zakletvi, prisegi; —lich priseŽan; eine -e (Angabe) Ausſage prisegom potvrdjena izpovied; (Manifeſtationseid) prokazna zakletva; —ſchwur *v.* Eid.

Eier-abgabe *f.* jajarina; —brod kolač s jaji; —botter, —gelb žutanjak, žumanjak, žumance, žutac; —handel trgovina s jaji; —klar bjelanjak, bjelance; —kuchen razljevuša, bazlamača; --legend, ein —legendes Huhn nosilja; —leiter jajovod; —markt jajarskitrg; —pflaume jajača (šljiva); —ſalt jajavac; —ſalat loćika s jaji; —ſchwamm lisica, paprenjak; —ſpeiſe pražetina; cvrće; —ſtab (Bauk.) jajasti podglavak; —ſtock jajnjak; -ſtockband jajnjakova podveznica.

Eifer *m.* gorljivost, revnost; in E. gerathen uzestiti se; in heiligen E. gerathen planuti; vielen E. zeigen pomnjiv biti; ſich mit E. daran machen svojski prionuti za što; -er gorljivac, revnitelj; —ig eifrig gorljiv, žuran, revan, pomnjiv, marljiv; ein —iger, thätiger Menſch čovjek žurnik, revnik; —n revnovati; gegen etw. eifern vikati na što; takmiti se; (eiferſüchtig ſein) ljubomoran biti; —ſucht ljubomor; —ſüchtig ljubomoran, zavidan; der —ſüchtige, —ſüchtler ljubomorac, zavidnik.

Ei-form *f.* lik od jaja; es hat eine E. nalik je na jaje; —förmig jajast.

Eifrig *v.* eiferig.

Eigen *adj.* vlastit, sobstven; svoj; mit —en Augen svojima očima; mit -er Hand etw. unterſchreiben podpisati vlastoručno, svojom, vlastitom rukom; es iſt ſein -er Wille geweſen sam je hotio; -er Wechſel vlastita mjenica; er hat —e Pferde ima svoje konje; nichts --es beſitzen neimati ništa svoga; es iſt mein e. moje je; einem etw. zu e. geben dati komu što; ſein —er Herr ſein imati svoju slobodicu; es iſt dieſen Menſchen ſo e. ovi su ljudi svikli; ſich etw. e. machen prisvojiti si što; e. (beſonders) posebni; die mündlichen Klagen in ein —es Protokoll aufnehmen laſſen ustmene tužbe dati zapisivati u posebni zapisnik; es iſt etw. ganz —es mit dieſer Sache to je čudnovata stvar; —artig osobit, osobite vrsti; -beliebig po svojoj volji; —berechtigt samosvojan, svoj; —berechtigung samosvojnost; —dünkel uznositost; —dünkler uznosit čovjek, oholica; -gewalt prisvojena vlast; --gut svojina; -handel trgovina svojom robom; -händig svojeručno, vlastoručno; --händige Unterſchrift vlastoručni podpis; e. ſchreiben pisati svojom rukom; —heit osobina; —hilfe svoja pomoć; -liebe samoljubje; --liebig samoljuban; --lob hvala sama sebe; E. ſtinkt tko se hvali, sam se švanji; —macht samovolja, samosilje, samoseg; -mächtig samovoljan, samosilan, samosežan; —mächtigkeit samovoljnost, samosilnost, samosežnost; ein E. wider jmd. ſich erlauben samovoljno s njekim postupati; -name vlastito ime; -nutz koristohlepje, sebičnost, samoživost; -nützig koristohlepan, pohlepan za (svojom) korišću; er handelt ſehr e. svagdje samo svoju korist gleda; -nützige *m.* sebinos, sebič-

Digitized by Google

njak, sebirâd, sebimil, sebeljub; -nüţigkeit pohlepnost za korišću.

Eigens osobito; durch einen e. abgeschickten Boten posebnim glasnikom; e. auftragen naročito naložiti.

Eigenschaft *f.* svojstvo, kakvoća, narav; (Würde) dostojanstvo; —lich svojstveni, —stabelle *v.* Qualifikazionstabelle; —swort pridavnik.

Eigen-sinn *m.* tvrdoglavost, samovoljica; -sinnig tvrdoglav, svoje glave, mušljiv; -sucht sebičnost, samoživost; —süchtig sebičan; -thum svojina, svojbina, vlastničtvo, imovina; das ist mein E. to je moje; das ist das E. der Gemeinde to je občinsko; gemeinschaftliches E. zajednina, občevina.

Eigenthüm-er *m.* vlastnik, gospodar; —erin vlastnica, gospodarica; —lich, etw. —liches besitzen posjedovati što; ein —liches Gut fordern tražiti svoje dobro; -liche Schwere posebna (sobstvena) težina; es hat eine —liche Form osobita je oblika; -lichkeit osobitost, osobina.

Eigenthums-herr vlastnik; —klage tužba radi vlastničtva; —recht pravo vlastničtva; —sicherheit sjegurnost vlastničtva, imovine; -übertragung prienos vlastničtva, svojine.

Eigentlich *v.* Eigenthümlich; die —e Bedeutung des Wortes pravo značenje rieči; E. *adv.* za pravo, da pravo kažem; naročito; was e. der Kläger begehrt što traži upravo tužitelj; ich hätte es e. nicht thun sollen pravo da kažem, nebi imao toga učiniti; e. ist er der Lehrer pravo rekuć on je učitelj.

Eigenwill-e *m.* svoja volja, samovolja; —ig svojevoljan, samovoljan.

Eign-en, sich e. svojiti si, prisvojiti si (što); sich zu etwas e. biti čemu, biti za što; er -et sich dazu nicht on nije zato; die That —et sich zum Verbrechen ovaj bi čin mogao biti zločin; geeignet sposoban; er ist dazu geeignet za to je sposoban; das —et und gehührt mir to mene ide; —er vlastnik; —ung sposobnost; sgodnost.

Eihaut *f.* zastirka zametka.

Eifern *n.* (bot.) jezgra zametka.

Eiland *n. v.* Insel.

Eil-bote *m.* teklić, ulak, brzoteča; e. *f.* hitnja, hića, pospjeh; žurba; preša; ich habe —e hiti mi se; in —e na pospjeh, u hitnji, u hići, na brzo, trkimice; es hat keine —e nema preše, nije sile; etwas in —e verfertigen na brzu ruku što uraditi; —en hitjeti, spješiti, pospješiti; zu Hilfe -en poteći komu u pomoć; —e zu mir brzaj k meni, brže k meni! —et! pohitite! seinem Verderben entgegen —en srtati, srnuti, letjeti u propast; (schnell verrichten) žuriti se, brzati, nagliti; —e! uskori! —e mit Weile suvišnja preša miša nelovi, tko polako ide, prije doma dodje; die Zeit —t vrieme leti; —end spješan, brz; —ends *adv.* na brzo, na pospjeh, brže; —ends kommen dohitjeti; —er brzac, brzić.

Eilf *v.* Elf.

Eil-fertig brz, pospješan; —fertig sein prešiti, brzati, žuriti se, nagliti; —fertigkeit naglost, žurba, pospješnost; —gut brzovoznina; —ig prešan; ich bin sehr e. hiti mi se; e. *adv.* naglo, brzo; —igst što brže, što se brže može; —marsch brzi hod; in —märschen gehen ubrziti hod; —post, —wagen brzovoz; brzovlak; (mil.) *v.* Eilmarsch.

Eimer *m.* viedro (vjedro), akov; -faß viedrenjak, akovče; (Wassereimer)

Digitized by Google

zajimač; kabao, čabar; —ig, —iges Faß akovče; zehn —riges Faß desetak, desetorka, desetakinja; —lette lanac od zajimača.

Eimund *m.* ušče zametka.

Ein, eine, ein (als Artikel wird im Kroatischen nicht übersetzt) *num.* jedan, jedna, jedno; in —emfort uzastopce, neprestano; unter —em zajedno, ujedno; er ist —er von den Ersten od prvî je.

Ein *pron.* jedan; der —e gibt, der andere gibt nicht tko da, tko neda; —s ums Andere jedno s drugim; —s nach dem Andern jedan po jedan; tko, njetko; itko; tkogod; es möchte —er sagen kazat će tko; sie haben —e Krankheit imaju istu bolest; was für —er? kakov? solch —e Freude tolika radost; e. *prp.* do; Jahr aus Jahr ein od godine do godine; —achtig jednoos; —abiren pribrojiti; —ackern zaorati, zaoravati.

Einander *adv.* sie hindern e. jedan drugoga prieći; sie lieben e. ljube se; an e. jedan o drugoga, jedno o drugo; auf e. jedno na drugo; sie gehen hinter e. ide jedan za drugim; mit e. skupa; Alle mit e. svi listom; nach e. jedan za drugim, posebice; neben e. jedan uz drugoga; e. ehren štovati se; e. lieben medjusobno se ljubiti; aus e. reißen razkinuti; aus e. gehen razići se, razstati se.

Einantwort-en, jemand die Verlassenschaft e. predati, uručiti komu ostavštinu; —ung predaja, uručba; executive E. einer Sache ovršna predaja (njeke stvari.)

Einantwortungs- predajni, uručbeni; —urkunde predajnica, uručbenica; —verordnung predajna, uručbena naredba.

Ein-arbeiten uraditi; sich e. uputiti se u posao, u rad; uvesti se u posao; —armiger Hebel jednokraka poluga; —artig jedne vrsti, jednovrst; -äschern upepeliti, spepeliti; eine Stadt e. popaliti grad; (beizen) zaluživati; (theol.) opepeliti, pepeliti; —äscherung (einer Stadt) pogor; (Beizen) lužnja; —athmen udisati, dihati; (poet.) upijati; —ätzen ujesti; —auge jednoočac; —äugig jednook; —äugeln pupovati; —ballen jednopek; zapek; —ballen smotati u smotak, u trubu, u buturu; -ballig na jednu nogu; —band vez; —bändige Geschwister polubraća, polusestre, braća ili sestre po otcu; po materi; —bau utvrda (obale); —beere krstac, vranjino oko; -begleiten ein Gesuch propratiti molbenicu; -begleitungsbericht propratnica; —begreifen uračunati; die alte Schuld —begriffen zajedno sa starim dugom; das ist schon —begriffen to se već pod ostalim razumieva; begriff, mit E. der Kosten zajedno s troškovi; —behalten zaustaviti, zadržati; —beinig jednonog, jednokrak; der —beinige jednonožac; —beißen zagrizti, ugrizati; (von Salzen) ujesti se, ugrizti se; —beizen zalužiti; —bekennen priznati, pripoznati; —bekenntniß priznaja, pripoznaja; —bekommen dobiti, primiti; -berichten prijaviti (komu.); —berufen dozvati; sazvati; -berufung sazivanje, saziv; E. der Urlauber saziv dopustnikâ; E. der Gläubiger saziv vjerovnikâ; —berufungsedikt sazivnica; -beten molitvom uspavati; —betteln naprositi; sich e. uprositi se; —betten posteljati, prostrieti; sich e. prostrieti si (gdje); —beugen ugnuti, uginjati, ugibati; —beziehen uzeti (k čemu), uračunati; die Kosten nicht —bezogen neračunajuć ovamo troška, bez troška; —biegen ugnuti,

Digitized by Google

ugibati; uvinuti; prignuti, skúčiti, previnuti; die Knie e. podviti koljena; *v. n.* rechts e. zakrenuti desno; ſich e. ugnuti se, prignuti se; —biegung (Handlung) ugibanje, pregibanje; (Stelle) ugib, pregib.

Einbild=en uvrtjeti komu što u glavu; ſich e. namisliti si, umisliti si; upiliti si u glavu; (ſich eine falſche Vorſtellung machen) privídjeti, privídjati (što komu), utvoriti si, utvarati si (nješto); ein eingebildetes Glück utvorena, umišljena sreća; er bildet ſich ein ubio si je, upilio si je, utuvio si je u glavu; er bildet ſich ein mnogo drži do sebe; darauf braucht er ſich eben nichts einzubilden tim se neka neponosi; —er tlapavac, sanjar; —eriſch ponosit, ohol; —ung namišljivost, namišljenost, namisaonost; (falſche Vorſtellung) privídjanje, privid, utvara; er lebt in der E. sve si koje šta utvara; (Hochmuth) oholost; voller E. ſein uznositi se, mnogo držati do sebe; ohol biti; —ungskraft razmniva, smišljivost, mašta; utvornost; —ungskrank bolestne razmnive; —ungskrankheit bolest razmnive.

Ein-binden etwas zavezati, zavezivati; povezati; (ein Buch) svezati; (dem Pathen) dati dar; —blaſen puhati, puhnuti (u što); ins Ohr blaſen prišapnuti; —blatt tolija barovita; -blätterig jeznolist, jednolistan; -blätteriger Blumenkelch sulapna čaška; —blätterige Blumenkrone sulatičan vjenčić; —bläuen omodriti, pomodriti; durch Schlagen e. batinom utjerati; —blicken zagledati, zagledati; —blocken metnuti u kladu; —bohren uvrtjeti, zavrtjeti; die Löcher e. povrtati rupe; ſich e. uvrtjeti se; —borden ukrcati; —braten upeći se, upicati se; —brechen prolomiti, slomiti; das Eis iſt eingebrochen led se prolomio, provalio; die Nacht bricht ein mrak se hvata; die Kälte bricht zu ſchnell ein zima je podranila; die Diebe ſind eingebrochen tati su obili, razbili kuću; der Feind iſt in das Land eingebrochen neprijatelj je provalio u zemlju; ein Haus e. rušiti kuću; die Thür e. razbiti vrata; die Zeit bricht an bliži se, nastaje vrieme; —brecher provalijaš; (von Dieben) razbojnik, obijač.

Einbrenn=e *f.* zaprška, zapražka; —en etwas zaprážiti, zapržiti; ein Zeichen e. žigosati; ein Faß e. zakaditi lagav; —ſuppe prežgana, zapržena juha.

Einbring=en etwas unieti; unositi; das Getreide e. spraviti žito; eine Klage bei Gericht e. podnieti, predati tužbu (sudu); eingebrachte Fahrniſſe unešene pokretnine, kretnosti; einen Verbrecher e. dovesti, dopratiti zločinca; die Handlung bringt ihm viel ein njegova mu trgovina mnogo donosi; einen Geſellen e. preporučiti djetića; eine Forderung e. iztjerati tražbinu, dug; eingebrachtes Gut donosbina; —lich iztjeriv, naplatan, naplativ; er hat —liche Schulden njegovi se dugovi mogu iztjerati; —lichkeit naplatnost, iztjerivost; —ung unošenje, onos; uvoženje, uvoz; E. der Klage predaja tužbe; E. der Verbrecher pohvata zločinaca; E. der Zahlung naplata.

Ein-brokke *n.* drobljenje; podrobac; —bröckeln, —brocken nadrobiti, udrobiti, podrobiti, drobiti; —bruch provala, prolom; obijanje, razbijanje (kuća), oboj, razbojstvo; E. der Nacht mrak; beim E. der Nacht pod noć, pod mrak; —bruchsdiebſtahl

Digitized by Google

kradja uz razbojstvo; -brüderig jednobratan; —brühen spariti, popariti; --bug zagib; --bürgern pograđanjiti; er ist diesem Lande schon lange eingebürgert već je odavna državljanin ove zemlje; ein Wort e. podomaćiti rieč; —bürgerung pograđenje; er hat um die E. angesucht molio je, da ga pograđane; —buße gubitak, šteta, kvar; —büßen izgubiti, štetovati, kvarovati; Augen e. osliepiti; sein Leben e. izgubiti glavu; seinen ehrlichen Namen e. izgubiti dobar glas; —dachen postrešiti, pod krov spraviti; —dachung postreha, pokrivanje; -dämmen, -deichen ogatiti, ograditi, zagatiti; -dampfen izpariti, ukuhati, uvariti; -deutig jednoga te istoga značenje; —dicken etwas sgustiti, ugustiti; —dingen uklopiti u pogodbu; in die Zunft e. ucjeniti, ugovoriti; —drang navala, nasrt; guranje, turanje; —drängen ugurati, uturati, utrpati; sich e. uturati se, utrčati se; sich in ein Amt e. utisnuti se u službu.

Einbring-en urivati, probiti, probijati; upiti se, upijati; der Feind ist in die Stadt eingedrungen neprijatelj je prodro u grad; das Wasser bringt ein voda probija; —lich živo; —ling ugnjelica, uljez, pripuz.

Ein-druck *m.* utiskivanje, utis, utisak; E. am Schädel utisak, jamica u lubanji; (fig.) dirnuće, dir, dojam; das macht auf ihn einen E. to ga je dirnulo, to ga se dojmilo; —drucken utiskati, uštampati; —drücken utisnuti, utišititi; natiskati; potisnuti; ein Ei e. sgnječiti jaje; (fig.) sein Bild ist in meinem Herzen eingedrückt njegova mi se slika u srce upilila; —drücklich dirajući; —eggen zadrljati, zazubljati; —en etwas ujediniti, izjediniti; sjediniti se, sdružiti se; --engen s uziti, zauziti, uziti, stiesniti, stisnuti, stegnuti; -er *v.* Eine; E. jedinac, jedinica; —erbigen pokopati, ukopati, pogrebsti; —erlei jednak, isti; e. Meinung sein iste misli biti; (v. derselben Art) iste vrsti, jedne vrsti; mir ist e. meni je sve jedno; das ewige E. sve jedno te jedno; —erleiheit jednakost, istovjetnost; —ernten požeti, spraviti žito; Lob e. pohvalu steći; —erseits s jedne strane; e. anderseits s jedne strane, s druge strane; koje, koje; —estheils stranom, od česti; djelomice; —fach jednovit, jednostavan, jednostruk; —fache Kleidung prosta odjeća; —facher Mensch priprost čovjek; —fache Uebertretung prosti prekršaj; —facher Ausdruck prosti izraz; —fache Zahl prvobitni broj; (gramm.) jednina; —fach *adv.* prosto, na prosto; —fachheit jednovitost, jednostavnost; prostinja; prostota; priprostina; —fädeln udienuti, udiesti, udievati, uvrzti (konac u iglu); (fig.) osnovati; prirediti, zamesti; —fahren uvezti, uvoziti; sich e. učiti se voziti; uvezti se; in die Grube e. (Bergb.) spustiti se; uliezti; in den Hafen e. ući u luku; mit der Hand e. mašiti se rukom (u što); —fahrt uvoz; (Bergb.) spuštanje; (Ort) ulazak, ulaz; E. des Hafens vratlo, ždrielo luke; E. eines Hauses veža.

Einfall *m.* upad; E. des Hauses provala, srušaj kuće; feindlicher E. neprijateljska navala, provala, neprijateljski nasrt, usrt; E. (plötzlicher Gedanke) domisao, dosjet; E. des Lichtes upad, ulaz svietla; er hat sonderbare Einfälle svašta mu pada na um; —en upasti, upadati, pasti u...;

Digitized by Google

in die Rede e. zakršiti komu rieč; uletiti, utjecati se u rieč; presjeći govor; mit Gewalt e. provaliti, udariti, napadnuti; (einstürzen) srušiti se; v. d. Klinke zahvatiti; (muſ.) mit der Stimme e. uhvatiti glas; die Kälte iſt eingefallen studen je udarila; er redet was ihm einfällt govori, što mu na usta dodje; es iſt mir ein gutes Mittel eingefallen domislio sam se, dosjetio sam se dobromu sredstvu; es will mir nicht e. nepada mi na um; was iſt ihm eingefallen kuda mu pamet, što mu je u zamet usjelo; es iſt mir gar nicht eingefallen nije mi bilo na kraj pameti; —gefallene Augen izpite oči; im Geſichte e. izgubiti se, spasti u licu, ološati; —haken zapadka; —fällig upadajući; padajući u...; —fallklinke zahvatka; —fallsupadni; --loth komica; --spunkt udarište; —swinkel upadni kut.

Ein-falt *f.* prostinja, prostota, priprostina; —fältig jednostavan, priprost; jednostruk; —fältiges Herz bezazleno srce; (dumm) benav, benast; sulud; —fältigkeit prostinja, prostota; suludost; —faltspinſel bluna, bena, tikvan, zvekan; —falzen utoriti; —fangen uloviti, uhvatiti; (Bergb.) zagrabiti, zahvatiti; —farbig jednomanjast; jedne krase, jednoga šara; —faßband obtok; —faſſen uhvatiti; okviriti, obdjelati; obrubiti; obtočiti; den Stein in Gold —faſſen okovati kamen u zlato; mit einem Saume e. porubiti, obrubiti; mit einer Mauer e. obzidati; mit einem Zaune e. ograditi; mit geflochtener Arbeit e. oplesti; —faßtreſſe resa za obtok; —faſſung ogradjivanje; ograda; obrub; E. eines Kleides rub, obšav; E. eines Brunnens grlo, siek; eines Bildes okvir, obdjel; E. eines Edelſteines okov, des Mühlſteines obod; —fatſchen poviti, povijati; —fechſen uhvatiti, nabrati; —fehmen tjerati krmad u žir; —feilen zapiliti, upiliti; —feſſeln poputati, sputiti; okovati; —fetten omastiti, salom namazati; —feuchten navlažiti, nakvasiti, pokropiti; —finden ſich naći se; ſich zur rechten Zeit e. doći na vrieme; -flechten uplesti, upletati; Blumen in den Kranz e. cviece u vienac uviti, uvijati, uplitati; ſich e. upletati se, usijati se; -fleiſchen ein eingefleiſchter Teufel živi vrag; —fließen utjecati, uteći u; da wo die Save in die Donau —fließt na utoku Save u Dunav; in eine Kaſſe e. teći (u blagajnu); —flicken ukrpiti, prikrpiti; ſich bei einem e. prišabaniti se; prišljunuti se; -flößen zaliti; (fig.) uciepiti; Ehrfurcht e. probuditi štovanje; —flug uletanje, ulet; —flugloch leto.

Ein-fluß *m.* utjecanje, utok; (fig.) uticaj, upliv; E. von außen vanski ostan, moć; Herr von großen E. koji puno može; E. auf etw. haben utjecati, djelovati; E. der Sterne moć, upliv zviezda; eine Sache von E. vrlo znatna stvar; auf jmd. großen E. ausüben pri njekom mnogo moći; er hat vieleu E. bei Hofe mnogo može kod dvora; —flußnahme utjecanje, uticaj; —flußreich uzmožan; er iſt reich on može mnogo.

Ein-flüſtern ušapnuti, prišapnuti; —fluten valjati se u....; —forbern potrebovati, iziskivati, kupiti; eine Zahlung gerichtlich e. iztjerivati dug sudbeno; --forderung potrebovanje, kapljenje; -förmig jednolik, jednoličan; --förmiges Leben život bez promjene; -förmigkeit jednoličnost; -freſſen ſich ugrizti se, upiti se.

Digitized by Google

Einfried=en, —igen etw. ograditi, zagajiti; (mit der Mauer) obzidati; eingefriedigte Waldung zagajena šuma; —ung ogradjivanje, ograda; —ungsſtreitigkeit razpra za ogradu.

Ein=frieren zamrznuti; —fügen uvrzti, uplesti; -fügen uklopiti, uglobiti, uglaviti; ſich e. povesti se; —fuhr uvožnja, uvoz; E.=uvozni; -führbar uvozan; -führen etw. uvezti, uvoziti, uvažati, dovažati; Getreide e. svoziti, spravljati žito; einen in eine Geſellſchaft e. predstaviti koga družtvu; jmd. in ein Amt e. umjestiti koga u čast, ured, službu; in den Beſitz e. uvesti koga u posjed; einen Gebrauch e. zavesti običaj; eine neue Ordnung der Dinge führt ſich ein novi red je zavladao; —fuhrgeſchäfte uvozna trgovina, uvozni promet.

Einfuhrs= uvozni; —gut uvozna roba; --handel uvozna trgovina; uvozni promet; —paß, ſchein uvoznica; -verbot zabrana uvoza; —zoll uvoznina, uvozna carina.

Einführung *f.* uvodjenje, uvedba, uvod; E. in den Beſitz uvodba u posjed; E. in ein Amt uvodba, namještaj u službu.

Einführungs= uvedbeni; -beſtimmung uvedbena ustanova; —geſetz uvedbeni zakon; —kommiſſion uvedbeni odbor, uvedbeno povjerenstvo; —orde uvedbena besjeda; --verordnung uvedbena naredba.

Einfurchen zabrazditi; der Gram hat ſeine Stirn eingefurcht nabrao mu se obraz od jada.

Ein=füßig jednonog, jednokrak; (im Vers.) jednostopan; —gabe podnesak, predatak, uručba; —gang ulaz; (Einleitung) uvod; (Anfang) početak; (Introitus) pristup; E. einer Waare uvoz robe; bei jmd. E. finden dolaziti komu; er fand mit ſeiner Bitte wenig E. slabo su marili za njegovu molbu; das Buch hat E. gefunden ta se knjiga kupuje, našla je prodju, dobro prolazi.

Eingangs= uvozni, ulazni; spočetka, u početku; —ſakturabuch (kſm.) upisnik prispjelih računa; -führte ulazni trag; —gebühr uvoznina; —gut uvozbina, uvozna roba; —pforte ulazište, ulazna vrata; —preis ulaznina; —ſatz uvodni stavak; —verzollung uvozna carinba; -zoll uvoznina.

Ein=gealtet zastarjeo, ukorenjen; —gealtete Trunkenheit zastarjelo pijanstvo; —geben (med.) dati, davati liek; (einreichen) podnieti, predati; e. (inſpiriren) udahnuti (komu što), nadahnuti (koga); Worte e. prišaptnuti komu što; das hat mir Gott eingegeben tako me je Bog nadahnuo; —geber nadahnitelj; predatelj, podnesnik; —gebildet pun sebe; —gebinde povojnica, kumovina; zum E. geben darivati kumče; -geboren urodjen, prirodjen; Landes --geborner urodjenik, domorodac; jedinac; der —geborne Sohn Gottes jedinac božji; --gebracht donešen, unešen; -gebung predaja; (fig.) nukanje, nadahnuće; den --gebungen folgen činiti po čijem doglašivanju, po čijem svjetu; -gedenk spominjuć se, opominjuć se; e. ſein opomenuti se, spomenuti se, opominjati se; der Sache e. ſein pamtiti što; er iſt e. des Böſen sjeća se zla; -gedrückt utisnut, zavraćen; —gefallen upao, suh, mršav; —gefleiſcht *v.* Einfleiſchen; -gehen unići, ulaziti; es iſt viel Geld eingegangen došlo je mnogo novaca; etw. oder auf etw. e. pristati na što; eine Wette e. okladiti se; einen Vertrag e. sklopiti ugovor, pogodbu; auf gewiſſe Bedingungen e. pristati, privoliti na uvjete; Geſchäfte e.

Digitized by Google

podhvatiti se posla; einen Kauf e. kupiti; eine Sache näher e. potanko stvar razmotriti; e. (zu Grunde gehen) propasti, propadati; das Gewerbe geht ein obrt propada; es sind gute Nachrichten eingegangen stigle su, dopale su dobre viesti, dobri glasi; e. (v. Tuche) skupiti se, sgrčiti se, uskočiti se; -gegangene Gelder unišli novci; die -gehenden Summen dohodbina; -gekapselt u mjehuriću; eine eingekapselte Geschwulst otok, oteklina u mjehuriću; —gekauft kupljen, zakupljen; —gekaufte Baugründe kupljena, zakupljena gradilišta; —gelenkt uglavljen, uglobljen; —gemachtes umokac, jušad; —genommen zanešen, sobom zanešene glave; —gepfarrter župljanin; —gerollt zasukan, zavit; —geschalten uvršćen; —geschlossen zatvoren; obkoljen; -geschlossene Räume zatvorene prostorije; —gesessen v. Ansäßig; --gesottenes uvarak; uvareno voće; -geständniß priznaja; —gestehen priznati; e. (zugestehen) dopustiti, privoliti; den Nachlaß der Forderung e. privoliti na popust tražbine; eine gerichtlich -gestandene Schuld pred sudom priznan dug; ein die Schuld —gestandener Schuldner dužnik priznavši dug; —gewebe utak; —gewebt utkano.

Eingeweide utroba, drob; (Gedärme) crieva; —nerve utrobni živac; —schlagader utrobna kucavica, odvodnica; -würmer *pl.* gljiste.

Ein-gewurzelt ukorenjen; —gezogen tih, miran, skroman; ein --gezogenes Leben führen samotovati; —gezogenheit tihoća, skromnost; osamljenost, samoća; samotovanje; —gießen uliti, ulievati, nalievati; Wein in die Gläser e. natočiti u čaše vina; eiserne Klammern e. željezne skobe, spone zaliti (olovom); -gegossene Nabel lievanci, kapanci; -gießung uliev, naliev, priliev; —girren gûkanjem uspavati; —gittern, die Fenster e. udariti rešetke na prozore; —gliederig jednočlan; —gliedern uglobiti; —götter jednobožac; —gotteslehre nauka o jednom Bogu; —graben zakopati; einen Leichnam e. pokopati, pogrebsti, ukopati mrtvaca; sich e. zakopati se; sich in seine Bücher e. zavući se u svoje knjige; in Stein e. usjeći, udubsti, uklesati; —gränzen zahvatiti, omedjiti; —graviren uvajati, udubsti, urezati; -greifen mašati se u . . ., hvatati (jedno o drugo); die Zähne dieses Rades greifen gut ein zubci ovoga kola dobro zahvataju; (fig.) zabražd jivati, zabrazditi; in jds. Rechte e. dirati u tudja prava, uštrbiti, okrnjiti čija prava; einem in sein Amt e. pačati se u čiju službu; man muß kräftig hier e. ovdje treba krepko postupati; -greifende Maßregeln oštre, stroge uredbe; —griff zahvatanje, zahvat; (fig.) zabraždjivanje, diranje; —griffe thun *v.* Eingreifen; -guldenbanknote, -guldenschein forintača; —guldenstück forinta, stotinjak; —gürteln opasati; --guß ulievanje, uliev; (b. Metallar.) grlo; (b. Mühl.) grotlo, koš; -gußgefäß ulievalo, nalievak; —hägen etw. ograditi, zagraditi, zagajiti njivu; -häkeln zakačkati; den Hakt e. zapetljati kukca; —haken zakačiti, zapeti; —hällig *v* Einhellig.

Einhalt *m.* ustava, obustava; E. thun einer Sache zapriečiti što; dem Kriege E. thun dokinuti rat; einem Uebel E. thun zapriečiti zlo; -en zaustaviti, obustaviti, prestati, stati, prekinuti; mit dem Urtheile e. obustaviti osudu, presudu; den Termin e. držati rok; halte ein! stani! mit seinen

Digitized by Google

Zahlungen einhalten plaćati na vrieme.

Ein-handeln nakupiti, zamjeniti; sein ganzes Vermögen e. izgubiti imetak u trgovini; —händig jednoruk; —händigen uručiti, predati što u ruke; —händiger uručilac; —händigung uručba, predaja u ruke; —händigungsschein uručbenica; —hängen povješati u što; die Thür e. zavjesiti vrata; die Ohrgehänge e. utaknuti naušnice; sich e. uzeti se izpod ruke; sie gehen eingehängt idu izpod ruke; die Hemmkette e. zavirati, zapirati, zatvoriti kolo; —hau usjek, zasjek; —hauchen udahnuti, haknuti u . . .; ein neues Leben e. zadahnuti novim životom; --hauen zasjeći, usjeći, uklesati, prosjeći; in den Feind e. udariti, nasrnuti na neprijatelja, sjeći neprijatelja; -häufig jednodom; -häutig jednokožan; —heben eine Gebühr pobirati, kupiti, brati pristojbu; e. eine Thür zavjesiti vrata; e. (Buchb.) metnuti u tiesak; —hebung pobiranje, kupljenje, pokup; —hebungslokale pobiralište, pobirnica; —heften ušiti; —heimen udomaćiti se; -heimisch domaći; e. werden odomaćiti se; der —heimische domaći čovjek, našinac; —heiraten priženiti se.

Einheit *f.* (philos.) jednost; (math.) jedinica, jedinka; die E. Gottes jedinost, jedinitost Boga; die E. der drei göttlichen Personen jedinstvo sv. trojice; (Union) jednoća; (einfache Zahl) jednina; *pl.* —en (math.) jedinice, jedinke; --lich jedinstven; -lichkeit jedinstvenost; --sform jednina; -slehre jedništvo, monadologija; —spreis jedinstvena ciena.

Ein-heizen zakuriti, naložiti, ugrijati peć; dem haben wir eingeheizt ala smo mu zasolili, zapaprili; —helfen prišaptivati komu; —hellig jednoglasan, jednodušan; e. denken jednako misliti; e. beschließen jednoglasice zaključiti; —helligkeit, jednoglasnost, jednodušnost; -hemmen das Rad zakočiti, zatvoriti kolo.

Ein-her *adv.* ovamo, amo; -fahren voziti se ovamo, dolaziti; -fliegen doletjeti, letjeti amo; --kommen dolaziti; -lenken zakrenuti amo; —schreiten šetati, došetati.

Ein-hetzen naučiti psa loviti; heucheln ulagati se, ulagivati se kod koga; —hobe jednojajac; —hobig jednojajast; —holen dostići, sastići, dostizati; die Verfolger holten ihn ein stigla je za njim potjera; (in Kenntnissen) dostići; ein Gutachten, eine Qualifikazion e. razpitati se za čiju sposobnost; Nachricht e. obaviestiti se, razpitati se; sich einen Rath e. posavjetovati se; (ansuchen) tražiti, moliti; (bringen) donesti, privesti; —horn jednorožac, inorog; —hornisch rogozub; —hörnig jednorog; —huf kopito; --hufer kopitar; —hüllen etw. zamotati, omotati; das Gesicht e. zastrti, pokriti si lice; sich e. zamotati se, zaviti se, zagrnuti se.

Einig jedinit, jedin; sjedinjen; über etw. e. werden sjediniti se, složiti se, pogoditi se; ich bin darüber mit mir selbst noch nicht e. još toga ni sam nisam odlučio; handels e. werden pogoditi se; e. leben složno živjeti; e. machen izjediniti, sjediniti; -e *pron.* njekoji, njeki; njekolik; e. der Gefangenen njekoji sužnji; E. denken so, Andere anders jedni misle ovako, a drugi onako; es kamen nur E. samo je njekolicina došla; e. Aepfel njekoliko jabuka; e. wenige Gulden po koju forintu; -es Geld nješto novaca; —emal njekoliko krat, po koji put; —en ujediniti, sjediniti,

Digitized by Google

složiti; ſich e. složiti se, pogoditi se; —ermaßen po njeſto; bi reći, njekako; —keit jedinost, jedinitost, jedinstvo, sloga, suglasnost; —ung jedinjenje, slaganje; -ungsgeſpräch razgovor o sjedinjenju, pomirenju; -ungspunkt dogovorna točka; --ungsverſuch pokušaj sjedinjenja, pomirenja.

Ein=impfen einem etw. uciepiti, ciepiti; der -geimpfte ciepljenik; —impfung ciepljenje; —jagen utjerati, ugnati; einem Furcht e. prestrašiti, prepasti koga; -jährig jednogod, jednogodišnji, od jedne godine; —jähriges Thier godišnjak; —jochen ujarmiti; —kämmen učešljati; (Bauw.) začepiti; —kantig jednobrid, jednosrh; —kantige Elke jednosrhi ugao.

Einkaſſir=en iztjerati, utjerati (dug); einen Wechſel e. primiti za mjenicu novce; —ung iztjerivanje, utjerivanje; E. eines Wechſels primanje novaca (za mjenicu).

Einkauen (fig) u glavu utjerati, zabiti.

Ein=kauf *m.* kupovanje, kupnja; kûp; er verſteht ſich in den E. znade kupovati; -kaufen (Waare) kupovati, kupiti, nakupiti, pokupiti; ſich e. prikupiti se.

Einkäufer *m.* kupovač, kupovolac; —in kupovalica.

Einkaufs= kupovni; -betrag, -gelder kupovna svota, kupovni novci; —buch kupovnjak; —ort kupovište; —preis kupovna ciena; —rechnung kupovni račun; -taxe kupovnina.

Einkehl-e *f.* žlieb, žljebina; —en nažljebiti.

Einkehr *f.* uvrata, stan; jmd. zur E. einladen svraćati, uvraćati, navraćati koga; —en svratiti se, navratiti se, uvrnuti se; svraćati se; odsjesti, biti na stanu; -haus, -gaſthaus svratište.

Ein=keilen zagvozditi, zaglaviti; —kellern metnuti u pivnicu; —kerben zarovašiti; —kerkern utamničiti, baciti u tamnicu; —kindſchaft pojednačenje, izjednačenje djece; -klagen tužiti; ſein Recht e. tražiti tužbom svoje pravo; eine Schuld e. tražiti tužbom izplatu duga; -klammern ein Wort metnuti rieč u zavorke, zaporke; -klang suzvuk, jednozvuk; sklad; skladnost; in E. bringen udesiti, podudariti, složiti; mit E. in einer Sache u suglasju s nječim; im E. ſtehen sudarati se; -klappen ein Taſchenmeſſer sklopiti, zaklopiti nožić, kosturu; —kleben uliepiti, zaliepiti; --kleiden obući, oblačiti; einen Mönch e. (b. Or.) zakaludjeriti; -klemmen pristinuti, pristunuti; —klinken spustiti kuku na vratih, kukom zatvoriti; -kneten ugnječiti; in den Teig e. umiesiti; -knötig jednokoljencat; --kochen uvreti, uvirati; zavariti, ukuhati; —gekochtes uvarina.

Einkommen (um etw.) moliti; mit einer Bittſchrift e. podnieti molbenicu; ſchriftlich e. pismeno moliti; (in einen Ort) unići, uliezti, ulaziti, uhoditi; gerichtlich e. sudbeno postupati; es iſt noch kein Geld eingekommen jošte nije ništa unišlo novaca; (kaufm.) još nismo ništa tržili; das E. dohod, dohodak, prihod; -ſteuer dohodarina.

Ein=kömmling *m.* prihodnik, pridošlica; —körben stresti (roj) u košnicu; —körnig jednozrn; —korporiren *v.* Inkorporiren; —kräftig jednosilan; —kratzen podrapati, pogrebsti; ucrtati; —kreiſen okružiti, obkoliti; —kriechen upuzati, umiljeti; zavući se; (v. Tuche) uskočiti se, skvrčiti se; -künfte *pl.* dohodci, prihod.

Einlad=en *jmd.* pozvati, zazvati,

Digitized by Google

pozivati; eine Waare e. tovariti robu; (bei Schiff.) ukrcati; der Eingeladene zvanik, pozvanik, uzovnik; die Bedingungen sind —end uvjeti vabe; --ung poziv, pozov, uzov; tovarenje, ukrcanje; —ungskarte, —ungsschreiben pozivnica.

Einlag=e *f.* ulaganje, uložba; (v. Geld) ulog, uložak; (im Spiele, in Lotterien) stavka; E. prilog; —ebuch uložnica; —er stanište, stan; -ern (die Waaren) spraviti robu; (einquartiren sich) nastaniti se; (den Stein) e. uložiti, položiti kamen; —sbogen uložnik, uložni list; —schein, —sschein (bei einer Geschäftsunternehmung) uložnica; (b. Lott.) stavnica.

Ein-langen doći; eine Klage ist —gelangt stigla je tužba; eine Bittschrift e. predati, podnieti molbenicu.

Einlaß *m.* upust, upuščenje; der E. findet bis 10 Uhr statt puštaju do 10 sati; lievak; (Nebenthor) mala vrata.

Einlassen upustiti, upuštati; pustiti; napustiti; sich in eine Sache e. dati se, pustiti se u što; sich in ein Gespräch e. zametnuti razgovor; sich in Geschäfte e. uprtiti na se poslove; sich mit jmd. e. mješati se, družiti se s kim; sich in einen Prozeß e. upuštati se u parbu, u pru.

Einlaß=geld *n.* ulaznina; —karte ulaznica; —klappe zalistak.

Einlassung *f.* upuštenje, upust.

Einlaßzettel ulaznica.

Einlatt=en naletvati, požiočiti; —ung letvanje, žiočenje.

Einlauf *m.* ulazak; —en utrčati, dotrčati u . .; in den Hafen e. unići, uvezti se, uliezti u luku; das Wasser läuft ein voda teče u; es sind traurige Nachrichten eingelaufen žalostni su glasi stigli; der Wechsel došla, stigla mjenica.

Ein-laugen lužiti, zalužiti; -läuten (die Messe) zvoniti na misu; —lauter samoglasnik.

Einleg=egeld uložak; -eholz ukladak; —emesser britva; keba, škljoca, kostura, bartolec, migač; —en etw. umetnuti, umetati, metnuti, staviti; die Originalien bei der Inrotulirung e. položiti izvornike kod skladanja spisâ; die Berufung gegen ein Urtheil e. prizvati viši sud; Urkunden zum Protokoll e. priložiti izprave zapisniku; die Quittungen bei der Kassa e. položiti namire u blagajnu; eine Lanze e. naperiti koplje; das Messer e. sklopiti, zaklopiti, zatvoriti nož; Protest e. prosvjedovati, dignuti prosvjed; Reben e. *v.* Absenken; Stück Zeug e. saviti tkaninu; Soldaten in eine Stadt e. smjestiti vojsku u grad; Schrift e. (Buchd.) razrediti pismena; ein gutes Wort für jmd. e. uložiti za koga rieč, zagovarati koga; Fürbitte e. moliti za koga; Gurken e. ukiseliti krastavce; Wein e. metnuti vino u podrum; Geld e. uložiti novce; sich e. leći se; —er uložitelj; *v.* Einlegemesser; —estein kamen za tarac; -estuhl sklopni stolac; —ung umetanje, umet, uklada.

Einleit=en etw. uvesti; (vorbereiten) prirediti, pripraviti, pripravljati; eine Streitsache in's rechtliche Verfahren e; uputiti pru na zakoniti postupak; einen Rechtsstreit e. početi, zametnuti, povesti parnicu; eine Kundmachung e. izraditi, da se što oglasi; eine neuerliche Verhandlung in der Hauptsache e. narediti, da se glavna stvar iz nova razpravi; den Frieden e. raditi o miru; --er uvoditelj; --ung uvodjenje, uvodba; (stil.) uvod; (Vorbereitung) priprava; E. zur Rechtswissenschaft uputa u pravoslovje;

Digitized by Google

E. des Strafverfahrens zametnuće, povedba kaznenoga postupka; —ungsvorrede uvodni predgovor, uvod k nječemu.

Ein=lenken svrnuti, svratiti se; in den Weg e. okrenuti, udariti, navrnuti se; (mor.) dozvati se; jmd. e. naputiti koga, kazati komu pravi put; ein verenktes Glied e. uložiti, ulagati izčašeno udo; —lenkung svraćanje; (fig.) povrat; -lernen naučiti na pamet; —lesen kúpiti; Wein e. brati grožđje; (b. Web.) snovati, osnovati; --leser kùpilac, berač, brač; —leuchten jasnim, bjelodanim, očevidnim biti; dieſe Gründe wollten ihm nicht e. ovi razlozi nisu ga mogli osvjedočiti; es iſt —leuchtend bjelodano je; —liefern opremiti, poslati; den Verbrecher e. poslati, predati, uručiti zločinca; den Beanzeigten dem Strafgerichte e. predati opovidjenika kaznenomu sudu; —lieferung pošiljanje, oprema, predaja; -liegen stanovati (kod koga); —lieger stanar; —ling jedinak; —lippig jednoustan; —löffeln žlicom metati u . .; (Arzanei) žlicom uzimati; -logiren nastaniti; ſich e. nastaniti se.

Einlöſ=en odkupiti, izplatiti, zamieniti; —ungsrecht pravo izplate, pravo odkupa; -ungsſchein odkupovnica; —ungswaare odkupna roba; odkupnina.

Ein=löthen zapojiti; -lullen ušikati, uljuljati; -machen metnuti u . .; umotati, zaviti u . .; zadjelati; Obſt e. uvariti voće; Fleiſch e. usoliti meso; Gurken e. ukiseliti krastavce; Teig e. umjesiti tiesto; den Kalk e. razrieditи vapno; -gemachtes jušad; -mahnen etw. opominjati; Schulden e. opominjati dužnike; -mahnung opomena.

Einmal *num.* jedan put, jedan krat, jedan red; auf e. na jedan put; (plötzlich) u jedan put, na jedan hitac, namah; ein für alle mal sada za svagda; ſie kamen auf e. došli su zajedno; e. iſt keinmal jedno kao nijedno; e. *adv.* jednom, jednoč, njegda, njekad; endlich e. jedva na jedvine jade; ich habe es nicht e. geſehen nisam toga ni vidio; er blickt ihn nicht e. an i neobzire se nanj; wenn ich e. zu dir komme kad jednoč k tebi dodjem; e. reden Sie ſo, das andere mal anders sad govorite ovako, sad onako; denkt e. was er gethan hat pomislite si samo što uradi; komm doch e. her idi der amo, ded dodji ovamo; e. eins jedan krat jedan, jedan put jedan.

Ein=männig, -männiſch (bot.) jednomužki; —mariniren (einen Fiſch) razsoliti, urázsoliti ribu, metnuti ribu u rázsol; -marken omedjiti, ograničiti; —marſch ulazak.

Ein=marſchiren uliezti, ulaziti, doći u; —maß razmjerak; —maſter jednojedrilac, jednostožac; -maſtig s jednim jedrilom, jednom stožinom, na jedno jedrilo; —mauern zazidati, uzidati, obzidati; —meiſchen poparíti slad; -meißeln udubsti rupu u kamen; —melken umuzti; —mengen etw. umiešati, zamiešati; Mehl zu Brod e. umiesiti brašno za kruh; ſich in etw. e. umiešati se, pačati se, uplesti se, upletati se; -mengſel primjesa; —meſſen umjeriti, odmjeriti; -miethen dati u najam; ſich e. najmiti si stan; --miſchen etw. umiešati, zamiešati; ſich e. v. Einmengen; —miſchung umješavanje, umjesa, pačanje, upletanje; —momentig jednočasan, jednodoban; das —momentige jednodobnost; -monatlich jednomjesečan.

Einmünd=en utjecati, uteći, izlieva se; -mündung utok; -ungswinkel kut od ušća.

Digitized by Google

Ein=mummen umotati lice; -münzen, Geld e. kovati novce od zlata; prekivati novce; -müthig jednodušan; e. mit jmd. leben složno živjeti s njekim; ein -müthiger Ausſpruch jednodušni sud; -müthigkeit jednodušnost, sloga; —nähen ušiti; Geld e. zašiti; einen Aermel e. prišiti rukav.

Einnahm=e (eines Platzes) uzeće, osvojenje; (am Gelde) prijam; (der Arzenei) uzimanje; Einkünfte prihod, dohodak; E. und Ausgabe prihod i razhod; (kaufen) tržitak; wir hatten heute eine gute E. dobro smo tržili.

Einnahms=amt *n.* dohodara; -buch dohodovnjak; —kaſſe prijamna blagajna; —kolonne stupac od dohodka; -poſt članak dohodka; —rubrik dohodni dio; in der -rubrik medju dohodci; -ſumme svota dohodka.

Einnamig jednoimeni; (math.) istoimen, istorodan.

Einneh̃m=bar dobitan; —en uzeti, primiti, dobiti; eine Arzenei e. uzimati ljekarije; Geld e. primiti, primati novce; eine Beſatzung e. prihvatiti posadu; eine Feſtung e. osvojiti tvrdjavu; das ganze Haus e. svu kuću zauzeti, preuzeti; eine Klage e. saslušati tužbu; eine Mahlzeit e. poručati, ručati; Mittagmahl, Nachtmahl e. objedovati, večerati; ſeinen Platz e. sjesti, sjedeti na svojem mjestu; die Segel e. saviti jedra; Steuern e. pobirati porez; eines Andern Stelle e. zasjesti tudje mjesto, zastupati ga; Vorwürfe e. podnositi ukore; einen Wald e. zauzeti, uhvatiti šumu; e. (einen Eindruck machen) omiljeti komu; der Wein nimmt den Kopf ein vino ide, udara u glavu; er iſt für Muſik eingenommen prijatelj je glasbe; die Schwermuth hat mein Herz eingenommen sjeta mi je obuzela srce; (kaufm.) ich habe heute nichts eingenommen danas nisam ništa tržio; Eingenommener zanešenjak; —mend zanimiv, prijatan; er hat ein —mendes Beneh̃men umiljato se vlada; -mer primalac, prijamnik; Steuerein pobirač, poreznik.

Ein=nikken (ſchlummernd) zadriemati, zakimati; —nisteln, —niſten ſich ugnjezditi se; (Ungeziefer) zaleći se; -nöthigen navaliti na koga; —öde pustinja. pustoselina, samotina; —ölen etw. nauljiti, pomazati; —ordnen etw. pourediti; —pakken zamatati; Waaren e. robu slagati, složiti, spraviti; (fig.) er muſste e. morao je mučati; in Papier e. zamotati u papir; —paſſen udesiti, prijubiti; es paſſt gut ein dobro se udešuje; -pfarren pripojiti župi; wohin eingepfarrt ſein pripadati njekoj župi; -pfeffern zabiberiti, zapapriti; —pferchen stjerati ovce (u tor); —pflanzen usaditi, posaditi; (fig.) zasaditi, metnuti u srce; eingepflanzter Haß ukorenjena mržnja; —pfropfen uciepiti, ciepiti; (einſtopfen) nabiti, nakljukati; --pfündig od jedne funte; eine -pfündige Sache funtaš; -pökeln nasoliti, usoliti; —prägen uraziti, ubiti; (fig.) utuviti, zabiti u glavu, metnuti u pamet, zasjeći u srce; -predigen nagovarati koga na što; dokazivati komu šta; uvjeżbati u propovied̃anju; -preſſen stisnuti, stegnuti, metnuti u tisak; —pumpen usmrkati, nasmrkati, navući na smrk.

Einquartier=en (das Heer) nastaniti, smjestiti (vojsku); ſich e. nanastaniti se; —t ſein biti na stanu; —te nastanjenik, stanovnik; —ung nastanjivanje, nastanba; -ungszettel stanovnica.

Ein=räderig jednokolan, s jednim

Digitized by Google

kolom, točkom; —rahmen okviriti, obdjelati.

Ein-rammeln, —rammen zabiti (maljem); rathen savjetovati, svjetovati što; —rauchen dimiti se; -räuchern zakaditi, zadimiti; Fleiſch e. mesa nasušiti; -räumen etw. spraviti, spremiti; das Recht e. priznati (čije) pravo; dem Richter eine Macht e. dati sudcu moć, vlast; jmd. eine Servitut auf ſein Gut e. dati komu služnost na svoje dobro; dem Kläger ein liegendes Gut e. ustupiti tužitelju nepokretno dobro; dem Kläger in den Beſitz des Gutes e. uvesti tužitelja u posjed dobra; jmd. ſeinen Platz e. odstupiti, ustupiti komu svoje mjesto; das will ich Ihnen e. to vam dopuštam.

Einrech=en ugrabljati; —nen uračunati, metnuti u račun; -nung uračunanje.

Einrede *f.* prigovor; E. thun prigovarati; E. (auf die Klage) odgovor; auf die Klage eine E. erſtatten odgovoriti na tužbu; ohne alle E. bez ikakva prigovora; —en nagovoriti, nagovarati koga na što; Muth e. hrabriti, sokoliti, sloboditi; er läßt ſich nichts e. nemožeš mu odgovoriti; neprima se ga besjeda; rede ihm nicht ein nemoj mu uletati, uticati u rieč; (widerſprechen) prigovoriti, prigovarati; es läßt ſich nichts e. nema prigovora.

Einregiſtrir=en etwas upisati; -ung upis; —ungstaxe upisnina,

Einreib=eholz *n.* trljalo; —en utrti, utrljati; Fleiſch mit Salz e. natrti, natrljati meso solju; Käſe e. natrti, nastrugati sira; Farben e. razatrti mastila, šare, krase; —er utrljač; —ung natiranje.

Einreich=en eine Bittſchrift podnieti molbenicu; eine Klage beim Gericht e. predati sudu tužbu; —ungsprotokoll uručbeni zapisnik; podnesovnik; —ungszeit dan predaje.

Ein=reihen uvrstiti; jemand unter die Bürger, Beamten e. uvrstiti koga medju gradjane, činovnike; načiniti ga gradjaninom; činovnikom; —reiher uvrstilac; —reihig jednoredan; —reihung uvršćenje, uvrstba; —reißen proderati se, razderati se; razciepiti, puknuti; (fig.) razširiti se, uvući se; das Uebel reißt immer mehr ein oto zlo uzima sve više mah; die Unordnung iſt eingeriſſen nered je zavlado; (ſpr.) es reißt in den Beutel ein stoji sila novaca; (ein Stück Papier e.) prodrieti, zaderati, zadrieti; (ein Gebäude) e. porušiti, razoriti, razvaliti; das Vieh hat den Zaun eingeriſſen provalila goveda ogradu; —reißer rušilac, razorilac; —reiten, z. B. in die Stadt jahati u grad, ujahati; eine Bude e. jašuć porušiti daščaru; —renken napraviti, ulagati, uložiti, umjestiti izčašeno udo; —rennen uletjeti, utrčati, provaliti što trčeć.

Einricht=en urediti, uredjivati; eine gemiſchte Zahl (math.) prirediti mješovit broj; im Gliede *v.* Einrenken; ein Zimmer e. namjestiti, pokućtvo u sobu; (anpaſſen) prilagoditi; —er uredilac; umješталac, ulagalac; -ung (Einrichtung) ulaganje, umještanje; die E. eines Geſchäftes uredjaj, uredjenje obrta; die innere E. einer Sache nutrnje ustrojstvo kakove stvari; (Inſtitution) uredba; E. treffen narediti; Zimmere. pokućtvo; —ſtück pokućnica, komad pokućtva.

Ein=riegeln zakračunati, zasuniti; —rinnen utjecati, uteći, teći, curiti u...; —riß proder, zadirak; —ritt ujezda, ujaha;

Digitized by Google

—ritzen zaciepiti; uciepiti; seinen Namen e. ucrtati svoje ime; —roſten zahrdjati, zahrdjivati; obhrdjati, pohrdjati; —röſten umočiti, ukiseliti; -rühren umiesiti; ein Ei e. umesti, zamesti jaje; Mehl in die Suppe e. podmesti juhu brašnom.

Einrück-en, zur Truppe e. doći pod zastavu; in eine Stadt e. (von Truppen) *v.* Einmarſchiren; in die Zeitung e, uvrstiti u novine; in die Stelle ſeines Vorgängers e. pomaći se u službu predšastnika; —ung ulaz; uvrstba; —ungsgebühr uvrstbina.

Eins *num. et adv.* jedan, jedna, jedno; die E. jedinica, jedinka; ich bin mit ihm e. jedne smo misli; wir werden ſchon e. werden mi ćemo se već složiti; es kommt auf e. heraus sve jedno; mir iſt Alles e. meni je sve jedno; ſie ſind handelseins geworden pogodili su se; e. in's Andere jedno s drugim.

Ein-ſaat *f.* usjev; —ſäen usijati, posijati; —ſagen kazivati, prišaptivati (komu što); —ſägen upiliti, zapiliti; —ſalzen usipati, usuti u vreću; —ſalben pomazati, namazati, namastiti; -ſalzen posoliti, nasoliti, usoliti, razsoliti.

Einſam sam, samotan, inokosan, oseban; *adv.* osamice; e. leben, —es Leben führen samovati, samotovati; e. machen osamiti; —e Gegend pusta okolica; in der —en Mitternachtsſtunde u gluho doba noći.

Einſamenlappige Pflanzen *pl.* jednosupnice.

Einſam-e, -er *m.* samotnik, osebnik; samac; *f.* samotnica, samica; —keit samoća, samotinja; ſich in die E. begeben otići u zabit, u samoću.

Ein-ſammeln etwas brati, sabrati, sabirati; kùpiti, prikùpiti, prikúpljati; Beiträge e. sabrati, sabirati priloge; Kenntniſſe e. znanje si nabavljati; —ſammler sabirač, pobirač, kupilac; —ſammlung kupljenje; sabiranje; berba; —ſatgen metnuti mrtvaca u lies; —ſatz umet, umetak, umetić, umetčić; (Lotterie) stavka; (Pfand) zalog; (Teich) ribnjačić; (am Hemde) klin, umetčić; -ſatzgewicht ugloni, uklopni uteg; —ſäuern ukvasiti, ukiseliti, nakiseliti; -ſäuerungsmittel kvas, kvasac; -ſaugemittel upilo; —ſaugen sisati, upiti; das Waſſer ſaugte ſich in's Mehl ein brašno je vodu popilo; ſich —ſaugen upiti se; —ſäugen zadojiti; —ſaugröhre sisalica; —ſaugung sisanje, upoj; —ſäumen zarubiti, obrubiti, porubiti, rubiti; —ſäumung rub; —ſchachern scincariti, nacincariti; —ſchachteln metnuti u zaklopčicu, zaklopnicu.

Einſchalt-en metnuti, uplesti, uvrstiti; in die Zeitung e. *v.* Einrücken; —ung umetanje; uvrstba; (gram.) umetak, usuvak; -ungsgebühr *v.* Einrückungsgebühr.

Ein-ſchärfen einem etwas komu što naložiti, zapoviedati, svojski preporučiti; -ſcharren zagrebsti, pogrebsti; Geld e. sgrnuti novce.

Einſchenk-en utočiti, natočiti; naliti; (fig.) klaren Wein e. kazati komu što je i kako je; —zimmer točiona.

Einſchicht *f.* samoća; —en uvrstiti; —ig jednovrstan, jednonasadan; samotan.

Einſchieb-en etwas usunuti, utoskati, usuvati; Brod e. metati kruh u peć; einen in den Dienſt e. urinuti, turiti koga u službu; ſich e. urinuti se; —er zasun, zapor, zavor; —ling uliez, utoskalo; —ſel umetak, usuvak; -ung umet, uvor, usuvak, urivanje, turanje; —zeichen zaporka.

Digitized by Google

Ein=ſchießen ustrieliti; prostrieljati; razstrieljati; ein Gewehr e. ogledati, pokušati pušku; Brod e. metati kruh (u peć); (bei Webern) utkati; —ſchiffen in den Hafen uliezti, uvesti se u lukn; Waaren e. ukrcati robu; ſich e. otići na brod, ukrcati se; —ſchiffung ukrcanje; —ſchlafen zaspati, usnuti; er konnte nicht e. nije mogao zaspati; (poet.) dalo mu se na nesan; e. (von Gliedern) utrnuti, protrnuti, obamrti.

Einſchläfer *m.* uspavač; —ig, —iges Bett postelj za jednoga; —n uspavati, uspavkati; (fig.) smiriti; —ung uspavanje; —ungsmittel uspavalo.

Einſchlag *m.* udar, uraz; (b. Näh.) podšav, podvratak; (b. Web.) utak, poutka; E. im Weine sumporni kâd; E. geben zakaditi vino; —en etwas zabiti, zatući; zalutati; einen Pfahl in die Erde e. udariti, zabiti kolac u zemlju; einen Nagel e. ugnati, udariti, utjerati čavao (klinac); (b. Web.) utkati; den Wein e. zakaditi vino; ein Buch e. zamotati knjigu; die Fenſter e. razlupati, razbiti prozore; dem Faſſe den Boden e. razadniti bačvu; einen Zahn e. izbiti (komu) zub; den Weg nach Agram e. udariti na Zagreb; den Weg durch den Wald e. udariti šumom; den Weg der Güte e. pokušati dobrim; der Blitz hat eingeſchlagen grom je udario; dieſer Gegenſtand ſchlägt in die Phyſik ein ovaj predmet zasieca u prirodoslovje; —end zasjecajući.

Einſchlägig dotični; das —e Miniſterium dotično ministarstvo.

Einſchl=eichen ſich ukrasti se, uverati se, uvući se, zavući se; es hat ſich ein Fehler eingeſchlichen podkrala se pogreška; es hat ſich ein Mißbrauch eingeſchlichen uvukla se zla poraba; ſich in den Beſitz e. prisvojiti si što lukavim načinom.

Einſchließ=en etwas zatvoriti, zaprieti, zaključati, metnuti pod ključ; einen Ort e. obkoliti, okružiti, opasati, obuzeti; e. priložiti; die Rechnung liegt im Briefe eingeſchloſſen račun je u listu; ein Wort e. metnuti riječ u zaporke; im Gebet e. moliti za koga; in ſich e. sadržavati; —lich uklopan; e. *adv.* uklopice, uključno; —ungszeichen zaporka; —ung zatvaranje, zatvor; zapor; ograda, obsada; uklop.

Ein=ſchlitzen zaparati, zadrapiti; —ſchlucken gucnuti, gutati; (fig.) podnieti, podnositi; —ſchlummern podriemati, zadriemati; —ſchlüpfen šmugnuti, puznuti u...; —ſchlürfen usrknuti, usrkati, zasrkati; —ſchluß *v.* Einſchließung; mit E. skupa, zajedno; durch E. uklopice; —ſchmeicheln ſich ulizati se, ulaskati se, udvoriti se; —ſchmieden einen Verbrecher okovati zločinca; —ſchmieren umazati, namazati, pomazati, zamazati; zamrčiti, načrčkati.

Einſchmuggeln kriomčiti; kriomce, kradom unieti, unositi.

Einſchna=llen sapeti, skopčati; —ppen hlapnuti; das Schloß iſt eingeſchnappt brava je šklocnula, zahvatila, zamakla se.

Einſchneid=e *f.* jednooštrica; —en etwas zarezati, urezati, urezivati; usjeći, usiecati; krojiti; Brod e. nakrižati kruha; das Getreide e. požeti žito; —eſäge zarezaljka; —ig jednobrid, jednostran.

Einſchnitt *m.* zarezaj; zarezotina, zarez, zasjek; zastrižak, zastrig; (Straßenb.) priekop;

Digitized by Google

(ökon.) nažanj; —ig jednorezan, jednostrižan; —ſkeim dvosupka.

Einſchnür=en izpriečati; zavezati, svezati; Perlen e. nanizati biser; ſich e. stegnuti se.

Einſchöpfen etwas nagrabiti, nacrpsti, zacrpiti, zahvatiti (vode).

Einſchränk=en etwas ograditi, zagraditi; ograničiti, stegnuti; den Sträfling auf Brod und Waſſer e. nedati kazneniku nego kruha i vode; ein Recht e. uzkratiti komu pravo; —ung ogradjivanje, ograda; stezanje, stega; ograničenje; uzkrata; unbefugte E. der perſönlichen Freiheit bezpravna uzkrata osobne slobode.

Einſchreib=upisni; —ebuch upisnik; —ebüchel upisnica; —egebühr upisnina; —en upisati, zapisati; eine Figur in die andere e. upisati, nacrtati lik u lik; —er upisalac, upisač; —ung upisivanje; žapisivanje; —ungs=upisni, zapisni.

Ein-ſchreiten ulaziti, stupati u . . .; e. für einen zastupati koga; in einer Sache e. posredovati; um einen Dienſt e. moliti kakvu službu; —ſchröpfen (dem Verbrecher ein Merkmal) udariti zločincu žig; —ſchrumpfen smežurati se, mežurati se, skožurati se, skvrčiti se; —ſchrumpfung smežuranje, skožuranje; skvrčenje; —geſchrumpft skožuran, smežuran, sbondžan; (von Menſchen) sbondžati se, sgondžati se.

Einſchub *m*, usuvak, umetak; —leiſte priečka.

Einſchüchte *v.* Einſchichten; —ern jemand zastrašiti, ustrašiti, poplašiti (koga); udariti bahom; —rung zaplašivanje.

Einſchulen (die Kinder einer Gemeinde) uškoliti djecu, upisati djecu u školu; ein Pferd e. birati konja.

Ein=ſchürig jednostrižan; —e Wolle, Einſchur jednostrižka; —ſchuß (b. Mühlb.) skok; —ſchütteln, —ſchütten utresti, natresti.

Einſchwär=zen ocrniti, navraniti, zagariti; eine Waare e. kriomčiti, kradom uvesti; —zer kriomčar.

Einſchwatzen einem etwas nabajati komu šta; ſich e. ulagati se, ulizati se.

Einſegn=en etwas blagosloviti; eine Wöchnerin e. uvesti porodilju; ſich e. laſſen ići na uvod; einen Geiſtlichen e. rediti svećenika; das E., die —ung blagoslivljanje; blagoslov; E. einer Leiche opielo; E. einer Wöchnerin uvod.

Einſeh=en etwas zaglednuti, zagledati; die Vertheilung der Maſſe e. razgledati diobu imovine; ein Protokoll e. pročitati napisnik; uvidjati; razabrati, razumjeti, dosjetiti se čemu; die Abſichten Gottes kann man nicht e. visoki su sudi božji.

Einſei=fen nasapuniti; —gen naciediti; —tig jednostran; ein e. verbindlicher Vertrag pogodba vežuća samo jednu stranu; —tiges Urtheil pristran sud; —tige Geſchwiſter polubraća, polusestre; —tige Kenntniſſe nepodpuno znanje; —tigkeit jednostranost; pristranost; —tswendig jednostran.

Einſend=en etwas poslati, pošiljati; —er pošiljač, pošiljalac.

Einſenk=en spustiti, spuštati; Reben e. *v.* Abſenken; e. udubsti, ponoriti; —ung spuštanje; spust; udubina; ponor.

Einſer *m.* jedinka, jedinica.

Einſetz=en etwas umetnuti, umetati staviti u . . .; zasaditi, usaditi, posaditi; einen Erben e. odrediti, ustanoviti nasljednika; jemand zum Erben e. postaviti koga nasljednikom; in ein Amt e. postaviti u ured, u službu;

Digitized by Google

(im Spiele) e. staviti; jemand wieder in ſein Eigenthum e. povratiti komu svojinu, imetak; in den vorigen Stand e. povratiti u predjašnje, prijašnje stanje; ein Feſt e. narediti, ustanoviti svetak; ſeine Ehre e. zalagati vjeru; wer hat dich zum Richter e. tko te je postavio sudcem; ſich e. sjesti u...; (einwurzeln) uvriežiti se; —er naredilac, postavitelj; ustanovitelj, —ſtück (b. Reißzeug) usadak; —ung postavljanje, postava; umještaj, namještaj; sadjenje; E. in den vorigen Stand povraćaj u prijašnje stanje; —ungsbulle namještajna pečatnica.

Einſicht *f.* razgledanje, razgled; uvidjavnost; E. der Originalien pogled u izvornik; ſich wovon E. zu verſchaffen obaviestiti se o čem; E. nehmen in die Bücher razgledati knjige; nach meiner E. po mojem razboru, sudu; er iſt ein Mann von tiefen —en on duboko misli; handle nach deinen beſten —en radi kako najbolje znaš; -ig, -svoll uvidjavan, uvidljiv; -snahme des Protokolls razgledanje napisnika.

Einſiedler *m.* pustinjak; —ei *v.* Einſiedelei; —hütte pustinjačka koliba; -iſch pustinjački; -vogel (aſtr.) ptica-pustinjača.

Ein-ſiegeln zapečatiti u...; -ſiltern ukapati, utajati; nakapati, natajati; —ſilbig jednoslovčan, jednoslovkast; ein einſilbiger Menſch malorječan čovjek, maloslov; e. ſein malo govoriti; —ſilbigkeit jednoslovčanost, jednoslovkost; v. Menſchen malorječnost; —ſingen pjevankom uspavati; uvježbati se u pjevanju; —ſinken propasti, propadati; poroniti, potonuti; vor Schreck ſank ſie ein srušila se od prepasti; —ſitzen sjesti (na kola); —ſitzig s jednim sjedalom; --ſommern priučiti se ljetu; -ſommerig jednoljetan; -ſpannen (Leinwand in einen Rahmen) razapeti, razapinjati; napeti; Pferde e. zapreći, upreći, uprezati, uhvatiti, hvatati konje u... (fig.) einen e. zakačiti koga; --ſpänner taljige, kolica s jednim konjem; (der einen E. beſitzt) taljigar; —ſpännig jednoprežan; ein —ſpänniger Wagen jednoprežna kola; —ſpeichern (Getreide) sasuti žito (u žitnicu); —ſpeien ubljuvati, nabljuvati; pljunuti u..; —ſpelzig jednopljev; —ſperren zatvoriti, zatvarati, zaprieti; (einſchließen) zaključati; eine Stadt e. opasati, stegnuti grad; —ſpielen igrom uspavati; ſich e. naučiti igrati.

Einſpinnen zapresti; ſich e. zapresti se.

Einſprache *f.* (gerichtliche) gegen etwas obrana proti čemu; E. (Einwurf) prigovor.

Einſprech-en, Muth e. hrabriti, bodriti, srčiti, sloboditi; Troſt e. tješiti; einem e. prigovarati komu; bei jemand e. svratiti se, uvratiti se, navrnuti se komu; —er prigovornik.

Einſprit-zen uštreati, prskati; Milch e. uštrknuti, zamlaznuti mlieka.

Einſpruch *m.* obrana; prigovor; E. gegen ein Urtheil erheben braniti se proti osudi; prigovarati osudi.

Einſpünden zavranjiti.

Einſt *adv.* njegda, njekad, njekoč, jednoč, jednom.

Ein-ſtallen spratiti (goveda u staju); —ſtämmig jednostablen,

Digitized by Google

od jednoga stabla; —ſtampfen utabati, utabkati; Erde e. nabijati, nabiti zemlje; (mit einem Werkzeug) sbijati; entzwei— razgaziti.

Einſtand *m.* nastupanje, nastup; -srecht pravo prvenstva kupnje, pravo prekupnje.

Ein=ſtechen etwas zabosti, ubosti; (im Kartenſp.) ubiti; —ſtehen stupiti u službu; ich kann dafür nicht e. nemogu za to jamčiti; für die Folgen e. odgovarati za posljedice; für einen e. jamčiti, odgovarati za koga; —ſtellen udjesti; etwas e. metnuti u džep; eine Beſchimpfung e. pregutati, pregorjeti pogrdu; —ſtellen etwas staviti, postaviti, metnuti u ...; einen Kampf v. prestati od boja; einen Mißbrauch e. dokinuti zlu porabu; Zahlungen e. prestati plaćati; eine Reiſe e. odustati od puta; e. (ablaſſen) odstupiti od čega; Arbeit e. prestat raditi; in die Rechnung e. zaračunati; Wild e. obkoliti zvjerad mrežami; ſich e. doći, naći se; —ſtellung prekida; obustava, zaustava.

Einſtemmen izkopati, izdubsti.

Einſtens *v.* Einſt.

Einſtig njegdašnji, njekadašnji, od njekadni, njekočnji; (künſt.) budući.

Einſtimm=en slagati se, sudarati se; privoljeti, pristati; (muſ.) uhvatiti glas; —ig jednoglasan; skladan; *adv.* skladno; jednoglasno, jednoglasice, jednodušno; Alle ſind e. darin svi se u tom slažu; —ung skladnost.

Ein=ſtöckig jednospratan, jednokatan; —ſtopfen nabiti; nakljukati; natrpati; Tabak in die Pfeife e. napuniti lulu; wacker e. pošteno trpati u se, nabiti se; nadekati se; —ſtoßen turnuti, gurnuti, rinuti u..; zabiti, nabiti; razbiti, pobiti (zube); —ſtreichen umazati, namazati; zamazati; Geld e. dobiti novce u igri; sgrnuti, sgrtati, potegnuti novce; —ſtreuen usuti, usipati, nasuti; den Pferden e. steljati konjem; Verſe e. stihove uplesti; Zank, Schwierigkeit e. sijati kavgu, neslogu; —ſtrich urez, usjek; —ſtrophig od jedne kitice; --ſtudiren uvježbati, uvještiti se; učiti se čemu; —ſturz *m.* (von baufälligen Gebäuden) porušaj; prolom, provala; das Haus droht dem Einſturz kuća hoće da se sruši; —ſtürzen srušiti se; prolomiti se, provaliti se; razvaliti se; auf jmd. e. navaliti, nahrupiti na koga; eine Mauer e. porušiti, razoriti, razvaliti zid; (einſinken) prosjesti.

Einſtweil=en za vrieme, za čas; koji čas; njeko vrieme; (indeſſen) u to, medjutim; —ig privremeni, dovremeni.

Ein=ſumpfen Kalk oder Lehm razmočiti vapno, glinu; —ſylber jednoslovčanik; —ſylbig jednoslovčan; —tägig jednodnevni; --tagefieber svakdanjača; -tagsfliege vodeni cviet; —tauchen ugnjuriti, potopiti; umočiti, umakati, zamočiti; ſich e. uroniti, ugnjuriti se; —tauſchen promieniti, zamjeniti, mienjati se; —tauſchung promjena, razmjena.

Eintheil=bar razdjeliv; —en etw. podieliti, razdieliti; —er razdjelitelj; —ig jednočestan; —ung dieljenje, razdjelba; razredba; —ungsglied dio; —ungsgrund djelilo; temelj razdjelbe; —ungszeichen znak razdjeljenja, razdjelnik.

Ein=thun umetnuti, metnuti, staviti, vrći u...; (einſchließen) satvoriti, zaprieti; —tönig istoglasan, jednozvučan; —tönigkeit jednozvučnost; —tracht

Digitized by Google

sloga; sklad, jedinstvo; in E. leben složno živjeti; —trächtig složno.

Eintrag *m.* šteta, kvar, uštrb; (b. Web.) utka, poučica, putka, poutka; osnutak; —en unieti, unositi u ...; (b. Bienen) kupiti; etwas in die öffentlichen Bücher e. uknjižiti; upisati u javne knjige; metnuti u račun; sein Amt trägt ihm tausend Gulden ein služba mu donosi tisuću forinti; e. davati, prinositi, prinašati.

Ein-trägtich probitačan, uharan, koristan; ein —trägliches Amt mastna služba; —tragung unos; ubilježba, upisivanje, upis; E. in die öffentlichen Bücher upis u javne knjige, uknjižba; —treffen doći, stići; dospjeti, sbiti, vršiti se; seine Angaben treffen nicht ein njegove se rieči nesudaraju, neslažu; wenn die Bedingung —trifft kad se izpuni uvjet; die Rechnung trifft ein račun je u redu; —treiben ugnati, utjerati; Vieh in den Stall e. zagnati marvu u hliev; einen e. zabuniti koga; začepiti komu usta; zatjerati, utjerati, koga u rog; Geld, Schulden e. kùpiti, iztjerati dug; naplatiti dug; —treibung utjerivanje, ugon; iztjerivanje; pobiranje duga; —treten stupiti, unići, ući, ulaziti; in ein Amt e. nastupiti službu; die Nacht tritt e. nastaje noć; wenn der Fall e. sollte ako se dogodi; eingetretene Umstände nastale okolnosti; in die Rechte e. stupiti u prava; Bedenken treten ein nastaje sumnja; die Amtshandlung, das Verfahren hat einzutreten uredovanje ima se započeti; Krant e. gaziti zelje, nagaziti zelja; —trichtern uliti, naliti na lievak; Kenntnisse e. ubiti u glavu, utuviti.

Eintritt *m.* ulaz, ulazak; E. des Frühlings nastup, nastanak proljeća; E. der Mondesfinsterniß početak pomrčine na mjesecu; E. der Waare uvoz robe; -sbillet, —skarte ulaznica; —sgebühr, —sgeld ulaznina; —szimmer čekaonica.

Ein-trokknen usahnuti, osušiti se; —tröpfeln nakapati, ukackati, nakackati; —tunken umočiti, umakati; namočiti, zamočiti; —üben uvježbati se; uvježtiti se; naučiti se čemu; —undbreißig *num.* trideset i jedan; -undzwanzig dvadeset i jedan; -ung sjedinjenje, sdruženje.

Einverleib-en utjeloviti; einer Gesellschaft e. primiti u družtvo; in die öffentlichen Bücher e. uknjižiti što u javne knjige; -ung utjelovljenje, primanje; uknjižba.

Einverleibungs-bewilligung dozvolja uknjižbe; —fähig uknjiživ; das ist e. to se može uknjižiti; —gesuch molba za uknjižbu; —kosten uknjižbeni trošak; —klausel uknjižbena zaporka, završica.

Einvernehm-en jemand saslušati koga; das E. saslušak; saslušanje; mit jemand im E. sein biti s kim u dogovoru; biti s njekim sporazuman, u sporazumljenju; —ung einer Person saslušanje osobe.

Einverständ-igen složiti, sporazumjeti; —niß *m.* porazumljenje, dogovor; ein gutes E. sloga; sich in E. setzen porazumjeti se, dogovoriti se.

Einverstehen sich mit jemand porazumjeti se, razumjeti se, dogovoriti se; sich zu etwas e. pristati, privoliti na što.

Einvisiren (geom.) zirati.

Ein-wage *f.* razmjerak, privaga; —wägen odmjeriti; sich e. razmjeriti se; —walken uvaljati;

Digitized by Google

—wand prigovor; ein leerer E. pust izgovor.

Einwander=er *m.* priselac; —n doseliti se, doseljivati se; useliti se; —ung seljenje, doseljivanje, doselba.

Ein=wärts *adv.* unutar; e. biegen ukriviti; —gehen plentrati, plantati; —wärtswendung der Augenlieder zavrata vêdja; —weben utkati, uplesti, uplitati; —wechseln promieniti, razmieniti, mienjati; —weichen zamočiti, namočiti; pokiseliti, razkiseliti, kisati.

Einweih=en posvetiti, posvećivati; blagosloviti; in ein Geheimniß e. odkriti, povjeriti komu tajnu, pouzdati se komu; ein Kleid e. prvi put obući haljinu; Einge=weihter uzdanik; redjenik; --er svetitelj; —ung posveta; blagoslov; redjenje; —ungsfeier *f.* E—fest posveta; posvetilište; posvetna svečanost, redjenje.

Einwelken uvehnuti; sušiti, usušiti.

Einwend=en etwas gegen etwas prigovoriti, prigovarati; braniti se proti čemu; ich habe dagegen nichts einzuwenden nemam ništa proti tomu; nekratim; —ung prigovor; (Beschwerde) tužba; er machte allerlei —ungen koje šta je prigovarao; E. (Exce=zion) obrana; E. der nicht em=pfangenen Valuta obrana s neprimljene vrednote; E. des nicht gehörigen Gerichtsstandes obrana s nenaležnosti suda; —ungen gegen die gegentheiligen Beweismittel branjenje proti dokaznim sredstvom protivne stranke; auf die Verjährung ohne Einwendung der Partei kein Bedacht nehmen negledati na zastaru (zastarjelost), ako se sama stranka time nebrani; E. gegen die Vertheilung der Konkursmasse žaoba proti razdjelbi stečajnine.

Ein=werfen baciti, bacati, metati; ein Fenster e. probiti; razbiti prozor; e. *v.* Einwenden; --wichsen navoštiti; —wiegen uljuljati, uzibati; (fig.) uspavati; —willigen in etwas pristati na što; privoljeti čemu; —wickeln *v.* ein=winden; —willigung pristajanje, pristaja, privolja; seine E. zu etwas geben privoljiti na što.

Einwind=eln poviti; —en umotati, uviti; den Anker e. uvitlati sidro.

Einwirk=en etwas utkati; djelovati, utjecati u što; —ung djelovanje, uticaj.

Einwohner *m.* stanovnik, žitelj; —schaft stanovničtvo, žiteljstvo, pučanstvo; —zahl broj žiteljstva, pučanstva.

Ein=wurf *m.* prigovor; —würfe machen prigovarati; —wurzeln ukoreniti se, zakoreniti se; (fig.) wie eingewurzelt stehen upanjiti se, zapanjiti se, ukoćiti se, stajati kao ukopan; ein eingewurzeltes Uebel zastarjelo zlo; --wurzelung der Faschinen (Bauw.) ukorenjenje šibačâ.

Einzahl (grm.) jednina, jednoboj; —en platiti, naplatiti, namiriti.

Einzäh=len odbrojiti, ubrojiti; pribrojiti; metnuti, vrći u račun; -lig jednodušan; -nig jednozub.

Einzahlung plaćanje, uplaćivanje, uplata; platež; E. von Seite des Verpflichteten plaćanje od strane obveznika.

Ein=zapfen (Bier) natočiti; (einen Balken) začepiti; —zäunen nauzdati; —zäunen ograditi, zagraditi; —zäunung plot, tarabe, ograda; —zeichnen zabilježiti si, upisati, pobilježiti si; urisati; sich e. zapisati se.

Einzel=ding *n. v.* Einzelwesen; --glied pojedin član; —haft osamni zatvor; —leben osebovanje, zasebovanje, samotovanje; zasebnost; —mensch pojedinac, jedin čovjek.

Digitized by Google

Einzeln *adj.* jedin, jedinit, sam, jedan po jedan, ánokosni, (fig.) odlučen, razstavljen; —es Ding pojedina stvar; ein —er Baum osamljeno drvo; die Vollmacht ist von jeder -en Parthei zu unterschreiben punomoć imade svaka stranka napose podpisati; sich auf's —e einlassen sve potanko kazivati; -es Geld sitni, drobni novci, drobiš; e. *adv.* pojedince, napose, posamce; —bestimmung posebna odredba, naredba; -er pojedinac; —heit pojedinost, posobitost, pojedina stvar; —wechsel *v.* Solawechsel; —wesen pojedinac, samac.

Einzieh=en etw. uvući, uvlačiti, uljezti, unići; den Faden e. uvrzti, udjesti; (d. Web.) uvoditi, uvesti (u brdo); jmds. Vermögen e. uzeti, plienjati, osvojiti komu imovinu; Güter e. oteti komu imanje u državnu blagajnu; die Banknoten e. umieniti banke; Kundschaft e. doznati; razpitati, propitati, ubaviestiti se; die Bezahlung e. pomanjšati plaću; den Athem e. dihati, odisati; der Schwamm zieht das Wasser e. spužva pije vodu; jmd. e. zatvoriti koga, baciti koga u tamnicu; Gelder e. naplaćivati se; kupiti vjeresiju; e. (Bauk) zauziti, suziti; in eine Wohnung e. nastaniti se, useliti se, doseliti se u novi stan; die Füße e. sgrčiti, podviti noge; die Segel e. zaviti, smotati jedra; e. (von Tuch) *v.* Eingehen; -ung uvlačenje, uvlaka; E. (der Banknoten) umjena (banká); E. (Bauk.) uženje.

Einzig sam, jedin, cigli, jedan, jediti, jediniti; —er cigli, es ist nicht ein —er gekommen nema ni jednoga; dieß ist das —e, was ich wünsche samo to želim; der —e Sohn jedinac; die —e Tochter jedinica; das —e Kind jedinče; das ist das -e in seiner Art tomu nema para; e. allein jedino samo; e. u. allein darum ni zašto drugo, nego da.

Einzöllig od jednoga palca.

Einzug *m.* ulaz, ulazak; einen feierlichen E. halten svečano ulaziti.

Ein=zwängen zatisnuti, utisnuti, zavući, stegnuti, stezati; ich fühle mich dadurch sehr eingezwängt to me vrlo steže; —zwingen zagnati, zatjerati, ugnati; einem etw. e. prisiliti, natjerati koga da . . .

Eirund jajast.

Eis *n.* led; das erste, dünne E. srież; das E. brechen prorušiti, probiti led; das E. geht auf led kopni, kravi se, topi se; -ähnlich ledast; -art vrst leda; —bad ledena kupelj; —bahn sklizaljka, klizavka, smucaljka; —balken, Eisbock kozača, ledolom; —bär morski medvjed; —bedeckt ledom zastrt, ledovit; —berg plaz, ledinjak; —blick ledena svjetlost; (fig.) leden pogled; —brecher ledolom; (Person) ledosjek; -bruch kršnja leda; —en led probijati, sjeći, lediti, lediti se.

Eisen(=s) *n.* željezo, gvoždje; (Huf) podkova; (Fesseln) okovi; Noth bricht E. nužda zakon mienja, sila kola lomi; E.= željezni, gvozden; —aber željezna žica; —arbeit željeznina, željezo; —arbeiter željezar; —art vrst željeza; —artig željezast; -auflösung željezna otopina.

Eisenbahn *f.* željeznica; E.= železnički; -betrieb vožnja, poraba željeznice; -gesellschaft železničko družtvo; —karte železnički cestovid; —polizei železničko redarstvo; —unternehmer železnički podhvatnici; —unternehmung železnička podhvat; —wagen železnička kola; —zug vlak železnički.

Digitized by Google

Eisen-bereiter željezar; —bergwerk željezník, rudnik željezni; —beſchlag željezni okov; -blauſäure blakitnina; -blech željezna pločevina, limovina; -brecher željezolom; -chlorid željezni soličnjak; -draht željezna žica; -erde željeznjača; -erz željezna, gvozdena ruda; -fabrikat željezna tvorina, željeznina; -farbe željezna mast, krasa, hrdja; -farbig željezast; -feil -feilicht, -feilſpäne željezna pilotina, tarotina; -feſt gvozden, čvrst kao gvoždje; (fig.) gvozden, postojan; er hat eine -feſte Geſundheit zdrav je kao kremen; —fleck prlja, mrlja od hrdje; -freſſer hvališa, nebojša; -funken varnica od željeza; —gemiſch željezna smjesa; —geräth, --gerathſchaft željezno orudje; -gewerk, —gewerkſchaft željezarsko rudničtvo; družtvo za kopanje željeza; —gießer lievač željeza; —gießerei lievaonica željeza; —glanz željezovica; —grau željezast, siv kao željezo; -grube v. Eiſenbergwerk; —gußwaare željezna slitina; -haltig željezovit; —haltiges Waſſer voda željeznica; —hammer samokov, željezara; -handel željeznarstvo, trgovina sa željezom; —händler željeznar; —hart gvozden, tvrd kao željezo; tvrd kao kamen; —härte tvrdoća željeza; --helm željezna kaciga; -hemd željezna košulja; —hut naliep, svolina (trava); --hammer v. Eiſenhütte; —kalk željezasto vapno; --keſſel gvozdenjak, željeznjak; —kies, Schwefelkies željezna pakovina, sumporni kučadan; —kitt lem za željezo; —kraut sporiš; kryštalj željezni ledac; —kuchen oblanta, poskura; -kunſt željeznarija; -mohr željezna gar, crn; -ofen željezna peć; -oxyd (chem.) željezni kis; —oxydul željezni kisac; -roſt željezna hrdja; -ſand željezni piesak; —ſchichte peć željeza; sloj, vrsta željeza; -ſchiene željezna šinja; -ſchimmel žerav; -ſchlag okujine; -ſchlacke željezna troska; -ſchmied kovač; —ſchmiede kovačnica, viganj; —ſchrot željezna sita, sačma; —ſchwarz crn kao željezo, željezne masti; -ſchwärze željezno crnilo; —ſchwere težina željeza; (fig.) golema težina; —ſpäne pilotine, tarotine; -ſtab željezna šibka; —ſtange željezna motka; -ſtein željezovac.

Eisente ledara.

Eiſen-vitriol e. zelena galica; —waare željeznina, željezna roba; —waſſer voda željeznica; —werk željezno djelo; (Fabrik) željezara; —zeit zla vremena; —zeug željezno orudje, posudje, željezje, željezina, gvoždjarija.

Eiſern željezan, gvozden; (fig.) tvrd kao kamen; -e Geſundheit ikrovito zdravlje; —er Fleiß neumorna marljivost; -er Muth nepoborna hrabrost; —es Herz gvozdeno, nemilo, okrutno srce; Orden der -en Krone red željezne krune.

Eis-eſſig m. premetna kvasina; -fahrt vožnja po ledu; v. Eisgang, -feld ledovište, ledište; -fiſcherei ribarenje pod ledom; —förmig ledovit; -gang pokret, lamanje leda; —gebirge lednjaci, plazi; -grau sier; (fig. v. Haaren) sied; -grube ledvenica, ledenik; -händler ledar; —hauer ledosjek.

Eiſig leden.

Eis-kalt leden, studen; es iſt e. bridi; —kälte čiča, brid; -keller ledana, ledvenica; —kluft prosljina u ledu; pukotina od čiče (na drvlju); -kruſte ledena kora, sriež; —lager ledište; —loch oduška; v. Eisgrube; -meer ledeno more; —pfahl v. Eisbolk; —pol sjeverna stožerina; —punkt ledište; —ſcholle santa, krija;

Digitized by Google

-ſchuh kliza, lježa; -ſtoß kršnja leda; —vogel zimorod, ledka; -weg poledica; —zapfen ledenica, svieća, mosur.

Eleinname *m.* ogavno, pogrdno ime; nadimak, pridjevak.

Elf- ugleni, uglovni; od ugla, rogla; —apfel pernjača, rogljača; —e ugao, nugao; (Winkel) kut; (am Streittolben) pero; —en ugliti, nugliti, naugliti; —enſchanze obkop na uglu; —eiſe trougli pilnjak; —fenſter prozor na uglu; —firſte beim Dache, —forſt pošljeme; —flügel pakrilo; —haus kuća na uglu; —ig uglat, uglast; srhovit; —tachel uglovnjak; —loch kutnja rupa; —maß, Hohlbeni žunija; —pfahl, —pfeiler rogovac; —pfoſte kutnica; —punkt ugliſte; —ſäule *v.* Eckpfahl; —ſitz sjedalo na kraju; —ſparren krajni rog; —ſtein uglovnjak; kolobran; —ſtreben *n.* kopito, oko žabice; —ſtütze uglovni podpornjak; —tiſch regljat stol, kutnji stol; —wandpfeiler pristranac; —zahn očnjak; (bei Pferden) škaljak; srednji zub.

Elekt-iter *m.* obirač; —iſch obziran; —izismus obzirančtvo.

Ellip-ſe *f.* pomrčanje, pomrčina; —tiſ sunčana putanja, sunčanik, ekliptika.

Eklog-e *f.* pastirska pjesma, seljanka; —it *m.* seljankar.

Ekſtaſe *f.* uzhit, zanieće; (fig.) neizmierna radost; sažeg, upala.

Elaborat *n.* radnja, izradak.

Elain uljenina, maslenína; -ſpath uljenac.

Elaſt-iſch pruživ, opruživ, prušan; —iſchflüſſig uzdušno tekuć; —izität pružnost, pružívost.

Elaſtizitäts-grenze medja prušnosti; —grade stupanj pružnosti; —meſſer prušnomjer.

Elbogen *m.* lakat, komolac; -bein podlaktica; —blutader žila-lakatnica, komolična dovodnica; —muskel lakatna, komolična mišica; —nerv lakatni živac, komoličnik (živac); --knorren laktac; --röhre ciepac; -ſchgader komolična odvodnica, lakatna kucavica; —ſtoß zalaktica; —winkel lakatni kut.

Elborado *n.* zemaljski raj.

Eleg-ant nakićen, ubav; gospodski; **E.** *m.* kicoš, gizdelin; —ganz gizda; ubavost; —ie *f.* bugarka, tuženjka; —iſch bugareći, elegični.

Elektoralſchaf plemenita ovca.

Elektr-iſch munjevit, munjevni; —iſcher Stoff munjina, munjivo; --iſcher Strom munjotok; --iſiren omunjiti, namunjiti; —iſirmaſchine munjilo; —iſirt namunjen, omunjen; —izität munjivost; *v.* elektriſcher Stoff.

Elektro-chemie (Phyſ.) munjo-lučba; —gen munjivo; —lyſe munjolučba; --lyt elektrolit; --magnet munjoteg, munjomagnet; -magnetiſch munjotežan, munjomagnetičan; —magnetismus munjotežnost, munjomagnetičnost; —meter munjomjer; —motor munjorod; —motoriſch munjorodno; —phor munjonoša; —ſkop munjojav.

Element počelo, živalj, prvica.

Elementar-, —iſch početni, prvični, prirodni; živaljni; —analyſe raztvor počelâ, prvicâ; —begriffe glavni pojmovi; —buch početnica; —ereigniß prirodni dogadjaj; —geometrie počela mjerstva; —kenntniß prvo znanje; —kraft prirodna sila; —lehre početni nauk; —lehrer početni učitelj; —mathematik počela matematike; —organ prvobitni ustroj; —ſchaden prirodna šteta; —ſchüler početnik, bukvarac; —unterricht početna obuka; —werk glavno djelo; —zufall prirodni dogadjaj.

Digitized by Google

Elen *n.* —thier, —hirſch los, sjeverni jelen.

Elend *n.* nevolja, bieda; muka, tuga; (Verweiſung) prognanstvo; *adj.* nevoljan, biedan, jadan; (krank) bolestan, nemoćan; —e *f.* biednica, kukavica; —er m. biednik, nevoljnik, zlopatnik; hrdja, hrdjaković, ništavac, ništarija; ein —es Haus kukavna kuća; ein —er Menſch hrdjav čovjek, hrdja; ſehr e. ausſehen obhrdjati, izgubiti se; in —en Umſtänden leben zlopatiti, kukavno živjeti, kuburiti; e. werden obubožati; —iglich biedno, jadno, zlohudno, kukavno; —los bez jada, nevolje.

Elends-leder loševina, lošja koža; —luh losica.

Elephant *m.* slon.

Elephanten- slonov; —artig poput slona, kao slon; —käfer slonac; —rüſſel hobot, trubac; —zahn slonov zub.

Elephant-iaſis *f.* gutavost; —in slonica.

Elev-azion *f.* (phyſ.) povišnja, uzvis, uzstup; —azionswinkel uzvisni, uzstupni kut; —e *m.* pitomac, gojenac.

Elf *num.* jedanajest; die E. jedanajestka; —e *m.* et *f.* duh, vilin sluga; —eck jedenajestokutnik.

Elfenbein *n.* bjelokost, slonova kost; —ern od bjelokosti, bjelokoštan; —erne Waare bjelokostnina; —kamm bjelokostni češalj; —ſchwarz koštani gar.

Elfenkönig *m.* kralj duhova.

Elf-er *m.* jedenajestka; —erlei jedenajestovrstan; —fach jedenajesterogub, jedenajesterostruk; —jährig jedenajestgodišnji; —mal jedanajest krat; —tel jedenajestina; —ter jedenajesti.

Elidiren izrinuti, izturiti.

Elimin-azion *f.* izbris; uklon, odlučba; —iren izbrisati; ukloniti, odlučiti.

Elifion *f.* (lat.) zamučaj.

Elite *f.* (franz.) izbor, cviet, jezgra.

Elixir *n.* (arab.) uvarak, liek.

Ellbogen *v.* Elbogen.

Elle *f.* lakat, rif; (anat.) podlaktica.

Ellen-bogen *v.* Elbogen; —bogenbein podlaktica; —breit s lakta široko; —handel lakatna trgovina; —lang lakat dugačak, s lakta (dugačak); —maß lakatna mjera; nach dem —maße na lakat; —waare krojna roba, laktovina; —weiſe laktimice, na lakat.

Eller *f.* joha.

Ellipſ-e *f.* izpust; (geom.) pakrug, pakružica; —enfläche pakružna ploha; —ib pakružnik.

Ellipt-ik *f.* pakružnost; —iſch pakružan; -ſcher Satz pokraćeni stavak.

Elo-ge *f.* (franz.) hvalba, hvalitba, hvala; hvalorieč, hvalopis; —kuzion proslov; —ngazion produženje; produž; —ngazionswinkel produžni kut; —quent rječit; —quenz rječitost.

Elſe *f.* *v.* Alloſe; —baum, —beerbaum brek; (Prunus Padus) sriemza; —beere brekinja, brekulja.

Elſter *f.* svraka.

Eltern *pl.* roditelji; *v.* Aeltern.

Elu-diren ševrdnuti, mimoići; razbiti, zapriečiti; —kubrazion učena radnja; —ſion mimohod; zapreka; *v.* Umgehung.

Elyſium *n.* blaženište, elisij; raj.

Email caklina; —arbeiter, —leur caklar; —liren cakliti; —malerei slikarstvo na caklini.

Emanazion *f.* potečaj, proizlaz; iztječnost.

Emanzip-azion razvez, osloboda, oslobodjenje; —iren osloboditi, oslobadjati.

Emball-age *f.* zavitak, zavoj, omot;

Digitized by Google

zavojnina, omotnina; —iren zaviti, omotati.
Embargo *n.* zaustava ladjâ.
Emblem *n.* znamen; —atiſch znameni.
Embryo *m.* zametak.
Emer-irt, —itirt odslužio, doslužio; izsluženi; —itus doslužen-ik, doslužilac, odslužilac.
Emetiſch bljuvajući, bljutav, bljutak.
Emeute *f.* pobuna.
Emigr-ant *m.* odselac; uskok; —azion seoba, izseoba; —iren odseliti se, izseliti se; *v.* Auswandern.
Emin-ent izvišen; odličan; --ente Majorität zamenita većina; —nenz odlika; (Titel) uzoritost; —iren odlikovati se.
Emiſſ-är izaslanac, izaslanik, pouhoda; —ion poslanje; izračnost; (Banknoten) izdavanje.
Emittiren izaslati, poslati; (Papiergeld) izdavati.
Emmerling *v.* Ammer.
Emolumente *pl. n. v.* Vortheile; jur. *v.* Ergötzlichkeiten.
Empfang *m.* prijam, primitak; primanje; in E. nehmen primiti; er hat mir den Empfang des Geldes beſtätigt potvrdio je, da je primio novce; E. eines Gaſtes doček, priček; (Annahme) prihvat; (Einnahme) dohodak; —en primiti, primati; er hat ſeinen Lohn e. dobio je platu; (fig.) došao je vrag po svoje; Gäſte e. goste primiti, dočekati; gut e. liepo dočekati; (ſchwanger werden) začeti, začinjati.
Empfänger *m.* prihvatnik; primac, primalac, primatelj; dobivalac; dočekalac; —in primalica.
Empfänglich prihvatljiv; začetljiv; podvržen čemu; er iſt für Ermahnung e. prima ga se opomena; für Eindrükke e. dojamljiv, pristupan; —keit prihvatljivost; pristupačnost; dojamljivost.
Empfangnahme *f.* primanje, primitak, prijam.
Empfängniß *f.* začeće.
Empfangs-beſtätigung *f.*, —rezepiſſe, —ſchein, Empfangſchein primka, namira; -gebühr primbena pristojba, primarina; —rubrik stupac za prijam; —verſchreibung zabilježenje primitka.
Empfehl-en preporučiti, preporučivati; ſich e. preporučiti se; oprostiti se; ich empfehle mich Ihnen s Bogom, klanjam se, preporučam se; ich empfehle mich Ihrer Gnade primite me u svoju milost; ein-endes Geſicht umiljato, prijatno lice; -er preporučitelj, preporučilac; —ung preporučivanje, preporuka; —ungsbrief, —ungsſchreiben preporučnica; -ungswert, -ungswürdig vriedan, dostojan preporuke.
Empfind-bar osjetljiv, ćutljiv; --barkeit osjetljivost, ćutljivost; —elei ćutahnost, tugaljivost; -en osjećati, čuti; Hunger e. gladan biti; ich empfinde Schmerz boli me; für jmd. Liebe e. ljubiti koga; —lich, —ſam ćutahan, oćutljiv, osjetljiv; mekoput; —licher Nachtheil velika šteta; e. beleidigen živo uvrediti; das Auge iſt e. oko je nježno; ein —licher Menſch prštljiv, naprižit, naprasit čovjek; -lichkeit, ſamkeit ćutljivost, osjetljivost, osjetnost; (fig.) prštljivost, jedljivost; -ung osjećanje, oćutljivost, čuvstvo.
Empfindungs-kraft, —vermögen moć ćućenja, osjetnost; —los bezćustven; —loſigkeit neosjetnost, bezćustvenost; —nerven osjetni živci; —vorſtellung osjetna pomisao; —werkzeug osjećalo; —wort uzklik.
Empfohlene *m.* preporučenik.
Empha-ſis *f.* náglas, sila govora, krepkoća; —tiſch krepak.
Empir-ie izkustvo; -iker izkusnik;

Digitized by Google

—isch izkustveni; —ismus izkustvenost.

Empor gore, u vis, na vrh, na noge; sich —arbeiten proturati se; —blühen procvasti; —bringen podignuti; (fig.) uzvisiti, uzdići; den Handel, den Bergbau e. podići trgovinu, rudarstvo.

Empör-en razgnjeviti, razjariti, smutiti; der Sturm —te das Meer bura je uzbibala, uzburkala more; ein Land e. pobuniti, buniti zemlju; sich e. pobuniti se, ustati na . . .; —end buntovni; grozan, strahovit; mrzak; —er buntovnik.

Empor=fahren skočiti; zornig e. planuti kao živa vatra; -fliegen uzletjeti; —helfen pomoći; sich e. oporaviti se, pridignuti se; —ium stovarište; —keimen uzniknuti; —klettern, —klimmen popeti se; —kirche pjevalište; —kommen uzaći, uzlaziti; (fig.) uzvisiti se; doći na glas; -kömmling novičica; —lodern planuti; -quellen izvirati; -ragen uzmilati se, pomilati se, stršiti; -richten uzdignuti, podignuti; —ringen uzpeti se; —schauen gledati u vis; —scheune tavan od štednja; —schwellen uzbujati; —schwingen uzmahnuti; (fig.) uzviti se, popeti se, uzpeti se; —stehen stršiti; —steigen dizati se, uzdizati se; —sträuben naježiti, nakostriešiti; -streben težiti na visoko; -tragen uznieti, uznositi, nositi u vis; —treten *v.* Auftreten.

Empörung *f.* buna; —geist buntovnost.

Empor=wachsen uzrasti; —winden uzvijati; —ziehen uzvući, uzvlačiti.

Empyema *n.* (gr.) gnojenje u stanu (prsištu).

Emsig radin, pomnjiv, marljiv; *adv.* pomnjivo, marljivo.

Emul=azion *f.* natjecanje; —iren natjecati se; —sion mliečina, hladovina.

Enballage *f.* (gr.) premjena.

Enclave *f.* obtočina.

Ency=clika *f.* okružnica; -klopädie jezgra naukâ, encyklopedija; —klopädisch sveučan; (oberflächig) površan.

End= konačni; —absicht glavna namjera, konačni cilj.

Ende *n.* konac, svrha, dospjeh; dočetak, svršetak, smrt; E. der Bank kraj od klupe; bis zu E. do kraja, do konca; do svršetka; von einem E. bis zum anderen od kraja do konca, od kona do kona; das äußerste E. krajičak; am äußersten E. na kraj kraja; etw. beim rechten E. angreifen ljudski se čega primiti, latiti; —genannte, —esgefertigte podpisani; das E. des Jahres svrha, konac godine; gegen E. des Jahres na izmaku godine; ohne E. bez konca i kraja; das E. des Lebens samrt; das Lied ist zu E. evo pjesme; der Sache ein E. machen završiti, dovršiti što, dokončati, dokonati, staviti (čemu) kraj i konac, doskočiti čemu; zu E. bringen (zu endlicher Auflösung) stjerat u suplotak; das wird kein gutes E. nehmen neće dobro biti; es wird mit ihm ein trauriges E. nehmen zaglaviti će; E. gut Alles gut konac djelo krasi; zu e. lesen dočitati; die Frist ist zu Ende rok je dospio, izišao; seine Herrlichkeit wird bald sein E. nehmen brzo će mu slava povehnuti; die Freude hat ein E. ode radost; bis an sein letztes E. do časa samrtnoga; zu welchem Ende? čemu?

Endemisch mjestni.

End=en svršiti se, dovršiti se, prestati; hiemit -ete er to reče, pa umukne; E. *v. a.* dokončati, dokonati, dospjeti, opraviti,

Digitized by Google

einem e. povjeriti se komu; (ſich zeigen) pojaviti se; —er odkrivalac, odkrivač; (eines Landes uſw.)obretnik; sok. prokazalac; —ung odkrivanje; odkriće, obretenje, obreta; sočba, prokaz; E. von Amerika odkriće, obretenje Amerike; —ungsreiſe obretni put.

Ente *f.* patka, plovka, raca; eine junge E. paće, *pl.* pačići.

Entehr=en obezčastiti, onepošteniti, oteti poštenje; obraz komu izštetiti; ocrniti koga; eine Jungfrau unter Zuſage der Ehe e. oskvrniti djevojku obećav joj, da će ju uzeti; das entehrt einen Krieger to sramoti vojnika; ſeinen Stand e. okaljati svoj stališ; ſich e. ocrniti se, osramotiti se, ošvanjiti se; izgubiti čast i poštenje; —endes Vergehen obezčašćujući, sramotni prestupak; —ehrer sramotitelj, oskvrnilac; -t osramoćen, obezčašćen, ošvanjen; —te *m.* bezčastnik, osramoćenik, ošvanjenik; E. *f.* oskvrnjenica; —ung sramoćenje, osramoćenje; priekor; oskvrna; —ungsurtheil priekorna, onepoštujuća osuda.

Enteignen razsvojiti nješto.

Enteilen odhitjeti, bježati; letjeti.

Entei=nen zavaditi, razdružiti; ſich e. zavaditi se; —ſen obiti, otući led.

Enten= pačji; —adler sivi orao; —braten pačetina, racetina; —brut pačići; —bunſt pačja začma; —ei pačinac, pačje jaje; —fang lov na patke; pačji lov; —fänger patkolovac; —flug let pačji; pačje jato; —hund (pas) patkar; —jagd lov na patke; —pfuhl pačište; —ruf vab pačji; —ſtall pačinjak, racinjak.

Enter *m. v.* Enterich; —beil brodarska širočka.

Enterb-en odbaštiniti, iznasljediti, izključiti od nasljedstva; --ung iznasljedba, izključba od nasljedstva; —ungsrecht pravo iznasljedbe; —ungsurſache uzrok iznasljedbe.

Enter=haken *m.* (brodarska) kuka, kučalica, gnač, čaklja; —ich patak, racak, racman.

Entern (ein Schiff) zakačiti, kučaliti; ugrabiti brod.

Ent=faſten (den Mais) uštinuti, uškopiti (kukuruz); —faſten izmaći se; (fig.) ein Wort entfuhr ihm izmače, izlanu mu rieč; ein Seufzer entfuhr ihr uzdahnula je; —fallen izpasti; eine Thräne entfiel ſeinem Auge odroni mu se suza od oka; es entfiel ihm ein unbedachtſames Wort izlanula mu je nesmotrena rieč; es entfiel ihm der Muth izdade ga srce, klonu duhom; der Grund —fällt prestaje uzrok; die auf ihn —fallende Summe novac, što ga zapade, što na njega dodje; die —fallende Abgabe pripadajući danjak; —falten, die Falten e. razabrati; die Flügel e. razklopiti krila; die Stirne e. razvedriti lice; das Herz e. odkriti srce, povjeriti se komu; ſich e. razviti se, razvijati se; die Roſe —faltete ſich ruža se razpuknu, ruža zinu, ruža se razpupi; —faltung razvoj; —färben odmanjiti, odkrasati; ſich e. promieniti mast; (fig.) izmieniti se u licu; (vor Schrecken) probliedjeti; (v. Scham) porumeniti; er —färbte ſich bei dieſen Worten kad mu to reče, pade mu mraz na obraz; --faſern očimkati; (ein Kleid) otrzati, otrcati.

Entfern=en odalečiti, udaljiti; odmaknuti; aus der Geſellſchaft e. ukloniti iz družtva; ſich e. udaljiti se, udalečiti se; oddaljiti; ſich aus der Stadt e. otići iz grada; ſich von der Wahrheit e.

Digitized by Google

zabrazditi, začaći od istine; ſich von der Tugend e. ostaviti se krieposti; —t udaljen; ein —ter Ort daleko mjesto; auf eine —te Art iz daleka; —t ſein na daleko biti; ſich —t halten klonuti se (čega); von einander —t razdaleko jedno od drugoga; —ung udaljivanje; (Abſtand) dalj, daljina, dalečina; in einiger E. po daleko; in einer E. von zehn Meilen ſehen vidjeti na deset miljâ; E. vom Amte skinuće sa službe.

Ent-feſſeln einen razputati, odkovati, razkovati, skinuti okove; (fig.) den Geiſt e. prosvietliti um; die —feſſelten Leidenſchaften razuzdane strasti; —fetten skinuti, snimiti, oduzeti mast; -fiedern operutati, oskubsti, očepurati, operušati; -fiederung perutanje, čepuranje; —flammen razplamtiti; (fig.) uzbuditi, podpaliti, uzpiriti; planuti, zaplamtjeti; da entflammte ſein Zorn planu kao živa vatra; —flammer uzpirilac; pirivatra; —flammung razplam; —flechten razplesti, razpletati; —fleiſchen srezati, skinuti meso; —fliegen odletjeti; die Zeit —fliegt vrieme leti, prolazi; —fliehen uteći, ubjeći; in die Wälder e. uskočiti u šumu; —fließen poteći; oteći; (v. Thränen) odroniti se; kein Wort entfloß ihren Lippen ni rieči neizusti; —frachten den Wagen) stovariti; (ein Schiff) skrcati; —fremden potudjiti, otudjiti; alle Menſchen von ſich e. odbiti sav sviet od sebe; uzeti, ukrasti; —führen odvesti; (gewaltſam) e. oteti, otimati; (rauben) ugrabiti; —führer odvodnik; (gewaltſamer) E. otmičar; —führung odvedba; otmica, otimačina; —fürſten razkneziti; —gang (des Gewinnes) izmak dobitka; (am Gewerbe) šteta u tečevini.

Entgegen *prp.* proti, suprot, usuprot; dem Winde e. na vjetar; dem Waſſer e. uz vodu; *adv.* susret, u susret; —blicken izgledati koga; —bringen iznieti na susret; —drängen, Hinderniſſe drängten ſich ihm entgegen zapreke su se pred njim gomilale; —eilen pohitati na susret; ſeinem Unglücke e. srnuti u propast; —fahren voziti se u susret, izvesti se pred koga; —gehen ići komu u susret; izići, izšetati pred koga; —geſetzt protivan, suprotivan; —halten navesti (što) proti čemu; sravniti; —handeln raditi unatoč (čemu); —harren izgledati koga; —hüpfen skakutati pred koga; —jauchzen podvikivati na koga; —kommen einem izaći pred koga; einer Bitte e. uslišati molbu; —lächeln smiješiti se komu; —laufen iztrčati pred koga; —nahme primanje, prihvat; —nehmen primiti, prihvatiti; —reden einem odgovarati komu; —reichen podati komu; —reiſen putovati pred koga, komu na susret; —ſchicken poslati pred koga, komu na susret; —ſchiffen ploviti na vjetar; dem Strome e. ploviti uz vodu; -ſchwimmen dem Strome plivati uz vodu; —ſehen (der Erledigung einer Sache) izgledati, očekivati riešenje koje stvari; einem e. očekivati koga; —ſein (einer Sache) protiviti se, suprotiviti čemu); —ſetzen (der Klage eine Einwendung) braniti se od obtužbe, staviti prigovore obtužbi; —geſetzt protivan; im —geſetzten Falle u protivnom slučaju, inače; —ſtehen protiviti se, opirati se (čemu); biti proti (čemu); dieſer Sache ſtehen viele

Digitized by Google

obaviti; preminuti, prestaviti se; *v. r.* svršiti se; -entſcheidung konačna odluka; —er (Hirſch.) jelen - parožnjak; —ergebniß posljedak; -erledigung konačno riešenje; —es Gefertigter podpisani; —fläche skrajna ploha; -gültig posve valjan; -gültigkeit posvemašnja valjanost; --glied posljednji član; —igen womit *v.* Enden; —igung svršetak, završetak, dovršetak; (der Wörter) okončak.

Endivie *f.* štrbka, žutka, žućenica (trava), grkulja.

End=klang dozvuk; —laut doglasak, koncovka; -lich konačan, zadnji, posljednji; ein —liches Weſen dospjetan; unſer Leben iſt e. naš će život dospjeti, svršiti se; —liche Entſcheidung konačna odluka; *adv.* napokon, najposlje; e. einmal jedva jedan put, tada njegda; —liche Linien, Zahlen konačne crte, brojevi; -lichkeit konačnost, dospjetnost; —los bezkrajan; bez svrhe, kraja, bezkonačan; —loſigkeit bezkrajnost, bezkonačnost.

End=punkt krajičak, kraj kraja; —rede zaglavak; —reim krajni srok, slik; —reſultat *v.* Endergebniß; —ring krajna karika; —ſilbe dočetak; —ſpitze vršika; -ſpruch konačna izreka, konačna odsuda.

End=ung (grm.) padež; —urtheil konačna odsuda; -wort krajna rieč; posljednja rieč; —zeile posljednji redak, posljednja vrst; najdolnji redak; —zweck glavni cilj, glavna svrha; -zweck glavna namjera, glavni cilj.

Energ=ie *f.* krepkoća; -iſch krepak.

Eng *v.* Enge.

Enga=ement *n.* (fr.) (engažmá) snub, obveza, služba; —iren snubiti, obvezati, najmiti u službu; ſich

e. najmiti se, otići ići u vojnike *v.* Einrolliren.

Eng-brüſtig uzkih prsiju, tjesnoprs; (med.) siputljiv, sipljiv, nedušljiv; (fig.) bojazljiv, opipan; —e *adj.* uzak, uzan, tiesan; ein -er Paß tjesnac; ein -er Kamm gust češalj; es wird mir ſo —e ums Herz nješto mi steže srce, tišti me na srcu; der —ere Ausſchuß manji odbor; der -ere Rath malo vieće; —er uži; —e *f.* uzkoća, užina, tjesnoća; die E. beſetzen uhvatiti tjesnace; einen in die E. treiben pritjerati koga plotu, svitlati koga, utjerati koga u rog; ich bin in die E. gerathen našao sam se u škripcu, došlo mi je do gusta.

Engel *m.* angjeo, krilatac; *dem.* -angjelak; E.= angjeoski; bezazleni; —blümchen moljačak dvodomi; bjelolist; —brod angjeoski kruh, mána; -fiſch sklat, sklać; —geſtalt angjeoski vid, lik; —kopf angjeoska glava; —kraut veprovac; —reinheit angjeoska čistota, nevinost; —ſchaar angjeoska četa; -gruß pozdravljenje angjeosko; -ſeele (fig.) dobra duša; —ſüß oslad; —wurz kravojac, kravogaz.

Eng=en uziti, tjesniti, suziti, stjesniti; die Schuhe e. mich tište me cipele; ſich e. stisnuti se, sabiti, sbijati se; —er (comp.) *v.* Enge; —erling grčica, rovac; —herzig malosrčan, bojazljiv; -herzigkeit *f.* malosrčnost, bojazljivost; —iſch angjeoski; der-liſche Gruß angjeosko pozdravljenje, Gospin pozdrav; englezki, inglezki; —liſche Fräulein englezke dieve; —liſche Krankheit članovitost; -mäuler uzkoustac; -paß ždrielo; klanac, tjesnac, žvalo.

En gros (kauf.) u veliko; Verkauf en gros prodaja u veliko; veleprodaja.

Engroiſt veletržac.

Digitized by Google

Enkaustik ognjoslikarstvo, slikarstvo ognjem.

Enke *m.* gončin; dječak; —l unuk; (coll.) unučad; (Nachkomm.) potomci; —lin unuka; —lwelt unuci; potomstvo.

Enorm neizmieran, golem, ogroman; pretjeran, suvišan.

Enrollir=en upisati; snubiti; sich e. zapisati se, pisati se; doći, staviti se pod pušku; jemand e. staviti njekoga pod pušku; der —te upisnik, stavljenik.

Enſemble *m.* ukupnost, cjelokup.

Ent=ächten razkleti, razklinjati; —adeln oteti plemenštinu komu; das Laſter —adelt den Menſchen opačina sramoti, obezčašćuje čovjeka; —ädern izvaditi žile; —ändern kotvu, sidro odkinuti, odkučati; odkotviti; -arten *v.* Außarten; -aſten okresati, oklaštriti; —äußern, einen von einem Uebel e. oprostiti koga kakvoga zla; ſich einer Sache e. odreći se čega; pustiti što; riešiti se čega; —beh̃ren neimati, oskudievati čim; er entbehrte alle Freuden des Lebens svakoga je dobra poželio; das kann ich leicht e. bez toga mogu biti; bez toga mi je lako, toga mi baš netreba; —beh̃rlich zalih, suvišan, izlišan; —behrung neimanje, neimanština, oskudica; nevolja; —bieten naložiti, zapovjediti; jemand zu ſich e. poručiti po koga; dozvati koga k sebi; einen Gruß e. pozdraviti; wir e. Euch einen Gruß od nas vam pozdrav; —bietung poruka; E. eines Grußes pozdrav.

Entbind=en odvezati, odriešiti, razriešiti; jemand. einer Pflicht e. riešiti koga dužnosti; jetzt bin ich aller Noth entbunden sad sam bez brige; von einem Kinde entbunden werden roditi, poroditi se; —lich odrješiv, oprostiv; —ung odvezba, odvez, oprost; porod; leichte E. laki porod; —ungsanſtalt porodište, radjaonica; —ungsarzt primalj; —ungskunſt primaljstvo; —ungsſchein oprostnica; —ungsſinhl porodnjak; —ungsurtheil oprostna presuda.

Ent=blättern (eine Pflanze) okomiti; die Roſe e. obrúniti ružu; (fig.) oskvrniti; E. *n.* listopad; —blöden ſich usuditi se; er entblödete ſich nicht zu ſagen nije se ustručavao, nije ga bilo stid kazati; —blößen odkriti, odkrivati; razkriti; razgaliti, odgaliti; das Schwert entblößen trgnuti, suknuti mač; den Hals e. razgaliti vrat; (berauben) ogoluzniti, ogoliti, oglobiti; eine Feſtung e. izvaditi vojsku iz tvrdjave; ſich e. odkriti se, zagaliti se, razgaliti se; ſich vom Gelde e. potrošiti se, iztrošiti se; —blößt odkrit, gol; —blößten Hauptes gologlav; *adv.* gologlavke; aller Güter e. bez svakoga imutka; oglobljen do gole duše; —blößung odkriće; odgala; (fig.) guljenje; -blühen procvasti; —blüten, der Sturm entblütete den Baum bura je obrunila, otresla cviet s drveta; —brechen, ſich des Gehorſams e. oteti se posluhu; *v.* Enthalten; —brennen zapaliti se, užeći se; upaliti se; von Zorn e. planuti kao živa vatra, razljutiti se; e. uzpiriti, razpaliti, razpiriti; —brannt razpaljen, gorući; —bürden razprtiti; stovariti.

Entdeck=en odastrti; naći; spaziti, ugledati; u trag ući; ein Land e. obreti, odkriti zemlju; (bemerken) zamjetiti; ein Verbrechen e. oddati, sočiti zločin; ein Geheimniß e. povjeriti tajnu; eine Verſchwörung e. očitovati, prokazati urotu; ſein Herz e. odkriti komu svoje srce; ſich

Digitized by Google

pustiti koga iz službe; (seiner Verpflichtung) oprostiti koga njegove dužnosti; die Truppen e. razpustiti vojsku; ein —ener odpuštenik; —schein *v.* Entlassungsschein; -ung razpuštenje, razpust, odpuštanje, odpust; —unsgesuch odpustna molba, molbenica, molba za odpust; —ungsschein, —ungsurkunde odpustnica.

Entlast-en etw. razprtiti, sprtiti komu breme, teret; jemanden e. izbaviti, oprostiti koga bremena; einen Grund e. razteretiti zemljište, skinuti teret sa zemljišta; (jur.) razdužiti, opravdati; (Hdl.) oduživati; —ung *f.* razprt, sprćivanje; (des Grundbesitzes) razterećivanje, razteretba; E. des Verdachts opravda; Beweismittel zur E. des Angeschuldigten dokazala za opravdanje okrivljenika; (Hdl.) oduživanje, odužnje.

Entlastungs- odpravdeni, opravdajući; (Grunde.) razteretni; —grund opravdajući razlog; -handlung razterećivanje; -kapital razteretna glavnica; -kommission razteretno povjerenstvo; -operat izradak za razterećivanje zemljišta, razteretni izradak; -schriften razteretni spisi; —zeuge *m.* opravdavajući, opravdeni svjedok.

Ent-laub-en skidati, ljuštriti, smuždditi lišće; ein entlaubter Baum bezlisno drvo; der einen Baum entlaubt listoberač; —laufen utećei, pobjegnuti, ukloniti se, umaći se; —laufene *m.* uskok, bjegunac, bježanac; *f.* uskočnica, pobjeglica, bjegunka; —ledigen odriešiti, osloboditi; sich einer Sache e. riešiti se, oprostiti se čega; sich seines Auftrages e. izvršiti, izpuniti nalog; sich seines Versprechens e. održati rieč, izpuniti obećano; sich seiner Verpflichtung e. odužiti se; sich einer Last e. (los werden) razprtiti se; —ledigung oslobodjenje, riešenje; —leeren izprazniti; —legen dalek, udaljen; die —legenen Dörfer poodaljena sela; —legenheit *f.* daljina, dalečina, udaljenost; —lehnen uzajmiti, zajmiti, uzeti u zajam; eine Stelle aus einer Schrift e. izvaditi što iz kakve knjige; -leihner zajamnik; -leiben učiniti samokrv, ubiti, smaknuti; sich e. ubiti se, usmrtiti se; -leihen posuditi; ein Kleid e. dati komu u naruč haljinu; Geld e. uzajmiti novaca; —lohnen nagraditi; (Lohn geben) dati platu; -lohnung *f.* nagrada, plata; -loffen einem etw. izmamiti komu što; einen Käufer e. odvabiti kupca; Töne den Saiten e. izvoditi glasove iz žicá; —lösen *v.* Ablösen; -mannen uškopiti, škopiti, kopiti; —masten razjamboriti, razjedriliti, razstožiti; lišiti brod jedrila, jambora, stožine; —menschen razčovječiti odljuditi; sich e. razčovječiti se, odreći se čovječnosti, postati nečovjek; -men cht razčovječen, čovječnosti lišen; —muthigen otimati srce, plašiti; —muthigt poparen, poklopljen, poplašen; er ist e. pala su mu krila, potonula mu ladja; —nazionalisiren odroditi se; -nazionalisirung odradjanje, odrodjaj; —nehmen snimiti, uzeti; den Wechsel auf jmd. e. *v.* Trassiren; einem etw. e. oteti, oduzeti što komu; etw. aus einem Buche e. izvaditi, uzeti što iz kakve knjige; daraus habe ich e. odanle sam razabrao.

Entnerven *v.* Entkräften.

Ento-mographie *f.* (gr.) bubopis; —molog bubar; --mologie *f.* bubarstvo, buboslovje.

Ent-paaren razdružiti; —panzern skinuti oklop; --pflichten riešiti

Digitized by Google

dužnosti; —preſſen (Saft) izcijediti, izviti, izžeti, izažeti, izžimati (sok); ein Geheimniß e. izmusti tajnu; —puppen ſich izaći iz zapredka, čahure.

Ent=quellen provreti; —raffen ugrabiti; der Tod —raffte uns die beſten Jünglinge smrt nam pomori najbolje mladiće; =rathen, einer Sache nicht e. können nemoći biti bez čega; —räthſeln odgonetnuti, odgonetati, pogoditi; das kann ich mir nicht e. toga nemogu razumjeti, razabrati.

Entrée *n.* ulaz; (Eintrittsgeld) ulaznina, ulazno; —billet e. ulaznica; —zimmer vežica, čekaonica.

Entreißen etw. ugrabiti što (komu, od koga), odadrieti, odadirati (komu) što; ſich e. oteti se; =reißer *m.* otimač; =reißung ugrab, otimanje, otimačina.

Entrepreneur *v.* Unternehmer.

Ent=richten etw. dati, predati što; eine Gebühr e. platiti pristojbu; —richtung davanje, plaćanje; gegen E. einer Gebühr etw. veranlaſſen učiniti što za platu; —riegeln odsunuti, odkračunati; —rinden (einen Baum) oguliti drvo; —ringen odadrieti komu što; ſich e. odhrvati se; =rinnen izteći, proteći; die Zeit entrinnt vrieme prolazi; einer Gefahr e. uteći, umaknuti od pogibeli; dem Tode e. izmieti glavu.

Ent=rollen razastrti, razviti, odvaljati se; die Zeit entrollt vrieme leti, prolazi; =rudern odveslati; —rufen odazvati; —rükken odmaknuti, skrenuti, uhititi; aus den Augen e. ukloniti; der Tod entrükkte ihn smrt ga ugrabi; —rükkung odmicanje, odmak; —rüſten razgnjeviti, razsrditi; ſich e. razgnjeviti se, razljutiti se, razsrditi se; =rüſtung gnjev; (als Indignazion) srčba; —ſagen (dem Trunke) ostaviti se (pijanstva), okaniti se vina; (ſeinen Forderungen) odreći se tražbinâ; —ſager *m.* odricatelj; —ſagung odreka, odricanje; —ſatz *m.* izbava od obsjede; —ſauern odkiseliti, izvaditi kiselinu; —ſchädigen naknaditi, naknadjivati (štetu), odštetiti; =ſchädiger naknadnik; =ſchädigte *m.* naknadjenik; —ſchädigung naknadjivanje, naknada, odšteta.

Entſchädigungs= nagradni, naknadni; —anſpruch pravo na naknadu; zahtievanje naknade; —art *f.* način, vrst naknade; =ausmittelung pronalaz, odmjera, proračunanje naknade; =betrag nagradni, naknadni iznosak, naknadbina; —bürge jamac za naknadu; =erkenntniß naknadna presuda; presuda o naknadi; =frage posao naknade; —kapital *n.* naknadna glavnica; —klage tužba radi naknade, na naknadu; —maßſtab mjerilo naknade; —pauſchale naknada odsjekom; —preis *m.* naknadna ciena; —rente *f.* naknadni prihod; —ſumme naknadbina; —verhandlung razprava o naknadi; —werber iskalac, prosac naknade.

Entſchalen olupiti.

Entſcheid=bar odlučiv, presudiv; —den razsuditi, riešiti, odlučiti; eine Streitſache e. presuditi razpru; hier entſcheidet die Kraft tu snaga sudi; ſich e. odlučiti se, riešiti se; es wird ſich nun e. sad će se pokazati; —end odlučan, rješiteljan; =ende Schlacht odsudna bitka; e. werden odlučiti što; —er *m.* odlučnik, sudac; —ung rješavanje, rješitba, dorješaj, odluka; (v. Gericht) presuda, odsuda.

Entſcheidungs=art način odlučivanja, rješavanja; —augenblikk odsudan čas; —grund razlog riešonja; =jahr odsudna godina.

Digitized by Google

Hinderniſſe e. ovoj stvari prieči, smeta mnogo koje šta; die —ſtehenden Schwierigkeiten zapreke, koje su na putu; -ſtellen postaviti prama čemu; dem Feinde ein ſtarkes Heer e. opremiti na neprijatelja silnu vojsku, dočekati neprijatelja silnom vojskom; ſich dem Feinde e. izaći na boj; oprieti se neprijatelju; —ſtemmen, ſich e. uprieti se, upirati se, upeti se, upinjati se; —ſtrecken (die Hand) pružiti, podati ruku; —ſtrömen, das Volk ſtrömte ihm e. narod je povrvio pred njega; —ſtürmen (dem Feinde) poletjeti na neprijatelja; —tragen nositi pred koga, komu na susret; —treten, einem e. stati komu na put; —wandern, der Heimat e. putovati put zavičaja; -wehen, Staub e. puhati, nositi prah na koga; —wirken raditi proti komu; —ziehen, dem Feinde e. ići na neprijatelja.

Ent=gegnen (einem) odgovoriti; —gegnung odgovor; obrana; prigovor; —gehen izmaći se; die Kräfte e. mir izdaje me snaga; es ſoll dir nicht e. neće te minuti, mimoići; das wird mir auch ſpäter nicht e. to mi negine ni poslje, to će mi i poslje dobro doći; dem Tode e. izmaknuti glavu; einer Gefahr e. ukloniti se, umaći se pogibelji; niemand entgeht ſeinem Schickſal od sudjenja se nemože uteći; es iſt mir kein Wort entgangen čuo sam svaku i nesetnu rieč.

Entgeiſt=en, —ern lišiti duha; ein —etes Volk narod bez duha.

Entgelt (=es oh. M.) *m.* u. *n.* plata; ohne E. bezplatno, zabadava, mukte; —en platiti, odplatiti; etw. e. müſſen platiti za što; das ſoll er mir e. vratit ću mu šilo za ognjilo; —lich za platu; —licher Vertrag odplatni ugovor, pogodba o plati.

Ent=glaſen (chem.) razstakliti; -gleiten izmaknuti se (iz ruku), omaknuti se, opuznuti se, umaći pogibeli; die Gelegenheit e. laſſen propustiti sgodu; das Wort iſt ihm entgleitet ta mu se rieč izlanu; gewaltſam e. izadrieti, strugnuti, uzeti utrenik; liſtig e. šmignuti, šmrcnuti; heimlich e. odšuljati se; e. der Gefahr umaći pogibeli; die Gelegenheit e. laſſen propustiti sgodu; -gleitung izmak, umak; glimmen uztinjati, uzpiriti se, užgati se; —glühen zažariti se; für etw. e. razpaliti se, uzhititi se za što; —gräten izvaditi koštrike, kosti (iz ribe); -gültigen (einen Befehl e., widerrufen) poreći zapovied; —gürteln razpasati, odpasati; -gürtet *adj.* razpasan, odpasan; —häkeln razkopčati; —haken skinuti kuku; -halſtern skinuti oglavnik, razglavničiti; -halten etw. sadržavati što; dieſes Buch enthält viel Nützliches u ovoj knjigi ima puno koristnih stvari; ſich e. uzdržati se, uzdržavati se, uztegnuti se (od čega); ſich des Trinkens e. nepiti; ſich des Spieles e. okaniti se, manuti se, čuvati se igre; ſich vom Fleiſche e. nemrsiti; ich enthalte mich darüber des Urtheils neću o tom da sudim; E. *n.*, Enthaltung uztezanje, uztega, ustručavanje, uzprezanje; —haltſam (mäßig) razložan, ogodan; ustručan, uspržan; —haltſamkeit razložnost, razlog, ogodnost; ustručnost, uspržnost; —hauchen izdahnuti, oduhnuti, odpuhnuti; -haupten einen odsjeći, odrubiti, odvaliti (komu) glavu; -hauptung glavosjek; E. Johannis d. Täufers glavosjek, usjekovanje, usjek sv. Ivana, Jovana; -heben dignuti; einen einer Sache e. izbaviti koga

Digitized by Google

čega; einer Arbeit e. oprostiti od kakvoga posla; eines Amtes e. odpustiti koga iz (od) službe; dignuti, krenuti, izbaciti koga iz službe; --hebungsurkunde (vom Militärdienste) vojnička odpustnica; —heiligen (einen gottesdienstlichen Ort) obezčastiti, oskvrniti, skvrniti (posvećeno mjesto); den Namen Gottes e. pogrditi božje ime; den Sonntag e. nesvetkovati nedjelje; -heiliger *m.* oskvrnitelj, skvrnitelj, skvrnilac, obezčastnik, pogrdilac; der —heiligte oskvrnjeni, oskvrnjenik, obezčašćenik, pogrdjenik; -heiligung *f.* oskvrna, obezčašćenje, pogrda; --honigen ocijediti med iz voska; -hüllen etw. odkriti, odkrivati, razkriti; ein Geheimniß e. objaviti, izdati tajnu; —hellung *f.* odkrivanje, odkriće, objava, izdaja; -hülsen etw. oljuštiti, ljuštiti; Fisolen e. komiti, muljiti, grah; —hüpfen odskakutati, odigrati.

Enthusiasmiren oduševiti, zanieti, razplamtiti, uzhititi; —iasmus oduševljenje, zanjetost, zanešenost, uzhićenje, uzhićenost; —iast oduševljenik, zanešenjak, zanešenik, uzhićenik; —iastisch oduševljen, zanešen, uzhićen; er ist dafür e. eingenommen sve čezne za tim, to mu je zanielo glavu.

Entien *pl.* (Grundbuchs- e.) stvari pripadajuće na zemljištnik, zemljištnički predmeti, predmeti upisani u zemljištnik.

Entität *f.* sućnost.

Ent-jagen ujagmiti; —jochen izjarmiti; —jungfern obljubiti, oskvrniti, razbiti, pokvariti, načeti, zavesti, prevariti djevojku, načiniti joj nevjeru, oduzeti (uzeti) djevojačtvo, djevojački vienac; —jungferung uzeće, oduzeće djevojačtva, djevojačkog vienca; prevara, oskvrna, razbitak, načetak djevojke; —keimen proklicati, pronići; —kleiden svući, svlačiti; sich e. svući se, svlačiti se; (entblößen) ogoliti; die Wahrheit von allem Schmucke e. kazati golu istinu; —kleidung *f.* svlačenje; —knospen propupiti, zenuti; -knoten razuzlati; -kommen uteći, umaći, pobjeći; E. *n.* bieg, bjegstvo, bježanje; an dem E. eines Gefangenen Schuld tragen kriv biti, što je uteko sužanj; —koppeln odvezati, razkorlatiti; -körnen mrviti, kruniti runiti, ozrniti, okrúniti, oruniti, ruljiti, smanuti; -körnerungsmaschine runilo, ruljača, mrvilo; —körpern (fig.) lišiti putenosti.

Entkräft-en iznemoći, onemoći, oslabiti, mlohaviti, slabiti; sich e. iztrošiti se, oslabiti se; ein Land e. izvući, izvlačiti snagu zemlji, oslabiti zemlju; einen Beweis e. pobiti, oprovrći, dokaz; —et *adj.* slab, nemoćan, iznemogao, mlohav; —et werden obnemoći, onemoćiti, spješati, malaksati; -ung slabljenje, nemoćenje, nemoć, mlohavost, malaksanje, oslaba; (jur.) oprovrgnuće; -igungsgrund *m.* protudokaz; (Exkulpazion) opravda.

Ent-laden (sich einer Bürde) razprtiti, sprtiti teret; (einen Wagen) stovariti, iztovariti; (ein Schiff) izkrcati; eine elektrische Batterie e. izbaciti, izmetnuti, izpraznit munjevnicu; sich e. (v. Gewehr) spružiti se, odapeti se, omaknuti se; —ladung razprćivanje, stovarenje, izkrcitba, izkrcivanje, izpraznuće; -lang uzduž, uzdilj, diljem, duž; von Morgen bis zur Nacht e. od jutra do mraka, od ràna do večera.

Ent-larven skinuti obrazinu, krinku; (fig.) izvući varalicu na vidjelo; sich e. odkriti se.

Entlass-en einen seines Dienstes od-

Digitized by Google

razvoj, razvitak; die E. des Stükkes razmršaj igrokaza; —wikkelungs= razvojni; —wilden uljuditi, opitomiti; —windeln razviti (diete); —winden izvinuti, izmaknuti; sich e. oteti se, otimati se (komu); —wirren razmrsiti, odmrsiti; —wischen uzmaći, izmaknuti, šmignuti; uteći, pobjeći; sich eine Gelegenheit e. lassen propustiti sgodu; —wöhnen *v.* Abgewöhnen; ein Kind e. odbiti diete; sich e. odviknuti (što), odučiti se (čemu); —wölken razagnati oblake; razvedriti; —würdigen lišiti dostojanstva; poništiti; opoganiti; sich e. poništiti se, baciti dostojanstvo pod noge; sich herab— poniziti se; —wurf (=s, M. Entwürfe) *m.* nacrt; —wurzeln izkoreniti, s korenom izčupati; —wurzelung *f.* izkoren; —zapfen odčepiti; —zaubern odčiniti, dignuti čin; —zäumen oduzeti, razuzdati, skinuti uzde, razžvaliti.

Entzieh=en odvući; odmaknuti; einem etwas e. uztegnuti, uzkratiti, ulišiti komu što; heimlich e. kradom uzeti, odnieti; Blut e. pustiti krv; der Gefahr e. izbaviti pogibeli; sich der Arbeit e. uklanjati se poslu; sich der Gerechtigkeit e. izmaći se sudu; —ung *f.* uzkrata, uzkraćivanje; odmak, odmaknuće.

Entziffer=n razložiti, razjasniti, raztumačiti, protumačiti; kaum habe ich seinen Brief —t jedva sam mu list pročitao; —ung *f.* protumačenje, tumačenje; -ungspunkt vještina tumačenja.

Entzück=en zanieti, uzhititi, obradovati; —en *n.* uzhićenje, zanieće; zum E. schön prekrasan, predivan; —end uzhićujući; (fig.) prekrasan; —t zanešen, uzhićen; —ung uzhit, zanieće; neizmierna radost.

Entzünd=bar upaliv, užegljiv; —barkeit upalivost, užežnost; —en upaliti, užeći, razpaliti, popaliti, užižati; Liebe e. ljubav probuditi; sich e. užeći se, upaliti se; (med.) zažariti se; zapaliti se; der Krieg hat sich entzündet rat je buknuo; —lich zapaliv, užežan, užežljiv, uždiv; —ung upala, užeg; užižanje; (med.) zažeg, žar, zapala; E. verursachend razpaljujući.

Entzündungs=beule *f.* (=geschwulst) zažgana oteklina; plamenik; —fieber *n.* žarnica.

Entzwei *adv.* na dvoje, po pola, po polak; —beißen pregristi; -berſten razpuknuti, prepuknuti; —brechen razlomiti, razlamati; prelomiti, prelamati; —en svaditi, zavaditi, zavadjati; razdvojiti; sich e. zavaditi se; pobrkati se; (von Freunden) razbratiti; —gehen razpasti se, razpadati se, prelomiti se; prelamati se; es ging entzwei ode na dvie pole; —hauen presjeći, presiecati; —reißen pretrgnuti, predrieti, predirati, prekinuti, prekidati; —sägen prepiliti; —schlagen prebiti, prebijati; —schneiden prerezati, prerezivati; —ung *f.* zavada, svadja; razdvoj.

Enumeration *v.* Aufzählung.

Enzian (=s) *m.* vladisavka; ungarischer E. ravendija; Kreuz— križatica; durchwachsener E. prostriel, gorčac.

Enzyklopäd=ie enciklopedija, sveslovje; —isch enciklopedički; sveučen; (oberflächlich) površan; —isches Lexikon sveslovnjak, sveslovni rječnjak, naučni slovnjak.

Epakten *pl.* mjesečni kazatelj.

Epanortosis *f.* poreka.

Eparchie *f.* biskupija, eparhija.

Epaulette naramak.

Epenthe=se *f.* (gram.) umetak; usuvak.

Digitized by Google

Ephemer jednodnevni; kratkovječan; —e Einkünfte nestalni dohodak; —e *f.* vodeni cviet.

Epheu (-s) *m.* bršljan; —artig bršljanast; —harz bršljanovina; —kranz bršljanov vienac.

Ephor-at (gr.) *n.* crkveno nadzorničtvo; —us *m.* crkveni nadzornik.

Epibem-ie *f.* pošast, pošlica; rednja; —isch pošastan.

Epidermis pokožica; tjenica; -krankheiten bolesti pokožice, tjenice.

Epiglottis *f.* jezičac, poklopčić.

Epigramm (-s, M. -e) nadpis; (Gedicht) zadjevak; nadpisnica; —atisch nadpisni; zadjevni; —atist nadpisac; zadjevnik.

Epi-graph *n.* napis; —graphik napisničtvo, nauka o napisih.

Epik *f.* (gr.) junačko, epsko pjesničtvo; —er epik, davorijaš.

Epi-kuräer jelohlepica, epikureista; —kuräisch epikurski, puten; —lepsie padavica, goropad, velika bolest, nevolja, bolja, gorica, gora; gorska, s gore bolest; er hat die E. snahodi ga, pada od gore, nevolja ga trga; —leptikus padavac, padavičar; padavičnjak; goropadnik; —log *m.* zaglavak, zaglava, zaglavje; —phania vodokršće, bogojavljenje; —phora suvrat; (med.) sužanje, suzotok, suzavost; —physis *f.* (zool.) prirastak, (med.) prirastao, sglavak.

Episch junački, epski.

Episkop-al- biskupski; --at *n.* biskupstvo, vladičtvo; —us vladika, biskup, episkop; (titularis oder in partibus scilicet infidelium) naslovni vladika; (suffraganeus) biskup odvjetovnik; (primas) prvostolnik.

Epi-sode zastavak, uzpriča, zastranak, umetak; epizoda; —sodisch uzgredan; —stel poslanica; pismo; einem die E. lesen karati koga; --steme nauk; -strophe *f.* povrat, povratak, preobrat; —strophens (anat.) stožer, obrtanjka; —taphium nagrobnik; nadgrobnica.

Epithel. —ium *n.* tjenica, nadbalavka, posluznica; —ialkrebs rak na tjenici.

Epi-thesis *f.* pridatak; —theton *n.* pridjevak; —tome *f.* izvadak; —tomiren izvaditi (jezgru).

Epo-che *f.* doba, epoka; E. machen izaći na glas; —be, —bos dopjev; —pee *f.*, Epos *n.* junačka pjesan, epos.

Eppich *m.* ak, ač; hrenak.

Equi-page *f.* (franz.) (ekipaž) podvoz; kočija s konji; (Gepäcke) prtljaga; (Schiffsw.) momčad; —piren (kleiden) odjenuti, odievati; (bemannen) omomčiti; —pirung *f.* odievanje, odjeća; momčenje; momčad.

Er on; sie ona; es ono; das ist ein Er und nicht Sie ovo je mužak a ne ženka.

Er-achten, ich erachte es für gut, für nothwendig dobro, potrebno mi se čini; mislim, scienim, sudim da je dobro, potrebno; wenn ich es für gut erachte ako mi se svidi; (einsehen) razabrati, razumjeti; E. *n.* mnenje; meines —s mislim, sudim, meni se čini; —arbeiten zaraditi, izraditi, zaradjivati; (verdienen) zaslužiti, zasluživati; (erwerben) steći, privriedati.

Erb-, Erbs-, nasljedni; —adel nasljedna plemština; nasljedno plemstvo; —acker baština, nasljedna njiva; —amt nasljedna čast, služba, ured; —anfall nasljedak, nasljedni zapadak; —angen zazebsti; er erbangte zazebe ga na dnu srca; —antretung primanje, nastup baštine, nasljedka; stupanje u nasljedstvo.

Erbarm-en sich smilovati se, smi-

Digitized by Google

Ent=ſchieden *adj.* (gefaßt) odvažan, gotov; (beſtimmt) odrešit, odlučan; —ſchiedener Beifall očita pohvala; —ſchiedenheit *f.* odvažnost, odlučnost, odrešitost; mit E. odrešito, odvažno; -ſchlafen usnuti, preminuti, upokojiti se, prestaviti se, umrti; —ſchlagen ſich (einer Sache) odbiti što, neprimiti na se, ohajati se (svieta); ſich eines Zeugniſſes e. nehtjeti svjedočiti; ſich aller Sorgen e. oprostiti se brige; ſich einer Sache eidlich e. odpriseći se čega; --ſchleichen ukrasti se; --ſchleiern dignuti koprenu; (die Wahrheit e.) razkriti, odkriti; --ſchleimen razsluziti; -ſchließen odključati; —ſich wozu e. nakaniti, naumiti, namisliti, zakaniti što; odvažiti se na što; prednuti; (bot.) razpupiti se, procvasti; -ſchließung odluka, nakana, naum, namišljaj, riešenje; —ſchloſſen odlučen, riešen, nakan; ein —ſchloſſener Menſch odvažan, odrešit čovjek; pregalac, preginjač; ich bin e. das Haus zu kaufen nakanio sam kupiti otu kuću; *adv.* odvažno, odrešito; —ſchloſſenheit (hinſichtl. der Mittel) odlučnost; (hinſichtlich der Handlung) odvažnost, pregnuće, odrešitost; mit E. odvažno; —ſchlummern zadriemati; (fig.) preminuti, počinuti; —ſchlüpfen izmaknuti se, omaknuti se, izmigoljiti se; (entkommen) umaći, uteći, šmignuti; es entſchlüpfte ihm ein Wort izlanu mu se rieč; —ſchluß (M. —ſchlüſſe) nakana, namišljaj, namisao, naum, odluka; (als Reſignazion) odrešilost; einen E. faſſen smisliti, nakaniti, namisliti; ſeinen E. ändern premisliti se, predomisliti se, preumiti; drugčije odlučiti; —ſchlußlos bez nakane; —ſchuhen ſich izuti se, izuvati se; —ſchuldbar, das iſt e. to se može izpričati, izgovoriti; —ſchuldige izgovarati, izpričavati, zagovarati, odgovarati, izvinjavati; (von der Schuld befreien) izgoviriti, izpričati; e. Sie! oprostite! e. Sie es mit meiner Jugend odbite mi to na mladost; ſich e. izgovarati se itd.; ſich mit einem e. odpirati se na koga; -ſchuldiger izpričalac, izgovornik, zagovornik; —ſchuldigung izgovaranje, izpričavanje, izgovor, izpriča, zagovaranje, zagovor; —ſchuldigungen vorbringen izgovarati se, izpričavati se; mit E. izgovarajuć se, da....

Entſchuldigungs=beweis *m.* izgovorni, izprični dokaz; --brief izgovornica, izpričnica; —grund izgovorni, izprični razlog, izgovor.

Ent=ſchweben (der Erde) uzpeti se, poletiti nebu pod oblake; —ſchwefeln odsumporiti, izvaditi sumpor; —ſchwellen provreti; -ſchwimmen odplivati; -ſchwinden uminuti, zamaći; —ſchwirren odprhnuti, odpršiti; —ſeelen ubiti, usmrtiti; —ſeelte *m.* pokojnik; -ſenden odaslati, izaslati.

Entſetz=bar pokretan, kretan, suziv; —en einen ſeines Amtes krenuti, dignuti, smetnuti, izbaciti koga iz službe; eine Feſtung e. osloboditi, izbaviti tvrdjavu obsade; ſich e. upropastiti se, ustraviti se; prepasti se čega, utrnuti od strave; das E. užas, strahota, strašno, strava, groza, prepast; --lich užasan, grozovit, grozan, stravičan; --lichkeit grozovitost, užasnost, strahovitost; —ung *f.* dignuće, krenuće, krenutak, sbačenje; *v.* Entſetzen.

Ent=ſiegeln razpečatiti, odpečatiti, odpečaćivati; —ſiegelung razpečatnja; nach E. des Briefes razpečativ list; -ſinnen ſich spomenuti se, opomenut se, opominjati se, sjetiti se, sjećati se; -ſittlichen

Digitized by Google

v. demoralisiren; —sittlichung *v.* Demoralisazion, -spannen odapeti; —spinnen osnovati; einen Krieg e. zametnuti rat; sich e. poroditi se, zametnuti se, zakuhati se; -sprechen prilikovati, dolikovati; einem Wunsche e. izpuniti želju; der Ausspruch entspricht dem Gedanken rieči su prema misli; —sprechend primjeren, shodan, prema; -spriessen niknuti; er ist aus demselben Blute entsprossen on mu je u krvi, istoga je roda, od iste je krvi; aus königlichen Blute entsprossen kraljevskoga roda i koljena; —springen uskočiti, uteći; die Donau entspringt auf dem Schwarzwalde Dunaj izvire na Švarcvaldu; (herkommen) dolaziti; er ist aus einem berühmten Geschlecht entsprungen slavna je roda, porekla; daraus kann viel Unheil e. odatle se može mnogo zla poroditi, izleći, nastati.

Entsteh-en postati, postajati; es entstand ein Gewitter okrenu bura; es entstand Feuer porodi se vatra; bei entstehenden Unruhen kad nastane nemir; es entstand Streit zametnu se svadja; durch Brandstiften entstandene Feuersbrunst podmetnuti požar; das E. (-ung) postajanje, postanak, postatak, postanje, početak, zametak, nastanak; —ungsart, —ungsweise način postanka; die E. ist unbekannt nezna se kako postaje.

Ent-steigen uzdići se; Dünste e. der Erde hlap izlazi (izmata se) iz zemlje; Klagen e. ihrer Brust srce joj je protužilo; —stellen nagrditi; eine Thatsache e. izvrnuti učin; die Natur hat ihn entstellt Bog ga je nakazio; die Pokken haben ihn entstellt koze su mu lice našarale, izgrdile; —stellung nagrdjivanje, nagrda; izvrnuće; —strahlen granuti; —strömen, Blut entströmte seiner Wunde krv mu je šikljala iz rane; —stürzen opasti, spasti; Thränen e. ihren Augen suze joj navališe na oči; zinuti, strmoglaviti; —täuschen odvarati, odvaravati, ukloniti prevaru, obsjenu; —thronen baciti, svrgnuti s priestola; *v.* Dethronisiren; —völkern razseliti, opustiti; —völkert razseljen, opušten; —wachsen, den Kleidern e. odrasti (odielo); den Kinderschuhen e. obući gaće; er ist der Schule e. velik je za školu; —waffnen razoružati; —walden okrčiti, izkrčiti šume; lišiti šumâ; -wässern osušiti; die Wiesen e. posušiti, presušiti livade, odvodnjiti; —wässerung odvodnja.

Entweder *conj.* ili — ili.

Ent-weichen ukloniti se; die Finsterniß —weicht nestaje mraka; (entfliehen) uteći, pobjeći, umaći, izmaknuti; ein Entwichener pobjeg, odbjeglica, bjegunac, uskok; —weichung bieg, umak; nestaja; —weihen, eine Kirche e. oskvrnuti, opoganiti, skvrniti crkvu; einen Priester e. sreditи, razpopiti; razkaludjeriti; -wenden uzeti kradom; ušaknuti; —wendung kradja, kradbina; kradba; —werfen nacrtati; einen Plan e. napraviti osnovu; Fragen e. pitanja sastavit; —werfung *f.* nacrt, nacrtanje; —werthen razvrieditи, vrednoću uzeti, oteti; den Werth vermindern pobiti, obaliti, umaliti vriednost; —werthung otimanje, pobijanje vrednoće; malovriednost; —wickeln razmotati, razviti, razvijati; einen Gedanken e. razložiti misao; sich e. razvijati se, razviti se; (in der Dramat.) razmrsiti; —wickelte Funkzion razvijena obava; —wickelung razmotavanje, razvijanje; die geistige E. duhovni

Digitized by Google

Erbpacht=gut nasljedna zakupština; —herr *m.* nasljedni zakupilac, davac nasljednog zakupa; -mann *v.* Erbpächter; —vertrag *m.* pogodba o nasljednom zakupu; —zins nasljedna zakupnina.

Erb=pflicht nasljedna dužnost, dužnost iz nasljedstva; —prinz (im Königreiche oder Kaiserreiche) nasljedni kraljević, carević; -prinzessin kraljevna, carevna.

Erbrechen (eine Thür) razbiti. obiti; (einen Brief) otvoriti, razpečatiti pismo; sich e. bljunuti, bljuvati, pobljuvati se; das E. odbijanje, razbijanje; otvaranje; bljuvanje.

Erbrecht (objektiv) nasljedno pravo; pravo nasljedstva; (subjektiv) nasljedničko pravo; —lich nasljednopravni.

Erbrechung (gerichtlicher Siegel) razpečatnja sudbenih pečatâ.

Erb=rente nasljedni prihod; —rochene *n.* bljuvotina, bljuvotak, izbljuvak; —sabtheilung razdjela nasljedstva; —schaft *f.* nasljedstvo, nasljedak.

Erbschafts=antretung *f.* primanje, nastup nasljedstva; —auseinandersetzung dieljenje nasljedstva; —benützung uživanje nasljedka; -einantwortung predaja nasljedka; —forderung *f.* zahtievanje nasljedka; —gläubiger *m.* nasljedstveni vjerovnik; -kauf *m.* kupnja nasljedstva; —käufer *m.* kupac nasljedstva; -klage *f.* nasljedstvena tužba; —masse *f.* nasljedovština; —plünderung *f.* pokradja nasljedstva; -sache nasljedstveni posao; —schuldner nasljedstveni dužnik; -schaftsstück dio, čest nasljedja; -theilung *v.* Erbschaftsauseinandersetzung.

Erb=schatzmeister nasljedni blagajnik *m.* nasljedni peharnik; -schleicher *m.* nasljedar, baštinar; --schuld nasljedni dug; -schutzherr -schirm=herr *m.* nasljedni zavjetnik, zaštitnik, pokrovitelj.

Erbse *f.* grašak, loznac; (spr.) —n an die Wand werfen kamenu besjediti.

Erbsen=anbau *m.* sadjenje graška; —beet graškova lieha; —feld graškovište; —grün zelen kao grašak; -käfer graškar, graškov kukac; —muschel graškovica; —schotte mohuna od graška; -stein graškovac; -strauch nerod grmasti; —stroh graškovina; --suppe *f.* graškova juha, graškovača; —zähler *m.* gagrica.

Erbstaat *m.* nasljedna država; die österreichischen -en austrijske nasljedne zemlje.

Erbsteuer *f.* nasljednina; -äquivalent nagrada za nasljedninu; -ausweis izkaz nasljednine.

Erbstollen *m.* glavna sdolnja, glavni rov; —gebühr *f.* pristojba od glavne sdolnje; -neuntel devetak od glavne sdolnje.

Erb=stöllner glavni sdolnjar, rovar; —stück dio nasljedja; —süchtig pohlepan nasljedstva; —sünde istočni, prirodjeni grieh; --theil (objekt.) nasljedni dio; (subjekt.) nasljednički dio; —übel *v.* Erbsünde.

Erb=ulken izmilovati; ljubovanjem, bludnošću steći.

Erb-unterthan *m.* podajnik; -verbrübert nasljedno-zajednički; —verbrüderung, —vertrag nasljedbena pogodba, ugovor o zajedničkoj nasljedbi; -verhandlung razprava o nasljedstvu; —vermächtniß nasljedni zapis; —vogt *v.* Erbschirmherr.

Erbzins *m.* nasljedna daća, nasljedni podatak; —brief gorni, činženi, nasljedno-daćni list; —gut činženo, nasljedno-daćno dobro; -herr gospodar nasljedne daće; —mann nasljedni daćnik, činženjak.

Digitized by Google

Erd=abriß *m.* zemljovid, zemljokaz; —achſe os, osovina zemlje.
Erdacht izmišljen.
Erd=anſchüttung navoz, nasap, nasip, sip; —apfel korun, krumpir.
Erdäpfel=brei korunova, krumpirova kaša; -äpfelfeld koruniště, krumpirište; —quetſchmaſchine gnječilo, mečilo za korun.
Erdarben izkuburiti.
Erd=art *f.* vrst zemlje; —artig zemljan; -axe *v.* Erdachſe; -athmoſphäre zemaljska para; zemaljsko parovište; —bahn putanja zemlje; —ball *m. v.* Erdkugel, —bau podzemna gradja; podzema sgrada; —beben potres, trešnja.
Erdbeer=apfel *m.* jagodnjača; —brei jagodnica; —e (M. =en) jagoda; —enbeet jagodište; —enhain jagodnjak; —enkraut jagodnik; jagodna nat; —enpflikker jagodar; — -enpokken *pl.* jagodnice; —enſaft, jagodovica.
Erd=beſchreibend zemljopisan; -beſchreibung zemljopis; —bewegung gibanje, kretanje zemlje; -bewohner zemljanin, stanovnik zemlje; —bezwinger pobjeditelj, dobitnik svieta; -biene bumbar, čmelj; -birne *v.* Erdapfel, -boden površina zemlje; tlo (*pl.* tlé, tli, tlà); dem E. gleich machen sravniti sa zemljom, sa tli; (urbar.) pitom *f.*, pitomina; (unbebauter) ledina, cjelina, ugar; -bohrer zemljovrt; -brand podzemni požar; —bruch urvina; —bruder suzemljanin; —bürger zemljanin; —bunſt zemaljski hlap; —durchmeſſer *m.* promjer zemlje.
Erde *f.* zemlja; (feſte Erde) kopno; auf die E. fallen pasti na tle; vom Himmel bis zu E. od neba do tâlà; zur ebenen E. razi zemlje, pri zemlji; (Welt) svieta.
Erd=eichhorn prugovita vjeverica; —eidechſe obična jašterica.
Erd=en *adj. v.* Irden; —en, Erd= (in Zuſammenſ.) zemaljski; —enbrod zemaljski kruh; —en freude zemaljska radost; -engang put života; —enge prieča; —engeſchöpf e. zemaljski stvor; -englükk zemaljska sreća; -engut zemaljsko blago.
Erdenk=bar pomisliv, moguće; ſich alle —bare Mühe geben nastojati iz petnih žilà; —en smisliti, izumiti; (erdichten) izmisliti, izmišljati; -lich *v.* erdenkbar; unter keinem —lichen Vorwande ni pod kojom izlikom; auf was immer für eine -liche Art ma kako mu drago.
Erden=kloß gruda, grumen zemlje; —leben zemaljski život, život na zemlji; —leiden zemaljska patnja; —ſeligkeit zemaljsko blaženstvo; —ſohn sin zemlje, zemljorodac; —ſtaub (fig.) prah od zemlje; —waller zemaljski putnik; —wärts *adv.* k zemlji; put zemlje.
Erd=epheu *m.* okrugljak, koturac; -erſchütterer zemljotresac; -erſchütterung potres zemlje; -fahl zemljast, siv kao zemlja; -fall prosied, provala, propast (zemlje); —fang naplavište; -ferne odzemlje; —feſt utvrdjen u zemlji; -finſterniß pomrčanje zemlje; —fläche *f.* površina zemlje; -flekken komad zemlje; —floh buhač; —froſch smedja žaba; —furche *f.* razor, brazda, vodotočina, osredak; —galle kitica; (naſſe Stelle) pištalina, izdan; —gans morska guska; —geborene zemljorodac; —gefäß zemljana posuda; —gegend kraj od zemlje; —gerſte stežnik; —geſchlecht e. zemaljski rod; —geſchoß prizemlje, pozemni sprat, pod, boj; -getümmel vreva, vrtnja; -grau zemljast, siv kao zemlja; —grille ronac, mrmak, vrlac, mrmor, mrmoljak; -grube

Digitized by Google

liti se (na koga); sažaliti se, razžaliti se; sein Elend erbarmte mich razžali mi se njegova nevolja; (spr.) es möchte einen Stein in der Erde e. suza bi iz kamena udarila; —e dich unser pomiluj nas; Herr —e dich unser smiluj nam se, gospodine; gospodine pomiluj; —en *n.* smilovanje, pomilovanje; sažalenje; milosrdje; er sieht zum E. aus Bogu je plakat kakav je; ohne E. nemilice, —enswerth, —enswürdig pomilovanja, sažalenja, milosrdja vriedan, dostojan; —er smiljenik; milosrdnik.

Erbärmlich jadan, kukavan, nevoljan, biedan, žalostan; ein —es Haus kuća da se Bog smiluje; ein —er Wicht kukavica; —keit jadnost; neimavština; kukavština, kukavnost; bieda, nevolja; golotinja.

Erbarmung *v.* Erbarmen; —slos *adj.* nesmiljen, nemio; bez milosrdja; *adv.* nemilice, nesmiljeno; —slosigkeit *f.* nesmiljenost, nemilosrdnost; —svoll *adj.* premilosrdan, presmiljen.

Erbauen etwas sagraditi, sazidati; (moralisch) uzobraziti srce, poučiti na dobro, buditi na pobožnost; sein Betragen erbaut mich eben nicht njegovo mi se vladanje ni malo nemili; —er *m.* sagraditelj, sazidalac; —lich (mor.) dušobudan, spasonosan; —lichkeit *f.* dušobudnost, spasonosnost; —ung sagradnja, nazidjivanje; budjenje pobožnosti; --ungsschrift pobožan spis.

Erb-beamte naslјedni činovnik; —begräbniß obiteljski grob, obiteljska ràka; —berechtigt vlastan nasljedovati, imajući pravo na baštinu; -berechtigung pravo na nasljedstvo, na baštinu; —besitz nasljedni posjed, posjed baštine; —dorf dedovina, djedinstvo; —e *m.* nasljednik, baštinik; odvjetak; ohne —en sterben umrti bez poroda, odvjetka; E. *n.* baština; (Erbschaft) nasljedje, nasljedak; (väterl.) očevina, očinstvo; (großvät.) djedovina, djedinstvo; (mütterl.) materinstvo; (das himmlische E.) nebesko nasljedstvo; —eben zadrmati se, uzdrmati se, uztreptiti, uzdrhtati; die Erde erbebte zemlja se zatrese, potreso; —eigen nasliedjen; -eigenthum *n.* nasljedna svojina; djedina; —eigenthümer vlastnik baštine, nasljednoga dobra; —eigenthümlich djedinski; —einantwortung predaja baštine, nasljedja; —einigung *v.* Erbvertrag; —en naslieditи, baštiniti; ich erbte von meinem Vater ostalo mi je od oca; (spr.) Herreneunst erbet nicht gospodskomu smiehu nevalja vjerovati, jer se za čas promieni; -enkonvokazion saziv nasljednikâ; —erklären sich očitovati se o nasljedstvu; (annehmen) prihvatiti nasljedstvo; —erklärung *f.* očitovanje o nasljedstvu; prihvat nasljedstva; —eserbe *m.* nasljednikov nasljednik.

Er-beten izmoliti, umoliti; --betener Zeuge uprošen, zamoljen svjedok; —betteln izprositi; (fig.) izkamkati, izdrljančiti, izmoljakati; —beuten zaplieniti, upljačkati; zadobiti; (fig.) dokopati se, dočepati se (čega); ugrabiti što.

Erb-fähig sposoban za nasljedstvo; —fähigkeit sposobnost za nasljedstvo; —fall *m.* nasljedstvo; —fehler *m.* nasljedna mana, bolest; —feind stari neprijatelj; —feindschaft staro neprijateljstvo.

Erbfolge nasljedjenje, nasljedba; agnatische, cognatische E. nasljedba po krvi, mlieku; —krieg

Digitized by Google

nasljedni rat; —ordnung nasljedbeni red.

Erb-frau nasljedna vlastnica; —fürſt nasljedni knez; —geld nasljedni novac; (mont.) —gelder rudnička nasljednina; —genoß *m.* sunasljednik; —genoſſenſchaft *f.* sunasljedničtvo; —genuß užitak nasljedka; —gericht nasljedni sud; —gerichtsbarkeit nasljedna sudbenost; —gerichtsherr *m.* nasljedni sudac; —geſeſſen *v.* Anſäſſig; —grind strup; —gruft *v.* Erbbegräbniß; -grund baština, nasljedno zemljište; —gut nasljedno dobro; —gutsmann imalac nasljednoga dobra; —herr nasljedni gospodar, nasljedni vlastelj, vlastelin; -herrſchaft nasljedna gospoština; —huldigung *f.* poklonstvo; zavjet podložnosti, očitovanje vjernosti.

Erbiet-en ſich ponuditi se; iztaći se, nataknuti, iztisnuti se; ſich e. zu ſchwören ponuditi zakletvu.

Erb-in *f.* nasljednica, baštinica; —intereſſant *m.* dionik nasljedstva.

Erbitt-en etwas izmoliti (što); einen e. umoliti, namoliti koga; domoliti se, umoliti se (komu); ſich e. laſſen dati se namoliti; —ern ozlojaditi, ogorčiti; razjariti, razsrditi, razdražiti, razljutiti; ſich e. razgnjeviti se, razjariti se; —erung ljutina, jarost, zlosrdnost; razdraženost; E. der Parteien razdraženost stranakâ; —lich umolan, umoliv; izprosni.

Erb-jagd nasljedno pravo lova; —kaiſer nasljedni car; —kaiſerthum nasljedno carstvo; —kauf nasljedna kupnja; —krankheit *f.* prelazljiva, nasljedna bolest; —land nasljedna zemlja; —ländiſch nasljedno-zemni; iz nasljedne zemlje, u nasljednoj zemlji.

Erblaſſen poblieditи; (vor Schrekken) izgubiti lice; (fig.) umrieti.

Erb-laſſer *m.* oporučitelj, ostavnik; —laſſeriſch oporučnikov, ostavnikov; —laſſungsrecht pravo oporuke; —legitimazion izkaz nasljedstva; —lehen nasljedno leno, nasljedni feud; —lehenherr nasljedni lenik, feudnik; —lehnmann nasljedni lenovnik, feudovnik; —lehre ustmeno predanje; —leichen potamniti; —lich nasljedan, nasljedstveni; das Vermögen iſt e. imetak ostaje od oca sinu; —lichkeit *f.* nasljednost.

Er-blicken sgledati, ugledati; smotriti; uočiti, zazreti, vidnuti, zapaziti, upaziti; spaziti, opaziti; E. *n.* sgledanje, opažanje; (mit Einſicht) dovid, dovidnost; —blinden obnevidjeti, oslieplјeti; das Glas iſt erblindet staklo je potamnjelo; e. jemand. osliepiti (koga); —blöden ſich usuditi se; er (ent-) erblödete ſich nicht zu ſagen nije se ustručavao kazati, nije ga bilo stid kazati.

Erb-los bez nasljedka; (kinderlos) bez poroda; —loſe Verlaſſenſchaft ošastna ostavština, ošastno; —loſigkeit beznasljedstvenost; bezčednost; —lühen procvasti, procvjetati; —mann nasljedni vlastnik; —marſchall nasljedni maršal; —monarchie *f.* samovlada, nasljedna jednovlada, monarkija; —nehmer primac nasljedja.

Er-borgen uzajmiti; erborgter Glanz tudje perje; —boßen ozlojediti, razljutiti, razsrditi; (worüber e.) razljutiti se, razsrditi se (na što); —bot *n.* ponuda; —bötig gotov, spravan, pripravan (na što).

Erb-pacht *m.* nasljedni zakup; -pachtbrief nasljedna zakupnica; —pächter nasljedni zakupnik.

Digitized by Google

jama; —grund tlo, tli; —gürtel zemaljski pojas, podneblje; —haltig zemljovit, zemljan; -harz (ſchwarz.) paklina; (weich.) zemna, gorska smola; —hafe tuškan, pištavac; -haue motika; —haufen kup, gomila zemlje; —holz grmić; —hügel glavica, brežuljak, grob, mogila; —hummel bumbar, čmelj; —hütte *f.* zemunica, pozemljuša, polegušica, pozemuljica.

Erdichten izmisliti, izmišljati; (v. dichtern) spjesnovati, spjevanjem steći, dospjevati se čega; —er izmišljač, izmišljan, izmišljalac; —et smišljeno, izmišljeno, spjevano; -ung izmišljanje; das Erdichtete izmišljotina.

Erdig zemljan; —kamm grobak, mali grob; --karte *v.* Landkarte; —kern jedro zemlje; —kloß *v.* Erdenkloß; —kluft razsjelina, prosied, provalija; --kohle zemljasti ugljen; -körper zemaljsko tielo; (fig.) zemlja; —kreis vasioni sviet; —kröte zemna krastača; —kugel kruglja, oblo (obla), zemaljska kruglja, zemlja; —kugelkarte zemljokrug; -kunde zemljoznanstvo; —lage, —lager nasad, steralj zemlje, pozemna loža; -licht zemaljska svjetlost; -lehre zemljoslovje; -magnetismus magnetičnost zemlje; —männchen (Alraun) pokrin, nadlišak, veliko zelje; —maus veliki voluhar; -mehl brašnava sadra.

Erdmesser *m.* mjernik; —meßkunſt mjerstvo; —meſſung mjerenje zemlje; (mathematiſche Geographie) zemljomjerstvo; —mittelpünktig (geozentriſch) zemljosredanji; —molch pisani daždevnjak, burnjak; —nähe uzemlje; beſtimmter Ort der Erdnähe uzemljište; --nuß orašćić; --oberfläche *f.* površina, zemlje; zemaljska površina; —öl kameno ulje.

Erdolchen zaklati (bodežem); probosti.

Erd-papagei *m.* ubava papiga; —pfau sunčanica; —pol *m.* stožerina zemlje; —punkt stanovište; —rauch dimnjača; rosnica; —reich *n.* zemlja; (ein Reich auf Erden) zemaljsko carstvo; —reiſten usuditi se, drznuti se; —reſchen izmlatiti (što), domlatiti se (čega); —rinde kora zemlje; —riß *m.* urvina, otiska.

Erdröhnen gruhnuti, zatutnjiti, zamnjeti; drmnuti.

Erdroſſeln zadaviti, udaviti, zagušiti; —ung zadava.

Erdrübe *f.* broskva.

Erdrücken sgnjesti, sgnjaviti; (todt drücken) ugnjaviti, udaviti, zadaviti; das Haus war zum E. voll kuća je bila dubkom nagnjetena.

Erd-ſaft zemni sok; —ſalz *v.* Salpeter; —ſänger (zool.) *pl.* pozemljaci; —ſchaber greblica; —ſchichte nasad, steralj zemlje; —ſchlacke zemljana troska; smrzlutak, smrzlotina; -ſchwalbe bregunica; —ſchwamm jelengljiva; —ſpalte *f.* pukotina, puć zemlje; —ſpitze *f.* rât, rt; —ſtamm izdanak; žulj; —ſtoß potres; —ſtrich *v.* Erdgürtel; —ſtufe zaravanjak, zatavanjak; —ſturz urvina, rivina; —thal (fig.) zemlja.

Erduld-en pretrpiti, prepatiti; ich habe viel erduldet mnogu sam muku podnio; —ung *f.* trpež, patnja.

Erd-umſchiffer, —umſegler zemljoplavac; —urſprung postanak zemlje; —vielfuß poljski stonog; —vogel pozemna ptica; —wahrſager *m.* zemljokobac; —wall sip; —wärme toplina zemlje; —weite daleč zemlje; —winde jetečna pšenica; --winkel zemaljski kut; —zone *v.*

Digitized by Google

Erdgürtel; —zunge *f.* uvor, oklisak, kosa, šilo zemlje.

Ereifern ſich užestiti se, prežestiti se; razsrditi se, nasrčiti se na ...; (verübeln) zamjeriti što.

Ereign-en ſich dogoditi se, dogadjati se, prigoditi se, slučiti se, pridesiti, desiti se; —iß dogadjaj.

Ereilen stignuti, dostići, pristići, sastići; es ereilte ihn Unglück stigla ga je nesreća; loša ga je susretnula sreća.

Erekzion (des männlichen Gliedes) nadizanje, podignuće, nabingerenje.

Eremit pustinjak, pustinik; samoživac, strogoživac; —age *v.* Einſiedelei.

Ererben nasljediti, baštiniti; das habe ich vom Vater ererbt to mi je ostalo od oca.

Ererrten nažeti.

Erfahr-en etwas Neues doznati, saznati, obaznati; uznati, razumjeti; die Wahrheit e. dokopati se istine; (aus Erfahrung kennen) izkusiti; er hat viel in ſeinem Leben e. mnogo je izkusio za svoga života, bio je na situ i na rešetu; (empfinden) osjetiti; (durch das Gefühl e.) napipati; er hat ein Unglück e. stigla ga je nesreća; (Noth e.) dopasti nevolje; (todt fahren) pregaziti kolima; ſich ein Vermögen e. vozitbom si imetka steći; *adj.* izkusan; er iſt darin e. on je tomu poslu vješt; --euer (Menſch) vještak; --enheit, —ung izkusnost, izkustvo; vičnost, vještina; ein Mann von großer E. puno izkusan muž; das weiß ich aus E. to sam ja sâm izkusio; in E. bringen propitati; doznati, saznati, razumjeti; die Uebelthäter, wo ſie immer in Erfahrung gebracht werden könnten, feſtnehmen pohvatati zločince, gdjegod bi za njih saznati mogli.

Erfahrungs-beweis izkustveni dokaz; —kunde izkustvo; —los bez izkustva, neizkusan; --mäßig *adj.* izkustven; *adv.* po, prema izkustvu; —reich puno izkusan; —ſeelenkunde izkustveno dušoslovje; —urtheil izkusni sud; —kunde izkustvo slovje.

Er-faſſen uhititi; ščepati, dočepati, slapiti; (ein Begriff) shvatiti, razabrati, dokučiti pameću, doseći umom; —fechten izvojevati, izvojštiti; dobiti što na sablji; einen Sieg e. održati pobjedu; predobiti (koga); (durch Betteln) izprositi, izprosjačiti.

Erfind-en etwas izumiti; obresti (nov stroj); (erdichten) izmisliti, izmišljati; einen als einen Feind e. obnaći, pronaći, da je tko komu neprijatelj; —er izumac, izumilac, izumnik, obretnik; pronalaznik; —erin izumnica; —eriſch, —ſam izumljiv, domišljat, dokučljiv, dosjetan, dosjetljiv; ein e. Menſch domišljan; -ung izum, izumak, iznašašće, pronalazak; das iſt eine E. der Engländer to su izumili Englezi; izmišljotina; --ungsgabe, --ungsgeiſt, —ungskraft izumnost, izumljivost; domišljatost, dosjetljivost; —ungsreich domišljat; —recht pravo izuma; —ungsvoll pun izuma.

Erflehen etwas izmoliti što; einen e. umoliti, namoliti koga; domoliti se, umoliti se komu.

Erfließen izići; ein Beſchluß erfloß zaključak izadje.

Erfolg (-es, Mz. -e) *m.* posljedak; guter E. uspjeh; E. haben uspjeti; (Wirkung) učinak; der E. entſprach unſeren Erwartungen učinak je bio kao što smo mu se nadali; (Ausgang) svrha; es hatte einen guten E. dobro je

Digitized by Google

izašlo, izpalo; —en *v.* Ausfolgen, Ergehen; —laſſung *f.* izplata; izdatba, izručba *v.* Entſchädigung; —laſſungsauftrag izplatni, izdatni nalog; —laſſungsbewilligung izdatna, izplatna dozvolja; dopuštenje da se što izplati, izdade; —reich uspješan, napredan, napredačan.

Erforder-lich potrebit, potreban; —lichen Falls ako uztreba; —n potrebovati, zahtievati, tražiti, iskati; wie es die Sache erfordert kao što treba; das —t Zeit tomu se hoće vremena; die an einer Urkunde erforderlichen Zierlichkeiten spoljašnosti, koje treba da ima izprava; —niß potreba, potrebština, potreboća; zahtjev; nach E. der Umſtände po okolnostih, prema okolnostim, kako okolnosti zahtievaju; —niſſe der Handlungsbücher potrebita svojstva trgovačkih knjigâ; eine Friſt nach E. der Arbeit beſtimmen odrediti rok prema radnji, poslu.

Erforſch-bar iztraživ, utraživ; —en iztraživati, istraživati, utražiti; izvidjeti, razvidjeti; izpitati, izpitivati, propitivati; eine Schuld e. razviditi krivdu; eine geſtohlene Sache, einen Verbrecher e. saznati za ukradbinu (ukradjenu stvar), za zločinca; ein Geheimniß e. doznati za tajnu; ſein Herz e. izpitati srce; —er iztražnik, iztraživalac, utražnik, potražnik; raspitalac; —ung *f.* iztraživanje, iztražba; izvidjanje; izpitivanje, razpitivanje, razpit.

Erfragen prepitati, izpitati, razpitati; ein Haus e. napitati kuću.

Erfrechen ſich drznuti se, usuditi se.

Erfreu-en obradovati, zaradovati, obveseliti, razveseljivati; dein Wohlergehen erfreut mich radujem se tvojemu zdravlju; was das Herz erfreut što je srcu drago; ſich e. radovati se; razveseliti se; uzradovati se; (genießen) uživati; —er obradovatelj; radostnik; —lich, —end radostan, veseo; es iſt mir e. drago mi je, raduje me.

Erfrieren smrznuti se; erfroren ozebao; alles Obſt iſt erfroren sve je voće pozeblo, pomrzlo; mraz je ubio sve voće; erfrorene Glieder ozebline.

Erfriſch-en (erquicken) okriepiti, pokriepiti; (kühlmachen) razhladiti; —end okrepljujući, pokrepan; hladan; —ung okrepljivanje, razhladjivanje; okrepa, razhlada.

Erfühlen napipati.

Erfüll-en (eine Bedingung) izpuniti, izpunjavati; (eine Zuſage halten) držati, održati (rieč); (ein Geſetz) izvršiti, izvršivati; (jemands Verlangen e.) njekomu zadovoljiti; dieſer Gedanke erfüllt meinen Geiſt ova mi je misao obujmila pamet; meine Zeit iſt noch nicht erfüllt još mi se nije navršilo, namirilo vrieme; er hat mit ſeinem Namen die Welt erfüllt svagdje mu se ime pominje, pun je sviet njegova imena, njegove slave; (anfüllen) napuniti, napunjavati; —er izpunilac, izvršitelj; —ung izpuna, izpunjivanje, napunjivanje; držanje; izvršivanje; in E. gehen sbiti se, sbivati se, vršiti se; mein Wunſch ging in E. što sam želio ne želio sam; —ungseid doknadna, dopunjujuća zakletva, prisega; —ungsſtempel doknadna biljegovina; —ungszeit vrieme izpune.

Ergänz-en etw. dopuniti, doknaditi, popuniti, popunjati, popunjivati; jemand e. nadomjestiti koga; eine Summe e. domiriti; eine abgeführte Weiſung e. do-

Digitized by Google

puniti svršeno dokazivanje; —er dopunjač, popunjalac; —lich dopuniv, popuniv; nadomjestiv; domiran; —ung dopunjanje; dopuna, dopunitba; doknada; nadomještaj; domira; (gæm.) dopunjak; E. des Grundbuches dopuna zemljištnice.

Ergänzungs-band *m.* dopunak; —bestimmung doknadna ustanova; —beweis doknadni, dopunjujući dokaz; —eid *v.* Erfüllungseid; —geschworener nadomjestni porotnik; —mannschaft doknadnici; -richter nadomjestni sudac; —satz dopunjujući stavak; —verlosung doknadno žrebanje; —wahl doknadni izbor; —winkel (math.) dopunjujući kut, dopunjak.

Ergatternući u trag.

Ergeb-en sich predati se, podati se; sich zu Gefangenen e. izaći na predaju; ich ergebe mich in den göttlichen Willen što Bog dade; sich darein e. pokoriti se; dieß ergibt die Erfahrung to uči izkustvo; (sich zutragen) dogoditi se, prigoditi se; sgoditi se; sbiti se; (folgen) hieraus ergibt es sich odatle teče; bei näherer Untersuchung ergab sich razmotriv bolje stvar, za potanjom iztragom izpade, da; —en *adj.* odan, podat, privržen; ponizan; dem Trunke e. drhće za vinom, rad izpija čašice; pijanac; —ener Diener sluga ponizan; ich danke —enst hvala liepa; —enheit *f.* odanost, podanost, privrženost; poniznost; —niß (-sses M. -sse) (Resultat) posljedak; (Begebenheit) dogadjaj; (arithm.) proizvod; —ung (Zustand), trpljivost.

Er-gehen izhoditi; sich e. prohoditi se, prošetati se; in Schilderungen sich e. na široko što opisivati; in dieser Beziehung ist an jemand eine Verordnung ergangen u tom je pogledu na njekoga izašla naredba; einen Befehl e. lassen izdati zapovjed; ein Urtheil e. lassen izreći presudu; etwas über sich e. lassen podnositi, snositi; es wird dir schlecht e. zlo, grdo ćeš proći, zlo će po tebe biti, loše ćeš biti sreće; čudo će te snaći; —geigen izguslati; —giebig izdašan; platan; obilan, obilat; das Getreide ist sehr e. žito je jako platno, jako dobro plaća; -giebiges Brod spor kruh; das Bergwerk ist e. rudnik je obilan; —giebigkeit izdašnost; sporost; obilnost; —gießen izliti, izlievati; prolievati; der Fluß ergießt sich in das Meer rieka utiče u more; (austreten) izliti se, razliti se, zaplaviti, poplaviti; sich in Lobeserhebungen e. nahvaliti se koga; —gießung izlievanje, izliev; poplava; —glänzen sinuti, prosinuti, zasvietliti se, zasijati se; (v. der Morgenröthe) zabieljeti se, sinuti; obasjati, obasjavati; —glühen zažariti se; zajapriti se; usijati se; užeći se, razpaliti se; razžariti, užariti.

Ergötz-en razveseliti, obradovati, zabavljati; sich e. radovati se čemu; nasladjivati se čim; dieser Anblick ergötzt mich ovaj me pogled veseli; —lich, —end ugodan, zabavan; razkošan; —lichkeit ugoda, zabava, zabavnost, veselje, naslada; razkošje.

Ergrau-en osiedjeti, obieljeti; das E. siedost; —et (grau) sied; —tes Haar sjedina, sieda kosa.

Ergreif-en etwas uhvatiti, uloviti; das Herz e. dirnuti u srce; den Rekurs e. uteći se višemu sudu; den Weg Rechtens e. udariti parbom, putem pravde, pravnim putem; die Flucht e. nagnuti bježati, udariti na bieg, pobjeći, po-

Digitized by Google

bjegnuti; einen Partei e. pristati uz koga; einen Vorſchlag e. primiti predlog, pristati na predlog; ein Mittel e. latiti se, mašiti se, primiti se sredstva; das Feuer ergriff das Haus vatra prihvati kuću; Angſt ergriff mich strah me spopade; einen Stoff e. ščepati, dočepati, popasti batinu; Waffen e. pograbiti oružje; ustati na oružje; Stein e. sgrabiti kamen; bei der Hand e. dohvatiti ruku; —end *adj.* (fig.) u srce dirajući; —erſchöpfung sočbina; —ung uhvata.

Ergrimmen razjediti, razjariti; ſich e. razjediti se, razjariti se, razljutiti se.

Ergründ=en etwas doseći, izmjeriti; proučiti, prokopati; das Weſen der Gottheit e. dokučiti, shvatiti, pozrieti sućtvo Boga; —er *m.* proučitelj; —ung proučenje, postizanje, postizanje; postig,

Erguß *m.* izliev.

Erhaben uzvišen, ovisok; (fig.) izuć, uznosit, uzvisit, visok, veleban, veličanstven; —e Arbeit uzvisito djelo; —ener Gedanke izuća misao; —heit uzvisitost; izućnost; die —heiten der Haut hrape.

Erhalt=en etwas pridržati, zaustaviti; (im Beſitz e.) uzdržati; ein Haus in gutem Zuſtande e. gledati na kuću; einen Arbeitszeug e. hraniti, držati jedan plug (konjâ, volovâ); einen bei Ehren e. uzdržati komu čast i poštenje; das Leben e. održati, sačuvati, učuvati komu život; Gott erhalte dich Bog te poživio! eine Familie e. hraniti, uzdržavati porodicu; (bekommen) dobiti, dobivati; er erhielt einen Brief došlo mu je pismo; ich habe dein Schreiben e. primio sam tvoj list; ſie erhielt gute Nachrichten dobri joj glasovi stigoše, dobri ju glasovi dopadoše; Obſt über den Winter e. prečuvati voće preko zime; den Sieg e. održati pobjedu; ſich e. (an einem Aſte) uzdržati se (o grani); (auf den Beinen) održati se (na noguh); ſich geſund e. ostati zdrav, sačuvati zdravlje; er muß ſich ſelbſt e. samohran je; —er *m.* uzdržnik, uzdržalac; čuvar, sačuvalac; ohranitelj, sahranitelj; hranitelj; —ung uzdržavanje, držanje, uzdržaj; čuvanje; ohrana; —ungsbrillen pričuvne očali; —ungskoſten uzdržina, uzdržni trošak; —ungswerth *m.* uzdržna ciena; *adj.* vriedan, da se uzdrži, sačuva.

Er=handeln kupiti; trgovinom steći; (woran e.) odcienkati; —härten otvrditi, utvrditi; (beweiſen) dokazati; —härten otvrdnuti; otvrdnuti se; —härtung otvrdjivanje; otvrda; —haſchen ščepati, zateći, dočepati; uhvatiti; ujagmiti; ein Amt e. dokopati se, dočepati se službe; einen Vortheil e. uvrébati korist.

Erheb=en podignuti, dignuti, dizati; uzdignuti, uzdizati, uzvijati; Steuern e. kupiti, pobirati porez; jemand e. (fig.) hvaliti, slaviti, veličati (koga); einen bis in den Himmel e. kovati koga u zviezde; Geld aus einer Kaſſe e. dići, potegnuti novce iz blagajne; eine Abſchrift e. izvaditi, uzeti priepis; eine Klage gegen jemand e. obtužiti koga, potužiti se na koga; den Werth einer Sache e. procieniti, pronaći vriednost kakve stvari; den Thatbeſtand e. razvidjeti stanje učinjenice; den Proteſt e. prosvjedovati; dići, staviti prosvjed; die Stimme e. progovoriti; die Augen e. progledati, pogledati gori; die Hände gen Himmel e. uzdignuti

Digitized by Google

puniti svršeno dokazivanje; —er dopunjač, popunjalac; —lich dopuniv, popuniv; nadomjestiv; domiran; —ung dopunjanje; dopuna, dopunitba; doknada; nadomještaj; domira; (gem.) dopunjak; E. des Grundbuches dopuna zemljištnice.

Ergänzungs-band *m.* dopunak; —bestimmung doknadna ustanova; —beweis doknadni, dopunjujući dokaz; —eid *v.* Erfüllungseid; —geschworener nadomjestni porotnik; —mannschaft doknadnici; -richter nadomjestni sudac; —satz dopunjujući stavak; —verlosung doknadno žrebanje; —wahl doknadni izbor; —winkel (math.) dopunjujući kut, dopunjak.

Ergatternući u trag.

Ergeb-en sich predati se, podati se; sich zu Gefangenen e. izaći na predaju; ich ergebe mich in den göttlichen Willen što Bog dade; sich darein e. pokoriti se; dieß ergibt die Erfahrung to uči iskustvo; (sich zutragen) dogoditi se. prigoditi se; sgoditi se; sbiti se; (folgen) hieraus ergibt es sich odatle teče; bei näherer Untersuchung ergab sich razmotriv bolje stvar, za potanjom iztragom izpade, da; —en *adj.* odan, podat, privržen; ponizan; dem Trunke e. drhće za vinom, rad izpija čašice; pijanac; —ener Diener sluga ponizan; ich danke —enst hvala liepa; —enheit *f.* odanost, podanost, privrženost; poniznost; —niß (-sses M. -sse) (Resultat) posljedak; (Begebenheit) dogadjaj; (arithm.) proizvod; —ung (Zustand), trpljivost.

Er-gehen izhoditi; sich e. prohoditi se, prošetati se; in Schilderungen sich e. na široko što opisivati; in dieser Beziehung ist an jemand eine Verordnung ergangen u tom je pogledu na njekoga izašla naredba; einen Befehl e. lassen izdati zapovjed; ein Urtheil e. lassen izreći presudu; etwas über sich e. lassen podnositi, snositi; es wird dir schlecht e. zlo, grdo ćeš proći, zlo će po tebe biti, loše ćeš biti sreće; čudo će te snaći; —geigen izguslati; —giebig izdašan; platan; obilan, obilat; das Getreide ist sehr e. žito je jako platno, jako dobro plaća; -giebiges Brod spor kruh; das Bergwerk ist e. rudnik je obilan; —giebigkeit izdašnost; sporost; obilnost; —gießen izliti, izlievati; prolievati; der Fluß ergießt sich in das Meer rieka utiče u more; (austreten) izliti se, razliti se, zaplaviti, poplaviti; sich in Lobeserhebungen e. nahvaliti se koga; —gießung izlievanje, izliev; poplava; —glänzen sinuti. prosinuti, zasvietliti se, zasijati se; (v. der Morgenröthe) zabieljeti se, sinuti; obasjati, obasjavati; —glühen zažariti se; zajapriti se; usijati se; užeći se, razpaliti se; razžariti, užariti.

Ergötz-en razveseliti, obradovati, zabavljati; sich e. radovati se čemu; nasladjivati se čim; dieser Anblick ergötzt mich ovaj me pogled veseli; —lich, —end ugodan, zabavan; razkošan; —lichkeit ugoda, zabava, zabavnost, veselje, naslada; razkošje.

Ergrau-en osiedjeti, obieljeti; das E. siedost; —et (grau) sied; —tes Haar sjedina, sieda kosa.

Ergreif-en etwas uhvatiti, uloviti; das Herz e. dirnuti u srce; den Recurs e. uteći se višemu sudu; den Weg Rechtens e. udariti parbom, putem pravde, pravnim putem; die Flucht e. nagnuti bježati, udariti na bieg, pobjeći, po-

Digitized by Google

bjegnuti; eines Partei e. pristati uz koga; einen Vorſchlag e. primiti predlog, pristati na predlog; ein Mittel e. latiti se, mašiti se, primiti se sredstva; das Feuer ergriff das Haus vatra prihvati kuću; Angſt ergriff mich strah me spopade; einen Stoff e. ščepati, dočepati, popasti batinu; Waffen e. pograbiti oružje; ustati na oružje; Stein e. sgrabiti kamen; bei der Hand e. dohvatiti ruku; —end *adj.* (fig.) u srce dirajući; —erſtohn sočbina; —ung uhvata.

Ergrimmen razjediti, razjariti; ſich e. razjediti se, razjariti se, razljutiti se.

Ergründ=en etwas doseći, izmjeriti; proučiti, prokopati; das Weſen der Gottheit e. dokučiti, shvatiti, pozrieti sućtvo Boga; —er *m.* proučitelj; —ung proučenje, postizanje, postizanje; postig.

Erguß *m.* izliev.

Erhaben uzvišen, ovisok; (fig.) izuć, uznosit, uzvisit, visok, veleban, veličanstven; —e Arbeit uzvisito djelo; —ener Gedanke izuća misao; —heit uzvisitost; izućnost; die —heiten der Haut hrape.

Erhalt=en etwas pridržati, zaustaviti; (im Beſitz e.) uzdržati; ein Haus in gutem Zuſtande e. gledati na kuću; einen Arbeitsbezug e. hraniti, držati jedan plug (konjâ, volovâ); einen bei Ehren e. uzdržati komu čast i poštenje; das Leben e. održati, sačuvati, učuvati komu život; Gott erhalte dich Bog te poživio! eine Familie e. hraniti, uzdržavati porodicu; (bekommen) dobiti, dobivati; er erhielt einen Brief došlo mu je pismo; ich habe dein Schreiben e. primio sam tvoj list; ſie erhielt gute Nachrichten dobri joj glasovi stigoše, dobri ju glasovi dopadoše; Obſt über den Winter e. prečuvati voće preko zime; den Sieg e. održati pobjedu; ſich e. (an einem Aſte) uzdržati se (o grani); (auf den Beinen) održati se (na noguh); ſich geſund e. ostati zdrav, sačuvati zdravlje; er muß ſich ſelbſt e. samohran je; —er *m.* uzdržnik, uzdržalac; čuvar, sačuvalac; ohranitelj, sahranitelj; hranitelj; —ung uzdržavanje, držanje, uzdržaj; čuvanje; ohrana; —ungsbrillen pričuvne očali; —ungskoſten uzdržina, uzdržni trošak; —ungswerth *m.* uzdržna ciena; *adj.* vriedan, da se uzdrži, sačuva.

Erhandeln kupiti; trgovinom steći; (woran e.) odcienkati; —härten otvrditi, utvrditi; (beweiſen) dokazati; —harten otvrdnuti; otvrdnuti se; —härtung otvrdjivanje; otvrda; —haſchen ščepati, zateći, dočepati; uhvatiti; ujagmiti; ein Amt e. dokopati se, dočepati se službe; einen Vortheil e. uvrébati korist.

Erheb=en podignuti, dignuti, dizati; uzdignuti, uzdizati, uzvijati; Steuern e. kupiti, pobirati porez; jemand e. (fig.) hvaliti, slavit, veličati (koga); einen bis in den Himmel e. kovati koga u zviezde; Geld aus einer Kaſſe e. dići, potegnuti novce iz blagajne; eine Abſchrift e. izvaditi, uzeti priepis; eine Klage gegen jemand e. obtužiti koga, potužiti se na koga; den Werth einer Sache e. procieniti, pronaći vriednost kakve stvari; den Thatbeſtand e. razvidjeti stanje učinjenice; den Proteſt e. prosvjedovati; dići, staviti prosvjed; die Stimme e. progovoriti; die Augen e. progledati, pogledati gori; die Hände gen Himmel e. uzdignuti

Digitized by Google

ruke; seine Gedanken zu Gott e. upraviti, podići pamet k Bogu; jmd. zu hohen Würden e. uzvisiti koga na veliku čast; meine Seele erhebt den Herrn duša moja veliča Gospoda; er erhob ein Geschrei stade ga vika; ein Gelächter e. udariti na smieh; sich e. dignuti se, izdići se, uzdići se, uzdizati se, uzvijati se; sich vom Sitze e. ustati se; sich bis zum Himmel e. podići se nebu pod oblake, do nebesa; sich über seine Mitbewerber e. nadkriliti svoje takmace; sich über Andere e. ponieti se, ponositi se; uznositi se, veličati se; sich wegen Kunst e. ponieti se s umjetljivosti; es erhob sich ein Streit zametnù se svadja; —er dizač, dizalo; hvalilac; uzvisitelj; —lich znatan; (wesentlich) sućan, bitan; —lichkeit znatnost, znamenitost; sućnost, bitnost; —ung dizanje, uzdizanje, dignuće, uzdignuće; podig, povišnja, uzvišnja; potegnuće; (einer Klage) tužba; (eines Werthes) pronalaz; (eines Thatbestandes) izvidjanje, izvid; —ungen pflegen izvidjati, iztraživati; (eine Abschrift) izvada; (der statistischen Daten) skupljanje državopisnih data; —ungsthäler (geol.) uzdignute doline; —ungstheorie teorija podiga; —ungsvollmacht povlast podignuća.

Erheiraten dobiti po ženi.

Erhei=schen *v.* Erfordern; —tern razvedriti, razgaliti, razveseliti; sich e. razvedriti se, razgaliti se, razveseliti, se; sich ein wenig e. proveseliti se. —terung razvedrenje, razgala,' veselje.

Er=hellen razjasniti, objasniti, izjasniti; daraus erhellet odtuda se vidi; —heucheln izlicnmjeriti, licumjerstvom, prevarom steći; —hitzen (Eisen) ugrijati, razbicliti, svrućiti; das Blut ist mir erhitzt krv mi se je uzpalila; sich e. ugrijati se, svrućiti se; (v. Getreide) uzpariti se; (in Eifer gerathen) razžestiti se; —hitzt *adj.* ugrijan, vruć; ich bin sehr e. vrlo sam se svrućio, ugrijao; er sprach sehr e. vrlo je žestoko govorio; —hitzung ugrijavanje, uvrućanje; uzpara; žestina.

Erhöh=en etwas povisiti; (nach Verdienst e.) uzvisiti prema zaslugam; Steuern e. povećati porez; den Muth e. bolje ohrabriti; den Namen Gottes e. veličati ime božje; sich e. veličati se, ponositi se; wer sich selbst erhöht, der soll erniedrigt werden tko se podiže, ponizit će se; —ung uzvišenje; povišnja, povišica; povećanje; E. d. Stimme dizanje glasa; —ungsfähig povisiv, može se povisiti.

Erhol=en jmd. dostići, sastići, pristići, dostizati; die Verfolger holten ihn ein stigla ga je potjera; Stimmen e. skupljati glasove; einen Rath e. posavjetovati se, potražiti savjeta; aus den Gütern seine Befriedigung e. naplatiti se iz dobara; sich e. odanuti, odmoriti se, počinuti; sich nach einer Krankheit e. oporaviti se, oporavljati se, pridići se, pridizati se, ponačiniti se, pomoći se, okrpati se; sich an jemand seines Schadens wegen e. dati si od koga štetu naknaditi; sich bei jemand Rathes e. posavjetovati se s kim; -ung huja; odahnuće, odmor, počinak; oporava; seine E. wider jemand tuchen tražiti od koga naknadu štete; —ungsstunde odmor; ura odmora.

Erhör=en einen uslišiti koga; Gott hat sein Gebet erhört Bog mu je molbu prihvatio; nicht e. oglušiti se (koga); -er uslišalac; der —te uslišenik; --ung uslišaj.

Digitized by Google

Erinner=er opominjač, opominjalo, opominjalac; —lich u pameti; mir ist noch Alles wohl e. još te sve dobro pamtim, još mi je sve na pameti; —n jemand opomenuti, opominjati; sjećati (koga); (bemerken) napomenuti; (bekannt machen) oznaniti; die Kunstverständigen ihres aufhabenden Eides e. napomenuti vještake, da su se zakleli; die Gläubiger der Vertheilung des Vermögens e. vjerovnikom dati na znanje, da će se, dieliti imovina; dem Gegner seine Wohnung e. lassen protivniku svoj stan na znanje dati; sich e. opomenuti se, spomenuti se, sjetiti se, opominjati se, sjećati se; erinnerst du dich? opominješ li se? možeš li znati i pametovati? ich —e mich dessen nicht toga nepamtim; das E., seines Wissens und —ns koliko zna i pamti; —ung *f.* pamćenje; opominjanje, opomena, napomena; sjećanje; sjećanica; etwas in E. bringen pomenuti, spomenuti što; (Bemerkung) opazka, primjetba; angenehme —ungen sladke uspomene; —ungen beim Rechnungsprozeß napomene kod računskih parnica; —ungsbuch spomenjak, spomenica, pomenik; —ungskraft pamet, pamtivost; —ungslos bez pamćenja; ein —ungsloser Mensch nepamtilo; —ungsschreiben opomenica; -ungsvermögen spomenost; -ungszeichen spomenak.

Erjagen uloviti; einen Vortheil e. ujagmiti korist.

Er=kalten ohladnjeti, ohladiti se; ostinuti; sein Eifer erkaltet omlitavio je, popustio je; —kälten ohladiti; nazebsti, prozebsti, prohlađiti se, nahlađiti se; —kältung nazeb, nazeba, nazebao, nahlada, nastuda, nazima; sich eine E. zuziehen nazebsti, prozebsti; —kältungsübel nazebina; —kämpfen izvojštiti, dobiti oružjem; —kargen naskupariti, nažmugljati; —kaufen kupiti; Christus hat uns erkauft Hristos nas je odkupio; (bestechen) podkupiti, podmititi, podmazati; erkaufter Mörder pogodjen, najmljen krvnik; ubica, ubojica, ubilac; —käufer podkupilac, podkupnik; --käuflich podkupljiv, podmitljiv; —kaufte *m.* pokupljenik; (theol.) odkupljenik; —kung podkupljivanje; podkup.

Erkenn=bar *adj.* poznatan; —en poznati, poznavati; uzpoznati; (urtheilen) razbirati; (jur.) über etwas e. riešiti, presuditi što; auf etwas e. z. B. auf einen Eid presuditi na zakletvu; jemand für schuldig e. naći, da je tko kriv; eine Urkunde für richtig e. priznati izpravu za istinitu, pravu; für recht, nothwendig e. naći što za pravo, potrebito; einen Freund erkennt man in der Noth prijatelj se u nevolji poznaje kao zlato u vatri; erkannte Nothwendigkeit pripoznana nužda, potreba; fleischlich e. pristati, smiešati se (s kim), puteno (koga) poznati; —tlich priznao; zahvalan, haran (blagodaran); —tlichkeit priznalost; zahvalnost, har, harnost (blagodarnost); —tniß poznavanje, spoznaja, poznaja; eine klare E. jasno znanje; (jur.) presuda; nalaz, nalazak; zur E. schreiten presudu krojiti, presudjivati; —tnißgrund razlog poznaje; —tnißkraft poznavalost; moć, sila spoznaje; -tnißvermögen poznavost, poznalost, poznanost, poznatost.

Erker (=s, unv. M.) *m.* strešnice,

Erklär-bar razjasniv, tumačiv; —en etwas izjasniti, objasniti, razjasniti; ein Gesetz e. raztu-

Digitized by Google

mačiti zakon; ein Buch e. protumačiti knjigu; seinen Willen e. očitovati svoju volju; einen zu seinem Erben e. proglasiti koga svojim nasljednikom; einen für wahnsinnig, für schuldig e. proglasiti koga da je lud, kriv; jemand zum Nachfolger im Amte e. postaviti koga za svoga nastupnika; in die Acht e. prognati; Krieg e. naviestiti rat; sich e. izjaviti se, očitovati se, izreći svoju misao (o čem); für jemand sich e. pristati uz koga; wider etwas sich e. nepristati na što; sich erbs—en prijaviti se za nasljedstvo; —er tumač, tumačitelj, objasnitelj; —ter Feind očiti neprijatelj; —ung *f.* tumačenje, razjasnjivanje; öffentliche E. javno očitovanje; imenovanje, proglašenje; Erbse— prijava na nasljedstvo; —ungsart način tumačenja; —ungskunst tumačtvo.

Erklecklich *adj.* dovoljan; (beträchtlich) znatan; *adv.* podosta, prilično.

Erklettern (den Gipfel) popeti se na vrhunac.

Erklingen zvéknuti, zazvečati; die Glocken erklangen udriše zvona; das Haus erklang von ihrer Stimme zaori se kuća od njezina glasa.

Erklirren zazveketati,

Erkoren *adj.* odabran, obran.

Erkosen izmilovati, izdragati, milovanjem, draganjem dobiti; sich e. dragati se, ljubakati se, milovati se.

Erkrank=en oboljeti, razboljeti se, poboljeti se, obolestiti se, zanemoći; —ung *f.* obolja, razbolja; seit seiner E. odkada se je razbolio (obolio); in E. des Vorstandes radi bolovanja predstojnikova.

Erkriechen užpuzati (na); izpuzati, puzanjem, plazenjem, steći.

Erkriegen izvojštiti, dobiti na oružju; (ergreifen) ščepati, dočepati.

Erkühn=len zahladnjeti, zahladnjeti, ohladiti, razhladiti; sich e. ohladiti se, razhladiti se, nahladiti se; —lung *v.* Erkältung; -nen sich usuditi se, osmjeliti se.

Erkund=en, -igen uhoditi, obtražiti, razpitati; sich nach eines Befinden e. pitati koga za zdravlje; sich bei jmd. e. pitati koga (za što); ich muß mich früher e. moram prije razpitati, obaviestiti se; -igung *f.* pitanje, razpit, obaviest; E. einholen (einziehen) razpitati, obaviestiti; —igungsweise mešrere Personen vernehmen radi obaviesti saslušati više ljudi.

Erkünstel=n etw. izmudriti; Traurigkeit e. učiniti se žalostnim, tužnim; —te Freundschaft prijatnost na oko, na izliku; das ist Alles —t to je sve samo za oko, to je samo na izliku.

Erladen sich naslađivati se; *v.* Erholen.

Erlag *m.* (der Kaution) polaganje; (Depositum) polog, ostava, poklad; -sanbringen, —sgesuch molba za polaganje ostave; —sanzeige prijava, polog ostave; —sgebühr *f.* položnina; —sgegenstand položak, ostavak; -sschein položnica; (Depositenschein) ostavnica; —stag dan pologa, dan za polaganje.

Er=lahmen ohromiti, ošepaviti; —lahmung hromost, šepavost, uzmа; -langen doseći, dohvatiti, dokučiti, domašiti (što), domoći se čega; (fig.) postići, polučiti, utežati; Gnade e. milost steći; Freiheit e. slobodu zadobiti, polučiti; Ruhe e. izaći na glas; —langung dohvat, domašaj, doseg; (fig) dobivanje, dobit; postig.

Er=laß (Erlasses, M. Erlässe) *m.* (Nachlaß) odpust, popust; (Ministerial E.) ministarski (popečiteljski) odpis, izdatak; E. einer

Digitized by Google

Verordnung izdatba naredbe; —laſſen, an jemanden ein Schreiben e. pisati komu; opremiti, odpraviti komu pismo; eine Norm e. dati, izdati pravilo; einen Befehl e. izdati zapovjed; (nachſehen) odpustiti; (verzeihen) oprostiti; ich kann die Waare nicht unter zehn Gulden e. nemogu vam ove robe dati od deset forinti; —laßbrief odpustnica; oprostnica; -laßjahr jubilej, sveto ljeto; —läßlich oprostan, oprostiv, odpustan; —läßliche Sünde mali grieh; —laſſung *f.* odpust; E. der Sünden oproštenje grieha; E. eines Geſetzes izdatba zakona.

Erlaub-en dopustiti, dopuštati, dozvoliti, dozvoljavati; meine Religion —t mir das nicht toga mi vjera nepodnosi; —e dir zu kommen prosto ti je doći; einem den Zutritt e. dopustiti, dozvoliti komu, da može doći, dolaziti; --niß *f.* dopust, dopuštenje, dozvola, dozvoljenje; E. geben dopustiti, dozvoliti; ich habe die E. prosto (dozvoljeno) je; voljan sam; mogu; mit E. dozvolite! dopustite! na milosti! mit E. zu ſagen s oproštenjem, oprostite; --nißſchein dopustnica; —t dopušteno, dozvoljeno; das iſt nicht e. to nije slobodno.

Erlaucht *f.* (Titel) svietlost.

Erlau-ern uvrébati, ukebati, dovrébati; dovrzati; —ſen dostignuti, stići, stizati; izhoditi; —ſchen dosluhnuti; dočuti; prisluškivanjem doznati; eine Gelegenheit e. uvrébati sgodu.

Erläuter-n razjasniti, objasniti; ein Geſetz e. razlagati, razjasniti, tumačiti zakon; —er *m.* tumač, tumačitelj, razlagač, razjasnjač; —ung razjasjenje, objasnjenje, tumačenje, razlaganje; (im Rechnungsprozeſſe) odgovor.

Erle *f.* joha, jova, jalša.

Erleb-en doživjeti; dočekati; der Morgen e. osvanuti; den Abend e. omrći; er hat Vieles —t mnogo je koješta podnio; —niß e. pripećenje; dogodjaj.

Erledig-en (abthun) opraviti, ovršiti; otresti se; obaviti; einen Bericht, ein Geſuch e. izvješće, molbu riešiti; eine -te Sache opravak, riešena stvar; das Amt iſt —t služba je izpražnjena; einen der Sorgen e. oprostiti koga brigâ; —ung oprost; riešenje, rješitba; zur E. zuſtellen predati što za riešenje (da se rieši); hiemit erhält der Bericht ſeine endliche E. tiem je izvješće konačno riešeno; in E. des Auftrages da se riešim naloga, po nalogu.

Erleg-en (ein Wild) ubiti; gerichtlich deponiren ostaviti kod suda; Kaution e. položiti, dati jamčevinu (sigurnicu); die Steuern e. platiti porez; —er polagalac, položnik, davalac; —ung polaganje, polog; izplata.

Erleichter-n einen etw. olakšati; ulakšati; oblakšati, polakšati olagnuti; ulasniti; (vom Schmerz) jenjati, oduminuti; (von der Krankheit) odlahnuti, odlagnuti; —ung oblakšavanje; polaštica, oblakšica; olagnuće, olažica; jenjanje; ich fühle einige E. (von Kranken) malko mi je odlanulo (lanulo); —ungsmittel odlakšalo, olagšalo, polakšalo.

Erleiden (einen Schaden) imati štetu; štetovati, kvarovati; erlittener Schaden šteta, koju je tko imao; das wird eine Veränderung e. to će se promieniti; *v.* erdulden.

Erlen- (in Zuſ.) johov; —baum *v.* Erle; -ſink čižak, trnovka, zelenčica, zelenka; -gebüſch josje, josjak; jelašje; -holz johovina, jalševina; —ſtrauch josjak; —wald joševina, jalšik, jošik; -zapfen johovica, johova šišarka (šiška).

Er-lernen etw. naučiti; ein Handwerk

Digitized by Google

izučiti zanat; —lesen izabrati, odabrati; obrati; —leuchten razsvietliti, prosvietliti, prosjati; (fig.) *v.* Aufklären; —leuchtet razsvietljen, prosvietljen; prosjatan; —leuchtung (Aufklärung) prosvjeta, svjetlina; wir wollen wahrhaft erleuchtet werden do prave nam je svjetline; (Illuminazion) razsviet; razsvjeta, E. des Gemüthes razsviet uma; —liegen (liegen) ležati; beim Gerichte e. biti na ostavi kod suda; unter der Last e. klonuti; klecati; iznemoći; srušiti se pod bremenom; (fig.) zaglaviti; der Krankheit e. nepreboljeti.

Erlisten izlukaviti.

Erlogen *adj.* lažljiv; lažan; eine —e Nachricht izmišljen glas; das ist e. to je laž.

Erlös (-ses, oh. M.) utržak, utrženi novci.

Erlösch=en etw. ugasiti, utrnuti; ugasnuti; ugasiti se, utrnuti se, der Beweis, das Recht, das Verbrechen erlischt prestaje, gasne dokaz, pravo, zločinstvo; ein erloschenes Recht prestalo, minulo pravo; der Termin erlischt rok mine, rok će izteći, minuti; ein erloschener Heimatsschein minula, iztekla domovnica; ein erloschenes Geschlecht izumrlo pleme; der Tag erlischt dan izmiče, dan je na izmaku; die Töne e. glasovi so gube; —ung *f.* utrnuće; ugas; (des Besitzes) prestanak, minuće, ugasnuće; (des Reisepasses) iztečaj, dospjetak; -ungsart način prestanka, ugasa.

Erlös=en odkupiti, izkupiti; (befreien) izbaviti; —te *m.* odkupljenik, izbavljenik; —ung odkup; izbava; izbavak; —ungsstunde čas izbavljenja; —ungswerk izkupljivanje; izbavljenje.

Erlüg=en izlagati; slagati; -mächtigen ovlastiti, uzoblastiti, povladiti, dati komu vlast na što; sich e. *v.* Bemächtigen; --mächtigen ovlastilac, povladilac; -mächtigt ovlaščen, povladjen, vlastan; -mächtigte ovlašćenik, povladjenik; —mächtigung povlada, vlast.

Ermahn=en opomenuti opominjati; nukati, nagovarati; svjetovati; jemand zur Ordnung e. opomenuti koga na red; —er *m.* opominjač, opominjalac; svjetovatelj; —ung opominjanje; opomena; nagovor, ponuka; ponukovanje; svjetovanje.

Ermangel=n nedostajati; manjkati, oskudievati; es ermangelt mir an Geld nemam novacâ; ich will es an meinem Fleiße nicht e. lassen marljivo ću nastojati; ich werde nicht e. mich einzufinden ja ću svekako doći; (unterlassen) propustiti; das Gericht wird nicht e. sud neće propustiti; —ung nedostatak; nestadak, nestanak, nestaja, nestaša; propuštanje; nestašica; oskudica; in E. einer Sache kad nema čega; in E. eines Bessern budući da nema boljega, nemajuć boljega.

Ermannen sich usloboditi se, ohrabriti se, razabrati se; (poet) sieknuti snagom, životom.

Er=mäßigen umaliti, omaliti; den Preis e. obaliti cienu; —matten umoriti, utruditi; umoriti se, utruditi se, sustati; —messen izmjeriti; (beurtheilen) razsuditi; Andere nach sich e. suditi po sebi o drugom; etw. bei sich selbst e. uvažiti što; promišljati o čem; daraus ist zu e. odatle se može razabrati; ich kann nicht e. wie dieß zugeht nedokučujem, kako to biva; das E. razsuda; nach dem E. des Richters kako se sudcu svidi; nach meinem E. po môm mnenju; eine Sache wird jmdes E. anheim gestellt stvar kakvu komu na razsudu dati, dati mu da ju razsudi; —mitteln iznaći, pronaći; (Auslagen) izra-

Digitized by Google

čunati; die Entſchädigung odmjeriti naknadu; —mittelung nalaz, pronalaz; izračunanje; odmjera; —möglichen učiniti mogućim; —morden umoriti, usmrtiti; (erſchlagen) ubiti, smaknuti; Viele e. poubiti, poubijati; pomoriti se medju se; -mordung ubijstvo, ubojstvo, umor, smaknuće.

Ermüd-en umoriti se, utruditi se, sustati; —end trudan, kostoloman; dosadan; —et trudan, umoren, umoran; -ung *f.* umor, sustalost.

Ermunter-n (aufmuntern) pobuditi, obodriti, podbosti, podtaknuti; (einen Schlafenden) probuditi; einen Traurigen razveseliti, razvedriti, razgovoriti; —ung pobuda, pobudjivanje, podticanje, podtaknuće; razgovaranje.

Ermuthig-en hrabriti, bodriti, batriti, srčiti, sloboditi, sokoliti, junačiti; ſich e. ohrabriti se, usloboditi se; —ung hrabrenje, bodrenje.

Ernähr-en hraniti, odhraniti, izhraniti, izhranjivati; über den Winter e. prehraniti preko zime; bis zum Tode e. dohraniti koga do smrti; (ſprich.) Friede ernährt, Unfriede verzehrt od mira glava neboli; ſich e. hraniti se; er muß ſich ſelbſt e. samohran je; —er *m.* hranitelj; —erin hraniteljica; -ung hranjenje; hrana; —ungsgeſchäft hranitba; —ungsorgan hranilo; —ungsprozeß hranitba; —ungsſtoff *v.* Nahrungsſtoff.

Ernenn-en imenovati, naimenovati, postaviti (koga čim); —ung *f.* imenovanje, naimenovanje; postavljenje; (Beſtimmung) odredba.

Ernennungs- što se naimenovanja, postavljanja tiče; —beſret postavnica; —recht pravo postavljanja, imenovanja; —urkunde postavna izprava, postavnica.

Erneu-en obnoviti, obnavljati; einen Vertrag e. ponoviti, ponavljati; einen Streit e. podadrieti, podirati, podadirati razpru; —ert obnovljen; -erer obnovilac, obnovljač; -erung obnova, obnavljanje, ponova; —erungsfähig obnovljivo, ponovljivo.

Erniedrig-en sniziti; uniziti; (herabſetzen) poniziti; poništiti; ſich e. poniziti se, poništiti se, ništiti se; —ung poniženje, ništenje, poništenje.

Ernſt *adj.* zbiljan, ozbiljan; (ſtreng) strog; —er Augenblick odlučan čas; E. *m.* zbilja; im vollen E. bez šale; es iſt mein wahrer E. govorim od zbilje; ſich einer Sache mit E. annehmen latiti se svojski čega; E. gebrauchen oštro, strogo postupati; —haft, —lich *adj.* zbiljski, ozbiljski; *adv.* zbilja, zbiljski; —haftigkeit ozbiljnost; —voll sasvim ozbiljan, zbiljski.

Ernte žetva; (Fruchtertrag) ljetina, prirod, rod; die E. war mittelmäßig, ſchlecht ljetina je u srednju ruku prihvatila; wir hatten eine gute E. kod nas je dobro rodilo; —arbeit žetveni rad, žetva; —feſt dožetvina; —gerathſchaft žetveno orudje; -hüter (Sternbild) čuvar; —kranz *m.* vienac od klasja; —lied žetelačka pjesma; —mahl žetelačka gostba; —maſchine žetilo; -monat kolovoz.

Ernt-en (Getreide) žeti, nažeti, požeti; svoziti; (v. Obſt) brati, nabrati, nabirati; (v. Heu) spraviti; (allgemein) sabirati ljetinu; wie man ſäet, ſo wird man ernten što tko sije, to će i žeti; Lob e. pohvalu steći; —er žetelac; —erin *f.* žetelica.

Ernte-roſe trandovilje; —tag dan žetve; —wagen *v.* Leiterwagen; —zeit doba, vrieme žetve.

Digitized by Google

Erober-er osvojitelj, osvajatelj, osvojač, zavladalac; dobitnik; —n osvojiti, uzeti, zavladati; (gewinnen) dobiti; (ersparen) prištediti; die Herzen e. predobiti, zadobiti srca; sie hat mein Herz erobert srce mi je zarobila, zaplienila; -ung osvajanje, osvojenje, zavlada, dobit; —ungen machen omiliti, doći u volju; —ungsbegierde, —ungssucht pohlepa za osvajanjem; —ungskrieg rat osvajanja.

Eröffn-en otvoriti, otvarati; odprieti, odpirati; (v. Brief) odpečatiti, razpečatiti (list); die Sitzung e. započeti sjednicu; den Reigen e. zametnuti, zaigrati kolo; zarediti; (bekannt machen) javiti, obznaniti; kazati; očitovati; den Konkurs e. razpisati natječaj; die Geschwulst e. razrezati, probosti otok; Krieg e. zaratiti se; Kredit e. uvjeresijati; sich jmd. e. odkriti se, očitovati se (komu); -ung otvaranje, otvor; započetak; obznana; razpis; očitovanje; —ungsbilanz početni razbroj; —ungsfolio (fm.) početni list; —ungsrede nastupni govor, nastupnica.

Erörter-n pretresti, pretresati, izvidjeti, razmotriti; (aneinander setzen) protumačiti, razložiti; razsrditi; razjasniti; —ung pretres, pretresanje; E. eines Factums izvidjanje čina; politische E. politički (državnički) pretres.

Erosionsformen izplavine.

Erot-isch ljubavni; —omanie ljubosilje.

Erp-fuschen izkrpariti; —icht popašan, kivan, lakom (na što); er ist auf das Spiel e. hlepi, čezne za igrom.

Erpress-en izažeti, izcijediti; Geld e. guliti, globiti, oglobiti, smuditi; ein Geständniß e. natjerati na oddaju; Thränen e. razplakati (koga); das entpreßte ihm Thränen to ga je do suzâ ganulo, to ga je na plač natjeralo; —er gular, globar; —ung globljenje, globarija, globež, gulež; (Ueberbürdung) tlačenje.

Erprob-en izkusiti, izkušati, kušati, prokušati, ogledati; dokazati; zasvjedočiti, posvjedočiti; ein Kleid e. omjeriti haljinu; —t *adj.* izkušan; —te Fähigkeit dokazana vrstnoća, sposobnost; —te Gesinnung poznato mišljenje; —theit izkušenost, prokušanost, dokazanost.

Erquick-en okriepiti, pokriepiti; ojačati; razgaliti; das hat mich —t to me je okriepilo, ojačalo; sich e. okriepiti se, ojačiti se; mein Herz —t sich srce mi se razgaljuje; —end okrepan, pokrepan; pokrepljiv; —ung okrepa, pokrepa.

Errathen pogoditi, sgoditi; dosjetiti se (čemu); ein Räthsel e. odgonetnuti zagonetku.

Errechten izpravdati, dobiti pravdanjem (na pravdi).

Erreg-bar podraživ, pobudiv; -barkeit podraživost, pobudivost; —en uzbuditi, uzbudjivati, pobuditi, pobudjivati; podražiti, podraživati; Staub e. prašiti; Streit e. zametnuti, zakuhati kavgu; Aufruhr e. podići bunu; Unzufriedenheit probuditi nezadovoljstvo; —er dražilac, bunilac, bunitelj, smutljivac; početnik; —theit pobudjenost; —ung uzbudjivanje; pobuda; zametanje; probudjivanje.

Erreich-bar dostižan, dosežan, dohvatljiv; —barkeit dostižnost; dosežnost; —en dosegnuti, dohvatiti, dokučiti, domašiti; die Stadt e. doći, prispjeti u grad; das Ziel e. postići cilj, doprieti do svrhe; ein Alter e. doći u

Digitized by Google

godine; ein hohes Alter e. ostariti, osjediti; die Rathschlüsse Gottes e. shvatiti božje odluke; —ung dosieg; postignuće; postignutak.

Errett=en izbaviti, spasiti; -e mich aus seinen Händen oslobodi me iz njegovih ruku; —er izbavitelj; —ung spas, izbavljanje, izbava.

Errich̃t=en podignuti, uzdignuti, izdići; ein Testament e. načiniti, napraviti oporuku; ein Geschäft e. otvoriti trgovinu; eine Urkunde e. napisati, sastaviti izpravu; einen Vertrag e. sklopiti ugovor (pogodbu); eine Gesellschaft e. utemeljiti, osnovati, zametnuti družtvo; ein Denkmal e. postaviti spomenik; ein Dreieck e. napraviti trouglje; (einrichten) urediti; —ung postavljanje, postav; uzdignuće; utemeljenje; ustrojenje; osnivanje; -ungs=instrument, -ungs=urkunde zakladnica, osnovnica.

Erringen izhrvati; (fig.) izvojštiti; den Preis e. dobiti nagradu.

Erröth=en zarudjeti; porumeniti, zarumeniti se; zacrveniti se; zastidjeti se; —e vor dir selbst! sram te bilo; —est du nicht dabei? može li ti obraz podnieti? E. *n.*, —ung *f.* porumenjenje; stidno rumenilo.

Erruf=en dovikati.

Errungenschaft *f.* stečevina, tečevina.

Ersättig=en nasititi, zasititi, nahraniti; sich e. nasititi se; ich habe mich dessen —t to mi je već dodijalo; (v. Speisen) to mi se je dojelo; —lich zasitan, sit.

Ersatz (=es od. M.) *m.* naknada; nadomještaj; E.= naknadni, nadomjestni; —betrag naknadni iznosak; —forderung tražba naknade; —geschworener nadomjestni porotnik; -leistung naknadjivanje, naknada; -mann zamjenik, nadomjestnik; -mittel nadomjestak; —pflicht dužnost naknade; —pflichtig dužan naknaditi; -post naknadna stavka; —quelle izvor naknade; —recht pravo naknade, pravo na naknadu.

Ersaufen utopiti se, udaviti se; (v. Müll.) das Wasserrad ersäuft udario je postup.

Ersäu=fen utopiti, udaviti; —feln zažuboriti.

Erschaff=en etw. stvoriti, sazdati; —ene *m.* stvorenac, stvorenik; —er stvoritelj, stvorac; —ung stvorenje; seit der E. der Welt od kada je sviet postao, od postanka (postanja) svieta.

Erschall=en odjeknuti, jeknuti; ječati; zvučati; oriti se, zaoriti se; razliegati se; seine Stimme e. lassen glasiti se; er ließ seine Stimme laut e. zavapi iza glasa; es erscholl ein Gericht puče glas; sein Ruhm erscholl weit und breit razglasi mu se ime po svietu, otide mu glas do neba; razglasiti.

Erscharren (Geld) nagrnuti, nagrtati.

Erschaudern zgroziti se; zadrhtati, stresti se; žacnuti se.

Erschein=en pojaviti se; javiti se; pojavljati se, pojavljivati se; pokazati se, pomoliti se; (scheinen) pričiniti se; učiniti se; bei der Tagsatzung e. doći na ročište; vor Gericht e. doći na sud; im Reichstag e. biti na državnom saboru; bei den Sitzungen zur bestimmten Stunde e. dolaziti u sjednice na odredjenu uru; wenn ein Theil nicht erscheint nedodje li jedna strana; die —ende Partei nazočna, došavša stranka; es erschien ein Stern am Himmel zviezda se pojavi na nebu; der Morgenstern erschien danica je pomolila lice;

Digitized by Google

im Traume e. doći na snu, javiti se u snu; ſein Geiſt iſt ihm e. njegov mu se je duh ukazao; es erſchien ihm ein Geſpenſt nješto mu se je utvorilo, javi mu se utvara; der glückliche Tag iſt e. osvanuo je sretni danak; in einem nachtheiligem Lichte e. izaći s gore strane; das Werk iſt noch nicht e. ota knjiga jošte nije izašla na sviet; es erſchien der Befehl izidje zapovjed; das E. dolazak, izlazak; nazočnost, pritomnost; vom Tage des —ens eines Geſetzes od dana kada je izašao zakon; —ung pojav, jav; (v. Geiſtern) utvaranje, prividjanje; prikaza; utvor, utvara; die E. vor Gericht dolazak na sud; nach E. des Geſetzes kad zakon izidje; -ungsort javište, izlazište, mjesto izlazka.

Erſchell-en (ſich ein Bein) šklecnuti, uganuti nogu.

Erſchieß-en ustrieliti, ubiti izpuške.

Erſchlaff-en omlitaviti; popustiti; osljabljeti, oslabiti; (v. Gliedern) oslizunti, slizunti; ſeine Kräfte e. malakše mu snaga, iznemaže; —er mlitavac, mlitonja, mlohavac; —ung mlitavost, mlohavost; nemoć.

Erſchlag-en jmd. ubiti, zatući, ukrhati; (Viele) potući, pomlatiti, pomlaviti; pobiti; der Blitz hat ihn e. grom ga je udario; —e. *m.* ubijenik.

Erſchleichen privrébati; der Tod erſchleicht uns um za morem a smrt za vratom; einen Befehl e. izlukaviti zapovjed; eine Erbſchaft e. lukavštinom steći baštinu; eine Gunſt e. ulagati se, ulagivati se kod koga.

Erſchließen (aufſchließen) otvoriti; ſich e. otvoriti se; (fig.) povjeriti se komu.

Erſchmeicheln izlaskati, izlagati.

Erſchnappen ščapiti, uhlàpiti; (fig.) dočepati se, domaći se (čega).

Erſchnüffeln nanjušiti, nacunjati.

Erſchöpf-en izcrpsti, pocrpsti; izprazniti, izgrabiti, razgrabiti; (v. Kräften) oslabiti, onemoćiti; (v. Geld) potrošiti; (v. Reden) iztrošiti se; eine Unterſuchung e. podpuno što iztražiti; die Gemeinbekaſſa iſt —t občinska je blagajna prazna, izpražnjena; die Verlaſſenſchaft (Maſſa) iſt durch die Gläubiger —t sva je ostavština otišla na dugove; ich bin ſchon ganz —t onemoćio sam, izdade me snaga, nemogu već nikamo; die Wunden haben ihn —t rane su ga osvojile; die Anſtrengung hat ihn ſehr —t ljuto ga je napor zamorio; der Krieg hat das Land —t rat je osiromašio zemlju; der Boden iſt —t zemlja se je izrodila; iztrošila; meine Geduld iſt —t već mi je dosadilo; einen Gegenſtand e. izcrpsti predmet; —end *adj.* podpuno; *adv.* podpunoma, podpuno; —t *adj.* izcrpljen; iztrošen; umoran; loman; gladan; trudan; -theit, —ung umor, trud; nemoć.

Erſchreck-en poplašiti; uplašiti; prestrašiti; ſehr e. ustraviti; ſich e. uplašiti se, preplašiti se, prepasti se; upropastiti se (od čega); E. *n.* strah, prepast; —lich strašan, strahovit.

Erſchrocken prestrašen, poplašen, uplašen; —heit strah, prepast.

Erſchüttern drmnuti, cimnuti, uzdrmati, zadrmati, razdrmati; den Glauben e. uzkolebati vjeru; das Herz e. potresti dušom; uzdrhtati, uztrpljeti; —ung drmanje, potres; —ungskreiſe *pl.* (geol.) potresni krugovi.

Erſchwer-en otežčati, otegotiti; —ender Umſtand, —ungsumſtand otegotna okolnost; —niß poteškoća.

Erſchwing-en uzmaknuti; uznijati;

Digitized by Google

v. Erreichen; ſich e. uzletjeti, poletjeti; Koſten e. smoći, smagati; namaći trošak; ſo viel Geld kann ich nicht e. toliko novaca nemogu sastaviti.

Erſehen (erblicken) zagledati, zapaziti, ugledati, zamotriti, smotriti, umotriti; es iſt zu weit, ich kann es nicht e. predaleko je, nemogu dogledati; man kann daraus e. odatle se vidi; ich habe aus deinem Schreiben e. razabrao (razumio) sam iz tvoga lista; ich habe dich zum Freunde e. odabrao sam te za svoga prijatelja (svojim prijateljem).

Erſehnen poželjeti, zaželjeti, uželjeti se (čega), čeznuti za čim.

Erſetz-bar naknadan, nadomjestiv; —en naknaditi, nadomjestiti, nadovrnuti; jemands Stelle e. zamieniti, odmieniti (koga); die Kräfte e. obnoviti snagu; —ung naknada, naknadjivanje; nadomještanje; zamjena, zamjenjivanje.

Erſichtlich vidan; etwas e. machen razjasniti što; in den öffentlichen Büchern etwas e. machen zabilježiti, upisati što u javnih knjigah; —e Schuldigkeit očita dužnost; daraus iſt e. odatle se vidi.

Erſinn-en izumiti, smisliti, izmisliti, sumati, sumavati, izdumati (što); dovijati se, doviti se, domisliti se čemu; neue Moden e. nove nošnje izvijati; eine Liſt e. doviti se lukavštini; —er domišljan; —lich misaon; alle —lichen Freuden sve što srce zaželi.

Erſitz-en izsjedjeti, dosjedjeti (si što); zaposjesti; auf etwas erſeſſen ſein hlepiti, čeznuti, pomamiti se za čim; erſeſſenes Recht dosjedjeno pravo; —ung zaposjed, dosjelost, dodržaj; —ungszeit vrieme zaposieda, dosjelosti.

Erſpar-en prištediti, zaštediti, uštediti, pričuvati; einem die Sorgen e. oprostiti koga brige; —niß, —ung štednja; (das Erſparte) prišteda; —ungsſyſtem *n.* štednost.

Erſpiegelnde Strafe izgledna kazan, kazan za izgled.

Erſpi-elen izigrati, dobiti na igri; —nnen izpresti, napresti; vom Spinnen leben živjeti od preslice,

Erſprieß-en izniknuti, poniknuti; —lich probitačan, koristan; uharan; —lich ſein biti za uhar, biti u prilog; —lichkeit probitačnost, uharnost; probitak, uhar.

Erſt *adv.* am —en prvi, najprije; ich bekomme es am e. ja ću prvi dobiti, ja ću najprije dobiti; e. war es nicht meine Abſicht izprva nisam namjeravao; er hat e. angefangen stoprv, toprv, stopram, istom, tek je započeo.

Erſtarken ojačiti, začiliti, zaštititi, posiliti se, očvrstnuti.

Erſtarr-en utrnuti, trnuti, pretrnuti; von Kälte e. obumrieti od zime; (von Gliedern) ukočiti se, uštapiti se; (*v.* Schrecken) zapanjiti se, odrveniti se, skočanjiti se, skocati se, upropastiti se, ukipiti se, skameniti se; es iſt eine —ende Kälte pukao je čič; —t utrnuo, zapanjen, ukočen, odrvenjen; —ung utrnuće, obumrlost, zapanjenost, ukočenost.

Erſtatt-en eine Sache vratiti, povratiti što (komu); die Einrede e. dati, podnieti odgovor; einen Vortrag e. predložiti; ein Gutachten e. kazati svoje mnienje; Bericht e. izviestiti, obaviestiti; Anzeige e. dojaviti, doglasiť; —ung vraćanje, povraćaj; eines Schadens naknada; (eines Berichtes) izvješćivanje, obaviest;

Digitized by Google

podnošenje izvješća; podnesak.

Erſtaun-en začuditi se, naći se u čudu; ich erſtaune čudim se, kamenim se; das E. čudo; das ſetzt mich in E. to mi je za čudo: čudim se čudom; das iſt zum E. čudne stvari; —lich čudnovit.

Erſte *adj.* prvi; das E. Beſte štogod, kojegod; s reda; ſo geſchwind es dir am E. tako češ najprije (najbrže) uspjeti; zum e. Male prvi put; das hat er nicht zum e. Male gethan to mu nije prvina; das iſt mein —s Geſchäft to mi je glavni posao; die —n der Stadt prednjaci grada.

Erſtechen probosti; zaklati, prosukati; einander e. pobosti se.

Erſteh-en ustati; Chriſtus iſt erſtanden Isukrst je uskrsnuo; (bei der Verſteigerung) kupiti, dostati na dražbi; —er kupac, dostalac na dražbi; -ungspreis dražbena, kupovna ciena.

Erſteig-en popeti se, uzpeti se; einen Berg e. uzaći na brdo; (bei e. Lizitazion) *v.* Erſtehen; —er *v.* Erſteher.

Erſteinen okameniti se; (fig.) kameniti se kamenom.

Erſtens *adv.* prvo; najprije, ponajprije.

Erſterben umrieti; (abſterben) izumrieti; (v. Gliedern) obumrieti; (von Bäumen) ginuti; (v. Lichte) gasnuti; (v. Tönen) utišati se; das Wort erſtarb ihm auf der Zunge riječ mu zapè; (in Briefen) ich erſterbe ostajem tja do groba.

Erſtgeb-ärende *f.* prvorodkinja, prvorodilja, prviskinja, prvočkinja; —oren prvenac, prvorodjenik; prvorodče; —urt prvi porod, prvorodstvo; —urtsrecht pravo prvorodstva.

Erſtgekrönt *adj.* prvovjenčan; —e *m.* prvovjenčanik.

Erſtick-en zagutiti, zadušiti, udušiti, ugušiti, zagušavati, gušiti; (im Waſſer) udaviti; ſich e. zagušiti se; zadušiti se; udušiti se, ugušiti se, zagušiti se, gušiti se; udaviti se; Alles e. podaviti; —er zadušitelj, dušitelj, zadavitelj; -ung dušenje, davljenje; zadava; uduha, davitba.

Erſtinſtanzgericht sud prve molbe.

Erſt-lich prvo; —ling prvenac; (in Sachen) prvina; (v. Früchten) novina; —lingsflaum malje, nausnica; —lingskuß prvoteljkinja; —lingskuß prvi poljubac, cielov; —lingsliebe prva ljubav; —lingsſchaf prvojanjenica; -lingsverſuch prvi pokus; -lingswerk prvina; —mals prvi put (krat); —mann prvenjak.

Erſterben steći (što); dobaviti se čega.

Erſtreck-en protegnuti *v.* Ausſtrecken; eine Friſt produžiti rok; eine Tagſatzung e. odgoditi ročište; ſo weit ſich das Vermögen —t dok bude imovine; das ſlaviſche Vaterland —t ſich vom Eismeer bis zum adriatiſchen Meer slavenska se domovina pruža od ledenoga do jadranskoga mora; ſo weit —t ſich ſein Wiſſen nicht njegovo znanje nedopire dotle; das Urtheil —t ſich auch darauf presuda se proteže i na to, presuda se taka i toga; das Urtheil ſoll ſich nicht weiter e. presuda se nema dalje prostrieti, protegnuti.

Erſtreckung protezanje, prostiranje; E. der Tagſatzung odgoda ročišta; —s (in Zuſ.) odgodni, produžni, odložni; —sbeſcheid odgodna odluka; —sgeſuch molba za odgodu; -skoſten odgodnina.

Erſtreiten dobiti na oružju; (fig.) izpravdati, izpreti.

Erſtrichterlich prvosudni; —es Ur-

Digitized by Google

theil prvosudna presuda.
Erstürm=en uzeti na juriš, osvojiti; —ung *f.* osvajanje, jurišanje.
Ersuch=en zamoliti, zaprositi, zaiskati; eigens ersuchter Zeuge naročito zamoljen svjedok; das **E.** *n.* molba, zamolja; —=schreiben zamolnica.
Ertapp=en zateći; jemand auf frischer That e. zateći koga kod čina; man hat ihn auf der Lüge —t uhvatili su ga u laži.
Ertasten napipati.
Ertheil=en podieliti; dati, odrediti; Unterricht e. obučati, učiti; Vollmacht e. opunomoćiti, dati punomoć; der Partei eine Frist e. odrediti stranci rok; Abschriften e. dati, predati odpise; —ung podjelivanje, davanje, podjela; —ungsbrief podjelnica, odrednica; punomoćnica.
Ertödt=en usmrtiti; (ausrotten) dotamaniti; das Fleisch e. tielo i pùt usmrtiti; —ung usmrtba; umrtva.
Ertönen zamnjeti, zagudjeti; oživati se, zvučiti; ječati; jeknuti; odjeknuti; oriti se; zaoriti se; razliegati se; seine Stimme e. lassen zapjevati; die Glocken e. zazvoniše zvona; das Lob des Höchsten e. zapjevati slavu božju.
Ertrag (=es, ohne M.) donosak, donostvo; dohodak; des Feldes **E.** urod, rodovina, prirod, ljetina; Vertheilung des —es unter die Theilhaber razdjelba dohodka medju učestnici; —en nositi, podnieti; (Leiden) trpljeti, patiti, podnositi, pretrpljeti; Kälte e. podnositi studen i zimu; er kann die Kälte e. tvrd je na zimu; er kann die Kälte nicht e. slab (mekan) je na zimu; mit Geduld e. trpljivo podnositi.
Erträglich snosan, snosljiv; (leidlich) prilično, hajd hajd; —keit snosnost, snosljivost; priličnost.
Erträgniß *n.* dohodak; užitak; -ausweis izkaz dohodka; -quelle izvor dohodka.
Ertrags= što se dohodka tiče; —anschlag proračun dohodka; --ausmittlung pronalaz dohodka; —ausweis *v.* Erträgnißausweis; —berechnung proračun dohodka; landwirthschaftliche **E.** proračun ljetine; —bilanz razmjera (razbroj) dohodka; —fähigkeit *f.* rodnost, plodivost; (kauf.) koristnost; —schätzung procjena dohodka; —verminderung umaljivanje, omala dohodka; -zweig vrst dohodka.
Er=tränken utopiti (u vodi); -träumen iztlapiti; izmisliti; usniti; —trinken utopiti se; udaviti se; das **E.** topljenje; davljenje; er war dem **E.** nahe mal da se neutopi; —trunkener utopljenik, utopnik, potoplac; —trotzen izprkositi; —übrigen pristediti; wenn ich Zeit —übrige ako dodospijem; wenn ich so viel Geld —übrige ako mi ostane toliko novca.
Eru=iren iztražiti, iznaći, izpitati; —ption *v.* Ausbruch.
Erve lećak; —nbrod grahovica.
Erwachen probuditi (oda sna); der Tag ist erwacht dan je osvanuo; die Gläubiger sind erwacht vjerovnici su se prijavili.
Erwachsen uzrasti; narasti, dorasti; in Rechtskraft e. dobiti zakònu silu; (entstehen) nastati, postati; dem Kläger erwächst ein Recht nastaje pravo za tužioca; der jmd. —e Schaden nastala šteta za koga; daraus wird mir viel Unheil e. odatle će mi mnogo zla poteći, provreti, niknuti; eine —e Person odrasla osoba.
Erwä=gen promisliti, promišljavati, razmisliti, razmišljavati; —ung promišljavanje, razmišljavanje; in **E.** einer Sache razmišljava-

Digitized by Google

juć što; nach reiflicher E. aller Umstände prosudiv pomnjivo sve okolnosti; in E. ziehen obzirati se, osvrtati se (na što); in E. bessen, daß gledajuć na to, da ..., budući da.

Erwähl=en izabrati, odabrati; —ler izbirač; —te *m.* izabranik; —ung izbiranje; izbor.

Erwähn=en (etwas) pomenuti, spomenuti, napomenuti, pominjati, nagoviestiti (što); pomenuti (za koga); —t pomenut, napomenut; —ung pomen, pomenak, spomen, napomena.

Erwarmen otopliti; sgrijati se.

Erwärm=en otopliti; ugrijati, nagrijati, ogrijati, ugrievati; sich e. stopliti se, ugrijati se, ogrijati se; das E.; —ung ugrievanje; ugrev, ogrev.

Er=warten izčekati, šćekati, izčekivati, očekivati, čajati; izgledati; nadati se; ich kann es nicht —warten nemogu dočekati; ich —warte nichts Gutes nenadam se dobru; Schande —wartet dich sramota te čeka; einen Auftrag von der Behörde e. očekivati nalog od oblasti; —wartung čék, izčekivanje, izgledanje; nada; er ist in seiner E. getäuscht worden nada ga je prevarila.

Erwehren sich obraniti se, ubljusti se; ich kann mich seiner nicht e. nemogu ga se otresti.

Erweich=en umeknuti, odmeknuti, omekšati, meknuti; (im Wasser) razmočiti se; izkiseliti se, izkisati, kisati se; umekšati, razmekšati; Leder im Wasser e. razkiseliti kožu; Wachs e. (zwischen d. Fingern) umerati, umeravati; merati vosak; (beim Feuer) primariti, razmariti vosak; (rühren) ganuti, tronuti; zu Thränen e. razplakati; mit Bitten e. umoliti; —te Laute pomekšani glasovi; —end mekšajući; —ung umekšávanje; omekšanje, omeknuće; (fig.) ganuće; —ungsmittel mekšalo.

Erweis (-ses, *Pl.* -se) *m.* dokaz *v.* Beweis; —en dokazati; mit dem Eide e. dokazati nješto prisegom; seine Forderungen gegen jemanden e. dokazati svoje iskanje proti komu; eine Beschuldigung e. dokazati potvoru; einem Gutes e. učiniti komu dobro; einem Ehre e. poštivati koga, izkazati komu čast; einem die letzte Ehre e. učiniti komu posljednju ljubav; sich dankbar e. zahvalan biti; sich gegen jemand gnädig e. umilostiviti se komu; sich gütig e. udobrìti se (komu); —lich dokaziv; dokazan; der —lich verursachte Schaden šteta, kojoj se može dokazati, da je komu učinjena; etwas —lich machen dokazati što.

Erweiter=n širiti, razširiti; ein Haus e. razmaknuti kuću; ein Reich e. razprostraniti državu; (ausdehnen) protegnuti; ein Gesetz e. protegnuti zakon; —er razširitelj; —ung širenje, razširivanje, razprostranjivanje, razširenje; razmak, razmaknuće.

Erweck=en probuditi, probudjivati, pobuditi; podignuti; vom Tode e. uzkrisiti; oživiti; das Gemüth e. uzbuditi dušu; böse Gedanken e. opake misli zametnuti, začeti; —er budilac, probudilac; —ung probudjivanje, probudà; uzkrišenje.

Erwerb zaslužba; tečenje; er ist noch fähig zum E. jak je jošte zaslužiti; von seinem —e leben sam se hraniti; (Gewinn) dobitak; (Gewerbe) obrt, zaslužba; privreda, promet; posao; (das Erworbene) stečeno, tečevina, tečbina, tekovina; ein mühsamer E. muka, zamuka; —en steći, teći; zaraditi, privrieditì; izmùčiti, zamùčiti; zaslužiti; ein großes Vermögen e. silno blago

Digitized by Google

nateći; sich Kenntnisse e. pribaviti si znanje; ein Recht e. steći pravo; (zu etwas gelangen) domoći se čega; —er stečnik, tekalac, zaslužilac; —fleiß obrtnost, prometnost, vrtnja; --los bez privrede, bez zasluzbe; —lustig prometan; —sam obrtan, prometan; —samkeit v. Erwerbsfleiß.

Erwerbs- tečevni, dobitni, obrtni, privredni; —fähig podoban steći, zaslužiti, privrieditі; —fond tečevna, privredna glavnica; —geschäft tečevni posao; obrt, privreda; —gesellschaft tečevno, privredno družtvo; —mittel način, sredstvo zaslužbe, privrede, tečbe; —quelle izvor zaslužbe, privrede; --recht pravo zaslužbe, privrede, tečenja; —sinn tečevnost, volja štogod si privrieditі; —stand zaslužbari, privrednici; —steuer tečevina; zaslužbarina, privrednina, porez od zaslužbe, privrede, tečevine; —steuer-Abschreibung izpis tečevine, privrednine; —steuer-Erklärung očitovanje tečevine, privrednine; --steuer-Patent ukaz o tečevini, privrednini; —steuerpflicht dužnost plaćanja tečevine; —titel ime tečevine, privrede; —zeugniß svjedočanstvo o tečevini, privredi; tečevna, privredna svjedočba; —zweig vrst, grana, način zaslužbe; služba, struka privrede.

Erwerbung tečenje, zasluživanje, privredjivanje, zaslužba; —surkunde tečevnica.

Er-wiedern opetovati; einen Gruß e. odzdraviti; prihvatiti, po, primiti, odazvati božju pomoć (Boga); eine Gabe e. uzdarje dati; jmds. Liebe e. ljubav ljubavju odvratiti; (antworten) odgovoriti, odvratiti, odreći, odkazati; —wiederungsschrift v. Duplik; —wirken izposlovati, izraditi, izhoditi; —wirthschaften prigospodariti; prištediti, uštediti; —wischen v. Ertappen; —wittern nanjušiti, nacunjati; —wuchern nalihvariti, lihvarenjem steći; —wünscht poželjen, žudjen; das ist mir eben e. gekommen to mi je baš dobro došlo; —würgen zadaviti, udaviti, zagušiti, ugušiti.

Erythem n. crven.

Erz (-es, Mz. -e) n. ruda; (Kupfer) mjed, bakar; (Glockenspeise) zvonovina; E.- rudni; arci-, pra-, najveći, najviši, glavni; (v. Erzbischof, Erzbieb, Erzfeind u. s. w.); —aber ruđna žica.

Erzähl-en pripovjediti, pripoviedati, poviedati, kazivati; ein Märchen e. pričati; —er pripoviedalac, pripoviedanje, pričalo; —ung pripoviedanje; (das Erzählte) pripoviest, pripoviedka, gatnja, priča.

Erz-amt glavna čast, glavno dostojanstvo; —arbeit mjedenina; —arbeiter mjedar; —art vrst rude; —artig rudast; —ausern učarati, uvračati; —auge ošce; —betrüger prieka varalica; —bischof nadvladika, nadbiskup, arcibiskup, arhiepiskop; —bischöflich nadbiskupski; —bischöfliche Würde nadbiskupstvo; —bisthum nadbiskupija, arhiepiskopija; —blech limovina; —böswicht prepredena hulja, zlotvor; —bruch rudnik, rude; --bechant nadžupnik, arcidjakon; —bieb previjani tat; —bumm glup glupcat; —en mjeden, bakren; —engel arkangjeo, arangjeo; —engelstag m. arangjelov dan, arangjelovo.

Erzeug-en roditi, poroditi, izroditi; naradjati; Metalle e. vaditi, proizvesti kovine; Waaren e. praviti robu; —te Metalle proizve-

Digitized by Google

dene kovine; -te Waare napravljena roba; Obſt e. voće saditi; Getreide e. žito sijati; Bier e. pivo variti; Branntwein e. rakiju peći; die Erde erzeugt zemlja plodi (što), radja (čim); unrichtige Begriffe e. neprave pojmove tvoriti, radjati; —nde Gerade (geom.) tvorna primka; —er roditelj, ploditelj; (v. Metallen) vaditelj; (v. Naturprodukten) izvoditelj; (v. Kunstprodukten) pravitelj; —erin *f.* roditeljka; —niß (=ſſes, M. ſſe) *n.* plod; (Naturprodukt) plodina, prirodnina; landwirthſchaftliche Erzeugniſſe poljodielske plodine; (Kunſtprodukt) umjetnina, tvor. tvorina, napravina, rukotvorina; —ung radjanje; (v. Naturprodukten) plodjenje, plodnja; (v. Kunſtprodukten) pravljenje; -ungslinie (geom.) tvorni potez; -ungskoſten trošak kod izvodjenja, plodjenja, pravljenja; —ungspreis (kſm.). proizvodna, napravna ciena; —ungsſtätte plodište, rodište; napravište.

Erz-farben rudast; —faul neizmierno, strašno lien; —faulenzer *m.* dembel; —feind glavni neprijatelj; —gang *m.* rudna žila; —gauner lupež; —gebirge krušne gore; —gießer *m.* mjedoliev; —gräber rudar; —grube rudnik; -haltig kovovit; -haltigkeit kovovitost; —haus rudara; —herzog *m.* nadvojvoda; —herzogin nadvojvodinja; —herzoglich nadvojvodski; —herzogthum nadvojvodstvo.

Erzieh-en uzgojiti, odgajiti, odgojiti, odgajati, gojiti, gajiti; odhraniti, odhranjivati; pjestovati; —er uzgojnik, uzgojitelj, odgojitelj, gojitelj, odhranitelj; pjestovatelj, pjestnik; —erin uzgojilja, uzgojiteljica; odgajilja, gojilja, odhraniteljica, pjestinja; —ung *f.* odgajanje, odhranjivanje, pjestovanje; uzgoj, odgoj, goj; von guter E. dobro uzgajen, odgojen.

Erziehungs- (in Zuſ.) uzgojni, odgojni; —anſtalt, —inſtitut gojilište, gajište, odgojište, odhranilište, uzgojnica, odgojnica; pjestovalište; —beitrag uzgojni prinesak; —fach uzgojna, odgojna struka; odgojstvo; —grundſatz *m.* uzgojno načelo; —haus *n.* pitomište, uzgojište; —koſten uzgojni trošak, uzgojnina; —kunde *f.* gojoznanstvo; —kunſt odgojstvo, uzgojstvo; —lehre gojoslovje, gajoslovje; —lehrer *m.* učitelj gojoslovja; --mittel odgojilo, odgajilo; --regel uzgojno pravilo; —weſen odgojstvo; —wiſſenſchaft *v.* Erziehungskunde.

Erzittern protreptjeti, zatreptjeti, uzdrhtati; priedati.

Erz-kammer rudna kliet; —kanzler veliki pečatnik, kancelar; -kaſten *m.* rudnica; —käufer rudokupac; —klauber *m.* rudobir; —kluft *f.* rudoviti prosjed; —knauſer gagrica, grdna tvrdica; —kunde *f.* kovoznanstvo; —kundige *m.* kovoznanac; —liederlich vrlo nevaljao; —lügner *m.* lažitorba, paralaža; —macher glavna žila; —maſſe *f.* balvan rude; —mühle krušara, rudna stupa; —mutter *f.* kovovnjak; —ofen *v.* Schmelzofen; —pocher gruhar; —prieſter *m.* nadžupnik, arcidjakon, jašprist, proto; —ſau velika svinja; —ſchatzmeiſter nadblagajnik; —ſchaum truska; —ſchelm veliki šibljak; —ſchicht rudovita žica; —ſchlag okujine; —ſchlacken *m.* drozga, truska; —ſchlich rudni mulj; ſchurke strašna hulja; —ſpieler veliki igrač; —ſpitzbub previjani ugursuz; —ſtufe krušac, balvan rude; —taucher *m.* velika pandurka; —truchſeß nadstol-

Digitized by Google

nik, veliki stolnik.

Erzürnen razljutiti, uzljutiti, razsrditi, razjediti, najediti, ràzgnjeviti; prozliti se, zlosrdnuti še; razsrditi se, razljutiti se, naljutiti se.

Erz-vater praroditelj, praotac; —väterlich praroditeljski; praočinski; —wage rudna tezulja; —wäscher rudoper; —wecken *v.* beabsichtigen; (erreichen) postići; —werk mjedenina.

Erz-wingen iztjerati (što); Frieden e. natjerati, prisiliti, prinuditi, primorati na mir; —wungen prisiljen.

Es *pron.* ovo, to, ono; E. *n.* (muš.) es.

Escatron *f.* četa konjanička, švadron; —schef konjanički četnik.

Escamoteur *m.* (fr.) glumac, sljepar, glamaza.

Escarpe *f.* (fr.) strmen, klis.

Esch-e *f.* jasen; (Flur) kotar; -enjasenov; —enholz jasenovina; —enrinde jasenova kora; —enstab jasenovac; --enwald jasenik.

Escompt-e *m.* (eskompt) odbitak; --ebank odbitkovnica, odbitkovna, eskomptna banka; —egeschäft odbitkovanje; —iren odbitkovati, (kupovati, prodavati s odbitkom).

Esconto *v.* Escompte.

Escort-e pratnja (oružana); --iren odpratiti.

Esel *m.* osao, magarac; (Gestell) kobila; kleiner E. magarčić, oslić; junger E. osle, magare; jmd. einen Esel bohren za budalu držati; --ei oslarija, magarstvo; —füllen pule, pulak; —haft *adj.* osaoski, magareći; *adv.* kao magarci, magareći; —in oslica, magarica; --n magarčiti (koga); magarčiti se.

Esels-arbeit *n.* magareći posao; —bohne bob; —fleisch oslovina, magarčevina; —gurke strkalj; —haut magareća koža, osletina; —milch magareće, oślje mlieko; drienak, kolesnik; —ohr magareće, oślje uho; (in Büchern) zaloga; —rükken magareći hrbat; (Bauw.) svod na oklis.

Eseltreiber *m.* oslar, magarar, oslogonja.

Esito-Zoll *v.* Ausgangszoll, Ausfuhrzoll.

Esparcette (spr. esparset) (Schweizerklee) grahorka.

Espe *f.*, —baum topola, jagnjed; Zitter— jasika, trepetljika; —nblatt topolov, jasikov list; --holz topolovina, jagnjedovina; jasikovina; —wald *m.* topolik; jasik.

Esplanade *f.* ravan.

Esprit (fr.) (espri) *m.* duh; úm; jezgra (spisa).

Esquire (engl.) (spr. kvair) *m.* štitonoša; blagorodnik, gradjanski plemić.

Eß-bar jedatan, jestivan; —besteck jedala; (Reise—) sklopnice.

Esse *f.* viganj; —n jesti; blagovati; sich satt e. najesti se; ein wenig und oft e. jedkati; zu Mittag e. objedovati, ručati; zu Abend e. večerati; (Kindersp.) papati; sich krank e. prejesti se; das E. jedja; jelo, jestvina, jestivo; (Mahl) ručak; —nkehrer dimnjačar; —nklinge žarač; —nszeit ručanica; —nträger *m.* ručkonoša.

Essenz *f.* bistvo, biće,; sućstvo, sućanstvo, bitnost; sućina, sućina, suština; (fig.) jezgra; —iel sućan.

Esser jelac; (der sich nur bekümmert, wo er was zum Essen bekäme) masnica; (gemein) guzičar, nabiguzica; ein starker E. pojelica, izjelica, pojedljivac; pokusalica; —in jelica.

Eß-gabel *f.* vilice, viljuške; —geschirr stolno posudje; —gier pojedljivost, proždrljivost.

Essig (-es. M. -e) *m.* kvasina, ostika, ocat, sirće; scharfer E.

Digitized by Google

ljuta kvasina; zu E. werden usirćetiti se; —artig kvasinast; —ätḥer kvasinski etir; —brauer kvasinar, octar; —fabrik octarnica, kvasinarnica; --fabrikazion octarstvo, kvasinarstvo; —fläſche *f.* kvasinka, octenka, sirćetnica; —gährung *f.* kisnuće, vištanje; —geiſt *m.* kvasiuska žesta; —gurke kiseli krastavac, ugorak; —ḥandel trgovina s kvasinom, prodaja kvasine; —kammer kvasinara, octara; —mutter *f.* maternica, stelja; —napḥtḥa *f.* kvasinovica; --ſalz kvasinovac; —ſauer kvasinast; —ſäure *f.* kvasinovina; —ſuppe kiselica, kisela juha; —tunke *f.* kisela umaka; —zucker kiseli slador.

Eſſitozoll izvozna carina.

Eß-löffel *m.* žlica, ložica, ožica; —luſt (Appetit) tek, kûs, slast, pohtiev, volja k jelu; —ſaal *m.* blagovalište, jestvana; trapezarija; —waare jestivo, živež; —zeit obrok, ručanica.

Eſtafette (Schreiben) hitnica, vjestnica; (Träger) hitronoša; —n-gebühr hitničarina.

Eſtra-de *f.* zaravanak; —tto *n.* izvod, izvadak; jednovlak.

Eſtrich pločnik, pòd; strop, tavan; —ſtamm podnica; stropnica, tavanica.

Etabli-ren utemeljiti, zavesti; ſich e. nastaniti se, okućiti se, urediti se; (kaufm.) otvoriti trgovinu; —ſſement (ſpr. etablizman) naselje; utemeljenje; zavod; (kaufm.) trgovina.

Etage (fr.) (etáž) *f.* pod, sprat, boj; —nmäßig postupice.

Etalon *m.* (math.) glavno mjerilo.

Etap-e *f.* (fr.) danik, danište, danovište; —enſtraße *f.* vojnička cesta.

Etat (ſpr. etá) *m.* država; stanje; izkaz; —smäßig po proračunu.

Eth-ik ćudoredba, etika; —iker ćudorednik, etik; —iſch ćudoredan, etički.

Ethno-graphie narodopis; —graphiſch narodopisan; —logie narodoslovje.

Etiquette (fr.) (ſpr. etikéte) *f.* naznačnica; čeljenovnica; dvornost; dvorni običaj; uljudnost.

Etliche *num.* njekoji, njekoliko; e. Freunde njekolicina prijateljâ; es waren ihrer nur e. dort bio je samo gdjekoji ondje; —mal njekoliko putâ.

Etude fr. (ſpr. etid) *f.* (Muſ.) vježbanica.

Etui tok; --fabrik tokarnica; --macher tokar.

Etwa *adv.* počem, možebiti, možda; haſt du nicht e. was verloren? nisi li što izgubio? e. zehn Perſonen jedno deset osobâ; —ig *adj.*, der e. Ueberſchuß ako možebit što preostane; ako bude viška; e. Entſchädigungsanſprüche ako bi tko zahtievao kakvu naknadu.

Etwas *adv.* nješto, išta, štogod, malko; e. anderes drugo što; ich will niemand e. davon ſagen neću za to nikomu kazati; er iſt in e. zu entſchuldigen ponješto mu treba oprostiti.

Etwelche *v.* Etlich.

Ethmolog rječoslov; —ie rječoslovje; —iſch rječoslovan; —iſiren izvoditi rieči.

Eudiometer čistomjer zraka, uz-

Euer pron. vas, vaš; wo iſt e. Vater? gdje vam je otac? E. Wohlgeboren! blagorodni gospodine! —thalben, —twegen radi, poradi vas; —erſeits od vaše strane.

Euklas ravnociep.

Eule sova; (ſpr.) —n nach Athen tragen piesak u more nositi.

Eulen (in Zuſ.) sovin; —artig sovast; —geſchrei huka sovâ; —geſicht grdo lice; —ſpiegel (fig.) Nasradin; šaljivac, šaljivčina.

Enlichtwerden *n.* (der Zähne) osko-

Digitized by Google

mine nabiti.

Eunuch *m.* (gr.) uškopljenik, škopac.

Euphem=ie *f.* blagorječ; pohvala; —iſch blagorječan; pohvalan; —iſmus blagorječje.

Euphо=nie *f.* blagoglasje, miloglasje; --iſch blagoglasan, miloglasan.

Euphorbie *f.* mlječer, kačnjak.

Eurig *adj.* vaš; der —e vašinac; thuet das —e činite svoje.

Eurythmie sumjernost.

Euſtachiſche Röhre *f.* Eustahova cievčica.

Euter *n.* vime; ein kleines E. vimešce; —n nalievati; die Kuh —t krava nalieva.

Evangel=iſch blagovjestan, evangjeoski; die —iſchen evangelici; —iſt *m.* blagovjestnik; evangjelista; —ium *n.* blagoviest, evangjelje, vangjelje; das heilige E. častno, sveto evangjelje.

Evaporazion (lt.) izparivanje, hlapljenje; hlapnja; hlap.

Eventu=alität dogodičnost, slučajnost; sgoda; E. des Geldkurſes moguće promjene novčane vriednosti; —ell *adj.* slučajan, namjeran; ako se dogodi; ako nadodje; die Klage e. auf ein geringeres Verbrechen richten ako bude manjeg zločina, obratiti nanj tužbu; *adv.* slučajno, ponamjerce; dogodice.

Evid=ent očit, očevidan; —enz *f.* očitost, očevidnost, vidik; etwas in E. halten držati na vidiku, u očevidnosti; —enzhaltung držanje na vidiku; očevidnost; Sorge für die E. der Reichsgränzen staranje da budu državne granice očevidne; Sorge für die E. skrb o očevidnom stanju.

Evikzion *v.* Gewähr; —leiſtung *v.* Gewährleiſtung.

Evolu=te *f.* (math.) krivulja; --zion razvitak; kretanje (math.); —zionsperiode razvojno doba.

Ewig *adj.* vječan, vječit, vjekovit, vjekovan, vjekovječan; für —e Zeiten za sve vieke; —e Gefangenſchaft dosmrtno sužanstvo; etw. auf —e Zeiten verkaufen prodati što za uviek; es iſt doch e. Schade velika je šteta; *adv.* vaviek, uvjeke, na vieke, viekom, do vieka, —beſtehend vjekovječni; —en ovjekovječiti; —keit vječnost, vječitost, vjekovitost, vjekovječnost; von E. her od vieka, od uviek; in alle E. po sve vieke vieka, uviek i do vieka; es iſt in die E. gegangen predstavio se je u vječnost; das dauert eine E. tomu nema kraja ni konca.

Ex abrupto (lt.) iz nenada; s mjesta, naprečac.

Ex= (in Zuſ.) bivši, njegdanji; Exdeputirter bivši poslanik.

Exakt točan, izpravan; pomnjiv; —or *m.* računovodja.

Exakte Wiſſenſchaft izpravno znanje.

Exactum (Futurum) buduće prošlo vrieme.

Exakt=azion uzhit, uzhićenje; pretjeranost; —iren uzhititi pretjerati, pretjerivati; —irt uzhićen, zanešen; pretjeran.

Exam=en *n.* izpit; —inand *m.* izpitovnik; —inator izpitnik, izpitalac; —iniren izpitivati, izpitati; der —inirte izpitanik.

Examinazion nesvjestica.

Exarch *m.* (gr.) glavni nadbiskup; patrijarka.

Exclamazion uzklik, poklik.

Exclu=diren izključiti, izlučiti; —ſion izključenje, izlučenje; —ſiv iznimice; —ſiva, jmd. exclusivam geben izključiti koga.

Excommunic=ation izobćenje; izobćitba; prokletstvo, kletva; —iren izobćiti; prokleti; —irte *m.* izobćenik, prokletnik.

Excremente izmetina; nečist, trice.

Excurſion putak, izlet; eine bota-

Digitized by Google

aiſche E. biljarenje; botaniſche —en machen biljariti.

Excuſation *f.* izgovaranje, izgovor.

Exeg=eſe *f.* tumačenje pisma; —eſiren tumačiti; —et *m.* tumačnik; —etiſ *f.* tumačitba.

Exeku=t *m.* ovršenik; —tiv ovršbeni, ovršni; —tive Gewalt ovršbena moć; --tive Feilbietung ovršna prodaja; —tor *m.* ovršilac, izvršitelj; —zion ovrha, ovršba, izvršba.

Exekuzions= izvršbeni, izvrhovni, ovršni, ovrhovni; —akt ovršivanje, izvršivanje; —arreſt *m.* ovršni zatvor; —bewilligung *f.* dozvola ovrhe; --fähig podoban za ovrhu; —geſuch molba za ovrhu, izvršbu; —klage ovršna tužba; —koſten ovršni, izvršbeni trošak; —körper *m.* izvršničtvo; —recht pravo ovrhe, izvršbe; —verfahren ovršni, izvršbeni postupak; —werber *m.* prosac ovrhe.

Exemp=el *n.* primjer, izgled; prilika; ein E. woran nehmen ugledati se na koga (u koga); ein E. ſtatuiren kazniti koga drugim za strah (izgled); —lar primjerak; otisak, iztisak; —lariſch uzorit, ugledan, za izgled.

Exequ=ien zadušnice; parastos; —iren izvršiti, ovršiti.

Exerzier=en vježbati; —haus vježbaonica; —platz *m.* vježbalište; —Abrichtungs=Reglement vježbovnik i obučevnik.

Exerzizium vježba, vježbanje.

Exhibi=ren predati, podnieti što uredu; —tenprotokoll predatnik, podnesovnik; —tenzahl predatni, podnesni broj; —tum predatak, podnesak; —zion predaja, podnos.

Exhort=e *f.* opomena; —ator *m.* propoviednik.

Exhumazion izkopanje.

Exil izgon; —iren izagnati, izgoniti, prognati, progoniti.

Ex improviso (lt.) iz nenada, iz nenadke, nenadno, nenadano, iz nevara, iz nevarce; iz obuhe, obušice; naglo.

Exiſt=enz *f* bitnost, biće, bitak; obstanak; život; --enzzeugniß *v.* Lebenszeugniß; —iren biti; postojati; življeti; das exiſtirt nicht toga nema na svietu.

Exkaiſer *m.* njegdašnji car.

Ex officio službeno, uredovno, zvanično.

Exorzi=smus *m.* zaklinjanje djavola; —iſt zaklinjač.

Exordium *n.* uvod.

Expanſ=ibel razpruživ; razpružan, —ibilität *f.* razpruživost; —ion razpruživanje; protegnuće; blagosrdnost; —ivkraft razpruživost.

Exped=ient *m.* odpravnik, odpremnik, odaslatelj; razašiljatelj; —iren odpraviti, odpravljati; izdati; neuslišati; —it odpravak, odpremak; odpravljaonica, odpremaonica; —itamt odpravničtvo, odpremničtvo; —itor *v.* Expedient; —its= odpravni, odpremni; —itsſanzlei *f.* odpravna, odpremna pisarnica; —itsprotokoll odpravnjak, odpravionik, odpravni zapisnik; —izion odprava; odprema, odaslanje; (mil.) vojnica, vojna; (Lokale) odpravionica, odpremljaonica.

Expekt-ant, —anz *v.* Anwärter, Anwartſchaft.

Expenſ=en *v.* Koſten; —note *f.* troškovnica.

Experiment *n.* pokus, pokušaj, kušnja; —al izkustven; pokusan; —ator kušač, pokušač; —iren pokušati, pokušavati; činiti pokuse.

Explikazion *v.* Erklärung.

Explo=diren buknuti, razprsnuti se, razprskati se, otići u pr-

Digitized by Google

sak, prsnuti na komade; (die Miene c.) dignuti, opaliti (podkop); —sion prsnuće, prsak, razpuk.

Expon=ent (math.) kazac; E. der Potenz uzmnožitelj; --iren (einen Beamten) namjestiti činovnika; izložiti, izpostaviti činovnika, postaviti činovnika izvan mjesta; —irter Beamte vani postavljen, izpostavljen činovnik; —irtes Vorwerk (Fortif.) oddieljena gradba, utvrdina.

Export *m.* izvoz *v.* Ausfuhr; —eur izvoznik *v.* Ausfuhrhändler; —handel *v.* Ausfuhrhandel; —iren izvoziti.

Expos=é *n.* razjasnjenje, tumačenje; —ition izložba.

Exp=reß *adj.* naročit; —ſſe *f.* osobiti glasnik.

Expriester *m.* razpop; svrzimantija.

Expro=miſſion *f.* uputa za izplatu; —miſſor *m.* primalac tudjega duga; —priation *f.* razvlastba; E. der Grundſtücke odkup; -priationsurkunde *f.* razvlastica, razvlastnica, razsvojnica.

Exreligioſer bivši kaludjer, fratar.

Exrotulir=en (die Akten) razviti spise; --ung *f.* razvoj spisâ.

Exſtaſe *f. v.* Ekſtaſe, Entzückung.

Exſtirpator *m.* (Oekon.) rovilo.

Exſudat *n.* izcjedak, izpotak.

Extabull=ation *f.* izknjižba; —ationsgeſuch molba za izknjižbu; —ationstaxe *f.* izknjižbina; —iren izknjižiti; izpisati.

Extempor=ane Rede govor s mjesta, bez priprave; —iren s mjesta govoriti, pripoviedati.

Extenſ=ion *v.* Handlung raztezanje, protegnuće; (Raum) prostor; E. des Geſetzes obseg zakona; —iv *adj.* protezan, raztezan, razpruživ; obsežan; —or *m.* (anat.) mišica-pružnica, otezница; —um *n.* per E. potanko; (Buchdr.) uzduž.

Exterieur *n.* spoljašnost; povrha; lik, obličje, lice.

Exterritorial izvanzemni, izvandržavni; —ität izvanzemnost, izvandržavnost; (als Recht) izvanzemno pravo.

Extra *adj.* osebice; osobit; —blatt priloga, dodatak; osobiti list; —bizionsſchein *m. v.* Bezugsnote; —fein pretanak, prečist; vrlo i osobito tanak, čist, najljepši, najbolji; —fracht posebni tovar, teret; —hiren izvaditi, izvadak (izvod) napisati.

Extract (=s, M. =e) *m.* izvadak, izvod; izžimak; —ivſtoff izvadina, izvadnina; izžimačina.

Extraction (lt.) vadenje, izvlačenje; trganje; E. des Zahnes trganje zuba.

Extra=ordinär izvanredan, neobičan; —poſt *f.* nenarédna pošta; —ſpeſen *pl.* osobit trošak; —ſtrom *m.* (galvan.) mimohodni tôk; —vagant pretjeran; smušen; —vaganz *f.* pretjeranost; smušenost; ludorija; —zimmer osebna soba, gospodska soba.

Extrem *n.* krajnost; von einem E. zum andern iz jedne krajnosti u drugu; —i termini (philoſ.) krajni pojmovi; —ität *pl.* kraj, konac; vrhunac; (Raum, Rand) okrajak, zakrajak; —itäten *pl.* krajevi prstâ, udâ; ruke i noge; končine; die oberen E. objimala; die unteren E. okraci.

Exul, Exulant *m.* prognanik.

Exzedent *m.* izgrednik, prestupnik.

Exzell=ent izvrstan, izući; —enz uzvišenost, preuzvišenost; Eure E. preuzvišeni gospodine; —iren odlikovati se, nadkriliti.

Exzentr=ik zasrednik; zasrednost; —iſch *m.* pretjeran, zasrednji; —ität pretjeranost; (aſtr.) zasrednost; —itätsfehler *m.* (aſtr.) pogreška zasrednosti; —itätswinkel (aſtr.) ugao zasre dnosti.

Digitized by Google

Exzepzion iznimka, izuzetak; prigovor.
Exzerpiren izvaditi.
Exzeß izgred, prestupak; bezpu-tica, bezpuće; —iv izgredljiv; neumjeren; pretjeran; razuzdan, bezputan.

F.

Fabel (M. =n) *f.* basna, bajka; priča, pričica; er iſt der Wolf in der F. mi o vuku a vuk iza brda, na vrata; —buch *n.* basnarica; —dichter *m.* basnar, bajkar; bajoslovac; —ei izmišljotina; —geſchichte *f.* izmišljena pripoviest; (Mythol.) bajoslovje; —haft izmišljen; bajevan, bajoslovan; —hans gatalo, pričalo, naklapalo; —held bajevni junak; —land umišljena zemlja; das gehört ins F. to idé medju bajke; —lehre bajoslovje; —leſe *f.* izbor basana, izabrane basne; —n bajati, nabajati; tlapiti, buncati, bulazniti, naklapati; F. dichten pisati basne, basnariti; gatati; zanovietati, pripoviedati; —name izmišljeno, bajevno ime; —reich basnovit, bajevit; bogat basnami; F. *n.* izmišljeno, bajevno carstvo; —ſammlung *f.* sbirka basana; —ſchmied bajkar; —volk izmišljen narod; —weisheit mudrost u basnah; —welt *f.* bajevni sviet; —werk basnopis, bajka.
Fabler basničar, bajkar; izmišljalac; —in basničarka, basnarica, bajkarica; izmišljalica.
Fabri=ciren tvoriti, praviti, tvoriničariti, napraviti, napravljati, načiniti, gotoviti, djelati; kovati; —t (M.=en.) *f.* tvornica, tvorionica; —tant *m.* tvornik; —tat *n.* napravak, proizvod, tvor, tvorina; —azion tvoritba, pravitba.
Fabrikazions=buch tvornička knjiga; —conto tvornički račun; —ſtoff tvornički latak, tvorivo; —mäßig tvornićarski.
Fabriks-arbeiter tvorničar; —beſugte *m.* povlašćeni tvornik; —beſitzer *v.* Fabrikant; —gericht tvornički sud; —inhaber vlastnik tvornice; —marke *v.* Fabrikszeichen; —mäßig tvornički; —preis *m.* tvornična ciena; —unternehmung *f.* tvornički podhvat, preduzetak; —weſen tvoriničtvo; —waare *f.* tvorina, tvornička roba; pazarija; —zeichen biljeg, znak tvornice.
Fabul-ant *m. v.* Fabler; —iren basničariti *v.* Fabeln.
Façade fr. (ipr. fasad) *f.* čelo, pročelje.
Face *f.* (Fortif.) čelo, lice; —n s prieda.
Facett=e *f* plošica; —iren plošićiti.
Fach (=s od. =es. Fäche et Fächer) (b. Fiſch) zagrada, prieboj; ohne Dach und F. bez kuće i kućišta; (Abtheilung) prediel, presiek; (im Kaſten) pretin, pretinac, pregradak; preklet, prekletčić; sunjak, sunjica; (fig. Zweig eines Geſchäftes od. Wiſſens) struka, predmet, posao, zanat; das ſchlägt nicht in mein Fach to nije moj posao; das gehört nicht in dieſes F. to neide u ovaj red; ein Mann von F. strukovnjak, vještak; F.= strukovni; —baum (Waſſermühle) mlinski prag; —bogen luk.
Fächeln pahati, opahavati se; ſich f. hladiti se.
Fachen (ordnen) redjati, razrediti; (mit Fächer verſehen) pretiniti,

Digitized by Google

pregraditi, porazgradjivati; tiniti; posunjati; die Wolle f. vunu drndati, razbijati; die Glut f. mahati, jariti, podticati vatru.

Fächer *m.* mahalo, mahalica, mahač, pahaljica, hladilo; —falter mahaljak; —fisch *m.* podlanica, jedrasta; —förmig mahalast; —ig izpregradjen, izpretinjen; —koralle koralj mahač; —macher mahâlar; —n *v.* Fächeln; —palme lontar; —schwanz krivokljunac; —spiel maškanje.

Fach-gelehrsamkeit učenjačka okretnost, vještina; —gelehrt učen u svojoj struci; —gemäß vješt, vještački; —genoß *m.* drugar; —gurte pruće; —holz čapnica; kolac od plota; —lehrer strukovni učitelj, učitelj predmeta; —lehrersystem strukovno, predmetno učiteljstvo (učitelji po strukah, po predmetih); —mann strukovnjak, vještak; —männergericht strukovnjački, vještački sud; —mitglied einer Kommission strukovni član povjerenstva; —ordnung razredba; —saite drndarsko tetivo; —schrift *f.* strukovnjački, vještački spis.

Fächser *m. v.* Senker; —ung *f.* branje, ljetina.

Fach-studien učenje jedne struke, jednog predmeta; —tisch drndalište; —werk okna, kanaće.

Facit *n.* iznesak, svota; svrha, konac.

Facon f. oblik, način; posao; —iren liciti, kalupiti.

Facsimile *v.* Faksimile.

Fact-um *v.* Faktum; —ura *v.* Faktura.

Fade bljutav, bljutak, mlakav; cabren; ein —r Mensch neslan čovjek; f. werden obljutaviti.

Fädeln udjeti, navoditi konac (nit).

Faden (-s, unv. Meh. oder Fäden) *m.* nit, konac; ein F. Zwirn žica konca; den F. wieder aufnehmen iznova se čega prihvatiti; den F. der Geschichte wieder anknüpfen nastaviti pripoviedku; den F. verlieren zapeti; sein Leben hängt nur noch an einem F. život mu je na dlaki; der Wein zieht sich in F. vino se tegli; F.= (in Zuf.) končen; —artig končast; žičast; —bruch blizna, porednici; —flechte gorovez; —förmig končast, žičast; —gerade *adj.* einen Zeug f. schneiden razsjeći latak po žici; —gold *n.* zlatne žice; —hälfte obrvka; —holz *n.* ciepana drva.

Fäden-icht *v.* Fadenförmig; —ig končast, vlaknat.

Faden-keim končasta klica; —kreuz ukršteni konci; —leiter (Web.) nabirak, žicovod; —mikrometer (astr.) končati mikrometer; —muster *n.* konci za izgled; —nackend, —nackt gol golcat, gol i nag, gol kao od majke rodjen; gol kao lipa, gol opucan; —nudel tanki rezanci, lapša; —pilz pljesnivac; —recht po niti (koncu); —saum *m.* podkite; —scheinig *adj.* das Tuch ist f. sukno je već posve izlizano, izmanjeno, iznošeno; das Tuch ist f. geworden to je sukno izdalo, ogolilo; to se je sukno izlizalo, izmanilo, uhabalo; —schimmel *m.* gubava pliesan; —schlag ujamčivanje; —schleife končanka; —sichtig *v.* Fadenscheinig; —seide predena svila; —silber predeno srebro; —stein vlaknasta sadra; —weise *adv.* konac po konac, žicimice; na konce; —warm žičica.

Fadheit *f.* bljutavost, mlakavost; (fig.) neslanost, suhoparnost.

Fadler *m.* švelac; —geschäft končarija.

Fagot *n.* fagot; —ist *m.* fagotist.

Fähe *f.* (wbm.) kuja, kučka.

Fähig sposoban; zu einem Amte f.

Digitized by Google

vrstan za službu; (geschickt) vješt; zu Allem f. na svašta gotov, spreman učiniti; er ist solcher Bubenstükke nicht f. ovakovih opačina nemože on da počini; f. (bar) z. B. wahlfähig, wählbar iz n. p. izberiv; exekuzionsf. (exequirbar) izvršiv, sposoban za izvršbu; sich f. machen usposobiti se, osposobiti se, izvježbati se (za što); —keit podobnost, vrsnoća, sposobnost; ein Mensch von vielen —keiten vrsna glava; (Fassungskraft) dokučnost, moć shvaćanja; —keitszeugniß svjedočba o vrsnoći, sposobnosti.

Fahl lavast, plav; ein —s Pferd plavac, plavka; das —e Blatt žuto lišće; (verschossen) sinjav; f. werden osinjaviti; -erz sinjavac, grušac, mjedovni srebrovac; —gelb lavast; —grau sinji; —heit plavoća; —leder *n.* usnje; —roth ridji; —rothes Pferd (Fuchsroth) ridjan, ridjo, ridjko; ridja-, ridjuša, ridjka; mausf. mišast; mausf—es Pferd miško; miška.

Fähn-chen zastavica; —rich zastavnik, stjegonoša; —s- (in Zuf.) zastavnikov, zastavnički.

Fahnden auf einen ići u potjeru (za kim); iztraživati.

Fahne *f.* zastava; (Standarte) stieg; (Banner) horugva; die F. aufpflanzen objesiti, razviti zastavu; die Fahne ausstekken razviti zastavu; die F. verlassen pobjeći, uskočiti; (bot.) jedro; (Schwadron) četa.

Fahnen-ausstekgebühr zastavnina; —busch kita na zastavu; —eid zastavna zakletva, prisega na zastavu; —flucht *f.* ostavljanje zastave; —flüchtig od zastave pobjegli; —futter navlaka, tok zastave; —junker *v.* Fähnrich; —lanze kopljača; —schmied vojnički kovač; —schuh *m.* zastavni tuljak; —schwingen mahanje zastavom; —stange, -stok katarište, zastavište, stezište; —träger *v.* Fähnrich; —wache *f.* taborna straža.

Fahr- jezdeći, vozeći, vozni, prevozni; —bahn utrenik; kolnik; (am Wasser) matica; —bar vozni, biese Straße ist f. po ovoj se cesti može voziti; (v. Flüssen) brodiv, plovan; —bare Waare vozna roba; —betrieb (auf einer Eisenbahn) vožnja po željeznici; —bamm vozni nasip; —e *f.* razor, brazda.

Fähre *f.* (Plätte) brod, pram; prevoz.

Fahren, auf den Wagen f. povesti, vozati se, voziti se, vozikati se na kolih; auf dem Schlitten f. sanjkati se; auf's Land f. voziti se na selo; über einen Fluß f. prevezti se, prevažati se, voziti se preko rieke; auf den Grund f. nasjesti, nasukati se; auf einem Schiffe oder zu Wasser f. ploviti, ploviti se; er kam gef— dovezao, dokolao se je; —be Post vozna pošta; ein wenig f. povezti se; hin und her f. vozati se, vozikati se, vozakati se; spazieren f. provezti se; sich satt f. navoziti se; sich irref. zavesti se (s puta); vor Ungeduld f. ošugati (čekajući); mit der Hand f. mahati rukom; mit der Hand in die Tasche f. mašiti se rukom u žep; turiti ruku u žep; aus dem Bette f. skočiti s postelje; aus der Hand f. izmaći iz ruke; ein böser Geist ist in ihn gef- pobiesnio je, vrag je u njem; —de Habe pokretnina; es ist mir in die Glieder gef— bole me uda; ein Fieberschauer fuhr ihm durch die Glieder uhvati ga groza; popade ga groznica; etwas f. lassen ostaviti što; ostaviti se, mahniti se, proći se (čega); die Sorgen f. lassen ostaviti brige, proći se

Digitized by Google

brigá; einen Gedanken f. lassen misao si iz glave izbiti; der Gedanke fuhr mir durch den Kopf misao mi je na um došla; einem in die Haare f. počupati se s kim; zaletjeti se u koga; was ist dir in den Kopf gef—? što te je snašlo? što ti je na um palo? mit dem Löffel in die Schüssel f. zahvatiti, zagrabiti žlicom; mit großer Gewalt in's Zimmer f. silom u sobu nahrupiti; gut, schlecht bei einem Handel f. dobro, zlo proći kod kojega posla; mag Alles zum Teufel f. neka ide sve k vragu; fahre wohl! s Bogom pošao! sretan put! auf den Wolken f. na oblaku dolaziti, odlaziti; der —de Bettler tucak; der —de Ritter junak-potukač; gen Himmel f. uzaći na nebo; zur Hölle f. sići u pakao; der Bösewicht wird in die Hölle f. zločinca će vrag odnieti; das F. voženje, vožnja, vozitba, vozanje, vozikanje; prevoz, prevažanje; plovitba; sankanje; —end *adj.* vozeći, vozni; —er *m.* voznik, vozač, vozar; —gebühr, —geld vozarina.

Fahr-gebühr, —geld *n.* brodarina, prevoznina.

Fahr-gelegenheit *f.* prilika, kola; —geleise, —leise *n.* kolotečina; -genosse suvoznik; (ökon.) sprežnik; suznik, brazdaš, razdionik.

Fahrgerechtigkeit prevozno pravo.

Fahrgut pokretnina.

Fahr-herr *m.* gospodar prevoza; —kahn prevozni čamac.

Fahr-kanonier topovoznik; —kappe rudarski podkapak; —knecht *m.* prevozar, prevozač, prevoznik; —lässig nemaran, nehajan; f. sein nemariti, nehajati; —lässige *m.* nemarnik, nehajnik, nemarljivac; —lässigkeit *f.* nemar, nemarnost, nehajstvo.

Fahrleute *pl.* prevozari, prevoznici, prevozači.

Fahr-linie vozna pruga; —mann brodar, prevozar, prevoznik, prevozač; —geschäft *n.* prevozarija.

Fährmutter *f.* prasica, svinja, krmača.

Fahr-nagel zavoranj; —nisse kretnine, pokretnine; —ordnung *f.* vozni red.

Fahr-ordnung *f.* prevozni red; —pacht zakupnik prevoza.

Fahrpost *f.* vozna pošta; —ordnung poštovnik, red vozne pošte; —porto *f.* poštarina, poštovna vozarina; —sendung *f.* pošiljka vozne pošte.

Fahr-preis vozarina; —schacht *m.* ulazno okno.

Fähr-schiff prevozni brod, prehod; —seil *n.* prevozni konop, prevozno uže.

Fahr-sessel *m.* vozalica; —straße *f.* kolnik; utrenik.

Fahrt (M. -en) *f.* (im Wagen) vožnja; (am Schiffe) plovitba; (Reise) put; eine Reise unternehmen krenuti na put; (mont.) silaz; laznica; (Leiter) ljestve; (Höhle) rupa (u zemlji); eine F. Heu voz siena; —are *f.* vozarina, vozni cjenovnik.

Fährte *f.* trag; auf die F. kommen doći u trag; der Hund nimmt die F. an pas je potjerao trag.

Fahrtmesser *m.* putomjer.

Fahr-trense uzdiee; —wasser plovnica; plovna voda; matica; —weg *m.* drum, cesta, kolnik; —wind sgodan vjetar; —zeug ladja, brod, plav; barka; korabljica; čamac.

Faience *f.* poluporculan, fajenčina, kamenina.

Fait accompli svršen (gotov) posao (čin).

Fakkel *f.* zublja, luč, buktinja, palja, baklja; die F. der Aufklärung svietlo prosvjete; —fest

Digitized by Google

svečan ost kod bakalja; —feuer svietlo zublje; bukteća vatra; —holz udikovina; —lampe plamenica; —leuchter *m.* lučnjak; —macher *m.* zubljar, bakljar; —mann zubljaš, bakljaš; —musik glasba uz bakljе; —n buktati, plasmnjati; (zaubern) oguzati se; —schein svietlo od zublje; —träger zubljonoša. *v.* Fackelmann; —zug bakljada.

Faksimil=e *n.* snimak, snimka; —iren snimiti, snimati.

Fak=tisch *adj.* istini; f. anerkennen činom priznati; f. erreichen dokučiti što činom; —tischer Besitz einer Sache posjed stvari činom.

Faktor (-s, M. =en) *m.* poslovodja; (arith.) činbenik; —ei poslovnica, poslovodjnica; (merk.) skladište; —enfolge (math.) red činbenikâ; —entafel *f.* (math.) činbeniteljka, skrižaljka činbenika.

Fakt=otum sverâd; er ist mein F. on je moja desna ruka; —um *n. pl.* —a (eine einzelne Thatsache) čin, činjenica, učin, učinjenica; (Begebenheit) dogodjaj; (Folge, Wirkung) učinak, posljedak, posljedica.

Faktur-a *f.* račun; —abetrag *m.* (kaufm.) iznosak računa; —abuch računik; —iren račun dati; eine Waare zu hoch f. precieniti, previsoko računati robu.

Fakultät *f.* fakultet, sbor; —s studien fakultetski nauci, nauci na fakultetu.

Faktzion *f.* stranka; (Rotte) urota; nezadovoljnici.

Falb *adj.* ridj, plav, lavast; (verschossen) sinjav; blied; *v.* Fahl.

Fälbel *v.* Falbel.

Fälbeln rozati, nabrati.

Falben, fälben sinjaviti; (v. Laub) pulati, žutjeti; (welken) vehnuti.

Falkaune *f.* (Geschütz) sokolnica.

Falke (M. =n) *m.* sokol; *f.* sokolica; ein junger F. sokolić; er hat Augen wie ein F. sokolova je oka.

Falken=artig sokolast, kao sokol; —auge sokolovo oko; —beize lov na sokole; —blick sokolov pogled; —haube sokolova kapica; —hof sokolinjak; —jagd lov sa sokoli; —ier —jäger, sokolar; —junge *m.* sokolarić; —lappe *v.* Falkenhaube; —nest sokolovo gniezdo; —riemen *m.* sokolovo pùto; —schlag sokolov pad; —stange *f.* sokolovo sjedalo; —stoß mreža za sokole; —wärter sokolar; —weg sokolov polet.

Falkner *v.* Falkenjäger; —ei sokolarstvo..

Falkonet *n.* (mil.) diljka, šiba.

Fall (=s, pl. =e, M. Fälle) *m.* pâd; past, spast; (das Fallen) padanje, padnuće; einen schweren F. thun nesretno, jako pasti, opasti; (theol.) upad, upadak; zum —e kommen pasti, upasti; (von einer Jungfrau) zatrudnjeti; eine Jungfrau z. F. bringen oskvrnuti, prevariti, obljubiti djevojku; der F. eines Körpers padež, padnuće; padanje; der F. des Wassers opadanje, osiecanje, osjeka, opad vode; er bewirkte seinen F. on ga je upropastio; Hochmuth kommt vor dem F. oholost kobi propast; (Falliment), propad, propast; (Vorfall) slučaj, sgoda, dogodjaj; ich befinde mich in demselben F. isto biva sa mnom; im —e oder für den F., daß er kommt ako dodje; im glücklichsten —e ako bude sreće; auf alle Fälle gefaßt sein biti spreman na sve; in diesem —e onda; auf jeden F. svakako, na svaki način; von F. zu F. kod svakog slučaja napose; svaki slučaj napose; im entgegengesetzten —e u protivnom slučaju; inače; ich setze den F. stavimo; erfor-

Digitized by Google

berlichen —s ako uztreba; das ist ein kitzlicher F. to je nježna stvar; (gram.) padež; Wasserf. slap.

Fällbar sječan; —e Bäume drveće za siek; —keit sječnost.

Fall-baum zapor, zapornica; (bei Vogelstell.) padalište; —beil *n.* rubilo; —blott *m.* tùk, malj; —brett poklopnica; —brücke *f.* uzvijaći most; —e *f.* lovka, kljusa, klopka; (f. Mäuse) stupica, mišolovka; pastulja; (für wilde Thiere) tuljac, gvoždja(*pl.*); (fig.) mreža, zamke; pletke; einem eine F. stellen namjestiti komu zamku; in die F. gehen uhvatiti se u mrežu; er ging in die F. prevari se; ujede ga zmija; (Fallklinke an der Thür) skakavica; zapadka; —eisen *n.* gvoždja, škripac, kliešte; —en pasti, padati; opasti; einen f. lassen ostaviti koga; etw. aus der Hand f. lassen izpustiti što; (spr.) die Hoffnung ist mir in den Brunnen gefallen potonule su mi šajke; zu einem f. pridružiti se komu; hinter die Mauer f. zapasti za zid; einem zu Füssen f. klanjati se komu; einem um den Hals f. zagrliti koga; objesiti se, pasti komu oko vrata; (spr.) er ist nicht auf den Kopf gefallen nije mu vrana mozag popila; das Zäpfchen ist ihm gefallen spala mu resica; er fiel todt zur Erde mrtav padè zemlji; das Wasser fällt voda opada, osieca; das Wasser ist gef— voda je oplinula; Medvedščak fällt in die Save Medvedščak utiče u Savu; die Stimme f. lassen spustiti glas; der Preis der Waare fällt pada ciena robi; sein Ansehen ist gef— nestade mu ugleda; den Muth f. lassen klonuti duhom; aus der Gunst f. izaći iz milosti; das Handelshaus ist gef— trgovačka je kuća propala; (von Jungfrauen) izgubiti djevojačtvo, vienac djevojački; (poet.) poznati mužku glavu; (umkommen, v. Vieh) skapati, uginuti; krepati, crknuti; (v. Menschen) poginuti; er fiel durch die Hand eines Meuchelmörders ubijen je iz prievare, iz potaje; in Strafe f. podpasti pod kazan; Bosnien fiel in Türkengewalt Bosna je podpala pod Turke; er fiel in meine Hände dopao mi je šakâ, došao mi je rukû; wie sind sie auf diesen Gedanken gef— kako vam je to na um palo? das Gut fällt an den ältesten Sohn imanje zapada najstarijega sina; alle Schuld fällt auf die Eltern roditelji su svemu krivi; das fällt mir schwer to mi je mučno; wie es fällt kako dodje; er fällt der Gemeinde zur Last občina se mora za njeg brinuti, skrbiti; die Trennung fällt ihr schwer žao joj se je razstaviti, odieliti; es fiel ein Schuß puče puška, tòp; ein Gespräch f. lassen prekinuti razgovor; diese Farbe fällt mehr ins Grüne ova krasa prelieva se u zeleno; das fällt ins Pöbelhafte to udara po prostačini; mit Begierde auf etw. f. navaliti na što; dem Pferde in die Zügel f. uhvatiti konja za uzdu; dem Feinde in das Land f. provaliti u neprijateljsku zemlju; dem Feinde in den Rücken f. zaći neprijatelju za ledja; einem andern in den Kauf f. prekupiti komu što; die Vögel fielen auf den Baum pale su ptice na drvo; einem in die Haare f. zaletjeti se komu u vlase; einem ins Wort f. presjeći komu rieč, uletjeti se komu u rieč; es fiel im schwer auf's Herz mučno mu je bilo; die Geschwulst ist gef— otok je splasnuo; ein Stein ist mir vom Herzen gef. odahnuo sam; über

Digitized by Google

den Haufen f. stropoštati se, strovaliti se; es fällt ein Regen kiša pada; es iſt ein tiefer Schnee gef. zapao snieg do koljena.

Fällen (e. Baum) usjeći, posjeći; sjeći, obarati (drveće); den Anker f. spustiti kotvu (sidro); (wbm.) ustrieliti; eine Senkrechte f. povući, spustiti, okomicu, ovjesnicu; die Mauern f. porušiti zidove; ein Urtheil f. izreći presudu, presuditi; suditi komu; (prăzipitiren) oboriti; Lanzen f. spustiti koplje; fällt das Bajonett! naperite bodu!

Fall-end *adj.* padovit; jmb. zur Laſt —ende Handlungen čini, koji se njekomu u grieh pišu; —endes Verhältniß padajući omjer; —endung (gram.) padež; —fenſter padav, spustiv, klopan prozor; —ſtell opadina; das Obſt hat —ſtelle voće je namecano; —friſt *f.* dokidni rok, rok prispjelosti; —gatter spustna rešetka, spuštenica; spustna ključanica; —grube samolov; —gut odmrtvina; —haus živodernica; —holz *n.* suhad, suha šuma; lomača; —ibel prevarljiv; pogrješan; —ibilität prevarljivost, pogrješnost.

Fällig (abgelaufen) minuo, iztekao; prošao; —e Friſt prošli, prispjeli, minuli, iztekli rok; f. (zahlbar) dospjeli, izplatni; —er Wechſel dospjela, prispjela mjenica; der Wechſel wird f. mjenica dospieva, prispieva; prispjeti će, dospjeti će; das Kapital iſt f. glavnica se ima izplatiti; —e Nutzungen pokupni užitci; užitci, koji se imaju pokupiti; —keit (Zeit) dospjetak, prispjetak; (als Eigenſchaft) prispjelost, dospjelost; minulost; izplatnost.

Falli-ment *n.* progonstvo; propad; —ren propasti; postradati; —t propalica; postradalac.

Fall-klappe *f.* klopac, priklopac; —klinke skakavica; zapadka; —knecht derač; —kraft padnost; —maſchine padilo; —meiſter *m.* živoder, derač, deračin; —meſſer škljoca, kostura; —netz *n.* mreža; —raum prostor pada.

Falls *adv.* ako; f. es nöthig ſein wird ako uztreba.

Fall-ſchirm padobran, padak, padalo; —ſchloß šklocka; —ſtein kamen smutnje; —ſtrick zamka; (fig.) zamčica, vikov, omča, pletka, mreža *v.* Falle; —ſucht *v.* Epilepſie; —ſüchtig *v.* epileptiſch; —thür poklopna vrata; —ton padajući glas.

Fällung (chem.) oborina; razvodnina; —smittel *n*, obaralo.

Fall-wildbret *n.* crkotina; —winkel *m.* upadni kut; —wunde *f.* rana od padnuća, upadina.

Falſa-rius izopačitelj, izopačilac, izopačnik; krivotvorac, kvaritelj, patvorac; (des Geldes) kvarinovac, krivi novčar; -zion *v.* Falſifikazion.

Falſch nepravi; krivi; lažni; —e Angabe lažni prokaz, lažno kazivanje; —e Loſung neprava priča; —er Spieler varalica u igri; —es Maß oder Gewicht kriva mjera, teža; —e Münze krivi novac; —er Eid kriva prisega, zakletva; —er Zeuge krivi svjedok; -es Zeugniß kriva svjedočba; —e Freundſchaft licumjerno prijateljstvo; —er Menſch himbenjak, dvoličnjak; šarenjak, šarko; F. himbenica; dvoličnjara; f. Geliebte nevjernica; —e Urkunde podmetnuta izprava; —e Hoffnung pusta nada; —e Farbe nepostojana krasa; —er Schlüſſel odpirač; —e Perlen jalov biser; —e Haare pristavljena kosa; f. hören prečuti; (laſterhaft) opak, bezbožan; —er Weg krivi put, stranputica; —e Nachricht lažan glas; —e Stimme pišteći

Digitized by Google

glas; —er Ton nepravi glas; —e Poſt (kaufm.) neprava stavka; —er Begriff krivi pojam; F. *n.* mana; pogrješka; (Betrug) laž, prievara; er iſt ein Mann ohne F. on nezna nikakove obinje.

Fälſch=en izopačiti, izopačivati; krivotvoriti; Wein f. načiniti vino; gefälſchter Wein načinjeno, napravljeno vino; eine Urkunde f. podmetnuti izpravu; —er *v.* Falsarius; —erin *f.* izopačnica; krivotvorica.

Falſch=gläubig krivovjeran; —gläubige *m.* krivovjerac, krivovjernik; *f.* krivovjernica, krivovjerkinja; —gläubigkeit krivovjerstvo; —heit *f.* hinba, hinbenost, vuhljivost, obinja; licemjerstvo; (einer Nachricht) lažnost, lažljivost, neistinitost.

Fälſchlich *v.* Falſch; f. anklagen biediti, obiediti, potvoriti; f. vorgeben lažljivo što kazati; (betrüglich) prevarljiv.

Falſchmünzer *v.* Falsarius; —ei kvarinovčarstvo, krivo novčarstvo, novčarenje.

Fälſchung izopačivanje; krivotvorenje, patvorenje; izopaka, krivotvorje, patvorba; (der Flüſſigkeit) kvarenje.

Falſchſpieler varalica u igri.

Falſett *n.*, —ſtimme nenaravni, pretvoreni glas, *v.* Fiſtelſtimme.

Falſi=fikat *n.* izopaka, krivotvor; —fikazion *v.* Fälſchung; —fiziren *v.* Fälſchen.

Falſum *n. pl.* Falſa izopaka.

Falte *f.* (am Kleide) bora; —n nabor; in —n legen nabrati, rozati, narozati; in der Haut *v.* Runzeln; die —n des menſchlichen Herzens svitci srca.

Fältel, —maſchine rozalo, bornica; —n mrežkati, namrežkati.

Falten nabrati, sabrati, nabirati; rozati; ein gefaltetes Kleid saborita, narozana haljina; einen Brief f. saviti list; Servietten f. skitiiti, prekitiiti ubrus; die Stirne f. namrštiti se, namrgoditi se; mrgoditi se, mrštiti se; die Hände f. sklopiti, stisnuti ruke; ein gefaltetes Blatt nabran list.

Falten=bruch prigib; —förmig borast, borni, saborit; —kleid *n.* borna, saborita haljina; —kniff rozanje, nabiranje; —los bezboran, bez borâ (rozâ); bez prigiba; —reine, —loſe Stirn gladko, (fig.) vedro čelo; —magen knjižavac, knjižci; —rand roza; —reich boran, saborit; —rock borna, saborita suknja; —ſchlag nabor; —weiſe naborice; —wurf *v.* Faltenſchlag.

Falt=er *m.* leptir, lepir, motulj; —flügler bornokrilac; —ig borni, nabran; eine —ige Stirn namršteno čelo.

Falz *f.* žlieb; (von Vögeln) *v.* Balz; (Buchb.) pregib; (b. Tiſchler) šipilo; (an Seiten) žljebić; —bein šikalica; (vom Horn) nazuvnik; —bolk konj (kožarski); —bret *n.* slagarka; —e (am Gewehre) šipilo; —eiſen *n.* kosa (kožarska), strugač; —en slagati; eine Haut f. mezdriti kožu; eine Säule f. nažljebiti stup; einen Brief f. saviti pismo, list; Bretter f. šipiliti daske; —er žljebičar; (b. Buchb.) slagač; (b. Gerbern) mezdrač; (b. Tiſchl.) šipilar; —haken izvrtač; —hammer somitnjak; —hobel šipilnjak; —icht žljebast; —ig našipiljen; nažljebljen; —zange *f.* (b. Schuſter) navlačilo; —ziegel žmurnjak.

Fama *f.* glasina; glas; die F. ſpricht glasa se, čujka se, pogovara se, glas prši.

Famil=iär porodički, obiteljski; pouzdan; —iarität prijateljstvo, pouzdanost; —ie *f.* porodica, obitelj; (Kinder) porod,

Digitized by Google

djeca; (Geſchlecht) pleme, rod, pokoljenje; eine berühmte F. slavno pleme, slavna porodica; eine ſtarke F. haben imati puno roda; imati puno djece.

Familien- (in Zuſ.) obiteljski, porodični, porodički, rodni; —fehler *m.* porodička mana; —geiſt svojtljivost; es herrſcht unter ihnen viel F. vrlo su svojtljivi, svojatljivi; —gemälde *n.* porodička slika; slika porodice; —geſchichte *f.* poviest porodice, obitelji; —glied *n.* član porodice; kućanin; —glück *n.* domaća sreća; —gruft grobnica porodice; —gut *n.* porodičko dobro; —haupt starešina, glava porodice, obitelji; —krankheit prelazljiva, nasljedna bolest; —leben domaći život; —los bez poroda, roda; er iſt f. nema djece, roda; —rath bratska; —ſtolz ponos radi plemena; er hat viel F. mnogo se ponosi svojim plemenom; —vater *v.* Familienhaupt; (Hausvater) domaćin; —verband porodička sveza; —verhältniß porodički odnošaj; —vermögen porodička imovina; —vertrag porodička pogodba; —vorſteher *m.* porodičin starešina; —wappen obiteljski grb; —zirkel porodica; (Zuſammenkunft) obiteljsko sielo.

Famös *adj.* glasovit. razglašen, razvikan; (verrufen) zloglasan.

Fanat-iker *m.* pomamac, zanešenik, zanešenjak; -iſch pomaman, zanešen; —iſiren pomamiti; zanieti; —ismus pomama, pomamnost; zanešenost.

Fanfar-one *m* hvastalo; hvališa, hvastun, torlakj; vjetrogonja; —onaden hvastanje, hvalisanje, hvastavost, torlanje.

Fang *m.* (-es, M. Fänge) hvat, uhvat, hvatanje; lov; lovina; auf den F. gehen ići u lov; einen guten F. thun uloviti dobar lovak, dobiti dobre lovine; --arm lovka; —bein hvatalica, hvataljka; —damm ogat, zagat; —gelb lovarina; —eiſen gvozdja, škripac, kliešte; —meſſer lovački nož, jatagan; —en hvatati, uhvatiti, pohvatati, uhititi, loviti, uloviti; propasti; (wbm.) ein Wild f. zaklati zvier; bu haſt dich f. laſſen ušao si u mrežu; das Mädchen hat ihn durch ihre Schönheit gefangen djevojka ga je svojom ljepotom zaniela; (fig.) er fängt gleich Feuer odmah plane; jmdn. beim Worte f. koga za rieč uzeti; (Wurzel faſſen) primiti se; ſich f. uhvatiti se; ſich mit ſeinen eigenen Worten f. zaplesti se.

Fänger *m*; hvatač; —in *f.* hvatalica.

Fange-ſtoff hvatalo; —ſtrick zamka.

Fang-gier namigavanje, očijukanje; —graben *m.* lovna jama; —haken čaklje (*pl.*), mačka; —leine *f.* privezaljka; —meſſer, —ſtahl lovački nož; —ſchnur *f.* uže za hvatanje; —werkzeug *n.* hvatalo, sprema za hvatanje.

Fant (-es, M. -e) *m.* deran; —om ludovet, tlapnja; *v.* Phantaſie, Phantom.

Farbe (M. -n) *f.* šar, kras, krasa; er urtheilt wie der Blinde von der F. sudi kao sliepac o svietlu; F. der Haut (Teint) brst; (des Geſichts) pùt, koža, meso, manja; der Kranke hat alle F. verloren bolestnik je sasvim obhrdjao; einen mit häßlichen —n abmalen grdo koga opisati; er verändert dabei die F. pri tom se mienja u licu; pada mu mraz na obraz; *f.* (zum Imprägniren) boja; (Anſtreicherfarbe, Deckfarbe) mast, mastilo, mazilo; (des Tuches, der Seide, des Stoffes) cviet; (des Weines, des Oeles) lice; (der Blume) vatra; (Oelfarbe) uljeviti šar, kras,

Digitized by Google

maslinov šar; (Aquarell) vodeni kras, vodeni šar; (der Thierhaut) dlaka, perje, ljuska; (der Metalle) pjena; (der Minerale) prah; (F. zum Schminken) ličilo, bjelilo, rumenilo; rothe F. crvenilo; gelbe F. žutilo; blaue F. modrilo; verschiedene F. šara -e; die Gebirge erscheinen aus der Ferne in grauer Farbe brda su iz daleka siva; die Häuser sind von weißer F. kuće su biele; die Farben bekennen (b. Karten) dati isti šar, istu krasu; er will mit der F. nicht heraus neće da kaže svoje prave namjere; neće da očituje pravo što hoće.

Färbe-bad močenje u šariln, krasilu, mastilu; —brühe krasilovica, mastilovica; —gerüth krasalačka, mastilačka sprava; —ginster žutilica, žutilovka; —haus krasionica, mastionica, šarionica; —holz krasivno, mastivno drvo; —kessel krasionjak, mastionjak; —kufe *f.* krasalačka, mastilačka kaca; -kunst *f.* krasarstvo, mastionarstvo; —läppchen *n.* krpica za ličenje; —los bez krasa, šara, masti; bezkrasan, bezšaran, bezmastan; —malz krasova, šarova, mastilova slad.

Färben krasati, krasiti, šarati; bojadisati; mastiti, omastiti, namastiti; —de Körper krasila, mastila, šarila; roth f. ocrveniti, krasiti u crveno; Gesundheit färbt die Wangen zdravlje joj rumeni lice; die Wangen f. ličiti; sich schön f. ličiti se; bunt f. šarati, našarati; (v. Obst) zarudjivati se; die Trauben f. sich grožđje se već šara, već ima šare (u vinogradu); (wbm.) linjati se; gubiti, dobivati, mienjati dlaku; (bot.) gefärbter Kelch manjasta čaška.

Farben-anordner krasilar, mastilar; —auftrag krasanje, maščenje, bojadisanje, šaranje; —bild *n.* nakrašena, naličena slika; —blume našaran cviet; —bogen *m.* šaren obluk; duga; —brechung *f.* prelievanje krasa, masti; —bret krasilovka, mastilovka; —chemie lučba krasâ, šarâ, mastî; —druck *m.* krasotisak, šarotisak; —druckerei krasotiskarna, šarotiskarna; —eisen galovica; —fabrik *f.* krasarnica, mastilarnica; —faß *n.* trieslovnjak; —feuer šaren plamen; vatrena mast; —gebung krasanje, šaranje; (Kolorit) šarâ; —glanz svjetlost krasâ, šara; —haltbar stalan kras, stalan šar; —haut *f.* šarenica (očinja); —kasten *m.* šarionjak, krasaonik, mastionik; —macher šarar, krasar; —material krasivo, šarivo; —messer *m.* krasomjer, šaromjer, mastomjer; (beim Maler) strugalica; —mischung miešnja krasâ, mastî; —muschel ljuštura za krase; —pracht ljepota, krasota šarâ, mastî; —rand *m.* našaran rub; —reiber tarilac krasâ; (Werkzeug) tarilo; --reich šaren; --ringe Nevtonovo prstenje; —sehen šaren vid; —spiel prelievanje, preliev; —stein tarionica; —stift mastenka, krasenka; —stufe *f.* stupanj šarâ; —stufung postupnost šarâ; —ton sumjerje šarâ, krasâ; —voll šaren; —waare šarenina, krasenina, mastenina; —wechsel izmjena šarâ, krasâ; —zerstreuung rasklad šarâ, krasâ; —zeug naličena tkanina.

Färber *m.* krasilac, šarilac, mastilac.

Farberde rudka.

Färber-distel svjetlica, šafranjika; —ei, —handwerk *n.* krasarstvo, mastilarstvo; —in *f.* krasilja, mastilja; —röthe *f.* broč; —röthefeld bročnjak; —werkstätte *f.* šarionica, krasionica, mastio-

Digitized by Google

nica.

Färbeſtoff šarivo, krasivo, mastivo; objektiver F. pridavno šarivo, krasivo; ſubjektiver F. samostalno šarivo, krasivo; —fabrik *v.* Farbenfabrik.

Farbe-wechſelnd mienjajući šar, krasu; —zeug *m.* krasilačka, mastilačka sprava.

Farbig našaran, nakrašen, manjast, naličen, omašćen; šarovito.

Farblos *v.* Farbelos.

Färbmittel šarilo, krasilo, mastilo.

Farbſtoff *v.* Färbeſtoff.

Färbung krasanje, krašenje, šaranje, mašćenje, bojadisanje; beigemiſchte F. prikrasak; F. des Dialekts prikrasak narječja.

Farce *f.* (fr.) lakrdija; (Kochk.) sječevina, nasjeckano meso; djevenina, kaša.

Farin *m.*; (Staubmehl) paspalj; (Farinzucker) sladorovo brašno, sladorova múka.

Farm (M. -en) (engl.) *m.* najamni dvorac; —er *m.* najamnik.

Farn *m.*, —kraut *n.* paprat; —ſtengel papratiljka.

Farre *m.* junac.

Färſe *f.* junica; —kalb *n.* jalovica.

Farz *m.* prdac; —en prdjeti, prditi.

Faſan *m.* gnjeteo; —engarten, —erie gnjetinjak; —enmeiſter, —enwärter gnjetelar; —feder *f.*, gnjetelovo pero; —henne gnjeteoka, gnjetelica.

Faſchine *f.* (zum Brennen) naručaj (drva); poluvača, olomača; (zu Befeſtigungen) šibača, šikarka; šibačje; —nmeſſer kosir; —nwerk šibačnina.

Faſching (-s, oh. M.) *m.* poklade, mesojedje; F. halten pokladovati; —dinſtag mesopust, pokladni utorak; —krapfen pokladnjak, uštipak, tičica; —narr *m.* bušar, ćorak; —zeit poklade.

Faſchiren (fr.) sjeckati.

Faſe *f.* vlakno; (b. Zimmerl.) čepnica.

Faſel (-s) *m.* u. *f.* plod, mladina, leglo; pleme; —ei budalaština, ludorija; zanoviet, trabun; prenaglost; —er traskalo, trabunjalo; vjetrenjak, prenaglica; zanovjetalo, benetalo; —gebühr, —geld pripustnina; —haft vjetren, budalast; nesmotren; prenagao; —haftigkeit *f.* vjetrenjačtvo; nesmotrenost; prenaglenost; —hengſt *m.* pastuh.

Faſeln zanovietati, benetati, blutiti, traskati; baljezkati; benaviti; (irre reden) trabuniti, buncati, tlapiti; (ſcherzen) budaliti; (von Schweinen) oprasiti se.

Fäſeln činkati; krezati; ſich f. činkati se; krezati se.

Faſen *v.* Faſeln.

Faſen *m.* vlakno, nit, kunadra, mašina; —nackend, —nackt *v.* Fadennackend.

Faſer (M. n.) *f.* vlakno; —bündel pramen, svežčić vlakna.

Fäſerchen *n.* vlakance.

Faſer-gewächs vlaknata bilina; —gewebe, —gebilde vlaknovina; —icht vlaknast; —ig vlaknat; —kapſel *m.* tobolčić; —krebs *m.* (Krkht.) vlaknasti rak; —wurzel *f.* vlaknati koren; —zelle vlaknata stanica.

Faſig osipljiv; —e Leinwand riedko platno; —es Fleiſch žilavo meso.

Faß (Faſſes M. Fäſſer, auch Fäſſe) *n.* bačva, sud, bure, lagav; (*coll.*) sudje, burad; ein F. Bier bečka piva; ein F. binden sastaviti, naobručati bačvu; der Wein ſchmeckt nach dem Faſſe vino je sudovno; —bar hvatljiv, hvatan; —bier pivo u bečki, pivo iz bečke; —binder

Digitized by Google

bačvar, lagvar; —binderei bačvarija, lagvarija, bačvarstvo, lagvarstvo; —binderwerkſtätte *f.* bačvarnica, sudarnica, lagvarnica; —boden dno u bačve.

Fäßchen bačvica, sudić, burence, lagvica, lagvić, lagvićak.

Faßdaube *f.* dúga.

Faſſel, Fäſſel *v.* Fäßchen.

Faſſen uhvatiti, uloviti, uhititi; (pakken) pograbiti, popasti, ščepati; einen bei der Hand f. primiti koga za ruku; einen bei den Haaren f. spopasti koga za kiku; (d. Hund.) sgrabiti; Wein f. otočiti vino; Korn f. nasipati žito; Bienen f. roj hvatati, stjerati u košnicu; den Stein in Gold f. kamen u zlato okovati; das Zimmer konnte nicht alle Gäſte f. nisu imali mjesta svi gosti u sobi; dieſer Humpen faßt zehn Seitel ova kupa drži, (bere) deset četvrtaca, u ovu kupu ide deset četvrtacâ; feſten Fuß f. učvrstiti se, utemeljiti se, nastanîti se; Geld f. primiti, primati novce; einen bei ſeiner ſchwachen Seite f. poslužiti se čijom slabošču; kurz f. u kratko što kazati; Muth, Herz f. usloboditi se, ohrabriti se; einen Beſchluß f. dokončati; (kollegialiſch) složiti se u čem; einen Entſchluß f. sve misli na jedno smisliti; einen Vorſatz f. nakaniti, naumiti što; er hat Zuneigung gegen ſie gefaßt omilila mu je; Liebe gegen imdn. f. zaljubiti se u koga; Haß f. zamrziti na koga; in die Augen f. uprieti oko u što; einen Haſen f. omjeriti, zamjeriti zeca; (begreifen) shvatiti, postići, razumjeti; Wurzel f. ukoreniti, primiti se, zakoreniti se; ſich f. razabrati se, k sebi doći; in ſich f. obsizati, obimati; primati u se; faſſe dich und ſei guten Muthes umiri se; ſich kurz f. na kratko reći, u kratko napisati; auf etw. gefaßt na nješto pripravan; —er hvatač.

Faß-faul sudovan; —feige smokve u sudju; —förmig bačvast, sudast, lagvast; —gebinde posudje, sudje; —gelb bačvarina, sudovina, lagvarina; —hahn slavina, pipa; —hefen sudovne pjenice; —holz drvo za sudje, bačvarsko drvo.

Faſſion *f.* izjava, spoznanje; —sbrief spoznanica.

Faß-keller pivnica; —lich dohitan; razumljiv, razgovjetan; es iſt mir noch nicht f. još ne razumijem; —lichkeit *f.* razumljivost, razgovjetnost; —maß sudomjer, bačvomjer, lagvomjer; —reif obruč; —reifmacher *m.* obručar; —ſchoppen *m.* bačvarna, sudarna; —ſpund *m.* vranj, pilak, tapun.

Faſſung *f.* (eines Steines) okivanje, okov; (des Weines) otakanje; (der Löhnung) primanje (plate); (eines Entſchluſſes) nakanjivanje; (des Protokolls) slog, sastav zapisnika; (des Gemüthes) sviest; mit F. sviestno; aus der F. kommen smesti se, smutiti se, zabuniti se; die F. behaupten ostati sviestan, miran.

Faſſungs-artikel für das Militär vojničke potrebštine; —kraft, —vermögen *f.* dokučljivost, shvatljivost, postižnost, dosega, domah, dokučnost; er hat keine F. ništa nemože shvatiti, pojmiti, dokučiti; —los bez sviesti; —ſchein *m.* primanica.

Faſt *adv.* gotovo, po gotovo, mal ne, u malo, za malo, skoro.

Faſten (unv. M.) *f.* post; (Faſtenzeit) korizma; častni post; *verb. n.* postiti; anfangen zu f. zapostiti; —gebet *n.* korizmena molitva; —halter *m.* postnik; —koſt postna hrana; —ſpeiſe *f.*

Digitized by Google

postno jelo; —ſuppe *f.* postna juha; —zeit postno doba; (vor Oſtern) korizma; častni post.

Faſter *m.* postnik; —in *f.* postnica.

Faſtnacht *f.* (die junge F.) mesopust, završnje, mesne poklade; (Faſchingszeit) poklade, mesojedje; (die alte F.) čista nedjelja; —bruder *m.* mesopustnjak, pokladar; —ſluſt pokladovanje; pokladna zabava.

Faſttag postni dan.

Faßzil=el svezak, svežčić; —uliren svezati, povezati, u svezke pometati.

Fata *pl.* sudbina; dogadjaj; —Morgana zračna obsjena.

Fatal koban, sudan; zlokoban, nesretan; (zuwider) nepriličan, mrzak; (unwiderruflich) neukloniv; —ismus *m.* usudnjačtvo; —iſt *m.* usudnjak; —ität neprilika, nesgoda, nevolja, bieda.

Fatſch=e *f.* povoj, povojak; —en poviti, povijati.

Fatum *v.* Schickſal.

Fatze *f.* (Schiffsw.) trak; —n krebljati; orunjaviti, orutaviti.

Fauchen (v. Katzen) puhati; die Katze faucht mačka puše.

Faul gnjio; —es Holz truhlo drvo; prhlad; (ein Stück) truhladak; —es Waſſer smrdljiva voda; —es Zeug trulež; —es Ei smrdljivo jaje; —e Gährung gnjiloba, bljutavilo; —er Geruch tuhnina, zadah, zadaha; das Fleiſch riecht f. meso zaudara, tuhne; (träg) lien, gmezav; (langſam) tranjav, tipav; f. werden olieniti se, olieniti se; —e See tišina morska; —es Geſchwätz ludo brbljanje; —baum krušina, krkovina.

Fäule *f.* gnjilost, gnjiloba, gnjiloća; truhlost, truhlina, truhlež; in F. übergehen gnjiti; truhniti.

Faul=en gnjiliti, gnjiti; (v. Holz) truhnuti, truhliti; (v. Fleiſch) tuhnuti, pašiti se; usmrditi se; —enzen lieniti se, plandovati; ljenariti; ljenčariti se; ljenčovati, lindovaniti; —enzer *m.* lienčina, lienac, ljenivac, danguba; —fieber gnjiloća; —fleiſch divlje meso; —fleſſ gnjilotina; —fleſſiges Obſt nagnjilo voće; —fräßig lien i nesit; —geſchwür *n.* otrovna rana; —heit *f.* lienost, ljenčivost, nehotljivost; ſich der F. ergeben zalieniti, ulieniti se; —icht nagnjio, natruo.

Fäulig nagnjio, natruo.

Faulkrankheit *f.* gnjilača, gnjila bolest; (fig.) lienost.

Fäulniß *v.* Fäule.

Faulthier *n.* ljenivac, tromina.

Faum *m.* pjena.

Fäumen pjeniti se, zapjeniti; bacati pjenu.

Faum-kelle, —löffel penjača, openjača; —ſchüſſel *f.* zdjela pjenušara; —ſtrudel pjenuša.

Faun (=es, M. =e oder =en) *m.* faun; —a *f.* zvjeropis, životinjstvo; —enblick *m.* grd, bezsraman pogled.

Fauſt (M. Fäuſte) *f.* pest, pestnica, šaka; auf eigene F. na svoju ruku, na svoj račun; na svoju odgovornost; eine F. machen stisnuti ruku; ſich mit den Fäuſten ſchlagen šakački se tući s njekim, šakati se s njekim; das paßt wie die F. aufs Auge pristalo je kao šaka na oko; pristalo je kao krmači sedlo; in die F. lachen smijati se iza ledjà; F. (Maß) pregršt, šaka; —amboß ručni nakovanj; —dick *adj.* s pesti, sa šake; debelo kao šaka; er hat es f. hinter den Ohren ih mire tri vraga vire.

Fäuſtel *m.* batić.

Fauſt=eiſen *n.* bočilo; —gerecht, es iſt f. može se šakom shvatiti; —groß veliko kao šaka; —ham=

Digitized by Google

mer mlatić, kladivac, čekić; čakan, nadžak; —handſchuh *m.* kùsa rukavica, narukvica; —hobel pestna blanja; —kampf šakanje; jakarenje; —kämpfen šakati se, jakariti se, pestati se (s kim); -kämpfer šakalo; -kämpferſchule šakaonica; —kolben buzdovan; —kröſe utornjak.

Fäuſtling *m.* kijača, ćula; *v.* Fauſtrohr; *v.* Fauſthandſchuh.

Fauſt-pfand ručni zalog; —pinſel ručna vrajka, kefa; —recht *n.* pravo jačega, jačine; es herrſcht das F. tko je jači, taj kvači (tlači); —rohr *m.* samokreska; —ſäge ručna pila; —ſatz (Fiſcher) rukosad, nasada (ribâ); —ſchlag udarac, udar šakom; —ſtoß guranje šakom.

Fauteuil *m.* (fr.) (spr. fotel) naslonjač.

Favor-iſiren pogodovati (što) *v.* Begünſtigen; —it miljenac, milinjak, ljubimac, ugodnik, miljenjak *v.* der Begünſtigte; —ite, —itin *f.* milostnica, miljenica, ljubimica, mitka; *v.* die Begünſtigte.

Fayence *v.* Faience.

Faxen *pl. f.* budalaštine, lakrdije; —macher *m.* lakrdijaš, šaljivčina, budalaš.

Feber, Februar *m.* veljača.

Fechſ-en uhvatiti, dobiti, nabrati; das F., die —ung *f.* branje, ljetina.

Fecht-boden *m.* mačilište; —bruder prosjakalo; —degen *m.* mačilo, mačilački mač; —eiſen mačilo; —en mačiti se, mačevati; vježbati se u mačenju; boriti se, tući; mit der Hand ſ. mahati rukama; (betteln) prosjačiti, bogoraditi.

Fechter mačilac; er iſt ein guter F. dobro sabljom maše; *v.* Bettler; —gang, —kampf mačilački boj; —ſpiel mačenje, mačevanje; —ſprung mačilački uzmak; —ſtreich mačilačka varka.

Fecht-handſchuh *m.* mačilačka rukavica; —haus *v.* Fechtboden; —kunſt mačitba; —meiſter učitelj mačevanja; —platz, —ſchule mačilište.

Feder (M. =n) *f.* pero; perce; leicht wie eine F. lako kao pero; —n *coll.* perje; —n ausrupfen očupati, operušati, očerupati; —n ſchleißen čijati perje; —n bekommen opernatiti se, operjati se; ſich mit fremden —n ſchmücken njegovo je nazivalo, a drugoga izdiralo; (auf den Hut) perjanica; (Schreibf.) pisaće pero; er führt eine gute F. dobro, valjano piše; eine ſpitzige F. haben zabadati, zadirkivati, bockati perom (pišuć); ſich mit der F. ſeinen Unterhalt erwerben hraniti se perom; ein Werk unter der F. haben pisati kakvu knjigu; ein Mann von der F. vještak na peru, književnik; (Floßf.) peraja, plovka, pero; F. (mech.) stajka, leva, poskok; (in Seſſeln etc.) škrip; (v. der Uhr) pero, tetik; (v. der Kutſche) škripac; (an der Flöte) epkalo; (Windf.) pritisak; (v. Drechsl.) stupalo; —anſchuß pahulja; —artig perast; —beſen peruška; perutnjača; —bett perina, pernica; blazina; duhnja; —blume *f.* cviet od perja; —büchſe pernjak, pernik; —bürſte mekana četka; —buſch perjanica; einen F. tragen hoditi pod perjanicom; (v. Vögeln) kukma, ćuba; —buſchträger *m.* perjanik; —einſchnitt urez za stajku; —fechter *m.* zatočnik; prepirač; junak na peru; —feld perište, lieha perja; —flocke *f.* pahulj; —fuß perjata, gaćasta noga; —füßig gaćan; —futteral *v.* Federbüchſe; —gras kovilje; —halter držaljka, držalo od pera; —händler *m.* perar; —hart pružan;

Digitized by Google

—harz *n.* pruževina; —harzbaum pruževnjak; —haus *n.* (Uhrm.) perovnica, tetični stan; —hausrad perovnični točak; —held junak na peru; —hut klobuk s perjanicom; —icht perast, perolik; —ig perav, perjat; —kampf boj na peru, boj perom, pismena razpra; —kämpfer bojnik na peru (perom) *v.* Federfechter; —kiel čiev od pera, čiljak; —kissen pernica, uzglavje, uzglavnica; blazina; —klemmer stajkoteg; —löcher *v.* Federbüchse; —kraft *f.* pružnost; —kräftig pružan; —krone *f.* kunadra; —laub klinac od stajke; —leicht lak kao pero; —lekker *m.* peroliz, mrčilo; —lesen, nicht viel —s machen neokolišiti; neševrdati mnogo, nečiniti velike komedije; —leser trebilac perja; (fig.) oklevalo; —los bez perja; —messer *m.* periš; —motte, —mükke peruška.

Federn puštati, gubiti perje; sich f. linjati se;

Feder-nelke bieli klinčić; —pfuhl perinica; —pose *v.* Federkiel; —schachtel *v.* Federbüchse; —schleifen *n.* čijanje, čehanje perja; —schleißer *m.* čehar, čijač; —schleißerin *f.* čeharica, čijačica; —schmukt nakit od perja; —schmükker perjaničar; —schütz *m.* lovac-ptičar; —spanner peroteg; —spitze *f.* rt od pera; —spule *v.* Federkiel; —staht ocao za leve; —staub *m.* paperje, mašak; —strauß *m.* perjanica; —streit *v.* Federkampf; —strich potez perom; —stutz *v.* Federbusch; —uhr ura perovica; —vieh perad, živad; —viehhändler perušar, živadar, pilićar; —wage pružna tezulja; —weiß *n.* mastika; —wild, —wildbret divlja perad; —winde *f.* povojnica; —wischer otirka, obrisalo (pera); —wolke (phys.) pahuljnjak; —zeichnung *f.* pisani nacrt; —zirkel pružni šestar, pružno kružilo; —zug potez pera.

Fee *f.* vila; Luft- oder Wolkenf. vila oblakinja; Gebirgsf. vila pogorkinja; Waſſerf. vila povodkinja.

Feen-arm *m.* vilino rame; —haft čaroban; vilinski; —märchen *n.* priča, gatka o vilah; —palaſt vilinski dvor; —welt *f.* vilinski, čarobni sviet.

Fege *f.* čišćenje; protakanje, *v.* Kornfege; *v.* Fegewisch; —feuer *n.* čistac, očistac, očistnik, očistilo, čist; čistilište; —geld *n* metlovina; —kraut *n.* preslica, hvošće; —lappen *v.* Fegewisch; —mühle trebilo.

Fegen čistiti, očistiti; das Getreide f. žito protakati; mesti, pomesti (sobu); jeder f. vor ſeiner Thür svaki izpred svoje kuće neka mete; den Schornſtein f. izmesti, omesti dimnjak; die Bienen f. podrezati košnicu; (fig.) einem den Beutel f. izprazniti, sprazniti komu kesu; ich will ihn ſchon f. (Verweis geben) osapunat ću ga već, nakitit ću ga već.

Fegeopfer smet, smetina.

Feger *m.* čistilac, pometač; —in *f.* čistilja, pometalja.

Fege-ruß *m.* čadje; —wisch otirak, opirač, opirak.

Fegſal *n.* smet, smeće.

Fehde razmirica, razmirje, poboj; krajina; in F. leben živjleti u zavadi; —brief razmirnica; —gut leno, feud; —handſchuh *m.* izazivna rukavica; —n živjleti u zavadi; ratovati, vojštiti na koga; —r *m*, razmirnik; —recht pobojno pravo.

Fehe (M. -n) *f.* (das norbiſche Eichhorn und ſein Pelzwerk) sibirska vjeverica; pepeljka.

Fehl *m.* es iſt kein F. an ihm nema na njem mane; *v.* Fehler;

Digitized by Google

—bar pogrešljiv; —barkeit *f.* pogrešljivost, pogrešnost; —bitte *f.* neuslišana molba; eine F. thun lassen oglušiti se koga; odreći komu što; —bitten uzalud, badava moliti; —blick *m.* nepravi, pogrešni pogled; —druck *m.* pogrešni tisak; —drucken nepravo, pogrešno tiskati; —en (den Weg f.) zalutati, zaći; etw. nicht treffen promašiti; der Jäger fehlte den Hasen lovac nije pogodio zeca; im Schreiben f. pogrešiti pišuć; weit gefehlt! daleko si zabrazdio! es f. mir noch zehn Gulden još mi manjka (nedostaje) deset forintâ; wer fehlte in der Versammlung? koga nije bilo u skupštini? er fehlt nema ga; an mir soll es nicht f. ja ću učiniti što uzmognem; das fehlte mir noch toga mi je još trebalo; es fehlte nicht viel, so wäre er ertrunken mal' da se neutopi; weit gefehlt, daß er mir danken sollte, schimpfte er mich vielmehr još me opsova, a ne da mi se zahvali; was fehlt dir? šta ti je? koja ti je nevolja; (von Gesundheit) es fehlt ihm etwas nije mu dobro, nješto je naloš; —ende *m.* pogrešnik; griešnik; (b. Schießen) umašnik.

Fehler (unv. M.) *m.* mana; er hat viele F. an sich pun je manâ; (Mangel) nedostatak; (moral.) porok, grieh, opačina; (im Rechnen etc.) pogrješka; einen F. begehen pogriešiti; (Irrthum) pometnja, zabluda; —frei, —los bez mane; bez pogreške, nepogrešan; —haft manjičav; pogrešan; das ist ein —hafter Bau to je zlo gradjeno; —haftigkeit f. manjičavost; pogrešnost; —losigkeit *f.* bezpogrešnost, bezmanost.

Fehl-fahren zavesti se (s puta); voditi, voziti nepravim putem; zlo voditi; —gang *m.* zabluda; zabludni hod; —gebären povrći diete *v.* Abortiren; (v. Thieren) pobaciti; —geburt *v.* Abortus; —gehen zaći, zalaziti s puta, zalutati, zabluditi; die Sache ist ihm fehlgegangen stvar mu nije pošla za rukom; —gießen proliti, prolievati; —greifen promašiti, neuhvatiti; -griff *m.* promašaj, maša, maška; —jahr nerodica; —kauf preplaćena kupnja; —laufen uzalud trčati; —reiten zajahati (s puta); —rippe *f.* kratko rebro; —schlag *m.* promašen udarac; promašaj; (fig.) neuspjetak; —schlagen promašiti, minuti; es ist ihm fehlgeschlagen nije mu pošlo za rukom, nije uspio; Alles muß mir f. sve mi ide u nazad; —schluß *m.* naopak, pogrešan zaključak; —schreiben pogrešno pisati; —schuß *m.* maška, maša, promašen hitac; —sehen zagledati se; —summe manjak; —treten posrnuti; —tritt nepravi, pogrešan koračaj; posrt; (fig.) prestupak, pogreška; —werfen promašiti, umašiti; —wunsch pusta, uzaludna želja; —zug pogrešan mâh; prazan makac; —zündler *m.* bezjezičnik.

Fehm (oh. M.) *f.* žir, žirovina; pravo na žirovinu; die Schweine in die F. treiben tjerati svinje u žir; (-s,M.-e) *m.* drvlje, drvnik; gomila drvâ; stog, kladnja; F. (M. -e) —gericht krvno kolo; tajni sud; —richter tajni sudac; —schöppe *m.* prisjednik tajnoga suda; —schwein *n.* žirovnjak; —stätte *f.* tajna sudnica.

Feh-rükken, *v.* Fehe; —wamme bjeličina.

Feïe *v.* Fee; —n, očarati, zacoprati, obèiniti (koga).

Feier *f.* odmor; die F. der Ge-

Digitized by Google

richte sudostaja; (Ferien) praznik; die F. des Sonntages svetkovanje nedjelje; (Feſtlichkeit) svečanost, svetkovina, slavnost; (Feſt) svetac, praznik; zur F. ihres Geburtstages u slavu njezine godovine; —abend *m.* počinak; izpokoj; praznik; F. machen počinuti od posla; F. halten praznovati; izpokojiti se, izpokojivati se; —abendſtunde ura počinka; —burſche *m.* bezposlica; —er *m.* svečar; (arbeitsloſe) prazničar; —gang *v.* Prozeſſion; —geld dangubovina; —geſang *m.* svečana pjesam; svečan piev; —gewand, —kleid stajaća, svečana odjeća; —glocke *f.* zvono od počinka; zvonjenje na počinak; —lich svečan; ein —licher Tag svečani dan; einen Tag —lich begehen svetkovati; *adv.* svečano, svetačno, slavno; —lichkeit svečanost; obred; mit großer -lichkeit svečano; —mahl *n.* čast, gostba; —morgen svečano jutro.

Feiern počinuti, počivati; praznovati; da iſt nicht zu f. ovdje nema odlaganja; einen Feſttag f. blagdan slaviti, svetkovati, godovati, pregoditi, proslaviti; den Herrn f. slaviti, veličati gospoda; der gefeierte Held proslavljeni junak; (müſſig ſein) dangubiti, biti bez posla.

Feier-rede govor k svečanosti; svečani govor; —ſchmuck svečani nakit; —ſtelle *f.* svečano, slavno mjesto; —ſtunde doba počinka; počinak; (Mußeſtunde) dokolica; (feierliche Stunde) svečani čas; —tag *m.* svetac, svetak, svetkovina, dan svetnika, praznik; (ein gr. F.) blagdan, velika svetkovina; (ein gebotener F.) zapoviedni svetac; zapovjedana svetkovina; —täglich *adj.* svetački, blagdanji; *adv.* svetačno, kao u svetac; —tagskleid stajaća odjeća; —tanz *m.* svečani ples; —tiſch *m.* svečani stol; —ton *m.* svečani glas; —trank svečana zdravica; —ung *f.* praznovanje; svetkovanje; —voll presvečan; —zug provod, obhod; litija.

Feifel *f.* zazubica; —ader pojezična žila.

Feig (feige) *adj.* strašiv, strašljiv, plašljiv; eine f. Memme strašivica; (fig.) kukavica, baba; —blatter *f.* zalac bludnički, svorak; zlatica, ledinjak, uljanica; —bohne vučak; —e *adj. v.* feig; F. (Frucht) smokva; (Baum) *v.* Feigenbaum.

Feigen-apfel *m.* smokvika; —baum smokvina, smokvenica; —birn smokvica; —blatt *n.* smokvin list; —diſtel *f.* nopal, turska smokva; —förmig smokvast; —garten smokvik; —haus smokvana; —korb košara za smokve; smokvenik; —kraut trudovnik, krtičnik; —laub *n.* smokveno lišće; —wald smokvik, smokvište.

Feig-heit *f.* strašivost, strašljivost, plašljivost, bojazljivost; —herzig malodušan *v.* Feig; —ling strašljivica, bojazljivac; kukavica; —ſinn *v.* Feigheit; —warze *v.* Feigblatter; —warzenkraut *n.* mauji krtičnik.

Feil *adj.* prodajan, na prodaju; das iſt nicht f. to nije za (na) prodaju; eine —e Seele podmitljiv, podkupljiv čovjek, mitnik; podla duša; —bäcker pekar; —bar *adj.* das Eiſen iſt f. željezo se može piliti; —bieten prodavati i, nuditi na prodaju; öffentlich (im Lizitationswege) f. ličiti, dražbeno prodavati, prodavati dražbom; das F., —bietung *f.* prodavanje; öffentliche F. ličba; (Lizitazion) dražba; mittelſt öffentlicher F. dražbom, dražbeno.

Digitized by Google

Feilbietungs- dražbeni; ličbeni; -bedingung dražbeni uvjet; -edikt dražbeni razglas, izrok; —friſt dražbeni ròk; —geſuch dražbena molbenica; —tagfahrt *f.* dražbeno ročište.

Feilbirne *f.* bludnica, hotnica.

Feil-e *f.* piljak; —en hauen piljake praviti; das bedarf der F. to treba da se ugladi, izbrusi, izpravi; die letzte F. anlegen izbrusiti, izgladiti, gladiti; dotjerati, dotjerivati što; —en (Eiſen) piliti; —enfabrik *f.* pilara; —enhauer *m.* piljačar; —heit *f.* podkupljivost, podmitljivost; —icht *n. v.* Feilſtaub; —ſchaft *f.* trg; kup; prodajnina, roba na prodaju; Verfall der —ſchaften zum Beſten des Armenfondes propadak prodajnina na korist siromašne zaklade; —ſchen prodavati, pazariti; pogadjati se, cjenkati se; *v.* Feilbietung; —ſel *n.*, —ſpäne, *pl.* —ſtaub opiljci, tarotine, trine; —ſtoff *m.* prociep.

Feim *m.*, —en, *v.* Fehm *m.*

Fein *adj.* tanak, fin; sitno; —es Brod biel, liep kruh; —er Sand droban piesak; —e Sprache ugladjen jezik; —es Mehl sitno brašno; —es Silber čisto srebro; f. Sitten odlično ponašanje, gospodsko vladanje (držanje); —er Fuchs previjana lija; das iſt der —e to je lija; —e Arbeit liepo djelo; —es Gehör oštar sluh; —e Naſe dobar nos; —er Geſchmack ugladjen ukus; —es Gefühl nježna ćut; —e Waare krasna roba; —er Kopf pametna, mudra, hitra glava; ein —es Mädchen ubava, liepa djevojka; eine —e Geſtalt tankovit, tanan stas; eine —e Haut mekana koža.

Feind (-es, M. -e) *m.* neprijatelj, zlotvor, zlobnik, dušmanin; protivnik; ein geſchworner F. glavni neprijatelj; F. werden omraziti se; *adj.* neprijateljski, dušmanski; einem F. ſein zlobiti koga; F. werden zazlobiti, zamrziti, omrziti na koga; ihm iſt jeder F. svatko ga mrzi; —esgeſchrei *f.* pogibija od neprijatelja; in F. pred neprijateljem; —esland *m.* neprijateljska zemlja; —in neprijateljica, dušmanica, zlotvorica; —lich, —ſelig *v.* Feind *adj.*; gegen einander ſein gesinnt ſein nenavidjeti se; er hängt gegen mich —liche Geſinnungen o zlu mi radi, snuje (kuje) njeŝta zloga proti meni; das —liche Schickſal huda sreća; —ſeligkeit, —ſchaft neprijateljstvo, mržnja, omraza; razmirica; in F. gerathen zavaditi se; die —ſeligkeiten einſtellen prestati od boja.

Fein-e *f. v.* Feinheit; —eiſen razbieljeno, usijano željezo; —en den Zucker bistriti, čistiti slador; —fädig tankovlas; —fühlig nježan, mekana srca, milokrvan; —gefühl nježnost, ćutljivost, milokrvnost; —gehalt čistina; dieſes Silber enthält an F. ovdje ima čistoga srebra; čistoća; —geſpitzt, oštro, šiljast, iglast; —gezähnt zubčat; —gold čisto, suho zlato; —haarig tankovlas; —heit *f.* tančina, tankoća; (des Pulvers) sitnoća; (des Goldes) čistoća; (der Empfindung) *v.* Feingefühl; (des Geruchs) oštrina; (des Betragens) uljudnost; (der Waaren) izvrstnost; (Pfiffigkeit) hitrina; —hörig ćutak; —körnig sitnozrn; —ling gladac, gladun; —säge sitna pila; -ſchmecker sladokusac, oblizač, oblizalo; —ſinn nježna, tanana ćut; —ſinnigkeit njeŝnoćutnost, tankoćutnost; —ſliebchen milje, milovanje, milojica, ubavica, krasotica; —ſtimmig tankoglasan, tankogrli;

Digitized by Google

—wollig tankorun.
Feist gojan, tučan, tust, pretio ; žiran ; —es Lamm životno janje; f. werden ugojiti se, utiti ; —en gojiti, toviti ; (v. Schwein) žiriti ; —zeit *f.* tovnja.
Felbel *m.* polubaršun.
Feld (-es, M. -er) *n.* polje, njiva, oranica ; poljana ; ravnica ; auf freiem —e u polju, pod vedrim nebom ; —es F. puklo polje ; das steht noch im weiten —e to je još na vrbi svirala ; das F. bauen težati zemlju ; unbebautes F. ledina, polje na ugaru ; F. des Schildes, des Fernrohres polje; ein Heer ins F. stellen dignuti sakupiti vojsku; in's F. ziehen na vojsku ići ; den Feind aus dem —e schlagen razbiti neprijatelja ; das F. räumen okrenuti ledja ; das F. behaupten održati pobjedu ; im —e bleiben poginuti u boju ; (auf Schachbrettern) kocka ; f.-poljski ; (mil.) bojni, vojni, vojnički ; —ahorn klen ; --ahornholz klenovina ; --ahornwald klenik ; —altar *m.* vojnički oltar ; —ampfer kiseljak ; —anger *m.* sgon ; tratina, ledina, rudina ; sklad ; —antheil *m.* dio polja ; —apotheke vojnička ljekarna ; —arbeit *f.* teg, poljski posao, rad ; —arbeiter *m.* težak, radnik ; —artillerie bojno topništvo ; —arzt vojnički liečnik ; —aufseher *m.* poljar ; —aufsicht *f.* poljarstvo ; —aufsichtsperſonale *pl.* poljari ; —bach *m.* bujica ; —bäcker vojnički pekar ; —bäckerei vojnička pekarnica ; —baracke *f.* bojna daščara ; —batterie bojnica ; —bau *m.* poljodjelstvo, ratarstvo, težačtvo ; den F. treiben težati zemlju, obradjivati polja, biti poljodielac ; —bauer težak, ratar, rataj, poljodielac ; —baum *m.* poljsko drvo ; —beet slog, ogon ; lieha ; —beitrag bojni doplatak ; —beschädiger potričar ; —bett *n.* vojnička postelja ; —bewohner poljanin ; —biene divlja pčela ; —binde *f.* vojnički pojas, vojnička tkanica ; —birn *f.* --baum kruška divljaka ; —blätterschwamm pečurka ; —blume *f.* poljski cviet ; —breite *f.* širina polja ; —brücke most u polju ; —dieb poljski tat ; potričar ; —dieberei *f.* poljska kradja ; —dienst tlaka, robota ; (mil.) bojna, ratna služba ; —dienstbarkeit *f.* poljska služnost ; (mil.) vrstnost za ratnu (vojničku) službu ; —duft poljski miris ; —ein poljem, u polje ; —equipage *f.* vojnička prtljaga ; --erzeugniß poljski plod ; --flasche vojnička čutura, pljoska ; -flagge vojnička zastava ; —flucht biegstvo ; —flüchtig (f. werden) odbjeći, uzkočiti ; ein —flüchtiger Soldat bjegunac, uzbjeg, —fluth bujica ; —frevel poljska šteta ; potrica ; —frucht *f.* poljski plod, ljetina ; —furche razor, vodotočina ; —garbe kunica ; —geflügel *n.* poljska perad, živad ; —gepäck *v.* Feldequipage ; —geräth *n.* ratarska sprava ; ratarsko orudje ; (mil.) bojna sprava, prtljaga ; —gericht poljski sud ; —geschirr *v.* Feldgeräth ; —geschrei bojna vika ; —gewächs *n.* poljska bilina ; —grenze poljska medja ; —grenzstein unka, poljski medjnik ; —gras poljska trava ; —grille šturak, ćurak, stričić, šturić, popak ; —hafer livadna zob ; —hase *m.* poljski zec ; —henne jarebica ; —herr vojvoda, vojskovodja ; —herrngabe vještina vojvodska ; -herrnstab vojvodska šibika ; —herrnwürde čast vojvode, vojvodstvo ; —horn bojna trublja ; —huhn *v.* Feldhenne ; —hut *f.* poljarstvo, poljarija ; —hüter poljar,

Digitized by Google

poljak; —hüterlohn poljarina, poljačina; —hütte *f.* poljarica; (mil.) taborska koliba; —jagd poljski lov, lov u polju; —kamille titrica; —kaplan vojnički dnhovnik; —kessel vojnički kotlić; —kiesel poljski šljunak; —kirche crkva u polju; —koch vojnički kuhač; —kohl poljski kupus; —krähe poljska vrana; —krankenhaus *n.* ratna bolnica; —kraut poljsko zelje; —kriegskanzlei ratna pisarna; —kriegskasse ratna blagajna; —küche *f.* bojna, ratna kuhinja; —kümmel kumin, kmin, kim; —lager okol, tabor, logor; —lazareth ratna bolnica; —lerche poljska ševa; —mark *f.* (poljska) medja; (Gemeindegrenze) kotarska medja; —marschall glava vojske, maršal; —marschallieutenant podmaršal, vojni doglavnik; —maß poljska mjera; —mäßig vojnički; —meßapparat mjernička sprava; —messer mjernik, mjerač; —meßkunst *f.* zemljomjerstvo; (Geometrie) mjerstvo; —münze poljska metva; —nachbar medjaš, medjar, medjašnik, pomedjaš, brazdaš; —nägelein, —nelke *f. v.* Federnelke; —obst divljake; —ochs *m.* orni vol, plužnjak; —ordnung poljarski rednik; —pater, —priester *v.* Feldkaplan; —polizei poljarstvo, poljsko redarstvo; —post *f.* bojna pošta; —poſten bojni stražar.

Feld-rauch *m.*, —raute dimljača, rosnica; —reich *adj.* poljevit; —richter seoski sudac; (mil.) vojnički sudac; —ritterſporn kokotićak, jadić; —roſe *f.* šipak, šipčanica; —rübe *f.* poljska repa; —ruf bojni uzklik, klik, zvijuk, pljesk; —rüſter briest; —rüſtung vojna sprema; —ſchaden potrica, potra; —ſchaffer vojnički obskrbitelj; —ſcherer *m.* vojnički vidar; vidar; —ſcheuche *f.* poljsko strašilo; —ſchlacht bitka, boj; (—ſchlange) (mil.) šiba, diljka; *v.* Erdſchlange; —ſchmiede *f.* bojni viganj; —ſchön iz daleka liep; —ſchule vojnička škola; —ſchwamm pečurka; —ſenf gorušica; —ſervitut *v.* Felddienſtbarkeit; —ſpath iskrolistnik, živac; —ſpatz *m.* poljski vrebac; —ſtein poljski kamen, medjnik; —ſtürt njiva; (mil.) laki top, šiba; (Mal.) krajolik; —ſuperior *m.* vojnički glavni duhovnik; —taube golub-stjenjak; —tiſch bojni stol; —trompete *f.* bojna trublja; —trompeter *m.* trubljač; —ung poljice; —vogt poljar; —wache mrtva straža; —waid poljski vrbovnik; —wanze *f.* smrdljivi martin; —wärts put polja; —webel naredník, stražmeštar; —weg poljska cesta; —weibe *f.* poljska vrba; —wieſe poljska sjenokoša, livada; —winde slak, popanac; —wirthſchaft *f*, poljsko gospodarstvo; —wundarzt vojnički ranar, vidar; —zaun poljska ograda; —zeugmeiſter general topničtva; —zug vojnica, vojna.

Felg-e oranje, ugar, ugarnica; (am Rade) naplatak; platica; (*coll.*) obuća; —en ugariti, lomiti, parati; (Weinb.) mladiti, prašiti, izgrnuti; ein Rad f. obuti točak; —enbank gobeljnica; —enbohrer čepnjak; —enhauer kolar.

Fell (-es, M. -e) *n.* koža; čapra, žavka; (fig.) ein dickes F. haben imati kožu tvrdu kao u vola; einem das F. über die Ohren ziehen oguliti, ogloviti, osmuditi (koga); das F. im Auge navlaka, bielmo; —bereiter *m.* kožar; —chen kožica; opna; —eiſen torba, torbak; (Kalbf.) telećak; (Brief—) listovna tor-

Digitized by Google

ba; (Wagen) poštarka, poštarska dvokolica; —gar dobro učinjen; —händler *m.* krznar; —wamms *m.* kožušak; —werk kožušina; krzno; —zotte čupava koža.

Felonie *f.* lenovna nevjera.

Fels (-es, M. en) *m. v.* Felsen; —ab niz stienu; —abhang strmen, pristranak, vrlet stiene, kamenita vrlet; —art vrst stiene; —bewohner stjenovnjak; —burg zamak, grad na stieni, pećini.

Felsen *m.* hrid, stiena, skala, pećina; (*coll.*) stienje; —aber *f.* žica od stiene; —an uza stienu; —artig stjenast; (fig.) tvrd kao kamen; —bank (im Meere) pećina u moru; —becken ponikva, kotlina od stienâ; —bein hridica; —berg kršna gora, kamenjak, stjenak; —bewohner stjenovnjak; —block hridina; —bucht stjenovit zaliev; —burg *v.* Felsburg; —damm nasip od kamena; nasip čvrst kao stiena; —eiland hridno ostrvo; —fall urvina, rivina, otisli, obronak stiene; —fest čvrst kao stiena; meine Treue steht f. tvrdja mi je vjera od kamena; —feste *f.* tvrdjava na stieni; —gebirge timor; —gegend kršni kraj; —geklüft klisure, lomna stiena; —gestade kršno primorje; —gewölbe svod od stienâ; —grab grob u stieni; —gruft *f.* grobnica u stieni; —grund kameniti temelj; ein felsiger Grund krš, kamen; —gruppe stienje; —hang lit, litica, kuk; —hart tvrd kao kamen; —härte kamena tvrdoća; —höhe lična, hridna visina; —höhle pećina; —kamm greben (u moru); —keller pivnica u stieni; —kette *f.* timor; —klippe *v.* —kamm; —kluft *f.* provalija, prosjelina, razpalina stienâ; —klumpen *m.* kamenjak; —mann pećinar; —region kameniti kraj; —reihe povorka stienâ; —riff *m.* grebenje; —riß, —ritze puč; provalija, prosjelina stiene; —rükken šljeme stiene; —schlund *m.* ždrielo od pećine; —schwer težak kao kamen; —spitze klek, zub od stiene, manj; —sprengen dizanje stienâ; —stadt grad na stieni; —starr kao okamenjen; —stirn čelo od kamena; —strand *m.* kršno primorje; —sturz urvina, rivina stiene; vrlet, litica; —thal gudura medju stienami; —voll hridjani; —wand stiena; vrlet, bočina, strmen; —zacke *f.* zub od stiene.

Felsern od kamena, kamenit.

Fels-gang *m.* staza medju stjenami; —gegend *v.* Felsengegend; —hang *v.* Felsenhang; —icht hridast; poput hridi, stiene; —ig *adj.* kamenit, kameni, kamenast; ein —iges Land škrapljiva, kršna, kršovita zemlja; škrpelina; —it *m.* bielokam; —kuppe glavica stiene; —massen *v.* Felsenmassen; —stück odvalina, odsječak stiene.

Femel, Femmel *m. v.* Fimmel.

Fench (-es) *m.* muharika; krpiguz; muhar; bar.

Fenchel *m.* komorač, sladki januš, kopar; —öl komoračevo ulje; —wasser komoračnica; —wein komoračnik; —gras *v.* Fench.

Fenster (-s. unv. M.) *n.* prozor; das Geld zum F. hinauswerfen novce u tutanj bacati; (rundes F.) oblok; —balken kapak od prozora; —band petlja od prozora; —bank podprozornica; —bekleidung prozorna pošva; —beschlag okov prozora; —blei olovnica; —brett *n.* prozornica; —brüstung prozorna podprsnica; —chen prozorčić; obločić; —ein-

Digitized by Google

fassung prozorna pošva; —fach, —feld okno, ošce; —flügel prozorno krilo; —fronton prozorno čelo, pročelje; —futter prozorna oplata; —geld *n.* prozornina; —gewände *pl.* oprozorje; —giebel *v.* —fronton; —glas prozorno staklo; —korb prozorna mreža; —kreuz krštenica; —laden *m.*, —lieb čefenak, prozorni kapak; —maßwerk (archit.) prozorni udjeli, prozorne kružbe.

Fenstern prozoriti; naprozoriti; einen f. izkarati koga; f. (gehen) hoditi pod prozor (dragoj).

Fenster-öffnung *f.* prozorište; -pfeiler prozorni pil; —pfoste prozorni stup; —polster prozornjak; —rahmen prozorni okvir, obdjel; —recht *n.* pravo prozora; —reiber prozorna okretaljka, obrtaljka; —riegel zasunac; —scheibe *v.* Fensterfeld; —schirm prozorni zaslon; —schmiege *f.* razmak prozorišta; —schweiß *m.* prozorna suza; —spinne *f.* domaći pauk; —sprosse prozorna priečnica; —steuer *v.* Fenstergeld; —stock prozornjak; —sturz prozorni luk, svod; —trieb *m.* zavlaka prozorna; —verbachung prozorna striešica; —verkleidung *v.* Fensterbekleidung; —vorhang *m.* prozorni zastor; —werk *n.* prozori, prozorje; —wirbel *v.* Fensterreiber; —zarge *f.* prozorna oplata.

Fetch (=es) *m.* balega, bunina; tor, obor; *v.* Pferch; —en dobaviti, dobavljati.

Ferialtag *m.* praznik.

Ferien *pl.* praznici.

Ferkel *n.* odojak, odojče; prase; (*coll.*) prasad; —fleisch prasetina; —kaninchen *n.*, —maus *f.* morsko prase; —n prasiti se, oprasiti se.

Ferm *adj.* čvrst, čio; postojan; —an ukaz, naredba (turskog cara); —ate (Mus.) odmor, počinak; počivak; stanka; —ent *n.* kvas; —entiren kisnuti; izlaziti; —ier *m.* (fr.) (spr. fermié) *v.* Farmer.

Fern dalek; udaljen; *adv.* daleko; —es Land daleka zemlja; das sei f. von mir sačuvaj Bože; dieser Gedanke ist f. von mir na to nisam nikada pomislio; von f. iz daleka, ziemlich f. podaleko; in so f. u koliko, u toliko; in nicht ferner Zeit na skoro; —ambukholz varzilovina; —ansicht dalekozor; —berufen iz daleka pozvan; —berühmt na daleko čuven; —darstellung *v.* Fernansicht; —e *f.* dalj, daljina, dalečina; aus der F. iz daleka; einem von der F. folgen nazorice ići za kim; in der F. na daleko; (fig.) u tudjini; in die F. dulje vremena; das ist noch in weiter F. to je još predaleko; —er *adj.* dalji; *adv.* dalje; ich empfehle mich ihrer —eren Freundschaft preporučujem se i za buduće vašemu prijateljstvu; bleiben sie auch f. mein Freund da ste mi i nadalje (i u napredak) prijatelj; —hin u napredak, u buduće; —glas približalo; —her iz daleka; —hin na daleko; —ländisch iz daleke zemlje; —rohr *n.* dalekozor, dalekogled; astronomisches F. zvjezdarski dalekozor; terrestrisches F. zemni dalekogled; —schön iz daleka liep; —schreibekunst *v.* Telegraph; —sicht *f.* razgled, pogled iz daleka *v.* Fernansicht; —sichtig dalekovidan; —sichtigkeit *f.* dalekovidnost; —treffer dalekostrielac.

Ferse (M. =n) peta; auf der F. folgen uzastopce, ustopce, ustopice (za kim) ići; er reicht ihm nicht bis an die F. in der Gelehrsamkeit nije mu dorasao do

Digitized by Google

koljena u znanju.

Ferſen= petni; —bein *n.* petnjak; —fleiſche *f.* petna žila; —futter opetak; —geld *n.*, F. geben uzeti utrenik, zagrebsti, ohladiti, odpiriti; (ſpr.) pobjeći izpod žitâ; —gelenk petni sglobak; —leder opetnjak, petica.

Fertig spreman, opremljen, pripravan; ſich zur Abreiſe f. machen spremiti se na put; f. machen dogotoviti, ugotoviti, svršiti, dovršiti; eine —e Hand ſchreiben hitro pisati; f. zum Wohlthun dobrorad; die Arbeit iſt noch nicht f. posao nije još gotov, dogotovljen; ich kann mit ihm nicht f. werden nemogu s njim izaći na kraj; wir wollen mit ihr leicht f. werden lako ćemo s njom; er iſt mit dem Nachtmahl f. dovečerao je; er iſt mit ſeinem Vermögen f. dogospodario je; dienſtf— gotov na uslugu, uslužan, spreman učiniti komu ljubav; —en *v.* Verfertigen; das Protokoll oder eine Urkunde f. podpisati zapisnik, izpravu; —keit *f.* hitrina, hitroća, brzina; (Geſchicklichkeit) vještina, uvještenost; (Leichtigkeit) lakoća; (Gewohnheit) vičnost, das iſt ihm zur F. geworden tomu se je on sasvim obiknuo, naviknuo; na to se je sasvim navadio; —keiten und Kenntniſſe der Sachverſtändigen hitrine i znanosti vještakâ; —ung pravljenje; dovršivanje; podpis; —ungsbrief *m.* poručnica.

Feſſel (M. =n) *f.* et *n.* pûto; —n *pl.* okovi; (an den Füßen) negve; (an Händen) lisice, lisičine; in —n ſchlagen okovati, okovati u gvoždje (koga); eines —n tragen biti čiji rob; ſchimpfliche —n tragen sramotni jaram nositi; (am Pferdehufe) pûta *pl.*; —bein putnica; —frei, —los bez okovâ, prost od okovâ; (fig.) slobodan; —n (ein Pferd) sputati, poputati, putati; (einen Verbrecher) vezati, okovati, okivati; ein Mädchen hat ſein Herz gefeſſelt djevojka ga je zatravila; den Willen f. obuzdati volju; gefeſſelt okovan, u okovih; sputan.

Feſt čvrst, jak; (vom Geſtein) tvrd; —es Gebäude jaka kuća; (bot.) jedar; ein —er Körper jedro tielo; jedrac; einen —en Körper haben biti kruta, čvrsta tiela; —e Geſundheit postojano zdravlje; f. werden ščvrsnuti; ein —er Auftrag sigurna naručbina; —e Preiſe stalna ciena; der Nagel hält f. klinac drži; einen Angeſchuldigten f. halten držati okrivljenika u zatvoru; einen Grundſatz f. halten držati se načela; den Mund f. zuhalten stisnuti usta; f. ſitzen držati se (čega); prijanjati; er ſitzt f. zatvoren je, tamnuje; f. werden ščvrsnuti, očvrsnuti; f. machen učvrstiti; skrutiti; ukrutiti, utvrditi; (durch Binden) svezati; —er Entſchluß tvrda odluka; ich bin f. überzeugt tvrdo vjerujem; ſich an einen Ort f. ſetzen nastaniti se, naseliti se, udomiti se, okućite se gdje; F. *n.* (Feiertag) svetac, svečanik, svetak; ein großer F. blagdan; (Feier) svetkovina, slavnost; slava, svečanost; (Schmaus) čast, gostba; das war dir ein rechtes F. to ti je bilo pravo veselje; —abend navečje svetca; am -e u oči svetca; —altar nakićen oltar, žrtvenik; —e *f. v.* Feſtigkeit; (eine feſte Sache krutina; (Burg) grad; (Himmelsgewölbe) zvjezdište, tvrdina; —eſſen gostba; —eſſer gost; —gang *m.* svečani hod, oblaz; —geläute svečano zvonjenje; —geſang *m.* slavopiev;

Digitized by Google

—gewand stajaća, svečana oprava, odjeća; —halten etw. *v.* fest; —halten *n.* držanje, pridržaj; —herzig postojana srca; —igkeit *f.* tvrdja; (eines Steines) tvrdoća; rückwirkende F. uzbojna čvrstoća; (der Mauer) jakost; (eines Gewebes) čvrstina; čvrstoća; (Dichtheit) jedrina, jedrost; krutost; (der Gesundheit) postojanost, stalnost; (des Entschlusses) tvrdja; —igkeitsmodul (mech.) mjerilo čvrstoće; —iglich tvrdo, čvrsto, postojano; —igung der Zähne učvršćenje zubî; —ivität *v.* Festlichkeit; —kleid *v.* Festgewand; —land kopno; kopnina; —lich svetačni; blagdanji; ein —es Kleid svečana, stajaća haljina; (feierlich) svečan, slavan; —lichkeit svetačnost; svečanost; slavnost; eine F. veranstalten pripraviti svetkovinu, slavu; —lied svečana, blagdanja pjesma; slavopjev; —machen *n.* pritvrdjivanje; kručenje; vezanje; čvršćenje; —mahl *n.*, —schmaus *m.* gostba, čast; -nahme, —nehmung *f.* uhvat; zatvor; —nehmen jmd. *v.* Fest.

Feston *m.* (Blumengewinde) gobinja; (Fruchtgehänge) gronja, grovača; (Fruchtkranz) grotulja, grovača; —iren nakititi, okititi, cviećem nariesiti.

Fest-setzen ustanoviti; urediti; uročiti; uglaviti; eine Strafe, Frist f. odrediti kazan, rok; —gesetzter Preis stalna ciena; zur —gesetzten Zeit na rok, u odredjeno vrieme; am —gesetzten Tage na urečeni dan; den Hochzeitstag f. uglaviti svatbu; sich f. uhvatiti se; der Gedanke hat sich in seiner Seele —gesetzt odvrtilo, upililo mu se u glavu; —setzer ustanovljač, ustanovitelj; —stehen čvrsto, momački stajati; das steht fest to stoji; —stellen postaviti, postavljati; *v.* Festsetzen; —stellung postavljanje, ustanovljivanje; F. der Staatsgewalten ustanova državnih vlasti; —tag *v.* Fest *n*; —treten ugaziti; —ung *f.* tvrdja, tvrdjava; eine ungeheure F. tvrdjavina; eine kleine F. tvrdjica; tvrdjavica.

Festungs- tvrdjavni; —arbeit, —bau gradja, gradjenje tvrdjave, u tvrdjavi; tvrdjavna računja, gradnja; zum F. verurtheilen osuditi (koga) na robiju; -baukunst tvrdjavno graditeljstvo; —gefangener robijaš; —kommandant *m.* zapovjednik tvrdjave; —mauer platno; —strafe robija; —werk *n.* utvrdina, tvrdjavna gradba.

Fest-wein gospodsko vino; —zeit svečano, blagdanje doba; —zug svečani provod.

Fete *f.* svetkovina; čast, veselje.

Fet-iren svečano dočekati (koga), pribrati; častiti; —isch kumir, idol; —ischanbeter *m.* kumirnjak.

Fett *adj.* mastan; debeo, tučan, tovan; tust, pretio; žiran; die Speise f. machen zamastiti, omastiti jelo; sich f. machen zamastiti se; ein —er Bauch trbušina; —e Trifften žirna paša; ein —es Amt mastna služba; (v. Gewächsen) sočan; f. werden titi, utiti, gojiti se, ugojiti se, debljati, odebljati; podkožiti se, podkoživati se; potustiti se, opretiliti; sich mit F. beschmieren zamastiti se; er wird dabei nicht f. neće omastiti brade; F. *n.* mast; tuk; salo; F. ansetzen podkožiti se, *v.* fett werden; das F. gerinnt mast se stine; flüchtige —e *pl.* vjetrive masti; —ablagerung obrašćenje tukom; —auge (auf der Brühe) iskrica; —bauch trbušina; (fig.) trbonja, trbušnjak, kuleša, bu-

Digitized by Google

ro; —bäuchig trbušast, trbušat, kuljav, burav; —bildner tvorimast; -barm prohodnjak, guzno crievo; gužnjak; —e *f.* tučnost, pretilina, tustina, tov; salo; (Bauk.) podporak; —en mastiti, zamastiti, omastiti; —feder trtično perje; einem die F. ausziehen opasati koga u liko; —fleck mastnica; —gans guskatučnica, tusta, ugojena guska; —glanz maslenost; —händler maslar; —haut *f.* landra; (auf der Milch) kožica, tjenica; —henne kokoška, čirnjak; -icht masnat; —ig mastan, tust, tučan; zamašćen, omašćen; —ig entarten usaloviti se; —ige Entartung des Herzens usalovljeno srce; —ige Entartung der Leber usalovljena jetra; —igkeit *f.* masnoća; tov, tustina; žirnost; —klumpen *m.* gruda sala, masti; (fig.) debeljak; —kohle *v.* Glanzkohle; —kram maslarija; —krankheit nadam; —leibig debeo, tust; —leibigkeit pretilost; meknost; —magen, der vierte Magen der Wiederkäuer lojnjak; —masse tûk, salo; (fig.) debeljak; —pfründe *f.* mastna župa, prebenda; —ringelchen *v.* Fettauge; —sauer tučno-kiselo; —säure *f.* tučnina, tučna kiselina; —schwarte ocvirak, ocvarak, čvarak; —stein salovac; —substanz salovina, salo; -sucht pretilost; —thon mastna glina; —ung mašćenje; —waare mast; —wanst *v.* Fettbauch.

Fettzelle *f.* salovica, tučnovica.

Fetz-en krpa, dronjak, cunja, rutina, prnjak, odrpina, odrapina, tralje; f. *v. a.* drpati; in's Brod f. nagrditi kruh; einem Kinde den Hintern f. nažariti djetetu žadnjicu; —er *m.* drpalo, drpač; —ig traljav, cunjav, odrpan, izdrpan, rutav.

Feucht vlažan, mokar; —e Auge suzeće oko, srce; —werden vugnuti, odvugnuti, ovlažiti; —es Wetter močina, moč, močar, močarina; —e *v.* Feuchtigkeit; —emesser vlagomjer; —en vlažiti; die Wäsche f. nakvasiti, pokvasiti, kvasiti, škrobiti rublje; vugnuti, vlagnuti, znojiti se, prokapljivati; močiti; —heit, —igkeit vlaga; vlažnost, mokrina, močina; mok; eine wässerige F. vodurina; —halt mokar i studen; —mulde *f.* vlažnjak.

Feudal lenski, feudni; —recht *p.* feudno, lensko pravo; —verband lenska, feudna sveza.

Feudum *m.* leno, feud, posudjena baština; —*novum m.* novi feud; —*datum m.* dani feud; —*oblatum* ponudjeni feud; —*intra curtem* feud u zemlji; —*extra curtem* feud izvan zemlje; —*masculinum* muški feud; —*femininum* ženski feud.

Feuer *n.* oganj, vatra; das entzündete, flammende F. žar, plamteći oganj; F. machen uznietiti oganj; naložiti vatru; F. schlagen ukresati, kresnuti, usjeći, kresati vatru; ein F. anzünden naložiti vatru; die Stadt steht im F. grad gori; im F. aufgehen izgorjeti, sgorjeti; F! (der Ruf wenn es brennt vatra! (das Kommandowort) pal'! das F. geht aus vatra se gasi, trne; zum F. verurtheilen osuditi na lomaču; er läuft für die Freiheit durchs F. u živi oganj skače za slobodu; das feindliche F. neprijateljska pucnjava; zwischen zwei F. kommen zabasati medju dva neprijatelja; F. geben prosuti oganj; oboriti vatru, opaliti puške); (d. Blitzen) der Himmel war lauter F. sve se je nebo zažarilo; das F. der Augen, Edelsteine žar očiju, draguljâ; das heilige F. jarbolac;

Digitized by Google

das wilde F. (d. Schwein) ognjica; das F. des Jünglings mlada vatra; das Pferd hat viel F. ovaj je konj vilovit, vilen, vilovan; mit vielen F. sprechen vrlo vatreno govoriti; (sich verlieben) F. fangen zaljubiti se; zagledati se; F. und Flamme sprühen biesniti, goropaditi; einen in F. und Flammen setzen razsrditi, razjediti koga; das F. der Liebe ljubavni žar; (Heftigkeit) žestina; —anbeter ognjoštovac; —anbetung ognjoštovje; —anfachen podnietiti; —anfeuer podpaljač; palikuća; —anfegung *f.* palež; podpalivanje; —anzeiger vatrokaz, ognjokaža; —arbeiter *m.* vatraš, ognjar; —auge *n.* žarko oko; —bahn *f.* požarna čistina; —bake primorsko svjetilo; —ball ognjena kruglja; goruće zrno; —bekken *m.* žeravnica; —begierde goruća želja; —berg vatrenjača, sopka; —beschau *f.* razgled; —beständig tvrd od ognja, stalan u ognju; jednak u ognju; —blatter živi oganj; —blende *f.* zaslonac; —blick žarki pogled; —bock *m.* mačka, konj, klavnja, podglavak, uzglavnik, uzglavac; —brand *m.* ugarak, ugarica; *v.* Feuersbrunst; —büchse *f.* puška; —dienst *v.* Feueranbetung; —drache ognjeni, ognjeviti zmaj, zmaj-ognjanin; —eifer gorljivost; —eimer kabao; —esse *f.* viganj, kovačnica; —fächer *m.* duhaljka; —fangend zapaljiv; —farbig ognjan, ognjena krasa, šara; —fest tvrd, siguran od požara; neupaljiv; ein —festes Gewölbe neprogoran svod; —festigkeit neprogorivost, neupaljivost; —flamme *f.* plam, plamen; —flammen plamtiti; —fuchs (Pferd) ognjani ridjan; —funken *m.* iskra, varnica; seine Augen sprühen F. oči mu se kriese, bliešte; —gabel *f.* rahulje, brukljice; —gebirge *n.* vatrenjače, vatrometne gore, sopke; —gefährlich vatri na umetu; —gefährliche Orte od vatre nesigurna mjesta; —geist vatren duh; —geräthe *f.* gasila; —geschoß, —gewehr *n.* puška; —glotte *f.* požarno zvono; —glut *f.* žar, jara; —grube vatrište; —haken žarak, čaklja, kljuna; —herd ognjište; banjak; -lanal vatrena jaža, provlaka; —liefe grijalo; —knecht gasilac; —kopf *m.* vatrenjak; —krücke žarilo, žarač, prljača; —kugel *f.* ognjena kruglja; goruće zrno; —kunst *f.* ognjarstvo, ognjarija; -künstler ognjar; —lärm *m.* požarna vika, vika na vatru; —lärm machen vikati na oganj; es entstand —lärm stade vika na vatru; —läuterung čišćenje, bistrenje vatrom; —lehre ognjoslovje; —leiter požarne ljestve *pl.*; —loch *n.* zjalo, ždrielo, ušće; —lohn *f.* plamen.

Feuerlösch-apparat *m.* gasilo; -korb koš za gašenje; —korps *n.* gasnički sbor; —meister gasilar; —ordnung gasnik, gasnički red; —requisitten *f. pl.* gasila; sprava za gašenje; —unkosten troškovi za gašenje vatre.

Feuer-mal madež; —mann ognjan, gasnik; —maschine *f.* ognjilo; —masse vatrina; —mauer živi zid, vatrobran; —messer ognjomjer; —meteor vatreni meteor; —moos *m.* madjaron, daždevnjak, burnjak; —n ognjiti; paliti, žeći; den Wein f. sumporiti vino; auf jmd. f. pucati na koga; der Stahl —t gut ognjilo dobro kreše; das Gesicht —t ihm obraz mu gori; —opal *m.* opal-ognjenac; —ordnung *v.* Feuerlöschordnung; —pfanne *f.* žeravnica; (mil.) smolenica; —platte *f.* ognjišna ploča;

Digitized by Google

—polizei *f.* požarno redarstvo; —probe ognjena kušnja; die F. bestehen (kroz) vatru proći, biti u vatri; —punkt *m.* (mont.) ognjište; —rachen ognjeno zjalo; —rohr puška; —rose, —röschen gorocviet; —roth crven kao vatra, japren; (v. Haaren) ridj; er wurde f. zacrvenio se je kao paprika; er ist f. crveni se kao sljepačka tikva, sav je crven; sie ist f. geworden (v. Mädchen) sva se je zažarila; —röthe *f.* žar; japrenost; —säule ognjeni stup; —sbrunst *f.* požar, pogor; vatra; —schaden pogoriel; šteta vatrom počinjena; (b. Metallarb.) raztopak; —schadenversicherungsanstalt *v.* Feuerversicherungsanstalt; —schaufel vatralj, popečak; —schein ognjena svjetlost; —scheu *f.* plah od vatre; er ist f. boji se, plaši se vatre, bježi od vatre, zazire od vatre; —schirm *m.* ognjobran, zaklonak od vatre; —schlagen *n.* kresanje; —schlund *m.* ognjeno zjalo; (fig.) tòp; —schnaubend, ein —es Roß konj, kojemu iz nozdrva plamen liže; —schrift *f.* ognjano pismo; —schürer *m.* podtikač ognja; —schwaden uždiva para; —schwamm *m.* trud, guba; —sicher siguran, obezbiedjen od vatre, požara; —snoth požarna nevolja; aus —snöthen retten izbaviti od požara; —speiend rigajući vatrom, vatrometan; —speiender Berg vatrenjača, sopka; —spritze *f.* šmrk, štrcalo; —stahl ocilo, ognjilo, kresalo; —stätte *f.* vatrište, garište, pogorelište; (Herd) ognjište; banjak; —stein kremen; —stoff ognjivo, vatrilo; —strafe *f.* kazan lomače; sažeg; mit F. belegen osuditi na lomaču; —strahl ognjeni mlaz; —taufe ognjeno krštenje; —tod smrt vatrom; zum —tode verurtheilen osuditi na lomaču; —topf grijalo, grionica, žeravnica; —ung loženje, kurenje; —ungskosten grijačina, ogrevina; —ungsmittel gorivo; —vergoldung pozlaćenje, pozlat ognjem; —versicherungsanstalt *f.* osjegurnica od požara; —voll pun vatre, vrlo ognjevit; —wache požarna straža; —waffe *v.* Feuerrohr; —wahrsager ognovrač; —wahrsagerei ognovračtvo; gatanje u oganj; —wange goruće lice; —wehr *f.* gasničtvo; —weiser vatrokaža, vatrokaz; —werk *n.* kriesz; ogriev; —werker kriesar; (mil.) ognjar; —werkskunst kresarstvo; —wolf bûk (plamena); —zange *f.* kuhinjske kliešte; —zeichen ognjani znak; —zeiger *v.* Feierweiser; —zeit palitva; —zeug kresivo, kresalo, užigalo; —zunder trûd, guba; —zunge vatreni jezik.

Feuilleton *f.* (fr.) (spr. feljeton) podlistak (u novinah).

Feurig ognjen, vatren; —e Kohlen žera, žerava, žeravica, žeravka, žeratak; —er Ofen razžarena, goruća peć; —e Augen žarke oči; —er Wein žestoko vino; —es Schwert plameni mač; —es Roß žestok, vilovit konj; ein —er Mensch vatren čovjek, vatrenjak; —igkeit *f.* ognjevitost, vatrenost, žestina, vručina.

Fiaker *m.* voznik, vozar, vozač; —halter vozničar; —ordnung *f.* voznički, vozački, vozarski rednik.

Fiasko machen propasti, osramotiti se, ošvanjiti se.

Fibel *f.* bukvar, abecedar, početnica; bukvica, štica.

Fiber *f.* vlakance, vlakno.

Fibrin *n.* vlaknina.

Fibro-in (chem.) febroin; —ith *m.* vlaknenac; —ös vlaknen, vlaknast; —öse Zellen (bot.) vlak-

Digitized by Google

nene stanice.

Fichte (M. -n) *f.* bor; omorika, omorina, omora; (*coll.*) omorje; einen hnter die —n führen žedna preko vode prevesti.

Fichten- omorikov; —apfel *m. v.* Fichtenzapfen; —baum *v.* Fichte; —hain borik; omorik, omorje; —harz omorikova smola; —holz omorikovina; borovina; —kreuzschnabel mali krivokljunac; —lehde omorište; —nadel *f.* borova, omorikova četina; —öl omorikovo ulje; —reisig *n.* borovo granje; —wald *m.* borik; omorikovac, omorikova šuma, omorik; —zapfen borov, omorikov češer, omorikova češerika, šiška.

Fideikommiß- (-sse) *n.* povjera, povjerba; (Gut) povjerbina; —anwärter čekalac povjerbine.

Fideikommissarisch povjerski, povjerbinski; —e Substituzion povjerska zamjena.

Fideikommißbehörde *f.* povjerska oblast; —besitzer povjerbenik, posjednik povjerbine.

Fidel vjeran; veseo; ein —er Bruder veseljak, dobričina; —ität vjernost.

Fidibus *m.* palilula.

Fidiren *v.* Kreditiren.

Fido (kfm.) *v.* Kredit.

Fieber *n.* groznica; F. bekommen ogrozničaviti; das F. beutelt ihn groznica ga trese, drma; das hitzige F. vrućica; das kalte F. zimnica; das eiskalte F. mrzlica; das gelbe F. žutica; das tägliche F. svakdanja groznica; das dreitägige F. trećača; das viertägige F. četvrtača; —anfall nastup groznice; —bild *n.* klapnja, tlapnja; —brand vatra, vatruština; —frost groza, zima; —frostig zimničav; —glühend ognjičav; er ist f. sav je u vatri (vatruštini), sav gori; —haft grozničav; (fig.) sav ugrijan.

Fieber-hitze vatruština, ognjuština, vatra, oganj; —isch grozničav; —isch sprechen buncati; —kalt zimničav; —kranker grozničavac, grozničar; —n grozničati; (verwirrt reden) buncati, bulazniti, trabuniti; —rindenbaum kinovac, grozničak; —schauer tresavica, drhtavica; —stoff *m.* grozničalo; —zelten podrast, obrast.

Fiedel *f.* gudnica, škripnica; guslina; —bogen gudalo, gudilo; wer die Wahrheit geigt, den schlägt man mit dem F. auf den Kopf tko istinu gudi, gudalom ga po prstih biju; —n gudjeti, guslati; (sat.) škripati.

Fieder listak; —blatt perast list; —lloben *m.* škripac; —n periti, operiti; die Betten f. napuniti perine; ein schöngefiedertes Vogel ptica liepa perja; (bot.) gefiedert perast; doppelt gef. dvogubo perast; gepaart gef. takoperast; ungepaart gef. lihoperast; an Füßen gef. gaćast; —schnittig (bot.), —spaltig (bot.) česljasto izciepan; —ung opernatenje.

Fiedler škripalo.

Fieh (-es, M. -e) *m. v.* Fehm.

Fierant *m.* sajmar.

Figur (M. -en) *f.* slika, prilika; lik; oblik; stas, struk; (stilist.) lik; (philos.) obrazac; gramatische F. slovnički oblik; symetrische F. sumjeran lik; —alegesang umjetni piev; —ant *m.* stojša, stojalo; (sat.) prišipetlja, pritucalo; —azion *f.* ličenje; slikanje; predstavljanje.

Figürchen osobica; čovječac.

Figurenzeichnung crtanje slikâ, slikocrt.

Figurir-en ličiti, slikati, naslikati; odlikovati se; ich will nicht bloß f. neću da budem samo deveti u plugu; predstavljati što, predstaviti koga; —te Zahl

Digitized by Google

(math.) oličen broj; —ſtange *f.* mjernička zastavica.

Figürlich u prilici; prenešen.

Fikzion *f.* izmišljotina; (Hypotheſe) predmnjevak; (Lüge) laž.

Filet *n.* mrežotina; —ſeide *f.* sviletina.

Filial podružni, područni; —bank *f.* područna novčara (banka); —kaſſe *f.* područna blagajna; —kirche područna crkva; —verein *m.* podružnica.

Filigran samo za oko, slab; —arbeit posao samo za oko, slab posao.

Filou *n.* (fr.) (ſpr. filú) lupež, varalica, ugursuz; —tiren izmamiti, prevariti, oglobiti, oplieniti, ukrasti.

Filter *n.* ciediljka, ocjedjalo.

Filtrazion procjedjivanje, ciednja.

Filtrir-apparat cjedilo, ocjedjalo; —en procjediti, ciediti; —papier prokapni, procjedni papir; —ſalz grudnjača; —ſtein *m.* kapnik, siga, cjedionik; —trichter lievak za ciedenje.

Filz *m.* pust, klobučina; (Knicker) tvrdica, škrtac, gagrica, guzbalo; (Grobian) neotesanac; (Verweis) kar, ukor; —arbeit valjanje dlake; —decke pust, pustina, pustenjak; —eiſen *n.* pustilo; —en pustiti; valjati, svaljati, uvaljati dlaku; die Haare f. ſich dlaka, kosa se kušlja; einen f. karati, nakarati koga; —er *m.* pustar; kar, ukor; —geige pustnica; —gewebe pustenina; —haar pustina, uvaljana dlaka; —hut pustenjak, pustenac; —ig pusten, pustenast; (fig.) tvrd, škrt; —igkeit *f.* pustenost; tvrdost, škrtost, lakomost; —laus osmeronožica, pljoštica, široka uš; —macher *m.* pustar; —ſchuh pustena cipela; —ſohle pustena natikača; —tafel *f.* pustarnica; —werk pustenina.

Fimmel (Fimel) bjelica, cvjetica, bjelojka, prvojka; (mont.) igla; (Hammer) bât, mlat; —holz *n.* šikalo; —n čupati bjelicu.

Final, —e završetak, zaglavak; —ausweis *m.* konačni izkaz; —buchſtabe dočetno pismo, slovo; —erledigung konačno riešenje; —iſiren dovršiti, završiti, dokončati što; —iter konačno; —nexus namjerna sveza.

Financier *m.* (fr.) financijaš, blagar.

Finanz- (in Zuſ.) financijalni; novčani, novčanski; —bezirks-direkzion kotarsko financijalno ravnateljstvo; —departement *n.* financijalni odsjek; —en financije, državni dohodci; državno blago; novčani poslovi, novčanstvo; ſeine F. ſtehen ſchlecht slab je na novcu; —landesdirekzion zemaljsko financijalno ravnateljstvo; —miniſter ministar (popečitelj) financijâ (novčanstva); —operazion financijalni râd; —patent *n.* financijalni ukaz; —rath financijalni savjetnik; —verwaltung uprava državnoga blaga; —wache financijalna straža; (ſpött.) kotlari, rakijaši, šljivari; —weſen *n.* financije, blagarstvo, novčanstvo; —wiſſenſchaft *f.* financijalna znanost, nauka o državnom dohodarstvu.

Findegeld *n.* nalježba.

Findel-haus nahodište, nahodnica; —kind nahod; —mutter nahodilja; —ohn nalježba, nahodnina; —pfleger *m.* nahodničar; —vater nahodnjak.

Find-en naći, nahoditi, nalaziti; (fig.) saznati, viditi, gledati; smatrati, držati; etw. für gut, für wahr, für billig f. pronaći, obnaći da je što dobro, istina, pravedno; was der Richter zu beſtimmen —et što se sudcu svidi da odredi; eine Größe f.

Digitized by Google

(math.) iznaći olinu; ſie konnten den Weg nicht f. nisu mogli puta razabrati; jmd. am Leben f. koga u životu zateći; ich fand ihn im Bette zastao (zatekao) sam ga u postelji; nicht Worte f. können neznati izreći; man findet überall gute Menſchen svagdje ima dobrih ljudi; er fand viele Hinderniſſe nagazio je na mnoge zapreke; er fand das Obſt ſehr vortrefflich voće mu je jako u volji bilo; er findet daran Freude to ga veseli; er findet daran keinen Geſchmakk, kein Wohlgefallen to mu negodi, to mu se nemili; ich finde es ſo beſſer meni se vidi, da je ovako bolje; ſich beleidigt f. zamjeriti što; er findet ſich dadurch geehrt on to drži za čast; ſich willig f. laſſen skloniti se na što; dieß kann nicht Statt f. to neide; er hat Mittel gefunden ſeine Abſicht zu erreichen dovio se je, kako će namjeru postići; ſich f. naći se, nalaziti se; wo werden wir uns f. gdje ćemo se sastati? die Wahrheit wird ſich ſchon finden istina će već izaći na vidjelo; ſich in etw. f. razumjeti, razabrati, postići što; priučiti se, priviknuti se, naviknuti čemu; sviknuti što; shvatiti što; uputiti se; uporaviti posao; ſich in Zeit und Umſtände f. prilagoditi se vremenu i okolnostim; ſich in die Menſchen zu f. wiſſen znati se ljudem prijubiti, znati se s ljudmi slagati; ich —e mich nicht ſehr wohl nije mi sasvim dobro; —eort nahodište, nalazište; —er nalazilac. nalaznik, našlac; —erlohn nalaznina; —ling nahod; (Bienenzucht) nalazak; —ung *f.* nalaženje, nahodjenje, nalaz; —ungsrecht nalazno pravo.

Fineſſe hitroća, varka.

Finger *m.* prst; (Daumen) palac; (Zeugf.) kažiput, kazavac; (Mittelf.) srednjak; (Ringf.) ſprstenjak; (Kleinf.) mezimac; einen durch die F. ſehen odbiti komu što na dàru; eines —s breit s prsta; (ſpr.) man könnte ihn um den F. wikkeln na ranu bi ga privio; einem auf die F. ſehen paziti na koga; er macht lange F. dugih je ruku; eine Nachricht aus den Fingern ſaugen izmisliti glas; die F. nach etw. lekken lizati prste; nach etw. begierig ſein oblizivati se, oslinkivati se, lakomih očiju biti na što; ſich die F. verbrennen opeći se, oparіti se; der F. Gottes ruka božja, prst božji; —arbeit prstovina; —ballen mekuš, trbušić prstni; —beuger prstna pregibnica; —förmig prstast, poput prsta; —fuß (Vorfuß) stopa; —gelenk *n.* sglavak, sglobak; —geſchwür kukac, poganac, trutovi; —glied šklјen, šklјenac, šklјenčić; šklјunac, članac, sglavak, žabica; —griff štipetak, štipac, prstovjet; —hut naprstak, naprstnjak; einen F. voll za naprstak; —hutblume pustikara, naprstak; —hutkraut petoprst, petoprstica, petolist, petoperac; —knochen *m.* prstna kost; —kuppe *v.* Fingerſpitze; —ling *m.* prstnjak; (Schiffsw.) ušice; (Schwamm) prstaš; —los bez prstâ.

Fingern pipkati; (ſpielen) prebirati (žice), udarati; Handſchuhe f. naprstiti rukavice; (geſtingertes Blatt) prstat liſt.

Finger-nagel *m.* nokat od prsta; —rechnen računanje na prste; —reif vitica, vitlica, vjera; —ring prsten; —ſatz prstomet; —breit s prsta; —dikk od prsta debeo; —hoch s prsta visok; —lang kolik prst, s prsta dugačak; —ſpitze jagodica, vršika prsta; —ſprache govor

Digitized by Google

na prste, govor prsti; —ſtoll raztezalo; —ſtüll *n.* prstina; —werk rukotvorina; —wurm *v.* Fingergeſchwür; —zeig *m.* pokaz prstom; (Hinweiſung) kažiput, naputa, opomena, natûk; es iſt ein F. Gottes u tom se vidi prst božji.

Fing-iren izmisliti, izmišljavati; (kfm.) fingirte Rechnung tobožnji račun; *v.* Erdichten.

Finſ zeba; (fig.) bekrija.

Finken-fall kragujak-zebar; -fang lov na zebe; —habicht *v.* Finkenfall; —neſt zebino gniezdo; —ſchlag pjevanje zebe; (Falle) zebolovka, zebičarka; —würger crveni svrakoper.

Finkler *m.* zebar, ptičar.

Finn-e *f.* brk, kljun; (im Geſichte) prišt, bubuljica; (im Fleiſche) ikrica; —en (b. Schwein.) zobnica, jaglost; (b. Fiſch.) perce; pljoštiti, tanjiti; —ig, —iges Geſicht opršteno, bubuljičavo lice; —iges Fleiſch ikričavo, jagličavo meso.

Finſter taman, tavan, tminav, tmast, mračan; —es Weſen smrknut stvor; f. werden usutoniti, potamnjeti; im —n ſitzen sjedjeti u mraku; es wird f. mrači se, mrak se hvata; —e Wolken tamni, crni oblaci; in ſeinem Kopfe ſieht es noch ſehr f. aus još mu nije u glavi puklo; —es Geſicht namrgodjeno lice; —er Blick mrk pogled; —es Gemüth sumorna duša; f. ſchauen mrko gledati, mrgoditi se, smrknuti se; smrkao se je; (ſpr.) gleda kao da će mu iz čela kiša padati; ein f. ſchauender Menſch mrkogledja; im —n tappen tumarati; —e Gedanken turobne, strašne misli; ein —es Geſchick huda sreća; —ling *m.* mračnjak; —lings *adv.* po tmini; po pomrčini; —niß *f.* tmina, tama, tmica, mrak, pomrčina, tamnina, tamnilo, tmuša, nevidjelica; in der F. po mraku; (an der Sonne) pomrčanje, pomrčina; die F. der Zukunft tamna budućnost; —ſehen *n.* mrk pogled, mrgodjenje.

Finte *f.* varka, doskočica.

Fiorino (it.) stotinjak, forinta.

Fioritur *f.* cvatnja; ucvast.

Fippern migoljiti se, vrpoljiti se, crvoljti se, crvati se.

Fipps *m.* zvrčka; einem einen F. geben čvrknuti koga (po nosu).

Firlefanz *m.*, —erei *f.* budalaština, triee i kućine, bezposlica, andara mandara, cievara popara; prtljanje, petljanija.

Firm tvrd.

Firma *f.* (kaufm.) tvrdka, ime, naziv, firma; podpis; —führer podpisar, podpisač, podpisatelj.

Firm-ament zvjezdište, (nebeski) svod, tvrdina, neboskon; --an *v.* Ferman; —ant *m.* podpisatelj, podpisač.

Firmazeichnung der Handelsleute naznaka tvrdke trgovačke.

Firm-eln, —en potvrditi, potvrdjivati, krizmati, birmati; -iren potvrditi; (kaufm.) podpisati; —ling potvrdjenik, krizmenik, kumić; —ung *f.* potvrda, krizmanje, birma.

Firniß (=ſſes, M. =ſſe) *m.* pokost; mit F. anſtreichen, firniſſen pokostiti; —ſieder pokostar.

Firſt *f.* šljeme, zabat; (Gipfel) vrh, glavica; (mont.) podvršje; —ennagel šljemeni čavao; --enziegel žljebnjak.

Fiſch *m.* riba; gebörrte —e batok; —e fangen ribati, ribariti; F.-ribji, riblji; —aar morski orao; —aas naplava; —angel udica; —auge *n.* ribje oko; —bar ribolovan, gdje se mogu ribe loviti; —bärn *m.* račilo; —behälter *v.* Fiſchhalter; —bein *n.* (weißes) sipovina, šipovina; (ſchwarzes) kitov us; podapenka;

Digitized by Google

—beinern od kitova usa; -beinfabrik usarnica; —beschreibung ribopis; —blase ribji mjehur; —blütig hladnokrvan; —brühe riblja umaka; juha; —brut *f.* ribići, ribice; —chen *n.* ribica; —dieb ribokradica; —eln zaudarati po ribi; —en ribati, ribovati, hvatati (loviti) ribu; Korallen f. vaditi koralj; im trüben Wasser f. u mutnoj vodi loviti; er denkt hier etw. zu f. hoće da što ugrabi ovdje; das F. ribnja, ribanje, ribovanje, ribolov.

Fischer *m.* ribar; F. Martin (Vogel) ledešnik, zimorod, udomac, ledka; F.- ribarski, ribarov; —barke ribarica (ladja); —boot ribarski čun, čamac, ribarska ladjica; —ei (Gewerbe) ribarija, ribarstvo; (Hütte) ribarnica; (Fang) *v.* das Fischen; —einecht pravo ribarenja; —garn (ribarska) mreža, predja; vlak; —geld *n.* ribarina; —hütte ribarska koliba; —in ribarica; —korb koš, košar, vrša, vrška; —lanze bodva; —ordnung ribarovnik; —ring *m.* (ein päpstlicher Siegel) ribarski prsten; —rohr *n.* trska, tršljika; -fängchen gončak; —stange ribarski prut; —sturz bacanj; —stechen *n.* ribarska obdulja; —zunft, —innung ribarski cieh.

Fisch-fang *v.* das Fischen; (Ort) lovište, met, grlo; —faß ribarska prosieč, vozionica; —feber, —flosse plitva, peraja, plovka; —fleisch *n.* ribovina, riblje meso; —gabel *f.* osti, ostve; bodva; —galle *f.* ribja žuč; —gallerte *f.* ribje drhtalice, drče, ribja hladnetina; —garn *v.* Fischergarn; —geier *m.* ljun; —geld *n.* ribarina; —gräte *f* ribja kost, koštrika, dlaka; —hälter *m.* gat; ribnjača, barka; —hammen *m.* račilo; —handel *m.* ribarija, ribarenje; —handel treiben ribariti; —händler *m.* ribar; —haus ribarnica; —kasten *v.* Fischhälter; —kiefer *f.* škrga, krelja, brena, kreljut; —köder (ribja) mama, meka, mamac; —korb košara za ribu; —kunde riboslovje; —lager ribalište; —lake *f.* salamura, rasol; —laus *f.* riboljub, lososaji ušenac; —leich (ribji) mriest; —leim svitci; —loch lovište; —markt *m.* ribarište; —meister *m.* nadribar; —milch mliečac; —netz *v.* Fischergarn; —ohr *v.* Fischkiefer; —öl *n.* ribja mast; —ordnung *v.* Fischerordnung; —otter *m.* et *f.* vidra; —otterhund *m.* vidrenjak; —raffel vlak; —reich *adj.* riban; —reiher *m.* siva čaplja; —reuse *v.* Fischerkorb; —roggen ikra; mriest; —satz *m.* ribice, ribići; —säugethiere *pl.* (zool.) kitovi; —schmalz *n.* tûk, ribnina, ribja mast; —schuppe ribja ljuska, lupina; —schuppenkrankheit *f.* kreljuština; -schwanz ribji rep; —stänber gat; ribnjača, barka; —suppe *f.* ribja juha; —teich ribnjak; —thran tûk, ribja mast, ribnina; --tonne *f.* sud, bačva za ribu; —trampe buckalo, buc; —treiber morska patka; —versteinerung ribja okamina; —wate zagažnja, glib, vlak; —weib ribarica; —weibe kot, kotac; —wirthschaft ribarstvo; —zaun prieboj, zagrada; —zoll ribarina, riblja carina; —zug metnica, zahvata.

Fiscus *v.* Fiskus.

Fiskal- odvjetnički, blagajnički; —abjunkt odvjetnički pristav; —amt odvjetnički ured.

Fiskus (Staatsanwalt) *m.* državni odvjetnik, odvjetnik komore, kruno, fiškal; (Staatsschatz) komora, blagajnica.

Digitized by Google

Fiſole *f.* grah, pasulj.

Fiſpern šaptati, šuškati, šuškетati.

Fiſſ-il *ad* razciepljen, razpuknut; —ur *f.* puklina, puč, cjepotina, razpuk, riež; F. der Hirnſchale ciepanje, razstavljanje lubanje; F. der äußern Schädeltafel ciepanje, razstavljanje tjemena.

Fiſtel *f.* cievka, pištalica, svička; (med.) pištanjak, žuljata, žveglja; —gegend mjesto pištanjka, pištanjište, žuljatište, žvegljište; —meſſer (med.) žuljatarka; —n, fiſtuliren pištati; —öffnung prorez pištanjka; —ſtimme *f.* pišteći glas.

Fiſtulös cievkast; pištanjav, žuljatast, žvegljav.

Fitſchepfeil *v.* Armbruſt.

Fittig (=es, M. =e) *m.* krilo, kreljut; (fig.) krilo, okrilje, zaštita; —en okriliti, nakriliti.

Fitz-band *n.* Fitze pasmenjača; (Gebünde) malo pasmo; —eln, —en, Garn f. vezati predju u pasma; (entwirren) razmrsiti; trljati; —er *m.* pasmičar; —erei pasmarstvo; —faden *m.* pasmenjača; —garn pasmo.

Fitz (feſt) stalan, stavan; stanovan; (flink) hitar, žustar, jatoran; ich bin f. und fertig sasvim sam gotov; evo me kao zapete puške; —e Friſt neprodužni, neodgodni rok; —e Idee nepomična, upiljena, utuvljena pomisao; von f. Ideen befallen mahnit, majast; —er Punkt stavna točka; —färberei stalno bojadisanje; —farerei svojevolja; —iren ustanoviti; einen Gegenſtand —iren piljiti u što, uprieti oči u što, mjeriti što, čvrsto motriti što (gledati u što); ſeine Gedanken f. svoje misli ustaviti (na čem); ſich f. nastaniti se, temeljiti; —irung stavnost; —ſtern *m.* stajalica (zviezda); —ſternkatalog stajaličnjak.

Fjeld *n.* (in Schweden) visočina.

Fjord *m.* (in Norwegen) zaliev.

Flach ravan; —es Land ravnica; —e Hand dlan; —er Kopf šupeljak, prazna, plitka glava; —er Winkel ravni kut; —e Schüſſel plitka zdjela, plitica; —e Stirn plosnato čelo; f. ſchlagen razpljesnuti.

Fläche *f.* ploha, plosnina, plošta; eine unüberſehbare F. nepregledna ravnica, poljana; (Flachheit) ravnina, plosnatost; (eines Tellers) plitkost; (eines Degens) ploština; (Oberf.) površina; (der Hand) dlan; —n ravniti; uravniti, razati.

Flächen- plosni, površni; —einheit plosna jedinica; —größe *f.* —inhalt *m.* površina, zapremina; obseg površine; —maß *n.* površna mjera, mjera površine; —meſſer plohomjer; —meßkunſt, —meſſung plohomjerstvo; —zahl *f.* četvorni, četverovjetni broj.

Flach-feld poljana; —fuß plosnonožac; —füßig plosnonog; —gelehrt plitkoučan; —gewölbt plosnato sveden; —gruppe plošje; —hand dlan; —heit ravnina; (der Stirn) plosnatost; (der Schüſſel, des Urtheils) plitkost; —körnig plohojedreno; —kopf šupeljak, prazna, plitka glava; —köpfig plitke, kratke pameti; plitkoglav; —land *m.* ravnica, ravan, položina; —länder dolenac, poljak, poljanin; —maler ličilac; —meißel ravno dlieto; —naſe plosnat nos; plosnonoska, plosnonosac.

Flachs (=ſes oh. M.) *m.* lan; predivo; den F. zubereiten rediti, urediti lan; —abfall *m.* puzder, puzderje; —acker laništе; —bau lanarstvo; —bauer *m.* lanar; —bläuel *m.* maljica; —breche trlica; —brechen trti lan; das F. trenje, nabijanje lana;

Digitized by Google

—brecher *m.* tarilac, nabijač; —brecherin *f.* tarilja, trljarica, nabijalja; —bündel povjesmo; —büſchel ručica, rukovjet lana; —darre pušnica lana; —dotter lanak.

Flachſe *f. v.* Flechſe.

Flachſeitig plitkostran, plitkih straná.

Flächſen lanen, prten.

Flachs-feld *n.* lanište; —fink *m.* konopljarka; —haare kosa lanene masti; —handel *m.* lanena trgovina, trgovina s lanom; —händler lanar; —häutel glavičica; —hechel *f.* perajica; —knoppe *f. v.* —häutel; —kopf *m.* lanoglavac, bjeloglavac; —köpfig lanoglav, bjeloglav; —mühle *f.* stupa; —raufe *f.* ogreblo; (das Raufen) grebljanje; —reiſte *f.* ručica lana; —riffel greben; —röſte močenje, kiselenje lana; —röſthaus močionica; —ſame *m.* laneno sjeme; —ſamenkapſel glavičica; —ſchwinge *f.* mahaljka; —ſeide predence, vilina kosa; —ſpeicher skladište lana; —ſtengel *m.* lanena stabljika; —ſtrendel *n.* povjesmo.

Flachſtichel *m.* plosno vajalo.

Flachswerg *n.* lanene kučine.

Flach-vertieft plitkojamast; —werk plohe; plitak posao; krov iz criepa; —winkel *m.* ravni kut; —ziegel *m.* criep.

Flaçon *n.* (fr.) mirisnjača, vonjača.

Fladen *m.* lepinja, lepina, prednjica; —brot *n.* mlinci, lokše; (Kuhf.) kravlja balega.

Flader *f.* mlaz; —baum *m.* klen; —holz mlazovina; —ig mlazan, mlazovit; —ig machen mlaziti; —loch leto.

Flage *f.* ploština, pištalina, cret; (Regen.) pljusak, ploha; (mont.) tvrdina.

Flagge *f.* zastava, steg (od broda); die F. ſtreichen spustiti zastavu; (fig.) predati se; die F. aufſtecken iztaknuti zastavu, steg; die F. fliegen laſſen razviti zastavu; —n, die Schiffe ſ. brodovi su razvili zastave, zastave se viju na brodovih; —führer stegonoša; —ſchiff stegonošnjak (brod), zastavnjak.

Flagrant javno, očito, očevidno; vatreno, gorući; hitro, žestoko; *in* —*i* na samu činu.

Flähme *f.* slabina, slabočina.

Flake *f.* vlak; —r *m.* vlakar.

Flakk-en, die Wolle ſ. razbijati vunu; die Fiſche ſ. razplastiti, plastiti ribu; —ern buktjeti, ckiliti; —fiſch *m.* lopar.

Flakon *v.* Flaçon.

Flamant *m.* Flamingo *n.* plamenac.

Flamberg od. Flammberg *m.* (poet.) mač.

Flamm-e (M. -en) *f.* plamen, plam; mit einer F. brennen plamtjeti, plamenom gorjeti, buktjeti; in —en gerathen planuti, buknuti, upaliti se; in —en ſtehen plamom plamtjeti, gorjeti; den —en opfern baciti u vatru, spaliti; —en *verb.* plamtjeti, plamati, plasanjati; das Licht flammt svieća bukti; das Auge flammt Zorn srčbom mu oko sieva; die Sonne flammt sunce je pripeklo, prižarilo; sunce peče; das Holz ſ. mlaziti drvo; geflammtes Holz mlazno drvo.

Flämmen oplanuti, osmuditi.

Flammen-auge *n.* plamteće oko; —blick plamenit pogled.

Flammen-durſt goruća želja, pohlepa; —farbe plamenilo, plamilo; —feuer *n.* plam; —glut *f.* plamenit žar, plamenjača; —haar *n.* (b. Kometen) vatrena kosa; —haß *m.* žarka mržnja; —hauch *m.* (fig.) žar, jara, plamenjača; —kuchen ljepina; -kuß vatren poljubac, cielov; --meer

Digitized by Google

n. more od vatre; —ofen *m.* plamna peć, otvorono vatrište, plamište; —reiher *v.* Flammant; —säule *f.* stup od plamena; plamenit stup; —schlund goruće zjalo; —schrift *f.* žarko pismo; —schwert *n.* plamenit mač; —tod *m.* smrt na lomači, smrt vatrom; —vogel *v.* Flammant; —wort vatrena rieč.

Flammicht, flammig plamenit; talasovit.

Flanell *m.* vunovac, flanel, flaner; —macher *m.* vunovčar, flanelar.

Flanke (M. -n) *f.* bòk, strana; krilo; von der F. s boka; izprieka; dem Feinde in die F. fallen navaliti na neprijatelja izprieka; in die F. kommen zaći neprijatelju s rebarâ; die F. beden zakloniti, štititi krila; —n *m.* landa, kus; —marsch pohod krila.

Flan=kiren zakriliti; (umherstreifen) potucati se, klatiti se, potepati se; —queur *m.* puškaraš, potukač.

Flasche (M. =n) sklenica, staklenice, staklo, srče (-ta); eine bauchige F. buča; eine flache F. ploska; F. (b. Flaschenzug) škripac, čutura; elektrische F. munjevača; breithalsige F. trogrlača.

Flaschen=baum tikvan; —bier pivo u bocah; —birn tikvica, tikvičica; —büchse vjetrenjača (puška); —keller staklenjak, skleničnjak; —kürbis tikva; —macher *m.* skleničar, stakleničar; —zug paranak, čuture, kluba.

Flaser, Flaber *f.* mlaz; —n *pl.* lokše.

Flatter=ding nestalna, prevrtljiva stvar; —er, —ling, —geist vjetrogonja, vjetrenjak, fućko, fućkalo; —feuer bukteći oganj; —flamme bukteći plamen; -haft plah, vjetrenast, vjetroćudan, prevrtljiv, nestašan, nestalan, nepostojan; —haftigkeit plahost-vjetrenost, prevrtljivost; nestalnost, nestašnost, nepostojanost; —ie *f.* laskanje, ljubakanje; -ling lepir *v.* Flatterer; —n (v. Vögeln) pršiti, lepršati, lepetati, prhutati, slepetati se; (v. Fahnen) pršiti, vihoriti se, vijati se; von einer Schönen zur anderen f. letati od jedne ljepotice k drugoj; vrtjeti se sad oko jedne sad oko druge; (unbeständig sein) ševrdati; —pappel osika; —ruß *n.* sadje; —schönheit nepostojana ljepota; —sinn *v.* Flatterhaftigkeit.

Flattiren *v.* Schmeicheln.

Flau mlitav, mlakav, lipov; es wurde mir f. iznemogao sam; diese Waaren sind f. ova se roba netraži; —er Markt slaba prodja; —en, die Wäsche f. mahati, izplaknuti prteninu, rublje; —heit, —igkeit mlitavost, mlakavost, slabost.

Flaum (=es) pahulj, pahuljice, paperje, mašak; —bart naušnica, naustica, mah, malje *pl.*; ein junger Mensch golobradac, golobrado momče; —bärtig golobrad; —en *pl.* tuk, mast; —federer *f. v.* Flaum; —lager pahuljnjača, duhnja; —haarig maljav, pahuljav.

Flause *f.* šeprtljanija; prazan izgovor; —n machen šeprtljiti, šeprtljariti; —nmacher *m.* šeprtlja.

Flauto *m.* (it.) frula, duduk, slavić.

Flebile (it.) žalovit, jadolik, tužan.

Flechs=en *f.* (suha) žila, zaponka; —enartig, —icht žilast; —ig žilav.

Flecht=e pletenica; (aus Ruthen) pleter; (Hürde) ljesa, ljesica; (med.) lišaj; (die lebendige oder um sich fressende F. zvjerinac; von der F. behaftet werden oliašajiviti se; F. (Gewächs) lišaj-

Digitized by Google

nik; —en plesti; in die Haare f. uplesti u kosu; einen Kranz f. vienac viti; einen auf's Rad f. udariti na kolo; geflochtene Blätter tkaničasto lišće; sich f. viti se, poviti se, uvijati se, plesti se (oko čega).

Flechten-erzeuger pletilac, pletač; —erzeugung pletarstvo; —frucht (bot.) zdjelica; —gestell postavak, nožice.

Flecht-er *m.* pletač, pletilac; -erin *f.* pletilja; —gras *n.* pirika; —korb košara; —schiene pletnica; —schuh opanak; —weide bekva; —waare *f.* pletenina; —werk pleter; —zaum plot.

Fleck *v.* Flekk.

Fleder-maus šišmiš, sliepi miš, netopir, topir, potopir, prhbaba; —wisch peruška, krilo; (zum Abfledern des Getreides) ometalo, trnomet.

Flegel *m* mlatača, šibak, čep; mlatilo, mlat; (fig.) klipan, neotesanac, zavrzalo; —ei *f.* neotesanost, sirovost, krupnina; —er *m.* mlataš, mlatac; —haft neotesan, sirov; —jahr, jetzt ist er in den —jahren sad je u ludih, obiestnih godinah; —kappe *f.* matuzica; —n biti sirov, neotesan; —riemen (Mittelband am Flegel) svor; —stiel, —stokk *m.* stojalo, stojak.

Flehen prositi, moliti; zu Gott f. moliti se Bogu; das F. prošnja, prosba, molba; —swort *n.* prosbena, molbena rieč; —swunsch *m.* velika, prešna želja; —tlich moleći; —tlich bitten moliti se (komu); moliti i kumiti.

Fleher molitelj, prositelj.

Fleisch (-es, oh. M.) meso; F. ohne Fett mršavo meso; wildes F. divlje meso; vom --e kommen od. fallen s mesa pasti, izgubiti se u mesu; zu F. kommen podkožiti se, podmesiti se; rohes F. priesno meso; das F. der Früchte mekač, mekčina; schönes F. (Mal.) liepa pùt; (theol.) put, putenost; F. werden uputiti se, utjeloviti se; -werdung upùćenje, utjelovljenje; -bank *f.* mesnica; -beil *n.* satara, bradilj; —beitrag mesni pridatak; —beschau *f.* razgled mesa; —birn *f.* mesnjača; —bohne *f.* boranija; —bruch mesna kila; —brühe mesna juha; —bündel mesni svezčić; —darstellung pućenje; —eisen mezdrilo; —en, Felle f. mezdriti; *adj.* mesan, mesat; —er *m.* mesar; —erbursch mesarski momak, mesarče; --ergeselle *m.* mesarski djetić; —ergewerbe, —erhandwerk mesarija, mesarstvo; —erhund samosov, mesarski pàs; —ern mesat, mesan; -eslust putenost; -essend mesojedan; —esser mesojedac; mesar; —farbe putena mast, putilo; —farben, —farbig putenast; —faser mesno vlakance; -fibrin mesna vlaknina; -fliege zlatara, zlatarka; —fressend mesožderan, mesojedan; -fresser *m.* mesožder, mesojedac; -gabel vilice, viljuške; —gebakkenes mesna tjestenica; —geschwulst mesatost; —gewächs naraslica; —häfen mesni lonac; —haken mesarska kuka; -hakker, -hauer mesar; -halle mesarnica; -haut mezdrica; —icht putenast; --ig mesnat, mesat, pun mesa; -kammer mesara; -klotz stučka; -knödel valjušci od mesa; -korb košara za meso; —lich tjelesan, putan, puten, putevan, putven; sich f. vermischen puteno se smiešati, pristati s kim; -lichkeit (Sinnlichkeit) putnost, putenost, putvenost, putevnost; —los bez mesa, bezmesan; —mangel bezmesica; —markt mesarište, trg za meso, mesni trg; —masse *f.* mesina; —messer kuhinjski,

Digitized by Google

mesarski nož; —milbe mesni moljak; —pfennig mesarnica; -schau *f.* prigleda mesa; -schauer prigledač mesa; --schnitzel režanj mesa; peka, popečak, peča; -seite mezdra; -selche *f.* dimnica, sušnica; -selcher sušilac; -speise mesno jelo; zum Unterschiede von Fastenspeisen) mrs, omrsaj, mrsno jelo; —essen mrsiti se, omrsiti se, mrsiti; einem eine F. geben omrsiti koga; der Genuß der -speisen mrsenje, omrsak; -steuer mesarina; -tag mrsak, mrsićak, mrsni dan; —tare *v.* Fleischsteuer; —topf govedski lonac; -verlust gubitak, opadanje mesa; -werdung upučenje, utjelovljenje; —wasser voda za meso; --wurst mesnjača; —wucherung prirast mesa; -zeit mrsno doba; -zulage *f.* mesovina.

Fleiß marljivost, pomnja (prilježnost); mit F. arbeiten marljivo, pomnjivo raditi; etw. mit F. thun učiniti što hotimice, navlaš, navalice; allen möglichen F. anwenden nastojati što se više može; —belohnung f. nagrada marljivosti; -billet, -brief, —zettel svjedočba marljivosti, pohvalnica; —ig marljiv, pomnjiv; raden, radjen; f. über etwas nachdenken mnogo o čem razmišljati; einen f. besuchen koga često polaziti; f. werden proraditi se; —igen, sich der Arbeit f. marljivo raditi; -iglich (vlt.) *v.* fleißig.

Fleck (-es, M. -e) *m.* (Stück) komad; (v. Acker) ciepac; (Stelle) mjesto; auf diesem —e ovdje; etwas vom F. bringen pomaći, pokrenuti što; er kann nicht vom —e kommen nemože dalje, napred; nenapreduje ni malo; er geht nicht vom F. i nemiče se; neće ni s mjesta; er hat das Herz am rechten F. srce mu je kako valja; den rechten F. treffen baš pogoditi; (z. Flicken) krpa, zakrpa; (Kalbaunen) lapatci, burag, škembe; —en *m.* (Dorf) selo, mjesto; (Makel) mrlja, prlja, skvrna, ljaga, troha; (Schmutz.) muzga; ein blauer F. modrica; ein weißer F. biljega; (auf der Haut) pjega, madež; (rothe F. auf der Haut) šklopci; dem guten Namen eines andern F. beibringen okaljati tudje poštenje; F. *v. a.* den Drath f. ploštiti žicu; Schuhe f. krpati cipele; gefleckt pjegav, pjegičav, šaren; weiße Sachen f. leicht bielo se brzo zamrlja; —enlos bez skvrne, mrlje, bez mane; er ist f. nema mu mane, prigovora; *m.* —enwasser voda za pjege; —fieber petići; —icht skvrnast; --ig (im Gesichte) pjegav; (Kleid) zamrljan, uprljan, omrljan, zamazan, prljav, muzgav; (Vieh) šaren, pedičav; -kehlchen crvenrepka; —kugel vadi-muzga; —putzer *m.* čistilac odjeće.

Flennen, flennsen ćeriti se, kesiti se (na koga); (weinen) krevelјiti se, derati se.

Fletschen raztanjiti, utanjiti (krv); das Maul fl. bekeljiti se, krevelјiti se; Zähne fl. kesiti zube, keziti se, režati, zarežati; —zahn kalac.

Flexibel skloniv; —io sklanjanje —er pregibnica, stegnica, svijačica *v.* Beugemuskel; -ur sagib krivina.

Fliboot (M. -e.) *n.* brzica ladja.

Flicken *v* Flikken.

Flieder *m.* baza, bazag, zova; (španj scher F. jorgovan, jorgovan —blau jorgovanast; -muß kaša bazovina, bazova zavarenina; —thee bazov čaj.

Fliege F. muha; die —e von sich abwehren muhati se; španjske F. pristenjak, babak, popić, zlatni pop, pop zlatar; es ärgert ihn die F. an der Wand sve ga srdi; -n *pl.* (zool.) muhovita gamad;

Digitized by Google

—n letiti, poletiti; zu hoch f. previsoko letiti; uznositi se; er flog über's Feld mahnu se preko polja; hin und her fl. lietati; geflogen kommen doletiti; die Fahne fl. lassen razviti zastavu; der Topf flog in Stücke lonac se razleti, ode lonac na komade; ein Wort fl. lassen natuknuti; in die Luft fl. lassen dignuti lagumom.

Fliegend leteći; -e Fahne razvijena zastava; --es Lazaret prenosna bolnica; mit —en Haaren razpletene kose; -e Brücke kompa; --er Fisch ljiljak, morska lastavica; —er Buchhandel sajamsko književarstvo; —e Hitze prolazna vatroština; —es Blatt novine.

Fliegen-ei *n.* upljuvak, mušje jaje; —ente patka žličarica; --fänger muhar, fić; —fenster komarnik, muharnik; —garn sitnica; -gift *n.* muhomor; -käfer strižibuba; —klappe, —klatsche f. packa; —netz *v.* Fliegengarn; —pflaster prištilo, obliž, meč od babaka; —pilz muhomorka, muhara; —pulver *v.* muhomorni prah; —schnapper muholovac *v.* Fliegenfänger; —schwamm *v.* Fliegenpilz; —schwarm m. roj muhâ; —stein *v.* Arsenik; —vogel medosasić; -wasser muhomorna voda; -wedel muhaljka, muhobran, muhogon.

Fliegsam letušti.

Flieh-en bježati, bjegati, pobjeći, uteći; (baarhaupt f.) perjati; vor der Gefahr f. kloniti se pogibeli; zu einem f. pribjeći, dobjeći, uteći se komu; einen f. kloniti se, krstiti se (koga); der Schlaf floh sie sanak ju odbjegnu; —kraft *f.* bježnost.

Fliese f. ploča.

Fließ (es, M. =e) *n.* čuperak, pramen vune; (ein Fell mit Wolle) runo; der Orden des goldenen —es red zlatnoga runa; F. *m.* potočić; —blattern kraste; -e *v.* Flaßfedern; -en teći, curiti; (anfangen zu f.) poteći, procuriti; die Save —t in die Donau Sava utiče u Dunav; der Schweiß --t ihm von der Stirne znoj mu curi niz obraz; das Blut —t lije krvca; es —t Blut aus der Wunde krv ide iz rane; es ist Blut geflossen pala je krv; das Harz —t aus den Bäumen smola pišti iz drveća; Thränen f. ihm über die Wangen roni suze niz bielo lice; —endes Wasser voda tekućica, živa voda; —endes Pech raztopljena, otopljena, goruća smola; die Zeit --t dahin vrieme leti; die Worte f. ihm sehr gut rieči mu teku kao voda; —b sprechen okretno govoriti; (b. Mal.) òblast, zaobljen; so etw. kann aus seiner Feder nicht f. takva šta nemože iz njegova pera poći; das Licht f. svieća curi; das Papier fl. papir probija; dort -t Milch und Honig ondje je svega, ondje ima svega dosta; ondje je plot kobasicami opleten; —garn *n.* grib; --harz tekuća smola; -papier *n.* upojka, nekeljenac; —ritter *m.* vitez zlatnoga runa; —wasser *v.* Fließendes Wasser; (Lymphe) mezga.

Flik-arbeit *f.* krparija, krpež; —en krpati, pokrpati, zakrpati, okrpati; F. *m.* krpa, zakrpa; einen F. aufsetzen privaliti zakrpu; —er krpač, krpilac, krpar; —erei krparija, krpež, okrp; —erlohn krparina; —lappen zakrpa, prikrpina; —schneider krpilac; —schuhmacher, —schuster *m.* krpičizma; —werk krpež; —wort prikrpana rieč.

Flimmen treptjeti, kriesiti se.

Flimmer *m.* blistavilo; tinjac; —bewegung blistanje; —epithel trepteća tjenica; —n *v.* Flimmen; das F. treptanje, kriesenje; -nd blistajući, trepteći, kriesići.

Digitized by Google

Flinder *m. v.* Flitter.
Flink okretan, žustar, hitar, jatoran, lak; f. machen ubrziti; —ern blistati se, blještati *v.* flimmen; -heit okretnost, jatornost, lakoća.
Flies *m.* dresva.
Flinte *f.* puška, diljka, šara, šarka.
Flinten-bolch *v.* Bajonett, --gewehr prasak pušaka; —hahn kokot, vuk, čekić; -kolben okas, tepeluk, kundak; —kugel f. purak, puščano zrno; —lauf, —rohr puščana ciev; -schaft okas; -schloß *n.* oganj (od puške), puščana gvoždja; --schuß tok od puške; —schuß puškomet, hitac; --stein puščani kremen.
Flintglas n. biljur.
Flintsch-e iskrica; -gold *v.* Flittergold, Fließgold.
Flirren *v.* Flimmern, es flirrt mir vor der Augen blieštre mi oči.
Flitter *m.* šljoka, pulica, titreika; (Flitterstaat) frember tudje blistavilo; —ambos šljokarski nakovanj; —erz *n.* iskrenjak; -gelehrsamkeit površna učenost; —glanz blistavilo; -gold varak, kozar, šik, žik; mit F. belegen varakleisati, izšikati; —golds-schläger *m.* šikar; -jahr *n.* prva godina ženitbe; —mädchen kaćiperka; —n treptjeti, blistati se; —schläger šljokar; —silber srebrna, biela šljoka; —staat, -werk blistavilo; -woche medene nedjelje.
Flitzbogen *m.* luk.
Floke *v.* Flocke.
Floh (-es M. Flöhe) *m.* buha; es beißen mich die Flöhe kolju me buhe; er hört die Flöhe husten ima napete uši kao zec; -beutel buhač, buhar; -biß buhojedina; —en, flöhen iskati buhe, buhati se.
Flöhig buhav.
Floh-jagd buhober; —käfer buhač; —kraut buhača; —krebs kozlić; —stich *v.* Flohbiß; —pulver buhogon, prah od buhâ.
Flock-asche prpoška; —e *f.*, —en *m.* pahalj; (Schnee f.) sniežnica, leptirica, krpa, kudelja; (v. Fuchs) kunadra, mah.
Flocken *m.* pahalj; (Wolle f.) razbiti, razčupati; es flockt snieg promiče, snieg pada na krpe; —baum dubrovački različak; -blume crveni različak; -gewölke *n.* pahuljnjaci; —salpeter pahuljasti salitar; —seben pahaljenje; —seide *v.* Floretseide.
Flock-er *m.* razbijač, pucar vune (svile); —feder *v.* Flaum; -icht pahuljast; —ig pahuljav, pramenit; —wolle *f.* ostrižine (vunene).
Flor (-s) *m.* cviet, cvatnja; die Rosen stehen in ihrem schönsten F. ruže sada cvietom cvatu; im —e sein cvjetati, cvatjeti; (blühender Zustand) cvatuće stanje; (Gewebe) pošа, koprena (schwarzer F.) porušica; —a *f.* Cvieta, Cvjetana; -band, -binde pošа; —eal *m.* (fr.) svibanj; —en *adj.* od pošе, pošen; *m.* zlatnjak, šesak, forint; -escenz *f.* cvatnja, ucvast; —et *n.* svilетina; -band pošena vrpca; -etseide *f. v.* Floret; --fliegen *pl.* mrežokrilci; —iren cvasti, cvatiti, cvjetati, cvatjeti; —ist cvjetoljub; cvjetovnik, slikar cvieća; —kleid e. pošena haljina; -schleier pošena koprena; —tuch pošа; —weber *m.* pošar.
Floskel *f.* kitica, cvieće, liepe rieči, kitnica.
Floß (-es M. Flöße) *n.* splata, splav, plav; —amt splavni ured; —anstalt *f.* splavište; —band *n.* priečnica.
Flößbar *adj.* splavan.
Floß-bebiente, floßbestellte splavar; —brücke most splavnjak,

Digitized by Google

Flöß-butter *f.* otopljeno maslo; -e (als Anſtalt) splavište; (Holz-F.) plazajica, točilo; (als Beſchäftigung) splavarija, splavarstvo.

Floſſen *f. pl.* plitve, plovice, *v.* Floß-feder.

Flößen (einf.) naliti, zaliti; einem Kinde Milch f. zamlaziti mlieka djetetu; Holz f. plaviti drva; die Milch f. obirati, splaviti mlieko; Wäſche f. rubje plahati; (ſchmelzen) topiti, otopiti, plivati.

Floſſen-füße *pl.* plitvaste noge; —füßer plitvonožac; —thiere plitvonožci.

Floſſer, Flöſſer *m.* splavar, plavac.

Floß-feder *f.* peraja, plitva, pero, plovica; —führer krman splate; —füßig plitvonog; —garn *n.* plutva; --gebühr, -geld splavno, plavnica; -gerechtigkeit splavno pravo, plavna pravica, pravo plavljenja; —gericht porječno pravo; —holz, Flößholz splavština, oplovci, splavljena drva.

Floſſig plovčat.

Floß-junge *m.* splavarče; —knecht splavac; —meiſter nadsplavničar, nadstojnik splavišta; —ordnung splavni red; —platz *m.* priboj, splavište; —rechen *m.* odbijač; —ſcheit splavna cjepanica; --tafel splata; --teich *m.* splavni puč; —verwalter upravitelj splavišta, *v.* Floß-meiſter; —waſſer splavna voda; —wehr *n.* jazni slap; —weſen *n.* splavarstvo.

Flöte (M. -n) *f.* piščala-e, piščalka, frula, duduk, slavić, flauta; auf der F. blaſen *v.* Flöten; (d. Web.) ciev.

Flöten frulati, svirati u duduk; (poet.) miloglasno pjevati, svirati, ljubezno ozivati; die Nachtigall flötet slavulj poji, joća; die Milch f. obirati, plaviti mlieko; F. gehen nestati, propasti.

Flöten-bläſer *m.* frulaš, dudukaš, flautista; —bohrer svrdao za frule; —futter tok za frulu; —geſang *m.* (fig.) miloglasni spiev; —macher *m.* frular, dudukar; -röhre *n.* ciev od frule; —ſpiel *n.* frulanje, dudukanje; —ſtück *n.* članak frule; pjesma za frulu.

Flotille *v.* Flottille.

Flott plivajući; F. machen krenuti, maknuti s pruda; --werden uzploviti; -leben razkošno, veselo življeti; -e *f.* brodovnica, brodovlje, flota; Kriegsf. ratno brodovlje, ratna brodovnica; die F. iſt ausgelaufen brodovnica je odjedrila; —ille brodnica; —milch neobrano, nesplavljeno mlieko.

Flötz (-es M. -e) *n.* (mont.) vitao, sloj, vrsta; (Flur) veža; —erz vitlena ruda; —gebirge vitlene gore; --gyps sadrovac; -kluft *f.* položita razsjelina, položit prosjed; —lage nasad sloja, vrste, vrstica; —treppe nastavljene stube; —weiſe slojimice, vrstimice.

Fluch *m.* kletva, prokletstvo, prokletav *f.*, prokletinja, ukletva; es ruht ein F. auf ihm prokletstvo je na njem, zaklet je; ſein F. ruht auf dir on te je ukleo; es wird auf ihm ein F. ruhen ostat će na njem kletva; F. dir proklet bio! —beladen proklet; —eid ukletva; —en kleti; (verf.) prokleti, proklinjati, ukleti; eine Krankheit an den Hals f. ukleti komu bolest; (läſtern) psovati, zlorječiti, zlosloviti; das F. kletva, psovanje, hul na Boga; —er *m.* kletvar, proklinjalac, psovalac, psovač, zloriek; —erin *f.* psovačica, psovkinja.

Flucht *f.* bieg, biegstvo, bježan *f.*; (allgemeine F.) bježanje; auf

Digitized by Google

der F. begriffen sein biti na biegu, biti bjegući; bježati; die F. nehmen oder ergreifen okrenuti ledja, uduriti u bieg; er ergriff die F. nagnu bježati; in die F. schlagen utjerati u bieg, razbiti, raztjerati; ich habe ihn nur auf der F. gesehen vidio sam ga samo uzgredice; F. (wbm.) velik skok; (Flug) jato; (Spielraum) prostor; —bau koliba; (wbm.) jazvina; (Bauk.) pridvorje.

Flücht=en bježati; sich f. pobjeći, uteći; (fig.) uteći se, pribjeći komu; sich wohin f. zakloniti se kamo; sich in den Wald f. pobjeći u goru; seine Sachen in die Stadt f. zakloniti svoje stvari (svoj imetak) u grad; den Blick f. ugibati se čijemu oku (pogledu); -er metulj; -ig bježan; —iges Heer bježeća vojska; -igen Fußes na biegu; f. werden pobjeći, uteći, uskočiti; —ige Soldaten vojnički uskoci, bježeći vojnici; —ige Gedanken leteće misli; (leicht) brz, hitar, lak; ein -iges Pferd konj-brzac; unstätt und f. sein biti se i prebijati; (spr.) er ist unstätt und —ig on se bije i prebija od nemila do nedraga, kano voda o bregove; (vergänglich) nestalan; —iger Genuß kratka, malovječna naslada; --ige Zeit bjeguće, leteće vrieme; (schnell verdunstend) shlapljiv, vjetriv; der Weingeist ist —ig vinovica hlapi; —ige Zeichnung hitni nacrt; —ig arbeiten površno raditi; —ig durchlesen trkimice, hitimice pročitati; -ig verfertigen na brzu ruku napraviti, načiniti; (flatternd) —iges Gewand prsteća odjeća; —ige Zeuge lagačko tkanje, lagačka roba; —ige Arbeit brzoplet, površan posao; —igkeit f. bježnost; (der Zeit) bjegućnost; (der Schönheit) nestalnost, malovječnost; (des Pferdes) hitroća; (chem.) hlapnost, hlapivost, vjetrivost; -ling *m.* bjegunac, bježan, bježanac, pribjeg, uskok; (Flatterhaft) vjetrenjak, vjetrogonja.

Fluchtstab (geom.) pritka.

Fluchwürdig prokletstva vriedan, klet, grdoban.

Fluder *n.* žlieb, spust (u mlinu); gattes F. jalova stoka; --boden tarac; —gefälle omaja, prsk, spad; —wand F. strana od žlieba; —schwelle prag.

Flug (=es ob. =s, M. Flüge) *m.* let, polet, lećenje, lietanje; einen Vogel im —e schießen ustrieliti ptieu na leteć; (stilist.) uzlet; ein F. Rebhühner jato jarebica; ein F. Bienen roj pčelâ; (Her.) kreljut; (Ort) zalet; (Zeit) lietnja; —beutler pelivanac; —blatt list-poletušac; brettchen (Bienenst.) letna poličica; -bach kosina, jednostrana strieha; —eidechse zmaj, pozoj.

Flügel (=s unv. M.) *m.* krilo, kreljut, perut; (Schiffsw.) čelenka; (Windmühlen) krilo, jedrilo; (am Spinnrade) perutnica, pero; die F. ausbreiten razkriliti se; mit den —n schlagen lepetati, lepršati; er ließ die F. hängen pala su mu krila, pokunjio se je; sich die F. verbrennen opeći se, opariti se, nagrajisati; die F. sind ihm schon gewachsen već se je operio, osokolio, on je već poletarac; unter dem Schatten deiner F. pod tvojim okriljem; (Arm) einen beim F. nehmen uhvatiti koga za ruku; (mil.) krilo; den rechten F. angreifen udariti po desnom kraju; (Durchhieb) prosiek; (mus.) glasovir krilaš; (Thür) vratnica, krilo, pero; (bot.) krilo, okrilje; —adjutant pobočnik, priručnik; —altar sklopivi oltar; —artig krilast; —blatt krilatac; geflügeltes Blatt

Digitized by Google

krilasti list; -decke *f.* pokrilje, nadkrilje; —feder krilno pero; —förmig, *v.* —artig; —fortſatz krioce, krilasti odraslič; -frucht f. okriljen plod; --fuß krilonožac; —füßig krilonog; —füßler *pl.* krilonošci; —gott krilat božić; Lelj; —grube krilna jamica; —hof *m.*, *v.* Geflügelhof; —horn krilac; -hornſchnecke krilorožka; —ig krilat, okriljen; —kind, knabe *m.* krilašce; —klöbchen *n.* pretežica; -lahm sakatih krilâ; —meiſter *m.* (wbm.) krilatnik; —muskel krilatica (mišica); —n, beſliegeln letjeti, doletjeti; (wbm.) raniti krilo; -nerv krilni živac; --paar *n.* dva krila; -pfeil krilata striela; —pferd krilaš, krilat konj; —rad krilovac, krilasto kolo; —rinne krilni žlieb; —ſchlag lepet, mahanje krilâ; (fig.) let; —ſchnell brz kao striela; -ſchritt brz korak, hod; —thor dvokrilna vrata; —vieh, —werk perad, živad; —welle krilno vreteno; --wurm *m.* razkolica.

Flug=fertig spreman poletjeti, poletan.

Flügge poletan; ein —r Vogel poletar, poletarac; f. werden okrilatjeti.

Flug=gelb, *n.* pčelarina; —haut perutnica; —hörnchen poletuša; —loch (Bienenſt.) leto; —mehl paspalj; elektriſches -rad munjevito točilo.

Flugs *adv.* odmah, listom, brzo, brže.

Flug=ſand *m.* prašulj, mel, mur; —ſchießen *n.* strielba na leteć; —ſchnell *adj.* brz kao ptica; *adv.* strelimke; -ſchrift knjiga poletuša; —ſchütze strielac na leteć; —werk *n.* letalo; --wildbret divlja perad, pernata divljad; --wurz trandovilje.

Fluidum *n.* tekućina, židčina, tečivo, teč *f.*, kapljevina.

Fluktu=ation *f.* bibavica; —iren bibati se; (fm.) prometati se; —end promečuć se; prometan, promečuran.

Fluor *m.* jedik, fluor; F. *albus* (Khk.) bjelotok, bieli cviet, pranica, diženga; —ib fluorid; --waſſer, -ſtoff *f.* jedikovodik; —kalzium vapniko-jedik.

Flur (M. -en) *f.* rudina, njiva; (Gemark) kotar; die F. begehen, beziehen razgledati, medje; (Sommerf.), (jarno) polje; (Hausf.) veža; (Dreſchf.) gumno, guvno; —begang *m.* --beziehung *v.* --gang; —en razmedjiti; —gang *m.* razvod; (Korridor) potrjemak; —göttin F. Njivana; —grenze medja kotara; —hüter poljar; -recht oblast nad kotarom, poljsko pravo; —ſtein medjaš, humka.

Fluß (-ſſes M. Flüſſe) *m.* rieka; den F. hinabfahren voziti se niz vodu; über einen F. ſetzen preko rieke preći, prevesti se preko rieke; (Met.) raztalina; (was das Schmelzen befördert) talilo; (Fließen) tečenje, tiek, teča; (Schleim f. tok (sluzi); der weiße F. *v. fluor albus*; (Rheuma.) nazeba, nahlada, nastuda, huhnjavica, hunjavica; ein Metall in F. bringen raztaliti kov; das Eiſen iſt im Fluſſe željezo se tali; (Glas f.) slitak; der F. der Rede skladnost govora, jasnoća; -aal ugor, jegulja; -adler kostožder; —anwohner poriečanin; —arm *m.* rukav, grana, trak, pram, otoka; —bad kupanje, kupelj u rieci, potoku, potočna kupelj; (Ort) potočno i riečno kupalište, riečne kupke; -barbe *f.*, —bartfiſch *m.* mrena; --barſch grgeč; —becken kotlina rieke; —bett struga, korito, rječište; —binnenland *n.* medjuriečje; —boden dno rieke; —eiſen *n.* raztaljeno željezo; —fahrzeug ladja; —falke poriečni sokel;

Digitized by Google

—fall skok, spad rieke, slap; -fieber nazebna groznica; -galle (b. Pferd.) meki domuz; -gebiet *n.* poriečje; —gefälle spad rieke; —gold *n.* zlatni piesak; -hafoid jedovac; ottaëbrifches F. jedovac osmoplošnjak; rhomboëbrifches F. kosopačetvorinski-jedovac; —hecht štuka.

Flüffig tekući; die Luft iſt f. zrak je židak; das Waſſer iſt f. voda je tekuća; ein —er Körper tekućina; (geſchmolzen) otopljen, raztopljen; raztaljen; (rheumat.) nazeban; f. werden otopiti se; —machen raztopiti, raztaliti; einen Gehalt f. machen narediti da se komu izplati plata; --keit *v.* Fluidum; (das Flüſſigſein) tečnost, židnost; gebrannte F. žganica; (med.) nazebnost; —keitsmaß mjera tekućinâ; —machung *v.* Liquidazion.

Fluß-kannenkraut potočna preslica; —kieſel oblutak; (*coll.*) obluće; —krebs rak-potočar; —lauf *m.* tok rieke; —mittel *m.* talilo; —moos zdenčina; —natter *f.* zmija vodnica; —netz *n.* mreža vodâ; —nixe, —nymphe vila povodkinja; —ofen talionica; —otter vidra; —perlmuſchel *f.* potočna bisernica; —pferd vodeni konj; —priſſe sisalac, potočna okatica; —pulver talilo; —recht *n.* pravo na rieku, svojina rieke; —regenpfeifer potočni daždevnik; —rohrfänger potočni trstenjak; —ſand *m.* mulj, pržina, potočni piesak; —ſäure jedikova kiselina, jedičnina; —ſchiff ladja; —ſchifffahrt riečna plovitba, riečno brodarstvo; —ſchmerling brkica, smrkeš; —ſee *m.* riečno jezero; —ſiederei *f.* trieslarstvo; (Ort) trieslarna; —ſpath *m.* jedovac; —ſpathgeiſt *m.* jedovčeva žesta; —ſtein *m.* potočnjak; (z. Schmelzen) talivac; —ſtoff nazebovina; —ſyſtem *n.* riečje; —teufel crna liska; —thal *n.* dolina rieke; —übergang prielaz preko rieke; —ufer *n.* brieg, obala; —waſſer tekućica, živa voda.

Flüſter-n žuboriti, šuškati; (v. (Menſch.) šaptati, šaputati, gukati; einem etw. in's Ohr f. šapnuti, guknuti komu što na uho, zuknuti komu što; man flüſtert ſich etw. in die Ohren nješto ljudi guču; das F. šaptanje, gukanje, šapat; —nd žuboreći, žuboran, šapćući, šaptav; —er *m.* šaptač, šaptalac.

Flut (M. -en) *f.* (Ueberſchwemmung) poplav, povodnja; potop; (das Schwellen des Waſſers) plima; hohe F. visoko more; die —en *pl.* valovi, talasi; er fand den Tod in den F. utopio se je; —bett rječište, struga, korito; (b. Mühl.) jaža, žlieb; —bewegtes Meer uzrujano, uzburkano, uzbibano more; —en talasati se, valjati se, strujati; das Meer flutet more plima, udarila je plima; (fig.) bučiti, vriti; das F. valanje (vode), talasanje, pregibanje (valovâ); —zeit *f.* doba plime; zur —zeit kad je plima.

Flurion *f.* tok; nahlada, nastuda; nazebina; oteklina.

Focus *m.* (lt.) ognjište.

Fodern *v.* Fordern.

Födera-liſiren savezati; —liſmus saveznost; —liſt *m.* savežnjak, savezničar; —tiv savezni; -zion savezničtvo.

Foetus zametak, začetak, ponesak.

Fohlen *n. v.* Füllen; F. *v. n.* oždriebiti se.

Föhn *n.* jug (vjetar).

Föhre, Fohre *f.* bor; —n- borov; —nholz *n.* borovina; —nwald *m.* borik, borje.

Föhrling pečurka.

Folk-e *f.* mantić, predjača, pred-

Digitized by Google

nje jedro, jedarce; —er prava čaplja; —feder čapljino pero; —mars (Schiffbw.) prednji koš; —maſt *m.* prednjak, prednje jedrilo, prednja katarka; --raa *f.* prednji križak, prednja lantina; —ſegel prednjača; —ſtange nastavak, nastavak prednjega jadrila.

Folge *f.* red; slied; sliedenje; die —n der Vorſtellungen susljed predstavâ; in einer F. susljedice, zapored; die F. der Herrſcher susljedica vladalacâ; (Gehorſam) posluh; F. leiſten poslušati, slušati; dem Geſetze F. leiſten pokoriti se zakonu, držati, obdržavati zakon; zu F. deines Befehles po tvojoj zapovjedi; in F. uslied, zaradi; in F. höherer Bewilligung s višim dopuštenjem; ſeinem Verſprechen zu F. po svom obećanju; kao što je obećao; (v. Zeitſchriften) tečaj; zur F. berechtigt ſein imati pravo potjere; die F. wird es lehren budućnost će pokazati; die Sache wird wichtige F. haben to će uroditi dobrim plodom; das ſind —n des Aberglaubens to su posljedice, sljedice, sljedstva sujevjerja; das iſt nicht die F. to nesliedi; daraus läßt ſich die F. ziehen odanle se može izvoditi; (Mühl.) klin; (Hydr.) visina vode; —brief propratnica; —jahr sljedeća godina; —leiſtung *f.* posluh, poslušnost; —magd služkinja; —n (hinter einen hergehen) slieditи koga, ići za kim; der jüngere Bruder folgt auf den älteren mladji brat ide za starijim; einem auf dem Fuße f. ići, otići za kim ustopice, sustopice, nastopice, uzastopce, ustopce; slieditи koga sliedom; ich folgte ihm von Weitem išao sam za njim nazorice; ein Unglück folgt auf das andere nesreća nesreću sustiže; der Zuwachs folgt der Hauptſache stvar dodana vlada se polag glavne stvari (ravna se, upravlja se po glavnoj stvari); (ſpr.) kamo glava onamo i rep; čije june onog i uže; die Fortſetzung folgt sliedi; einem im Amte f. preuzeti za kim službu; doći za kim u službu; aus Verſchwendung folgt Mangel razsipnost radja nestašicom; eines folgt aus dem Anderen jedno izvire iz drugoga; auf große Verbrechen müſſen ſchwere Strafen f. velike zločine treba da stižu težke kazni; der Leiche f. sprovoditi mrtvaca; ići na sprovod, biti na sprovodu; einem Beiſpiele f. ugledati se u primjer; folge ſeinen Fußſtapfen ugledaj se u njega, podji njegovimi stopami, njegovim tragom; die Beiſpiele eines f. posljedovati (koga); (gehorchen) slušati, poslušati, posluhnuti; der Vernunft f. razumom se ravnati; der Brief lautet wie f. pismo glasi ovako; —nd sljedeći; den —nden Tag drugi dan, sutra-dan; mit —nden Worten ovimi riečmi; —nder Geſtalt, —nder Maßen ovako; das —nde sljedeće; ono što sliedi; potonje; —nds pak, onda, potom, u naprieda.

Folgen-los bez posljedicâ; —macher *m.* posljedičar; —reich od velikih posljedicâ; puno posljedicâ; —reihe *v.* Reihenfolge.

Folgenſchwer znamenito, znatno posljedicami; od velikih posljedica.

Folge-punkt nasljedna točka; —r sljednik, nastupnik; —recht, —richtig dosljedan; —richtigkeit *f.* dosljednost.

Folger-n dovoditi, izvoditi, suditi, vaditi; das Gefolgte izvodjeno, izvedeno; —ung izvo-

Digitized by Google

djenje, izvod; —ungen machen *v.* Folgern.

Folge-satz *m.* sljedica; (Schluß.) zaključak; —schluß izvodak; (Resultat) posljedak; posljedica; —weise *f.* redomice, postupice; —welt *f.* potomstvo; potonji naraštaj; —widrig nedosljedan; —widrigkeit nedosljednost; —wort podredjena rieč; —zeit *f.* potonje vrieme; budućnost.

Folg-lich *adj.* budući; *adv.* dakle, indi; —sam povodljiv; poslušan; —samkeit povodljivost; poslušnost.

Foli-ant *m.* knjižurina, knjižetina; —e list, lopušina; podloga; —o *n.* list, arak, tabak; poluaračna veličina; *in* —o u aračnom obliku (formatu); —oformat (Buchdr.) aračni format; ein Narr in F. budalina, velika budala; —oschiff (Buchdr.) tiskarska ladjica; —ren, —iren brojčati, nabrojčati, brojčiti, nabrojčiti, brojkovati, nabrojkovati (listove); —rung brojčanje, brojčenje, brojkovanje.

Folter *f.* muke, muka, mučilo; škripac; auf die F. bringen, spannen udariti na muke; staviti na muke; mučiti (koga) mukâ; die F. des Gewissens grižnja savjesti, duševnosti; —bank *f.* raztezalo, mučilo, macko, dereš; —er *m.* mučilac, mučitelj; —gerätb, —zeug mučila *pl.*; —kammer, —stube *f.* mučionica; —n mučiti, mučiti mukâ; udariti (komu) muke; metnuti (koga) na muke; kiniti, trapiti; —rein, —qual muke.

Foment *v.* Bähmittel.

Fond (-es, M. -e) temelj, osnova; glavno, glavina, zaklada; (Domestikalf.) domaća zaklada; (Kirchenf.) crkvena zaklada; (Studienf.) naukovna zaklada; (öffentliche —s) državne zadužnice, državnjače, državni papiri.

Fonds-beamte zakladni činovnik; —gut *n.* zakladbina, zakladno dobro; —kurse tečaj državnjačâ; —obligazion zakladna zadužnica.

Font-aine (fr.) (spr. fontén) *f.* vodomet; —anelle mehko tjeme, mehčava; navlašna, napravljena, navučena rana.

Foppen dražiti, peckati (koga); podrugivati se (komu); titrati se (s kim); zaludjivati (koga); -er titrač, podrugljivac, peckalo.

Force (fr.) *f.* (spr. fors) sila, moć; —iren siliti, izgoniti, iztjerati; —irte Rekognoszirung silomični razgled; —irter Marsch brza, pospješena, podvojena hodnja (hoda, hodja).

Förder *adv.* dalje, u napredak; jošte; —er *m.* promicatelj, pospješitelj; pomagač, pomagatelj; —lich probitačan; pospješno, uspješno; einem f. sein biti komu u prilog, za uhar, u pomoć; es war seinem Glücke f. on mu je pomogao, on ga je usrećio; auf das —lichste što brže može, brže bolje.

Forbern (verlangen) iskati, zahtjevati, tražiti, trebovati, potrebovati; (laden) dozvati; vor die Klinge forbern pozvati na hrvanicu (mejdan); vor Gericht f. tjerati, goniti na sud.

Förder-n (beschleunigen) uskoriti, brzati; fördert euch žurite se! Erz zu Tage f. vaditi rudu; es fördert ihm die Arbeit ide mu posao za rukom, posao mu napreduje; fremde Interessen f. nastojati oko tudje koristi; das allgemeine Beste f. podpomagati, dizati, unapredjivati, promicati obće dobro (obći boljak); —niß *f.* —ung pomaganje, podpomaganje, podupiranje, promicanje, unapredjivanje; vadjenje; žurba; —schacht

Digitized by Google

m. vadilište.

Forderung *f.* zahtievanje, iskanje, traženje; (das Geforderte) zahtiev; (Rechtsf.) iska, tražba, tražbina; (Schuldf.) dug; eine F. stellen iskati, tražiti što; *v.* Forbern; F. vor's Gericht doziv; —srecht pravo tražbe, iskanja.

Forelle *f.* pastrva; bistranga; -nbach pastrvnica; —nbirn *f.* pastrvka; —nschimmel *m.* zelenko (konj); —nteich pastrvnjak.

Forke, Forkel, Forchel, Furkel *f.* vile; (wdm.) razsoha; —in nabosti na vile, naviliti; (wdm.) nataknuti, naticati (na roge).

Form (M. -en) *f.* oblik; lik; lice, vid; (Art) način; (Regel) pravilo; (Gestalt) slika; (Modell) tvorilo; obrazac; (Umriß) obris; (Zusammensetzung) sastavak; (beim Lichtzieher) lojnica; (b. Buchb.) obraz; eine Sache in eine andere F. gießen preinačiti, pretočiti što; (des Körpers) stas, struk; (des Stiefels) kalup; (des Hutes) klobučnjak; (der Mütze) tulo; —al *adj.* lican, oblican, pravilan; —al-grund formalan razlog; —alität *v.* Förmlichkeit; —at oblik; —ativ tvoran, tvoreći; —ativa tvorka (rieč, slovka); —ation *f.* tvorba; postanak; sastavljanje, sastav; —bar tvoriv, tvorbeni; —barkeit *f.* tvornost, tvorivost.

Formel *f.* način, rieč; izrazka; obraznica; F. bei der Valutabestimmung izrazka kod odredjenja, ustanovljenja vrednoće (vriednosti); arithmetische F. računska izrazka; —buch *n. v.* Agende; —kunde *f.* diplomatički; uredovni, pisarnički slog.

Form-ell *v.* Formal; —en ličiti; (mittelst einer Form) kalupiti; (bilden) tvoriti, praviti; ein Bild f. slikati, naslikati; (zusammenstellen) sastaviti; (hervorbringen) izvesti; (plastisch etwas bilden) smieseti, načiniti, napraviti; —enlehre likoslovje; —macher *m.* tvorilar, kalupar; —enschneider pismorezac; drvorezac; *v.* Formenmacher; —er tvorilac, ličnik; podobar; —fehler, —gebrechen pogrješka u obliku, u načinu; obličnі nedostatak.

Förmig ličan, podoban.

Form-iren *v.* Formen; einen Posten f. (kauf.) zabilježiti što; sich f. (mil.) postrojiti se; —irungsplatz (mil.) strojilište.

Form-kleidung obloga; —kunst *f.* kaluparstvo.

Förmlich *adj.* uličen, uredan, običan; kao što treba; (feierlich) svečan; —er Wechsel pravilna mjenica; f. einladen pozvati običnim načinom; *adv.* upravo uličeno; —keit urednost, pravilnost, običnost, obični način; (Feierlichkeit) obred, svečanost; (Anschein) obličnost.

Form-los neličen; neugledan, nagrdan; —losigkeit *f.* bezličnost; neuglednost, nagrda; —rahmen (b. Buchb.) okvir; —scheibe *f.* kolo, vrtilo (lončarsko); ploča (lončarska); -schneidekunst drvorezarstvo; —stecher *v.* Former; —steg *m.* (b. Buchb.) okrajak; —stempel *m.* tiskalo (knjigarsko); —tisch tvorište.

Formul-ar primjerak, obrazac; izgled; prigledalica; (Buch) primjernjak; —iren napraviti, zametnuti, staviti, postaviti; —irung der Fragen stavljanje pitanja.

Form-veränderung promjena oblika, lika; —zeug *n.* tvorila *pl.*

Forsch-begier, —begierde iztražljivost, izpitljivost, želja za iztraživanjem, izpitivanjem; —begierig iztražljiv, izpitljiv; —eisen *v.* Sonde; —en iztraživati, razmatrati, izuvidjati,

Digitized by Google

izpitivati; nach Wahrheit f. tražiti istinu; anfangen zu f. zatražiti; —ender Blick motreće oko; —nd auf einen blick-ken pozorno koga promatrati; —er iztraživalac, promatralac, izpitalac; —erblick oko iztraživaoca, izpitaoca; iztražujući, izpitujući, motreći pogled; —ergeiſt iztražujući, promatrajući, izpitujući duh; *v.* Forſcher; —gierig, —ſüchtig *v.* Forſchbegierig; —kraft iztražnost; -ung iztraživanje, tražnja.

Forſt (-es, M. Forſte u. Förſte) *m.* (auch F., M. -en *f.*) šuma, lug, dubrava; *v.* Firſte; F.- (in Zuſ.) šumski, šumarski, lužki; --abſchätzung procjena šume; —abjunkt šumarski pristav; —amt šumski ured; —amtslokale šumarnica, lugarnica; —anſchlag *v.* Forſtſchätzung; —baumzucht *f.* šumarstvo, gajenje; —beamte šumarski činovnik; —benützung uživanje, poraba šume (luga); --bereiter lugar, šumski stražar; —beſitzer *m.* vlastnik, gospodar šume, luga; —betrieb *m.* šumarenje, lugarenje, uprava šume; —bezirk šumski kotar; —brüche šumska globa; —buch (knjiga) šumaruša, lugaruša; —diebſtahl šumska kradja; —dienſt *m.* šumarska služba; —ding *n.* šumski sud; —direktion *f.* šumsko ravnateljstvo.

Förſter *m.* šumar; —ei *f.* šumarija, lugarija; (Wohnung) šumarnica; *v.* Forſtbezirk, Forſthaus.

Forſt-examinator *m.* šumski razglednik, šumarski izpitalac; —frevel šumski kvar, šumska šteta, oštета šume; —frevler *m.* šumski štetnik, štetočinja, oštetilac šume; —gebühr šumarina, lugarina; —gefälle šumski dohodak; —gerecht (erfahren) vješt lugarstvu, šumarstvu; —gerechtigkeit šumska pravica; —geſetz *n.* šumski zakon; —gewächs *n.* šumsko bilje, drveće; —grenze šumska medja; —hammer *m.* podbjelac; —haus šumarnica, lugarnica; —hut čuvanje, branjenje šume, luga; —hüter lugar; —inſpektor nadstojnik šumâ; —karte šumovid; —kultur šumodjelstvo, gajenje, ogoja šumâ; —kunde *f.* šumoznanstvo; —lehranſtalt šumarska škola, učiona; —lich šumski, lužki, šumarski, lugarski; —mann šumar, šumoznanac; —mäßig šumarski, po šumovniku; —meiſter šumarnik, šumarski starešina; —nutzung *f.* šumski užitak; (Ertrag) dohodak; —ordnung šumovnik, lugovnik; —perſonale šumarsko osoblje; —rath šumarski savjetnik; šumarsko vieće; -recht šumsko pravo; —regal šumovina; —revier *v.* Forſtbezirk; —ſchule *f.* *v.* Forſtlehranſtalt; —ſchutzperſonale *n.* šumarski stražari; —ſtreitigkeit *f.* razpra za šumu; —verwalter upravitelj šumâ; —verwaltung uprava šumâ; —weſen *n.* šumarstvo; —wirth *m.* šumogoj; —wirthſchaft šumogojstvo; —wirthſchaftsführung uprava šumogojstva; —wiſſenſchaft *f.* šumoslovje, šumoznanstvo, znanost šumarstva; —zeichen podbjelina; —zins šumska najmovina; —zögling šumarski učenik, pitomac.

Fort (fr.) *n.* tvrdjica, tvrdjavica, tvrdjel.

Fort *adv.* proć, ća; dalje; in einem f., f. und f. svejednako, neprestano, sveudilj, bez prestanka; und ſo fort i tako dalje; er iſt f. otišao je; f. mit dir odtale odlazi! (hurtig) brže; f.! nastran! —an odsele, od sada, budnće, u napred;

Digitized by Google

f. arbeiten dalje raditi, posao nastaviti; —bannen prognati; —bau *m.* dalja gradja; —bauen dalje graditi, nastaviti gradnju; f. begeben ſich otići, ukloniti se; —beſtand *m.* obstajanje, postajanje; obstanak, postojba; —beſtehen obstajati, postojati; —bilden ſich obrazovati se; —blaſen sveudilj svirati, nastaviti sviranje; blaſen ſie nur fort svirajte samo; odpuhnuti, odpahnuti; —blühen (sveudilj) cvjetati; —brauſen odšumjeti, odhujiti; —breiten ſich razplodjivati se; —bringen odmaknuti, ukloniti; einen f. odpraviti; (befördern) promaknuti; (Pflanzen) odgajiti; ſich f. proturati se, prehraniti se; —dauer trajanje, potrajnost; die ewige F. vječnost; die F. der Seele neumrlost duše; —dauernd trajući, trajni. neprestani; —drucken dalje tiskati; —dulden jednako trpljeti, podnositi.

Forte (muſ.) silno, žestoko; —piano *n.* glasovir.

Fort=eilen odhitati, odbrzati; —empfinden osjećati; —entwickeln razvijati; —erben prelaziti s koljena na koljeno; —fahren odvezti se; (fig.) napredovati; mit einer Arbeit f. zu arbeiten nastaviti posao; tjerati dalje posao; wenn du ſo fortfahrſt zu arbeiten ako tako uzradiš; ako tako uznapredueš; wenn ſie ſo f. ako tako uztrajete; —fegen odmesti, odmetati; —flattern odpršiti, odprnuti; —fliegen odletjeti; —fliehen pobjeći, uteći; —fließen odtjecati; ihre Thränen fließen unaufhörlich fort suze roni, neprestaje; —fluten odplaviti; —führen einen odvesti koga; den Krieg f. nastaviti rat.

Fortgang (einer Verhandlung) polazak; trajanje, postojanje; (Erfolg) uspjeh; F. einer Verhandlung hod, tečaj razprave; (Fortſchritt) napredak; F. im Guten napredovanje u dobru; die Sache hat keinen F. stvar nenapreduje; —klaſſe napredni red; —zeugniß napredovnica.

Fort=gehen otići, poći, odilaziti; f. mit Sack und Pack odseliti se, odprtljati; beim F. na polazku; —gießen odliti; es gießt fort jednako lieva (kiša); —handeln nastaviti trgovinu; —helfen pomoći, podpomoći; einen Gefangenen f. dati sužnju izpust; ſich f. pomoći se, proturati se; —hin *v.* künftig; —hinken odhramati; —hüpfen odskakutati, odigrati.

Fortifikazion utvrdjivanje, gradba; —kunſt *f.* utvrdba, ogradba; —rechnungsführer *m.* ogradbeni, utvrdbeni računar.

Fortifiziren utvrditi, ograditi.

Fortiſſime (muſ.) prežestoko.

Fort=jagen odtjerati, odagnati, protjerati; odjuriti, odpiriti; (jagen) jednako loviti; —kommen (wegk.) otići; (entk.) uteći; uskočiti; (weiterk.) dalje ići, napredovati; (v. Pflanzen) rasti; ſich den Unterhalt erwerben) prehraniti se, proturati se, promaknuti se, prometati se; das F. polazak, napredak; promak, zaslužba; ein beſſeres F. bolji život; —kränkeln jednako kunjati; —kriechen odmiljeti, odpuziti; —laſſen pustiti, odpustiti; —laufen odtrčati; uteći; pobjeći; (fig.) ići redom, neprestano; der Garten läuft längſt dem Fluſſe vrt se stere uzduž rieke; der Fluß läuft zwiſchen Wieſen fort rieka teče medju livadami; ins Unendliche f. ide u neizmierno; —laufend susljedan, zaporedan; —laufende Zahl tekući broj; —laufende Reihe neprekidni red; —leben dalje

Digitized by Google

življeti ; (ewig leben) vjekovati; das F. dalji život, vjekovanje; —lehren dalje učiti; —leiden jednako stradati, patiti; —leiten odvesti, odvoditi; —locken odvabiti, odmamiti; —machen dalje raditi; paštiti se, brzati; ſich f. ukloniti se; —pflanzen ſich torujati se, prtljati; pflanze dich f.! odnašaj se! nosi se! prtljaj! odlazi! —pflanzen presaditi; razploditi, razplodjivati; (vermehren) umnožiti; širiti; ſeine Tugenden f. prenieti svoju kriepost na unuke; ſich f. razplodjivati se; —pflanzung razplodjivanje, razplod; umnožavanje; F. der Wärme razprostranjenje, razprostranstvo, širenje toplote.

Fortpflanzungs-fähig razplodan; —geſchwindigkeit brzina razprostranstva; —kraft razplodnost; —methode *f.* razplodnja; —mittel *n.* razplodilo; (F. der Wärme) razprostranilo; —organ *n.* plodilo.

Fort-reiſe *f.* odlazak, polazak; —reiſen zaputiti, otići, krenuti na put; —reißen odtrgnuti, odkinuti; zanieti; —reiten odjahati; —rennen odjuriti, odhujati; —rinnen odtjecati, odjuriti; —rollen odkoturati, odkotrljati, odvaljati; —rücken odmaknuti; —rudern odveslati; —rufen odazvati; -ſatz nastava, produž; (anat.) nastavak; *v.* Fortſetzung; —ſchaffen ukloniti; einen Reiſenden f. odpremiti putnika; einen Diener f. odpraviti slugu; —ſchaffung odprema, odprava; —ſchaufeln odgrnuti, odgrtati; —ſcheuchen zaplašiti; —ſchieben odmaknuti; dalje krugljati; (fig.) odpiriti; —ſchiffen odvesti; odjedriti, odbroditi; —ſchicken poslati; -ſchlafen dalje spavati, u dušak spavati; -ſchlängeln ſich verugati se, krivudati; —ſchleichen ukrasti se, odlandati, odlutati; --ſchlendern odbasati, odlandati, odlutati, odvrljati; —ſchleppen odsmucati, odtezmati; ſich f. vucinjati se; životariti, živariti; —ſchlüpfen šmignuti; —ſchnellen odzvrcnuti, spružiti; --ſchreiten dalje koračiti, odšetati; von einem Gegenſtande zum andern f. prelaziti s jedne stvari na drugu; —ſchreitend postupno; -ſchreiter napredovalac; -ſchreitung napredovanje, napredak, postupnost; —ſchreitungsgeſetz (math.) zakon postupnosti; —ſchritt napredak; —ſchritte machen napredovati; -ſchrittsfreund naprednjak; —ſchwanken odteturati; —ſchwemmen splaviti, odnieti; —ſchwimmen odplivati; —ſchwirren odzviznuti; —ſegeln odjedriti; —ſein izbivati; er iſt fort otišao je, nema ga; —ſenden poslati, odpremiti; —ſetzen nastaviti, produžiti; ein Werk f. produžiti, nastaviti djelo; eine Reiſe f. dalje putovati; einen Prozeß f. nastaviti, dalje tjerati, parnicu; -ſetzer nastavljač; -ſetzung nastava, produž, nastavljanje, produži vanje; (das Fortgeſetzte) nastavak, produžina; —ſpinnen dalje presti, dalje razvijati; —ſpornen obosti; -ſprengen odjuriti; -ſtacheln podbadati; —ſtapfen odšetati; —ſtäuben odšibati; —ſtecken zataknut (dalje); —ſteckнagel (am Pflinge) podmetača, podbijač, podloga; —ſtoßen odturiti, odguriti, poćušnuti, šorati (n. p. kapu nogom); —ſtrömen odvrvljeti; —ſtürzen izpasti; —tanzen dalje plesati, nastaviti ples, odigrati; —taumeln odteturati, odtrtati; —traben odkasati; —tragen odnieti, odnositi, ponieti; —treiben odtjerati, odagnati, protjerati; ſein Ge-

Digitized by Google

werbe f. nastaviti zanat; -trollen odgegati; —tummeln odigrati; —üben ſich nastaviti vježbanje.

Fortuna *f.* sreća.

Fort=während *adj* sveudiljan, neprestani; *adv.* jednako, sveudilj, svedjer, neprestano; —walzen odvaliti, odvaljati; —wandern zaputiti, nastaviti put; —wehen odpuhnuti; -weinen neprestano, jednako plakati; —winden ſich verugati se, vijugati se; —wirken jednako djelovati; Gutes f. dobro raditi; -wirthſchaften dalje gospodariti; —wollen hotjeti otići; es will mit ihm nicht fort nemože da napreduje; —zanken nastaviti svadju; er zankt noch immer fort jednako se svadja; —zechen jednako pijančovati; —ziehen odvući, povući, odvlačiti, potezati, odseliti se, seliti se; (mil.) otići; —zucht pripaša, podsada; —zug odlazak, polazak, seoba.

Forum *n.* skupište, sudište, sud.

Foſſil *n.* izkopina, kopina; *adj.* kopan; —es Holz okamenjeno drvo; —e Fauna okamenjeno živinstvo; -e Flora okamenjeno bilinstvo; —ien *pl.* okamine.

Fötus *m. v.* Foetus.

Fourag=e *f.* krma, hrana, živež; —eporzion obrok, metalo; —eur, —irer *m.* krmar; —iren nabavljati hranu, krmu.

Fourir vojnički pisar; —ſchütz vojnički sluga, momak.

Fourn=ier *n.* oplatica; —iren oplatičiti, popeliti; —itur *f.* oplata.

Foviſla *f.* (bot.) plodivo.

Fracht *f.* tovar, teret; (v. Wagen) voz; volle F. haben natovaren biti; F= vozni, tovarni; -anſtalt *f.* voznica, odpremnica, pošiljaonica; —bar vozni; —bare Güter vozbina; -brief vozni list, voznica; -en, Waaren f. odpremati, voziti robu.

Frachter *m.* pošiljač odpremljačrobe.

Fracht=fahrer, —führer, —fuhrmann *m.* vozar, voznik; -geld, -gebühr *n.* vozarina; —gut vozbina, tovar, teret; -handel odpremna trgovina; —lohn *v.* Frachtgeld; —mäkler *m.* vozni odpravljač; —nota obznana tovara; —pferd, —roß *n.* najmenik, tovarni konj; —poſt tovarna pošta; —preis vozna cjena; —ſchiff priehod; —ſchiffer priehodar, vozar; —ſpeſen *pl.* vozni trošak; —ſtück *n.* tovarak; —träger nosač, turmar; -train, —zug tovarni vlak; —waare vozna roba; -wagen *m.* tarniee, tarna kola.

Fraitur *v.* Fraktur.

Frag-amt *n.* propitnica, obaviestnica; —e *f.* pitanje, upit, upros; ein F. thun, ſtellen zapitati; es iſt die F. ob radi se o tom; Bog zna, da li; es iſt noch die F., ob ich es thun werde jošte se nezna, da li ću to učiniti; davon iſt die F. nicht o tom nema govora; es entſteht nun die F. sada se pita; die Sache iſt in F. geſtellt ta je stvar sad na kocki; ta je sada stvar ni ovako ni onako; über die F. erkennen ob . . . . presuditi o tom, da li; (kfm.) es iſt ſtarke F. nach Zucker slador se mnogo traži.

Fragen pitati; nach einem f. pitati za koga; nach dem Preiſe einer Waare fr. pitati po što je roba; frage mich nicht darnach nepitaj me; er fragte ihn auf's Gewiſſen pitao ga je, neka mu reče po duši; ohne den Herrn zu f. neupitav, nepitajući gospodara; um Rath f. moliti savjeta u koga, svjetovati se s kim; nach wem f. Sie koga tražite? er fragt nicht nach Ruhm netraži slave, nemari za slavu; da-

Digitized by Google

nach frage ich gar nicht to i negledam; er fragt den Henker barnach mari on, nije ga zato ni brigeše; es fragt sich pita se; es fragt sich, ob es erlaubt werden wird težko da će se dopustiti; —d *adj.* —es Fürwort upitno zaime; -der Weise upitmice, pitajuć.

Frage-punkt *m.* pitanje, upitak, pitalac, pitač; —satz upitni riek, stavak; --steller *v.* Frager; —stellung *f.* pitanje, zadatak; das Recht der F. pravo pitati; die F. abändern preinačiti pitanje; --stükk *n., v.* Fragepunkt; —weise *adv.* pitajući, s pitanjem i odgovorom, upitmice; —wort *n.* upitnik; -zeichen upitnjak, upitak, znak pitanja.

Fraglich *adj.* dotični, navedeni, upitni; (ungewiß) neizvjestan, neriešen.

Fragment *v.* Bruchstükk, lomak, ulomak, odlomak, odkidak, kusatak, ustrbak, uštrbina; -arisch *adj.* kusovit, komadan, na komade.

Frag-stükk *v.* Frage-stükk; —selig *adj.* zapitljiv; er -ist f. jednako zapituje; -selige *m.* zapitkavalo, zapitkivalo.

Fraiß *f.* zahlipci, djetinje; das Kind bekam die F. diete se zahlipilo; (Schrecken) strah, strava; —am *adj* stravičan; —amkraut (Freisamkraut) *n.* grozničarka, trava od groznice.

Frakk *m.* frak, repač, repak; —leihanstalt pozajmište repaka.

Frakture *f.* dio, čest, ulomak, odlomak.

Fraktur *f.* slomljenje; slomnina; —schrift gotičko pismo, lomno njemačko pismo.

Franciskaner *m.* franjevac, samostanac reda sv. Franje, redovnik.

Frank franak, novac vriedi 100 centima ili 0.405 for. *a. v.*

Frank-atur *f.* oprostba; —iren platiti poštarinu (u napried:) Waaren f. platiti vozarinu (u napried); --o *adv.* prosto. plaćeno, oprošteno (od poštarine); er ist f. und frei slobodan je kano ptica u zraku; —linisch Tafel (phys.) Franklinova ploča.

Fransse *f.* rojta, resa, podkit; —ig *adj.* resast, rojtast; —enmacher resar; —icht *adj.* resast; —ig *adj.* resat.

Franz-band *m.* polukožni vez; -baum *v.* Zwergbaum; —bohne *f.* čučavac; —brantwein *m.* drožđjenka, droždjeniea; —gold pozlatilo.

Franz Josefs-orden red Franje Josipa.

Franz-osen *pl.* (med.) francuzi, vranc; mit F. behaftet francuzljiv, vrancav, vrancljiv; -osenholz *n.* gvajak, sveto drvo negnjila; -ösig *adj.* francuzljiv, vrancav; —ösisch *adj.* franceski; -e Sprache franceština; —perle nepravi biser; —wein francesko vino.

Frapp-ant *adj.* čudnovat, dirajući u oči; —iren presenetiti, presunetiti, udariti (komu) u oči; das hat mich -irt to mi je za čudo; ich war ganz —irt našo sam se u čudu.

Fraß *m.* žderanje, proždrljivost; feinen guten F. haben puno žderati; (in Knochen crvotoč u kosti); (Futter) krma, hrana; —trog *m.* (Fraßzober) kopanja.

Fräßig *v.* Gefräßig.

Frater *m.* (lt.) brat, lajk; -isiren bratimiti se, družiti se s kim; —nität *f.* bratstvo, pobratimstvo.

Fratschler *m.* piljarac, filjarac, preprodavač; —in (Fratschlerweib) piljarica, filjarka, preprodavačica.

Fratt *m.* vuk, tvrdanjak, utrs; (b. Rind.) vukojedina; *adj.*

Digitized by Google

utrt, ojeden; ſich f. gehen ojesti se, otrti se, utrti se; (ver.) oguzati se od hoda; ſich f. liegen probiti se na zad.

Fratz *m.* derište, kopile, drte, drče; (*coll.*) derčad, dječurlija, derlad, čedija; —e *f.* ludorija, budalaština, obrazina, maškara; F. machen sklibiti se, krevelјiti se, bekeljiti se; eine häßliche F. haben biti grda lica; (Karikatur) nagrda; (Poſſe) lakrdija, šurka; (Grimaſſe) sklib; —en budaliti, ludovati; —en erzählen sbijati šale, pričati; —enbild *n.* nagrda; —engeſicht *n.* rugoba, grdoba od lica, grdo lice; —engeſtalt f. rugoba, nagrda; -enhaft *adj.* smiešan, neskladan, nesglavuran, nagrdjen; -enmaler *m.* nagrdar; —envogel *m.* mrgodnik.

Frätzig *adj.* utrt, ojeden; f. ſein imati vuka, tvrdanjak, utrs.

Frau *f.* gospodja, gospoja, gospa; (Ehefrau) žena, supruga; F. im Hauſe kuće gospodarica; ſie iſt die Frau vom Hauſe ona je domaćica; (Frauensperſon) žena, ženskinja, žensko, ženska glava; (als Titel) gospoja, gospa; eine junge F. gospodjica; unſere liebe F. bogorodica, mati božja, eine F. nehmen oženiti se; ihre F. Mutter vaša mati; ihre F. Gemahlin vaša supruga; (wenn ſie unverheirathet iſt) ihre Fräulein Schweſter vaša sestra; einen F. haben biti oženjen.

Fraubulen=t *adj.* prevárljiv, hinben —ž prevara.

Frauen= (in zuſ.) gospojinski, ženski; —aber f. djevojačka žila; -beere f. gloginja; -bild *n.* ženska slika, slika; kip djevice Marije; —bruder šurjak, šuro; —enbiſtel *f.* čkalj; —eis *n.* sadrovac; —faden babsko ljeto; —feind *v.* Weiberfeind; —fenchel *m.* sladki kopar, komorač; —fingerkraut *m.* smilj-kita; -fiſch *m.* glavonja; -flachs lan matere božje, planak, sekiljača (L. Cymbalaria) klobučić; --freund ženar; —gemach ženska soba; —glas *v.* Fraueneis; —gut ženinstvo; —haar *n.* ženska kosa; (med.) gospin vlas; crna slezenica; —holz *n.* pasje grožđje; —käfer *m.* mara, božja ovčica, jagnješce; —kirche *f.* bogorodičina crkva; —kleid suknja, ženska haljina; -kloſter *n.* ženski samostan; —knecht *m.* prelac, prelo, sir-sbijalo; —krieg ženski rat; —liebe ženska ljubav; —lob ženska hvala; -mantel *m.* ženski plašt; (bot.) vrkuta, lavina; —milze *f.* kaloper; —orden ženski red; —putz *m.* ženski nakit; —raub *m.* otmica (žene); —ſchneider ženski krojač; -ſchuh *m.* ženska cipela, postola, crevlja; (bot) crevljac; —ſchuſter *m.* ženski postolar, cipelar, crevljar; -perſon ženska, žensko; ženska glava; (*coll.*) ženskinje; -ſpiegel (bot.) zrcalica, kokošinja jetrica; —ſtand *m.* ženitbeno stanje; (in der Kirche) stolica za ženske, preprata; —ſtift ženski zavod; —ſtuhl preprata; —ſucht *f.* ženarenje; —tag *m.* gospojinje; blagdan matere božje; -taube *f.* grlica; -verein *m.* gospojinsko družtvo; -viole *f.* večernica; —volk *n.* ženad, ženskinje; —wurzel kaloper; —zeit vrieme, cviet; —zimmer ženska, žena; —zopf *m.* ženska kika; —zwinger *m.* ženinac, ženski stan; (b. Türken) harem.

Fräulein *n.* gospodična, gospodjica; *v.* Frauensperſon; das F. aus Numidien (grus virgo) gizdavi ždral; —ſtift *n.* žensko gojilište, zavod za gospodične, gospodjice.

Frech *adj.* drzovit, bezobrazan,

Digitized by Google

bezočan, bezsraman, bezstidan; nagao, smjel, smion; —heit *f.* drzovitost, bezobraznost, bezočnost, bezsramnost, bezstidnost, nagloća, smjelost, smionost; —lich *adv.* smjelo, drzovito.

Fregatte *f.* vojni brod, fregada; —kapitän *m.* kapetan vojnoga broda; —vogel *m.* brzan.

Frei *adj.* slobodan, prost, oslobodjen, izbavljen; (kühn) razuzdan, smion; (offenherzig) odprt, otvoren, iskren, istinit; f.; von Sorgen bezbrižan; f. von Fehlern bez mane; von der Strafe f. sprechen odriešiti od kazne, oprostiti kaznu; von freien Stücken sam od sebe, dobre volje; aller Sünden f. bez grieha; —er Platz otvoreno (mjesto); im Freien na otvorenom, na polju, vani; in's —e gehen izaći, na šetnju ići; unter -en Himmel pod vedrim nebom; --e Luft otvoren zrak; sich frei bewegen gibati se po volji; f. machen, auf --n Fuß setzen osloboditi; auf --m Fuße u slobodi; einen (Gefangenen f. lassen izpustiti iz zatvora; einen (Kriegsgefangenen) f. lassen izpustiti zarobljenika; —e Wohnung haben neplaćati stanbine; --n Tisch haben neplaćati za objed; einen f. halten za njekoga plaćati; der --e Wille svoja volja; etwas aus freien Willen geben dati komu šta dragovoljno, dobre volje; f. reden smjelo, odprto govoriti; ich bin so f. (Sie zu bitten u. s. w.) usudjujem se (umoliti vas smjerno) itd. —er Eingang und Ausgang prout ulaz i izlaz; der Fluß muß —en Lauf (Abzug) haben voda treba da prosto teče; er läßt seinem Willen --en Lauf radi što hoće, kako ga je volja; den Sachen --en Lauf lassen pustiti stvari da idu kako idu; dem Rechte --en Lauf lassen nesmetati pravu; aus --er Hand zeichnen crtati prostom rukom; jmd. f. sprechen osloboditi koga; ein Gut f. machen oddužiti imanje; er ist nicht f. nije svoj; das Mädchen ist nicht mehr f. djevojka je već izprošena; einen etwas f. geben dopustiti komu štogod; den Schülern f. geben učenikom dati praznik; heute ist f. danas nema predavanja; das soll ihm nicht so f. hingehen neće proći bez svake kazni; neće ga lje minuti kazna; sich von Geschäften f. machen riešiti se poslova; er hat nicht eine Stunde f. zaprežen je vazda kano vol u jarmu; nikad nije svoj; vas dan radi kao mrav; nikada nije dokolan, lastan; nikad nema lazna; --e Stunde za prostoga doba; einen auf --en Füßen untersuchen saslušavati koga nezatvorena; —er Lehrgegenstand neobvezatni, nepropisani nauk; er ist f. von einer Verbindlichkeit nije mu pod morаš, svoj je, nije dužan to (uraditi); --e Sprache führen govoriti slobodno; in -en Stunden na dokolici, na tenanu; den Rücken f. haben straga biti prost; eines f. Geleite sjegurna pratnja; er hat —e Jagd može loviti; hier ist —e Jagd ovdje nije zabranjen lov, nije prepoviedano loviti; er hat —en Zutritt dolazi kad mu drago; auf —er Straße na ulici; es steht ihm f. na volji, od volje mu je, ako hoće može; f. gestehen iskreno izpoviedati; f. liegen biti na samu, osamljen; ein -es Frauenzimmer razuzdana, razpuštena žena, bludnica; (Bergw.) die Zeche bauet sich f. rudnik se izplaća; (kaufm.) f. ostaviti komu što na volju; platiti vozarinu

Digitized by Google

(u napried); einen Brief f. machen *v.* frankiren; ein —es Verſprechen dobrovoljno obećanje; eine —e Ausſicht dalek vidik; einen f. anſehen smiono i otvoreno koga pogledati; --e Ueberſetzung preradjenje; er hat ein --es Benehmen vlada se po domaći, kao da je domaći; aus —er Hand verkaufen dobrovoljno prodavati; ſein —er Herr ſein biti svoj goso; die freien Künſte liepe umjetnosti; --e Nacht machen noću se opijati; --er Verkehr slobodan promet; f. *adv.* slobodno, prosto, nezavisno, po volji; —affer *m.* slobodna njiva; —altar povlašćen žrtvenik; -arche (Bauk. (bei Teichen und Mühlgräben) logov; (b. Uferbau) krsta; -bataillon *n.* dobrovoljačka četa, dobrovoljci; -bau *m.* (Bergw.) die Grube kommt in den F. rudnik se izplaća; -bauer slobodnjak; —beuter gusar; (mil.) dobrovoljac; —beuterei gusarstvo; —billet bezplatna ulaznica; -blatt *n. v.* Freibillet; -blätterig (bot.) *adj.* prostolist; —brief slobodnica; (Paß) putovnica; (Privilegium) povlastica; —bürger gradjanin slobodnoga grada; republikanac; -bürſche *f.* slóboda lova; -corps *n.* dobrovoljački sbor; --denker slobodoumnjak, slobodnik, vjerski slobodnjak; —denkerei *f.* slobodoumje, slobodarstvo; —denkeriſch *adj.* slobodarski; —e *f.* čistina, prostorija; *m.* slobodnjak; —eigen *adj.* samosvojni, vlastit, svoj, slobodan; —en (um ein Mädchen) prositi djevojku; (heirathen) uzeti; ein Andere f. oženiti se s drugom; (fig.) um etwas f. ići za čim, tražiti štogod; *n.* prositba; -er prosilac, prosac; —ers Gedanken haben misliti o ženitbi; —erbings *adv.* od svoje volje, s voljom; —erei *f.* prositba; —ersmann snubok, uprosnik; —fahne sajmovna zastava; —fahrung *f.* (Berg) pregledba; izlaz u goru; —frau baronica, baronka; —gänger dobrovoljac, samovoljac; —geben oslobòditi; propustiti, propuštati; den Handel f. dopustiti trgovati; freigegebener Handel slobodna, voljna trgovina; —gebig *adj.* podatan, darežljiv, podatljiv, podašan, blagodariv, dobrodaran; —gebigkeit *f.* podatnost, darežljivost, podašnost, blagodarnost, dobrodarstvo; —geboren *adj.* rodjen slobodan, plemenit, blagorodan; --gebung *f.* oslobodjenje; —geiſt *m.* malovjerac; —geiſterei malovjerstvo; -geiſteriſch *adj.* malovjerski; —geiſtig *adj.* slobodna duha; -gelaſſen *adj.* oslobodjen, odriešen, odpušten, izbavljen; —gelaſſene *m.* oslobodjenik; -geld *n.* mrtvarina; —gericht slobodnjačko pravo; tajni (vestfalski) sud; -gerinne *n.* logov; gefinnt *adj.* slobodouman, slobodna uma; er iſt f. slobodno misli; pristaje uz slobodnike, prijatelj je slobode; —gefinnte *m.* slobodnik, slobodoumnjak; -glaube *m.* voljnovjerstvo, —gläubige voljnovjerac; —graf sudac tajnoga suda -grund *m.* slobodna zemlja; —gut povlašteno, slobodno dobro; (kauf.) oproštena roba; —hafen slobodna luka; —hafengebiet *n.* kotar slobodne luke; —halter slobodnjak; —handel slobodna, voljna trgovina; —handelſiſtem sustav slobodne trgovine; -handzeichnung crtanje prostom rukom; —haus slobodna kuća.

Freiheit *f.* sloboda; dopuštenje; nezavisnost; sloboština; die F. von Sorgen bezbrižnost; in F. ſetzen osloboditi; (Freiſtätte) u.

Digitized by Google

točište; (Dreistigkeit) smionost; smionstvo; sich die F. nehmen usuditi se, usmjeliti se, usloboditi se; er erlaubt sich allerlei —en udario je u bezpuće; misli da sve smije; poetische F. pjesnička povlastica, sloboda; —athmend *adj.* živeći u slobodi, za slobodu; —lich *adj.* slobodnički, sloboštinski; —liebend *adj.* slobodoljubiv; ein -liebender Mensch prijatelj slobode; —s-baum *m.* drvo slobode; —sbrief *v.* Freibrief; —sbund, —bündniß savez za slobodu; —sdrang *m.* težnja za slobodom; —sdurst pohlepa za slobodom; —seifer nastojanje oko slobode; —s-feind neprijatelj slobode; —s-held branitelj slobode; —skampf boj za slobodu; —skämpfer *m.* ustaša; bojnik za slobodu; —skitzel *f.* popašnost za slobodom; —skrieg rat za slobodu; —slehrer propovjednik slobode; —slied *n.* slobodinka, slobodnica, slobodjanka; —sopfer *n.* prikaz (žrtva) za slobodu; —ort *v.* Freistätte; —srausch *v.* Freiheitstaumel; —sspruch *m.* slobodoumlje; —sstrafe *f.* zatvor; —ssucht *f.* pomama za slobodom; —staumel pomamnost za slobodom; —strunken *adj.* opojen slobodom; slobodan; —swuth *v.* Freiheitssucht.

Frei-heraus *adv.* očito, odprto; upravo, slobodno; bez okolišanja, neosvrćući se ni na što; bez ustezanja; —herr baron; —herrin, —frau, —in *f.* baronica; —herrlich *adj.* baronski; —herrschaft *f.* baronija; —hufe *f.* slobodno selište; —karte *f.* bezplatna ulaznica; —kauf *m.* odkupljeni seljak; —kiemer *pl.* prostoškrge; —knecht *v.* Schinder; —korps *n.* dobrovoljačka četa; —kost *f.* bezplatna prehrana; —kunft *f.* slobodno umienje; —kur *m.* slobodan kus; —land *v.* Freistaat; —lassbrief propustnica; —lassen odpustiti, odriešiti, oslooditi, darovati, dati slobodu; einen Gefangenen f. izpustiti zarobljenika, sužnja; einem etw. f. dati, pustiti komu što na volju; —lasser oslobodilac; —lassung *f.* oslobodjenje, odpust; (eines Gefangenen) izpust; (Freigebung) sloboda, dopuštenje; —lauf *m.* logov; —laut *adj.* proliven; —ledig neoženjen, neudan; —lehen slobodno leno; —lich *adv.* dà dà; da kako, to se zna, to se razumije; istina, istina je; dà bogme; jest baš, eh da; —loos darovana srećka; —machen sloboditi, izbaviti, odriešiti; eine beanständete Waare f. izvaditi robu; —mann krvnik; —maurer slobodni zidar; —maurerorden slobodno zidarstvo; družtvo slobodnih zidarâ; —mündig *adj.* f. sein govoriti na sva usta; —muth *m.* sloboda, prostodušje, iskrenost, otvorenost; —müthig *adj.* slobodan, istinit, utvoren, iskren, odprt, očit; vedra čela; —müthige *m.* prostodušnjak; —müthigkeit *f.* sloboda, slobodnost, istinitost; iskrenost, otvorenost, prostodušnost; —partei *f.* dobrovoljci; —pass *m.* provodnica; —reiter (mil.) poslužnik, vrakan; —reiter konjik-dobrovoljac; —samkraut *n.* protica; —sass *m.* slobodnjak; —sässigkeit slobodnjačtvo; —schaar *f.* dobrovoljački sbor; —schein *m.* dopustnica; —schießen bezplatno strieljanje; —schiff *n.* brod uvjernik; —schule *f.* bezplatna učiona; —schüler *m.* bezplatni učenik; —schürfen *n.* bezplatna tražnja; —schütze dobar lovac; lovac, koji nepromaši cilja; —schwimmer samoplivač; —stau

Digitized by Google

m. slobodoumlje, slobodoumnost; —sinnig *adj.* slobodouman, slobodna uma; —sinnige *m.* slobodoumnjak; —sinnigkeit slobodoumnost; —sprechen osloboditi, odriešiti, izbaviti; von einer Beschuldigung f. oprostiti od okrive; ein freisprechendes Urtheil oprostna osuda; einen Lehrjungen f. osloboditi naučnika; —sprechung oslobodjenje, izbavljenje, odrešenje, odpust; —sprechungsgebühr oslobodnina; —staat *m.* slobodna država, sloboda; skupnovlada; —stadt *f.* slobodan grad; —städtisch *adj.* slobodnoga grada; —stätte *f.* utočište; einem eine F. geben koga zakloniti; —stehen; es steht ihm frei od volje mu je; prosto mu, slobodan je, neka ....; —stelle *f.* bezplatno mjesto; prazno mjesto; —stellen osamiti, usamiti; es einem f. pustiti, dati, ostaviti, pustiti komu štogod na volju; —stunde *f.* dokolica, lazno; (b. Schül.) odmor; in den -stunden pripadem.

Freit od. Freith *f.* prositba.

Frei-tag *m.* petak; der stille F. (Charf.) veliki petak; —thätig *adj.* samorad; —tische *pl.* bezplatna hrana; —treppe, —tragende Treppe spoljašne, vanske stube; —truppe *v.* Freikorps; —vererblich; —vererbliches Gut dobro, koje se može ostaviti komugod; —werber *m.* snubok, prosac, uprosnik; svat; —werbung prositba; —werben osloboditi se, oteti se, oslobodjen biti; (v. d. Wärme) pojaviti se; —willig *adj.* dobrovoljan; svojevoljan; *adv.* dobrovoljno; svojevoljno, od svoje volje, drage volje, s voljom; ein —williger dobrovoljac; —willigenkorps *n.* dobrovoljački sbor (voj); —willigkeit *f.* dobrovoljnost, svojevoljnost; —wohnung *f.* bezplatni stan; —zettel *n.* oprostnica; —zügig *adj.* voljan seliti se; —zügigkeit *f.* sloboda seobe; (v. Vermögen) slobodan prienos i prievoz imetka.

Fremd *adj.* tudj; —e Kinder tudja djeca; —e Völker stranski, inostrani puci; (unbekannt) nepoznat; (selten) čudan, čudno; —e Handelsleute trgovci stranski, iz svieta; er stellt sich gegen ihn f. čini se kano da ga nepozna; durch eine f. Hand po ujekom, po drugom; sich f. stellen učiniti se nevješt; f. werden potudjiti se; ich bin in diesem Hause f. ja nisam iz ove kuće; f. thun tudjiti se; —artig *adj.* raznorodan, tudj, inorodan, inovrstan; —artige Dinge treiben baviti se bezposlicami; (gem.) kopati trice; —artigkeit inorodnost, inovrstnost, raznorodnost; —e *f.* tudjina; tudja, inostrana zemlja; in der F. sein stranstvovati; F. *m.* tudjin, tudjinac, stranac; tudjanin; inozemac, inostrančina; prihodnik; nerod; wir haben heute —e danas imamo goste; stranske; F. *f.* tudjinka, inostranka; prihodnica.

Fremden-beherbergung nastanjivanje inostranaca; —blatt viestnik inostranački; —buch *n.* tudjanik; —gesetz *n.* zakon o tudjincih; —polizei redarstvo za tudjince; —wesen *n.* inostranačtvo, tudjinstvo, inostranstvo; tudjinski poslovi; —zudrang *m.* naloga stranaca.

Fremd-herrschaft *f.* tudjinsko gospodstvo; —land *v.* Fremde; —länder, —ling tudjinac, stranac; er ist ein F. in der Wissenschaft nije vješt knjigi; auf dieser Erde sind wir nur F. mi smo na zemlji tek putnici; —ländisch inokrajan, tudj; -sucht *f.* pohlepa za tudjim; —thum

Digitized by Google

tudjinština, tudjiština; —tönend tudjozvučan; —wort *n.* tudja, inojezična rieč; —wörterbuch *n.* rječnjak, rječnik tudjih rieči.

Frequent *adj.* česti; (volkreich) pučan; pospješan; —ativ *adj.* opetovni; —*ativum* (verbum) opetovni, počešćujući (glagol); —azion *f.* polažaj, polaženje; —azionszeugniß svjedočba o polaženju, polaznica; —iren polaziti.

Frequenz *f.* (Menge) množtvo, množina; (Zulauf) naloga.

Fresko *n.* (mus.) živo; slikarija na vapnu, na ljepu; —malerei slikarija na ljepu.

Freß-bauch *m.* požderuh, žderonja, žderalica, žderko, izjelica, izješa; (scherz.) izjedipogača; —begierde *f.* proždrlost, proždrljivost; —begierig *adj.* proždrljiv, gladan.

Freß-e *f.* gubica, rilo; —en žderati; jesti; (beißen, zerfressen) glodati, projesti, projedati; dem Vieh zu f. geben marvi polagati, metati; die Raupen haben die Bäume kahl gefressen gusjenice su drveće sasvim obrstile; den Menschen fressen zuletzt die Würmer čovjeka napokon raztoče crvi; ein fressendes Pfand živi zalog; gierig f. gumati; seinen Gram in sich f. izjedati se; (spr.) er thut als hätte er alle Weisheit mit dem Löffel gefressen gradi se kano da je bio na vrsinu kolu; der Krebs frißt um sich živina (rana) rastače; (fam.) einen Narren an etw. gefressen haben u nješto se zatelebati; —en *n.* žderanje; jelo; das ist ein F. für Hunde zamela je kao svinjam; —end *adj.* žderuć; —endes Geschwür pojedica, vukojedina, pojedina; —ender Wurm vlasac; —ende Eigenschaft razjedljivost; —er *v.* Freßbauch; —erei *f.* žderanica; —erin žderalica; —fieber trpija; —gier *v.* Freßbegierde; —glokke *f.* zvonjenje na objed; es läutet die F. zvone na objed; —krankheit *v.* Freßfieber; —ling *v.* Fresser; —lust *f.* glad; žderavost; der Hund hat keine F. pas neće da ždere; —lustig *adj.* das Pferd ist f. hoće se konju da žoblje; —sakt *v.* Freßbauch; —spitze jedaljka; —stein jedac; —sucht *f.* proždrljivost; —süchtig *adj.* proždrljiv; —trog korito; —wanst *v.* Freßbauch; —weh jedalica; —werkzeug (zool.) jedalo; —winkel *m.* jedalište; —wurzel *f.* kozlac; —zange *f.* jedaljka.

Frett *n.*, —chen *n.*; —e *f.*, —bär jamčić; —marder, —wiesel vretna (vrsta lasica), vretica.

Freude *f.* radost; veselje; F. empfinden radovati se čemu; er hat seine F. daran što ga veseli; tomu se raduje; es ist eine F. zu reisen sad je milota, ljepota putovati; die F. der Jugend ludovanje mladosti; mit F. radostno, rado; mit —n in den Tod zu gehen srčano ići smrti u susret; Gott schenke dir recht viele —n Bog ti se dao radovati i veseliti; ich mache mir eine Freude daraus Ihnen zu dienen drago mi je, da vas mogu poslužiti; einem eine F. machen koga obradovati; einem die F. verderben koga sneveseliti; ein Tag der F. dan radosti i veselja; veseli, radostni dan; die F. hättest du sehen sollen tu bi ti radost trebao vidjeti; to ti je bila radost; du meine Lust und F. ti moje milje i omilje; das ist meine einzige F. jedino moje blago; welche F. koliko veselje.

Freudeglänzend *adj.*; er kam f. lice mu je cvalo od veselja, kad je došao.

Digitized by Google

Freuden- radostni; —arm bez radosti; —becher kupa radosti; —bezeugung *f.* izjavljenje, očitovanje radosti; —blick veselo oko; radostan pogled; —bote radostni glasnik, dobroglasnik; —botschaft veseo glas; —feier, —fest veselje, radovanka, dan radosti; —feuer radostna pucnjava, vatra; —geber čestilac; —gefühl radovanje; —genoß *m.* pjevidrug, suradostnik; —genuß *m.* uživanje radosti; —gesang *m.* radostnica, vesela pjesma; —geschrei klikovanje, vika, buka, vesela krika, radostno klicanje; —hasser *m.* neprijatelj radosti; —leben *n.* radovanje; —leer *adv.* bez radosti, veselja; neveseo, neradostan; ich führe ein —leeres Leben život mi prolazi u neradosti; —lied *n.* veselica, radostnica, radostna (vesela) pjesma; —los *adj.* neveseo, tužan; *adv.* bez radosti; —losigkeit *f.* neradost; —mädchen hotnica, bludnica; priležnica; —mahl čast, gostba, goštenje; pir; objed; sobjed; —meer *n.* nebeska radost, veselje; -nachricht *v.* Freudenbotschaft; —reich *adj.* veseo, radostan; pun radosti; *n.* vječno blaženstvo; *m.* (als Zuname) Veselković; —ruf, —rufen *n.* klikovanje; ijukanje; —schießen *n.* vesela pucnjava; —schuß *m.* radostni hitac, metanj; mit Freudenschüssen empfangen dočekati koga radostnom pucnjavom; —selig *adj.* blažen; —stimmung *f.* vesela volja; —störer *m.* prznica, prznik; —sucht pohlepa na veselje; —tag *m.* radostni, veseli dan; pir; —tanz *m.* veseo ples, vesela igra; —taumel *m.* razneženost, opojenost; in F. opojen radošću; —thräne suza radosti; -thränen vergießen plakati od radosti, veselja; —trunk napitnica; napitak; —voll *adj* preradostan, preveseo; —zähre *f.* suza radosti; —zeichen znak radosti, veselja.

Freude-schreien radostno lecanje; —trunken *adj.* opojen radošću, veseljem; —weinend *adj.* plačuć od veselja.

Freudig *adj.* radostan, veseo; f. dem Tode entgegen gehen srčano ići smrti u susret; f. sterben spokojno, veselo umrieti; —e *m.* radostnik; —keit *f.* veselje, radost, blagodušje.

Freuen sich veseliti se, radovati se; es freut mich drago mi je; es freuet mich ništa mi se nemili; sich über einen (sich einer Sache) f. radovati se čemu; ich habe mich herzlich über diese Nachricht gefreut toj se novosti vrlo obradovah; sich auf etw. f. nješto radostno očekivati; sich satt f. naradovati se, razveseliti se.

Freund *m.* prijatelj, prijan, prijaznik; er ist mein F.; ich habe an ihm einen F. on mi je prijatelj; seine besten F. glavni mu prijatelji; desna mu ruka; sich einem zum F. machen steći prijatelja; s kim se sprijateljiti; er ist sein zu großer F. on mu je srce iz njedara; höre er einmal, mein F. čuj-li me, moj dragi! ich bin kein F. von vielen Reden neljubim duge besjede; er ist ein F. von vielen Lesen rado čita; ein F. der Finsterniß mračnjak; ein F. der Freiheit slobodoumnjak; ein F. seiner Nation rodoljub; ein F. von Streitigkeiten svadljivac; (Verwandter) rodjak, srodstvenik, rod; ein weitläufiger F. surodica; svojak; (Geschäftsfreund) drug; —brüderlich *adj.* kao braća; —chen *n.* prijak, prijaško; —en prijateljiti; —esland *n.* prijateljska zemlja; —in *f.* prija-

*

Digitized by Google

teljica, prija; rodjakinja; -lich *adj.* prijazan, mio, umiljat; ugodan; uljudan, udvoran; *adv.* svično, obično; ein —er Mensch prijaznik; —liche Aufnahme liep doček; einen f. aufnehmen dobro koga primiti; eine —liche Gegend vesela okolica; —liches Wetter ugodno vrieme; einen f. ansehen koga milo pogledati; —e Wohnung udoban stan; —lichkeit *f.* prijaznost, umiljatost; einen mit F. begegnen uljudno s kim postupati; —los *adj.* bez prijatelja; er ist f. nema prijatelja; —nachbarlich *adj.* kao dobri susjedi; —schaft *f.* prijateljstvo; družtvo; rod, rodbina; F. schließen sprijateljiti se, oprijateljiti se (s kim); F. affektiren prijateljati se; prijateljašiti se; einem F. erzeugen, erweisen učiniti komu ljubav; mit einem F. pflegen prijaznovati s kim; jmds. F. suchen omilati se oko koga; das Band der F. fester knüpfen utvrditi prijateljstvo; das Band der F. zerreißen s kim se razkrstiti; razvrći prijateljstvo; richtige Rechnung erhält lange F. čist račun mirna krajina; im Frieden und F. leben živiti u miru i pokoju; -schaft- —lich prijateljski, prijazan; —licher Vergleich nagoda; auf —lichem Fuße stehen prijateljašiti se s kim; er hegt —liche Gesinnungen gegen mich veseli mi se dobru; dobru mi je rad; —schaftlichkeit *f.* prijaznost, prijazan; druževnost; —schaftsbund *m.* prijateljska sveza; —schaftsbeweis *m.* dokaz prijateljstva; —schaftsbezeigung *f.* izkazivanje prijateljstva; -schaftsbündniß *m.* prijateljski savez; eine F. schließen s kim se sprijateljiti, sklopiti, učiniti s kim prijateljstvo; —schaftsdienst *m.* —schaftsstückchen *n.* prijateljstvo, ljubav, usluga, prijateljska posluga; das ist ein schönes F. dà liepa mi prijateljstva!

Frevel *m.* opačina, zloba, zlost, zločinstvo, grehota, krivina; (Muthwille) obiest; (Beschädigung) oštteta, oskvrnuće; (Kühnheit) drzovitost; (Frechheit) drzovitost, bezstidnost, bezobraznost; (Gewaltthätigkeit) nasilje; einen F. verüben zakon prekršiti; oštetiti, počiniti zločin; —er *m.* zlikovac, bezzakonjak, drzovitac, smionik, zlobnik; -haft *adj.* drzovit, drzan, smion, hrdjak, zao, zloban, opak; --n prekršiti, prestupiti zakon; griešiti, biesniti; an seinem Nächsten f. sagriešiti proti bližnjemu; —that *n.* opačina, grehota, crno djelo, krivina, zločinstvo, zloba.

Frev-entlich *v.* frevelhaft; f. sündigen hotomice, hotice griešiti; —ler *m.* zlikovac, bezzakonjak, smionik; F. gegen die richterliche Gewalt vriedjač sudačke vlasti.

Frikass-en *n.* (fr.) podrobak (jestvina); —iren izsjeći, sasjeći.

Friede; —n *m.* mir, pokoj; —n machen, schließen, stiften miriti, pomiriti, ugovoriti, učiniti mir; es wird —n werden bit će sve dobro; laß mich in (mit) F. ostavite me, nedirajte me, okanite me se; pustite me na miru; in —n leben mirovati; F. sei mit Euch mir vam; sich —n verschaffen riešiti se napasti; F. unterhandeln pogadjati se o miru, miriti se; (spr.) F. ernährt, Unfriede verzehrt slogom rastu male stvari a nesloga sve pokvari; den —n stören prznit mir; den —n brechen narušiti mir; es ist F. im Lande zemlja je mirna; (Beilegung eines Zwistes) pomirba, mirovno.

Friedens- mirovni; —abschluß

Digitized by Google

ugovor, utanačenje mira; -antrag *m.* ponuda mira; -bedingung *f.* uvjet, uslovka mira; -bote angjeo mira, viestnik mira, mironosac, mironoša; -botschaft *f.* glas, viest o (učinjenom) miru; -brecher *m.* mirolomac, rušitelj mira; -bruch *m.* mirolomstvo; -brüchig *adj.* miroloman; -band *m.* mirovni savez; -einleitung *f.* nacrt mira; -fest *n.* mirovina, mirovno; -flagge *f.* biela zastava; -freund *m.* miroljub; -fuß *m.* stanje mira; -gage *f.* vojnička mirovna plaća; mrtva plaća; -gedanken *pl.* misli o miru; -gericht *n.* pomirište, pomiriteljni sud; -geschäft mirenje; -hoffnungen machen nadati se miru; F. aufgeben nenadati se miru; -kongreß *m.* sastanak o miru; (Kongreß der Friedensfreunde) skupština miroljuba; -kuß (das gegenseitige Küssen zu Weihnachten) *m.* mirbožanje; den F. sich geben mirbožati se; mirbožiti se; -münze *f.* uspomenica na utanačenje mira; -nachricht *f.* viest, glas o miru; -präliminarien *pl.* nacrt mira; predtečni poslovi o miru; -punkt *m.* ustanovka mira; -richter *m.* miritelj, mirovnik, pomirujući sudac; -richterlich *adj.*; -e Funktion službovanje miritelja; -schluß *v.* Friedensabschluß; -stifter *m.* posrednik; miritelj, pomiritelj, umirnik, mirotvorac; -störer *m.* smutljivac, przna, prznica, rušitelj mira; -störung *f.* rušenje, narušaj mira; -traktat pogodba o miru, -unterhandlung dogovor, dogovaranje o miru, mirenje; -unterhandlungen eröffnen miriti se; -verpflegsfuß mirovna obskrba; -versuch *m.* pokušaj mirenja; -vertrag *m.* ugovor mira; -vorschlag *m.* predlog, ponudjaj mira; -zeit *f.* vrieme mira; zur F. mirno doba; za mira.

Fried=fertig, miran, miroljubiv; -fertigkeit; -hag *m.* ograda; -hof *m.* grobje; -lich, -liebend *adj.* miran, tih, krotak, miroljubiv; etwas f. beilegen nješto na miru svršiti; der Streit wurde f. beigelegt razpra je mirnim putem legla; -los *adj.* bez mira; -sam *v.* friedfertig; -samkeit *f.* mirnoća, tihoća, krotkoća; -thor *n.* vratnice.

Frier=en zebsti; (gefrieren) mrznuti, zamrznuti; mich friert zebe me; das Wasser ist gefroren voda se smrzla; F. *n.* smrzlica, smrzao (li), *v.* Fieber; -punkt *n.* smrzlište. ledište.

Fries *m.* (Wollzeug) paj; (Bauk). nakiće; -el ospa, aspa; -elschlange *f.* zmijski car; osut udav; -macher *m.* pajar. [ausringen.

Fring=eifen *n.* žimalo; -en *v.*

Frisch *adj.* (kühl) hladan, malopriešanj; f. Wasser hladna voda, maloprešnjica, škorašnjica; die Luft ist f. zrak se je ohladio; es ist heute etwas f. danas je postudenilo; f. und gesund mlad i zdrav; -e Luft schöpfen disat čista zraka; -e Butter mlad maslac; -e Blätter zeleno, veselo lišće; -e Waaren nova roba; -es Grab nov grob; -es Obst svježe voće; -e Blumen svježec vieće; -e Wunde priesna, skora rana; -e Eier skorašnja jaja; --es Holz sirovo drvo, sirovina; -es Brod mekan kruh; -e Käse mlad sir; --e Wäsche čista bjelina, rubina, rubenina, čista preobuka; --er Schnee ponovac; es fällt -er Schnee pripada snieg; --es Blei, čisto, bistro olovo; auf -er That ertappen zateći koga u samu činu; f. anstreichen prekrasati; vom --en iznova, iznovice; --es Faß nenačet sud; --es Faß anzapfen načeti sud; -e Pferde

Digitized by Google

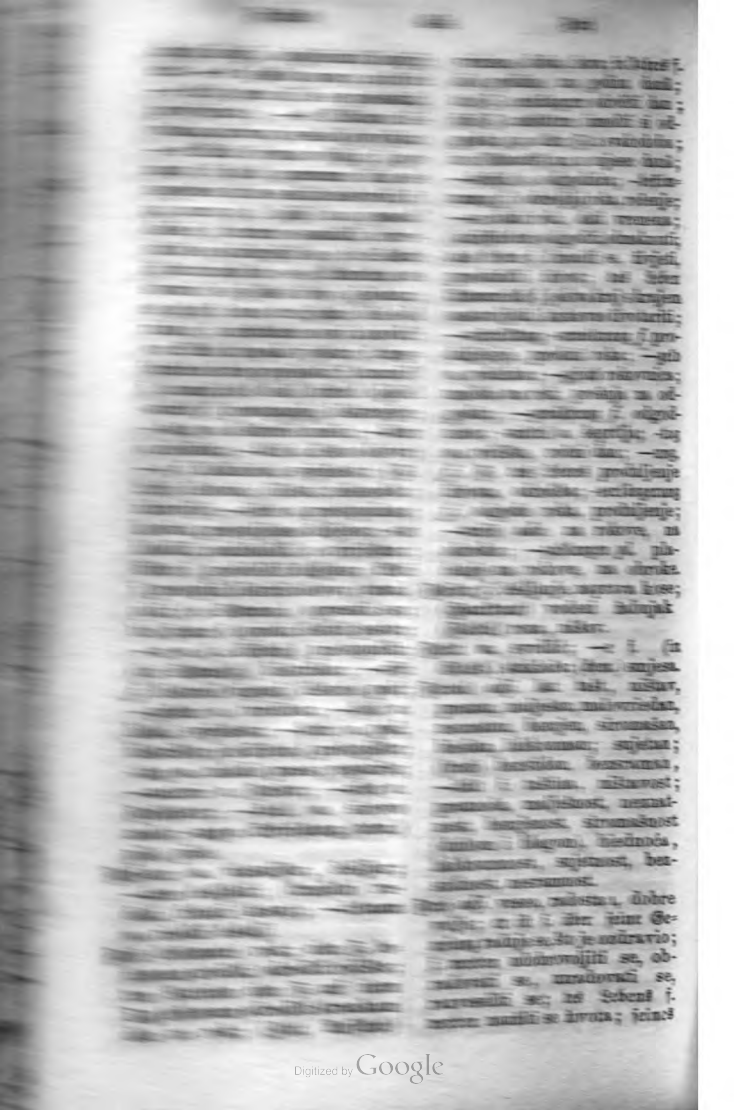
Digitized by Google

Vermögens nicht f. werden neuživiti svojih dobara; er ist f. daß .. drago mu je, da . . .; immer -en Muthes jein vazda biti dobre volje; —gefühl *n.* radostno čustvo, radost, veselje.

Fröhlich *adj.* veseo, radostan, dobre volje; —keit *f.* veselje, radost, dobrovoljaost, dobre volje.

Froh=locken radovati se, klicati od veselja; über etw. f. radovati se čemu, nad čim; *n.* klikovanje, klicanje od radosti, veselja; —müthig *adj.* vesela srca.

Frohn *m.* pandur; podvornik; desetnik; f.= (in Zuſ.) robotni, urbarski; —acker robotna njiva; —altar *m.* veliki žrtvenik; —bar *adj.* robotni; —bauer *m.* kmet, podajnik, robotnik; robijaš; —dienſt *m.*, —e *f.* robota, tlaka; (mont.) rudnički desetak; gornica.

Fröhn=en robovati, tlačiti, davati tlaku, robotu; einem f. komu bezplatno raditi; ſeinen Lüſten f. služiti pûti, tielu, predati se pohoti, slastim tiela; einen f. držati koga robom; —er *m.* robotnik, kmet, robijaš.

Frohn=faſten *pl.* četveri (kvatre) (tri postna danau svakom četvrtu godišta u katolikâ); —feſte tamnica; —frei *adj.* prost od robote, tlake; —fuhre *f.* vozna robota, robotni povoz, robota koli; robotna vožnja; —geld *n.* robotnina, tlaka u novcu; —herr gospodin zemaljski, vlastelin, vlastelj; —herrſchaft *f.* gospoština (robote); —hufe *f.* robotno, urbarsko selište; —knecht *v.* Fröhner; —leichnamsfeſt tjelovo, brašančevo. —leichnamsprozeſſion tjelovski provod, brašančevski prienos; —pfennig *m.* robotuina; --pflichtig *adj.* pod robotom, dužan davati robotu, tlaku; —recht pravo na robotu, tlaku; —tag robotni dan; —vogt *m.* narednik, špan; pandur.

Frohſinn *m.* veselost, veseljivost; pokoj srca, mir duše, dobra volja; —ig *adj.* mirne duše, dobre volje; veseo.

Fromm *adj-* (ſanft) ein -es Lamm umiljato, krotko janje; —e Kinder dobra djeca; (gottesfürchtig) pobožan, bogoljuban, bogumio, bogabojeći; —er Menſch pobožnik, bogoljubnik; dobrotnik; eine —e Miene machen kazati se pobožan; —e Stiftung zadušbina; —r Wunſch blaga želja; ein —er Herr milostiv, dobar gospodin; —es Pferd dobar konjic; —e Legate zapisi na milosrdne svrhe; —e Schweſtern pobožnice; das ſind die wahren f. Schweſtern to su ti prave opatice; Ludwig der F. Ljudevit pobožnik.

Frömmel=ei *f.* bogomoljstvo; licemierstvo; —n licemjeriti, činiti se svet.

Fromm=en koristiti, hasniti, biti za uhar; *n.* korist, hasna; —herzig *adj.* pobožna srca; —ſinn *m.* pobožnost.

Frömm=igkeit *f.* pobožnost, bogoljubnost, bogobojaznost; —ler, —ling *m.* licemjer, bogomoljac.

Fron=8 (lat.) čelo; (bot.) lupina, ljuska; —tale *m.* načelak (u konja); pročelje; —te *f.* čelo; lice; pročelje; Front (Kommando) čelom! vor die F. ſtellen postaviti pred vojsku; —teſpitze *n.* načelak, prednji štit; —tmauer pročelje, zid s čela; —ton *m.* (Bauk.) čeoce.

Froſch *m.* žaba; (eine Krankheit, eine Geſchwulſt unter der Zunge der Menſchen, der Pferde und des Rindviehs) žabica, bolest pod jezikom čovječim, konjskim i

Digitized by Google

drugi konji, odpočinuti konji; etw. —es nješto nova; auf die —e Luft gehen ići se prošetati, provjetrati; —es Mädchen živahna, zdrava, vesela djevojka; —er Muth čvrsta volja; f. gewagt ist halb gewonnen čim se nepočne tim se niti nedovrši; f. zu, nur zu! hajd na posao! dede; f. werden osnažiti, učvrstiti se; okriepiti se; die Sache ist mir noch im -en Andenken te stvari se još živo sjećam; es geht f. von der Hand ide od ruke; f. entstanden novi zavod; -er Wind krepak vjetar; f. wegschreiben brzo prepisati; f. darauf! f. darauf los! ded! držte! ajde! -arbeit *f.* pretapanje, bistrenje; —balg *m.* bistreći mieh; —bier *n.* riedina; —blei *n.* čisto olovo; —e *f.* hladnoća, svježost; (F. Luft) čistoća, čilost, zelenoća; zdravlje; —eisen *n.* pretopnina; kovko, pretopljeno željezo; -en hladiti, razhladiti, *v.* erfrischen; Eisen f. probieliti željezo; Blei f. pretopiti, bistriti olovo; (wbm.) piti; (v. Schwein.) opraisiti se; die Hunde f. oprati, čistiti pseto; —er *m.* (a. Eisenh.) pretopnik; (in Schmelzh.) bistrilac; —esse *f.* bistreći viganj, čisteća peć; —gestein *n.* tvrdina; —heit *v.* hlad, svježost; —herd *n.* peć, bistrište; (in Eisenh.) pretopište; -ling *m.* mlado prase; veparče; —malerei *v.* Fresco; —ofen *v.* Frischherd; —stahl *m.* sirovo nado; -ung *v.* Erfrischung, (wbm.) pilo, piće.

Fris=eur *m.* vlasuljar, češljar; —iren češljati; (kreuseln) rudati, frkati (kosu); —irkamm *m.* riedki češalj.

Frist (bestimmte) rok; eine F. bestimmen uročiti, odrediti ročište; den Parteien eine F. auf einen Tag bestimmen odrediti strankam dan za rok; (Zeit, Aufschub) vrieme, doba, hora; in Jahres f. do godine, za godinu dana; die F. verlängern odročiti dan; sich F. ausbitten izmoliti si odgodu; zu aller F. u svakodoba; in Monatsf. uz, u mjesec dana; —befehl *n.* odgodnica; --bestimmung *f.* odredjaj roka, ročenje; —en dati rok, dati vremena; (aufschieben) odgoditi, odmaknuti; das Leben f. hraniti se, živjeti, produžiti život; das Leben kümmerlich f. jedva kraj s krajem sastavljati, kukavno životariti; —erstreckung -erweiterung *f.* produljenje, produž roka; —geld *n.* ročnina; —gesuch rokovnica; molba za rok, prošnja za odgodu; —gewährung *f.* odgodnica; -mittel *n.* šeprtlja; -tag *m.* ročište, ročni dan; —ung, *f.* F. des Lebens produljenje života, odročba; -verlängerung *f.* odgoda roka, produljenje; —weise *adv.* na rokove, na obroke; —zahlungen *pl.* plaćanje na rokove, na obroke.

Frisur *f.* češljanje, naprava kose; (Haarkraut) vodeni žabnjak (Salbei) roza, nâšav.

Fritt *m.* svrdlić; —e f. (in Glash.) staklača; (chem.) smjesa.

Frivol *adj.* lat. tašt, ništav, prazan, malješan, malovriedan, neznatan, bezcjen, siromašan, biedan, lahkouman; sujetan; (frech) bezstidan, bezsraman, —ität *f.* taština, ništavost; praznoća, malješnost, neznatnost, bezcjenost, siromašnost (duhom i blagom), biednoća, lahkoumnost, sujetnost, bezstidnost, nesramnost.

Froh *adj.* veseo, radosta., dobre volje; er ist f. über seine Genesung raduje se, što je ozdravio; f. werden udobrovoljiti se, obradovati se, uzradovati se, razveseliti se; des Lebens f. werden naužiti se života; seines

Digitized by Google

Vermögens nicht f. werden neuživati svojih dobara; er ist f. daß .. drago mu je, da . . .; immer -en Muthes sein vazda biti dobre volje; —gefühl *n.* radostno čustvo, radost, veselje.

Fröhlich *adj.* veseo, radostan, dobre volje; —keit *f.* veselje, radost, dobrovoljnost, dobre volje.

Froh-locken radovati se, klicati od veselja; über etw. f. radovati se čemu, nad čim; *n.* klikovanje, klicanje od radosti, veselja; —müthig *adj.* vesela srca.

Frohn *m.* pandur; podvornik; desetnik; f.= (in Zus.) robotni, urbarski; —acker robotna njiva; —altar *m.* veliki žrtvenik; —bar *adj.* robotni; —bauer *m.* kmet, podajnik, robotnik; robijaš; —dienst *m.*, —e *f.* robota, tlaka; (mont.) rudnički desetak; gornica.

Fröhn-en robovati, tlačiti, davati tlaku, robotu; einem f. komu bezplatno raditi; seinen Lüsten f. služiti pùti, tielu, predati se pohoti, slastim tiela; einen f. držati koga robom; —er *m.* robotnik, kmet, robijaš.

Frohn-fasten *pl.* četveri (kvatre) (tri postna danau svakom četvrtu godišta u katolikâ); —feste tamnica; —frei *adj.* prost od robote, tlake; —fuhre *f.* vozna robota, robotni povoz, robota koli; robotna vožnja; —geld *n.* robotnina, tlaka u novcu; —herr gospodin zemaljski, vlastelin, vlastelj; —herrschaft *f.* gospoština (robote); —hufe *f.* robotno, urbarsko selište; —knecht *v.* Fröhner; —leichnam=fest tjelovo, brašančevo. —leichnamsprozession tjelovski provod, brašančevski prienos; —pfennig *m.* robotuina; —pflichtig *adj.* pod robotom, dužan davati robotu, tlaku; —recht pravo na robotu, tlaku; —tag robotni dan; —vogt *m.* narednik, špan; pandur.

Frohsinn *m.* veselost, veseljivost; pokoj srca, mir duše, dobra volja; —ig *adj.* mirne duše, dobre volje; veseo.

Fromm *adj.* (sanft) ein -es Lamm umiljato, krotko janje; —e Kinder dobra djeca; (gottesfürchtig) pobožan, bogoljuban, bogumio, bogabojeći; —er Mensch pobožnik, bogoljubnik; dobrotnik; eine —e Miene machen kazati se pobožan; —e Stiftung zadušbina; —r Wunsch blaga želja; ein —er Herr milostiv, dobar gospodin; —es Pferd dobar konjic; —e Legate zapisi na milosrdne svrhe; —e Schwestern pobožnice; das sind die wahren f. Schwestern to su ti prave opatice; Ludwig der F. Ljudevit pobožnik.

Frömmel-ei *f.* bogomoljstvo; licemierstvo; —n licemjeriti, činiti se svet.

Fromm-en koristiti, hasniti, biti za uhar; *n.* korist, hasna; —herzig *adj.* pobožna srca; —sinn *m.* pobožnost.

Frömm-igkeit *f.* pobožnost, bogoljubnost, bogobojaznost; —ler, —ling *m.* licemjer, bogomoljac.

Fron-e (lat.) čelo; (bot.) lupina, ljuska; —tale *m.* načelak (u konja); pročelje; —te *f.* čelo; lice; pročelje; Front (Kommando) čelom! vor die F. stellen postaviti pred vojsku; —tespitze *n.* načelak, prednji štit; —tmauer pročelje, zid s čela; —ton *m.* (Bauk.) čeoce.

Frosch *m.* žaba; (eine Krankheit, eine Geschwulst unter der Zunge der Menschen, der Pferde und des Rindviehs) žabica, bolest pod jezikom čovječim, konjskim i

Digitized by Google

govedjim; (am Fiedelbogen) žabac, žabica; (am Faſſe) čehalj; (eine Hervorragung) babak; (ſpr.) er blähte ſich auf wie der F. in der Fabel razkrečio se kao rak na brzaku; napuhnuo (napeo) se kao žaba pred podkovanim konjem; (in Zuſ.) žabji, zablji; —aber podjezična žila; --apfel *m.* kožušnica; -biß *m.* vodarka; —braten *m.* pečene žabe; -brut *f.* žabić, poluglavac, crnoglavak; -en loviti žabe; -fang *m.* lov žába; —fiſch *m.* morska žaba; —geier *m.* štrŝljenar, osar; -gequäk *m.* žablji kreket, žablja kreka; —keule *f.* žablji butić; —kopf *m.* žabolovac; —krabbe *f*, pilovita žabljača; —kraut *n.* žabalj; —lache *f.* žabnjak, kalješa puna žaba; —laich *m.* žabokrečina, žabokrek, žabnjak; puljka od žabe, žabja jaja; —löffel *m.* --löffelkraut vodena bokvica, kornjačnica; —männchen *n.* žabac; —mäulchen *pl.* žabice; —pfeffer *m.* ljuti žabljak; —pfütze *f.* žabnjak, kalješa puna žaba; --ſchale žabja ljuštura; -ſchenkel *m.* žabji butić, žabja nožica; —ſchleimfiſch *m.* žabasta baba; —ſchnelle *f.* viroviti volak; —ſtein *m.* žabinac; —wurm *m.* žabić, crnoglavak, puloglavac.

Froſt *m.* mraz, smrzina, smrzavo *f.* (smrzli), zima; ein Gedicht voller F. ledena pjesma; F. leiden zebsti; Fieberf. zimnica, grozница; —anfall *m.* zimogroza; -beule *f.* rujba, buganac; vaška, zebljina; eine kleine F. vašac, vašica; —brand *m.* popara, pofura.

Fröſteln mrznuti, po nješto zebsti; mich fröſtelt zima mi je, hvata me studenoća, trnci me prolaze; zdeni me oblaze.

Froſt-en zebsti; —fleck ozebina; -gefühl studen, zima; -geſchwulſt rujba, buganac; -ig *adj.* ozebao, mrazovit, studen; er iſt ſehr f. (der leicht friert) vrlo je slab i jeziv od zime; (fig.) -iger Scherz mrtva šala; ein -iger Empfang, Begegnung hladan, mrzao doček; -iges Zeug ništarija, trice i kučine; *adv.* f. empfangen hladno dočekati.

Fröſtl-er, —ing *m.* ozebao čovjek, smrzlica, smrzlo, ozebličina, zimogrožnjak, zimomornica.

Froſt-miſchung zimotvorna smjes; —mittel *n.* liek od rujbe; —monat *m.* prosinac; —nachtſpanner *m.* zimska grba; -punkt *m.* ledište; -rauch *m.* sjeverina, čič; --ſchauer *m.* groznica, zimnica, mraz; —ſchmetterling *m.* zimska grba; —wetter studen; —wind *m.* mrazovac; —wunde *f.* rujbina.

Frott-eur *m.* (fr.) natirač, tarilac; —iren trljati, potrljati; —oir otirač.

Frucht *f.* plod, rod; (Baumf.) voće, sâd, rodina, urod drveća; Früchte einmachen voće začiniti; (Feldf.) žito; die Früchte ſtehen vortrefflich usjevi se liepo kažu; (Nutznießungen) užitci; *f.* bringen roditi rod, uroditi rodom; (Einkünfte) dohodak; (Folge) posljedica, posljedak; das ſind die Früchte deiner Handlungen evo čim su ti urodila djela; što si učinio, to si dočekao; djetelj kljuje na prsa mu pada; —abgabe *f.* žitarina; —acker *m.* žitišće, žitnjača njiva; --anſetzen *n.* plodnja; —art *f.* vrst ploda; —aſt *m.* rodica (grana); —auge *n.* rodni pup, pupoljak, rodno oko; —balg *m.* ljuska, mjehur; —band gronja; —bar *adj.* rodan, plodan, rodovit, plodovit, rodljiv, proizvodiv; ſeid f. und mehret euch plodite se i razplodjujte se; ein -ba-

Digitized by Google

res Weib plodica; ein —bares Jahr rodna godina; wir haben ein f. Jahr godina je poniela; ein —bares Land plodovita pokrajina, drugi Banat; ein -barer Kopf darovita glava, obiljni razum; ein —barer Schriftsteller, mnogo pišući, plodan pisac; f. machen zaploditi, uploditi, oploditi, nješto; f. werden ploditi, plodan biti; —barkeit *f.* plodovitost, rodovitost, plodnost, rodnost; -barmachung *f.* oplodnja; -baum *m.* voćka; -baumzucht *f.* voćarstvo; —behältniß *n.* zaplodje; —beladen *adj.* vrlo rodan; ein —barer Baum drvo je puno da se sve podvija; drvo je podniklo pod voćem; der Kirschbaum ist f. rodila trešnja kao vienac; ima trešanja kao trnula; -bildung f. (phys.) zamet —blase *f.* plodnica, plodni mjehurčić; —blatt *n.* (bot.) plodolist; —blüthe *f.* ženski cviet; —boden *m.* žitnica, hambar; (bot.) plodnica; —börse *f.* plodinara; —branntwein *m.* rakija od voća, voćnica; -bringend *adj.* plodonosan; (Baum) rodan, plodan; Geld f. anlegen uglavničiti novce, dati novce na dobit, na kamate; f. Gesellschaft koristno družtvo.

Frücht-chen (Früchtlein) *n.* plodac; (fig.) nedaća, tepče; —en koristiti, hasniti, pruditi, biti od koristi, plodit, davati plod; —enabsonderung *f.* razluka, oddielba plodova; -enabsonderungsprotokoll *n.* zapisnik o razdielbi plodova.

Frucht-en proizvoditi, plodit, koristiti, hasniti; alle Ermahnungen fruchten nichts bei ihm sve opomene nepomažu; -erde f. zemlja rodica; —erfüllt *adj.* pun ploda, roda; -ertrag *m.* ljetina, donosak plodova; —essig *m.* voćni ocat; —feld *n.* žitište; —fleisch *n.* meso, mekač; -fresser *m.* žitojedac, biljojedac; -garten *m.* voćar; —gefilde *n.* rodno f. polje; —gehänge *n.* gronje; —gehäuse *n.* (Bot.) zaplodje, uzplodje; —genuß *m.* užitak, uživanje; —göttin *f.* Živana (Cerera); boginja ploda; -halle *f.* žitara; —handel *m.* žitna trgovina; —händler žitar; —häufchen *n.* (bot.) trusnik; —haus *n.* žitnica; voćarnica; —horn *m.* rog-obiljnjak; —haut, -hülle (bot.) uzplodje; —hülse *f.* mahuna, mohuna; —kapsel *f.* tobolac; —keim zametak, zarod, zarodak; —knospe *f.* plodan pupoljak; —knoten (bot.) *m.* plodnica; —korb *m.* kotarica za voće; —korn zrno; —körper *m.* plodište; —lager *n.* loža, plodište; —leer *adj.* bezrodan, bez ploda; —lese *f.* berba, bratva, branje; —lieferung *f.* dobava žita; -los *adj.* neplodan, nekoristan, nehasnovit, bezrodan, bezplodan; (nutzlos) zaludan; meine Bemühungen waren f. u zalud sam se trudio; —losigkeit *f.* zaludnost; -mafer slikar voća; —mangel nerodica, nestašica žita; —markt *m.* žitarište; —maß *n.* žitna mjera; —nabel *m.* oplodni pupak; —nießer *m.* uživalac; —preis *m* žitna ciena, ciena žita; -reich *adj.* plodovit, žitan; —reife *f.* dozrievanje, zrelost ploda; —schiff *n.* ladja žitarica; -schnur *f.* grotulja; -schrumpf *m.* usušak; —speicher *m.* hambar, žitnica; —sperre *f.* zabrana žitnoga izvoza; —stein voćac; —stiel *m.* stapka, držka, trepeljka, strčak; —strauch *m.* voćni grm; —stütt *n.* voće; —theure, —theuerung f. žitna skupoća, skupoća žita; -tragend *adj.* plodonosan, plodan; —träger (bot.) plodonos; -wasser *n.* vodenjak; -wechsel *m.* miena

Digitized by Google

usjeva; —wechselwirtschaft *f.* mienja; —wein *m.* voćnjača; —wolle kunadra, mah; --zapfen *m.* šišarka, češerika; —zehnte *m.* žitni desetak; -zeit *f.* jesen; —zins *n.* žitnina; —zukker *m.* voćni slador; —zweig *m.* rodica, voćarica.

Frukti-dor *m.* (fr.) plodnjak mjesec; (der 12. Monat im gewesenen Kalender der französischen Republik, von 18. August bis 16. September) —ficiren oploditi, zaploditi; ein Kapital f. metnuti glavnicu na kamate; —fikation *f.* oplod, oplodnja; —fikationsorgane *pl.* plodila.

Frugal *adj.* prost, razložan (umjeren;) ein -es Mahl brčni ručak; —ität *f.* prostota, umjerenost.

Früh *adj.* ran, jutren; es ist noch sehr f. još je daleko do zore; (poët) jošte zora nije zabielila ni danica pomolila lica; gestern f., morgen f. jučer u jutro, sutra u jutro; heute f. jutros; das Wasser ist von heute f. to je jutrašnja voda, to je jutrašnjica; zu f. prezaran, prerano; f. oder spät kada tada; er war heute sehr f. auf on je danas uranio, podranio; f. Morgens jutrom na uranku, podranku; rano u jutro; f. vor Tage (poët) prije zore i bieloga danka; ich werde früher da sein als du prije ću doći nego ti; von f. bis in die Nacht od jutra do mraka; der —ere Lebenswandel prijašnji život; mit den frühesten zorom, u prozorje, na osvjet, na osvitak; sie steht nicht gern f. auf neustaje se s kokoti; —es Obst rano voće; f. *adv.* rano, za dobe, za rana; —apfel ranilica, ranka, rana jabuka; —arbeit *f.* jutarnji posao; —auf *m.* ranilac, ranoranilac, ustalac (v. Kind) poranče; er ist ein F. igrao je materi u svatovih; —aufstehen *n.* uranak, podranak, ranilo; —aufsteher ranoranko; —birn *f.* rana kruška; jagodnjača; —blume *f.* rani cviet; —bohne *f.* rani pasulj, grah; -e *f.* jutro; in aller F. rano, za rana, u zoru; —eiche *f.* lužnik-dub; —erbse *f.* brzak-grašak; --estens *adv.* najprije, najranije; -gebet *n.* jutrnja molitva, molitva; -geburt *f.* nedonošče, nedonosak, nedonos, uploha, nedospjeli porod, rani porod; -gottesdienst *n.* rana misa; jutrenja; -hopfen *m.* rani hmelj.

Früh-jahr proljeće, pramaljeće; dieses -s proljetos; -kirsche *f.* ranica, arašlama; --klug vidovit; -kohl rani kelj; —lamm *n.* ranče *n.*

Frühling *m.* proljeće, pramaljeće, protuljeće, jar (jari); dieses —s proljetos, *adj.* proljetošnji; im —e na jar; (Lämmer) rani jaganjci, rančad; zehn —e alt od deset godina; --s (in Zus.) proljetni, pramaljetni; -sadonis *m.* proljetni gorocviet; —sarve *f.* jari grašac; —sfeier *f.* svetkovanje proljeća; —sfieber *n.* pramaljetna groznica; -sfingerkraut *n.* proljetni petoprst; —sfliege *f.* vodeni moljac; —sglanz *m.* proljetna svjetlost; —shauch *m.* proljetni lahor, proljetni ćuh; —sblümchen *n.* proljetni gladuš; —skäfer (zool.) grudevalj; -sluft *f* pramaljetno povjetarce; —sluft *f.* proljetna slast, pramaljetna zabava; —smonat *m.* ožujak (svibanj); -snachtgleiche *f.* proljetna dnevonoćna jednač; —spflanzen *pl.* rano, jaro bilje; —spracht *f.* ljepota proljeća; —spunkt *m.* proljetište; —ssaat *f.* jarina; —ssafran *m.* podlesak, proljetni šafran; —schnee pramaljetni snieg; —swalderbse *f.* proljetni grašac; —swehen *n.* proljetni

Digitized by Google

vjetrić, proljetni ćuh; --swetter *n.* proljetno vrieme; —zeichen *n.* znak proljeća; —zeit *f.* proljeće, proljetno doba; (fig.) mladost, cvjetna doba.

Früh=mal zajutrak, doručak; —messe *f.* rana misa, jutrenja; —mette *f.* zornica; —morgens rano u jutro; —nebel jutrnja magla; -obst *n.* rano voće; -predigt *f.* rana propovjed; —reif *adj.* ran; prerano razvit; —reife f. prerani razvitak; —rettig *m.* rana rotkva; —roth *n.* zora; —saat *f.* rani usjev; —schicht f. (Berg.) objutrenica; —sonne *f.* jutarnje sunce; —stück *n.* zajutrak, doručak; das verzehrt er zum F. to ti mu ga je na jedan zub, to mu je čalabrčak; -stücken zajutrkovati, doručavati, doručkovati; -stunde f. jutrnje doba, vrieme; -thau *m.* jutrnja rosa; —traube *f.* ranina, ranka, ranjka; -wach *adj.* rano budan, od uranka; —zeit f. jutrnje doba; jutro; (fig.) mladost; —zeitig *adj.* ran: ein -es Kind nedonošče; —er Tod prerana smrt; f. *adv.* zu f. prije vremena, prerano, prije dobe; —zeitigkeit f. ranost, preranost.

Fuchs *m.* lisica, lija; (Männl.) lisac; lisjak, lij, lis; (der Balg) lisičina; (ein Pferd) ridjan; (auf dem Billard) svinja; ein alter schlauer F. stara lisica; den F. mitbringen krasti rude; (ein Dukaten) žućak, cekin; (ein neugekommener Student auf den Universitäten) novak; (röthliche Haare habend) ridjo, ridjak, crvenkosac; (spr.) ein F. weiß mehr als ein Loch miš ima više nego jednu rupu; Füchse muß man mit Füchsen fangen ptice se pticami love; ein schlafender F. fängt kein Huhn spavač lova neulovi; der F. verändert den Balg aber nie den Sinn vuk dlaku mienja a ćudi nikada; metni pasju nogu na stol ona neće nego pod stol; krsti vuka, vuk u goru; er hat Füchse ima jaspre, novaca; Füchse vorspannen podmazati; fliegender F. vampir; der kleine F. koprivnjak; (in Zus.) lisiči; —affe *n.* ridji majmun; —balg *m.* lisičina; —bau *m.* lisičja jama, rupa; —beere ostružnica; —eichhorn lijasta vjeverica; —eisen *n.* stupica, lisičja gvoždja, željezo; —en zaudarati na lisicu, smrdjeti; —en *adj.* lisiči; —erbe *f.* prljuša; —fell *n.* lisičina; —futter *n.* postava od lisičine; —gans *f.* morska patka -grube f. lisičja jama, rupa; —haar *n.* lisičja dlaka; (fig.) ridja kosa; —hödl ein *n.* (bot.) vimenjak; -hütte *f.* lisičja jama -jagd f. lov na lisice; wir gehen auf eine F. idemo na lisice; --jäger lisar; -ich *adj.* lijast, ridj, smrdeći po lisici; —kasten *m.* lisičnjak; —kopf *m.* ridjan; (fig.) lija, lisica; —lehm buharica; —list *f.* lisičja lukavština; —listig *adj.* lijast, lukav kao lisac; —loch lisičja jama; mist *m.* lisičjak; —mütze *f.* lisičetina; —pelz *m.* lisičina; (Kleidung) lisičja šuba, lisičji kožuh, haljina lisicom obšivena; den F. anziehen lijati, lisičiti; -roth *adj.* ridj; —schelke *m.* ridji šarac; —scheibe *f.* razpon; —schrot *n.* sačma, lisičja sita; —schwanz *m.* lisičji rep, repak; den F. streichen lijati, lisičiti, ulagivati se; —schwänzen ulisičiti se; ulagivati se; -schwänzer *m.* lisičar, lisica, mazalica, ulažica; —schwänzerei *f.* lijanje, lisičenje; —schwänzerin *f.* lisica; —sucht *f.* lijanje, linjanje; —traube *f.* lisica; —wedel *m.* krocanj; —wurz *f.* naljep.

Fucht=el *f.* palošina, paloš, sablja;

Digitized by Google

die F. geben ploštimice koga sabljom udarati; —elklinge *f.* plošina; —ein ploštimice udarati, tući, plosničke razmahivati (sabljom); sich mit einander herum f. drmati se, drpati se.

Fuder *n.* voz; eine Wiese von dreizehn F. sjenokoša za trinajest vozova; ein F. Wein tovar vina (t. j. 32 vedra) —weise *adv.* na vozove, na tovare.

Fug *m.* pravo, pravica, razlog, vlast, dopuštenje; nach F. und Recht po pravu i pravici; ich thue es mit gutem —e vlastan sam to učiniti; -e *f.* utor, sgloba, sastava, sgibica, sljubnica, sglobnica; (mus.) skladka, fuga; (an der Hirnschale) svez; aus den —en bringen razklimati, raztvoriti; die —en mit Moos verstopfen; (beim Schiffb.) šuperiti, pukotine mahovinom zabrtviti.

Füge-bank *f.* bačvarski konj, stružnica; — bolt *m.* globac; -eisen *n.* strugač, nož od struga; (bei Glas.) kljuvalo; —hobel; *m.* strug, svlačnik.

Fug-eisen *n.* šuperka; —eisen nož od struga.

Fügen sglobiti, spojiti, sljubiti, sklopiti, spajati, sglabati, sklapati, složiti, priljubiti; (ordnen) urediti, narediti; die Pferde an den Wagen f. upreći, uhvatiti, upregnuti; (die Worte) f. slagati rieči; hinzuf. pridati, pridodati, primetnuti; wie es Gott füget kako Bog dâ, kako je Bogu drago i ugodno; Gott fügte es Bog naredi; so hat es das Schicksal gefügt tako mu sreća dade; sich f. dogoditi se, pripetiti se, sbiti se; (sich schicken) pristojati se; sich in sein Schicksal f. podati se kobi; podnositi svoju sreću; wie es sich f. wird kako bude; sich in Gottes Willen f. predati se božjoj volji.

Fugen-fläche ploha (plan), sljubnice; —käfer *n.* grudevalj; —leim *m.* voskovina, pčelinja klija; -naht f. šav sljubnice; —schnitt *m.* zaklis, zaklisivanje.

Füg-ewort *n.* (gram.) veznik; -ig *adj.* povodljiv; —lich *adj.* sgodan, pristojan, sposoban, podoban, udoban, prikladan; eine —liche Antwort primjeren, pristojan odgovor; (leicht) es kann f. geschehen to se može lako učiniti, dogoditi, slučiti; (mit Recht) to se može slobodno obaviti; —licher Wind sgodan vjetar, vjetar u krmu; f. *adv.* liepo, sjegurno, zaista, dobro, pristojno, kako treba; --lichkeit *f.* sgodnost, pristojnost, primjerenost.

Fuglos *adj.* nezakonit, krivičan; —igkeit *f.* nezakonitost.

Füg-sam *adj.* povodljiv, povodičan; —ung *f.* spajanje, sastav, sklapanje, sglabanje; Gottesf. božja naredba, volja, promisao, providnost.

Fühl-bar *adj.* osjetljiv; ein -bares Herz čutljivo, osjetljivo, meko srce; —barkeit *f.* čutljivost, osjetljivost; -en čutiti, osjećati; (betasten) pipati, opipati; wer nicht hören will muß f. tko neće da sluša mora da kuša; tko nesluša rieči slušat će batinu; tko neće na rieč mora na batinu; ich fühle Lust snašla me je želja, poželih, zaželio sam; ich fühle Linderung odlahnulo mi je, uminulo mi je; Liebe f. ljubiti; einem Kranken den Puls f. bolestniku bilo obaći; einen auf den Zahn f. pogoditi komu žilu; er fühlt sich schlecht zlo mu je; wie fühlst du dich babei? kako ti je? ich fühle mich schwach slab sam; er fühlt sich wohl babei to mu godi, prija; ich fühle mich getroffen to je meni namienjeno; er fühlt

Digitized by Google

ſich ſchuldig osjeća, da je kriv; er fühlt ſich zna za se; ſie fühlt ſich Mutter zanosila je; —er sjetilac; —erwurm *m.* pipalar (crv); —faden *m.* sežnjak, ticalo; (b. Schnecken) rožić, rožak, rog; —farn nježka; —horn *n.* ticalo, rožak (u puža itd.); —käfer *m.* pipnjak; —kraft *f.* osjetnost, ćutnost; —los *adj.* bezćutan; ein —loſes Herz (poet.) srce od kamena; ſ. beim Elende Anderer bleiben neosjećati tudje biede; —loſigkeit *f.* bezćutnost; —naſe *f.* ticalasta gujica; —ſchlange *f.* ticalasti sliepavac; —ung *f.* osjećanje, ćućenje, pipanje.

Fuhrband *n.* povodac, vodiljka.

Fuhre *f.* kola, voz, povoz, vožnja, vozitba; eine F. thun voziti, vezti; (Fuhrwerk) podvoz; F. für die Gerichtsabgeordneten predprega; ein F. miethen pogoditi priliku, kola; (Fuder) eine F. Holz voz drva.

Führen voditi, provoditi, vodati; (zu Wagen) voziti; (verwalten) ravnati, nastojati, voditi, upravljati; Waaren f. trgovati; bei ſich f. sobom nositi; einen Namen f. imati ime; den Degen f. kretati, mahati sabljom, tući se; das Wort f. govoriti; für einen das Wort koga braniti, mjesto koga govoriti unnütze Reden f. govoriti u tutanj, u tartan, pustosloviti; das Schaf auf die Weide f. izjaviti ovce na pašu; ići za ovcami; das Vieh zur Tränke f. goniti goveda (marvu) na vodu, na pojilo, na pojište; ein Pferd an der Leine f. voditi u povodu konja; die Feder f. pisati; den Säbel geſchickt f. vješt biti sablji; er kann ſchon den Säbel f. već je dorasao sablji; in Verſuchung f. uvesti, navesti u napast; der Wind führte den Staub in die Luft vjetar je podigo prah u vis; den Wagen f. kočijašiti; ich will dich des Weges f. ja ću te provoditi; einen aufs Eis f. navesti koga na tanak led; in das Haus f. uvesti, odvesti u kuću; das Heer f. ići pred vojskom, zapoviedati, biti zapoviednik; er führt mit ſich zwei tauſend Mann vodi dvie tisuće vojske; za njim idu dvie tisuće vojske; Klagen f. tužiti se; einen Prozeß f. pravdati se, tjerati parnicu; einen Zaun um den Garten f. ograditi vrt; einen guten Tiſch f. dobro se hraniti; einem etw. zu Gemüthe f. koga opomenuti; hinter das Licht f. koga prevariti; Geld bei ſich f. nositi sobom novce; einen falſchen Namen f. služiti se nepravim imenom; einen Titel f. imati naslov; was für einen Titel führt er? kakov mu je naslov; Firma f. podpisivati; etwas im Schilde f. namjeravati što, snovati; Böſes im Schilde f. o zlu raditi; ein elendes Leben f. kuburiti, tavoriti, prteno življeti; ein ruhiges Leben f. mirni život pošivljeti; eine glückliche Ehe f. srećno življeti sa ženom, mužem; dieſer Fluß führt Goldſand mit ſich u ovoj rieci ima zlatnoga pieska; Holz zur Stadt f. voziti drva u grad; Perjonen über einen Fluß f. prevezti, prevoziti ljude preko rieke; was führt dich zu mir? što si došo. do mene? koja mi te sreća nosi? koje dobro? das führt nicht zum Guten to neide na dobro; dieſer Weg führt in die Stadt to je put u grad; einen Bau f. graditi, zidati; den Reigen f. voditi kolo; den Löffel zum Munde f. k ustima ponieti žlicu; ein Geſpräch f. razgovarati se, imati s kim razgovor o čem; den Beweis f. dokazati, dokazivati;

Digitized by Google

einen Krieg f. ratovati; einen Adler im Wappen f. imati u grbu orla; er führt keinen Tabak neprodaje duhana; eine Handlung f. (verrichten) raditi što, obaviti što; ein Geſchäft f. upravljati kakvim god poslom; Zeugen f. navesti svjedoke; in Irrthum f. zavesti koga; die Aufſicht f. nadzirati; die Regierung f. vladati, upravljati; wer mir das ſagte, den wollte ich f. tko bi mi takva štogod reko, ja bi ga oštro pogledao, ja bi ga već pameti učio; —en *n.* vozitba, vožnja; —er *m.* vodj, vodja, vodac, vodić, provodić, vojvoda; (eines Wagens) kočijaš; (eines Schiffes) krmanjoš, kormanoš, komilar; -erin *f.* vodjica, vodilja; -ig *adj.* povodljiv; -ling vozionica; —ung *f.* vožnja; vodjenje; (eines Prozeſſes) tjeranje parnice; (Leitung) upravljanje, ravnanje, nastojanje; die göttliche F. božje providjenje, providnost, božja uprava; F. eines Beweiſes dokazivanje; (mech.) vodilo; —ungslinie *f.* prometna cesta, prohodište.

Fuhr=enweiſe *adv.* na voze, vozimice —faß *n.* vozionica, vozni sud; —frohne vozna robota; —geld *n.* vozarina; —knecht *m.* vozar, voznik, vozac, povožčija; —lohn *n.* vozarina; -mann vozar, vozničar, voznik, tarničar; (Sternbild) voznik; —mannsgewerbe *n.* vozarija; -mannskittel *m.* gunjac; -mannsknecht *m.* kočijaš; —mannspferd (konj-) tarničar; -mannsſprache *f.* gegački, bezjački, ciporski jezik; —mannswagen *n.* tarnice; —mannswinde *f.* kolni vitao; —ſchlitten *m.* saone, sanonice; -ſpieß *m.* (kolni) ražanj; —ſtraße *f.* kolnik; —wagen *v.* Fuhrmannswagen; -weg *m.* kolnik; —werk m. kola, tarnice, vozilo, (ſammt Zugvieh) podvoz; (als Gewerbe) vozitba, vozarija; -weſen *n.* vozarstvo, kolničtvo; —weſenmannſchaft *f.* kolnici, vozarnici, (vojnički) vozari.

Füll=bar *adj.* napuniv; —bier *n.* pivo za doljevak, doljevak; —e *f.* obilnost, obilatost; množtvo, množina, punoća, punost, punina, gojstvo; in F. izobila; die F. meines Glücks ſind meine Kinder moja su mi djeca najveća sreća; (Füllwein) doljevak; (Füllſel) nadjev; —eimer *m.* doljevač; —en napuniti, dopuniti, izpuniti; ein Gefäß mit Waſſer f. natočiti u posudu vode; einen Sack mit Getreide f. nasuti vreće žitom, sasuti žita u vreće; ſich die Taſchen f. nabiti si žepove; ſich den Magen f. nabubati se, nabokati se, nakresati se, nadekati se, nataći se; einen Braten f. nadjeti, nadievati pečenku; gefüllte Blumen kitnjasto cviće, puno cviće; gefülltes Kraut sarma; einem die Hände f. nadariti koga; der Wind füllet die Segel vjetar nadima jedra; Bier f. protakati, pretočiti pivo; eine Pfeife f. nametati; (poet.) natočiti lulu; einen Luftball f. napuhnuti.

Füllen ždriebiti se, oždriebiti se; F. *n.* ždriebe pulić, ome; (weib.) ždrebica; (*coll.* omad, ždrebad; —hütter *m.* zdrebar, —ſtall *m.* ždrebinjak; —ſtutte *f.* ždrebinjača; —zahn *m.* ždrebećak.

Füll=er *m.* punilac, punitelj; nadjevač; —erin *f.* punilja, nadjevača; —erde *f.* zemlja (za nasipavanje, nabojica; —erei *f.* punitba, punjenje, —faß *n.* naljevač; —gelte f. rukatka, kapunjica; -haare *pl. n.* dlaka (za nabiti štogod); —kalk *m.* lakomica; —horn *n.* obilnica; rog obiljnosti; —horngras *n.*

Digitized by Google

obilnica; —kanne f. doljevač; —korb m. nasipnjak; —kraut n. sarma; —mund m. temelj, osnov (od zgrade); —ort m. sipalište; —sel n. nadjev; —stein m. ispunak; —stift m. ispunak;- -ständ n. popunak; -stog m. slievnica; -ung f. punjenje, napunjivanje, naliev; (in Küchen) nadievanje; (an Thüren) popunak; —wein vino za dolievanje, doljevak; —wort m. popunak.

Fulmin-an (chem.) fulminan; —ant (lt.) adj. otresit; revan, gromovit, gromovan; praskav; -ate pl. (chem.) praskave soli; -ation f. bljesak, tresak, tres, tresk, grom; -iren strieljati, strieliti, ustrieliti, gromom udariti, treskati, zatreskati; (fig.) razjariti se, rasljutiti se, žagradati.

Fummel f. podplatni rub; —holz n. šikalo; —n šikati.

Fund m. (das Gefundene) nalazak; nahod; (als Handlung) nalaz; einen F. thun naći što; (Erfindung) izum; (fig.) našašće, iznašašće; —ament n. temelj, osnov, dno, podstavak; -ation f. (Gründung) utemeljenje; (Stiftung) zaklada; -ationskasse zakladna pjeneznica; —amentalsatz glavni riek, stavak; —ator (lt.) utemeljitelj, zakladatelj; zakladnik -geld n. nalježba; -grube f. rudnik, ruda; (fig.) eine F. der Gelehrtheit skladište učenosti.

Fündig adj. rudni, rudonosni.

Fundir-en utemeljiti; —te Schuld osjegurani (državni) dug.

Fund-ort m. nalazište; —recht n. nalazno pravo; -us instructus m. (lt.) potrebnina, gospodarski pripadak.

Fünebre (fr.) pogreb, sprovod.

Füner-alien pl. sprovodne priprave; —alverein m. pogrebno družtvo; —at m. pokojnik, martvac; —azion f. sprovod, pogreb.

Fünf num. pet; f. Kinder petero djece; von F. kam einer zurück od petorice jedan se vrati; es waren ihrer —e bila su petorica, bila ih je petorina; es ist —e sad je pet sati; eine Banknote von f. Gulden petaća; (spr.) er kann nicht f. zählen nezna ni prosloviti, ni beknuti; —e gerade sein lassen ostaviti stvar kako jest; F. f. petica; —anderthalb n. botkasti trputac, botkasta bokvica; —armig adj. petoruk; (fig.) petokrak; ein -armiger Leuchter sviećnjak sa pet ručica, sa pet parožaka; -beinig adj. petonog, petokrak; --blatt (bot.) petopratica, petorika; —blätterig adj. petolist; -bund m., —bündig n. savez petorice; —eimer petorka, petakinja; —eimerig adj. od pet vedara; ein -eimeriges Faß petorka, petak, petačka; —er m. (Zahl) petica; das Gericht der F. sud petine; (Münze) petak; (in der Karte) petica; (f. Gulden Banknoten) petaća; --erlei adj. peterovrstan; —fach, —fältig adj. peterogrub, peterostruk, petoričan; —e Strafe pet kazni; —faserig adj. petovlaknen, od pet vlakanaca; —feder f. petoper; -fingerfisch m. petoperka; —finger-Kleeschotte f. naniknica; -fingerkraut n. petopratica, petolist (trava); -fach n. petoplošnjak; —fleck m. kotinja; —flügelig adj. petokrili; -fuß m. petonožac; petostopka; —füßig adj. petonog; —gesang m. petopjev; --getheilt adj. razpetoren; —gliederig adj. petočlan, petosgloban; —herr m. petoričnik; —herrschaft f. petorična vlada, vlada petorice; —hügelig adj. petohumi, peto; bregi; —hundert num. pet sto-

Digitized by Google

pet stotina; —hundertmal *adv.* pet stotina puta; -hundertſte *adj.* pet stoti; —jahr *n.* petgodište; —jährig *adj.* petgodišnji; od pet godina; —lantig *adj.* petohrid, petosrh; —löppig *adj.* (bot.) petoklapan; —lappig *adj.* (bot.) petokrp; —mal *adv.* pet puta, pet puti, pet krat; (ꝛpet.) petiš; —malig *adj.* petoputan, petokratan; -monatlich *adj.* od pet mjeseci; svaki peti mjesec; —prozentig *adj.* petpostotni, po pet na sto; -pfünder *m.* petofuntaš; -pfündig *adj.* petofuntaški, od pet funti; —reihig *adj.* petoredan, petonizan, petovrstan, od pet redova, vrsta; -ruderig *adj.* petoveslen, petoklupan; —ſaitig *adj.* petožičan; —ſatz *m.* petostavka; —ſätzig *adj.* petostavačni, od pet stavaka; -ſäulig *adj.* petostupan; —ſeitig *adj.* petostran, petobok; —ſilbig *adj.* od pet slovaka; —ſtunig *adj.* od pet sjetila; —ſpaltig *adj.* petocjepan; —ſpitze *f.* petorožčić; -ſtimmig *adj.* petoglasan; -ſtöckig *adj.* petokatan, petospratan; —ſtrahl *m.* petaš; -ſtündig *adj.* od pet sati; —ſtündlich *adj.* svake pete ure, svaki peti sat; —tägig *adj.* od pet dana, petdnevni; —täglich *adj.* svaki peti dan; —tauſend *num.* pet tisuća; —tauſendſte pettisućni; —te *adj.* peti; —theils *adj.* četiri i pol; —tel *n* petina, peti dio; —tens *adv.* peto; —theilig razpetoren; petodielan; od pet česti; —undzwanzig dvadeset i pet; —verein družtvo petorice; —wöchentlich svakoga petoga tjedna; —wöchig od pet tjedana; —zählig *adj.* petovni; —zähnig *adj.* petozub; —zahl *m.* petoper, petoperac.

Fünfzähig *adj.* petoprst.

Fünfzehen, fünfzehn petnajest; es waren ihrer f. bijaše ih petnajestorica; f. Kinder petnajestoro djece; f.-e (in Zuſ.) petnajestorina; eine Zahl von F. petnajestorica, petnajestorina; einer von f. petnajestnik; —erlei petnajestovrstan, od petnajest vrsti; —fach petnajestogub, petnajestostruk; —füßig *adj.* petnajestonog, od petnajest noga; —hundert petnajest stotina; tisuć pet sto; —jährig *m.* petnajestak; —mal *adv.* petnajest puta; —te petnajesti; zum f. Mal po petnajesti put; petnajestom; —tel *n.* petnajestina, petnajesti dio; —tens *adv.* petnajesto.

Fünfzig petdeset; von —en kam keiner zurück od petdesetorice nevrati se ni jedan; er iſt in den —en ima mu preko petdeset godina; f.-e (in Zuſ.) petdeseto, od petdeset; —eimerig od petdeset vjedara; ein -eimeriges Faß petdesetačka, petdesetorka; -iger *m.* (Ziffer) petdesetica; —jähriger petdesetak; od petdeset godina; (Banknote) petdesetica; -in *f.* petdesetnica; —ſte *adj.* petdeseti; —erlei *adj.* od petdeset vrsti, petdesetovrstan; —fach, —fältig *adj.* petdeseterostruk, petdesetogub, petdesetoran; —jährig *adj.* petdesetgodan, od petdeset godina; —mal *adj.* petdeset puta, petdeset krat; —ſte *adj.* petdeseti; —ſtehalb četerdeset devet i pol; —ſtel *n.* petdesetnina, petdeseti dio; -ſtens petdeseto.

Fünfzöllig *adj.* od pet palaca.

Fung-in *n.* gljivovina; —iren obavljati službu, službovati; obsluživati; —it *m.* glivnjak.

Fünkchen *n.* iskrica; ein F. Ehre iskra poštenja, ma ikoliko obraza.

Funk-e *m.* iskra; varnica, iskrica, lietavka; F. ſchlagen kresati;

Digitized by Google

F. werfen iskriti; die F. sprühen varnice se krese, vrcaju; F. fangen užgati se; der Zunder fängt leicht F. njetilo odmah uhvati; er hat keinen F. Verstand nema ni koliko pura mozga u glavi; (*scientilla subjectiva*) bliesak, žmirak, svietnjak; fahren, reiten, daß die F. davon fliegen leti kao Ilija po zraku; —eln iskriti; sjati, sievati; —de Edelsteine sjajni dragulji; seine Augen f. bliešte mu oči; zasvietlio, zakresio; (v. Betrunk.) zakrlještio; (v. Zorn) zažagrio je očima; die Sterne f. zviezde trepte; —elnde Augen krieseće oči; ihr Blick funkelt F. radost joj sieva iz očiju; stark f. žariti; —elnen *adj.* nov novcit, nov novcat; -en iskriti, bacati varnice, sipati, metati iskre, varničati; —enmesser *n.* iskromjer; —ensprühend *adj.* varničav, kreseći se, iskreći se; —enstein *m.* iskrenjak; —zion *f.* (lat.) obavak; službovanje, posao, služba; die F. eines Pfarrers župnikovanje; die F. eines Lehrers učiteljevanje; —zionär *m.* službovnik; —zionszulage *f.* (eines Beamten) službovina.

Funus *n.* (lt.) pogreb.

Fuocoso, *con fuoco* (muſ.) ognjevito, veoma živo.

Für (*prop.*) za; mjesto, na mjesto, u mjesto, mješte; ein f. alle Mal sada za vazda; etw. f. sein Leben gern thun nješto vrlo rado činiti; etwas f. geschehen annehmen uzeti, da se je što dogodilo, učinilo; was f. ein Wetter ist heute? kakvo je danas vrieme? was ist das f. ein Lärm? kakva je to vika? aus Freundschaft f. dich od ljubavi prama tebi; das Kleid ist f. mich zu groß ova mi je haljina preduga, prevelika; f. sich sein und leben samotovati, živjeti a nikomu nebiti na putu; f. sich reden sebi govoriti; das ist eine Sache f. sich to je posebna stvar; ich habe keine Geheimnisse f. dich naprama tebi nemam tajne; ich f. meine Person liebe so was nicht ja sâm takvu stvar neljubim; —s erste prvo; Mann für Mann napose, svaki za se; Stück f. Stück komad po komad, svako na pose; Tag f. Tag dan na dan, dan po dan, svaki dan; —daß *adv.* daljc, mimo; napried; f. gehen napredovati; —bitte molba; eine F. einlegen zagovarati koga, moliti za koga; —bitter *m.* zagovornik; er ist unser F. bei Gott on moli za nas Boga; —bitterin *f.* zagovornica.

Furche *f.* brazda; die F. ziehen brazde brazditi, plužiti; eine F. um etw. štogod oborati; obrazditi; die dritte F. trećak; (Runzel) mrska; die Stirne voll F. namrskano čelo; (med.) žljebić; —n brazditi, orati, uzorati; er furcht ein finsteres Gesicht mrgodi se; mršti se; sich eine Bahn f. stazu si prtiti; sich f. mežuriti se, navorati se.

Furch-en (in Zuſ.) brazdovni; brazdati; —rain *m.* vrh brazde; —weise *adv.* na brazde, brazdimice; —zahn *m.* brazdati zub; —zieher *m.* brazdilo.

Furcht *f.* strah, prepast, trepet, bojazan (ni); ich habe F. strah me je; bojim se; Furcht und Schrekken strah i trepet, strah i drhat; in F. gerathen poplašiti se, pobojati se; mit der bloßen F. davon kommen ubojati se, prebojati se; er schwebt zwischen F. und Hoffnung sad se boji sad se nada; —bar *adj.* strahotan, strahovit pogled; das war ein f. Anblick strahota je bilo pogledati; —bargroß *adj.*

Digitized by Google

strašno velik; —barſchön *adj.* divno strašan; —barkeit strahovitost, strah; —bild *n.* strahotinja.

Fürcht=en etw., oder ſich vor etw. f. bojati se, strašiti se, plašiti se; fürchte Gott boj se Boga; er fürchtet ſich vor ſeinem Schatten, vor einem rauſchenden Blatte strepi pred vlastitom sjenkom, pred šušnjem lišća; —entſeelt *adj.* prestravljen; —erlich *adj.* strašan, strahovit, strahotan.

Furcht=erſcheinung *f.* sablast, strahotinja, strašilo; —frei *adj.* bez straha, bez bojazni; nebojeći se; bezbojazan, nebojazan; —geſpenſt strašilo, sablast; —los *adj.* bez straha, bez bojazni; —loſigkeit *f.* nebojaznost; —ſam *adj.* strašiv, plašljiv, strašljiv, bojazljiv; er iſt ſehr f. plaši se od repa; (fig.) ein —ſamer Haſe plašiv kao zec, strašivica, plašljivac; —ſamkeit *f.* strašljivost, bojazljivost, plašljivost; —verachtend *adj.* neznajući za strah.

Für=dauern *v.* Fortdauern; —er *v.* Ferner; —gang *v.* Vorgang; —hang *v.* Vorhang.

Furi=ant *m.* mahnitac; —e *f.* srda, paklenica; (Wuth) jarost, bies, bjesnoća, goropadnost, bjesnilo, mahnitost, srčba; gnjev; pojedljivost; —ös *adj.* goropadan, biesan.

Für=läufer prekupac; —lieb *adv.* za zahvalu; mit etw. f. nehmen nječim se zadovoljiti.

Furnier *n.* list, daščica tanka; —en pokriti listom, tankom daščicom; —te Arbeit *v.* Auslegen.

Für=ſorge *f.* briga, skrb; er empfiehlt ſein Kind der F. des Bruders on si diete ostavlja bratovoj pažnji; —ſorger *m.* pomnjik, skrbnik; —ſorglich *adj.* možebitan, slučajan; —ſprache *f.* zagovor, molba za koga; —ſprechen govoriti, moliti za koga, zagovarati koga; —ſprecher zagovornik, zavjetnik; (Anwalt) odvjetnik; —ſpruch *m.* zagovor.

Fürſt *m.* knez; (ein junger) knežević; (Herrſcher) vladalac; auch —en ſtehen unter dem Geſetze i caru se zna zakon, einen —n ſpielen kneziti se; die —en knezovi, kneževi; (*conus princeps*) uzoriti čunjac; —abt *m.* knez-opat; —biſchof *m.* knez-vladika; —en kneziti, oknežiti, poknežiti; ein gefürſteter Ort) poknežen grof; F.= (in Zuſ.; knežev, kneževski, knežki f —enbank *f.* kneževsko sjedalo; —enbirn *f.* mirisavka; —enbrief *m.* kneževnica; —enfurcht *f.* strah vladalaca; —englanz *m.* gospodstvo; —engruft *f.* kneževska rāka; —enhut *m.* kneževski klobuk; —enleben *n.* knezovanje, kneževanje; —enmantel *m.* kneževski plašt; —enmäßig *adj.* knežki; *adv.* na kneževsku, knežki; —enpaar *n.* kneževski sglob; —enpracht *f.* gospodstvo; —rang *m.* kneževsko dostojanstvo, kneževska čast; —enſitz *m.* kneževska stolica; —enſohn *m.* knežević; —enſtamm kneževsko koljeno, pleme; —enſtand *m.* kneštvo; in den F. erheben poknežiti, oknežiti, (*coll.*) knezovi; —entag *m.* sastanak vladalaca; —enthum *n.* kneževina, knežija; kneštvo; —entitel *m.* kneževski naslov; —enwort *n.* carska rieč; —enwürde *f.* kneštvo; die F. bekleiden knezovati; —in *f.* kneginja; —lich *adj.* knežev, knežki, kneževski; ſeine —liche Gnaden geruhten zu befehlen svietli knez je zapovjedio; *adv.* kneževski, na kneževsku; f. bewirthen gospodski počastiti.

Digitized by Google

Furt, Fuhrt *f.* gáz, gazište, brod; über eine F. gehen prebroditi.

Für=trag *m.* snos; *v.* Uebertrag; —tuch pregača, zapreg.

Fürwahr zaista, za cielo, doista, u istinu, sbilja, sbiljam; vjere mi, vjere; f. halten vjerovati.

Für=wort *m.* (gram.) zaime, zaimenica; (Fürbitte) zagovor; ein F. einlegen zagovarati, za koga se moliti; —wörtlich *adj.* zaimeni.

Furzen *v.* Farzen.

Fusel *m.* patoka; —ier *m.* pješak, pješac; puškar; —iétte (fiziljet) (fr.) mali prskavac; —ieren fr.) strieljati, ustrieliti, s diljke ubiti.

Fusion *f.* (lt.) topljenje, stopljenje, stop; tiesni savez; sjedinjenje.

Fuß *m.* noga; ein kleiner F. nožica; ein großer F. nožurina; (als Maß) stopa; F. eines Berges podanak, peta, podnožje brda, podgorje; (am Strumpfe) priglavak; (in der Dichtkunst) stopa; F. einer Säule podnožje; F. eines Tisches, eines Stuhles noga; zu —e pješke, pješice; (scherzh.) apoštolski ići; ein Soldat zu Fuße pješak; gut zu —e sein dobar je hodac; zu —e dienen biti pješak; ich habe den ganzen Tag keinen F. aus dem Hause gesetzt nisam se čitav dan maknuo iz kuće, nisam ni preko praga prešao; unter die Füße bringen pokoriti, pobjediti koga; festen Fuß fassen ojačiti se, utvrditi se, okriepiti se, nastaniti se, utemeljiti se; auf einem großen —e leben razkošno, u veliko, gospodski življeti; mnogo trošiti; auf freien Fuß stellen osloboditi, izbaviti; die Sache hat Hand und F. (oder Hände und Füße) to je djelo pravi remek; to je djelo ljudski izradjeno; mit einem über den F. gespannt sein življeti s kim u neskladu; popreko se gledati medju sobom; auf gutem (oder freundschaftlichen) —e mit einem leben drugovati, družiti se s kim; einem etw. unter den F. geben dati komu tajni savjet; koga o čem u potaji izviestiti; flüchtigen F. setzen uteći, pobjeći; den Beschuldigten auf freiem —e untersuchen iztraživati okrivljenika u slobodi; einem etw. vor die Füße werfen baciti komu što pod noge; sich einem zu Füßen werfen pred kim pokleknuti, pasti licem pred koga; mit bloßen Füßen gehen bosonog ići; einem auf den F. tretten očepati koga; die Strafe folgt auf dem —e nach kazan sliedi sliedom grieh; F. für F. nogu pred nogu (ići); trokenen —es neskvasiv noge; unter die Füße, mit Füßen treten strpati što pod noge; (fpr.) es brennt ihm unter den Füßen nemiran je kao da mu sto šiljaka pod kožu udje; er währt sich mit Händen und Füßen brani se čim god može; vom Kopf bis zum —e od glave do pete; auf schwachen Füßen stehen na slabih se noguh gegati; einen F. im Grabe haben biti s jednom nogom u grobu; auf Freiers Füßen gehen misliti o ženitbi; stehenden —es iz te stope; s ove stope, s mjesta; die Sachen stehen auf guten —e stvari dobro stoje; eine Sache wieder auf einen alten F. bringen povratiti što na staru; auf dem —e einer vollkommenen Gleichheit na temelju savršene jednakosti; ein Heer nach dem französischen —e einrichten urediti vojsku na francezku; (merk.) am —e dieses na kraju ovoga pisma; auf den letzten —e stehen kuburiti; težko življeti; die Füße unter jmds.

*

Digitized by Google

Tiſche haben kod koga se hraniti, objedovavati; —angel *f.* željeza, željezje, gvoždje; F. anlegen željeza nastaviti; (*murex ramosus*) granati volak; —arbeit (b. Web.) stupanica; —bad *m.* nožna kupelj; (als Handlung) parenje, kupanje nogû; ein F. nehmen prati si noge; Fußbäder gebrauchen kupati noge; —ballen *m.* debelo meso (izpod pêstâ na nogi); podplat, guka (u stopala); —bank *f.* podnožje; —bekleid *m.* nožni umivaonik; —bekleidung *f.* obuće; —beuge, —biege pregib u noge; —binde *f.* nožni zavoj; zavoj za noge; —blatt *n.* taban, podplat, podplatak; (bot.) nogolist; —boden pod; —bodenſpitzer *m.* daščenjak; —breit *adj.* stopu širok, sa stope; —brett *n.* doljna strana (od postelje); podnožnik; —eiſen željeza, željezje, negve, puto, putilo, bukagije, okovi.

Fußen stojati, stati; upirati se; (fig.) auf etw. f. osloniti, oslanjati se na što; zanositi se na što, uzdati se u što; (waidm.) pasti.

Fuß-fall *m.* pripad k nogam; einen F. thun pasti nica pred kim, vrći se, baciti se pred koga, pokloniti se do crne zemlje i još dublje; —fällig *adj.* klečeć; na koljenih, poklečki; sriežen, ponizan, pokoran, smjeran; *adv.* klečeći; sniženo, pokorno, smjerno; —feſſel *v.* Fußeiſen; —fetzen *m.* obojak, krpetina, krpa; —förmig *adj.* nogast; —frohne *f.* pješačka robota; F. leiſten davati težake; —galle *f.* baga; —gang *m.* staza, putanja; -gänger *m.* pješak, pješac, hodac; —geburt *f.* porod na noge; poroditi na noge; —gelenk zglobak; ležanj; —geſchwür *n.* prišt, rana na nogi; —geſims podnožni kvir; —geſtell *m.* (einer Säule) podnožje, podstavak; —getäfel *n.* pločje; (ein getäfelter Fußboden) pločani pod; —gicht *f.* guti; ulozi (u nogah); —gichtig *adj.* er iſt f. ima uloge (u nozi); —gichtmittel *n.* liek od nožnih uloga; —haber *m.* obojak; er iſt ſein F. on mu je metla i lopata; —hammer *m.* plosnjak; —harniſch *m.* goljenka, željezne nogavice; —horn *m.* butasti volak; —kämpfer *m.* pješak (vojnik); —kiſſen *n.* podnožnica; —knecht *m.* pješac, pješak; —knöchel *m.* gležanj; —krieger *m.* pješak; —kuß *m.* cjelov u nogu; cjelivanje nogâ; —lampe *f.* prinožna svjetiljka; —pfad *m.* putanja, staza, nogostup; —punkt *n.* petište; nadir.

Füßchen *n.* nožica, nogica; —ein gicati se; —ling *m.* stupalo (od čarape); priglavak.

Fuß-reiſe *n.* granje; —reiſe *f.* put pješke, pješice; eine F. unternehmen putovati pješke; —rüſtung *m.* splet. nožna grana; naplat, lesica; —ſalb natikača; nogavica, čarapa; —ſchemmel *m.* podnožnjak; —ſchmerz *m.* nogobolja; —ſchweiß nožni znoj; —ſohle *f.* nogavica; nazuvica, navlačak, natikača; —ſohle *f.* podplat, podplatak, taban, plosno, stopa; —ſohlenband *n.* stopna veza; —ſoldat *m.* pješak; —ſpur *m.* trag, slied; —ſtapfen *m.* stupanj, stopa, trag; den —ſtapfen nachgehen ići tragom; za kim poći; (fig.) eines —ſtapfen folgen, in eines —ſtapfen treten na koga se ugledati; —ſteig *m.* staza, putanja; —ſteigrecht *m.* stazno pravo; pravo na stazu; —ſtoß *m.* udar nogom; (gem.) vritnjak; —ſtritt *m.* zamka, lečka;

Digitized by Google

—stükk *n.* pod; —taste *f.* podnožnik; —tepych *m.* prostirač, prostirka; —tritt *m.* stupanj, korak; stopa; einem einen F. geben očepiti koga; (Spur) trag; (am Spinnrade) stopaljka; (b. Web.) podnožnik, podnožnjak, podnožak; (am Wagen) stupalo, stupaljka; —unterlage *f.* podnožje; —volk *n.* pjehota, pješačtvo; pješadija; —wandeln *n.* šetati se; —wandern pješke putovati; —wanne *f.* kada; —waschen *m.* pranje nogu; —wasser voda za noge; —weg *m.* staza; —weh *n.* nogobolja, —werk *n.* obuća; (Füße) noge; —wisch *m.* nožni otirak; —wurzelknochen kosti grane, kosti od spleta; predgranje; —zehe *f.* nožni prst; die große F. prst od noge.

Fust: oštetak, pokvarak; —rechnung *f.* odbitak odštetka.

Futi ništetan, biedan; —tität *f.* ništetnost, biednost.

Futter (Unterfutter) podstava; (Viehfutter) hrana, krma, pića; paša; flüßiges F. napoj, meća; in F. halten hraniti; hartes F. zob; ein Pferd mit harten F. füttern zobiti konja; die Pferde haben schon zwei F. bekommen konji su dobili već dva metala; in einem F. vier Meilen fahren s jednim obrokom prevaliti četiri milje; (Futteral) korice; tok; nožnica; (Bauw.) oblog, oplata; (b. Uhrm.) čepnica; (am Hemde) podstavak; —al *n.* tok; —almacher *m.* tokar; —amt *n.* krmovnica; —anbau *m.* krmstvo, sijanje krme; —arm *adj.* bezkrman; —bank *f.* sjecalo; —bau *m.* sijanje krme, piće; —boden *m.* sjenik, krmovnik, korlat; —bohne *f.* bob; —bret *n.* platnica; —er sjenar, prodavalac krme; krmilac; —fekk *m.* podplata; —ergelb *n.* krmovina; —gemenge *f.* mješovita krma; —gras *n.* trava za krmu, piću; —hemd *n.* košuljica (gornja); —hirse *f.* bar; —kammer korlat; —kartoffel *f.* korun za krmu; —kasten *m.* zobnica; —klinge *f.* sjecalica, kosa od sjecala; —knecht *m.* krmilac; —korn *n.* zob; —kraut krma; —leinwand *f.* platno za podstavu; —macher *v.* Futteralmacher; —mangel *m.* bezkrmnica; es herrscht F. nemaju ljudi krme; —mauer *f.* obzida; —meister *m.* krmar; —metze *f.* (fig.) obrok, metalo; —n, eine Kugel f. omotati zrno; eine Münze f. oplatiti novac; ein Schiff f. ladju oplatiti; ein Kleid f. podstaviti haljinu; —n (Füttern) hraniti, krmiti, metati, polagati, položiti; (näßen) toviti; ein Pferd mit harten Futter —n zobiti konja; ein Kind f. gojiti, pitati diete; einen zu Tode f. koga dohraniti; —netz *n.* koš; —noth *f.* bezkrmnica; —raufe *f.* jasle, jasli; —reich *adj.* obilat krmom, pićom; —rübe *f.* blitvina; —sakk *m.* zobnica; —schneide *f.* sjecalo; —schneider *f.* sječkar; —schwinge *f.* vijača, opaljka; —stätte *f.* hranište; —stroh slama za krmu, piću; —trespe *f.* golemi ovsik; -trog *m.* kopanja, jasle; —ung podstavljanje, podstava; (Fütterung) hranjenje, krmljenje; (Fütterung) hrana, krma; (Fouragirung) izgonjenje krme; —wanne *f.* vijača, opaljka; —warze *f.* pamučna stjenica; —wicke *f.* pitom grahor; —zeug *m.* podstava.

Futurum (grm.) buduće vrieme; f. exactum (grm.) buduće prošlo vrieme; *pro futuro* u buduće.

Digitized by Google

G.

Gaalammer *f.* strnadica, žutka, žutarica.
Gabare *f.* barka.
Gabbe *f.* galeb.
Gabro (Min.) gabrovac.
Gabe *f.* dar, poklon, milostinja, podjela; danak, podanak, daća; (Portion) obrok, dio; *v.* Dofis; dem Bettler eine G. reichen udieliti prosjaku; G. Gottes darilo božje; (Fähigkeit) vrstnoća, sposobnost; ein Menſch von vielen —n vrstan čovjek; er hat die G. ſich beliebt zu machen zna se umiliti.
Gabel *f.* vile; vilice; viljuška; (an Bäumen) razsoha; (an Reben) vitinica, vilice; (wbm.) soha, razsoha; rašlje; --beinſel rukunica od taljiga; (Gaffel) daća, podanak; —anter sidro srednje, treće; skoba, kotva, skobla, spoja; —aſt *m.* vile, razsoha, rašlje, račve; —bein *n.* lomilica; —blume *f.* kuka; —förmig *ndj.* vilast, razsohast, rašljast, račvast; —förmigkeit *f.* rašljatost, račvatost, vilatost; —frühſtück *n.* doručak, predručak; ein G. nehmen doručkovati; —gehöre *n.* vilasti, račvasti rogovi; —hebel *m.* račvasti rog; —hirſch *m.* rašljak; jelen rogova vilastih, rašljastih; —holz *n.* soha, razsoha, račve; rašlje; —icht *adj.* vilast; rašljast; -ig *adj.* rašljat, vilat; —kraut *n.* dvozub; -macher *m.* vilar, viljuškar; --maſt jedrenjak s rašljami; —n nabosti na vile, viljuške; (v. hirſch.) na rogove; ſich —n razdvajati se; —nadel *f.* ukosnica; —nbaum *n.* obični revan; —pferd *n.* taljigaš, rukuničar; —richter *m.* viljuškarka; -röhre *f.* račvasta ciev; —ſchwanz *m.* račvasti labrnjak; račvar; —ſchwänzig *adj.* vilorep, rašljasta repa; —ſchwanzthier vilorepka; —ſtange *f.* soha, razsoha, vile; —ſtich *m.* ubod vilami, viljuškom; —ſtiel *m.* vilište; držalica viljuške; --theilig *adj.* razdvojni; —thier *m.* rašljica; —wagen *m.* taljige; —weg *m.* razpuće, razputica; —weihe *f.* škanj; —zahn okrugljasta ladinka; —zehe *f.* rogljaš.
Gaben-freſſer *m.* mitnik; —ſammlung *f.* sabiranje milostinje.
Gabler *m.* glavač oklopnjak.
Gabel-beere *f.* resnica, borovnica; —buſch zimska patka.
Gaffe-l *f.* podanak, daća; (Zunft) ceh; —baum *m.* razsošnjak; —herr *m.* cehovni povjerenik; —meiſter *m.* starešina ceha; —ſtange *f.* uholaža; —n blenuti, blejati, buljiti, zinuti, zijati, prižjavati, zuriti; nach den Mädchen —n vižliti za djevojkami; —r *m.* zijalo, blesan, zurla; (Fenſter) vidjelica; -rin zijalica.
Gag-agen gakati; —at *m.* crni ugalj, gagat; —e *f.* plaća, plata; —el *m.* zla; wachsgebender G. voskovac, voskonosna metlika; —erhöhung *f.* povišnja plaće; —ler *m.* nikavac.
Gäh *v.* jah; —naffe *m.* zijalo, zijak, zurla; —nen ziehati, zievati, zievnuti; zinuti; (fig.) zjati; —nen *n.* zievanje; —ner *m.* zievalo; labrnjak, zievač; —ucht *f.* ziehavica; —nung *f.* ziehavica, ziev.
Gähr-bottich *m.* vrionik; —e *f.* vrenje; das Bier ſteht in der G. pivo vri; das Brod hat zu wenig G. kruh je premalo kisnuo; (Sauerteig) kvas, kvasac; (Bierhefen) pjenice, pivarski kvasac; —en kisnuti, uzkis-

Digitized by Google

nuti; (v. Weine) vrieti, kipljeti; es gährt im Lande u zemlji kuha; das Volk gährt puk se komeša, narod se uzbučao; —kammer *f.* vrionica, vrelište; —mittel *n.* kvasac; —teig *m.* uzbujalo tiesto; kvas, kvasac; —ung *f.* (v. Weine) vrenje; (saucre) G. kisnuće; (fäule) gnjiloba, blutavilo; truhnuće; --ungsfähig *adj* uzkisiv; --ungsluft *f.* tonja; —ungsmeſſer *n.* kvasomjer; —ungsmittel *n.* kvasina; —ungspilz *m.* kvasovac; —ungsprozeß *m.* vrenje; kisnuće; —ungsſtoff *m.* kvas.

Gall-ethans *m.* brblješa, brblo, brbljalo, blebetalo, mutljaga; —eln, —ern, —ſen kokotati, kakotati, gaktati, kokodakati, krakoriti, rakoliti se; gakati, brbljati, benevetáti, blebetati, traskati; —ſen *n.* kakot, kakotanje.

Gala *f.* dvorska svečanost; im G. u svečanom odielu; —kleid *n.* svečana odjeća; stajaće odielo; —kutſcher *m* mljekomjer; —n *m.* dragi, ljubovnik; —nder *m.* žižak; —nt *adj.* udvoran, uljudan, učtiv; kićen, nakićen, zaljubljen; die —nte Welt liep sviet.

Galanterie *f.* učtivost, udvornost, uljudnost; laska; (Putz) kitnja, nakit, ures; —arbeiter uresar; —handel *m.* kitničarstvo; —händler *m.* kitničar; —waare *f.* kitnica, roba za kitnju.

Galanthomme *m.* (fr.) dvoranin; poštenjak.

Gala-tag *m.* dvorska svetkovina; —uniform *f.* dvorsko, svečano odielo; —zie *f.* mliečni put, pojas, rimska cesta; (fam.) kumovska slama.

Galeere *f*, galija; —narbeit *f.* robija na galiji; —nſklave *m.* robijaš.

Galenoid *m.* svjetljačnik.

Galeone *f.* galjun; —t *m.* galiot.

Galgant *m.* galgan; —gras *n.* lisičji šaš; —öl *n.* galganovo ulje; —wurzel *f.* galganov korjen.

Galgen *pl.* vješala; an die G. kommen obješen biti; —berg *m.* vješalište; —braten, —bieb *m.* obješenjak, ličinar; —in *f.* obješenjača; —friſt *f.* odgod smaknuća; G. geben metnuti na bieli hljebac; (fig.) kratak odgod, malo vremena; —gras *m.* vriežnati trosket; —holz drvo od vješala; (spr.) er iſt ſo falſch wie G. pouzdan je kao vrbov klin, kao sjerčana toljaga; —mäßig *adj.* prema vješalam. —pfeifer, —ſäule *f.* stup, soha od vješala; -ſchelm, —ſchwengel, —ſtrick, —vogel *m.* obješenjak, ličinaš, ličanar.

Galimatias *n.* benetanje, ludorija, budalaština; ono što nema repa ni glave.

Gall-apfel *m.* šiška; (kleiner) šišarica; (großer) buburica, babuška; —apfelabſud *m.* šiščan izradak; —auszug *m.* šiščan izvarak; —apfelſalz *f.* šiščana sol; —auswuchs *m.* šišarka.

Galle *f.* žuč; jed, srčba, ljutost, jarost; (die ſchwarze) crna žuč; die G. läuft ihm über jedi se; (spr.) bitter wie G. gorko kao pelin, kao čemer; G. im Herzen zloba, nazlob; G. im Herzen tragen biti kivan; (Fäulniß) trulost, gnjilost, gnjiloća; (vdm.) rep od zvieri; (Acker) pištalina, izdan; (Glasg.) staklena pjena; (Harzg.) smoljača; (v. Pferd.) domuz; —ige (bot.) babuškar; —n strojiti šiškami; einen Fiſch g. vaditi žuč iz ribe; Seide g. šiškovati svilu; (fig.) pustiti vodu, pišati, mižati (kod zvieri).

Gällen žučiti, ožučiti; očemeriti;

Digitized by Google

oriti se, razliegati se, zvoniti zujiti.

Gallen=absonderung *f.* razstava žuči; —aber *f.* žučna žila; -artig *adj.* poput žuči, kao žuč; —bitter *adj.* gorak, grk kao žuč, žuk, žuhak; —blase žučji mjehur, žučnik; —blasengang *m.* žučji prohod; žučna, žučja jažica; —blasengrube *f.* žučište; —blasenhals *m.* grlo žučjega mjehura; —blasenschlagader *f.* žučna odvodnica; -blattlaus *f.* sisač —bohrer šiškovrt; —farbstoff *m.* žučno krasalo; —fett žučni tuk; —fisch inćun; —fieber *n.* žučna groznica; —fluß *m.* žučotok; —geschmack žučni okus; —krankheit *f.* žučobolja; —kraut *n.* božja milost porabna; —mücke *f.* šiškarica; -ruhr žučna srdobolja; —stein žučnjak (kamen); žučni kamen; —steinkolik *f.* zavrta od žučnjaka; —sucht *f.* žutica; žučenica; —süchtig *adj.* žučeničav; (mürrisch) srdit, pršljiv, uzkošen, usovan, tiesan; ein —süchtiger Mensch pršljivac, napržica, ljutica, nakrajsrca; —trank *m.* žuko pilo; einem einen G. bereiten zadati komu jada.

Gallerie *f.* triem; (Bilderg.) slikara; (im Theater) potavanak, pavlan, galerija; auf der G. pod tavanom.

Gallert=algе *f.* drhtulja; --artig *adj.* poput hladetine; drhtaličast; -e *f.* drhtalica, drhće, pitije, pače; hladetina; --fisch *m.* drhčasti krugoper; —moos *n.* puljavica; —scheibe *f.* drhčasta sumanka.

Gall=icht *adj.* žučast, poput žuči; es hat einen gallichten Geschmack zaudara po žuči; na žuč; -ig *adj.* žučan; ein -iges Fieber žučnica; -imathias *v.* Galimathias; -insekt *m.* šiškar; -inzenstein *m.* biela galica, -onen *pl.* čupljički

trak, pasac, galuni; --onirer obrubiti; -osche *f.* coklja, cokula; -stoff *m.* žučevina; -sucht *f.* žučnost; -us *v.* Gallapfel; -wespe *f.* šiškar, babuškar.

Galmei *m.* kalamina (vrsta od rude.)

Gallop *m.* skok; in G. u propanj, uzgrabce, skokom; -iren trčati, jahati upropnice, uzpropnice, skokom.

Gäll=ig *adj.* tvrd, čvrst; -se *f.* komar, komarac; -sern skičati.

Galvan=isch *adj.* galvanički, galvanski; -isiren galvanizovati; -ismus *m.* galvanizam; -ometer galvanomjer; -oplastig *f.* galvanotvorba.

Gamander *m.* dubačac; (lauchduftender) češnjačak, lukovac; -ehrenpreis *m.* dubačasta čestoslavica.

Gamaschen *pl.* čarape, kopice, dokoljenice, mestve.

Gamma, -eule *f.* glagoljka.

Gang *m.* hod; (Durchgang) prohod, prolaz; (das Gehen) hodja; (Weg) put; (in einem Hause) hodnica, šetnica; (im Bergb.) žica, žila; (v. Speisen) donos; (in der Mühle) kolo, žrvanj, žrno (mlinsko); ich erkannte ihn am —e upoznao sam ga po hodu, po koraku; (Geschäftsg.) hodak; viele Gänge machen mnogo okolo hodati; ich habe einen G. zu thun moram njekamo ići; seinen G. beschleunigen učestati korake; die Uhr ist im —e sat, ura ide; die Sache ist im —e o tom se radi; den Sachen ihren G. lassen pustiti stvari neka idu kako idu; die Sache gewinnt einen anderen G. stvar je drugačije okrenula; er geht seinen eigenen G. on radi po svom umu; eine Münze in G. bringen uvesti novac; Säfte in G. brin=

Digitized by Google

gen krenuti sok; er hat einen leichten G. lako hodi; ich habe einen weiten G. moram na daleko ići; das ist ein sauberer G. to je mučan put; (Kurs) tečaj; flacher G. bei einer Mühle prosto melo; (b. Web.) novčić; der G. eines Flusses tek rieke; der G. eines Pferdes korak, hod konja; etw. in G. bringen uvesti što u običaj; der erste G. von Mehl prvo brašno; offener G. triem, hodnica; ein unterirdischer G. podzemni prokop; tamnik; (Schraubeng.) zavoj; einen Gang (im Fechten) machen naskočiti, navaliti, nastupiti; seinen G. hurtig fortsetzen pospješiti, požuriti se; ein geheimer G. zwischen Zimmern potajnik; —art *f.* kamen žice; G. (mit.) greda; —bar *adj.* (v. Gebe) tekuć, dobar, valjan, iduć novac; ein —barer Weg hodna, prohodna, utrvena cesta; (v. Waare) roba od prodje, prolazna, tržna roba; eine —bar Straße pučna ulica; —barkeit *f.* prolaznost, prohodnost; —bau *f.* kopnja žica; —bein *n.* hodilo; —bord *m.* sliepa skela.

Gänge *f.* običaj, navada; G. und Gebe *adv.* u običaju, navadno; —r Hund brz pas, brzac, brzohodac.

Gängel-band *n.* povodac, vodiljka; (fig.) er führt ihn am —bande radi šnjim što hoće; —ei *f.* vodanj; —n voditi, vodati, učit hoditi; diese Frau gängelt ihren Mann ova žena ravna svojim mužem; ta žena nosi gaće; —wagen *m.* dubak, hodak, hdača, stalak, (kola, u kojih se djeca uče hoditi).

Gänger hdac; —in hodilja, hodilica.

Gang-erz *m.* ruda od žice; —fisch *m.* mdra pastrva; laska, kopla ćepa; —fuß *m.* hodilo; —gebirge *n.* žične gore; —gewicht *n.* hodni utez; —gesteiu kamen žice; —haft *v.* Gangbar; —hauer rudar od žice; —häuser *m.* gusa...

Gäng-ig *adj.* hodeći; ein —er Hund tumarač; —ler *m.* vodj; —lich *adj.* hodan; —ling *m.* prišipetlja.

Gangl-ion *pl.* -ien uzlina, živčija, živčji čvor; —iennervensystem, —iensystem sura mozkovnina; korina; uzlinstvo.

Gang-rad kolo od suvače; —rära *f.* (med.) vučac, mesotrovi..., grizlica; —säule *f.* stub od hodnice; —schüssel *f.* velika zdjela, zdjelura; —spille *f.* vitao; —stein *v.* Gangart; —weise *adj.* (von Erzen) žilami, po žilah; das Erz findet sich g. ima rude za žice; —woche *f.* križevski tjedan, spasovski dani; krstopoklonaja nedjelja.

Gan-sterbaum *m.* maslinjak; —n bučac, nesit; —ner *m.* savčica, ribić, veliki potapljač.

Gans guska; dumme G. pura, glupača, glupa ženska; glupak; es flog ein Gänschen über Rhein und eine Gans kam wieder heim Martin u Zagreb, Martin iz Zagreba; —blume *f.* gladuš.

Gänschen *n.* guščica; dummes G. glupa djevojčica, purica.

Gänse- (in Zus.) gusji, guščji; —aar, —adler *m.* sivi jastreb; —auge gusje oko; —augen *n. pl.* (Buchd.) navodnik; —baum *m.* mlieč; —bein gusja kost; (Brustknochen) kobilica; —blume krasuljak, ovčica (trava), ranik; —braten *m.* pečena guska; —brust guščja prsa; (geräucherte G.) sušena guska; —bistel *f.* krlj; —dumm *adj.* bena sta bena; —feder *f.* guščje pero; —fett, —schmalz *n.* guščja mast; —fingerfuß *m.* —fingerkraut *n.*

Digitized by Google

gusina trava; —fuß *m.* guščja noga; (bot.) gjurgjevac; (Web.) biela dinka; (Buchbr.) navodnik; —gang *m.* šepav hod; er hat einen G. šepelji kao guska; —gekräſe, —klein *n.* drobnina, drobno od guske; —geſchnatter *n.* guščja gaka; (fig.) čavrljanje, blebet, brbljanje; —grün *adj.* sivo-zelen; G. *n.* siva zelen; —habicht *n.* kanja, škanj; —händler guskar; —haut *f.* ježa, ježurina, naježena koža; einem die G. auflaufen naježiti se; —hirt, —junge *m.* guščar; —ei *n.* gusinac; —keule *f.* batak od guske; —kiel *m.* guščje pero; —kopf *m.* guščja glava; (fig.) glupak, bukvá; (bot.) smrdeći raman; —koth *m.* guščevina; —kraut *v.* Gänſefingerkraut; —kreſſe *f.* guščarka; —küchlein *n.* guse, gušče; —lauf *f.* tekut, (tekuti), gusja uš; —leber *f.* gušča jetra; —mädchen *n.* guščarica; —mann *m.* guščar; —maſt *f.* pitanje, šopanje gusaka; —milch *f.* krlj; —muſchel *m.* morski kalež; —nubel *f.* gusji zasučak; —pappel *f.* (bot.) kružnolista sljeznovača.

Gänſer, Gänſerich gusak.

Gänſe-ſtall gusinjak; —ſteige *f.* kobača; kotobanja; —ſtein *m.* gusji kamen; —treiber gusar, guskar; —wein (im Scherz) voda; guščak, gušče pivo; —zehnte *m.* desetina od gusakâ.

Gant *f.* ličba; propaostvo; -maſſe *f.* stečajno imaostvo.

Ganz *adj.* ciel, cio; čitav, vàs, sàv; (vollkommen) cjelovit; (völlig) pun, podpun; er iſt ein —er Mann vrstan je čovjek; das Kleid iſt noch g. haljina još nije poderana; eine —e Flaſche Wein puna boca vina; er iſt ein —er Narr prava je budala, kao da je poludio; das Kind iſt der —e Vater ovo je diete puki otac; —es Geld novci u krupno; —es Rußland sva i svakolika Rusija; ein —er Bauer cjeloselac; von —em Herzen iz dna srca; von —er Seele iz sve duše; einen in ſeiner —en Blöße darſtellen odjaliti sve mane; das hat meinen —en Beifall to sasvim i posve odobravam; im —en Ernſte sasvim ozbiljno; —e drei Monate puna tri mjeseca; in ſeinem —en Leben za života svoga; (unverſehrt) nepovriedjen, ciel-cielcat; die —e Stadt (d. i. die Einwohner) sav grad; (die Gebäude) cieli grad; *adv.* sa svim, posve, posvema, sgolja; g. wohl vrlo dobro; g. und gar sasma, posve, sasmice, do čista, hametice, do kraja, do mrvice; g. und gar nicht nikako, nipošto; g. allein sein biti sam samcit; ich bin g. unglücklich ja sam prenesretan; das iſt g. unmöglich to nemože nikako biti; g. ſicher zaista; das iſt etw. g. Anderes to je sasvim druga; es iſt ihm g. recht geſchehen baš mu je pravo; es iſt g. gewiß so zaista je tako, vjerujte da je tako; g. wenig mrvice, trošice; g. ſtill tihano; g. wenig nješto, jako malo; ich bin g. Ohr sluhom te poslušam; eine g. artige Summe prilična svota; er iſt ein g. feine Mann vrlo je uljudan; g. machen ucieliti; (vollenden) dovršiti; —e *n.* cielo, cjelina, cielost; er will das G. haben hoće da ima sve; im —en u svem; im —en kaufen kupiti na cielo, na poprieko; im —en gut jedno s drugim dobro; das —e der Landwirthſchaft svekoliko ratarstvo.

Ganz-en *v.* ergänzen; —lich *adj. v.* ganz; posvemašnji; der —e Untergang des Staates propast države stubokom; er iſt g. arm

Digitized by Google

prepukli je sirak; (immer) ubah.

Ganz=fabrikat *n.* cjelotvorina; —heit *f.* cjelovitost, cjelokupnost; —hülfner cjeloselac; -jährig *adj.* cjelogodišnji; —machung *f.* ucieljenje; —metall *n.* pravi kov, prava kovina; —narbig *adj.* nemezdren (n. pr. koža); —pacht *f.* puni zakup; —puppe *f.* podpuna bahura, čahura; —randig *adj.* čitava okrajca; —seiden *adj.* sav od svile; —er Steff prava svilenina; —zeug *n.* priredjenje tralje.

Gar *adj.* gotov, priredjen, uredjen; —es Eisen dokovano željezo; das Kupfer g. machen pročistiti bakar; das Brod ist nicht g. kruh nije pečen; —es Leder ustrojena, učinjena koža; ich bin noch nicht mit der Sache g. još nisam dovršio, stvar još nije gotova; g. *adv.* jako, vele, veoma, veomi, baš, upravo; posve, posvema, sa svim; sve. što više; dapače; vielleicht g. možebiti i; g. viel mnogo, premnogo; g. wenig vrlo malo; g. nichts baš ni malo; er hat g. nichts nema nigdje ništa; g. nicht nikako, ni malo; er weiß g. nichts nezna pod živu glavu ništa; nezna ništa živa; das will g. nichts sagen to nije ništa; das hat g. viel zu sagen to će mnogo reći; er ist g. zu weit predaleko je; er ist g. geschickt osobito je vješt; er ist wohl g. gestorben valjda je i umro; ei warum nicht gar! a da kako; samo ako hoćeš; —affel blaženka; pitomi badem; o-doljen.

Gar=ant *m.* jamac, jemac; poruk; —antie *f.* sjegurnost; jamstvo, jemstvo, poručanstvo; —antie=punkt *m.* jamčevna ustanovka; —iren dati sjegurnost, jemčiti, jamčiti za koga, biti komu poruk.

Gar=arbeit *f.* priredjivanje; —aus *m.* u. *n.* svrha, smak; G. machen svršiti, dokončati; einem den G. machen upropastiti, skončati, smaknuti koga; doći komu haka, glave; dohakati komu.

Garbe *f.* snop; (*coll.*) snoplje; das Getreide in —n binden povezati, vezati žito (u snoplje); snopčiti; rebrac.

Gärb=eisen *n.* strugač, kosa; —eliren gruhati, grušiti; —en strojiti; (prügeln) tući, izbiti, izlupati.

Garben= (in Zus.) snopovni; -band *n.* trtina, žitna gužva; --binder *m.* vezilac; —gelbe polje sa snopljem; —haufen *m.* kladnja, stog; —koralle snopasti koralj; —kraut *m.* kunica; —schichte *f.* nasad, vitao, vršaj; —schichter *m.* snopar; —zehnte, —zehent snopovina, desetina od snopova.

Gärber *m.* strojbar, kožar; —ei *f.* kožarija, strojbarija; —lohe *f.* stroj.

Garbo (it.) gizdavost; otesanost, uljudnost, udvornost.

Garçe *f.* (fr.) (spr. gars) djevojka; —on *m.* djetić, dječak.

Garde *f.* tjelesna straža; garda; die adelige G. plemićka straža; —n prosjačiti; —regiment *n.* stražanska pukovina; —robe *f.* (Kleiderkammer) rušnica; (Kleidervorrath) ruho; —robier, -robiermeister *m.* rušničar; —robekasten *m.* rušnjak.

Gardi=ne *f.* zastor, zavjesa; —nenstange *f.* prut, držak zastora; —st *m.* stražanin; gardista.

Gar=e *f.* gotovost; (v. Häuten) učin; stroj, ustrojenje; (v. Pfeifen) izpek; (v. Kupfer) čistoća; das Erz hat seinen G. ruda je uprežena; die Sohle hat

Digitized by Google

die G. slatina je uvarena; (Bien.) dozrelost; —eifen *n.* prljača; (Berg.) uradjeno željezo; —erz *n.* upržena ruda; — faß varnica; —feuer *n.* čisteća vatra.

Gargar-iſiren grgljati, grgatati, grgrati, hrhrati, grlo izpirati; —isma *n.* grgoča, grgotnica; —ismus *m.*, —iſazion *f.* grgotanje, grgljanje, hrhranje, izpiranje grla.

Gargote *f.* (fr.) krčma.

Gar-herd *n.* bistrište; —knecht *m.* bistrilac; —koch pecar, prevar, pečenjar, krčmar; —kochen uvariti, skuhati; —kräze *f.* bakrena troska, trine; —küche *f.* krčma, prevarnica; gostionska kuhinja; —kupfer *m.* čisti, uradjeni bakar; —leder *n.* učinjena, ustrojena koža; —machen ustrojiti, učiniti; —machung *f.* učin, strojba; (v. Erz) prznja, madjenje.

Garn *n.* predja; (Netz) predja, mreža; einen ins G. locken vabiti koga na ljepak; einen im —e haben zadjesti koga za pojas; einem in's G. gehen uhvatiti se u čiju mrežu, upasti u čije mice; pasti u čiju kljusu; (der zweite Magen) kapura, lapatke, čepac; —baum *m.* vratilo; —bürſte *f.* tkalačka četka; —elle, —elenkrebs rak bez kliešta; račić; —ende *n.* urezници; —färber *m.* krasar predje; —flocken *m.* mah, kunadra; —gabel *f.* mrežni prut, soha za mrežu; —handel *m.* trgovina s predjom; —haspel *m.* vitao, motovilo; (b. Web.) snovalo; —haus *m.* mrežnik.

Garnichtsthun *n.* plandovanje, danguba.

Garnir-en obšiti, obtočiti; okolomatiti; (verzieren) podkititi, ovjenčati; —te Stube soba s pokućtvom, s posobljem.

Garniſon *f.* posada, gradobrana, garnizona; —iren biti posadom; —kirche *f.* posadna vojnička crkva; —smannſchaft posada; vojnici, momčad od posada; —ſpital *n.* vojnička bolnica.

Garnitur *f.* obšav, rojte, rese, rize; podkit, sirada; (am Schießgewehre) okov, okit, opravak; (v. Riemen) okrasa.

Garn-knäuel *m.* klupko; —leute *pl.* mrežnjači; —maſche oka od mreže; —reuſe *f.* porada, vrša od predje; —ſack sàk, mrcža, trata, truta; —ſpule *f.* mosur, cievka; —ſträhne *f.* motovilo, kančeo; predeno; —ſtricker *m.* mrežar; —weber tkalac; —winde *f.* vitao, motovilo; —zug *m* ribanje mrežom.

Gar-ofen *m.* pržnica; (v. Kupfer) čistilište; —probe *f.* (im Hüttenw.) ogled mjedene rude; —ſalz *n.* čista uvarena sol; —ſcheibe *f.* mjeden kotur; —ſchlacke *f.* mjedena troska; —ſchlackenkupfer *n.* mjed od troske.

Garſtig *adj.* gadan, grd, ružan; uprljan, zaprljan; —es Waſſer nečista, mutna voda; ein —er Menſch gnusnik, grd čovjek; ein —es Weib gnusnica, grdulja; —e Reden grde, gnusne mrzke rieči; er iſt g. angeführt worden ljuto su ga prevarili, omeli; —heit *f.* gnusoba, gad, grdoba; —ſtück *n.* grumen so..i —ſud *m.* lug od galice.

Gärtchen *n.* vrtac, vrtić, vrtčak; vrtlić, vrteljak.

Garten *m.* vrt, vrtao; (in Zuſ.) vrtni, povrtni; —adonis *m.* jesenski gorocviet; —ammer vrtnik, vrtni strnad, svračak; —ampfer *m.* pitoma kiselica; —anemone *f.* vrtna sasa; —anlage *f.* sadjenje vrta; nasâd; der angelegte Garten sâd; -apfel

Digitized by Google

m. pitoma jabuka; —arbeit *f.* posao, rad u vrtu; —aufſeher nadglednik vrta; —bau *m.* vrtlarstvo; obradjivanje vrta; —beet *n.* liha, greda, slog; —biene *f.* pitoma pčela; —birn *f.* pitoma kruška; —blume *f.* pitom cvietak; *pl.* pitomo cvieče; —buch *n.* vrtlarnik; —cichorie *f.* pitoma vodopija; -bille kopar; —eibeſche *f.* zelenbać; —eppich *m.* peršin; —erbſe *f.* grašak; —erdbeere *f.* pitoma jagoda; —erde *f.* crnica, crna zemlja; —erdſchnekke vrtni prpolj; —feigbohne bieli vučnjak; —feigenbaum *m.* pitoma smokvenica; —fenchel *m.* sladki kopar, komorač; —froſch *m.* hrženica, smedja žaba; —frucht *f.* povrtni plod, rod; —gänſediſtel *f.* kostrječ; —gemüſe *n.* povrće, povrtelje; zelenje; —geräth *n.* vrtno orudje; —gewächs *n.* povrtlina, povrće, povrtno bilje; —gleiße peršunjak, divji peršun; —glockenblume vrtni zvončić; —gott *m.* bog vrtova, Priap; —gras vrtna trava; —grasmükke vrtna pjenica; —habichtskraut narančasta runjavica; —hake vrtlarska motika; —hahnenfuß *m.* azijska iskrica, žabnjak; —haus *n.* vrtnjak, vrtna koliba; —hippe bričak; —hopfen *m*, pitom hmelj; —hummel *f.* vrtni bumbar, bumbak; —hyazinthe *f.* zumbul; —iſop *m.* čubar; —käfer vrtogubac; —kerbel *m.* krasuljica; —kirſche *f.* pitoma trešnja; —klee *m.* modra ždraljika; —knöterig *m.* čurčija kresta; —kohl *m.* kupus; —kreſſe *f.* pitom grbač; —kunſt *f.* vrtarstvo, vrtlarstvo; —land vrtna zemlja; —lattich *m.* pitoma loćika; —laube sjenica, hladnik; —lauch *m.* bieli luk, češnjak; —leimkraut *m.* smolenka; —laufkäfer vrtni crevljac; —linſe lećak; —luſt veſelje u vrtu; —mangold povrtna blitva; —maßliebe pitomi krasuljak; —maus voluharica; —meiſter (samostanski) vrtar; —melde pitoma loboda; —meliſſe haramzada; —meſſer *n.* kosier; —miſpelbaum *m.* pitoma mušmula; —mohn snotvorni mak; —möhre pitoma mrkva; —mükke vrtni komar; —münze vrtna metvica; —nachtigall *f.* slavulj; —nelke klinčac, klinčić, karanfil, garofan; —nieſſe pitoma crnika; —pallaſt vrtni dvor; —paſtinak pastrnjak; —peterlein *n.* širolistač; —primel *f.* pitoma jagorčika; —produkt povrtnina; —raben vrtni kukolj; —pnnzel pupaljka; —raute *f.* rutvica; —reſede ljubimica, rezeda; —rettig *m.* povrtnica, rotkva, rodakva; —reinfarn *m.* kaloper; —ringelblume *f.* prosti žutelj; —rittersporn *m.* čelebijin perčin; —rohr *m.* trst, trstina; —roſe pitoma ruža; —ſalbei kadulja; —ſaturei *m.* čubar; -ſcheere *f.* drvostrig; —ſchierling peršunina, peršunjak, divji peršun; —ſchläfer *m.* mali puh; -ſchlamfliege vrtna greznjača; -ſchlange vrtni udav; —ſchnur brazdolovka; —ſchwarzkehlchen *n.* crvenrepka, crnovoljka; —ſchwarzkümmel *m.* pitoma crnika; —ſenf *m.* biela gorušica; —ſtabioſe krvav preskoč; —ſpeiſe povrće; —thor, —thür vrtna vrata; —tulpe *f.* tulipan; -weg vrtna staza; —wermuth rimski peliu; —weſen *n.* vrtarstvo; —wilhelm *m.* karanfil, bradat klinčić; —wolfsmilch *f.* počist; —zaun *m.* vrtna ograda, vrtni plot; —zins vrtovina; —zwiebel pitom luk.

Gartheil, Garthen, Gartkraut *m.*

Digitized by Google

pljuskavica.
Gärtler *m.* vrtar, vrtovac.
Gärtner vrtar; —in *f.* vrtarica; —burſche vrtarski djetić; —ei vrtarija; (Wohnung) vrtlarnica; —iſch *adj.* vrtlarski; —junge *m.* vrtlarče; —kitt vrtlarski lem; maz; —kunſt, —meſſer *v.* Gartenkunſt, Gartenmeſſer; —n vrtlariti.
Gas *n.* plin; mit Gas beleuchten plinom razsvietliti; in G. verwandeln upliniti; in G. verwandelbar upliniv; G. kiselik; *pl.* —e in Darme vjetri; —anſtalt *f.* plinarna, plinarnica; —artig *adj.* plinast; —bad *n.* plinova kupelj; —beleuchtung *f.* razsvjeta plinom; —bereitung *f.* gotovljenje plina; —brenner plamenik.
Gäſch=en vrieti, kipljeti, pjeniti se, klapiti se; šumjeti; —ten *n.* kipnja; pjena; —tig *adj.* klapan, pjenit; —tropf *m.* paponjak; —twurm *m.* pjenuša.
Gas=entwikkelung *f.* (chem.) plinohlap; —entwikkelungsapparat *n.* plinohlapna sprava, plinogon; —förmig *adj.* plinast; —meſſer, *n.* —ometer *m.* plinomjer; —regulator *m.* plinokaz; —treibung plinogonstvo.
Gäſ=e *f.* zeleni klen, ježevka; —pe *f.* pregrăti; —ſchen *m.* ulica, uličica.
Gaſſe *f.* ulica; Gaſſen laufen letiti kroz šibe; eine G. bilden poredjati se, uvrstati se.
Gaſſen= (in Zuſ.) ulični; —bettel *m.* prosjačenje po ulici; —bettler *m.* ulični prosjak; —bube *f.* klatež, tepče, uličnjak, uličar; —feger, —kehrer *m.* pometalac, pometac; —fegerin *f.* pometalja ulica; —hauer *m.* poskočnica; prosta pjesma; —junge *v.* Gaſſenbube; —kehren *n.* metenje ulica; —kehrer *v.* Gaſſenfeger; —koth *v.* Straßenkoth; —laterne *f.* ulična svjetiljka; —laufen *n.* trkanje po ulici; (mil.) šibe, trčanje kroz šibe; —lied *n.* Gaſſenhauer; —meiſter *v.* viertelmeiſter; —menſch *n.* loća, smucka; —patrouille *f.* ulični oblaz; —pöbel *m.* ljudinstvo, —rinne *f.* odovalja; —ſcherz *m.* prostačka šala; —thür *f.* ulična vrata; —treter *m.* gaziblato, blatogaža; —troß *m.* ljudinstvo; rulja; —witz *m.* prostačka dosjetka; —wurz *f.* cecel, kiseljača, stanica, sočica; Gaßler *m.* slaninar.
Gaſt *m.* gost; došastnik, tudjanin, prišlac, prihodnik, inostranac; (weibl.) gošća, gostinja; ein geladener G. uzovnik; zvanica; zu —e bitten pozvati u goste; zu —e gehen odlaziti, ići u goste; zu —e ſein biti na časti, pozvan biti na ručak, čast; ein ſchlauer G. lukav čovjek; lija; ein grober G. neotesanac, grubijan; (ſpr.) ungebetene Gäſte ſetzt man unter den Tiſch nezvanu gostu za vrati mjesto; den erſten Tag ein G. den zweiten Tag eine Laſt, den dritten Tag ſtinkt er faſt i najmilijega gosta za tri dana dosta; als G. auftreten predstavljati kao gost; —bar *adj.* gostoljubiv; —becher *m.* dobrodošlica; —bett *n.* postelja za gosta; —bitter pozovič, sazivač; kupigost; —e *v.* Gaſt; —elternecht *m.* pozivač; —en gostbovati, gostiti se, častiti se; (als G. beim.) gostovati; (Gaſtwirth ſein) biti gostionik, gostioničiti; —erei *f.* čast, sobet, gostba, goštenje, goštnja; eine G. anſtellen sgotoviti, ugotoviti čast; —frau *f.* gostilja; domaćica; —frei freundſchaftlich *adj.* gostan, gostoljub, gostorad; (gegen

Digitized by Google

Reiſenden) er iſt ſehr g. vrlo rado dočekuje, prima; ein —freies Haus kuća od samoga brašna —freiheit, —freundſchaft gostoljubje, dočekljivost; Gaſt f. üben dobro dočekivati goste; freund *m.* gost; gostoprimac; prijatelj, pobratim od gostbe, *s* kojim si pobratinstvo pio; koji se rado gosti; —gabe *f.* kolač, uručnica; —geber gostionik; —gebot *n. v.* Gaſterei; —gemach soba za goste; —genoß *n.* gost; —geſchenk *n.* prijateljski kolač; —halter gostionik; —haus *n.* gostiona, gostionica; —hausinhaber vlastnik gostione; —herr domaćin, gostionik; —hof *m.* gostionica; —höflich *adj.* gostionički; —in *f.* gošća; —iren častiti, počastiti, gostiti; gost biti, u gostih biti; —leute *pl.* gosti; —lich *adj.* gostan *v.* —lichkeit *f.* gostoljubje; —mahl *n.* gostba, čast, gostbina, častbina; ein G. veranſtalten ugotoviti čast: die Ueberbleibſeln eines -mahls oglobine; —meiſter gostar; —ordnung *f.* gostionički rednik; —prebigt *f.* propovied stranca; —recht *n.* pravo gosta; —riſch *adj.* utrobni; -riſches Fieber ognjica neprobavnica; —ritis *f.* upala želudca; —rokneminz *m.* (med.) blizinke (mišice); —rolatrie *f.*; —romanie *f.* služenje trbuhu; odveć brižna skrb za trbuh; —rolle *f.* zadaća gosta; G. geben igrati gostimice; —ronom *f.* vještak u gotovljenju jela; —ronomie *f.* kuhačka vještina; —ſaal *m.* gostilište; —ſpiel *n.* igra gosta; —ſtube *f.* krčma; —tafel *f.* —tiſch *m.* (table d' hôte) stol za goste; gostnik; —ung *f.* gostionstvo; verwandt *adj.* gostoljubjem oprijateljen; —weiſe *adj.* gostimice, kao gost; —wirth *m.* gostionik, gostioničar; krčmar; —wirthin gostionka, gostioničarka, krčmarica; —wirtſchaft f. gostionstvo; —zimmer *n.* soba za goste.

Gaswanne plinogonka.

Gät=en pljeti, plieviti; G. pljetva; —er plievač; plievac, pljetvar; —erin pljetvarica, pljetvašica; —gras plievor; —harke pljevača, dvozubka; —lich *adj.* udoban, priličan.

Gatte *m.* muž, zakonski, zaručnik; suprug; čovjek; (poet.) vojno, hrabar; —n izbirati, prebirati, vrstiti; ſich g. družiti se; *v.* begatten; —nlos *adj.* bez muža; —nmord *m.* umor svoga muža, svoje žene; —nmörder krvnik svoje žene, krvnica svoga muža; —r *n.* rešetka; (Gitter) mreža; —thor, —thür vratnice, vrata s rešetkami; —rwerk rešetke.

Gatt=in (zakonska) žena, supruga; zaručnica; (zärtl.) ljuba, ljubi; eine treue G. ljuba-vjerenica; —iren (chem.) miešati, pomiešati; —lich *adj.* udesan; —liche Liebe ženitbena, bračna ljubav; —ung *f.* vrst, red, struka, rod; —ungsbegriff *m.* rodni pojam; —ungsname *m.* občenito ime; (bot.) ime roda; —ungswort *n.* občenito ime.

Gau *m.* župa, kraj, okružje, krajina, srez.

Gauch *m.* golobradac; luda; (zool.) popić, babak, pop-zlatar; -ampfer cecelj, kiseljača; —bart naustica, nausnica, mah; -blume kukavičja ruža; —e smrdeća voda; gnoj; pišalina; —feder, —haar *v.* Gauchbart; —hafer glošinj, glušac; —heil mišakinja, krika (trava), mokrica; —lilie *m.* cecelj; —nelke kukavičja ruža.

Digitized by Google

Gau-dieb lupež, tat, kradljivac; -ovijanac; —gericht *n.* pokrajno pravo; —graf *m.* župan.

Gaukel *m.* obsjena, glumarija; —bild obmamilo; —bude glumarnica; —ei maštanje, sljeparija, obsjena; gluma; -haft, —icht *adj.* glumarski, glamazan, obmanjujući; tamašan, smiešan; —kunſt glumarstvo; —licht žižak; —mann *v.* Gaukler; —mäuchen *n.* glumarče; tamašna lutčica; —n glumiti, sljepariti; glamazati; das Geld aus der Taſche g. izglangolišiti komu novce; —poſſe obsjena; —puppe lutka; —ſpiegel čarobno ogledalo; —ſpiel *n. v.* Gaukelei; —ſpieler *m.* glumar; —taſche *f.* glumarska torbica; —werk *n.* glumarija, sljeparija.

Gaukler *m.* glumar, tamašnik; —in glumarica; obmamiteljka; varalica; —ei *f.* glumarija; —truppe glumari; —iſch *adj. v.* Gaukelhaft.

Gaul *m.* kljuse; konj; (spr.) einem geſchenkten G. ſieht man nicht ins Maul darovanu zdriebcu negledaju se zubi; ein elender G. mrha mrcina.

Gaumen nebce, nebašce, nebo (u ustih), grlo; den G. kitzeln sladiti se, zasladjivati se; progladiti grlo; ugadjati grlu; —arterie nebačna obvodnica; —bein *n.* nebnica, nebna kost; —brüſe žliezda od neba; —fläche nebna ploština; —flügel *n.* krivni nastavak; —fortſatz *m.* nastavak gornje vilice prama nebcu; nebni odraslić; —gang nebna jažica; —gerecht *adj.* slastan, sladak; —geſchwulſt *f.* otok nebca; —haut opna nebca; —heber *n.* dizalica nebca; —kitzel poslastina, oklizotina; —knochen *n.* nebna kost; —laut grleni glas; -laut grleno pismo; —naht svez nebnice; —nerve *m.* živac u nebcu; —ſchlagader nebna kucavica; —ſpanner *m.* napinjač nebnoga zavjesa; —vorhang *m.* nebna zavjesa; —zahn *m.* nebnjak (zub)

Gaumſen zinuti.

Gauner *m.* kradikesa; varancijaš, varalica, glamaza; lupež; —ei varancija, ciganija; lupežtvo; —iſch *adj.* glamazast, glamažat; —leben *n.* glamazanje, varanje; —n varati, krasti, glamazati.

Gautſch-brett *n.* daska (u papirnici); —en polagati listove na dasku, premetati papir; —er *m.* premetalac, polagalac.

Gaze veo, poša; —lle (zool.) gazelja; —tier *m.* novinar; —ttе časopis, novine.

Gea (gr.) zemlja.

Geäch-ſe *n.* vapljenje, stenjanje; —tete *m.* izobćenik, prognanik; —ze *n.* jecavica.

Geä-der *n.* žile, žilje, žiljak, žiljci; —fter *n.* trag zadnjice (jelenove).

Gea-rbeit *n.* oranje; —rtet *adj.* napravljen, sagradjen; ein —rteter Menſch čovjek dobre ćudi; ſo g. onakov, onakve naravi; ein ſchlecht —rteter Menſch zle, opake ćudi čovjek.

Geäſte, Geäz *n.* (wbm.) paša, pića, gubica.

Geäſte *n.* granje.

Geängel *n.* očijukanje, namigavanje.

Gebabbel *n.* blebet.

Gebade *n.* kupanje.

Gebäcke *n.* škamut, štehta, štektanje.

Gebah-r *n.* (wbm.) nečist; —ren rukovati dohodci; ſich g. vladati se.

Gebäck, Gebäkk *n.* pekarija; peć (kruha); pecivo; ein G. Mehl miešnja brašna; —ences *n.* kolači; pekarija.

Gebalge *n.* jakarenje, komešanej.

Digitized by Google

Gebäll *n.* brvna, gredovlje, grede; balvani.

Geballt *adj.* —e Faust piest, piestnica; šaka.

Gebammel *n.* ljuljanje, kopreanje.

Gebäude *n.* vezje, vezovje, svezci, vezice.

Gebaren *v. a.* postupati; rukovati čim; sich g. vladati se; **G.** *n.* ponašanje, vladanje, postupanje.

Gebär-den sich graditi se, učiniti se; er —bete sich wie toll mahao je sobom kao pomaman; —en roditi, poroditi; radjati; die Erde gebärt Blumen und Kräuter zemlja radja cviećem i zeljem; (v. Thieren) kotiti; ein geborener Kroat rodjen Hrvat; sich g. postati, roditi se; —anstalt *f.* radjaonica, porodište; —erin rodica, rodilja; roditeljica, mati; **G. Gottes** bogorodica; —haus *n.* radjaonica; porodište; —mutter *f.* maternica, plodnica, materica, matra; —mutterarterie *f.* maternična odvodnica; —mutterentzündung *f.* zažeg maternice; —mutterhals *m.* grlo maternice; —mutterhaut *f.* maternična opna; —mutterhöhle maternični k, šupljina, utlina maternice; —muttermund *m.* zijalce (maternice), ušće maternično; —mutterpaven (chem.) *n.* meadrovina maternice; —mutterschlagader *f.* kucavica maternice; —muttervorfall izstup maternice; —organ *m.* rodilo; —stuhl *m.* porodnjak; —zeit *f.* doba rodjenja; zur **G.** kad je žena gotova poroditi.

Gebahrung *f.* rukovanje; (Vermögens.) uprava (imutka); (Dienstg.) službovanje.

Gebäu *n.*, **Gebäude** *n.* sgrada, zdanje, kuća; (Baute) gradjevina; (Bergb.) ein höfliches **G.** obilat, bogat rudnik; rudovita kica; (wbm.) dabrova kuća; (Bien.) saće; —klassensteuer *f.* razredna kućarina, sgradarina; —nutzung *f.* kućna korist; —steuer *f.* kućarina, sgradarina.

Gebaue *n.* gradnja, sagrada; —r krljetka, gajba.

Gebe *v.* Gänge; —endung, —fall *m.* treći padež, dateljnik.

Gebein *n.*, **Gebeine** kosti, kostovlje, košće; (fig.) tielo.

Gebeiße *n.* griz, grizenje; (fig.) zajedanje.

Gebelfer, Gebell *n.* laveš, lava; lajanje, ževkanje.

Geb-en etw. dati, podati, predati; ein Wort (im Uebersetzen) prevesti rieč; ein Geschenk g. darovati, dati; pokloniti; Geld worauf g. dati na što kaparu; Gott —e es daj Bože! da Bog da! Bog bi dao! von sich g. izbljuvati, izrigati, izmetati; seine Gedanken von sich g. očitovati svoje misli; izraziti se; Achtg. paziti; es kurz g. kratko reći; auf jmds. Worte nichts g. nehajati, nemariti za čije rieči; ein Almosen g. udieliti; den Brief auf die Post g. predati pismo pošti, na poštu; er giebt nicht gern nije podatljiv, podašan; dem Hause zehn Klafter Tiefe g. graditi kuću deset hvati u dubljinu; einen Schmaus g. ugotoviti, sgotoviti gostbu; einem seine Tochter zur Frau g. oženiti koga sa svojom kćerju; eine Sache zur Aufbewahrung g. predati komu što da čuva; einem Rath g. koga svjetovati; Ermahnungen g. opominjati; Anweisungen g. naputiti, ubaviestiti koga; Unterricht, Stunden g. učiti, poučavati; Kuß g. poljubiti; einen Wink mit Augen g. namignuti; er gab zu verstehen natuknuo, nagoviestio je; eine Nachricht g. doglasiti, obznaniti, javiti; Antwort g. odgovorit, od-

Digitized by Google

govarati; er gab mir die Versicherung uvjeravaše me; seine Einwilligung zu etw. g. privoliti, pristati na što, dopustiti što god; gute Worte g. prositi, moliti; preporučati što; lose Worte g. vriedjati; es giebt jest, ima; es giebt viele Wölfe in diesen Wäldern u tih šumah ima množina vukova; dies giebt die gesunde Vernunft to uči zdrav razum; was giebt es denn? što je? einem Verdacht Raum g. posumljati; sich die Ehre g. smatrati si štogod časću, za čast; einem etw. unter den Fuß g. koga o nječem u potaji izviestiti; dati komu tajni savjet; ein Wort g. zadati rieč, obećati; sich das Ansehen g. graditi se čim; sich ein Ansehen g. graditi se velikim; er gab mir einen Brief ostavi mi list; das giebt etw. zu thun tu ima posla; sich Mühe g. poskrbiti se, potruditi se; der Schmerz wird sich bald g. ta bol skoro prodje; sich zufrieden g. biti zadovoljan, zadovoljeti se; smiriti se, umiriti se; gute Erziehung g. dobro odhraniti, dobro uzgojiti dati; seinen Segen zu etw. g. blagosloviti što; eine Schrift ans Licht g. izdati knjigu; ein Gesetz, Regeln g. izdati, postaviti, ustanoviti zakon, pravila; ein gegebener Fall naročiti slučaj; Gehör g. posluhnuti, poslušati, uslišati; gegeben zu Kreuz dano, pisano u Križevcih; ich gebe meinen Kopf evo moje glave; einem seine Stimme g. za koga glasovati; einem Recht g. kazati komu da ima pravo; dati mu za pravo; povladjivati komu štogod; einem alle Schuld g. kriviti koga čim, obarati na koga krivnju; etw. verloren g. scieniti da je što izgubljeno; dieser Baum giebt schöne Feigen to drvo rodi liepimi smokvami; er giebt viel auf ihn mnogo do njega drži; einen Namen g. nadjesti, nadjenuti, dati komu ime; an die Hand g. položiti, staviti komu što na dlan; Lärm g. vikati, uzbučati se; frei g. izbaviti, oslobiditi; g. Sie Acht pazite; Feuer g. upaliti, užgati; eine Stimme von sich g. glasiti se; diese Wendung läßt sich im Kroatischen nicht g. to se neda po hrvatski kazati; heute wird die Mejrima gegeben danas će se Mejrima predstavljati; heute wird kein Stück gegeben danas nema predstave; sich g. dati se; dogoditi se, pripetiti se; er wird sich wohl g. popustit će; povest će se; das Tuch giebt sich sukno se razteže; das wird sich mit der Zeit schon g. s vremenom će i to ići; kasnije će se i to podati; sein Gesicht giebt es schon, daß u. s. w. već mu s lica čitaš, da ...; slice ti ga izdaje, da ...; diese Trauben g. guten Wein od ovoga je groždja dobro vino; gute Nahrungsmittel g. gute Säfte od dobre hrane bivaju dobri sokovi; das giebt kein gutes Blut na to će se vikati; das wird nichts Gutes g. neće biti dobra; ein Wort gab das andere rieč po rieč; er giebt einmal einen guten Soldaten od njega će biti vrstan vojnik; der Augenschein gibt es to razgledajuć opaziš; das gibt sich von selbst to ti se samo kaže; es giebt im Menschenleben Augenblikke ima u života časova; es giebt für mich keinen Trost mehr za mene već nema utjehe; da giebt's was zu verdienen tu se može nješta zaslužiti; hier giebt's was zu lachen tu ga je što za smieh;

Digitized by Google

tu ima smiešnih stvari; was giebt's da für ein Geſchrei? kakva to vika? was giebt's Neues? koji su glasi? što ima nova? das wird ſich ſchon g. izpravit će se, uredit će se i to; —er *m.* davalac, udielitelj, dajnik, davač; (ſcherz.) davalo, daša; Gott iſt der G. alles Guten od Boga je svako dobro; (Spender) darivalac, darovnik, podavatelj; (ſpr.) es giebt mehr Nehmer als G. sve su grablje nema vîla.

Geberde *f.* čin, način, lice, kretanje, kret; držanje, micanje (ruku); —n ſich kretati, micati (rukama); držati se, podnositi se; ſich lächerlich g. kriviti se, previjati se; (ſich anſtellen) graditi se, učiniti se; ſich trotzig g. nadunduriti se; ſich anmaßend g. prčiti se; er geberdete ſich wie toll mahao je sobom kao pomaman; ſich äußerſt unruhig g. pokazat velik nemir, dati na sebi uponati velik nemir.

Geberden-ausdruck *m.* izraz lica; očitovanje kretom; —kunde kretoslovje; —kunſt *f.* vještina u kretnji; pantomima; —macher kretoslovac; kretotvorac; —ſpiel *n.* kretnja; pantomima; —ſprache f. izraz kretnje.

Geberin *f.* davateljka, dajnica, davačica, davalica.

Gebet *n.* molitva, molba; (das Beten) molitva, bogomolja; ſein G. thun pomoliti se; ein G. herſagen moliti; knien nieder zum G. klekmite pa molite; das G. des Herrn molitva gospodnja; Gebet- (in Zuſ.) molitveni; —buch *n.* molitvenjak, molitvenica, molitvenar, molitvenik; —e *n.* bogomolja; —formel f. obražac molitve; —glocke f. molitveno zvono; —läuten *n.* zvonjenje na molitvu; —zeit *f.* molitveno doba.

Gebett *n.* posteljina, postelja; posteljanje.

Gebeugt *adj.* gurav, poguren, sguren; (fig.) ucviljen, ojadjeli.

Gebiet *n.* vlast, oblast, državina, okoliš, kotar, krajina; srez; dohvat; G. der Wiſſenſchaften polje, područje, G. eines Fluſſes poriečje; das Meeresg. primorje; G. einer Nationalität polje narodnosti; —en vladati, zapovjediti, zapoviedati; Stille g. šutkati; Ruhe g. zapovjediti da bude mir; ſeinen Leidenſchaften g. stegnuti, stezati strasti; ſich g. svladati se; ſein Alter gebietet Achtung njegova starost zahtieva, da ju čovjek štuje; —end *adj.* vladajuć, gospodujuć (gram.) —ende Art zapovjedni način; —er zapovjednik, gospodar; —erin gospodarica; zapoviedalica; die G. meines Herzens carica moga srca; ljubovnica, milostnica, ljubovca; —eriſch *adj.* zapoviedan, gospodičan; —eriſches Weſen oholost, banjenje; —eriſche Miene pogled gospodski, gospodsko lice; im —eriſchen Tone ſprechen govoriti poput gospodara; —eriſche Noth golema nevolja; —erſchaft zapovjedničtvo; —erſtimme *f.* glas zapovjednika, gospodara; —theil *m.* strana, dio države, zemlje.

Gebilde *n.* tvorina; (geol.) stvorba; —te *m.* obrazovanac.

Gebimmel *n.* zveket, zveckanje.

Gebinde *n.* svezka; vezanje, vežnja; (b. Spin.) pasmo; (b. Zimmerl.) obruči, veznici; (kauf.) sudje, posudje.

Gebirg-e *n.* gore; brda; (höhes) planine; hinter dem —e u zagorju, za gorom; (b. Bergb.)

Digitized by Google

kamenje; —er gorštak, goranin, gorjanik, planinac, brdjanin; —ig *adj.* gorovit, gornat, brdovit; —iſch *adj.* gorski.

Gebirgs= (in Zuſ.) gorski; —abfall *m.* strmina; —aſt *m.* kosanjica; —art *f.* vrst kamena, rude; —bau *m.* sastav gorâ; —beſchreiber *m.* goropisac; —beſchreibung *f.* goropis; —bevölkerung *f.* gorani, gorštaci; —bewohner *v.* Gebirger; —berf *n.* gorsko selo; —entſtehung *f.* postanak gorâ; —formazion *f.* stvorba gorâ; —gegend *f.* brdovita okolica, podgorje; —grat *n.* bilo, sljeme gorâ; —gruppe *f.* pogorje, gorje; —hirſch *m.* gorski jelen; —höhe *f.* visina gorâ; —kamm *m.* greben gorâ; —karte *f.* gorovid; —kenner *m.* gorozнanac; —kette *f.* kosa; —knoten *m.* sklop; —kunde *f.* gorozнanstvo; —land *n.* brdovita zemlja; —lehre *f.* goroslovje; —leute *f. pl.* gorani; —maſſen *pl.* gorine; —maus *f.* veliki puh; —paß *m.* gudura, klanjac, ždrielo; —region *f.* planinski kraj; —ſee *m.* gorsko jezero; —ſpitze *f.* vrhunac gora; —ſtadt *f.* gorski grad; —ſtock *m.* sklop; —ſyſtem *n.* gorstvo; —thal *n.* gorska predol; —volk *n.* gorani, brdjani; —wald *m.* gorska šuma; —waſſer *n.* gorska voda; —weg *m.* gorski put; —widerlage protugorje, protivna gora; —zug pogorje.

Gebiß *n.* zubi; grizalo; (v. Pferden) žvala; einem Pferde das G. anlegen žvaliti, zažvaliti konja; einem Zaum und G. anlegen zauzdati koga.

Gebläſe *n.* puhanje, duhanje, duvanje.

Gebläſe *n* (mech.) mješina, mjehovi; das G. anlaſſen krenuti miehove; das G. arbeitet mjehovi duhaju; —ofen *m.* peć s mjehovi.

Gebleiche *n.* bjelitba.

Gebliz *n.* sievanje munjâ.

Geblöke *n.* bleka, mukanje, meka.

Geblüm=e *n.* cvieće; —t *adj.* cvjetast; šaren s cviećem (fig.) cvietan.

Geblüt *n.* krv; (Blutsverwandſchaft) rod, rodbina, krv; aus dem kaiſerlichen —e herſtammen biti iz careva roda, koljena; Prinzen vom —e kraljevići, carevići; das gibt kein gutes G. na to će se vikati.

Gebogen *adj.* skučen, ugnut, savijen; kriv.

Geboren *adj.* rodjen; ein —er Kroat rodjen, rodom Hrvat; z. werden roditi se.

Geborgen *adj.* sakriven, sakrit; (fig.) spašen, učuvan, sjeguran; —heit *f.* sakrivenost, sjegurnost.

Gebot *n.* zapoviest, zapovied; die zehn G. deset zapoviedi božjih; G. auf etw. (beim Handel) ponuda; einem zu —e ſtehen biti komu na službu; es ſteht Ihnen zu —e zapoviedajte, izvolite zapoviedati; ihm ſteht alles zu —e sve mu je od volje; alle zu —e ſtehende Mittel sva sredstva, koja su u čijoj vlasti; (ruci); (Aufforderung) zaziv; —en *adj.* zapovjedjen; —ener Feiertag zapoviedan blagdan, svetac, svetak.

Gebräm=e *m.* perem, perema; —t *adj.* operemljen.

Gebratenes *n*, pečenja, pečenje, pečenka.

Gebräu *n.* var (piva).

Gebrauch *m.* potreba, poraba; upotrebljavanje; G. von etw. machen uporabiti, upotriebiti što; služiti se, poslužiti se

Digitized by Google

čim; (v. Geheimn.) machen sie davon keinen G. nemojte toga drugomu kazivati; dieses Wort ist nicht mehr im —e ova se rieč negovori više; die Gebräuche eines Landes običaji, navade zemlje; die kirchlichen Gebräuche crkveni obredi; —en upotriebiti, upotrebljavati, rabiti; eine Arznei g. uzimati liek; ein Mittel g. služiti, poslužiti se sredstvom; sich g. lassen služiti komu.

Gebräuchlich *adj.* navadan, običan, u običaju, u navadi; diese Sitte ist hier nicht g. toga običaja nema ovdje; dieses Wort ist nur hier und da g. ova se rieč samo koje gdje govori; es ist g. običaj je; porabni, liekovit; —keit *f.* običnost, porabnost.

Gebrauchs- (in Zus.) navadni, obični, porabni; —anweisung *f.* naputak za porabu; —berechtigte *m.* imalac prava na porabu; vlastnik porabe; koji ima pravo na porabu; —berechtigung *f.* pravo na porabu; —ordnung *f.* obrednik, trebnik; —vorschrift propis o porabi; —zwang *v.* Etiquette.

Gebrause *n.* šum, romon, rogobor, huj.

Gebrech *adj.* krhak, krk; drobiv, lomiv; —e *n.* lomljava; (wbm.) rovine; (Rüssel) rilo; (Berg.) feiges G. lomljiv kamen; —en manjkati, faliti, uzmanjkati, nestati; es gebricht mir Geld nemam novaca; es gebrach an Wein nedostà, nestade vina; woran gebricht es dir? šta ti je malo? čega ti je nestalo? šta ti fali? G. *n.* mana, nedostatak, nestašica, porok, slabost, neizvrstnost; kvar na tielu, beša; tjelesna mana; das schwere G. padavica, velika bolest, nevolja; —lich *adj.* krk, loman; ein —licher Greis mlohav, nemoćan, slab, bešav starac; —lichkeit krhkoća; mlohavost; krhkost.

Gebreite *n.* dolac; des Meeresg. puklo more, morska pučina.

Gebrochen (Phis.) *adj.* slomljèn, skršen; mit —er Stimme slabačkim glasom; —e Treppen prekinute stube; —es Dach prekinut krov; —er Boden pretrgana zemlja; —e Linie kukasta crta; —e Zahl slomak.

Gebrodel *n.* klokot, bobut, klučanje.

Gebröckel *n.* drobljenje, mrmljanje; drobljen, podrobac.

Gebrüder *pl.* braća, braćinci, bratienci.

Gebrüll *n.* rika, rùka, buka, krivnjava.

Gebrumme *n.* mrmor, mrmljanje.

Gebrüte *n.* leglo.

Gebühr *f.* dužnost, držanstvo; pristojba; (Taxe) pristojbina; über die G. preko mjere; odviše; nach Standesg. prema svomu stališu; er ließ sich nach G. zahlen uzeo je plaće, koliko ga ide; einem seine G. geben dati što koga ide; G. (in Zus.) -nina, -arina, -ovina, z. B. vozarina, poštarina; —enreglement pristojbenik; er hat sich nach G. benommen pristojno se je ponašao, vladao se je kako valja; —en (einem) pristojati, ići komu što; es gebührt sich pristoji se; Ehre dem Ehre gebührt čast komu čast; čast koga čast ide; —enansatz *m.* ucjena pristojbinà; -enausweis izkaz pristojbà; —enbemessung odmjera pristojbe; —end, —lich *adj.* pristojan, dužan, pripadajući, nalježni; einem die —ende Ehre erweisen izkazati čast, komu ide; die —ende Abgabe dužni

Digitized by Google

porez; —endermaßen pristojno kako valja; —enentrichtung platež pristojbine; —enermäßigung omala pristojbine; —enfreiheit oprost od pristojbine; —ennachlaß oprost od pristojbine; —enpflichtig pod pristojbinom.

Gebund *n.* zavezak, zavežljaj, smotak; fünf G. Stroh pet snopova slame; (v. Flachs) močila; (Fitze) pasmo; (b. Buchb.) povezica; Waaren in G. roba u bačvah; —en *adj.* svezan; —ener Boden sabijena zemlja; in —ener Rede u stihovih; (phis.) —ene Wärme utajena toplina.

Geburt *f.* porod, rodjaj, porodjaj; porodjenje; narodjenje, rodjenje; (Geschlecht) rod, pleme, koljeno, pokolenje; (die Frucht selbst) plod, porod; (Entbindung) porodjaj; die Mutter starb in der G. mati umre u porodjaju; schwere G. haben težko roditi; in der G. beistehen babičiti, babiti; daß Fest der G. Christi božić; seit meiner G. odkada sam živ, odkad sam se rodio; von G. rodom; ein Mensch von hoher G. čovjek gospodskoga roda i plemena; eine Begierde in der G. erstikken udušiti zametak od požude; eine unzeitige G. nedonošče; ein Kind unehelicher G. diete od nezakonskih roditelja; nezakonsko diete; vor Christi G. prije Isusa, prije Hristova rodjenja; ein Edelmann v. G. rodjen, pravi plemić; G. (Erzeugniß des Geistes) proizvod uma.

Gebürtig *adj.* rodjen; G. aus Fiume rodom iz Rieke; woher ist er g.? odkale je? iz kojega je mjesta?

Geburts- (in Zus.) rodni, porodni; —adel *m.* nasljedno plemstvo, plemstvo, plemenština po krvi; —arzt primalj, babac; —blutfluß *m.* porodjajni krvotok; —brief krstni list; rodjenica; —buch *n.* matica rodjenih; —dorf *n.* rodno, zavičajno selo; —fehler prirodjena mana; —fest rodjen-dan; —glied rodilo, rodno udo; —helfer primalj, babac; —helferin babica, primalja; —hülfe *f.* primaljstvo; babljenje, babičenje; G. leisten babičiti, babiti; —jahr *n.* godina rodjenja; welches ist dein G. koje si se godine rodio? —land zavičajna zemlja; —liste *f.* imenik rodjenih, rodjenik; —ort postojbina, zavičaj, rodno mjesto; —recht pravo po krvi; —register *n.* matica rodoslovna; kazalo rodjenih; —schein krstni list, rodjenica; —schmerzen *pl.* trudovi, mùke; hipovi, popadci, prinosi, napori; prienos; poradjanje; —stadt *f.* rodni grad; —stätte *f.* rodište; —stern *m.* zviezda porodna; —tag godovina, rodjen-dan, godovno; —taggeschenk godovnica, dar na godovno; —theile *pl.* (weibl.) rodila; (männl.) plodila; sramote mužke i ženske; —wehen *v.* Geburtsschmerzen; —zange primaljske kliešte; —zeit doba porodu.

Gebüsch *n.* šib, grm, šikara, grmlje, grmenje, čbun, šušnjar, ogumak, omedjak; —falke ćuvik; —reich *adj.* grman.

Gedacht *adj.* gorirečen, spomenut, rečen, hvaljen.

Gedächtniß *n.* pamet, pamćenje, pametovanje; ich habe ein schwaches G. slab sam pamtilo; ein starkes, gutes G. oštra pamet; dem —e tief einprägen upisati u pamet, dobro utuviti, zabiti u glavu; im G.

Digitized by Google

behalten upamtiti, pametovati; G. spomen, uspomena, spomenuće; ewiges G. vječni spomen; ich habe es im frischem —e živo se opominjem; das thuet zu meinem —e ovo činite za moj spomen; sich G. stiften ostaviti spomen, spomenak; glorreichen —es blašene uspomene; —arbeit trud pameti, pamćenja; —bild spomena slika; —buch spomenica; uspomenik; —feier, —fest uspomena svetkovina; —lied uspomena pjesma; —rede besjeda, slovo, propovied za čiju uspomenu; —säule *f.* spomenik; —schrift spomenica; —schwäche *f.* slaboća pameti; —stärke *f.* pamtivječnost; —stein kamen-spomenik; —tafel *f.* spomena ploča; —tag god, dan uspomene; —übung vježbanje pameti.

Gedampfe *n.* pušenje, pušnja.

Gedämpft *adj.* podušen, pridušen, ugušen, potuljen; mukao; umjeren.

Gedank-e, —en *m.* misao; mišljenje; mnenje; mir fallen allerlei —en ein dolazi mi svašta na um; hohe —en von sich haben mnogo do sebe držati; in tiefen —en sein udariti u težke misli, pogrušen biti u duboke misli; in —en sein misli misliti; seinen —en nachhangen misliti bez reda; seine —en verfolgen mozgati, promozgavati, razmišljavati; kein —en to se nemože ni pomisliti; sich der —en entschlagen otresti se misli; seine —en nicht beisammen haben biti razštrkane pameti; ohne —en sein nemisliti ništa; die —en verlieren izgubiti se; das ist ein guter G. dobro si se dosjetio; das ist kein übler G. to nije ludo; auf den —en kommen na što pomisliti; mein einziger G. bist du samo na te mislim; er kommt mir unaufhörlich in die —en svaki čas mi je na pameti; einerlei —en haben jednako misliti; der G. an unser Wiedersehen gibt mir Trost kad pomislim da ćemo se opet vidjeti, to me tješi; seine —en auf etw. richten misliti o čem; mit diesen —en ist er schon lange umgegangen to on već od davna snuje; er stand in den —en daß ich es sei sve je mislio, da sam to ja; auf andere —en kommen premisliti se, predomisliti se; einen auf bessere —en bringen koga poučiti, opametiti; sich —en über etw. machen zabrinuti se, zastarati se; seine —en gehen hoch hinaus visoko leti; na daleko snuje; in ihren —en ist sie schon im Hause ona već scieni, da je domaćica; ich kenne seine —en znam što snuje, što hoće; es ist um einen —en kleiner maličak, malčice, za dlaku je manji; der G. auf die ferne Heimath spomen domovine u daljini.

Gedanken- (in Zus.) —bein tjemenica; —bild *n.* uzor; —blitz *m.* iskrica; —ding *n.* mišljotina; —folge susljedica mislî; —freiheit slobodno očitovanje mislî; sloboda mišljenja; —fülle obilje mislî; —gang tečaj mislî; —jagd vreva misli; —kreis okoliš mislî; sein G. ist sehr beschränkt pamet mu daleko nesiže; —leer, —los *adj.* bez misli, bez skrbi; bezmišljen; —leere, —losigkeit nesmisao, bezmišljenost; nehajnost, bezbrižnost, nemarnost, nepomnjivost; —reich *adj.* misaon, obilat mišljenjem; —reichthum obilje misli; —reihe susljedica misli; —schnell *adj.*

Digitized by Google

brz kao misao; —ſchnelle brzina misli; —ſchwer *adj.* misaon; —ſpiel *n.* titranje misli; —ſtrich *m.* stanka; potez; —ſtrom tečaj misli; —ſünde griešenje mišljenjem; eine G. begehen griešno misliti; —voll *adj.* zamišljen, misaon; —vorbehalt *m.* primisalje; —wechſel *m.* izmjena, priobćivanje misli; —welt mišljenstvo; okoliš mišljenja; pomisli; —weſen mišljotina.

Gebärm *n.* Gedärme *f.* crieva, drob; —tatarrh nazeba crieva; —verſchlingung zasuk crieva.

Gedehne *n.* natezanje.

Gedeih-en (am Leibe zunehmen) rasti; debljati, debeliti; uspievati; das Vieh gedeiht stoka se goji, pridodaje, podmesuje, podkožava; (glücklich gehen) ići na ruku, ići za rukom, napredovati, cvjetati, uspjeti; das Eſſen —t ihm nicht negodi mu, neide mu u slast jelo; die Sache iſt dahin gediehen došlo je do toga; die Frucht —t heuer ove je godine dobar žitorod; das Getreide iſt gut gediehen žito je dobro urodilo; das wird zu deinem Vortheil g. to će biti tebi u prilog; die Sache iſt auf das äußerſte gediehen luč je dogorio do nokata; (spr.) unrecht Gut —t nicht nepravedno tecivo neslazi na treće koljeno; die harten Speiſen g. mir nicht tvrda mi jela neprijaju; G. *n.* rast, napredak; uspjeh, naspor, sreća; G. machen nasporiti; —lich *adj.* koristan, godan, napredan probavan; prijatan; einem alles —liche Wohlergehen wünſchen želiti komu sreću i napredak; —lichkeit probavnost, korist.

Gedeck *n.* pokrivanje; (womit etw. gedeckt wird) pokrov; zaklopac; (Couvert) prostirak; die Tafel beſtand aus zehn G. bilo je za desetoricu prostrto.

Gedenk-blümchen sirotica; —brief spomenik; —buch uspomenica; —en misliti; (geſonnen ſein) kániti, namjeravati; (ſich erinnern) pamtiti, sjećati se, spomenuti se, opomenuti, spomenuti, napomenuti; einem etw. g. zapamtiti što komu, osvetiti se, vratiti što komu; das will ich ihm g. vratit ću mu žao za sramotu; eines in Ehren g. častno o kom govoriti; deiner Almoſen iſt gedacht worden milostinje tvoje pomenuše se pred ...; wo g. Sie hin? kamo ste namislio? (von Reiſen) se zaputio? ich gedenke alt zu werden nadam se dugu životu; G. *n.* Menſcheng. od pamtivieka; —lich *adj.* zamisliv, pomisliv; das iſt nicht g. to se nemože pomisliti; —mann pametar, pamtilac; —mein *v.* Vergißmeinnicht; —münze uspomeni-novac; —tafel spomena ploča.

Gedeute, Gedeutel *n.* natezanje (česa), mudrovanje (o čem).

Gedicht spiev; pjesma, pjesan; basna; (Erdichtung) izmišljotina; —chen pjesmica, pjesanca; —lich *adj. v.* dichterisch.

Gediegen *adj.* (Gold, Silber) čist, suh; samorodan; —e Arbeit valjal posao; ein —er Aufſatz vrstan članak; ein —er Kopf mudra glava; —e Geſundheit krepko zdravje; er gab ihm eine g. Antwort baš mu je valjano odgovorio; —e Weisheit prava, zrela mudrost; —heit čistoća, vrstnoća, krepkoća.

Gedinge *n.* pogadjanje; cienjkanje; ugovor, pogodba; —arbeit *f.* djuturica; —buch *n.* djuturičnik.

Gedonner *n.* grmljavina.

Digitized by Google

Gedräng-e *n.* tiska, navala, naloga; tišma, gnjeta; es entſtand ein G. ljudi se stanu turati, gurati; —t *adj.* stisnut, stišanjen; (fig.) jedar; in —ter Kürze ukratko, pripoviedati samo jezgru (dogadjaja); ein —ter Stiel jezgrovit slog; eine —te Riſpe nabojita metlica; —theit jedroća, jedrost.

Gedräu *n.* grožnja; —ſche *n.* pljusak.

Gedre-he *n.* vrteš; —ht *adj.* (bot.) zasukan; —ſche *m.* mlatnja.

Gedr-itte *n.* okretanje, obrtnja; —itt *adj.* trojni; eine —itte Zahl trojka; —öhle *n.* tutnjava, tutnjavina, tutanj; —ütte *n.* tiska; —ungen *adj.* jedar.

Gedu-del *n.* gudnjava, dudukanje; —ſt *adj.* sguren, poguren; potuljen, ščućuren, ščunjen, pokunjen.

Geduld *f.* uztrpnost, uztrpljivost, trpljivost, potrpljenje; er hat an keinem Orte lange G. nemože nigdje da dugo ostane; (ſpr.) nigdje nemože sgrijati mjesta; die G. vergehet mir (reißt mir), ich verliere die G. dogrdilo, dozlogrdilo mi, dogorjelo mi do nokata; (ſpr.) G. bringt Roſen strpljen spašen; einen Augenblick G. strpite se koj čas; etw. mit G. ertragen trpljivo što podnositi; (Schutz vor dem Wind) zavjetarje, savjetrina; —en (ſich) uztrpjeti se, potrpjeti se, pritrpljeti se, strpljeti; gedulde dich noch einen Tag potrpi se još jedan dan; (warten) počekati; —faden *v.* Geduld; —ig *adj.* trpljiv, strpljiv; —iger Menſch uztrpljenik, strpljenik; —los *adj.* netrpljiv, nestrpljiv; —ſamkeit trpljivost; —ſchule učiona trpeža; prava škola.

Gedunſen *adj.* otečen; podbuo, nadut.

Gedunſt *n.* para.

Geeb igla, iglica, jaglica.

Geeignet *adj.* prikladan, sposoban, podoban; shodan.

Geeſt, —land pustara; zemlja pjeskovita, prišina.

Gefabel *n.* nabajanje, naklapanje.

Gefahr *f.* opasnost, pogibelj, pogibel, pogibio, pogibija, bezdno, jaz; es iſt G. im Verzug odlaganje je pogibeljno, opasno, štetno; von ihm droht dir keine G. od njega ti se netreba bojati; ich beſorge G. bojim se, biti će zlo; der G. entgehen izmaći, izplivati; iznieti glavu; außer aller G. ſein oprostiti se jada i nevolje; auf meine G. na moj račun, rovaš, odgovor; auf G. und Unkoſten des Ausgebliebenen na štetu i trošak onoga, koji nedodje; man ſah die G. voraus uvidjala se bura unapried.

Gefähr-de *f. v.* Gefahr; Argliſt; —den einen metnuti koga u opasnost, biti komu na štetu, štetovati; —det ſein doći u opasnost, biti u opasnosti; —lich *adj.* opasan, pogibeljan; —lichkeit pogibelj, gibalj, opasnost; —t *n.* podvoz, kola; (Spur) trag; —te *m.* drug, drugar; —in *f.* drûga, drugarica; —tſchaft družtvo.

Gefahr-e *n.* vožnja; —envoll *adj.* vrlo opasan, pogibeljan; —los *adj.* neopasan; bezbiedan; —loſigkeit bezbiednost, bezopasnost; —voll *adj.* veoma opasan, pogibeljan.

Gefäll *n.* (eines Fluſſes) pad, opad, padanje vode; (v. Berge) nizbrdica, strmenitost, strmina; —e *pl.* dohodci; namet, porez, daća; —ig *adj.* prijatan, ugodljiv; ugodan; vičan, običan, obiknut; es iſt mir ſo g. tako mi se rači,

Digitized by Google

mili, hoće; ist es ihnen g. mit mir zu gehen hoćete-li sa mnom ići; (scherz.) ako vam je milost . . .; wollen Sie —igst das Buch senden izvolite poslati knjigu; ein —iges Aeußere ugodna lica, obličja; einem g. werden ugadjati komu; was ist g.? što želite? što zapoviedate? (Dienstfertig) poslužan, dvoran, udvoran, ljubezan, usrdan; er ist der —igste Mann von der Welt vrlo je ljubezan, usrdan, svjetska je dobričina; —keit *f.* ljubav, dobrota; usrdje, ugodnost; die G. im Benehmen ugodno vladanje, ponašanje; er erwies mir viele —igkeiten mnogo mi je učinio ljubavi; aus G. iz ljubavi, dobrote; —kasten *m.* buk.

Gefälls (im Zus.) dohodarni, dohodni; što se tiče dohodaka; —amt dohodarstvo; —ämtlich *adj.* dohodarni; —amtslokale dohodara; —beamte dohodarnik; —strafgesetzbuch kazneni zakonik za dohodke; —verkürzung prikrata dohodaka; —verwaltung uprava dohodaka.

Gefallen (einem) omiliti, biti komu drag, draga; biti komu ugodno; umiliti se, ljubiti se, uvoljiti se, udražati, u volji biti komu; račiti se; wenn es ihnen gefällt ako je vaša dobra volja, ako vam se rači; so lange es Gott gefällt trpi do božje volje; lassen Sie sich's ein wenig bei mir g. želim da vam moja kuća omili; das lasse ich mir g. ta valja, tako valja; das lasse ich mir nicht g. toga neću trpljeti; wie g. sie dir? što, kako ti se vidi? du g-st mir nicht recht malo mi se vidiš; ich lasse mir alles g. na sve ću privoljeti, pristati; er thut was ihm gefällt čini što mu je volja, od volje; das gefällt mir durchaus nicht to mi nije nimalo po ćudi; ich g. jedermann svatko ima volju do mene; das gefällt ihm voli; (vr.) kad u kolo, onda voli, kad na djelo onda boli; thun Sie wie es ihnen gefällt radite kako vam se svidi; ako vam je volja; es gefällt uns etw. liepo nam se vidi; wie es ihnen besser gefällt kako vam se ljepše vidi; sie g-t mir nicht mehr izašla mi je iz volje; G. *n.* ugodnost, povoljština, povoljnost, milota, slast; G. finden milo, drago biti; ich fand G. daran drago mi je; Gott bezahlt nach seinem G. Bog plaća kad je njemu drago; mit G. s drage volje; thue nach deinem G. čini kako te je volja; dir zu G. tebi za volju; s drage volje za te, prijatelju! G. am jemd. haben imati volju do koga; findest Du nicht etw. G. an seinen Einrichtungen nevide-li ti se njegove naredbe; ich hätte G. Dich zu erinnern vidi mi se spomenut te; thun Sie mir den G. učinite mi ljubav; nach G. reden govoriti po volji; ich habe keinen G. daran to me neveseli, to mi negodi; einem zu G. sein komu ugadjati; er lebt nach seinem G. živi kako želi; mir zu G. braucht es nicht za me toga netreba; jbr. handle nach seinem G. svatko neka radi po svojoj volji; g. *adj.* pao, opao; —es Vieh mrcina, crkavina; (getödtet) poginuo; —e *f.* griešnica; potlačena.

Gefaltet *adj.* (bot.) sabran; mit —en Händen sklopljenih ruku.

Gefangen *adj.* ulovljen, uhvaćen; zatvoren; zasužnjen; (im Kriege) zarobljen; einen g. nehmen, setzen koga uhvatiti,

Digitized by Google

zatvoriti; g. sitzen tamnovati, biti u tamnici; sich g. geben predati se; g. sein sužnjevati, tamnovati; —aufseher zatvorenički, uznički nadglednik; tamničar, uzničar; —e *m.* zatvorenik, uhvaćenik; uznik; (im Kriege) sužanj, rob, zarobljenik; —haus zatvoriona; tamnica, uza; —hüter, —meister uzničar; sužnjičar; —nehmung *f.* uhvat, uhvaćenje, zarobljenje, zasužnjenje; —oberaufseher nadzornik uzničára; —schaft *f.* zatvor, tamnica; (im Kriege) sužanjstvo, robstvo; —setzung zatvor; —stock *m.* klade; —wärter uznički podvornik.

Gefänglich *adj.* einziehen zatvoriti; —e Haft zatvor, tamnica; zur —en Haft bringen uloviti, uhvatiti, zatvoriti.

Gefängniß *n.* tamnica, zatvor; uza; im —e sitzen biti u zatvoru; in G. setzen zatvoriti, staviti pod zatvor; (Gebäude) uza, tamnica; —beamte zatvorenički, tamnični činovnik; —genosse *m.* suzatvorenik; —leben život u zatvoru; —strafe kazan zatvora; —system *n.* sustav, način zatvorničtva; —verwaltung uprava zatvorničtva; —vorsteher nadzornik tamnicâ; —wesen *n.* zatvorničtvo, tamničarstvo.

Gefärb-e *n.* šaranje; krasanje; —t *adj.* skrasan; manjast.

Gefas-el *n.* buncanje, zanovjet, zanovietanje, trabun; —er *n.* očinci, vlakno.

Gefäß *n.* sûd, posuda, spremica; (col.) posudje; (Degen) balčak, boč; (bot.) cievčica, crievce; (coll.) cievlje; (med.) krvna ciev, krvni okrutak; žila; —anastomose *f.* žilna steka; —beschreibung cjevopis; —geflecht *n.* žilni pleter; —haut f. opna-mozgača; —lehre cjevoslovje; —loch *n.* rupica za cievčice; —netz cievna mrežotina; —reich *adj.* žilav, cievnat; —system cievstvo.

Gefaßt *adj.* (von Steinen) okovan; (bereit) pripravan, pripravljen, gotov; spreman; darauf war er nicht g. tomu se kolaču nije nadao; sich auf alles g. machen pripraviti se za svaku sgodu.

Gefecht *n.* boj, bitka; mačevanje.

Gefege *n.* čišćenje; (wdm.) opna od roga.

Gefehlt *adj.* weit g. daleko si zabrazdio.

Gefeierte *m.* svečar; godovnjak.

Gefeilt *adj.* (fig.) eine g. Rede izgladjena, dotjerana besjeda.

Gefels *n.* stienje, hridi.

Gefenstert *adj.* okast; g-e Schiene okasta udlaga.

Gefertigte *m.* podpisanik, podpisani.

Geflecht-el *n.* škripnja, gudnja; —er *n.* perje, perut, perušina; (fig.) pera, stajke; —ert *adj.* perjat, pernat; (bot.) perast.

Gefilde *n.* poljana, polje.

Geflacker *n.* ckiljenje; —mt *adj.* valovit, plamenit; —tter *n.* lepršaj, trepet, lepršenje.

Geflecht *n.* pleter; pletenina (Flechte) lišaj; —pflanzen *pl.* pleternice.

Geflechtt *adj.* madežan, pjegav; krpast.

Geflick *n.* krpež; —t *adj.* pokrpan, pokrpljen, izkrpan.

Geflimmer *n.* trepet, kriesenje, blistanje.

Geflissen *v.* beflissen; —tlich *adj.* navlašni, namišljeni; nakanjeni; *adv.* navlaš, nahvalice, nasumce, hotomice, hotice, hotoma, nasumice; (eigens) napose.

Geflöte *n.* frulanje; dudukanje.

Geflüche *n.* kletve; psovanje.

Digitized by Google

Geflüg-el *n.* pilad, živad, perad; mladina, omladina; ptice; *f.* krila; —elmift *m.* ritkaljina; —elt *adj.* krilat, okriljen; —ge *n.* poletarac; —elhof kurinjak, kokošinjak.

Geflünker *n.* laganje, laž.

Geflüfter *n.* šapat, šaptanje, gukanje, žubor.

Gefolge *n.* pratnja; pratež, pratioci; provod; das Laſter mit all ſeinem G. grieh i sve njegove posljedice.

Gefoppe *n.* titranje, podrugivanje.

Geforderte *n.* izazvanik.

Gefrage *n.* zapitkivanje, izpitkivanje.

Gefranſet, gefranſt *adj.* podrešen, resav; s rojtami, na rojte.

Gefräß *n.* hrana, pàša, krma; gubica, rilo; —ig *adj.* proždrljiv, nesit; —igkeit *f.* proždrljivost, proždrlost, žderavost.

Gefreite, -r *m.* izmjenjač; prost od straže.

Gefreſſ-e *n.* žderancija, žderanija; —ig *adj.* izješan, ješan, proždrljiv, pojedljiv.

Gefreund *v.* Freund.

Gefrier-en lediti, mrznuti, smrznuti se; das Waſſer gefriert voda se zamrzava, smrzava; das Waſſer iſt gefroren voda se je smrzla, slèdila; es hat ein wenig gefroren malo se je pomrzlo; —punkt *m.* ledište, mrazište.

Gefr-öre *n.* smrzao (smrzli) *f.* —oren *adj.* smrznjen, smrzao; —ornes *n.* sladoled.

Gefüg-e *n.* sastav; (gram.) sklad, sgloba, sglobje; (fig.) udes, usud, sudbina; —ig *adj.* židak, vitak, skloniv, gibak; ein —iger Menſch povodljiv čovjek; er iſt ſehr g. zna se prilagoditi, priljubiti; —igkeit vitkoća, židkoća, gibkoća.

Gefühl *n.* ćut; čustvo, ćućenje; der Sinn des —s osjećaj; (Taſtſinn) tik, opip; etw. durch das G. erkennen što opipom poznati; ein Mann von G. ćutljiv, oćutan čovjek; er hat ein zartes G. nježne je ćuti; er hat kein G. für das Schöne nećuti ljepote; ein angenehmes G. haben ćutiti ugodu; —arm *adj.* slabe ćuti; —ig *adj.* ćutljiv; —igkeit ćutljivost; —los *adj.* bezćutan; (fig.) tvrd, drven, kàmena srca, nemio, bezdušan; —loſigkeit bezćutnost; (fig.) tvrdoća, nemilost, nemilosrdnost bezdušnost; —reich *adj.* vrlo ćutljiv; —ſinn tik, opip.

Gefühls-mangel *m.* bezćutnost; —organ ćutilo; —tödter dušitelj ćuti; —vermögen ćutljivost; —voll *adj.* oćutan, mek.

Gefüll-ſel nadjev; —t *adj.* nadjeven; (v. Blum.) pun, punocvjetan.

Gefünft *n.* petina; g. *adj.* petoroni.

Gefunkel *n.* iskrilo, kresilo; iskrenje, krešenje.

Gefürſtet *adj.* pokneženo.

Geg-affe *n.* buljenje, blejanje; —akker *n.* kakot, kikotanje; —aukel *n.* glumanje.

Gegen *praep.* proti, protiv, suproti, suprotiva; suproć, prema, prama; na; pod; k, ka; ſich g. Norden wenden okrenuti se k sjeveru; g. Himmel put neba; Ungarn grenzt g. Mittag mit Slavonien Ugarska graniči na jugu sa Slavonijom; g. Abend pod večer; na zapad; od zapada; g. ſechs Uhr okolo šest sati; g. ſeinen Wohlthäter prema svojemu dobročinitelju; drei g. einen trojica na jednoga; g. den Strom uz vodu; eine Sache g. eine andere auftauſchen zamieniti jedno za drugo; ein Urtheil g. jemand ergehen laſſen

Digitized by Google

izdati presudu vrhu koga; g. Entgelt etw. thun činiti što za platu; g. Jemandes Willen uzprkos komu; er iſt g. ihn nichts on nije spram njega, naprama njemu ništa; g. einander abwägen jedno s drugim razmjeriti; Liebe g. jmdn. hegen koga ljubiti; Liebe g. Aeltern ljubav roditeljâ, ljubav k roditeljem; ſich g. jmdn. wehren braniti se od koga; g. die Regel verſtoßen prekršiti pravilo; ſich g. die Obrigkeit auflehnen ustati, dignuti se na poglavarstvo; eine Arznei g. das Fieber liek od groznice; das Geld g. einen Empfangsſchein erheben dignuti novce uz namiru; es ſteht g. das Ende des Blattes to stoji negdje na kraju lista; g. den Herbſt werde ich eine Reiſe machen pod jesen ću putovati; ſie iſt g. vierzig Jahre alt ima joj jedno (oko) četrdeset godinâ; er rühmte ſich g. ihn hvalio, ponosio se je pred njim; g. Bezahlung za plaću; g. baare Sicherheit na jamčevinu u gotovom; g. baare Bezahlung za gotovinu, za gotove novce; bis g. Weihnachten tamo do božića; er iſt arm aber noch für reich zu halten g. ſeinen Bruder i on je sirota, ali je bogataš spram brata svoga.

Gegen (in Zuſ.) protivni; —abdruck preotisak; —abſicht protivna namjera; protunamjera; —anhalt *f.* obrana; G. treffen (gegen den Feind) pripraviti se na obranu, protivne naredbe; protunaredbe; obrana; (gegen ein Uebel) pomoć; —anſtalten machen oprieti se, opirati se čemu; —antwort *f.* odgovor na odgovor; odgovor protivnika; —anzeige protivna dojava, odpovied; —arznei *f.* ustuk; —aufforderung uzaziv; —äußerung protivničko poviedanje; etw. zur G. ſtellen dostaviti komu što, da se očituje; —batterie *f.* protivna topnica; —bedingung *f.* zamjeniti ugovor, uzuvjet; —befehl *m.* protivna zapovied; G. geben poreći zapovied; —bekenntniß *n.* protivnička izpoviedka; —beleidigung *f.* uvreda za uvredu; —bemerkung opazka na opazku; protivnička primjetba, opazka; —bericht *m.* protivni doglas; —beſcheinigung uzprimka; —beſchimpfung zavratna pogrda; —beſuch uzvrat polazka; einen G. abſtatten uzvratiti polazak; —beweis protivni dokaz; odkaz; —beweisſtück protivna dokaznica; blick zamjeniti pogled; —böſchung vanska strm; —bürge uzjamac; —bürgſchaft uzjamstvo; protivničko jamstvo.

Gegend *f.* strana, kraj, okolina, okolica, okoliš, priedjel, krajina; mjesto; ein Schmerz in der G. des Herzens bol oko srca; in meiner G. kennt man dieſe Gewohnheit nicht kod mene nema te navade; aus welcher G. kommt der Wind odakle puše vjetar; in der G. nach Weſten put zapada; —beſchreibung krajopis; —eichung uzasip; Gegen-dienſt odsluga; povratna, zamjenita, usluga; —druck odpor, protivni tlak.

Gegen-einander *adv.* jedan prema, proti drugomu; zamjenito; naproti; g. halten sravniti jedno s drugim; g. ſtellen suočiti; —haltung sravnivanje, prispodabljanje; —ſtellung suočitba; —einbringen *n.* prigovor; —erbieten protivna ponuda; —einwurf *m.* protivnički prigovor; —erklärung zavratno, zamjenito, protivno očitovanje; —erſtattung na

Digitized by Google

knada; —erziehung protivan uzgoj; —fahrt vožnja uz vodu; —fall *m.* protivan slučaj; —falls *adv.* usuprot, inače; —fenſter *n.* protuprozor, napraman prozor; —forderung tražba druge stranke; (kauf.) uztražba; —frage pitanje druge stranke; —freundſchaft zamjenito prijateljstvo; —füßler protunožac; —gabe uzdarje; —gebirge napramne gore; —gefälligkeit zamjenita ljubav, usrdnost; eine G. erweiſen povratiti ljubav; —geſchenk uzdarje; —gewicht uzteg; —gift raztrov, uztuk, sutuk; —grund protivnički, oprečni razlog; odkaz; —gruß odzdrav; uzajamni poklon; einen G. geben odzdraviti; (v. Schiffen) uzajamni pozdrav; —gunſt zamjenita milost, blagovoljnost, prijazan; —hall *m.* odjek; jeka; —halten sravniti, prispodobiti; —hieb uzmah; —kaiſer lažni car; —kampf boj; —klage uzvratna tužba; —kompliment *n.* odzdrav; —kraft (phyſ.) protivna sila; —küſte protuobala, napramna obala; —kutter suletvar; —leiſtung zavratna, uzajemna činitba; —lenker (mech.) protivod; —licht *n.* protivno svjetlo; —liebe zamjenita, povratna, zavratna, vraćena ljubav; ljubav za ljubav; —liſt protivna varka; G. brauchen varku varkom uzbiti; —lob zavratna pohvala; —mann protivnjak; —mauer *f.* baba, podpor, podzidak, podporni zid; —mine *f.* oprečni podkop; —mittel pomoć, liek; —mutter protunavijak; —papſt lažni papa; —part *m.* protivnik; —partei protivna stranka; suparnik; —pfahl podpornjak; —rache osveta za osvetu; —rechnung uzajemni račun; račun druge stranke; —rede *f.* odgovor, prigovor, protivnički govor; —ſatz sprotnost, opreka, oprečenje; im G. za razliku; —ſchattig *adj.* protusjen; —ſchein odboj svjetlosti; (Revers) uznamira; —ſchenkung uzdarje; —ſchimpf pogrda na pogrdu; —ſchlußrede konačni, uzvratni dovršni odgovor; —ſchlußſchrift konačni, dovršni odpis; —ſchnitt *m.* proturez; —ſchraffirung *f.* mrežkanje; —ſchrift odpis; oprovržba; Schrift und G. spis i odpis; —ſchuld zamjeniti dug; —ſeite protivna stranka; (b. Münzf.) naličje; —ſeitig zavratan, zamjenit, uzajemni; g. Freundſchaft uzajemno, zamjenito prijateljstvo; g. *adv.* zamjenito, uzajmno; ſich g. helfen jedan drugomu pomagati; —ſicherheit zamjenita sjegurnost; —ſiegel supečat; —ſonne pasunce; —ſperre sukljuć; —ſpieler protivnjak; —ſtand predmet; die G—ſtände um uns her stvari koje su oko nas; —ſtändig napraman; —ſtändlich predmetni; —ſtandslos *adj.* bez predmetan; eine —ſtandsloſe Liebe ljubav bez zamjene; —ſtellung suočba; —ſtich bodac iz prieka; —ſtimme protivan glas; —ſtoß *m.* odudar; odraz; uztuk; —ſtrebung razmicanje; —ſtrich *m.* (in Zeugen) strana opaka; uzkosica; —ſtrom protivna struja; —ſtück *n.* gatka, prilika; —ſtütze *f.* podpor; —tauſch trampa; —theil protivno; im G. usuprot, pako, pače, dapače; das G. für wahr halten protivno istinom smatrati; G. *m.* protivnik, protivna stranka; —theilig *adj.* protivnički, protivne stranke;

Digitized by Google

—thür *f.* protivna, napramna vrata; —treue *f.* zamjenita, zavratna vjernost; —trieb *m.* protivni ostan, nagon; —über *prp.* naprotiv, nasuprot; nasuproti; prema, spram, prama; ſie ſtanden ſich g. stajahu si čelo o čelo; g. ſtellen staviti prema, suočiti; —über *n.* napramnost; —überliegend, —ſtehend *adj.* napraman; —ufer *n.* on kraj; am G. na drugoj obali; —umwallung obsadni odkop; —unterſuchung protuiztraga, protivna iztraga; —verheißung zavratno obećanje; —vermächtniß *n.* zapis za zapis; zamjeniti ostavak (u oporuci); ženitbeni dar; —verſchreibung *f.* zamjenita obveza; zavratni zapisak; —verſprechen *n.* zamjenito obećanje; —verſuch *m.* protivni pokus; —verwahrung protivnička ograda; —vorwurf prigovor na prigovor; —wall *m.* protivnički nasip; protusgrada; —wart *f.* prisustvo, pritomnost, nazočnost, pribitnost; nastup; očivest; sadašnjost, sadašnje vrieme; in meiner G. predamnom; —wärtig *adj.* prisutan, prisućan, pritoman, pribitan, nazočan; g. ſein pribivati; ich war bei dem Verfalle g. ja sam bio kod onoga dogadjaja; die g. Zeit sadanje vrieme; —wärtiges ovo pismo; g. *adv.* sada, današnji dan; —wärtige *n.* sadašnjost; —wehr *f.* obrana, protubrana; ſich G. ſtellen izpriečiti se, oduprieti se, odapirati se; —werth *m.* zamjenita vrjednota; —wind *m.* protivan vjetar; —winkel *m.* napraman kut; —wirkung *f.* protivan učinak; odpor; —wohner *pl.* protudomci; —wort *n.* protivna rieč; —wurf *m.* protivan hitac; —zeichen *n.* protivan znak; —zeichnen supodpisati; —zeichnung *f.* supodpis; —zeuge *m.* protivnički svjedok; —zug *m.* protivni hod, put, poteg; —zuſage *f.* zamjenito obećanje; —zutrauen *m.* uzajmično povjerenje; —zwangsmittel *n.* protivno nasilje; G. gebrauchen silu silom uzbijati.

Gegipfelt *adj.* najkrajnji.

Gegirre *n.* gugut, gùka, gûk.

Gegitter *m.* rešetke.

Geglieder *n.* uda; —t *adj.* člankovit, sglobast.

Geglimmer *n.* tinjanje.

Geglotze *n.* buljenje, buljež.

Gegner *m.* protivnik; (med.) nakomica (mišica); —in *f.* protivnica; —iſch *adj.* protivnički.

Gegrab-e *n.* kopnja; —bel *n.* čantranje.

Gegrinſe *n.* sklibnja.

Gegründet *adj.* temeljit, osnovan; ſeine Furcht iſt g. ima razloga što se boji.

Gegrunze *n.* gurit, gurlit.

Gegur-gel *n.* grgot; —re *n.* gugut, guka.

Gehäbe *adj.* ein —s Faß čvrst sûd; das Faß iſt nicht g. bačva nedrži vode.

Gehab-en ſich vladati se, podnositi se, ponašati se; gehabt Euch wohl da ste zdravo! s Bogom! budite zdrav; prostite; —ig *adj.* imućan, možan.

Gehader *n.* svadjanje.

Gehäge *n.* plot; ograda; branjevina; einem in das G. gehen, kommen unieti srp u tudju žetvu; miešati se u tudje poslove.

Gehalt *m.* držina; šupljina; prostor, mjesto; (das Enthaltene) sadržaj; (die Beſoldung) plata, plaća; (Werth) vriednost unutrnja, jezgra; Worte ohne G. klapanje po zraku; bob o stienu; eine Silbermünze von gutem G. srebrni novac od

Digitized by Google

prave vrjednote; freien G. haben imati bezplatnu hranu; er hat tausend Gulden G. ima tisuć forinti plaće; ein Haus von vielen G. prostrana kuća; —en *adj.* držan; obvezan, dužan; ein gut —enes Bild sumjerna, skladna slika; (gesetzt) stalan, postojan; Maria war stumm und g. Marija je mučala i uztezala se; der —ene Schmerz podušena bol; —ig *adj.* kabast; —leer *adj.* prazan, tašt, jalov, štur; —los *adj.* bez vriednosti; (fig.) jalov; —lose Worte puste, prazne rieči; —losigkeit bezvriednost; praznoća; —messer mjera nutrnjine; —messung mjerenje nutrnjine; —reich, gehaltsam *adj.* jedar.

Gehalts-abstufung stupovnost, postupičnost plate; —abzug *m.* odbitak od plate; —anweisung odredjaj plate; uputa na platu; —erhöhung povišnja plate; —herabsetzung umala plate; —klasse red plate; —quittung namira na platu; —sperre *f.* ustavak plate; —zulage doplata, doplatak, dodatak k plati; —werth *m.* prava vrjednota; —voll *adj.* jedar.

Gehämmer *n.* kovnja; —tes Werk kovanina.

Gehandel *n.* trgovanje, patrgovanje.

Gehänge *n.* vienci, kite; (Hängeohren) uši pasje; (Abhang) nizbrdica, obronak, pristranak, strmina; (Eingeweide) drob, crieva, vitalac; (wbm.) klempe; (b. Web.) kolutur.

Geharke *n.* grecanje.

Geharnischt *adj.* oklopljen, pod oklopom.

Gehaspel *n.* motanje.

Gehässig *adj.* mrzak, mrzeć, neprijatan; g. jmdn. machen koga omraziti; sich g. machen omrznuti (komu); g. Weise neprijateljski; —keit neprijatnost, mrzost, omraza.

Gehau *n.* zasjeka, siek, sieč; (b. Forst.) šestar; einem Wald in —e abtheilen ošestariti šumu; ein junges G. mladikovina; —che *n.* dihanje; —e *n.* siečnja, sieč.

Gehäufe *n.* gomiljanje; —t *adj.* nagrnut; vrhom; uvršan, nagomilan; —blüthige (Pflanzen) *pl.* gomiljike.

Gehäuse *n.* kutija, kućica; (einer Orgel) kuća; (Uhrgehäuse) tok; (bei Früchten) ljuska; (am Degen) krstnice.

Geh-bar *adj.* prolazan; der Weg ist nicht g. nemože se putem ići; —brücke *f.* brv, pješki most; —e *f.* lieha; —ebe *n.* dizanje, dižnja; —echel *n.* ogrebanje; —ege *n.* ograda, plot; stobor, obor, oplotnica, zagaj, zabran, zabrana, branjenica, branjevina; —egeaufseher gajnik.

Geheiligt *adj.* posvećen.

Geheim *adj.* tajan, otajan, potajan, sakriven; im G. u potaji, otajno, tajom; kradom, kradomice; krišom; pod rukom; izpod ruke; g. halten tajiti, sakrivati, kriti, utajati, zatajati; g. thun tajnovati; —haltung tajenje, zataja, skrivanje, tajba; —mittel tajstvo; —niß *n.* tajna; otajstvo; ein G. aus etw. machen držati što u tajnosti, tajati, skrivati što; die Sache ist ein G. to je tajna; —nißkrämer tajnar; —nißkrämerei *f.* tajnarenje; —nißlos *adj.* bez tajne, otajstva; das ist g. tu nema tajne; —nißlehre *f.* tajnouka; —nißreich, —nißvoll *adj.* pun tajna; vrlo tajan; otajstven; mit einer g. Miene otajstvenim pogledom; —rath *m.* tajni savjetnik;

Digitized by Google

—rotte *f.* tajni savez; —schreibekunst tajnopis; —schreiber tajnik; g. (in Zus.) tajnički; —schreiberamt *n.* tajničtvo; —schrift *f.* tajnica; (Chiffern) tajnopis; mit G. schreiben pisati tajnim pismom; —sinn *m.* tajni smisao; —sinnig *adj.* tajna smisla; —sucht f. tajnohlepnja; tajnarenje; —thun *n.* tajnovanje; —thüre tajna vrata; —verständniß *n.* potajni dogovor.

Geheiß *n.* zapovied.

Gehen ići, hoditi; poći, polaziti, odlaziti; aus einem Orte g. otići, izići; in einen Ort g. unići, uljezti, poći u nutra; durch einen Ort g. proći, prolaziti; von einem Ort g. otići od kuda; ostaviti koga; geh auf dein Zimmer odlazi, idi, nosi se u svoju sobu; einen Schritt g. učiniti korak; an etwas gehen prihvatiti se čega, uzeti što na se; einem an die Hand g. biti komu na ruku; lassen Sie mich g. okanite me se; ostavite me; zu Ende g. izticati, biti na izmaku; verloren g. izgubiti se; zu Herzen g. dirati u srce; der Teig fängt an zu g. tiesto se diže; das geht nicht to nemože biti; to se nepristoji; meine Uhr geht zu geschwind ura mi ide prerano, pretiče; das Zimmer geht auf die Gasse soba gleda na ulicu; in sich g. doći k sebi; dozvati se pameti; schwanger g. tegotna, trudna biti, nositi; es geht ein starker Wind velik vjetar puše; wie geht's? kako je? wie geht't mit Ihrer Gesundheit? kako vam služi zdravlje? es geht mir wohl dobro mi je; es geht dem einen wie dem andern jednomu je tako kao i drugomu; es geht ein Gericht govori se; er geht in's dreißigste Jahr hvata se tridesete godine; es geht in die dritte Woche nastao je treći tjedan; es geht an das Leben tu se radi o glavi; diese Flinte geht hundert Schritte ova diljka nosi na sto koraka; sich müde g. umoriti se od hoda; sich die Füße wund g. ozlediti, natrti noge hodeć; zu Grunde g. poginuti, propasti; er ging hinter das Haus zašao je za kuću; er ging hinter ihm za njim je pristao, pristajao; an einem Stocke g. podupirati se štapom; irre g. lutati, zalaziti; gegangen kommen pješke doći; an's Werk, an die Arbeit g. prihvatiti se, primiti se, latiti se posla; einem auf den Leib g. na koga navaliti, naskočiti; einem aus dem Wege g. ukloniti se, uklanjati se komu; (fig.) kloniti, krstiti se koga; über's Feld g. ići poljem, u polje; zu Grabe g. leći u grob; er geht schwer daran neće mu se; auf den Grund g. početi od temelja; auf den Hieb g. udarati; in sein Verderben g. srnuti u propast; nach dem Brode g. poći s trbuhom za kruhom; über einen g. biti nad kim; biti od koga veći gospodin; einem um das Maul g. mazati oko koga; sich g. lassen raditi po svojoj volji; mit der Post g. voziti se poštom; er ließ ihn g. odpustio ga je; *v.* g. sie! e do biesa! tà boga vam! geht mit euerem Geschwätz prestanite brbljati; behutsam g. oprezno postupati; weiter darfst du nicht g. dalje ni makac! da se nisi ni maknuo! müssig g. bezposličiti; gut gekleidet g. dobro se nositi; zerlumpt g. odrpan, dronjav, prnjav biti; sich Blasen auf die Füße g. dobiti od hoda žulje na no-

Digitized by Google

guh; der Fluß geht schnell rieka teče brzo; von einem Hause zum andern g. zarediti po kućah; (spr.) ići kano s križecem po selu; die Thür geht in den Angeln vrata se okreću u petiću; der Fluß geht mit Eise led pliva riekom; die Zeit geht schnell vrieme leti; das Korn geht in die Aehren raž klasá; der Weizen geht zu Lager pšenica hoće da polegne; entzwei g. prebiti se, prelomiti se; razbiti se; der Preis geht in die Höhe ciena skače; es geht drunter und drüber sve je darmar; velik je metež; es geht mir durch die Seele to mi probija srce u grudih; wenn Noth an Mann geht kad bude za nevolju; es geht mir nahe boli me; es geht noch so hin tako tako; die Sache geht wirklich vor sich to sbilja biva; to se sbilja radi; darüber geht nicht ništa ti u boga krasnije, bolje; es geht über meine Kräfte dotle moje sile nedopiru; snaga nesiže; Gewalt geht über Recht (spr.) sila Boga nemoli a pravde nepita; er läßt viel darauf g. mnogo troši na to; es ging sehr über ihn her strašno su ga rešetali; das will ihm nicht in den Kopf g. nemože dokučiti, shvatiti toga; es geht kein wahres Wort aus seinem Munde laže i kad se Bogu moli; das geht auf dich to je tebi namienjeno, to na tebe šiba; es geht alles noch gut još će sve dobro biti; es soll alles nach seinem Kopfe g. sve da mu bude po ćudi; es geht alles nach Wunsch sve biva kako želim; der geduldigen Schafe g. viel in einem Stall mnogo ti stane mirnih ovaca u ovčarnu; es g. zwanzig Groschen auf einen Gulden dvadeset groša čini forintu; der Schrank geht nicht durch die Thür ormar se neda provući kroz vrata; das g. schön to je krasno, liepo; der Weg geht in der Richtung cesta ide na pravac; wie weit doch seine Richtung geht eto kamo zahvaća; der Schuß war durch die Lungen gegangen hitac mu proletio, prošao kroz pluća; seine Meinung geht dahin misli, scieni; seine Liebe geht mehr auf den sinnlichen Genuß ljubav mu smjera na putenu oslast; in Erfüllung g. izpuniti se; zu Schiffe g. broditi; der Berg geht bis in die Stadt brieg se proteže do grada; das Pferd ging im Schritte konj kasáše; er geht langsam vuče se kano puž; es mag g. wie es wolle dogodilo se što mu drago; es wird über das Geld g. bude stojalo mnogo novaca; G. *n.* hod, hodja, hodanje.

Gehenk *n.* pojas od sablje; povraz, proveslo; vješalo; —elt *adj.* s ručicom, s držkom; —ter obješenjak.

Geher hodac.

Geherze *n.* držkanje, hušakanje.

Geheuer *adj.* zdrav; probitačan; sjeguran, bezbjedan.

Geheul *n.* urlikanje, ridanje, urljava; zavijanje, tuljenje, vijavljina, skomljavina; (v. Stürme) huj.

Gehilfe *m.* pomoćnik, pomagač.

Gehirn *n.* mozak; das große G. moždjani; das kleine G. moždanci; (fig.) ein verbranntes G. haben šenuti glavom; er hat kein G. im Kopfe vrana mu je mozak popila; ein leeres G. prazna tikva; das ist nicht aus seinem G. to nije iz njegove glave; —behälter lubanja; —bruch proder; —druck *m.* tlačenje mozka; —erweihung ome-

Digitized by Google

čanje, omeknuće mozka; —häute *f.* opne mozka; —höhle mozkovna utrobica; —los *v.* bezglav; lud, glup; bezmoždan; —ſubſtanz *f.* mozkovina.

Gehl *v.* gelb; —enit *m.* sodivac.

Gehmeiſter *m.* hodar.

Gehöft, —e *n.* dvorac, dvor; dvorište.

Gehöhne *n.* podrugivanje, podsmieh.

Gehölz *n.* šuma, lug; šikara; stablik; —ig *adj.* stablovit.

Gehör *n.* sluh; slušanje; posluh, poslušanje; uslišanje; er hat kein G. nečuje; einem G. geben koga poslušati; G. finden uslišan biti; ich kann kein G. bei ihm finden neće da me posluša; einem Geſandten G. geben pustiti preda se poslanika, saslušati ga; einer Bitte G. geben prikloniti, nagnuti komu uho, sklonuti se na čiju molitvu; (wbm.) ušesa.

Gehorch=e *n.* prisluškivanje; —en poslušati, posluhnuti koga; slušati, poslušan biti; dem Geſetze g. zakonu se pokoravati; ihm gehorcht das ganze Land sva je zemlja pod njegovom šibikom, rukom; —er poslušnik.

Gehör=en spadati, pripadati; trebati; hotjeti se; das —t nicht in mein Fach to nije moj posao; das —t nicht hieher to neide ovamo; mehr als ſich —t više nego što se pristoji; više nego treba; es —t Zeit dazu tomu treba, hoće se vremena; dieſe zwei Dinge g. zuſammen ovo dvoje ide skupa; das —t ſich to se pristoji, to treba; ſolche Speiſen g. für's Vieh takova su jela za marvu; das Haus —t mir to je moja kuća; wem —t dieſes čije je to; das —t vor einen höheren Richter to nadleži višemu sudcu; er —t zu unſerer Familie od naše je porodice; auf eine ſolche Frage —t eine ſolche Antwort kako tko pita onako mu se odgovara; kakov pozdrav onakav i odzdrav; auf einen harten Klotz —t ein harter Keil kvrgi treba tvrd klin; dieſer Titel —t ihm nicht ovaj ga naslov neide; wie ſich's —t kako se pristoji, kako valja; čestito, ljudski; —gang *m.* zvukovnica, ušnica; —hammer kladivac; —ig *adj.* spadajući; pristojan; dužan; zur —igen Stunde na vrieme, u horu; alles g. würdigen cieniti sve kao što treba; die zu Hauſe —igen Perſonen ljudi od kuće, kućani; das dem Bauer —ige Haus seljakova kuća; die —igen Mittel anwenden poslužiti se shodnimi sredstvi; g. *adv.* kako treba, valja, pristojno; —igkeit *f.* naležnost, pristojnost; —knochen *m.* slušne košćice; —lehre *f.* sluhoslovje; —loch *n.* slušna rupica; —los *adj.* gluh, bez sluha; —loſigkeit, —mangel gluhost, gluhoća; —n *n.* rozi, rogovi; rožje; *adj.* rogat; —nerv *m.* sluhovnik (živac); slušni živac; —nt *adj.* rogat; —organ *n.* čulo; —ſaal *m.* saslušaonica; —ſinn *m.* sluh; —waſſer sluhovnička voda.

Gehorſam *adj.* pokoran, ponizan, poslušan; smjeran; G. *m.* posluh, poslušnost, pokornost, poniznost; smjernost; einem G. leiſten slušati koga; komu biti poslušan; zum G. zurückführen upokoriti; der bürgerliche G. gradjanska uza; eine Stadt unter ſeinen G. bringen grad spraviti pod svoju vlast; -en slušati, poslušan biti, poslušati, posluhnuti; -keit poslušnost.

Digitized by Google

Gehr-e *f.* sat (medeni); strmen, strmina; —en *m.* koplje, striela; priečnica; kut; klin; latica; —hobel *m.* svlakovac; —ig *adj.* kos, na pošik; —olt *m.* kaput; —ung kosina.

Gehubel *n.* dosadjivanje.

Geh-ülfe *m.* pomoćnik, pomagač; —ülfin *f.* pomoćnica; pomagačica; —üpfe *n.* skakut, skakutanje; —üfte *n.* kašljanje; —weg *m.* staza; —werk *n.* kolesa (od ure); hodilo.

Gei-en vući, tegliti; —er jastreb; was der G.! koga biesa! geh' zum G. idi do biesa! —erabler zer; —eraitig *adj.* jastrebast; —erblick lakom pogled; —ereule jastrebasta jejina, jeja; —erfalk, —erfalke *m.* sokol; —erkönig golemi jastreb; —ermensch pustovnjak; —fer *m.* slina, bala, pjena, jed; pisma; —ericht, —erig *adj.* slinjav, balav; jedovit; —fern sliniti se, pjeniti se, baliti se; -ferthierchen *n.* pjenuša; —fertuch *n.* baleša, prostirač (djeci o vratu).

Geig-e *f.* gusle, guslice; es hängt ihm der Himmel voll —en pjevaju mu ševe i slavulji; —en guslati, guditi, gudjeti; ein Stückchen g. pjesmicu odguslati; (fpr.) wer die Wahrheit —t, dem ſchlägt man den Fiedelbogen um den Kopf tko istinu gudi, gudalom ga po prstijuh biju; —enapfer ubav štavalj; —enblatt *n.* gusliště; podstrunik; —enbogen *m.* lučac, luk; —enförmig *adj.* guslast; —enfutter, —enfuteral *n.* tok za gusle; —enhals *m.* držak, ručice od gusala; —enharz grčka smola, kalafonija; —enholz *n.* guslovac; —enmacher guslar; —enſaite žica, struna za gusle: —enſattel konj, konjic, kobilica; —enſchlüſſel guslen ključ; —enſchule uputa u guslanje; guslovnik; —enſpiel gudnjava, gudba, guslanje; —enſpieler *m.* gudac; gudač; —ſtimme *f.* guslen glas; kajde za gusle; —enton *m.* glas gusala; —enunterricht *m.* učenje guslanja; —enwirbel *m.* čekrk od gusala; —ger gudar, gudac; —gerei gudnjava.

Geil *adj.* bujan, pr̃evit; puten; pohotan, bludan; (v. Boden) tusta, mastna zemlja; —e Pflanzen uzbujalo, pobujalo hrašće; g. riechen udarati po pr̃evini; g. Dirne bludnica; ein —es Lied bezstidna pjesma, —e *f.* pretilost; (v. Acker) bujnost; (v. Perſon) bludnost, bludnoća; blud; bujevina; —en *n.* jaja, muda; einem Thiere die —en ausſchneiden uštrojiti; uškopiti (jare); —en bludovati; (ver.) zaudarati po pr̃evini; nach etw. g. za čim hlepiti; den Acker g. opretiliti njivu; —er bludnik; —heit bludnost, blud; (v. Acker) bujnost; —horſt bujevina; ¦—wurz vimenjak.

Geiß *f.* koza; —auge ¦ ostika; bart gorska surućica; —blatt kozja krv (trava); orlovi nokti; —blume bileč; -bock jarac, kozao, prč, praz; —bohne brabonjak; —butte *f.* kozjak, drienak; —el *m. f.* talac; —el *f.* bič; korbač; mit der G. hauen bičem šibati; (fig.) šibanje; er iſt eine wahre G. für die Unterthanen pravi je zulumčar, krvnik svojim podanikom; —elbrüder bičevnik; —eln bičevati; mučiti; —elſchaft *f.* taostvo; —elſtiel *m.* bičalo, bičalje; —elſtrauch *m.* pletivac; —elung bičevanje.

Geiß-fuß *m.* jarčevac; pralica; —füßig *adj.* kozonog; —haar

Digitized by Google

n. kostriet, kozjevina, kočina, kočet; —heerde kozje stado; —hirt kozar; —hirtin kozarica; —käse kozji sir; —kleе *m.* zanovet; tila; —leder kozina; —ledern *adj.* od kozine, kozline; —ler bičalo; —milch kozje mlieko; —stall *m.* kozji tor; kozàra; —trift *f.* kozji pašnik; —weide *f.* iva.

Geist *m.* duh; ein böser G. hudoba, hudi, nečisti duh; bies; vrag; (v. Flüssigkeiten) žesta; er sieht aus wie ein G. sama ga je kost i koža; samo ga je sjena od čovjeka; den G. bilden obrazovati um; Gegenwart des —es behalten neizgubiti se; Bekämpfer des heiligen —es duhoborac; schwachen —s slaba uma; der G. des Widerspruches prigovorljivost; er ist voller G. und Leben vrlo je živahan; jatoran; (Denkungsart) narav; ein Mann von vielem G. čovjek velikoga razuma; ein schöner G. oštroumae; —arm slabouman; —brenner žestar, pecar; —chen *n.* pernatuša.

Geister-ähnlich *adj.* kao duh, strašilo; —au duhovište; —bann *m.* zaklinjanje; duhogon; —banner, —beschwörer *m.* zaklinjalac, duhogonac; —beschwörung zaklinjanje; —bild *n.* utvara, sablast; vidjenje duhova; —bleich *adj.* blied kao smrt; —erscheinung utvara, sablast; er hat —n prividja mu se, utvara mu se; —fürst car duhova; —geschichte pripoviedka o duhovih, sablastih; —geschlecht *n.* rod duhova; —haft *adj.* poput duhova, nalik duhu, sablastan; —herrschaft vlada nad duhovi; —lehre duhoslovje; —ling mudrijaš, mudrica; —seher *m.* vilovnik, vilovnjak, vidovit čovjek, duhovid, prividjalica; —seherin duhovidka, prividjalica; -stunde gluho doba, ponoć; —wahn *m.* tašta vjera u utvare; —welt sviet duhova; duhovni, umni sviet.

Geistes-abwesenheit *f.* neprisobnost; —adel *m.* plemenitost duha; —anlage *f.* dar duha; —anmuth *f.* ubavnost duha; —anstrengung napor duha; —arbeit duševna radnja; umotvorina; —armuth *f.* slaboumnost; —bildung obrazovanost duha; —drang *m.* težnja duha; —erhebung uznos, uzlet duha; —erstarrung mrtvilo duha; —fassung prisobnost; —feinheit tankoumnost; —finsterniß duševna tmina; —flug *m.* uzlet, polet duha; —frucht umotvor, umotvorina; —gabe *f.* dar, sposobnost; —geburt *f.* umotvorina; —gegenwart *f.* prisutnost duha; prisobnost; er hatte G. bio je pri sebi; die G. verlieren izgubiti se; —genuß *m.* duševna slast, naslada; —größe *f.* veličina, uzvišenost duha; —krank *adj.* bolan, bolestan duhom; duhovno bolestan; —krankheit duhobolja; —leere *f.* bezumje; —produkt *n.* umotvorina; —richtung smjer duha; —schwäche *f.* slaboumje, slabost duše; —spannung zanešenost; —speere *f.* duševna ograda; —störung *f.* šenuće, pomuna; —thätig *adj.* radina duha; —thätigkeit *f.* radinost duha; —verkehr *m.* duševno obćenje; uzajamnost; —verwandt *adj.* duhom srodan; —verwirrt *adj.* pomunjen, smeten; —verwirrung *f.* poluda, smetenost; —zerrüttung poremećenje uma.

Geist-handel *m.* trgovina sa žestami; —händler žestar, rakijaš; —heil *adj.* bistrouman; jasnoga duha; —ig *adj.* duše-

Digitized by Google

van; duhovan; netjelesan; die —ige Welt duhovni svjet; ein —iger Wein žestoko vino; —ige Flüſſigkeit žesta; —iges Weſen duh; —ige Kräfte umne moći, sile; —iges Eigenthum vlastnost duha; —ige Beſchäftigung umno poslovanje; —leer slabouman; —lich *adj.* duhovni; crkovni, crkveni; svećenički, duhovnički; —liches Lied duhovna pjesma; ſich dem —lichen Stande widmen otići u duhovnike, obući se; —licher Herr oče duhovni; —liche Gaben duhovni darovi; das —liche Recht crkveno pravo; —liche Güter crkvena dobra; G. *m.* —licher duhovnik, redovnik, svećenik, pop; —lichkeit duhovničtvo; svećenstvo, popovstvo, svećenici, duhovnici, redovnici, popovi; —los *adj.* bez duha; bez uma; bez razuma; —loſigkeit bezumje; —reich *adj.* uman, razuman, duhovit; dosjetljiv, dosjetan; (Wein) žestok, opojan, jak; —ſiech *v.* Geiſtesſrank; —tödtend *adj.* duhomoran; —verwüſtend *adj.* tamaneći duh. što tamani duh; —verzehrend *adj.* duhotrošan; —voll *adj.* duhovit, uman; —waſſer žesta.

Geitau *n.* teglenjak.

Geiz *m.* lakomost, tvrdost, stisljivost, skupost, tvrdoća; dem —e ergeben ſein lakoman biti; (Winkeltrieb) ptić, zaperak, priperak; —e treiben ptićiti se; —bracke *m.* gagrica, tvrdac, tvrdica, gužbalo, škrt; —en lakom, tvrd, stisljiv, skup biti, skupariti; škrlasiti; —hals lakomac, skupac, tvrdica, stisljivac; —hund, —kragen, —wurm, —teufel *v.* Geizbracke; —ig *adj.* lakom, skup, tvrd, stisljiv; nach etwas g. ſein biti česa, za čim lakom; —igkeit *v.* Geiz.

Geja=chter *n.* trkanija; —ge *n.* lovina; —mmer *n.* jauk, lelek; jaukanje, lelekanje, naricanje, narekovanje; kuknjava, jadikovanje, vajkanje, kakovanje, kamovanje; —uchze *n.* viska, pocikivanje, podvikivanje.

Gejubel *n,* klikovanje.

Gekäm=me *n.* češljanje; —mer *n.* kliet, kućar; komora; —mt *adj.* (zool.) češljast; —pfe *n.* boj, vojevanje; rat.

Gekau=e *n.* žvakanje, žvatanje; —ſe *n.* kupnja.

Gekehre *n.* pometnja.

Gek=eife *n.* psovanje, ruženje; —elcht *adj.* (bot.) ein —elchter Hüllkelch uborak s čaškom; —elter *n.* tištenje, prešanje; —erbe *n.* rovašenje; —erbt *adj.* rovašan; —euche *n.* dahat, huja, sopae; —icher *n.* kikot; —itzel škakljanje, golicanje.

Gekk *m.* zvekan, blesan, mamlaz, oholica, oholonja; ein alter G. stara luda; (am Kalbe) svez; —en prodrzljiv biti; —enhaft *adj.* lud; prodrzljiv; —enhaftigkeit, —heit *f.* drzovitost; ludost; —enſtolz *m.* ludjačka oholost; —erei *f.* luda drzost; —o *m.* geko.

Gekl=äffe *n.* lajanje; ževkanje, škamut; —age *n.* tužnjava; tužikanje; —agter tuženik; (in ält. Urk.) peruš doljni; —änge *n.* zveka; —ängel *n.* zveket, zvekitanje; —apper *n.* klopot, klepet, klopotanje, čangrtanje; —atſche *n.* pljesak, pljeskanje; (das Geſchwätz) blebet, blebetanje, brbljanje; —aube *n.* glodanje, ogladanje; —etter *n.* pentranje; —imper *n.* brenkanje, cilik, drndanje, drukanje; lugaranje; —inge *v.* Geklänge; —klinke *n.* kucanje halkom; —ippe *n.* grebenje

Digitized by Google

(morsko); —irr, —e *n.* čagrt, zveket, zveka (oružja); caka; —opfe *n.* lupa, lupanje; —öppel *n.* kuckanje; —lüft *n.* razsjeline; —ügel *n.* mudrovanje.

Gekn=akk *n.* hrsak, hrskanje; —all *n.* pucnjava, praska; —arr *n.* škripa, škripnja; —aster, —ister *n.* praska, praskanje, pucanje, čagrljanje; —ault *adj.* smotan u klubko; —aupel *n.* hrsak; —eipe *n.* štipkanje, štipukanje; —ete *n.* miešnja, gnječenje; —ikk *n.* mrska; —irsch, —irsche *n.* škrgut, škripa, škripanje; —orgel *n.* hrsak; —urr *n.* vrka, kvrka; (v. Hund) režnja.

Gek=öch *n.* varenina, varivo; —oche *n.* varenje, kuhanje; —oller *n.* kauk, kaukanje, glogot; —örnelt *adj.* zrnast; —ose *n.* ljubakanje; —rabbel *n.* gickanje, kobacanje; češljanje, gubanje, čeprkanje, čebrkanje; —rach *n.* lomnja, lomnjava, kršnja, kršnjava, gruhanje; —rächze *n.* graktanje, graja, gaka; —rähe *n.* gaka, gakanje; (v. Hahn) kukurikanje; —ralle *n.* grebnja; grebanje; —rämpel *n.* grebenanje; —rätz *n.* tarotine, strugotine; troske; —rätze *n.* grebanje, česanje; —rätzschmelzer *m.* slievač trosaka; —rätzwascher *m.* perilac trosaka; —rauen *n.* češanje; —räusel *n.* rudjenje; —räusch *n.* dreka, vriska, drečanje; čvarenje, čvrčanje; ziparanje; —reuzt *adj.* ukršten, izmjenit; g. *adv.* unakrst, izmjenice; —rieche *n.* pužnjava, pužnja; —ritzel *n.* grebanje, grebenje, čačkanje, črčkanje; piskaranje, švrakanje, drljanje; šakopis; —rönt *adj.* okrunjen; —röse *n.* opornjak, nabornjak; obrast, maramica; vrećica; kraljica; pećica; salo, utrobica, vitalac; —rösdrüsen žliezde na opornjaku; —rösgeflecht *n.* opornjački živci; —rösmantel *m.* pelenica; maramica; —rösschlagader *f.* opornjačka kucavica; —rümmel *n.* mrvljenje, mrvež; —ünstelt *adj.* iskan, uziskan; pričinjen; nenaravan; usiljen, prihinjen; —üsse *n.* cjelukanje, ljubakanje.

Gel=ache, Gelächel *n.* smieh, smijanje, podsmieh, podsmievanje, smiešenje; —ächter *n.* grohot; smieh; ein G. erheben, aufschlagen grohotom se nasmijati, grohotljivo se smijati, grohotati se; er ist anderen zum G. ljudi mu se smiju, vrukaju; sich zum G. machen biti ruglo, rugaviet.

Gelad=e *n.* tovarenje, prtnja; punjenje (pušaka); (Einladen) pozivanje; —en *adj.* (z. B. Gewehr) puna, nabita puška; eing. pozvav; —ene *n.* uzovnik, zvanica, pozvanik.

Gelag *n.* čast, gostba, sobet, goštenje; ins G. hineinreden govoriti u tutanj, kao u tartanj, na sliepo; bez pameti, ni simo ni tamo; (Trinkg.) pijanka, pijacija, pijača; er mußte das G. bezahlen na njem su se slomila kola; —er *n.* skladište.

Gelähmt *adj.* knjast, kljast, sakat; šepav, uzet, kljenit.

Gelande *n.* zemljište, zemlja.

Geländer *n.* ograda, naslon, prislon, perila; tenda, perda; (Garteng.) baras, brajda; —baum *m.* drvo uz brajdu, brajdaš; —dokke *f.* sošica, stupac; —fenster *n.* prozor s ogradom; —n *v.* ogatiti; ovrljati; —säule *n.* sošica, stupac.

Gelang=en (wohin) doći, stići, dospjeti, dostići, prispjeti, doprieti; zu einem Antw. g.

Digitized by Google

dočepati, dokopati se, dobiti, polučiti službu; doći do službe; (etwas an einem) g. laſſen podati, dostaviti, upraviti što na koga; zur Reiſe g. dozreti, dozreliti; die an den Richter gelangten Akten spisi predani sudcu; zum Throne g. stupiti na priestolje; —ung dostiženje, dolazak; G. zum Throne pristup na priestolje.

Gelappt *adj.* (bot.) krpast.

Gelärm *n.* buka, vika, krika, krič, halabuka, bučanje.

Gelaß *m.* prostor; ein Haus mit vielem G. prostrana kuća.

Geläſſe *n.* ušice.

Gelaſſen *adj.* miran, tih, krotak, trpljiv; g. *adv.* mirno, tiho; nur g. polagano; —heit mirnoća, krotkoća, trpljivost; mit großer G. vrlo mirno, trpljivo.

Gela=tine *f.* klijevina; —ube *n.* hvoje; sjenica; —uer *n.* prežnja, vrebanje; —ufe *n.* trkanje, trka.

Geläufig *adj.* lak, vješt, okretan, hitar; eine —e Zunge hitar, brz jezik; mit —er Zunge ſprechen govoriti kao čekalo, kano iz badnja; die Sache iſt mir ganz g. to vrlo dobro znam; tomu sam posve vješt; —e Hand hitra, laka ruka; —heit lakoća, vještina, okretnost, hitrost, hitrina.

Gela=unt *adj.* gut g. dobre volje; übel g. zle volje; —uſche *n.* prisluškanje, nasluškivanje; —ut *adj.* lajanje, lavež.

Geläut, —e *n.* zvonjenje; (die Glocken) zvona, zvonovi; das G. bezahlen platiti za zvona, zvonjenje; (v. Gläſern) zveka.

Gelb *adj.* žut; g. ſein žutjeti se; g. werden požutjeti, ožutjeti, užutjeti; g. färben zažutiti; ein —er Färberſtoff žutilo; die g. Farbe žut *f.*; von —er Farbe žut; (ſpr.) es wird mir grün und g. vor den Augen smrče mi se pred očima; —artiſche *f.* zelenac; —ägig *adj.* žutook, žutih očiju; —blätterig *adj.* žutolist; —bleierz *m.* šiljevit olovac; —blumig *adj.* žutocvjetan; —braun *adj.* u žuto smeđ; —bunt *adj.* žutošaren; —buſch *m.* manakin; G. *n.* žuto, žutina, žutilo; žut; G. im Ei žumanjak, žunance, žutanjak; —e, —en žutjeti, požutjeti; žutiti, požutiti; —erde (zemlja) žutica; —farbekraut ponikli dvozub; farbig *adj.* žut; —fieberkraut sljepoočica; —fiſch smeđi labrnjak; —floſſer žutoperka; zlatni bandar; —flügel *m.* žutokrilac; kajenska vuga; žutokrila pastirčica; —füßig *adj.* žutonog; —geblümt *adj.* žutocvjetast; —gefleckt *adj.* žutopjegav; —gelockt *adj.* rusokos; —geſtreift *adj.* žutoprugav; —gießer mjedar; —grau *adj.* u žuto siv, žutosiv; —grün *adj.* u žuto zelen; žutozelen; —haarig *adj.* žutokos, rus; —harz *m.* gamba; —harzbaum žutosok; —holz žuto drvo, rujevina; škotanj, žuto varzilo; —ig *adj.* žutkast, žućkast, nažut; g. werden nažutnuti; —kehlchen *n.* žutovoljka; —kehle *f.* žutovoljac; —klee *m.* ranjenik; —kopf *m.* žuna (ptica); —köpfig *adj.* žutoglav; —kraut katanac; —lupfererz žuti mjedovac; —lich *adj.* žutkast, nažut; —braun, —grün, —roth, —weiß *adj.* u žutkasto smeđ, zelen, crven, biel; —lichkeit žutkatost; —liſch *m.* žuta perunika; —lupine *f.* žuti vučjak; —mähnig *adj.* žutogriv; —mund *m.* rogač crvenustac; —naſe *f.* ražanj; —reif *adj.* žut, zrel; das Getreide iſt g. žito je već za-

Digitized by Google

žutjelo; —reife *f.* žutina, zreloća; —roth *adj.* ridj, žutocrven, u žuto crven; —rükken *n.* žut guž; —ſchelfe *m.* žutošarac; konj žutih pjega; —ſchmutz *m.* neprava užovka; —ſchnabel *m.* žutokljunac; (junger Vogel) ptić; (Milchbart) golobradac, mlad, zelen; —ſchopf *m.* manakin; sivka; —ſchwanz m. žutorepac; piknjasti bandar; —ſpecht *m.* bjelkast djeteo; —ſteiß *m.* žutotrtac; —ſtoff *m.* žutilo; —ſucht *f.* žutica, žućenica, žutuga; zlatenica; —ſüchtig *adj.* žuticav, žućenicav, žutugav, zlatenicav; er iſt g. boluje od žutice; —weiß *adj.* žutobiel; —wurz *f.* zlatan žutnjak; —zotte *f.* klenača.

Gelb *n.* novac, novci; novčina; pjenez, pjenezi; (in Zuſ.) novčani; zu g. machen unovčiti; ich bin nicht bei G. nemam novaca; ums G. bringen iztrošiti, poharčiti, oglobiti; für ſein G. zehren trošiti svoje; baares G. gotov novac, gotovina; kleines G. drobiš, sitan novac; er hat G. ima novčine; zu —e kommen onovčiti se; G. und Gut opfern žrtvovati sve blago; (ſpr.) G. regiert die Welt sve se može novcem; zlatni bat razbija svaka zeljezna vrata; ums G. bekommt alles za novce svašta dosta; —abgabe *f.* danjak daća, danak u novcu; —ablöſer mamin novac; —adel novčano plemstvo; kupljena plemenština; —anlage *f.* uloženi novac; —anweiſung *f.* novčana odredba; naputica; —arm *adj.* bez novaca; er iſt g. nema novaca; —auflage *f.* namet u novcu; —aufwand *m.* trošak; —ausfuhrverbot zabrana novčanoga izvoza; —ausgabe, —auslage rashod, trošak; —ausleihung uzajmljivanje novaca; novčani zajam; —bank *f.* novčara; —beitrag *m.* prinesak u novcu; —beutel *m.* kesa, novčana mošuja; —büchſe *f.* škrabica; —buße *f.* globa; —egel *m.* glob ar; —einnahme novčani prihod, dohodak; primanje novaca; —erpreſſer globar; —erwerb *m.* novčana zaslužba, tecivo; —faß sud s novcem; za novce; —forderung dug, vjeresija; —gebahrung *f.* upravljanje novcem; —gehalt *m.* novčana vriednost; plata u novcu; —geiz *m.* lakomost na novce, blago; —geſchäft novčani posao; ein G. machen poslovati s novcem; dobiti novaca; —gier *f.* blagoljubje, srebroljubje, lakomost za blagom; —gülte *f.* tlehovina u novcu; —gürtel *m.* ćemer; —jude lihvar; —kaſten novčanik, kovčeg za novce; —katze *f.* ćemer; —klemme *f.* nestašica, oskudica, nestadak novaca; ich befinde mich in einer G. treba mi novaca; —kurs tečaj, hod novaca; novčana miena; —lehen *n.* novčano leno; —leiſtung plaćanje; daća u novcu; —los *adj.* bez novca; g. ſein neimati novaca; —macher novčar; —mäkler novčarski mešetar; pogadjalac, mjenik, kamatnik; —markt *m.* novčarište; —mittel *n.* novci; —muſchel *f.* novčić; —poſt *f.* novčana pošta; (—poſten) novčana svota; novci; —rechnung račun o novcu; —reich *adj.* bogat; —reiche *m.* bogatir, bogataš; —reichthum bogatstvo, blago; —remeſſe *f.* novčani poslatak; —ſache novčani posao; —ſack vrećica za novce; —ſchuld dug; —ſendung novčana pošiljka; —ſorte

Digitized by Google

f. vrst novaca; —ſpiel *n.* igra na novce; —ſplitternd *adj.* razsipan, razmetan; —ſteuer porez; —ſtück *m.* škrabica; —ſtolz *m.* oholost s blaga; —ſtrafe globa; —ſtück *n.* novac; —ſumme *f.*, —poſten *n.* svota novaca; novci; —tag platni dan; —umlauf *n.* kolanje novaca; der G. iſt groß kolà mnogo novaca; —verkehr novčani promet, prometanje novca; —verluſt *n.* novčana šteta; —verpraſſer, —verſchwender razsipnik, razsulović, razpinovac; —verwechslung mienba, mienjanje novaca; —verwechslungsgebühr *f.* mienbovina; —vorſchuß predplata; predujam; —währung novčana vrednota; —wechſelrechnung mjenjački račun; —wechsler mjenjač; —werth *m.* novčana viednost; etw. im —werthe anſchlagen cieniti što novcem; —weſen *n.* novčanstvo; —wurm *m.* gagrica; —zahlung plaćanje novcem; —zins *m.* najmovina u novcu; —zinſen *pl.* dobit.

Gel=echze *n.* hlepnja, gramženje; —én *n. v.* Gallerte; —elke *n.* ližnja, lizanje.

Geleg=e *n.* polaganje; (v. Getreide) rukovet; —en *adj.* položen, stavljen, postavljen, posadjen, ležeći; (bequem, paſſend) sgodan, pristojan, prikladan, priličan; es iſt mir nichts daran —en nemarim, nehajem za to; was iſt ihnen daran —en što je vam do toga? daran iſt viel —en mnogo je do toga, vrlo je potrebno; die Stadt iſt am Waſſer —en grad se pružio uz vodu; ein —enes Wirthshaus prilična krčma, na ruci, na dobru mjestu krčma; zur —enen Zeit u dobu; u dobar čas; du kommſt mir eben —en ala si mi dobro došo; es iſt nichts daran —en u stvari nije ništa; g. *adv.* sgodno, na vrieme, u dobu, dobro; —enheit prilika, sgoda, prigoda; alle —enheiten eines Hauſes kennen poznavati sve kute po kući; mit ſeiner eigenen G. kommen doći na svojih kolih; etw. bei einer guten G. thun učiniti što u dobar čas; auf G. warten prežati sgodu; treffliche G. živa sgoda, sgodna priseda; G. zum Zank g. povod dati, uzrok biti svadji, zametnuti kavgu; bei G. sgodom; bei dieſer G. ſagte er mir tom prigodom reče mi; (Lage) položaj; —heitlich *adj.* sgodan, prigodan; *adj.* prigodom, po sgodi, kad bude prilika; —heitsdichter čestitkar; —heitsgedicht prigodnica, prigodna pjesma; čestitka; —heitsmacher svôdnik, dovodilac, sastavljač; —heitsmacherin svodnica, sastavljača; —tlich *v.* gelegenheitlich.

Gelehr=ig, —ſam *adj.* naučljiv, učljiv, dobre glave; mek, krotak, mekoum; —igkeit učljivost, naučljivost, krotkoća; —t *adj.* učen, naučan; književni; —te *m.* učenac, učenjak, učen čovjek.

Gelehrten=bank *f.* sielo učenjaka; —feind neprijatelj učenih ljudi; —innung sbor učenjaka; —leben život, žiće učenjaka; —ſtand *m.* stalež učenjaka; (*coll.*) učenstvo, književnici; —verein *m.* učeno družtvo; —weſen učenstvo, književnost; —zeitung *f.* književnik; književni časopis.

Gelehrtheit učenost.

Gelei=er *n.* gudnjava; —s, —ſe *n.* kolotečina, kolomija; das breite, ſchmale G. eines Wagens kola na široki, uzani trap; das G. halten kolotečinom ići; aus dem G. kommen izmaći se iz kolotečine; (fig.) pomutiti se, po-

Digitized by Google

munjati se; eine Sache in das rechte G. bringen udesiti stvar; —t *n.* pratnja, provod, straža; izpratnja; ſicheres G. prost, sjeguran, slobodan prolaz; —ten pratiti, provoditi, provesti, provadjati, izpratiti; —ter *m.* pratilac; —tete *m.* praćenik; —tsamt pratilište; —tsbrief *m.* provodnica; —tſchaft pratioci; —tſchiff provodnjak; —tsgeinnahme pratnina; —tsfolge *f.* dužnost pratnje; —tsleute *pl.* pratioci; —tsmann pratilac; —tsſchein pratnica, popratnica.

Gelenk *n.* sgloba, sglob, koljeno, pregib, sglavak sastava, vez, član, članak, koljence, karika (od veriga); (b. Schuſt.) pregibac, pregnutina; g. *adj.* gibak, židak, okretan, obrtan; (fig.) povodljiv, poslušan; —sband sglobna osuga, sveza; —bein *n.* zapesnica; —brüſe sglobna žila; —e *n.* obrtnja; —ende *n.* sglavak; —entzündung sglobni zažeg; —fortſatz *m.* nadlaktica; —fuge *f.* sglob, sglobljavanje; —grube *f.* čašica; kotalac, kotlac, čaška, sglobna jama; —kapſel *n.* sglobna čahurica; —knorpel sglobni hrustavac; —kopf sglavak, jabučica; G. des Ellbogenbeins sglavak podlaktične kosti; G. der Kinnlade sglavak vilični; G. des Oberarmbeins sglavak nadlaktice; G. des Schenkelbeins sglavak stegna; G. des Schienbeins sglavak goljenice; G. der Speiche sglavak vretenca; —kraut *n.* pečatnik; -los bezgloban; -pfanne kotalac, čašica; -ſam okretan, obrtan; —ſamkeit *f.* okretnost, obrtnost; —ſchlagader sglobna kucavica; —ſchleim sglobovina, —ſchmerz sglobobolja; —ſchmiere sglobovina, sglobomaz; —ſteifheit *f.* ukočenost sglobova; —theil sglobni diel; —verwachſung sraslost sglobova; —waſſerſucht vodena bolest u sglobovih.

Gele-ſe *n.* čitanje; (b. Web.) razmrsivanje; —ucht *n.* razsvjeta, posvjet; —ucht *n.* svietljenje.

Gelf *m.* žuti mjedovac; —ern drečati, derati se, vrištati.

Gelicht-e *n.* svjetlost; —er *n.* pasmina, bagra, vrst, poreklo, podrietlo; ſie ſind alle gleichen —ers u jednu tikvu pušu; ſie ſind alle gleichen —ers jednaki su kao i linjaci.

Gelieb-e *n.* ljubljenje; —en izvoljeti, vidjeti se, svidjeti se; es geliebt mir tako mi se rači, hoće; was geliebt ihnen što želite; geliebt es Gott ako Bog dâ; —t *adj.* ljubljen, mili, dragi, ljubezni, ljubazni; -teſte predragi, premili; —te dragi, dragan; ljubeznik, ljubaznik, milostnik, miljenac; dika; G. *f.* draga, ljubeznica, ljubovca, dragàva, milostnica, miljenica.

Gelind-e *adj.* mek, blag; (v. Regen) tih; krotak, dobar; —igkeit *f.* mekost, krotkoća, blagost, dobrota; (v. Regen) tihoća.

Gelingen poći, ići za rukom, dati se, davati se; uspjeti; ein gelungenes Werk vrstno djelo; Gott gib das G. bog spori; G. *n.* uspjeh.

Gelispel *n.* šapat, šaptanje.

Gell-kraut lukovasta zubatka; —en oriti se, razliegati se, zvoniti; es gellt mir in den Ohren zuje mi uši; (Bergb.) okočiti; eine —ende Stimme gromki glas.

Gelob-e *n.* hvaljenje, hvalisanje; —en obećati, zateći se, zarećí se; zavječati se, zavjetovati se, zavjeriti se; Treue g. založiti, dati vjeru; das gelobte Land zemlja obećana.

Gelöbniß *n.* zavjet; —geſchenk *n.* zavjetnina.

Gel-ober *n.* buktanje, bukćenje;

Digitized by Google

—örſch *n.* podlom; —oš *n.* krkaljina (divljači); —öſche *n.* gašnja; —öthe *n.* spajanje; —ſe *f.* komar, komarac.

Gelt i, je-li, što-ne? zar nije? je l' tako? nije-l' istina? dozvolite-li? g. *adj.* (v. Kühen) jalov, neplodan; die Kuh geht g. krava nije bredja; g. werden izjaloviti se; —e *f.* kablica, sić, muzlica, vedrica, dojača, diža, tulača; —en valjati, vrieditи, vriedan biti, imati cienu, vriednost; was gilt die Wette o što da se okladimo; dieſer Gulden gilt zwanzig Groſchen ova forinta nosi dvadeset groša; es gilt die Ehre, das Leben ide za glavu, tu se radi o glavi, o poštenju; das gilt nicht to neide u računu, to se nebroji, to nevalja; mir gilt das gleich viel to je meni svejedno; geltend machen (ein Recht) dokazati, uživati (kakvo pravo); (einen Grund) upirati se, dovoditi se (na razlog); mir gilt dieſe Sache ſehr viel meni je do toga mnogo stalo; das kann für den Beweis nicht g. to se nemože držati za dokaz; dieſes Geldſtück gilt für zehn Kreuzer ovaj se novac prima pod deset novčića; es gilt als Regel uzima se za pravilo; er gilt etwas bei ihm drži do njega; das laſſe ich g. dopuštam; es gilt für Wahrheit prolazi za istinu; es gilt die Geſundheit der Hausfrau (pije se) za zdravlje domaćice; es gilt hier Arbeit und Mühe ovdje treba posla i truda; von dieſem Tuche gilt die Elle zehn Gulden rif toga sukna stoji deset forinti; was gilt jetzt das Pfund Zucker, Thee u. ſ. w. po čem je funta sladora, čaja itd.; er gilt viel beim Banus ima na bana upliv, može mnogo u bana; g. jaloviti, izjaloviti; ujaloviti; —endmachung dokazivanje valjanosti; —er kopljar; —kuh *f.* jalovica, jalovka, jalova krava; —ling *m.* jalovac, jalovica; —ung vriednost, valjanost; eine Anſicht zur G. bringen pribaviti mnenju cienu; die Geſetze haben G. zakoni valjaju, imaju moć, silu; —vieh *n.* jalovinje.

Gelübde *n.* zavjet, zagovor; G. thun, ablegen zavjetovati se; (in Zuſ.) zavjetan; —mahl *n.* zavjetina.

Gelüſt-e *f.* pohota, požuda, volja; —en pohotjeti, poželjeti, željeti, zaželjeti, prohtjeti; —ern čeznuti, hlepiti, prolakomiti se za čim; G. *n.* hlepnja, čeznuće.

Gelzen uškopiti, ustrojiti.

Gemach *n.* soba, kliet; das heimliche G. zahod; g. *adv.* polako, lagano, po malo, tiho; G. *n.* (ohne Mehrz.) radnja, rabota; (fig.) traljav posao, teg, rabota.

Gemächlich *adj.* lastan, lagodan, lagašan; lien, lak; ein —es Haus udobna, prostrana, kuća; g. leben zevkariti, uzuriti; g. *adv.* po volji, po malo, lagano; —keit last, lagodnost, lakota.

Gemächt *n.* stvor, krparija; djelo, posao, teg; (Zeugungsglied) puzdra; muda.

Gemähe *n.* kositba.

Gemahl *m.* muž, suprug, zaručnik, drug; (poet.) hrabar, vojno; —in *f.* žena, supruga, zaručnica, drûga.

Gemahn-e *n.* opominjanje, pripominjanje; utuvljenje; —en opomenuti, pripomenuti, spomenuti; es gemahnt mich als ob . . . vidi, čini mi se, pričinja mi se, da . .

Gemal *v.* Gemahl.

Gemälde *n.* slika, slikarija; prilika; er entwarf mir ein ſchönes G. von ſeinem Glücke liepo-li

Digitized by Google

mi je opisao svoju sreću; —freund, —liebhaber slikoljub; —saal, sammlung slikàra.

Geman-gfutter *m.* mješalina; -gkorn *n.* napolica, mješovito žito; —sche *n.* smies, smješarija, burljanje, brljavica; kalabura, bucvara, bućurci.

Gemar-ke *n.* biljeg, obilježje; žig; —kung medje, granice; —ter *n.* mučenje.

Gemäß *n.* mjera, mjerilo; g. *adj.* podoban, shodan, primjeran; *adv.* po, polag, prema; das ist der Wahrheit g. to se slaže s istinom; —heit *f.* shodnost, podobnost, primjerenost; G. des Gesetzes po zakonu; —igt *adj.* razborit, umjeren.

Gemäuer *n.* zidine, zid.

Gemein *adj.* obćinski, obćen, obćenit, zajednički; (gewöhnlich, alltäglich) prost, priprost, svakdanji; (niedrig, schlecht) potišten, nevaljal; das —e Beste obćinsko dobro; das ist dort g. toga ondje ima mnogo, mnogo puta; ein —es Gesicht obično lice; ein g. Jahr prosta godina; ein —er Mensch prostak; ein —er Kerl prostačina; sich mit jmd. g. machen miešati se s kim; ein —er Menschenverstand svačija pamet, razum; Kenntniße g. machen razprostraniti znanje; dieß hat damit nichts g. to ide drugamo; to su razlučene stvari; mit einem —e Sachen machen biti u družtvu, sdružiti se; das Gemeinwesen obćinski poslovi; g.- (in Zus.) obćinski.

Gemeinde, Gemeine *f.* obćina; obćinstvo; die christliche G. kršćanska vjera; in einer G. leben obćinovati; (in Zus.) obćinski; —anhöriger *m.* pripadnik k obćini; —angehörigkeit *f.* pripadnost k obćini; —beschluß *m.* zaključak obćine; —bürger *m.* gradjanin; obćinar; —rath *m.* obćinsko zastupstvo; (als Person) obćinski viećnik, savjetnik; —frohne *f.* seoština; —gerechtsame *n.* obćinska pravica; —gesetz zakon o obćinah; obćinski zakon; —glied *n.* obćinar; —grund obćinska zemlja; —gut obćinsko dobro; —haus obćinska kuća; —last obćinski teret, obćinsko breme; —lastenumlage razrez obćinskih tereta; —leben obćinski život; —lokalität *f.* obćinska sgrada, mjestnost; —markung *f.* medje obćine, obćinske medje; —meister glavar, načelnik obćine; —mittel *n.* obćinski imetak; —ordnung obćinski red; —polizei obćinsko redarstvo; -rath (als Körper) obćinsko vieće; (einzelne Person) obćinski viećnik; —recht *n.* pravo obćine; —repräsentant zastupnik obćinski; —repräsentanz (im objektiven Sinne) obćinsko zastupstvo; (im subjektiven Sinne) obćinsko zastupničtvo; —schule obćinska učiona, škola; —siegel pečat obćine; —üblich običan u obćini; —verband *m.* obćinski savez, obćinska sveza; —verfassung *f.* obćinski ustav, obćinska uredba; —vermögen imovina obćine, obćinski imetak; —vertretung *v.* Gemeinderepräsentanz; —verwalter obćinski upravitelj; —vorstand, —vorsteher načelnik, glavar, starešina, predstojnik obćine; (*coll.*) starešinstvo, poglavarstvo obćine; —wache obćinska straža; —wappen obćinski grb; —weise po obćinah; —wesen *n.* obćinarstvo; —wohl obćinsko dobro; —zuweisung an die Gerichte odred obćinâ pod sudove; —zwekk obćinska svrha.

Gemein-e *f.* *v.* Gemeinde; das Haus der —en (in Engl.) sabornica zastupnikâ; —empfin-

Digitized by Google

bung zajedničko osjećanje; —er *m.* prostak; —fäßlich svakomu razgovjetan, razumljiv; —faßlichkeit podpuna razgovjetnost, razumljivost; —feld *n.* zajedničko polje; —freiheit obća sloboda; —gebrauch zajednička poraba, zajedničko uživanje; (Sitte) obćenit običaj; —geist zajedničtvo, zajednički duh, zajedničko osjećanje (čustvo); —gläubiger stečajni vjerovnik, vjeritelj; —grund obći razlog; *v.* Gemeindegrund; —gültig svagdje, posvuda valjan; —gut zajednica, obćevina.

Gemein-heit *f.* prostota; prostačina; —herde *f.* obćinsko stado; —herrſchaft suvlada; —hin *adv.* navadno, obično; —hirt obćinski pastir; —holz *n.*, —holzung obćinska šuma; —hutung obćinski pašnik; pustopaš; — iglich u obće; — intereſſe obća korist; —kirche zajednička crkva; —kundig razglašen, posvuda poznat; —leben navadni, svakdanji život; —machung razprostranjivanje; —nutzen obćenita korist; —nützig, —nützlich obćekoristan, svakomu (svim) koristan; —nützigkeit obćekoristnost; —ofe obćinski bik; —platz javni trg; obće mjesto; (fig.) zahod, nužnik; (rhet.) obći izraz, obća izreka; izprošak; (ver.) zanovjet; —fälteł *m.* obća blagajna; —ſam zajednički, zajedničan; zur —ſamen Hand zajednički; —ſame Sachen mit jmd. machen biti komu drug, sdružiti se s kim, šurovati s kim; —ſchade *m.* zajednička, obća šteta; —ſchädlich svakomu (svim) štetan, škodljiv.

Gemeinſchaft zajedničtvo, zajednost; eheliche G. ženitbeno druženje, ženitbena zadruga; die G. der Güter zajednica, zadrugarstvo; leben in der G. živjeti u zajednici, u zadrugi; živjeti zajednički, zajedno; einer, der in der G. lebt (Kommunist) zajedničar, zadrugar; ein Haus in der G. haben držati kuću s kim, zajednički; die G. der Heiligen obćina svetih; (Umgang) drugovanje; Umgang mit jmdn. haben miešati se, drugovati s kim; —lich *adj.* zajednički; —liches Gut zajednina, zajednica; —licher Exponent (math.) zajednički kazac; —licher Faktor zajednički činbenik; *adv.* zajedno, skupa.

Gemein-ſchatz *m.* odćenito, svačije blago; obćevina; —ſchießen zajednička strielba; —ſchreiber *m.* bilježnik obćine, obćinski bilježnik; —ſinn *v.* Gemeingeiſt; —ſpruch obće rieči; obći izraz, obća izreka; —ſtaat slobodna država; —trift obćinski pašnik; pustopaš; -üblich sasvim običan, navadan; —verſtändlich svakomu razumljiv; (v. Büchern) prosto pisan; ein g. geſchriebenes Buch knjiga, koju svatko razumije; —weſen *n.* obćinstvo; —weſenverwalter upravnik obćinstva; —wohl obće, obćenito dobro; —zeche obćinska sdolnja; —zeitig dvoličan.

Gemeng-e, —ſel *n.* mješavina, mješšarija; smjesa, sumjesa; —t mješovit.

Gemerke *n.* znak; (wdm.) krvav trag; *v.* Gedächtniß.

Gemeſſe *n.* mjeračina; —n *adj.* ein —ner Befehl naročita zapovjed; einen —nen Befehl ertheilen naročito zapovjediti; —ne Robot odredjena tlaka; —nheit odmjerenost.

Gemetzel kreševo, sječa, posjeka, okrš, okršaj, ograje.

Digitized by Google

Gemin=azion dvostručenje, *v.* Verdoppelung; —irt udvojen, podvojen, podvostručen, predvostručen.

Gemind (=es, M. =e) *n.* pedalj.

Gemiſch *n. v.* Gemenge.

Gemiſcht mješoviti; različiti, razni; —e Brüche mješoviti slomci; —e Kommiſſion mješovito povjerenstvo; —e Ehe mješoviti brak, mješovita ženitba; —er Senat mješoviti odbor, mješovito starovieće; —e Waarenhandlung prodaja razne robe, mješovite robe; —er Zug mješoviti vlak; —fächig raznoplohan, raznoplan; —linig raznocrtan.

Gemm=a (bot.) pup, pupoljak, oko; —azion pupenje; —e (M. =en) izdjelan dragac, dragulj.

Gems *m.*; Gemſe *f.*, Gemsbock divokoza, divja koza.

Gemſen=adler kostožder, kostojedja; —fuß *m.* noga divokoze; —geier *v.* Gemſenadler; —geiß, —thier, —ziege *f.* divokoza; —haar *n.* kostriet od divokoze; —jagd lov na divokoze; —jäger, —ſteiger divokozar, lovac divokozâ; —leder *n.* lutak.

Gemüll (=s, oh. M.) *n.* mulj.

Gemunkel *n.* gukanje, šapat.

Gemurmel, Gemurr *n.* žamor, žuber; mrmljanje, mrmor, vrnčanje.

Gemüſe *n.* povrće, povrtelje, zelen; varivo; —bau povrtarstvo; —garten *n.* povrtnjak; —gewächs zelen; —kohl kupus; —kräuter *pl.* povrće; —ſamen *m.*, —ſämerei *f.* sjeme od povrća.

Gemüth *n.* ćud; (fig.) srce, srčanost; das hat er ſich zu —e gezogen to mu je palo na srce; einem etw. zu —e führen predočiti komu što; nagovarati, privoljeti koga na što; ſie iſt lauter G. duša je i srce, dobra je duša; —lich blag; poćudan; srdačan, prostrana srca; das iſt mir gar nicht g. to mi negodi ni malo, to mi nije ni malo po ćudi; ſie wandeln ganz g. im Garten ugadjaju si šećuć se po vrtu; ein —licher Menſch dobričina; *adv.* godno, po ćudi, poćudno, po volji, od srca; —lichkeit godnost, poćudnost; blagost; ćutljivost; srdačnost; —los bez čustva.

Gemüthe=art ćud; narav; —beſchaffenheit ćudnost; —bewegung potres ćudi, duše: ganuće srca; —ergötzung duševna zabava, naslada; —erſchütterung *v.* —bewegung; —gabe vrsnoća ćudi, duše; —hinterhaltung tajenje ćudi; —krank bolestne ćudi, duše; bolan, jadan; —krankheit dušobolja; bolest duše; bol, zaraz na srcu; -neigung nagnuće; prignuće; —regung ganuće duše, ćudi; —ruhe pokoj duše; —ſchwäche slabost ćudi, duše; slaboćudnost, slabodušnost; —ſtärke jakost ćudi, duše; —ſtil čustven slog; —ſtimmung volja ćudi, duše; *v.* Laune; in guter G. dobre volje; —unruhe *f.* nemir duše, ćudi; —verfaſſung, —zuſtand *m.* stanje duše; —voll ćutljiv, pun čustva (osjećanja).

Gen *praep.* prama, put; g. Himmel blicken pogledati k nebu; g. Himmel fahren uzpeti se nebu, na nebesa; otići nebu pod oblake; ſeine Augen g. Himmel richten podignuti oči k nebu, pod oblake; —age glodanje, glodnja, grižnja.

Genähe *n.* šivnja.

Genannt imenovan, zvan.

Genant (fr.) (ſpr. ženán) uzko, tiesno; dosadno, nepriličnо

Genäſchig *v.* Näſchig.

Genau (v. Kleid) napet, tiesan;

Digitized by Google

das Kleid liegt g. an haljîna se tielu priljubila; die Thür schließt ganz g. vrata dobro pristaju; zwischen ihn und mir besteht eine sehr —e Freundschaft glavni smo prijatelji; einen g. kennen poznavati koga u glavu; g. auf etwas Acht geben dobro paziti na što; eine —e Untersuchung točna iztraga; mit —er Noth jedva jedvice; g. genommen paßt dieses Wort nicht pravo govoreć, ova rieč nedolikuje; der —e Preis posljednja ciena; eine —e Wirthin stisljiva, štedljiva gospodarica; *adv.* potanko, točno, izpravno; stisljivo; einen Gegenstand g. beschreiben stvar točno opisati; etw. g. in Augenschein nehmen pazljivo, potanko što razgledati; den Tag g. angeben, etw. g. befolgen, erwägen točno naznačiti dan, točno što izvršiti, točno promisliti što; das Protokoll g. führen točno voditi zapisnik; —igkeit *f.* točnost; stisljivost; mit großer G. vrlo točno, potanko; stisljivo; G. des Ausdruckes vjernost izraza.

Genealog *m.* (gr.) rodoslovac; —ie *f.* rodoslovje, rodopis; (als Stammbaum) rodovnik, rodolik.

Genehm (angenehm) povoljan, po volji, po ćudi, prijatan; —es Geld priman novac; sei es g. oder nicht bilo ili nebilo komu po ćudi; etw. g. halten po volji učiniti, potvrditi, odobriti; —haltung potvrda, odobrenje, privolja; —igen etw. privoliti (na što); primiti, prihvatiti; *v.* Genehm halten; —igung *v.* Haltung; zu einer Sache die G. geben *v.* Genehmigen; —igungsbescheid *m.* odobravajuća odluka.

Geneig-en *v. n.* izvoljeti; — t nagnut, prignut; er ist dem Trunke g. rado pije; zum Bösen g. na zlo brz; (gewogen) priklon, naklonjen; einem g. sein dobro komu želiti; eine —te Ebene položina; —theit *f.* nagnuće, prignuće, naklonost; (gegen jmdn.) priklonstvo, prijazan, dobrohotnost; —willig drage volje.

Genetze *n.* zadirkivenje, peckanje.

General (-s, Mz. -e od. Generäle) *m.* glavnik, vojskovodja, general, gjeneral; G.- glavni, občeni; —adjutant *m.* nadpobočnik, generalov pobočnik, general-adjutant; —at *m.* glavničtvo, gjeneralija, generalat; —auditor *m.* glavni saslušnik, glavni sudac, nadsudac, general-auditor; —baß generalbas; —bilanz *f.* glavni obračun; —becharge (fr.) (spr. dešárž) slavopalba, svepalba; —feldmarschall glavni maršal; glavni vojskovodja; —feldwachtmeister nadnarednik, glavni narednik; —feldzeugmeister glavnik, general topničtva; —ie *f.* gjeneralija; —inspektion, —intendantur (objekt.) glavni nadgled; nadzor; (subjekt.) glavno nadgledničtvo, nadzorničtvo; —inspektor, —intendant glavni nadglednik, nadzornik; —isiren uobćiti; —isation uobćenje; —issimus *m.* glavni vojskovodja, pravojvoda; (Würde) glavno vojskovodstvo, pravojvodstvo; —ität glavnici, vojskovodje, generali; glavni častnici; glavničtvo, vojskovodstvo, generalstvo; —iter u obće, u obćeno; —karte obći zemljovid; —kommando glavno (vojničko) zapovjedničtvo; —kongregation glavna, velika skupština, správište; —kriegskommissär glavni vojnički povjerenik, vojnički povjerenik, vojnički nadpovjerenik; —landtag obći zemaljski

Digitized by Google

sabor, sbor; —lieutenant podmaršal, glavnički namjestnik, generallajtnant; —major glavni četnik, generalmajor; —marſch obći pohod, obća hodja (hoda); —pardon obće oproštenje, obći oproštaj; —pauſe (muſ.) obća stanka; —probe glavni pokus; —prokurator *m.* državni nadodvjetnik; —quartiermeiſter *m.* glavni stanoredja; —rechnungs-directorium *n.* glavno računsko ravnateljstvo; —regel glavno, obće pravilo; —revue glavna smotra, glavni pregled; —ſtaaten *pl.* poslanički sborovi; —ſtaatsanwalt *v.* Generalprokurator; —ſtab *m.* načelničtvo; —ſturm glavni juriš; —verſammlung obća, glavna, velika skupština.

Gener-azion (lt.) (Geſchlecht) koljeno, pokoljenje; die jetzige G. sadašnji naraštaj; *v.* Erzeugung; —ell obći, obćeni, glavni; —iſirazion *v.* Generaliſirazion; —iſch *adj.* rodovi; —ös velebušan, plemenita srca; podašan, blage ruke; darežljiv; darovit; —oſität *f.* velebušje, plemenitost duha, srca; darežljivost, darovitost.

Geneſen ozdraviti, izdraviti, zdraviti; von einer Krankheit g. preboljeti bolest; ustati od bolesti; eines Kindes g. razstati se s djetetom, poroditi se, roditi dieti.

Geneſis *f.* postanak, postanje; porod; poradjaj.

Geneſung *f.* ozdrav, zdravljenje; zur G.! na zdravlje! zdrav! zdrava! —smittel zdravilo.

Genetiſch postanački; eine —e Erklärung razjasnjenje postanka; razjasnjenje polag postanka.

Genial veleuman, pun duha; sveuman; —ität *f.* veleumje, veleumnost; sveumnost.

Genie *n.* veleum, veljí um; sveum; —amt mjernički ured; —korps *n.* mjernički sbor, mjernička četa.

Genien *pl.* geniji.

Genieſe *v.* kihavica.

Genieß (-eſſes, oh. M.) *v.* Genuß; —bar užitan; —en etw. uživati čega; er hat bei ihm viel Gutes genoſſen mnogo se je dobra kod njega naužívao; einen guten Unterricht g. imati dobra učitelja; das heil. Abendmahl g. pričestiti se; (angenehm g.) nasladjivati se; —er *m.* uživalac; —lich *v.* Genießbar; —waare jedatna roba.

Genie-ſtreich doum; —weſen (vojničko) mjerničtvo.

Genikk *n.* šija, zatiljak, potiljak; —brüſe žliezda od zatiljka; —e *n.* klimavica; —en (wbm.) probosti šiju; zakoljak (smrtna rana na šiji); —gelenk *n.* krk; —ſchmerz šijobolja, vratobolja.

Genippe *n.* srk, srkanje.

Geniren ſich tudjiti se, nevati se, tudjiti se; libiti se, ulibati se; sramiti se (koga); smetati, nepriličan biti (komu).

Geniſt *n.* šuljak; grmlje, bus.

Geniſte *f. v.* Genſter.

Genit-alien *pl.* rodila, plodila; —iv *m.* drugi, rodovni padež.

Genius genij; *v.* Schutzgeiſt; G. der Sprache duh jezika; (Zeitgeiſt) duh vieka, vremena.

Genoß (-ſſes, M. -ſſen) *m.* drug, drugar; (*coll.*) družba; (Theilnehmer) dionik, učestnik.

Genoſſenſchaft *f.* družba, družina, družtvo, družbinica; —gericht sud istoga stališa.

Genoſſin družica, drugarica; učestnica.

Genre (fr.) (spr. žanr) *f.* vrst; —bild *n.* obraz, slika života; —malerei *f.* slikanje iz, polag života; —zeichnung *f.* životocrt.

Gensd'arm (fr.) (spr. žandárm) *m.* oružnik; (in Serb.) pandur;

Digitized by Google

žandar; —erie *f.* oružničtvo; panduri; žandarmerija; —erie-geſetz *n.* zakon o oružničtvu.
Genſter *m.* žutilica, žutilovka.
Gentleman *m.* viteški čovjek.
Genug *adv.* dosta, dosti, dovoljno; g. thun zadovoljiti; man kann nicht g. warnen čovjek se nemože naopominjati; dazu iſt er nicht klug g. jošte nije tako mudar, da; mir iſt es g. meni dostaje; laß dir das g. ſein zadovolji se tim; ich habe es theuer g. bezahlt skupo sam platio; ſo ziemlich g. podosta; ſchlimm g., daß to i jeste zlo, što... das Wetter war uns noch günſtig g. imali smo prilično vrieme.
Genüg-e *f.* dovolja, dovoljnost, dovoljstvo, dostatak; zur G. dosta; g. thun od. leiſten zadovoljiti (čemu); ugoditi; —eleiſtung *f.* zadovoljivanje, zadovolja; —en dotjecati, dostajati; mir genügt ſchon daran dosta mi je toga; —end, —lich *adj.* dovoljan; dostatan; *adv.* dosta, dovoljno; —ſam *adj.* zadovoljan; s malim zadovoljan; er iſt ein —ſamer Menſch dosta mu je ono, što ima, zadovoljan je s tim što ima; —ſamkeit dovoljstvo, dostatak; zadovoljnost, zadovoljstvo.
Genugthun zadovoljiti; dem Geſetze g. izvršiti zakon.
Genugthuung *f.* zadovolja, zadovoljština; G. leiſten zadovoljiti; ſeinem Herzen G. verſchaffen izdovoljiti svoje srce.
Genus *n.* (lt.) rod, spol.
Genuß (-ſſes, M. Genüſſe) *m.* užitak; uživanje; ein ſüßer G. slast; ſinnlicher G. putena naslada; Genüſſe und Bezüge užitci i dohodci; im Genuſſe ſeiner Stiftung ſein uživati kakvu zadušbinu; —burſt *m.* slastoljublje; —burſtig slastoljubiv; —recht pravo uživanja, užitka; —reich nasladan; -ſucht slastohlepje, pohlepa naslade; —ſüchtig slastohlepan.
Genziana *v.* Enzian.
Geo-bäſie *f.* zemljomjerstvo; —bätiſch zemljomjerni; —dynamik dinamika čvrstinâ; —gnoſie rudoznanstvo, zemljoznanstvo; —gnoſt rudoznanac; —gnoſtiſch zemljoznanstven; —gonie nauk o postanku zemlje; —graph *m.* zemljopisac; —graphie zemljopis; —graphiſch zemljopisan; —log zemljoslovac; —logie zemljoslovje; -logiſch zemljoslovan; —meter *m.* mjernik; —metrie mjerstvo; —metriſch mjerstveni.
Geordnet uređen; —e Gleichung uređena jednačba.
Georg-i- jurjevski; —iſeſt Jurjevo; —iſirche *f.* crkva svetoga Jurja; —ine jurina; —termin vrieme o svetom Jurju.
Geo-ſkopie *f.* zemljogled; —ſtatik nauk o ravnoteži čvrstinâ; —zentriſch zemljosredan.
Gepaare *n.* parenje.
Gepaart sdružen, udvojen.
Gepäck *n.* prtljag, pratež; —aller-lei G. prateštvo; —träger, —knecht prtljažar; torbonoša; —ſchein, —zettel prtljažnica.
Gepanſch brčkanje.
Gepanzert *adv.* oklopljen.
Gepauke *n.* bubanje, bubot.
Gepeitſche *n.* šibanje, bičevanje.
Gepfeife, Gepfiffe *n.* zviždukanje, zvizga, zvižda, zvizda.
Gepflogenheit *f.* običaj, navada.
Gepicke *n.* kljuvanje, kljucanje.
Gepinſe *n.* pijuk.
Gepländel *n.* čarkanje.
Geplapper *n.* tlapa, brbljanje, blebet, blebetanje, naklapanje.
Geplärr (-s) *n.* drečanje, dreka, dernjava, plačinjanje, ruljanje.
Geplätſche *n.* pljusak, pljesak, papljusak, pluskavica.

Digitized by Google

Geplatze *n.* pucanje.
Geplauder *v.* Geplapper.
Gepoche *n.* kucanje, kuckanje,
Gepolter *n.* štropot, tandrk, tarlabuka.
Gepräge *n.* kov, kovanje; (Zeichen) znak, biljeg; (das Geprägte) utisak, oblik.
Gepränge *n.* gizda; veleliepje; er erſcheint mit großem G. dodje s velikom svečanošću, slavom.
Gepraſſel *n.* praskanje, prasak, treska.
Gepreßt, Gequetſcht sgnjeten, sgnječen, stišnjev, stisnut.
Geprügel *n.* lupanje, devetanje.
Gequetſche gnječenje, mečenje.
Gerade *adj.* prav, pravan, upravan; g. Zahl tâkî broj; g. Linie pravulja, právac, uprávac in —er Linie von jmd. abſtammen lozu vući od koga upravice; —r Weg prieki put; g. ſtehen upravo, komice, osovno stajati; —n Wegs zu jmd. gehen upravo, na prečac ka komu ići, otići; das g. Gegentheil upravo protivno; im —en Widerſpruche izriekom si protusloviti; (ſpr.) fünf g. ſein laſſen za ništa nemariti; biti nemariš, nebriga; *adv.* pravce, upravce, upravičke; g. machen izpraviti, izpravljati; ein —r Sinn prostodušnost; g. ſo isto tako; g. ſo viel uprav onoliko; das war es g. was er wollte to i jeste što je želio; er ſtellt ſich g. ſo, als wenn er etwas davon wüßte čini se tomu vješt; g. heraus bez okolišanja; es ſind g. ſieben Jahre uprav je tomu sedam godinâ; g. auf Oſtern licem na uskrs, na sam uskrs; du kommſt g. recht u dobri čas si došao; —an upravo put, prama; —auf upravo uz, na, gore; —aus pravce, na pravac, na prečac; —hin upravo tamo; —weg pravo, upravo, izriekom; —zu (gehen) na pravac, na prečac ići.
Gerad-flügler *pl.* pravokrilci; —heit *f.* pravost, pravnost, upravnost; (fig.) iskrenost; —lauf upravi tek; —läufig pravotečan; —linig pravocrtan, pravožican; —ſinn prostodušnost; —ſinnig prostodušan; —winkelig pravokutan; —zählig takobrojan.
Geraid *n. v.* Gereut, Geräumte.
Geranium *n.* (bot.) ždralinjak.
Geraſſel *n.* čagrtanje, šgro, škrgutanje, grohitanje; (vom Wagen) štropot, gromet.
Geräth *n.* orudje; sprava; *v.* Hausgeräth; (Gefäße) sudje.
Geräth-en desiti se, dospjeti; in Streit g. zavaditi se s skim za što; auf einen falſchen Weg g. zabasati, zaći s pravoga puta; in eines Hände g. pasti, dopasti komu šakâ; in Gefangenſchaft g. zapasti u sužanjstvo, robstvo; an einander g. skosnuti se, potući se, udariti se; auf den Einfall g. dosjetiti se čemu; er iſt auf den Gedanken g. palo mu je na um, domislio se je; das wird bald in Vergeſſenheit g. to će se brzo zaboraviti; in Zorn g. razsrditi se, razljutiti se; in Wuth g. pobjesniti, pomamiti se; die Sache gerieth in's Stocken njegdje se zapelo; in Brand g. upaliti se, užeći se; in Noth g. dopasti nevolje, pasti u nuždu; (gelingen) die Arbeit iſt ihm g. posao mu je za rukom pošao; es will mir nicht g. neda mi se; das Getreide iſt gut g. žito je prihvatilo; das Obſt iſt ſchlecht g. voće je slabo rodilo; wohl —ene Kinder dobra, dobro odhranjena djeca; das G. daća, udaća; *adj.* probitačan, koristan; es wäre ihm —ener bolje bi bilo po njega; —ewohl, auf's G. na-

*

Digitized by Google

mjerice, sumice, nasumce; auf's G. schießen opaliti pušku kud sreća zanese.

Geräth-kammer orudnica; —kasten orudnik; —schaft *v.* Geräth; —schaftenkonto *m.* (kaufm.) račun o spravi, orudju.

Geraum, geräumig prostran; g. wohnen imati prostran stan; —e Zeit pozadugo, dugo vrieme; es verging —e Zeit dugo je bilo; prodje vrieme.

Geräumte *n.* krč, krčevina, novina.

Geräusch *n.* šum, šušanj; (der Kleider) šuš; (des Laubes) šušketanje; (der Stadt) štropot; (der Waffen) zveka; das G. der Welt halabuka svieta; —los bez huke; —voll halabučan; štropotan.

Geräusper *n.* hrakanje.

Gerbe-bank *f.* mezdrača; —baum *m.* kožarski konj; —eisen strugač, kosa; —haus kožarnica, strojbarnica; —mühle stupa za žito.

Gerben strojiti, činiti, ustrojiti, učiniti, izraditi; einem g. mazati, tući, mlatiti, lupati, izlupati, izbiti; (poliren) laštiti; svjetliti; (denStahl g.) prirediti (ocao); (den Spelt g.) stupati, grušiti; das G. strojba, učin.

Gerber *m.* kožar, strojbar; —ei kožarija, strojbarija; (Ort) kožarnica, strojbarnica; -grube *f.* varnica, lužnjak; —lohe *m.* trieslo; —lohmühle *f.* stupa za trieslo; —wolle *f.* strojbarska vuna.

Gerbe-säure *f.* treslena kiselina; —saures Salz triešljan; —stahl laštilica; —stoff *m.* trieslovina; —stube kožara, kožarna.

Gerecht (passend) prav; —e Forderung pravično zahtievanje; —e Ansprüche pravedna tražbina; —e Hoffnung pravedno ufanje, pravedna nada; —e Waare valjana roba; *m.* pravednik; *n.* prepiranje; —heit pravost; —igkeit pravda; einem G. widerfahren lassen učiniti komu što je pravo; die G. einer Klage pravednost, pravičnost tužbe; einen den Händen der G. überliefern predati koga sudu; der G. ihren Lauf lassen nesmetati pravdi; (Recht) pravo; die —igkeiten einer Stadt pravice, sloboštine grada.

Gerechtigkeits-freund *m.* pravdoljub; —göttin božica pravde; Pravena; —liebe *f.* pravdoljubje, ljubav pravde; —pflege vršenje pravde.

Gerechtsame *f.* pravo, pravica.

Gerede *n.* brbljanje, kaža, govorkanje; albernes G. prazne rieči; es geht das G. govorka se; bubnjaju ljudi; sich zum G. machen otići od ustâ do ustâ; —n obreći, obricati.

Gerege kretnja.

Gereichen, es gereicht ihm zur Ehre na čast mu je; es gereicht ihm zum Ruhme diči ga; es gereicht ihm zum Vortheil u prilog mu je, koristno mu je; es gereicht ihm zum Schaden na štetu mu je; es gereicht ihm zur Schande sramoti ga, zazor mu je; zum Nachtheile der Gesundheit g. zdravlju škoditi.

Gereim-e stihotvorenje; —sel *n.* stihotvorina.

Gereimtheit *f.* shodnost.

Gereiß, Gereiße *n.* drapljenje, trganje; um diese Waare ist viel G. za ovu se robu jagme, prolazi roba na jagmu.

Gereiz-e draženje; —t razdražen; —theit razdraženost.

Gereuen kajati se (za što), žaliti što; die That gereut mich žao mi je što sam to učinio; sich etw. nicht g. lassen nežaliti, neštediti čega.

Gereut *n.* krčevina.

Digitized by Google

Gerhab *m.* tutor, skrbnik, zakrilnik.

Gericht *n.* (Speiſe) jelo, jestvina; (wbm.) pruglo, vigovi; sud; über jmdn. G. halten suditi komu; zu G. ſitzen biti sudac, član suda; vor das G. ziehen tjerati (koga) na sud; vor G. ſtehen biti na sudu; vor G. erſcheinen doći na sud; eine Sache vor G. bringen tužiti sudu; eine Sache im offenen G. verhandeln javno razpravljati pru, javno suditi; (Ort) sudište, sudnica; Gottes G. božja kazan; —lich sudben, sudan; —liches Verfahren sudni postupnik; —liche Arzneikunde sudno ljekarstvo; einen g. belangen tužiti koga sudu; —liche Verhandlungen sudni spisi.

Gerichts- (in Zuſ.) sudni, sudbeni; —abgeordnete *m.* odaslanik suda; —agent sudni opravnik; —arzt sudni liečnik; —arzneikunde *f.* sudno liečničtvo; —ärztlich liečnički; —barkeit *f.* sudbenost, sudnost, sudbena oblast; G. in Abſicht auf Verbrechen sudbenost s obzirom na zločine; unter eines G. ſtehen biti pod čijim sudom; —beamte sudbeni činovnik; —bediente *m.* sudni sluga, poslužnik; —behörde *f.* sudna vlast, oblast; —beiſitzer prisjednik suda, sudbeni prisjednik; —beſcheid *m.* sudbena odluka; —bezirk (Sprengel) sudčija, sudni kotar, područje suda; —brauch sudbeni običaj; —chemiker sudni lučbar; —diener *v.* —bediente; —eid prisega, zakletva pred sudom; —einführung uvedba, uvodjenje sudova; —einführungskommiſſion povjerenstvo za uvedbu sudova; —eintheilung razredba sudova; —ferien sudbeni, sudni praznici; —gebühr sudno, sudbeno, sudnina, sudbena pristojba; —halter sudac; -handen, etw. zu G. erlegen predati što sudu, u ruke sudčeve (sudačke); —handlung čin suda; —haus sudnica; —herr vlastnik sudbenosti; —hof sudište, sudbeni stol; oberſter G. vrhovno, glavno sudište; der G. des Geſchwornengerichtes sudište porote; —inhaber držalac, imalac suda; sudodržac, sudoimac; —inhabung držanje sudnosti, sudodržtvo; —inſiegel sudbeni, sudni pečat, pečat suda; —inſtruktion uputa, naputak za sudce; —inventar sudbeni popis (stvarî); —kanzlei sudbena pisarna, pisarnica; sudnica; —karte sudokaz; —kompetenz naležnost suda; —konſulent sudbeni savjetnik; —koſten *pl.* sudbeni, sudni troškovi; —koſigkeit bezsudje; —observanz sudbeni običaj; sudbena pažnja; —ordnung *f.* sudovnik, sudbeni red; —organiſirung ustrojba, uredjenje sudova; —organiſirungskommiſſion povjerenstvo za uredjenje sudova; —ort *m.* sudilište; —perſon *f.* sudbena osoba, čovjek od suda; —pflege pravosudje; —protokoll *n.* sudbeni zapisnik; —rath sudbeni savjetnik, savjetnik (viećnik) suda; —reguliren uredjivanje, uredba sudovâ; —ſaal sudionica; —ſache pra; —ſchöppe *m.* prisjednik suda; vor den —ſchranken ſtehen stajati pred sudom; —ſchreiber sudni, sudbeni pisar; —ſiegel *m.* sudbeni pečat; —ſitzung sudbena sjednica; —ſprengel sudčija, sudni (sudbeni) kotar; —ſtand sudničtvo, podsudnost; —ſtelle *f.* sud, sudište; —ſtillſtand sudostaja; —ſtuhl *m.* sudbeni stol, sudište; —ſtyl sudbeni slog; —tag dan suda, sudjenja; sudbeni rok; einen G. anberaumen

Digitized by Google

odrediti dan za sud; —taxen sudbarina; —termin sudbeni rok; —üblich po sudbenom običaju; —unkosten sudbeni trošak; —verfahren sudovanje; sudbeni postupak; —verfassung sudbeni ustav; ustrojba sudova; —verhandlung sudbena (sudna) razprava; viećanje suda; —vollzieher sudni, sudbeni ovršilac, izvršitelj; —vorstand načelnik suda; —wesen (objekt.) sudstvo; (subjekt.) sudačtvo; —wundarzt sudbeni ranarnik, vidar; —zugehöriger podsudnik, pripadnik (prinaležnik) sudu; er ist mein G. on je pod mojim sudom.

Gerieſel *n.* žubor, žuber, žamor.

Gering malen; eine —e Menge malo; er ist ein Mensch von —en Kenntnissen on malo zna, slabo ga je znanja; das ist seine —ste Sorge to mu je deveta briga; er achtet nicht im —sten darauf nemari za to kao za lanjski snieg; das ist von —er Bedeutung to je neznatno; nicht die —ste Zeit ist zu verlieren nevalja ni časa počasiti; —e Waaren loša roba; —es Erz jalova ruda; —es Einkommen slab, mršav dohodak; um einen —en Preis jeftino, za malu cienu; der —ste Preis posljednja ciena; eine —e Meinung von etw. haben malo, slabo držati do čega; vom —en Stande, von —er Herkunft nizka roda; nicht im —sten ni malo; —achtung *f.* neštovanje, nehajstvo, nehaj; zazor; —fügig neznatan, malo vriedan; —fügigkeit neznatnost, malovriednost; —haltig malovriedan, od male vriednosti; —haltige Münze lak novac; —haltigkeit *v.* Fügigkeit; —schätzen necieniti, nehajati (za koga), neštovati (koga), nedržati (do koga); prezreti, prezirati; —schätzig malocjen, male ciene; zazoran, preziran; von jmd. g. sprechen prezirno o kom govoriti; —schätzigkeit malovriednost; necjena, zazornost, nehajnost; —schätzung *f.* neštovanje, nehajstvo, nehaj, zazor; preziranje.

Gerinn-boden dražba; —e *n.* (in der Mühle) žlieb, jarak; das wüste G. logov; —en sgusnuti se, skrutnuti se; stinuti se; ugrušati se, sgrušati se, progrušati se, provariti se, probrcnuti se, usiriti se; geronnene Milch usireno, provareno mlieko; —sel *n.* gruševina, grušalina; —ung *f.* sirenje, grušanje.

Gerippe *n.* okostnica, samokost; sie ist ein wahres G. koža je i kost; (eines (Schiffes) oglobje; —t rebrovit; rebren.

Geriren sich graditi se, praviti se (čim, kao ...)

Germ *m. v.* Hefe.

German ponjemčar, ponjemčavalo; —isation ponjemčavanje, ponjemčarenje; —isationssystem sastav ponjemčavanja; —isiren ponjemčavati, ponjemčariti; —ismus *m.* niemština; —oman njemčar, njemačkar, njemškutar.

Germe *n. v.* Gähren; —r čemerika.

Gern *adv.* rad, rado, drage volje; herzlich g., vom Herzen g. svesrdno, od sve duše; für sein Leben g. vrlo rado; etw. g. haben, sehen ljubiti što; sie haben sich g. paze se, gledaju se (rado); er ist g. gesehen dobro je primljen; rado ga gledaju, vole ga; er sieht es nicht g. nije mu drago, po volji; diese Pflanze wächst g. an schattigen Oertern ova bilina traži zahladje; nicht g. nerado; preko srca; es ist nicht g. geschehen nije bilo navlaš, nehotice je učinjeno;

Digitized by Google

—gaſt *m.* lužnica; —nehmer *m.* hćéo, uzimalo; —ſchreiber *pisalo*; —täuſcher *m.* obmanik.

Geröchel *n.* hropnja, hropot.

Geröhr=e *n.*; —icht *n.* (oh. M.) trſtenik, trščak, rít.

Geroll *n.* koturanje; tutanj, tutnjava.

Geröſle *n.* kršje.

Geröſte *n.* pržuja.

Gerſt=e ječam, jačmik; die nackte G. ječam-golac; die ſechszeilige G. ječam-šestoredac; kleine G. droban ječam; gerollte G., —el krupa, krupica, špiljac, špuljac, opah; Winterg. ozimac.

Gerſten= ječmen; —abſud *m.* ječmenjača; —ähre ječmen klas; —affer *m.* ječmenik, ječmište; —apfel ječmenača; —bier ječmeno pivo, pivo od ječma; —birn ječmenka; —brot *n.* ječmenjak; —feld *v.* Gerſtenacker; —förmig ječmast; —gras stoklasa; —graupe *v.* gerollte Gerſte; —grütze *f.* ječmen bungur, ječmene jagle, ječmena kaša; —halm ječmen vlat; —kleie ječmene mekinje; —korn ječmeno zrno; (am Auge) ječmen, jačmen, ječmenac, jačmenac; —kuchen ječmen kolač; —malz ječmen slad; —mehl *n.* ječmeno brašno, ječmena muka; —mutter ječmena sniet; —ſaft pivo; —ſchleim ječmena juha; ječmenac; —ſchrot ječmena kaša; —ſtroh ječmena slama; —trank *m.* ječmovac; —zucker ječmenac.

Gerte *f.* prut; metla; —nkraut metlovina.

Geruch (=ſinn) *m.* vonj; njuh; vonjuh; G. haben vonjati, (objekt.) vonja, duha, duša; (Wohlg.) miris, miloduh; (unangenehmer G.) zadah, zadaha, zaduha; (fauler G.) pah, paha; einen G. haben, von ſich geben, verbreiten mirisati; (von unangenehmen G.) vonjati, zadisati, zadajati, zaudarati; (von faulen G.) pašiti, tuhnuti; ein angenehmer G. ugodan, mio miris; einen unangenehmen G. bekommen uvonjati se; einen faulen G. bekommen utajati se, upašiti se; er ſteht im —e der Heiligkeit drže ga za svetca; —los (ſubjekt.) bez vonja; (objekt.) bez duhe, mirisa, vonje; —loſigkeit nevonjanje, nemirisanje; —empfindung *f.* vonjanje; —organ *n.* vonjalo; —sſinn vonj, njuh, vonjuh; —ſubſtanz vonjivo, vonjina; —swerkzeug *v.* —sorgan.

Gerücht *n.* glasina, glas; es geht ein G. glas je, glasa se, čujka se, govorka se, pogovara se; es hat ſich das G. verbreitet puče glas; ein G. unter die Leute bringen raznieti glas; einen in ein böſes G. bringen iznieti koga na glas; ozloglasiti (koga); —weiſe glasimice, po glasu.

Geruchvoll mirisav, premirisan, puu mirisa; prevonjav.

Geruh=en izvoljeti, dostojati se, blagoizvoljeti; —ig *v.* ruhig.

Gerüh=me hvalisanje; —re miešanje.

Gerülle *n.* gruh, krš.

Gerumpel *n.* glomot, lupa, luparanje.

Gerümpel *n.* ropotarija, olupak, olupina, olupanica; —kammer ropotarnica; —markt *m.* ropotarište.

Gerund=et zaobljen; zakružen; zarubljen; oblast, okruglast; —ium *n.* gerundij, prelaznik.

Gerüſte *n.* odar, podmostak, skele; (für Zuſchauer) gledalište; G. in der Malzdörre kobila; —baum brv od odra, odrenica.

Gerüthe *n.* pruće, šiblje.

Gerutſche otmicanje, smicanje.

Digitized by Google

Gerüttel *n.* trešnja, drmanje, druckavica.
Geſäg=e piljenje; —t *adj.* pilast.
Geſalb=aber *n.* zanovjetanje, naklapanje; —e mazanje; —te *m.* pomazanik.
Geſäme *n.* sjemenje.
Geſammt sav, vaskolik, cjelokupan, ukupan, cjelovit; insg. svi, svesebice, listom; —e Hand nerazdjelno; *adv.* ukupno; —belohnung ukupno podjeljenje lena; —betrag svota; —bürg=ſchaft zajedničko jamčenje; sujamstvo; —eindruck ukupni dojam, dir; —gut *n.* zajednica; —heit *f.* cjelovitost, ukupnost; cjelina; die G. der Grundbeſitzer sva vlastela; —induſtrie ukupna obrtnost; —miniſterium *n.* ukupno, svekoliko ministarstvo, popečiteljstvo; —monarchie ukupna monarkija, jednovladavina; —name *m.* ukupno, skupno, obće ime; —regierung *f.* suvlada, skupna vlada; —ſache *f.* cjelina, cjelota; sve stvari; —ſchaft, —heit, die G. der Bürger svikolici gradjani; —ſtimme *f.* zajednički glas; —ſumme svota; —theil cjelovit dio; —urtheil presuda, sud; —verband *m.* cjelokupna sveza; —verbindlichkeit obveza, dužnost svijuh; —weſen *n.* občinstvo; —wille obća volja; —wirkung ukupni učinak; —wohl *n.* obće dobro, obći boljak; —zahl *n.* svota.
Geſandt=er *m.* poslanik; —erin *f.* poslanica; —enkreis poslaničtvo; —ſchaft poslanstvo; (*coll.*) poslaničtvo; —ſchaftsperſonale *n.* osoblje poslanstva; -ſchafts-rath *m.* poslanički savjetnik.
Geſang *m.* pjevanje, pojanje; poj, piev; pojak; er liebt den G. rado pjeva; (Melodie) napjev; (Lied) pievka, popjevka; (ein Theil des Gedichtes) spjevanje; spiev, pjesan; (theol.) pjesan (pjesni); (feſtlicher G.) slavospiev; —buch popjevnik; pjesmovnjak, pjesmovnik, pjesmarica; —kunſt pjevstvo; —künſtler *m.* pojač, pievac, pjevač, pjevalac; —künſtlerin pjevačica; —liebe pjevoljubje; —liebend pjevoljuban; —los bezpjevan; —reich pjevan; —ſanſtalt *f.* pievnica; pjevalište; —ſchwalbe dominska lasta; —ſtehre pjevouka, pjevoslovje, nauk pjevanja; —s-unterricht obuka u pjevanju; —vogel ptica-pjevica; —weiſe napjev; *adv.* pjevke, pjevkom.
Geſäß *n.* stražnjica, zadnjica; (am Stuhle) sjedalo; —bein *n. v.* Sitzbein; —fiſtel žuljasta u stražnjici; —muskel mišica sjedaća; —nerve butov živac.
Geſättigt sit, zasićen.
Geſatz, Geſätzel uklopak, članak, čestica.
Geſaufe, Geſäufte *n.* lokanje; pijančevanje.
Geſauſe *n.* zuja, zujenje.
Geſäuſel *n.* šum; žamor; (des Baches) žubor, žuber; (der Wellen) bučenje; (in den Ohren) pištanje ušiju; (des Windes) zuka, zuja; (fig.) mrmor.
Geſchabe *n.* struganje.
Geſchäft (=s, M. =e) *n.* posao; ſeinen —en nachgehen ići po poslu; in —en poslom; G. auf halbe Rechnung napolica; große —e machen veliku trgovinu tjerati; ein gutes G. machen dobro prodati, kupiti; er hat wenig —e mit ſeiner Waare gemacht malo je prodao svoje robe; G. alla minuta trgovština; (Handelg.) promet, (Verrichtung) opravljanje, obavljanje; (Beſchäftigung) zanimanje; —ig poslen, prometan, promećuran, provrtan; ein —iges Leben führen poslen biti; —ig thun prometati se; —igkeit posle-

Digitized by Google

nost, radinost, obrtnost; —lich, —liche Beziehung poslovni odnošaj; in —licher Beziehung što se tiče posla, gledeć na posao.

Geſchäfts-angelegenheit poslovna stvar; in —angelegenheiten kommen doći u poslu, s poslom, u trgovačkom poslu; —aufſätze poslovni sastavci, spisi; —auftrag poslovni nalog; —ausweis poslovni izkaz; —behandlung način poslovanja; opravljanje poslova; —betrieb poslovanje, opravljanje; —bericht poslovno izvješće; —beſchreibung poslovni opis, popis; —bezirk poslovno područje; —brief poslovno pismo; —erfahren vješt, vičan poslu, uvježban; —fertig obrtan, lak; —fertigkeit vičnost, uvježbanost; —freund trgovački, prometni prijatelj; —führer poslovodja; opravnik; —führung poslovodstvo; opravničtvo; —gang tečaj, hod poslovâ; poslovanje; —gebahrung *f.* rukovanje, opravljanje posla, poslova; —gegenſtand poslovni predmet; posao; —geiſt *m.* poslovitost; —kreis poslovno područje; —kunde vještina, vičnost poslovâ; uvježbanost; —kundig vješt, vičan poslu; —leben poslovnost; —leiter *v.* —führer; —leitung ravnanje posla, poslovodstvo; —lokale, —lokalität poslovnica, poslovište; —los bezposlen; ein —loſer Menſch bezposlica; —loſigkeit *f.* bezposlica, bezposlenost; —mann *m.* prometnik; poslovatelj; vještak; —müde trudan od posla; —ordnung poslovnik, poslovnjak; —praxis *f.* vještina, uvježbanošt, izkustvo u poslovih; er hat keine G. nije uvježban u poslovih; G. erwerben izvještiti se; —protokoll poslovni zapisnik; —reiſender putujući prometnik; —reſſort (spr. resór) poslovno promicalo, sredstvo; poslovno područje; —ſache posao; —ſinn poslenost; prometnost; —ſprache poslovni jezik; —ſtube poslovnica; —ſtift naloženi posao, ovršak; (Exhibit) podnesak, predatak; —ſtyl poslovni, uredovni slog; —tag posleni dan; radićak; —träger poslonoša; öffentlicher G. vladin, javni poslonoša; —trieb *m.* poslovanje; tjeranje posla; (Geſchäftstüchtigkeit) vrsnoća poslovna, u poslu; —überbürdung preprt poslovi; —übergabe predaja posla, poslovâ, ureda; —umfang obseg, područje poslovanja; —unterredung vieća; —verbindung poslovna sveza; —verhältniß razmjer posla; —vermittlung poslovno posredovanje; —vertheilung razdjelba poslova; —verwalter, Geſchäftsverweſer opravljač poslova; zapostat; —verwaltung oprava poslovâ; —vorfall poslovna prigoda; —zahl poslovni broj; broj predatka, podneska; —zug red u poslu; —zweig poslovna struka.

Geſchäfer *n.* šala.

Geſchall *n.* zvuk.

Geſchändet oskvrnjen; osramoćen.

Geſchätzt cienjen, štovan.

Geſchaukel ljuljanje, culjanje.

Geſchäum pjena.

Geſchäume *n.* pjenjenje.

Geſchehen dogoditi se, dogadjati se, sbiti se, sgoditi se, pripetiti se; dein Wille —e budi volja tvoja, nek se vrši volja tvoja; es iſt um ihn g. za njeg je već bilo pa nij; pogibe, propadè, odè glava; ſo was geſchieht nicht alle Tage to nebiva svaki dan; es geſchahen

Digitized by Google

große Wunder stvoriše se golema čudesa; es geſchieht mir Unrecht po mene je krivo; krivica mi se čini; es iſt ihm recht g. pravo mu je; mir geſchieht damit ein großer Gefallen to mi je vrlo drago; ſo möge es jedem g. ovako bilo svakomu; was er will, muß g. što on hoće mora biti; ich muß es g. laſſen moram pustiti, gledati; —ene Dinge ſind nicht zu ändern što bi, bi; što se dogodi, ne može se odgoditi; (ſpr.) što podje niz vodu, nevrnu se uz vodu; es geſchah ein Schuß puče puška; ſo geſchehen, Agram den ... pisano u Zagrebu; —enes *n.* dogadjaj.

Geſcheid, geſcheidt, geſcheit pametan, mudar, razborit; moždan; ein —er Kopf mudra glava, mudrica; mudrijaš; g. werden opametiti se, dozvati se, dovidati se pameti; g. machen opametiti; ich kann nicht g. daraus werden toga nerazbirem; das iſt ein —er Einfall baš se je (si se) dosjetio; —heit *f.* pamet, razboritost; —e (wdm.) *n.* utroba.

Geſchenk *n.* dar, podarak, poklon, podarje; ein G. geben darom darivati; zum G. bekommen dobiti što na dar; (douceur) jabuka; —annahme *f.* primanje darova; (in Amtsſachen) primanje mita; —geber darovnik, darovatelj, darivalac; —geberin *f.* darovateljica, darilja; —nehmer nadarenik; —nehmerin *f.* nadarenica; —t darovan, poklonjen; —weiſe darom, daromice.

Geſcheuche *n.* plašenje; plašilo.

Geſchent *v.* Geſcheid.

Geſchicht=e (Begebenheit) dogadjaj, prigoda; (Erzählung) pripoviedka, pripoviest; eine G. erzählen pripoviedati; ich mag von der ganzen G. nichts wiſſen neću ništa za to da znam; (historia) poviest, povjestnica; G. der Menſchheit poviest čovječanstva; allgemeine G. obća poviest; G. über den Rechtshandel poviest o parnici; G. *n.* vrstanje, vitlanje; —enbuch pripoviednjak; —enerzähler pripoviedalo, pripoviedalac; -nſchreiber pripovielnik; —et naslagan; —gelehrte povjestnik; —lich povjestni, povjestnički.

Geſchichts=buch povjestnica; —erzähler *v.* Geſchichtenerzähler; —erzählung *f.* pripoviedanje dogadjajâ; povjestna pripoviedka; —forſcher iztraživalac poviesti, dogadjajâ; povjestnik; —forſchung iztraživanje poviesti, dogadjajâ; povjestničtvo; —freund povjestničar, prijatelj povjestnice; —gemälde povjestna slika; —kalender povjestni kolendar; —kenner povjestnik; —kenntniß, —kunde znanje povjestnice; —krämer pripoviedalo, priklapalo, gatalo; —kunſt povjestničtvo; —quellen *pl.* izvori poviesti; —ſtoff povjestna gradja, povjestno gradivo; —ſchreiber *m.* povjestnik; —ſchreibung pisanje poviesti; —umſtand povjestna okolnost; (Thatumſtand) okolnost činjenice; —werk povjestno djelo; —wiſſenſchaft poviest, povjestna znanost; —zug povjestni dogadjaj.

Geſchiebe suvanje; (mont.) koturina; valutice, valuti, oblutci.

Geſchick (=es, os, M.) valjanost; das Kleid hat kein G. odjeća nestoji dobro; (Fähigkeit) vrsnoća, sposobnost, podobnost; viel G. zu etwas haben biti vrlo vrstan, sposoban za što; (Schickſal) udes, sudbina; böſes G. huda sreća; (mont.) valjana ruda; —lich *v.* Geſchickt; —lich=

Digitized by Google

keit podobnost, vještina, umjeća; vrsnoća, sposobnost; okretnost; mit großer G. vrlo vješto, umješno; —t vrstan, vičan, vješt, sposoban, umješan; okretan; auf eine —te Art vješto, umješno; —theit okretnost; *v.* Geſchicklichkeit.

Geſchilf *n.* ševarje, rogozje, rogoziše.

Geſchimmer *n.* blieska, blistanje.

Geſchimpfe *n.* psovanje, grdjenje, ruženje.

Geſchirr *n.* (Gefäß) sud, posuda; (coll.) posudje; (Geräth) sprava; (Pferdeg—) konjska sprava, oprava, orma, hamovi; mit eigenem G. kommen na svojih konjih doći; (b. Tuchmacher) brdo; —bret *n.* polica, zdjelnjak; —bürſte četka za hamove; —en *v.* Anſchirren; —holz bačvarsko drveće; —händler lončar; posudar; —handlung posudarnica; lončarnica; —kammer orudnica; spravnica; —macher brdar; —meiſter *m.* spravar; —rechen čivluk; —riemen remenje.

Geſchlacht (vrlt.) *adj.* upravan, vitak, tanan; mekano, prhko; ung— krupan, nespretan; —e *n.* klanje, pokolj.

Geſchlampe *n.* meća, napoj.

Geſchlecht (-s, od. es, M. -er) (der Thiere) rod; das männliche G. muški rod, spol; (*coll.*) muškinje; das weibliche G. ženski rod, spol; (Qualität vrsta; das menſchliche G. čovječji rod, čovječanstvo; (Familie) porodica, pleme, rod; er iſt der letzte ſeines —s posljednji odvjetak, potomak svoje kuće; (Generazion) naraštaj; —linie loza; (gram.) rod; —lich rodov; —los bezspolan; (gram.) srednji.

Geſchlechts-alter naraštaj; viek; —ausſchweifung bludnost; —baum rodovnik; —bezeichnung naznaka spola; —brief rodovnica; —endung (gram.) spolni dokončak; drugi padež; —folge rodoslied; —folger rodosljednik; —forſcher rodoslovac; —glied član roda, porodice; (Schamglied) život, snaga, sramotni ud, stid, sram; —kunde (Genealogie) rodoslovje; —los *v.* Geſchlechtslos; —name ime roda, rodno ime; (b. Menſchen) podrietlo, podreklo; —organ *n.* spolovilo, plodilo; —regiſter rodopis; —ſtamm, —tafel rodovnik; —trieb spolni nagon; putena pohota, pohot; —unterſchied rodovna razlika; razlika spola; —verhältniß *n.* razmjer spola; —wappen *n.* rodni grb; —wort rodnik; spolnik.

Geſchlepp *n.* (Gefolge) pratnja; (b. Jägern) mama, namama; —e *n.* vucanje, povlakalo.

Geſchliffen *adj.* izbrušen; (fig.) ugladjen; —heit *f.* ugladjenost.

Geſchlinge *n.* vitalac; (das Geſchlungene) uvojak; —l *n.* izpreplet.

Geſchlitzt izdrpan, razporen.

Geſchmakk (-es od. -s, oh. M.) *m.* (Sinn) okus, ukus, kus; okušaj; oslast; es hat einen bittern, ſüßen, ſauren G. gorči, sladi, kisi; der G. iſt verſchieden koliko ljudî toliko ćudi; G. finden sviknuti, viknuti, obiknuti, mio biti; er findet G. daran to mu ugadja; dieß iſt nicht nach meinem —e to mi nije po ćudi; po volji; ſolche Geſpräche ſind mir nicht nach G. takvi mi razgovori nisu mili; er fand das Mädchen nach ſeinem —e djevojka mu se je svikla; ein feiner G. tanan ukus; nach dem neueſten —e gekleidet po najnovijem kroju obučen; ein Mann von G. ukusan čovjek; (G. der Speiſen) tek, tečnost;

Digitized by Google

die Speiſe hat keinen G. jelo je netečno; ich kann der Sache keinen G. abgewinnen to mi se nikako nemože da omili; —ler *m.* sladokusac; —los netečan, bezslastan, neslastan; —loſe Kleidung neukusna odjeća; ein —loſer Menſch neslan čovjek; —loſigkeit netečnost, neukusnost, neslanost; bezukusje.

Geſchmakks-bildung *f.* obrazovanje ukusa; —empfindung osjećanje teka, okus; —kunde *f.* nauk o ukusu, krasoznanstvo; —kundige *m.* ukusnik; —lehre krasoslovje; —organ *n.* okušalo; —ſinn okus, ukus; —urtheil *n.* sud, prosudjivanje o ukusu; —voll ukusan; —wiſſenſchaft *f.* nauk o ukusu, ukusoslovje *v.* Aeſtethik.

Geſchmakk-widrig neukusan, protiva ukusu; —widrigkeit *f.* neukusnost.

Geſchmauſe *n.* gostovanje, gostbovanje.

Geſchmeichel *n.* laskanje, laska.

Geſchmeid-e *n.* kov; (Schmukk) ukov, nakit, ures; —ehändler *m.* ukovar, ukovica; nakitar; —ewaaren ukovine; roba za nakit; —ig (gewandt) okretan, provrtan; razteživ; g. machen merati, umerati; (fig.) ukrotiti; einen —igen Leib haben vitka tiela biti; ein —iger Menſch povodljiv, povodičan, lagodan čovjek; (min.) podatan; —igkeit gibkost, vitkost, okretnost; povodljivost, povodičnost, lagodnost; podatnost.

Geſchmeiß upljuvak; (wbm.) trice; (ver.) gad.

Geſchmetter *n.* (v. Trompeten) ornjava, orenje, trubljavina; (v. Donner) grmljavina, tutanj, tutnjava.

Geſchmiere *n.* piskaranje, drljanje, črčkanje, švrakanje.

Geſchnarche *n.* hrkanje, hrka.

Geſchnatter *n.* gaka; (fig.) blebet, čavrljanje.

Geſchnüffel *n.* cunjanje.

Geſchnurre vrndanje, zvrka.

Geſchöpf stvor, stvorenje; tvar; —chen *n.* stvore.

Geſchoß (=ſſes, oh. M.) striela; (v. Gewehr) purak; (Stokkwerk) sprat, boj, pod; (an Pflanzen) ljetorast, mladica.

Geſchoſſen (fig.) ćanut, ćaknut, tuknut, šenut, munjast.

Geſchräge *n.* rešetka, tačke.

Geſchraubt *adj.* zavrnut.

Geſchrei (=es, oh. M.) *n.* vika, graja, vapaj; es entſtand ein G. stade vika; G. machen vikati; viel G. und wenig Wolle puno dima, malo vatre; usta velika, stvora nikakva; mnogo sbora, malo tvora; ins G. kommen doći ljudem na jezik, iznieti se na glas.

Geſchrill *n.* kriešta, cvrka; (fig.) vriska.

Geſchrote *n.* žrvnanje.

Geſchuhe *n.* obuća.

Geſchütz *n.* top, topovi; grobes G. topine, veliki topovi, veliki oganj; kleines G. topići, mali topovi, šibe; das G. aufführen naperiti topove; das G. zum Schweigen bringen ušutkati topove; —bettung stelja topova; —donner *m.* grmljavina, tutanj topova; —feuer *f.* pucnjava topova; —gießerei *f.* topolievnica; —kunſt strielstvo; —probe ogled topova; —rohr glavanj; —weſen topničtvo.

Geſchwaber *n.* četa konjanička; brodosbor.

Geſchwanke *n.* kolebanje, lelijanje, dibanje.

Geſchwär *n. v.* Geſchwür.

Geſchwätz *n.* blebet, brbljanje, cankanje, tlapa; leeres G. puste rieči; (fig.) prazno brbljanje, tlapiti; (v. Eltern) čavrljanje;

Digitized by Google

(v. Bache) žamor, romon; —ig brbljav, čavrljav, jezičav, jezičan; ein —er Menſch brbljavac, čavrljavac, govoruša, jezičavac; —igkeit brbljavost, čavrljavost, govorušnost, jezičavost.

Geſchweift repat; izvijeno.

Geſchweig-e a kamo-li, a kamo; nekmo li, to li; —en mučati, šutiti; ich —e ſeiner übrigen Tugenden premučat ću ostale njegove dobrinje (krieposti); ušutkati, zamučkati; ein Kind g. utišati, utašunati, utažiti, ušišikati diete.

Geſchwind *adj.* brz; *adv.* brzo; g. her brzo amo; mach g. žuri se; —el *n.* vrtoglavica; —igkeit *f.* brzina, brzoća, brzost; etw. in der G. thun učiniti što na brzu ruku; —igkeitshöhe *f.* višina brzine; —igkeitsmeſſer *m.* brzomjer; —ſchreiber *m.* brzopisac; —ſchritt brz korak.

Geſchwirr *n.* zvižduk.

Geſchwiſter *pl.* braća i sestre; wir ſind G. (von männlichen) braća smo; (v. weibl.) sestre smo; —kind (v. Brüdern männ.) bratučed, bratić, bratinac, sinovac; (weibl.) bratučeda, bratična, bratinica, sinovka; (v. d. Schweſt.) männl. sestrić, nećak; (w.) sestrična, nećakinja; —lich bratski; sestrinski; g. leben življeti kao braća, sestre; —liebe bratska ljubav.

Geſchwollen otečen, naduven, nadut.

Geſchwor-ene *m.* prisežnik, zakletnik; (d. Geſchwornengericht) porotnik; —nenbank porotnička klupa; —neneid porotnička prisega; —nengericht *n.* porota; —nenliſte imenik porotnikâ.

Geſchwulſt (M. Geſchwülſte) *f.* otok, otoč *f.* oteklina, grča, nabuh, guka, crvljak; —ig otečen.

Geſchwür (-s, oh. M.) *n.* mozol, čir, čiraj; boljetica, vried, grizlica; —artig *adv.* čirovit, mozoljast, boljetičan; —en kupiti se, nabirati se; —ig ranjav, gnojav; —sboden dno čira.

Geſechſt *adj.* šestorni.

Geſegel *n.* jedrenje.

Geſegn-en *v.* Segnen; das Zeitliche g. predstaviti se s ovoga svieta.

Geſell *m.* (Genoß) drug; sudrug; (d. Handw.) djetić; ein fauler G. lienština; ein liederlicher G. bekrija, skitnica; —en družiti, pridružiti; ich —te mich zu ihm pridružih mu se; gleich und gleich —t ſich gern hrdja gvoždje brzo nadje; vuk se s vukom rado druži; ſich —en družiti se, sdružiti se, pridružiti se.

Geſellen-buch djetićnjak, imenik djetića; —jahre djetićevanje; —labe *n.* djetički kovčežić; —ordnung *f.* djetićki rednik; —ſtand djetićtvo; —verein djetićko družtvo.

Geſell-ig zadružan; druževan; (ſozial) družtven; er iſt ſehr g. ljubi družtvo; das —ige Leben družtveni život; ein —iger Menſch druževnik, druževnjak, družtvenjak; —igkeit druževnost; (ſoz.) družtvenost; zadružnost; —in drugarica.

Geſellſchaft (M. -en) *f.* družtvo; in G. leben drugovati, živjeti u zadrugi; in G. treten udružiti se (s kim), učiniti družtvo (s kim); (Kompagnie) družba; geheime G. tajno družtvo; mit einem in G. reiſen putovati s kim; einem G. leiſten biti kod koga; ići s kim; (G. zu einem freundlichen Umgange) sielo, posielo, posjedak; bürgerliche G. državno družtvo; der Ton der G. duh družtva; —er *m.* drug; er iſt ein ſehr guter G. vrlo dobro zabavlja; ein angenehmer G.

Digitized by Google

ugodan družtvenjak, milodivan; (hndls.) drug, družnik; —erin družica, drugarica, druga; —lich družtven; druževan; zadružan; —lichkeit družtvenost, zadružnost, v. Geſelligkeit.

Geſellſchafts-ausſchuß družtveni odbor; —eigenthum n. družtveni imetak; —fond m. družtvena glavnica, družtveno glavno; —fräulein n. drugarica; —geiſt duh družtva; —glied n. član družtva; —handlung zadružna trgovina; —kapital v. —fond; —kontrakt družtvena pogodba, družtveni ugovor; —kreis m. (cercle) sielo; —rechnung (math.) družni račun, družno pravilo; —recht pravo družtva; —ſiegel družtveni pečat; —ſpiel družtvena igra, sigra; —tanz zadružni ples; —ton duh družtva; —vertrag v. —kontrakt.

Geſellung udruživanje; nizanje.

Geſenge n. paljenje.

Geſenk n. poniklo, ponikva; (b. Fiſch.) olovnica; (Schloſſ.) ključnjak; (mont.) dubočina; —amboß žljebovnjak; —hammer m. usjecalo, usjekalo.

Geſetz n. zakon; Gottes G. božji zakon; bürgerliches G. gradjanski zakon; außer dem G. erklären izzakoniti; nach dem G., im Sinne des —es po zakonu; —auslegung tumačenje zakonâ; —blatt n. zakonski list; —buch zakonik, zakonjak; allgemeines bürgerliches G. obći gradjanski zakonik, zakonjak; Strafg. kazneni zakonik; —entwurf m. zakonska osnova; -eswiderſpruch m. protimba zakona; —freund prijatelj zakona, zakonoljub; —gebend zakonodavni, zakonotvorni; —gebende Gewalt zakonodavna, zakonotvorna vlast; zakonarstvo, zakonotvorstvo; —geber zakonar, zakonodavac, zakonotvorac, zakonitelj; —gebung zakonarstvo, zakonotvorstvo; —kraft kriepost zakona; zakonska kriepost; —kunde f. zakonoznanstvo, zakonoslovje; —kundig vješt zakonu; —kundige m. zakonoznanac, zakonoslovac; —lich (legal) zakonit; (legitim) zakonski; g. machen pozakoniti; —lichkeit f. zakonitost; —los bezzakoni; —loſigkeit bezzakonje; —mäßig zakoni, po zakonu; —mäßigkeit zakonost; —ſache f. zakoni posao; das iſt eine G. to se tiče zakona; Kommiſſion in —ſachen povjereństvo u poslu tičućem se zakona; —ſanktion potvrda zakona; —t stavljen, postavljen; (fig.) ein —ter Mann osbiljan čovjek; eine —te Perſon stavna osoba; —tafel f. daska pravodatna; —theil (fig.) osbiljnost; —übertreter prestupnik zakona; —übertretung prestupak, narušaj zakona; —unwiſſenheit neznanstvo zakona; —vollſtrecker izvršilac, ovršilac zakona; —vollſtreckung f. izvršivanje, izvršba, ovrha zakona; —vorlage —vorſchlag m. predlog zakona; —vorſchrift f. propis zakona; zakon; nach G. po zakonu, kako zakon zapovieda; —werk n. zakonik; —widrig proti zakonu; —widrigkeit protizakonost, nezakonitost; —zwang m. sila zakona.

Geſeufze n. uzdisanje.

Geſichert osiguran, obezbjedjen.

Geſicht (-es, M. -e od. -er) (Sinn) n. vid; ein gutes G. haben imati dobro oko; ein ſchwaches G. haben slabih očiju biti; slaba vida biti; das G. verlieren obnevidjeti, oslepljeti; ſein G. zurückerhalten opet progledati; zu G. bekommen ugledati, zapaziti; einen aus dem G. laſſen jednako koga gledati; er verlor es aus den G. izčezno mu

Digitized by Google

izpred očiju; (Angeſicht) lice, obraz, obličje; einen etw. in's G. ſagen kazati komu što u brk; das Volk in's G. ſehen poznati se s narodom oči u oči; er hat ein junges G. mladolik je; das Blut ſtieg ihm in's G. zažario mu se obraz; (Miene) pogled, gled; ein freundliches G. machen prijatno gledati; ſein G. verräth ihn vidi mu se na oku; ein langes G. machen zabuniti se, zablenuti se; —er ſchneiden kreveljiti se, kriviti usta, bekeljiti se, keljiti se, ćeriti se; (Viſion) utvara, utvor; —e haben prividjati se; ich hatte ein G. gehabt prividjelo mi se, utvorilo mi se; —erſchneider *m.* kebeljač, kebeljko; —los bez vida, sliep; —loſigkeit bezvidnost, sljepoća.

Geſichts=ähnlichkeit *f.* jednolikost; —ausdruck *m.* izraz lica; —ausſchlag *m.* osip, osutak u licu; —bild obraz; —bildung obličje; —farbe *f.* brst lica; (rückſichtlich der Geſundheit) zdravo lice; die Geſichtsfarbe ändern promieniti se, mienjati se u licu; —fehler mana očiju; —feld *n.* vidik; —kreis obzor, obzorje; obzornik; das liegt außer ſeinem G. toga neshvaća, toga mu um nedokučuje; —kunde *v.* Phyſiognomie; —linie potez lica; čelo; —punkt *m.* gledište, vidik; wir wollen nun die Sache aus einem anderen —punkte betrachten sad ćemo na to pogledati s druge strane; unter dieſem G. pod ovim vidom; (math.) očnik; —röthe *f.* rumenilo lica; —ſchärfe oštrina vida; —ſchwäche slaboća vida; -ſeite čelo, pročelje; —ſinn *m.* vid; —täuſchung obsjena; —trübung pomutnja vida, učiju; —verzerrung *f.* nagrda lica; —winkel vidni kut; —zug crta lica; ſeine —züge *f.* njegovo obličje, njegova slika i prilika.

Geſims *n.* okružica, kvir, korniž, atula; —glied *n.* dio okružice; —hobel *m.* kvirnjak; —lachel kvirni pećnjak.

Geſinde *n.* sluge, služinčad, družina; G. halten imati služinčad; —lohn *m.* plata slugâ; —ordnung *f.* služinski red; —polizei redarstvo za služinčad; —ſtube družinska soba; —verband *m.* služinska sveza.

Geſinnt *adj.*, g. ſein misliti; wir ſind gleich g. jedne smo misli; freundſchaftlich gegen jmd. g. ſein prijatelj biti komu; er iſt deutſch g. on je za Niemce.

Geſinnung, —sart *f.* mišljenje, ćúst; ſeine —en ändern premisliti se; ich kenne ſeine —en znam što misli, znam njegove pomisli; —stüchtig vrla mišljenja, vrle ćústi.

Geſitt=et ljudski, uljudan; —ete Völker pitomi narodi; —heit uljudnost; —ung *f.* uljudjenje; pitomost.

Geſonnen nakan, dokon, namjeran. nauman; —ſein namjeravati, misliti, kaniti, namisliti.

Geſpalten *adj.* procijepljen.

Geſpan *m.* drug, drugar; (Amt) župan; —n *n.* sprega; drei —ne Pferde upreći konje u tri reda; —nt napet; ſie ſind mit einander g. nepaze se, nenavide se; —ſchaft županija.

Geſparr, Geſparre rogovje.

Geſpei=chel *n.* pljuckanje; —e *n.* bljuvanje.

Geſpenſt (=es, M. =er) *n.* sablast, strašilo, avet, avetinja, prikazan (zni), skazan (zni), utvara.

Geſpenſter=artig *adj.* sablastan, poput strašila, nalik strašilu;

Digitized by Google

—erſcheinung prividjanje; —geſchichte *f.* priča o sablasti; —glaube *m.* vjera u sablasti; —ſtunde gluho doba noći; —ſüchtig vidovit, sablastan; vilovit.

Geſperr=baum *m.* rog, rebro; egije; —e *n.* zapiranje zapor; (an Büchern) spona, kopča; (an der Uhr) zapiralo; (am Schloße) zahvat.

Geſpiel=e *n.* igranje, sigranje; G. *m.* drug; er war der G. ſeiner Jugend igrali su se zajedno u mladosti; —in drugarica.

Geſpinn=e *n.* predenje, prednja; —ſt *n.* predja.

Geſpött *n.* ruganje, brukanje; G. mit jmd. treiben rugati se, brukati se komu; (der Gegenſtand des Spottes) ruglo, bruka; anderen zum G. dienen biti tudje ruglo; ſich zum G. machen staviti se na ruglo.

Geſpräch (=s, M. =e) *n.* razgovor; ſich in ein G. einlaſſen povesti, zametnuti razgovor; ein G. beginnen zadesti govor; während des —es erreichten ſie die Stadt u rieči padoše pod grad; ein G. unter vier Augen razgovor na samo; ein G. führen razgovarati se (s kim); er wurde zum G. der Stadt sav je grad o njem govorio; (Gerücht) es geht das allgemeine G. obće se govori, glasa; sviet nagadja; natuca; razglasilo se je, izašao je glas; —buch besjedovnica, razgovornik; —ig razgovoran, govorljiv, rječit; —ig werden razkvocati se, razkokodakati se; —iger Menſch govorljivac; —igkeit razgovornost, govorljivost, rječitost; —form *f.* razgovorni način pisanja; in G. u razgovorih; —weiſe u razgovoru.

Geſpreng=ge razvala; —kelt pikmast; —es Schaf kabrenica.

Geſproß *n.* mladice; granje.

Geſprudel *n.* klokot; kljućanje, var.

Geſpüle *n.* plákanje.

Geſtade *n.* obala, žal.

Geſtalt (M. =en) *f.* lik, vid; in G. einer Taube u slici goluba; unter einer andern G. u drugom obliču; unter der G. des Brodes u prilici kruha; die Kugel hat eine runde G. kruglja je okruglja; ein Menſch von ſchöner G. čovjek liepa stasa, struka; das Abendmahl unter beiderlei —en genießen pričešćivati se pod oboje; nun hat es doch eine G. sad je bar slično; die Zukunft zeigt ſich mir in einer ſchrecklichen G. strašna budućnost zieva na me; folgender G. ovako; gleicher G. isto tako; eine unbekannte G. neznan čovjek; (nachahmende G.) (min.) naličina; (Erſcheinung) prikaza; utvara; (Poſitur) položaj; —barkeit ličnost; —en uličiti; —et načinjen; ein wohlgeſtalteter Menſch pristao čovjek; ſich g. bivati, dobiti lice; die Sache —et ſich gut stvar napreduje, ide dobro; die Sachen —en ſich anders als ich glaubte stvari su drugčije okrenule nego što sam se nadao; die Sachen —en ſich immer ſchlechter stvari idu sve na gorje; —ung pravljenje, uredjivanje, uredba, ustrojba; sastavljanje; lice, oblik; —ungskraft lična moć; tvorna, tvoreća, tvoriva sila; —ungstrieb lični, tvorni, tvoreći, tvorivi nagon.

Geſtampfe *n.* topot; stupanje; bahat.

Geſtänd=ig, einer Sache g. ſein priznati što; —igen priznati, priznavati; —niß (=ſſes, M. =ſſe) *n.* priznanje, priznaja; ein G. ablegen pravo kazati, priznati.

Digitized by Google

Geſtänge *n.* prošće; prošćak; mit G. umzäumen ograditi koljem, okoliti, pokoliti; (b. Pumpen) motke, motkovlje; —ſteuer (Bergb.) motkovina.

Geſtank *m.* smrad, smrdež; smradušina; einen G. machen smraditi, zasmraditi; einen G. verbreiten smrdjeti; ein fauler G. tuh, pah.

Geſtatt-en dopustiti, dopuštati; einem allen Willen g. pustiti sve na volju; ſich keine Ruhe g. raditi bez počinka; es iſt geſtattet prosto je; —ung dopuštenje, dopust; ohne G. eines Rechtsſtreites nedopuštajuć parnice.

Geſteh-en priznati, priznavati; ſie geſtand ihm ihre Liebe očitovala mu je, da ga ljubi; die Wahrheit g. istinu pravo kazati; *v. n.* stinuti se, ustajati se; -ungskoſten pribavni trošak.

Geſtein *n.* kamenje; —arbeit radnja u kamen.

Geſtell stalnica, steljka, odar, stalak; (für Fäſſer) podvalak; (f. Töpfe) polica; (b. Tiſches) podstolje; (des Wagens) stan; (b. Garnhaſpels) steljka, nožice; (b. Brunnens) grlo, obsjek; (b. Weberſtuhles) stative; (b. Senſe) tolja; (einer Statur) podnožje; (b. Malers) slikarski stalak; —ig machen učiniti da (tko) dodje; ſich g. machen doći.

Geſteppe *n.* šupljika.

Geſtern jučer, juče; g. Abends sinoć; von g. Abends sinoćnji; Waſſer von g. Abend sinoćnića.

Geſtiefelt obuven; u čižmah; —e Beine obuvene noge.

Geſtielt petljat; nasadjen; s držalom, s držkom.

Geſtiftet osnovan, utemeljen; —er Häusler namješteni kućar, žiljer.

Geſtikul-azion *f.* mahanje rukû; kretanje; —iren mahati rukama; kretati sobom; kriviti se.

Geſtion poslovodstvo, opravljanje poslova, rukovanje posla; (G. eines Amtes) opravljanje ureda; —sprotokoll *n.* opravni zapisnik.

Geſtirn *n.* zviezde; (Sternbild) zviežđje; (Stern) zviezda; —dienſt *m.* zvjezdoštovje; —ig, —t zvjezdovit; der —te Himmel nebo osuto zviezdami.

Geſtöber (v. Schnee) vijavica, mećava; (v. Schnee und Regen) salaukovina; (v. Staub) prašina.

Geſtöhne *n.* lelek.

Geſtoppel paljetkovanje; krparija.

Geſtoße *n.* turanje, guranje.

Geſtotter mucanje, pentanje.

Geſträub-e *n.* uzprezanje, krčumanje, ustručavanje; —holz *n.* podporanj, podpor.

Geſträuch (-s ob. -es, M. -e) *n.* šikara, grmlje, šušnjar, šib; (Ruthenz.) šiprag, šibljak; —el *n.* posrtanje.

Geſtreift prugav, prutast, prutarast.

Geſtreckt pružen, napet; in —em Laufe skokom.

Geſtrenge oštar, strog; (tapfer) hrabar, junački; —er Herr vaše-gospodstvo.

Geſtreue *n.* stelja.

Geſtrichelt kosmat.

Geſtrichen voll razom; razi pun, pun puncat.

Geſtrig jučeranji, jučerašnji, sinoćnji; der —e Tag jučeranji dan, jučer.

Geſtrikk *n.* pletivo; —t pleten.

Geſtröhe *n.* slamina.

Geſtrüppe *n.* grič.

Geſtübe prašina; —pochwerk razbijalo ugljevja.

Gestus (lt.) *m.* držanje, kretanje, micanje; stav.

Geſtüt-e pastušnica, manež; ždrebarnica; —meiſter, —verwalter pastušnik, ždrebarnik.

Geſuch (-es, M. -e) *n.* molba;

Digitized by Google

(geſchriebenes G.) molbenica; einem ſein G. abſchlagen uzkratiti komu molbu, što moli; —ſchreiben zamolnica; —ſteller molitelj, prosilac; —te Zahl (math.) traženi broj.

Geſümſe zuka, zuja; brecalo.

Geſund zdrav; g. werden ozdraviti, izzdraviti; g. machen ozdraviti (koga); die Stadt hat eine —e Lage grad je na zdravom mjestu; g. ſein zdravovati; (heilſam) koristan, probitačan; —brunnen *m.* ljekovito vrelo; —en ozdraviti, izzdraviti; —heit *f.* zdravje, zdravlje; die liebe G. zdravljice; bei guter G. ſein biti zdrav; auf eines G. trinken piti u čije zdravlje; geſährdete G. zdravlje u opasnosti; G. wieder erlangen sa zdravljem se sastati; zur G. na zdravlje.

Geſundheits=göttin *f.* zdravena; —kunde zdravožnanstvo; -lehre *v.* Diätetik; —pflege *f.* njega zdravlja; —polizei zdravstveno redarstvo; —regel *f.* zdravno pravilo; —rückſichten obziri radi zdravlja; aus G. radi zdravlja; allgemeine G. obzir na obće zdravlje; —trinken *n.* nazdravljanje; zdravica; —zertifikat, —ſchein zdravnica, svjedočba o zdravlju.

Getäfel *n.* uklad; pločnice, obložci.

Getändel igrarija, djetinjenje.

Getaſt *n.* opip, tik.

Getheil=e *n.* dieljenje; —t razdieljen.

Getigert kolast.

Getön *n.* zvuk; orenje.

Getöſe *n.* gromot, tarlabuka, štropot, urnebes.

Getränk *n.* pilo, piće; geiſtige, hitzige —e žestoka pića; leichte —e lako piće; (v. Vieh) napoj; —e verfälſchen izopačiti piće; Verfälſchung der —e kvarenje pića; ſchädliche Miſchung der —e škodljivo mješanje pića; —e=bezug dohodak u piću.

Geträtſche *n.* klaprnjanje, čavrljanje, klevetanje, labrdanje, lavranje.

Getrau=en ſich usuditi se, usudjivati se, smjeti; er —t ſich nicht neuzda se u se; nedrži mu petlja, slabe je petlje; —te *m.* vjenčanik.

Getreide *n.* žito; hrana; das G. ſteht ſchön usjevi se liepo kažu, ukazuju; —art vrst žita; -bau *m.* sijanje žita; das G. iſt hier ſehr bedeutend ovdje se mnogo žita sije; —boden *m.* žitnjača; (Magazin) žitnica, hambar; —brand sniet; —ſeime *m.* stog; —feld žitište; —fuhre voz žita; —handel žitarstvo; —händler žitar; —hülſe pljeva; —kammer žitnica, hambar; —land žitna, žitorodna zemlja; —magazin *v.* —kammer; —mäkler grošičar; —markt žitni sajam; žitno tržište; —maß *n.* žitna mjera; —mühle *f.* mlin; vodenica; —pflanzen žitovnice; —produkzion *f.* žitorod; —reutet rešeto za žito; —ſchiff žitara, žitarica (ladja); —ſchneidemaſchiene samožnjelo; —ſperre ustava žita; —ſtoff žitivo; hranivo; —vorrath *m.* zaliha žita; —wucher žitna lihva; lihvarenje sa žitom; —zehent *n.* žitni desetak; —zins žitna daća, žitni podatak.

Getreu vjeran; eine —e Abſchrift vjerovan prepisak; —e *m.* vjernik; *f.* vjernica; —lich *adj.* vjeran; *adv.* vjerno; Alles g. geſtehen pravo kazivati.

Getrieb=e *n.* (Triebwerk) kretala; (Maſchine) stroj; (in Mühlen) vretenka; (Sonnenſeite) čelopek, prisoje, prisunje; župa; —ene Arbeit čakanovina; -ſcheibe *f.* (b. Uhrm.) daska.

Digitized by Google

Getroſt *adj.*, ſei g. budi miran, umiri se, neboj se; *adj.* slobodno, mirno.

Getröſten ſich uzdati se, nadati se.

Getrümmer *n.* podrtine.

Getümmel vreva, gungula, buka.

Geübt uvježban, obučen; vješt, vičan; —heit *f.* uvježbanost; vještina.

Gevatter *m.* kum; einen zu G. bitten zakumiti, kumiti koga; G. ſtehen kumovati (komu); eines G. werden okumiti se s kim; einander G. ſagen kumati se s kim; —in *f.* kuma, kumica; —kind kumče; —ſchaft kumstvo; (*coll.*) kumovi; —sleute kumovi; —ſtehen *n.* kumovanje.

Gevier=e *n.* četver; —t četveran, četvoran, četverovetan; —te *n.* četvorina; etw. ins G. bringen učetvoriti što; —tel *n.* četvorenje.

Gevögel *n.* ptice, ptičad.

Gewächs (=ſes, M. =ſe) *n.* rastlina, rašće, rastež; (Pflanze) bilina; (*coll.*) bilje; Wein von gutem —e dobre vrsti vino; (Wuchs) râst; (Auswuchs) kvrga.

Gewachſen narasao; uzrasao; ſchön g. liepa rasta, uzrasta, struka, stasa; ich bin der Sache nicht g. toj stvari nisam dorastao; ich bin ihm g. mogu se s njim ogledati; dorastao sam mu.

Gewächs=erde *f.* zemlja-crnica; —haus *n.* staklenik, postava; —kunde, —lehre biljoznanstvo, biljarstvo; —reich *n.* bilinstvo, rastlinstvo; *adj.* biljevit; —ſammler biljar; —ſammlung biljara.

Gewäff oružje.

Gewagt smjeli; —es Geſchäft opasan posao.

Gewähl=e *n.* probiranje; izvolievanje; —t izabran.

Gewahr werden zapaziti, opaziti, spaziti, pripaziti, zamjetiti, smotriti; du wirſt es ſchon g. werden osjetit, osjećat ćeš; vidjet ćeš.

Gewähr *f.* poručanstvo; G. leiſten izporučiti se, poruk biti; dati poručanstvo; er iſt zur G. verpflichtet držan je poruk biti; (Beſitz) posjed; etw. in ſeine G. nehmen primiti što na pohranu; (als Urkunde) posjedovnica; —abſchreibung izpis iz posjeda; —anſchreibung upis u posjed; —beſtättigung posjedovna svjedočba; —brief *m.* poručanstvenica; —en uslišati, uslišiti; das kann man nicht g. to se nemože dati, dopustiti; einem etw. nicht g. oglušiti se komu; (verſprechen) gewähre mir ewige Verſchwiegenheit zavjeri mi se, da ćeš mučati do groba; Kenntniſſe g. Vergnügen und Nutzen znanje veseli i koristi; *v. n.* er ließ ihn g. ostavio mu je sve na volju; —leiſten *v.* Gewähr; —leiſtung davanje poručanstva; etw. gegen G. verkaufen prodavati što pod obrambu; —leiſtungsurkunde *f.* poručanstvenica; —mann *m.* poruk; poručanstvenik.

Gewahrſam *adj. v.* Aufmerkſam; G. *m.*, —e *f.* čuvanje, spravak; (Innehabung) držanje; jmd. in G. bringen staviti koga pod stražu; zatvoriti koga; etwas dem —e eines Andern anvertrauen dati komu što na čuvanje; etw. in ſeine —e nehmen uzeti što u pohranu; er iſt in guter G. dobro je spravljen.

Gewähr=ſchaft *f.* poručanstvo; —ung *f.* dopuštenje, uslišanje; obećanje.

Gewalt *f.* sila, moć, vlast; mit G. silom, pod silje; silimice; mit aller G. na silu Boga; G. anwenden silovati, siliti; G. geht vor Recht čija sila toga i

Digitized by Google

pravda; einem G. anthun natjerati, prisiliti koga; učiniti komu silu; einer Frau G. anthun silovati ženu; sich G. anthun uzpregnuti se; odolievati svomu srcu; (sich ermorden) kidisati sebi; zadati si smrt; dem Gesetze G. anthun izvrnuti, izvrtati, naopako tumačiti zakon; mit G. vertreiben silu silom uzbiti; aus voller G. schreien vikati na sva usta (iz petnih žila); das steht in seiner G. to je u njegovoj ruci; to na njem stoji; to on može; über jmd. G. haben vladati kim; biti komu vlastnik; unter seine G. bringen obladati (čim), osvojiti (što); die richterliche, väterliche G. sudačka, očinska vlast; aus eigener G. samovlastno; eine Sprache in seiner G. haben dobro znati jezik; —anmaßer *m.* nasilnik, siledžija; —anmaßung *f.* sila; —geber ovlastilac, vlastodavac; —haber ovlašćenik; —handlung nasilje, silje, zulum; —herrscher *v.* Despot; —ig silan, silovit; ein —iger Sturm silna oluja; —ige Kälte jaka zima; (sehr groß) golem; —ige Reichthümer nebrojeno blago; du irrst dich —ig ljuto se varaš; —ige *m.* silnik, silonja, silesija; velikaš.

Gewältigen obladati, vladati čim; ein Instrument g. orudje, stroj imati u svojoj vlasti; njim znati podpuno (okretno) baratati (vladati).

Gewalt-mißbrauch zloporaba vlasti; —mittel *n.* silovito sredstvo; sila; —sam silovit, silovan, silujući; posilan; goropadan; navalan; —same Hand anlegen nasiliti (na koga), kidisati (komu); —samer Tod silovita smrt; eines —samen Todes sterben zaglaviti; (gewaltthätig) osion; *adv.* silovito, silomice, nasilice, posilimice, silom, pod silje; —samkeit silovitost; *v.* Gewaltthätigkeit; —streich *m.* nasilni, siloviti udarac; —that *f.* nasilica, nasilje; —thäter *m.* silnik, nasilnik, zulumčar; —thäthig *v.* Gewaltsam; g. handeln silnikovati, zulumčariti; —thätigkeit *f.* silje, posilje, nasilnost, zulumčarenje; nasilje, nasilica; (Widersetzung) upor; —träger ovlašćenik.

Gewand odjeća, odielo, ruho; —en orušiti; —los bez ruha; —schneider *m.* suknar; —schnitt tržitba sukna, prodaja sukna na malo; —sweise rad oka.

Gewandt vješt, vičan; okretan, obrtan; —heit vještina; okretnost.

Gewärtig sein, —en izgledati, očekivati što; nadati se čemu; ich bin seines Winkes g. on okom a ja skokom; (dienstfertig) poslužan; —ung čekanje; ohne G. des Spruches nečekajući izreke.

Gewäsch brbljanje; tlapa; des -es wurde kein Ende brbljali su bez kraja i konca; —ig brbljav, blebetav.

Gewässer *n.* vode, vodovje; fließendes G. žive, tekuće vode; stehende G. mrtve, stojeće vode, mrtvice; —beschreibung *f.* vodopis; —kunde vodoslovje.

Gewebe *n.* tkanje, tkanina; das zellichte G. staničnina; (Bien.) saće; (Textur) pletež; ein G. von Lügen povorka laži; —baum prednje vratilo.

Gewehr *n.* oružje; puška; das G. strecken položiti oružje; unterlassene Verwahrung eines —es propuštena pazka na pušku; wegen unterlassener Verwahrung eines —es radi toga, što je propustio paziti na pušku; sbog propuštenog čuvanja puške;

Digitized by Google

—fabrik puškarnica; —fabrikant puškar; —feuer pucnjava pušaka; —händler *m.* oružar; —kammer puškara; —kolben *m.* tepeluk, okas, kundak; —kreuz ostrva; —pyramide šilj od pušaka; —ſchmied *m.* puškar; —ſchneller odponac; oboračа; —ſchrank puškovnica.

Gewiß *n.* rogovi, rozi (jelena).

Gewend=e *n.* obraćanje (plugom); uvratine; (Maß) ral; jutro; obruba.

Gewerb=e *n.* obrt; ein G. treiben tjerati obrt, obrtovati; freies G. slobodan obrt; konzeſſionirtes G. dopušten obrt; (Handwerk) zanat; er macht ſich ein G. daraus to mu je zanat; (Geſchäft) posao; (Gelenk) sglavak; —ebefugniß pravo obrta; —freiheit *f.* sloboda obrta; —gelb obrtnina; —fleiß obrtnost; —fleißig obrtan; —kunde obrtarstvo; —lich obrtan; -los bez obrta, zanata; —loſigkeit *f.* bezobrtnost; —recht *n. v.* Gewerbebefugniß; —ſam obrtan, prometan; —ſamkeit obrtnost, prometnost.

Gewerbs=angelegenheit obrtni posao; —ausſtellung *f.* obrtna izložba, izloga; —betrieb, —ausübung tjeranje obrta, obrtovanje; —beſtand stanje obrta; —buch obrtovnik; —bücher obrtničke knjige,

Gewerbſchaft obrtničtvo; —ſchule obrtna škola.

Gewerbs=fleiß obrtnost; —freiheit sloboda obrta; —genoß *m.* suobrtnik; —gericht *n.* obrtnički sud; —geſchäft obrtnički, obrtni posao.

Gewerbs=geſetz obrtni zakon; —inhaber imalac obrta, obrtnik; —kammer obrtnička komora; —leute *pl.* obrtnici; —lokale *n.* obrtovnica; —mann obrtnik, zanatnik; —mäßig obrtimice; —ordnung obrtnički red, rednik; —regiſter obrtnički imenik; —ſtand obrtničtvo, obrtnički stališ; —ſteuer obrtnina; —thätigkeit *v.* Gewerbsfleiß; —unternehmung obrtni podhvatak, preduzetak; —verein *m.* obrtničko družtvo; —verfahren obrtnički postupak; —verhältniß obrtničko razmjerje; —verleihung *f.* davanje, podjelivanje obrta; —verluſt *m.* gubitak obrta; —verſtändiger obrtni vještak; —vorrichtung obrtnička sprava; —zins obrtnička daća; —zurücklegung ostav obrta; —zuſtand stanje obrta.

Gewerf *n.* oružje; (v. Wildſchw.) kala, klo (kla), klova.

Gewerk (=es, M. =e) *m.* (Bergb.) rudnički, rudarski družbenik; (Arbeiter) radnik; G. *n.* radnja; (Werkſtätte) radionica; (Fabrik) tvornica; (Innung) cieh; —ſchaft rudnička, rudarska družba; eine G. zuſammenbringen sklopiti rudničku družbu; —ſahne cjehovska zastava; —herr *v.* Fabrikant; —smann *m.* tvorničar; —ſtadt *f.* tvornički grad.

Gewetze *n.* brušnja.

Gewichſe *n.* voštenje.

Gewicht *n.* (Schwere) teš *f.*, teža, težina, teg; potega, pritega; tegoća, tegota; dieſer Dukaten hat nicht das gehörige G. (iſt nicht vollgewichtig) ovaj cekin nije težak, nije dobre mjere; dukat ovaj neteži koliko treba; ſchwerg., leichtg. težak, lahk teg; ſetzt euch mit dem ganzen G. ſjedite kako ste težak; (an der Wage) utez, utezalo, uteg; (an der Uhr) pritežak, pritega, utez, utezalo, otezalo, teg; (Wichtigkeit) znatnost, znamenitost; tegota, tegoća; odlučnost; das gehörige G. potega; das Ueberg. pretega; überwiegend, wichtiger

Digitized by Google

pretežan, pretežniji; eine Sache von großem G. veoma znamenita, odlučna stvar; ein G. auf etwas legen smatrati što znamenitim; cieniti što osobitim, tegotnim; was er sagt ist ohne G. nevriedi mnogo što veli; —ausschlag *m.* pretežak; —gleiche ravnoteža; —ig težak, tegotan, tegotahan, tegotašan; zamašan; (fig.) znatan, znamenit, znamenitost; —los netežak, lak; neznatan, neznamenit; bez znatnosti, bez znamenitosti; —macher utezar.

Gewichts-abgang razmjerak; —einheit *f.* jednica teže; —spezen tezarina, mjerovina; —progression postupnost teže.

Gewicht-stange *f.* obravnjača, sominjalo; —stein kameni utez.

Gewichts-verhältniß *n.* razmjerje teže, težine; —verlust *v.* Gewichtsabgang.

Gewichtvoll zamašan; (fig.) veoma znanemit.

Gewiegt *adj.* vješt.

Gewieher *n.* vriska, vrisak, viska, njisak.

Gewild *n.* zvjerad, zvjerinje.

Gewillt nakan; ich bin g. nakanio sam; namjeravam.

Gewimmel *m.* koprcanje; vreva; vrva, vrv.

Gewimmer *n.* rida, cika.

Gewinde *n.* uvijanje; motanje; zavojica; (Garng.) namotak, navrtak; (Blumeng.) gobinja; (am Degen) ovitak; (Schraubeng.) uvoj, uvojak, zavojak, točanj; (mont.) obrtak; —bohrer *m.* zavojnjak.

Gewinn (-s ob. -es, och. M.) *m.* dobitak, probitak; uhar; er hat dabei keinen G. gemacht nije na dobitku; einen großen G. machen mnogo dobiti; (das Gewinnen) dobivanje; (G. die Schlacht) dobit *f.*; (im Spiel) dobitak; auf G. und Verlust na sreću; —begierde pohlepa za dobitkom; —hierig pohlepan dobitka; —bringend probitačan, uharan, za uhar, prudan; —en etw. dobiti, zadobiti, zadobivati, dostati; durch Arbeit —en izraditi, izradjivati, privrediti, privredjivati, izposlovati; im Spiele g. izigrati; ein Spiel g. nadigrati (koga); einen Freund g. steći prijatelja; einen Prozeß g. dobiti pravdu, parnicu; ein Schlacht g. održati pobjedu, predobiti; pobjediti; die Oberhand g. nadvladati, nadhrvati; nadbiti; nach langen Umherirren die Stadt g. poslje dugog basanja u grad stići; die Stadt mit Gewalt g. osvojiti grad silom; täglich wenige Meilen g. svaki dan njekoliko samo miljâ prevaliti; sein Brod g. kruh zaslužiti; Getreide g. uhititi žita; Samen g. izvoditi sjeme; Erze g. rudu vaditi; Kohlen g. ugalj žeći; einen g. dobiti koga na svoju ruku; obrnuti koga za sobom; (profitiren) dobiti; (spr.) wie gewonnen so zerronnen kako došlo tako prošlo; die Sache g. jetzt ein ganz anderes Ansehen stvar je posve drugčije okrenula; Fortgang g. napredovati; ein glückliches Ende g. sretno se dovršiti; er hat ihn lieb gewonnen omilio mu je; wenn ich Zeit g. ako dospijem; er sucht Zeit zu —en razvlači da prolazi vrieme; an Stärke g. jačati, postati jači; wenn ich Raum —e ako bude mjesta; damit ist wenig gewonnen to slabo pomaže; der Ausdruck —t an Deutlichkeit izreka biva jasnija, razgovjetnija; sie hat im Kurzen sehr gewonnen za malo se je vremena vrlo pomogla, (fig.) popravila; frisch gewagt ist halb gewonnen tko skače i preskoči;

Digitized by Google

—er *m.* dobivalac, dobivač; (einer Schlacht) dobitnik, pobjeditelj, pobjednik; —los bez dobitka; —rechnung račun o dobitku; —reich vrlo probitočan, uharan.

Gewinnſt dobitak, dobit; *v.* Gewinn; —entgang izmak dobitka; —lotterie lutrija.

Gewinn-ſucht pohlepa za dobitkom; —ſüchtig pohlepan za dobitkom; er iſt ſehr g. sve hlepi na dobitak; —theil *m.* dopadak dobitka, *v.* Dividende.

Gewinnung *f.* dobivanje; (chem.) vadjenje.

Gewirbel *n.* (der Trommel) bubnjavina, bubnjava.

Gewirk *n.* tkanje; Leinwand von dichtem G. gusto platno; (Bienenz.) saće.

Gewirre *n.* metež, mršnja; smies; (v. Fäden) zamrsak.

Gewiß *adj.* (feſt) čvrst; (zuverläſſig) sjeguran; (feſtgeſetzt) stalan; ich kann mich auf nichts —es einlaſſen nemogu se napose u ništa upuštati; der Frieden iſt ſo gut als g. sva je prilika da će biti mir; izvjestan, pouzdan; etw. für g. erzählen kazivati što pod istinu; es iſt noch nicht g. jošte se nezna pravo; —e Hoffnung tvrda nada; ſich —e Hoffnungen machen tvrdo se nadati; ich weiß es ganz g. za cielo znam; znam da je tako; ich bin meiner Sache g. o tom sam uvjeren; (unbeſtimmt) ein —er Menſch njetko; ein —er Herr njeki gospodin; ſo eine —e Vorempfindung kao slutnja; *adv.* zaisto, za cielo, u istinu, sjegurno, lje; (vermuthlich) valjda, po svoj prilici.

Gewiſſe *m.* njetko.

Gewiſſen *n.* duševnost, savjest, sviest; nach meinem beſten Wiſſen und G. po savjesti (sviesti) i duši; einen auf ſein G. fragen pitati koga da kaže po duši; ein reines G. čista duša; etw. um des —s willen thun činiti što za dušu; etw. auf ſein G. nehmen uzeti što na dušu; er hat es auf ſeinem G. na duši mu je; ſage es mir auf dein G. reci mi po duši, reci mi tako ti duše; ein weites G. haben imati kosmatu dušu; daraus mache ich mir kein G. s toga me neboli duša, to nedržim za grieh; das G. foltert ihn duša ga peče; mori, grize se u duši; das nagende G. grižnja duše; —haft sdušan, sduševan, savjestan, sviestan; ein —hafter Menſch sdušnik, svjestnik; —haftigkeit sdušnost, savjestnost; —los bezdušan; ein —loſer Menſch bezdušnik.

Gewiſſens-angelegenheit, das iſt eine G. to bi bilo bez duše; —angſt strah u srcu; —biß grižnja duše; crv duše; er wird von —en gefoltert grize se u duši; —frage pitanje duševnosti; —freiheit sloboda duševnosti, duševna sloboda; —pflicht sdušno držanstvo, sdušna dužnost; —prüfung izpitavanje duše, srca; —rath duhovni otac; —ruhe mirnoća duše, mirna sviest; —ſtrupel sumnja duševnosti; —trieb nagon duše; —unruhe nemir duše; —zwang silovanje duševnosti.

Gewiſſermaßen *adj.* kao, bi reć.

Gewißheit *f.* (des Verſprechens) sjegurnost; (d. Hand) čvrstoća; (d. Einkünfte) stalnost; (d. Nachricht) istinitost, pouzdanost, izvjestnost.

Gewitter trieskavica; (Sturm) bura, oluja, vrieme; vorübergehendes G. lonja; ein G. ſteigt herauf bura ide, bura se diže; das G. hat eingeſchlagen grom

Digitized by Google

puče; das G. hat sich gelegt bura je prestala, vrieme je jenjalo; —gewölke oblaci-zlogode; —guß pljusak uz buru; —himmel burno nebo; —luft zlogodan uzduh; —n, es —t ide bura, oluja; bura goni; —reich burovit, olujevit; —schauer škropac; —schwanger zlogodan; —schwül omaran, zaparan; —schwüle *f.* omara, zapara; —sturm oluja; —wolke oblak-zlogode.

Gewitzel *n.* dosjetkovanje.

Gewitzigt *adj.* opamećen; er ist g. naučio se je pameti, opametio se je, dozvao se je pameti.

Gewogen nagnut, naklonjen; sie ist ihm g. voli ga; das Glück war ihm g. sreća mu je poslužila; wir bleiben Euch in Gnaden g. od nas vam milost; —heit naklonost, prignuće.

Gewöhnen priviknuti; naviknuti (koga k čemu, na što); navaditi, priučiti, privaditi (koga čemu); sich g. priviknuti se, naviknuti se, obiknuti se, priučiti se, naučiti se, privikavati se (čemu).

Gewohnen *v. n.* sviknuti, obiknuti, viknuti (što); gewohnt vičan, učan, vikao, obikao; (spr.) Jung gewohnt, alt gethan što dikla navikla; er ist gewohnt zu arbeiten vičan je poslu; einer Sache gewohnt sein, gewohnt werden priviknuti se, naviknuti se, obiknuti se (čemu).

Gewohnheit *f.* običaj, navada, navičaj, navika; was man täglich thut wird einem zur G. što čovjek svaki dan radi, tomu se obikne; es ist wider meine G. nisam navadan; das ist ihm zur G. geworden sasvim se je na to navadio, naučio, priviko; das ist aus der G. gekommen to nije više običaj; eine üble G. zla navada; —srecht *n.* običajno pravo; pravo s običaja.

Gewöhnlich *adj.* navadan, običan; običajni; auf die —e Art navadno, obično; dieß ist hier g. to je ovdje običaj; *adv.* navadno, obično; ponajviše.

Gewohn-tsein, —ung navika, priuka.

Gewölbe *n.* (das Wölben) svodjenje; (das Gewölbe) svod; ein G. bauen svoditi; (Kaufmannsg.) tržnica, štacun; —bogen *m.* svodni obluk; —stein zagvozda; —luft tonja; —rüstung šestar.

Gewölbt *adj.* svodan, na svod, sveden.

Gewölk *n.* oblaci, oblačina.

Gewühl *n.* vreva, tišma, naloga.

Gewunden zavrnut, zavojit; mit —en Hörnern vitorog.

Gewürfel *n.* kockanje; —t kockast, nakockan.

Gewürm *n.* crvlje, gad.

Gewürz *n.* korjenje; mirodija, mirisno korjenje; —apfel *m.* mirodnjača; —büchse mirodenka; —e začinjanje; —haft mirodiv, mirodan; —handel *m.* mirodarstvo, trgovina s mirodijom; —händler mirodijar; —handlung mirodnica, mirodijarnica; —traut mirodivo, mirisavo bilje; —mühle mirodijana; —myrthe krupan papar; —nägelein *n.*, —elke *f.* klinčac, gvozdika, karanfil, garofan; —reich vrlo mirodiv, mirodan; —safran šafran; —waare mirodija; —wein korjenjak.

Gezähn-elt zubčast; —t zubat, nazubljen.

Gezänkt rizkećan, nareckan, narezuckan.

Gezänk *n.* svadja, inat, kavga; —e svadnja, karanje.

Gezauber oklevanje.

Digitized by Google

Gezeche pijančevanje.
Gezelt *v.* Zelt.
Gezerre *n.* natezanje, raztezanje.
Geziefer *n.* bube, bubad, gamad.
Geziem=en pristojati se; es —t ſich nicht nevalja; es —t dir nicht nepristoji ti se; —end pristojan, dostojan.
Geziert *v.* Affektirt.
Gezimmer *n.* tešljanje, tesanje.
Gezirp *n.* cvrka.
Gezijche *n.* cika, šika.
Gezogen *adj.* vučen; (v. Stimml.) otegnut; (Loos) izvučen; —e Federkiele ukrućena pera; eine —e Büchſe povijuša (puška); —er Wechſel izdana mjenica.
Gezücht *n.* leglo, podsad, vrieža.
Gezupfe činkanje.
Gezwikke štipanje.
Gezwitſcher cvrkutanje.
Ghetto *m.* (it.) židovski četvrt, kraj, židovski grad.
Gibbon *m.* grivnat majmun, gibon.
Gicht *f.* ulozi, kostobolja, poganica; (mont.) dodavalište; —anfall *m.* nastup ulogâ; —bruch uzma; —brüchig uzet; —brüchige *m.* uzetnik; —fieber uložna groznica; —ig, —iſch uložni; ein —iger Menſch, ulogar; —kraut smrdljiv ždralinjak; —mittel *n.* liek od ulogâ; —pflaſter *n.* uložni obliž, meč, melem; —roſe božur, božurak; —ſchmerz bol od ulogâ; —ſtoff ulogovina; —wurz jesenak.
Giebel *m.* zabat; karasac; —dach *n.* dvostrani krov; —haus kuća sa zabatom; —mauer zabatni zid; —ſeite pročelje, čelo; —wand zabetnica; —zinne jabuka (od kuće).
Giebigkeit *f.* daća, podanak.
Gier *f.* pohlepa, požuda, pohot; —blick lakome oči; —be *v.* Begierde; —en hlepiti (na što), žuditi (što); —ig pohlepan, požudan, lakom, drht (na što); ein —iger Menſch pohlepnik, lakomac; —igkeit pohlepnost, lakomost.
Gieß=bach bujica; —bad poljev, kapkanje; —bekken *n.* poljevak; —bekkenmuſkel ledjenjak; —blech sljevača; —bogen sljevak; —eimer *v.* —faß; —el tulajica; —en liti, lievati, linuti; sunuti, sipati; Wein (in's Glas) —en natočiti vina; Waſſer in den Wein —en priliti vode u vino; (Glocken, Kanonen u. ſ. w.) —en saliti, salievati; ein gegoſſenes Bild litina; begießen zalievati, polievati; ſich begießen zaliti se, zalievati se, politi se, polievati; *v.* Ergießen; es —t kiša pljušti, lieva; —er ljevač, ljevar; —erei lievnica, ljevarna, ljevarnica; —erlohn *m.* ljevačina; poljevačina; —erz tuč; —faß naljevak; —flaſche, —form kalup, tvorilo; —inſtrument *n.* ljevalo; —kammer, —hütte *v.* —erei; —kanne zaljevača, zaljevač. škropilo, kropionik; —kelle *f.* topilica; —kopf ruža, kropnica; —kunſt *f.* ljevarstvo; —meiſter *m.* nadljevač; —modell *v.* form; —mutter *v.* Matrize; —ofen *m.* talište, topilište; —pfanne taljača; —pukkel (chem.) sljevalo; —röhre *f.* tulajica; —ſchaufel *f.* kutao; —ſchnabel nosac; —ſtein *m.* kameni kalup; —tafel zrcalarska pločina; —waare *v.* Gußwaare; —werk *n.* litina; —zapfen ljevarski mosur; —zettel *m.* (Buchdr.) ljevarska listina.
Gift (=es od. =es, M. =e) *n.* otrov, jed, čemer; G. beibringen otrovati (koga); G. miſchen, bereiten praviti otrov; (Zorn) vor G. od jeda; G. und Galle ſpeien jediti se, biesniti; —abtreiben=

Digitized by Google

des Mittel uztuk otrova; —arznei trovilo; —becher čaša otrova, jeda; otrovna čaša; —bereiter *m.* trovnik; —bereiterin *f.* trovnica; —blase *f.* jedovnik, jednik; —blume otrovan cvietak; —blüte otrovan cviet; —bohne brojaničnik; —bunft *m.* otrovna para; —en jediti; ſich g. jediti se; —fang jedohvat; —freſſer jedožder; —gefäß posuda otrova; —gewächs otrovna bilina; otrovno bilje; —handel *m.* trgovina s otrovom; —hauch *m.* otrovan hak, dah; —hund otrovan sokol, sklat; —hütte mišomornica; —ig otrovan, otrovit, jedovit; (zornig) ljutit, jedan, jedak; zao; —ig werden razjediti se; —ig machen razjediti; —igkeit otrovnost, jedovitost; —kies srčanovac; —kraut otrovno zelje; —kunſt otrovarstvo; —lehre otrovoslovje, jedoslovje; —mehl *n.* mišomor; —milcher mlječernice; —miſchſchwamm paprenjača; —miſchen *n.* pravljenje otrova; —miſcher otrovnik, trovnik; —miſcherin otrovnica, trovnica; —miſcherei trovanje; —natter guja otrovnica; —pfeil otrovna striela; —pflanze otrovna bilina; —pelz otrovna gljiva; —pulver otrovan prašak; —reich jedovit; —ſchlange guja otrovnica; —ſchwamm puša, puhara; —ſtein sičan, mišomor; —ſtoff trovilo; —trank otrovno piće; otrovni napitak; —tropfen kaplja otrova; —voll pun otrova, jeda; jedovit; —wikke grašar; —zahn jedovit zubac.

Gigant *v.* Rieſe; —itſch *v.* Rieſenhaft.

Gilbe *f.* žut; (Färbeſtoff) žutilo; (Erde) žutica.

Gilde *n.* Innung.

Gilet *n.* (fr.) (ſpr. žile) prsluk, prsnik.

Gilt- (in Zuſ.) zemljišnički; —abſchreibung *f.* izpis iz zemljišnika; —anſchreibung *f.* upis u zemljišnik; —brief zemljišnica; —buch, —e *f.* zemljišnik; jmd. an die G. bringen upisati koga u zemljišnik kao vlastnika kakve stvari; —ig *v.* Gültig; —löſchung *v.* Giltabſchreibung.

Gimmern cvrkutati, cvrčati; žuberiti.

Gimpel *m.* (Vogel) zimovka, ćućurin; (fig.) bluna, blesan, lolo, *v.* Einfaltspinſel.

Ginſt, —er žutilica, žutilovka.

Giocoſo (it.) smiešan, šaljiv.

Gipfel *m.* vrh, vršak, vršac, vršić, vrhunac; bis auf den G. des Berges do vrh gore, na vrh brda; do same glavice; (eines Baumes) ovršak, kičica; (fig.) vrhunac; der G. der Ehre najviša čast; —holz ovršine; —n uvršiti; —punkt, —ſpitze *m.* vrhovnik; vrh od vrha; —reich vrhovit.

Gips *v.* Gyps.

Giraffe *f.* žirafa.

Giranbol-e (fr.) (ſpr. žirandól) obrtni kries, kolovrt; (fig.) okretnja.

Gir-ant *m.* kretnik, prenoša; —atar *m.* kretovnik, naledjovnik, prenosnik; —iren (einen) krenuti, prenieti mjenicu (na koga); kretovati, prenositi; —irung *f.* krenuće, prenošenje.

Girlitz *m.* grlac.

Giro (it.) (ſpr. gjiro) *n.* (Geldumlauf) okolovanje, kolanje; (bei Wechſeln) kret, prienos; krug, okrug; obhodnja, oblazak, obilažaj; G. *in bianco* kret, prienos na bielo; —bank *f.* kretaonica, prenosionica; —fähig kretan, prienosan; —fähiger Wechſel kretna, prenosna

Digitized by Google

mjenica; —valnta kretna, prienosna vrednota.

Girren guknuti, grgutnuti, gugutniti; gukati, grgutati, gugutati.

Giſch=en cvrliti, cvrknuti; —t *v.* Gäſcht.

Gitan=a *f.* (ſpan.) ciganka; —o *m.* ciganin.

Gitter *n.* rešetka, mrežotina; —bett *n.* orešećena postelja; —blech *n.* rešetka od žice; —fenſter prozor s rešetkom; —flügler mrežokrilci; —förmig rešetkast; —ig premrežen; —n orešetiti, udariti rešetku; premrežiti; —ſtrauß rešetkast orman; —ſtange *f.* motka od rešetke; —thor vratnice; —thür *f.* vrata s rešetkom; —walze rešetkasta obluša; —werk resetke; —zaun ograda od rešetke.

Glac=éhandſchuhe, **Glanzhandſchuhe** svietle, gladke rukavice *pl.*; —iren (b. Zuckerb.) lediti, oleditī; (Glänzen) olaštiti; —is *n.* prsobran; podgradje.

Gladiator *m.* (lt.) mačilac; hrvač.

Glandel *f.* žliezda.

Glauber *f.* (Eisſcholle) santa; —n tociljati se, šklizati se.

Glanz *m.* svjetlost, svjetloća; (Schimmer) sjaj, blišt, sjajnost, sievak; einen G. von ſich werfen svietliti se, sjati se; ſie erſchien im Saale in dem ganzen —e ihrer Schönheit sinu dvorana na četiri strane od njezina staza i obraza; (Anſehen) slavje, dika; (mont.) svjetlac; (Politur) laština; —bürſte *f.* laštilica.

Glänz=en svietliti se; (ſchimmern) blistati, laštiti se, cakliti se, lieskati; die Sterne gl. zviezde sjaju, sjaje se; (fig.) sjati; er glänzt im Rathe des Kaiſers svietlo mu je lice na carevu divanu; in ihren Augen glänzte Freude oči su joj sievale, kresile se od radosti; svietliti, laštiti; G. *n.* svjetloća, sjajnost; —end svietao; —ende Metalle sjajne kovine; (fig.) sjajan; eine —ende Schönheit (poet.) žarko lice; er hat —ende Auge oči mu se kriese; ein —endes Glück golema sreća; —ende Verſprechungen zlatno obećavanje; —endes Elend (ſpr.) spolja gladac, a iz nutra jadac.

Glanz=erz *n.* svjetlac; —fähig, es iſt nicht g. nemože se laštiti; —farbe svietla mast; —firniß svietla pokost; —gefinder *n.* svietlo perje; —handſchuhe *v.* Glacéhandſchuhe; —hell sjajnojasan; —käfer svietnjak; —kobalt *m.* biesac; —kohle *f.* svietli ugalj; —leder laštena koža; —leinwand lašteno platno; —los bez svietla; —manganerz smedjevac; —mittel laštilo; —punkt (germ.) svietla točka; (graph.) iskra; (fig.) najsjajnija čest; —reich presvjetao; —ruß svietla čadja; —ſchrift svietlo pismo; —ſchupper *pl.* svietloljuskavci; —ſeite *f.* lice; —ſtahl *n.* šikalo; ſucht *f.* pohlepa sjajnosti; —ſüchtig pohlepan na sjaj; —taffet *m.* lašten tafet; —vogel zelena vuga; —voll presvietao, presjajan; —werkſtätte laštiona; —wichſe *f.* laštivo; —zahn *m.* lašteći zub, šikalica.

Glas (=ſes, M. Gläſer) *n.* staklo, caklo, cakal; (Gefäß) čaša, kapica, žmulj; zu tief in's G. gucken ukrasiti se; die G. leeren sušiti čaše; ein G. nach dem andern ausſtechen rušiti čaše; ein Glokke von G. stakleno zvono; zerbrochenes G. staklušina; (Augengläſer) očali, naočari; G.= (in Zuſ.) staklen,

Digitized by Google

des Mittel uztuk otrova; —arznei trovilo; —becher čaša otrova, jeda; otrovna čaša; —bereiter *m.* trovnik; —bereiterin *f.* trovnica; —blase *f.* jedovnik, jednik; —blume otrovan cvietak; —blüte otrovan cviet; —bohne brojaničnik; —bunft *m.* otrovna para; —en jediti; ſich g. jediti se; —fang jedohvat; —freſſer jedožder; —gefäß posuda otrova; —gewächs otrovna bilina; otrovno bilje; —handel *m.* trgovina s otrovom; —hauch *m.* otrovan hak, dah; —hund otrovan sokol, sklat; —hütte mišomornica; —ig otrovan, otrovit, jedovit; (zornig) ljutit, jedan, jedak; zao; —ig werden razjediti se; —ig machen razjediti; —igkeit otrovnost, jedovitost; —ties srčanovac; —kraut otrovno zelje; —kunſt otrovarstvo; —lehre otrovoslovje, jedoslovje; —mehl *n.* mišomor; —milcher mlječernice; —milchſchwamm paprenjača; —miſchen *n.* pravljenje otrova; —miſcher otrovnik, trovnik; —miſcherin otrovnica, trovnica; —miſcherei trovanje; —natter guja otrovnica; —pfeil otrovna striela; —pflanze otrovna bilina; —pelz otrovna gljiva; —pulver otrovan prašak; —reich jedovit; —ſchlange guja otrovnica; —ſchwamm puša, puhara; —ſtein sičan, mišomor; —ſtoff trovilo; —trank otrovno piće; otrovni napitak; —tropfen kaplja otrova; —voll pun otrova, jeda; jedovit; —wikke grašar; —zahn jedovit zubac.

Gigant *v.* Rieſe; —itſch *v.* Rieſenhaft.

Gilbe *f.* žut; (Färbeſtoff) žutilo; (Erbe) žutica.

Gilde *n.* Innung.

Gilet *n.* (fr.) (ſpr. žile) prsluk, prsnik.

Gilt- (in Zuſ.) zemljišnički; —abſchreibung *f.* izpis iz zemljišnika; —anſchreibung *f.* upis u zemljišnik; —brief zemljišnica; —buch, —e *f.* zemljišnik; jmd. an die G. bringen upisati koga u zemljišnik kao vlastnika kakve stvari; —ig *v.* Gültig; —löſchung *v.* Giltabſchreibung.

Gimmern cvrkutati, cvrčati; žuberiti.

Gimpel *m.* (Vogel) zimovka, ćućurin; (fig.) bluna, blesan, lolo, *v.* Einfaltspinſel.

Ginſt, —er žutilica, žutilovka.

Giocoſo (it.) smiešan, šaljiv.

Gipfel *m.* vrh, vršak, vršac, vršić, vrhunac; bis auf den G. des Berges do vrh gore, na vrh brda; do same glavice; (eines Baumes) ovršak, kičica; (fig.) vrhunac; der G. der Ehre najviša čast; —holz ovršine; —n uvršiti; —punkt, —ſpitze *m.* vrhovnik; vrh od vrha; —reich vrhovit.

Gips *v.* Gyps.

Giraffe *f.* žirafa.

Girandol-e (fr.) (ſpr. žirandól) obrtni kries, kolovrt; (fig.) okretnja.

Gir-ant *m.* kretnik, prenoša; —atar *m.* kretovnik, naledjovnik, prenosnik; —iren (einen) krenuti, prenieti mjenicu (na koga); kretovati, prenositi; —irung *f.* krenuće, prenošenje.

Girlitz *m.* grlac.

Giro (it.) (ſpr. gjiro) *n.* (Geldumlauf) okolovanje, kolanje; (bei Wechſeln) kret, prienos; krug, okrug; obhodnja, oblazak, obilažaj; G. *in bianco* kret, prienos na bielo; —bank *f.* kretaonica, prenosionica; —fähig kretan, prienosan; —fähiger Wechſel kretna, prenosna

Digitized by Google

mjenica; —valuta kretna, prienosna vrednota.

Girren guknuti, grgutnuti, gugutniti; gukati, grgutati, gugutati.

Gitſch=en cvrliti, cvrknuti; —t *v.* Gätſcht.

Gitan=a *f.* (ſpan.) ciganka; —o *m.* ciganin.

Gitter *n.* rešetka, mrežotina; —bett *n.* orešećena postelja; —blech *n.* rešetka od žice; —fenſter prozor s rešetkom; —flügler mrežokrilci; —förmig rešetkast; —ig premrežen; —n orešetiti, udariti rešetku; premrežiti; —ſtrauß rešetkast orman; —ſtange *f.* motka od rešetke; —thor vratnice; —thür *f.* vrata s rešetkom; —walze rešetkasta obluša; —werk resetke; —zaun ograda od rešetke.

Glac=éhandſchuhe, Glanzhandſchuhe svietle, gladke rukavice *pl.*; —iren (v. Zuckerb.) lediti, oledíti; (Glänzen) olaštiti; —is *n.* prsobran; podgradje.

Gladiator *m.* (lt.) mačilac; hrvač.

Glandel *f.* žliezda.

Glauber *f.* (Eisſcholle) santa; —n tociljati se, šklizati se.

Glanz *m.* svjetlost, svjetloća; (Schimmer) sjaj, bliſt, sjajnost, sievak; einen G. von ſich werfen svietliti se, sjati se; ſie erſchien im Saale in dem ganzen —e ihrer Schönheit sinu dvorana na četiri strane od njezina staza i obraza; (Anſehen) slavje, dika; (mont.) svjetlac; (Politur) laština; —bürſte *f.* laštilica.

Glänz=en svietliti se; (ſchimmern) blistati, laštiti se, cakliti se, lieskati; die Sterne gl. zviezde sjaju, sjaje se; (fig.) sjati; er glänzt im Rathe des Kaiſers svietlo mu je lice na carevu divanu; in ihren Augen glänzte Freude oči su joj sievale, kresile se od radosti; svietliti, laštiti; G. *n.* svjetloća, sjajnost; —end svietao; —ende Metalle sjajne kovine; (fig.) sjajan; eine —ende Schönheit (poet.) žarko lice; er hat —ende Auge oči mu se kriese; ein —endes Glück golema sreća; —ende Verſprechungen zlatno obećavanje; —endes Elend (ſpr.) spolja gladac, a iz nutra jadac.

Glanz=erz *n.* svjetlac; —fähig, es iſt nicht g. nemože se laštiti; —farbe svietla mast; —firniß svietla pokost; —gefinder *n.* svietlo perje; —handſchuhe *v.* Glacéhandſchuhe; —hell sjajnojasan; —käfer svietnjak; —kobalt *m.* biesac; —kohle *f.* svietli ugalj; —leder laštena koža; —leinwand lašteno platno; —los bez svietla; —manganerz smedjevac; —mittel laštilo; —punkt (germ.) svietla točka; (graph.) iskra; (fig.) najsjajnija čest; —reich presvjetao; —ruß svietla čadja; —ſchrift svietlo pismo; —ſchupper *pl.* svietloljuskavci; —ſeite *f.* lice; —ſtahl *n.* šikalo; —ſucht *f.* pohlepa sjajnosti; —ſüchtig pohlepan na sjaj; —taffet *m.* lašten tafet; —vogel zelena vuga; —voll presvietao, presjajan; —werkſtätte laštiona; —wichſe *f.* laštivo; —zahn *m.* laštеći zub, šikalica.

Glas (=ſes, M. Gläſer) *n.* staklo, caklo, cakal; (Gefäß) čaša, kapica, žmulj; zu tief in's G. gucken ukrasiti se; die G. leeren sušiti čaše; ein G. nach dem andern ausſtechen rušiti čaše; ein Glocke von G. stakleno zvono; zerbrochenes G. staklušina; (Augengläſer) očali, naočari; G.= (in Zuſ.) staklen,

Digitized by Google

caklen; —achat žegalj; —apfel staklenjača; —arbeit staklarina; —artig staklast, caklast; —artigkeit staklenost, caklenost; —ätzen (chem.) najedanje stakla; —auge *n.* stakleno oko; (fig.) staklasto oko; —äugig staklook; —birn staklenjarka, kruška-ledenjača; —blase puljak u staklu, staklen mjehur; —blasen *n.* (chem.) duvanje stakla; —blaser *m.* razduvač; —boden stakleno dno; —brenner *m.* staklaš.

Gläschen *n.* stakalce, staklence; čašica.

Glaselektrizität *f.* staklena munjevina.

Glaser *m.* staklar, caklar; —arbeit *f.* staklarsko djelo, staklarina; —blei *n.* staklarsko olovo.

Glaserde *f.* zemlja-staklača.

Glaser-ei *f.* staklarna; —handwerk staklarija, staklarstvo; —junge *m.* staklarski dječak.

Gläser-kasten *m.* staklenjak; —klang zveka čašâ; —n staklen, caklen; feine Augen sehen g. aus zaklještio je očima.

Glas-erz *n.* srebrovica; —fabrik staklana; —fabrikant staklarnik; —faden stakleni konac; —fenster *n.* stakleni prozor; —flasche sklenica; —fluß *m.* talilo; staklen slitak; —fritte staklača; —galle staklena pjena; —gefäß staklena posuda; staklo; —gefäße *pl.* stakleno posuđje; —glanz staklenost, staklena svjetlost; —glocke stakleno zvono; —grün *adj.* zelen kao staklo; *n.* staklena zelen; —handel trgovina sa staklom; —händler staklarničar; —handlung staklarnica; —haus *n.* staklanik, postava; (Gehäuse) staklena kućica; —hell jasan kao staklo; —hütte staklana; —hüttenmeister staklanar; —icht staklast, caklast; —ig staklovit, caklovit; —iren ostakliti; ein glasirter Topf murav lonac; —kasten staklenjak; —kirsche *f.* trešnja-ledenjača; —kitt lem za staklo; —kolbe *f.* staklena tikva; —kopf lubanjac; —koralle *f.* staklen koralj; —körper staklac; —kugel staklena kruglja; —kunst staklarstvo; —lampe, —laterne staklena svjetiljka, lampa; —linse *f.* staklena leća, sočivica; —machen *n.* staklarstvo; —macher *m.* staklar; —maler *m.* slikar na staklu; —malerei *f.* slikanje na staklu; —masse *f.* staklača; —meister staklenik; —messer staklomjer; —ofen staklarska peć; —paste *f.* staklena tjestina; litak; —perle *f.* mrndjela, mrdjela, djindjula; —riebe *v.* Glasur; —röhre staklena ciev; —satz staklovina; —scheibe staklena ploča; —scherbe staklena crepina; —scherben staklovinje, staklušina; —schleifen brušenje stakla; —schleifer brusar stakla; —schneidend *adj.* staklorezak; —schrank staklen postavac, staklenjak; —spinnen *m.* predenje stakla; —spinner prelac stakla; —spinnerei predionica stakla; —stein staklenac; —streifen stakleni ostrižak; —tafel *f.* stakena ploča; —thränen *pl.* (chem.) staklene suze; —thür staklena vrata.

Glasur *f.* ostaklica, gledja, luš.

Glas-vergoldung *f.* pozlatnja stakla; —waare staklenina; —waarenhändler staklarničar; —waarenhandlung staklarnica; —wagen kočija s prozori; —wand staklen pretin, prieboj; —weise čašimice, na čaše; —werk *n.* staklenina; —zange staklarske kliešte.

Glatt gladak; g. hobeln oblanjati

Digitized by Google

nagladko; (ſchlüpfrig) sklizak; —es Kinn gola brada; —e Stirne ravno gladko čelo, lice; einem —e Worte geben komu sladko govoriti; er hat eine —e Zunge ulaguš je; etw. g. abſchneiden srubiti što; einem etw. g. abſchlagen komu sasvim što uzkratiti; g. heraussagen kazati što od komada; —ahle gladko šilo; —bart golobradac; —bein šikalica; —büchſe prosta puška.

Glätte *f.* gladčina, gladkost; (Silberg.) gledja, gledj.

Glatt-eis *n.* poledica, paledica, suledica, staklac, sklizavica; —eiſen poleditи se; es —eiſet poledica je, poledica pade; *n.* gladilica.

Glätt-en gladiti, ugladiti, ugladčati; (poliren) šikaliti; (fig.) ugladiti; das G. gladjenje; šikalenje; —eiſen *n.* gladilica; —er *m.* gladilac; šikalo; —erin *f.* gladilja; šikalica.

Glatt-erbingś sasvim, sgolja, na prosto; —feile *f.* gladac.

Glätt-getriebe *n.* gladionica; -glas *n.* gladilo, gladilica.

Glatt-haarig *adj.* gladke kose, dlake; —hai *m.* morski pas; —heit *v.* Glätte; —hobel gladionjak, postrug; —hobeln gladiti, gladko ostrugati.

Glätt-holz *n.* šikalica; —kolben *m.* šikalo.

Glatt-löpfig pljeśiv, ćelav.

Glatt-machung gladčanje; —maſchine *f.* gladionica.

Glätt-platte ploča-gladilica.

Glatt-randig gladka ruba, okrajca; —roche ploska, raža, barakola.

Glätt-ſcheibe, —ſchiene *f.* šikalica; —ſtahl *m.* gladilo; --ſtein gladilica; —ſtube gladionica; —tiſch gladionik.

Glatt-waſſer riedko pivo, patoke *pl.*; —weg sasvim, sgolja; (ſp.) ni pet ni šest.

Glättwerkzeug *n.* gladilo.

Glatt-zahn *m.* gladiljka, zub za gladčenje; —züngig *adj. v.* Glatt.

Glatz-e *f.* pliež, ćela; pljeśivost; er hat eine G. pljeśiv, ćelav je; eine G. bekommen opljeśiviti, oćelaviti; —ig pljeśiv, ćelav; —kopf *m.* pljeśivac, ćelavac; pliešo, čelo.

Glau *adj.* vedar, jasan; (fig.) bistar; —be (-ns, oh. M.) *m.* vjera; jmd. —ben beimeſſen vjerovati komu; die Sache findet keinen —ben toga ljudi nevjeruju; er hat ſich um allen —ben gebracht nitko više neće da mu vjeruje; (Religion) vjerozakon; ſeinen —ben abſchwören prevjeriti; der apoſtoliſche —ben apoštolsko vjerovanje; (Krebit) vjeresija; eine Waare auf —ben geben dati robu na vjeru, vjeresiju.

Glauben etw. vjerovati; etw. ſteif und feſt g. tvrdo što vjerovati; einem etw. g. povjerovati, vjerovati komu što; an Gott g. vjerovati u Boga; glaube nicht an Männertreue nedrži vjere u junaka; (meinen) er glaubt feſt tvrdo misli, želi; er glaubt ſich ſicher držao se je sjegurnim; mislio je da je sjeguran; ich habe, glaube ich, Sie geſtern geſehen čini mi se, da sam vas jučer vidio; wer hätte das geglaubt tko bi to pomislio! das glaube ich da kako! —d vjerujući; misleći, držeći; —feſt *adj.* tvrde vjere.

Glaubens-abfall *m.*, —änderung *f.* odpad od vjere; —abſage *f.* prevjera; —abtrünniger *m.* odpadnik od vjere; —artikel *m.* članak vjere; —bedrückung *f.* ugnjetavanje vjere; —bekenner *m.* izpovjedalac, izpovjednik vjere; —bekenntniß *n.* izpovied

Digitized by Google

vjere; das apostolische G. apoštolsko vjerovanje; simbol vjere; vjeruju; —bote blagovjestnik, vjerovjestnik; apoštol; —eib prisega na vjeru; —eifer gorljivost, revnost u vjeri; —feind neprijatelj vjere; —formel vjerovanje; —freiheit sloboda vjere; —gelehrſamkeit f. vjeroučnost; —gemeinſchaft f. suvjerstvo; —genoß suvjernik jednovjerac; —gericht vjerosud; —gleichgiltigkeit nehajstvo, nemarstvo, nemar za vjeru; —held borac za vjeru; —heuchler licumjerac, farizej; —irrthum zaluta, zabas od vjere; in einen —irrthum verfallen zabasati, zalutati s vjere; —lehre f. nauk vjere, vjerouka; —lehrer m. vjeroučitelj; —mangel m. manjkanje vjere; —meinung f. mnenje o vjeri; —muth hrabrost u vjeri; —neuerer m. novar vjere; —neuerung novarstvo, novština vjere; —prüfung izpit vjere; —punkt članak vjere; —regel pravilo vjere; —reiniger m. izpravljač vjere; —richter vjerosudac; —ſache vjerozakonski posao; posao vjere; das iſt eine —ſache to se tiče vjere; —ſatz v. Dogma; —ſchweſter sestra po vjeri; jednovjerica; —ſtreit m. —streitigkeit f. razpra o vjeri; —ſtürmer vjeroborac; —verbeſſerer v. —reiniger; —verbreiter razplodi telj, razširitelj vjere; —verfaſſung f. ustav vjere; —verwandt jednovjeran; jedne vjere; —voll pun vjere; —werth vjerovan, vjerodostojan; —wiſſenſchaft vjeroznanstvo; —zeuge m. mučenik; —zwang vjerosilje; —zweifel sumnja u vjeri; —zweifler m. sumnjač u vjeri; —zwiſt razpra za vjeru.

Glauber=n čačkati, —ſalz glauberova sol, trpka sol.

Glaubhaft vjerovatan; das iſt kaum g. težko je čovjeku vjerovati; —igkeit f. vjerovnost.

Gläubig vjerujući; vjerni; rechtg. pravovjerni; —e m. vjerni; —er vjerovnik, vjeritelj; —erausſchluß m. odbor vjerovnikâ, vjeriteljâ.

Glaub=lich vjerovatan; —lichkeit f. vjerojatnost, vjerovnost; —willig lakovjeran; —willigkeit lakovjernost; —würdig vjerodostojan, dostojan vjere, vjerovan; —würdigkeit f. vjerodostojnost, vjerovnost.

Glauko=lith m. sivâc; —ma n. obsjena, sier; (med.) zelena zavlaka, mrena.

Gleich adj. jednak; —zu —er Zeit u isto vrieme; g. wie ein Ei dem andern kao da si jabuku razpolovio; —es mit —em vergelten vratiti žao za sramotu; dati komu milo za drago; —er Maßen, —er Geſtalt, —er Weiſe isto tako; tako, takodjer; unter —en Umſtänden uź iste okolnosti; in —em Alter vršnjaci smo; —e Zahlen jednaki brojevi; ganz g. takmen; ſie ſind einander g. ravni su; —er Meinung ſein jednako misliti; es gilt mir alles g. sve mi je jedno; g. und g. geſellt ſich gern hrdja gvoždje brzo nadje; kakva slika, takva prilika; —e Brüder, —e Kappen kud sva braća, tud i moj ćaća; ſich einem g. ſtellen izporediti se s kim; es ſind zwei —e zuſammengekommen našla slika priliku; ſeines —en gibt es nicht nema mu druga, para; die Strafe muß dem Verbrechen g. ſein kazan treba da bude prama zločinu; der iſt g. dem Vater sin je nalik na oca, (naliči ocu); er iſt ihm gar nicht g. nije mu nimalo naličan; g. machen jednačiti, takmiti, pojednačiti; das

Digitized by Google

Krumme g. machen izpraviti; (eben) ravan; (das Holperige g. machen) izravniti, zaravniti, uravniti; der Erde g. machen sastaviti, uravniti, poravniti sa zemljom; in —er Linie poredo, na poredo; *adv.* ſie ſind —reich jednako su bogati; g. groß jednak; g. theilen jednako podieliti pod ravnilo; (bald) odmah, umah, taki; g. darauf (poet.) malo bilo ništa nestanulo; g. daneben upravo polag (čega); tik do (čega); *conj.*, (obg.) akoprem, premda, premako, zasve da; G. *n.* (Gelent) sglob, sglavak; —abſtändig jednako razdalek; —alt jedne dobe; —armig jednokrak, takmokrak; —artig istovrstan, jednovrstan; jednak; —artigkeit *f.* jednovrstnost, istovrstnost, jednakost; —bedeutend istoznačan; —berechtigt ravnopravan, jednakih pravâ; —berechtigung ravnopravnost; —beſchaffen jednake naravi; -bürtig ravnorodan, jednakoga roda; —e *f. v.* Gleichheit; —eilig istouglast; —en jednak, ravan biti; er —t mir an Größe tolik je kolik i ja; (ähnlich ſein) die Kinder —en den Eltern djeca naliče na roditelje, djeca su nalik na roditelje; keine gleicht ihr an Schönheit te ljepote u svoj zemlji nema; jednačiti; der Tod gleicht uns Alle smrt sve izjednačuje; (ebnen) ravniti, poravniti, uravniti; —er *m.* polutnik, polovnik; izravnač; —falls takodjer, isto tako; —förmig jednolik; —förmige Bewegung jednako, istodobno gibanje; den Geſetzen —förmig leben življeti po zakonih; —förmige Urkunden jednolike izprave; —förmigkeit *f.* jednoličnost; jednakost; jednovrstnost; —füßer *m.* istonoge; —füßig jednakih nogû; —gefühl *v.* Sympathie; —geltend jednake vriednosti; —geſinnt jednake misli, pomisli; složan; —geſinnte *m.* jednomišljenik; —geſtaltet jednaka stasa.

Gleichgewicht *n.* jednaka težina, ravnotežje, ravnost, sominj; ſich im —e erhalten sominjati se, biti u ravnosti, stajati u staglacu; in G. bringen ujednačiti; das G. verlieren prekrenuti se; (fig.) izgubiti se; das G. der Staaten razmjernost državâ; —ig jednake teže, takmotežan; u sominju; —ſtunſt sominjarstvo; —lage položaj ravnotežja; -ſpunkt ravnotežnik; —ſtange težalo, sominjalo.

Gleich-gültig jedne vriednosti; —gültige Handlungen neznatni čini, čini bez vriednosti; mir iſt dieß g. to mi je svejedno; er iſt mir ganz g. nit mi je vruć nit hladan; g. gegen etw. ſein nehajati za što; -gültiger Menſch nehatnik, nehajnik, nemarnjak; (gem.) neprdja; einen g. aufnehmen hladno koga primiti, dočekati; —gültigkeit nehatnost, nehaj, hladnoća; G. zeigen nehatati, nehajati, hladan biti; —halten jednakim držati; die Strafe ſoll dem Vergehen gleichgehalten werden kazan treba da bude prema prestupku; jmd. mit einem Andern in Betreff einer Sache g. postupati s kim isto tako kao s drugim kojim u obziru kakve stvari; ſie werden hierin gleichgehalten u tom se pogledu s njim jednako postupa; —heit *f.* jednakost; (der Stimmen) jednačina; (einer Tafel) ravnina; (Aehnlichkeit) sličnost; G. der Staatsbürger jednakost državljanâ; G. der Stimmen kad je isto toliko glasovâ; —heitszeichen *n.* jednačnik, znak jednakosti; -her-

Digitized by Google

zig jednaka srca; —jährig iste dobe; —kantig jednakih srhova, bridi; —klang jednak zvuk; der G. der Wörter istoglasnost, istozvučnost rieči; —klängig istoglasan; —körnig jednaka zrnja; —laufend uzporedan; —laut *m.* istoglasnost; suglasje; sudaranje; —lautend istoglasan; suglasan; sudarajući; mit dem Originale g. befunden sudara se sasvime s izvornikom; —machen *v.* Gleich; —macher *m.* jednačitelj, takmitelj; —maß jednaka mjera; (Ebenmaß) razmierje, sumjernost; —mäßig jednake mjere; razmjeran; jednak, sličan; *adv.* jednakom mjerom, pod jednu mjeru, pod ravnilo; razmjerno; —meſſer ravnomjer; —muth *m.* ravnodušje; ravnodušnost; blagodušje; mit G. ravnodušno; —müthig ravnodušan; —namig jednog imena, istoimeni; —namige *m.* imenjak; —namigkeit imenjačtvo; jednoimenost; —niß *n.* prilika, podobje; (Parabel) priča; —nißrede besjeda u priči; —nißweiſe pričicê, u priči, pričom; —ſam kao, kao da; rek bi, bi reć; —ſchenkelig takmokrat, jednakih krakâ; —ſchenkeliges Dreieck takmokraki trokut; —ſchritt jednak korak; —ſeitig takmostran, jednakostran, inostran; —ſeitigkeit takmostranost, ravnostranost, istostranost; —ſinn jednak um, smisao; —ſinnig jednaka uma, smisla, jednomišljen; istomišljen; —ſinnigkeit *f.* jednomišljenost, istomišljenost; jednakost smisla.

Gleichſtell-en izporedati *v.* Glatt; —ung izporedjivanje, uzporedjivanje; izporedja; izjednačenje; G. von Grund und Boden izjednačenje zemljišta.

Gleich-ſtimmig skladan; —ſtimmung skladnost; —theilig takmodjelan; —thönig skladnozvučan; —ung jednačenje; ravnjenje; uravnjivanje; (math.) jednačba; —verhältniß razmjera; —viel onoliko, isto toliko; svejedno; —wichtig jednake ciene, vriednosti; —wie kao što, kakono; —winkelig takmokutan, ravnokutan; —wohl ipak, opet, sasvim tim; —zählig istobrojni; —zeitig suvremeni, istodobni; unter —zeitiger Benachrichtigung des Staatsanwaltes izviestiv u isto doba i državnog odvjetnika; *adv.* zajedno, u isto doba, k jednu; —zeitigkeit *f.* istodobnost, suvremenost.

Gleis (-es, M. -e) *n. v.* Geleiſe.

Gleiß-e *f.* (Gewächs) peršunjak, divji peršun; —en laštiti se; (fig.) pretvarati se; —ende Rede prietvorne, pritvorne rieči; —hammer *m.* gladnjak.

Gleißner *m.* pritvorica, licemjerac, licomjer; —ei *f.* licemjerje, licemjerstvo; dvoličnost; —in pritvorica, licemjerka; —iſch licemjerski, licemjeran.

Gleit-bahn *f.* tociljajka, tociljavka, tociljka, stociljačka, šukaljka, klizavka, splijavica, smucaljka, šplijavka; —en omicati se; kliziti, klizati se; puziti; oklizati se, oklizivati se; (fehlen) posrnuti, tropiti; (auf dem Eiſe g.) tociljati se, sklizati se.

Gleno idalgrube *v.* (Gelenkgrube) čašica.

Gletſcher *m.* plaz, usov, lednjak.

Glenkometer *m.* (gr.) širomjer.

Glied (-es, M. -er) *n.* sglob, sglavak; član, članak; ud, udo; es liegt mir in allen —ern sva me uda bole; das männliche G. mužko udo; (fig.) snaga, život; (v. Thieren) puzdra;

Digitized by Google

(Mitg.) član; (b. Soldaten) vrsta, niz; (b. Pflanzen) zaperak, koljence; (Bauw.) članak; (phil.) članak, čest; (Kettg.) karika.

Glieder-artig *adj.* članast; —artiges Oeffnen der Frucht (bot.) razčlanba; *adv.* članimice; —band veza, tetiva; —bau *m.* sastav udâ; von regelmäßigem G. udesnih sglobova; —flosser *f.* mekoperke; —fluß kostac; —fügung *f.* člankovitost; —gicht ulozi; —ig člankovit, udovit; koljencat; —krank bolestnih udâ; er ist g. bole ga uda; —krankheit udobolja; —laym uzet, kljenit; —lähmung uzma, kljenitavica; —mann gibiva lutka; —maß *n.* razmjerje udâ.

Gliedern uditi, člankovati, razuditi, razčlaniti, razčlankovati.

Glieder-puppe *f.* gibiva lutka; —reißen trganje u udih; er hat G. trga ga u udih; —ring (bot.) koljence; —satz riek, viet, perioda; —schmerz, —sucht, —weh udobolja; —schwinden suša udâ; —stärkend krepeći uda; —thiere sglavkari, sglobari; —ung razglob, razredba; —wasser sglobnina; —weise udimice, članimice; vrstimice; ud po ud; članak po članak; vrsta po vrstu; —zittern *n.* drhtavica, drhtavina, drhtačica; —zucken *n.* drav, sievanje udâ.

Glied-hülse *f.* člankoša; —maß *n.* ud, udo; äußere —maßen končine, krajna uda; —rig člankovit; —schwamm guta; —wasser *v.* Gliederwasser; —weich gušavica; —weise *v.* Gliederweise.

Glimm *v.* Funke; —e Kohle živ ugljen; —asche prposka; —brand *m.* tinjanje; —en tinjati.

Glimmer *m.* tinjac; —de *f.* tinjača; —ig tinjav; —n trepetjeti; es —t mir vor den Augen bliešta mi oči; —sand tinjav piesak; —schiefer bliežnik.

Glimpf (es) *m.* blagost; dobrota; —lich blag; einen g. behandeln dobro s kim postupati.

Glimstern, Glinzen blistati se.

Glitsch *m.* pietlova kresta; —bahn, —e *f.* tociljka, *v.* Gleitbahn; —en omicati se, tociljati se, sklizati se, *v.* Gleiten; —er tociljač, klizač; —erig, —ig sklizak; ein —iger Weg klizavica.

Glitzern treptjeti.

Globus, Erdglobus zemaljska kruglja, zemaljsko oblo.

Glöck-chen *n.* zvonce, zvončić, zvonac.

Glocke *f.* zvono, zvon; die —n läuten zvoniti; die —n ziehen zazvoniti; die G. hat zehn geschlagen izbilo je deset ura; (bot.) zvončić; G. an der Uhr cimbala.

Glocken zvonast, zvonolik; —apfel *m.* zukvaja; —birn *f.* zvonača; —blume *f.* zvončić, zvonce; pakujac; —förmig zvonast, zvonolik; —garn *n.* (wbm.) zvonasta mreža; —gehäuse *n.* zvonara; —geläute zvonjenje; zvonjavina; —gerüst, —gestell *n.* stalak, zvonište; —getön *n.* tutnjava zvona; —gießer zvonar, zvonolievac; —gießerei zvonarnica; —gut zvonovina; —hammer *n.* kletno; —haus zvonik; —krone teljig; —läuter zvonar; —maß *n.* zvonomjer; —rand vienac zvona; —schlag *m.* glas zvona; mit dem —schlage kako udari zvono; —schwengel, —klöppel *m.* zvečak, klatno, klepac, jezičar, bat; —speise *v.* —gut; —spiel svirajuća ura; —stube zvonara; —stuhl *v.* —gestell; —thurm zvonik; —ton glas zvona; —weizen grozdenjača; —welle

Digitized by Google

vreteno od zvona; —zug zvonilo.
Glöckner *m.* zvonar.
Glor=ie *f.* slavje; dika; (b. Mal.) obsjev, vienac; —ifikazion *f.* hvalisanje; veličanje, proslavljenje; pohvalnost; —ifizíren slaviti; proslaviti; fich gl. hvalisati se, dičiti se; —iole (It.) svjetlost, sjajnost; obsiev; slavohlepje; taština; —iös, --reich slavan, dičan, veleslavan, preslavan, proslavljen; hvalisav; torlav, hvastav.
Gloss=arium *n.* tumačnjak rieči; —ator *m.* tumač, tumačnik, razlagač; —e *f.* (gr.) tumačenje rieči; glosa; —en tumačiti; (fig.) zabavljati (čemu), manisati (što); —enmacher *v.* —ator; (fig.) zabavljač, manisalo; —iren tumačiti, protumačiti, razlagati, razložiti (rieči); —ologie *f.* nazivlje; —oskopie ogled, razgled jezika.
Glotz=auge *m.* buljioka, okač, puljo, kliešto; —äugig buljook, buljookast; —e izbuljeno oko; očetina, očina; —en buljiti, blejati, zuriti; izbuljiti, izdrečiti, razrogačiti, uklieštiti oči.
Glud *v.* Glutt.
Glüh=e *f.* jara; *v.* Gluth; —eifen *n.* žig; —en žariti se, jariti se, sijati; (fig.) für etwas g. gorjeti za čim; vor Scham g. porumeniti se, pocrveniti se od srama, zastidjeti se; vor Zorn g. jarom se jariti, planititi kao živa vatra, die Augen g. ihm oči mu se krese, plamte, igraju, sievaju; žagri očima; užegao je oči; (v. Früchten) rudjeti; (das Eisen g.) usjati, usijati, usjavati, užariti, razbieliti (željezo); —end žarki, jarki; (v. Eisen) usjao, usjan, razbieljen; (Kugel) goruć, razžaren; —ende Kohle živ ugljen; —ende Hitze žega, jara var; es ist hier eine g. Hitze, strašna je ovdje vručina; die Sonne scheint —end heiß sunce je pripeklo; —ender Ofen užarena peć; —ende Fantasie žestoka, ugrijana mašta (razmniva); —feuer žar, žeravica; —hitze *f.* žega, jara, var; —lampe žarilica; —ofen žarište; viganj; —span zapalak.
Gluth *v.* Glut.
Glüh=ung (chem.) žarenje; —wein varenik; —wurm *v.* Johanniswurm.
Glukk *m.* kvôc, kvocanje; *interj.* kvôc; (v. Wasser) klok, glog, grc.
Glück (=es, oh. M.) *m.* sreća; G. wünschen čestitati; nazvati komu sreću; einem zur Reise G. wünschen želiti komu srećan put; G. auf den Weg srećan put! susrela te dobra sreća! G. auf dobra ti sreća! u dobri čas bilo! das gute G. sreća junačka; es war ein G., daß kein Wind war srećom nije vjetar duhao; er hat viel G. vrlo je srećan; dobre je sreće; er hat sein G. gemacht usrećio se je; (spr.) privalilo mu se, pala mu sjekira u med; ich habe das G., Sie zu kennen ja sam tako sretan, da vas poznajem; er hat mehr G. als Verstand više je sretan nego pametan; sein G. versuchen pokušati; er wird dort kein G. machen neće ondje skrasiti; das G. lächelte ihm dobra mu je priskočila sreća; zum —e srećom; zu seinem größten —e njegovom velikom srećom; da wird es G. vollauf geben bit će sreće; —begabt *adj.* dobre sreće.
Glück=e kvočka; —en kvocati; anfangen zu —en razkvocati se.
Glücken poći za rukom; dati se.

Digitized by Google

Glut-end kvocajući, kvocav; —henne kvočka.

Glück-lich srećan, čestit; dobrosrećan; einen g. machen učiniti koga čestita, srećna; g., wer dieß empfindet blago onomu, koji to čuti; ich schätze mich g. blago meni, držim se srećnim (za srećna); —liche *m.* srećan čovjek, srećnjak, sretnik; *f.* srećna žena, srećnica; —licherweise srećom; na Boga; hätte ich das g. gewußt da sam to kojom srećom znao; —los nesrećan *v.* Unglücklich; —sbote *m.* dobroglasnik; —sbotschaft dobri glasi; —selig blažen, dobrosrećan; —seligkeit blaženstvo, blagoslavje; dobra sreća; G. genießen sretovati; —seligkeitslehre blagoslovje.

Glücks-fall srećan dogadjaj, srećna sgoda; —göttin božica sreće; —hafen *v.* —topf; —haube *f.* košuljica; —jäger srećolovac, leventa; —kind *n.* srećko; vidovito diete; dobrosrećnik; —rad kolo od sreće; —ritter *v.* Glücksjäger; —spiel sliepa igra, hazard; —stern *m.* zviezda srećonosna; sein G. leuchtet došlo mu je sunce pred vrata; -stunde dobrica; —topf srećkovnica; —umstand *m.* srećna okolnost; —vertrag pogodba na sreću; —wechsel *m.* promjena sreće; —zug srećan poseg.

Glück-voll presrećan; —wunsch *m.* čestitanje; čestitka; einem seinen G. abstatten čestitati komu; —wünscher *m.* čestitalac; —wunschschreiben, —wünschungsschreiben čestitka.

Glut *f.* žar, jara; (Sonneng.) pripeka, prigrevica, sunčana žega; (*v.* Kohlen) žeratak, žerava, žeravica, žeravka.

Glut-en *n.* (lt.) klija, kelj; —inös klijat, klijav, ljepčiv.

Glut-farbe *f.* žeravost, žarkost; —färbig žarkast, žeravan; —hauch vatren dah; —kohle *f.* živ ugljen, žeratak; —fuß *m.* žarki, goruć cielov (poljubac); —meer *n.* žarje, žeravlje; —messer jaromjer; —pfanne *f.* žeravnica; —roth žarkast, žeravan; —röthe *f.* jarkost, žarkost; —schanfel vatralj, lopatica, maša; —sprühend varničav; —strahl *m.* žarka zraka; —voll razžaren, užaren; žarki, jarki.

Glycerin *v.* Glyzerin.

Glyphik, Glyptik *f.* vajarstvo.

Glypto-gnosie *f.* rezboznanstvo; —graphie *f.* rezbopis, kamenarstvo; —thek rezbarnica, vajarnica.

Glyzeride *pl.* (chem.) gliceridi.

Glyzerin glicerin, tukoslad, tukosladina; —phosphorsäure *f.* (chem.) glicerino-pranična kiselina; —schwefelsäure glicerinosumporna kiselina.

Glyzin-erde (chem.) beriljasti, sladičasti kisac; —salze beriljaste soli.

Glyzium *n.* berilj, sladik.

Gnade *f.* milost; die G. Gottes božja milost, blagodat; von Gottes G. božjom milošću; auf G. und Ungnade sich ergeben predati se na milost i nemilost; einen zu —n aufnehmen komu se umilostiviti, primiti koga u svoju milost; einem Missethäter G. wiederfahren lassen pomilovati zločinca; haben sie die G. izvolite milostivno; bei einem in G. sein biti komu u milosti; um G. bitten moliti pomilovanje; (Pardon!) milost! oprosti! Euer —n milostivi gospodine, milostiva gospojo!

Gnaden-begabt nadaren milošću; —belohnung milostivna nagrada; —beweis dokaz milosti; —bewerbung *f.* traženje milosti;

Digitized by Google

—bild čudotvorna slika; —brief pomilovnica; (Privilegium) povlastica, povelja iz milosti; —brod *n.* milostinja; das G. essen življeti od čije milosti; —einfluß, —einwirkung djelovanje milosti; —ertheilung podieljenje milosti; —frist rok milosti; —gabe *f.* milostinja; —gehalt, —geld *v.* —gabe; *v.* Pension; —gesuch molba za milost; —jahr milostivno ljeto; —kraft *f.* moć milosti; —kraut božja milost; —lohn plata iz milosti; —mittel sredstvo milosti; —ort, —platz *m.* čudotvorište; —reich premilostiv; pun milosti; —spender blagodatnik; —stand stanje milosti; —stoß *m.* smrtni udarac, udar; den G. geben dotući, priklati koga; —verheißung *f.* obećanje milosti; —zeit *v.* —frist.

Gnädig milostiv, milostivan; Gott sei mir g. smiluj mi se Bože! eine —e Strafe blaga kazan; —e Frau milostivna gospodja.

Gneiß (=es) (*min.*) rulja; —icht ruljast; —ig ruljav.

Gnom (=es, M. =en) *m.* goroduh; —e misaoca, mudra izreka, mudra rieč; —on *m.* skazaljka sunčanika, sjenokaz; —onik nauk o sunčanicih.

Gnosis *f.* poznanje; očitovanje.

Gnostiker (Geheimwisser, Gotteskundiger) *m.* tajnoznalac, gnostik.

Gnu, —thier *n.* pakonj, gnu.

Göbel *v.* Göpel.

Göd, Godel *v.* Oheim.

Godlin *f. v.* Muhme.

Goffo *m.* (it.) sklata, suklata, sumlata, nespretnjak; glupak.

Gold (=es oh. M.) *n.* zlato; gediegenes G. suho, samorodno zlato; gemünztes G. kovano zlato; in G. einfassen okovati u zlato; G. schlagen kovati pozlatu; G. waschen izpirati zlato; mit —e aufwägen premjeriti, izmjeriti zlatom; es ist nicht mit —e zu bezahlen nemože se nikakvim novcem platiti; die Morgenstunde hat G. im Munde tko rano rani, dvie sreće grabi.

Goldader *f.* zlatna, zlatonosna žica; šuljevi; —fuß *m.* tok šuljeva.

Gold-adler orlušina, smedji orao; —amalgam (chem.) *n.* zlatna pojčina, zlatni amalgam; -ammer strnadica, žutka, žntarica; —amsel vuga; —anstrich zlatni pomaz; —arbeiter *m.* zlatar; —artig zlatast; —atlas zlatoglav; —auflösung *f.* zlatna otopina; —auszug vadjenje zlata; —bach zlatica; —barre *f.* zlatna šibka, šiba; —beblümt zlatocvjetast; —bedeckt vas u zlatu; —behängt odjeven u zlato; —bekränzt zlatnim vienccm ovjenčan; —belaubt zlatolist, zlaćena lišća; —berg *m.* zlatanica; (fig.) gomila zlata; —bergwerk zlatne rude, zlatnik; —beschwingt *adj.* zlatokrili; —birn žutovka; —blatt pozlatak; zlatolist; —blattelektrosfop *m.* pozlatkov muujojav; -blattlein, —blättchen lopušica, ljuštica zlata; —blech zlatan list, lim; —börse kesa zlata; žućkasta ostriga; —borste zlatovlas; —borte *f.* zlatni pasac, trak; —brokat zlatna tkanica, brokat; —broth zlatna žica; —durchwirkt zlatom protkan; —durst pohlepa na zlato; —en zlatan, zlaćen; —ene Sonne žarko sunce; —ene Berge verspreehen zlatna brda obećavati; —ene Aber šuljevi; (spr.) dem fliehenden Feinde eine —ene Brücke bauen neprijatelja, koji bjega, netjeraj; —erz *n.* zlatna ruda; —esche žut jasen; —faden zlatni konac; zlatna žica; —färbig zlatast; —fasan zlaćeni gnje-

Digitized by Google

teo; —federig zlatoperan; -finger prstenjak, mezimac; —fink žuta zeba; v. Goldhammer; —firniß zlatni pokost; —fisch podlanica; —fischer zlatolovac; —fliege f. zlatica; zlatara; —flimmer, —flitter m. varak; zlatna ljuštica; —flügel zlaćeni djeteo; zlatoperka; —flügelig zlatokrili; —flügler zlatokrilac; —forelle f. zlatovka; —fuchs ridjan; —fuß kraguj; —füßig zlatonog; —gang zlatna greda; —geblümt zlatocvjetast; —gefäß zlatna posuda; —gefiedert zlatoper; —gegürtet zlatopas; —gehalt zlatna čistina; —gehörnt zlatorog; —gelb n. zlatna žut; zlatna mast; —gelb adj. zlatast, zlatolik; —geloft zlatnih uvojaka; (fig.) zlatokos; —geschmückt zlatom nakićen; —gestickt zlatom vezen; —gewebt od zlata utkan; —gewicht n. zlatarski uteg; —gewirkt zlatom protkan; —glanz zlatnost; einen G. haben zlatiti se; —glänzend zlatan; —glätte pjena; —glimmer zlatni tinjac; —gräber zlatokop; —gran dukatovo zrno; —grube f. zlatne rude, zlatnik; —grund pozlatni pokost; —gulden zlatnjak; —haar n. zlatna kosa; zlatovlasica; —haarig zlatokos, zlatovlas; —häubchen n. kraljić, listnica; —haltig zlatovit; dieses Erz ist g. u ovoj rudi ima zlata; —händig zlatoruk; zlatnih rukû; —haufen m. gomila, hrpa zlata; —heil jasan kao zlato; —hund čagalj; —ig zlatast; mein —iges Mädchen moje zlato; —käfer m. zlatokrilac; zlatni kukac; zlatarka, zlatna mara; —karpfen zlaćeni šaran; —kies zlatni šljunak; —kind n. zlato, materino zlato; —klang zveka zlata; —klumpen zlatni grumen, guka zlata; —kopf m. mrtačka muha; —korn zlatno zrno; —krebs potočar; —krystall zlatni ledac; —lachs m. zlatovka; —lack zlatni pokost; zlatni vosak; žuti šeboj; -land zlatorodna zemlja; —leiste pozlaćena letvica; —locke zlatni uvojak; —lockig v. —gelockt; —lösung otopina zlata; —macher zlatotvorac; —macherei f. zlatotvorstvo; zlatotvorje; —mähnig zlaćene grive, zlatogriv; —mann zlatoje; —marder zlatka; —messer pozlatnjak; —mine zlatne rude, zlatnik.

Gold-mund m. zlatoustka; —mundig zlatousti; —münze f. zlatni novac, zlatnjak; —niederschlag zlatni talog; —oxyd (chem.) zlatni kis; —palast m. zlatni dvori; —papier pozlaćen papir; —platte f. zlatna ploča; —probe ogled, kušnja zlata; —pulver n. zlatni prašak; —quaste zlatna kita; —rand m. zlatni okrajac, obrub; —regen zlatna kiša; —regenpfeifer zlaćeni daždevnik, prosenka; —reich bogat zlatom, zlatovit; —reif zlatna vitica; —ring m. zlatan prsten; —rouge n. zlatna crven; —säure zlatna kiselina; —saure Salze zlatani; —sand zlatni piesak; —schale zlatna zdjelica; —schaum zlatna pjena; —scheidung f. lučenje zlata; —schläger m. pozlatar; varkar; —schlägerform f. pozlatnik; —schlägerhaut n. pozlatna opna; —schlägerkunst f. pozlatarija; —schlagloth m. zlatno spojilo; —schlacke f. zlatna troska; —schmelzer m. talilac zlata; —schmied m. zlatar; —schmiedsarbeit zlatarski posao, zlatarsko djelo, zlatarina; —schneider zlatorezac; —schnitt (Buchb.) zlatorez; ozlata; —schwefel m. zlatast sumpor; v. Schwefelan-

Digitized by Google

timon; —sohn, —söhnchen *n.* zlato, materino zlato; —specht zlatelj; zlaćeni djeteo; —spinner *m.* prelac zlata, zlatoprelac; —spinnerin *f.* zlatoprelja; —stab *m.* zlatni prut, zlatna palica; —staub *m.* zlatni prah; —staffirer pozlatač, pozlatar; —stange *f.* zlatna šibka, šiba; —stein (Chrysolith) zlatocviet; —stikker *m.* zlatovez; —stikkerin *f.* zlatovezka; —stikkerei *f.* vezenje zlatom, zlatni vez (vezak), zlatovez; —stoff *m.* zlatovina, zlatna tkanina; —stoffhändler zlatovnik; —stück komad zlata; zlatan novac; —sucher zlatotražnik; —tinte *f.* zlatilo; —tochter, —töchterchen zlato, materino zlato; —tragend zlatonosan; —tresse zlatna resa; —umzogen pozlaćen; —verbrämt zlatom obšiven; —versetzung slievanje zlata; —vogel zlatac; —waare *f.* zlatnina; —wage zlatarska mjerila, zlatarska tezulja; —wäsche perilo zlata; —wäscher perilac zlata; —wäscherei *f.* izpiranje zlata; —wasser zlatna voda; —wechsler *m.* zlatomien, mjenjač zlata; —wespe zlatara; —wirker *m.* zlato-tkalac; —wirkerin zlatotkalja; —wurm bodljikavi zlatac; —wurz, —wurzel zlatan; čepljez; —zahn *m.* zlatozubac; —zwiebel čepljez.

Golf *m.* zaton, zaliev.

Gölle *f. v.* Sumpf.

Gölse *v.* Gelse.

Gonagra, Gonyagra *n.* ulozi u koljenu.

Gondel *f.* čunac, gundula; ladjica; —fahrer, —ier, —schiffer gunduljer; ladjičar.

Gonfaloniere *m.* (it.) zastavnik, stjegonoša.

Gonio-messer uglomjer, kutomjer; —metrie uglomjerstvo.

Gönnen željeti; priuštiti; er —t mir mein Glück on mi je dobru rad; —t mir Gott das Glück ako Bog da sreću; —en Sie mir die Ehre Ihres Besuches počastite me svojim pohodom; er —t mir keinen Biss nešti ni ni jednoga zalogaja; nicht g. zavidjeti; nepriuštiti; (spr.) er gönnt einem die Augen im Kopfe nicht zavidi čovjeku i oči u glavi; voli svoje zlo, nego tudje dobro; —er *m.* zaštitnik; pokrovitelj; er hat mächtige G. ima debelih kumova; —erin zaštitnica; pokroviteljica; —erschaft štitničtvo; pokroviteljstvo; zaštitnici *pl.*

Gonorrhöa *f.* (Tripper) kapavica.

Göpel *m.* (rudarski) vitao; —herd vitlište; —hund pretega; —tette lanac od vitla; —knecht hlapac od vitla; —kreuz nogari, konj (magarac) od vitla; —pferd *n.* vitlenjak; —treiber vitlovija.

Gork (Kork) pluta, pluto, šuvor; —eiche plutak.

Gosche *f.* gubica, laloka, pilo.

Gosse *f.* oluk; (Rinne) žlieb; (in der Mühle) grotlo; —l *n.* gušće; —schuh, —ntruhe koritce, toce, čanak.

Gothisch gotički, gotski.

Gott (-es) *m.* Bog; wir bezeugen vor G. kunemo se živim Bogom! so wahr mir G. helfe tako mi Bog pomagao! tako mi pravda božja pomogla! G. sei Dank hvala Bogu; G. helf pomoz Bog! Bog ti pomagao! (b. Nießen) na zdravlje! G. befohlen s Bogom! s Bogom pošao! wollte G. da Bog dà; kamo sreće; G. was fehe ich mili Bože, čuda golemoga; G. bewahre, behüte sačuvaj, sahrani, nedaj Bože! nedao Bog! um —es Willen za Boga! bei G. Boga mi! Bog me! Bog i duša! tako mi Boga! G. sei bei uns Bog s nami! G. segne dich

Digitized by Google

Bog ti dobro dao; grüß dich G. Bog ti zdravlje dao! G. erhalt ihn Bog ga živio (poživio)! er iſt bei G. Bog ga primio; G. hab' ihn ſelig Bog da mu duši prosti; Bog mu dao pokoj duši; G. ſei's geklagt žalibože; der alte G. lebt noch jošte živi stari Bogo; man kann G. belügen aber nicht betrügen. Boga neprevari; ihre Seufzer bringen zu G. kad uzdahne, do Boga se čuje; —ähnlich bogolik; božanski; —ähnlichkeit bogoličnost; —artig božki; —bekenner *m.* bogovac; —beſeelt bogodušan; —ehrend bogoštovni.

Götter-abend božanstveni večer; —baum pajasan; —bild *n.* božja slika; —bote božji glasnik; —dienſt *v.* Götzendienſt; —fabel *v.* Mythologie; —funken božja iskra; —geburt bogorodstvo; —gedanke božanstvena misao; —geliebt bogomio; —gerüch blagodah; —geſchichte *v.* Mythologie; —geſtalt božanski stas; —getränk *n.* rajevina (nektar, piće bogova); —gleich jednak s bogovi; bogolik; —leben bogovanje; —lehre *v.* Mythologie; —luſt božanska slast, božansko razkošje; —mährchen bajka; —ſitz stan bogova; —ſohn bogović; —ſpeiſe *v.* Ambroſia; —trank *v.* —getränk.

Gotterzeugt *adj.* bogorodan.

Gottes božji; božki, božanski, božanstveni; in G. Hand u božjoj ruci; —acker groblje, grobovište, grobište; —anbeter bogomoljac; —anbeterin bogomoljka; —anbetung bogomoljstvo; —baum sveta smokvina; —betrachtung razmišljanje o Bogu; —bild božja slika; —birn *f.* božarka; —bote božji glasnik; —diener sluga božji; —dienſt služba božja; služba, božji zakon; leturgija, bogosluženije; (Kultus) bogoštovje; —dienſtlich bogoslužni; (religiös) bogoštovni; —freund bogoljub; —furcht božji strah; —fürchtig bogobojan, bogobojazan, Boga se bojeći; —fürchtige *m.* bogoboj, bogobojnik; bogovnik; —gabe *f.* bogodat, *f.* bogodarje; dar božji; —gebärerin *f.* bogorodica; —gelehrſamkeit *f.* bogoslovje, bogoslovnica; —gelehrt bogoslovni; —gelehrte *m.* bogoslovac; —gnade *f.* božja milost; —haus *n.* božnica; kuća Gospodnja, dom božji; —jämmerlich do zla Boga; das iſt g. to je bogu plakati; —kenntniß bogoznanje, poznavanje Boga; —lamm jagnje božje; —läſterer bogopsovnik, bogohulac; —läſterung psovanje Boga; hul na Boga; —läugner neznabožac, bezbožnik; —läugneriſch neznabožki, bezbožan, bezbožnički; —lehre bogouka; —liebe ljubav Boga; božja ljubav; —lohn božja plata; um G. etw. arbeiten raditi što za Boga; —name božje ime; —rathſchluß božja odluka, —raub svetokradja; —räuber svetokradnik; —reich carstvo, kraljestvo nebesko; —ſeher bogovidac; —ſohn sin božji, božić; —ſtimme glas božji; —ſtrafe kazna božja, kar božji; —tiſch *m.* stol božji; —urtheil sud božji; —verächter bogomrzac; —verachtung mržnja na Boga; —verehrer bogoštovac, bogočastnik, bogoslav; —verehrung bogoslavje, bogočašće; —vogel rajka; —weisheit premudrost božja; —welt bogovjetni sviet; er hat auf der G. nichts zu thun nema nikakva posla na svietu; —werk božje djelo; —willen božja volja; um G. za Boga.

Digitized by Google

Gott-gefällig *adj.* bogomio, Bogu ugodan; *adv.* bogomilo; —**gefälligе** *m.* božji ugodnik; —**gegeben** Bogom dan, od Boga dan, bogodaran; —**getreue** *m.* bogovjernik; —**geweiht** Bogu posvećen; —**glaube** vjera u Boga; —**heit** božastvo, božanstvo; bog.

Göttin *f.* božica; boginja; —**lich** božki, božanski, božanstven; **das —liche Wesen** božtvo, božanstvenost; —**lichen Sinnes** bogouman; —**lichkeit** *f.* božanstvenost; božanstvo.

Gott-lieb, —**liebend** bogoljuban, bogoljubiv; —**los** bezbožan; —**lose** *m.* bezbožnik, bezbožnjak; *f.* bezbožnica, bezzakonica; —**losigkeit** *f.* bezbožnost, bezzakonje; —**mensch** bog-čovjek; —**mutter** mati božja; bogorodica; —**preisend** bogoslavan, bogoštovan; —**preiser** bogoštovac; —**selig** pobožan, bogovan, bogoživan; **mein —seliger Vater** moj pokojni otac; —**seligen Andenkens** blažene uspomene; —**selige** *m.* pobožnik, bogoživac; *f.* pobožnica; —**seligkeit** pobožnost, bogoljubnost; —**stürmer** bogoborac; —**verflucht** Bogom proklet; **ein —verfluchter Mensch** prokletnik, prokletac; —**verhaßt** mrzak Bogu, bogomrzak; —**verkünder** bogoglasnik; —**verlassen** od Boga ostavljen; —**vermenschlichung** *f.* počovječenje; —**verspötter** *m.* bogomirnik; —**verworfen** od Boga zabačen; —**würdig** Bogu dostojan, prema Bogu.

Götze (-n, M. -n) *m.* kumir, bolvan, krivi bog.

Götzen-bild slika, kip krivoga boga; —**diener** *v.* Abgötter; —**dienst** kumirstvo, krivoboštvo; —**hain** sveti lug; —**haus** kumirnica; —**holz** topola; —**lehre** *v.* Mythologie; —**opfer** žrtva kumirska; —**priester** žritelj, žrac, kumirski svećenik; —**tempel** *m.* kumirnik, idolski hram.

Gourmand *m.* fr. (spr. gurmán) sladokusac, mástnica.

Gout *m.* fr. (spr. gu) ukus; —**ren** *n.*, **das —irt mir** sladko mi je; u volji mi je.

Gouvern-ante uzgojilja, odhraniteljica; pestinja; —**ement** *n.* vladarstvo; vlada; namjestničtvo; pokrajina; —**eur** *m.* vladar; namjestnik; (Bankg.) nastojnik (novčare).

Grab (-es, M. -er) *n.* grob, greb; **einen Todten zu —e begleiten** sprovoditi mrtvaca; **jmd. ins G. bringen** spraviti koga u grob; **dort wird er auch sein G. finden** ondje će mu i grob pući; **jenseits des —es** po smrti; **das heilige G.** božji grob; **ein Mönch vom heiligen —e** božogrobac; **er hat den einen Fuß schon im —e** jednom je nogom stao u grob; **noge su mu nad jamom**; **er ist verschwiegen wie das G.** muči kao s olovom zaliven; **einen ins G. bringen** spraviti koga u grob.

Grabbeln mrljati, čantrati, brbati.

Grab-dumpf tuhliv kao grob; tuhljivo kao u grobu; —**eisen** dubka, rtač; —**graben** kopanica; —**en kopati, dubsti**; (in Stein g.) sjeći, rezati; **in's Herz g.** zasjeći u srce; **ein Loch in die Erde —en** kopati jamu; **nach Wasser —en** tražiti vrelo u zemlji; **einem eine Grube g.** kopati komu jamu; **sich in die Erde —en** zavući se u zemlju; **Steinkohlen —en** vaditi ugalj; **eine Miene —en** podkopati, podmetnuti lagum; **das —en** kopnja.

Graben (-s, M. Gräber) *m.* jarak, graba; (ein natürlicher G.) ja-

Digitized by Google

ruga; einen G. machen kopati grabu; (v. Weingarten) prierov; (um eine Festung) obrov, obkop, šanac; —mauer spoljašni zid; —schere *f.* predgrađe; —sohle dno od jarka; —übergang brv, prielaz preko prerova; —steiger *m.* (Brgb.)

Gräber *m.* kopač; grobar; —dieb *m.* groboder; —diebstahl groboderina, pohara groba; —geruch grobovina, mrtavština; —in *f.* kopačica; —weide tužna vrba, strmogled.

Grabes-gerüst *n.* obsjek (groba); —nacht grobna tmina; —rachen ždrielo groba; —rand *m.* kraj od groba; —ruhe *f.* pokoj u grobu; —schlummer mrtvi san; —stille grobna tišina.

Grab-eule šumska sova; —folger sprovodnjak; —gedicht grobovnica (pjesma); —gesang opielo; —gewölbe, —höhle *f.* grobnica, ràka; —hügel *m.* grob, grobna humka; —kreuz nagrobni križ, krst; —legung pogreb, ugreb; —lied *n.* pogrebnica; —mal grobni spomenik, nagrobnik; —meißel dubka, rtač; —nacht *v.* Grabesnacht; —rede nagrobna besjeda; —schaufel, —scheit lopata, badilj; —schrift nagrobnica; —stätte *f.* grobište; —stein nagrobni kamen, poklopnica; pločina; stećak; —stichel *m.* dubka, gujba, rtač; —thal groblje; —tuch (mrtvački) pokrov; —zeichen grobovni znak; —zeug kopalo, kopala.

Grad (-es, M. -e) *m.* stupanj, stepen; G. der Verwandschaft koljeno, pâs; (Würde) dostojanstvo; akademischer G. akademički stupanj; —ativ postupice, postupno; —ation postupnost, postupičnost; (gram.) stupnjevanje; —bogen *m.* stupnjilo; —folge *f.* postupovnost; —iren, —niren stupnjevati; Gold g. zlato varovati; Salz g. gustiti; jmd. g. začastiti; podignuti, podići na dostojanstvo (akademičko); —irhaus gustionica; —leiter ljestvica, stupnjik; —messer stupnjomjer; —messung stupnjomjerba; —ring stupnjak; —ual *n.* stupnik, stupajnik; —uel *adj.* stupovan; *adv.* postupice; —niren *v.* Grabiren.

Grad-wage *f.* stupnjača; —weise postupice, stupanj po stupanj.

Graecismus (stil.) grčki izraz.

Graf (-en, M. -en) *m.* grof; župan; —en grofovski; —enstiz grofovski dvor; —enstand grofovstvo; in den G. erheben zagrofiti; —entitel grofovski naslov.

Gräf-in grofica; —lich grofovski; —lich leben gospodski življeti; Ew. —liche Gnaden presvietli grofe, presvietla grofice!

Grafschaft *f.* grofija, grofovina; županija.

Gram *adj.* kivan, zlosrdan, jadan; žalostan; pečalan; er ist mir g. žao mu je na me; jmd. g. sein srditi se na koga; G. (-es) *m.* jad, tuga, žalost; pečal; der G. hat seine Stirn gefurcht čelo mu se s tuge namrštilo; der G. nagt an ihrem Herzen pala joj tuga na srce.

Grämen-lei cangrizanje; —in cangrizati; —n žalostiti, pečaliti; das grämte mich to mi se dade na žalost; sich g. pečaliti se, jesti se, grizti se; jad jadovati; sich zu Tode g. s tuge mrieti, umrieti od žalosti.

Grämler *m.* cangrizalo; —ich, —ig cangrizav; ein —icher Mensch cangrizalo; —iches Gesicht kiselo lice; —ichkeit cangrizavost; —ing *v.* —er.

Gramma-ire, Grammatik *f.* slov-

Digitized by Google

nica; —tiker slovničar; —tisch slovnički.
Gramme *f.* gram.
Gram-sucht *f.* jezivost; —süchtig jeziv; —voll prejadan, pretužan, prežalostan.
Gram *m.* et *n.* zrno, gran, (Gewicht).
Gräu *n.* zrnce (Gewicht).
Granat (-es, M. -en) *m.* auch —e (M. -n) *f.* granat; —apfel šipak-drvo; —birn šipkovača; —enbohrer vrtač granatâ; —enerz granatovina; —engeschütz *n.* gubica; —enkugel *f.* granatovača; —oid *n.* granatolik; —schnur niz granatâ; —wasser *n.* šipkovica.
Grand *m.* šljunak, krupni pjesak; (im Bräuh.) korito; (in Spanien) velikaš, grand; —bier *n.* koritnjak; —hauer *m.* koritar; —ig *v.* Grantig; —ezza *f.* gordost; veličanstvenost; —iös *adj.* veleljepan, velikanski; —mehl *n.* osjevci, usjevci; —stein *v.* Granit.
Gran-gewicht *n.* ogledaća tezulja; —gold zlatno zrnje.
Granit *m.* žulja; —blokk *m.* žuljni balvan; —fels *m.* žuljna stiena; —isch žuljast; —ische Struktur žuljni sustav; —platte *f.* žuljna ploča.
Grann-e *f.* os, osina; (*coll.*) osje; peraja; četina; —enartig osinast; —enlos bezos; —enweizen brkušica; —ig osjav.
Granul-azion *f.* zrnjenje; zamladjivanje; —iren zrniti se, ozrniti se; —irt zrnčast; —irung *v.* —azion; —it *m.* zrnac; —ös zrnat; —os werden zrniti, ozrniti.
Gränz- (Grenz) granični, pomedjni, medjašni, krajinski; (Militärg.) krajiški, graničarski; —ansässigkeit krajiško selište; —baum *m.* medjašno drvo, medjnik; —befestig šu-utvrdjivanje granicâ; —begehung *f.* razvod, razvodi; obilaz, oblaz medjâ; —berichtigung poprava medje (granice); —beschreibung *f.* opis granicâ; —besichtigung *f.* razgled granice; —bestimmung odredjivanje, utvrdjivanje granice (medje); —bewohner *m.* krajišnik, graničar; —bewohnerin *f.* krajiškinja, graničarka; —bezirk krajina; —dorf pogranično selo; —e *f.* medja, granica; ein Haß ohne G. mržnja neograničena (bez kraja); die —en beziehen razgledati granice; die —e verrücken prestaviti, pomaknuti medju; die —en der Vollmacht überschreiten prestupiti punovlast; die —en setzen medjiti; udariti granicu (medju); ograničiti; (fig.) obustaviti; (Gränzland) krajina; —en *v. n.* graničiti; dieses Land gränzt an die Türkei ova zemlja medjaši s Turskom; sein Zustand gränzt an Verzweiflung malo da neočaja; —enlos bez medje, granice; neizmjeran; —er *m. v.* Gränzbewohner; —erfamilie *f.* krajiška porodica; —erhaus graničarska, krajiška kuća; —estung krajiška tvrdjava; —fluß rieka medjarica; —furche *f.* razor; —gebiet krajina; —gebirge *n.* gore-medjarice; —gegend *v.* —gebiet; —graben razrov; —jäger *m.* medjaški lovac, lovac-graničar; —kette stega, kordun; —land krajina; —linie razdio, razdvoj; —mal, —marke humka, menjik, medjnik; —marken šetzen postaviti humke, medjnike; —nachbar medjaš; —ort krajiško, graničarsko mjesto; —pfahl kolac-medjar; —punkt *m.* medjište; —recht *n.* pravo razmedje; —regiment krajiška, graničarska pukovina (pukovnija); —regulirung uredjenje

Digitized by Google

granice (medje); —scheide *f.* razmedja; (Gränze) razdvoj, razdio; —stand krajiški stališ; krajišnici, graničari; —stein *m.* humka, medjnik, menjik; —streit, —streitigkeit razpra za medju; —truppen krajiške, graničarske čete; —vergleich poravnanje, pogodba za medju; —verkehr *m.* krajiški promet; —verrükkung premještenje medjnika; —wache straža granice; pogranična straža; —wächter granični stražar; —wall nasipmedjar; —zeichen *v.* —mal; —zoll granična carina; —zollamt *n.* pogranična carinara; —zollamtslokale pogranična carinarica.

Graph=ik *f.* pisarstvo; —isch hitropisan; —it *m.* tuha.

Grapp *v.* Krapp.

Graps=e *f.* grabac, grabus; (ver. Hand) šapa.

Gras (=ses, M. Gräser) *n.* trava; schlechtes G. travurina; in das G. beißen otegnuti papke; darüber ist längst G. gewachsen bilo i bitisalo; bilo pa nije; er hört das G. wachsen zna šta je car večerao; G.= travni; —anger tratina, rudina, utrina, ledina; —artig travast, travolik; —boden travnik; —butter *f.* ljetno maslo.

Gräsel (wdm.) potrica.

Gras=en travu pasti; (das G. abschneiden) kositi; (fig.) nach etw. g. gramziti za čim; —eplatz *m.* travnik.

Gräs=er *m.* travar; —erei *f.* kositba; —erin *f.* travara.

Gras=eule *f.* travarica; —farbe *f.* travna zelen; —feld *n.* rudina; —flekk travnjak; —frosch hrženica, smedja žaba; —fresser *m.* travojedac; —futter *n.* travna pića, krma; —fütterung travljenje; —garten *m.* travnjak; —geld travarina; —grün travast, zelen kao trava; —halm travka; —hauen kositba; —hof travnik; —huhn prdavac; —hüpfer skakavac; —icht travast; —ig travan; —kammer *f.* travnica; —kohl vodenika; —korb travnjača; krošnje; —lauch *v.* Schnittlauch; —leder okrečina; —magd travarica; —mäher kosac; —monat travanj; —mükke muhavica, pjenica; —nelke *f.* poljski klinčić, karanfilj; -platz travnjak, travište; —reich travan, travovit; —schneiden *n.* kositba trave; —sense *f.* kosa; —sichel srp.

Grassiren zavladati, biesniti.

Gräß=lein morska konopljanka; —lich grozovit, strahovit, strašan, ružan; —lichkeit grozovitost, strahovitost.

Gras=sperling crnoglavka; —stengel *m.* vlat; —stoppel koševina; —tuch plahta (ponjava) za travu; —ung *f.* kositba trave; —vogel *v.* Grashuhn; —wuchs rast trave; —wurm svjetluša; —wurzel *f.* pirika, troskot.

Grath *m.* greben, (anat.) hrbtenica; (b. Schleif.) ribica; (b. Tischl.) ulog, uložnik, uložnica; umetčić.

Gräthe *f.* (b. Fischen) koštura, koštrika; dlaka; (spr.) scharf wie eine G. oštar kao zmija.

Grath=eisen *n.* obručnjak, zasjekač.

Gräthenfisch dlakavica, košljivac.

Grathhobel uložnjak.

Gratifi=kazion *f.* naknada; nagrada; dar, poklon; —ziren obdariti, nagraditi.

Grätig dlakav, košljiv, košturav.

Gratis bezplatno, zabadava, darmo, mukte; —exemplar *n.* poklonjen otisak, iztisak; auf zehn Prenumeranten gibt man ein G. na deset predbrojnikâ daje se jedan otisak badava; -gage (des Militärs) poklonjena voj-

Digitized by Google

nička plaća.
Gratſäge uložnica.
Gratſch=ein, —**en razkrečiti se**; razkrečivati se; ići u razkorak; —**er** krečilo.
Grat=ſparren rožnica; —**ſtichbalken** rožni kusac.
Gratul=ant (=en, M. =en) *m.* čestitalac; —**ation** *f.* čestitanje; (Glückwunſch) čestitka; —**ations=brief** čestitka; —**iren** čestitati (komu na čem); —**ationsbuch** čestitar, čestitnica, čestitnjak.
Grau *adj.* siv; sied; —**e Haare** sieda kosa, sjedina; g. werden siediti; osiediti; objeljeti, cvasti; ich bekomme -e Haare siedim; kosa mi se je progrušala; po meni je mraz pao; darüber laß ich mir kein —**es Haar** wachſen za to me glava neboli; —**e** Vorzeit davnina, starina, sjedovjekost; G. *n.* sivoća, sivina; —**ammer** *m.* velik strnad; —**auge** *n.* sivoočac; -**äugig** sivook; —**bart** sieda brada; sjedobradac; bielobrk; (ein alter Mann) starina, djedina; —**bärtig** sjedobrad; siede, biele brade; —**behaart** sjedokos, sied; —**blau** sivomodar, u sivo modar; —**braun** sivosmedj, u —**chen** sivonja; —**bunkel** u sivo smedj, sur; mrk, u sivo mrk.
Gräue sivoća, siedost.
Grauel *m.* groza, strah; eine G. vor etw. haben žacati se čega.
Gräuel *m.* mrzkoća, mrzost; (eine gräuliche Sache) gad, gadilo, ogavje; —**geſtalt** *f.* grdobština; —**n** gaditi se, grstiti se, grstiti se (na što); —**that** grdilo; grdan, pogan čin; —**voll** pregrdan.
Grau=en siedjeti; **mein Haar —t** kosa mi siedi; **der Morgen g.** zora puca, sviće, svanjiva, zapoznaje se dan; (dunkel werden) tamnjeti, mračiti se; (ſchaudern) groziti se (čega); (fürchten) lecati se, predati od čega; **mir —t es tuga me je**, žacam se (toga); G. *n.* groza; **ein G. überfällt mich, es kommt mich ein G. an** groza me hvata; **Nacht und G. iſt um mich her** smrče mi se pred očima; —**enhaft** grozan; —**envoll** grozovit, strahovit; —**färbig** siv; —**fink** *m.* sivkasta dlaska, brezovka; —**gans** siva guska; —**gelb** sivožut, u sivo žut; —**haarig** siedokos; siede, biele kose; —**hänfling** konopljarka; —**heit** sivoća, sivost; siedost; —**kopf** sieda glava; sjedoglavac; starina, sjedina; —**köpfig** sjedoglav; siede, biele glave; —**lich** sivkast, sivast; sinji; kličav, prosied.
Gräulich grozovit, strahovit, strašan, grdan; užasan; **eine —e That** mrzko djelo; (efelhaft) gadan, ogavan; —**e Kälte** ljuta, bridka zima.
Grau=meiſe trstna sjenica, muza, sivić; —**möve** sivi galeb.
Graupe krupa, krupica, mrvica; (met.) krušac, kruščić; (b. Müll.) prekrupa, krupa; (kleiner Hagel) sola, solja, solika, sočica, sugradica, cigani; gerifſene —n tarana.
Gräupel=artig krupast; —**erz** *n.* skrušena ruda; —**n**, **es —t** pada solika; —**n** *pl. v.* **Graupe** (n).
Graupen=brei kaša od prekupice; —**er** krupar, prekrupar, krupičar; —**gang** krupnica, prekrupnica; —**hagel** *v.* **Graupe**; —**händler** krupar; —**mühle** *v.* —**gang**; —**müller** *m.* prekrupar; —**regen** padanje solike; —**ſtampfe** *v.* —**gang**.
Graus *n.* groza, strahota; (gebrochenes Stück) podrtina; g. *adj.* grozan, strašan.
Grauſam okrutan; —**es Herz** nemilo srce; g. ſein nemila srca

Digitized by Google

biti; —e *m.* okrutnik; *f.* okrutnica; —keit *f.* okrutnost; nemilost.

Grau=ſchimmel *m.* sivac (konj); —ſchuppig sivoljuskav; —ſchwarz sivocrn, u sivo crn; —ſen *v.* Grauen; —ſig, —ſlich *v.* Graus; —ſpecht sivozelena žuna; -ſpießglanz siv raztok; —wacke drobnjak, sivac; —wackenformazion drobnjačka stvorba; —werden sledjenje; u sivo crn; —werk bielka; sibirska vjeverica; —werkſchere krznarski raznon.

Grav=eur; —irer *m.* vajar, dubac; —imeter težomjer; —irarbeit *f.* vajarski posao; —iren vajati, dubsti, urezati; (jur.) kriviti, dužiti; —irkunſt *f.* vajarstvo; —nabel dubka; —irt okrivljen, osumljen, biti pod sumnjom; —ität dostojnost; osbiljnost; veličina; —itätiſch dostojan; osbiljan; —itazion (phyſ.) teža, tež; tegotnost.

Graz=iale *m.* pomilovina; —ie *f.* milota, dragost, milina, ljubkost; ubavost; udvornost; Milana; —iös *adj.* dragostan, miloviđan, ljubak, prijatan; milostivan; —iöſe *adv.* (muſ.) ljubko.

Greif (=es, M. =e) *m.* krilati lav, orolav (mithol.); —bar dohvatan; (fig.) dokučiv, očevidan; —barkeit dohvatnost; dokučivost; —bret *v.* Griffbret; —en hvatati, hvatiti; nach etw. g. hvatati se, mašiti se, mašati se (za čim, za što); nach dem Stokke g. ščepati, spopasti, dočepati, sgrabiti batinu; zu den Waffen g. pograbiti oružje; den Puls g. pipati, obaći bilo; ſich an die Stirne g. uhvatiti se za glavu; in den Buſen g. mašiti se u njedra; ein Rad —t in's andere jedno kolo zahvata u drugo; der Bohrer g. svrdao hvata; um ſich —en mah uzimati; razširivati se; einem ins Amt g. dirati, dirnuti u čiji posao; es iſt mit Händen zu g. može se pipati; einem unter die Arme g. poduprieti; podpomoći koga; (ergreifen) einen Vogel g. uhvatiti, ulovíti ptica; die Wunde —t um ſich rana se razjéda; eine Saite g. udariti u žicu; einem an die Ehre g. dirnuti komu u poštenje; zum Werke g. mašiti se, latiti se posla; —er *m.* hvatač; —holz (Tuchſcher.) držalica; —klaue *f.* pandža; —ſchnabel *m.* kljunovac.

Greif (=es, M. =e) *m. v.* Hacke.

Grein=en cjeriti se, sklibiti se; (zanken) karati se; (ſchreien) vikati, derati se; —er plačko; zakeralo, nazlija.

Greis (=es, auch =en, M. =e) *m.* starac, starina; urlavac, vrištac, sapaju; —in *f.* starica; *adj.* sied, biel; —en siediti, osiediti, posiediti; G. *m.* tinjast kremenac; —enalter starost; das G. erreichen ostarjeti; —enmäßig starački; —grau sjedosiv; —heit siedost, sivost.

Greißler *m.* krupar.

Greling *m.* (Schiffs.) pomoćnik.

Grell presvjetli; jarki; eine —e Stimme oštar glas; er hat eine —e Stimme odveć kriči, jako se dere; ein —es Kleid jako šareno odielo; etw. mit —en Farben malen na sva usta što opisati.

Gremium *n.* sbor; družtvo; das G. der Apotheker, Buchhändler, Großhändler sbor ljekarnikâ, knjižarâ, veletržacâ.

Grempel, Grempe tržarija, kramarija.

Grempler tržar, kramar.

Gremſig popašan; g. ſein gramziti.

Grenadier (=es, M. =e) *m.* granatier; G.= (in Zuſ.) granatier-

Digitized by Google

ski; —bataillon granatierska četa; —müțe granatierska šubara; —ſtand granatierstvo.

Grendel *m.*, —baum gredelj; —kette gredeljica; —weide *f.* guživa-oračica.

Grenze *v.* Gränze.

Griebe *f.* čvarak, ocvirak.

Griebs (M. -ſe) *m.* kućica, srce (od jabuka).

Griechiſch grčki; —es Feuer grčka vatra.

Griefe *v.* Griebe.

Gries (-es) *m.* šljunak; (med.) kamen; (Grütze) jagle, bungur; (Wienerg.) krupica, ikrica; -brei krupična kaša; —bolle stupac od zapora; —el troševina; —eln drobiti, mrviti, sitniti; trošiti se, razpadati; es -elt mich groza me hvata; —en krupicu mljeti, krupičiti; samljeti na ikru; —gram *m.* zlovolja; (Perſon) mrzovoljac, zakeralo; G. *adj.* mrzovoljast, zle volje; —gramen mrčati, ljutiti se; (grämlich ſein) zakerati, cangrizati; (v. d. Kälte) es —gramet bridi; —grube *f.* šljunkovište; —handel krupičarstvo; —händler krupičar; —icht ikrast, krupičast; —ig ikrav, krupičav; —knödel krupični valjušci; —koch krupična varenina; —mehl *n.* krupično brašno, krupična múka; —mühle krupičnik; —notker krupičnjak; -ort šljunkovište; -ſäule (b. Pfluge) kozlac; (in der Mühle) zapornjak; —ſtein *m.* krupinac; —ſtrudel *m.* krupičnjara; —werk *n.* zaporište; —wurzel povezaljka.

Griff *m.* hvat; mašaj; grabac; einen G. thun zagrabiti, zagrebsti, mašiti se; (muſ.) udar; einen falſchen G. thun umašiti; etw. im —e haben nješto znati na pamet, nješto negleduš, negledeć (napraviti); (unerlaubter Handg.) varka; (ein G. Halme) rukovjet; (Handvoll) šaka; (an einem Hufeiſen) zubac; (am Degen) boč, boča, balčak, ručka; (an Werkzeugen) ručica, držalica; (am Meſſer) trenka; (Klaue) pandža, nokat; (am Löffel) držak; (am Koffer) uho; —blatt *n.* hvataljka; —bret vrat ručica; —bügel *m.* krstnice (od gusala).

Griffel *m.* pisaljka, pisaljica; (bot.) vrat; (anat.) štunac; —förmig štunast; —fuß, —polſter podstavak vrata; —gras *n.* pirevina, pačja trava; —ſäule *f.* (bot.) plodnjak.

Griffholz *v.* Taſte.

Grille *f.* šturak, cvrčak; (Einfall) muha, mušica, hir; —n haben zabezeknuti se; ćudljiv biti; die —n fangen loviti, hvatati mušice; die —n vertreiben goniti, tjerati hire, brige.

Grillen muhe loviti; —artig muhovit; —fang *m.* muhavica; —fänger muhavac; —fängeriſch, —haft *adj.* muhav, mušičav; zabrinut; —krank, —krankheit *v.* hypochondriſch; —kraut kunica; —kerche mrka ševa; —werk *n.* čuvida; čudni kipovi i slike.

Grimaſſe *f.* nažimanje; sklib, bekelenje, krivljenje ustiju; —en machen nažimati se, kriviti, sklebiti usta; —iren sklibiti se, bekeljiti se, kriviti usta.

Grimm *m.* gnjev, jarost, ljutina; in G. gerathen razjariti se; prozliti se; drnuti se; ſeinen G. an einem auslaſſen izrigati jed na koga; —barm *m.* čmar, kulin (vrst od crieva); —darmsband *n.* čmarna veza; —darmsgeſchröſe opornjak; —darmsklappe *f.* čmarni zalistak; —en jediti se, drnuti se; es grimt mich im Bauche zavija, grize me u trbuhu, boli me trbuh; G. *n.*

Digitized by Google

zavijanje, griža, trbobolja; —enwaſſer *n.* vodica od grize; —er kobac; —ig *adj.* ljut, biesan, gnjevan, srdit, drnovit, drnovan, razjaren, jarostan; ein —es Thier ljuta zvier; ein —iger Menſch ljutica, okrutnik; —ige Kälte ljuta zima, brid; —kalt *adv.* ljuto hladan; es iſt g. ljuta je studen; bridi; —voll *adj.* prejarostan, preljut; —wurz *f.* zubatka.

Grimpe *f.* glavoč; —pel *f.* grizac, mali klen.

Grind *m.* kraste, grinta; den G. bekommen okrastati se; —fuß *m.* krastavost; —holz breka; —ig *adj.* krastav, grintav; —kopf krastava glava; (Perſon) grintavac, krasteša; krastonja; —kraut staračac; poženica; —mähre *f.* gubalj; —rabe *m.* poljska vrana; —ſalbe *f.* mast od kraste; —wurz *m.* velji štavljak.

Grinſ-eln, —en kesiti se, ocirati se; sklibiti se, cjeriti se; plakati; —end, —enhaft *adj.* sklibav; —er sklibo, kesizub, kestozub, ceronja, cerozubac.

Grippe *f.* huhnjavica, lapavica, rorina, rora, kihavica.

Grob *adj.* krupan, debeo; (unhöflich) neuljudan, neotesan, grub, sirov; eine —e Sprache führen uvaliti u krupnine; ein —er Scherz neslana šala; —e Stimme debeo glas; (groß) golem; (plump) g. nespretan, sdepast, stepen; —e Arbeit mučan, tegotan posao; eine Sache g. ausarbeiten štogod otesati; (fig.) —e Lüge priesna, krupna laž; ein —er Fehler debela pogreška; -es Brod crn kruh; (ordinär) loš; g. werden postati neotesan, neuljudan; -brath debela žica; —brathig *adj.* od debele žice; g. Wolle debela vuna; —faſerig *adj.* debela vlakna; —feile velik pilak; —geſtreift *adj.* krupno prugav; —gliederig *adj.* sdepan; —haarig *adj.* debele kose; —häutig *adj.* debele kože; —heit *f.* krupnoća; (v. Leinwand) gruboća; (eines Menſchen) neuljudnost, neučtivost, neotesanost, sirovost, zloća; (v. Ausdruck) grubijanština, krupnina, grubijastvo, neuljudnost; einen G. ſagen koga izpsovati, obružiti, izgrditi; —ian *m.* neotesanac, sirovac, zao čovjek, grubijan; —klieber protesač; —körnig *adj.* krupnozrn.

Gröb-lich *adj.* (v. Mehl) okrupan; ſich g. irren ljuto se varati; er hat ihn g. beleidigt baš ga je uvriedio; ujeo ga za bubreg; —ling *v.* Grubian; —s *v.* Griebs.

Grob-ſchmied kovač; —ſchrötig *aaj.* krupno užrvnan, krupan; —ſand krupan piesak; —ſinnig krupnih sjetila; —ſinnlich *adj.* vrlo puten, prčevit; —wollig *adj.* debele vune.

Grog *m.* rumovača; grog; rum s vodom i sladorom.

Grol-en vrištati, ziparіti; —I nenavist, zloba, mrzost, mraženja, pizma, nazlob; einen G. gegen jmd. haben, hegen biti komu nenavidan; zlobiti, mrziti koga; zavidjeti komu, mrčati na koga; einen G. auf jmd. werfen usićiti se; —len zlobiti, mrziti koga, srditi se, mrčati na koga; —lend —lhaft, *adj.* nenavidan, nazloban, kivan, pizmen.

Grommeln tutnjeti, gudjeti.

Gröppe, Groppfiſch glavočina.

Gros množtvo; *en g.* na veliko, na hrpe. u krupno; G. der Armee glavni voj.

Gröſchel *n.* petak, grešla.

Groſch-elkraut planinski podbiel; —en *m.* trica; groš, grošić;

Digitized by Google

hübſche G. ſammeln sakupiti bošešku; —enbrod *n.* grošnjak; —enſtück *n.* grošić.

Groß *adj.* velik, velji; visok, krupan; er iſt um einen Kopf größer als ich on je za cielu glavu veći od mene; eine —e Sünde grieh smrtni; ſo g. als ein Ei koliko jaje; wie g. kolik? ſo g. tolik, ovolik, onolik; —er Gott voljani bože! hübſch g. velikačak; —e Augen machen izdrečiti, izvaliti oči na što; čudom se čemu čuditi; damit iſt ſchon eiu —er Schritt vorwärts gethan tim smo se po dobro unapred pomakli; das Waſſer wird g. voda raste; g. werden narasti; uzrasti, odrasti; ich ſage Ihnen —en Dank liepo vam zahvaljujem; im —en handeln trgovati na veliko; Vieh g. ziehen podgajiti, odgajiti; die —en wie die Kleinen malo i veliko; —es Geld silni novci; —es Geld und Gut daran wenden potrošiti na to mnogo blaga; ſich —e Mühe geben vrlo se truditi, nastojati oko česa; ziemlich g. ovelik; ungeheuer g. golem, ogroman; —e Kälte ljuta zima; g. Aehnlichkeit vrlo biti nalik, naličiti njekomu kao jaje jajetu; es iſt noch eine —e Frage vrlo je još neizvjestno; eine —e Sache znamenita stvar; das hat etwas —es zu bedeuten to će mnogo reći; die —e Welt velika gospoda; g. *adv.* denken pošteno misliti; g. thun veličati se, razmetati se; ſich mit etw. g. machen hvastati se, hvaliti se čim; —en, größten Theils najveć, najvećma, većinom, ponajviše, većom stranom, najviše.

Groß *n.* dvanajest dvanajesticā; —achtbar velepoštovan, prepoštovan; —äherig *adj.* žilav; —admiral *m.* veliki admiral; —ältern *pl.* djed i baba; otci; praotci; —altmutter *f.* šukunbaba; —artig *adj.* veleliepan, veličanstven; —auge *n.* veliko oko; oka; (Perſon) okač; *f.* okačica; —äugig *adj.* velikih očiju, okat; —bart *m.* bradetina, bradurina, bradara; (Perſon) bradaš; —bärtig *adj.* bradat; —baſe *f.* mamica, baba; —baß *m.* gudnica; —bauch *m.* trba; (ver.) kulje *pl.*; (v. Perſon) trbonja, buro; (gem.) kulješa; —bäuchig *adj.* trbušast, burav, kuljav; —bauer čeljoselac; —beerig *adj.* velikih jagoda; —binder kačar; —bogig *adj.* veljolučan; —brüſtig *adj.* prsat.

Größe *f.* veličina, velikoća; ein Stern erſter, zweiter G. zviezda prvoga, drugoga reda; ein Stein von der G. eines Eies kamen koliko jaje; ſie ſind von einer G. jednako su veliki, jednaki su; ein Narr von erſter G. ponajveća budala; (math.) olina.

Große *m.* velikaš; Peter der G. Petar veliki.

Groß-eltern *pl.* djed i baba; —enkel *m.* praunuk; —enkelin *f.* praunuka; —ente *f.* divja patka.

Größen-lehre *v.* Mathematik; -reihe *f.* niz olīna, brojeva; —ſucht pohlepa veličine; veličanja.

Größer veći; —feile razmičak; —n *v.* vergrößern; —werden rastenje, većanje.

Groß-euterig *adj.* velika vimena; —falk *m.* kraguj; —fingerig *adj.* velikih prstiju, prstā; ein —fingeriger Menſch prstaš; —forelle *f.* glavatica; —früchtig *adj.* veljorod, velika roda, voća; —fürſt veliki knez, veleknez; —fürſtin *f.* velika kneginja; —fürſtlich *adj.* vele-

Digitized by Google

kneževski, velikoga kneza, velikoknežki.

Groß-fuß nogatac; *adj.* veljonog, velikih nogu; —füttern odgajiti, odgojiti, uzpitati; —geist *m.* veliki duh; —garn velika mreža; —gewachsen *adj.* odrasao, narasao; —gewicht *n.*, *v.* Brutto; —gliederig *adj.* članat, sdepan; eine —gliederige Frau člankoša; —handel *m.* velika trgovina, veletržtvo; —händler veletržac; —handlung *f.* veletržnica, veletržba; —handlungsrecht *n.* veletržno pravo; —heit velikoća; —herr padišah, sultan, turski car; —herrisch *adj.* na gospodski; g. leben živjeti kao veliki gospodin; —herrlich *adj.* velikoga gospodara, sultanski; —herzig *adj.* veledušan, velikodušan; —herzigkeit *f.* velikodušje, velikodušnost; —herzog *m.* veliki vojvoda; —herzogin velika vojvodinja; —herzoglich *adj.* velevojvodski; —herzogthum *n.* (Würde) velevojvodstvo; (Land) velika vojvodina, velevojvodstvo; —hofmeister *m.* glavni odhranitelj; —hörnig *adj.* veljorog; —inquisitor *m.* veliki sudac o vjeri.

Groß-ier *m.* (fr.); —ist *m* veletržac.

Groß-jährig *adj.* punodoban, punoljetan; —jährigkeit punodobnost, punoljetnost; die G. erreichen postati punoljetan; —jährigkeitserklärung *f.* proglašenje čije punodobnosti; —kanzler veliki pečatnik, kancelar, kancelir; —köhlig *adj.* velika grla, grlat; —kind *n.* unuče; —klette *f.* veliki čičak, lopuh; —knecht veliki, najstariji sluga, slugam glava; —kopf *m.* glavurda, glavurina, glavetina; (v. Person) glavaš, glavonja; mulj; glavonja; -köpfig glatav; bućoglav; —körnig *adj.* krupnozrn; —kreuz velekrst; crevljač krstaš; —kreuzritter velekrstaš, —lappen *m.* najširi krilac; —lauch *m.* zmijin luk; —lefzig *adj.* rilast; —leibig velika tiela; —lippig *adj.* veleusnat; —macher hvastavac, hvališa; —macht *f.* velevlast; —mächtig *adj.* uzmožan, preuzmožan; golem, ogroman, grdan; velevlastan; —mama *f.* baba; —marschal veliki maršal; —maschig *adj.* veljeokat, velikih okâca; —maul *n.* velika gubica; (v. Person) hvastalac, hvalisavac, torlak; persijski rogač; —mäuler *pl.* veljeustaši; —mäulig *adj.* veljoust, velikih usta; —meise *f.* velika sjenica; —meister veliki meštar, velemeštar; predsjednik; —mögend *adj.* velemoćan; —mundschenk *m.* veliki peharnik; —muth *f.* veleledušje, velikodušje, veledušnost; —müthig *adj.* veledušan, velikodušan; —muthsvoll osobito velikodušan; —mutter *f.* baba; stara; —mütterchen *n.* starica; —mütterlich babin, babji; po babi; —mütterliches Erbe babinstvo; —nase *f.* veliki nos; (v. Person) nosan; *f.* nosanka; —nasig *adj.* nosat; —neffe *m.* drugonećak; —nichte *f.* drugonećakinja; —oktav *n.* velika osmina; —oheim *m.* djed; stari ujak; —ohr *n.* ušina, veliko, grdno uho; (Person) uhač; ušatica; ušan; —öhrig *adj.* ušat, dugouh; —oolith *adj.* krupni ikrovac; —probst *m.* veliki predstavnik; —quart *n.* velika četvrtina; —richter *m.* veliki sudac; —schatzmeister *m.* veliki blagajnik, pjeneznik; —schnäbler veljokljun; —schön *adj.* velekrasan; —schreier hvastalac, hvališa; —schritt velik

Digitized by Google

korak; —schwiegermutter stara punica, (hinsichtlich d. Schwiegertochter) stara svekrva; —seitig *adj.* bokat, velikih bokova; —stunig *adj.* veledušan, velikodušan; —sprecher torlak, hvastalac, hvališa, hvalisav, veličalo; —thuerei torlanje, torlačenje, hvasta; —stadt velik grad, velegrad; —städter stanovnik velikoga grada; —städterisch velegradski; kao stanovnici velika grada; na gradsku; —sultan padišah; —tante stara tetka.

Größte naveći; —er Kreis (mcb.) najširi krug; —entheils većinom, najvećma, najviše, ponajviše, s veće strane.

Großthun veličati se, hvaliti se, hvastati se; baniti se, razmetati se; G. *n.* hvasta, torlanje, razmetanje, banjenje, hvalisanje; —thuer *v.* Großsprecher; —traubig *adj.* velika grozdja, velegrozdan; —uhrmacher velecurar; —urenkel *m.* šukununuk; —urenkelin šukununuka; —vater djed; (fig.) djeda, djedo; —väterlich *adj.* djedov, djedinski; —vaterstuhl *m.* stolica s ručicami, naslanjač; —verschleiß veleprodaja, prodaja na veliko; —vieh krupno blago; goveda; —vogel ptičina; —werden rastenje, većanje; —würdenträger veliki dostojanstvenik, veledostojnik; —zahn zubina; (von Person) zubonja, zubatac; —zähnig *adj.* velezub; —zügig *adj.* jezičav.

Grotesk *adj.* čudnovat, čuvidan, tamašan, čudan; —esser izjedipogača; —säufer izpičutura.

Grotte *f.* pećina, spila, špilja; okapina; —narbeit; —nwerk spilarija, spiljarstvo.

Grübchen *n.* rupica, jamica, jamka; —spiel kopčanje, kobanje; pod kamenac-igra.

Grube *f.* jama, rupa; (Berg.) ruda, rudnik.

Grübel=ei *f.* kopkanje; (fig.) mudrovanje, mozganje; —kopf *v.* Grübler; —krank *v.* Hypochondrisch; —n kopkati; (ein Spiel) kopčati, kobati se; kameničati se; in der Nase g. razkapati nos (prstom); es —t mir in den Füßen svrbe me noge; (fig.) mudrovati, mozgati, glavu si lomiti, razbijati, razmišljavati, umstvovati.

Gruben kopati jamu, jamičati; (Weinb.) jamiti; okapati; (wbm.) loviti u jame; G. *n.* jamljenje, polaganje čokoća; —arbeit rudokopnja; —arbeiter rudokopac; —aufstand *m.* opis rudnika; —baum *m.* korito, jamnjak; —beil *n.* rudarska sjekirica; —bericht *n.* izvještaj o rudniku; —biber podzemni dabar; —blende rudarska zaslonka; —brand požar u rudniku; —erz ruda iz rudnika; —fahren *n.* rudolaz; —feld rudnik, rude; —gas *n.* ugljevni plin; —gebäude *n.* ulazak rudnika; —gezähe *n.* rudarsko orudje, strojevi; —gräber jamar; —junge rudarče; —kittel rudarski košuljac; —kohle *f.* ugljen od granja; —kopf *m.* vrpčanica; —licht *n.* rudarska svietiljka; —sand kopani piesak; —tasche rudarska torba; —scherper rudarski nož; —verkohlung *f.* paljenje uglevja u jami; —wasser voda u rudi; —zug *m.* izmjena rudnika.

Grub=er *m.* razvod; —ig jamičast; (pockeng.) boginjav, kozičav, šorav, rohav, hrapav.

Grübl=er *m.* mozgalac; —ig *m.* pupkovac.

Grube *f.* prpoška; —n prljati.

Gruft *f.* raka, grobnica; den Sarg in die G. senken spustiti mrtvački lies u raku; podzemje.

Digitized by Google

Grummeln tutnjiti; —et *n.* otava; das zweite G. otavić; —etboden otavnik; —etbutter *f.* jesensko maslo; —eternte kositba otave; —etwiese otavište.

Grün *adj.* zelen; (unreif) nezreo; der —e Donnerstag veliki četvrtak; —e Waare zelje, zelen, zelenje; einem nicht g. sein mrziti na koga, biti komu neprijatelj; auf einen —en Zweig kommen nemoći se pomoći; nemože zakovati patarice; neimati uspjeha; —e Erde zelenica; an jmds. grüner Seite sitzen sjediti komu uz desno koljeno; —e Kräuter svježe trave; ins —e fahren izvesti se izvan grada; im —en sitzen pod drvom, u stabliku sjediti; G. *n.* zelen; (Färbestoff) zelenilo; Scheelisches G. selovo zelenilo; (bot.) medosas.

Grund *m.* (eines Flußes); das Glas bis auf den G. austrinken izkapiti čašu; popiti do maloga prsta, izpiti čaši dance; von G. aus sa dna, do dna; das Schiff ging zu G. brod je potonuo; (fig.) —e gehen propasti, stubokom propasti, poginuti, izginuti, po zlu proći, zaglaviti, zatamaniti se; zu G. richten upropastiti, zatrti, zatirati, zatamaniti, strmorom okrenuti, odsjeći glavu, zaklati bez noža, dotjerati do ništa, stratiti, uništiti; sich zu G. richten upropastiti se, razoriti se, otići u suho groždje; ein Haus zu G. richten razkućiti kuću; G. (eines Gebäudes) osnov, temelj; (eines Gemäldes, eines Zeuges) dno; (math.) pod; (b. Tuchsch.) lice; (Boden, Land) zemlja, zemljište; (eine niedrige Gegend) draga, dolina; niz; das Dorf liegt im G. selo je u nizi; (Ursache) uzrok, povod, razlog; du hast keinen G. zu zürnen nemaš se zašto srditi, rad šta da se srdiš; zureichender G. dovoljan razlog; etw. mit Gründen beweisen dokazati što razlozi; er besorgt mit Gründen ima razloga, što se boji; pravom se boji; im —e genommen pravo uzevši, ako uzmemo pravo; ako ćemo baš na to; im —e upravo, baš; etwas aus dem G. verstehen temeljiti, baš kako treba; das geschieht nicht ohne G., das hat auch seinen G. darin to polježe odtud; aus Gründen des öffentlichen Wohles poradi javne koristi; das Schiff stieß auf den G. ladja je nasjela, brod je nasadio, nasukao; ein Schiff in den G. bohren prostrieliti brod, potopiti brod topovi; (fig.) einer Sache auf den G. gehen uzrok, temelj čemu tražiti; izvidjeti što, učí čemu u trag; aus dem —e heilen korenito izliečiti; aus dem —e s toga, zato; vom G. des Herzens oder der Seele od svega srdca, svom dušom, svesrdno; (Oberfläche) pod; (liegende Gründe) imanje (negibivo), nekretnina; fetter G. pretila zemlja; sandiger G. pieskulja; die ersten Gründe der Wissenschaft prva počela koje znanosti; osnutak; den G. zu Hause legen udariti kući temelj; osnovati kuću; (fig.) einer Sache etw. zu G. legen osnovati što na čem; was liegt dem zu G. na čemu se to osniva? ein Haus vom —e aus aufmauern sagraditi kuću od temelja; den G. zu etw. legen utemeljiti, osnovati, zametnuti što; den G. zu seiner Krankheit hat er schon in seiner Jugend gelegt ovu je bolest još u mladosti zahvatio; eine Stadt auf den G. schießen razoriti, razstrieljati, urvati grad; auf G. einer Verordnung po naredbi,

Digitized by Google

uslied odluke; G. (Bodensatz) talog, trop.

Grund- (in Zus.) temeljni, zakladni, glavni, prvotni, povodni, načelni; zemljištni; —angel pretežna udica; —anschlag troškovnik temelja; -anstrich *m.* doljni maz; —artikel glavni članak; —aushebung kopanje jame za temelj; —balken *m.* podsjek; —baß glavni glasac; —bau temeljenje, gradnja temelja; temelj; beim G. kad se temelj gradi; gradeć temelj; —baum gornje i prednje vratilo; —baute *v.* Grundbau; —bedingung glavni uvjet; —begriff *m.* glavni pojam; —bein *n.* temeljača, osnovna kost; —besitz posjed zemljišta; imanje; vlasteljstvo; —besitzer posjednik zemljišta, gospodar zemlje, vlastelj, vlastelin; (*coll.*) vlastela; —besitzerin vlastelinka, vlasteljka; —bestandtheil *m.* glavna, prvotna čest; —bestandvertrag pogodba za porabu zemlje; —bett gat; -bild pralik; —birn nahod; (Erdapfel) korun; —bohrer zemni svrdao; —bolzen *m.* cievilo; —borste ložna štetina; —böse *adj.* jako zao, vrlo, sasvime zločest, prehud, izkvaren; —brav *adj.* izvrstan; ein —er Mann vrličina; duša od čovjeka; —brett smjeralo; -brief gornji list; —bruch *m.* provala vode; —buch *n.* zemljištnik; —bücherlich *adj.* zemljištnički.

Grundbuchs-amt *n.* zemljištnica; —beamte zemljištničar; zemljištnički činovnik; —direkzionsadjunkt pristav ravnateljstva zemljištnika; —direktor *m.* ravnatelj zemljištnika; —extrakt izvadak iz zemljištnika; —führer zemljištnički perovodja; voditelj zemljištnika; —führung vodjenje zemljištnika; —gebühr *f.* zemljištnička pristojbina; —gesetz, -ordnung zakon o zemljištniku; —manipulazion rukovanje zemljištnika; —stand stanje zemljištnika; —taxe zemljištnička pristojbina.

Grund-damm *m.* doljni sip, gat; —dienst *m. v.* Frohne; —dienstbarkeit *f.* zemljištna služnost; —ebene *f.* (geom.) uzmetna ravan; —ehrlich *adj.* vrlo pošten, prepošten; —eichel *f.* oraščić; —eigenschaft glavno svojstvo; —eigenthum *n.* vlastničtvo zemlje; —eigenthümer vlastnik, gospodar zemljišta; —eigenthumsrecht pravo svojine na zemljište; —eis *n.* doljni led; krija; der Fluß geht mit -eise ide krija riekom; rieka se srieši; —eisen *n.* (med.) ogledač.

Grundel, Gründel *m.* (Fisch) brkica, pisak; *v.* Grendel.

Gründen ustanoviti, utemeljiti, zavesti, zametnuti, temelj položiti, metnuti, vrći; osnovati osnivati; (b. Mal.) prigotoviti; eine Hoffnung auf etw. g. osloniti, oslanjati na što nadu; eine gegründete Hoffnung temeljita nada; dieser Satz ist in der Erfahrung gegründet ta se izrieka osniva na izkustvu; sich auf etw. g. osnivati se; —er *m.* utemeljitelj, osnovalac, zakladnik; er ist G. dieser Anstalt on je ovaj zavod zaveo.

Grundentlastung razterećaj zemlje; —sgeschäft razterećivanje zemlje; —slandeskommission zemaljsko povjerenstvo za razterećaj zemlje.

Grund-entwurf *m.* procrt; —erkenntniß glavno znanje; —erschütternd drmajući iz temelja; —erträgniß, —ertrag zemljištni dohodak; (an Früchten) prirod, ljetina; —ertragsschätzung procjena zemljištnoga dohodka;

Digitized by Google

—erzeugniß *n.* plodina; —faden osnutak, osnova; —falsch *adj.* kriv, lažan, posvema neistinit; das ist g. to je gola laž; —färbe *f.* glavna krasa; kraska oda dna, dnena; —faul *adj.* vrlo lien; —fest *adj.* temeljni; —feste *f.* temelj; in den —festen erschüttern uzdrmati čemu temelj; (*crepis*) dimak; —fläche temelj; dolnji pod; G. des Schädels tlo lubanjske utline; —forelle jezerna pastrma; —form glavni oblik; —fuß dolnji podnožnik; —garn *n.* vlakno; —gebühr *f.* zemljištnina; —geizig prelakom; —gelehrt *adj.* temeljito učen; —gesetz glavni zakon; —größe (math.) prvotna olina; —gurt *m.* doljni podprug; —gut *adj.* vrlo dobar; —hältig *adj.* temeljit; —hältigkeit temeljitost; —haar zimska dlaka; —heil nevjesika; —herr vlastelj, vlastelin; —herrin *f.* vlastelinka, vlasteljka; —herrlich *adj.* vlasteljski; —herrschaft imanje, dobro; vlasteostvo, gospoština; —hieb glavni siek; —iren (b. Mal.) prigotoviti; —irrthum *m.* glavna zabluda; —lante *f.* glavni srh, glavna brid; doljni srh, dolnja brid; —kenntniß *f.* početno, glavno znanje; —kette osnova, osnutak; —komplex *m.* spoj zemljišta; zemljišta u cielokupnoj jedinosti ležeća; —kraft *f*, glavna moć, sila; —kreis *m.* glavni krug, okrug; —labe prag; —lage osnov, temelj; —laut *m.* glavni glasac; —legung osnivanje; temeljenje, utemeljenje.

Gründlich *adj.* temeljit, korenit; dubok; etw. g. erlernen izpeći što; g. darlegen razložito kazati; ein —iches Urtheil razložit sud; —ichkeit temeljitost; korenitost; dubljina; razložitost; —ing *m.* glavoč; *v.* Grundel; —ingsreuse *f.* gusta vrša.

Grund-linie *f.* temelj; glavna crta; (math.) osnovica; (fig.) nacrt; die —linien entwerfen procrtati, nacrtati; G. eines Gesetzes osnova zakona; —los *adj.* bezdan; —lose Grube bezdanja, bezdanica; (ungegründet) neosnovan, bez razloga; bez temelja; die g. Barmherzigkeit Gottes neizmjerno božje milosrdje; die Wege sind g. putevi propadaju; puti neprohodni; —loser Koth duboko blato; —losigkeit *f.* bezdno, propast, bezdan; ništavnost, slabost, neosnovanost; bezrazložnost, beztemeljitost; —loth *n.* olovnica, gruzilo; —macht glavna moć; —mauer glavni zid; temelj.

Gründonnerstag veliki četvrtak.

Grund-pachtvertrag pogodba o zemljištnom zakupu; —pfahl *m.* temeljni kolac; (*coll.*) temeljno kolje; —pfand *n.* zemljištni zalog; —pfeiler glavni stup, pilov; —platte dno; —prinzip zasada; —quelle glavni izvor; —rebe krvavica; —rechnung *f.* zemljištni račun; —rechnungsprotokoll zapisnik zemljištnih računa; —recht *n.* zemljištno pravo; (fig.) glavno pravo; —regel glavno pravilo; —reich *adj.* prebogat; —reihe (math.) prvotni niz; —rente zemljištni prihod; —riß *m.* osnova; nacrt; (fišist.) jezgra; —satz *m.* načelo; pravilo; (Gesinnung) mišljenje; —sätzlich *adj.* načelni; —schlagader *f.* zastavna odvodnica; —schnitt prvosiek, prvoriez; —schuld *f.* uknjiženi dug; —schwelle prag; —sicher *adj.* tvrda temelja; (fig.) pouzdan; —sicherheit tvrdoća temelja; (hypothekarische Sicherheit) podložna sjegurnost; —sprache prvi, koreniti jezik; prajezik;

Digitized by Google

(Origin.) izvorni jezik; —ſtändig *adj.* podan, dneni; —ſtein temelj; temeljni kamen; den G. legen postaviti temelj; —ſteuer zemljarina; —ſteuerproviſorium privremena naredba o zemljarini; —ſtimme *v.* Baß; —ſtoff *m.* počelo; (fig.) osnova; —ſtrauch pozemljuh; —ſtrich glavni pis; —ſtück *n.* zemlja, zemljište; nekretnina; kuća; —ſtütze glavni podpor; —ſuppe omućine, talog, mutež, gustež; —text prvopis, izvornik; —theil *m.* glavna čest; *v.* Grundſtoff; —ton *m.* glavni glasac; —treu *adj.* vrlo vjeran; —übel *n.* glavno zlo.

Gründung utemeljenje, utemeljivanje, osnivanje; zavodjenje; —ungseiſen *n.* hrapalica; —üngung *f.* prodorina, prodor, zador.

Grund-urſache prauzrok, prvi uzrok; početak, glavni razlog; —verbeſſerung temeljiti popravak; —verfaſſung *f.* temeljni ustav; —verſchreibung zapis zemljišta; —wachs *n.* voskovača; —wage razulja; —wäger razar; —wahrheit *f.* glavna istina; —waſſer *n.* voda u rudniku; —weide vrba pozemljuša; —werk (b. Mühl.) podžlebje; —weſen sućtvo, sućnost; —widrig *adj.* razlogu protivan; —wiſſenſchaft *v.* Metaphyſik; —wolle mah; —wort *n.* glavna rieč; koren, korenita rieč; —zahl glavni, stoženi, osnovni broj; (fig.) osnov, temelj; —zehend *m.* desetina; zemljištni desetak; —zerſtückung razkomadanje zemljišta; —zins *m.* bir, tlohovina; —zinsbar *adj.* ein —zinsbares Gut dobro pod tlehovinom; —zug *m.* temeljna crta; (fig.) naert, osnova; —zungenmuskel doljna jezična mišica.

Grün-e *n.* zeleno, zelen; *f.* zelen, zelenilo; busen; trava, zelenina; die Haſen auf der G. ſchießen loviti zeceve po usjevih; —en zelenjeti se; (grün werden) pozeleniti, ozelenjeti; —end *adj.* zelen; —er vivak; —erde *f.* zelenjača; —fink *m.* modrovka strnadica; —fuß *m.* mlakuša; —füßig *adj.* zelenih nogu; —futter zelena krma; —gelb *adj.* u zeleno žut; —geſtreift zelenih pruga; zelenoprugav; —holz *n.* šumski bor; —holzig *adj.* zelena drva; —igkeit zelen; zelenost; —itz *m.* krivokljunac; —kehlchen *n.* zelenvoljka; —kohl zelen kupus; —kopf zelenglavka; —krähe smrdovrana; —kraut zelje, zelen; —laubig *adj.* zelena lišća; zelen; —lich zelenkast; —lichtblau u zelenkasto modar; zelenkasto modar; —lichtgelb u zelenkasto-žut, zelenkasto-žut, zlaćen; —grau u zelenkasto siv, zelenkasto-siv; —ſchwarz u zelenkasto crn; —ling zelenka, zelenac; zelenkasti vrganj; —rock *m.* (fig.) zelenjak; —roſtig *adj.* zelenohrdjav; —rücken *m.* žavanski golub; —rüſſel zelen-kljunak; —ſand zelen piesak; (min.) zelen pieskar; —ſchild zelenštitka; —ſchnabel *m.* grivasti daždevnik; —ſchwanz zelen rep; —ſing steža, gusina trava; —ſpan *m.* mjedenka, zelen kamen; —ſpanryſtall ledac od mjedenke; —ſpecht *m.* zelen djetao, žuna; —ſtein zelenac; —ſucht zelenica.

Grunzen hroktati, hrokati, gurikuti, guritati, gurikati; ein Lieb g. gundrati, gundoriti; G. *n.* hroktanje, hrokanje.

Grünzeug *n.* zelenje; zelenina; —händler zelenjar; —händlerin

Digitized by Google

zelenjavka.

Grupp=e kup, skup, hrpa; gromada; —en, —iren kupiti, hrpiti, gromaditi; —enweiſe *adv.* hrpimice, gromadke, kupkê, kupčimice.

Gruſ *m.* gruh, mulj; —e *f.* busen; —elu, mir gruſelt dabei groza me hvata; —icht *adj.* travast; g. ſchmeiken zaudarati po travi.

Gruß pozdrav, pozdravljenje; engliſcher G. Gospin pozdrav; Zdravo Marijo! einem ſeinen G. anbieten, vermelden laſſen koga pozdraviti, komu se pokloniti, dati koga pozdraviti; ich bringe dir einen G. vom Bruder od brata ti pozdravlje; (ſpr.) wie der G. ſo der Dank kakav pozdrav onakav i odzdrav.

Grüßen pozdraviti, pozdravljati; einen g. pokloniti se komu; (mit Worten) nazvati (komu) Boga, božju pomoć; der Bruder läßt Sie g. pozdravlje vam od brata; Gott grüße dich od Boga ti zdravlje i veselje! ſei mir gegrüßt zdravo!

Grütz=e *f.* tarana; ječmena kaša, bungur; (Verſtand) razum, pamet; (ſpr.) G. im Kopfe haben imati soli u glavi; —händler kašar; —kopf *m.* luda, ludjak, bena, glupak; —mühle mlin za kašu; —ſtampfe stupa za kašu; —ſuppe kaša na juhi.

Guajac=en (chem.) negnjilovina; —alholz negnjilina.

Guano *n.* guano, ptičja balega; gnoj.

Guardian *m.* predstojnik, upravitelj; poglavar (samostana); (d. Ort) iguman.

Gubern=ator zapovjednik; upravitelj; vladar; —ial (in Zuſ.) vladarski; (Statthalterei) namjestnički; —ium *n.* upraviteljstvo; namjestničtvo.

Guerilla četovni voj; —krieg četovnica, četovan rat; —krieger četar; (bei uns) šerežanin.

Guillotine (fr.) gilotina, rubilo.

Guinée *f.* ginea (pjenez).

Guirlanden *pl.* vienci.

Guitarre gitara; G. ſpielen udarati u gitaru.

Gükkel vivkati, zavivkivati.

Gukk=en viriti, gledati; (zum Vorſchein kommen) pomoliti se, pomaljati se; —er virilo; —fenſter prozorac; —gukk kukavica, kukovača; geh zum G. idi do biesa; —laſt:n tamna ziralica; —loch rupa, rupica.

Gulden stotinjak; forint; —bruch (matk.) lomak od stotinjaka; —fuß *m.* forintno mjerilo; —ſchein forintača, stotnjarka; —ſtück forint, stotnjak.

Gülb=en *v.* Golden; —enbaum *m.* amber-drvo storačasto; —gänſerich vrkuta; —gänſel *n.* ivica; —kalee *m.* jetrenka; ždraljika; —kelberkraut žutina; —iſch *adj.* pozlaćen, zlatan.

Gülbar *v.* Zinnober.

Gull=e *f.* gnojština, gnojnica, gnojišnica, gnojničina; —enbehälter gnojničnik.

Gültig *adj.* dobar, valjal; vriedan, istinit; ein —er Wechſel dobra mjenica; dieſes Geld iſt dort nicht g. ovaj pjenez ondje neide; g. machen podieliti valjanost; —keit *f.* valjanost, vriednost.

Gumm=i *n.* teklina, guma; kamed *f.*; arabiſches G. arabska teklina; G. elaſtikum pružac, pruževina; —icht, —ig *adj.* teklinast, gumovit; —ibinte *f.* teklinovica; —iſuß *m.* pištenje tekline; —igewächs teklinača; —igutt, Gummi Gutta, Gummigutbaum gamba; —ihaltig *adj.* teklinav; —harz *n.* teklinasta smola; —ilackſchildlaus lakovac; —ipaſtinak *m.* moračina; —iren

Digitized by Google

tekliniti, natekliniti; —waſſer teklinica, gumovica.

Günd-elrebe *f.*; —erlunge, —ermann *m.* dobričanica, koturac, okrugljak, grošnjak, grošić.

Günſel *m.* ivica.

Gunſt milost, ugoda, blagovoljnost, blagovolje, naklonost, prijazan; ſich um jmds. G. bemühen umiljati se komu, oko koga; ſich jmds. G. erwerben umiliti se komu; einem in G. ſtehen biti u čijoj milosti; ſich in jmds. G. einſchleichen u koga se ulagati; udvoriti se; mit G. zu reden s dopuštenjem govoreć; mit Ihrer G. s oproštenjem, oprostite, da prosti vaš pošteni obraz; —bewerbung umiljanje; —bezeigung očitovanje prijazi, milosti; milost, dobrohotnost; —erſchleichung ulagivanje.

Günſt-ig *adj.* (geneigt) priklonjen, naklonjen, nagnut; (vortheilhaft gelegen) probitačan; ugodan, prijatan; jmd. g. ſein biti komu prijatelj, nagnut, dobar mu biti; das Glück war ihm nicht g. loša mu je priskočila sreća; das Wetter iſt den Saaten nicht g. vrieme neugadja usjevom; ein —iges Urtheil povoljan sud; g. Gelegenheit dobra, živa zgoda; g. Wind pogodan vjetar, vjetar u krmu; g. Wetter povoljno vrieme; —ling milostnik, ljubimac, miljenac, milić; er iſt ſein G. do koljena mu je; er iſt ein G. des Glückes svaka ga sreća sreta; ugodnik, mitnjak; *f.* ugodnica.

Gurgel *f.* grlo, grkljan; gut; einem die G. abſchneiden zaklati koga; ſein Vermögen durch die G. jagen pojesti i popiti sve svoje; prognati imutak kroz lakomicu; einem bei der G. faſſen ščepati koga za gršu; -abſchneider *m.* krvnik, razbojnik; —aber grlenica; —bein jabučica; —bremſe *f.* nosni obad; —klappe zalistak od grla; —n ſich grgotati, grgrâti, hrhrati, izapirati grlo; —waſſer voda za grgotanje; grgoča, grgotnica.

Gurk-e *f.* krastavac, ugorak; —enartig *adj.* krastavčast; —baum *m.* štunasti šaholjan; —enbeet *n.* ljeha, greda za krastavce; —förmig *adj.* krastavčast, nalik na krastavac; —enkern krastavčeva jezgarica; —enmaier mazalac.

Gur-re mrcina, kljuverina, raga, mrha; —en bukljati, burljati; es gürrt ihm im Leibe crieva mu krču, režu; crieva mu se karaju; —peitſche legbaba.

Gurman obuzljiv, prebirljiv; buza.

Gurt *m.* kolan, podpruga, pojas, pas; uprta, ramenica, oramenik, bremenica; (am Stiefelſchaften) ambezo; —bett oprtnjača; —geſenk *n.* pripašnjača; —halfter kuka od pojasa; —riem *m.* stež. pasači remen; —ſchnalle predjica od podpruga; —ſims *n.* pojas.

Gürtel *m.* pas, pojas; remen, tkanica; den G. löſen odpasati; (fig.) einer Jungfrau den Gürtel löſen obljubiti djevojku; —n pasati, opasati, pripasati; -ring kolutić od pojasa; —ſchließe *f.* pojasna sapinjača, sponka; —ſchnalle *f.* pojasna predjica; —ſchwann pasanac.

Gürt-en pasati opasati, utegnuti, pritegnuti, stegnuti pojasom; pripasati; —leer pojasnik.

Guß *m.* lit, *f.* liev, saljev, litje, slievanje, lievanje; slievak; (Thränengüſſe) potok od suzâ; (Regenguß) pljuštavica, pljusak; (b. Brauer) naljev; —apparat *m.* lievalo; —eiſen saljeveno željezo; lievnina; —form kalup, tvorilo; —haus lievnica; —regen pljusak, plaha, plaho-

Digitized by Google

vita, plaha kiša, plajda. pluštavica; —ſtein *m.* slievak; —waare livenina; —wachs *n.* otopljen vosak; —werk litina, slitina.

Güſt *adj.* jalov.

Guſt=o *m.* ukus; —öſe *adj.* ukusan.

Gut *adj.* dobar, pošten; *adv.* dobro, pošteno; ſich etw. zu --e thun razveseliti se, užiti, uživati; ſich etw. darauf zu —e thun mnogo do česa držati, ponositi se čim; jetzt ſind die Krebſen gut sad je doba rakom; eine --e Antwort geben dobro odgovoriti; gut zu Fuße ſein dobar hodac, dobar pješak biti; ein —es Wetter pogodno vrieme; čist uzduh, zrak; etw g. ſein laſſen ostaviti se, okaniti se, manuti se čega; das iſt ſo g. als geſchehen to je toliko kao da već jest; ein --es Ausſehen haben biti zdrava lica; du haſt g. lachen lahko se tebi smijati; —en Muthes, —er Dinge ſein dobre volje biti; mit —em Winde ſegeln imati vjetar u krmu; für etw. g. ſein jemčiti, jamčiti za što; dobar stojati za što; zur —en Stunde kommen doći na vrieme, u dobor čas; wieder g. ſein umlriti se, primiriti se, pomiriti se; bei —er Zeit za rana za vrieme; es iſt ſchon gut dobro, dobro; es läßt ſich mit dem Kranken gut an bolestniku je bolje, na lakše mu se 'okrenulo; dieſe Arznei wird g. thun ovaj će liek hasniti; es mag g. ſein neka bude; etw. g. heißen odobriti što god; etw. wieder g. machen popraviti što; ich habe noch zehn Thaler bei ihm g. dužan mi je još deset talira; ſie haben g. reden lako je vam govoriti; er hat ſein Lebtag kein g. gethan nikad nije valjao; ſie thun nicht g. beiſammen neslažu se medju sobom, nešivu složno; kurz und g. jednom rieči u kratko; im —en auseinander gehen u miru se razići; ein —er Narr, eine —e Haut dobričina, dobrilo; etw. im G. thun učiniti što s dobra; einem etw. im G. ſagen kazati komu što na liepo, s liepa; (ſpr.) ein —es Wort findet einen —en Ort liepa rieč otvara gvozdena vrata; ein —es Wort für jmd. einlegen povesti, reći za koga dobru; einen wieder g. machen dobriti, udobriti koga; er meint es g. mit dir dobro misli po te; er iſt zu g. predobar je; etw. aus —er Meinung, in —er Abſicht thun činiti, urediti što podobrice, dobrom namjerom; ſein ſie ſo g. imajte dobrotu; —es Kind du bauerſt mir drago diete, žao mi te je; das hat ſeine —e Urſachen to nije bez njeke; von g. Stande ſein biti odlična roda; (kaufm.) er iſt ſehr g. ima mnogo vjere; er iſt für ſo viel g. jamči za toliko; einem g. ſein biti komu dobar, ljubiti koga; ſie iſt ſo g. ſchuld als er ona je kriva, koliko i on; ein —es Stück ovelik komad; ich bin ſchon eine —e Weile hier već sam dugo, prilično dugo ovdje; g. und gern jamačno; ſo iſt es g. tako valja; das ſoll Ihnen zu —e ſtehen to će vam se pisati u korist; —er Gott! voljani Bože! ich kenne ihn ſehr g. poznajem ga u glavu; es iſt nicht g. auf ihn zu ſprechen mrči, vrči na njega; gut Heil! zdravo! G. *n.* dobro, zemlja; imutak, imetak; imanje, imovina, trgovina, roba, svojina; das höchſte G. najveće blago; das iſt mein G. to je moje; das iſt fremdes G. to je tudje, tudjbina; mein ganzes Hab und G. sve što imam; G. und Blut opfern žrtvovati život i imanje; faſrendes G. kretnina

Digitized by Google

pokretnina; zu —en kommen koristno, probitačno biti, u prilog; na korist biti, hasniti; ein anvertrautes G. ostava, polog; povjerbina; Bauerng. selište; irbenes G. posudje; Bieng. saće; was dem Kaufmanne zu G. kommt što trgovac ima tražiti; etw. zu —en halten nezamjeriti.

Gut=achten *n.* mnienje, misao; gerichtsärztliches G. liečničko mnienje; ſein Gutachten abgeben izjaviti se; —ächtlich etw. einbegleiten nješto obrazložiti; popratiti što svojim mnenjem; —artig *adj.* dobroćudan, dobar, dobre ćudi; (med.) neškodan, nepogibeljan, blag; —artige Blattern male boginje; —artigkeit dobra ćud, dobrota; —befinden (des Richters) sudačko mnenje, misao; odobrenje; dobro stanje, zdravje; —bringen *n.* upis u imovinu; —denken mnenje; —dünken mnenje, misao; nach ihrem G. kako vam se svidi; (Belieben) kako vas je volja.

Güte *f.* dobrota, dobrost, dobrostivost, dobrina; ein Brod von beſonderer G. osobito dobar kruh; von vieler G. vrlo dobar; die G. des Herzens dobrina srca; in der G. s dobrim, liepim načinom; haben Sie die G. imajte, učinite ljubav; izvolite; er iſt die G. ſelbſt dobar je kao dobar dan u godini; Ihre G. iſt ſehr groß vrlo ste dobrostivi; ich nehme Ihre G. in Anſpruch molim vašu dobrotu; die G. ſeiner Lehrart vrstnoća njegova učenja; durch G. dobrotom; die G. des Goldes čistoća, vriednost zlata; in der G. s dobra; —voll *adj.* predobrostiv.

Güter=abtretung *f.* ustup dobara, robe; —anſchlag *m.* procjena dobara, robe; —anweiſung uputa na robu; —ausweis *m.* izkaz dobara, robe; —beſchauer nadstojnik; pregledač robe; —beſteller *m.* opravljač; —gemeinſchaft zajednica dobara; —maſſe *f.* imovina, imanje; —naumhaftmachung *f.* naznaka dobara, poimence; imenovanje dobara; —verwalter *m.* upravljatelj dobara; —verzeichniß *n.* popis, kazalo dobara, robe, stvari; —zug *m.* povoz.

Gut=erz jedra, dobra ruda; —gallig *adj.* dobrožučni; —geheißen *adj.* odobren; —gelaunt *adj.* dobre volje; —geſinnt dobro mišleći, iskren; —geſinnte dobromišljenik; —haben istina, imovina; dug; mein G. bei Ihnen beträgt fünf Gulden imam od vas dobiti pet forinti; imam tražiti; —heißen odobriti, odobravati, hvaliti, pohvaliti; G. *n.* odobrenje, pohvala; —heißend *adj.* odabravajuć; —herzig *adj.* dobar, blag, dobra srdca, dobrodušan; —herzigkeit dobrota, dobrota srca, dobrodušje, dobrodušnost.

Gütig *adj.* dobar, blag, milostiv, dobrostiv; —keit dobrota, blagost; milost, dobrohotnost.

Gütlich *adj.* prijazan, prijateljski; ſich g. thun živjeti veselo; ugadjati si; ein —er Vergleich nagoda; die Fovderungen g. einbringen pokupiti podužice liepim načinom.

Gut=machen popraviti, udobriti, dobriti; —müthig dobar, dobroćud, dobre ćudi, blagodušan; —müthigkeit dobrota, dobra ćud; blagodušnost; —ofen *m.* dožežnica; —rechnung račun, pisanje u korist, u imovinu; auf die G. des folgenden Jahres preklopiv to u dogodišnju imovinu; —ſagen jamčiti za što; G. *n.* jamstvo.

Gutsbeſitzer vlastelin; vlastelj, zemaljski gospodar, vlastnik

Digitized by Google

dobra.

Gut=ſchmekker *m.* buzak, sladokus; —ſchreiben upisati u dobitak.

Guts=herr *m.* gospodar dobra *v.* **Gutsbeſitzer**; —herrſchaft vlastela; —körper dobro; —unterthan *m.* kmet; —werth vriednost, dobrota imanja.

Gutta *f.* gamba; —percha perčovina, perčova teklina; (med.) prištić na licu; (Bauk.) *pl.* biseri.

Gut=that dobročin; (*coll.*) dobročinstvo; —thäter dobrotvor, dobročinac; —thäterin *f.* dobročinka, dobrotvorka; —thätig *adj.* blagodaran, dobrotvoran; —thätigkeit blagodarnost, dobrotvornost, dobročinstvo.

Guttur (lt.) grlo; —albuchſtabe (gram.) grleni glas; grleni suglasnik.

Gutwillig *adj.* dobrovoljan, dragovoljan, dobrostiv. dobar; *g. adv.* drage volje, od svoje volje, dragovoljno s dobra; —keit dragovoljnost, dobrovoljnost, voljnost.

Gymnaſial= (in Zuſ.) gimnazijski; —lehrer gimn. učitelj; —lehrplan osnova gimnazijalne obuke; —unterricht gimnazijalna obuka; —weſen *n.* gimnazijski poslovi.

Gymnaſi=aſt *m.* gimnazijalac, gimnazista; —um *n.* gimnazij, gimnazija.

Gymnaſt=ik *v.* Turnkunſt; —iſch *adj. v.* turnmäßig.

Gyps *m.* sadra, žest; mit G. überziehen posadriti; —abdruck, -abguß *m.* sadren otisak; —anwurf sadren liep; —arbeit *f.* sadra, sadrarija; —arbeiter *m.* sadrar; —artig *adj.* sadrast; —bild sadran kip; —blume *f.* sadren ledac; —brei sadrena mura; —brenner sadrovničar; —bruch sadrovnik; —dekke tavan od sadre; —bruſe sadren kukanac; —en sadriti, osadriti, posadriti, omazati sadrom; —er sadrar; —erde *f.* sadrenjača; —form sadren kalup, sadreno tvorilo; —haltig *adj.* sadrovit; —kalk žežena sadra, paljena sadra, sadreno vapno; —kopf sadrenjak; —kraut *n.* kostevnica; —mehl *n.* sadren prah; —mergel sadrovit lapor; —mörtel sadrov liep; —ſinter siga; —ſpath *m.* kockasti sadrovac; —ſtein sadrovac; —überzeug *n.* posadrina; —verband (med.) sadrov zavoj; —waare *f.* sadrenina.

Gyrus (gr.) *m.* (med.) zasuk moždana.

H.

Ha! *intj.* (b. Verwunderung) i, ha, aha! (b. Unwillen) ha, ao!

Haar *n.* dlaka; struna; (Haupthaar) vlas, kosa, vlasi; bei einem —e malo da ne; —e bekommen odlakaviti; falſches H. pristavljeni vlasi; ich bekomme H. kosa mi raste; einander in den —en liegen čupati se, skubsti se; die —e ſtehen ihm zu Berge ježi mu se kosa; das Kopfh. auflöſen prosuti vience; er iſt um kein H. beſſer nije nimalo bolji; —e laſſen štetovati, kvarovati; wider das H. uz dlaku; mit Haut und H. s dušom i tielom; H. ſchneiden kosu strići; H. verlieren oplešiviti; Roßh. konjska struna; es ſoll dir kein H. gekrümt werden neće ni muha na tebe sjesti, nećeš nijedne žalne čuti, neće ti ni vlas poletjeti s glave; —e hergeben, —e laſſen izgubiti mej-

Digitized by Google

dan, štetovati, kvarovati; (spr.) er hat —e auf den Zähnen rutava je nosa; kurze —e sind bald gebürstet s malim je čovjek brzo gotov; es ist kein gutes Haar an ihm nevalja upravo ništa; nevriedi ni lule duhana, ni pišiva boba; nevriedi ni probijene pare; so fein wie ein H. tanko kao vlakno; ich frage nicht ein H. danach nemarim ni malo zato; sie hat kein H. von ihrer Mutter niti nenanosi na mater; nicht ein —breit weichen nepopuštati ni za vlas; auf ein H. na dlaku, do dlake, upravo; es trifft auf ein H. zu sve se do najmanjega obistinuje; etw. auf ein H. wissen potanko što saznati; es hängt an einem H. visi o dlaci; bei einem H. za dlaku; u dlaku, malo ne; eine Sache bei den —en herbeiziehen natezati silom što, navlačiti; einem in die —e fahren spopasti koga za kiku; graue —e bekommen osjedjeti; die —e stehen mir zu Berge kosa mi se ježi; einen bei —en zu etw. ziehen nagoniti koga na što; einander in die —e gerathen počupati se, pokrčumati se, počevrkati se; sich in den —en liegen biti u zavadi; —aufsatz *m.* vlasulja, pristavljena kosa; —balg vlasni mješić; —band pletak, upletnik, upletnjak, petčić; schwarzes —band galoš; —beutel *m.* vlasuljar; —beutel mošnja za kosu, vlasna kesa, kikača; (fig.) er hat einen H. sutrusan, navrzan je; sich einen H. trinken ukrasiti se, nakititi se bez cviéa; nakvasiti se, opiti se; einen H. haben pijan biti; einem einen H. anhängen opiti koga; —birke *f.* breza-strmogledica; —bleicher bjelilac kose, dlake; —blume vlasocviet; —boden *m.* vlasnik, vlasište; —bolle glavičica; —bolzen *m.* babica; —bürste vlasna četka; —busch *m.* čuba od kose; —büschel *n.* čuperak, pramen kose; —büschelraupe čupavica; —bekke *f.* kostretnica; —dünn *adj.* tanak kao vlas, kolik vlas; (bot.) vlasovit; —eisen rudilo, željezo za vlasi; —en, hären linjati se; opuznuti, oplješiviti: ostrugati, očupati (dlaku), brijati; h. (hären) *adj.* vlasna, od kose, dlake; strunjav; —eule oprašnik; —faden tanan konac; (bot.) tankozubka; —fall padanje, puzenje kose; linjanje; —färbungstinktur mazalo kose, vlasi; —faser vlakance; —federmah; (in der Uhr) vlasasto pero; —fein *adj.* tanan kao vlas; ein feiner Unterschied majušna razlika; —fisch vlasak; —flechte *f.* pletenica, kosa, splet, čaprdak, gorovez; —förmig, —icht *adj.* dlakast, dlaki podoban, vlasast; —gefäß (anat.) vlasasta cievčica; —geflecht splet; —gewebe *n.* strunjavina, tkanina od kose, kostriet, vlašenica; —gold vlasasto zlato; —gras pješčana ječmika; —handel trgovina s kosom, dlakom, strunjom; vlasarstvo; —händler vlasar, dlakar; —hemd strunjavac, strunjavi košuljac; kostriet, vlasenica; —icht *adj.* dlakast, vlasast; —ig *adj.* kosmat, rutav, runjav, vlasat, dlakat; h. werden odlakaviti, okosmatiti, orutaviti; —igkeit dlakavost, rutavost, kosmatost; —kamm češalj; —kappe vlasulja; (bot.) papratca; —klein *adj.* sićušan, majušan, malen, tanan kao dlaka, kao vlas; *adv.* po tanko, na tanko; alles h. untersuchen iztraživati sve do sitnica; —knopf *m.* gomoljak u vlasa; —kopfwurm kosoglavac; —kranz vienac (od kose); —krause *f.*

Digitized by Google

rudetina, rudež; --kräuseln češljanje, rudanje; ---kräusler rudilac; ---kraut *n.* vodeni žabnjak, vodena paprat, gospin vlas; ---krone ćuba; (bot.) kunadra; ---lupfer vlasasta mjed; ---lauf gornje obroke; ---ling *m.* dlakar; ---linie (geom.) vlasata crta; ---locke vitica, rudež, rudica, kudrica, kovrčica; uvojka; ---los *adj.* ćelav, pljeśiv, bezvlas; —losigkeit bezvlasica, ćelavost, pljeśivost; —mantel *m.* češljaća kabanica; —mark *n.* srž (u vlasa); —maul vlasoustac; —milbe *f.* grinja; —moos *n.* papratca, pustenka; —mörtel dlakav liep; —nadel igla za vlasi; ukosnica, subočka; —naſe huhorasta tekunica; —neſt kovrtanj; —netz mreža za kosu; (bot.) vlasovje; —pflanze vlasasta bilina; —pinſel *m.* vlasni kistić; —pomade mast, pomast za kosu, ckvara; —puder prah za kosu; —putz ures, nakit od kose; —putzerin češljarica; —quaſte *f.* vlasulja, vlasatka, morusgva; —ranke četkača; —ring vlasna vitica; —ringel *n.* uvojka, kovrčica; —ſalbe *v.* Haarpomade; —ſalz *n.* vlasasti kocelj, kosmatac; —ſchabe *f.* tarica; —ſchädel *m.* lubanja, glava; —ſchaft *f.* stabljika (u vlasa); —ſcharf *adj.* bridak, britak; (fig.) oštar, ljut kao zmija; h. beweiſen dokazati potanko; —ſchere škare za kosu; —ſcheide stazica, razdio, razdielak; —ſchlage *f.* bilo; —ſchleife trak, ukosnica; -ſchlinge vig; —ſchmutz *m.* ures, nakit; ukosnica; —ſchneide *f.* vlasni ostrižci; —ſchneidekabinet *n.* strigara, strižara; —ſchopf čupa; —ſchuppe trepavičast nosatac; —ſchuppen *pl.* prhut, perut (u glavi); —ſchur striženje kose; ostrižica; —ſchwanz obrvita križaljka; —ſchwarte polubnica; —ſchwärze crnilo za kosu; --ſeil *n.* provlaka; ein H. ziehen provlačiti uzicu; —ſeite *f.* lice od kože; —ſieb sitnica, koprenica; —ſiebſtuhl sitnarski stan; -ſpalt *m.* razciep vlasa, dlake; -ſpalten ciepidlačiti; ciepati dlaku na četvoro; —ſpalter *m.* ciepidlaka; —ſpalterei ciepidlačenje; —ſpange *f.* zaponac za kosu; —ſpitze *f.* brk, štun od vlasa, dlake; —ſtrang smudnjak; —ſtrich *m.* tanan pis; —tour vlasulja; H. tragend *adj.* dlakav, vlasat; —tuch strunjača; —umwachſen *adj.* kosom, dlakom obrasao; —waſſer voda za kosu; —vitriol vlasasta galica; —wachs *v.* Haarpomade; (anat.) ožilak; —weide tankolista vrba; —wirbel *m.* zasučak, zavojak od kose; —wirre *f.* kudra; rudež (kose); —wuchs *m.* rast kose; —wuchspomade *f.* vlasilo; —wulſt *m.* kovrljak; —wurzel korenčić vlasa, dlake; (bot.) brandus; —zange skubilica; —zeug *n.* kosni kov; —zirkel *m.* sitnomjerni šestar, sitnomjerno šestilo; —zopf *m.* pletenica, kosa; kika, perčin; —zotte *f.* ruta, runja, kudra; —zwiebel vlasji gomoljak; lukovica.

Hab=e *f.* imutak, imetak, imaće, imuće, imanje; H. und Gut imovina, imaovina; mein ganzes H. und Gut sve što imam; (die Handhabe) ručica, držak; —enichts *m.* hvala, zahvala; —enlos *m.* neimalac; —enlosigkeit neimaniština, neimanje; —en imati; (beſitzen) posjedovati; (halten) den Hut in der Hand h. držati u ruci šešir; was haſt Du in der Hand? šta ti je u ruci; lieb —en ljubiti, milovati; lieber —en

Digitized by Google

dan, štetovati, kvarovati; (spr.) er hat —e auf den Zähnen rutava je nosa; kurze —e sind bald gebürstet s malim je čovjek brzo gotov; es ist kein gutes Haar an ihm nevalja upravo ništa; nevriedi ni lule duhana, ni pišiva boba; nevriedi ni probijene pare; so fein wie ein H. tanko kao vlakno; ich frage nicht ein H. danach nemarim ni malo zato; sie hat kein H. von ihrer Mutter niti nenanosi na mater; nicht ein —breit weichen nepopuštati ni za vlas; auf ein H. na dlaku, do dlake, upravo; es trifft auf ein H. zu sve se do najmanjega obistinuje; etw. auf ein H. wissen potanko što saznati; es hängt an einem H. visi o dlaci; bei einem H. za dlaku; u dlaku, malo ne; eine Sache bei den —en herbeiziehen natezati silom što, navlačiti; einem in die —e fahren spopasti koga za kiku; graue —e bekommen osjedjeti; die —e stehen mir zu Berge kosa mi se ježi; einen bei —en zu etw. ziehen nagoniti koga na što; einander in die —e gerathen počupati se, pokrčumati se, počevrkati se; sich in den —en liegen biti u zavadi; —aufsatz *m.* vlasulja, pristavljena kosa; —balg vlasni mješić; —band pletak, upletnik, upletnjak, petčić; schwarzes —band galoš; —bereiter *m.* vlasuljar; —beutel mošnja za kosu, vlasna kesa, kikača; (fig.) er hat einen H. sutrusan, navrzan je; sich einen H. trinken ukrasiti se, nakititi se bez cvieća; nakvasiti se, opiti se; einen H. haben pijan biti; einem einen H. anhängen opiti koga; —birke *f.* breza-strmogledica; —bleicher bjelilac kose, dlake; —blume vlasocviet; —boden *m.* vlasnik, vlasište; —bolle glavičica; —bolzen *m.* babica; —bürste vlasna četka; —busch *m.* čuba od kose; —büschel *n.* čuperak, pramen kose; —büschelraupe čupavica; —dekke *f.* kostretnica; —dünn *adj.* tanak kao vlas, kolik vlas; (bot.) vlasovit; —eisen rudilo, željezo za vlasi; —en, hären linjati se; opuznuti, oplješiviti: ostrugati, očupati (dlaku), brijati; h. (hären) *adj.* vlasna, od kose, dlake; strunjav; —eule oprašnik; —faden tanan konac; (bot.) tankozubka; —fall padanje, puzenje kose; linjanje; —färbungstinktur mazalo kose, vlasi; —faser vlakance; —feder mah; (in der Uhr) vlasasto pero; —fein *adj.* tanan kao vlas; ein feiner Unterschied majušna razlika; —fisch vlasak; —flechte *f.* pletenica, kosa, splet, čaprdak, gorovez; —förmig, —icht *adj.* dlakast, dlaki podoban, vlasast; —gefäß (anat.) vlasasta cievčica; —geflecht splet; —gewebe *n.* strunjavina, tkanina od kose, kostriet, vlašenica; —gold vlasasto zlato; —gras pješčana ječmika; —handel trgovina s kosom, dlakom, strunjom; vlasarstvo; —händler vlasar, dlakar; —hemd strunjavac, strunjavi košuljac; kostriet, vlasenica; —icht *adj.* dlakast, vlasast; —ig *adj.* kosmat, rutav, runjav, vlasat, dlakat; h. werden odlakaviti, okosmatiti, orutaviti; —igkeit dlakavost, rutavost, kosmatost; —kamm češalj; —kappe vlasulja; (bot.) papratca; —klein *adj.* sićušan, majušan, malen, tanan kao dlaka, kao vlas; *adv.* po tanko, na tanko; alles h. untersuchen iztraživati sve do sitnica; —knopf *m.* gomoljak u vlasa; —kopfwurm kosoglavac; —kranz vienac (od kose); —krause *f.*

Digitized by Google

rudetina, rudež; —kräuseln češljanje, rudanje; —kräuseler rudilac; —kraut *n.* vodeni žabnjak, vodena paprat, gospin vlas; —krone ćuba; (bot.) kunadra; —kupfer vlasasta mjed; —lauf gornje obroke; —ling *m.* dlakar; —linie (geom.) vlasata crta; —locke vitica, rudež, rudica, kudrica, kovrčica; uvojka; —los *adj.* ćelav, pljeśiv, bezvlas; —losigkeit bezvlasica, ćelavost, pljeśivost; —mantel *m.* češljaća kabanica; —mark *n.* srž (u vlasa); —maul vlasoustac; —milbe *f.* grinja; —moos *n.* papratca, pustenka; —mörtel dlakav liep; —nadel igla za vlasi; ukosnica, subočka; —naſe huhorasta tekunica; —neſt kovrtanj; —netz mreža za kosu; (bot.) vlasovje; —pflanze vlasata bilina; —pinſel *m.* vlasni kistić; —pomade mast, pomast za kosu, ckvara; —puder prah za kosu; —putz ures, nakit od kose; —putzerin češljarica; —quaſte *f.* vlasulja, vlasatka, morusgva; —ranke četkača; —ring vlasna vitica; —ringel *n.* uvojka, kovrčica; —ſalbe *v.* Haarpomade; —ſalz *n.* vlasati kocelj, kosmatac; —ſchabe *f.* tarica; —ſchädel *m.* lubanja, glava; —ſchaft *f.* stabljika (u vlasa); —ſcharf *adj.* bridak, britak; (fig.) oštar, ljut kao zmija; h. beweiſen dokazati potanko; —ſchere škare za kosu; —ſcheide stazica, razdio, razdielak; —ſchlage *f.* bilo; —ſchleife trak, ukosnica; -ſchlinge vig; —ſchmutz *m.* ures, nakit; ukosnica; —ſchneide *f.* vlasni ostrižci; —ſchneidekabinet *n.* strigara, strižara; —ſchopf čupa; —ſchuppe trepavičast nosatac; —ſchuppen *pl.* prhut, perut (u glavi); —ſchur striženje kose; ostrižica; —ſchwanz obrvita križaljka; —ſchwarte polubnica; —ſchwärze crnilo za kosu; —ſeil *n.* provlaka; ein H. ziehen provlačiti uzicu; —ſeite *f.* lice od kože; —ſieb sitnica, koprenica; —ſiebſtuhl sitnarski stan; -ſpalt *m.* razciep vlasa, dlake; -ſpalten ciepidlačiti; ciepati dlaku na četvoro; —ſpalter *m.* ciepidlaka; —ſpalterei ciepidlačenje; —ſpange *f.* zaponac za kosu; —ſpitze *f.* brk, štun od vlasa, dlake; —ſtrang smudnjak; —ſtrich *m.* tanan pis; —tour vlasulja; H. tragend *adj.* dlakav, vlasat; —tuch strunjača; —umwachſen *adj.* kosom, dlakom obrasao; —waſſer voda za kosu; —vitriol vlasasta galica; —wachs *v.* Haarpomade; (anat.) ožilak; —weide tankolista vrba; —wirbel *m.* zasučak, zavojak od kose; —wirre *f.* kudra; rudež (kose); —wuchs *m.* rast kose; —wuchspomade *f.* vlasilo; —wulſt *m.* kovrljak; —wurzel korenčić vlasa, dlake; (bot.) brandus; —zange skubilica; —zeug *n.* kosni kov; —zirkel *m.* sitnomjerni šestar, sitnomjerno šestilo; —zopf *m.* pletenica, kosa; kika, perčin; —zotte *f.* ruta, runja, kudra; —zwiebel vlasji gomoljak; lukovica.

Habe *f.* imutak, imetak, imaće, imuće, imanje; H. und Gut imovina, imaovina; mein ganzes H. und Gut sve što imam; (die Handhabe) ručica, držak; —enart *m.* hvala, zahvala; —enlos *m.* neimalac; —enloſigkeit neimaniština, neimanje; —en imati; (beſitzen) posjedovati; (halten) den Hut in der Hand h. držati u ruci šešir; was haſt Du in der Hand? šta ti je u ruci; lieb —en ljubiti, milovati; lieber —en

Digitized by Google

voljeti; es ist nicht zu —en nemože se dobiti; da —t ihr es nâte; da hast Du dein Geld evo su ti novci; da —en wir es eto belaja, eto šta se je izleglo; (enthalten) der Brunnen hat wenig Wasser malo je vode u zdencu; der Gulden hat hundert Kreuzer sto novčića čine forint; ihr —t Recht pravo kažete; ein gutes Herz —en biti dobra srdca; er hat Glück on je sretan; er soll meine Tochter —en dobit će moju kćer; Freude an etwas —en radovati se čemu; ich —e Schmerzen boli me; er hat zu leben ima odkuda živjeti; feil —en prodavati, imati na prodaju; fertig —en dovršiti, dogotoviti; ich —e nichts auf dieser Waare ništa nedobivam na ovoj robi; es ist nicht für Geld zu —en nemože se ni za novce dobiti; es ist hier zu —en ovdje se dobiva; ich will es so haben hoću tako da bude; die Sache hat viel für sich ta je stvar znatna; die Sache hat nicht viel an sich nije mnogo na tom; ihr habt mein Wort zadajem vam vjeru; ich habe nichts zu thun nemam posla; hier hast Du nichts zu befehlen tu nemaš ti nikakve vlasti, ovdje ti nisi gospodar; darnach hat sich ein Jeder zu richten po tom neka se svatko ravna, vlada; toga se neka svatko drži; ich habe meine Noth mit ihm ali se što namučim š njim; ich —e nichts dawider nekratim; ich —e noch eine Bitte an Sie jošte vas jedno molim; das hat viel zu bedeuten to će mnogo reći; to mnogo znamenuje; ich habe nicht weit vom Hause nije mi daleko kuća; einen zum Besten —en s kim se titrati; Du hast Dich albern ludo se vladaš; es hat ima; es hat keine Gefahr nema opasnosti, pogibelji; es hat keine Eile nije sile; netišti; nije preša kao na sudnji dan; es hat seine Richtigkeit istina je; (als Hilfszeitw.) ich —e gehört čuo sam; ich hatte mir es vorgenommen bio sam nakanio; ich hätte es gethan bio bih učinio; —en wollen hoćeti, iskati, pitati; habt Acht (Kommandw.) pozor! —en (kfm.) dao; soll ima dati; —en *n.* (kfm.) imovina; —enichts *m.* neimalac, neimalica, golov, praznov, prosjaković; Herr v. Habenichts gospodin Nemanić.

Haber *m.* imalac; *v.* Hafer; —echt *m.* pravdaš; —echten prepirati se, pravdati se; —rohr *n.* trstenica.

Hab-gier *f.* lakomost; —gierig *adj.* lakom; —haft werden *adj.* uloviti, uhvatiti; dostati, steći; —icht *m.* jastreb; gemeiner —e lunja, golubar; —ichtseule jeina, jeja; —ichtsfänger jastrebar; —ichtsfliege jastrebka; —ichtskraut *n.* runjavica; —ichtsnase kukast, skućen nos, orlov nos; —ichtsnasig *adj.* kukonosast; —ichtsnetz *n.* mreža za jastrebe; —ichtsschwamm razgranjen grib; —ichtsstein jastrebovac.

Habig (karg) stisljiv, tvrd.

Habil *adj.* vrstan, sposoban, vješt; —ität *f.* svještina, sposobnost; —itiren osposobiti, uvještiti, propraviti koga za što; uvještiti se; (sich niederlassen) nastaniti se; —itirt *adj.* osposobljen; (durch Ansässigkeit) nastanjen; —itirung, —itazion izkaz sposobnosti, vještine; osposoba, prepravljenje.

Habit *m.* odilelo, haljina; —uell *adj.* obikao, navadan; —us

Digitized by Google

m. der körperliche Zuſtand, wie er nach Außen erſcheint stas; držanje tiela; (Gewohnheit) navičaj, navada; priviklost; (bot.) vid.

Habloſigkeit odrvenilost ûda.

Habronem-erz (min.) smedjac.

Hab-ſchaft, —ſeligkeit imanje, imetak, imutak, imaće, imuće, imanština; —ſucht *f.* pohlepa, lakomost; —ſüchtig *adj.* pohlepan, lakom; —ſüchtige *m.* lakomac.

Hach-e *m.* hlap, cistor; —é, —ié *n.* izsjeckano meso; sječanina; —elfraut mačac, zečji trn.

Hächſe, Häkſe pregib, pregibak; podkoljenica; gnjat, krak.

Habel *m.* metlica.

Haber *m.* drvnjak, cunje, krpe, trulje, tralje, prnja, prnci, rutine; (Zank) svadja, kavga; pravdanje; inat; —balg, —er, —geiſt svadljivac, pravdaš; prznica, karkadilja, inatnik, smutljivac; —gern, —haft *adj.* svadljiv; —labe *f.* prnjara, traljinica; —lump dronjo, odrlija, prnjavac, traljavac, odrpanica; —lumpen *m.* tralja, prnja, cunja; —lumpenmann traljar, cunjar, prnjkar, rutinar, prnjar; —meſſer *n.* traljorez: --n karati se, svadjati se, inatiti se; -ſammler *v.* Haberlump; --ſatt *adj.* već mi je dodijalo, dogrdila svadja; --ſchneider sjeckalo; --ſucht *f.* svadljivost; --ſüchtig *adj.* svadljiv, pokarljiv.

Hafen *m.* luka, pristanište; (fig.) utočište; (in Zuſ.) lučki, pristaništni; (Topf) grnac, lonac; (ſpr.) man kann in den Scherben ſehen, was im H. geweſen iſt od dobra je vina i ocat dobar; (in den Stampfe) rupa; --amt *n.* pristaništni, lučki ured; --aufſeher nadzornik luke; --becken *n.* lučište; --binder drotar; --butte *f.* lončani kalup; —damm morski gat, lukobran; --teufel poklopac; --eingang vratlo; --gaſt lukar; --geld lukarina, pristaništnina; --leuchte *f.* svietionik, majak; --pflanze grnčara; --polizei lučko redarstvo; --räumung čišćenje luke; --ſchlupf *m.* zavjetrina; --ſtadt *f.* grad uz luku; Bukkari iſt eine H. Bakar ima luku; --zeit lukovanje; --zoll *v.* Hafengeld.

Hafer *m.* zob, ovas; das Pferd frißt H. konj zoblje zob; den H. von der Gans kaufen u vezilje kupovati svilu; der H. ſticht ihn (v. Mensch) peče ga salo; (v. Pferd.) ječam trči; (in Zuſ.) zobeni, zobovi, ovseni; —acker *m.* ovsište, zobište; —ähre *f.* ovsen, zobeni klas; —bau sijanje zobi; —bart polukasta kozja brada: —bier zobeno pivo; —birn (kruška) ovsenica; —boden ovsenik, zobnik; —bolt *m.* kozica; —brei *f.* zobena, osvena kaša; —ernte žetva ovsa, zobi; —gelb žut kao zob; —graupen *pl.* zobena prekrupa; —gries *m.* zobena ikra, osvena krupica; —grütze *f.* osvena kaša, zobeni bungur; —händler zobar, ovsar; —kaſten zobnjak; —korn zobeno, ovseno zrno; (Schnelle) zobenka; —kämchen *v.* Haferbolt; —lattich *v.* Huflattich; —laus ovsen ušenac; —malz ovsen, zoben slad; —mehl *n.* ovseno brašno, zobena múka; —milch turovac, kozja brada; —muß ovsena kaša; —pflaume *f.* trnovača, cibora; —rifle poljska vrana; —roſe šipčanice; —ſaat zob; —ſalt zobnica, konjozobica; —ſchleim zoben sob; zob-

Digitized by Google

nina; —ſchrot *m.* ovsene jagle; —ſchwinge *f.* opaljka; —ſchwingel povaljena vlasulja; —ſpreu *f.* ovsena, zobena pljeva; —ſtoppel *f.* zobena, ovsena strnjika; zobeno, ovseno strnište; —ſtroh *n.* zobena slama; —ſtükk (posijana) zob; —ſuppe *f.* zobena juha; —weihe svećenje zobi; —zins *m.* zobovina.

Haff *n.* zatoka.

Haffner *m.* grnčar, lončar.

Haft *f.* zatvor, tamnica; sužanjstvo; einen zur gefänglichen H. bringen zatvoriti koga; H. *f.* kopča, kopčina, petlja, petlja, petljica, kopka; sglobi *f.* čupice; (b. Buchs.) grivna, uglava, karika, paota; (med.) šav; —bar zavezni, odgovorni; jmd. für etw. h. machen učiniti koga za što odgovornim; —befehl *m.* zatvorna zapovjed; —brief zatorno pismo; tjeralica; —bolbe *f.* mrkvjela, jaglica; die großblumige H. stidak; —born *m.* vukodržica; —en prionuti, prianjati; držati se, prilepljen biti; für einen h. za koga jamčiti, dobar za koga stojati; es —et ein Recht darauf pravo je s tim skopčano; die auf dem Grunde —ende Laſt dugovi ležeći na zemljištu; das Pflaſter will nicht h. obliž neće da se prime, priljepi; da —et es tu stvar zapinje; tu je zapelo; ein Menſch bei dem nichts —et ništa nepamti; es h. Gefahr am Verzuge *v.* Gefahr; —fuß *m.* šenac; —geld jemčevina, kapara, zapogoda; —liefer *pl.* sučeljustnice; —liemer *pl.* sukreljnice; —ung jamčenje; odgovornost, jamstvo; perſönliche H. odgovornost osobom; bücherliche H. uknjižba; für etw. in H. treten pod svoj odgovor što staviti; einem die H. abforbern iskati od koga, da što pod svoj odgovor stavi.

Haftungs-entbindung *f.* razveza od odgovornosti; —pflicht dužnost jamčenja, odgovaranje (za što); —urkunde obveznica.

Hag *m.* živica, živi plot; (Buſch) omedjak, medja; —apfel, —baum divjaka, divja jabuka.

Hagebuche *f.* grabar, grab; —nholz grabovina, grabrovina.

Hagebutt-e *f.* šipak; —enſtrauch *m.* šipkov grm; —enwaſſer šipkovica; —ſchwamm *m.* šipkovac, šipkova šiška.

Hage-born *m.* glog; —holz branjevina; —iche *f.* hrast; —ichel željud.

Hagel *m.* tuča, gràd, led; der H. ſchlug die Saaten nieder pobio led, gràd ljetinu; es flog ein H. von Steinen auf ihn daždilo je na njega kamenje; (Schrot) sačma, šprih; daß dich der H. ubio te grom! (in Zuſ.) gràdni; —ableiter *m.* gradopud, ledopud; —dicht *adj.* gust kao tuča, led; —guß *m.* silna tuča, led, gràd; —korn zrno od tuče; (med.) jačmenac, jačmen, tvrd ječmičak; —n, es hagelt tuča, gràd, led pada; (fig.) daždjeti; —ſchaden gradobitina; —ſchadenverſicherung sjegurnja od gràdobitine; —ſchauer *m.* škropac od tuče, leda; —ſchlag, —ſtrom gràdoboj, gradovina; —ſchnur *f.* uzica od bjelanca; —ſturm *m.* gràd, tuča uz buru; —voll *adj.* pijan kao sjekira; —wetter gràd, tuča (uz grmljavinu); —wolke gradovit oblak.

Häge-n ograditi; zagraditi, zagajiti, pregraditi, obroviti, objaziti; (ergötzen) das hägt mich to mi godi, to me veseli; ſich h. ugadjati si; (ſchonen) štediti čuvati; einen bei ſich h. držati koga u sebe, sakriti ga u sebe; Freundſchaft gegen jmdn. h. nje-

Digitized by Google

komu biti prijatelj; einen H. u. pflegen hraniti koga; Zweifel h. dvojiti, dvoumiti, sumnjati; Vorurtheile h. podati se predsudam; —bereiter, —reiter lugar, šumar; gajnik; (Sandhügel) sipina, greda; —eis mladika.

Hager *adj.* suh, mršav; —keit *f.* mršavost, mrša.

Hage-rose šipak; —stolz *m.* bećar, bezženac, stari mladenac; osjedjelica.

Häher čojka, maruša, kreja, krštelica; (Männchen) šojak.

Hahn *m.* pievac, pjetao, kokot, oroz; der türkische H. gig, gigov; der H. kräht pjetao kukuriče; (spr.) danach wird kein H. krähen nit će tko za tim plakati ni pjevati; rother H. požar, oganj, vatra; (an der Flinte) kokot, orlić, vuk, svrdao; (an einem Faße) pipa, zapipak, slavinja; den H. spannen zapeti pušku.

Hahnen- (in Zus.) kokotova; —balken, —baum svezac; sjedalo; —bart pjetlova, kokotova braduša; —bein *n.* koštan, kokonožac; —fuß *m.* žabnjak, nožić, žabokrek, žabinac; der goldgelbe H. iskrica; —gefecht pjetlov boj; hrvanje pjetala; —gehäuse *n.* pipnik; —geschrei *n.* kukuriek, kukurikanje; (in der Nacht) prvi, drugi pjetlj; —hode (šljiva) sitnica; —kamm greben, huhor, kresta, hober; (anat.) kokotić; pjetlova kresta; —kammkoralle *f.* huhorasti koralj; —kibschen *n.* mašljikovina; —kippe (am Schießgewehr) čeljust, čeljustka; —ruf *m.* kukuriek, kukurikanje; (in der Nacht) prvi, drugi pjetli; um den H. u pjetle; erster H. prvi pjetlj; —schrit *m.* (sp.) der Tag hat einen H. zugenommen dan je uduljao, koliko bi pjevac s praga skočio; —sporn *m.* nokat od pjetla; —taube nikobarski golub; —tritt *m.* narast; (im Eie) oko; (b. Pferd.) nakoljenice; —wahrsagerei gatanje u kukuriek.

Hähnker *m.* nasadjen roj.

Hahnrei *m.* rogina, rogan, rogonosac, jarac; einen zum H. machen nataknuti komu roge; zum H. werden nositi rogove; rogati volak; —schaft rogarstvo.

Hai, —fisch *m.* morski pas, kučak, ajkula.

Haibe *v.* Heide.

Hain *m.* dubrava; im Dunkel des H. u mrklom gaju, u mrčavi; der H. ist dunkel smrklo se je u ga ju; —anemone *f.* ovčje runo; —binse *f.* bjeka; —buche, —buchen *v.* Hagebuche; —buchenflechte *f.* grabov lišaj; —flohkäfer gajski buhač; —buchenspinner grabov prelac; —gefluster žubor gaja; —hungerblümchen šumski gladuš; —kreuzkraut *n.* gajski staračac; —thal *f.* dolina u gaju.

Hairoche *f.* sklatasta raža.

Häkchen *n.* kuka, kučica, kukica; (Tambournadel) zakučak; *v.* Apostroph; ein H. auf jmd. haben kivan biti na koga.

Häkel *n.* kučica, kukica; (Werkzeug) kačka; —arbeit kačkanje; kačkanica; —ei *f.* dokačivanje; (Pikanterie) peckanje, zadievanje; —ig *adj.* (häklig, heiklich) kukast, rogobatan; (v. Geschäft) škakljiv posao; (v. Menschen) jeziv, nježan, gingav; razmažen, mekoputan, uvriedljiv, škakljiv čovjek, čangrizalo, zakeralo; —igkeit čangrizavost, rogobatnost, gingavost; —n zakačiti, prikačiti, dokačiti; (mit Fäden) plesti; (mit Nägeln) grebsti; derati noktî; sich h. zagrebsti se; (nekken) peckati, zadievati; —nadel *f.* kačkalo; —pfahl *m.* kol; (*coll.*) kolje od obale; —stahl *m.* dubilica;

Digitized by Google

—werk *n.* obala; —zeug *n.* kačkalo.

Haken *m.* kukica; udica; (bei der Glocke) babka; (am Kleide) kopča; (an der Thür) kuka, kvaka; einen Drath zu einem H. bringen svinuti, skučiti žicu; (im gem. Leben) das Ding hat einen H. to je škakljiv posao; darin liegt der H. u tom grmu zec leži; (Ackerh.) ralica; (zum Heraufen) ključ; (fig.) zadieva; h. *verb.* zakvačiti, zakučiti, prikučiti; zadjenuti; einen Acker h. ralicom orati; da hakt es tu je čvor, tu zapinje; —band kukasta veza; —bein *n.* udičasta kost; ključasta kost, kukača; —bohrer *m.* svrdao s kukom; —eisen *n.* ralica, ralo; —förmig *adj.* kukast, zakučiti, skučen; —fortsatz *m.* udičasti odraslič; —fuß udičasta noga; —haue *f.* kljun; —kopf kukač; —kreuz zakučit križ; —lachs *m.* losos, som, samac (riba); —pflug *m.* ralo, ralica; —pflügen raliti; —schar *f.* ralo; —scheibe logovska kuka; —schlüssel odpirač, tatski ključ; —stock *m.* parog; —zahn zub, kuka, kao (kla); —zapfen čep s kukom; —zeug ključ.

Haker *m.* raličar.

Hakig (bot.) kukav, kukovit; zakučit; —er Bruch (min.) kukovit lom.

Häkerig *adj.* natražke čupav.

Hakk *m.* siek; einen H. thun zasjeknuti; H. und Pakk (Hackemakk) andara mandara; —band ploha; —beil *n.* sjekira bradilj, topor, satara; —block trupac, trupica; panj; —brett sjecara; (ein mus. Instrument) cimbale; —e sječa; (Weinb.) kopnja, kopačina, okopavanje; die zweite H. pokopica; die dritte H. prašitba, izgrtanje; (Haue) motika; (Art) sjekira; (Ferse) peta; (Absatz) petnjak; einem auf der H. sein koga podpaziti; —eisen sjekač; —el *n.* sjekirica; —en sjeći; —holz h. drva ciepati; Fleisch h. sjeći, siecati; das Erdreich h. kopati; mit dem Schnabel h. kljuvati, kljunuti, kljucati; sich h. (von der Milch) grušati se; den Weinberg h. kopati, okopati, okopavati, osebičiti vinograd; prionuti, prianjati; (spr.) er hakkt wie eine Klette an ihm drži ga se kao torica rubine, kao pijan plota; prionuo zanj kao čičak; —enhieb zasjek; —enkopf kiselac; —leder *n.* petnjak; —enschar dragi Gjurko; —enstiel toporište, sjekirište; —enstreich zasjek; —enstükk *n.* peta; —er sjekač, kljucalo; (Wb.) kopač.

Häkker-ig *adj.* rutav; —ling sječka; H. schneiden sječku sjeći; —lingsbank sječkanica; —lingseisen *n.* sječkarska kosa; —lingshammer sječkara; —lingsmaschine, —lingsmühle sječkanica; —lingsschneider sječkar.

Hakker-lohn koparina, kopačnina; —frucht okopavina; —klotz *m.* trupica, trupac, panj; —messer sjekač; —stokk *v.* Hakkblokk.

Hakksch *m.* nerast; (unreinlicher Mensch) neopranac, svinja, prasac, nečist čovjek.

Häkksel, —bank *f. v.* Häckerling, —bank.

Hak-se (Häksel) pregib, pregibak; podkoljenica; (d. Mensch.) gnjat, krak, —zapfen usjek.

Halb *adj.* pol, polak, polovina, polovica, polovičan; das —e Brod polovica, polutina hljeba; eine Sache nur h. verstehen razumjeti što kojekako; es ist nur h. wahr samo je po nješto istina; es würde mich das nicht h. so schmerzen, wenn — ni pol jada moga, da; h. todt ščin po gotovu mrtav biti; einen h. todt

Digitized by Google

prügeln izbiti koga na mrtvo ime; etw. nur h. thun upoloviti samo; es ist weder h. noch ganz traljavo je; nije kao što bi trebalo; (kaufm.) h. Rechnung napolovica; h. und h. napolak, tako tako, prilično; h. Bretnagel mali daščenjaci; h. Differenz (math.) polurazdiel; --achse poluos, pola osovine; —angewachsen *adj.* na pola prirasao; —ansicht *f.* pola kolobara; —affen *pl.* munovci, polumajmuni; —art *f.* suvrst, povrst; —ärmel dolakatac; —aryt *m.* merotac; —atlas *m.* polukumaš, poluraz; —are *v.* Halbachse.

Halb=bauer *m.* poluselac; (Halbmann) napoličar; --bier slabo pivo; —bild —polulik; —blind *adj.* napola sliep; po gotovu sliep; —blume svečarka; --bretnagel mali daščenjak; —bruder polubrat, bratić; —bürtig *adj.* polurodni; ein —bürtiger Bruder brat po otcu; (mütterl.) brat po materi, tko nije od istoga otca ili matere; —chaise dvokolice; —decke pokriooce; --diele tanka podnica; —dunkel suton, sumrak; —durchsichtig *adj.* zračan —e *f.* pola, polovica, polovina; (Maß) pol oke, polić; *v.* Hälfte; —edelstein sudragac, poludragac; —eimerig *adj.* ein —eimeriges Faß polovka; --eisen *n.* ravnilica; —ellig *adj.* polulakatni, od pol lakta; —en *v.* halbiren; h. (halber) *praep.* za, radi, zaradi, poradi, sbog, cieć, cieća; —ente smedjogrli slapnik; —entfaltet *adj.* napola razvijen; —er *v.* halben; H. *m.* polutina, pola; —erbe nasljednik polovice; —erschlagen *adj.* na mrtvo ime izbijen; —esel pakonj; —fabrikat *n.* sutvorina, polutvorina; —fächerig *adj.* napola pretinjen; —feiertag mali svetak; —fenster poluprozor; —fertig *adj.* na pola gotov, dovršen; —flach *adj.* suplosnat; —fläche suploha; —flächsen *adj.* polulanen; —fett podpetnjak; —flosser poluperka; —flügler *pl.* polukrilci; —franzband *m.* polukožni vez; ein Buch in H. knjiga na polu kožom vezana; —frei *adj.* na pola slobodan; —freiheit slobodica; —frucht suraž, suražica, polovnica, napolica, ražulja; —fuchs polulisac; —gedeckt *adj.* —er Wagen polukrovnica; —gefiedert *adj.* —er Muskel poluperata mišica; —geformt *adj.* napola uradjen; —geheftet *adj.* (zool.) napola srasao; -gelehrte *m.* nadriknjiga; —gerinne *n.* rudarski jaz; —geschäft napolovnica; —geschlossen *adj.* —e Thür pritvorena, odškrinuta vrata; mit —en Augen prižmirenih očiju; —geschoß polusprat, polukat; —geschwister *pl.* polubraća, polusestre; —gesicht *v.* Profil; —gesell izučenac; —gläubige *m.* poluvjerac; —gott *m.* polubog; —gräser *pl.* šiljevice; —gut *n.* sukositer; —harz polusmola; —heit polovičnost; polovina; —hemd košuljica; -holz prokola; —hufer *pl.* napopitari; —hüfner *m.* poluselac; —hühner *pl.* kokuše; —hundert pola stotine, petdeset; —ig *adj.* halb; —insel *f.* poluotok, poluostrvo; —iren razdvojiti, razpoloviti; predvojiti, predvajati, dieliti na dvoje; —irungslinie *f.* polovnica, polovnjača; —irungspunkt *m.* polovište; —jahr poljeće, pola godine; —jährig *adj.* polugodišnji, poluljetni; —jährlich *adj.* und *adv.* svake polak godine; —kenntniß nepodpuno, polovično znanje; —klappe *f.* pljeskanka; —klappig *adj.* poluklopan; —konsonant poluglasac; —kraft pola sile; —kreis polukrug; —kreisförmig *adj.* po-

Digitized by Google

lukružan, poput mlada mjeseca, kao srp; —kreislinie (math.) polukružnica; —kreuzer pol novčića; (Halbstückt) polovnjak, polutak; —kugel *f.* poluoka, polutka, pola kruglje; polutkasta vlasulja; zviezdasti ježevac; —kugelförmig, —kugelicht *adj.* polomjesečast; mladomjesečast; polutkast, polukrugljast; —kugelig *adj.* polutkav; —künstler tobožnji umjetnik; —kutsche (kočija) polukrovnica; —lang pola kraći, pola dug; —larve *f.* poluobrazina; poluličinka; —laut *adj.* tih; *adv.* iz tiha, tiho; —lebend *adj.* pola živ; —leer *adj.* na pola prazan; —leinwand *f.* sustrimak, melez; —leiter poluvodič; —lich polovični, na polak; —ling *adj.* polovičnjak; —mal *adv.* pola, polak; eine Größe h. nehmen (math.) uzeti polovicu veličine; —mensch polučovjek; —messer polumjer; —metall *n.* sukovina, —metallisch *adj.* sukovni; -mond polumjesec; —mondförmig *adj.* polumjesečast, mladomjesečast; —mutter maćuha; —nackt *adj.* polu, na pola gol; polunag; —offen *adj.* pritvoren, priprt, prislonjen, oškrinut; —ohr *n.* poluuška; —opal opalac; -part polovina, pola, polovica; —pferd *n.* pakonj; štavljak; —rechts *adv.* po desno; —reif *adj.* nedozrio; —ring *m.* srpac; —rund *adj.* na pola okrugao; pola obao; —säge šipkovica; —saß poluselac; —schatten *m.* polusjena; —scheide pola kolobara, kotura; —scheid, —schied *v.* Hälfte; —schlächtig, —schlägig *adj.* polutan; —schlummer *m.* driem; —schnabel *m.* žura polukljunka; —schnepfe *m.* pukleš; —schreitig (mus.) poluglasan; —schuh papuće; —schürig *adj.* dvostrižan; —schwester polusestra; —seide polusvila, vunica; —seidel pol, pola litre; —seiden *adj.* polusvilen, na pola svilen; —seite pol strane, pola strane; —seitig na pol strane; —sichtbar *adj.* poluvidan; —spänner poluselac; —sparren polurog; —starre kočenje; —stiefel čižmica, topanka; —stiefrund *adj.* na pola obao; —strauch grmić; —stündig *adj.* od pol sata, ure; —tägig *adj.* poludnevni, od pol dana; —taub nagluh; —theilig *adj.* razpolovljen; —tinte *f.* sriednje, polovično crnilo; —todt sumrtav, pola mrtav; polumrtav; ich war h. pola me je nestalo (n. p. od straha); —ton poluglas; —tonig *adj.* poluglasan; —trauer poluzalost, polucrnina; kapska sjenica; —tuch polusukno, polučoha; —verbrannt *adj.* ogorio; —verdeck *n.* supaluba; —vergangen nedominuli, poluprošasti; —verrührt smušen; —vokal poluglasac; —wagen dvokolice; —wahr *adj.* napola istinit; —wahrheit pola istine; —weg *adj.* polovan; *adv.* za polak; —wild poludivlji; —wisser nadri-knjiga; —wüchsig *adj.* nedorasao; -würfelig *adj.* polukockast; —zeug *n.* (in Papierm.) kašina; —ziegel mala opeka; —zirkel polukrug, polušestar.

Halb *adj.* strm, vrletan, vrhletan, presrtan; —e *f.* strana, pristranak, bok, bočina, obronak; rebrenica, (Bergb.) jalovnik; —en strmljeti; —enwäsche *f.* izpiranje jalovice.

Halen tegliti.

Hälfte *f.* pola, polovina, polovica, polutina; ich habe bis zur H. fertig upolovio, upolovačio sam; zur H. na polovicu; —en *v.* halbiren.

Halfter *f.* ular, povodac, oglav, oglavar, oglavnik; —binde *f.*

Digitized by Google

(*med.*) podbradnik; eine H. anlegen podbraditi; —geld uždarina; —loch ularna rupa, duplo za oglavnik; —n oglavati, ulariti, zaulariti; —strick povodac; —verband *m.* podbradnik.

Hall *m.* zvuk, jek, jeka, razlieganje; —burch *m.* solovarče; —e *f.* pridvor, predkućište, predkućje; veža; triem; (Saal) dvorana, palača; (Salzh.) soline; (Krambude) dućan; (Produktenhalle) skladište.

Halleluja! hvalite Gospoda! hvala Bogu!

Hallen zvučiti, razliegati se, oriti se, ozvanjati, zvoniti.

Hall-geld dućanina; —graf nadsolinar; —jahr sveto ljeto, ljeto milosti, jubilej; —leute *pl.* solinari, solovarci; —oh! deder, nuder! —er *m.* solina, solovarac.

Halm *m.* slamka, biljka, strn, vlat; (*coll.*) vlaće; mit H. im Munde pismeno i ustmeno; —en vlatati; —endach *n.* krov od ritka, od šopa; —engewälle *n.* lelijanje; —enhütte *f.* krovnjača; —früchte *pl.* strn, strno žito; —knoten *m.* koljence, koljeno.

Hälmchen *n.* biljčica, slamčica, vlatak; einem das H. durch das Maul strei hen mazati oko koga; pružiti komu slanu ruku.

Hals *m.* vrat, šija; (die Kehle, der H. an Flaschen) grlo; grljak; (die Kehle) grlo, grkljan; (einer Geige) ručica; über H. und Kopf na vrat na nos; strmoglavce; den H. abschneiden zaklati; einem den H. umdrehen zakrenuti, zavinuti komu vratom; den H. brechen skrhati vrat; das wird mir den H. nicht brechen to me neće ubiti; aus vollem —e lachen grohotom se smijati; grohotati se; sich vom —e schaffen izbaviti se, riešiti se; bis an den H. in den Schulden stekken zadužen biti do brade; do vrata; (spr.) dužan biti i kosom na glavi; einen beim —e kriegen ščepati koga za gršu; einen langen H. machen izvitoperiti se; er schreit aus vollem —e više iz svega grla; više što mu grlo daje, nosi; više na sva usta; einem den H. stopfen (fatt machen) zajaziti; (zum Stillschweigen bringen) ušutkati; etw. an den H. schwatzen prišaboniti komu što; einem einen Prozeß auf den H. werfen objesiti komu parnicu; einem alles Ungemach an den H. wünschen želiti komu sve zlo; einem auf dem H. sitzen popeti se komu na dušu; geh' mir vom H. kini mi se s duše; sich etw. vom H. schaffen oprostiti, otresti se čega; H. (in Zus.) vratan; —amboß *m.* luličnjak; —band *m.* ogrljaj, ovratica, ogrljica; djerdan; (für Hunde) ogrljak, ogrlin; —bandmusel *f.* grivasti kos; —bandwatter *f.* grivasta guja; —bandregenpfeifer *m.* grivasti daždevnik; —bart *m.* podbradica; —bein *n.* šija, krk, vratna kost; —binde *f.* ovratnik, rubac za vrat; —blutader *f.* grlovnica; —blutaderfortsatz nastavak grlovnice; —blutadergrube jamica grlovnice; —blutaderloch *n.* prolaz grlovnice; —braten *m.* vratno pečenje; —bräune *f.* zadavica; grlovica; —brechend, —brecherisch opasan, pogibeljan, vratoloman; —bruch *m.* vratolom, skrhanje vrata; —bund *m.* ogrca, ogrlica; —bürge *m.* zaglavni jamac, jamac glavom; ein H. sein jamčiti glavom; —bürgschaft zaglavno jamstvo.

Hälschen *n.* vratić.

Digitized by Google

Halsdreher vijoglav, vijoglavka, vrtoglavka; —drüſen *f.* vratne žliezde, žabice; —drüſengeſchwulſt *f.* krajnici.

Halſe *f.* ogrlin, ogrljak.

Hals-eiſen *f.* ogrljača, grlina; —en grliti, zagrliti; —entzündung *f.* vratni, groni žar; grlovica, gronica, zadavica, krajnici; (v. Pferden) škarancija; —feifel *f.* (v. Pferd) gušteri; —feſſeln *pl.* okovi za vrat; —fiſtel *f.* vratna žuljata; —floſſe *f.* peraja na šiji; —floſſer šijoperka; —geflecht *n.* vratni, žiloviti pletež; —gehänge *v.* Halsſchmuck; —gericht zaglavni sud; —geſchmeide *f.* vratni ures, djerdan; —geſchwulſt *f.* otok vrata, (otekao vrat); —geſchwür *n.* čir, čiraj u grlu; —hembe *n.* oplečak; —ig *adj.* grlat; —ling *m.* ličina; —joch *m.* jaram; —käfer *pl.* vratovci; —kette *f.* grivna, ovratnica, ogrljača; —knoten *m.* vratna uzlina (od živaca); —kragen *m.* ogrlić, ogrljak, vratnik; koljer; —krankheit vratobolja, grlobolja; —krauſe *f.* nabran koljer; nabornica; —krauſentaube *f.* čigra; —kraut *n.* vratnik, krešelac.

Hals-mandel *f.* žabica; —muskel *m.* vratne mišice; —nerve *m.* vratni živac; —ofen *m.* peć s vratom; —reif prvi obruč; —richter zaglavni rubac; —riemen ogrlina; —ring ogrlin, ogrljak; —ſache zaglavna pra, parnica; zaglavni čin; —ſchelle *v.* Halseiſen; —ſchleife *f.* ovratina; —ſchmuck *m.* ogrlje; djervan; —ſchnur ogrljaj, ogrlica, ovratnica, niz, niza, nizija, djerdan; —ſchwindſucht *v.* Luftröhrenſchwindſucht; —ſeite *f.* navratnik, gornji ham; parta; —ſtarre ukočenost, krutost vrata; —ſtarrig *adj.* tvrdoglav, uporan, okoran, jogunast, tvrdokorau; —ſtarrigkeit tvrdoglavost, upornost, tvrdokornost, jugunstvo; —ſtrafe *f.* zaglavna kazan; —ſtück meso s vrata; (v. Schwein) naraslica, grlenik; —theil *m.* vrat; —tuch rubac za vrat; ovratak; —verbrechen zaglavni zločin; —weh grlobolja; —winder vijoglav, vijoglava, vrtoglavka; —wirbel vratni kralježak; —zange prevojka; —zapfen (grozdova jagoda); resa, jezičac.

Halt *m.* krepkost, tvrdost, stanovitost, stavnost, trajnost; držanje; es wird keinen H. haben neće dugo trajati, neće bit za dugo; der Nagel hat keinen H. klinac nedrži; keinen H. haben neimati podpore, biti bez podpore, bez pomoći; H. *adv.* (Flüſſw.) ele; er iſt h. verſchwunden ele ga nestade; H. *int.* stani, stoj; h. machen stati, postati; —apparat *m.* držala; —bändchen držica; —bar *adj.* jak, čvrst, krepak, utvrdjen, tvrd, valjali; die Feſtung iſt h. tvrdjava se može uzdržati; eine h. Farbe postojana krasa; —barkeit čvrstoća, jakost; (einer Farbe) postojanost; (Gütigkeit) valjanost; —e *f.* pašnjak, pašnik; —ekind hranjenik, hranče; —en držati; pridržati, uzdržati, zadržati; (enthalten) držati, sadržavati; (aufhalten) ustaviti, zadržati; ein Ding gegen das andere h. uzporediti, sravniti, sravanjivati; prispodobiti što čim; einem die Stange —en držati komu krilo, stranu, zagovarati koga; den Gottesdienſt —en opravljati, obavljati službu božju; Geſetze, Gebräuche h.

Digitized by Google

obslužavati, obdržavati zakone, običaje; Ordnung —en držati u redu; eine Mahlzeit, Tafel —en učiniti gostbu, napraviti sobet; Hochzeit —en pirovati, izsvatbovati; einem das Licht —en svietiti, svietliti, posvietiti; Treue und Glauben —en vjerov biti; Haus —en gospodariti; einem die Wage —en oprieti se; prepirati se s kim; er hat mir nicht das Wort gehalten krenuo je vjerom; iznevjerio mi se; einen kurz —en stegnuti koga; bereit —en imati u pripravnosti; genehm —en odobriti, privoljeti, dopustiti; sich heimlich —en sakriti se, sakrit biti; schadlos —en nadomjestiti, naknaditi, nadoknaditi kvar, obezštetiti koga; hoch —en cieniti; er halt nichts auf sich nemari za se; inne —en mit etw. ustaviti, zaustaviti što, prestati; lieb und werth —en ljubiti, milovati; in Ehren —en poštovati, štimati; dafür —en scieniti, misliti; die Musterung —en pregledati, razgledati; sich an des Richters Anspruch —en držati se sudbene osude; an sich zu —en wissen znati se uztegnuti; das Wetter hält nicht nije postojano vrieme; der Feind wird nicht Stand —en neće se dugo protiviti neprijatelj; die Rebhühner —en nichts jarebice neće da stoje, neće da čekaju; bei der Stange —en stalan, stavan biti; still —en stati; rechter Hand —en držati se na desno; sich —en (vom Wein, Früchten u. s. w.) čuvati se, sačuvati se; (von einer Festung) odoljeti, odoljevati; das wird schwer —en to će težko biti; sich wohl —en dobro se vladati, ponašati, držati; einen beim Worte —en hvatati koga u rieči; einem den Daumen —en podmetnuti komu nogu; metnuti komu granu na put; die Hände in die Höhe —en uprostiti, dignuti ruke; die Hand über Jmd. —en držati na kom ruku; (fig.) štititi, zaklanjati koga; den Kopf gerade —en osoviti glavu, upravo držati glavu; den Mund offen —en zijati; länger konnte ich mich nicht —en više se nisam mogo strpljeti; den Athem an sich —en dušu u se vući; sich in seinen Grenzen —en ostati u svom području; die Kinder fleißig zur Schule —en tjerati, pošiljati djecu u školu; etw. reinlich —en gledati da bude što čisto, nastojati oko čistoće; Buch —en računati; einen gut —en dobro s kim postupati; b. Mal.) das Licht —en dati svjetlo; Gericht —en suditi sud, sjedjeti kod stola; einen warm —en oblačiti, odievati koga; einen Landtag —en saborisati, saboriti sabor; mit Jmd. Rath —en viećati s kim; Predigt —en propoviedati; ein Gespräch —en razgovarati se; Rede —en besjediti besjedu; Schule —en učiti u učioni; die Post muß Stunde —en pošta treba da dolazi na horu; Mahlzeit —en objedovati, blagovati; reinen Mund —en mučati; es mit Jmd. seiner Partei —en biti s kim, za koga; Pferde —en imati, hraniti konje; Zeitung —en čitati novine; predplatiti koje novine; auf Träume —en vjerovati sne, u sne: man hielt es für wahr prošlo je za istinu; er hielt es nicht für rathsam nije mu se vidjelo, činilo probitačno; ich halte dafür, daß es so besser wäre mislim, meni se čini, da je

Digitized by Google

ovako bolje; —en Sie mir zu Gnaden! zu Gute na milosti; das Feld —en održati pobjedu; den Lauf auf einen Ort —en trčati put čega; Stich —en uztrajati; dieß Faß hält zwei Eimer ovaj sud bere, drži dva viedra; das Pfund hält zwei und dreißig Loth u funtu idu trideset i dva lota; funta ima trideset i dva lota; das Gleichgewicht —en jednak, ravan biti s kim; jednake vrednosti; die Preiſe —en ſich ciena stoji; —en ſie ſich an mich uzdajte se u me; ſich an das Recht —en težiti za pravdom; wie hält's? kako je? —end sadržavajući; —er držac; (Werkz.) držak, držalo.

Halter *m.* (Fiſchh.) spravnica, postavnjak; —kahn ladjica s ribnjačom.

Haltig, haltig *adj.* sadržavajući, imajući; —es Geſtein dobra ruda; —keit (b. Münzen) jezgra; (Gewichtigkeit) teg.

Halt-ihn feſt *m.* drž'ga; —kette *f.* spust *f.*; —los *adj.* ništetan; —loſigkeit ništetnost, taština; —nagel srčanik; —punkt stanište; —riemen držak; —ritt prejaha; —ſchaf ovca prehranica, hranjenica; —ſeil držak; —ſtätte (wbm.) sastanište; —ton uzdržanje glasa; —ung držanje; podpor; (in der Malerei) razmjerno, skladno razporedjenje tamna i svjetla; razdaleč; (eines Tagebuches) pisanje; (eines Rechnungsbuches) vodjenje; H. des Viehes hranjenje, držanje; eine drohende H. prieteće vladanje; —vieh hranjenik, prehranak; —zange držaljka.

Halunke *m.* hulja, lupež, lopov, zlikovac, nitko, ništarija, hula hulava.

Hamen *m.* mreža; sak, prigrabanj, sjedj, sjedjnjak; h. (hämen) prigrabnjem, sakom hvatati ribu.

Hämflich *adj.* ovelik.

Hamftel *f.* grst.

Hämiſch *adj.* zloban, zavidan, nenavidan, porugljiv, podmukao, pakostan.

Hamm *int.* pik; —e *m.* but, plećka; *f.* (an der Senſe) petica.

Hammel *m.* škopac, uškopljenik, škulj, pretukač; (Hinterkeule) but; (Dengel) ćopnica; —braten pečena skopčevina; —fett *n.* škopčev loj; —fleiſch skopčevina, ovnovina; —jährling *m.* škopče; —knecht *m.* škuljar; —lamm pretukač-janjac; —n škopiti, uškopiti; uvrnuti, utući; —pelz škopčevo runo; —ſchlägel škopčev but; —talg *m.* škopčev loj; —viertel četvrt, čereg škopca; —wurſt *f.* kobasica od škopčevine.

Hammen sjeći, osjeći; H. *m.* butina, plećka; —bein pleće.

Hammer *m.* bat, malj, čekić, samokov, kladivo, mlat; klepač, mlatić; (an der Thür) halka, biočug; (zum Stimmen) ključ; (im Ohre) batić; *m.* kladivasta ostriga, batača; —amboß *m.* nakovanj; —arbeiter samokovar; —auge *n.* uši, ušice (od mlata); —axt *f.* keser; —beil *n.* braduša; —fiſch mlatnjak; —gerüſt mlatište; —hacke *f.* keser; —haue *f.* bruti od mlatića; —herr vlastnik, gospodar samokova; —hütte samokovnica; —knecht samokovar; —kopf *m.* glava od mlatića; —loch *v.* Hammerauge; —meiſter samokovnik; —mühle *f.* samokov; —muſchel mlatuša; —n kovati; —ordnung samokovni red, rednik; —pinne sjecalo od mlatića; —rad samokovno kolo; —ſchlag udar mlatom, kovnuće; (Schlacken) okujina, kovačina;

Digitized by Google

—schmied samokovar; mlatnjak; —schmiedschlafte *f.* varoš; —stiel mlatište, maljište, kladovište; —strauch *m.* kladivnjak; —tafte darka; —werk *n.* gvoždjara, samokov; —zeichen podbiela.

Hämmer-bar *adj.* kovni, kovki; —barkeit kovkoća; —chen batić, maljić, mlatac, kladivac, čekić; —ling *m.* čauš.

Hämmlig *m.* uškopljenik; (fig.) zvekan, zukvan.

Hämorrhoid-al (in Zuf.) šuljevni; —en *pl.* šuljevi, krvavica.

Hampelmann *m.* koprcalo, kobacalo.

Hamster *m.* hrčak; (fig.) gumalo; lienivac; škrtac; --fang *m.* lov hrčaka; —fell *n.* hrčkovina; —höhle hrčkovo nado.

Hamstokk vodopaz.

Hand *f.* ruka; flache H. dlan; geballte H. pesnica; —voll šaka; die hohle H. grst; die rechte H. desnica; die linke H. lieva strana, lievica; lievaka; šuvaka; sich die Hände reichen rukovati se; vor der H. za sada; bei der H. sein biti gotov, odmah ustati; nach der H. poslie; bei der H. haben imati što blizu; unter der H. izpod ruke; tajno; jmdn. zu —en sein biti komu na ruku, na korist; zu eigenen —en u vlastite ruke; hilfreiche H. bieten dati pomoć; er ist des Oberften rechte H. pukovnik neradi ništa bez njega; on mu je desno krilo; die H. Gottes desnica božja; zur H. sein biti blizu; das ist mir nicht zur H. to mi je neudobno; bei der H. haben na ruci, na pameti, na paloku imati; einem etw. mit H. und Mund versprechen obećati komu što rukujuć se; an die H. gehen pomagati, uslužan biti; einem mit guten Rath an die H. gehen davati komu savjet; jemanden auf Händen tragen nositi koga na dlanu; auf seine eigene H. sam od sebe; die H. im Spiele haben učestvovati, sudjelovati u čem; ima tu i njegove pritruhe, masla; (bei einem Kauf.) einem etw. auf die H. geben (einem etw. darauf geben) zakapariti koga, dati komu za pogodu, kaparu; einem auf die Hände sehen paziti na koga, paziti komu na prste (da neukrade); die Hände in den Schooß legen sjediti prekrštenih ruku, podvijenih nogu; es geht ihm nichts von der H. mûdan, polagan je; radi sve mliedno; er hat eine schwere H. (im Schreiben) piše ružno; nespretne ruke biti; aus der H. lassen propustiti; ich habe das von guter H. čuo sam to od pouzdana čovjeka; wie man die H. umdreht svaki mig; eine H. wäscht die andere ruka ruku pere; ich habe alle Hände voll zu thun imati puno posla; obtršen sam, obterećen sam poslom; dieses Werk hat Hände und Füße to je majstorsko djelo; zur rechten H. sitzen sjediti uz desno koljeno; eine leichte H. haben biti lakoruk, lake ruke; mit vollen Händen austheilen na pregršti dieliti; iz krila razbacivati; freie Hände haben biti slobodan; H. anlegen primiti se čega; prionuti, raditi; (gewaltthätig) nasilno u koga dirati; etw. unter den Händen haben raditi o čem; die letzte H. an etw. legen dotjerivati, usavršivati što; otiskivati što kraju; H. an jmd. legen kidisati komu; H. an sich selbst legen umoriti se; seine milde Hand aufthun udieliti; sie hat ihm ihre H. gegeben zaručila se je s njim; zavjerila mu se; die H. auflegen metnuti ruku na . . . (b. d. Ort.) rukopolagati; krumme Hände ma-

Digitized by Google

chen pohitnih, prihvatnih ruku biti; es hat weder H. noch Fuß nema glave ni repa; einem Mittel an die H. geben naputiti koga, kazati komu sredstva i način; etw. nicht aus den Händen lassen nedati što; (spr.) aus der H. in den Mund što kuc to muc; etw. aus freier Hand verkaufen sam, dobrovoljno što prodati; einem bei der H. sein biti komu za nevolju; von o. ab Händen kommen nestati; die Arbeit geht ihm von der Hand posao mu napreduje; hinter der H. sein biti posljednji, zadnji; zu eigenen Händen übergeben na ruku predati; seinen Feinden in die Hände fallen pasti u neprijateljske ruke; von hoher H. od velikoga gospodina; od velike gospodje; die gesammte H. zajednica; zur ungetheilten H. zajednički; in schlechten Händen sein biti u zlu družtvu, u hrdjavih rukuh; rechter, linker H. desno, lievo; mit leeren Händen kommen doći praznoruk, praznih ruku; mit bloßen Händen essen šakački jesti; von unterschiedlichen Händen geschrieben različan rukopis; to je više njih pisalo.

Hand- (in Zus.) ručni; —amboß *m.* mali nakovanj, nakovnjić; —anlegung kidisanje; —arbeit djelo, rukotvoran teg, rukotvorina, rukotvor; —arbeiten raditi ručni posao, ručno djelo; —arbeiter *m.* rukotvorac, rukotvornik; —arbeiterin *f.* švelja, rukotvorica; —ärmel rese na rukavu; —ausdruck rukomah; —ausgabe malo izdanje; —ball mješčić; —ball lopta; —ballen dlau; debelo izpod palca, mekiš na ruci, palčeni mišić; —beil bradva, široka; —beken mjedenica, ledjen; —besetz obtoka rukava; —beutel toboc; —bibliothek ručna knjižnica; —bietung podavanje ruke; —billet *n.* svojeručno pismo; —binde ručna vezica; —bohrer svrdlić, svrdao; —bolk nabijač, bijača, maljuga; —borstwisch ometač, ručno omelo; —bottich *m.* kadica, kačica; —breit *adj.* širok kao dlan; —brett mazalica; —briefchen *n.* pisamce; —buch *n.* priručnik; rukovodstvo; —büchse puška.

Händchen *n.* ručica.

Hand-dekke *f* pokrovčić; —dienst tlaka, robota; —leisten pješke robotati; —dresche mlataca; —drill *m.* sijalica; —druck, Händedruck *m.* stisnuće, stiskanje ruke; durch einen H. stisnuv ruku; —drücken stisnuti, stiskivati ruku; —eimer vjedrica; —eisen *pl.* lisice, lisičine; okovi na rukuh.

Händeklatschen pljesak, pljeska, pljeskanje.

Handel *m.* trgovina; promet; stvar; H. und Wandel življenje, obćenje; kaufmännischer H. trgovački promet; einen H. schließen (passiv) kupiti što; (aktiv) prodati što; mit jmd. im H. stehen s. kim se pogadjati; ugovarati; einen H. abmachen ugovoriti kupnju, prodaju; (Rechtsh.) pra; (Handel) *pl.* svadja, kavga; sich in fremde H. mischen razpretati tudje poslove; —eins werden pogoditi se, mahnuti.

Händel-traut *n.* trolista čestoslavica; —macher svadljivac, nabodica, natrčica, naprčica.

Handeln trgovati; von etw. h. raditi, djelovati; pisati, govoriti o čemu; (verfahren) postupati, obhoditi s kim; dem Gesetze gemäß h. vladati se po zakonu; wider seine Ehre h. raditi nepošteno; um eine Waare h. cienkati se, pogadjati se za što; mit sich h. lassen mek biti; wi-

Digitized by Google

der einen Befehl h. | restupiti zapovjed; er läßt mit sich h. pušta; im Kleinen h. prodavati što na malo, cincariti; es handelt sich um Mein und Dein radi se o svojini.

Handels- (in Zus.) trgovački, trgovinski; —agent *m.* trgovački opravnik; (Geschäftsführer) trgovački poslovodja; —allianz trgovinski ugovor; —angelegenheit trgovački, trgovinski posao; trgovina; —artikel roba; —betrieb trgovanje; —beziehung trgovinski odnošaj; —beziehungen *pl.* trgovinsko odnošenje; —bilanz *f.* razmjera trgovine; —brief trgovačko pismo; —buch trgovačka knjiga, trgovnik.

Handelschaft *f.* trgovina, trgovinstvo; —treiben trgovati; (Handelsleute) trgovci, trgovčad; —lich *adj.* trgovinski.

Handels-kommis trgovački djetić; —compagnie trgovačka družba; —compagnon trgovački drugar; —conto *m.* trgovački račun; —correspondenz trgovački dopis; (*coll.*) trgovačko dopisivanje; -brull ugnjetavanje, stega, tlačenje trgovine; —firma trgovački naslov; —frau trgovkinja; —freiheit sloboda trgovine, trgovinja; —gegenstand *m.* trgovačka stvar; —geist trgovački duh, trgovitost; —gericht trgovački sud; —gerichtspräsident predsjednik trgovačkoga suda; —geschäft trgovački posao; (fig.) trgovina; —gesellschaft *f.* trgovačko družtvo; —gesellschafter trgovački drugar; —gesetz trgovački zakon; —gesetzbuch *n.* trgovački zakonik; —gesetzgebung *f.* trgovačko zakonotvorstvo, zakonodavstvo; —gewächse *f.* tržno bilje; —gewicht *n.* trgovačka mjera; —gewölbe tržnica, dućan; —gremium *n.* trgovački sbor; —haus trgovačka kuća; —herr gospodar trgovine; —innung *f.* trgovački sbor; —kammer trgovačka komora; —kunde trgovačka znanost; —laden dućan; —lehrling naučnik; —leute *pl.* trgovci; —lustig *adj.* trgovit; —mann trgovac; —marine *f.* trgovačka mornarica; —minister popečitelj trgovine; —ministerium ministarstvo trgovine; —neid *m.* trgovačka zavist; —ort tržište; —papier vjeresijski papiri; —plan, —projekt *n.* trgovinski predlog, namjera; —platz tržište; trgovište; -prax trgovački običaj; —rath trgovački savjetnik; —recht trgovačko pravo; —reise trgovački put; —reisende trgovački poslanik; —sache trgovačka stvar; in —sachen u trgovačkih poslovih; —schaft sbor trgovaca; trgovci; —schiff *n.* trgovački brod, trgovačka ladja; —schule trgovačka učiona; —senat trgovačko vieće; odbor; —sicherheit *f.* bezbjednost trgovine; —staat *m.* trgovačka državа; —stadt *f.* trgovište; trgovački grad; —stand *m.* trgovački stalež; (*coll.*) trgovci; —styl trgovački slog; —system trgovinski sustav.

Händelstifterei svadjanje.

Handels-traktat trgovinski ugovor; —unternehmung *f.* trgovština; —verbindung trgovačka sveza; —verkehr trgovanje; trgovački promet, trgovačko obćenje; —vertrag trgovačka pogodba; —volk trgovački narod; -waare roba; —wesen *n.* trgovinstvo, tržtvo; —wissenschaft *f.* trgovačka znanost; —zeichen *n.* biljega, obilježje; —zug karavana; —zweig struka trgovine.

Hände-ringen lomljenje ruku; -spiel *n.* mahanje ruku; —werk ruko-

Digitized by Google

tvor, rukotvorina; —zittern *n.* drhat ruku.

Hand-fahrt *f.* (Bergb.) silaz; —faß *n.* umivaonica; —fäuſtel batić; —feile *f.* tanki piljak; —feſſel *f.* lisičina, lisica; —feſt *adj.* jak, čvrst, jedar; einen H. machen koga zatvoriti; —feſte izprava, pravulja; —feſtigkeit jakost, čvrstoća; —feuerſpritze *f.* štrcaljka; —fläche *f.* dlan, podlanica.

Hand-flügler *pl.* letonje; —förmig (bot.) članast; —frohne *f.* ručna tlaka, robota; —gelb *n.* uvjera, kapara; H. bekommen zakapariti, dobiti na ruku; —gelenk *n.* ručni sglob, sglobak; —gelöbniß *n.* vjera rukom dana, zaruč; —gelte *f.* kutao, kapunjica, hrg, krbanj, rukača, kapunja, tulača; —gemein werden šakati se, hrvati se, jakariti se; (im Kriege) pobiti se, smiešati se (s neprijateljem); —gemenge *n.* jakarenje, hrvanje, šakanje; (im Kriege) promješaj; —geſchmeide *n.* narukvica; —gewehr *n.* puška; —gicht *f.* ručni ulozi; —glied *n.* ručna sglob, sglobak; —greiflich očevidan; —griff *m.* rukovina, rukokret, držalo, držak; —habe ručica, ruča, rukunica; rucalj; držak; —haben rukovati (čim); rukovoditi (što); die Gerechtigkeit —haben izvršivati pravdu, zakone; die Ueberwachung —haben nadgledati, nadzirati (što); die Polizei —haben izvršivati redarstvo; die Säbel —haben sabljom mahati; —habung *f.* rukovanje, rukovodjenje; H. der Geſetze izvršivanje zakonah; briga, da se zakoni izvršavaju; H. eines Verbotes pazka, da se zabrana ovrši; H. der Gränze čuvanje granicah; H. der Baupolizei izvršivanje gradjevnoga redarstva; —hacke *f.* jednoručka; —haken *m.* kučalica; —hammer *n.* jednoručnjak, kladivac; —harniſch *m.* željezna rukavica; —haue *f.* sjekirica; —heber *m.* vagac; —hoch s podlanice (visok); —ig, händig, rukat; —käſe grudica sira; —kauf *m.* prodaja od oka; H. (im Kleinen) krčmljenje, prodaja na malo; —klapper *f.* grohotuša; —klauben *n.* ručna trieb, ručno trebljenje; —knochen *m.* ručna kost; —knopf *m.* puce od košulje; —kompaß *m.* ručna sjevernica; —korb *m.* ručnjak; H. (am Degen) rukobrana; —krauſe *f.* orukvica; —kurbel ručica, ručka, ruca, rucalj; —kuß cjelov, poljubac u ruku; —langen dodavati, nadničariti; —langer dodavač, nadničar, težak; —langerin dodavačica; nadničarka, težakinja; —langerarbeit nadničarenje; —laterne svjetiljka; —leder *n.* (b. Schuhmachern) šakavac.

Händl-einſchwamm *n.* trolista čestoslavica; —er *m.* trgovac.

Hand-leiter *m.* rukovod; —leitung *f.* rukovodstvo; —leuchter *m.* svieńjačić; —lexikon mali riečnik (riečnjak).

Händlich ručan; (leicht) lahak.

Hand-lohn *m.* nadnica; —los bezruk.

Handlung *f.* djelo; eine H. der Wohlthätigkeit dobrotvorno djelo; eine H. im Schauſpiel čin; H. trgovina.

Handlungs- trgovački, trgovinski; —aktiven imovina trgovine; —angelegenheit trgovački posao; —angeſtellter *m.* trgovački namještenik, postavljenik; —art *f.* postupak, postupanje; —bilanz razmjera trgovine; —buch *n.* trgovačka knjiga, trgovnik; —compagnie *f.* trgo-

Digitized by Google

vačka družba; —compagnon *m.* trgovački drug; —diener trgovački djetić, kalfa; —firma trgovačka tvrdka, trgovački naslov; —fond trgovinsko glavno; —freund *m.* sutrgovac, dopisnik trgovački; —geräthschaftenkonto (lšm.) račun o trgovačkih spravah; —gesellschaft *f.* trgovačka družba; —haus trgovačka kuća; —kommis trgovački pomoćnik; —lokalität trgovačke prostorije; —passiva dugovi trgovine; —personale trgovačko osoblje; —praxis *f.* trgovački običaji; trgovačka navada; —reisender trgovački poslanik; —requisiten trgovačke potrebštine; —spesen, —unkosten trgovački trošak; —unkostenbuch trgovački troškovnik; —unkostenkonto račun trgovačkih troškovah.

Hand-messer postrugač; —muff rukavnica; —mühle žrvanj, žrna; auf der H. mahlen žrvnjati; —pfand pokretni zalog; ein H. geben založiti pokretninu; —pfandgeber založitelj pokretnine; —pfandnehmer primac pokretnoga zaloga; —pferd lievak, sedlač; povodnik; —presse maleno, ručno tiskalo; —pumpe smrkac; —ramme maljuga, nabijač, bijača; —reichung pružanje, dodavanje, podavanje, (fig.) pomoć; —rohr puška; —rolle valjak; —rücken ručna grana; —ruthe stojak; (an der Peitsche) bičalo; —säge pilica; —saum *m.* obtoka; —schelle *f.* lisičina, lisica; —schlag *m.* podanje ruke; durch H. etw. angeloben zavjeriti se rukom; mit einem —e versprechen dati komu ruku (na što); —schleuder praća, pračka; —schlitten *m.* saonica; —schreiben ručno pismo, list; —schrift rukopis; —schriftlich rukopisni, svojeručni.

Handschuh rukavica; —leder koža za rukavice; —macher rukavičar; —macherei, —machergewerbe rukavičarija; —machergesell *m.* rukavičarski djetić, kalfa; —macherwerkstätte *f.* rukavičarnica.

Hand-seife ručni sapun, sapun za ruke; —sieb *m.* sitance, sitka; —skizze (geom.) naert na brzu ruku; —spritze *f.* štrcaljka; —stempel probojac; —stock *m.* palica, štap; —streich pljuska; zaskok (*coup de main*); —taste tipka; —teller dlan.

Handtir=en rukama raditi; trgovinu ili posao kakov voditi, poslovati; —ung posao. zanat.

Hand-tuch *n.* ručnik; —voll šaka; (beide Händevoll) pregršti; eine H. nehmen zagrabiti; —waffe *f.* ručno oružje; unbefugtes Halten einer Handwaffe držati ili imati ručno oružje bez dozvole; —wagen kolica; —wahrsager *m.* gatanje, gonetanje iz ruke; —walke stupica; —weise rašak; —weiser kaža, kaziput.

Handwerk *n.* zanat; (spr.) das H. hat einen goldenen Boden ciena zanata veća od zlata; H. treiben obrtovati, tjerati zanat; seines —es ein Schneider krojač je; einem ins H. greifen dirati u čiji posao; er macht daraus ein H. to mu je zanat; ins H. pfuschen krpariti; —er zanatnik, rukotvorac, zanatlija.

Handwerks= (in Zus.) zanatnički; —bursche, —gesell djetić; —gewerbe obrt; —innung *f.* ceh; —junge šegrt, učenik; —leute zanatlije, zanatnici; —ordnung zanatlijski red; —zeug orudje, halat; —zunft ceh.

Hand-wurzel *f.* zapešće, zašačje; —wurzelknochen zapestnica, za-

Digitized by Google

šačnica; —zeichen ručno znamenje; —zeichnung ručni nacrt, crtež; —zirkel šestilo, šestarac; —zug potez ruke; —zünder *m.* paljak.

Hanf *m.* konoplja; männlicher H. bjelica, cvjetica, prvojka, bielojka; weiblicher H. crnojka, sjemenica, sjemenjača, stabljača; —acker konopljište; —breche stupa; trlica; —darre *f.* pećnica, pušnica za konoplju; —eibisch konopljasti sljez.

Hänfen konopljan.

Hänferling konopljarka.

Hanf-feld konopljište; —garn *m.* konopljena predja; —gewächse *pl.* konopljanice; —hahn bjelica, prvojka, bielojka; —henne crnojka, sjemenica; —korn konopljano zrno; —körner konopljano sjeme; glavičice; —leinwand konopljaš, konopljak.

Hänfling konopljarka.

Hanf-männchen *v.* Hanfhahn; —mühle stupica (za glavice); —nessel *f.* srba; —öhl konopljano ulje; —samen glavičice; —stengel konopljika; —weibe bekva; —würger manji volovod.

Hang pristranak, nagnuće, prignuće; H. zu etw., für etw. prianjati uz što.

Häng- (in Zuſ.) visući.

Hänge-bauch kulje; —bett visuća postelja; —blatt *n.* modrilja; —brücke viseći most, visimost; —bügel *m.* zakačni stremen; —eisen uho u zvonu; —garn *n.* ptičarska mreža; —gewicht *n.* preteg; —haut *f.* podvratnik; —lampe *f.* viseća svjetiljka; —leuchter *m.* viseći svećnjak; —matte viseća postelja.

Hängelbirke breza strmogledica.

Hangen visjeti; er wird H. objesiti će se; die Haare H. ihm über die Schultern kosa mu je pala niz ledja; der Baum hängt voller Früchte drvo je puno ploda; der Blutigel hängt fest pijavica se čvrsto drži; die Kletten hangen fest an den Kleidern čičak se drži čvrsto oprave; den Kopf hängen lassen pokunjiti se; H. bleiben zapeti, zadjeti se, zakučiti se; die Kinder hangen sehr an ihm djeca ga vrlo ljube; sein Auge hing an mir nije smetnuo oka s mene; sein Leben hängt an einem Faden život mu je kao kaplja o listu; život mu je na kocki; er hängt am Irdischen obljubio je bieli sviet.

Häng-en otoboliti (ušesa, usnu), objesiti, viešati; sich an jemd. —en obisnuti o kom; einen Dieb H. objesiti tata; die Nase H. lassen pokunjiti nos. pokljuniti se; die Waffen auf den Nagel H. ostaviti junački mejdan; sein Herz an etw. H. prionuti srcem za što, ginuti, čeznuti za čim; jmd. den Brodkorb höher H. uztaknuti komu zobi; sich H. objesiti se; —ende Angelegenheit nedovršen posao; —nagel moždanik; —er vješaja; —riemen kočijsko remenje; —säule zavješak; —schloß lokot, ćilit, katanac; —seil vodjka; —stolk vješalo.

Hange-wand viseći zid; —werk *n.* vjesivo.

Häng-gerüst visući odar (architekt.)

Hangsel visjelica, visuljak.

Hängstütze visuća podpora.

Hanguhr visuća ura.

Hansa, Hanse hansa, savez, trgovački savez.

Hanseatisch hansovni.

Hänseln, hänsen primiti u družtvo.

Hansestadt hansovni, savezni grad.

Hanswurst čajo, lakrdijaš, arlekin; —mäßig poput čaje, lakrdijaški.

Handthieren *v.* Handtiren.

Hapern, es hapert zapinje, zapelo je; es hapert mit der Sache neide.

Digitized by Google

Happen hlaptati.
Haranque (spr. Haranže) znatan razgovor; —haranquiren hvalisati, zanovjetati.
Harzeliren peckati, zadirkivati.
Härchen vlasac.
Harem harem.
Haren vlasan, dlakav, strunjav; sich h. linjati se, opuznuti.
Härenhemd strunjača, strunjavača.
Häretiker krivovjerac; razkolnik.
Harfe harfa, harpa; die H. spielen, schlagen svirati, prebirati harfu.
Harfen=ist, —schläger harfaš; —istin —mädchen harfašica; —klang m. glas harfe; —macher harfar; —muschel rogač harfoliki; --spiel sviranje, prebiranje harfe, harfanje.
Häring sledj; —er sledjar.
Häring=bauch tanak trbuh; —fang, —fischerei sledjarija, sledjarenje; —milch sledjeni mlečac; —netz mreža za sledje; —salzer solilac sledjah; —schiff ladja sledjarica; —seele (fig.) hrdja; —tonne bačva sledjah.
Harke grablje, grebulja, grebalo; —en grebati, grabljati, pogrebati, pograbljati.
Harlekin čoroje; —ade čorojlija; —specht mali djeteo.
Harm tuga, pečal, jad.
Härmen pečaliti, tugovati, ojaliti.
Harm=los, —frei prost od tuge.
Harmonie sklad, suglasje, sloga, sumjer; —lehre f. nauk o suglasju, o skladu, skladoslovje; —los nesuglasan, nesložan, neskladan.
Harmonika harmonika.
Harmoniren skladati se, slagati se; wir h. nicht nesudara nam se ćud; nismo jedne ćudi; neslažemo se; —isch suglasan, skladan, složan, sumjeran.
Harn mokraća, pišaća; H. lassen mokriti, pustiti vodu, pišati; —artig poput mokraće, nalik na mokraću; —austreiber gonač mokraće; —blase mjehur, mišić, mješina; —blasenarterie f. mjehurna odvodnica; —blasenstein kamen (mjehurni); —brennen žarenje mokraće, mokraća žari, peče; —en mokriti, buriti, pustiti vodu, pišati, omokriti se, scati; —fistel sačni pištanjak, žuljata pišala; —fluß (unwillkührliches Harnen) noćničavost, kapanje mokraće; --gang jažica mokraće; —gefäß sačna cievčica, cievčica mokraće; —glas burežnjak; —gries sačni grašak, mjehurni pjesak, prudak u mokraći.
Harnisch oklop; (Brusth.) napersnik; einen in H. jagen razljutiti, razsrditi; in H. gerathen razsrditi se, razljutiti se; —en oklopiti; ein geharnischter Ritter oklopnik; —fisch m. oklopnjak; —haus oružana; —macher m. oklopar.
Harn=kanal, —leiter m. žlibak mokraći, mokraćnik; —losigkeit f. nestašica mokraće; —mittel m. mokrilo; —röhre f. vodopust, scalo, moćnica, pišnica, sramni žlieb; —röhrenbrüse f. predstojnica; —röhrenverengung uzitva vodopusta; —röhrenspritze brizgalica za vodopust; —röhrenwulst bačvica pišala; —ruhr f. proljev mokraće; —salz sol od mokraće; —säuere mokraćnina; —schneller štrcalica mokraće; —schnur f. mjehurova veza; —schwarz n. crnina mokraće; —sediment talog mokraći; -stein m. kamenac, mjehurni kamen; —strang mjehurova uzica, --stoff mokraćina; —strenge f. težko mokrenje; —treibend tjerajući na mokraću; —treibende Mittel mokrila; —trübung mutež mokraće; —verhaltung zadržanje mokraće; —verstopfung f. zapor vode; er leidet an —verstopfung stala mu je voda; —wolle ma-

Digitized by Google

gla u mokraći; —zapfer pipak; —zwang *v.* Harnſtrenge.

Harpeggio (it.) igra poput harfe.

Harpun=e ostvina; —irer ostvinar; —reiher ostvinar.

Harraß raša.

Harpye harpija.

Harre zatezanje; etw. in die H. ziehen zatezati čim.

Harren čekati, izčekivati; harre auf Gott pouzdaj se u Boga; harre nicht meiner nenadaj me se.

Harſch okoreo; (v. Brode) h. werden okoreti se, skoreti se; die Wunde bekam eine —e Rinde rana se je okrastala, uhvatila se je krasta na rani.

Hart tvrd; h. werden otvrdnuti; —es Brod okoreo kruh; ein —es Ei jaje u tvrdo; —e Hände žuljave ruke; —es Fleiſch krtina, krto meso; er hat eine —e Stirn obraz mu je kao opanak; ein —er Kopf tvrda glava, tvrdoglavac; —er Sinn okornost, upornost; —es Herz nemilo srce, srce od kamena; (feſt) čvrst, krepak; h. anrennen osorno nagovoriti; —e Arbeit težak posao; —er Winter ljuta zima; es fällt ihm hart mučno mu je; h. hören nagluh biti, slabo čuti; h. am Wege tik do puta; es traf h. auf h. dodje kosa na kamen; udarila kosa na brus; —blei krko olovo; —bovиſt tvrdokožka.

Härte tvrdoća, tvrdina, tvrdja; okorjelost kruha; (der Stirn) bezobraznost; (des Herzens) nemilost; (der Strafe) oštrina; (des Styles) nesgrapnost.

Harten tvrdnuti, otvrdnuti.

Härten tvrditi, otvrditi; das Eiſen h. kaliti (željezo).

Hart=erz tvrdka; —floß težko talivo (željezo); —frucht tvrdka; —flüſſig težko taliv; —gefinnt tvrda srca; —gläubig težko vjerujući, nevjerni; —gras ovčja vlasulja; —haken *m.* kopnja; —harze tvrde smole; —häuter tvrdokožci; —häutig tvrdokožan; —heit *f.* tvrdost, tvrdoća; —herzig tvrda srca, nemilostiv; —herzigkeit nemilostivost, nemilosrdje; —heu pljuskavica; —hobel blanja-tvrdača; —holz grab; —hörig nagluh; —hörigkeit nagluhost; —hornig tvrdorog; —hufig tvrda kopita; —hülſig tvrde komuške; —kelch hrskavica; —kopf tvrdoglavac; —köpfig tvrdoglav, tupoglav, jogunast; —köpfigkeit tvrdoglavost, tupoglavost; —korn strnina; —leibig zatvoren, zapečen; —leibigkeit tvrdine, zapor, zatvor tiela.

Härtl=ich otvrd, tvrdkast, tvrdak; (v. Wein) kiselast, prokisao; —ing tvrdulja.

Hart=mäulig (v. Pferd.) tvrdoust, tvrdoput; —näckig tvrdoglav, uporan, tvrdokoran, jogunast; h. werden otvrdoglaviti, uzjoguniti se; —näckigkeit upornost, tvrdoglavost, tvrdokornost; —pulver (suho) kalilo; —riegel svib; —riegelholz svibovina; —rindig tvrdokoran; —roſe francezka ruža; —ſchälig tvrdoljuskav; —ſehnabel ljuskavac; —ſehnig žilav; —ſinnig *v.* Hartnäckig; —ſtein ljutac; —ſtrauch *v.* Hartriegel.

Härt=igkeit otvrdjelost; *v.* Härte; —ung kaljenje; —waſſer kalilo.

Hart=werk tvrdež; —winde *v.* Hartriegel; —wurm *v.* Blindſchleiche.

Harz smola, živica; —artig smolast; —baum smolovac; —elektrizität smolena munjina; —en smolariti, kupiti smolu; ljepiti se; —erde smolnica; —firniß smolen pokost; —galle smolovka; —gallmücke

Digitized by Google

borova šiškarica; —holz smolovac; —ig smolovit, smolan, živičast; —kitt smolen lem; —lice djetelinjak; —kraut smolanka; —kuchen smolina; —rüsselkäfer borov kljunak; —scharrer smolar; —seife smolen sapun; —wasser smolovica; —winde smolasta povojnica.

Hasard *v.* Hazard.

Hasch-en hvatati, uhvatiti, loviti, ščepati; —er, Häscher pandur; —spiel trka; —zange hvatalica.

Hase *m.* zec; (Weibchen) zečica; er läuft davon, wie ein H. plašiv kao zec; viele Hunde sind des —n Tod dva lješnjaka orahova vojska; dva loša ubiše Miloša.

Hasel *f.* (Haselstaude) lieska; —busch, —gebüsch, —gestäude lještak, ljeskovnik; —eule lještanka; —gestügel lještarke; —holz ljeskovina; —huhn lještarka; —iren lakrdije sbijati, šaliti se; titrati se s kim; —käschen ljeskova resa; —maus orašar, smedji puh; —nuß lješnjak, lješnik; —nußbohrer bušačar; —nußfarbe lješnjakova mast; —nußstrauch, —nußstaude lještak; —stock ljeskovac; —wanze ljeskova stjenica; —wickler ljeskov zavijač; —wild *v.* Haselgestügel; —wurz kopitnjak, kopitnik.

Hasen zečji; —auge zečje oko; —balg zečina; —beize meka, mama za zeceve; —braten pečen zec; —fährte zečji trag; —fett zečje salo, zečja mast; —fleisch zečevina; —fuß zečja noga, zečja stopa; (fig.) strašljivica, strašivac, kukavica, baba; (bot.) zečja djetelina; —füßig lahkonog, hitronog; —futter zečja krma, hrana; —garn zečja mreža; —geier kostolom; —haar zečja dlaka; —hatze (b. Pferd.) zečja noga; —herz babje, plašljivo srce; —hetze hajka na zeceve; —jagd lov na zeceve; —junge zeče; —klee cecelj; —klein zečji drob; —kopf (fig.) zvekan, tikvu, trubilo; —lager zečji ležaj, zečja loža; —maus zečje morče; —ohr zečje uho; (bot.) svinjac; —panier; das H. ergreifen okrenuti ledja, uzeti put pod noge; —pappel krugolista sljezovača; —pfeffer zecgljiva; —riebgras zečji kalac; —scharte zečja usna; (b. Menschen) hrnjica; er hat eine H. hrnjav je; —schlaf zečji sanak; er hat einen H. spava kao zec; —schrott zečjak, zečja sačma, sita; —schwanz, —schweif zečji rep; —strauch (Hieracium minus) zečja runjavica; (Prenanthes purpurea) rumena gorčika.

Häsin zečica.

Haspe, Häspe petlja, bagljama, šarka; (Kegel) stežajica, babica.

Haspel vitao; (Garnh.) motovilo; (b. Web.) takalo, motovilo; —baum vreteno (od vitla); —gerüst, —gestell vitlište; (Garnh.) steljka, nožice (od motovila); —habe, —horn ruča, ručica (od vitla); —kreuz vitlene križnice; —n motati, navijati; (Bergb.) vitlati; —rad vitleno kolo; —ramme malj na vitao; —stütze podvitlina; —welle vitleno vreteno; —winde vitka.

Hasp-en *m.* vitka; —haken stežajica, babica; —ler vitlar (Garnh.) motač; —lerin motačica.

Haß mržnja; H. gegen jemanden empfinden mrziti koga; einen H. auf jemand werfen zamrziti koga.

Hass-en mrziti koga; ich hasse

Digitized by Google

das an ihm to mi je mrzko u njega; es haßt einer den andern mrzi jedan drugoga; -enswerth, -würdig mrzak; -er mrzitelj, nenavidnik.

Häßlich ružan, grd, gadan; -aussehen grd biti; sich H. machen ohrepenjivati se; er hat ein -es Gesicht grda je lica; ein -er Mensch hrdjav čovjek; eine -e Krankheit gadna bolest; -keit ružnost, grdoba.

Hast pospjeh, žurba; mit einer H. thun žurno, na harmak raditi.

Hast-en žuriti se, hitjeti; sich H. žuriti se; paštiti se; -ig žuran, pospješan; (fig.) gnjevljiv, pršljiv.

Hatschier kopljanik.

Hau *m.* siek; (Schlag) udar, udarac; einem einen H. geben udariti, maznuti, opaliti, opaučiti, zviznuti koga; -axt bradva; -bank povalj, podciep, uzglavak; -bar sječiv, sječan; -bares Holz drva za siek; -barkeits-Alter sjecivno doba.

Haube *f.* kapa (Frauenh.) čepac, poculica; ein Mädchen unter die H. bringen udati djevojku; (zweiter Magen bei den Wiederkäuern) kapura; (v. Vögeln) kukma, huhuljica, huhor; (Kuppelbach) klobuk; (bot.) kapica; -n pokriti kapom, eine Braut -n ub.aditi mladu.

Hauben-adler ćubast sokol; -band vrpca za kapu; -blutfink ćubasta zimovka; -bach klobuk; wälsches -bach talijanski krov; -drossel ćubast drozak; -eisvogel ćubast zimorod; -ente krunasta patka, krunka; -fasan ćubast gnjeteo; -heher ćubast gavran; -huhn kaporka, kapura, kukmača, ćuba, krunka; -krämer kapar; -lerche ševrljuga; škrljac, krunica; -macherin kaparica; -meise krunasta sjenica; -nadel pribadača; -netz dno u kape; -papagei ćubasta papiga; -putzerin kaparica; -reiher ćubasta čaplja; -schleife šeputka na kapi, vrpca na kapi; -specht kukmasta žuna; -stock kapnjak; -taube kukmač (golub); -taucher (Vogel) velika pandurka; -vogel kukmarka.

Haubitz-ärmel nabijalo; -e gubica, kubuz.

Haublokk panj, trupac.

Hauch *m.* dah, hak, pah; einen H. von sich geben dahnuti; H. der Blumen duha, vonja; -blatt grozdovica; -buchstabe hakavo pismo; -en dahnuti, dihati, hakati; (v. Winde) ćuhnuti, pahnuti; -end dišuć; -forelle pastruga; -laut hakavac; -zeichen znak braka.

Haudegen posjeklica; (fig.) sabljetina; (Bramarbas) nebojša.

Hau-e motika, kopača; (in der Mühle) paprica; (mont.) drveni bat; -eisen piljakovac; -en sjeći; eine Wunde h. posjeći; sich in den Finger h. posjeći se; einen Zweig vom Baume h. osjeći, skresati stablo; sich durch die Feinde h. prosjeći se, protući se sabljom; Gras h. kositi travu; Fleisch h. sjeći meso, mesariti; Holz h. drva ciepati; mit Zähnen h. grizti; Erz h. vaditi rude; Steine h. kamenje klesati, sjeći; in Stein h. u kamen usjeći; ein Bild aus Stein h. sklesati kip od kamena; -er *m.* sjekač; (Häuer, mont.) rudokop; (Weinb.) kopač, motika (Wildschwein) vepar, (Hauzahn) kal; -erglokke rudarsko zvo-

Digitized by Google

no; —erlohn rudokopnina, rudarska plaća; —erzteg rudokopna staza; —erzeug rudokopno orudje.

Häufchen *n.* hrpica, kupac; gomilica.

Haufe, Haufen hrpa, gomila, gromada, rulja; ein H. Erbe kup zemlje; in H. legen gomilati, nagomilati; über den H. werfen strovaliti; zu H. bringen skupiti; ein H. Schweine čopor svinja; ein H. Schafe krdo ovaca; ein H. Vögel jato ptica; ein H. Volkes gomila, množtvo ljudi, svieta; svjetina.

Häufel=n kupčati; Kartoffeln h. ogrnuti, ogrtati (korun); *n.* (Spiel) poklopnica; —pflug ogrtalo.

Haufen *v.* Haufe.

Häufen kùpiti, grnuti, grtati; das Korn im Maſſe h. uvršiti, uvršivati, izvršiti mjeru od žita; ein gehäufter Meßen uvršen vagan.

Haufen=weiſe gomilice, gomilom, hrpkê, kupkê; jatomice.

Häuf=er gomilač, gromadič; —ig čest; često; —ung grtanje.

Hau=gelb rudokopnina; —hamme keser; —hechel mačac; —holz sječno drvo, drvo za siek; —klinge posjeklica; (b. Schmied.) kopitnjak; —land krč, krčevina; —meſſer sjekač.

Häugel *v.* Häuptel.

Haupt *n.* glava; das H. entblößen ogologlaviti se, odkriti se; das H. bedecken pokriti se; den Feind aufs H. ſchlagen neprijatelja hametom potući; poraziti; das H. einer Partei kolovodja stranke; das H. des Staates glava države; das H. einer Gemeinde načelnik, poglavar; das H. eines Heeres vojvoda.

Haupt glavni, poglavit.

Haupt=abſchnitt glavni odsjek; —abſicht glavna namjera; —abtheilung glavni odjel, razdjel; —aber glavna žila; —altar veliki oltar; —amt glavni ured; —anführer vojvoda; —angelegenheit glavni posao; —angriff glavni nasrt, glavna navala; —anker velika kotva, veliko sidro; —antrieb glavni nagon; —artikel glavna točka, roba, stvar; —arznei liek; —augenmerk *n.* ſein H. auf etwas richten osobito, ponajviše na što gledati, paziti; —ausweis glavni izkaz; —ballen vjenčanica; —bedarf glavna potreba; —begriff glavni pojam; —bericht glavno izvješće; —beruf glavno, pravo zvanje; —beſtandtheil glavna čest, sastojina; —betrag glavna svota, iznosak; —beweis glavni dokaz; —bilanz glavna razmjera; —binde povezača; —bitte glavna molba; —buch glavnik, glavna knjiga; —buchkonto račun glavne knjige; —eingang glavni ulaz.

Häuptel *n.* glavica (zelja, kupusa); —kohl glavato zelje, kupus; —n glavati se, glavičati se, ići u glavu, uvijati se u glavu, zametnuti glavu; —ſalat glavata loćika, salata.

Haupt=erbe glavni nasljednik, baštinik; —erkenntniß glavna odsuda; —feind glavni neprijatelj; —fehler glavna mana, pogreška; —fluß glavna rieka; —frage glavno pitanje; —funktion glavni posao; —gebiet (des Unterrichtes) glavno polje, područje nauka, podučavanja; —geſchäft glavna trgovina, posao; —geſchwulſt otok glave; naglavnik; —geſims glavni kvir; —geſtell oglav, oglavnik; —gläubiger glavni vjerovnik;

Digitized by Google

-glied (Bauw.) glavni članak: —grind uljezina, krasta na glavi; —grund glavni razlog. uzrok; —haar kosa, vlasi; —handlung glavno djelo; (merk.) glavna trgovina; (tram.) glavni čin; —heer jezgra vojske, glavna vojska; —hinderniß glavna, najveća zapreka; —höhe glavna, gornja greda; —inhalt glavni sadržaj; —katalog glavni imenik; —kirche stolna crkva; —kissen uzglavnica, uzglavak, vanjkuš; —klasse glavni razred; —kohl glavato zelje, kupus; —kraft glavna moć, sila; —krankheit glavna, poglavita bolest; —kreis najveći krug; —lager glavni tabor; —laut glavni glasac; —lehre glavni nauk; —lehrer prvi, glavni učitelj; —leute satnici, kapetani.

Häuptling m. poglavica, glavar, čeonik.

Haupt-losung glavno ždrebanje; —linie glavna crta; (fig.) glavni smjer; —lüge najveća laž. glavna laž; —mann satnik, kapetan; —mannschaft satničtvo, kapetanija; Stadth. gradsko satničtvo; —mannsfrau satnikovica, kapetanica; —maß veliko jedrilo, veliki jambor; —mauer glavni zid; —mittel glavno sredstvo; —meridian glavni podnevnik; —moment glavno doba; glavni, odlučni čas; glavna stvar; —narr velika budala, budalina; —niederlage glavno skladište; —ort glavno mjesto; —pause glavna stanka; —person glavna, poglavita, prva osoba; —pfahl prednji stubao; —pforte glavna, velika vrata; —poſten (merk.) glavni stavak; (mil.) glavna straža; —priester veliki svećenik; —produkt glavna plodina, tvorina; —prozeß glavna parnica; —punkt glavna točka; —quartier glavni stan; —regel glavno pravilo; —sache glavna, prva stvar; —säkulär glavan. osobit, poglavit; —satz glavni stavak; načelo; —sattheil glavni dio stavka; —schlüssel glavni ključ; —schuld najveća krivnja, najveći dug; —schuldige najveći krivac; —schuldner najveći dužnik; —schule glavna učiona; —schullehrer učitelj glavnih učiona; —schur prva strižnja; —schwierigkeit glavna zapreka; —segel veliko jedro; —seite glavna strana; —stadt glavni grad; —städter stanovnik glavnoga grada; —stamm glavno deblo; (Sam.) stožer; (Kapital) glavno, glavnica; —station glavna postaja; —straße drum, velika cesta; —stück glavni dio; H. eines Buches poglavje, glava; —summarium glavni svotnik; —summe glavni iznos; —sünde smrtni grieh; —täter glavni krivac; —theilnehmer glavni dionik; —thor glavna vrata; —titel glavni naslov; —ton glavni glas; —treffen glavni boj; —treffer najveći dobitak; —treppe glavne stube; —tuch marama, rubac za glavu; —verhandlung glavna razlika; —verrechnung glavno računanje; —versammlung velika skupština; —wache velika, glavna straža; —weh glavobolja; ich habe H. glava me boli; das macht mir kein H. nit mi je žao nit jao; —werk (eines Schriftstellers) najvrstnije djelo; —wort samostavnik, stvarno ime; —wurzel svrdao; žila-srčanica; —zahl glavni broj; —zahlwörter osnovni

Digitized by Google

brojnici; —zeitwort pravi glagol; —ziel glavni cilj, glavna svrha; —zollamt glavna carinara; —zweck glavna cielj, glavna namjera.

Haus *n.* kuća, dom; ein Gottesh. božja kuća; ein hölzernes H. drvenjara; von H. zu H. gehen zarediti, zaći od kuće do kuće; der Herr vom —e kuće gospodar; er macht ein eigenes H. ima svoje ognjište; einen von H. und Hof treiben iztjerati koga iz kuće i kućišta; in einer Sache zu Hause sein biti čemu vješt; das Oberhaus gornja kuća; das Unterhaus dolnja kuća; kaiserliches H. carska kuća; —altar domaći oltar; —ammer pitoma strnadica; —andacht domaća molitva; —apotheke domaća, kućevna ljekarna; —arbeit kućna radnja; —armen domaći siromasi; —arrest kućevni zatvor; —arznei domaći liek; —baum stup u vjetrenjače; —bedarf domaća potreba; —besitz posjed kuće; —besitzer posjednik kuće; —bewohner ukućanin, kućanin; --boden podkrovje, tavan; --brod domaći kruh; --büchel kućevnica.

Häuschen kućica; armes H. ubožak stan.

Hauschlag (Forstw.) šestar; (Mühlb.) posječ.

Haus-dieb domaći tat; --diebstahl domaća kradja; --dienerschaft domaća služinčad; --durchsuchung premetačina, premetanje, pretraživanje kuće; --ehre poštenje, čast kuće; --einrichtung pokućtvo.

Hausen prebivati, domovati, stanovati; (Haus halten) gospodariti; übel h. zlo gospodariti; der Hagel hat furchtbar gehaust zagrdila je tuča; H. *m.* --fisch moruna, bjeljuga, viza; --blase morunji mjehur, svitci; --fleisch morunina; --rogen morunina ikra; --ente pitoma patka.

Häuserbeschau razgled kuća; die H. unternehmen razgledati kuće.

Haus-ertrag kućni dohodak, dohodak od kuće; --erziehung domaći uzgoj; --fliege muha pokućarka; --flur *f.* veža, predkućnica; dvorište; --frau *f.* domaćica, kuće gospodarica; --freund *m.* prijatelj kuće; --friede domaći mir, sloga u kući; --gebacken kod kuće pečen (kruh); --geflügel domaća perad, živad; --geist maličac; malik, tintilin; --genosse kućanin; čeljade; --genossenschaft zadruga; --gerät pokućtvo; --geschäft domaći posao; --gesetz domovni, kućevni zakon; --gesinde služinčad čeljad; --giebel zabat; --glück domaća sreća; --grille cvrčak; --halt kućanstvo, gospodarstvo; gemeinschaftlicher H. zadruga; --halten gospodariti; --halter *m.* domaćin, kućanik; (bei einem andern) gospodar, ključar; gazda; —hälterin domaćica, kućanica; reduša; (bei einem andern) gospodarica, gazdarica, ključarica; —hälterisch štedljiv, čuvaran; eine —hälterische Frau dobra gazdarica, kućanica; ein —hälterischer Mensch dobar gospodar; —haltung *v.* Haushalt; eine eigene H. haben imati svoje ognjište; —haltungsbuch kućnik; —haltungskosten kućanski trošak; —haltungskostenbuch kućevnik; —haltungskostenkonto račun o kućanskom trošku; —herr domaćin, kuće gospodar; —hoch kolik kuća; der Schnee-

Digitized by Google

--glied (Bauw.) glavni članak; —grind uljezina, krasta na glavi; —grund glavni razlog, uzrok; —haar kosa, vlasi; —handlung glavno djelo; (merk.) glavna trgovina; (dram.) glavni čin; —heer jezgra vojske, glavna vojska; —hinderniß glavna, najveća zapreka; —holz gornja greda; —inhalt glavni sadržaj; —katalog glavni imenik; —kirche stolna crkva; —kissen uzglavnica, uzglavak, vanjkuš; —klasse glavni razred; —kohl glavato zelje, kupus; —kraft glavna moć, sila; —krankheit glavna, poglavita bolest; —kreis najveći krug; —lager glavni tabor; —laut glavni glasac; —lehre glavni nauk; —lehrer prvi, glavni učitelj; —leute satnici, kapetani.

Häuptling *m.* poglavica, glavar, čeonik.

Haupt-losung glavno ždrebanje; —linie glavna crta; (fig.) glavni smjer; —lüge najveća laž, glavna laž; —mann satnik, kapetan; —mannschaft satništvo, kapetanija; Stabth. gradsko satništvo; —manns-frau satnikovica, kapetanica; —mast veliko jedrilo, veliki jambor; —mauer glavni zid; —mittel glavno sredstvo; —meridian glavni podnevnik; —moment glavno doba; glavni, odlučni čas; glavna stvar; —narr velika budala, budalina; —niederlage glavno skladište; —ort glavno mjesto; —pause glavna stanka; —person glavna, poglavita, prva osoba; —pfahl prednji stubao; —pforte glavna, velika vrata; —posten (merk.) glavni stavak; (mil.) glavna straža; —priester veliki svećenik; —probukt glavna plodina, tvorina; —prozeß glavna parnica; —punkt glavna točka; —quartier glavni stan; —regel glavno pravilo; —sache glavna, prva stvar; —sächlich glavan, osobit, poglavit; —satz glavni stavak; načelo; —satztheil glavni dio stavka; —schlüssel glavni ključ; —schuld najveća krivnja, najveći dug; —schuldige najveći krivac; —schuldner najveći dužnik; —schule glavna učiona; —schullehrer učitelj glavnih učiona; —schur prva strižnja; —schwierigkeit glavna zapreka; —segel veliko jedro; —seite glavna strana; —stadt glavni grad; —städter stanovnik glavnoga grada; —stamm glavno deblo; (fam.) stožer; (Kapital) glavno, glavnica; —station glavna postaja; —strasse drum, velika cesta; —stück glavni dio; H. eines Buches poglavje, glava; —summarium glavni svotnik; —summe glavni iznos; —sünde smrtni grieh; —thäter glavni krivac; —theilnehmer glavni dionik; —thor glavna vrata; —titel glavni naslov; —ton glavni glas; —treffen glavni boj; —treffer najveći dobitak; —treppe glavne stube; —tuch marama, rubac za glavu; —verhandlung glavna razlika; —verrechnung glavno računanje; —versammlung velika skupština; —wache velika, glavna straža; —weh glavobolja; ich habe H. glava me boli; das macht mir kein H. nit mi je žao nit jao; —werk (eines Schriftstellers) najvrstnije djelo; —wort samostavnik, stvarno ime; —wurzel svrdao; žila-srčanica; —zahl glavni broj; —zahlwörter osnovni

Digitized by Google

brojnici; —zeitwort pravi glagol; —ziel glavni cilj, glavna svrha; —zollamt glavna carinara; —zweck glavna cielj, glavna namjera.

Haus *n.* kuća, dom; ein Gottesh. božja kuća; ein hölzernes H. drvenjara; von H. zu H. gehen zarediti, zaći od kuće do kuće; der Herr vom —e kuće gospodar; er macht ein eigenes H. ima svoje ognjište; einen von H. und Hof treiben iztjerati koga iz kuće i kućišta; in einer Sache zu Hause sein biti čemu vješt; das Oberhaus gornja kuća; das Unterhaus dolnja kuća; kaiserliches H. carska kuća; —altar domaći oltar; —ammer pitoma strnadica; —anbacht domaća molitva; —apotheke domaća, kućevna ljekarna; —arbeit kućna radnja; —armen domaći siromasi; —arrest kućevni zatvor; —arznei domaći liek; —baum stup u vjetrenjače; —bedarf domaća potreba; —besitz posjed kuće; —besitzer posjednik kuće; —bewohner ukućanin, kućanin; --boden podkrovje, tavan; --brod domaći kruh; --buchel kućevnica.

Häuschen kućica; armes H. ubožak stan.

Hauschlag (Forstw.) šestar; (Mühlb.) posječ.

Haus-dieb domaći tat; --diebstahl domaća kradja; --dienerschaft domaća služinčad; --durchsuchung premetačina, premetanje, pretraživanje kuće; --ehre poštenje, čast kuće; --einrichtung pokućtvo.

Hausen prebivati, domovati, stanovati; (Haus halten) gospodariti; übel h. zlo gospodariti; der Hagel hat furchtbar gehaust zagrdila je tuča; H. *m.* --fisch moruna, bjeljuga, viza; --blase morunji mjehur, svitci; --fischs morunina; --rogen morunina ikra; --ente pitoma patka.

Häuserbesichau razgled kuća; die H. unternehmen razgledati kuće.

Haus-ertrag kućni dohodak, dohodak od kuće; --erziehung domaći uzgoj; --fliege muha pokućarka; --flur *f.* veža, predkućnica; dvorište; --frau *f.* domaćica, kuće gospodarica; --freund *m.* prijatelj kuće; --friede domaći mir, sloga u kući; --gebacken kod kuće pečen (kruh); --geflügel domaća perad, živad; --geist maličac; malik, tintilin; --genosse kućanin; čeljade; --genossenschaft zadruga; --gerath pokućtvo; --geschäft domaći posao; --gesetz domovni, kućevni zakon; --gesinde služinčad čeljad; --giebel zabat; --glück domaća sreća; --grille cvrčak; --halt kućanstvo, gospodarstvo; gemeinschaftlicher H. zadruga; --halten gospodariti; --halter *m.* domaćin, kućanik; (bei einem andern) gospodar, ključar; gazda; —hälterin domaćica, kućanica; reduša; (bei einem andern) gospodarica, gazdarica, ključarica; —hälterisch štedljiv, čuvaran; eine —hälterische Frau dobra gazdarica, kućanica; ein —hälterischer Mensch dobar gospodar; —haltung *v.* Haushalt; eine eigene H. haben imati svoje ognjište; —haltungsbuch kućnik; —haltungskosten kućanski trošak; —haltungskostenbuch kućevnik; —haltungskostenkonto račun o kućanskom trošku; —herr domaćin, kuće gospodar; —hoch kolik kuća; der Schnee-

Digitized by Google

ist h. gefallen snieg je zapao do krova; —hofmeister *m.* dvornik, starosta; —hocker ležak; —huhn *n.* domaća, pitoma kokoš; —hund pas-pokućar; —inhaber vlastnik, posjednik kuće.

Hausir-befugniß pravo kućarenja; —bewilligung dopust kućarenja; —en kućariti, torbariti; —er kućarac, torbičar; —geschäft, —handel kućarenje, kućarstvo; —karte, —paß kućarski list.

Haus-kalender domaći koledar; —kanzlei *f.* domaća pisarna; —kapelle domaća crkvica; -katze pitoma mačka; —kirche domaća crkva; —knecht kućnjak, kućni sluga, čistikuća, nadvornik; —klassensteuer *f.* razredna kućarina; —kommunion *f.* zadruga; —kost domaća hrana; —krieg domaća razmirica; —kröte krastača; —lehrer domaći učitelj; —lehrerin domaća učiteljica; —leute ukućani, stanari, domari.

Häusl-er želir, želar; —ich domaći, kućevni; ein —iches Weib kućanica; sich —ich an einem Orte niederlassen nastaniti, naseliti se gdje; —iche Religionsübung domaće ovršivanje bogoslužja; —ichkeit (eines Weibes) kućevnost.

Haus-mädchen domaća služkinja; —magd *f.* služkinja, služavka, dekla; —mannskost domaća hrana; —marder *m.* kuna domaća; —maus pokućni miš; —meister pazikuća; —miethe najam kuće; stanarina, kućna najmovina; —mittel domaći liek; —motte *f.* pokućni moljac; —mutter domaćica; —ordnung domaći red; —pächter zakupnik, najamnik, najmilac kuće; —plage domaća bieda, nevolja; —platz *m.* dvorište, kućište; —ratte crni parcov; —recht kućno, kućevno pravo; —regel *f.* kućevno, domaće pravilo; —sassig okućen, udomaćen; —satz *m.* kućni teret; —schabe žohar, švaba; —schatz kućno blago; —schild cimer; —schlüssel kućni ključ; —schmätzer veliki muhar; —schwalbe pokućna lastvica; —schwelle *f.* prag, kućne uvratine; podsjek.

Hauss-e (spr. hoss) (fr.) povis, poskupa; à la H. spekuliren trgovati na poskupu; H. erleiden poskupiti; —ier povisar.

Haus-servitut kućna služnost; —sorge *f.* domaća briga, skrb; —speise domaće jelo; —sperling *m.* vrabac, vrebac-pokućar; —spinne pokućni pauk; —stand kućanstvo; —stelle *f.* kućište; —steuer *f.* kućarina; —streit *m.* domaća razpra; —suchung premetačina, premetanje, pretraživanje u kući; —taube pitom golub; —thier domaće živinče, životinja; —thor, —thür kućna vrata; —unke *f.* smrdljiva krastača; —vater domaćin, starešina; —vermögen *n.* kućni imutak; —verwalter, —verweser *m.* upravitelj kuće; —vieh stoka, marha, blago; —wächter čuvar kuće; —wäsche domaća rubenina, prtenina; —weib domaćica; —wesen gospodarstvo, kućanstvo; —wirth *f.* kuće gazda; —wirthin gazdarica; —wirthschaft kućanstvo, domaće gospodarstvo; —wurz netresak, čuvikuća, čuvarkuća; die kleine H. žednjak; —zins stanarina; kućna najmovina, najamnina; —zinsertrag dohodak od stanarine; —zinsertragsbekenntniß očitovanje, prokaz stanarine; —zinssteuer porez od stanarine; —zucht kućevna stega, kućevni zapt.

Haut koža, čapra, pût; (spr.) er steckt in keiner guten H. slaba je zdravlja; u hrdjavoj je koži; ich möchte nicht in seiner H. stek-

Digitized by Google

ken neželim biti na njegovu mjestu; ſich ſeiner H. wehren braniti se; mit heiler H. davon kommen srećno proći, iznieti živu glavu; einem die H. über die Ohren ziehen mučiti koga do zla boga; es jukt ihn die H. svrbe ga ledja; eine ehrliche H. dobričina; die H. der Milch tjena, tjenica, kožica od mlieka; —artig kožast; —ausdünſtung *f.* izpara kože; —ausſchlag osip, osutak; ich bekam einen H. izasulo mi se po tjelu; —bläschen prištić; —blutader kožna žila.

Hautbois (spr. Hoboa) (fr.) frula, hoboa.

Häut=chen kožica; —eln, —en guliti, derati kožu; ſich h. svući se, svlačiti se; die Schlange —et ſich zmija svlači košuljicu.

Hautentzündung zažeg kože.

Hauteur (spr. hohthör) (fr., kaufm). poskupilac.

Haut=farbe brst; mast; —fleck *m.* šklopac; —flügel opneno krilo; —flügelig opnokrili; —flügler *m.* opnokrilci; —form kožnica; —förmig kožast; —freſſer *m.* kožnjak.

Häuti=cht kožast; —g kožan, opnen.

Haut=juffen svrbež kože; —käfer kožnjak; —krankheit kožobolja; —krebs rak na koži; —lappen kus (komad) kože, vaša, vandrša; —muskel kožna mišica; —nerv kožni živac; —papille kožne bradavičice; —pflege *f.* njega kože; —pigment strojilo kože; —pilze prave gljive; —reinigung čišćenje kože; —relief (spr. hohreliäf) (fr.) napupila rezba; —ſchmiere maz, kožna mast, sirasta (plodova) obloga; —ſchnelle kožni volak; —ſchwiele žulj; —ſeröſe surutkovica; —ſkelet *n.* samokost; —ſpalten *pl.* puci; —ſyſtem *n.* kože; —talg maz.

Häutung svlačenje.

Haut=veränderung promjena kože; —verluſt gubitak kože; —waſſerſucht *f.* trupljika, nabujica; —wurm vlasatnik.

Hau=waffe sjecalo; —wunde sjekotina; —zahn kâl, kao; —zinn *n.* sjecište.

Havannazigarren havanske smotke.

Havarie pomorska šteta; —iren štetovati na moru; —irte Güter roba oštećena na moru.

Hazard slučaj, prigoda; —ſpiel *n*, sliepa igra, hazard.

He, heh, e! ej! aj! (befehl.) bre! more!

Hebamme babica, primalja; —nkandidatin pripravnica za primaljstvo; —nkunſt primaljstvo, babičenje; —nunterricht podučavanje u primaljstvu.

Hebarm dizalica, palac.

Hebe daća, danak; H. an Getreide žitna daća; —apparat dizalo; —baum *m.* poluga, ozib, vag; etwas mit dem H. heben podignuti što polugom; —baumen dizalica, *v.* Hebarm; —eiſen *n.* pralica, ćuskija; —kopf *v.* Hebarm; —korb *m.* ušata košarica; —krahn (am Schiff) paranak; (am Brunnen) kimavica, djerma, djeram.

Hebel poluga, ozib, vag; einarmiger H. jednokraka poluga; zweiarmiger H. dvokraka poluga; —arm krak poluge.

Hebe=latte *v.* Hebarm.

Hebelwerk, Hebelzeug dizalo.

Hebemahl *n.* dižnica.

Heben dignuti, nadići, podići, dizati, nadizati; die Arme gegen Himmel h. uprostiti ruke k nebu; die Augen gegen Himmel h. podignuti oči k nebu; ein Kind aus der Taufe h. kumovati, držati diete kod krštenja (na krstu); einen aus dem Sattel h. baciti koga s konja; zadjenuti koga za pojas; izrinuti koga

Digitized by Google

(odakle); einen auf's Pferd h. dignuti koga na konja, pomoći komu na konja; einen Schatz h. izkopati blago; den Kopf in die Höhe h. izdignuti glavu povisoko, visoko nos dizati; eine Krankheit h. izliečiti bolest; ein Hinderniß h. uklonuti zapreku; einen Streit h. dokinuti razpru; Wein aus dem Fasse h. vaditi vino na teglicu; sich h. dignuti se; der Busen hebt sich prsa mu se nadimaju.

Hebe-nagel nadizač; —punkt dizalište.

Heber dizač; (phys.) teglica, nateg, natega; großer H. nategača; kleiner H. nategačica, natezica.

Heberad nadizalo.

Heber-barometer *m.* dvokraki tlakomjer; —förmig tegličast; —wurm tegličica.

Hebe-schiene (Mühlb.) podpornja, rihalj; —stange pralica, čuskija; —tatze dizalica, palac; —winde vitao, vitlo, uzvijalo; —zange kliještine; —zapfen *m.* palac; —zeug dizala; (in Mühl.) puze.

Heb-ling dizalica, palac; —opfer prvine; —schüssel (Wasserw.) krbanjina; —ung dizanje, dignuće; die H. des Geldes dizanje, pobiranje novca; —ungssystem *n.* sustav dizanja.

Hechel greben, ogreblo, ogrebača; (Dichte) perajica, gvozdenka, orčica; den Flachs durch die H. ziehen ogrebati, ogrebonati, grebenati, ogrebsti, perjati lan; (fig.) einen durch die H. ziehen rešetati koga; —bank perajnjača; —flachs svlak, ogreb, ogrebnica, perajnica, perajevina; —frau redilja, ogrebalja; —händler ogreblar, perajičar; —kamm *m.* perajica; gvozdenka za lan; —kraut *n.* mačac, zečji trn; —macher ogreblar, gvozdenkar, perajičar; —n ogrebati, ogrebsti, perjati, vršati; einen —n rešetati koga; —rocke *f.* perjasta plosnatica; —scheune kučine *pl.*; —stuhl *v.* Hechelbank; —zahn *m.* zubac od ogrebla, perajica.

Hechler redilac; —in redilja.

Hecht *m.* štuka; —blau štukast; —enfleisch štukovina; —kraut *n.* mrestnjak; —satz *m.* štučad; —teich štučnjak.

Hecken *v.* Hekken.

Hecto-litre (fr. Maß) hectolitar; —métre (fr. Längenmaß) hektometar.

Heda! he! hej!

Heberich trizalj; poljska povrtnica.

Heer vojska, vojna; ein H. auf die Beine stellen sakupiti, sabrati vojsku; dignuti vojsku; das H. steht im Lager vojska tabori; (Menge) množtvo, četa, jato; ein H. von Fliegen jato muha.

Heer-bann narodni ustanak; —bewegung kretnja vojske; —de *v.* Herde.

Heeres-folge *f.* dužnost vojevanja; —kraft bojna snaga; —macht bojna sila, vojska; —zug pohod vojske.

Heer-fahne bojna zastava; —fahrt pohod vojske; —führer vojskovodja, vojvoda; —gans *f.* sivá čaplja; —gebäu vojna prtljaga; —geräth vojna sprava; —haufen vojni sbor; —heuschrecke *f.* skakavac-selac; —horn bojna trublja; —lager tabor; —ling *m.* greš, grešika, grešljika; —meister vladivoj; —moos poljska preslica; —pauke *f.* talambas; —pauker *m.* talambasar; —rauch magluština; —raupe četnjak; —säule stub; —schaar *f.* četa; —schau smotra; —schnepfe kozica; —spitze *f.* čelo vojske; —straße velika cesta, drum; —strom glavna rieka; —verpflegung obskrba vojske; —verpflegungsamt ured za obskrbu

Digitized by Google

vojske; —wesen *n.* vojničtvo; —zug pohod vojske.

Hefe sédlja, talog, trop; (Weinh.) drožda, droždje, droždina; kvas; kvasac; die H. des Volkes prostačina, prosti puk; ljudinstvo, glota.

Hefen-artig kvasovac; —brod kruh u kvas; —erzeugung pravljenje kvasca, droždja; —fabrik kvasarnica; —flaum pjenice; —handel *m.* trgovina s kvascem, s droždjem; —händler droždar, kvasičar; —teig tiesto s kvasom.

Hef-ig droždan.

Heft (Stiel) držak, držalo; ručica; (eines Messers) korice, kore; (eines Meißels) člen; (eines Degens) ručka, boča; ein H. von Papier svezka, svezak, svežčić papira; —blech sponka; —eisen sapinjač; —el spona, kopka, kopče; (Mönch) kukac, kopčar, mužjak; (Nonne) kopča, kučica, petljica; —elhaken prikopča; —elmacher kopčar; —eln, —en (mit Nageln) prikopčati, pribosti, pripeti; (mit Nägeln) pribiti; die Reben H. vezati vinograd; die Augen auf etw. H. uprieti, upiljiti oči u što; —faden ujamak; —haken vezača kuka; —ig žestok, nagao, osoran, napržit; ein —iger Regen plaha kiša, pljuštavica; ein H. Sturm velika bura; ein H. Wind jak, silan vjetar; eine —ige Kälte ljuta, ćića zima; —igkeit žestina, žestokost, jakost, ljutost; —korn spojka; —lade šivalica; —nadel šivaljka; —pflaster *n.* sljepilo; —schärte kosjerište; (b. Faßb.) vezica; —schnur *f.* gužvica; —zeher suprstaci.

Hege zaklon, zaštita, obrana; njega; veselje, zabava; —bereiter šumski stražar, lugar; —holz branjevina; —n gajiti, zagajiti, oplotiti; obroviti, objaziti; Hoffnung hegen nadati se; Freundschaft —n prijateljevati komu, biti komu prijatelj; —r šumski stražar, lugar; —rhaus lugarnica; —schlag branjenica, branjevina, gaj; —wisch potka, zastava.

Hehl tajna; aus einer Sache kein H. machen neskrivati, netajiti što; etw. H. tragen tajiti, skrivati šta; ohne H. sprechen otvoreno govoriti; —er zatajač, jatak; —rin jatačica.

Hehr visok; (fig.) uzvišen, slavan, svet.

Heida hajde, nude, nut.

Heide (v. Menschen) poganin, neznabožac; (unangebautes Land) pustara; (Wald) šuma; (bot.) resulja; vries; die weiße H. bagulja; —brossel *f.* bieli drozak; —ente srednja patka; —erde *f.* vresovka; —feld *n.* vresište; —flechte vrešnjak; —gras štitarka, plućnik; —korn heljda, hajdina; —kraut vriesak, resulja; —kreise goli ognjivac; —land vresište, ledina, tratina, pustopoljina; —lattig modra loćika.

Heidelbeer-e *f.* resnica, borovnica, die große H. mahovnica, kljukva; die rothe H. brusnica; —baum *m.* opirnik, medvjedica; —enblau *n.* borovničnо modrilo; —engeist *m.* borovničnica; —myrte *f.* voskovac; —staude, —strauch borovnica.

Heidelblume *f.* smilje.

Heidelerche šumska ševa.

Heiden-bekehrer učitelj poganâ; —bekehrung obraćanje poganâ; —geld paševina; es hat ein H. gekostet veoma je skupo; —huhn pustarka; —isop čistac-sunčanik; —kind poganče, neznabožče; —land poganska zemlja; —lilie zlatan; —mäßig poganski neznabožki; —schaft poganstvo, neznabožtvo; —tempel pogan-

Digitized by Google

ski, neznabožki hram; —zeit *f.* pogansko doba.

Heide-nelke *f.* dobroliki klinčić; —pflanze pustarnica; —pfrieme *f.* kosmata žutilica; —rling, —schwamm pečurka; —segge *f.* vavoljasti šaš; —stroh heljdovina; —wilde grahor.

Heidnisch vresast; —ig vresovit; —in poganka, neznabožica; —nisch poganski, neznabožki; —uck pandur; hajduk.

Heie bat, maljica.

Heikelig rogobatan; ein —er Mensch jeziv, nježan čovjek.

Heil *adj.* zdrav; h. werden zacijeliti se; die Wunde ist schon h. rana je već zacijelila; mit —er Haut davon kommen sretno proći, izuieti glavu; H. *n.* odkup, spasitva, spasenje, blaženstvo; ohrana; das H. der Menschen sreća čovječanstva; H. dir blago tebi!

Heiland spasitelj.

Heil-anstalt lječionica; —art način lječitbe, liečenja; —bad *n.* ljekovite toplice; —bar izlječiv, izcjeliv; —bringend spasno, spasonosan; —bringer spasonoša, spasitelj; —brunnen ljekovito vrelo; —butte velika ploča; —bistel šikalina; —en liečiti, zdraviti, cjeliti; izliečiti, ozdraviti, izcjeliti; die Wunde will nicht h. rana neće da zacjeli; die Zeit heilt alle Wunden vrieme rani, vrieme liječi; -end ljekovit; —er lječnik; —geld ljekarina, vidarina; —gurke *f.* ljekovit štrkalj.

Heilig svet; h. werden posvetiti se; h. leben svetit se; —sprechen svetcem proglasiti; das —e Grab božji grob; der —e Abend badnjak; das —ige Bein tanka, guzna kost; —er svetac; —e svetica; —en, svetiti, posvetiti; den Feiertag h. svetkovati svetke; —enbein svete moći; —enbild svetolik, svetac; —enbuch život svetih; —endienst svetoštovje; —enmaler svetolikar; —enwoche sveta nedjelja; —er svetitelj; —gesprochen proglašen svetcem; —keit svetost; päpstliche H. papina svetost; —machend posvećujući; —macher svetitelj; —sprechen svetcem proglasiti, posvetiti; —sprechung *f.* posveta; das —ste (im Tempel) svetinja od svetinje; —thum svetinja, svetište, svetnica; —thümer svete moći; —thumschänder svetogrdac; —thumsraub svetokradja; —thumsräuber svetokradac; —ung *f.* svećenje; svetkovanje, posvećenje.

Heil-kraft ljekovitost; —kräftig ljekovit; —kraut *n.* ljekovita trava; —kunde, —kunst, —lehre ljekarstvo; —kundig ljekarski; —los ubitačan; opak; zao; eine —lose That bezbožno djelo; eine —lose Krankheit huda bolest; —mittel liek, ljekarija; —mittellehre ljekoslovje; —mittelverkauf *m.* prodaja ljekova; —ort lječište; —quelle ljekovito vrelo, ljekovita voda; —salbe cjeleća mast; —sam ljekovit; spasno, spasiv, spasljiv; —same Kräuter ljekovite trave; —same Gesetze koristni, blagotvorni, probitačni zakoni; —samkeit ljekovitost, probitačnost, korist; —stoff lječivo; —stofflunde *f.* poznavanje lječivâ; —trank ljekovito piće; —ung liečenje; (v. Wunden) vidanje, cjeljenje; lječitba; —saft ljekoviti sok; —verkünder *m.* blagovjestnik; —verständiger vještak u lječenju; —voll spasonosan; —wasser ljekovita voda; —wurzel *f.* svećel.

Heim kući; sich h. begeben kući ići; eine Braut h.führen voditi, dovesti mladu.

Heimat zavičaj, postojbina; —lich

Digitized by Google

zavičajni, domaći.

Heimats-gesetz *n.* zakon o zavičaju; —los bez zavičaja, postojbine; —recht *n.* pravo državljanstva; —schein zavičajnica, domovnica; —wesen zavičajni poslovi.

Heim-begeben sich kući ići; —eilu, es —eilt mich kan da sam kod kuće; —fahren voziti se kući; —fahrt *f.* put, povratak kući; —fall ošašće, ošastnost; —fallen oći, pripasti; —gefallenes Gut ošlo dobro; —fällig ošastni; —fälligkeit ošastnost; —fallsrecht pravo ošastnosti; —gang put, povratak kući; (Tod) preminuće; —isch domaći; sich in einem Hause h. fühlen udomaćiti se u kući; —kehr *f.* povratak kući; —kehren povratiti se kući; —krank sein težiti za zavičajem; —kunft dolazak kući; —lich (freundlich) svičan, običan; (heimisch) —liche Thiere pitoma životinja; (verborgen) tajan, otajan, potajan; skrovit; das —liche Gemach zahod; h. *adv.* tajom, potajno, u potaji, krimice, kriomice; sich h. wegschleichen ukrasti se; odšuljati se; —thun tajnovati; —sagen odreći se, ostaviti se; —schlagen zanećati; —stellen dati, ostaviti komu što na volju; —suchen (besuchen) posjetiti, pohoditi, polaziti; (strafen) kazniti; Gott hat ihn heimgesucht Bog ga pohodi, kazni; er wurde von einer Krankheit heimgesucht snašla ga je bolest; —sucht *v.* Heimweh; —suchung pohod, polazak; die H. Mariä pohodjenje blažene djevice Marije; kazan; božja ruka; —tücke *f.* podmuklost; —tückisch podmukao; ein —tückischer Mensch podmukao čovjek, podmuklica; —wärts kući, doma, put zavičaja; —weg put kući; auf dem —wege iduć kući; —weh težnja za zavičajem; *v.* Nostalgia; —weh haben tugovan biti za kućom; —ziehen ići kući; —zug *v.* Heimreise.

Heinz *m.* (mont.) vodonos; —elbank djelara, djelača; —elmännchen *n.* pokrin, nadličak; —erkunft *v.* Heinz; —erlein *n.* gloginja.

Heirat *f.* (von Mannspersonen) ženitba; (v. Weibsp.) udatba, udaja; —en oženiti se, ženiti se; ein reiches Mädchen h. oženiti se bogatom djevojkom; einen Mann nehmen udati se, poći za muža; sie will ihn nicht —en neće za njega da podje; einen andern —en za drugoga poći.

Heirats-brief vjenčanica, vjenčan list; —erlaubniß ženitbena dozvola; —fähig, ein —fähiges Mädchen djevojka na (za) udaju; sie wurde h. narasla je za udaju; sie ist noch nicht h. nije još te za udaju; —fähiger Jüngling mladić za ženitbu; —gut *n.* vieno, miraz, prćija; —kaution ženitbena jamčevina; —kontrakt *m.* ženitbeni ugovor; —lust želja ženitbe, udaje; —lustig željan ženitbe, udaje; sie ist schon h. već bi se rado udala; —mäßig, ein —mäßiges Mädchen djevojka za udaju; —vertrag *v.* Heiratskontrakt.

Heisa! *int.* hajsa, haja, hajsasa.

Heisch-en iskati; —esatz zahtjevni riek (stavak).

Heiser promukao; ich bin h. grlo mi je promuklo; h. werden promući; —keit promuklost, muklina, hrapavica.

Heiß vruć, vreo; —brennend goruć; der —e Erdstrich žarko, vruće podnebje; —e Thränen gorke suze; —es Blei otaljeno olovo; —e Butter otopljeno maslo; —er Durst žestoka žeđja; —e Quelle vruće vrelo; —es Verlangen živa želja; h. machen ogrijati, uvrućiti,

Digitized by Google

svručiti; —en (nennen) zvati, nazvati, imenovati; einen seinen Freund h. prijateljati se s kim; ich heiße Dich willkommen dobro mi došao; etw. gut h. odobriti što; (befehlen) einem etw. thun h. zapovjediti komu, da što čini; wie heißt er kako mu je ime? was soll das h. što će to reći? es heißt, er sei gestorben govori se (kaže se), da je umro; —geliebte premila, predraga; —gierig požudan, proždrljiv; -hunger veliki glad, lačnost; —hungrig jako gladan, lačan; —sporn nestrpljivac, nabrčko, naprčica.

Heiter vedar; ein —es Wetter vedrina; eine —e Stirn vedro čelo; eine —e Gesellschaft veselo društvo; —keit vedrina; (des Gemüthes) veselje, dobra volja, radovanje; —n vedriti; vedriti se; das Wetter —t sich vedri se; —sinn dobra volja, veselo srce.

Heiz=apparat grijalo; —bar, ein —bares Zimmer soba, koja se može ložiti; —en grijati; (einen Ofen) ložiti, kuriti, naložiti peć; —er grijač; —holz drva za ogriev; —material ogriev, gorivo; —ofen peć; —stube ložionica; —ung grijanje; (eine H. des Ofens) loženje; (Brennstoff) ogriev.

Helate (mpth.) Morana.

Helk=born glog; —brüse guša.

Helken (Helk) živica; eine H. ziehen živičiti; (eine Wand von Strauchwerk) redina; (Gehelk) leglo, podsad, nasad; (v. Vögeln) leći; (v. anderen Thieren) kotiti, plodit; —ammer plotovna strnadica; —baum m. živičnjak; —binder vrzinar; —barm jagodasta gašavica; —hopfen divlji hmelj; —käfer kokica; —kirsche pasje groždje; —knöterich dvornik živičar; —rose šipak, šipurak; —same gladiš; —schere postrig; —schmätzer m. pjenica; —senfe kosor; —strauch grmlje, medja; —vogel pjenica; —wanze stjenica-živičarka; —weißling glogovnjak; —wilde grahor-živičar; —winde hladolež; -zaun živica, živa obala.

Helk=herberge krčmetina; —holz n. svib; —icht živičast; —ig živičav; —mutter plodnica, rodkinja; —zeit f. ležnja, vrieme ležnje.

Helt=ig sušica, suša, suhobolja, suha bolest; —iger sušobolac; —isch suhobolan.

Held junak, vitez; der —en größter junak od junakâ; er starb als H. poginuo na junačtvu, junački je poginuo.

Helden=arm junačka mišica; —bahn junački život; —bild slika od junaka; —dichter epik; —dichtung junačka pjesma, pjesan; —geschlecht n. junačko pleme; —glück junačka sreća; —größe junačko veličanstvo; —haft junački, viteški; -hand junačka ruka, mišica; —kraft junačka snaga; —kranz junački vienac; —kühn smio kao junak; —lauf, —leben junački život; —lied n. junačka pjesma, davorija; —mäßig junački; —muth junačtvo, viteštvo; —müthig hrabren, junački, viteški; —ruhm junačka slava; —schaar junačka četa; —seele junačka duša; —stark vrstan kao junak; —that junačko djelo; —thum junačtvo; —tod junačka smrt; —weib junakinja; —zeit junačka doba.

Heldin junakinja.

Heleuin (chem.) n. omanovina.

Helf=en pomoći, pomagati, dopomagati, u pomoć biti; diese Arznei hilft wider das Fieber ovo je liek od groznice; was kann mir das h. šta će mi to? ihm ist nicht mehr zu h. za njega nema

Digitized by Google

licka (pomoći); was kann ich dir h. šta ću ti ja? einem mit Geld h. pomoći koga novcem; er weiß sich nicht zu rathen, noch zu h. nezna kud ni kamo; h. Sie mir von diesem Menschen rešite me toga čovjeka; Gott helf pomoz Bog! (beim Niesen) zdrav! zdrava! zdravo! so wahr mir Gott helfe tako mi Bog pomogao! einem zu seinem Rechte helfen prihvatiti koga da se dokopa svoga prava; izhoditi komu pravicu; einem aus dem Irrthume h. izvesti koga iz zablude; hilft's nicht, so schadet's auch nicht ako neće pomoći, neće ni odmoći; was hilft das koja ti je korist od toga; --er pomoćnik; —erin pomoćnica; ---erknecht pomagač; ---ershelfer pomagač, ortak.

Helianthus *n.* (gr.) (bot.) sunčanica.

Helix *m.* (gr.) zavoj (ušni).

Helio=meter suncomjer; ---skop *m.* suncogled.

Hell jasan, svjetao; eine ---e Stimme glasovit, jasan glas; ein ---es Gelächter grohot; ---e Flamme žarki plamen; h. Höl=zer bjelogorica; ein ---es Zim=mer zračna soba; ---es Wetter ---er Himmel vedrina; ---er Wein bistro, čisto vino; ---er Tag bieli danak; ---er Kopf bistra glava; ---er Blick bistro=umlje; H. *n.* jas; (Schiffsw.) kononara; ---äugig jasnook, bistrook; ---bewahrer konoparnik; ---braun jasno smedj; ---denkend bistrouman; ---dunkel *adj.* sumračan; H. *n.* suton, sumrak; ---e Jasnost, jasnoća; jas; H. (der Raum zwischen dem Ofen und der Wand) zapećak.

Hellebarde bradatica, oštroperac, alabarda; ---enkraut sjekirica; ---ier oštropernik.

Hellen vedriti se, razgaljivati se, provedrivati, izvedriti; eine Tonne h. nagnuti, naginjati bačvu.

Hellenismus *m.* (grm.) grčki način govora, helenizam.

Heller *m.* para, babka, bič; er hat keinen H. nema ni pare, dinara; was zum H. geschlagen ist, wird kein Groschen werden komu nije sudjen grošić, nedodje do cekina; —arm, er ist h. nema ni pare, dinara; —kargškrt, tvrd; —kraut babkovac; —nabel *n.* pribadača.

Hell=farbig jasne masti; —gelb jasno žut; —glänzend bjelovit; —grün jasno=zelen; —haarig plave kose, plavokos; —ig ja=san; —klingend tankozvučan; —kopf *m.* bistrić, bistroumac; beim —lichten Tage bielodankê, bielodanicê; —seher bistrovidac; —sichtig bistrovid; —sich=tigkeit bistrovidnost; —weg *m.* nagnut put; —weiß bjelovit.

Helm kaciga, šišak; (Blasenhaut) kapak, kupa; (Helmdach) trulo, glava; kube; (bot.) gornja čeljust, usna; (Stiel) držalo, toporište; (Art.) uši; —artig kacigast; —biene trut; —busch perjanica od kacige; —en, das Haupt h. udariti kacigu na glavu; eine Axt h. nasaditi sjekiru; —fenster *n.* prozirnica; —förmig kacigast; —kraut šišak; —los bez kacige; —ma=cher kacigar; —pflanze mladja; —rohr (chem.) rukavac; --schmied kacigar; —rost, —schieber prozirnica; —stange *f.* vjetrničnik; —strauß, —stutz perjanica od kacige; —taube kukmač (golub); —weiberich vrbovka.

Helot rob, nevoljnik; —ismus *m.* robstvo, nevoljništvo.

Hemde košulja, rubača; —gelb *n.* košuljarina; —knopf puce od košulje; —kragen opasak; -ma=cher košuljar; —nähterin ko-

Digitized by Google

šuljarka; —ſchlitz razporak u košulje; —ſtoff stan u košulje.
Hemeralopie *f.* (med.) kokošinji mrak.
Hemi=kranie *f.*; —kranium *n.* sekanja, bol glave na pola, glavobolja s jedne strane; —orthotyp *n.* klisolik; —plegia kap s jedne strane, (udarila na pr. kap s jedne strane); —priſmatiſch polubridnjački; —ſphäre polut, polutka.
Hemm=eiſen zapinjalo; —en ustaviti, zaustaviti, sustaviti; ustavljati; priečiti, prepriečiti, zapriečiti (što), smetati (čemu); ein Rad h. kočiti; upaučiti, zapaučiti; zatvoriti točak, kolo; das Waſſer h. uzpreti, uzpirati, zagušiti, zagatati, zatvoriti vodu; —end zaprečan, zadjevan; —er ustavljač; —ende Einwirkung zaprečno djelovanje; —gabel *f.* zavorjak, paučnjak; —kette *f.* kočenica, zavornica; —niß, —ung zaustavljanje, priečenje, zaustava, zadocnjava; (in der Uhr) uzpinjač; —ſchuh coklja, hlapac.
Hendel=fench klasasta pahulja; —kraut jelina; —ſchwamm crvena griva; —weiß priputnica gladka.
Hengſt (ein junger H.) ždriebac; (Zuchth.) pastuh; (an Kähnen) palac, skeran, škaram; —füllen ždriebe, pulić; —gelb pastuhovina.
Henkel ručica, ruča; uho, ušica; —blume moralj; —bohrer *m.* uhovrt; —bukaten uhat žućnjak, dukat; —gefäß rukač; —korb uhata košarica, ručna košarica; —leuchter ručnjak; —n naušiti; —ſchüſſel zdjela rukačica; —ſtürz uhat novac; —topf *m.* rukatka, rukačica, ruja.
Henken objesiti; vješati; —swerth zrio za vješala; er iſt h. vuče za sobom ličinu, zaslužuje da se objesi.
Henker vješač, vješar, stratilac, dželat; (fig.) krvopija, krvopilac, zlotvor; —beil stratilo; —block pogubište; —ei vješarstvo; —gelb vješarina, pogubnina; —iſch vješarski; (fig.) krvoločan, krvnički; —mahl *n.* posljednji objed; —mäßig vješarski; —ſchwert stratilo; —sknecht živoder; vješarov pomagač.
Henne kokoš; eine große H. koka; eine kleine H. kokica; fette H. kokoška, čižnjak; dörre H. gorčika; oft findet eine blinde H. auch ein Korn i ćorava kokoš nadje kadšto zrno.
Hepatiſatio *f.* sjetrenje, ojetrila pluća.
Heptandrie sedmomužtvo (bot.)
Her ovamo, amo, simo; hin und h. amo tamo; von dort h. odanle; von da h. odavde, odatle, odovud, odtuda; von oben h. ozgor, sgora; von unten h. ozdol; von außen h. s polja, izvana; von hinten h. straga, otraga; um ſich h. oko sebe; h. die Hand pruži ruku; von lange h. od davno; von Ewigkeit h. od vjeka; Verſprechen h. Verſprechen hin što će mi obećanje; es iſt ſchon einige Jahre h. ima tomu već više godinah; von Alters h. od starine, od vajkada, od davnine; wo ſind Sie h. odkuda ste?
Herab dolje; s, sa; den Berg h. nizbrdice; —begeben ſich sići, silaziti, spustiti se; —biegen savijati, saviti; —blaſen spuhnuti; spuhati, smahnuti; —blicken, auf einen h. pogledati na koga; —brechen skinuti, slomiti, skrhati, skršiti; —bringen etw. donieti dolje, snimiti; —bücken prignuti se, sagnuti se; —drängen sgurati, sturati, stisnuti; —drehen svrnuti; odvrnuti;

Digitized by Google

—drükken stisnuti, stiskivati; —eilen in die Ebene pohitjeti na ravnicu; —fahren, vom Berge svezti s brda; ein Blitz fuhr h. grom (munja) puče; —fallen spasti, pasti, spadati; —fallend ovisli; —flattern sprhnuti, spršiti; —fliegen sletjeti, sletati; —fliehen pobjeći (dolje, niz); —fließen savirati, otjecati; —führen svesti, svoditi; —geben podati, snimiti; —gehen sići, silaziti; (v. Preisen) padati; —gleiten, —glitschen omanuti se, omicati se, spuziti se; (am Eise) stociljati se; —hangen visjeti; h. lassen spustiti; —hängen objesiti, vješati; —hangend vissći; —hauen sasjeći, sasjecati, osjeći; —helfen (einem) pomoći komu sići; —hutschen sljuljnuti; —kämmen sčešljati; —kehren smesti, pomesti; —klettern spuziti; —kollern skoturati, skotrljati; —kommen sići, silaziti; er ist sehr —gekommen spao je na dolnje grane; osiromašio je, gotovo je propao; —kriechen smiljeti, spuziti; —kunst silaz, silazak; —langen podati, podavati; —lassen etw. spustiti, spuštati; sich h. spustiti se, poniziti se, sniziti se; —lassend snižen, uljudan; —lassung udostojanje; —laufen strkati, strčati, trčati niz . . .; —laufend silazeći, niz hodeći; —legen položiti, polagati; složiti, smetnuti, svrći; —leiten spratiti; Wasser h. svesti, svratiti vodu; —lenken svrnuti, svratiti, svraćati; —lolken svabiti, smamiti; —nehmen snimiti, snimati, skinuti, smaći; —purzeln skobecati se; strmoglaviti se, sunovratiti se; —ranken svrežiti se; —reichen podati, podavati; dopirati, dotjecati; —reißen skinuti, strgnuti, sadrieti, sguliti; —reiten sjahati, jahati s . . . niz . . .; —rinnen scuriti, steći, teći niz . . .; —rollen skoturati se, koturati se niz . . ., skotrljati se; von der Erde h. odroniti se, obroniti se; —schicken poslati dolje, na, s . . .; —schieben smaknuti, posunuti, sasuvati, satisnuti; —schießen, den Vogel vom Baume h. ustreliti pticu s drveta; einen vom Pferde h. skinuti koga s konja; h. saletjeti, pasti, sunuti se; —schlagen odbiti, odgruhati; (Nüsse h.) smlatiti, umlatiti, omlatiti; —schlitteln stresti, otresti, otresati; —schwemmen splaviti, plaviti niz . . .; —schwimmen splivati, plivati; —schwingen sich smaći se; —segeln sjedriti, jedriti niz . . .; —senden poslati dolje, na, s . . .; —senken spustiti, spuštati; —setzen, den Preis h. pobiti, pobijati, obaliti, spustiti cienu; eine Münze h. obaliti vriednost novcu; einen Beamten h. poniti, svrgnuti sa službe; einen h. kuditi, pokuditi, okuditi koga; sich h. paniziti se, poništiti se; —springen skočiti s . . ., dolje; —steigen sići, sliezti, silaziti, slaziti; in die Ebene h. spustiti u ravnicu; (poet.) skinuti se; —steigend silazeć; —stimmen (fig.) popustiti; die Saiten h. odapeti žice; odmjeknuti; —stolpern posrnuti, spotaknuti; —stoßen sturiti, porinuti, srinuti; —stürzen srinuti, strmoglaviti; *v. n.* survati se, spasti, sunovratiti se; —traufen kapati; —treiben stjerati, stjerivati; —treten sastupiti; —triefen kapati; —wälzen svaljati, svaljivati; —wärts dolje, niz; —waschen sprati, spirati; —werfen sbaciti, sbacivati, svrći, sturiti; —würdigen poniziti, sniziti; sich h. poniziti se, poništiti se; sich unter das Thier h. poniziti se

Digitized by Google

do životinje; —würdigung poniženje, poništenje; sramota; —ziehen svući, svlačiti; die Haut h. guliti.

Heraldik grboslovje, heraldika; —iker *m.* grboslovac, heraldik; —isch grboslovan, heraldičan.

Heran ovamo, amo; immer h. hajde samo ovamo, hajde samo bliže; (in Zuſ.) do, pri-, uz-; —begeben ſich (ovamo) doći; —bilden uzobraziti; —blühen uzcvasti, uzcvjetati; —brechen, —dämmern (vom Tageslichte) svitati, osvanuti; der Tag bricht heran sviće, dan je osvanuo; wenn der Frühling heranbricht kad nastane proljeće; —bringen donieti, nanieti; —bringen navaliti, navrieti, navirati (ovamo); —fahren dovezti se, dovoziti se; dokolati se; er fahrt h. vozi se (ovamo); er kam herangefahren dokolao se je; —fliegen doletjeti, doljetati; —fließen priteći, pritjecati; —führen dovezti, privezti; —gehen doći, dolaziti; —kommen nadoći, naljezti, dolaziti, prilaziti, prići; prispjeti; komm h. amo de! —kriechen pripuzati; —kunft dolazak; —laufen dotrčati, dobjeći, pritrčati; priteći; dotrkati, dotrkivati; —locken domamiti, domamljivati, dovabiti, primamiti; —nahen ſich približiti se, približavati se, primaći se; die Zeit naht heran prikučuje se vrieme; —reifen dozrievati, dozreti; (fig.) dohvatiti se pameti, snage, opasati se snagom; —rücken primaći, prikučiti, približiti, primicati; *v. n.* prinaći se, prikučiti se; približavati se; der Feind rückt heran neprijatelj dolazi; —rufen dozvati, dozivati, dovikivati; —ſchleichen prikrasti se, privući se, dovući se, prišumati se, došumati se, privrebati se; došuljati se; —ſchreiten došetati; —ſchwemmen doplaviti; —ſchwimmen doplivati; —ſegeln dojedriti; —ſprengen dojuriti; dognati konja; —ſtrömen valjati se, ljevati se (ovamo); (v. Menſchen) grnuti, povrvljeti; —tragen dokasati, dokasivati; —tragen donieti, donositi, nanieti; —wachſen dorasti; uzrasti, narasti, odrasti, poodrasti, ponarasti, rasti; —wälzen privaliti, dokotrljati; —werfen pribaciti; —ziehen pritezati; dolaziti, nadolaziti; eine Wolke zieht heran povio se je oblak; —zug dolazak.

Herauf ovamo gori; (in Zuſ.) uz-, na-; —arbeiten izkopati se; —beſchwören zaklinjati; —heben dignuti, uzdići; —kommen ići, doći gori; popeti se; —kunft uzlaz, uzlazak; —laufen uztrčati, iztrčati gori; —lodern uzplanuti; —ranken uzvriežati se (ovamo); —reichen podati (ovamo); h. ſchwimmen uzplivati (ovamo); h. ziehen izvući; ulaziti (ovamo), dolaziti.

Heraus ovuda van, na polje; (in Zuſ.) iz-; h. damit daj ovamo! h. mit der Sprache govori! reci! h. arbeiten izorati; h. arbeiten ſich izkopati se; izkoprcat se, izkobeljati se; h. bekommen, ich kann es nicht h. nemogu izvaditi; (fig.) iznaći; —bohren izvrtati; —brechen izlomiti; —brennen, das Feuer brennt zum Fenſter heraus plamen liže iz prozora; h. izpaliti, izžeći; —bringen, einen Tiſch aus dem Hauſe hohlen iznieti stol iz kuće; einen Fleck h. izvaditi mrlju; —fahren izturiti; ein Blitz fuhr plötzlich aus den Wolken heraus munja sinù iz nenada iz oblaka; (unüberlegt etwas ſagen) es fuhr ihm heraus uteče mu, izlanu, izmače mu se; zu Wa-

Digitized by Google

gen h. izvesti se; —fallen izpasti, izpadati; —finden iznaći, iznalaziti; sich h. iznaći se; ich kann mich nicht h. neznam puta; (keinen Ausweg wissen) neznam ni kud ni kamo; neznam kud ću, kamo li ću; (einsehen) razabrati, razabirati; —forderer izazivalac; —fordern, etw. h. zahtjevati što, da se preda; einen zum Zweikampf h. zvati, izazvati, zataći koga na mejdan, na dvoboj; —forderung zaziv, zatka; die H. annehmen izaći na mejdan; —führen izvesti; --gabe izdatba; (eines Buches) izdavanje, izdanje; (Auslieferung) izručba, predatba; —geben izdati, izdavati; (merk.) povrnuti, povratiti; —geber izdavatelj, izdavac, izdavalac; —geforderter zazvanac; —gehen izaći, izlaziti (ovuda); —hauen izsjeći, izsiecati; —heben izvaditi; —hebungszeichen izticalo; —helfen pomoći komu; —holen iznieti, izvaditi; —klauben istriebiti, izzobati; —klügeln izmudrovati, izmozgati; —kommen izaći, izlaziti; der Thäter wird schon h. doznat će se već za zločinca; doći, izaći će djelo na vidjelo; die Rechnung kommt schon heraus račun se slaže; das kommt auf eins heraus sve jedno je; was kommt da -- kako će ovo izaći; što će iz toga biti; dabei kommt nichts -- tu nema dobitka; -- können, er kann nicht -- nemože izaći; -- kriechen izmiliti, izpuzati; -- kriegen izvaditi, dobiti; v. Herausbekommen; -- lassen izpustiti, izpuštati; sich über etwas h. očitovati svoje mnenje o čem; -- legen izložiti, izlagati; -- lesen iztrebiti; (aus einem Buche) dočitati se čega; —locken izmamiti, izvabiti, izluditi; —nehmen vaditi, izvaditi; genug h. navaditi; alles h. povaditi; sich h. usuditi se, drznuti; er nimmt sich viel heraus mnogo zapreda; —prügeln izpratiti batinom; —putzen očistiti; sich h. opraviti se, izkopati se; —ragen milati se, pomilati se; stajati, viriti na polje, stršiti; —reißen iztrgnuti, izkinuti, izadreti, izčupati; —rücken, Geld h. izvaditi novce; —rufen izazvati, izazivati; —schaffen ukloniti; —schauen gledati van, na polje; die Ellbogen schauen ihm bei den Aermeln heraus propali su mu laktovi kroz rukave; es schaut da nichts heraus slabo kaže; —steigen izaći, izlaziti; —stellen izstaviti, postaviti van; es stellte sich heraus izadje na vidjelo; —streichen izbrisati; Falten h. razmrštiti mrske, vraske (fig.) čelo; einen h. hvaliti, pohvaliti koga; —strömen proteći, proliti se; izvrvljeti; —stürzen bahnuti, mnuti van (na polje); izpasti; -thun izvaditi; —treten izaći; (von Gebärmen) izsukati se; —zerren iztezati, izteznuti; —ziehen izvući, izvlačiti; einen Schuß aus dem Gewehre h. izvaditi naboj.

Herb, herbe oporan, opor. rezak, trpak; os-komljiv; (fig.) oporit; ein —es Gesicht mrko lice; ein —er Schmerz ljuta bol; —e Worte prieke rieči.

Herbe *f.* opornost, oporost, kaštrina, rezkoća, trpkoća.

Herbei amo, ovamo; (in Zus.) pri --, do-; —bringen donieti, donositi; —drängen sich navrjeti, navirati; —eilen dohrliti, pribrzati; —fliegen doletjeti, dolietati; —führen dovesti, dovoditi; dovezti, dovoziti; eine Krankheit h. navući, prouzročiti bolest; —holen donieti; einen h. dovesti koga; poručiti po koga; ići po koga; —lassen, sich

Digitized by Google

skloniti se (na što), privoljeti se (čemu); —rufen dozvati; —schaffen pribaviti, dobaviti, pribavljati, namaći, priskrbiti; Zeugen h. srocati, dovesti svjedoke; —schaffung pribava, dobava; H. (der Zeugen) dovod, srota; —schiffen, —schleichen, —schleppen, —schwimmen usw. v. Heranschwimmen u. s. w.; —ziehen dovući, dovlačiti; (fig.) natezati.

Herben kaštriti, okaštriti.

Herberge noćište, prespalo; H. geben primiti na stan, na konak; —n biti na stanu, primiti na stan; jem. be-- uizpokojiti koga.

Herbergs-geld noćevina; —ordnung noćišni rednik; —protokoll noćišni zapisnik; —vater *m.* noćištar.

Herb-heit *f.* oporost, opornost, kaštrina, rezkoća, trpkoća; --lich kaštrast, oporast, okaštar.

Herbringen (ovamo) donieti; eine hergebrachte Gewohnheit starinski običaj.

Herbst *m.* jesen, ozim; diesen H. jesenas; von diesem H. jesenašnji; (Späth.) podzimak; (fig.) *v.* Ernte; wir haben einen guten H. gehabt urodili su nam vinogradi; der H. des Lebens večer života.

Herbst- (in Zus.) jesenski; —abend jesenski večer; —adonis jesenski gorocviet; —arbeit jesenski rad, posao; —äquinokzium *v.* Herbstnachtgleiche; —birn ozimača (kruška); —blume *f.* jesenski cviet; (Aster chinen.) liepa kata; —en jeseniti, jeseniti se; (ernten) brati (groždje); —feier, —ferien *f.* jesenski praznici; —frucht jesenski, pozni plod; poznac; (Obst) pozno voće; —gerste ječam šestoredac; —heu otavić; —lich jesenji, jesenski; —lichkeit jesenost; —ling poznac, požnjak; (weibl.) poznica, požnjakinja; (Agaricus deliciosus) rujnica; —löwenzahn regrad; —luft jesenski zrak, uzduh; —lust jesensko veselje; —lustbarkeit jesenska zabava; —monat rujan; —morchel jesenski smrčak; —nachtgleiche jesenska dnevonoćna jednač, jesensko ravnodoblje, istonoćje; —nachtigall crnovoljka; —nebel jesenska magla; —obst pozno voće; —punkt jesenište; —rose trandovilje; —röthe *f.* pozni broć; —saat ozimni usjev, ozimac; (v. weibl.) ozimica; -schein jesenska miena, mladj; --schnitt jesenska riez; —tag jesenski dan; —winde jesenski vjetrovi; —witterung jesensko vrieme; —zeit jesensko doba, jesen; zur H. pod jesen, o jeseni; —zeitlose mrazovac, mrazovnik, mrazova sestrica.

Herd *m.* ognjište; (fig.) kuća; zum häuslichen H. zurükkkehren povratiti se svojoj kući, k svojim; (Vogelh.) guvno; --asche pepeo s ognjišta.

Herde (v. Ochsen) krdo; (Schafe) stado; (Schweine) čopor, čorda; (Gänse) jato; —hammel (ovan-) predhodnjak, predhodnik; (fig.) kolovodja; —nweise *adv.* na stada, krda; na čorde, na čopore.

Herd-fink zeba-vabica; —flut glib od rudâ; —frischen pretapanje, bistrenje; —geld dimnica; —haken *m.* ožeg, vatralj, žarilo, žarač, požarač; —korn pokrajno srebro; —probe ogled raztaline; —recht pravo ognjišta; —steuer dimnica; —vogel vabac; —zins dimnica.

Herein *adv.* unutra; u; (als Ruf an den Anklopfenden) slobodno! napried! (in Zus.) unutra; —brechen, die Nacht bricht h. noć se prikučuje; mrak se hvata; die Nacht ist hereingebrochen noć

Digitized by Google

je omrknula; das Waſſer brach herein voda je provalila, prodriela (unutra); —laſſen upustiti, pustiti unutra; —wärts *adv.* nutri.

Her-fallen über einen h. nasrnuti, nasrtati, napasti, navaliti na koga; über die Schüſſeln h. naklopiti se na jelo; -fliehen ovamo bježati, pobjeći; —führen ovamo voziti; dovesti; —gang *m.* dalazak, put ovamo; (fig.) učin; den H. der Sache erzählen pripovjedati što i kako je bilo; —gebracht starodavni, starinski; —gehen dolaziti; wie er hergeht kako ti se nosi; über etw. h. poprimiti se, prihvatiti se čega; über einen h. zaokupiti koga; (ſich zutragen) sbiti se, sbivati se; das geht ja luſtig her ta vi ste veseli, dobre volje; —halten pružiti, podati; er muß h. on mora platiti, trpljeti; (ſpr.) na njem se kola lome; —kommen (ovamo) doći, dolaziti; da kam ich her sada nadodjem ja; ein hergekommener Gebrauch starinski običaj; —kommen običaj, navada; es iſt ſo —kommens takav je običaj; *v.* Herkunft; —kömmling *adj.* starinski, navadan; *adv.* obično, na starinsku.

Herkules *m.* (aſtr.) Hreljo; —baum crnokori žutodrv; —käfer *m.* hreljo; —keule *f.* nategača; —wurz lokvanj.

Herkuliſch *adj.* herkulesov; jak.

Herkunft dolazak, dočašće; poreklo; von guter H. ſein od dobra biti porekla, roda.

Herling *m.* greš, grešika, grešljika.

Herlitze *f.* drienka, drenjina.

Hermaphrodit *m.* dvospolac, obojče, macat.

Hermel *f.* titrica.

Hermelin granostaj; —fell granostajina; —kragen ogrljak od granostajine; —mantel plašt od granostajine; —mütze granostajka; —ſchwänzchen *n.* čunjac-granostajac.

Hermeneut-ik tumačtvo, hermeneutika; —iſch tumačnički, hermeneutički.

Hermetiſch neprodisan, nepropušan, neodušan.

Hermodattel gomoljasta perunika.

Her-nach zatim, poslje, iza toga; nicht lange h. malo je postajalo vrieme; za dugo nebilo: einen Tag h. sutra dan; —nehmen uzeti; (fig.) er weiß nicht, wo er das Geld h. ſoll nezna, kako će namaći, nabaviti novaca; nezna, gdje će dobiti novaca; Zeit h. dospjeti; einen h. zaokupiti koga.

Hernia *f.* priedor, kila, proder; *v.* Bruch.

Hernieder dolje (ovamo); —blicken, —fahren, —kommen u. ſ. w. *v.* Herabblicken u. ſ. w.

Hero-ide junačka poslanica; —iſch junački, viteški; —ismus junačtvo.

Herold glasnik; —ſtab glasnički štap.

Herons-ball *m.* Heronova stučka; —brunnen Heronov zdenac.

Herpes *f.* lišaj; —tiſch lišajav.

Herr *m.* gospodin, gosa; gospodar; er iſt euer Herr on je gospodar nad vami; Gott der H. Gospod Bog; der Tempel des —n hram gospodnji; der H. ſei mit euch Gospod s vami; große —en velika gospoda; ſein eigener H. ſein biti svoj gospodar; er wurde ſein eigener H. posobio se je; postao je svoj gospodar; einen großen —n ſpielen baniti se; es will hier jedermann H. ſein svatko hoće ovdje da gospoduje, zapovieda, da drma plotom; ſich zum —n über etwas machen osvojiti što; er iſt H. vom ganzen Lande svu zemlju ima pod sobom.

Digitized by Google

Herrchen *m.* gospodičić.

Herren (in Zuſ.) gospodski; —arbeit gospodski posao; *v.* Herrndienſt; —birn zasladna kruška; —blümchen tolija; —dienſt služba gospodska, tlaka, robota; —gebot, —geheiß gospodska zapovied; —gunſt gospodska milost; H. währet nicht lange gospodskomu smjehu nevalja vjerovati; —haus gospodska kuća; —hof gospodski dvor; —los *adj.* bez gospodara, bez službe; —loſe Sache pusta, ničija stvar; ein —loſes Gut pustolina; ein —loſes Pferd bitanga; —pilz, —ſchwamm škripac; —ſitz gospodski dvor; —ſonntag pokladna nedjelja; —ſtand viteštvo; —tag nedjelja; dan suda, sudbeni rok; —zippel mišji repić.

Herrgott Gospod, gospodin Bog; —ſbärtlein rusomača, kronica; —ſblatt veći rosopas; —ſhühnchen màra, božja ovčica, janjašce; —ſwunderkraut pljuskavica.

Herrichten prirediti, pripraviti.

Herr-in gospodja, gospoja, gospa; —iſch gospodski; (fig.) ponosit; —iſches Weſen ponos, oholost; —lich *adj.* h. leben gospodski življeti; (ſchön) krasan; ein —licher Menſch krasnik, krasan čovjek; H.! prekrasno, uzvišeno, izvrstno! —lichkeit gospodstvo, uzvišenost, veleljepost, krasota; die H. Gottes božja slava; Euer H.! vaše gospodstvo! velemožni gospodine.

Herrſchaft gospodstvo; vlast, oblast, vlada; die H. an ſich reißen zavladati; die H. ausüben gospodovati, zapoviedati; (die herrſchende Perſon) gospodar; (Gut) gospoština, spahiluk; —lich gospodski, vlasteoski, gospoštinski; —sbeſitzer vlastnik gospoštine; —sdiener gospodski sluga.

Herrſch-begierde želja vlade; —begierig željan vlade; —en vladati; über Land und Leute H. vladati svom zemljom; es herrſcht allgemein die Meinung po svem je narodu misao, sav narod misli, da . . .; es herrſcht Friede im Lande zemlja je mirna; es herrſcht große Theuerung velika je skupoća; —ende Krankheit pošast, pošlica.

Herrſcher *m.* vladaoc, vladalac, gospodar; —familie vladajuća porodica; —gewalt oblast, vlast vladaočeva; —haus vladajuća kuća; —in vladalica, gospodarica; —milde blagost, dobrostivost vladaočeva; —ſitz sielo vladaočevo; —ſtab žezlo; —ſtuhl priestol, priestolje; —würde dostojanstvo vladaočevo; —zügel vladalačka šibika.

Herrſch-gebiet vladovina, državа; —gier, —ſucht pohlepa na vladanje, vladohlepje; —ſüchtig vladorad, pohlepan na vladanje; ein —ſüchtiger Mann vladoljub.

Herruf doziv; —en dozvati, dozivati.

Herrühren, das rührt von ihm her to dolazi, polježe od njega; (im böſen Sinne) to je njegovo maslo.

Her-ſchaffen dobaviti, nabaviti; pribaviti; —ſchießen, wie ein Pfeil h. doletjeti kao striela; strelimke, strelimice doletjeti; Geld h. novaca dati; —ſchlagen pribiti, pribijati; —ſchleichen prikrasti se, privući se, došuljati se, dovući se; —ſein, wo iſt er her odkuda je? hinter etwas h. nastojati oko čega; —ſtammen dolaziti, izho-

Digitized by Google

diti od . . .; lozu vući; —ſtammung podrietlo, koljeno; postanak; —ſtellen (ovamo) staviti, metnuti, postaviti; (fig.) popraviti; den Thatbeſtand h. ustanoviti učin; einen Beweis h. dokazati što; die Sicherheit h. povratiti sjegurnost; einen h. izlječiti; hergeſtellt werden ozdraviti; die Achtung dem Geſetze h. povratiti štovanje prama zakonu; —ſtellung poprava, popravak; H. der Geſundheit ozdravljenje; —ſtellungskoſten troškovi za popravak; —ſtürzen pripasti; über einen h. navaliti, nasrnuti na koga; —tragen donositi (ovamo), donieti.

Herüber *adv.* ovamo preko; na ovu stranu; —beugen (ovamo, na ovu stranu) pregnuti; —hängen prevjesiti; —rufen prezvati; —ſtellen ovamo prestaviti, postaviti; —ziehen ovamo prevući, prevlačiti.

Herum *adj.* oko, okolo; um das Haus h. oko kuće; rings h. na okolo; er muß da h. wohnen ovdje negdje stanuje; (in Zuſ.) ob-, o-, naokolo; —balgen, ſich jakariti se; —beißen, ſich klati se, oklati se (s kim); —betteln prosjačiti kojekuda; —blättern, in einem Buche premetati knjigu; —drehen vrtjeti, obrnuti, obrtati; den Zeiger einer Uhr h. okretati; den Kopf h. osvrnuti se, osvrtati se; ſich einmal h. obrnuti se, osvrnuti se; —fahren obavezti se; (hin und her fahren) vozikati se; mit der Hand h. omahnuti, omahivati rukom; —flattern, —fliegen oblietati; letjeti na okolo; ſeine Blicke fliegen herum strielja, striže očima; —fragen razpitivati, propitkivati (za koga, za čim) —führen obvesti, obvoditi; einen Graben um den Garten h. obroviti vrt; einen in der Stadt h. vodati koga po gradu; —führen *n.* obvod, vodjenje; —gaffen (okolo) zijati, zjati; —gehen, (um die Stadt h.) obići, obilaziti, obhoditi (grad); im Dorfe h. zaredati po selu; er geht um die Sache herum, wie die Katze um den heißen Brei obilazi kao lisica oko gvoždja; das geht mir im Kopfe herum to mi ide, to mi se vrza po glavi; es ging Alles mit mir herum zavrtio mi se mozak; es geht ein Gerücht herum glasa se, ide glas; —horchen osluškivati; —irren basati, tumarati, lutati; —jagen trkati kojekuda, naganjati se (s kim); —kommen obići; —können, man kann nicht herum nemože se obići, obilaziti; —kreuzen ploviti uzduž, poprieko, križem mora; —kriechen puzati kojekuda; —langen, das Band langt nicht um den Hut herum vrpca neobuhvata šešir; dieſes Gericht langte nicht herum ovo jelo nije zaredilo; —laufen obtrčati, obtrčavati, obtrkati; trkati oko . . .; —laufer obtrka, trkalo, skitalica; —läuferin skitalo, skitačica, obtrka; —liegen ležati kojekuda; die liegenden Dörfer obližnja sela; —reichen obrediti, poslužiti; ſich das Glas h. obrediti se čašom; —ſchmarotzen lužiti; —ſchwingen priviti se; —ſchwärmen tumarati, klatariti se; —ſchwärmer klatež, protuha; —ſein, um etwas h. obići što; —ſingen, in der Stadt h. pjevati po gradu; —ſpähen šmrdati, uhodati, zvjerati; —ſpringen obskakivati, skakati oko . . .; —ſtänkern ševrdati, zagrizivati;

Digitized by Google

—ſtehen postajati oko; (hin u. her ſtehen) stajati kojekuda, bez posla; —ſtöbern premetati, prekápati; —ſtreichen skitati se, tepsti se, potipati se, potucati se, klatiti se; —ſtreicher skitalica, klatež, tucak; —ſtreicherin skitačica; —ſtreuen obasuti, obsipati; prosipati, razsipati; —taſten opipavati; —tragen obnositi, nosati; —träger nosač, obnosilac; —treiben, ſich vucati se, prebijati se, obijati, tolati se; ſich in der Welt h. tući se, potucati se, tucati se po svietu; —wandern putovati (po...); —wühlen hrdati, orvati, švrdati, rovati po ...; —zanken, ſich svadjati se; složiti se, ćergati se; —ziehen potezati, povlačiti, smucati; einen Graben um das Feld h. obroviti polje; ſich h. skitati se, tući se, povlačiti se; —ziehende Schauſpieler obilazeći predstavljači; ein ziehender Lebenswandel skitnja.

Herunter ovamo dolje; die Treppe h. niz stube; —bringen donieti dolje; —fallen spasti, opasti; —feilſchen pobiti cienu cjenkanjem; —kommen, —laufen uſw. *v.* Herabkommen, Herablaufen uſw.; —machen skinuti, snimiti; einen h. opsovati, izgrditi, izružiti koga; —ſinken, die Nacht ſinkt h. mrak se hvata, noći se; er iſt tief —geſunken duboko je pao.

Hervor *adv.* napolje, van; —blicken proglednuti (fig.) homoliti se, viriti; —blinken blisnuti, glednuti; —blühen procvasti (iz ...); —bringen iznieti, iznositi; aus der Tiefe h. izvaditi; ans Tageslicht h. iznieti na vidjelo; (erſchaffen) sazdati, stvoriti; (probuziren) izvesti, izvoditi; tvoriti; (v. d. Erde) roditi, radjati; dieß brachte große Veränderung hervor to je dalo povod velikoj promjeni; odatle, s toga je polegla velika promjena; —bringer dobivalac, tvorilac, izvodič; —bringung dobivanje, izvodjenje plodova, plodinâ; tvorenje, gotovljenje; —bringung, —kraft plodovitost, tvorivost; —dämmern osvanuti; —dampfen zapušiti; —drängen protisnuti, proturati; ſich h. iztisnuti se; —dringen prouzeti; provaliti, suknuti; —flammen planuti; —fließen proteći, protjecati, riknuti, suknuti; —gehen izaći; —daraus geht hervor odatle teče, to pokazuje; —glänzen zasvjetliti se; —glänzende Eigenſchaften odlična svojstva; der glänzende Mond prosjevajući mjesec; —gukken provirkivati, viriti napolje; (fig.) promoliti se, izmoliti se, promilati se; —heben izvaditi; iztaknuti; pomilati; (fig.) odlikovati, uvažiti; ſich h. odlikovati se; —hebung izticanje, iztak; —hebungszeichen *n.* izticalo; —keimen niknuti, proniknuti; proklijati; —kommen izaći, izlaziti; (zum Vorſchein kommen) izmoliti se, pomoliti se, izaći na vidjelo; —kriechen izpuzati; pomiliti se; —langen izvaditi, iznieti, iznositi; —laſſen izpustiti; —leuchten zasvietliti, svietliti; —nehmen izvaditi; —ragen brčiti, viriti, stršiti; er ragt durch Kenntniſſe vor allen Andern — nadmašuje sve znanjem; —ragend (fig.) odličan; —ragenheit nadmašnost; brk; —ringen, ſich proturati se, oteti se (čemu); —rufen prozvati, izazvati; einen Rechtsſtreit h. zametnuti parnicu; —ſein, noch iſt die Sonne nicht hinter den Bergen hervor sunce još te

Digitized by Google

nije izteklo iza gora; —ſpringen izskočiti, izpasti skokom; —ſtechen stršiti; (fig.) previsiti, nadkriliti, odlikovati se; —ſtrahlen granuti, ogranuti; —treten izaći; iztaći se; nataknuti, iztisnuti se; (fig.) udarati u oči; —zaubern uzbajati, uzčarati; —ziehen potegnuti, potezati, izvući; einen h. izvesti koga na sviet, odlikovati koga.

Herwälzen privaliti; ſich h. ljumati ovamo.

Herwärts *adv.* ovamo, amo.

Her-weg putovamo; auf dem—wege putujuć ovamo; —winken domahivati (komu).

Herz srce; das H. poćt srce kuca, trepti, igra, skače; (fig.) ſo lange mir das Herz poćt dok meni srce kuca; das gab mir einen Stich in's Herz to mi se kosnulo srca; das Herz blutet mir srce mi se kida; srce me boli; einem das H. ſchwer machen raztužiti, razveliti koga; es fiel mir ein Stein vom —en odlanulo mi je srcu; es wird mir dabei enge um's H. to mi srce steže; es brach ihm das H. svisnu (od žalosti); to ga je ubilo u srce; dein Bild hat ſich meinem —en tief eingeprägt u srcu si mi se udomila; das h. will mir ſpringen srce hoće da mi pukne; eines H. gewinnen predobiti čije srce; das iſt ihm ans H. gewachſen to mu je priraslo srcu; einen an ſein H. drücken grliti koga; er hat ein theilnehmendes H. ćutljiva, žalostiva, milostiva je srca; das liegt ihm ſehr am —en za tim mi je mnogo stalo, o tom se mnogo brinem; ein H. zu jemanden faſſen povjeriti se komu; vom —en od srca; vom ganzen —en, vom —ensgrunde svesrdno, od sve duše; man kann ihm nicht ins H. ſehen nikomu nije napisano na čelu, što je u njem; das H. iſt ihm geſchwunden pala su mu krila; ein H. faſſen ohrabriti se; kein H. haben neimati srca; mein H. dušo moja; im Herzen des Landes u sried zemlje; (bei Pflanzen) bokvica, srce; —aber srčenica.

Herzählen izbrojiti, izbrajati, nabrajati.

Herz-allerliebſt, milušan; —arzenei srčenjača; —aß crveni kec; —balken mišica od srca; —baum hrgačnjak; —basis korjen srca; —beklemmung stega srca; er leidet an H. steže mu se srce; —betrübt žalostna je srca; —beutel *m.* prisrdje, prepoka; —beutelentzündung zaže.g osrdačja; —beutelwaſſer livo osrdačja; —beutelwaſſerſucht vodena osrdačja; —bewegend *adj.* u srce dirajući; —blatt *n.* (bei Pflanzen) list od srca, bokvice; (ein geliebtes Kind) dušica, zlato; —blume pakoleč, poreč, kozmelj; —blut krv od srca; ſein H. što mu je najmilije; er würde ihm ſein H. geben utočio bi mu i krvi izpod srca; —brechend *adj.* srce probijajući; —chen srdašce; —durchbohrend, —ſchneidend srce cjepajući, parajući; —eleid tuga, žalost, jad; er hat großes H. pala mu je na srdašce tuga; einem ein H. anthun ujesti koga na srce; —en grliti, milovati, dragovati.

Herzens-angſt sujma srca; —blut krv od srca; —bruder *m.* dragi bratac, dragobrat, brat dragović; —dieb *m.* otimač srca; —freude iskrena radost, pravo veselje; eine H. haben radovati se u srcu; —freund glavni prijatelj, srce i duša; —froh, er iſt h. vrlo mu je drago; —glaube iskrena vjera; —grund, troſ-

Digitized by Google

kener Mund spricht aus H. što trezan misli, pijan govori; —gut predobar, vrlo dobar, dobra srca; —guter Mann dobričina; —güte *f.* dobrina srca; —kind materino zlato; —kummer tuga na srcu; —künbiger srcovid; —luft iskreno veselje; nach H. handeln raditi po volji; —mädchen milokrvna djevojka; —schlag *v.* Herzschlag; —trost *m.* utjeha srcu; (bot.) šumska metvica; —weh *v.* Herzweh; —willig pripravan (na što); —wunsch želja srca, najmilija, najtajnija želja.

Herz-entzündung žar, zapala srca; —erbittert *adj.* ogorčena srca; —erbse *f.* srčanica; —erfreuend razveseljujući; —erhebend uzdižući srce; —erschütternd dirajući u srce; —erweiterung raširenje srca, srce se razširilo; —fehler kvar na srcu, pogreška na srcu, mana srca; —fieber groznica srca; —finger prstenjak; —förmig srcast, srcolik; —geflecht srčan pletež; —gefühl čustvo srca (moga); —gespann srčanik; srcobolja; —gewächs polip na srcu; —gewinnend ljubak; —gras *n.* poljski rožac; —grube ožičica, žličica, ložica; —haft srčan, hrabren; —haftigkeit srčanost, hrabrost; —höhle klietka od srca; —ig *adj.* srdačan, srdan; *adv.* od srca, srdačno, vrlo; —kammer klietka, utrobica, izbica od srca; —kirsche rušt, ruškinja; —klappe zalistak, zapor, ježičac srca; —klee cecelj, troprstac, kiseljača; —klopfen trepet od srca; (med.) hlapat, skakanje srca; —kohl glavato zelje; —kraut srčanik; —lähmung *f.* srčana klienut; —lich *v.* Herzig; —lichkeit srčanost; —lieb predrag, premio; —liebchen dušica, drago; —los *adj.* bez srca; (fig.) bezdušan; —loser *m.* bezdušnik; kukavica, plašivica; —losigkeit *f.* bezdušnost; plašljivost; —muschel čančica; —muskel *f.* mišica od srca; —nagel (b. Wag.) prekretac; —nerve živac od srca; —öffnend *adj.* povierenje probudjujući.

Herzog *m.* vojvoda, herceg, duka; —in vojvodkinja; —lich vojvodski, hercegov, hercežki, dukin; die —liche Würde vojvodstvo; —mantel plaštnica; -sohn vojvodić; —thum *n.* vojvodstvo, vojvodina.

Herz-ohr ušica srčana; —pochen kucanje srca; —polyp polip na srcu; —rad *n.* zapadno kolo; —röhre srčanik; —rührend dirajući u srce; —saugader upilica od srca; —scheibe *f.* srce; —scheidewand *f.* pretin srčani; —schild (her.) *n.* srednji štit; —schlag kucanje srca; —schraube (math.) srednji vijak, vrtak; —spitze srčana vršika; —stärkend okrepljujući; —stärkung okrepa srca; krepilo; —stechen bodež u srcu; —stein ječevac; —stoss udar srca; —stück srce; —substanz srčevina; —tappelu treptanje srca; —ton *m.* zvuk, glas srca; —tute mramorasti čunjac.

Herzu *adv.* ovamo, amo, simo.

Herzug put ovamo; auf dem —e putujuć ovamo.

Herz-warm *adv.* toplim srcem; —wasser livo osrdačja; —wasserfucht vodena osrdačja; —weh srcobolja; —wunde *f.* rana na srcu; (fig.) tuga na srcu; -wurm glista; —wurz *m.* nevjesika; —wurzel svrdao; —zerreißend, —zerschneidend *adj.* srce cjepajući; —zittern trepet srca.

Hesper *m.* večernica; —iden (zool.) večernice, poludnevnice, hespe-

Digitized by Google

ridke.
Heffel, Heßling glavonja.
Hetäre bula.
Hetero-bor̃e *adj.* inovjeran; ---bor̃e *m.* inovjerac; ---gen inorodan, raznorodan; inovrstan, raznovrstan; ---genität inorodnost, raznorodnost; ---nomie inozakonstvo.
Heß-e *f.* hajka; er iſt in der H. došlo mu je do gusta; eine H. hunde hajka ogara; ---en hajkati; hunde h. držkati, pitkati, tutkati, vrkati, nauškati, nadržkati; an einander h. zavaditi; —er hajkač; (fig.) potutkač; —garten hajkovnica; —hund *m.* hajkaš, ogar; —jagd hajka, lov s hajkom; —peitſche *f.* hajkača; —platz hajkovnica; —riemen, —ſtrikk ogarača.
Heu *n.* sieno; H. machen kositi; ſchlechtes H. sjenina; hartes H. pljuskavica; griechiſches H. pikavica, prosac, božja travka; —abfall trine, trutine; —bauer sjenar; —baum pauzina, pavez, pavezina, žrd *f.*; —boden *m.* sjenik, sjenara; —bund *m.* svežanj, náramak siena; —bündel *m.* homut, baglja sjena.
Heuchel-bube *m.* licemjerčina; —ei licemjerstvo, licemjerje; -glaube licemjerna vjera; —n licemjeriti, pretvarati se, uhinjiti se, dvoličiti; —rei *f.* licemjerno kajanje.
Heuchler *m.* licemjer, licemjerac, —in licemjerka, licumjerka; —iſch licemjeran, licumjeran, prietvoran, dvoličan,
Heuen sieno praviti, kositi.
Heuer *adv.* ljetos; H. *f.* zakup; —ig ljetošnji, ovogodišnji; —ling *m.* ljetorast; —mann *m.* zakupnik.
Heu-ernte *f.* sjenokos, kositba; —fehm stog siena, plast siena; —futter *n.* pitanje sienom; —gabel vile, rogulje; —gewinn sjenokos; —händler sjenar; —hauer kosac; —haufen, —hüpfe plastić, kup, naviljak (siena); —krippe jasle za sieno.
Heul-affe *m.* vrištac, urlavac; —en (v. Wölfen) vijati, zavijati; wer mit den Wölfen iſt, muß mith. u kakvo kolo dodješ, onako igraj; (laut klagen) jaukati, burlikati; (v. Winde) kukati, lelekati, hujiti; —er *m.* vrištac.
Heu-machen sjenokos, kositba; —macher, —mäher kosac; —mad *f.* kositba; —magazin sjenara; —markt *m.* sjenište, sjenarište; —monat srpanj, julij; —motte sjenski moljac; —pferdchen velika želik-žena; —raufe *f.* jasli; —rechen grablje zubače; —recht pravo kositbe.
Heuriſtik *f.* nalažajstvo; —iſch naložajstven, nalazan.
Heu-ſame sjeninac, trine (od sjena), trutine; —ſcheibe *f.* plast; —ſcheuer, —ſchenne sjenik; —ſchober stog siena; —ſchoppen, —ſchuppen sjenik; —ſchrecke *f.* kobilica, skakavac; (Gras.) zrikavac; —ſchreckenbaum kurbarib; —ſchreckenwolke *f.* oblak kobilica, skakavaca; —ſeil *n.* paveznjak; —ſenſe *f.* kosa; —ſpringer *v.* heuſchrecke; —ſtatt sjenik.
Heut, -e *adv.* danas; —früh jutros; h. zu Tage dan danas; bis h. sve do danas; von h. an od dana današnjega; —e danas. dan danji; von h. über acht Tage u današnji dan; —thierchen sjenuška; —ig današnji.
Heu-vogel caklovac; —wage vaga za sieno; —wagen *m.* tarnice, drik, sjenska kola, raztočena kola; —wendemaſchiene *f.* prevraćalo siena; —wieſe sjenska livada; —zehnte sjenarina; —zeit *f.* kositba.

Digitized by Google

Hexa-äder šestorac; —ëdriſch šestorački; —edriſches Syſtem šestoračni sustav; —gon šestonuglica; —meter *m.* šestomjer; hexametar; —ndrie šestomuštvo; —podie šestostop; —podiſch *adj.* šestostop.

Hex=e *f.* vještica, čarovnica; —en čarati; vračiti.

Hexen=baum *m.* sremza; —buch *n.* čarovnik; —fahrt let vještica; —feſt pir vještica; —formel *f.* basma; —geſchichte pripoviedka o vješticah; —kraut čarovnik; —kreis čarobno, vrzino kolo; —mehl crvotočina; —meiſter *m.* vještac, čarovnik, vračar; —milch pasje mlieko; —probe iztraživanje vještica; —prozeß parnica za čaranje; —ſchuß *m.*, er bekam einen H. pala su mu ledja; —ſchwamm bliedi vrganj; —tanz vrzino kolo, vještičko kolo; —werk čarobija; —weſen vještaćtvo, čarobničtvo.

Hexer vieštac, čarovnik, vračar; —ei vračarija, čarobija, čarolija.

Hi, hi *int.* hi, hihihi!

Hiäne hiena.

Hiatus *m.* ziev.

Hie und da gdješto, kojegdje.

Hieb siek, sječ; einem einen H. mit dem Säbel geben potegnuti koga sabljom; (Schlag) udar, udarac; einem einen H. geben udariti, okrpiti, opaliti, zviznuti, vreznuti koga; H. im Geſichte brazgotina u licu; (ein kleiner Rauſch) djornut, navrzan, sutrusan biti; (Forſtw.) šestar; einen Wald in —e eintheilen ošestariti šumu; freien H. haben imati pravo drvarenja.

Hiebei *adv.* kod, pored toga; uz to.

Hieb=fechten sjeći se; —ig sječan; —waffe sječno oružje; —wunde sjekotina.

Hiedurch *adv.* tim, po tom.

Hief trubnuće; —horn *m.* lovački rog.

Hiefür *adv.* zato; H. kann ich nicht tomu ja nisam kriv.

Hie=gegen, —her, —hin, —mit, —nach, —nieder *v.* Hiergegen u.ſ.w.

Hier *adv.* ovdje; tu; nicht weit von H. nedaleko odavde; von H. aus odavde, odovud, odavle; H. in dieſem Leben u ovom životu; na ovom svietu; bald H., bald da sad ovdje, sad ondje; H. und da gdješto, kojegdje; H. iſt er evo ga; —amts *adv.* kod ovdašnjega ureda; —an *adv.* na tom; na to; H. iſt kein Zweifel o tom se nedvoji.

Hierarch=ie *adv.* (gr.) vlada svećenstva, svetovlada; —iſch svetovladan.

Hier=auf *adv.* na tom, na ovom; na to, na ovo; za tim (ovim), po tom, poslje, iza toga; —aus odavde, odavle, od ovuda, iz toga; —bei kod, pored toga; uz to; —durch ovuda, tim, po tom; —ein ovamo unutra; H. menge ich mich nicht ein u to se nepačam; —für za to; —gegen proti, protiva, suprot tomu; —gerichtlicher Beſcheid odluka ovdješnjega suda; —her ovamo, amo, simo; —herwärts ovamo, na ovu stranu; —hin ovamo, ovuda; —in, ovdje, u tom; —infalls u tom; —ländiſch ovozemski, našozemski; —mit s tim, tim; s ovim, ovim; dakle; —nach po tom, za tim; —nächſt, —neben uz to, pored toga; —nieden ovdje, tu, na ovom svietu; —ob preko toga, ovoga; nad ovo, nada to, nad ovim.

Hieroglyph=en slikopis, slikovito pismo, hieroglifi; —iſch slikopisje; —iſch slikopisni, hieroglifički.

Hier=artig ovdašnji; —orts ovdje; —ſein pribivanje, prisutnost

Digitized by Google

während ſeines —ſeins dok je bio (boravio) ovdje; —ſeitig ovdašnji, ovostrani; —ſelbſt ovdje, ovdjeka; —über preko toga, ovoga; nad ovo, nada to; nad ovim; wunderſt du dich ḥ. čudiš li se tomu? —um oko ovoga, toga; ovdje negdje; ḥ. kümmere ich mich nicht za to nemarim; za to me neboli glava; za to me nije briga; —unten ovdje dolje; —unter poda tim, ovim; medju tim; —von o tom, o ovom; izmedju njih, medju tim.

Hierſelbſt ovdje, ovdjeka.

Hieſig ovdašnji; naš; —e *m.* ovdašnjik; *f.* ovdašnjica.

Hievon *v.* Hiervon.

Hieß mačak.

Hift, —horn lovački rog, rožnica.

Hilfe *f.* pomoć; pomaganje; ḥ. leiſten pomagati (komu); einem ḥ. angedeihen laſſen biti komu na pomoć, pomoći (koga); das Gegentheil von ḥ. thun odmagati (komu); zu ḥ. kommen priteći u pomoć; (Unterſtützung) pripomoć, podpora; zu ḥ.! pomagaj! pomagajte! —leiſtung pomaganje, pomoć.

Hilf-band *n.* osuga pomoćnica, pomoćna sveza; —artig pripravan, voljan pomoći; —leiſter *m.* pomagač, pomoćnik; —leiſterin pomagačica, pomoćnica; —leiſtung pomaganje, pomoć; —los *adj.* bez pomoći; —loſigkeit *f.* bezpomoćnica; —reich *adj.* pomoćan; —reiche Hand leiſten svojski (koga) pomagati, pomoći (komu).

Hilfs- pomoćni; —abreſſe molba za pomoć; —amt pomoćni ured; —arbeiter pomagač; —armee *f.* pomoćna vojska; —band *n.* povezica; —bedürftig *adj.* potreban pomoći; —buch *n.* pomoćna knjiga, pomoćnik; —ebene (geom.) pomoćna ravan; —gebot *n.* ovršnica; —geld novčana pomoć; —größe (math.) pomoćna veličina; —heer pomoćna vojska; —kaſſe *f.* pomoćna pjeneznica; —macht *f.* pomoćna vlast, državni saveznik; —linie pomoćni potez, crta; —mittel *n.* pomagalo, pomoćno sredstvo; —perſonale *n.* pomoćno osoblje, pomoćnici; --quelle pomoćište; --recht (Exekutionsrecht) pravo ovrhe; --ſteuer *f.* pomoćnina; --ſtollen pomoćna sdolnja; --truppen pomoć, pomoćne čete, pomoćna vojska; ḥ. geben pomagati vojevati; --vertrag *m.* ugovor o pomoganju; --wiſſenſchaft pomoćna znanost; --zeitwort *n.* pomoćni glagol, glagol-pomoćnjak; --zollamt pomoćna carinara; --thätig *adj.* pomagajući; --wurz *f.* žiratka.

Himbeer- malinov; --abguß malinova ciedj, malinovica; --apfel *m.* crljenka; --e *f.* malina; --eis, —gefrorenes malinov sladoled; --eſſig malinova kvasina, malinovo sirće; --käfer *m.* malinarka; --ſaft *m.* malinovina; --ſchnelle uzlat volak; --ſtrauch, --ſtaude malinjak; --wein malinovac.

Himmel *m.* nebo; *pl.* nebesa; tvrdina nebeska; (Himmelsſtrich) podnebje; im ḥ. na nebu; in den ḥ. na nebo; der ḥ. iſt heiter nebo je vedro, čista je vedrina; der ḥ. weiß es Bog zna; dem ḥ. ſei Dank hvala Bogu; beim ḥ. Boga mi; ein Bürger des —s nebesnik; ḥ. und Hölle bewegen Boga i vraga zvati u pomoć; ums ḥ. willen za ime božje; einen bis in den dritten Himmel erheben kovati

Digitized by Google

koga u zviezde; unter freiem H. pod vedrim nebom; Himmel jao! pomagaj! —ab s neba; —an, —auf *adv.* nebu, k nebu, put neba; do oblaka; (in die Höhe) u vis; (Baldachin) nebnica; —anſtrebend leteći nebu pod oblake; —auge modro, nebesko oko; —äugig *adj.* modrook; —bett postelja s nebom; —blau blankitan, jasnomodar, naneban, nebeski; —blau *n.*, —bläue *f.* nebesko modrilo, blankit; —brand divizma, vučji rep; —dill *m.* smudnjak; —empor *adv.* k nebu, nebu, nebu u visine, nebu pod oblake; —erz *n.* površnica (-ruda); —fahrt Chriſti uzašašće na nebo; —fahrtsfeſt *n.*; —fahrtstag *m.* spasovo; (bei den Gr.-Or.) spasov dan, vozneseníje; —geſandt *adj.* s neba poslan; —geſandte *m.* nebeski poslanik; —haut *f.* (bei der Kutſche) obnebnica, obnebje; —heiter *adj.* vedar kao nebo; —hoch *adj.* nebotičan; visok do neba, do oblaka; —er iſt h. dotiče do neba, otegao se je do neba; —klar *adj.* jasan kao nebo; —reich *n.* kraljestvo, carstvo nebesko; nebo, raj; —rein *adj.* čist kao nebo; —roth, —röthe nebesko rumenilo.

Himmels- nebeski; nebni; —achſe *f.* nebeska os; —angel stožerina od neba; —atlas nebovidnik; —bahn *f.* nebeska putanja; —beſchreibung *f.* nebopis; —bewohner nebesnik; —bewohnerin nebesnica; —bogen duga, božji (nebeski) pojas; —bote *m.* nebeski glasnik (glasonoša); —braut *f.* nebeska zaručnica.

Himmel-ſchlüſſel ključ od neba; (Gewächs) jagorčina, jagorčika, jaglac; —ſchön prekrasan, divan, nebeski; —ſchor *m.* kolo nebesko; —ſchreiend u nebo vapijući; —ſtuft *m.* (fig.) rosa; —ſegen blagoslov nebeski.

Himmels-erſcheinung pojav nebeski; —erſchütterer nebodrm, nebotres; —ferne daljina nebesa; —feſte tvrdina nebeska; —freude rajsko veselje; velika, nebeska radost; —funke *m.* nebeska, božanstvena iskra; —gabe dar božji; —gegend *f.* strana neba; —gerſte krupnik; —geſchöpf *n.* nebeski stvor; —gewölbe nebeski svod; —gleicher *m.* nebeski polovnik; —globus *m.* nebeska kruglja; —gürtel nebeski pojas; —heer *n.* nebeska vojska, nebeska četa; —heiter vedrina; —höhe visina, daljina neba; —jüngling *m.* nebeski mladić; —karte nebovid; —könig *m.* nebeski kralj; —königin *f.* nebeska kraljica (carica), nebesnica; —korn krupnik; —körper *m.* nebesko tielo; —kreis *m.* nebeski krug; —kugel *f.* nebeska kruglja; —kunde *f.* zvjezdoznanstvo; —lehre *f.* nebeslovje; —leiter nebeske ljestve; —lilie *f.* obična perunika; —lohn nebeska plaća, plaća u nebu; —luft *f.* rajska slast; —pforte nebeska vrata; —pol *n.* nebeska stožerina; —raum *m.* nebesa, nebeska prostorina; —röslein divna ruža; —ſohn nebesnik, bogović; —ſtengel vladisavka jarica; —ſtrich *m.* podnebje, klima; —ſtürmer neboborac; —thau srakonja, srakonoga pirovina, pasja trava; —thür nebeska vrata; —vogel obična rajka, rajčica; —wagen *m.* nebeski voz, kola na nebu; —weg *m.* put u nebo; —wonne *f.* rajska

Digitized by Google

slast; --zeichen (astr.) nebesko znamenje.

Himmel-tragend *adj.* nebonosan; —träger *m.* nebonosac; —wärts *adv.* nebu, put neba; —weit *adj.* predalek; das ist H. verschieden to je kao od neba do zemlje, to je kao Bog i šeširdžija.

Himmlisch *adj.* nebeski, nebesan; (fig.) božanstven; —e Freude rajska slast, radost; eine --e Schönheit divota; das ist himmlisch-schön to je prekrasno.

Hin *adv.* tamo, onamo; rechts-, links- desno, lievo; h. und her amo tamo, onamo ovamo; kojekuda; h. und wieder gdje gdje, koje gdje; jene Zeiten sind h. bješe vrieme, pa prodje; meine Freude ist h. ode radost; h. und herwerfen prebacivati; h. und zurück tamo i natrag; oben h. površno, kojekako; h. ist h. bilo pa prošlo (pa nije); (in Zusamm.) od-, pri-, onamo.

Hinab *adv.* (onamo) dolje; h. mit ihm dolje s njim! den Berg h. niz brdo, nizbrdice; von der Treppe h. niz stube; —arbeiten, —begeben, —beugen, —blicken, —bringen usw. *v.* Herabarbeiten usw.

Hinan *adv.* (onamo) gori, uz; den Berg h. uz brdo, uzbrdice; (in Zus.) do-, na-, uz-, onamo; —arbeiten, sich *v. r.* izkopati se; —anbauen uzgraditi; —begeben, —blicken, —bringen usw. *v.* Hinaufbegeben usw.

Hinauf *adv.* (onamo) gori; u vis; den Berg h. uzbrdo; (in Zus.) (onamo) uz-, na-, iz-; —arbeiten, sich izkopati se; —bauen uzgraditi, sagraditi; —begeben, sich uzaći, uzlaziti, izaći gori; —bewegen uzkrenuti, uzmaći; —blasen uzduhnuti, uzpuhnuti; —blicken pogledati gori, uzgledati; —bringen uznieti, uznositi; iznieti, nositi gori; —bringen proturati se, prodrieti gori; —fahren uzvezti se, uzvoziti se; voziti se, odvesti se gori; in Himmel h. uzaći na nebo; —flattern uzprhnuti, uzpršiti; —fliegen uzletjeti, letjeti u vis; —führen uzvesti, uzvoditi, izvesti, voditi gore; —gaffen zievati u vis, gore; —gehen uzaći, uzlaziti; ići, izaći gore; die Preise gehen -- ciena skače; —halten držati u vis; —heben uzdići; podići, podizati; izpeti; —hüpfen uzskakutati; —jagen uzvitlati, uzvijati, uzagnati; —klettern izpeti se; popeti se; pripeti se, popinjati se gori; —kommen uzaći, gore doći; —kriechen uzmiljeti, uzpuziti, uzverati se; —leuchten posvietliti, svietliti gori; —lodern uzplanuti, planuti u vis; —nöthigen prisiliti koga, da ide gore; —pfeifen natovariti; —rechen uzgrabljati; —rollen uzmotati; —rücken uzmaknuti; —schaffen dobaviti gore; —schauen gledati gore, u vis; —scheuchern uztrapati, uzšmitati; —schlingen uzkovrčiti, uzvijati; —schütten nasuti, nasipati; —schwanken uzteturati, izteturati na ...; —schwingen uzmahnuti, uzmahivati; —steigen izljesti, izaći; popeti se, pripeti se, penjati se (na ...; gore); —tragen uznieti, uznositi; —wachsen uzrasti; —wälzen uzvaljati, uzkoturati; navaliti; —wärts *adv.* gore; u vis; —ziehen uzvući, izvući, izvlačiti (gori).

Hinaus *adv.* (onuda) van, na polje; auf die Straße h. na ulicu; zum Hause h. iz kuće; über das Grab h. preko groba —denken, wo denkst du hin kamo te je pamet zaniela?

Digitized by Google

—drängen iztisnuti, izrinuti; —fahren izvesti; —gabe *f.* izdatak, izdavanje; —geben izdati, izdavati; —gehen izaći, izlaziti; das geht über meine Begriffe -- toga mi pamet, um nedokučuje; —heben izvaditi; —kommen izaći; —laufen iztrčati; das läuft auf eins hinaus to je sve jedno; —reichen premašiti; das reicht über meine Kräfte -- dotle me nedopire snaga, to je preko moje snage; —schauen izgledati; zum Fenster h. gledati na prozor; —setzen van metnuti, izmetnuti; eine Sache h. odgadjati što; —sein vani biti; darüber bin ich -- to me se nehvata; —wärts *adv.* van, na polje; —wollen htjeti van, htjeti izaći; er will hoch -- na visoko leti; wo will es endlich damit -- na što će to izaći? ich weiß, wo er -- will znam ja, kamo smjera.

Hin=bannen upanjiti, ukipiti; —bauen sagraditi (gdje što); —blick *m.* pogled; mit H. auf... gledajuć na to, s obzirom na...; —blicken pogledati, pogledati (onamo); —blinzen zažmirkivati; —blühen ocvjetati; —brausen odšumjeti (onamo); —breiten prostrti; —bringen donieti; die Zeit h. provesti, provoditi vrieme; die Zeit unnütz h. dangubiti; —brüten kutriti, dreždati; —bumsen (onamo) bubnuti; —dehnen prostreti; —dehnen, sich protezati se, pružiti se; —denken, wo denken Sie hin što vas je snašlo; —sich h. duhom se onamo prestaviti.

Hinder=er *m.* smetalo; —lich smetan, nepriličan, smetajući; h. sein, —n smetati, priečiti, pačiti, braniti (komu); das hinderte mich zu kommen to mi nedade doći; to mi smetaše, te nemogoh doći; einen an seinem Glücke h. pokvariti komu sreću; —niß *n.* smetnja, zapreka, prepreka, prepona, zapona, zapora, zadjeva; ein kleines H. sprečica; einem ein H. in den Weg legen zapriečiti komu put, smetati komu; alle —e überwinden uklonuti sve zapreke; —ung smetanje, pačenje, priečenje.

Hindeut=en pokazati; nagoviestiti; —end pokazujući; —ung *f.* nagoviešćanje; —es Fürwort pokazno zaime.

Hindin, Hinde *f.* košuta.

Hin=dorren sahnuti; —drang nagon; —drängen, sich trpati se, proturati se, turati se (onamo); —drücken pritisnuti; —duften, sich čučnuti.

Hindurch *adv.* kroz, prieko; hier h. ovuda; dort h. onuda; durch die Stadt h. gradom; die ganze Nacht h. svu noć; er drang h. prodro je; —arbeiten, —begeben, —begleiten usw. *v.* Durcharbeiten &c.

Hineilen *v. n.* pohitjeti, pohrliti (onamo).

Hinein *adv.* u nutra; in das Haus h. u kuću; in den Tag h. leben nebrinuti se za ništa; —arbeiten, sich zaraditi se, uvješčiti se; —betteln, sich uprosjačiti se; —beißen zagrizti se (u što); —beugen uviti; —blasen upuhnuti, uduhnuti; —bohren zavrtjeti, uvrtjeti; —bringen unieti, donieti u...; —denken, sich duhom se prestaviti u...; —drängen utisnuti, utiskivati; sich h. utrpati se; —dringen prodrjeti, probiti, provrieti; —drücken, —drücken utisnuti; —eilen pohitjeti u... uhrliti; —fahren uvezti se; ući; (mit dem Löffel h.) zagrebsti; (mit der

Digitized by Google

Hand h.) mašiti se, tumariti, brbušiti u . . . ; —fallen upasti, pasti (unutra); —feuern strieljati, pucati u . . ; —fließen uteći utjecati; —führen uvesti; —füllen napuniti; zaručiti; —gehen ući, unići, uljezti u . . .; —gerathen dospjeti onamo; —gießen uliti u . . . ; —greifen mašiti se (u što); zagrabiti, zahvatiti; —haken zakučiti; —hauen zasjeći; udariti; —jagen utjerati, ugnati, upirlati, uvitlati; ujuriti; —kommen ući, unići u...; —kriechen umiljeti, zavući se u . . .; —langen dodati u . . . ; —legen umetnuti, metnuti u...; —locken uvabiti, zavabiti u nutra; —nöthigen prisiliti, nagoniti (koga) da unidje; —pfropfen ukljuvati, zakljuvati; —regnen prokisnuti, prokisivati; —rechen ugrabljati; —rennen utrčati; —rollen ukotrljati; —rufen uzvati, pozvati u . . . ; —schiffen uploviti; —schlagen zabiti, zatući, zakucati, ukucati, zalupati, zapljehati, zatjerati; —schleichen, sich uvući se, ukrasti se, uverati se, zavući se; —schwärmen urojiti se; —schwimmen uplivati, zaplivati u; —segeln zajedriti; —sehen, man sieht hinein providi se, vidi se u nutra; —senken spustiti; ponoriti; —sinken ugreznuti; potonuti; poronuti; propasti; uglibiti se; poniknuti; —springen uskočiti; —stecken zadjenuti, udjenuti; den Kopf h. zavrieti, zavući glavu u...; —stoßen uturiti, zaturiti; zabosti; urinuti, porinuti, zatatariti, ukrhati, usunuti u...; —stürmen uvaliti, usrnuti; —stürzen, ins Zimmer h. banuti, hrupiti, munuti, upasti u sobu; —thun umetnuti, udjenuti; einen Blick h. zagledati u ...; —treiben utjerati, zatjerati, ugnati u...; (Vieh in den Stall h.) sagnati, satjerati, spratiti (stoku u staju); —wachsen urasti; —wagen, er wagt sich nicht hin neusudjuje se unići; —wärts *adv.* unutra.

Hin=fahren voziti onamo; odvezti; voziti se onamo; proći, nestati; —fahrt *f.* vožnja, put onamo; auf der H. vozeć se, putujuć onamo; (fig.) preminuće; —fall *m.* pad; —fallen pasti; nach einander h. popadati; —fallende Krankheit *v.* Fallsucht; —fällig *adj.* padav; (schwach) loman, mlohav, slab, nemoćan; *v.* Vergänglich; —fälligkeit *f.* padavost, lomnost, mlohavost, nemoć; *v.* Vergänglichkeit; —faseln zanovietati; —fegen (onamo) pomesti; —folgen, er folgte ihm hin on ga je sliedio: on je (onamo) za njim išao; —fort *adv.* od sada, u naprieda; —fristen dohraniti; —führen odvesti, voditi; zavesti, zavoditi; —gaffen prizjavati, zjati, zvirlati; —gang odlazak odšašće, odšast; hod onamo; auf dem H. iduć onamo (fig.) preminuće, smrt; —geben dati; sich h. predati se; (fig.) prikazati se, požrtvovati se; —gebung odanost, privrženost, priklonost (komu); —gegen *adv.* u suprot, na suprot; (naprotiv toga); den Bösen h. erwartet Schande a zlotvora čeka sramota; —gehen onamo ići, poći; so geht die Zeit hin tako prolazi, leti vrieme; es wird dir das nicht so leicht h. neće ti biti proćke; das kann man nicht so leicht h. lassen to se nemože oprostiti, minuti; h. (fig.) otići na istinu (umrieti); —gelangen dospjeti,

Digitized by Google

otići; —geleiten dopratiti; —gerathen dospjeti, diesti se; —geſchiedene *m.* pokojnik; *f.* pokojnica; —geſtreckt *adj.* povaljen; —gießen proliti; —gloßen buljiti; bečiti se; —grämen ſich jesti se, jad jadovati; —halten pružati; die Hand h. pružiti, dati ruku; einen mit leeren Verſprechungen h. obećavati komu masno na prazno; —heften prikopčati; den Blick auf etwas h. upiljeti oči u što.

Hinſ=en hramati, šepati; hegucati; (ein wenig h.) nahramivati; das Gleichniß hinkt nije to prilika; ſeine Sachen h. njegove stvari idu traljavo; bije ga nazadak; nazaduje; H. *n.* hramavica, hromoća, hromotinja; —end *adj.* hramajući, hrom; der —ende Bote zao glas; —er hromac, šepavac, hramalo, šepo.

Hin=knien prikleknuti; —kommen doći, prispjeti; ich weiß nicht, wo er hingekommen iſt neznam, kud ga je nestalo, kud je pristao; wo ſind ſo viele Menſchen hingekommen kud se podjevaše toliki ljudi? —kränkeln kunjati; —kranken bolovati; —kriechen onamo odpuziti, odmiljeti; —kritzeln našvrakati, nadrljati, načandrkati; —kunft dolazak, budućnost; —künftig *adv.* u naprieda, u buduće; —laden onamo pozvati; —lagern, ſich nastaniti se; ulogoriti se, sjesti, pasti, leći; —langen doseći, doprieti, dopirati; (hinreichen) doteći, dotjecati, dostajati; dostati, stačiti; dazu langen meine Kräfte nicht hin dotle nedopire moja snaga, dotle nesmagam, nemogu smoći; einem etwas h. dohvatiti, dokučiti, dodati, dohititi komu što; —länglich dovoljan; dovoljno, dosta; —e Zeit haben imati dosta vremena, imati podpuno kad; —lein dostajati (komu čega); —länglichkeit *f.* dovoljnost, dostatak; —läſſig *adj.* nemaran; —legen pometnuti, povrći; onamo metnuti, staviti, položiti; ſich h. leći; —lehnen nasloniti, prisloniti; —leiten uputiti; ravnati, uporaviti; —locken odvabiti, odmamiti; —mähen pokositi; —malen naslikati; —marſch *m.* auf dem —e putujuć onamo; —metzeln posjeći, okrenuti pod sablju; —murmeln smrmljati; žuboriti, romoniti; —nahen ſich približavati se, približiti se, primaći se; —nehmen primiti; nimm es h. uzmi! nà ti! —neigen prignuti, priginjati, nakloniti; ſich h. prignuti se.

Hin=nen *adv.* von h. odavde, odovud, odavle; —opfern požrtvovati; —pflanzen posaditi, zasaditi; die Fahnen h. pobiti zastave, barjake; ſich h. stojati nepomično; —plappern —plaudern brbljati, blebetati; —quälen trapiti, kiniti; ſich h. trapiti se; —raffen pograbiti, ugrabiti; die Peſt hat ihn —gerafft kuga ga je umorila; —reichen *v.* Hinlangen; —reichlich dovoljan; —reichen nanizati; —reiſe put onamo; auf der H. putujuć onamo; —reiſen onamo putovati, poći; —reißen sgrabiti, potegnuti, povući; die Leidenſchaft riß ihn hin strast ga je zaniela; eine —reißende Beredſamkeit zanosita riečitost; —richten onamo upraviti; einen Miſſethäter —richten pogubiti, stratiti zločinca; mit Pulver u. Blei —richten ustreliti; mit dem Strange —richten

Digitized by Google

objesiti; zu Grunde —richten upropastiti; —richtung *f.* smak, poguba, pogubljenje; —ritt *m.* pojezda; auf dem —ritte jašuć, jezdeć onamo; —rücken pomaknuti (onamo); —rudern odveslati (onamo); —schaffen odpremiti, dovezti, -donieti (onamo); —scheiden prestaviti se, preminuti, promieniti svietom; —scheiden *n.* preminuće, smrt; sein H. abwarten čuvati komu dušu; —schicken poslati (onamo); —schießen (onamo) strieliti; puknuti; (hineilen) poletjeti, skočiti (onamo; das Wasser schoß in Strömen hin voda je sukljala, šikljala; —schiffen (onamo) ploviti; —schlachten zaklati; -schlängeln sich krivudati se, verugati se; —schleichen sich privući se, prikrasti se, prilibiti se; —schleudern bavrljati, vrljati, trapati. švrljati. lutati; —schleppen (onamo) odvući, odsmucati; sein Leben h. karjatiti, potezati se, čavedati od dana do dana; —schwinden ginuti, opadati, obnemogati, čamiti; die Kräfte schwinden hin snaga malakše; —schwingen pomahnuti; —schwung pomah; —setzen metnuti, postaviti, einem einen Stuhl h. podmaći komu stolac; sich h. sjesti; —sicht pogled, obzir; mit H. auf ... obziruć se, gledeć na ...; radi ...; —sichtlich *adv.* pogledom, gledeć, glede na ...; —sinken srušiti se, svaliti se; —stellen zataknuti; —stellen metnuti, staviti, postaviti, položiti onamo; Alles h. sve pometati; —sterben umirati; sie sind Alle —gestorben svi su pomrli; (fig.) nestati; —steuern onamo krmiti; (fig.) ich weiß, wo er —steuert znam, kamo smjera, šiba; —strecken opružiti; einem die Hand h. pružiti komu ruku; sich h. otegnuti se; izvaliti se; sich in das Gras h. leći u. na travu; einen h. oboriti koga na tle; (tödten) ukapiti koga; -strich polazak, odlet; —stürzen srušiti se, oboriti se; stropoštati se; (hineilen) pripasti; h. privaliti.

Hintan *adv.* straga, odtrag, odzada; (zurück) natrag; —geben ostaviti se čega, prodati; —halten zaustavljati. obustavljati, preprieć.ti što; sačuvati (od); ukloniti; —haltung *f.* priečenje, zaustavljanje; (Wegschaffung) uklona; (Einhalt) obustava; —setzen zapostaviti; (fig.) zanemariti, prezirati (što); nepaziti (na što); —setzung *f.* zapostavljanje; (fig.) mit H. seiner Pflichten nemareć za svoje dužnosti; mit H. seines Lebens nemareć za, negledeć za pogibu; mit H. des Rechtes nepazeć na pravo.

Hinten *adv.* ostrag, straga, zada; von h. ostrag, od zada, sa strag; nach h. na zada; h. an, h. auf, h. her, h. von, von h. ostrag, straga, zada; —drein *adv.* iza toga, za tim; —nach *adv.* poslje, za tim, za ovim.

Hinter *prp.* od zada, otraga, ostrag; h. mir za mnom; h. der Thür za vratima; die Sonne ist noch nicht h. dem Berge hervorgekommen još ne sunce nije izteklo (izašlo) iza gore; ich will sehen, was h. ihm steht proučit ću ga; er hat es h. meinem Rücken gethan bez moga je to znanja učinio; h. die Thür stellen metnuti za vrata; h. eine Sache kommen uči čemu u trag, doznati što; h. das Licht führen prevariti (koga), dati komu rog za svieću; h. einander laufen trčati jedan za drugim; h. einem her sein goniti, podpazati koga; h. *adj.* stražnji,

Digitized by Google

zadnji; das Vorderſte zu hinterſt kehren izprevrnuti što; —ſte najzadnji, posljednji; —achſe *f.* stražnja, zadnja osovina; - -an *v.* Hinternach; —anſicht pogled s traga; —armpfeife *f.* lakatnica; —backe guz, ritnica, stražnjica, zadnjica, manda, plat; —beetung podgatnica; —bein *n.* stražnja noga; auf die -beine treten izpriečiti se; propeti se, propinjati se; —bleiben zaostati, ostati; —blibenen *pl.* ostatak, zaostavši; —bringen doglasiti, dokazati, dokazivati, podkazati; man hat mir hintergebracht doušali su mi, dokazano mi je; Lügen h. dolagivati; —bringer *m.* dokazač, podkazač; (von Lügen) dolaguš; bringerin *f.* dokazalja, podkazalja; —bringung *f.* doglas; dokaza, podkaza; —bruſt zadnje grudi; —bug *m.* stražnje koljeno; —bühne *f.* zapozorište; —bell *n.* zapalubje; —drein *adv.* poslje, nakon, iza toga; po tom, u kašnju ruku; —drücken zatisnuti; —e *m.* stražnjica, zadnjica, mesna; (ſcherzh.) pušak, šupak, prkno; manda (gem.) dupe, varka, stara; —ebbe *f.* zaosjeka; —einander zasebice, jedan za drugim; —eſſen pojesti; —fährte *f.* stražnji trag; —flagge *f.* stražnji stieg; —fleck *m.* zapetak, opetak; —flügel *m.* zaduje krilo; —führen zavesti; *v.* Hintergehen; —fuß *m.* stražnja noga; zapetnica; —gang *m.* ometa, prievara; (wbm.) izlazak; —gebäude *n.* zadak sgrade, kuće; stražnja sgrada; —gebirge *n.* pogorje; —gedanke *m.* primisalje; —gegend *f.* stražnja okolica; —gehäſe *n.* stražnjina zeca; —gehen einen omesti, prevariti koga; --gehen *n.*, --gehung *f.* ometa, ometanje, prievara; —geſchirr *n.* orepnica; —geſchühe *v.* Hinterleder; —geſtell *n.* zadnji stalak; —glied *n.* stražnji članak; (arithm.) zadnjak; (mil.) stražnji niz; —grund *m.* zadak; der H. eines Gartens dno od vrta; —haar potiljska (zatiljska) kosa, kosa od potiljka (zatiljka); —halb *adv.* ostrag; H. des Berges iza gore, za gorom; —halt *m.* zasjeda, zaškuljak, busija; ſich in den H. ſtellen ob. legen zasjesti; zasjedati, zapasti; otići na zasjedu; uhvatiti (uzeti) zasjedu, busiju; presjesti, presjedati (koga); in den H. gerathen naići na zasjedu, busiju; im -halte liegen držati zasjedu, busiju; —halſ *m.* šija; —halten tajati, skrivati (što od koga); *v.* Vorenthalten; —haltend, —haltig *adj.* h. ſein tajiti pomisli; —hand zaprśće; (b. Kart.) in der H. ſein pod, za rukom biti; zadnjak biti; —haupt zatiljak, potiljak, zašišak; —hauptarterie zatiljna odvodnica; —hauptsbein *n.* potiljska kost; zatiljača, zatiljnica, -tiljna kost; —hauptsblutader potiljska žila; —hauptsblutleiter *m.* potiljski splav; —hauptshöller *m.* potiljska kvrga; —hauptsloch *m.* zjalo, velika utlina, babina rupa, potiljska rupa, velika tiljna rupa; —hauptsmuskel *m.* potiljska mišica; —hauptsnerve *m.* potiljski živac; —hauptsſchlagader *f.* potiljska kucavica; —hauptsſtachel zatiljni trn; —hauptstheil *m.* tiljak; —haus *n.* zakućar; zadak kuće; —her *adv.* h. gehen straga ići; h. bedauern kasnije, u kašnju ruku žaliti; h. überlegen ponehari premišljati; —hof *m.* stražnje dvorište; —keule *f.* butina; —kopf *m.* tio; potiljak, zatiljak; —laderwehr *n.* otraguša (puška); —lage *f.* ostava, zmanet;

Digitized by Google

—laß *v.* Nachlaß; —lassen ostaviti; Nachkommen h. ostaviti poroda; der Vater hinterläßt dem Sohne sein Vermögen otac namire, (ostavi) sinu imetak; er ließ ihn hinter sich pretekao ga je; —lassene *m.* ostavče; —lassenen *pl.* ostatak; —lassenschaft ostavština; —lasser ostavljač, namirač; —last *f.* stražnji teret; —lauf *m.* stražnji krak; —leber *n.* petica; —legen ostaviti, dati na ostavu; —legtes Gut ostavina; —leger *m.* ostavilac, ostavljač; —leib *m.* zadak; trtica; —list *f.* lukavština, prievara; -listen lisičiti, lijati; —listig *adj.* lukav, podhiban, himben; —listigerweise *adv.* lukavo, himbeno, iz prievare; —lokke *f.* stražnji zavojak; —lokken *pl.* stražnji rudež; —lokken zavabiti, zamamiti; —mann *m.* stražnjak, sljednik; —mittelsperrholz *m.* zadnji srednji razpon; —nabt *f.* stražnji šav; —pferd *n.* podkolnjak; —pforte *f.* stražnja vrata; —quartier *n.* stražnji stan; —rad *n.* stražnje kolo; —rast *f.* stražnji zubac; —reihe *f.* stražnji red, niz; —riegel *m.* stražnja prečaga; —rücken *m.* zadak hrbta; -rücken *v. a.* zamaći; —rücks *adv.* ostrag, odtraga, iza ledja, za ledjima (fig.) potajnice, potajno; —saß *v.* Häusler; —satz *m.* zariek, zastavak, zadnjak; —schanze *f.* zadnji obkop; —schenkel *m.* butina, veliko stegno; —schiff *n.* zadak broda, (ladje;) -schlägel butina, veliko stegno; —schraube *f.* zadnji vijak; -segel *n.* stražnje jedro; —seite *f.* zadnja strana, zad; —sitz *n.* zadnje sjedalo; —spätig *adj.* nedostrižen; —sperrholz stražnji razpon; —spill *n.* stražnji vitao; —stadt *f.* zagradje; —stapfen *m.* zastolac; —staude *f.* zadnje uši; —stellung *f.* zapostava.

Hinterlist *adj.* najzadnji, posljednji.

Hinter-streichen, die Haare h. gladiti kosu na zatiljak; zavrnuti kosu; —strich *v.* Apostroph; —stube *f.* stražnja soba; —stück *n.* zadnji komad; (Schiffw.) zadnji top; zadak; —tau *n.* zadnji konop; —theil stražnji dio, stražnji kraj; zadak; (eines Schiffes) krma; (eines Kleides) zadnjak; —thür *f.*, —thor *n.* stražnja vrata; —treffen zapleće, zadnja straža; —treiben razbijati, razoiti, razvaliti, smesti, prepriečiti, zapriečiti; —trop *m.* stražnji pratež; —wagen stražnja kola; —wald zagorje; —wäldler *m.* zagorac; —wärts *adv.* natrag; (von hinten) straga, sastrag; —zeug der Pferde podrepnjak.

Hin-thun metnuti, vrći ovamo; djeti, djevati; wo hast du so vieles Geld hingethan kamo si podjevao tolike novce? —träger *m.*, ein Hin- und Herträger stokućanin; eine Hin- und Herträgerin stokućanka; —träumen sniti; —treten pristupiti; —tritt *m.* preminuće.

Hintsch *m.* zaduha.

Hinüber *adv.* onamo preko; na drugu stranu; über den Berg h. preko brda; (in Zus.) pre-; preko-; na drugu stranu; —äugeln žmirkati preko-; na drugu stranu; —begeben sich premostiti, otići preko; —beugen pregnuti, previti; —blicken pogledati preko; (v. Farben) prelievati se, zanositi u; —brausen prehujiti; —bringen prenieti, prenositi; —drängen protisnuti; —bringen prevaliti; —fahren prevesti se, prevoziti se; —fahrt prievoz; —flattern

Digitized by Google

preprhnuti; —fliegen preletjeti, preljetati; —führen prevesti, prevoditi; —gehen preći, prelaziti, otići preko; —gleiten prekliznuti se, prepuznuti; zatezati se; —hängen prevjesiti; —hinken prehramati; —hüpfen preskakutati; —jagen pregnati, previtlati, previjati; prejuriti; —klettern prepeti se; —kriechen prepuzati, pregamziti; —locken prevabiti, premamiti; —rücken premaknuti; —schaffen prepremiti; —schiffen preploviti, prevesti se, prebroditi; —schlafen (fig.) počinuti, upokojiti se; —schleichen prevući se, prešumati se; —schwimmen preplivati; —schwingen premahnuti; —segeln prejedriti; —setzen preći, prelaziti; —spielen (fig.) prevući; (bei Farben) potezati na koju mast; —sprengen prejuriti, preletjeti; —springen preskočiti; skočiti preko; —stoßen preturiti; —taumeln preturati; —thun premetnuti; —traben prekasati; —tragen prenieti, prenositi; —wallen prešetati; (fig.) prestaviti se; —werfen prebaciti, preturiti; —ziehen prevući, prevlačiti.

Hinunter *adv.* (onamo) dolje; h. mit ihm dolje s njim! die Treppe h. niz stube.

Hin-wälzen privaliti; sich h. izkobeljati se, izvaliti se; —wärts *adv.* onamo, tamo; —weg *m.* put onamo; auf dem —wege putujuć onamo, tamo grede.

Hinweg *adv.* ća, na stran, odtale; h. von hier odlazi; h. damit jami, ukloni! (in Zus.) od-, u-; h. begeben sich otići, poći; h. hinken odhramati; h. lärmen odbučiti; —lecken slizati; —nehmen odnimiti; —raffen pograbiti, ugrabiti; —scheiben prestaviti se; —schlingen progutati; —schrecken zaplašiti; —setzen sich (fig.), sich über etwas h. negledati, neosvrtati se na što; —ziehen odvući šta; otići; izseliti se.

Hin-weisen onamo pokazivati, uputiti; —weisend *adj.* —weisendes Fürwort pokazno zaime; —welken vehnuti; —wenden (onamo) obrnuti, obratiti, svrnuti, skrenuti; die Augen h. sputiti, navesti, povući, povlačiti oči; —werfen (onamo) baciti, hititi; etwas auf das Papier h. nacrtati što na papir; ein Wort h. natuknuti rieč; sich h. izvaliti se, baciti se, šinuti se na zemlju; sich vor einem auf die Knie h. pripasti čijim koljenom; —wieder *adv.* opet, opeta, iznova; —wiegen sich ljuljati se, bibati se; —winden sich uvijati se; —wissen, ich weiß damit nirgends hin neznam, kamo ću s tim, neznam što bi s tim; —wollen, wo willst du hin kamo ćeš? wo will das hin na što će to izaći? —wurf *m.* pobacaj, pohit; —wünschen htjeti, želiti onamo; —würgen daviti, gušiti; podaviti; —wurzeln ukipiti se, uprošiti se, ukočiti se.

Hinz *m.* Hinko; (Kater) mačak; (spr.) es kümmert mich nicht, was H. oder Kunz dazu sagen wird bilo komu pravo ili nebilo; dao Čoso Bosne, nedao.

Hin-zahlen platiti, plaćati; —zählen odbrojiti; —zaubern nabajati, pribajati; —zeichnen nacrtati; —ziehen (onamo) vući, potegnuti na . . .; (verzögern) razvlačiti, zavlačiti, zatezati (čim); (sich entfernen) otići, polaziti, poći; (wegfiedeln) odseliti se; —zielen (onamo) smjerati, ciljati, napirati.

Hinzu *adv.* k tomu; (in Zus.) pri-; —arbeiten priraditi; —begeben sich pridoći; —bekommen pri-

Digitized by Google

dobiti ; ---bitten primoliti ; —bringen pridonieti ; —drängen pritisnuti ; —bringen proturati se do . . . . ; —fügen pridati , pridodati ; pridodavati ; primetnuti , dometnuti, primaknuti ; —führen privesti ; —gabe dometak ; —gießen priliti, prilievati ; —kommen pridoći, nadoći, pridolaziti ; dopasti ; —kriechen pripuzati, primiljeti ; —rücken primaći , prikučiti , približiti ; —schieben prisunuti , primaći ; —schleichen privući se, prikrasti se, prilibiti se, prišumati se ; —schleppen dosmucati , privucinjati ; —schreiten pristupiti ; —setzen pristaviti , primetnuti, pridodati, primaknuti ; —springen priskočiti ; —wagen sich, er wagt sich nicht hinzu neusudjuje se pristupiti ; —wälzen privaliti ; —werfen pribacati ; —zählen doplatiti ; —zählen pribrojiti ; —ziehen privući, dovući.

Hiobspost *f.* crn glas , crni glasi.

Hipparch *m.* (gr.) zapovjednik konjaničtva.

Hippe *f.* kosor ; (Gartenh.) kosier ; (Kuchen) poskura, oblanta ; —nbäcker poskurac , oblantar ; —neisen poskurača.

Hippo-log *m.* poznavalac konja ; —potamus *m.* hroh, vodeni konj.

Hippurſäuere *f.* hipurova kiselina.

Hirn (-es, M.-e) *n.* moždani, mozak ; ein verbranntes H. haben biti šenut, čaknut, smušen ; —abſceß *m.* mozkovna gnojnica ; —anhang *m.* privjesak mozka ; —augenblutader *f.* mozkovidna žila ; —balken *m.* mozkov sapon ; —balkenſchlagader *f.* kucavica mozkova sapona ; —blaſenwurm *m.* metilj ; —blutader *f.* mozkova žila ; —bohrer *m.* vrtilica ; —bruch mozkov priedor, proder mozka ; —einſchnitt *m.* zarez mozka ; —einſchnittsſchlagader *f.* kucavica mozkova zareza ; —entzündung *f.* upala, žar mozka ; er hat eine H. mozak mu se upalio ; —fell *n. v.* Hirnhaut ; —fläche površina mozka ; —geburt, —geſpinnſt *n.*, —gewebe *n.* tlapa, klapnja, tlapnja, utvara, ludovjet ; —haut *f.* opna od mozka, mozgovica ; die harte H. tvrda opna, podlubnica, izvanja opna ; die weiche H. mehka opna, mrenica, nutrnja opna ; —hautarterie podlubanjska odvodnica ; —hautbruch proder mozkovice ; —hautſchlagader *f.* podlubanjska kucavica ; —höhle *f.* mozkovna utrobica ; šupljina mozka ; -holz jedro drvo ; —kammer *f.* mozkovnik ; —klappe *f.* zalistak mozka ; mozkovni zalistak ; —klopfen kucanje u mozku ; er leidet am H. kuca mu u mozku ; —knoten *m.* varoliev mozka ; sklop mozka ; —krank *adj.* šenut, smušen ; —krankheit mozkobolja ; (fig.) smušenost ; —lappen *m.* mozkova krpica ; —lehre *f.* mozkoslovje ; —los *adj.* bez moždan ; —loſigkeit *f.* bezmoždanost ; —maſſe moždani ; —ſchädel *m.*, —ſchale *f.* lubanja, šiška, čunka ; —ſchalenbruch *m.* prolom lubanje ; —ſchalenhaut *f.* olubnica ; —ſcheidewand *f.* pretinac mozka ; —ſchenkel stapka mozkova ; —ſchlagader mozkova kucavica ; —ſchwiele *m.* mozkov sapon ; —ſpuk *m.* ludovet, tlapnja, klapnja, utvara ; —toll, —verrückt *adj.* šenut, čanut, čaknut, smušen ; —weh *n.* mozkobolja ; —windung *f.* zasuk mozka , moždanov zasuk ; —wunde rana u mozku ; —wurſt *f.* mozkovnica, moždanica ; —wuth *f.* (phrenitis) žar mozka ; (Verrücktheit) pomama.

Hirſch (-es, M. -e auch -en M. -en) *m.* jelen ; ein jagdbarer H. do-

Digitized by Google

rasao jelen; H.= jelenov, jelenji; —antilope sajga, antilopa; —baum ruj, rujevina; —bein jelenji križ; —bezoar *m.* jelenji sborbilj; —bisam *m.* jelenji suznjak; —bokk jelen (mužak); —brunst *f.* jelenja upala; tjeranje jelena; —bürsche strieljanje jelena; —eber *m.* kalac; —fährte *f.* jelenji trag; —fänger lovački nož, jatagan, bičinovac; —farbe *f.* jelenja mast; —farben, —farbig *adj.* jelenje masti, jelenast; —friste *f.* jelenja tovnja; —fleisch *n.* jelenovina; —fuß jelenja noga; —garn *n.* mreža za jelene; —garten *m.* košutnjak; —geweih jelenji rogovi; —geweihkoralle parožnik; —gras jelenska sitina; —haar *n.* kruta smiljka; smiljka; —haut *f.* jelenina, jelenja koža; —heil (gespan) jelenska nevjesika; —holder *m.* grozna zeva.

Hirschhorn *n.* jelen-rog, jelenov rog; —flechte štitarka; —geist *m.* jelen-rožna žesta; —käfer *m.* rogač; —öl *n.* jelen-rožno ulje; —salz jelen-rožna sol, sol jelenskog roga; —zinke *f.* jelenski parožak.

Hirsch=in *f.* košuta; —jagd *f.* lov jelena; auf eine H. ausgehen loviti jelene; —käfer *m.* rogač, jelenac; —kalb jelenče, lane; (*coll.*) lanad; —kameel, lama; —keule jelenja butina; —klaue *f.* jelenji čaponjak; papak; —klee meka, konopljuša; —kohl *m.* ljekarski plućnjak; —kolben *pl.* jelenji rožci; —kopf *m.* jelenja glava; —kraut *n.* prosti bjelolist; —kuh košuta; —lager jelenja loža; —lauf *m.* jelenja noga; —leder *n.* jelenja koža, jelenina; —ling *m.* škripac; —luchs *m.* ris; —möhre šumski pastrnjak; —münze *f.* jelenska metvica; —park *m.* košutnjak; —reh guineanski kozlac; —ruf *m.* jelenska vabilica; —ruthe jelenja puzdra; —schwamm puša; —schwanz *m.* jelenji repić; —schweiß *m.* jelenja krv; —thräne *f.* suznjak; —trüffel jelen-gljiva, jelenjača, gomoljika; —wildpret *n.* jelenčad; —zahn jelenji zub; —ziege *f.* jelenjača; —ziemer jelenje sapi; —zunge jelenji jezik; (Asplenium Scolopendrium) jelenak, jezičac, volovski jezik.

Hirse *f.* proso, proha, proja; —artig *adj.* projast; —bau *m.* sijanje prosa, prohe; —brei *m.* prosena kaša; —feld *n.* prosište; —fink strnadica; —gras *n.* proso; —händler prosar; —korn *n.* proseno, projino zrno; —korngroß kolik proseno zrno.

Hirsen= proseno, projino; —brod prosenica; —drüse *f.* prosasta žliezdica; —mehl *n.* proseno brašno; —mühle, —stampfe *f.* stupa za proso; —stroh *n.* prosena slama.

Hirsevogel *m.* zelenac, zelenka.

Hirt *m.* pastir, čobanin.

Hirten= (in Zus.) pastirski, čobanski; —amt *n.* (geistliches H.) (duhovno) pastirstvo; —brief *m.* pastirski list; —dienst *m.* služba pastira; —fest čobanska svetkovina; —feuer čobanska vatra; —flöte *f.* frula; —gebühr čobanija, pastirina; —gedicht *n.* seljanka; —gras livadni mačji rep; —haus *n.* pastirska, čobanska koliba; —hund *m.* pastirski, torni pas; —hütte *f.* hramac, trnica; —junge, —knabe *m.* čobanče, pastirče; (*coll.*) čobančad, pastirčad; —leben *n.* pastirski život; pastirovanje; ein H. führen pastirovati, čobaniti; —lied *n.* pastirska, čobanska pjesma; —los *adj.* bez pastira; pustopaš; (fig.) bezglavan; *adv.* pustopašice;

Digitized by Google

—luft *f.* pastirska zabava; —mädchen *n.* mlada pastirica, pastirka; —mäßig *adj.* pastirski, čobanski; —pfeife, —rohr trstenica; —spiel pastirska, čobanska igra; —ſtab *m.* pastirska palica; —taſche *f.* čobanska torba; (bot.) mošnjak, statnik, gusomača; —volk *n.* pastiri; —wohnung čobanska koliba.

Hirtin *f.* pastirka, pastirica, čobanica.

Hiß *int.* drž!

Hiſſe *f.* vitao; —n, die Segel h. razviti jedra.

Hiſtau *n.* dižnjak.

Hiſtor-ie *f.* povjestnica; (Erzählung) pripoviedka; —ienmaler *m.* povjestni slikar; —ienmalerei povjestno slikarstvo; —ienſchreiber, —iograph, —iker *m.* povjestnik, povjestničar; —iſch *adj.* povjestnički, historički.

Hitſchel *f.* zova; —blüte *v.* Holunderblüte.

Hitz-bläschen, —blaſe, —blatter čvrljak, mazuljac, mozuljac, čibuljica, čviljak, puhica, bubuljica; (auf der Zunge) jašterica; —blütig *adj.* uzavreo; tiesna srca; —blütigkeit *f.* uzavrelost; —butter *f.* otopljeno maslo; —e *f.* vrućina; brennende H. žega; viel H. haben vrlo vruć biti; Sonnenh. pripeka, zapeka, ugreva, prigrevica; eine erſtickende H. omara, zapara; die H. nimmt ab vrućina jenja; (des Ofens) jara; (von Getränken) žestina; innerliche H. ognjuština, vatruština; in der H. des Fiebers irre reden bulazniti, buncati u groznici; die H. der Jugend var; er hat es in der H. der Jugend gethan mladost ga je zaniela, te je to učinio; in der H. trinken svrućen piti; etw. mit großer H. ergreifen svojski se čega primiti; die H. des Gefechtes žestina boja; (Brunſt) upala; (Zorn) srčba, jarost; in H. gerathen užestiti se; in H. bringen razsrditi; —emeſſer *m.* jaromjer; —emeſſung jaromjerba; —en topliti, vrućiti; (v. Holz) grijati, ložiti; —getränk žestoko piće, žestovina; —ig *adj.* vruć, žarak; (v. Eiſen) usjalo; (fig.) ein —iger Menſch žestok čovjek; ein —iges Gefecht žestok boj; ein —iger Kopf naprzit, pršljiv čovjek; —ige Eiſenſteine pretaljivi željeznjaci; —iges Fieber vrućica, ognjica; —iges Erdreich pretila zemlja; —kopf *m.* ugrijana glava; naprzica, naprženica, pršljivac, ljutica; —köpfig *adj.* naprzit, pršljiv; —mittel vrućilo; žestilo.

Hm! *int.* hm!

Ho! *int.* ho!

Hobel *m.* blanja; strug; (ein groſſer H. svlak; —bank *f.* blanjača, strugača, djeljača; djeljaonik; —eiſen *n.* stružno željezo, gvoždje; —förmig *adj.* blanjast; —gehäuſe stružnik; —maſchine strugalo, strugaći stroj; —n blanjati, strugati; (fig.) einen h. ugladiti, uljuditi koga; —ſpan *m.* ostružina, stružac, ostružac; —ſtätte *f.* blanjarnica; —ſtoß *m.* blanjaj, strug, strugnuće; —wanze *f.* blanjasta stjenica.

Hoboi *v.* Hautbois.

Hoch *adj.* visok; höher viši; höchſte najviši; wer h. ſteigt fällt tief tko visoko leti, nizko pada; etwas h. halten držati što u vis; hohes Waſſer velika voda; mit hohen Waſſer in den Hafen einlaufen plimom unići u luku; das hohe Meer, die hohe See morska pučina; die See geht h. more skače visoko; keiner iſt von ihm höher na visinu neima mu višega; von hoher Geſtalt dugostasan, vi

Digitized by Google

soka stasa; (fig.) h. hinaus wollen na visoko letjeti; er ist bei ihm h. angeschrieben mnogo do njega drži, kod njega je u velikoj milosti; sie ist hoch schwanger samo što nije rodila; na tom doba, na vadu, gotova je poroditi; die Saiten zu h. spannen prenapeti žice; es ist die höchste Zeit skrajnje je vrieme; ein hohes Alter erreichen doživljeti, dočekati veliku starost; einen h. leben lassen napiti komu zdravicu; (mil.) sie stehen drei Mann hoch stoje u tri niza; h. spielen igrati za velike novce; das ist mir zu h. toga nedokučujem, toga mi um nedosiže; ein hohes Fest blagdan, velik svetac; die hohe Woche velika nedjelja; das hohe Amt v. Hochamt; ein hohes Verbrechen zaglavni čin; auf hohem Fuße leben gospodski življeti; h. und theuer schwören kleti i preklinjati se; h. halten štovati; bei hoher Strafe pod težku, veliku kaznu; wie hoch kommt es što stoji? (in Zuf.) vele, vrlo; (in Titeln) pre-; - achtbar *adj.* veleštovani, prepoštovani; —achten vrlo štovati, poštivati, čitati u veliko; —achtung *f.* veliko štovanje, štovanje; —achtungsvoll *adj.* vrlo štujući; *adv.* s velikim štovanjem; (fig.) smierno; —altar veliki oltar, glavni oltar; —amt *n.* velika misa; —ansehnlich *adj.* vele ugledan; (Titel) poštovan; —begabt *adj.* vele nadaren; veleuman; —beglückt presrećan —begünstigt *adj.* vrlo pogodovan; —beherzt presrčan, prehrabren; —bejahrt *adj.* ostario, starovječan; —beinig *adj.* dugonog, krakat; —bemastet *adj.* visokih jedrila, jedrenjaka; —beredt osobito riečit; —berühmt preslavan; —besteuerter *m.* plaćajući velik porez; —betrübt *adj.* razaviljen; —bewaldet *adj.* krupnogoran; —bewegt *adj.* vrlo ganut; —bootsmann *m.* nadmornar, nadladjar; —bord, —schiff *n.* brodina; —brüstig *adj.* prsat; (fig.) nadut; —bero njihova, njegova; (in Anreden) Vaša; —deutsch *adj.* gornjo-njemački; —dieselben oni, on; (in Anreden) Vi; als H. kamen kad su došli; —druck visok tlak; —druckmaschine *f.* stroj visoka tlaka; —ebene visočina; —edel, —geboren *adj.* plemenit, blagorodan, visokorodjen; —ehrwürdig *adj.* mnogočastni; —entzückt osobito uzhićen, zanešen! —erfahren *adj.* puno izkusan; —erfreut *adj.*, er war h. razradovao se je; —erhaben *adj.* uzvisit; —erleuchtet vrlo prosvjećen; —erstaunt začudjen; er war h. čudom se je začudio; —fahrend *adj.* nabrecit, oprčit; —farbig *adj.* velemanjast; —fliegend *adj.* uzletan, uznosit; —flieger morska lastavica, ljiljak; —freude *f.* golema radost; —fürstlich *adj.* kneževski; —fürstliche Gnaden! svietli kneže! —garn *n.* visoka mreža; —gebildet *adj.* osobito, vele obrazovan; —gebirge *n.* velegorje; —geborne *adj.* presvietli —geehrt *adj.* veleštovan —gefeiert *adj.* veleslavan; —gefühl uzvišena ćut, uzvišeno čustvo; *v.* Enthusiasmus; —gegrüßt svečano pozdravljen; —gelehrt veleučen; —geliebt veleljubljen; —genuß naslada; —gepriesen veleslavljen; —gericht *n.* stratište; (Galgen) vješala; —gesang *m.* slavopjevka, *v.* Ode; —gescheitelt *adj.* visoka tjemena; —geschenkelt krakast; —gestellt *adj.*; —gestellte Menschen velika gospoda; —gestirnt

Digitized by Google

visoka čela; —gefühl *n.* lik; —gewachſen *adj.* dugostasan; —gewaltig *adj.* uzmožan; —gewinn *m.* golem dobitak; —gewölbt visoka svoda; —gräflich *adj.* grofovski *adv.* grofovski; —gräfliche Gnaden presvietli grofe! —halten mnogo držati do koga; —halſig *adj.* dugovrat; —heilig *adj.* presvet; —her, —herab *adv.* s visoka; —herzig *adj.* veledušan, velesrdan; —herzigkeit *f.* veledušje, veledušnost; —holz *n.* okresci, okresine, odsjeci, koštretine; —kirche državna crkva (u Englezkoj); —kraut kopar; —land *n.* gore; —länder *m.* goršak, gorenac; —laut *m.* visok glasac; —lautig *adj.* visoka glasa.

Höchſtich *adv.* vrlo, jako, vele.

Hochlied *n. v.* Hochgejang.

Hoch-löblich *adj.* veleslavni; —maſtig visokih jedrila; —maul *n.* širousti losos; —meiſter glavni čeonik; veliki meštar; —mittel (Waare) nadsrednji; —mögend premogućan; ein —mögender Herr velmoža; —muth *m.* uznositost, bahatost, oholost; H. beſitzen ohol biti, oholiti se; —müthig *adj.* uznosljiv, ohol biti, oholiti se; h. werden uzoholiti se, uznieti se; ein —müthiger Menſch ohol čovjek, oholica; —muthsteufel *m.* (fig.) oholost —nöthig, —höchſtnöthig *adj.* vrlo potrebit; —nothpeinlich *adj.* —nothpeinliches Halsgericht zaglavni sud; —ofen visoka peć, taliona; —ofengaſe *pl.* plini visokopećni; —ofenprozeß *m.* postupak visokopećni; —plateau *n.* visoka ravnica; —preiſen veličati, velesigati (koga); —preiſlichen Andenkens veleslavne uspomene; —prieſter *m.* veliki svećenik; —prieſterthum *n.* svećeničko glavarstvo; —prunkend *adj.* veledičan; —ſchätzbar *adj.* veleštovan; —ſchätzen veleštovati, cieniti; —ſchätzung veliko štovanje; —ſchule *f.* sveučilište, velika škola; —ſchwanger *adj.* na tom dobu, na vadu, gotova poroditi; —ſchwanz *m.* kusi volak; —ſchwebend *adj.* u visini lebdeći; —ſegelfiſch, —ſegler vilasta žutuga; —ſelig *adj.* pokojni, slavne uspomene; —ſinn veledušje; —ſinnig *adj.* veledušan; —ſinnigkeit *f.* veledušnost; —ſitz priestol.

Höchſt *adj.* veoma, vele, vrlo; (in Tit.) pre-; —es Gut najveće dobro; —e Vollkommenheit najveća usavršenost; —beſteuerter *m.* plaćajući najviše poreza; —dieſelben, —dero *v.* Hochdieſelben; —ens *adv.* najviše; van ako, već da; —gnädig *adj.* predobrostivan.

Hoch-ſteppe *f.* visoka step, golet; —ſtift *n.*, —ſtiftskirche *f.* stolna crkva; —ſtimme tanak glas; —ſtimmig tanko-glasni; --ſtraße *f.* velika cesta, drum; —ſtrebend *adj.* na visoko težeći; —tönend *adj.* mnogo obećavajući; —tonig *adj.* s naglaskom; —traben propinjati se; —trabend nadut; propinjajući se, bahat; —verbrechen zaglavni zločin; —verdient velezaslužan; —vermögend *adj.* velemožan; —verrath *m.* veleizdaja, velja izdaja; —verräther *m.* veleizdajnik, velja izdajica; —vieh *n.* krupno blago; ---wald *m.* krupnogorica; ---waſſer *n.* povodnja; ---weiſe velemudar; --werth *adj.* velecienjen; ---wichtig *adj.* veleznatan; —wild, ---wildpret krupna zvjerad, velika divljač; --wohlgeboren *adj.* poglaviti; Euer H. poglaviti gospodine! Euer ---würden velečastni gospodine! ---würdig velečastni; prečastni.

Hochzeit *f.* svatba, svatovi, pir

Digitized by Google

H. halten, feiern svatbovati, pirovati; zur H. gehen na svatbu iči; -bett *n.* zaručnička postelja; —bitter *m.* pozivač, pozivič, pozovnik; —brod *n.* svatbeni kolač; —er mladoženja, zaručnik; —feier *f.* svatbovanje; —fest *n.* pir, svatba; —gast *m.* svat, uzovnik; —gastin svatica; (*coll.*) svatovi; —gericht svatovnica; —geschenk *n.* dar; —gewand *n.* pirno, svatbeno ruho; —kleid svatbena, pirna haljina; —kosten *pl.* svatbeni trošak; —kuchen *m.* svatbeni kolač; —leute *pl.* svatovi; —lich svatben, piran; —lied *n.* svatovac, svatovska pjesma; —mahl svatbena gostba; svatba; —mäßig *adj.* svatovski; —meister *m.* vojvoda; —mutter *f.* starosvatica; —rede *f.* svatbena besjeda; —redner *m.* svatbeni besjednik, govornik; —tag *m.* dan svatbe; den H. bestimmen ugovoriti, uglaviti svatbu; —vater *m.* stari svat; —wein *m.* svatbeno vino; —zug oblažaj svatova.

Hode *f.* mudo, jaje; einem Thiere die —n ausschneiden uškopiti životinju.

Hoden-bruch *m.* kile, prosuće, klini; —brüchig *adj.* kilav, prosut, klinovit; —brüchige *m.* kilavac, kilonja; —entzündung zažeg muda; —förmig kaćunast; —geschwulst *f.* otok mošanja; —haut opna mošanja; —kraut kaćun; —leistrange *f.* uzica muda; —los *adj.* bezmudan; —masse *f.* mudovina; —muskel *m.* vješak muda; —parenchym *n.* mezdrovina muda; —sack *m.* mošnja, mošnjica, kesica; —sackhaut *f.* obašva na mudah; —sackschlagader *f.* kucavica mošanja; —scheidehaut *f.* pomudnica, mudovnik.

Hodometer *n.* cestomjer.

Hof *m.* dvorište; im —e na dvoru; in den H. gehen iči na dvor; (der H. um den Mond) ograda, gumno, kolo (mjeseca); (Gebäude) dvor, dvori, dvorovi; (Bauerngut) selište; der königliche H. kraljevski dvor; H. halten dvorovati, stolovati; einer Dame den H. machen udvoravati se gospodji; H. (in Zus.) dvorski, a, o; —agent dvorski opravnik; —amt *n.* dvorski ured; —arbeit *f.* dvorski posao; —art *f.* udvornost; —ärtig udvoran; —arzt *m.* dvorski ljećnik; —bäcker *m.* dvorski pekar; —bauamt *n.* dvorski gradjevni ured; —beamte *m.* dvorski urednik, činovnik; —bediente dvorski služnik; —beschwerde *f.* pritužba dvoru; —besitzer *m.* dvorovnik; —blume uzvisita jagorčika; —brauch *m.* dvorski običaj; —burg *f.* stolni dvor; —burgwache straža stolnoga dvora; —dame *f.* dvoranka, nadvorkinja; —dekret *n.* dvorska odluka; —diener *m.* dvorski sluga; —dienst *m.* dvorska služba; —fähig *adj.* podoban za dvor; —fart *f.* oholost, zapon; —färtig *adj.* ohol, oholit; —färtig werden zapeti, uz oholiti se; uzpodnieti se; -färtig sein propinjati se; —färtige *m.* oholica.

Hoffen nadati se (čemu), ufati se; auf Gott H. uzdati se u Boga; das steht zu H. tomu se možemo nadati; ich will doch nicht H. nemislim, da . . .; H. *n.* nada, ufanje; —smüde *adj.* er ist H. dosadila mu je nada; —tlich *adj.* po svoj prilici; valjda; nadano; —de, Hoffer *m.* nadajnik.

Hoffnung *f.* nada, nadanje, ufanje; er schwebt zwischen Furcht u. H. sad se boji, sad se nada; H. fassen nadati se; sich H. auf

Digitized by Google

etwas machen nadati se čemu; seine H. auf einen setzen uzdati se u koga; sie ist in der H. trudna, noseća je; seine H. ist zu Wasser geworden potonule su mu ladje.

Hoffnungs-anker *m.* (fig.) uzdanica; **—los** *adj.* bez nade, ufanja; **—lose** *m.* očajanik, očajnik; **—losigkeit** *f.* beznadnost, bezufanje; **—reich** *v.* **Hoffnungsvoll**; **--schimmer, --strahl** *m.* iskra nade; **—trunken** *adj.* opojen nadom; **—voll** *adj.* pun nade, ufanja; ein **—voller** Jüngling nadobudan mladić.

Hof-folge *f.* sljedba dvora; **—fräulein** *n.* dvorkinjica; **—frau** dvorjanka; **—freiheit** *f.* dvorska sloboda; **—gericht** dvorski sud; **—gerichtsrath** *m.* viećnik dvorskoga suda; **—grund** *m.* dvorište; **—gunst** *f.* (fig.) dvorska milost; **—gut** *n.* dvorsko dobro; **—halt** *m.*; **—haltung** *f.* dvoranstvo, dvor; **—hund** *m.* pas-pokućar; **—iren** stolovati, dvorovati; (schmeicheln) udvoravati se; **—jäger** *m.* dvorski lovac; **-junker** *m.* dvoranče, dvoranić; **—kammer** *f.* dvorska komora; **—kammerrath** *m.* komorski savjetnik; **—kanzlei** dvorska pečatnica, pisaonica, kancelarija; **—kanzler** *m.* dvorski kancelar, pečatnik; **—kapelle** *f.* dvorska crkvica; **—kaplan** *m.* dvorski svećenik; **—kaffe** dvorska pjeneznica; **—kassier** *m.* dvorski pjenezničar; **—kavalier** *m.* dvoranin; **—kellermeister** *m.* dvorski pivničar; **—kirche** *f.* dvorska crkva; **—konzipist** *m.* dvorski perovodja; **—kriegsrath** *m.* dvorsko vojno vieće; **—lager** *n.* stolica; sein H. halten dvorovati, stolovati; **—leben** dvorovanje; dvorski život; život u dvoru; **—lehen** *n.* dvorsko leno, dvorski feud; **—lehengericht** *n.* dvorski lenski, feudni sud; **—lehenrichter** dvorski lenski sudac; **—leute** *pl.* dvorani.

Höflich *adj.* udvoran, dvorau; uljudan; **—lichkeit** *f.* udvornost, dvornost; uljudnost; **—lichkeitsformel** *f.* način, izraz uljudnosti.

Höfling *m.* udvorica, pridvorica.

Hof-luft *f.* (fig.) dvorski život; **—machen** *n.* udvaranje; **—manier** *f.* dvorski način; **—mann** dvorjanin; **—männisch** *adj.* dvoranski; **—mannstropfen** *m.* Hofmanova kapljica; **—marschall** *m.* domovnik, dvorski maršal; **—marschallamt** *n.* domovničtvo; **—mäßig** *adj.* dvorski, dvorjanski; **—meister** dvornik; *v.* **Hauslehrer**; **—meisterin** dvornica, *v.* **Gouvernante**; **—meistern** učiteljevati u (čijoj) kući; einen H. kmetovati, starješovati; **—narr** *m.* dvorski lakrdijaš, čauš.

Höfner *m.* cjelo-selac.

Hof-partei *f.* dvorska stranka; **—platz** *m.* dvorište; **—postamt** *n.* dvorski poštanski ured; **—postmeister** *m.* dvorski poštar; **—postverwaltung** *f.* dvorska uprava pošta; **—prediger** dvorski propovjednik; **—ränke** dvorske spletke; **—rath** *n.* dvorski savjetnik; dvorsko vieće; **—reise** *m.* utok dvoru; **—richter** *m.* dvorski sudac; (Gutsverwalter) oskrbnik, upravnik dobra; **—schatzmeister** *m.* dvorski blagajnik; **—schranz** *m.* udvorica; **—sekretär** *m.* dvorski tajnik; **-stil** stolica; **—sperling** *m.* vrabac-pokućar; **—sprache** *f.* dvorski, dvoranski jezik; **—staat** *m.* dvoranstvo; H.- u. Staatsbuchdruckerei *f.* dvorska i državna tiskarna; **—stab** dvorski štab; **—stelle** *f.* dvorska oblast, dvorski ured; **—stube** *f.* soba u dvorištu; **—styl** dvorski slog; **-tafel** *f.* dvorski stol; dvorske knjige; **—taube** *f.* domaći go-

Digitized by Google

lub; —theater *n.* dvorsko kazalište; —thor, —thür *f.* dvorišna vrata; —ton *m.* dvorski način; —trauer *f.* crnina dvora; —wirthſchaft *f.* seosko kućanstvo; dvorsko kućanstvo; —zahlamt *n.* dvorska platara; —zirkel *m.* dvorsko družtvo, kolo.

Höhe *f.* višina, visina; eine H. haben biti jednake visine; in die H. fliegen poletjeti u vis; der H. nach visinom; (Schiff.) auf die H. fahren otići u pučinu; die größte H. erreichen popeti se na vrhunac; ſich in die H. richten izdići se, izpraviti se; die Preiſe gehen in die H. ciena skače.

Hoheit visost; visokost; die H. Gottes božje veličanstvo; kaiſerliche H. carska visost; —srecht *n.* pravo veličanstva; vrhovno pravo.

Höhen-grad *m.* stupanj visine; —karte *f.* visovid; —kreis *m.* krug visine; —maß mjera visine; —meſſer *m.* visomjer; —meſſung *f.* mjerenje visine; —tafel *f.* pregled visinâ; —unterſchied *m.* razlika visine.

Hoheprieſter *m.* veliki svećenik; prvosvećenik.

Höhepunkt *m.* vrh; den H. erreichen vrhovati.

Höherauch *m.* čadine, čadj.

Höher *adv.* viši, gornji; *adv.* više; —e Gleichung (math.) viša jednačba; —e Ordnung viši red, poredak.

Hohl *adj.* šupalj; ein —er Magen prazan želudac; es iſt mir ſo h. im Magen svira mi u trbuhu; ſeine Wangen ſind h. izgubio se je u licu; die —e Hand grst, šaka; die See geht h. more buji, uzbujilo se; —er Zahn šupalj zub; —e Fläche duta ploha; —er Winkel (math.) duti kut; H. *n.* šupljina; —aber *f.* velja žila; —auge izpito, upalo oko —backe *f.* upalo lice; —backig *adj.* obrđjala lica; —bau *m.* podzemno svodjenje; —beil *n.* tesla, širočka; —blutaderſack *m.* desna rupa (u srcu); —bohrer *m.* šupljilo; —beichſel *f.* dubnjak, žunjak; —bolle *f.* šuplje vreteno; —botter *m.* žumanka.

Höhle *f.* šupljina, utlina; duplje; (Erdhöhle) spilja, špilja; (d. wild. Thiere) loža, loga, brlog, ležaj; (Baumhöhle) duplje.

Hohleiſen *n.* dubač.

Höhlen šupljiti, dubsti, izdubsti; —bär medvjed-spiljar; —bewohner *m.* spiljar; —förmig *adj.* dupljast, spiljast, utlinast.

Höhler *m* šupljar; (Keller) pećinjak.

Hohl-feile *f.* šupljeći pilnjak; -gang *m.* tamnik; —gerinne badanj; —geſchliffen *adj.* žljebast; šupalj; —gießen *n.* duta lit; —glas *n.* duto staklo; —hand *f.* grst, šaka; *v.* Handteller; —handaponeuroſe *f.* zaponica dlana; —handband *n.* dlanena vez; —handfingernerve *m.* dlaneno-prstni živac; —handfläche *f.* dlanena mišica; —handmuskel *m.* podlanica, dlanena mišica; —handnetz *n.* dlanena mrežotina; —handſeite *f.* dlanena ploha; —handwinkel *m.* dlanen kut; —handzweig *m.* dlanena grana; —heit *f.* šupljoća; (fig.) praznoća; —hippe *f.* savita oblanta, holipa; —hobel *m.* udubnjak; —horn *n.* šupalj rog.

Höhlig *adj.* spiljast.

Hohl-kehle *f.* žljebić; —kehlenhobel *m.* žljebićnjak; —klinge *f.* žljebasta list; —klingen šobotati; —kopf *m.* šupljan, šupeljak; šupljina; —krähe *f.* crni djeteo; —kugel *f.* šuplje zrno, tane; —lauch *m.* češnjak; -leiſte *f.* žljebić; —linſe *f.* duta leća; —maß duta mjera; —meißel *m.*

Digitized by Google

dubač; —ohr golema puzlatka; —raum šupljina; —ring *m.* pozdjelnjak; —rund *adj.* dut, šupalj; —säule *f*, šupalj stup; —schuppe *f.* šuplja ljuštica; -spatel *m.* presadaljka; -spiegel dutko zrcalo, ogledalo; —taube dupljaš.

Höhlung dubljenje; *f.* (Höhl) šupljina, dutina; H. einer Kanone dulo, izvrt.

Hohl-vene *f.* šuplja žila; —waare dutnina; —wangig *v.* Hohlbackig; —weg tjesnac, klanac, tiesno; *v.* Defilée; —winkel šupalj kut; —zahn (bot.) pitulnjak; štrba, štrbav (štrbav) zub; —ziegel žljebnjak.

Hohn *m.* rug, poruga, ruglo, bruka, podsmjeh; einem H. sprechen rugati se, podrugivati se komu, podsmiehavati se komu; zu H. und Spott werden svačije ruglo, svakomu na smieh; —eken *v.* Höhnen; —eker *v.* Höhner; —gelächter podsmieh; —lächeln podsmiehavati se; —lacher rugalac; —rede rugalica besjeda; —ruf rugota, ruglo; —schrift *n.* porugljivo pismo; —sprache porugljiv govor, podrugivanje.

höhnen *v.* izsmiehavati koga, podrugivati se komu, ružiti koga; —er rugalac, podrugivalac, sprdalica.

oho! oho!

öke, —er tržac, piljar, preprodavac, prekupac; —n tržiti, piljariti čim, preprodavati što; —rin tržkinja, piljarica, preprodavka; —rei tržtvo, tržarija, piljarija, preprodaja; —risch tržarski, piljarski.

olb *adj.* naklon, priklon, sklon, nagnut; das Glück ist ihm H. dobre je sreće; smije mu se sreća; srela ga sreća; das Glück ist ihm nicht h. loše je sreće; zločest; zle česti; bleibt mir mein altes Glück h. ako budem stare sreće; ein —es Kind milo djetence; ein —es Mädchen mila, milovidna, milolika, blagolika, djevojka; h. und treu vjeran i podan; —ängig milook, milovidan; —e blagostnik; (Unterthan) podanik, kmet; —er *m. v.* Holunder; -in milovnica, ljuba, milostnica; —schaft *v.* Liebschaft; —selig preblag, preljubak, milokrvan, preljubezan; —seligkeit milokrvnost, blagost, ljubkoća.

Holen *v.* donesti, donieti, prinesti, prinieti što; Brod h. po kruh ići; Athem h. *v.* Athem; Seufzer h. podirati uzdahe; etwas h. lassen poslati po što; jemanden h. lassen poslati po koga, ići po koga; die Braut heim h. dovesti mladu, dovesti nevjestu; der Tod holt uns alle smrt će po nas sve doći; der Teufel soll dich h. vrag te odnio; der Teufel hat's geholt pošlo je pasjom prtinom; odnio vrag; došo vrag po svoje; sich eine Krankheit h. dostati se, dobaviti se bolesti (nagaziti na što).

Holster (Halfter) kubura; —kappe poklopac kubure.

Holla! *int.* hej! oj! čuješ! počuj!

Hölle *f.* pakao; fahr zur H. nosi sa zemlje nepravdu; odi do biesa; einem die H. heiß machen utjerati koga u tjesno; —nab u pakao; —angst smrtni strah; —angst empfinden pogibati od straha; —abgrund *m.* paklena propast; —antlitz pakleno lice; —ausbrut pakleno djelo, čin; —beherrscher gospodar pakla; *v.* —ausbrut; —bewohner m. paklenjak; —brand *m.* paklen oganj; (fig.) paklenik; opačnik; —brut *f.* paklen nakot, leglo,

Digitized by Google

koljeno; —nfahrt vraži put; put do pakla; —nflamme *f.* paklen plamen; —nfürſt vladar pakla, strašnodržac; —ngeiſt nečisti duh, vrag, djavo; —ngott crni bog, bog pakla; —nkind vražče, vražić; —nlärm vraža vika, halabuka; —nmacht paklena sila; —npforte paklena vrata; —nreich *n.* carstvo pakla; vraža država; mrkli jazi; —nſohn *m.* vraži sin, prokletnik; —nſtein kamen paklenjak; —nwächter pakleni (od pakla) stražar.

Hölliſch *adj.* pakleni, paklenski, vraži, djavaoski.

Holm *m.* prečaga, prečanica; (an Brücken) cecak; (Inſ.) ostrvo.

Holper *m.* čačak, čagalj; (ein Stoß im Wagen) trusak, truskavica, zeznuće; gefrorener H. smrzal; —ig, —icht čačkovit, grudat, gredovit (n. p. cesta); H. leſen zapinjati čitajuć, mucati, zaplitati se.

Holunder, Holler *m.* bazag, baza, zova; ſpaniſcher H. jergovan; —beere bazovka; —blatt bazgov list; —blüte bazgov cviet; —blätterwaſſer bazgovica voda; —eſſig bazgov ocat; —ſelb *n.* bazgovište; —holz bazgovina; —kern jadrka, pečka bazgova; —latwerge kuhane bazovke, bazgov pekmez; —mark duša, srčika bazgova; —muß *v.* Holunderlatwerge; —rohr bazgova cievi; —ſaft bazgova mezga; —ſtaude, —ſtrauch bazika, bazgovje; —thee *m.* bazgov čaj; —waſſer *n.* bazgova, bazgovica voda.

Holz *n.* drvo, (*pl.* drva, drvje); grünes H. sirovo drvje; Haus von H. drvena kuća, drvenjača; in H. arbeiten drvo delati, drvenjariti; ein Scheit H. cjepanica, poleno; ein Stückchen H. drvce; mit Brenn— auskommen doteći drvâ, izgrijati; dieſes Land leidet Mangel an H. zemlja je ova bezdrvna, nema drva; (Bauh.) lies, gradja; der Baum ſchießt in's Holz drvo se grana; der Baum hat zu viel H. drvo je pregranato, prebrčno; (Baum) drvo, drveta, *coll.* drveće; (Gehölz) šuma; ins H. fahren po drva, u drva ići; H. fällen drva sjeći; zu H. ziehen gehen po drva, u drva, u šumu ići; —abfälle trieśće, iverje; —aufſtrich drvomaz; —anweiſ, —anweiſung dieljenje, davanje drvâ; —apfel divljaka, divljakinja jabuka; —arbeit drvodjelstvo, drvenarenje; —arbeiter drvar, drvosjek, drvodjelja; —arm bezdrvan; —art vrst drvâ; —artig (ähnlich) drvenast, drven; —aſche pepeo od drva; —aft grana drvarica; —aufſeher nadzor drvâ; —aufſeher vitlač; —auge *v.* Blattknoſpe; —auſter ostriga, ustrica; —auswäſcher vadidrva; —auswei izkaz drva; —axt sjekira, širočka; —bahn drvenica, drvena cesta, kolomija; —band *n.* drven obruč; —bar sječan, drvosječan; eine Blöße H. machen pustit progalinu, lazinu zarast, zasaditi čistinu; —bau sadba, sadjenje drvâ; —bauer *v.* Waldbauer; —beamte *v.* Forſtbeamte; —becher čaša drvena, drvenica; —bedarf potreba drvâ; —biene *f.* šumska, lužka pčela; —bild drven kip; —birn divljaka; —boden *m.* drvara drvarnica; —bohrer *m.* svrdao za drvo; —bock (Sägebock) kobila, konj, križnice (za drva) —brahme podšumica; —brüh drven most; —bühne *v.* Holzboden; —bund naramak, oprta prt drva; —dicke debljina drva —dieb drvokradica; —diebſta kradja drvâ; —ding šumarsk

Digitized by Google

sud; —brust drvopis, drvotis; —einschläger s. djevač drvâ; —erbe zemlja od drva, šljag; —ersparniß *f.* prištednja drvâ; —esser drvojedac; —essig drven ocat; —farkel luč, baklja; —fällen drvosječ; —fäller pilar, drvar; —farbe drvena mast, mastilo; —faser vlakno od drva; *coll.* vlaknina; —fäule, —fäulniß *f.* truhlež, gnjiloća drva; —feile *v.* Raspel; —fertig sadjeven; —feuer oganj od drvâ; —firniß drvomaz; —flader mlaz, mlazje; —floß, —flöße točilo, plazajica; —flöte drvena svirala; —förster šumar; —frei prost drvarine; einen h. halten nebrati od koga drvarinu; —frevel *v.* Waldfrevel; —frohne vožnja gospoštinskih drva; —fuhre vožnja drva; voz, kola drvâ; —garten ograda; —gebund *v.* Holzbund; —gedinge pogodba, ugod o drvih; *v.* Waldgericht; —gefälle dohodak od drvâ; —geist žesta drvena, žesta od drva; —geld novci za drva; (mont.) drvarina; —gerecht *v.* Forstgerecht; —gerechtigkeit pravo na drva, na šumu; —gewächse *pl.* drveće; —gericht *v.* Waldgericht; —gestell drven stalak; —gräserei pravo na drmun, na šumsku travu; —graupe granača; —grund šumište; —gründung prigotavljanje drva; —halle drvnica, sjekira; —hacker *v.* Holzhauer; brgljez, kovač; —häher šojka; —haken *m.* skobina, sapinjak, kvaka; —handel drvarstvo, trgovina s drvi; —händler trgovac drvâ, drvar; —haje šumski zec; —hau šestar, cjepalo; —hauer drvociep, drvosječa, pilar; —haufen *m.* drvljanik; —hof drvnik, drvarnica; —icht drven, drvenast; žilav, likav, suriv ruben -werden drveniti se, panjitise; rubeniti -ig drven; -instrument drveno orudje, nastroj; —käfer *m.* rašnik; —kammer *v.* Holzboden; —kauf kûp, kupnja drvâ; —keil drven klin, klin, zagvozda; —keule ludja, ćula, toljaga; —kirsche sitnica; —klauben sbiranje, kupljenje drva; —klotz klada; —knecht šumarski sluga; —knopf drven putac; —kohle drven ugalj, ugljen; *coll.* drveno uglenje; —kräbe crni djeteo; *v.* Mandelkräbe; —lage *v.* Holzboden; —lager *n.* lies, lieferište; nasklad drvâ, —leger *v.* Holzeinschläger; —land zemlja puna drva, šumovita; —lese podkupljanje drva; —los bezdrvan, oskudan na drvih; —mangel oskudica, nedostatak drva; —magazin *n.* drvnik; —markt kotar šume; —markt trg od drva; —maß mjera za drva; —mast žir, žirovina; —meiß crvojedina, crvotočina; —meise *f.* šumska sjenica; —niederlage *v.* Holzlager; —miß šljeg; —ordnung rednik drvarenja; —passirung dozvolja na drva; izmjer drva; —pferd drvar konj; —pflege *f.* gaj, gojitba drva; —platz drvnik; —preis ciena drva; —puppe drvena lutka; —rechen drvojam, grablje, zubače, zubci; —reich drvan, a, o; šumovit; —rutsche plaznica; —sache drvena stvar, drvenina, *v.* Holzwaare; —säge pila; —scheit *n.* ciepac, cjepanica, poleno; —schieber prljača; —schiff drvarica ladja; —schlag sječa drva, siek, drvosjek; (Gehau) šestar; —schläger *v.* Holzhacker; —schlagzeit sječnja; —schleife plaz, *v.* Holzrutsche; —schlüssel odmikač; —schneidekunst *f.* drvorezba; —schneider drvorezac; pilar; —schneidersäge *f.* velika pila; —schnepfe kljunača, kljunbaba, podlesak; —schnitt drvorez;

Digitized by Google

(Abdruk) drvopis; —ſchnitt= drvorezni; —ſchnitzer drvodjelja; —ſchober drvljanik; —ſchraube vijak; —ſchreiber šumarski pisar; —ſchüſſel čanak, drvena zdjela; --ſchwemme točilo, drvoplav; —ſchwemmer plavić drvâ; —ſervitut služnost drvosjeka; —ſieb drveno sito, rešeto; ---ſpalter drvociep; ---ſpan svez, trieska; *coll.* trešće, iverje; ---ſparung štednja drva; ---ſtamm deblo, stablo; ---ſtätte drvnik; --ſtaub crvotočina; ---ſtein *m.* drvenac; ---ſtich vajanje drva; ---ſtoß *m.* povalj; --ſtoff drvovina; --ſtüt skalje; ---theer drveni pakao, katran; ---träge kobila za drva; ---träger drvonoša; ---trift šumska paša; ---ung drvarenje; (Gehölz) šuma; ---ungsrecht *n.* pravo na drva; ---verbrauch *m.* potrošak drva; ---verkauf, ---verſchleiß *m.* prodaja drva; ---verſchleißer drvar, prodavac drva; ---verwalter nadstojnik drva; ---verwaltung uprava nad drvi; ---vorrath zaliha, gotovina drva; ---waare drvenina; ---wand drvena stiena; ---wärter lugar; ---weg šumski put; auf dem Holzwege ſein stranputice okrenuti; zabasati; zaići; ---werk drvarija, drvlje; --wurm drvotočac; ---zehente deseto, desetina od drva; ---zucht *f.* šumarstvo.

Homagial=eid *m.* podanička prisega; —ſteuer podanički bir, porez.

Homil=et *m.* nabožni besjednik, propovjednik, homileta; —ik besjedničtvo, propovjedničtvo, umića besjednička; —etiſch propovjedni, besjednički; —ie tumačba sv. pisma; propovjed.

Honig *m.* med; einem H. um den Bart ſchmieren pružit komu slanu ruku; —bauen pčelariti; mit H. verſüßen omedit, medom osladiti; honig= medni, a, o, (n. pr. medna usta); —apfel medenjača jabuka; —bär *m.* medo, medved; —bau pčelarija; pčelarstvo; —bauer *m.* pčelar; —baum pčelno drvo; ---behältniß medenica; ---biene pčela medonosna, radilica; ---birn medenjača kruška, medenka; ---blüthe medni cviet; ---branntwein medovica; ---brüſe medovnica; ---erzeugend medorodan; ---eſſer medojed; ---faß mednik (lajt, lagav); --farbig, ---farbiger Ochs medonja; (Kuh) medava, medulja; --fließend medopun, medovit; ---gelte debe za med; ---geruch medni dah; medni vonj; ---geſchmakt meden kus, tek, sladak kao med; ---haft medast, medovit; ---handel medenjarstvo; --händler medenjar; ---hummel medokradica; ---korb *m.* medovnjak; ---kuchen medenjak-kolač; gurabije; --leſe medokup; --mund medna usta; er hat einen H. medenih je usta; medoust; sladkoga sbora; ---maul medoliz; ---meiſch kljuk; ---motte *f.* trlac; ---probe *f.* ogled meda; ---preſſe tiesak meda; ---quelle vrelo, izvor meda; ---rebe *f.* sladka besjeda; ---reich medovit; ---ſaft medak, medni sok; ---ſammler medober; ---ſcheibe ravak, meden sat; ---ſchnitte *f.* križka kruha s medom; ---ſchneiden podriez košnice; ---ſeim sita, med samotok; ---ſieder medovar; ---ſiederei *f.* medovarna; ---ſtein *m.* medak; ---ſtimme sladak glas; ---ſüß meden; sladak kao med; --thau medljika; ---topf *m.* lonac za med; ---trank medovina, medica; ---waſſer *n.* medovica; ---wein *v.* Meth; ---zehnte deseto od meda; ---zelle medeno okce; ---zins medarina; --zukker

Digitized by Google

medenina.

Honorant *m.* počastnik (mjenice); ---ar nagrada, uzdarje; ---arpflicht dužnost plaćati; --at počašćenik (mjenice); ---azion počast, počašće; —azionsgebühr počastnina; —azioren *pl.* ugledna čeljad, ugledници, odličnici, prvaci, dostojnici; častna gospoda; —iren platiti koga; einen Wechſel h. prihvatit mjenicu počasti radi; počastiti koga prihvatom mjenice.

Hopfen *m.* hmelj; es iſt H. und Malz an ihm verloren *v.* Malz; h. *v.* hmeljiti, nahmeljiti; dem Biere H. geben, das Bier h. hmeljiti, ohmeljiti; —acker hmeljnik; —bau hmeljarstvo; —bauer hmeljar; —baum hmeljevac; —blüte hmeljev cviet; --blatt hmeljev list; —boden hmeljište; —darre hmeljna pušnica; —extract hmeljni izteg; —feſſer hmeljni prporak; —gärtner hmeljar; —halle *f.* hmeljarna, prodaja hmelja; —hainbuche *f.* crnograb; —handel hmeljarija, hmeljarstvo, trgovstvo s hmeljem; —händler hmeljar; —hefen hmeljevština; —kammer hmeljnica; —keim hmeljeva klica; —klee ugorna djetelina; —korb *v.* —ſeihe; —mehl hmeljna mûka; —öhl hmeljno ulje; —pflanze *f.* hmeljeva bilina, hmelj; —ranke hmeljeva vrieža; —platz hmeljište; —reich hmeljevit; —ſack vreća za hmelj; —ſeihe *v.* Flachsſeihe; —ſeihe hmeljevo cjedilo; --ſtange, --ſtock pritka od hmelja; (ſig.) lola; —ſtaude hmeljak; —waſſer *n.* hmeljevica voda; —zapfen hmeljeva šešarka.

Hopfner *m.* hmeljar; ---in hmeljarica.

Hörbar *adj.* čujan, čutak; es iſt h. moći je čuti; čujno je; ---keit čujnost.

Horche *f.* osluh, prislušak, osluhivanje; —n osluhivati, osluškivati, prisluškivati, nasluškivati; —r prisluhač, prisluškivalo, oslušnik, prisluhatelj.

Horchwinkel *m.* oslušak.

Horde (Herde) stado; (ver.) krdo, čopor, jato, ploha; eine Räuberh. razbojnička četa; (Hürde) tor, klànica; —weiſe četomice, plohomice, jatomice.

Hören *v. n.* čuti; slušati; dosluhnuti; als er das hörte kad on to začuo; auf etw. hören slušati što, paziti na što; er hört ſchwer nečuje dobro; höre einmal mein Freund čuj de prijatelju; hörſt du li me? es ließ ſich eine Stimme h. začu se glas, pročulo se; laß h. da čujemo! hört čujmo! er läßt nichts von ſich h. nema mu ni glasa ni poglasja, ni duha ni sluha; das läßt ſich h. ta valja; einen verurtheilen ohne ihn zu h. osuditi koga bez presluha, nesaslušana; was hört man Neues koji su glasi? kakve su novice? što nova? ich habe ſchon davon gehört čuo sam već za to; ich höre von mehreren Seiten s mnogih mi strana dohode glasovi; man hört čuje se, pročujeva se, govori se; er hört nicht auf meinen Rath nemari, nehaje za moj svjet, za moje rieči; wer nicht hören will muß fühlen tko se sam svjetuje djavo mu odgovara; ſich h. laſſen ozvati se; —ſagen, ich weiß nur vom H. znam za to samo po glasu, kako sam li čuo; —r slušalac, posluhnik; H. der Rechte pravnik, slušatelj pravničtva; —rin slušalica, posluhnica, slušateljica; —ig poddan; —igkeit *f.* podaničtvo; —igkeitsverband podanički vez, sveza.

Horizont *m.* obzor, zrienik; der H. wird immer trüber oblaci se

Digitized by Google

natuštavaju, nabiru, sve bude hmurnije, sve oblačnije; das geht über seinen H. toga nedokučuje, nedosiže, to je zanj zagonetljivo; —al razit, položit, suvodan; —alebene razita ravan, razina; —alfläche ploha razita; scheinbare H. prividno razita ploha; —alität razitost, suvodnost; —alkreis razit, obzoran kotur; —allinie suvodnica crta, razita crta, crtaznica; —almage f. razulja; —alrichtung f. obzorni pravac, smjer.

Hörkunst v. Akustik.

Hör-mittel n. sluhalo; —maschine sluhni nastroj.

Horn n. rog; (Elle) rogalj; (an der Säge) držak; (anat.) b s H. (der Seitenkammern) rožnik, rupa; die Hörner abwerfen rogove smetnuti; Kämme aus H. rožni, roženi češlji; in H. arbeiten rožinu delati; mit Hörnern stoßen rogovi bosti, badati, busati se; einem die Hörner abstoßen skrhati, sviti komu rogove, utući mu rogove u glavu; einem die Hörner bieten rogušiti se na koga; etwas auf seine Hörner nehmen podati se poda što, podleći poda što; einem das Seil über die Hörner werfen zamaknuti komu konopac za rog; Hörner tragen rogat biti, jarac biti; einem Manne Hörner aufsetzen preljubiti drugoga; jmd. die Hörner bieten razrogačiti se na koga; (Blasinstrument) rog, orudje zvuka; in das H. stoßen zatrubiti komu; das H. blasen trubiti, puhati u rog; (sprich.) mit jmdn. in ein H. blasen u jednu tikvu s kim puhati, skupa s kim držati; (bot.) kljun; —amboß rogač; —arbeit rožnina; —arbeiter m. rožar; —artig rogast; —band korice od kviera; —auswuchs ber Haut rožni izrastak na koži; —beize rožno lužilo; (das Beizen) rožna lužnja; —berg v. Hornstein; —bläser m. rožničar; —blei rožno olovo; —blende f. rogovac, inoraz; —blendfels m. inorazovac; —blendgebirgsarten pl. rogovnjaci; —blendgestein n. rogovac; —blendschiefer rogovica; —bock ovan, praz; —bose rožena duhanica; —brechsler m. rožni tokar; —erdäpfel rožići; —en trubiti u rog; —erz srebrast rogovac; —eule sovuljaga; —farbe rožna mast; (Färbestoff) rožno mastilo; -fäule gnjiloća roga; —feile češljarski piljak; (bei Schmied.) kopitni piljak; —fessel uprta rožnice; —fisch riba rogačica; —förmig rogast, rogolik; —füßig rogonog; —gebilde rožne čestice; —gewebe rožna tkanina; —gold zlatni rogovac; —hart tvrd kao rog, kao krem·n; —haut bjeloočica, rožnica, biona; —hautgeschwür ognojak bjeloočicé; —hecht iglica riba; —icht, —ig rožast; —iß strsen; -kamm rožen češalj; —ist trubljar, trubač; —käfer rogač; —kluft razpuklina, pukotina kopita, papka; —klüftig adj. razpukla kopita; —krant rožac; —laterne rožena svjetiljka; —leim rožna klija; —leiste (b. Hornarbeiter) rog, svlak; —los šušav, mulav; —masse rožina; —messer češljarski nož; —metall rožena kovnina; —platte rožna ploča; —presse češljarski tiesak; —rad rožno kolo; —richter izpravljač roga; —riß, —spalte v. Hornkluft; —ruf m. glas trublje; —salbe kopitna mast; —schiefer rogovica; —schluß m. dvoratac; —schrott podrožje; —signal n. znak, zvek trublje; —silber n. rožnato srebro; —späne rožine; —spitze (an der Tabakspfeife) za-

Digitized by Google

roga; —stein dresva; —substanz rožnina, roženina; —ung veljača (fevruar); H. *f.* parozi; —vieh rogato blago, goveda, marha; —viehbremse *f.* obad; —werk (mil.) rogovje; —vogel kljunorog; —zungenmuskel uzjezična mišica.

Horologium *n.* časoslov.

Horoskop *v.* Sterndeutung.

Hör-ohr *n.* sluhalo, nasluhna trubljica, nauhni rog; —saal sluhaonica; —stube *v.* Hörsaal; učionica.

Horst *m.* česta, gušta, guštara, husta, timor; (Nest) gniezdo; —en gniezditi se; gniezdoviti; der Adler horstet auf den Felsen oro gniezdo vrh timora vije.

Hort *m.* stiena; (fig.) branik *v.* Schatz; —e *v.* Hürde; —en turati, gurati, rivati, suvati.

Hör-trichter *v.* Hörrohr; —weite dosluh, doseg sluha; —werkzeug *v.* Hörrohr.

Hose *f.* nogavica, hlačnica; —n hlače; kurze H. gege (brageše); türkische H. dimlije; —n *adj.* gehoste Taube golub gaćaš, capast golub; —nband gatnjak, svitnjak, gaćni trak; —nbandorden (englischer) red od podveze; —nbund (Hosengurt) pojas, obkrajak hlačâ; —klappe, —latz hrtmača, zalistak, vazina; —nknopf hlačni putac, putac od hlača; —nflikker hlačokrp; —nlos bezgaćnik, golonog, golokrak; —nlose golač; —macher hlačošija, hlačar; —nnestel *v.* —nband; —nriemen hlačnjak, remen od hlača; —nschlitz *m.* razporak, raspor, promaha; —nschnalle *f.* predjica hlačna; —nschneider *v.* —nmacher; —ntasche, —nsakk hlačni žep, žep na hlačah, špag; —ntatzeln (der Mädchen) zaokružci na hlačicah; —nträger prekoramica, naramice; —zeug latak, tkanina za hlače.

Hospital *n.* bolnica; bolovište; špitalj; *v.* Armenhaus.

Hostie *f.* čest, čestica, brašance, pričešće, oštija, tielo gospodnje.

Hotel *n.* svratište, navratište, velika gostilnica.

Hotte *f.* puta, putunja, brenta.

Hotterhügel *m.* (Forstw.) pogranični kùp.

Hotze, Hotzel, Hotzeln *v.* Schankel ꝛc.

Hub *m.* dignuće, dizaj, podig; H. des Wassers dizanje, bujanje vode; (Schwung) zámah, zamašaj; einer Sache den H. geben pridići, uzmahnuti čim; (Aushub) cviet, jezgra, skorup; —e bačva; *v.* Hufe; —el, —eltrog koritina.

Hübsch *adj.* liep, ubav, pristao, krasan, brčan; ein hübscher Jüngling zor mladić, brčan junak; eine hübsche Gegend ubav predjel; —heit *f.* liepost, ubavost.

Huch (im Halse) resa, resica; —eln grohotati se.

Hudel *m.* trulje, dronjak; (fig.) rutina, putina; —ei krparija, krpljačina, pešnjavina, traljav posao; —n krpariti, klopariti; —wisch omet, otirača; perilak.

Hudler *m.* krpar, pešnjar; napastnik; *v.* Possenreißer.

Huf *m.* kopito, rog; gespaltener H. papak, čaponjak; —bein *n.* kopitna kost; —beschlag podkova, podkov, ploča; podkivanje; *v.* Hufeisen; —e lanac; 30 jutara; selište; —eisen podkova; (kleines) podkovica; ein Pferd ohne —eisen bos konj; das Pferd hat die H. verloren obosio je; —eisenartig podkovast; —eisensakk kovna torba; —eisenstab šibka za podkove; —eisenförmig nalik podkovi.

Hufen *v. n.* ritati se, kopitati se, prucati se; gehufte Thiere ko-

Digitized by Google

pitari *v.* Brauchen; —geld *n.*, —steuer, —zins, —schoos zemljarina, podavak selišni; —gut selište (cielo); —erschütterung *f.* odlup, nabuhlost kopita.

Huf-förmig *adj.* kopitast; —geschwür kopitnica; —hammer *m.* podkovnjak, korač; —ig kopitan; —ige Thiere kopitari; —nagel *m.* čavao podkovnik, za podkovu; —ner, Hüfner, Hübner cjeloselac, kmet koji ima cielo selište; —raspel *f.* pila za kopita; —räumer kopitnjak, kopitnji nož; —schlag podkov; (Spur des Hufes) konjska stopa; —schmied podkivač; —sohle *f.* kopitni podplatak; —stempel probojac kopitni.

Hüft *m.* trúb, zvek, glas trublje (roga); —aber žila bedrena, bedrenica; —bein kuk; —beinloch kukova utlina; —blatt *n.* kukova lopatica; —chen bedrica; —e bedro, bok; um die —en o bedru, o boku, o pojasu; —darm bedreno crievo; —engegend kukovje, o kukovih; —enlahm hrom; —gelenk kluba; —horn *v.* Hieshorn; —kopf *v.* Hüfte; —loch *n.* kukova rupa; —muskel kukova mišica; —nerve kukov živac; —pfanne klubna čašica; —schlagader *f.* bedrena kucavica, žila; —stück *n.* kuk; —verrenkung *f.* smak, izčašenje kosti u bedru; —weh kukobolja, bedrobolja.

Huf-zange kopitna kliešta; —zwang tjesnoća kopita.

Hügel *m.* brežuljak, brežanjak, uzvišak, humac (als eine Erhabenheit oder kleiner Berg); runder H. glavica, hum; —ab niz dol, s dolom, niz brieg; —ameise ridj mrav; —auf uz goru, s gorom, uz brieg; —förmig, —icht glavičast, brežuljast; —ig brežnat, bregovit, humovit; —kamm *v.* —rücken; —land humje, brežje, bregovit priedjel; —n sich humiti se, hrpiti se; —reihe povorka, lanac brežuljaka, pogorje, pohumje; —rücken humsko bilo, šljem, greben.

Huhn *n.* kokoš; das türkische H. gigulja, giguša; das wälsche H. *v.* Truthenne; junges H. kokica, kokoška, piščenka. *v.* Hühnchen.

Hühnchen *n.* pile, piple, pišče, piščenac, pilešce, pilence, piplić, pilići *pl.*, pilad *coll.*

Hühner *adj.* kokošji, kurji, pileći; —aar *v.* —bich; —auge kurje oko, žulj; —beize *n.* pogon, lovna jarebice; —braten pečenje, pečenka kokošja, pileća, pečena kokoš, pile; —brühe kokošja juha; —bieb, —geier, —habicht *n.* kokošar, golubar, škanjac; —fang *v.* —beize; —federn *pl.* kokošja pera *coll.* perje; —fleisch kokošje, pileće meso, kokoševina, kokošetina, piletina, piščetina; —futter kokošja hrana; —garn mreža za jarebice; —geier *n.* piljug; —geschrei *v.* —ruf; —hahn kokot, pievac, pjetao, peteh, oroz; —handel trgovina s piladi, s kokošmi, sa živadju; —händler *m.* kokošar, piščenar; —händlerin kokošarica, pilićarka; —haus *n.* kurnjak, kokošinjak, pileležnjak; —hund *m.* prepeličar; (Spürhund, Vorstehhund) vižle; —korb kotobanja, stalak; —leber *n.* jarebičje sielo; —laus tekut, šenac, uš; —leber tanka jarčina; —magen kokošji želudac; —markt živadište; —mist kokošjak; —nest *n.* kokošje gniezdo; —netz *v.* —garn; —pest *f.* kokošja pošast, pošastnica; —ruf *m.* kokodakanje, krakorenje; piev, vah jarebicâ; —schrott jarebičnjak; —stz,

Digitized by Google

—ſteige *n.* sjedâlo; —ſtall *v.* —haus; —ſteiß kokošja trtica, zezak; —ſtopfer gojilac, pitač kokošji; —vieh živad; —wärter kokošar, piličar; —zinſe *m.* kokošarina; —zucht *f.* kokošarstvo pilićarstvo, živadarstvo; —weh kika.

Huſ *m.* resica.

Hufke *f. v.* Hofke; —in štucati; —n *v.* hoſken; —r *v.* Hofker.

Huld *f.* milost, prijatnost, prijazan; einen mit H. begegnen milostivo, prijazno s kim postupati; —blick *n.* milostan, blagostan pogled; —erfüllt *f.* pun milosti, blagosti, milostiv; —geſtalt milostno, blagostno lice; —göttin božica milote, ljubezni; —igen, —en zavjeriti se; dem Landesherrn h. zavjeriti se, vjeru dati vladaru; der Wahrheit h. istinu ljubiti, istine se držati; (fig.) štovati, klanjati se komu, ljubiti koga; —iger zavjernik; —igung zavjera; štovanje; —igungseid prisega, zakletva, rota vjernosti; zavjeritva; —reich ljubežljiv, milostiv; —voll *v.* —erfüllt; —igungsfeier svetčanost zavjere; —igungstag dan zavjere, dan zavjeritve.

Hülle *f.* pokrov, povlaka; (Decke) pokrivalo, pokrivač; (Emballage) zamot, obmot; (Kleidung) ruho, oprava; die H. u. Fülle haben imati slastno i mastno; sa svačim obilovati; Selbes die H. u. Fülle haben imati novaca izobila, biti pun novaca, novcat; er nahm die H. von meinen Augen on mi je skinuo mrenu s očiju, on mi otvorio oči; es fiel die H. von meinen Augen puklo mi med očima; dozvah se pameti; izbiſche H. tjelesna krhkoća, posuda; smrtni ostanci; —n pokriti, zastrti, oviti, zamotati, zagaliti; ſich in den Mantel h. zagrnuti se u kabanicu; ſich in die Bettdecke h. pokriti se pokrivačem, gunjem; —los razkriven, razgaljen, gol, bez zaklona; —rn koturati.

Hülſe *f.* ljuska, ljuština, lupina; komuška, komušina; mjehuna, mohuna; (an Weinbeeren) mjehuljica, kožurica; (Hautchen) tjenica, tapina; (Balg) pljeva; (am Gewehr) šibčište; (am Bajonett) natikača; (am Schrotbeutel) tuljac; —n ljuštiti, lûpiti, kominjati, komušati, muljiti, mahunati; —nbaum *m.* česmina; —nartig, —nförmig ljuskast, mjehunjast, komušat, lupinat; —nfrucht *n.* sočivo, varivo; —los bez komuške, bez lupinke; —npapier papir od komuške, od kukuruzna perušinja, papir-kukuruznjak.

Human *adj.* uljudan, čovječan; —ität uljudnost, čovječnost; —itätsverein društvo, zadruga uljudnosti, čovječnosti; —itätszweck *n.* namjera čovječnosti, uljudstva.

Humbug *m.* prazna slama, ništarstvo; *v.* Betrug.

Hummel *f.* čmelj, bumbar, trut; —ſänger trutolovka.

Humor *m.* volja; bei gutem H. ſein biti dobre volje, voljan; bistra misao, šaljivost; —iſtiſch *f.* dobrovoljan, bistromislen, šalan; humorističan; —iſt *m.* šalčina, bistroumnik, dobrovoljuik.

Humpel *m.* gomila, hrpa, kup.

Humpeln, Humpen *v. n.* hramati, nahramivati; *v. a.* rezati; (fig.) sprčiti; H. *m.* kupa, kondir, ledjen.

Humus, —erde *f.* crnica, prst; —fäure gnojevina.

Hund *m.* pas, pseto, cucak, kučak, kucov; *coll.* pasjad; ein großer H. psina; ein junger H.

Digitized by Google

štene, štenac, kuče *coll.* štenad, kučad; ein kleiner H. *v.* Hündchen; ein bunter H. šarov, šarko; ein schwarzer H. garov; ein weißer H. bjelov bjelko; wie ein H. paski, po pasju; (*astr.*) ilinštak; H. (*mont.*) rudarska kolíca; viele —e sind des Hasen todt dva loša ubiše Miloša; dva lešnjaka orahu vojska; čudo pasa ujedoše vuka; zwei Hunde an einem Knochen verhalten sich selten dva polivana na jednom konopu nemogu igrati; mit gezwungenen —en ist nichts gut jagen dobra volja lov lovi; es wird ihm bekommen wie dem Hunde das Grasfressen bit će mu probitačno ko jarcu jufka; da liegt der H. begraben u tom grmu leži zec; auf den H. kommen spasti na doljne grane; er geht wie ein begossener H. ide kao poparen; sich wie H. u. Katze vertragen gledati se kao pas i mačka; vom Hunde die Wurst kaufen kupovati zlato u vezilje; wer sich mit den —en niederlegt, steht mit Flöhen auf tko s kučki spava, naplazi se buhâ.

Hündchen *n.* pašče, psetance, psić, kučić, cucinac.

Hundefressen *n.* das ist ein H. zameo kao svinjam.

Hunde-gebell *n.* lavež pasa; —haft pasji podanak; —haus, —hütte kučnica, kusnica, kujnica; pasjaka; —haut pasja koža; —loch buhara, buturnica.

Hündeln *v. n.* šteniti se.

Hundepeitsche *f.* pasji bič, bič za pse.

Hundert *n.* sto; das H. stotina; gib mir —gulden daj mi sto forinti; es stehen dort etwa H. Menschen ima ondje od prilike stotina ljudi; zwei H. dvie sti, sta, stotine; H. *n.* stotinjak, stotina; fünf von H. Zins pet po sto dobîti, kamatâ; zu —en stotinami, na stotine; —ammig storuk; —äugig stook; —blattig stolist; —e stoti *np.* krat; —er stotinka, stotinica; —erlei, —fach, —fältig stovrstan, stogub, stostruk; (fig.) stotinj, stotina; —füßig stonog; —gültige Banknote stotinjača, stotinjarka; —gliedig stočlan, stoud; —händig *v.* —armig; —häuptig stoglav; —herr stovlad; —herrschaft stovlada, vlada stotine; —jährig stoljeti, stoljetan, stovjek; —jährige *m.* stogodac, stogodnik; H. *f.* stogodnica; —jährige Feier stoljetnica svetčanost, stogodišnica, stogodištnica; —jährlich stogodice, svake stote godine; —kopf stoglav, stovrat; —mal, —malig stokrat stoput, stoputan, stokratan, po sto puti; —meilig od sto milja; —namig mnogoimen, mnogozov; —örtig stouh; —pfünder (Kanone) stofuntaš; —pfündig stofunten, od sto funti; —rubrig stoveslen; —ste *v.* Hundert; —stimmig stoglasno, stogrlice; —tägig stodanji, stodnevni; —tausend sto tisućâ; —türmig od sto kulâ, stoveš, od sto veža; —weise sto i sto, stotimice, sve na stotine; —züngig stojezičan, stolok.

Hunde-scheu *adj.* pasoplah, plašljiv pasa, bojazljiv; —schläger derać, živoder; —sohn pasjak psinac, *v.* —haus; —steuer psarina, psetarina; —wache *f.* pasja straža; —wärter pasji čuvar, pasjar, psovod.

Hündin *f.* psica, kuja, kučka, vaška, kunja.

Hündisch *adj.*, Hunds- pasji, cučji, paski.

Hundsmager *adj.* suh kao trlica, mršav kao trlica.

Hunds-sohn *m.* psoglav, pasjoglav; —beere, —baum *v.* Hollunderbeere;

Digitized by Google

—bengel lenština, lienčina, ljenivac; —biß pasji ujed, griz; —blatter pasja boginja; —bokk krpelj, krpuša; —brod trušnica, otrušnica; —bude pasjak, kusnica; —dorn v. Hagebutte; --fängerfell pasja koža; —fett pasje salo; —fleisch pasje meso, pasjetina; -fott zlomak, hulja, lopov; —fotterei lopovština: —freund priatelj psom; —führer psovod, cuckovod; —gestirn ilinštak; —haar pasja dlaka; —halsband pasji ovojak; —hunger pasji glad; trpija; einen H. haben gladan kao pas; —kette pasji lanac; —kopf pasja glava v. Hundsaffe; —koth pasjak; —kuppel pasji povod, svod; pasja svatba; —lager pasji log, leglo; —laus krpuša, krpelj; —leben pasji život; —leder pasja koža; —ledern od pasje kože; —mäßig po pasju, paski; —maul pasji gubac; —ohr kučica; —schnauze pasji nos, gubica; —schweif pasji rep; —seuche pasja pošast, pomor; —stern ilinštak; —tage pasji dani, pasjaci; —wuth pasji bies, steklina; —zahn m. pasji zub; (Augenzahn) podočnjak; -zähnig psozub; -zähniges Lamm jagnje, ljetorast; —zwinger psinjak.

Hünc m. div, gorostas, oriaš, velikan, lomigora; v. Riese; --ngrab mogila.

Hunger glad (m. u. f.), lačnost; -fühlen, —haben gladan, lačan biti; —s sterben umrieti od glada, od gladinje rane; —leiden gladovati, od glada stradati; —ig, —hungrig gladan, lačan; H. wie der Wolf gladan kao vuk; (Mangel) suhotinja; —kost suhota; —kur liečenje gladom; uztega, uzdržanje od jela; --leider gladnik, gladuš; (fig.) tvrdica; —in gladnica; —leiderisch gladovit, gladniv; —los bez glada; —losigkeit bezgladnica; —n gladovati; es hungert ihn gladuje, gladan je, lačan; (Fasten) postiti; —rechen papirnjak; —schwarm gladno jato, četa; —snoth glad, gladno ljeto, gladomor; —stelle mršava, loša služba; —strafe kazan gladom, post; —thurm gladomornica; —tod gladinja smrt, umrieti od gladi; ---tuch, am H. nagen gladovati, suhotovati; nuždu trpiti; stradati.

Hunzen v. aus-, ver- izkvariti, pohabiti, pobrkati.

Hupel f. obruč od kalupa.

Hüpf-en v. skakati, djipati, skakutati, poskoknuti, klisati, poigravati, stupkati, cupkati, trupkati; vor Freude H. od veselja skakati; (v. Herzen) igrati, razigrati se; --end trupački, stupački; adv. stupačke; --er skakutalo, poskakivalo, stupkalo, poskočnik, poskok.

Hürchel m. hropac; --n v. Röcheln.

Hürde f. ljesa, pleter; (Schafh.) tor, obor, ograda ovčja; --n ogradit ljesom, pleterom, udariti tor; die Schafe ---n zatvoriti ovce u tor; gehürdetes Land torina; --n adv. ljesen; --ngerte ljesen prut, šiba na ljesi; --lager torište; --schlag gradnja torova.

Hure f. kurva, bludnica, razpuštenica, bezstidnica, smucka; --n v. n. kurvati, kurvariti se; --nbalg kurvić, kopile; --nhaus kurvište, kurvarnica, bludilište; --nleben kurvarenje; --nlohn kurvarina; ---nnest bludište; ---nsohn kurvin sin, kopilan; --nwirth podvodnik, svodnik, bludničar; --nwirthin svodnica; --r kurviš, bludnik; --rei kurvarija, kurvarstvo, bludničtvo.

Hurrah! ura!

Hurren v. vrndati.

Hurtig adj. brz, pohitan, žustar,

Digitized by Google

jatoran, obrtan, gibak; H. essen naglo jesti; H. arbeiten živo, pridno raditi; --teit jatornost, okretnost; hitrost.

Husar *m.* husar; *adj.* husarski, -a, -o.

Huschen *v.* šmignuti, smucnuti.

Hüsteln *v. n.* kašljucati, pokašljivati; (scherz.) gubit cienu.

Husten *v.* kašljati; auf— zakašljati; aus— izkašljati; H. anfangen pokašljati; H. aufhören izkašljati se, dokašljati; Blut H. krv bacati; H. *m.* kašalj; den H. bekommen prokašljati; den H. haben kašljati; der trockene H. suhi kašalj, protišljak; ein feuchter H. izbačnjak; --fieber groznica, zimnica, zimulja s kašljem; --mittel liek, vračtvo od kašlja.

Huster *m.* kašljucalo, kašljač.

Hut *m.* klobuk, škriljak, kriljak; ein breiter H. širokalj; ein hoher H. visok klobuk, klobučina; dreieckiger H. paprica; den H. abnehmen skinuti klobuk, odkriti, sokriti se; H. ab! klobuk s glave! odkrij se! H. abgeben gologlav ići; den H. aufsetzen pokriti se, deti klobuk na glavu; ein H. Zucker glava cukora, (glava sladora, slada).

Hut *f.* ohrana, čuvnja, pažnja; etwas in der H. haben paziti na što; unter die H. nehmen uzet pod obranu, pod krilo; gledati što, čuvati, nastojati; auf der H. sein biti na opazu, oprezu, čuvati se; (Hütung des Viehes) paša, pastva, čuvanje blaga; (Weide) paša, pasište; (Herde) stado.

Hut-band *m.* osuga, trak na klobuku; --besetz ošva od klobuka; --bürste četka, kefa za klobuk, četka klobučarska.

Hütchen *n.* klobučić, škrljačić, kriljačinac; (Dehnzeichen) kapica.

Hüt-en pásti; čuvati; bljusti; ohraniti; ein wenig h. pričuvati, prihraniti, počuvati; zu Ende h. dočuvati; impn. von etwas H. paziti na koga, čuvati koga od česa; —e dich čuvaj se; Gott behüte sačuvaj, sačuj bog, bože; das Bett h. logom ležati, bolovati, nesmjeti s postelje; sich vor etwas h. čuvati se, habati se; --er *v.* Hutmacher; čuvar, čuvalac, .stražac, nadgled; --ergeld, --erlohn čuvarina; poljačina; (Hütgeld) govedarina; --erin čuvarica; --erkatze klobučarska grgaša.

Hut-fabrik *f.* klobučarnica, klobučarna, škriljačarnica; —feder *f.* pero za klobukom; —filz pust, klobučina; —form klobučnjak glavina; —förmig klobučast; —futter podstava klobuka; —futteral navlaka za klobuk; —gerechtigkeit pravo paše; na pašu; —händler klobučar, škrljačar; —haus *n.* čuvarnica; —knopf putac za klobuk, na klobuku; —krämpe krilo, obod klobuka; —krämpel *v.* Hüterkatze k obučarski češalj, strigalj; —litze *v.* Hutschnur; —los bez klobuka; bez pazke; eine —lose Herde stado bez pastira, pustopašno; *adv.* pustopašice; —macher klobučar, škrljačar; —macherei, —macherhandwerk *n.* klobučarija, klobučarstvo, —macherin klobučarica; —mann čuvar; *v.* Biehhirt; —rand *m.* okrajac, zub klobuka; —rechen klinčanica; —schachtel spravak klobuka, klobučnica.

Hütsche *f.* podnožje, klupca.

Hutsche *f. v.* Schaukel; —n klizati se; smucati se; *v.* Schaukeln.

Hut-schnalle *f.* predjica na klobuku; —schleife *v.* Hutband vezanica, osuga; —schnur trak; —spange pulija od klobuka; —stein *m.* medjnik, mejnik paše; —staffierer, —stepper obšivač; —stock

Digitized by Google

v. Hutform; —stülpe *v.* Hutkrämpe; —stutzer *v.* Hutstepper; —taxe paševina.

Hütte *f.* koliba; Stroh— krovnjača, slamnjača; Bretter— daščara; Fels— pudarnica; (mont.) talionica.

Hütten-amt talionički ured, služba; —after otalina; —arbeiter talnik, talioničar; taoničar; —bau taoničarija; —beamter urednik, službenik talioničarski; —bewohner kolibar; —gebäude *n.* talionička zgrada; —geräth *n.* orudje, orudjelo taoničarsko; —gericht sud, sudište taoničarsko; -herr taonik; -hof dvorište taonice; —inspector nadzornik, nadglednik taonice; -kaze bolest taoničarska; —knappschaft taoničari, čeljad taoničarska; —kosten *f.* taonički potrošak; —kunde taoničarstvo, znanstvo taoničarsko; —leute taoničari; —mann taoničar; —meister *m.* nadtaoničar, starešina taonice; —ordnung taonički red, rednik taonice; —rauch bieli sičan; —sohle pod taonice; —span *m.* taonički rovaš; —verwalter *m.* upravnik taonice; —vorsteher nadstojnik taonice; —wächter stražar taonički; —wäscher *m.* perilac ostaline; —werk taonica, taoničarija; —werkconzession dozvola taonice; —wesen taoničtvo; —wissenschaft *v.* Metallurgie; Hüttenkunde; —zeichen *n.* znamen, biljeg taonice; —zins podavak od talionice, talovina; talivnina.

Hüttler, Hüttner *m.* kolibar.

Hut-tresse *f.* pasac od klobuka; —-rodel kita od klobuka; —-überzug *v.* Hutfutteral; —-nug, *f.* —-weibe pašnjak, pašnik, pasište; —-zeug tkanina, latak za klobuk, klobučnina; —-zucker slad, cukor u glavah.

Huz-el ošap, suhe, kuhane jabuke, voće, kalotine; —-elig skožuran, skvrčen, smežuran; —-ler, —-mann kuhar voća, ošapnik; —-eln kožurati se; mežurati se; rezkati.

Hyäne *f.* hijena, pojed.

Hydraulik *f.* vodovodstvo; vodoslovje; tječoslovje; *v.* Hydrodynamik.

Hydraulisch *adj.* vodovodan, tječoslovan; —e Röhre čunak; —er Widder vodni malj; —er Kalk vapno za vodne zasnove; —e Presse vodni tiesak.

Hydro-dynamik *f.* nauk o gibanju vode; *v.* Hydraulik; —gen vodik; —graphie vodopis; —meter vodomjer, tječomjer; —path *m.* lječitelj vodom, vodolječnik; —pathie lječitba vodom, vodoliek; —pathisch vodolječan; —statik nauk o mirovanju vode; —technik *f.* vodostrojstvo; —techniker vodostrojac; —meter vlagomjer; —metrie vlagomjernja; —skop vlagovid, vlagokaz, vlagovjest; —skopisch vlagovidan itd.

Hymen *v. n.* Jungfernhäutchen; (Ehegott) bog ženitbe u starih Hrvata Polelj.

Hymn-e *f.*, —us *m.* hvalospjev, slavospjev.

Hyper- (in Zuf.) pre- —bel (reth.) nadostavka; (math.) suvišnica; —bolisch nadostavljen, pretjeran; —boräisch sjeverski, zagorski; —kritik preoštra, pretjerana razsuda, ocjena; —kritiker pretjeran ocjenitelj.

Hypo-chondrie *f.* (Schwermuth) sjeta; težkomišljenost; dreselost, neveselost; —chonder, —chondrist sjetnik, težkomišljenik; dreselnik; —chondrisch sjetan, dresel, neveseo; —chondrium slabina; —crit *m.* licomjerac, potmajnik, lažun, pretvornik; —tenuse podpona; —thezieren zastaviti, zaklasti, založiti

Digitized by Google

—thek zalog nepokretni, zastav; —thekar= založni-, zastavni; —thekarforderung založna tražbina; —thekargläubiger založni vjerovnik; —thekargut založno dobro, zalog, založena nepokretnost; —thekarlast trh, teret zaloga; založna tegota; —thekarurkunde založni list, založnica; —thekarverschreibung zapis zaloga, zapis na zalog; —thekenbank novčarija na zaloge; banka založna; —thekenbuch n. knjiga zalogâ, zalogovnik; —thekenschein m. založno pismo; —these podmjena, zasada, podpovjed; —thetisch podmjen, zasadan, podpovjedan.

Hysterie f. maternica, zadušnost maternice; —isch materničav.

I.

I! int. e! i nun, es mag sein! e, pa neka bude!

Ibis m. ibis; pljevica.

Ibisch m. v. Eibisch.

Ich pron. ja; i. selbst ja glavom; i. weiß nicht neznam; das I. oseba; er denkt nur an sein i. misli samo na se; mein ganzes i. ja sav savcat; er ist mein anderes i. on je drugi ja; —en, —eln jakati; —ler samoživ, sebić, sebinos; —sucht, —süchtig v. Egoismus Egoist, egoistisch.

Ichthyo=grafie f. ribopis; —log m. riboslov, riboznavac; znalac riba; —logie f. riboznanstvo; riboslovje; —phag m. ribojed; —saurus riboguj.

Ideal n. uzor, ugled, zrcalo; (fig.) prilika; —isch uzoran, zor, uzorit; tobožnji, namišljen; —isiren uzorom učiniti, upriličiti; —lismus uzorstvo, umišljenstvo; —lität uzoritost, uzorje; —list f. umišljenik, uzornjak; —welt namišljen sviet; —werth namišljena vriednost.

Idee f. pomisao, zamišljaj; keine I. von etw. haben biti lud za što, nemoći ni zamisliti; —l v. idealisch; —nassociation druženje, slubljivanje zamišljaja; —nlos bezponiman; nezamišljen, bez misli.

Identi=ficiren v. a. poistovjetiti; —sch istovjetan; —tät istovjetje, istovjetnost; die I. der Person sicherstellen istovjetnost čiju dokazati; —tätsgleichung (math.) istovjetna jednačba.

Idiom n. sunarečje, razrečje.

Idiopathie f. samotrpnost; —isch samotrpan.

Idiosynkrasie f. samosjet.

Idiot m. neuk, nevježa, nedoučenac; —ikon slovnik, rječnik pokrajinskih rieči; —ismus m. pokrajinski progovor, rieč.

Idol m. v. Abgott, Götze; —atrie v. Götzendienst.

Idylle f. seljanka; —ndichtung seljanska pjesam; —ion pastierska igra; -isch seljanski, pastirski.

Igel m. jež; —artig adj. ježav, ježast, ježan; —schnekke v. Seeigel; —shaut ježeva koža, ježevina; —stachel bodljika, boculica.

Ignorant m. neznalica, neznajša; neučen, neumjetan.

Ignoranz f. neznanstvo, neumjetnost, neumiće.

Ignorir=en v. a. neznati, nemariti za kog; s vida ga pustit; en —t ihn neće da ni znade zanj.

Ignosciren v. napametit što; nepoznati.

Ihm pr. njemu, mu; ich sagte i. rekoh mu; sage i. das und nicht mir njemu reci a ne meni;

Ihn pr. njega, ga; frage i. darum njega pitaj za oto; ich habe

Digitized by Google

ihu gefchen vidio sam ga.

Ihnen *pr.* njim; gib i. daj im (in der Höflichkeitsſprache) vam.

Ihr *pr.* vi; i. ſein fleißig vi ste marljivi, pridni; i. ſaget, daß . . . . velite, da . . . .; njoj; ich gab es i. dadoh njoj, joj; gib i. das meinetwegen daj joj to slobodno; njezin, (ihre njezina, ihres njezino); njihov, ſie wünſcht aus ihrem Sohne einen Kaufmann zu ſehen rada je bila, da joj sin bude trgovcem; wenn ſie ihren Sohn ſieht kada vidi svoga sina; ich ſagte ihrer Tochter rekoh njezinoj kćeri; ſie ſagte ihrer Tochter ona reče svojoj kćeri; ich brachte den Eltern ihre Tochter dovedoh roditeljem njihovu kćer, (in der Höflichkeitsſprache) vaš; ihr werther Name vaše poštено ime; —e Majeſtäten njihova veličanstva; —ig, —ige njezino, njeno, njezino; ſie ferdent das ihrige ona ište, traži svoje; *pl.* njihov, ſie ſollen das ihrige thun neka učine svoju dužnost; (in der Höflichkeitsf.) vaš; was machen die —igen što rade vaši? —o *pr.* vaš.

Ihrethalben, ihretwegen, ihretwillen *adv.* radi, sbog, zavolj nje; radi njih, vas.

Ikono-grafie *f.* slikopis; —logie *f.* kiposlovje; —latrie kipoštovje.

Ikterisch *adj.* žučljiv; i. werden žučati.

Ikterus *m.* žučna bolest.

Ilen *v. a.* rezati, srezivati.

Iler *m.* rezalac, srezivalac.

Illegal *adj.* nezakonit; *v.* Ungeſetzlich.

Illegitim *adj.* nezakonski.

Illiberal *adj.* neslobodouman; —ismus neslobodoumnost.

Illiquid *adj.* neprokazan, nejasan, nestanovit, neprav.

Illumin-ation *f.* razsvjeta; —iren razsvjetliti; —irer razsvjetnik.

Illuſion *f.* obmana, zasljepa, prividnost; —oriſch obmamen, zasliepiv, prividan.

Illuſtr-ation *f.* slikarija, oslika; —iren uresiti, oslikati; illuſtrirte Zeitung novine sa slikami.

Ilme *v.* Ulme.

Iltiß *m.* torac, tvorac; —falle *f.* torolovka, pastulja za torce; —balg *m.* torovica; —fleiſch *n.* torovina.

Im *v.* In.

Imaginär *adj.* umišljen; neobstojan.

Imagination, imaginiren u. ſ. w. *v.* Einbildung.

Imbiß *m.* zalogaj; griz; mrva; mrvoljak; mrćuk; einen I. zu ſich nehmen zaležiti jestiva *v.* Frühſtück. [Nachahmen.

Imitation, imitiren; u. ſ. w. *v.*

Imker *v.* Bienenvater.

Immatriviren *v.* Matriviren.

Immanent *adj.* utoman, bivajuć, neprestan; —z utomnost, bivanje, neprestanje.

Immaßen *adv.* budući da, kao što.

Immater-ialität *f.* beztvarnost; —iell beztvaran; netvaran.

Immatrikulation *f.* umatičenje; upis u maticu (knjigu); —iren upisat u maticu, umatičit; —ſchein upisni list, upisnica.

Immaturität *f.* nedozrelost, nedospjelost, neprispjelost.

Imme *v.* Biene.

Immediat *adv.* upravo, neposredno.

Immel *v.* Kornwurm.

Immen-fraß, —vogel, —wolf *v.* Hautflügler, Bienenfreſſer.

Immer *adv.* svakada svagda, vazda, uviek, navieke, vavik; auf i. na uvick; es wird i. beſſer sve bolje bude; was i. što god, bilo što; wann i. kadagod, bilo kad; i. daſſelbe reden sve jedno te isto govorit; es regnet noch i. sveudilj kiši; es regnet i. und i. kiši bez prestanka, prestanja, neprestaje; ich dachte i. er werde kommen sve

Digitized by Google

sam mu se nadao; —dar sveudilj, neprestano; —fort jednako, svejednako, svedjer, neprestance; —grün zimzelen; *v.* Sinngrün; —hin *v.* immer; —mehr sve to više; više a više; i. einsehen sve bolje uvidjati; i. schreien sve jače kričati; -satt uviek sit, svesit; —schön smilje; —ston ponor; —vogel smrtoglavac; —während neprestan, vazdašnji, svedjeran, gust; *v.* immerfort.

Immitelst *v.* Indessen.

Immobil *adj.* nepokretan, negiban, nekretan; —ien nekretnost, nekretnina, nepokretnost, nepokretnina, negibnina, negibuća stvar, što se nemiče.

Immoral *v.* Unmoral.

Immortelle *f.* neven.

Immortali-siren *v. a.* ovjekovječit; —tät nesmrtnost, vjekovnost.

Immunität *f.* oprost (od podavka); nepovredimost.

Impensen *pl.* trošak.

Impf-anstalt *f.* cjepilište boginja; —arzt ucjepnik, boginjar; —en ciepiti boginje, kozice; einen Baum i. ciepiti, navrnuti, navrtati drvo; in den Spalt i. ciepiti, navrnuti u razcjep, prokol; in die Rinde i. u koru ciepiti; —er ucjepnik; —ling *m.* cjepljenik; *f.* cjepljenica; —messer, —nadel *f.* cjepilica; —reis *v.* Pfropfreis; —ung ciepljenje, cjepitva; navrtanje; —ungsarzt *v.* Impfarzt; —ungsprämie cjepnina; —schein svjedočanstvo, svjedočba o ciepljenju boginja; —stoff *m.* cjepivo; —zeugniß *v.* Impfschein; —wunde ciepak.

Imponiren *v. n.* ugledan biti, gizdavo se držati; pokazati se moći; držat koga u stegi; —d pretežljiv.

Impopulär *adj.* puku nemil, nelјub, zazoran.

Import *m.* uvoz; —eur uvoznik; —geschäfte uvažanje; uvozničkí poslovi; —handel uvozna trgovina, trgovstvo; —unität nesgodnost, nepriličnost.

Imposant, imponirend *adj.* glavit, zor, vidjen, premogúć; —e Majorität velika, znamenita većina.

Impost *m.* namet.

Impotent *adj.* nemoćan, slab.

Impotenz *f.* nemoć, slabinja.

Impubertät *f.* nedoraslost.

Impuls *m.* ponuka, pobuda; einen J. geben potaknuti.

Imput-ation *f.* Zurechnung; —iren einem etw. uputsat komu što u grieh, zamjeriti; *v.* Zurechnen.

In *prop.*, in dem Garten sein na vrtu biti; im Garten umher gehen hodati po vrtu; im Wege sein na putu, na spačku biti; im Besitze sein posjedovati; in dem Zaume halten stezati, uzdati; in meiner Jugend za moje mladosti; in einer Stunde za uru; im Mondscheine po, na mjesečini; ich habe in ihm mein ganzes Glück verloren s njim mi nesta svake sreće; sich in deutlichen Ausdrücken erklären jasnovito se očitovat, jasnimi riečmi; in Gegenwart Aller pred svimi, na oči svih; in Ansehung . . . . . glede na . . . . pogledom na . . . .; in Betrachtung . . . razmatrajuć . . . vidjajuć; in Erwägung smišljajuć; in Erwartung . . . čekajuć što; nadajuć se čemu; in diesem Monate ovog mjeseca; im künftigen Jahre dojduće godine, buduće, koja prva dojde; in der Nacht noću, noći, noćom; im Weine sich betrinken opiti se, nakititi vinom; in das Haus gehen ići u kuću; in den Garten gehen ići na vrt; in Klagen, Thränen ausbrechen protužiti, proplakati, procviliti; bis i. den Tod do smrti; bis in das Grab do groba, do lopate;

Digitized by Google

es geht ins vierte Jahr četvrta je godina, četvrta teče godina.
Inartikuliren *v. a.* uzakoniti, unesti u knjigu zakona.
Inauguration *f.* umještaj; ustolitba.
Inbehalten *m.* sadržaj; skup; mit I. zajedno sa.
Inbegriff *v.* Einbehalten.
Inbrunst, Inbrünstigkeit *f.* žar, gorljivost, usrdnost; mit I. lieben toplo, vruće ljubiti, od svega srca; mit I. beten zažgano, vruće moliti; nach I. užgano, usrdno, svesrdno.
Inbrünstig *adj.* žarno, vruće, usrdno, sa svom dušom, gorljivo.
Inbürger *m.* gradjanin.
Incasso *m. v.* Einkassierung.
Inclination *f.* nagib, priklon; -iren nagibati, priklanjati na što.
Inclusive *adv.* uklopice, uklopno.
Incognito *adv.* I. reisen potajno, pod tudjim imenom putovati.
Incolat *n.* državljanstvo.
Incompetent *adj.* nenadležan; —z nenadležnost.
Inconsequent *adj.* nedosljedan; —z nedosljednost.
Incorporation *v.* Einverleibung; —schein upisnica, upisni list.
Incorrect *adj.* neizpravan.
Incurabel *adj.* neizlječiv; er ist I. neće ozdraviti, preboliti.
Indelt *n.* navlaka.
Indem *conj.* dok, kada; i. er noch sprach, kam sie dok je još govorio, dodjè ona; senden sie mir ein anderes Buch, i. ich dieses durchgelesen habe pošaljite mi drugu knjigu, jer sam ovu jur pročitao.
Indemnität *f.* neovisnost, nezavisje.
Indeß, —en *conj.* medjutim, u to, nu ipak.
Index *m.* kazalo; gdje je što.
Indian *m. v.* Truthahn.
Indikativ *v.* Anzeigende Art.
Indication *pl.* prilike, okolovštine, obkaze; —iren uvrstit u kazalo; činiti kazalo.
Indifferent *adj.* nehajan, nebrižan, nerazlučljiv; —ismus nehaj, nehajstvo, nemar, nebrižnost, nerazlučljivost; —ist nehajnik, nemarić, nebrižnik, nebriga.
Indigenat *m.* državljanstvo.
Indigo čivit; —fabrik čivitarnica; —purpur čivitni skrlet; —roth čivitna crvêu; —solution čivitni raztok, raztop; —weiß bieli čivit.
Indirekt *adj.* neupravan, posredan; *adv.* neupravce, posredno.
Indiscret *adj.* nečedan; nerazboran; bezobziran; brbljav.
Individualität *v.* Einzelnheit.
Individuum *n.* osoba, jedinik.
Individuell *adj.* osobni, pojedinački; —e Vertheilung razdielitba po glavah; —iren razjediniti, osobiti.
Indolent *adj.* bezćutan, nemaran.
Indossament *n.* náledja, naledjnica, ledjopis, rubopis; —in blanco naledja na bjelici; rubopis nepopunjen; —nt naledjnik, rubopisac; —at, —ar naledjovnik, rubopisnik; —iren naledjiti na koga, prenesti mjenicu na koga rubopisom; —ung naledjba, naledjovni prenos mjenice, prenos mjenice rubopisom; —o *v.* Indossament.
Indrukt *m.* (d. Ochsen) preživalo.
Indulgenz *f. v.* Ablaß.
Indult *m.* odgoda.
Industrie- obrtnost *v.* Gewerbsthätigkeit; -ausstellung izložba, ogled narodnog obrta; —bezirk obrtovni kraj; —erzeugniß prerad, tvorina, obrtnina; —ll obrtan, obrtovan, prometan; —lle obrtnik; —halle prodajnica prerada, obrtnina: —privilegium obrtovna povlastica; —schule

obrtnička škola, učionica; —unternehmung obrtni podjem, poduzeće; —system sustav obrtovni; —ös v. industriell.
Ineinander adv. jedno u drugom, jedno u drugo; —greifen zahvaćivanje, preplitanje, zasizanje jednoga u drugo.
Infallibel v. Untrüglich.
Infam adj. zloglasan, oglašen, bezčastan, nepošten; v. Schändlich; —ie v. Schändlichkeit.
Infant m. otrok; Infant t. j. španjolski kraljević; —erie pjehota, pješačtvo, pješaci; —erie (in Zus.) pješački, -a, -o; —erieregiment puk pješakâ, pješački; —erist pješak, pješac.
Infel f. mitra.
Inficiren v. a. okužiti.
Infinitiv m. nesavršen način.
Infolge v. Folge.
Informazion f. naputak, uputak; —sbuch ubavjestnik.
Informator m. naputnik, učitelj, podučavatelj, uzgojitelj.
Informir-en v. a. naputiti, poučiti; ubaviestiti koga; —ung pouka, naputa, ubaviest; zur I. der Partheien strankam na ubaviest.
Ingarn n. kuljar.
Ingebäude n. nutrnja gradnja, sgrada.
Ingber, Ingwer gjumbir.
Ingeborner adj. tuzemac, domorodac, zemljak.
Ingeheim v. Heimlich.
Ingeni-eur m. mjernik; —corps mjernički sbor; —kunst mjerničtvo; —schule mjernička škola.
Ingleichen conj. takodje, -i, isto tako; kao što . . .; istimice.
Ingredienz f. primjes.
Ingrimm m. jarost, razjarenost, velik gnjev; —ig jaren, razjaren, veoma razgnjevljen, gnjevan.
Inhabe-n v. n. držati, imati, posjedovati; —r držac, imatelj, vlastnik; —rin držica, vlastnica, imateljica; —ung držanje, iminje.
Inhalt m. sadržak, sadržina; obseg, ohvir; dem ganzen —e nach sa svom sadržinom, sa svim što je u nutri; I. einer Urkunde sadržak listine, što list kaže; —lich po sadržku, po sadržini; —los pust, prazan, štur; —reich, —voll jedar, pun puncat, jezgrovit, zrnat; —sangabe, —sanzeige kazalo; —schwer v. Inhaltsreich težak, pretežan; —leer v. Inhaltslos; —sverzeichniß v. Inhaltsangabe.
Iniciative f. pravo predlaganja, započimanja; die I. ergreifen predložiti što, učinit prvi korak k nječemu; zapodjesti što.
Inlage f. uložak, uklad, prilog; duša.
Inland n. ovozemstvo, domovina, (Heimatland); naša zemlja, naš kraj.
Inländ-er m. ovozemac, tuzemac, domać; —erin tuzemka, ovozemka, domaća; —isch tuzeman, tuzemski, ovozeman, ovozemski, domaći; np. —ische Waare domaća kùpnja.
Inleute pl. ukućani, stanari, domari, čeljad (vojska).
Inmittelst v. Indessen.
Inne adv. u nutri; mitten —n sriedi, sredini; —behalten zadržati u sebi; —bleiben ostat u nutri, doma; —haben v. Inhaben; —halten sustaviti, pridržati, suzdržati nješto; sich I. halten držati se doma, sustegnuti se; I. v. n. stàti, prestanuti, zaustaviti z. B. I. mit der Exekuzion obustavit ovrhu; mit einer Sache i. halten odustati od česa; wenn bei der Licitazion mit dem Mehrbieten i. gehalten wird kad pri dražbi nitko više nenudja; —n adv. u nutri; von i. her iz nutra; nach i. zu u nutra;

Digitized by Google

—nrand nutrnji okrajak, rub; —nmasse nutrnja tvar; —nwelt nutrnji sviet; —r *adv.* i. dem Hause u kući; —rst u sried sriede; —re nutrnji, unutrašnji; der —re Winkel nutrnji kut; der —re Sinn ćut; ćutilo; eine —re Krankheit skrovita bolest, iznutrica; Ministerium des —ern ministarstvo domaćih poslova; das —re des Menschen utroba, duša; —rhalb *prp.* u nutri; medju, uposried; —rhalb der Kirche u crkvi; —rhalb der Gränzen medju granicami; —rhalb einer Stunde za uru; —rhalb zwei Jahren uz dvie godine; —rlich *adj.* iznutra, unutri; *np.* sich —rhalb freuen radovat se u sebi, u srcu; ich fühle mich —rhalb dazu gezwungen srce me na to vuče, nagoni, neda mi srce mira; —rreihig nutrnjega reda; —rste najnutrnji; das —rste utroba; —rste werden osjetiti što, dosjetit se čemu, doznati.

Innig *adj.* nutrnji; svesrdan, srdačan, usrdan; i. beten vruće moliti, svesrdno; i. danken svesrdno zahvaliti; i. lieben žarko ljubiti; —stgeliebt preljubezan, predrag; premil; —keit nutrnjost, nutrašnjost; svesrdnost, usrdje, srdačnost; gorljivost; —lich *v.* Innig.

Innung *f.* ceh, sbor; vor die J. laden dozvati koga pred ceh, pred skupštinu ceha; —sbrief cehovski list, povelja; —geld, —pfennig cehovina, cehovski priložak; den J. beisteiern slagati, smitati za ceh; —sversammlung skupština, sastanak ceha, cehovski; —svorstand starešina, prvosjednik cehovski; —sstatut cehovska pravila; —sprivilegium cehovske pravice.

Inqui-rent *m.* iztražnik; —riren iztraživati; tragom, sliedom komu, (čemu) ići; —sitor iztražnik, iztraživalac; —sizion iztraga, izsljedba; vjerski sud.

Inroculir-en *v. a.* die Akten uskladati, usklasti spise; —ung, —lazion usklada spisâ; —ungsprotokoll napisnik o uskladi spisâ; —ungstagfahrt, —ungstagsatzung rok, ročiste za uskladu spisâ; uskladbeno ročište.

Insaß *m.* žitelj, stanovnik.

Insbesondere *adv.* osobito, navlastice, navlastito.

Inschlitt *v.* Unschlitt.

Inschrift *f.* napis; —ensammlung sbirka napisov; —enkunde nauk o napisih, napisničtvo.

Insekt kukac, žužak zareznik; —fresser kukcojed; —enlehre *v.* Entomologie; —pulver kukcomor.

Insel *f.* otok, ostrv, ostrovo; (in Zus.) otočki, ostrovlji; —bewohner otočan, ostrovljan; —bewohnerin otočanka, ostrovljanka; —gruppe otočje, ostrovlje; —land, —region ostrovlji, otočki kraj; -reich ostrovit, pun otokâ; -reich, —staat otočka, ostrovska država; —reihe niz otokâ; —stadt otočki, ostrovski grad, grad na otoku; —volk ostrovljani, otočani.

Inserat *n.* uvrstak, oglasak; —gebühr uvrstnina.

Inseriren *v.* Einschalten.

Insge-heim *adv.* tajno, otajom, tajomice, kradomice, skrovno, skrivomice; —mein u obće, splohomice, na sploh, spolom; —sammt sve zajedno, sveskup, svezebice, listom, bez prebira, na priek, na smjes.

Insiegel *n.* pečat.

Insignien *pl.* znamenja dostojanstva, visoke časti.

Insinu-azion *f.* predaja; *v.* Zuflüsterung; —iren dati, predati; *v.* Zuflüstern; sich i. ulagati se, udvoriti, umiliti.

Insofern *conj.* u koliko, na koliko.

Digitized by Google

Inſonderheit, Inſonders *adv.* osobito, imenito.

Inſpek=zion *f.* nadzor, nadgled; —tor nadglednik, nadzornik; —torat nadgledničtvo, nadzorničtvo; (das Aufſichtsperſonale) nadglednici, nadzornici; --zionsreiſe nadglednički put, nadzornički obhod.

Inſpizi=ent *m.* nadgledalac, nadziratelj; —ren nadgledati, nadzirati.

Inſpir=azion *f.* nadahnuće, naputa; —iren nadahnuti komu svoju misao, naputit koga.

Inſtall=azion *f.* umjestba, umještanje, umještaj, ustolitba, privod k časti; —iren umjestiti, ustoliti, privesti na čast; zabaniti, zacariti, zakraljiti itd. koga.

Inſtandhaltung *f.* uzdržavanje; J. der Straßen, der Gebäude držanje u redu.

Inſtändig *adj.* jako silno, snažno; —bitten iskreno, neprestance prositi; er bittet auf das —ſte moli, neprestaje, moli neprestano; —keit snaga, snažnost, jakost, silnost.

Inſtandſetzung *f.* izvedenje.

Inſtanz *f.* sud, sudište; Behörde erſter J. oblast prve molbe, prvoga stupnja; das Gericht zweiter J. sud druge molbe; die Sache iſt bei allen —en entſchieden sve su oblasti stvar riešile; er iſt bei allen --en durchgefallen izgubio je parnicu kod svih sudova; *ab instantia* s nedostatka dokazâ; —zug postupnost sudova, oblastî.

Inſtehen *v. n.* nastajati; —d *adj.* bližnji, budući; —den Sonntag prve nedjelje, u nedjelju koja prva dojde.

Inſter *m.* vitalac, drob.

Inſtinkt *m.* ostan, nagon; —artig *adv.* ostanice, po ostanu.

Inſtitut *n.* zavod; (Inſtituzion) uredba, ustrojba; —sdirektor ravnatelj, upravnik zavoda; —sverwaltung uprava zavoda; —sleitung ravnateljstvo, upravničtvo zavoda; —svorſtand glava, načelnik zavoda.

Inſtrabir=en *v. a.* uputiti, pokazati put; Briefe, Perſonen i. upraviti list na koga, uputiti osobu kamo; —ung uputa, pokaz puta.

Inſtruction *f.* (Belehrung) pouka, (Anweiſung) naputa, (Voruntersuchung) protraga; J. eines Proceſſes priredba; —srichter sudac priednik; —sverfahren priredni postupak; J. eines Abgeordneten naputak poslaniku, poruku; eine J. ertheilen naputit koga na što; —einholen izvjediti što; ubaviestit se, uputit o čem.

Inſtruk=iv *adj.* poučan, uputan, priredan; —or poučitelj, poučavatelj.

Inſtruiren *v. a.* učiti, poučiti, naputiti; parnicu prirediti, pripraviti; dati komu nauk.

Inſtrument *n.* orudje, teslo, orudjelo; muſikaliſches J. glasbilo; juridiſches J. pismo, listina, dokaznica; optiſches J. optički nastroj; —al nastrojni; —alendung instrumental, družtveni padež; —almeſſe svirana misa, s glasbom; —almuſik svirka, gudba, glasba; —enbuch knjiga listinâ, izpravnik; —enfabrikt nastrojnička tvorionica; —enmacher orudjar, nastrojnik.

Inſulaner *v.* Inſelbewohner.

Inſult *m.* napad, nasrt, naskok, navala; pogrda; —iren napadnuti koga, nasrnuti, naskočiti, navaliti na koga; pogrditi koga.

Inſurgent *m.* buntovnik, ustaša, domobran.

Inſurrection *f.* buna, ustanak, domobranstvo.

Intabulazion *f.* upis, unos u javne knjige, uknjižba; —samt

Digitized by Google

ured uknjižbeni, žemljišnička (gruntovna) pisarna; —sbewilligung dozvolja za uknjižbu; —sbuch uknjižbena knjiga, uknjižnik; —scertifikat sjvedočba, potvrda uknjižbe; —sclauſel uknjižbena uglava, završka; —sfähig uknjiživ, sposoban za uknjižbu; —sgeſuch molba za uknjižbu, molba da se uknjiži...; —stare uknjižbena pristojba, uknjižnina.

Intabuliren *v. a.* uknjižiti z. B. ein Pfandrecht i. uknjižiti pravo zaloga; ein Haus i. upisati kuću u javnu knjigu.

Integrabel *adj.* netaknut, neteknut, cjelovit, ciel, cielcat.

Integra=bilität *f.* docjelivost, podpunost; —l ciel, podpuna; cielak, cielac; —lgleichung docjelna jednačba; —lrechnung docjelni račun, broj; —lzeichen docjelni znamen, znak; —tion docjela; docjelivanje.

Integri=ren *v. a.* docieliti, docjeljivati, dopuniti; —b cjelovit; ein —der Beſtandtheil cjelovit nerazdruživ, neodcjepiv dio; —tät cjelovitost, cjelokupnost, cielost, cjelota; —tät des Königreiches nerazdruživost kraljevine, cjelokupnost; —tät des Charakters neokaljano, neteknuto poštenje, neutcpenost.

Intellect=uell *adj.* uman, razuman; —ualiſt razumnik; —ualität razumnost, umnost.

Intelligenz *f.* razbor, razlog; —blatt oglasnik; —comptoir ubavjestionica.

Intendant *m.* nadzornik najviši; —ur nadzor, nadzorstvo.

Intenſi=on *f.* obsežnost, razteg; —tät raztežnost; —v moćan, razteglјiv, obsežan.

Intention *f.* namjera, namjen; ime, namisao.

Intercala=rre=nung *f.* medjutonji, medjutimni račun; —tion u-

vrstba, umetba.

Intercaliren *v. n.* uvrstiti, umetnuti, uvrći.

Inter=cediren *v. n.* für jmdn. zauzeti se za koga, posredovati, uplićati se u što; für fremde Schuld i. uzeti na se čiji dug, zajamčiti čiji dug, dati poručanstvo (Bürgſchaft oder Sicherſtellung); (fürſprechen) zagovarati koga; —ceſſion posredovanje; zagovor.

Interdikt *n.* zabrana.

Intereſſ=ant *adj.* zanimiv, zanimljiv, vuhovan, ugodan; —e učešće; er nimmt —e daran učestnik je pri tom, učestvuje u tom. dielnik je; haj, mar; das iſt für mich von großem —e to mi je veoma znamenito, to se mene mnogo tiče; es hat für mich kein —e netiče se mene; nije mi stalo do toga, nehajem zato, zame nema znatnosti; (d. Anziehende) zanimivost, vuhovnost; 3. einflößen zanimati; (Gewinn) korist, probitak, dobitak; im —e der öffentlichen Ordnung zavolj javnoga reda; es iſt in deinem —e na tvoju je korist, tebi je na uhar; es liegt in deinem unmittelbaren —e uprav se radi o tvojoj koristi, tvoje se koristi neposredno tiče; —en (vom Kapital) dobit, kamate; —enausſtände zaostali kamati, zaostala dobit, kamatni zaostatak; —enconto dobitni račun; —encontobuch knjiga o dobitnih računih, dobitni računovnik; —enſchein *v.* Coupon; —enrechnung *v.* —enconto; —ent učestnik, dionik; (Parthei) stranka; —entafel daska, ploča dobiti; —iren *v. a.* zanimati, ticati se koga; stàti do čega; das —irt mich to me zanima; to se mene tiče, meni je stalo do toga; ſich i. učestvovati, pripomagati, dionik,

Digitized by Google

učestnik biti; für jmd. sich —iren pitati za koga željno, brinuti se za koga; —irt *adj.* učestan, koristan; ich bin dabei —irt učestnik, dionik sam toga, tu je i moje koristi, to na me spada; er ist sehr —irt *v.* Eigennützig.

Interim *adv.* medjuto, medjutim, za toga; —s (in Zus.) medjutimni, privremeni; —saktie *f.* medjutimna dionica; —ausgabe medjutimi, medjutonji izdatak; —sconto *m.* medjutonji račun; —squittung medjutonja, medjutimna namira; —srechnung *v.* Interimsconto; —srecognition (b. Wechs.) medjutimno, začasno priznanje (priznatak); —sschein medjutimnica, medjutimni list.

Inter=jekzion *f.* umetak; —linear=übersetzung prevod medju redci; —lokut, —lokutorisches Urtheil uzgredna presuda; —mezzo *n.* (Orgelspr.) medjuigra; (Theat.) medjuigra; zapremica; —mission propust, *v.* Unterbrechung; —mittiren propustiti, prekinuti; —national medjunarodan, sunarodan, narodovni; —nationalrecht pravo sunarodno, medju-narodno, narodâ; —niren zaprieti, sklenuti koga; —nirter uznik, sklenjenik; —nuntius vanredni poslanik, poruk; —pellator upitalac, zapitalac, pozivalac na račun; —pellazion upit, zapit, poziv na račun; presiecanje govora, kršenje rieči; —pelliren *v. a.* zapitati, upitati odgovor, zovnuti na račun; prekinuti, prekršiti, presjeći besjedu; —polazion der Manuskripte podkrpa, (math.) uvrstba; —polazionsformel ugledaljka uvrstbe; —poliren podkrpiti; uvrstiti; —pret tumač; —pretazion tumačba; —pretiren tumačiti, razsudjivati; —punkzion razrezavanje, stavljanje razreznih znakova, razznačivanje; —punktionszeichen razstavnik, znak razlučni, razrez; —regnum medjutimna vlada; bezvladje; —rogativ upitni; —vall stanka; prostorak; razmak; medjnina; —valla lucida osvjestica; —usurium dobit na dobit, kamate od kamatâ; —venient posrednik; —veniren in einer Sache posredovati, biti posrednikom; —vention posredba, posredovanje; (b. Wechs.) *v.* Honoration; ohne der I. der Behörde bez upleta oblasti, bez posredovanja.

Inteſtat=erbe *m.* zakonski nasljednik; ab —o sterben umrieti bez naredbe posljedne volje (bez oporuke); —erbſchaft zakonsko nasljedstvo; —erbfolge zakonska nasljedba.

Intim *adj.* pouzdan, zaufan, glavan; —at naredba, *v.* Erlaß; —azion objava; —azionsbekret objavna odluka; I. der Appelazions- u. Revisionsurtheile odluka kojom doglasuje sud druge i treće molbe; —ibazion *v.* Einschüchterung; —iren objaviti komu što; —ität zaufanje, pouzdanost.

Intoler=ant *adj.* nepogodan, nesnosan, netrpeć; er ist sehr i. nikoga netrpi; —anz *f.* nesnosljivost, netrpljivost.

Intonation *f.* propjev, naglas.

Intrade *f.* uvod.

Intra=ufitivum *n.* glagol neprehodan; —villa grund prikućnica, prikućno zemljište, pri kući.

Intri=gant *adj.* pletkar, zapletavica, zaplitalo, trčilaža, mutijaš, mutikaša, mutivoda, smutljivac, hinbenik; —gue pletka; das ist seine I. tu su njegovi prsti; to je njegovo pletivo; —guiren zapletavati, zamrsivati, mutiti, smućivati, pletke snovati.

Introdukzion *f.* privod, uvod.

Digitized by Google

pristup ; umješta j.
Intuition *f.* zornost.
Invalid=e *m.* nemoćnik, ranjenik, izsluženik ; —enfond zaklada za remoćne vojnike ; —enhaus *n.* kuća za nemoćne vojnike, vojnička nemoćnica ; —ität nemoćnost, *v.* Dienſtunfähigkeit.
Invaſion *f.* feindliche J. neprijateljski, (suvražnički) nasrt, upad, navala ; —erſatz naknada štete nasrtom učinjene ; —heer *n.* napadnička vojska.
Invent=ar *n.* propisnik imetka ; imovnik ; —iſiren popisati imovinu ; —iren *v.* Inventariſiren ; —ur popisba, popisivanje imovine ; Rechtswohlthat der J. pravna blagodat (dobročinstvo) popisa ; ſich mit der Wohlthat des J. erbserklären očitovat se nasljednikom uz dobročin popisa imovine ; —urbuch popisna knjiga, popisnik ; (Inventar) —urerrichtung popisivanje imovine ; nastav popisa imovinskoga ; —urkoſten *f.* popisbeni trošak, trošak za popis.
Invenzion *f.* nahod, našast, doum, izmisao, izmišljaj.
Inventiös *adj.* douman, izmišljat, dómišljat.
Inverſion *f.* premet, obrat.
Inveſti=ren *v.* umjestiti ; uvesti, upeljati u čast (službu) ; —tur umjestba, uvod (u čast) ; —turrecht pravo uvesti koga u čast, pravo umjestbe.
Inveteri=ren *v.* obstariti ; —rt obstario.
Invokazion *f.* zazov ; zov u pomoć ; pomaganja.
Inwärt=ig *v.* Innere ; —s *v.* Innerlich.
Inwendig *adj.* unutrnji, natrašnji ; i. *adv.* iz nutra ; —s *n.* nutrina ; nutrnjost.
Inwiefern u koliko, dokle
Inwohn=en *v. n.* bivati, prebivati, stanovati ; —end buduć, bivajuć, stanujuć ; die —ende Gnade milost prebivajuća u . . . ; —er stanovnik, stanar, prebivalac, ukućanin ; —erin stanarica, stanovnica.
Inzicht (eines Verbrechens) prilike, znak zločinstvu ; —zucht *f.* domaća gojitba, domaća hranitba, hrana ; —zwiſchen *v.* Indeſſen.
Irden *adj.* zemljan, zemljen ; —biſch zemski, zemaljski ; das —biſche zemaljština ; —denes Gefäß zemljanica ; —denes Geſchirr zemljano posudje ; —dene Waare zemljanina ; —gend, ich habe ihn —gendwo geſehen vidio sam ga negdje ; wenn es i. möglich ſein ſollte ako bude ikako moguće ; wenn es mir i. möglich ſein wird ako ikako uzmognem mognem, ako ikako budem moguć ; —gendein njekakav ; itko, koji ; ikakav ; —gend etwas ištо, koliko, štogod ; —gendwann i kad, njekad ; —gendwer kojetko itko ; —irgendweſſen ičiji, ičigov ; —gendwie ikako, njekako ; —gendwo igdje, gdjegod ; —gendwoher, odkud, od njekuda ; —gendwohin ikamo ; nekamo ; —gendwomit ičim ; čimgod.
Iris *f.* (Regenbogen) dúga, puga, božji pas ; (Regenbogenhaut) očnja šarenica ; —blume perunika.
Iron=ie *f.* ironija, podrugljiv smieh, podsmjeh ; podmješica ; podsmješni, podsmjehljiv govor ; —iſch ironičan ; podsmješljiv ; podrugljivo-smiešan.
Irre *adj.* zabludio, zabasao, zalutao ; einen in der Rede i. machen zabunit, smesti koga u besjedi ; i. werden pobluditi se, smutiti se ; i. ſein varati se ; i. ſein im Kopfe suludast, čaknut, mahnit, munjen, smetene pameti ; J. *m.* suludnik, ludov, mahnitac ; *f.* zabluda, pobluda, žalutnja ; in der J. gehen *v.* Irren ; Irrefahrt ; —de bulazan, tlapnja mahnitost ; —führen *v.* Irreleи-

Digitized by Google

ten; i. gehen zabluditi, zaići, zabasati, zalutati; —gulär bez pravila; nepravilan; bez reda, neuredan; —gulăre Wechsel nesajmovna mjenica; —gularität nepravilnost, bezpravilnost; neuredност; —leiten zavesti, premamiti; zabluditi, zapeljati, smesti koga; zaluditi; er hat sein Herz —geleitet zanio mu srce; —ligion *f.* bezzakonje, bezvjerje; (Gottlosigkeit) bezbožje; —ligiös bezzakonski, bezvjeran, bezbožan, neznabožan; —ligiöse *m.* bezzakonjak, bezvjernik, bezbožnik, neznabožac; *f.* bezzakonica, bezvjernica, bezbožnica; —n (im Walde) lutati, basati po šumi; zahoditi; (irren) herum i. bluditi okolo; (fig.) varati se; griešiti; von der Wahrheit i. saći s puta istine, odmaknuti od istine; *v. a.* pomesti, zavarati koga; 3. *n.* basanje; zailaz; i. ist menschlich nije muke pogriešit; —nd, —nder Reiter pustolov, leventa; —nhaus ludnica, ludinjak; —nnstalt zavod za ludjake; —nfahrt zabludni put, pohod, zalaznica; —ngang *m.* zabludnja, pometnja, basanje; *v.* Irrweg; Irrgarten; —reden buncati, ludovati, bulaviti, bulazniti, tlapiti; —werden zalutati, zabasati, zaići; (fig.) zaluditi, prevariti se, pomesti se.

Irr-garten *m.* nedohodnik; zabludna ograda, vrt; —geist *m.* tumaralo, bludilo; —glaube *m.* krivovjerje, kriva vjera; -gläubig krivovjer, krivovjeran; —gläubiger krivovjernik, krivovjerac; —gläubigkeit krivovjerstvo; —haus *v.* Irrenhaus; —häusler *v.* Tollhäusler; —ig sein varati se; —igerweise krivo; —kopf smetenjak, smetenko; —lehre kriv, lažan nauk; —lehrer *m.* lažan, kriv učitelj; —licht divlji oganj; —pfad *n.* stranputica; —prediger *m.* kriv propovjednik; —sal *v.* Irrgarten; —satz kriv, lažan stavak (riek); —sinn ludilo; —sinnig lud; —sinniger ludjak, smetenjak, smetenko, smetenac; —stern *v.* Komet; Planet; —thum zabluda, bludnja, var; optischer —thum *n.* oči varaju, očinji var; sie sind im 3. varate se; auf einen 3. gerathen zaići, zabasati, zabrazditi u bludnju; —thümer lehren učiti lažan nauk; in —thümern wandeln u bludnji, lažu živjeti; —thum *m.* pogrješka, grieška; einen 3. begehen pogriešiti; da ist ein 3. vorgefallen tu ima pogrješka; 3. vorbehalten uz popravak, nadomjestak pogreške; —ung *f.* zaluta, bludnja; grieška, pogreška; zavadja, nesporazum; —ungslos bez pogrješke, bez zablude; —wahn zavara, obmana, zamama; —weg bezpuće, stranpuće, nedohod; zavojak; —wisch *v.* Irrlicht, Irrgeist.

Irte *f.* revena.

Isabellfarb-e *f.* ruda žut; —en —ig rudožut.

Isegrimm *m.* vuk; (fig.) cangrizalo.

Isenkraut *v.* Eisenkraut.

Iser *v.* Aesche.

Iso-barometrisch *adj.* sutlačan; —barometrische Linie sutlačnica, ravnotlačnica; —chromatisch sumast, istomast, sumastan; —chron suvremen, sužitan; —chymene suzimnica; —lator samotilo; —dynamisch istosilan, ravnosilan; —dynamische Linie istosilna crta, ravnosilnica; —klinisch ravnosklon, istosklon; —gone Linie ravnoodklona, istoodklona crta; —liren samotiti.

Digitized by Google

osamiti; —lazion *f.* osamota; osamoćenje, osamljenje; —lazionsmauer razstavni zid; —lirung *v.* Isolazion; —metrisch ravnomjeran; —morfie *f.* istotvarnost; suličnost.

Isthmus *v.* Landenge.

Iterativ opetujući, opetovani; —um opetjući glagol.

Itzo *v.* Jetzo.

J.

Ja *adv.* dà, jest; j. so ist es tako je, tako je da; hast du es gethan? ja jesi li to učinio? jesam; j. j. dà, dà, da zbilja; ja freilich da kako, da što, da bogme, a da što bi; er sagte ihm weder j. noch nein, als er ihn einlud nit mu reče doći nit nedoći, kad ga je pozivao; etw. mit j. beantworten potvrditi što; reći hoću, da; versäumen sie es doch j. nicht nemojte nipošto propustiti, nemojte to za boga onehajati; kommen sie j. wieder da mi dodjete opet; sagen sie es j. nicht nemojte za boga nikomu reći; sie wissen es j., daß ... tà znate da ...; —auch, —wohl dakako, svakako; sie hat ihr „ja" gegeben pristala je uz to, privolila je; —wort privola; das —wort von sich geben privoliti; —bot nabornica, naborka; —bruder dać; —ch *v.* Jähe; —cht (Schiff) ladja brzaća, jaket; —chtern vitlati se, nagoniti se.

Jagd *f.* lov; auf die J. gehen poći, ići u lov; (Lärm) vreva, krika, graja; J. machen auf ein Schiff u potoč, u potjeru ići za brodom; die J. erlernen naučiti se lovu; —amt (Jagddienst) lovačka služba; —anzug lovačko odielo, odjeća; —apparat lovačka sprava; lovna priprava; —bahn *f.* tjeralište, gonilište; —bar lovan; —barkeit lovnost; —bauer hajkaš, gončin, potjernik; —bediente *m.* lovački sluga, lovačko momče; —bezirk lovište, lovački okoliš, kotar; —dienst *v.* Jagdfrohne; —equipage *v.* Jagdzeug; —falke sokô lovac, lovni sokô; —fisch ježina; —flinte lovačka puška, puška za lov; acalinka; —flur *v.* Jagdbezirk; —folge dužnost lovitbe; pravo lovne potjere; —freund prijatelj lovu; —frevel lovački prestupak, pregrieh; —frohne lovna tlaka; lov, hajka, gonstvo; —frohner hajkaš, pogonjić; —gehege *n.* lovna branjevina; —geld *n.* lovnina; —genoß *n.* sulovac; —geräth *v.* Jagdzeug; —gerecht vješt lovu; —gerechtigkeit pravo lova, pravo lovenja; —geschichte lovačka pripoviest, pripoviest o lovu; —geschrei lovačka vika, buka, sbučanje; —gesetz zakon o lovu, zakon lovski; —gewehr *v.* Jagdflinte; —gezelt *v.* Jagdzeug; —göttin *f.* božica lova; —grenze medja lovu, medja lovištu; —haus *v.* Jägerhaus; —horn *v.* Jägerhorn; —hund *m.* lovački pas, ogar; —hut *m.* lovački klobuk, škrljak za lov; —junker lovački junoša; —kleid lovačka halja, lovačka oprava; —lustig vješt lovu; —kunst lovstvo; —leopard *v.* Gueparb; —leute hajkaši; potjera, pogonjci, pogon; —lust lovačka naslada, lovačka slast; —lustbarkeit lovačka radost, lovačka zabava; —messer *n.* lovački nož; —netz lovna mreža; —ordnung lovni red; red lova; —pachtvertrag pogodba o za-

Digitized by Google

kupu lova, zakupna pogodba o lovu; —partie lov, lovački prošet; —patent lovna povlastica, dozvola lova; —pferd lovački konj; —polizei lovno redarstvo; —recht *v.* Jagdgerechtigkeit; —rechtlich lovno-pravan, po pravu lova; —rechtsübung vršenje, izvršivanje lovnoga prava; —regal *n.* kraljevština lova, lovna kraljevština; —rohr *v.* Jagdflinte; —reiter jezdeći lovac, lovac jahalac; —rennen lov na utrku; —ruf lovački klik, lovačka klika; —sache *f.* lovačka stvar, lovački posao; —sattel lovačko sedlo; —säule *f.* medjnik, mejnik lovišta; —schaden šteta od lova, šteta lovom učinjena; —schlitten *m.* lovne saonice; —schloß lovački dvorac, lovački gradac; —spieß lovačka sulica; —stein *v.* Jagdsäule; —stück (mal.) lovački obrazac, lovačka slika, lovolik; (muš.) lovačka pjesma; —sucht *f.* pohlepa za lovom; —tag dan za lov; —tasche lovačka torba (torbak); —unterhaltung lovna zabava; —verbot zabrana, prepovied lova; —verständig vješt, umićan lovu; —verständiger *m.* vješt lovac; —wesen lovstvo; —zeit doba, hora za lov; —zeug lovačka sprava, sprema; —zug lovački podvoz, pohod; —zweck *m.* lovačka namjena; das dient zu —zwecken to je za lov.

Jagen *v. n.* brzati, hrliti, spješiti, juriti, letjeti, žuriti se, paštiti se, nagliti; im Lesen j. brzo čitati, nagliti se u čitanju; (Thiere verfolgen) loviti, lov loviti; J. *v. a.* tjerati, goniti, progoniti; aus dem Zimmer jmd. j. tjerati koga iz sobe; den Feind j. neprijatelja goniti; sich j. vitlati se, vijati se; es jagten sich Wolken am Himmel pognaše se po nebu oblaci; einen von Haus u. Hof j. prognati, izagnati koga iz kuće i kućišta; jmd. das Messer durch die Gurgel j. zarivati komu nož u vrat; proburaziti, prosukati, razbučiti koga nožem; eine Kugel durch den Leib j. sasuti komu pušku u njedra; probiti koga puškom; sein Vermögen durch die Gurgel j. prognati imetak kroz lakomicu; spraviti imoviuu kroz grlicu; zapiti, propiti imutak; ein Pferd zu Tode j. usopiti konja; Hasen j. zeceve loviti; einen aus den Dienste j. odtjerati, odpuditi koga iz službe; J. *n.* lovnja, lovitba.

Jäger *m.* lovac; —in lovica; j.- (in Zuf.) lovački; —art, nach der J. po lovački, na lov. ču; —burſche lovče, lovački momak (momče, dečko); —ei lovnja, lovarija; (ver.) vitlanje; (Jagdkunſt) lovstvo, lovačka vještina; die J. erlernen naučiti se lovu, loviti; —fisch treskavac; —garn lovačka mreža; —handwerk lovački zanat, lovarija; —haus lovačka kuća; —horn lovački rog; —isch lovački; —junge *v.* Jägerburſche; —kleid, —kunſt u. ſ. w. *v.* Jagdkleid, Jagdkunſt; —mäßig po lovački, na lovačku; —meiſter lovnik, lovac; —lied *v.* Jagdſtück; —recht *n.* lovačko pravo; (Schießgeld) lovnina; —rüſtung *f.* lovačka oprava; —ſpieß *v.* Jagdſpieß; —ſchnur tetiva; —taſche *v.* Jagdtaſche; —vogel *m.* kljunorog; —zeug lovačka sprava; —zug *m.* lovački pohod, lovačka družba.

Jäh *adj.* naglo; (ſchnell), j. laufen brzo trčati, hitriti; hrliti; (plötzlich) —er Tod nagla, prieka, naprasna smrt; —en Todes ſterben naglo umrieti; (aufbrauſend) naprasit, osoran, osor-

Digitized by Google

ljiv, pršljiv, nadršljiv, nagao; (abſchüſſig) strm, strmenit, vrletan; —e *f.*, —heit *f.* brzina; naglost, naprasnost, osornost; strmina, vrletnost; —lich, —ling naprasan, nenadan, iznenadan; —linge *adv.* naprasno, iznenada, iznenadice, iznebuha; —krankwerden zakovrnuti; u jedan hip oboliti, obnemoći.

Jahn *m.* (bei Grasmähern) prepelica; (b. Schnittern) postat; den J. halten goniti postat upravo; in einem J. mähen uzeti sve u jednu postat; das Getreide liegt noch auf dem J. žito leži u rukovetih, u odkosih; (Web.) član.

Jahr *n.* godina, godište, ljeto; das laufende J. tekuća, ova godina; laufenden —es ove, te, tekuće godine, ovoga ljeta; gemeines J. prosta, obična godina; anomalistiſches J. nepravilna godina; ſideriſches J. zvjezdna godina; ein J. zurücklegen navršiti godinu; ein J. um das andere svake godine; J. ein J. aus od godine do godine, od goda do goda, od god do god; alle —e svake godine; von J. zu J. godinu za godinom; aufs J., übers J. do godine, na godinu; es geht ſchon in das vierte J. već je tomu četvrta godina; nach vielen —en iza, nakon puno, mnogo godinâ; im vorigen —e lani, lanske godine, prošloga, minuloga ljeta; —elang godine i godine; das heilige J. sveta godina; das neue J. *v.* Neujahr; mit neuem —e s puna godišta; es iſt dem ein J. ima tomu, kako je to bilo, godina; ſie iſt zehn —e alt ima joj deset godinâ; er wird bald zehn —e alt na skoro mu bude, navršit će skoro deset godina; er iſt ſchon ſeit 12 Jahren todt ima tomu jur 12 godina što je umro; već je dvanajest godina pod crnom zemljom; ich habe ihn J. u. Tag nicht geſehen nisam ga već vidio ciganskú godinu; mit den —en verliert ſich das toga nestane s vremenom; s godinami to projde; in das 32. J. gehen biti u 32. godini; ein Mann in ſeinen beſten —en najbolje dobe čovjek; sredovjek čovjek; bei —en ſein vremenit, vremešan, postar, pri'jetan biti; čovjek u godinah; ein Mädchen bei —en vremešna, pristara, djevojka; zasidjelica; hoch bei —en *v.* Hoch; vor den —en ſterben prerano, prezadobce umrieti; morgen würde mein verſtorbener Sohn 20 —e alt ſein sutra bude momu pokojnomu sinu na prazno 20 godina; zum erſten Mal im —e prvi put, prvi krat u godini; vor zwei —en pred 2 godine, predlani, preklani; dieſes —es ove godine, ljetos, sej godine; von dieſem J. ovogodišnji, ljetošnji; das künftige Jahr do godine, na godinu, k ljetu; er hat nahe an die 40 —e ima mu do blizu 40 godina; ein Mann von meinen —en muž, čovjek u mojih godinah, moje dobe; moj vršnjak; binnen einem —e u jednoj godini; *v.* Jahrzirkel; —anleihe zajam godišnji, uz godišnju izplatu; —arbeit godišnja radnja, djelo; —arbeiter godišnjik; —begängniß godišnjica, godiština; —buch ljetopis, godišnjak; —buchſchreiber ljetopisac; —en, Jähren, es —et ſich heute danas ima godina danâ, danas se navršuje ljeto dan.; —es- (d. i. alle Jahre ſich wiederholend) godišnji; —esangabe *n.* naznaka, naznačaj godine; —esalt od jedne godine, jednogodnik; jednogodče; —esbericht godišnje izvješće; —esbetrag (einer

Digitized by Google

Steuer) godišnji iznos poreza, godišnji porez; —esbilanz godišnja razmjera; --esklasse godišnji red; von einer J. sein biti istogodišnjak, vršnjak; —esertrag (an Feldfrüchten) ljetina; —esfeier, —esfest *v.* Jahresbegängniß; —esfolge poredica, susljedba godinâ; —esfrist rok od godine danâ; in J. u godinu dana; —esgehalt godišnja plaća, godišnje uzdržavanje; —esrate godišnji dio, obrok; —esrechnung godišnji račun; —esrente godišnji dohodak; —esring (im Holze) kolut, prestenak godišnji; —esschluß konac godine; (merk.) godišnji zaglavak, godišnja zaglava; —estag godišnji dan; —eswechsel miena godine; nova godina; novo ljeto; —eswerth (Preis) godišnja cieua; —feier *v.* Jahresfeier; —fest obljetnica, ljetnica, godišnjica; —fünf petoljeće; —fünfzig petdesetak godina; —gang (godišnji) tečaj; —gang einer Zeitschrift godina; —gedächtniß godišnjica, godištbina; —gehalt *v.* Jahresgehalt; --geld godiština; —gesell godištnik; —gewächs trava jednoljetna, rašće jednoljetno; —hundert stoljeće, viek; —elang više vjekova, na stoljeća.

Jährig *adj.* jednoljetan, jednogodišnji, od jedne godine; —e Rebe ljetorast; es ist nun jährig ima sad godina dana.

Jahr-knecht godišnik; —lohn uljetnica; —markt godišnji sajam; (Geschenk) einen J. bringen donesti sajma, proštenja; -marktsbude tržnica; --messe veliki godišnji sajam; —pacht godišnji zakup; —pächter godišnji zakupnik; —rechnung *v.* Jahresrechnung; —reihe niz godinâ; —rente *v.* Jahresrente; —schuß *v.* Jahreswuchs; Jahrsfest, Jahrstag u. s. w. *v.* Jahresfest u. s. w. *v.* Jahrfest u. s. w.; —viertel četvrtljeće, četvrtgodište, četvrt godine; —tausend tisuća godina, tisućljeće; —weise po godinah, godomice; —wuchs ljetorast, ljetorasla, jeduoljetka; *v.* Jahrzirkel; —zahl godišnji broj; godine; die christliche J. godina gospodnja; —zehent desetak godinâ; —zeit godišnjica; die vier —zeiten četiri godišnje doba, četiri doba godine; —zins godišnji podavak, godiština; —zirkel god (u drveta).

Jähzorn *m.* gnjev, gnjevljivost, gnjevnost, naglina, osornost, osorljivost; naprasnost; —ig nagal, gnjevan, ozoran, jedljiv.

Jacke *f.* haljinac, haljetak; (Leibchen) doramak; —rn *v.* vitlati se, vijati se; ein Pferd müde j. izjahati konja.

Jakobs-apfel jakopaljka; —birn ilinjača kruška; —fest Jakovlje, Jakovljevo; —stab (astr.) štapi; —traube jakovka.

Jalousie (spr. žaluzi) *f.* ljubomor, ljubomornost, nenavidnost, zavist, zavidnost; (Fenstergitter, Gitterfenster) rebrenice, kapci.

Jammer *m.* (--geschrei) jauk, jaukanje, lelek, kuknjava, kukanje, naricanje, cvilenje, cika; (Noth) golema nevolja, bieda, zlopata, tugovina, stradnja, spotrebnost, čemer; J. u. Elend tuga i nevolja; das ist —schade to je golema šteta; dà goleme li štete! *v.* Fallsucht; —anblick žalostan, žalovit pogled; —bild jadolik, jadan, tužan prizor; —blick tužan pogled, jadan vid; —bringend jadonosan, tugonosan, dotužan, žalostan; —er kukoleča, sinja kukavica, tužnik, biednik; —erfüllt jadovit, žalovit, prejadan, pun tuge žalosti; brižan, čemeran; —gebet jadna molitva; —geheul,

Digitized by Google

ein J. erheben kukati, kukoleciti, ciciti, tugovati, skucati, naricati, *v.* Jammergeschrei; —gesang pjesma tužalica, žalostinka; tugovito, jadovito pjevanje; —geschrei *v.* Jammer; —gesicht jadno lice; —gestalt jadna prilika, žalostna slika; (fig.) jadan, biedan, čovjek; —haus jadovnik, kuća jadovnica; —traut jadobolan; čemeran život; --leben jadovanje, kukanje, životarenje; —lied žalospjev, jadopjev, *v.* Jammergesang; —mensch jadnik, biednik, brižnik; (fig.) kukavac; —mude jadomoran; —n *v. n.* jadovati, jadati, jaukati, kukati, jadikovati, kamikati, cviliti, bugariti; *v. i.* es —te mich sein Unglück razžalilo mi se za njim s njegove nesreće; dalo mi se na žao što je nesretan; žao mi ga bilo nesretnika; —nacht jadovna, čemerna noć, noć puna jada; --swürdig *v.* jammernswerth; —ruf vapaj, jauk, klik; —schicksal jadna sreća, zla čest, zla sudbina, nesretni udes; —stimme jadovan, tužan, žalostan čemeran glas; —tag jadovan dan; dan biede i nevolje; --thal jadikovac, suzna dolina; —tod jadovna, žalostna, čemerna smrt; —ton *v.* Jammerstimme; —voll *v.* Jammererfüllt; —welt kukavan, biedan, čemeran sviet; —wort jadovna, žalostna rieč; —zeit jadno, žalostno, težko, nevoljno vrieme.

Jämmerlich *adj.* jadan, jadovan, žalostan, biedan, tužan, nevoljan, kukavan; *v.* Jammererfüllt; *adv.* J. jadno, biedno, tužno, nevoljno, žalostno, kukavno.

Jamein *n.* dà ne.

Jan̈hagel *m.* svjetina, ljudstvo, puk.

Janitschar *m.* janičar; J. *adj.* janičarski, janičarov; —enstinte janičarka; —enmusik janičarska, turska glasba.

Jänner, Jäner u. Januar *m.* siečanj (januar, jenvar).

Jappen *v. n.* hlapiti.

Jargon *m.* (fran.) pokrajinski govor, razrječje.

Jasagen posvjedočiti, potvrditi, reći dà.

Jäten *v.* Gäten.

Jatagan, Jatagan jatagan.

Jauche *f.* osoka, pil; (fig.) omućine; --enbehälter osočnjak; --ig osočen; —jen *v. n.* viskati, podcikivati, podvikivati, jujukati; podskakivati, gundolovati; (fig) veseliti se, radovati se; —jer cik, viska, hiska; (v. einer Person) viskalo.

Jause *f. v.* Vesperbrod; —n *v. n.* užinati, južinati; —n *m.* užina, južina.

Jawort *n.* privola; das J. von sich geben privoliti, pristati; reći: hoću.

Je *adv.* es ist j. einer schlechter als der andere svak je gorji od sljedećega; jedan gorji od drugoga; sie gingen j. zwei u. zwei idjahu dva po dva, dva a dva; wer hat das j. gehört tko je to živ čuo; tko je to igda čuo; j. nachdem već kako bude; kako već dojde; j. nachdem es die Umstände erfordern kakove prilike budu; prema prilikam; kako okolnosti uzištu; j. mehr desto besser čim više tim bolje; j. mehr man giebt, desto mehr verlangt man što se više daje to se više i ište; j. mehr ich ihn liebe desto mehr . . . koliko ga više, (većma) ljubim toliko..; er wird mir j. länger j. lieber sve mi se više mili; što dalje to mi većma u volju dohodi; sve mi bude ugodniji; j. länger j. schlimmer što dalje to gore; o Todore svaki dan to gore; j. *int.* ih, uk; o-! jao

Digitized by Google

Steuer) godišnji iznos poreza, godišnji porez; —esbilanz godišnja razmjera; --esklasse godišnji red; von einer J. sein biti istogodišnjak, vršnjak; —esertrag (an Feldfrüchten) ljetina; —esfeier, —esfest *v.* Jahresbegängniß; —esfolge poredica, susljedba godinâ; —esfrist rok od godine danâ; in J. u godinu dana; —esgehalt godišnja plaća, godišnje uzdržavanje; —esrate godišnji dio, obrok; —esrechnung godišnji račun; —esrente godišnji dohodak; —esring (im Holze) kolut, prestenak godišnji; —esschluß konac godine; (merk.) godišnji zaglavak, godišnja zaglava; —estag godišnji dan; —eswechsel miena godine; nova godina; novo ljeto; —eswerth (Preis) godišnja cieua; —feier *v.* Jahresfeier; —fest obljetnica, ljetnica, godišnjica; —fünf petoljeće; —fünfzig petdesetak godina; —gang (godišnji) tečaj; —gang einer Zeitschrift godina; —gedächtniß godišnjica, godištbina; —gehalt *v.* Jahresgehalt; --geld godiština; —gesell godištnik; —gewächs trava jednoljetna, rašće jednoljetno; —hundert stoljeće, viek; —elang više vjekova, na stoljeća.

Jährig *adj.* jednoljetan, jednogodišnji, od jedne godine; —e Rebe ljetorast; es ist nun jährig ima sad godina dana.

Jahr=knecht godišnik; —lohn uljetnica; —markt godišnji sajam; (Geschenk) einen J. bringen donesti sajma, proštenja; -marktsbude tržnica; --messe veliki godišnji sajam; —pacht godišnji zakup; —pächter godišnji zakupnik; —rechnung *v.* Jahresrechnung; —reihe niz godinâ; —rente *v.* Jahresrente; —schuß *v.* Jahrwuchs; Jahrsfest, Jahrstag u. s. w. *v.* Jahresfest u. s. w. *v.* Jahrfest u. s. w.; —stiertel četvrtljeće, četvrtgodište, četvrt godine; —tausend tisuća godina, tisućljeće; —weise po godinah, godomice; —wuchs ljetorast. ljetorasla, jeduoljetka; *v.* Jahrzirkel; —zahl godišnji broj; godine; die christliche J. godina gospodnja; —zehent desetak godinâ; —zeit godišnjica; die vier —zeiten četiri godišnje doba, četiri doba godine; —zins godišnji podavak, godiština; —zirkel god (u drveta).

Jähzorn *m.* gnjev, gnjevljivost, gnjevnost, naglina, osornost, osorljivost; naprasnost; —ig nagal, gnjevan, osoran, jedljiv.

Jacke *f.* haljinac, haljetak; (Leibchen) doramak; —rn *v.* vitlati se, vijati se; ein Pferd müde j. izjahati konja.

Jakobs=apfel jakopaljka; —birn ilinjača kruška; —fest Jakovlje, Jakovljevo; —stab (astr.) štapi; —traube jakovka.

Jalousie (spr. žaluzi) *f.* ljubomor, ljubomornost, nenavidnost, zavist, zavidnost; ¦(Fenstergitter, Gitterfenster) rebrenice, kapci.

Jammer *m.* (--geschrei) jauk, jaukanje, lelek, kuknjava, kukanje, naricanje, cvilenje, cika; (Noth) golema nevolja, bieda, zlopata, tugovina, stradnja, spotrebnost, čemer; J. u. Elend tuga i nevolja; das ist —schade to je golema šteta; dà goleme li štete! *v.* Fallsucht; —anblick žalostan, žalovit pogled; —bild jadolik, jadan, tužan prizor; —blick tužan pogled, jadan vid; —bringend jadonosan, tugonosan, dotužan, žalostan; —er kukoleča, sinja kukavica, tužnik, biednik; —erfüllt jadovit, žalovit, prejadan, pun tuge žalosti; brižan, čemeran; —gebet jadna molitva; —geheul,

Digitized by Google

ein J. erheben kukati, kukoleči, cičati, tugovati, skucati, naricati, *v.* Jammergeſchrei; —geſang pjesma tužalica, žalostinka; tugovito, jadovito pjevanje; —geſchrei *v.* Jammer; —geſicht jadno lice; —geſtalt jadna prilika, žalostna slika; (fig.) jadan, biedan, čovjek; —haus jadovnik, kuća jadovnica; —krank jadobolan; čemeran život; --leben jadovanje, kukanje, životarenje; —lied žalospjev, jadopjev, *v.* Jammergeſang; —menſch jadnik, biednik, brižnik; (fig.) kukavac; —miene jadomoran; —n *v. n.* jadovati, jadati, jaukati, kukati, jadikovati, kamikati, cviliti, bugariti; *v. i.* es —te mich ſein Unglück razžalilo mi se za njim s njegove nesreće; dalo mi se na žao što je nesretan; žao mi ga bilo nesretnika; —nacht jadovna, čemerna noć, noć puna jada; --nswürdig *v.* jammernswerth; —ruf vapaj, jauk, klik; —ſchickſal jadna sreća, zla čest, zla sudbina, nesretni udes; —ſtimme jadovan, tužan, žalostan čemeran glas; —tag jadovan dan; dan biede i nevolje; --thal jadikovac, suzna dolina; —tod jadovna, žalostna, čemerna smrt; —ton *v.* Jammerſtimme; —voll *v.* Jammererfüllt; —welt kukavan, biedan, čemeran sviet; —wort jadovna, žalostna rieč; —zeit jadno, žalostno, težko, nevoljno vrieme.

Jämmerlich *adj.* jadan, jadovan, žalostan, biedan, tužan, nevoljan, kukavan; *v.* Jammererfüllt; *adv.* J. jadno, biedno, tužno, nevoljno, žalostno, kukavno.

Janein *n.* dà ne.

Janhagel *m.* svjetina, ljudstvo, puk.

Janitſchar *m.* janičar; J. *adj.* janičarski, janičarov; —enſtinte janičarka; —enmuſik janičarska, turska glasba.

Jänner, Jäner u. Januar *m.* siečanj (januar, jenvar).

Jappen *v. n.* hlapiti.

Jargon *m.* (fran.) pokrajinski govor, razrječje.

Jaſagen posvjedočiti, potvrditi, reći dà.

Jäten *v.* Gäten.

Jatagan, Jatagan jatagan.

Jauche *f.* osoka, pil; (fig.) omućine; --enbehälter osočnjak; --ig osočen; —en *v. n.* viskati, podcikivati, podvikivati, jujukati; podskakivati, gundolovati; (fig) veseliti se, radovati se; —zer cik, viska, hiska; (v. einer Perſon) viskalo.

Jauſe *f. v.* Veſperbrod; —n *v. n.* užinati, južinati; —n *m.* užina, južina.

Jawort *n.* privola; das J. von ſich geben privoliti, pristati; reći: hoću.

Je *adv.* es iſt j. einer ſchlechter als der andere svak je gorji od sljedećega; jedan gorji od drugoga; ſie gingen j. zwei u. zwei idjahu dva po dva, dva a dva; wer hat das j. gehört tko je to živ čuo; tko je to igda čuo; j. nachdem već kako bude; kako već dojde; j. nachdem es die Umſtände erfordern kakove prilike budu; prema prilikam; kako okolnosti uzištu; j. mehr deſto beſſer čim više tim bolje; j. mehr man giebt, deſto mehr verlangt man što se više daje to se više i ište; j. mehr ich ihn liebe deſto mehr . . . koliko ga više, (većma) ljubim toliko..; er wird mir j. länger j. lieber sve mi se više mili; što dalje to mi većma u volju dohodi; sve mi bude ugodniji; j. länger j. ſchlimmer što dalje to gore; o Todore svaki dan to gore; j. *int.* ih, uk; o-! jao

Digitized by Google

Steuer) godišnji iznos poreza, godišnji porez; —esbilanz godišnja razmjera; --esklasse godišnji red; von einer J. sein biti istogodišnjak, vršnjak; —esertrag (an Feldfrüchten) ljetina; —esfeier, —esfest *v.* Jahresbegängniß; —esfolge poredica, susljedba godinâ; —esfrist rok od godine daná; in J. u godinu dana; —esgehalt godišnja plaća, godišnje uzdržavanje; —esrate godišnji dio, obrok; —esrechnung godišnji račun; —esrente godišnji dohodak; —esring (im Holze) kolut, prestenak godišnji; —esschluß konac godine; (merk.) godišnji zaglavak, godišnja zaglava; —estag godišnji dan; —eswechsel miena godine; nova godina; novo ljeto; —eswerth (Preis) godišnja ciena; —feier *v.* Jahresfeier; —fest obljetnica, ljetnica, godišnjica; —fünf petoljeće; —fünfzig petdesetak godina; —gang (godišnji) tečaj; —gang einer Zeitschrift godina; —gedächtniß godišnjica, godištbina; —gehalt *v.* Jahresgehalt; --geld godiština; —gesell godištnik; —gewächs trava jednoljetna, rašće jednoljetno; —hundert stoljeće, viek; —elang više vjekova, na stoljeća.

Jährig *adj.* jednoljetan, jednogodišnji, od jedne godine; —e Rebe ljetorast; es ist nun jährig ima sad godina dana.

Jahr-knecht godišnik; —lohn uljetnica; —markt godišnji sajam; (Geschenk) einen J. bringen donesti sajma, proštenja; -marktsbude tržnica; --messe veliki godišnji sajam; —pacht godišnji zakup; —pächter godišnji zakupnik; —rechnung *v.* Jahresrechnung; —reihe niz godinâ; —rente *v.* Jahresrente; —schuß *v.* Jahrwuchs; Jahrsfest, Jahrstag u. s. w. *v.* Jahresfest u. s. w. *v.* Jahrfest u. s. w.; —sviertel četvrtljeće, četvrtgodište, četvrt godine; —tausend tisuća godina, tisućljeće; —weise po godinah, godomice; —wuchs ljetorast. ljetorasla, jeduoljetka; *v.* Jahrzirkel; —zahl godišnji broj; godine; die christliche J. godina gospodnja; —zehent desetak godinâ; —zeit godišnjica; die vier —zeiten četiri godišnje doba, četiri doba godine; —zins godišnji podavak, godiština; —zirkel god (u drveta).

Jähzorn *m.* gnjev, gnjevljivost, gnjevnost, naglina, osornost, osorljivost; naprasnost; —ig nagal, gnjevan, osoran, jedljiv.

Jacke *f.* haljinac, haljetak; (Leibchen) doramak; —en *v.* vitlati se, vijati se; ein Pferd müde j. izjahati konja.

Jakobs-apfel jakopaljka; —birn šlinjača kruška; —fest Jakovlje, Jakovljevo; —stab (astr.) štapi; —traube jakovka.

Jalousie (spr. žaluzi) *f.* ljubomor, ljubomornost, nenavidnost, zavist, zavidnost; ¦(Fenstergitter, Gitterfenster) rebrenice, kapci.

Jammer *m.* (--geschrei) jauk, jaukanje, lelek, kuknjava, kukanje, naricanje, cvilenje, cika; (Noth) golema nevolja, bieda, zlopata, tugovina, stradnja, spotrebnost, čemer; J. u. Elend tuga i nevolja; das ist —schade to je golema šteta; dà goleme li štete! *v.* Fallsucht; —anblick žalostan, žalovit pogled; —bild jadolik, jadan, tužan prizor; —blick tužan pogled, jadan vid; —bringend jadonosan, tugonosan, dotužan, žalostan; —er kukoleča, sinja kukavica, tužnik, biednik; —erfüllt jadovit, žalovit, prejadan, pun tuge žalosti; brižan, čemeran; —gebet jadna molitva; —geheul,

Digitized by Google

ein J. erheben kukati, kukoleciti, cičati, tugovati, skucati, naricati, *v.* Jammergeſchrei; —geſang pjesma tužalica, žalostinka; tugovito, jadovito pjevanje; —geſchrei *v.* Jammer; —geſicht jadno lice; —geſtalt jadna prilika, žalostna slika; (fig.) jadan, biedan, čovjek; —haus jadovnik, kuća jadovnica; —krank jadobolan; čemeran život; —leben jadovanje, kukanje, životarenje; —lied žalospjev, jadopjev, *v.* Jammergeſang; —menſch jadnik, biednik, brižnik; (fig.) kukavac; —müde jadomoran; —n *v. n.* jadovati, jadati, jaukati, kukati, jadikovati, kamikati, cvilliti, bugariti; *v. i.* es —te mich ſein Unglück razžalilo mi se za njim s njegove nesreće; dalo mi se na žao što je nesretan; žao mi ga bilo nesretnika; —nacht jadovna, čemerna noć, noć puna jada; —nswürdig *v.* jammernswerth; —ruf vapaj, jauk, klik; —ſchickſal jadna sreća, zla čest, zla sudbina, nesretni udes; —ſtimme jadovan, tužan, žalostan čemeran glas; —tag jadovan dan; dan biede i nevolje; —thal jadikovac, suzna dolina; —tod jadovna, žalostna, čemerna smrt; —ton *v.* Jammerſtimme; —voll *v.* Jammererfüllt; —welt kukavan, biedan, čemeran sviet; —wort jadovna, žalostna rieč; —zeit jadno, žalostno, težko, nevoljno vrieme.

Jämmerlich *adj.* jadan, jadovan, žalostan, biedan, tužan, nevoljan, kukavan; *v.* Jammererfüllt; *adv.* J. jadno, biedno, tužno, nevoljno, žalostno, kukavno.

Jamein *n.* dà ne.

Janhagel *m.* svjetina, ljudstvo, puk.

Janitſchar *m.* janičar; J. *adj.* janičarski, janičarov; —enſtinte janičarka; —enmuſik janičarska, turska glasba.

Jänner, Jäner u. Januar *m.* siečanj (januar, jenvar).

Jappen *v. n.* hlapiti.

Jargon *m.* (fran.) pokrajinski govor, razrječje.

Jaſagen posvjedočiti, potvrditi, reći dà.

Jäten *v.* Gäten.

Jatagan, Jatagan jatagan.

Jauche *f.* osoka, pil; (fig.) omućine; —enbehälter osočnjak; —ig osočen; —zen *v. n.* viskati, podcikivati, podvikivati, jujukati; podskakivati, gundolovati; (fig.) veseliti se, radovati se; —zer cik, viska, hiska; (v. einer Perſon) viskalo.

Jauſe *f. v.* Veſperbrod; —n *v. n.* užinati, južinati; —n *m.* užina, južina.

Jawort *n.* privola; das J. von ſich geben privoliti, pristati; reći: hoću.

Je *adv.* es iſt j. einer ſchlechter als der andere svak je gorji od sljedećega; jedan gorji od drugoga; ſie gingen j. zwei u. zwei idjahu dva po dva, dva a dva; wer hat das j. gehört tko je to živ čuo; tko je to igda čuo; j. nachdem već kako bude; kako već dojde; j. nachdem es die Umſtände erfordern kakove prilike budu; prema prilikam; kako okolnosti uzištu; j. mehr deſto beſſer čim više tim bolje; j. mehr man giebt, deſto mehr verlangt man što se više daje to se više i ište; j. mehr ich ihn liebe deſto mehr . . . koliko ga više, (većma) ljubim toliko..; er wird mir j. länger j. lieber sve mi se više mili; što dalje to mi većma u volju dohodi; sve mi bude ugodniji; j. länger j. ſchlimmer što dalje to gore; o Todore svaki dan to gore; j. *int.* ih, uk; o-! jao

Digitized by Google

j. nun eh, ele; e dobro; o jemine! joj meni! Bože dragi!

Jeden-falls *adv.* svakako, pod svaki način, na svaki način; —noch *v.* Dennoch.

Jeder svàk, svaki; ein j. svatko; jedem daß ſeine svakomu svoje; jeden Tag svaki dan; alle u. jede svikolici; —hand, —lei *adj.* svake ruke (vrsti), svakojak, svakojački; —mann *pron.* svatko; -manns svačiji; --männlich *adv.* svi, svikolici; -zeit svakada, svakad, svigda, svaki čas, u svako doba.

Jedesmal *n.* svaki put (krat), svakad; —ig *adj.* svaki; dotični; ondašnji; svakdašnji.

Jedoch *conj.* nu, ali; ich könnte mehr ſagen, j. ich will ſchweigen mogo bih proustiti još koju i više, ele hoću da šutim (nu zašutit ću).

Jedweder, Jeglicher *s.* Jeder.

Jeher *adv.* von j. od izkona, od postanka, od pamtivieka, od njegda, od uvieka.

Jehova *m.* bog, gospodin.

Jejun *adj.* triezan, trezven, tašt, na šte, na tašće; *v.* Abgeſchmackt.

Jemals *adv.* ikad, igda.

Jemand *pr.* njetko; itko, tkogod; —es Eigenthum nječiji, nječigov imetak; j. anderer drugi tko; hat das wohl j. gehört je-li to itko čuo?

Jemine *v.* Je.

Jenachdem *v.* Je.

Jener onaj, oni; in j. Welt na onom, na drugom svietu; ihr fehlt jene Würde und Anmuth, welche nur die Unſchuld ertheilt nema u nje dostojanstva, miline, što ju sama nevinost podaje; mich kümmert das nicht, was dieſer u. j. darüber urtheilt nije mi stalo, što će tko na to reći; nemarim kako će to tko sudit; daß dich dieſer u. j. nebilo te!

j. dort eno onaj; —lei *adj.* onakav, onakov.

Jenſeit *v.* Jenſeits; —ig *adj.* onostran, onostranski; auf dem -igen Ufer na drugoj strani, prieko; der —ige Bewohner onostranac; —ige Bewohnerin onostranka; —s *prp.* s one strane; na onoj strani; —s des Meeres za morem, preko mora, iza mora; von —s sa one strane, izprieko; (fig.) —s des Grabes po smrti, preko groba; —s werden wir uns wieder ſehen na onom svietu opet se vidimo.

Jeremiade *f.* plač Jeremije proroka, jeremijada; (fig.) tugovanje, bugarenje, jadikovka.

Jeſuit *m.* ježuvita, jezuita, ježovan, isusovac, učestnik družbe Isusove; —enkloſter jezuitski, isusovački samostan (monastir); —ennonne jezuitka, isusovka; —enorden jezuitski red; pravilo družbe Isusove; —iſch jezuitski, ježovitski, isusovski; —ismus jezuitizam, jezuitstvo.

Jeſus *m.* Isus; Jezus; J. Chriſtus Jezus Kristus, Isukrst, Hristos.

Jetton *s.* Spielpfennig.

Jetzig *adj.* sadanji, sadašnji, jakošnji; bei —er Zeit u sadanje vrieme, sada.

Jetzt *adv.* sada; j. oder nie ili sada il nikada; j. iſt er da odmah dojde; für j. za sad; von j. an od sad, od sele; eben j. tik, ov čas; —zeit, Jetzt *n.* sada, sadašnjost; —malig *v.* Jetzig.

Jeweilig *v.* Jedesmalig.

Joch *n.* jaram, teljiga (tegljiga), igo; (Feldmaß *v.* Jauchert) ral, jutro, plug; (Bruſtſtück vom Joch) opreje; (Gebirgs-) sedlo; in das J. ſpannen ujarmiti; das Joch auflegen nametnuti jaram, podjarmiti; ein Volk unter das J. bringen skučiti narod pod jaram; zajahati narodu na vrat;

Digitized by Google

unter dem —e leben robovati, sužnjevati, podjarmljen živit; das J. abschütteln stresti jaram sa sebe; smotnuti jaram; otresti se sužanjstvu; ein J. Ochsen jaram, plug volova; —acker polje od rali; ral polja; —arbeiter težak; —band (bei den Brücken) rebro; —bein jarmena kost; jarmenica; —beladen pod jarmom; ujarmljen; —blätterig sulistan; —bogen obluk jarmenice; —brücke most na kobilah; —en ujarmiti, zajarmiti; —fisch *v.* Jammerfisch; —geier *v.* Bartfalke; —holm (archit.) sglav; —los bezjarmen; —muschel jarmenična mišica; —nagel jarmena palica; —ochs vol plužnjak; —pfahl stub mostni; —schweller (Bau.) podsjek, podsjedak, podvaj; --stange težalo; —träger mostina, prečnik; —wiebe jarmenjača.

Jod *m.* resik, iod; —olovit resičnik; —eln jačiti, djačiti; --gold zlatni resičnik; —kalk resično vapno; —kupfer mjedit resičnik; —metalle *pl.* resičani; —quecksilber živen resičnik; —säure resična kiselina, resičnina; —silber srebrast resičnik; --verbindungen resičnici; --wasserstoff resikov vodik.

Johannis (in Zusam.) *v.* Johanns.

Johanns-apfel *m.* ivanjača; —beere groždjice, ribiz; die schwarze J. crni grozdjić; —fest *v.* Johannstag; —feuer kries, kupalo; --gleimchen *v.* Johannskäfer; --holz *v.* —apfel; —haupt *v.* Aronwurzel; —käfer kriesnica, svietnik; —korn ivanjska raž, rž, hržulja; —nacht ivanjska noć; —nuß pozni orah; —roggen ivanjska raž; —tag Ivanja, Ivanjdan, Ivanje; —traube *v.* —beere; --wurm svitac, svjetljica.

Jokkei *m.* momak, momče.

Jolen *v. n.* grajati.

Jonasfisch *v.* Haifisch; —kürbis *v.* Flaschenkürbis.

Jongleur *v.* Gaukler; —rie *v.* Gaucheleі.

Jot, Jota *n.* je; es darf kein J. fehlen da nepomanjka ni mrve; kein J. mehr više ni emrgnut!

Journal *m.* dnevnik; (fig.) novine *v.* Monatsbuch; —artikel noviuski članak, spisak; (merk.) stavak, članak dnevnika; —folio dnevnički list; —isiren upisat u dnevnik; dnevničiti; —ist novinar, časopisac; (merk.) dnevničar; —istik noviustvo; —istisch novinski; —post (merk.) *v.* —artikel; —rechnung dnevnički račun.

Jovial *adj.* dobre volje; —ität dobra volja, veselost.

Jubel *m.* (Freudengeschrei) klik, klikovanje, uzklik; (Freude) radovanje, veselje; —ablaß oprost svetoga ljeta; —braut drugovjenčanica; —bräutigam drugovjenčanik; —bruder veseljak; —ei viska, biglisanje; —feier, —feierlichkeit, —fest *v.* Jubiläum; —gesang radostna pjesma, radostnica pjesma; —geschrei klikovanje, radostna vika, viska, podvik, podvikivanje, podcikivanje; —greis petdesetnjak, petdesetnik; —hochzeit zlatna svatba, zlatni pir, drugo vjenčanje; —jahr sveto godište, milostivno ljeto; *v.* Jubiläum; —klang, —laut uzklik, uzklicaj, radostan zvuk; veseo glas; --lied *v.* —gesang; --messe druga mlada misa; zlatna misa; —n *v. n.* klikovati, klicati, podvikivati, podcikivati, viskati, radovati se; J. *n.* Jubiliren; —paar petdesetgodišnji zaručnici; drugosvatbenici; drugopirnici; —priester svećenik, pop petdesetnik; —ruf uzklik, radostna vika; —sang *v.* Jubelgesang; —selig,

Digitized by Google

preblažen; —ſtimme *v.* —laut; —tag dan veselja, radosti; *v.* Jubiläum; —voll preradostan.

Jubil-ant *m.* proslavnik petdesetljetnice; petdesetljetna proslava; —äum *n.* fünfzigjähriges J. petdesetgodišnjica; hundertjähriges J. stogodnica, stogodišnjica; J. milostivno ljeto, sveta godište; —azion oslava, proslavje; —azionsgehalt izslužničko uzdržavanje, podpuna plaća; —iren slaviti; postaviti u mir; ein jubilirter Beamte činovnik (službenik) u miru, omirovljen; umirovljenik.

Juchart *v.* Joch.

Juch! Juche! Juheiſa! iju! ijuju! —cien *v. n.* viskati, hiskati, ijujukati; --ten *v.* Juſten; --tmaß *n.* mjerilo ogreva; —zen *v.* Jauchzen.

Judais-mus *m.* židovstvo, judaizam; —iren požidoviti; židovštinom zatrgavati.

Juda-kuß *m.* nevjernički cjelov, izdajnički poljubac; —gruß nevjernički, izdajnički pozdrav.

Jude *m.* Žid, Židov, Čifut, Jahudija; der ewige J. svjetska protuha; —in čifutariti.

Juden-apfel *m. v.* Adamsapfel; --bekehrer obratitelj; —feſt, —feſttag svetak, praznik židovski; —frau *v.* Jüdin; —emanzipazion oslobod, oslobodjenje, istopravje Židova; —gaſſe židovska ulica, židovski varoš; --gemeinde židovska občina; —geſicht židovsko lice, obraz; —glaube židovska vjera; —harz *v.* Judenpech; —hut židovski klobuk; —kind židovče, čifutče; —friedhof židovsko groblje; —kleidung židovska odjeća, oprava; --land židovska zemlja; —nuß *v.* Pimpernuß; —pilz, —ſchwamm kremenjak; —ſchaft židovstvo, židštvo, Židovi, Čifuti; —ſteuer podavak židovski; —ſchinder čifutina; —ſchule židovska sbornica, avrak; —ſpieß čifutarija; —ſprache židovski jezik, židovština; -ſtadt *v.* Judengaſſe; -ſtein *v.* Echiniten; —tandelmarkt židovski sajam, židovska prepodaja; —tempel židovski hram; —thum židovstvo; —viertel *v.* Judengaſſe; —wucher velika lihva; —zins lihva; *v.* Judenſteuer.

Judicat, Judicium *n.* razsud, presud; nalaz.

Judici-aliter *adv.* sudbeno, sudno; —ell *adj.* sudstven; —ös (log.) umni, razsudni.

Jüdi-n *f.* Židovka, Židkinja, Čifutka. Žudinka; —ſch *adj.* židovski, židski, čifutski, žudijski.

Juften *m.* juhta; —gerberei juhtarstvo; —geruch juhtovina; —leder juhtena koža, juhtovina; —ſtiefel juhtene postole (čizme).

Jugend *f.* mladost; in meiner J. za moje mladosti; von J. an auf od malâ, od malenâ, od mladih nogu; (perſon.) mladež, mladost, mladenačtvo, omladina; der J. ein gutes Beiſpiel geben prednjačiti mladeži (omladini), biti uzornikom, ugledalom mladosti; (ſpr.) J. hat nicht Tugend mladost ludost; mladost plahost; —alter mlada doba, mladovjekost, mladost; —anmuth mladostna, mladenačka milina, (milje); —bekannte znanac, znanica, znankinja od mladosti; wir ſind J. znamo se još od mladosti, od mlada; —bild slika mladosti; —blüte cviet mladosti; prva mladost; er iſt in ſeiner vollen J. u prvom je cvietu mladosti, u najvećem naponu; —braus plahost mladosti; —buch knjiga za mladež (omladinu); —eifer mladenačka, mladjahna gorljivošt, pridnost; —eindruck dojam mladosti; --erinnerung uspomena od mla-

Digitized by Google

dosti; —fehler pogrješka, mana mladosti; —feuer v. Jugendhitze; —fleiß mladjahna marljivost; —freude radost, veselje mladosti; —freund prijatelj za mladosti; prijatelj od mladâ; wir sind J. bijasmo prijatelji za mladih nogu; (Kinderfreund) prijatelj, ljubitelj mladeži (omladine); —freundin prijateljica od mladâ; prijateljica mladeži (omladine), mladosti; —fülle razcvjet mladenački; bujnost mladosti; —gefährte drug za mladosti; —gefährtin drugarica, družica za mladâ; —geliebte draga, ljuba od mladosti; —genosse v. Jugendgefährte; —geschäft posao mladosti; —gestalt mladolik stas, mladenački kip; (fig.) mladac, mladenac; mlada, mladica; —glanz svjetlilo, svjetlost mladosti; —glut mladenačka vatra, mladjahna gorljivost, mladovit žar; v. Jugendhitze; —greis mlad starac; —heitere veselost, vedrina mladjahna; —himmel mladenački raj, nebo mladosti; —hitze var; seine J. ist vorbei prošla ga je var; —jahre mlada ljeta, godišta mladosti, mlado doba; —kraft snaga (mladosti); —leben mladovanje; —lehrer učitelj mladosti, mladeži (omladine); —lenz doba mladosti; —lich mladjahan; (fig.) mladostan; mladolik, mladovit, mlad; j. werden omladiti, pomladiti se; —lichkeit mladjahnost; mladolikost; mladoličje; —liebe mlada ljubav; ljubav za mladosti; prva ljubav; —lust veselje, razkošje mladosti; —paradies raj mladosti; —reife dozrelost mladeži; dorastlost; —reiz mladostna dražest, dragost; —röthe mladenačka rumen; mladostno rumenilo; —schön mladolik; —schönheit krasota mladosti; —schwank šala mladosti; —sinn mladovitost; —spiel mladostna, djetinja igra; —stärke mlada, mladenačka snaga; —streich, —stück čin mladosti; —stücke machen plahovati; —sünde mladostni grieh; mladi grieh; mladenačke pogrješke; —traum san mladosti; —wange mlado, mladoliko lice; —welt mladi, mladež, omladina; —werk djelo, knjiga za mladež, (omladinu); —zeit mlado doba.

Jucken *v. n.* zasvrbiti, svrbiti, srbiti; der Fuß juckt mich noga me svrbi; bridi mi noga; (fig.) der Buckel juckt ihn srbe ga ledja; die Ohren j. ihn rad je njučto čuti; sich j. (jücken) česati se, počesati; J. *n.* svrbež.

Juli, Julius srpanj (jakovčak, črven); J. srpanjski; —revolution srpanjski prevrat; —tage srpanjski dnevi.

Jung *adj.* mlad; j. werden omladiti, pomladiti se; (fig.) roditi se; wieder j. werden pomladit se; sich j. stellen mladiti se, mladinjati se; so lange du noch j. bist dok si još mlad, za mladâ; j. u. alt staro i mlado; —es Holz mladikovina; —es Gemüse mladušac, mladušak, mladuša; ein —er Mensch mladić, mladac, mlado čeljade; —e Leute mladi ljudi, mladež, omladina; —er Herr gospodičić; (spr.) wie die Alten sungen, so zwitschern auch die jungen kakvo gniezdo takva ptica, kakav otac takva dica; j. gewohnt, alt gethan *v.* Gewohnen; j. heirathen rano se oženiti, udati; die —e Gans (fig.) drob; jüngst *v.* Jüngst; von J. auf od mlada; —er Wald mladje, mlada šuma; ein —es mladče; —e mladenac, mladjanac, mladac; (fam.) dječak, dječko; das Kind ist ein J. diete je mužko; mužkić je; (Lehrj.)

Digitized by Google

šegrt, učenik, dječko; (Burſche) momče, momčić; das —e drobno; drob, drobnina; —en mladiti, omladiti se; mlade imati; roditi; —enarbeit dječkov posao; —enhaft, —mäßig dječinski, ko dječak; (fig.) razpustno, neumjetno; —enhaftigkeit dečarija, djetinarija; —enjahr *v.* Lehrlingsjahr; J. *pl.* šegrtovanje, naukovanje, dječakovanje; —enliebe ljubav poroda, legla; —enpoſſe, --ſtreich dečarija.

Jünger *m.* učenik; —ſchaft učenici; učeničtvo.

Junges *n.* mlade; *gen.* mladeta; mladunče; (v. Vögeln) ptić; Junge werfen *v.* bekommen okotit se, poleći mlade; Junge ausbrüten izleći ptiće.

Jungfer *f.* dieva, djevica, djevojka; eine alte J. usidjelica, usjelica, sjedilica; verfluchte J. *v.* Wegwarte; Heuſchrecke; die nackte J. *v.* Herbſtzeitloſe; —n werfen prevesti babu; (Schiffw.) moljka; j.-, —n- (im Zuſ.) djevojački, djevičanski; —apfel kadumanka *v.* Stechapfel; —biene *v.* —ſchwarm; —birn *f.* djevojčica kruška; —blei *n.* prvo olovo; —braten *m.* pečenica; —erde čista zemlja; —finger *v.* Goldfinger; —glas *v.* Frauenglas; —gold suho zlato; —haar *v.* Mäuſegerſte; —häutchen djevojačka opna, tjenica; —honig rojevina *v.* Honigſeim; —hopfen hmelj prvogodišnji; —käfer *v.* Frauenkäfer; —kamm *v.* Nabelkörbel; —kind nezakonče, nezakonsko diete; (gem.) kopile; —kraut ſ. Sinnkraut, Bärlapp.

Jüngferlich ſ. Jungfräulich; —thun nevati se.

Jungfer-milch *f.* djevojačko mlieko; —nbeere *v.* Braunbeere; —nmilch *v.* Jungfermilch; —nkloſter ženski samostan, kloštar; —nknecht ženar; —nkrankheit *v.* Bleiſucht; —nkranz *m.* djevojački, djevičanski vienac; —nquitt samorasla živa; —nrebe lozika; —nſchlange guja kućarica; —nſchule *v.* Mädchenſchule; —nſucht *v.* Bleichſucht; —nkroſt *v.* Bruchkraut; —nöl samotok; —quekſilber *v.* Jungfernquitk; —raub otmica; —räuber *m.* otmičar; --ſchaft *v.* Jungfrauſchaft; --ſchänder oskvrnitelj, nasilnik djevojački; —ſchloß *v.* Jungferhäutchen; —ſchwarm parojak; —ſchwefel samorasli sumpor; —ſtand djevojačtvo; djevovanje; im —ſtande leben djevovati, djevojkom biti; —vitriol samorasla galica; —wein samotok; *v.* Jungfernrebe; —traube bieli grašac.

Jungfrau *f.* dieva, djevica, djevojka, cura, puca, mlada; zur J. heranwachſen zadjevojčiti se; eine adelige J. gospodična, gospodjica; (aſtr.) dieva; die heilige J. blažena djevica; —baum *v.* Gichtbaum; —gleich djevojački; —gras *v.* Blumengras.

Jungfräulich *adj.* djevičanski, djevojački, djevički; der —e Stand *v.* Jungferſtand; —keit djevičtvo, djevičastvo, djevičanstvo.

Jungfrauſchaft *f.* dievstvo, djevojačtvo, djevovanje.

Junggeſell *m.* dievac, djevoj, neženja; momak; mladac, mladenac, mladić; ein alter J. bećar, bećarina; (b. Handw.) malis; —enknopf *v.* Sammetroſe; —enſchaft bezženstvo, neženstvo; bećarstvo; momačtvo; —enſtand momkovanje, mladovanje; im —enſtande leben življeti neoženjen; mladovati; momkovati; bećarovati; (*coll.*) momčad, momčadija, momci; —en- (in Zuſ.) momački, bećarski, mladački.

Jung-heit *f.* mladina; —jäger podšumar, podlugar; —knecht *m.*

Digitized by Google

gončin, pogonjić; —laub brst, brstina.

Jüngling *m.* mladić, mladac, mladenac, mladijanac, momak, junoša, mladi; —friſch živ kao mladić; —alter mladost, mlado, mladenačko doba; mladovječnost; —art naustnica; —blick *m.* mladenački pogled; —blume smilje; —ſchaft mladićtvo, mladenačtvo, junoštvo; —geſtalt kip, stas mladenački; mladić; —glut *f.* mladenački oganj, mladački žar; —jahre mlada ljeta; ljeta mladosti, mlado doba; —ſtimme *f.* mladički glas; —traum mladenački san; —zeit doba.

Jung-meiſter *m.* podcehmeštar, docehmeštar, mladji majstor; —ſchoß ljetorast.

Jüngſt *adv.* netom, onomad, onomadne, ovih dana, skoro, nedavno, čas prije; —er najmladji; der —e Tag sudnji dan; bis zum —en Tage od vieka, do suda božjega; das —e Gericht poslednji, strašni sud; der —e Sohn najmladji sin, mezimac, mljezimac; die —e Tochter mezimica, mljezimica; das —eKind mezimče, mljezimče; ihr —es Schreiben vaše posljednje pismo; —geborene mljezimac, mezimac, pokupak, pokupac; *f.* mljezimica, mezimica, pokupica.

Jungvieh *n.* jalovina, mladina, mlád *f.*, junad *v.* Hornvieh.

Juni, —ns *m.* lipanj, rožnjak, junij; —käfer svitaljka, svetnjak; —or mladji.

Junker *m.* junoša, gospodičić, mladić, plemčić; —haft junoški; —leben život junoški, gospodski; —lich, —mäßig poput gospodičića, junoše; junoški; —n živiti (življeti) poput junoše, po gospodski.

Juno *f.* (astr.) Juno; (myth.) božica; —vogel kukmasti paun.

Jupe *v.* Jacke.

Jupiterſiſch *v.* Jovialiſch.

Jura *pl.* prava, pravice; pravoslovje; pravničtvo.

Jura (geol.) —formation *f.* jurska stvorba, utvar; —ſiſche Gebilde jurske stvorbe, utvari.

Jurat *m.* pravnik, bilježnik banskoga stola.

Juridiſch *adj.* pravnički; pravan, pravoslovan; —e Fakultät pravnički fakultet, odjel na sveučilištu; —e Perſon gromadna osoba, osoba pravoslovna.

Jurisdiktion *f.* oblast; (Gerichtsverwaltung) sudna uprava; (Competenz) podsudnost, područnost, prislušnost sudu, nadležnost sudbena; —gebühr *f.* plaća, podavak za sudnu upravu, oblastnina; —norm *f.* sudovnik; pravilnik (pravionik) o nadležnosti sudova, pravilnik podsudnosti; —obrigkeit oblastno poglavarstvo, sudna vrhovnost; —recht *n.* oblastno pravo; pravo sudbene moći, sudbenosti; —verhältniſſe obstojnosti, razmjere sudne nadležnosti.

Jurisprudenz *f.* pravničtvo, pravoslovje, pravoslovstvo.

Jurist *m.* pravnik; (Rechtsgelehrter) slušatelj prava, učenik pravica; —iſch *adj.* pravan, pravnički.

Jury *f.* porota, sud porotni (prisežni); —mann porotni sudac, porotnik.

Jus pravo.

Juſt *adv.* uprav, upravo, baš, taman, nahvalice, navlaš; —iciär *m.* pravnik, pravosudnik; —iciariat *n.* pravničtvo; pravosudničtvo; pravosudstvo; —ificiren opravdati; —ification, —ificirung opravda; (Rechnung, Rechtfertigung) izpravak.

Juſtiz *f.* pravda, pravica; pravosudje; 3.- pravdeni, pravo-

Digitized by Google

šegrt, učenik, dječko; (Burſche) momče, momčić; das —e drobno; drobnina; —en mladiti, omladiti se; mlade imati; roditi; —enarbeit dječkov posao; —enhaft, —mäßig dječinski, ko dječak; (fig.) razpustno, neumjetno; —enhaftigkeit dečarija, djetinarija; —enjahr v. Lehrlingsjahr; J. pl. šegrtovanje, naukovanje, dječakovanje; —enliebe ljubav poroda, legla; —enpoſſe, —ſtreich dečarija.

Jünger m. učenik; —ſchaft učenici; učeničtvo.

Junges n. mlade; gen. mladeta; mladunče; (v. Vögeln) ptić; Junge werfen o. bekommen okotit se, poleći mlade; Junge ausbrüten izleći ptiće.

Jungfer f. dieva, djevica, djevojka; eine alte J. usidjelica, usjelica, sjedilica; verfluchte J. v. Wegwarte; Heuſchrekke; die nakkte J. v. Herbszeitloſe; —n werfen prevesti babu; (Schiffw.) moljka; j.-, —n- (im Zuſ.) djevojački, djevičanski; —apfel kadumanka v. Stechapfel; —biene v. —ſchwarm; —birn f. djevojčica kruška; —blei n. prvo olovo; —braten m. pečenica; —erde čista zemlja; —finger v. Goldfinger; —glas v. Frauenglas; —gold suho zlato; —haar v. Mäuſegerſte; —häutchen djevojačka opna, tjenica; —honig rojevina v. Honigſeim; —hopfen hmelj prvogodac; —käfer v. Frauenkäfer; —lamm v. Nabelkörbel; —kind nezakonče, nezakonsko diete; (gem.) kopile; —kraut ſ. Sinnkraut, Bärlapp.

Jüngferlich ſ. Jungfräulich; —thun nevati se.

Jungfer-milch f. djevojačko mlieko; —nbeere v. Braunbeere; —nmilch v. Jungfermilch; —nkloſter ženski samostan, kloštar; —nknecht ženar; —nkrankheit v. Bleiſucht; —nkranz m. djevojački, djevičanski vienac; —nquitt samorasla živa; —nrebe lozika; —nſchlange guja kućarica; —nſchule v. Mädchenſchule; —nſucht v. Bleichſucht; —ntroſt v. Bruchkraut; —nöl samotok; —quekſilber v. Jungfernquitt; —raub otmica; —räuber m. otmičar; —ſchaft v. Jungfrauſchaft; —ſchänder oskvrnitelj, nasilnik djevojački; —ſchloß v. Jungferhäutchen; —ſchwarm parojak; —ſchwefel samorasli sumpor; —ſtand djevojačtvo; djevovanje; im —ſtande leben djevovati, djevojkom biti; —vitriol samorasla galica; —wein samotok; v. Jungfernrebe; —traube bieli grašac.

Jungfrau f. dieva, djevica, djevojka, cura, puca, mlada; zur J. heranwachſen zadjevojčiti se; eine adelige J. gospodična, gospodjica; (aſtr.) dieva; die heilige J. blažena djevica; —baum v. Gichtbaum; —gleich djevojački; —gras v. Blumengras.

Jungfräulich adj. djevičanski, djevojački, djevički; der —e Stand v. Jungferſtand; —keit djevičtvo, djevičaſtvo, djevičanstvo.

Jungfrauſchaft f. dievstvo, djevojačtvo, djevovanje.

Junggeſell m. dievac, djevoj, neženja; momak; mladac, mladenac, mladić; ein alter J. bećar, bećarina; (b. Handw.) mališ; —enkopf v. Sammetroſe; —enſchaft bezženstvo, neženstvo; bećarstvo; momačtvo; —enſtand momkovanje, mladovanje; im —enſtande leben življeti neoženjen; mladovati; momkovati; bećarovati; (coll.) momčad, momčadija, momci; —en- (in Zuſ.) momački, bećarski, mladački.

Jung-heit f. mladina; —jäger podšumar, podlugar; —knecht m.

Digitized by Google

gončin, pogonjić; —laub brst, brstina.

Jüngling *m.* mladić, mladac, mladenac, mladijanac, momak, junoša, mladi; —friſch živ kao mladić; —alter mladost, mlado, mladenačko doba; mladovječnost; —bart naustnica; —blick *m.* mladenački pogled; —blume smilje; —ſchaft mladićtvo, mladenačtvo, junoštvo; —geſtalt kip, stas mladenački; mladić; —ſinn *f.* mladenački oganj, mladački žar; —jahre mlada ljeta; ljeta mladosti, mlado doba; —ſtimme *f.* mladići glas; —traum mladenački san; —zeit doba.

Jung-meiſter *m.* podcehmeštar, docehmeštar, mladji majstor; —ſchoß ljetorast.

Jüngſt *adv.* netom, onomad, onomadne, ovih dana, skoro, nedavno, čas prije; —er najmladji; der —e Tag sudnji dan; bis zum —en Tage od vieka, do suda božjega; das —e Gericht posljednji, strašni sud; der —e Sohn najmladji sin, mezimac, mljezimac; die —e Tochter mezimica, mljezimica; das —eKind mezimče, mljezimče; ihr —es Schreiben vaše posljednje pismo; —geborene mljezimac, mezimac, pokupak, pokupac; *f.* mljezimica, mezimica, pokupica.

Jungvieh *n.* jalovina, mladina, mlád *f.*, junad *v.* Hornvieh.

Juni, —us *m.* lipanj, rožnjak, junij; —käfer svitaljka, svetnjak; —or mladji.

Junker *m.* junoša, gospodičić, mladić, plemčić; —haft junoški; —leben život junoški, gospodski; —lich, —mäßig poput gospodičića, junoše; junoški; —n živiti (življeti) poput junoše, po gospodski.

Juno *f.* (astr.) Juno; (myth.) božica; —vogel kukmasti paun.

Jupe *v.* Jacke.

Jupiterſiſch *v.* Jubarte.

Jura *pl.* prava, pravice; pravoslovje; pravničtvo.

Jura (geol.) —formazion *f.* jurska stvorba, utvar; —ſiſche Gebilde jurske stvorbe, utvari.

Jurat *m.* pravnik, bilježnik banskoga stola.

Juridiſch *adj.* pravnički; pravan, pravoslovan; —e Fakultät pravnički fakultet, odjel na sveučilištu; —e Perſon gromadna osoba, osoba pravoslovna.

Jurisdikzion *f.* oblast; (Gerichtsverwaltung) sudna uprava; (Competenz) podsudnost, poručnost, prislušnost sudu, nadležnost sudbena; —gebühr *f.* plaća, podavak za sudnu upravu, oblastnina; —norm *f.* sudovnik; pravilnik (pravionik) o nadležnosti sudova, pravilnik podsudnosti; —obrigkeit oblastno poglavarstvo, sudna vrhovnost; —recht *n.* oblastno pravo; pravo sudbene moći, sudbenosti; —verhältniſſe obstojnosti, razmjere sudne nadležnosti.

Jurisprudenz *f.* pravničtvo, pravoslovje, pravoslovstvo.

Juriſt *m.* pravnik; (Rechtshörer) slušatelj prava, učenik pravica; —iſch *adj.* pravan, pravnički.

Jury *f.* porota, sud porotni (prisežni); —mann porotni sudac, porotnik.

Jus pravo.

Juſt *adv.* uprav, upravo, baš, taman, nahvalice, navlaš; —iciär *m.* pravnik, pravosudnik; —iciariat *n.* pravničtvo; pravosudničtvo; pravosudstvo; —ificiren opravdati; —ification, —ificirung opravda; (Rechnung, Rechtfertigung) izpravak.

Juſtiz *f.* pravda, pravica; pravosudje; J.- pravdeni, pravo-

Digitized by Google

šegrt, učenik, dječko; (Bursche) momče, momčić; das —e drobno; drob, drobnina; —en mladiti, omladiti se; mlade imati; roditi; —enarbeit dječkov posao; —enhaft, —mäßig dječinski, ko dječak; (fig.) razpustno, neumjetno; —enhaftigkeit dečarija, djetinarija; —enjahr *v.* Lehrlingsjahr; J. *pl.* šegrtovanje, naukovanje, dječakovanje; —enliebe ljubav poroda, legla; --enposse, --streich dečarija.

Jünger *m.* učenik; —schaft učenici; učeničtvo.

Junges *n.* mlade; *gen.* mladeta; mladunče; (*v.* Vögeln) ptić; Junge werfen o. bekommen okotit se, poleći mlade; Junge ausbrüten izleći ptiće.

Jungfer *f.* dieva, djevica, djevojka; eine alte J. usidjelica, usjelica, sjedilica; verfluchte J. *v.* Wegwarte; Henschreckte; die nackte J. *v.* Herbstzeitlose; —n werfen prevesti babu; (Schiffw.) moljka; j.-, —n- (im Zus.) djevojački, djevičanski; —apfel kadumanka *v.* Stechapfel; —biene *v.* —schwarm; —birn *f.* djevojčica kruška; —blei *n.* prvo olovo; —braten *m.* pečenica; —erde čista zemlja; —finger *v.* Goldfinger; —glas *v.* Frauenglas; —gold suho zlato; —haar *v.* Mäusegerste; —häutchen djevojačka opna, tjelnica; —honig rojevina *v.* Honigseim; —hopfen hmelj prvogodac; —käfer *v.* Frauenkäfer; —kamm *v.* Nabelkörbel; —kind nezakonče, nezakonsko dijete; (gem.) kopile; —kraut s. Sinnkraut, Bärlapp.

Jüngferlich s. Jungfräulich; —thun nevati se.

Jungfer-milch *f.* djevojačko mlieko; —nbeere *v.* Braunbeere; —nmilch *v.* Jungfermilch; —nkloster ženski samostan, kloštar; —nknecht ženar; —nkrankheit *v.* Bleisucht; —nkranz *m.* djevojački, djevičanski vienac; —nquitt samorasla živa; —nrebe lozika; —nschlange guja kućarica; —nschule *v.* Mädchenschule; —nsucht *v.* Bleichsucht; —ntrost *v.* Bruchkraut; —nöl samotok; —quecksilber *v.* Jungfernquitt; —nraub otmica; —räuber *m.* otmičar; --schaft *v.* Jungfrauschaft; --schänder oskvrnitelj, nasilnik djevojački; —schloß *v.* Jungferhäutchen; —schwarm parojak; —schwefel samorasli sumpor; —stand djevojačtvo; djevovanje; im —stande leben djevovati, djevojkom biti; —vitriol samorasla galica; —wein samotok; *v.* Jungfernrebe; —traube bieli grašac.

Jungfrau *f.* dieva, djevica, djevojka, cura, puca, mlada; zur J. heranwachsen zadjevojčiti se; eine adelige J. gospodična, gospodjica; (astr.) dieva; die heilige J. blažena djevica; —baum *v.* Gichtbaum; —gleich djevojački; —gras *v.* Blumengras.

Jungfräulich *adj.* djevičanski, djevojački, djevički; der —e Stand *v.* Jungferstand; —keit djevičtvo, djevičastvo, djevičanstvo.

Jungfrauschaft *f.* dievstvo, djevojačtvo, djevovanje.

Junggesell *m.* dievac, djevoj, neženja; momak; mladac, mladenac, mladić; ein alter J. bećar, bećarina; (b. Handw.) mališ; —entkopf *v.* Sammetrose; —enschaft bezženstvo, neženstvo; bećarstvo; momačtvo; —enstand momkovanje, mladovanje; im —enstande leben življeti neoženjen; mladovati; momkovati; bećarovati; (*coll.*) momčad, momčadija, momci; —en- (in Zus.) momački, bećarski, mladački.

Jung-heit *f.* mladina; —jäger podšumar, podlugar; —knecht *m.*

Digitized by Google

gončin, pogonjić; —laub brst, brstina.

Jüngling *m.* mladić, mladac, mladenac, mladijanac, momak, junoša, mladi; —friſch živ kao mladić; —alter mladost, mladо, mladenačko doba; mladovječnost; —bart naustnica; —blick *m.* mladenački pogled; —blume smilje; —ſchaft mladićtvo, mladenčtvo, junoštvo; —geſtalt kip, stas mladenački; mladić; —glut *f.* mladenački oganj, mladački žar; —jahre mlada ljeta; ljeta mladosti, mlada doba; —ſtimme *f.* mladićki glas; —traum mladenački san; —zeit doba.

Jung-meiſter *m.* podcelmeštar, docehmeštar, mladji majstor; —ſchoß ljetorast.

Jüngſt *adv.* netom, onomad, onomadne, ovih dana, skoro, nedavno, čas prije; —er najmladji; der —e Tag sudnji dan; bis zum —en Tage od vieka, do suda božjega; das —e Gericht posledni, strašni sud; der —e Sohn najmladji sin, mezimac, mljezimac; die —e Tochter mezimica, mljezimica; das —eſkind mezimče, mljezimče; ihr —es Schreiben vaše posljednje pismo; —geborene mljezimac, mezimac, pokupak, pokupac; *f.* mljezimica, mezimica, pokupica.

Jungvieh *n.* jalovina, mladina, mlád *f.*, junad *v.* Hornvieh.

Juni, —us *m.* lipanj, rožnjak, junij; —käfer svitaljka, svetnjak; —or mladji.

Junker *m.* junoša, gospodičić, mladić, plemčić; —haft junoški; —leben život junoški, gospodski; —lich, —mäßig poput gospodičića, junoše; junoški; —n živiti (življeti) poput junoše, po gospodski.

Juno *f.* (aſtr.) Juno; (myth.) božica; —vogel kukmasti paun.

Jupe *v.* Jacke.

Jupiterfiſch *v.* Zuharte.

Jura *pl.* prava, pravice; pravoslovje; pravničtvo.

Jura (geol.) —formazion *f.* jurska stvorba, utvar; —fiſche Gebilde jurske stvorbe, utvari.

Jurat *m.* pravnik, bilježnik banskoga stola.

Juridiſch *adj.* pravnički; pravan, pravoslovan; —e Fakultät pravnički fakultet, odjel na sveučilištu; —e Perſon gromadna osoba, osoba pravoslovna.

Jurisdiktion *f.* oblast; (Gerichtsverwaltung) sudna uprava; (Competenz) podsudnost, područnost, prislušnost sudu, nadležnost sudbena; —gebühr *f.* plaća, podavak za sudnu upravu, oblastnina; —norm *f.* sudovnik; pravilnik (pravionik) o nadležnosti sudova, pravilnik podsudnosti; —obrigkeit oblastno poglavarstvo, sudna vrhovnost; —recht *n.* oblastno pravo; pravo sudbene moći, sudbenosti; —verhältniſſe obstojnosti, razmjere sudne nadležnosti.

Jurisprudenz *f.* pravničtvo, pravoslovje, pravoslovstvo.

Juriſt *m.* pravnik; (Rechtsgelehrter) slušatelj prava, učenik pravica; —iſch *adj.* pravan, pravnički.

Jury *f.* porota, sud porotni (prisežni); —mann porotni sudac, porotnik.

Jus pravo.

Juſt *adv.* uprav, upravo, baš, taman, nahvalice, navlaš; —iciär *m.* pravnik, pravosudnik; —iciariat *n.* pravničtvo; pravosudničtvo; pravosudstvo; —ificiren opravdati; —ification, —ificirung opravda; (Rechnung, Rechtfertigung) izpravak.

Juſtiz *f.* pravda, pravica; pravosudje; 3.-pravdeni, pravo-

Digitized by Google

sudni; —beamte *m.* pravosudni, sudbeni činovnik (službenik); —dienſt pravosudna, sudbena služba; —etat izkaz, osoblje, činovničtvo, službeničtvo, pravosudja; —fach *n.* pravosudna struka, sudbena struka; (Juſtizabtheilung); sudbeni odjel, odsjek; —geſchäft pravosudni, sudbeni posao; —geſetzgebung *f.* zakonarstvo, zakonoštvo sudbeno; pravosudno zakonotvorstvo; —geſetzgebungsfach sudno zakonodavstvo, zakonoštvo; struka pravosudnoga zakonóštva; —geſetzſammlung sbirka zakonâ pravosudnih; sbirka zakona sudbenih; —hof (Oberſter J.) sudište (glavno, vrhovno); —hofſtelle dvorski sud, dvorsko sudište; —kommiſſär pravosudni, sudbeni povjerenik; —mann sudnik, pravnik; ravnatelj prava; —miniſter *m.* doglavnik, popečitelj pravosudja, ministar pravde, sudačtva; —miniſterialerlaß naredba ministra pravosudja; —miniſterialbekret *n.* nalog, odredba pravosudnoga ministra, doglavnika; —miniſterium pravosudno, sudbeno ministarstvo, ministerij; doglavničtvo pravice; popečiteljstvo sudačtva; —norm pravosudno, sudbeno pravilo; —norm für das Militair sudbeno pravilo za vojničtvo, vojno-sudbeno pravilo; —pflege *v.* Gerichtspflege; —rath pravosudni savjetnik, sudbeni savjetnik; —reform poprava, preustroj pravosudja, u pravosudstvu; —ſenat pravosudno, sudbeno vieće, savjet; —ſtelle sud, pravosudno poglavarstvo; —tabelle *f.* pravosudni izkaz; sudbena pregledaljka.

Juwel *n.*, Juwele *f.* dragulj, dragac, dragić; —en drago kamenje; —engewicht teža dragoga kamenja; —enhandel *m* draguljarstvo; —enhändler *m.* draguljar; —englanz *m.* ljeskot, sjaj dragoga kamena; —entäſtchen draguljnik, krabica (škrabica) za drago kamenje; —enladen draguljarnica; —enring prsten s dragim kamenom; —enſchmuck nakit od dragoga kamenja; —ier draguljar.

Jux *m.* (Scherz) šala, šurka, vragolija, šalakurija; —tombola šaljiva, pošalna tombola; —en vragolisati, šalu sbijati; —tapoſition sravnjivanje, prispodabljanje.

K.

Kaa *f.* koliba; (Verſchlag) slažina.

Kabale *v.* Cabale.

Kaballa *f.* židovska tajnoumnost, otajnost.

Kabbeln *v. n.* uzpljuskivati se, uzburkati se.

Kabel *f.* (Tau) trostručnik, trostručnjak; (Los) ždrieb, kocka; —garn predja; —gat sidrenjača; —jau (Kabliau) prosta treska (Stockfiſch); —kleid *n.* obvojak sidrenjaka; —länge sto i dvadeset hvati (razteglja); —n ždriebati, kockati se; —raum *v.* Kabelgat; —ſeil, Kabeltau sidrenjak; —ung ždriebanje, kockanje.

Kabeſtan *m. v.* Gangſpille.

Kabinet *v.* Cabinet.

Kachel *f.* pećnak, petnjak; lončić; eine alte K. starka, baka; —form *f.* kalup od pećnjaka; —ofen pećnjakovac.

Kabotage *f.* pokrajna plovitba, uzkrajno brodarenje, pobrežna

Digitized by Google

plovba; —lizenz dozvola ploviti uz kraj, plovbi pokrajnoj.
Kabotiren uz kraj ploviti, krajem broditi.
Kabriole *f.* lagak skok, poskok, vjetroskok; —t dvokolica.
Kadaver *v.* Cadaver.
Kaddig *v.* Wachholder.
Kadenz *f.* pad glasa, dopjev.
Kader *m.* podvoljak.
Kadet *m.* kadet, vojnički gojenac (učenac); —encorps sbor, skup kadetski.
Kadi *m.* kadija, turski sud, sudac.
Kadmium *n.* kadmij, kadmik, ladik; —gelb kadmijska žutina; —oxid kadmijski kislik; —oxidsalze kadmijska sol.
Kaduk *v.* Caducus.
Käfer *m.* kukac, žuk, guga; der gehornte K. *v.* Hirschkäfer; der heilige K. sveti kukac; —chen kukčić; —larve *f.* kukaljka; —raupe *v.* Engerling; —schnekke *v.* Judasohr.
Kaff *n.* šuljak; —ee *m.* kava; K. brennen kavu peći; K.- (in Zus.) kaven, kavov; —aufsatz kavsko, kaveno, za kavu posudje; —bau sadjenje, gojenje kave, kavarstvo; —baum kavovo drvo; —becher *m.* kaveni vrč; —besuch pohod, dolazak na kavu; —bohne *f.* kaveno zrno; —braun kavov, poput kave smedj, kavast; kavomast; kavova lica; —brett *n.* podnos kaveni; podkavovnik; —bruder kavopija, ljubitelj kave, kavar; —erbse *v.* Kichererbse; —farbe *f.* lice, mast kavena; kavomast; —geräth *n.* kavena sprava, priprema; —gerbsäure *f.* kiselina kavne trieslovine; —geschirr *n.* kaveno posudje; —gesellschaft družtvo pri kavi; kavsko sielo; kavopilci; —haus kava, kavana; —in kavovina; —kanne bukara kavnica; kavena kanta; —kocher *v.* Kaffeesieder; —lager kaveni, kavski talog (taložina); —löfel kavska žlica; žličica; —maschine kaveni samòvar; kavòvar; stroj za kavu; —maul *v.* Kaffeebruder; —mühle malinac kaveni, za kavu; —nahrung kavena hrana; —pflanzung *f.* sadjenje, ràst kave; kavoredja; —satz *v.* Kaffeelager; —säure *f.* kavena kiselina; —schale ljuska, lupina od kave; *v.* Kaffeetasse; —schank, —schanknahrung *f.* kavarstvo, kavska hrana; —schenk, —schenker *v.* Kaffeesieder; —schwester *f.* kavopijka, kavopilka, kavarica, kavarka; —service *f.* kaveno posudje; —sieder *m.* kavòvar, kavanar, kavarnik; —siederin *f.* kavanarica, kavovarka; —sud kaveni mutež; kavna sjelina; kal kaveni; —surrogat nadomjestak kavi; —tasse kavena zdjelica; kavenka; zdjelica za kavu; —tisch stol za kavu; —tiegel, —trommel *f.* kavena pržionica; pražionica za kavu; —topf *m.* lonac za kavu, kaven lonac; —tuch stolnjak, ubrus za kavu, kaveni stolnjak; —wirth *m.* *v.* Kaffeesieder; —zeug posudje za kavu; —zimmer kavana; —tier kavanar.
Käfich, Käfig *m.* krletka, gajba, kavez; großer K. kobača; —boden dno krletke; —macher *m.* gajbar, krletkar.
Kafiller *v.* Abdekker.
Kaftan *m.* kaftan.
Kahl *adj.* plešiv, ćelav, čalav; —es Haupt plešiva, ćelava glava; k. werden oplešiviti, oćelaviti; plešiviti, ćelaviti; ein —es Kinn ćosasta, ćosa, gola brada; ein —er Vogel golušava, golišasta, goluždrava ptica; eine —e Gegend goletan kraj; —er Berg goleš, gol brieg, gola

Digitized by Google

glavica, goletina; —e Bäume golo, golograno drveće; —er Pelz golo, opuzlo krzno; der Pelz wird k. opada, spada, puzi krzno s kožuha; —es Tuch otrcano, izlizano, ogoljelo sukno (tkanina); ein Paar —e Groschen njekoliko kukavnih novčića; —e Ausrede šeprtlja; pust izgovor; —e Stelle, —er Platz plešina; —er Platz oder —er Flekk (ohne Bäume) im Walde progalina; einen Wald k. abtreiben sjeći šumu počepice, upočep; —bart golòbrad, golobradac, ćoso, ćosa; —bärtig ćosav, ćosast, golobrad; —bäuche *pl.* golotrbe; —fleckig ćosav; —flügelig golokril; —haut gola, opuzla koža; —heit plešivost, ćelavost; (fig.) ćosavost; golota, opuzlost; —kopf plešiva, ćelava glava; (ein —köpfiger Mensch) ćelavac, plešivac; —stelle golota, progalina.

Kahm *m.* budja; bluta, sjedina; pliesan; —en budjaviti, siediti; obudjaviti, osiediti; —ig budjav, sied.

Kahn *m.* čun, čamac, barka, ladjica; ein kleiner K. brkica, oranica; čunica; —bein, —knochen čunkovica; —förmig čunast; —führer *m.* vodac čamca, veslač čuna; —gelb čunovina; —macher čunar.

Kahr *f.* posuda *v.* Trog.

Kai, Quai *m.* obrežina, obrežje, nabrežje; —geld krcarina; —en *v. a.* die Waaren k. uzduziti križke (lautine); —man *v.* Alligator; —meister obrežinar.

Kaimakam *m.* kajmakam, turski namjestnik, mjestodržac.

Kaiser *m.* cesar, car; ein K. werden ocariti se, zacariti se; zum K. machen zacariti koga; (spr.) über des —s Bart zanken svadit se za tudje žito, oko gole kosti; K.- (in Zus.) cesarski, carski; des —s carov, cesarov; —adler *v.* Königsadler; —apfel kraljica; —auszug (Meyl) cviet brašneni, od mùke; —birn carevka, zimska kruška; —bohne budan; —burg *f.* carski dvor; —groschen austrijski, švabski grošić; —haus carski, carov dom; carska porodica (obitelj); —heer careva, carska vojska; —in carica, cesarica; —krone carska, svjetla kruna; —lich carski, cesarski; ein —liches Gut carevina; er ist gut —lich careve je, dobar je carevac; —lich leben gospodski živiti; —licher Prinz carević; —liche Prinzessin carevića; —liche *m.* carevac; —ling *v.* Eierpilz; —los bez cara; —mantel carski plašt; —pflaume cesarska šljiva; —reich carevina, cesarevina, careva država; —salat *m.* velika šalata *v.* Dragun —schnitt izsjek čeda; izrez djeteta; einen —schnitt machen izsjeći, izrezati čedo iz utrobe; —schwamm *v.* Kaiserling; —staat, —thum *n.* carevina, carska država; carstvo, cesarstvo; —sohn carević; —titel carski naslov, carevo ime; —tochter *f.* carevića, careva kći; —wahl izbor cara; —wort carska, careva rieč; —würde *f.* carstvo, carska čast, carevo dostojanstvo.

Kajaputöl *n.* kajaputno ulje.

Kajüte *f.* kajuta, stanica, klietka na brodu.

Kakao kakao; —baum *m.* kakaovnjak; —bohne kakaovo zrno, kakaovka; —butter kakaovo maslo, kakaovica; —farbe kakaova mast; —masse *f.* kakaovina.

Kakerlak *m.* švaba, žohar, kácalj, žugor.

Kako-cholie *f.* složučje; —chemie *f.* zlohrana, zlohranost; —dämon

bies, zli duh, vrag; —dyl kakodil; —dylsäure *f.* kakodilova kiselina; —phonie *v.* Mißklang.
Kalabasse *f.* tikva.
Kalander *v.* Galander.
Kalamität *f.* neprilika, nesreća, nesgoda.
Kalb tele; (*coll.*) telad, telinje; Kälber telci, telad; Kälber absetzen, abbinden odbiti telad; (spr.) das Kalb in die Augen schlagen darnuti koga u zenicu; mit eines anderen K. pflügen tudjima rukama vatru grnjati; (ver.) ein K. Mosis tele božje; ein K. anbinden *v.* sich übergeben; K.= teleći; —e junica, telica, jalovica; —en (Kälbern) teliti se, oteliti se; —en *n.* telivo, stelba.
Kälber=braten pečena teletina, teleća pečenka; —bröschen prsnjak; —brust (Speise) teleća grud, prsa; —fang (weidm.) zakolj; —haft telast, lud kao tele; —hirt telićar, telar (volar); —kuh *f.* steona krava; —lamm telica; —magd telarka, telićarka; —magen *m.* sirište; —milch *v.* Kälberbröschen; —n *adj.* teleći, *v. n.* s. Kalben; (fig.) dedačiti se, budaliti, ludovati; (speien) bljuvati, pobljuvati se; —preis *v.* Kälberbröschen; —scheere, Kälberkropf (bot.) šumska krabilica; —stall teleća staja, hliev, teočinjak; —stoß teleći but; teleći čereg; —wärter *v.* Kälberhirt; —zahn teleći zub; (Bau.) zubac; —zunge (Speise) teleći jezik.
Kalb=fell *n.* telina, teleća koža; (fig.) dem —felle folgen telećak nositi; vojakovati; —felltornister telećak; —fleisch teletina, teletovina; —fleischlachs losos; —fleischtalg putast mastac; —in prvotelka, prvotelkinja; —leder *n.* teleća koža; —ledern od teleće kože; —luchs karakalj.
Kälblein *n.* telce, talašce; *v.* Marienkäfer.
Kalbs=braten *v.* Kälberbraten; -bröschen *v.* Kälberbröschen; —brust *v.* Kälberbrust; —auge *n.* teleće oko; —äugig buljiok; —bein *v.* Kalbsfuß; —brühe teleća juha, polievka, čorba; —drüse *f. v.* Kälberbröschen; -fuß teleća noga; *v.* Fieberwurzel; —gekröse teleći opornjak, maramica; —geschlinge teleći vitalac; —isop (Saturei) (bot.) čubar; —keule *v.* Kälberstoß; —kopf teleća glava; (fig.) telac, tetak, dedak; —kotelette teleće rebro, rebarce; —schlägel teleći but; teleće rame, teleća plećka; —lab *v.* Kälbermagen; —milch *v.* Kälberbröschen; —nase (Löwenmaul) (bot.) zievalica, žabica, psić; —viertel četvrtica teleta, teleći but; *v.* Kälberstoß; —zunge *v.* Kälberzunge; —zeit *f.* telitba, vrieme telenja.
Kaleium (chem.) vapnik.
Kaldaunen *pl.* drob, drobac, pikat, kaurma, krčija; *v.* Eingeweide.
Kaleid=opfon *n.* kaleidofon; —oskop *n.* stòlik, šarolik.
Kalekutisch, —er Hahn *v.* Truthahn.
Kalende *f.* bir, lukno, krkva; K. koledar, kolendar; (fig.) K. machen hvatati mušice; alter K. stari koledar; neuer K. novi koledar; —rgebühr koledarina; —rjahr koledarska godina; —rmacher koledarnik.
Kalesche, Kalesse *f.* kolesnica, kolica, karuce.
Kalfat=bank *f.* šuperaljka; —bütte šupernica; —eisen šuperilo; —erer šuper, kalafat; —ern šuperiti, kalafatati; —hammer šupernjak.
Kali *n.* slanica; (chem.) pepelina, kali; —alaun pepelični kocelj; —grün pepelična zelen; —hydrat hidrat pepeline; —kraut *v.* Kali; —lauge pepelinski lug; —sal

Digitized by Google

pepelična sol; —feife pepelinski sapun; —um pepelik; —umhyperoxid pepelični prekis; —umamalgam pepelična spojina; —umoxid pepelični kis; —umoxidſalze pepelinske soli.

Kalk *m.* vapno, japno, kreč, klak; gebrannter K. žeženo, žgano vapno; gelöſchter K. gašeno vapno; metalliſcher K. kovni pepeo; K.- (in Zuſam.) vapnen; —anwurf vapneni liep; —arſenikſalz vapneni sičanac, mišomorac; --artig vapnenast; --artigkeit vapnenost; —äſcher lužnjak, varnica; —bakk cukrovar; —beere *v.* Ballroſe; —beule ložna guta; —boden vapnača, vapnovito tlo; --boraz vapneni bledničac; —brennen *n.* žganje, ženje vapna; —brenner vapnar, krečar; —brennerei krečana, vapnenica; —bruch vapnenik; —brühe vapnena kaša; —en *v. a.* vapniti, krečati; —erde vapnača, vapnena zemlja; vapno; (chem.) vapneni kislik; —eſſigſalz vapneni kvasinovac; —faß bačva za vapno; —flins *v.* Baſalt; —gebirge vapneno pogorje; vapnaste gore; —grube vapnara, vapnenica; —guß vapnen poliv; —haltig vapnovit, krečovit; —hochofen visoka vapnenica; —hütte *v.* Kalkbrennerei; —ig, —icht vapnast, vapnenast, vapnovit; krečan, krečevit; --hydrat hydrat vapna; —kelle *v.* Maurerkelle; —kochſalz vapnenasti sličan; —kraut (Gypskraut) (bot.) kameničak, kostevnica; —lager vapnen sloj; naslag vapna; —lauge vapnen lug; —löſchen gašnja, gašenje, zagašivanje vapna; —löſcher gasič, gasilac vapna; —malerei *v.* Fresco; —mehl vapneno brašno; brašnato vapno; —meiſer vapnena kopa; —mergel vapnen lapor; —milch vapnena mlječina; —mörtel vapnena melta; vapnen liep; —mühle mlin za vapno, za sadru; sadromlin; —ofen japnenica, vapnenica; vapnenska peć; —öhl vapneno ulje; —putz úglad; —rahm vapnen skorup; —röſte vapnena kupa; —ſalz vapnena sol; —ſand piesak za meltu; —ſchaufel kožarsko veslo; —ſchiefer vapnen lupinac, listarac, škriljevac; —ſeife vapnen sapun; —ſinter siga; —ſpath dvrsta, vrsta, babina sol, solinjača; —ſpathkryſtall dvrsten ledac; —ſpathſäure *v.* Kohlenſäure; —ſtein vapnenac, vapnenjak, krečni kamen; —ſteinbruch *v.* Kalkbruch; —theil vapnena čest; —tuff vapnen mačak; —vitriol sadra; —waſſer voda vapnenica, vapnenjača; —zuſchlag primjes vapnu.

Kalkul *m.* računanje, račun; —atur razračun; —azion računitba, računanje; —azionsbuch knjiga računitbe; računska knjiga; —iren računati, sračunavati.

Kalleologie *f.* krasnoumje, krasnoslovje, krasnouka.

Kalligraf *m.* liepopisac, krasopisac, krasnopisac; —ie liepopisje, krasnopisje; ljepopis, krasnopis; —iſch krasnopisan; **Kallilogie** *f. v.* Kalleologie.

Kall-ös *adj.* žuljav; —öſität žuljavost; —us žulj.

Kalm *adj.* miran, tih; K. *m.* (Windſtille) morska tišina.

Kalmäuſer *m.* zabitajak; (Grillenfänger) muhar, mušičar, (Knikker) škrtica, skupac, tvrdica; —n samotovati, u zabiti biti; (Grillen fangen) loviti mušice; (Knikkern) skupariti, tvrdovati.

Kalmen (Kalmiren) *v.* mirovati; tih biti; t. *v. a.* utažiti, utišati, ublažiti.

Kalo *v.* Tarre; —mel orlovac, ka-

Digitized by Google

lomel; —logie *v.* Kalleologie.

Kalori-fére *m.* toplovod; —meter toplomjer; —motor toplokret.

Kalt *adj.* studen, mrzao, hladan; es iſt kalt zima je, studi; es iſt nicht k. nije studeno, neima studi; —es Wetter studen *f.*; es iſt kalt geworden zastudjelo je, pozimilo se; —es Fieber mrzlica, zimlica, zimulja; es lief mir k. über die Haut mravi me projdoše, srsi me uhvatiše; —e Speiſen hladna jela, jestiva; die Speiſen ſind k. geworden jelo je ohladnjelo, ohladilo se; ein —er Winter mrazovita, mrazna zima; es iſt mir k. zima mi je, hladno mi je; einen k. machen smaknuti, skončati koga; —es Waſſer hladna, mrzla voda; (met.) den Ofen k. thun umaliti oganj; ein —er Schlag hladna munja; vodena striela, vodeni grom; er hat ſo etwas —es in ſeinem Weſen nješto je hladan; (wbm.) —e Fährte star trag; —bad mrzlice, mrzla kupelj; —bläſig težko taliv; —blütig hladnokrvan; hladan, mlak, mlačan, leden; der —blütige mlakonja; (gem.) mrtvo puhalo; —blütigkeit hladnokrvnost, hladnokrvje; hladnoća, mlačnost; —bruch krhkoća od studeni; —brüchig hladnokrk; —en *v. a.* hladiti, studiti; es kältet studi, zima je; —fühlend *adj.* zimogrozan; —herzig hladnā srca; mlak; —herzigkeit hladnoća, mlakoća; —gierig *adj.* (mont.) sumporit; —gründig hladan.

Kälte *f.* zima; K. des Waſſers hladnoća; K. des Wetters stud, studen, mrzlina; vor K. erſtarren ukočiti, ukoramiti, savrti se od zime; ich ertrage lieber K. als Hitze volim zimu nego li vrućinu; nisam zimogrozan; trokene K. golomrazica; suhomraz, suhozim, suhomrazica; grimmige K. cića; ich fühle K. an Füßen zima mi je po noguh; (fig.) hladnoća; mit K. anſehen hladno, hladnokrvno gledati; es herrſcht zwiſchen ihnen große K. negledaju se, odnemarišе se, zamrzišе se; —grad stupanj studeni; —pole zimni, studeni skrajnici; studene stožerine; —miſchung smjesa zimotvorna.

Kält-lich *adj.* hladjahan, mrzlahan; —lichkeit hladjahnost; —ling mlakonja; hladno, hladnokrvno čeljade.

Kalt-meißel *m.* sjekač; ocjelovo dlieto; —ſchlächter *v.* Schinder; —ſchmied žutomjedar; —ſinn (Kaltſinnigkeit) hladnoća, hladnost, mlakoća, mlakost; hladnoća mislij; —ſinnig hladan, mlak; —ſprung pukotina, razpuk; —waſſer hladna voda; voda studenica; —waſſerbad mrzla kupelj, kupka, kupelj u hladnoj vodi; —waſſerbadanſtalt (Kaltwaſſerheilanſtalt) mrzlice; —waſſerpumpe štrcaljka za hladnu vodu.

Kalville *f.* Winter K. lozarina; —n vrst jabuka.

Kalvin-er, —iſt kalvin, kalvinac; —iſch kalvinov, kalvinski; —ismus kalvinstvo.

Kalzin *n.* vapnik; —iren vapniti; žgati; —irofen peć za žganje, za vapnjenje; —irt sažgan, spaljen.

Kamaſche *f.* podkoljenke; *v.* Gamaſche.

Kambialrecht *v.* Wechſelrecht.

Kambrai (Schnittwaare) kambrik; *v.* Kammertuch.

Kambriſches Syſtem (geol.) kambrički sustav.

Kameel *n.* deva, velblud, kamila, kvogaš; --bokk kostretaš; --fliege dugovratka; --führer velbludar, kvogašar, kvogašnik, kamilar; —garn kostretna predja, haras; —haar kostret, kvogaševa dla-

Digitized by Google

ka; tkanina iz kvogaševe dlake; —hals devin, kvogašev vrat; v. Kameelfliege; —hengst kvogaš, velblud; —heu (Blumenbinse, Binsenblume, bot.) kosan; —kuh velbludica, deva, kvogašica; kvogaševa samica; -parder žirafa; —motte, —raupe, —spinner vratanka; —strauß v. Strauß; —stroh v. Kameelheu; —treiber, —wärter v. Kameelführer; —ziege lama, angorska koza.

Kamel-blume v. Kamille; —ot v. Camelot.

Kamerad v. Camerad.

Kameral- (in Zusam.) komorski, komorni, državni; —bezirk komorski kotar, srez; —bezirksbehörde komorska kotarska oblast, poglavarstvo; —bezirksverwaltung uprava komorskoga kotara; —gefälle komorski, državni dohodci; —gefällenverwaltung upravničtvo državnih, (gospoštinskih) dohodaka; —gerichtsbarkeit komorska sudbenost; —gut komorsko, državno dobro; —herrschaft državna, komorska gospoštija; —ist službenik komorske uprave; učenjak u znanostih komorskih; —istische Funkzion čin uprave komorske; čin poglavarstva komorskoga; —wesen državno gospodarstvo; —wissenschaft znanost državno-gospodarstvena, znanost o državnom gospodarstvu.

Kamille *f.* titrica, prstenak, kokornjak; die edle o. römische K. romanika; —aufguß naliv od prstenka; —öhl titrično ulje; —nthee titrični čaj; —ntrank napitak, napojak titrični.

Kamin *m.* ognište, komin, dimnik, dimnjak, čadjak; —brett zaklop od ogništa; —feger dimničar, dimnjačar; —fegerlohn dimničarina; —feuer vatra na ogništu; —gelb dimarina, dimnica; —gesims kvir, ohvir od ogništa; —platte ploča od ogništa; —reinigung čišćenje, izmitanje dimnjaka; —röhre ciev od dimnjaka, grlo u dimnjaku; —schirm zaslon, zaklon nad ogništem, poddimnjak, koš; —steuer v. Kamingeld; —thür vrata od ogništa, od dimnjaka.

Kamm *m.* (Haarkamm) češalj; dichter K. gusti češalj, pogladac; K. am Knochen greben; K. am Acker greben, hrbat, krkača od sloga, od razora, greda; (Bergkamm) bilo, sljeme, greben, pogorje; K. des Hahnes huhor, ruža, kresta; K. des Pferdes šija, zatiljak; (Genick) šija, šišak; (spr.) einen über den K. hauen okositi se na koga; der K. schwillt ihm zakrvavio očima kao divlji pjetao; alle über einen K. scheren sve na istu gužvu nizati; K. am Schlüssel sjekirica; K. am Rade palac, zub; (Bauw.) siek, usjek; K. einer Traube šepurina, host; čehuljica, čehvuljica; K. am Maße vršak; (Flaschk.) greben, grebenalo; K. bei Webern brdo; die Enden des Aufzuges ureznici; K. an der Leinwand ivica; K. (mont.) greben: (Wollk.) greben; —abfall *m.* grebača, grebenac; —adler huhorasti sokol; —artig grebenast, češljast; —baum razvor; —bank v. Kammbrett; —blatt brdo; —blume v. Kamille; —bohrer svidar, svrdao, palčenjak; —brett polica; češljarka, grebenište; —bürste kefa, četka za češlje; —eidechse v. Kropfeidechse; —einfassung češljasti rub, rub na češlju; —eisen oškrt.

Kämm-elkamm gardašica; —elu vunu česati, gardašičiti; —en Haare češljati, plesti, počešljati, oplesti; den Kopf k. počešljati se; Wolle k. grebenati, v. Krämpeln; (fig.) einen k. iskarati ko-

Digitized by Google

ga; (Bauw.) usjeći; —er češljač, kosoplet; grebenalac; —crin češljačica, kosopleta; grebenalja.

Kammer *f.* (Schlafk.) ložnica, kliet, komora, kućar, hižina, stasina, pojatak; (Speiſek.) smočnica, izba, kiljer; K. im Gewehre ognjište; kurjuk, torna, hazna; (Reichstag) saborska dvorana, sabornica; (Behörde) komora; K. im Gehirn dupljica; —advokat *v.* Kammerprokurator; —amt komorstvo, komorsko poglavarstvo, komorska služba; (Kämmerei) gospodarstvena služba, poglavarstvo; —anwalt ſ. Kammerprokurator; —anwaltſchaft ſ. Kammerprokuratur; —beamte komorski, državno-gospoštinski činovnik, (službenik); —bediente ſ. Kammerdiener; —beken vrčina; —blume ſ. Kamille; —diener ložničar, komornik; —dienerin ložničarica, komornica, komorkinja; —einkünfte komorski, gospoštinski dohodci; —frau ſ. Kammerdienerin; —fräulein dvorkinjica; —gut državno, komorsko dobro, gospoštija; —graf komorski župan; —herr komornik, posteljnik; —jungfer ſ. Kammerdienerin; —junker komorski junoša; —jäger dvorski lovac; —knabe ſ. Kammerpage; —mädchen ſ. Kammerdienerin; —latte baras; —laffei ſ. Kammerdiener; —muſik komorska glasba, gudba, svirka; —page dvorski momčić, plemče. —prokurator komorski, (financijalni) odvjetnik; —prokuratur komorsko (financialno) odvjetničtvo; —rath komorski, pjeneznički savjetnik; —rechnungsführer dohodarski računar; —regal kraljevština; —ſänger komorski pjevač; —pächter komorski zakupnik; —präſident prvosjednik, predajednik komore; —ſchlüſſel komornički ključ; —ſchreiber dohodarski, komorski pisar; —ſchuld komorski dug; —ſtuhl ſ. Nachtſtuhl; —tanz seoski ples; —thür vrata od komore, od ložnice; —topf ſ. Kammerbecken; —trauer dvorska crnina; —tuch kambrik; kambrijsko platno; —zahlmeiſter komorski izplatnik; —zofe ſ. Kammerdienerin.

Kamm-farn (Milzkraut) slezenica, slana paprad, slatinčak; —fett *n.* salo od šije; —form češalj, greben; nalik češlju, grebenu; —förmig *adj.* češljast, grebenast; —futter, —futteral *n.* tok od češlja; češljanica; —garn česana predja; —gras krestac; —haar griva; —hebel *m.* koloturice; —heuſchrecke *f.* huhorasti skakavac; —horn *n.* žužak, češljak; —käfer ſ. Hirſchkäfer; —kraut *n.* krasuljak; —labe *f.* brdila, oglobje; —lerche *f.* ševrljuga, krunica.

Kämmling *m.* grebenac, grebača; —feibe svilna grebača.

Kamm-litze *f.* nit; —macher *m.* češljar; grebenar; —macherei *f.* —macherhandwerk *n.* češljara, češljarija; —mütze češljonoša; —muſchel pokrovača; —muskel *m.* mišica, stidne kosti; —naſe *f.* mračnik; —polyp cjevuša; —rad palčenjak, zubato kolo, zubat točak (kotač); —raupe *f.* hostovica; —recher *m.* siva čaplja; —richter *m.* izpravaljka (od grebena); —rücken *m.* grebenača; —ſchachtel *f.* ſ. Kammfutter; —ſchaft *m.* grebenište; —ſcheibe *f.* puljkav žljanak; —ſchneidemaſchine *f.* češljorez; —ſchneckenkrabbe *m.* kalapa; —ſchnecke *f.* grebenač; —ſchwanz *m.* češljasta križaljka; —ſetzer *m.* grebenar; —ſpäne *pl.* rožine, roždjine; —ſtab ſ. Kammſchaft; —ſtein ſ. Kammmuſchel;

Digitized by Google

—ſtern ſ. Kammſchwanz; —ſtück *n.* meso sa šije; zavratak; —topf *m.* grijalo grebenâ; —träger ambranski kraljić; —venus *f.* češljasta lisanka; —wanze *f.* huhorasta stjenica; —vielfuß *m.* češalj; —weite (mlin.) raztoč; —wolle grebenana, česana vuna.

Kamp *m.* ſ. Kummet; —agne *f.* ſ. Campagne.

Kämpe *m.* zatočnik; —l (Kampel) *m.* češalj; —ei *f.* svadja, kar; —lu ſ. Kämen; (fig.) ſich k. *v. r.* karati se, svaditi se.

Kamp=en v. *a.* zauzdati; —ſ *m.* boj; K. (in Z.)bojni; zum K. herausfordern izazvati na boj, mejdan; einen K. mit jemand wagen ogledati se s kim; (Ringen) hrva, hrvanje, pohrvica; der K. gegen Vorurtheile borba s predsudami, slutnjami; ein gelehrter K. ſ. Polemik; ſ. Kieme; —begier, —begierde *f.* ratobornost, želja mejdana, požuda ratovati, ratoljubje; —begierig *adj.* ratoljub, ratoboran, rata (boja) željan (požudan).

Kämpfen *v. n.* biti se, boriti se; mit Mangel u. Elend k. prteno življeti; vezati liko za uzicu; mit dem Tode k. boriti se s dušom; na umoru biti; kùpiti, pobirati dušu; k. *v. a.* einen Kampf k. boj, bojak biti; die —de Kirche crkva vojujuća, ratujuća.

Kämpfer *m.* borilac, borac, bojac, bojnik, bojovnik, pobornik, ſ. Kämpe; (arch.) peta.

Kampfer *m.* kamfor, kafra; —baum *m.* kamfornjak; —geiſt *m.* kamforna žesta, kamforovica; —kraut *n.* kamforika; ſ. Stabwurz; —lorbeer ſ. Kampferbaum; —öhl *n.* kamforno, kamforovo ulje; —pflanze ſ. Kampferkraut; —rungen *adj.* na boju dobiven, preobladan, predobiven; —ſalbe *f.* kamforna, kamforova mast; —ſalz *n.* kamforac; —ſäure *f.* kamforna kiselina; —ſpiritus ſ. Kampfergeiſt; —ſüßig *adj.* podoban, pobiti se; er iſt —ſüßig za mejdan je, do mejdana doraso; —fertig *adj.* na boj spreman; gotov pobiti se; —froh *adj.* ſ. Kampfluſtig; —gefährte *m.* drug u vojevanju, vojni drug; —gehilfe *m.* djever; —genoß subojnik; —gerüſtet ſ. Kampffertig; —geſang *n.* davorija; —geſchrei *n.* bojna vika; —geſell ſ. Kampfgenoß; —getümmel *n.* bojna vreva, gungula; —geübt *adj.* boju vješt; —ende Truppen vojska od mejdana; —gewohnt *adj.* vikao, vičan boju; —gewühl ſ. Kampfgetümmel; —gier *f.* ſ. Kampfbegierde; —gierig ſ. Kampfbegierig; —hahn *m.* pršljivac; krilac-pjetao; (fig.) svadljivac, prepirač, zadirkivalo, napržica; —helfer, ſ. —gehilfe; —luſt *f.* ubojnost, ratobornost, ratoljubje; —luſtig *adj.* željan boja, ubojan, ratoboran, ratoljuban; die Truppen ſind k. vojska je boja zaželila; —müde *adj.* umoran, trudan s boja; er iſt k. dosadio, dotežčao mu boj; —platz *m.* bojište, bojno polje, mejdan, mejdanište; —preis *m.* bojna plaća, nagrada; —raum *m.* ſ. Kampfplatz; —richter *m.* sudac od boja; razsudnik boju (nad bojem); —roß *n.* konj od mejdana; —ruf *m.* poziv u boj, bojni zov; —ſcheu *adj.* plah od boja; K. *f.* bojazan, plahost, plašljivost od boja; —ſcene *f.* bojni prizor; —ſchule *f.* bojna škola, učionica; —ſchwert *n.* sablja od mejdana; posjeklica; —ſpiel *n.* obdulja; —ſtreuläufer *m.* pršljivac; —tag *m.* bojni dan; —übung *f.* bojna vježba; —wärter *m.* djever; —würdig *adj.* vriedan, dostojan boja;

Digitized by Google

—weſen bojovničtvo. zatočničtvo.
Kampfer *m. v.* Kampfer; —oil *n.* kamforić.
Kampfin *n.* kamfin; —beleuchtung *f.* kamfinova razsvjeta, posvjot s kamfinom.
Kampfyoramidſäure *f.* kamforamidova kiselina.
Kampiren naležati, (poljem) ležati.
Kampweide *f.* ušata vrba; *v.* Felber.
Kanal *m. v.* Canal; kleiner K. rukavac; —iſiren izkopati protoke, prekopati jaže (kanale); —iſirung *f.* gradjenje prokopâ; prokapanje jažâ; —rinne priekopni žlieb; —ſpundgatter *n.* mreža na kanalu.
Kanapé *v.* Canape.
Kanaſter *v.* Knaſter.
Kanavaš *m.* kanafas.
Kandel-baum *m.* kandelj; —beere *f.* ljubor, šibikovina; —meſſe *f.* sviećnica; —wiſch *m.* poljska preslica; hvošće; —zukker, Kandiszukker *m.* ledenac, žuti cukor, slador.
Kandidat *m. v.* Candidat.
Kandiren *v.* Candiren.
Kanéel *v.* Zimmet.
Känguruh *n.* skokan, kenguru.
Kanigl *m.*, grüner K. maslovna.
Kaninchen *n.* kunac, kunelić, kulinić, kunelj, pitomi zec; kraljić; —fell kunčevina; —fiſch *m.* gladak četrzubac; —gehäge *n.* kunčeunjak; —haar *n.* kunčeva dlaka; —jäger *m. v.* Frettchen; —jagd *f.* pogon, lov na kunce (kraljiće); —wärter *m.* kunčar; —wieſel *m. v.* Frettchen.
Kanker *m.* rak; *v.* Spinne.
Kännchen *n.* bokarica, bardačić.
Kanne *f.* bardak, bokar, bukara, kondir, kanta, ibrik; zu tief in die K. gukken ukrasiti se (bez cvieća); okitit se, opiti se; —faß *m.* kanavas; —faſſen *adj.* kanafasen, od kanafasa; —gießer *m.* kositrar, kalajsar; (fig.) ein politiſcher K. drveni politik, politički mudrak; —gieſſerei *f. v. n.* mudrovati u politici; —liren (arch.) žliebiti, žliebkovati; —lirung žlicbkovanje.
Kannen- (in Zuſ.) *adj.* od bokare, kante itd. —bürſte *f.* ščetka za bukare; —gießer *v.* Kannengießer; —kraut *n.* preslica, hvošće; —ſtaude *f.*, —ſtrauch kondirka, bardakovac.
Kannibale *v.* Cannibale.
Kanoë, Kanot *v.* Cannoe.
Kanon *m.* pravilo; uzorno pravilo; kanon; *v.* Canon; —abe *f.* kanonada, pucnjava, rika topova; gruvanje; eine K. eröffnen prosuti vatru iz topova; —e *f.* top, samopal, samostrel; *v.* Canone; —en pucat iz topovâ; —en- (in Zuſ.) topovski, topovni.
Kanonen-baum *m.* jaruma; —bettung *f.* topovska tablja; —bohrer *m.* topovrt; —bohrerei *f.* topovrtnica; —boot *n.* šajka; ormanica; —bonner *m.* grmljavina, tutnjava, tutanj topova; —erreich *n.* dohvat, doseg topa; —feuer *n.* topovska vatra; oganj iz topova; —futter *n.*, ſie ſind ihm nur K. samo ih u topove sbija; —gieſſer *m.* topar; —gieſſerei *f.* toparnica, topolievnica; —gut *v.* Kanonenmetall; —herd *m. v.* Batterie; —kugel *f.* topovsko zrno, tane; —lauf *m.* topovska cievi; —löffel *m. v.* Ladeſchaufel; —metall topovina; —pulver *n.* topovski prah (barut); —ſchall *m.* jeka topovâ; —ſchiff *n.* ladja topovnica; —ſchuß *m.* topomet; beim erſten K. čim prvi top puče; —ſchußweite *f.* dohvat (doseg) topa; auf K. kommen doći topu u domah, pod domašaj; —ſchütz *v.* Kanonier; —weite *v.* Kanonen-

Digitized by Google

ſchußweite.

Kanonier *m.* topnik (topčija); —boot *v.* Kanonenboot; —en *v.* Kanonen.

Kanonik *f.* zvukomjerstvo; —at *v.* Canonikat; —us *v.* Canonikus.

Kanoniſ=iren *v.* Canoniſiren; —azion proglas za svetca; posvećenje.

Kanoniſch *adj.* crkven, kanonički; —e Normen crkveni zakoni; —es Recht crkveno (kanoničko) pravo.

Kante *f.* srh, brid, siek, režanj; ein Brett auf die K. ſtellen staviti dasku sječimice, sjekomice; die —n des Spiegels okrajci ogledala, zrcala; (des Tuches) ivica, krajac; (Spitzen) čipke; (Blonden) svilene čipke.

Kanten *v. a.* nasršiti, nabriditi; auf die K. ſtellen sjekom, sječimice postaviti što; ein Faß k. tumbati bačvu; —halm *m.* runoglavka; —kleid *n.* haljina s čipkami; —kraut *n.* borić, borak, mačji rep; *v.* Kandelwiſch; —tuch *n.* očipkan rubac, rubac s čipkami; —zwirn *m.* konci na čipke, čipkasti.

Kantha=ken *m.* kučalica; —ris *f.* babak, prištnjak, zlatni popić.

Kant=ig *adj.* srhovit, bridan, sjekovit; na sjeke, sjekove; —i=lene *f.* spjevak, popjevka; pjesmica; *v.* Cantilena.

Kantrettig *m.* rotkva, rodakva, rokva, povrtnica.

Kantſchu *m.* kamdžija, kandžija; —en *v. a.* kamdjijati.

Kantzukker ſ. Kandelzukker.

Kanutsvogel *m.* sivi prudnik.

Kanzel *f.* propovjedaonica, predikaonica; die K. beſteigen popeti, uspeti se na propovjedaonicu; —beredſamkeit *f.* propovjednička rječitost, besjednost; ſ. Homiletik; —ei ſ. Kanzlei *f.* pisara, pisarnica; (Hof—) (dvorska) pečatnica.

Kanzelei=beamte *m.* pisarski, pisarnički činovnik (službenik); —bote *m.* pisarnički glasnik, vjestnik; —buchſtabe *m.* pisarsko, kancelarsko pisme; —diener *m.* pisarnički poslužnik, sluga; —direktor *m.* ravnatelj, opravnik pisarne; —erforderniſſe *pl.* pisarske, pisarničke potrebćine; —gebühr *f.* pisarina; —geſchäft *n.* pisarski posao; —manipulazion rukovanje pisarne (pisarije); —mäſſig *adj.* pisarnički; —papier *n.* pisarski papir, pisarska hartija (liepenka); —pauſchale *n.* pisarnička odsječnica; —perſonale *n.* osoblje pisarničko; čeljad pisarnice; pisari; —requiſiten *v.* Kanzeleierforderniſſe; —ſchreiber *m.* pisar; —ſchrift *f.* pisarsko, kancelarsko pismo; —ſiegel *n.* pečat pisare, pisarnice; —ſprache *f.* službeni, uredovni jezik; —ſtyl *m.* službeni, uredovni slog; —verwalter *v.* Kanzeleidirektor; —weſen *n.* pisarstvo.

Kanzel=iſt *m.* pisar; —mäßig *adj.* propovjednički; —n propovjedati; jmden k. karati koga; —rede *f.* propovied, predika; —redner *m.* propovjednik, predikač; —ſprache *f.* jezik propovjednički, predikački; —ton *m.* propovjednički slog; im K. poput predike, predikatorski; —tuch *n.* pokrivalo propovjedaonice; —vortrag propovjed, predika.

Kanzlei *f. v.* Kanzelei.

Kanzler *m.* pečatnik, kancelar, kancelir; —würde *f.* pečatničtvo, kancelarstvo; (Reichs=kanzler) državni kancelar.

Kanzone *f.* popievka.

Kaolin *n.* lončarska zemlja, porcelanska zemlja.

Kap *n.* rt, rât, nos, prigorje.

Kapaun *m.* kopun; —en *v. a.* kopuniti; —braten pečen kopun;

Digitized by Google

kopunova pečenka, kopunetina; —enſtein *m.* kokošji kamen.

Kapell-e *v.* Capelle; —iren *v. a.* bistriti; —enſilber *n.*, Kapellſilber *n.* žeženo srebro, srma; —meiſter ſ. Capellmeiſter.

Kapellan, Kaplan *m.* duhovni pomoćnik, kapelan; —ei duhovno pomoćništvo, kapelanstvo; (Ort) kapelanija.

Kaper *m.* ſ. Caper: —n; *pl.* Kapernſtaude *f.*, Kapernſtrauch *m.* kapra, kapara; kapar; deutſche K. ſ. Dotterblume; Pfriemenkraut; —ntunke *f.* kaparska umaka.

Kapital ſ. Capital; K. *adj.* glavan; poglavit, izvrstan; verſichertes K. osigurana glavnica; ſ. Säulenkopf; —buchſtabe *m.* veliko početno pismo; —ien- u. Rentenverſicherungsanſtalt *f.* zavod za osiguranje glavnice, dohodka; —zahlung (gänzliche) izplata glavnice, posvemašnja izplata; (theilweiſe) odplaćivanje, odplatak glavnice; —anlegung *f.* zaklad, uloženje glavnice; —beitrag *m.* prinos, prinesak k glavnici; —verwendung *f.* poraba glavnice; —werth glavnična vriednost; vrjednota glavnice; —verbrechen *n.* glavni, glavogubni zločin.

Kapitel ſ. Capitel.

Kapitolium *n.* (ſcherzh.) lubanja, tikva, glavurda.

Kapitular *m.* kanonik.

Kapitulazion *f.* ſ. Capitulazion.

Kapituliren ſ. Capituliren.

Kapitän *m.* ſ. Capitän.

Kapp ſ. Hammel; —baum cecak.

Käppchen *n.* kapica, čepica; podkapak; (Coreopſis) ljepočica.

Kappe kapa, čepica; (Kappel, Mütze) kapa; K. der Mönche ćepica; (bei Or.) kamilavka; čelepuš; (die oberſte Bedeckung eines Dinges) kapak, pokrov, poklop; (am Dreſchflegel) sastav, sveza, matuzica; (am Strumpfe) latica; (bei Schneid.) zakrpa, koleňak; (an der Deichſel) pripreznik; (am Gewehrk.) podkova, tabanja; (am Getreide) košuljica; (an Piſtolen) jabuka; (Deckel) kapak; (am Mooſe) kapica; (eines Nagels—) glavica; (an Thürſtöcken) podboj; ſ. Blajenhaut; (ſpr.) einem jeden Narren gefällt ſeine K. svakomu se svoje čini najljepše; gleiche Brüder gleiche —n ſ. Gleich.

Kappeiſen *n.* zakovica.

Kappen ſ. *a.* (Bäume) razvršiti, razvršivati; (Weinreben) skrnjivati, ovršiti, oštroviti; (das Ankertau k.) presjeći; (den Maſt k.) posjeći; (Hühner) kopuniti; (v. Hahne) uzeti pod peroj; (mit einer Kappe verſehen) okapiti; (fig.) einen k. izkarati koga; ſich k. karati se, svadjati se, pregovarati se; —blume *f.* nalip; —eiſen *n.* ſ. Kappeiſen; —förmig *adj.* kapast; —gras *n.* ovsina; —grille kukaljasti cvrčak; —macher *m.* kapar; —mohn *m.* mladja; —mönch *m.* kapucin (kukuljičar); —muſchel *f.* mišica-kukuljača; —nonne ſ. Kappentaube; —pfeffer *m.* paprika; —ring *m.* oglavnjak; —robbe *m.* gladak tulanj; —ſtempel *m.* pregibač; —taube golub kukmač, kukmasti golub; —taucher velika pandurka; —vogel *m.* bananar; —wurm kukuljac.

Kapper *m.* sjekač; —n klaštriti; —nſtrauch *m.* kapra.

Kapp-feder *f.* pero; —fenſter *n.* Dachfenſter; —hahn *m.* kopun; —huhn *n.* kopunac; —hühnerhof *n.* kopunjak; —hut *m.* kapast klobuk; —ig *adj.* kapast; —iſkraut *n.* glavato zelje; kupus; —loch *n.* vidjelica; —man-

Digitized by Google

tel *m.* plašt s kukuljicom; —meſſer *m.* ſ. Kapper; —nath zapošiv; —ſame kupusno sjeme; —weide *f.* biela vrba; —zaum *m.* oglavnik; ožvalje, pętlja; einem Pferde den K. anlegen začeviliti; zaviličiti konja; (fig.) zauzdati; stavit koga u škripac.

Kapric-e ſ. Caprice; ſich —iren svoje glave biti; činiti što po svojoj glavi; zabit si što u glavu.

Kaprin-ſäure (chem.) kaprinova kiselina; —ſaure Salze *pl.* kaprinova sol.

Kapriole ſ. Kabriole.

Kapron-ſäure *f.* kapronova kiselina; —ſaure Salze *pl.* kapronova sol.

Kapſchaf *n.* togajka, albatros.

Kapſchnekke *f.* kapski puž.

Kapſel ſ. Capſel; —drucker pritisak, pritlačak.

Kapſe-n *v. a.* ušaknuti, djiknuti; —er *m.* ukradica; —ſperling *m.* kapski vrabac.

Kaputroff *m.* kaput, (povlaka).

Kapuze *f.* ſ. Capuze.

Kapuziner ſ. Capuciner; —affe *m.* kapucin-opac.

Kapwein *m.* kapsko vino.

Karat *n.* karat; —gewicht *n.* karatna tega, utega; —irung *f.* karatiranje, karatovanje.

Karanſche *f.*, —nkarpfe (Carauße) karas; karasovac.

Karavale *f.* (Schiff) korablja, korab, karavala.

Karavane ſ. Caravane.

Karbatſche *f.* korbač, krbač, bič; —n ſ. *a.* bičati, bičevati, korbačem biti; —r *m.* krbačnik, korbačnik.

Karbe ſ. Kümmel.

Karbolſäure *f.* karbolova kiselina.

Karbunkel ſ. Carbunkel.

Karbätſche *f.* konjska četka, kefa za konje; (fein Krämpel) garga, gargača, gargaša; —n ſ. *a.* (ein Pferd) kefati, česati; (Wolle, ſ. Krämpeln); —nabzug ſ. Bürſtenabzug; —nbrath *m.* žica za gargu; —haken *m.* kučica u garge; —nmacher *m.* gargač.

Karbe ſ. Carbe; —nſtecher *m.* suknarski češalj; —nkreuzholz *n.* češljagalo; —nſetzer *m.* češljagar.

Karbialgie *f.* (Herzwehe) srdobolja.

Karbinal *m.* ſ. Cardinal; —hut *m.* kardinalski klobuk; —würde stoženstvo; čast stoženika, kardinala; stoženičtvo.

Karbio-gnoſt *m.* srceznavac, srceznanac; —logie *f.* srceslovje, srceznanstvo; —pathie *f.* srcobolja; srdobol.

Karenz ſ. Carenz.

Karg *adj.* tvrd, skup, stisljiv; k. werden stvrdnuti se; k. ſein tvrdovati; (wenig) ogodan; er iſt heute k. an Worten slabo, malo danas govori; k. *adv.* s' tvrdjom, stisljivo, skupo; —en ſ. *n.* skupariti, komračiti; stisljiv biti; žmukljariti; —er *m.* stisljivac, tvrdica, skupac; —heit *f.* skupost, stisljivost, tvrdost; —laut *adj.* slabo, malo govoreći; er iſt —laut, malo govori.

Kärglich *adj.* stisljiv; ogodan; brčan; k. *adv.* ogodno, glotno; tanko, oskudno; k. leben tražiti, živucati, životariti, živariti, tavoriti, kuburiti; die Natur hat ihm k. ausgeſtattet narav ga je slabo obdarila; —keit *f.* ogodnost, oskudnost, životarenje.

Kargſucht škrtost, skupost, gužbavost.

Karikatur *f.* ſ. Caricatur.

Karlskirſche ſ. Kornelskirſche.

Karlsvogel *m.* ſ. Blaukelchen.

Karlszepter žižljasti ušljivac.

Karmelmönch ſ. Karmelit.

Karmin *m.* crvenilo, karmin, grimizno mastilo.

Digitized by Google

Karneol ſ. Carneol.
Karneval *m.* ſ. Carneval.
Karnazion ſ. Carnazion.
Karnieß *n.* korniš; das K. ſetzen kornižiti; —eiſen *n.* kornižak; —hobel *m.* kornižnjak; —ſtahl *n.* kornižalo.
Karniffeln, Karnüffeln ſ. *a.* (fig.) bubati, devetati, tući.
Karpfen, (Karpe) *m.* šaran, krap; einen K. reißen razplatit šarana; —artig *adj.* (v. Fiſchen) šaranovci; —brut *f.* šarančad; —fleiſch *n.* šaranovina; —halter šaranovnjak; —karauſche karasovac; —könig ſ. Spiegelkarpfen; —kopf *m.* ribja glava; —kraut ſ. Schafgarbe; —marmel šaranasta mramorica; —ſalm šaranasti losos; —ſchwanz ſ. Karpfenkopf; —ſtein *m.* šaranov kamen; —teich *m.* ribnjak za šarane; šaranovnjak; —zunge (b. Schloß.) tup probojac.
Karre *f.* tačke, kotačke, taljižke; einen Verbrecher zur K. verurtheilen osudit zločinca na robiju, da tačke vuče.
Karré ſ. Quarré.
Karren ſ. *n.* tačkariti; (ſ. Verb.) robijati; k. ſ. *a.* voziti na tačkah, taljigah; K. *m.* vozić, kolica; (zweiräbrig) taljige, dvokolica; (ſpr.) den K. in den Koth ſchieben pokvariti što; (b. Buchb.) vozaljka; —büchſe ſ. Kanone; —führer *m.* ſ. Kärrner, Karrenſchieber; —gaul *m.* taljigaš; (ſpr.) er muß wie ein K. arbeiten izdire kao revka na uvratinah; radi kao rob; radi kao kljusina, vol; —gefangene *m.* robijaš; —läufer *m.* vozac; —ſchieber tačkar; —voll voz; —wagen dvokolice.
Karreau (ſpr. Karo) ſ. Carreau.
Karriere ſ. Carriere.
Kärrner *m.* taljigar.
Karouſel *n.* viteško jahanje; igra na konjih.
Karſt *m.* trnokop; (Gebirge) kras; —en ſ. *a.* okopavati, kopati (vinograd); —e kopnja, kopanje, okopavanje.
Kartätſche kartača; —n ſ. *a.* bacati kartače.
Kartätſchen-feuer *n.* bacanje kartačâ; ein K. aushalten obstati na vatri od kartačâ; —hülſe ljuska kartače; —kaſten *m.* kartačnica; —kugel *f.* kartačn; —ſchuß *m.* hitac kartače.
Kartaune *f.* topina; —npulver *n.* krupan prah; prdonja.
Kärtchen *n.* listić; (Land—) zemljovidac, zemljovidić.
Karte listić; (Spiel) karta; —n ſpielen kartati se; aus der Karte wahrſagen gatati u karte, sreću iz kartâ kazati; (ſpr.) er ſieht dir in die —n zna kud šibaš; zna ti pute; zna ti tragove; es iſt eine angelegte K. to je tako namiš jeno; aus einer K. ſpielen na isto smjerati; guditi; (Land—) zemljevid; topografiſche K. mjestovid; hydrografiſche K. vodovid; (*charta magna*) ustavnica, ustavni list.
Karten ſ. *n.* kartati se; igrati se na kartu; k. ſ. *a.* ſ. Abkarten; —aufſchlägerin, —auslegerin *f.* kartara, gatalica, ciganka; —bild slika karte; —blatt *n.* karta; —geld kartarina; —haus kartena, od karatâ kuća; —könig *m.* u kartah kralj; —kunſt kartomet; —künſtler *m.* kartaš, kartometac; —macher —maler kartar; slikar karta; —malerei slikanje karta; —papier karten papir; —muſchel bisernica; —preſſe *f.* kartarski tisak, utlaka; —ſammlung *f.* atlas, zemljovidnik; —ſchlag *m.* kartomet; —ſpiel *n.* igra na karte; kartanje; (Kartenſpielen); —ſpieler *m.* kartaš; —ſpielerin kartašica; —ſtecher *m.* zemljovidar; —ſtempel biljeg za kartu

Digitized by Google

Karthäuser; —mönch *m.* kartuzijan; —kloster kartuzijanski samostan; —orden *m.* kartuzijanski red.
Kartesianischer Taucher o. Teufel, Kartesijev vražić, ronac.
Kartoffel *f.* korun, krumpir, krtola (Erdäpfel); —n bauen saditi korun; —akker *m.* korunište, krumpirište; —bau *m.* sadjenje krumpira; —beet *m.* korunova leha, krumpirov slog; —boden *m.* krumpirova zemlja; —branntwein korunovica; krumpirača; —brei *m.* krumpirova kaša; —brod *n.* krumpirov kruh; —ernte vadjenje, izkapanje krumpira; krumpirova ljetina; —fäule *f.* krumpirova gnjiloća, gnjilež; —feld s. Kartoffelakker; —grube s. Kartoffelkeller *m.* krumpirnik, tràp; —knollen *m.* krumpirov gomolj; —krätze *f.* krumpirova guba; —kraut *n.* krumpirova nat, cima; —mehl krumpirovo brašno, korunova mûka (melja); —salat krumpirova šalata; —urpilz krumpirova pragljiva; —wurm s. Engerling. [karton; (Zeichnung) nacrt.
Karton *m.* debel papir; liepenka;
Karwoche *f.* veliki (sveti) tjedan; velika nedjelja.
Kary-atiden *pl.* glavurine, kariatide; —opse *f.* nažka.
Karzinoma *n.* (Khhl.) rak.
Käs-artig *adj.* sirast; —chen *n.* sirac, sirčić.
Kaschmirziege *f.* kazmirska koza.
Kasëin *n.* sirina.
Käse sir; mit K. bestreuen posiriti, sirom posipati; —ballen s. Käselaib; -baum siroviti korenjaš, s. Wolldorn; —blume *f*, ovče runo; —bohrer *m.* svrdao, svidar za sir; —butter sir s maslom; —fliege sirna muha; —form *f.* tvorilo (za sir); —frau siranka, sirarica; mlječarka, mlječarica; planinka; —geld *n.* sirnô; —handel *m.* sirarstvo, trgovina sa sirom; —händler *m.* sirar; —händlerin sirarica, tržkinja sira; —horde, —hürde *f.* sirenjača, sirnica, sirna ljesa; —kammer sirnica; —kitt sirni lem; —klößchen *n.* sirni valjušak; —kohl s. Blumenkohl; —korb *m.* sirni koš, sirna košara, sirnica, sirnjak; —krämer *m.* sirar; bakal; —kuchen *m.* sirnjača, sirenjačka; —laib *m.* sirac, sir; obručnjak; —lab *m.* sirište; —laden *m.* sirarnica, bakalnica; —made *f.* pregalj, pevak.
Kasematte *f.* s. Casematte.
Käse-milbe sirni raztoč; —milch, —molke surutka, sok, surotva; —mutter s. Käsefrau.
Käsen s. *a.* siriti, usiriti; k. s. *n.* usiriti se, presiriti se; die Milch käset mlieko se siri; -apf tvorilo za sir; —nudel *pl.* sirni rezanci.
Käse-pappel *f.* krugolista sljezovača; —sakk *m.* grudnjača; --säure sirna kiselina; —schnitte tubok; —stecher s. Käsebohrer; Käsehändler; —stoff sirnina, sirina, sirevina; —strudel *m.* sirnjača; —stube *f.* sirnica, sirnjak; —tasche sirni nadutak, vanjkušak; štrukli *pl.*; —topf sirni lonac; —tute *f.* sirji čunjac; —wanne *f.* sirna kaca; —wasser s. Käsemilch.
Käsicht, Käsig *adj.* sirast; sirnat; siran; sirovit.
Kasino *n.* besjeda, besjedionica; kazin, dvorana, družtvo.
Kas-kade *f.* vodoskok, vodomet; —par s. Wachtelkönig.
Kassa, Kasse u. s. w. s. Cassa.
Kassazion *f.* ukid, zator (nječega); s. Cassazion; -srekurs ukidniutok.
Kassaverwalter *m.* s. Cassier; —wesen s. Cassawesen.
Kasserole *f.* (Kastrol) s. Casserole.
Kasselergelb *n.* kaselsko žutilo.

Digitized by Google

Kaffia, Kaffie *f.* metlica (bot). žučica.

Kaffien-lorbeer ſ. Kaffia; —öl *n.* ulje od žučice.

Kaffir-en ſ. *a.* ein Erkenntniß k. ukinuti presudu; einen Beamten k. skinuti, svrgnuti, sbaciti, maknuti službenika; —ung ſ. Caſſation.

Kaſte ſ. Caſte.

Kaſtanie *f.* (bot.) kesten, kostanj; (*coll.*) kestenje; volak-kesten; ſtachelige K. (bot.) ježasta cievka; gebratene K. kestenasta svrdlica; kostanj pečenac, pucanac.

Kaſtanien-artig *adj.* kostanjast, kestenast; —baum kesten, kesten-drvo; der wilde K. ſ. Roß-kaſtanien; —braun *adj.* kestenast, kostanjeve masti, lica; —eiche *f.* kestenov hrast; —farbe kestenilo, kostanjeva mast; —färbig *adj.* ſ. Kaſtanienbraun; —frucht *f.* kesten, kostanj; —haar *n.* kestenasta kosa, rusa kosa; —holz *n.* kestenovina; —land *n.* kestenova zemlja, zemlja za kostanj; —roſe ſ. Kaſtanieneiche; —kuchen kolač od kostanja; —verkäufer kostanjar, kestenar; —verkäuferin kostanjarka, kostanjarica; —wald kestenjik, kestenik.

Käſtchen škrinjica, kovčežić, ormarić; spremka, shranka; (zool.) rogač-zaklopnjak.

Kaſtei-en *v. a.* trapiti, umrtviti se; *v.* Caſteien; —ung *f.* trapljenje, trapnja; mučenje.

Kaſtell *n.* tvrdjavica, utvrda, *v.* Caſtell u. ſ. w.

Kaſten *m.* (überhaupt) spremnjak; ormar, orman; (Truhe) kovčeg; sanduk, škrinja, ladica; (Wagenk.) lubara (od kočije); (Kornk.) stavica, kokoška; *v.* Kleiderkaſten, Geldkaſten; k. *v. a.* das Getreide k. stavičati žito.

Kaſten-geiſt *m.* stališarstvo; —herr dohodar; —kunſt *f.* dolapnica; —ſtampf *f.* zabojac; —ſchiff *v.* Arche; —vogt *m.* zavjetnik samostana.

Kaſter *m.* ličar.

Kaſtigiren *v.* Caſtigiren.

Kaſtor *v.* Biber; —eum *v.* Bibergeil; —hut *v.* Biberhut.

Kaſtner prihodar; —in *f.* prihodarica.

Kaſtrat *v.* Caſtrat.

Kaſualität *f. v.* Caſualität u. ſ. w.

Kaſuar *v.* Caſuar.

Kaſuel *v.* Caſuel.

Kaſuiſt *m. v.* Cuſuiſt u. ſ. w.

Kaſus *v.* Caſus.

Kataſalk *m.* mrtvački odar.

Katagma *n.* ulom kosti; kostolom.

Katakomben *f. pl.* grobnice, katakombe.

Kataluſtik *f.* jekoslovje.

Kataletten *pl.* pabirci.

Kataleftiſch *adj.* pabirno; —er Vers nepodpun, kus, krnj stih.

Katalepſis *v.* Starrſucht.

Katalexe *f.* početak vrste, stiha.

Katalog *m.* imenik, popis; izbroj; izkaznik.

Katalphabaum *m.* (bot.) trubač.

Katalyſe *f.* kataliza. razpoj.

Katalytiſch *adj.* (Kraft.) (chem.) razpojna sila.

Katamenien *pl.* žensko vrieme.

Kataplexie *f.*, Katapleris *f.* obamrlost, strnuće.

Katapuzie (bot.) širolisti mlječer.

Katarakt *m.* slap, buk; (med.) *v.* Staar; (Kataraktenſchwelle) prag.

Katarrh *v.* Catarrhus; —al *adj.*, —aliſch *adj.* nazebni, kataralni; —alfieber *n.* nazebna vrućica; —zeltchen *n.* kremečak, šećerni kremen.

Kataſter *n.* zemljišnik, gruntovnica; katastar (izmjer zemlje)-(Steuerbuch) porezna knjiga; *v.* Akkerbuch.

Kataſtral- *adj.* katastralni; —baſten *pl.* katastralni podatci; —gemeinde (Steuergemeinde) po-

Digitized by Google

reszna občina; —karte katastralna mapa; zemljevid; —organ katastralna osoba, činovnik kod katastra; —preis *m.* porezna ciena.

Katastriren *v. a.* upisati u poreznu knjižicu.

Katastrophe (Umschwung) prekret, preobrat; (Krisis) kobni dogodjaj; osudna prigoda; doba razgodna; razgodni, velezuatni čin.

Katechet *m.* učitelj vjere; učitelj kršćanskog nauka; —ik *f.* kateketika, pripitovnica; nauka o učenju i pitanju kršćanske vjere; —tisch *adj.* pripitni, izpitni, kateketički.

Katechisation *f.* pripitivanje; kršćanski nauk; nauk vjere; vjeronauk.

Katechisiren *v. a.* izpitivati, pripitivati; katekizovati; obućavati u nauku kršćanskom; —mus vjerouka, nauk vjere, kršćanski nauk, katekizam.

Katechu *n.* Katechubaum (bot.) kaćuj; --gerbsäure *f.* kiselina, kaćujeva, kaćujska; —men *m.* pripitovnik, novovjernik, novovjerac.

Kategorie *f.* Categorie; K. des Grundbesitzes und des Grundbesitzers sposobnost, vrsta zemlje, vriednost posjednikova; —isch *adj.* *f.* Categorisch.

Kater *m.* mačak; (scherz.) vrćak, macan; —weis (bot.) mačak.

Katerochen (gr.) poglavito, nahvalno, upravo (jedinice).

Katharinen-birn *m.* katarinska kruška; —blume *f.* *f.* Flachsblume.

Kathartisch *adj.* počistan, očisljiv, čisteć.

Kathe-der *f.* u. *n.* učiteljska stolice, katedra; —brale, Kathedralkirche *f.* stolna, stolovita vrkva; (bei Or.) sborna, saborna crkva; biskupljи hram.

Kathet-e *f.* ovjesnica-crta; —er *f.* Harnleiter; --ometer *m.* uglomjer.

Kathode *f.* katoda.

Katholi-k *m.* katolik; —kin *f.* katolikinja, katoličanka; —ismus *m.* katoličtvo, katoličanstvo, katolička vjera; —isch *adj.* katolički, katoličanski; (allgemein) općeniti, splošni.

Katoptrik *f.* katoptrika; nauka o zrcaljenju.

Katoptrisch *adj.* katopрički; spadajuć u nauku o zrcalstvu.

Katt *f.* njivica.

Kattun *m.* katun, kartun; —alabaster *m.* pisani ubjel; —binse *f.* *f.* Wollgras; —dieb *m.* *f.* Paradiesthäter; —druker *m.* tiskar, tlačilac katuna; —en *adj.* katunov, katunski; —erz *n.* pisano zlato; —fabrik *f.* Katunmanufaktur *f.* katunarna; —nadel *f.* kartunska igla; —presse *f.* kartunarski tisak, kartunarska utlaka; —rolle *m.* kartunača; —weber *m.* katunar, kartunar; —wolle *f.* (bot.) pamučnjak.

Katz-anker *m.* mačka; —balgen, sich *v. n.* drpati se, hincati se, krkati se, jakariti se, natezati se; —balgerei *f.* drpanje, hincanje. krkanja, natezanje.

Kätzchen *n.* mače, mačica; (coll.) mačjad, mačići; (bot.) maca. macica, resa; macasta užovka; —förmig *adj.* macast.

Katze *f.* mačka; (fam.) maca; die fliegende K. (zool.) muna, maki; macast čunjac; (ipr.) wie Hunde u. Katzen zusammenleben paziti se ko pas i mačka, paziti se ko sol i oko; die K. läßt das Mausen nicht krsti vuka, a vuk u goru; što mačka rodi, miše lovi; wie die Katze um den heißen Brei herumgehen obilaziti kao lisica oko groždja; ofrkavati se ko mačka oko vrele kaše; davon gehen wie die Katze vom Taubenschlage otići izpod žita; die Katze

Digitized by Google

im Sakke kaufen kupiti mačka u vreći; bei Nacht sind alle Katzen grau noću je svaka krava crna; (Gelbk.) čemer; (bot.) resa, maca; die neunschwänzige K. devetostruki bič, uzlenjak (kandjija); (Haken) dvokuka; (Katzanker) mačka; s. Hüttenkatze; Katzsparren (Krankheit der Bergleute) vrst bolesti gorske.

Kätzel-kraut *n.* s. Katzenklee.

Katzeln *v. n.* maciti se, omaciti se.

Katzen *v. a.* rušiti dvokukom; K. (in Zusam.) mačji; mačkov; —artig *adj.* macast; —artige Thiere mačjad; —auge *m.* mačje oko; er hat —augen vidi kao mačka; (min.) mačje oko; (bot.) medić grleći; —baldrian *m.* (bot.) odoljen, macina trava; —balsam *m.* s. Katzenmünze; —bart *m.* mačji brci; —bauch *m.* (zool.) ušovka mišica; —blume *f.* s. Käseblume; —blut *n.* s. Eisenkraut; —musik *f.* mačkoder, mačja dreka, svirka; —musik machen gnjaviti, drepati mačiće; —geschrei, —schrei *m.* mačje drečanje, mjaukanje, mijauk; —buckel *m.* (fig.) K. machen grbati se; —darm s. Blasenmoos; —eier *pl.* s. Maiglöckchen; —eule *f.* šumska ušara; —fuß s. Gauchheil; (bot.) mačji papak; —gamander *m.* mačji dubačac; —geruch *m.* mačkovina; —gesicht *n.* s. Kanfnessel; —glas *n.* s. Frauenglas; —glimmer *m.* Katzengold; *n.* macino zlato; zmajeve otresine; —grau *adj.* macast; —igel *m.* s. Wasserbost; —jammer *m.* mamura, mamurluk; den K. vertreiben razbiti mamuru; —kerbel *m.* s. Erdrauch; —kiesel *m.* krk bjelutak; —klaue *f.* (bot.) trubač nokatac; papkasta osjetnica; —klee *m.* zečja stopa (bot.) —kopf *m.* mačja glava; v. Dummkopf; —korn *n.* stoklas, stoklasa, steklas; —kraut *n.* mačja meta; —liebe *f.* mačja ljubav, s. Katzenmünze; —loch *n.* mačja loža; —luchs *m.* ris; —magen s. Feldmohn; —maki s. Makokko; —mist *m.* mačjak; —münze *f.* mačja meta; —peterlein s. Gleiße; —scheu *adj.* plah od mačke; er ist k. plaši se, prèda od mačke; —schwanz *m.* mačji rep; den —schwanz streichen lisičiti se; s. Schachtelhalm; —seuche *f.* mačja kuga, pošast; —silber *n.* macino srebro, s. Katzenglimmer; —sprung *m.* mačji skok; (spr.) es trennt uns nur ein —sprung mačji nas korak dieli; —stert, —sterz s. Katzenschwanz; —tiger, Katzenparder jaguar, onsa; —tisch *m.* am K. essen u zapećku (za pećju) jesti; —traube *f.* žednjak; —tritt *m.* mačji hod (stopaj); er hat einen —tritt hodi lagahno (šumke, šumovlakom); —vogel *m.* karolinski muhar; —wedel s. Katzenkraut, Katzenschwanz; —welf *m.* mačak; —wurzel s. Katzenbaldrian; —zunge jezičasta telinka.

Katzsparren *m.* mačkar.

Kauche *f.* buturnica, buhara; —n s. Hocken.

Kaudelweide *f.* (bot.) šibikovina, ljubor.

Kauder *m.* kučine; —ei *f.* kamatarenje, lihvarija, lihvarstvo; —er *m.* lihvar, kamatar; —n *v. n.* kaukati; (wuchern) kamatariti, lihvariti; —wälsch *adj.* kozarski, gegavački, poslovički; *n.* kauderwälsches Zeug trabun; —wälschen benetati, blutiti, trabuniti.

Kaue *f.* gajba, kobača; (beim Vieh) struga; —n *v. a.* (Käuen) žvakati, žvatati; (fig.) er kaut den ganzen Tag sve samo travinja; das Pferd kaut an dem Gebisse konj grize uzdu; einem Etwas ins Maul —en potanko komu

Digitized by Google

što razložiti; —en, Kauern *v. n.* čučati, čečati, čepiti; —enmacher *m.* gajbar, kobačar; —r *m.* žvakač, žvatalac.

Kauf *m.* kûp, kúpnja; einen guten K. thun dobro kúpiti; Waaren auf den K. rückgängig machen razkupiti; den K. machen praviti robu za pazar; etwas zu K. haben imati što na prodaju; prodavati što, tržiti čim; einen K. ſchließen, K. treffen kupiti što; Geld auf den K. bezahlen zapogoditi, zakapariti, dati kaparu; der K. iſt zurückgegangen kupnja se je razkinula, razvrgla, pazar se raztepao; (Kaufpreis) den K. ſteigern povisiti, podići cienu; etwas gnten —es geben cjeno, jeftino što prodati; er iſt leichten —es davongekommen prošao je mukta, prošao bez velike biede; er wird es ſchon nähern —es geben dat će cjenije, jeftinije; (fig.) popustit će; (die gekaufte Sache) kûp; kupljena stvar; K. (in Zuſ.) kupni, kupovni, tržni; —anſchlag *m.* zacjena; —bar *adj.* kupljiv; kupan, na prodaju; —brief *m.* kupovni list, kupovnica; —brod *n.* kupovni kruh, hljeb; —buch *n.* kupovnik, knjiga kûpa; —contract ſ. Kaufvertrag.

Kaufen *v. a.* kúpiti, kûpovati, tržiti; für od. um zehn Gulden k. kupiti za deset forinti; ich habe es an mich gekauft kupio sam si; viel Geld aus einer Waare kaufen utržiti mnogo novacâ za kakvu robu.

Käufer *m.* kupac, kupitelj; —in *f.* kupilja, kupiteljica, kupovačica.

Kauf-fahrer *m.* trgovački, trgovinski veliki brod; (ladja-) trgovčica; (Schiffskapitän) trgovački brodovodja; —fahrtei *f.* trgovačko brodarstvo; —fahrteiflotte *f.* brodnica, brodničtvo trgovsko; —fahrteiſchiff ſ. Kauffahrer; —gegenſtand *m.* kupovna stvar; stvar na prodaju; tržtvo, tržne stvari; —geld ciena kupa, kupovnina; —gericht ſ. Handelsgericht; —geſchäft *n.* trg, tržtvo; tržni, trgovački posao; kupovanje, kúpnja; —glätte gledja na oddaće; —gut *n.* kúplja, trg. roba; —halle *f.* tržnica, trgovana, prodaonica, prodaja; —handel *m.* prava trgovina, trgovanje; —haus *n.* trgovačka kuća, trgovnica; —herr *m.* kupac, Handelsherr; —hof *m.* kupni tržni, trgovački dvor (dvorište); —karte *f.* kupljena karta; —kühn *adj.* odlučit, drzak, smjel trgovac; —laden *m.* prodaonica, prodaja, (dućan, botiga); —leihen ſ. Leihkauf; —leinwand *f.* kupovno platno; (verl.-) platno na oddaće; —leute *pl.* trgovci, kupci, prodavaoci; (spr.) bieten und wieder bieten macht K. ako sam rekao nisam uzeo; jedan je rekao birašće a drugi binjašće, pa su se opet pogodili; u cigana crn obraz ali puna torba.

Käuflich *adj.* kupovan, kúpan, kúpni, kupljiv, prodajan, na prodaju; in großen Städten iſt Alles k. u velikom gradu svašta se može kupiti; eine Sache k. an ſich bringen kupiti što; k. überlaſſen prodati što.

Kauf-lichkeit *f.* kupovnost; —ling *m.* kúpljenik; —luſt *f.* kupovitost; —luſtig *adj.* kupoviti, koji bi rad kupiti, koji želi kupiti; —luſtiger *m.* tko misli (kani) kupiti, kupovač, tko je voljan na kup (kûpu); radokup, kupac.

Kaufmann *m.* trgovac, ſ. Käufer.

Kaufmänniſch *adj.* trgovački, kupovački; k. *adv.* na trgovačku; —er Brief *m.* trgovački, kupovnički list.

Digitized by Google

Kaufmannſchaft *f.* trgovci; (Handel) trgovina.

Kaufmanns-diener *adj.* trgovački sluga, trgovački dječko; —frau *f.* trgovka, trgovkinja; —geiſt *v.* Handelsgeiſt; —geſchäft *n.* trgovina; ein —geſchäft betreiben trgovati; voditi trgovačke poslove; —gewölbe *n.* prodaonica, prodaja (dućan, štacun); —gut *adj.* —gute Waare posve valjana roba, kúpnja bez prigovora, bez prikora; K. *n.* Kaufmannswaare *f.* roba, trg, trgovačka roba; espap, kùpnja (kúplja); —laden *v.* Kaufmannsgewölbe; —ſtand trgovački stališ, trgovci.

Kauf-mittel *n.* kupilo; —objekt *v.* Kaufgegenſtand; —platz *m.* kupovište, *v.* Handelsplatz; —preis *m.* kupovna, tržna ciena, kupovnina; —rechnung *v.* Faktur; —recht *adj.* kupovan; vrstan, spodoban, za kupnju; K. *n.* kupovno pravo, pravo kupa; —rechtsgelber *pl.* kupovni, trgovni novci; —ſchilling *m.* kupovnina, *v.* Angeld; -ſchillingsſriſtengelber *pl.* obročna kupovnina, na obroke; —ſchlag *m.* kùpnja; —ſchoß kupovnô; —ſohle *f.* slanača na oddaće; —ſtück *n.* kupovna stvar; (gekauft) kupljena stvar; (zum verkaufen) na prodaju stvar; —ſumme *f.* kupovnina; —vertrag *m.* kupovni ugovor, ugovor vrhu kúpa, kupovna pogodba; Kauf- und Verkaufvertrag kupoprodavna, trâbena pogodba; —weiſe *adj.* kupovke; —werth kupovna vriednost, vrednota.

Kauka *f.* (Wb.) kavka.

Kaukibaum *m.* (bot.) kauki.

Kaul-arſch *m.* kunda, kusa kokoš; *v.* Kaulpadde; —barſch *v.* Kaulbörſe; —beere *v.* Kaudelweide, Traubenkirſche; —börſe *m.* okuk; —e *f.* kruglja, obla; *v.* Kaulquappe; —fiſch *v.* Kaulquappe; —froſch *v.* Kaulpadde; —icht *adj.* kugljast, oblast; —ing, —haupt, —kopf, —kappe, —ruppe *f.* glavočina; —padde *f.* poluglavac, mrmoljak, crnoglavac.

Kaum *adv.* jedva; k. und k. jedva jedvice, komaj, težke muke; es iſt k. zu glauben mučno (težko) je vjerovati; k. war er eingetreten, als . . . netom (istom, tek) što je unišao, kad evo . . .

Kau-mittel *n.* žvakalo, žvatalo; —muskel *f.* mišica žvakačica; —nerve *m.* živac žvakačice; —pelzi *f.* kramarenje, torbarenje; —peler *m.* kramar, torbar; —peln *v. n.* kramariti, torbariti; —perſianbſtein *m.* šaren pjeskar, kauperac; —pfeffer betel; —ſtiſch *adj.* jedak, grizak; (fig.) zajedljiv, zagrižljiv; —ſtika *pl.* jedila; —taback *m.* žvakači duhan, za žvakanje (baguš); —te jama; (Reiſte) ručica, povjesmo; —tſchin *m.* kaucin; —tſchuk *m.* pruževina, kaučuk; K. (in Zuſ.) pruženi, kaučukov, od pruževine, od kaučuka.

Kauz *m.* Käuzchen *n.* lovni ćuvik; (fig.) ein närriſcher K. budalina; ein luſtiger K. šaljivčina, šalčina, šaljivac; ein reicher K. bogatčina, bogatun; —ahn *m.* žvakač zub, kutnjak.

Kauzen *v.* Kauern.

Kauz-eule *f.* Kauz; —kopf, Kaulquappe.

Kebs-beere *f.* sitnica; —birne priložnica, suložnica; —ehe priložničtvo, suložničtvo; —kind *n.* kopile; —mann *m.* priložnik, suložnik; -weib *v.* Kebsbirne.

Kegel *m.* čunj, čun; (bei Pferden) podplećnica; (Viſir) očanik, nišan; (bei Schriftgießern) stupčić; (z. Spielen) čun; —ſchieben *v.* Kegeln; (ſpr.) zwiſchen Kugel u. K. kommen naći se u škripcu, doći u škripac; (Spitzenklöppel)

Digitized by Google

balantić; er hat weder Kind noch K. nema od srca poroda; nema ni kućeta ni mačeta; —achſe os od čunja, čunjeva osovina; —aber *f.* žila podplećnica; —aufſetzer *m.* nastavljač čunjeva; —bahn kugljana; —berg *m.* obljaj; —blaſe *f.* čunjast puljak; —bach *n.* čunjast krov; —fläche *f.* površina čunja; —form čunjastost, čunjata spodoba; —förmig *adj.* čunjast; —gelb *n.* kugljarina; —geſtalt *v.* Kegelform; —ig *v.* Kegelförmig; —junge *v.* Kegelaufſetzer; —käfer *m.* nituša; —laſſe *f.* kuglašnica; —knecht *v.* Kegelaufſetzer; —kugel kuglja, balota, obla; —linie *f.* čunjevica; —ſinnig čunjevit; —mantel *m.* čunjev objam; čunjeva površnost; —muſchel dvòroga zievka; —mütze *f.* čelepoš; —n *v. n.* kugljati se, igrati se na čunje; *v. a.* nagomilati; —plan *m.*, —platz *v.* Kegelbahn; —rad *n.* uglovito kolo, čunjasto koleso; —ſchieben *n.* kuglanje, igranje na čunjeve; —ſchnäbler *pl.* čunjaci; —ſchnelle čunjac; —ſchnitt *m.* čunjosječ; odsjek, prosjek čunja; —ſchnittslinie *f.* čunjosječnica; —ſchub rušaj, *v.* Kegelbahn; —ſchwamm *m.* gasiljka; —ſpiel *n.* igra na koljke, *v.* Kegelſchieben; —ſpieler *m.* kugljaš; —ſtein *m.* ježevac; —tiſch *m.* koljkarnica; —tute čunjac; —weizen *m.* nabrekla pšenica.

Kehl= (in Zuſ.) grlen, gr'oni; —aber *f.* grlena žila; —balken *m.* (dolnja) panta, pajanta; —braten *m.* meso od vrata; (Kaber) podvoljak; —brett *n.* žljebnjača; —buchſtabe *m.* grleno slovo, grlen glas; —deckel *m.* jezičac, poklopčić, resica; —deckeldrüſe *f.* grlena žliezda; —e *f.* (Luftröhre) grlo, grkljan, dušnik; (fig.) ſich die K. ſchmieren gladiti si grlo, nakvasiti, zaliti pisak, skvasiti si grlicu; (Stimme) grlo; eine helle K. tanko grlo, tanko glasovito grlo, *v.* Gurgel; (Rinne) žlieb; —en žliebiti, nažliebiti; (ab-) podrezati grlo; —floſſen *pl.* grloperke; —förmig *adj.* žljebast; —gang podbradak; —haken zlaćeni daždevnik; —hammer *m.* žljebnjak; —heimer Platten *m.* Kehlhajmova ploha, ploča; —hobel žljebovac; —holz *v.* Hartriegel; —ing, Kabeljauh; —knopf *m.* (bot.) hortenzija; —knoten *m.*, —kopf (anat.) jabučica, gljot, Adamova jabuka; —kopfentzündung *f.* gljotni žar, zapala gljota; —kopfshaut *f.* gljotna koža; —kopfnerve *m.* gljotni živac; —kraut babja jagoda; —laut *m.* grleni glas; —lauter *m.* Kehlbuchſtabe; —leiſte laločka, žljebna letvica; —punkt *m.* grlište; —riemen ogrljak; —rinne žljebina; —ſparren *m.* žljebni rog; —ſtein *v.* Kehlziegel; —ſtiefel nadkoljenice; —ſtimme *v.* Kehllaut; —ſtoß *m.* Kehlhobel; —ſucht gronica, grlenica, *v.* Bräune; —ſüchtig *adj.* grleničav, zadavičav, groničav; —ung *f.* žljeblenje; —ung machen žliebiti; —wurz (bot.) lokvanj; —ziegel *f.* žljebnjak.

Kehr *f.* obrtanje, obraćanje, obrat; —aus *m.* doskok, doskočnica; —beſen *m.* metla, metlapometača; —bürſte *f.* četka, kefa; —e *f.* uvratine; —en *v. a.* (wenden) obraćati, obrnuti, obratiti; das Oberſte zum Unterſten k. počiniti darmar, izpremitati, izprekretati; die Augen gegen Himmel k. podigunti oči k nebu, pozrieti, pogledati na nebesa; einem den Rücken k. obrnuti se; okrenuti pleća komu; den Rücken k. (ſtehen) pleći dati,

Digitized by Google

uzmaknuti, pobjeći; Gott wird alles zum Besten k. Bog će dati te će dobro biti; sich an etwas k. mariti, hajati za što; sich zum Guten k. dozvati se, svidjeti se, k dobru popoći; sich an etwas nicht k. neosvrtati se na što, neobraćati se; —en *v. a.* (mit d. Besen) mesti, pometati; den Staub von den Büchern k. oprašiti knjige; die Kleider k. čistiti odjeću; —er *m.* pometalac, pometač; —icht *n.* smet, smeće, izmetina; —richthaufen *m.* smetnjak, smetlište, smetišće; —kasten *m.* smetnjak, smetnjik, škrinja za smeće; —ichtmann smećar; —icht platz *n.* Kehrichtshaufen; —rad *n.* zavratno kolo (kotač); —ruder *n.* opačno veslo, opačica; mit dem Kehrruder rudern veslati opačice, na opačice; —seite *f.* naličje; das ist die K. ovo je na opak, na opako; —sel bašluk; —ung *f.* obraćanje, obraćaj, okretaj; —wieder *n.* povrat; —winkel *m.* bunjište *f.* Kehrhaufen; —wisch pomelo, pometača, omet, obmeta; —zeile *f.* opetovni redak.

Keibgeier *f.* Aasgeier.

Keichen, *f.* Keuchen.

Keif=en *v. n.* ževkati, škamutati; (fig.) karati se, lajati, vaditi se s kim; —er *m.* lajavac, svadljivac; —erin *f.* lajavica; —isch *adj.* lajav, svadljiv.

Keil klin, klinac; (am Strumpfe) latica; (ein K. Feld) oklisak; (Schlußstein) gvozd, zagvozda, zaglavak; (im Pfropfreise) jezičac; (ein K. Brod) djavrk, landa, komadina kruha; (spr.) ein K. treibt den andern klin se klinom tjera, izbija; K. (bot.) klinasta cjevulja; —bein *n.* (*os cuneiforme*) kost klinasta; (*os sphenoideum*) kost osnovna; —beinflügel *m.* kriloce, krilašće osnovne kosti; —beinfortsatz *m.* nastav, nastavak osnovne kosti; —beinhöhle rupa osnovne kosti; —born rog osnovne kosti; —beinschnabel kljunak osnovne kosti; —berg oklisak, klinac; —en (spalten) ciepati (klinom); (befestigen) zagvozditi, zaglaviti; (hinein—) zabiti; (prügeln) devetati, lemati, perušati; —er vepar; —fäustel *m.* batić; —förmig *adj.* klinast, klinovit, klinčast; —hatte *f. v.* Keilhaue; —haken *m. v.* Doppelschnepfe; —hammer *m.* klinjak; —haue *f.* pijuk, kljun; —haufig *adj.* prhak; —horn *v.* Keileinhorn; —länge strana klina; klinova stranica; —pflock *m.* klin; —presse klinov tiesak; —rücken glava u klina; —schärfe *f.* brid u klina; —schlägel *m.* batić; —schrift *f.* klinovo, klinovito pismo; —stein *m.*, —ziegel *m.* klin.

Keim *m.* klica; (fig.) početak, zamet, zametak, zarodak; -blättchen klični puljak; —blatt *n.* supka; —blume *v.* Flußblume; —chen *n.* zamet, zametak, zarodak; —bettel *f.* Keimwarze; —en klicati; tjerati, iztjerati izbijati klice; der Bart keimt ihm erst istom mu probija brada, istom mu je brada trgla; (fig.) nicati; —fähig *adj.* klicav; —fähigkeit *f.* klicavost; —federchen perce; —fett pjega od zametka; —halter kličnjak; —haut *f.* opna, opnica od zametka; —kern *m.* jezgra od zametka; —knöspchen *n.* pupac, pupak; —ling *m.* zametak; zarodak; —loch kličnica; —los *adj.* bez klice, bezklicav; —stängelchen *n.* stručić; —träger kliconoša; —voll *adj.* klicat, klicovit; —warze *f.* poklopac klice; —würzelchen korenac, korenčić.

Kein *pr.* nitko, nijedan, nikoj;

Digitized by Google

er hat —e Kinder nema djece; er kann —e Frau ernähren nemože hraniti žene; nema na što ženu dovesti; k. Mensch nitko; das ist k. Haus to nije kuća; nije ni prilika kući; es ist k. Wunder nije čudo; gib mir Brod, ich habe —s daj mi kruha, nemam ga; —er von uns nijedan nas, od nas; k. einziger nijedan, ni da bi jedan; —er von beiden nijedan, nikoji; —erlei *adj.* nikakov, nikakav; auf —erlei Weise v. Art nikako, ni pod koji način, na nikakav način; —eswegs *adv.* nikako, nipošto; pod ništo; —mal *adv.* nijedan put, nikad; —seitig *v.* Neutral.

Keiſche *f.* kućarica.

Kekk *adj.* (hurtig) okretan; (lebhaft) živ; eine kekke Farbe živa mast (boja); (munter) badar, veseo; (verwegen) drzak, drzovit, prodrzljiv; —werden drznuti, prodrznuti se; (kühn) smjeli; —e *f.* —heit *f.* prodrzljivost, drzkoća, drzkost; (Kühnheit) smjelost; —lich *adj.* prodrzljivo, smjelo.

Kelch *m.* kalež; (bei Dr.) putir; (fig.) čaša; (bot.) čaška; —artig *adj.* čašast; —balg pljeva; —blatt *n.* lap, lapica; —blühend načašni; —blume čaškovica; —blümler *pl.* sazanice; —blütig *v.* Kelchblühend; —blütige Pflanzen čaškovice; —bekel *m.* plitica; (bei Dr.) diskos; —feige *f.* čaškovita smokva; —flechte čašnjak; —förmig *v.* Kelchartig; —futter, —futteral tok od kaleža, putira; —glas stolovata čaša; —heibe čaškasti vriesak; —klappe *f.* poklopac čaške; —los *adj.* bez čaške; —röhre (bot.) *f.* tulica čaške; —rübe *f. v.* Feldrübe; —saum okrajac, krajac čaške; —ständig nadčašni; —ständige Pflanzen nadčašnice; —teller *v.* —bekel; —tuch ubrusac; pokrovac; (b. Dr.) darak, pokrov, pokrovac, vozduh, putirnjak.

Kelle *f.* (mont.) kutao; (Maurer—) zidarska žlica; mistrija; (Schöpf—) kutlača, kuhača.

Keller *m.* pivnica, konoba, podrum; —assel *v.* Kellereſel; —beeug *v.* Kellerhals; —bier *n.* pivničko pivo; —ei pivnica; (*v.* Perſ.) pivničarstvo; konobari; —eſel *m.* babura, hrapova babica; —fenſter prozor od pivnice; —fliege muha pivničarka; —froſt pivnična studen; —geruch pivničevina; pivnička duha, vonj; —geſchoß podzemni sprat, podkućina; —hals gator; (Gewächs) likovac, maslinica; —höhle gat, lagum; —knecht konobar, krčmarski poslužnik; —kraut *v.* —hals; —leiter *f.* skladnje, palija; *v.* Schrottleiter; —loch *n.* oduška, okance od konobe; —luft zrak pivnični, od pivnice; —magd konobarica, pivničarka; natočilja; —meiſter pivničar, konobar; nadzornik konobe; nadpivničar; -n skladati u pivnicu; —raum *m.* diel pivnice; —recht pivničarsko, konobarsko pravo, pravice; pravo vinotočnje; —ſchabe *v.* —eſel; —ſpinne pauk pivničar; —wirth *m.* pivničar, konobar, krčmar; —wurz *f.* lokvanj.

Kellner konobar, pivničar, krčmar; —in *v.* Kellermagd; —junge konobarski dječko; konobarac, pivničarac.

Kellſchlakke *f.* izmetina.

Kelter *f.* gnječak, mečilo; (Preſſe) tiesak, preša, torkuo, turanj; tlak; (Ort) *v.* Kelterhaus; —baum *m.* kobila, šiba; —er gnječilac, muljalac, mečilac; cjedilac, prešar; —geſang vi-

Digitized by Google

narska popjevka; —haus *n.* badnjarica, gnječilište, preša; his; kliet; *v.* Preßhaus; —herr gospodar prešnice; —kasten *m.* koš; —knecht *v.* Kelterer; —lied *v.* Keltergesang; —maschine preša, tieskostroj; —meister nadstojnik prešnice; —n kljukati, muljati, mečiti, možditi, drucati, drepati, dreckati; smuljati, izmečiti, ostručati; prešati; tištiti, ciediti, torkulati; —recht pravo prešnice; —traube moštvenica; —tretter *v.* Kelterer; —wein *m.* sbojina, prešovina.

Kelzen *v. n.* (fig.) lajati.

Kempe *m. v.* Kämpe.

Kennbar očit, očivest, pozn. tan, poznatljiv, vidljiv; es ist k. može se poznati; vidjeti je; —keit *f.* poznatljivost, vidljivost, očitost.

Kennen *v. a.* poznati, poznavati, znati što; ich kenne ihn dem Namen nach poznajem ga po imenu; wir kennen einander poznamo se; znanci smo; ich habe ihn gar nicht gekannt nisam ga ni poznao; ich kenne ihn genau dobro ga poznam, izmjerio sam ga od pete do glave; ich kenne meinen Mann znam čega je u njem; (spr.) wer ihn kennt der kauft ihn nicht tko ga pozna neće ga kupit; tko ga nebi poznao, skupo bi ga prodao; er kennt keine Gefahr nehaje za pogibelj; nepoznaje straha; er kennt keinen Gott nezna za Boga; sich selbst kennen poznati se; wir haben uns k. gelernt spoznali smo se.

Kenner *m.* znalac, znavac, poznavalac; vještak; —in *f.* znalica, poznavalica; vještakinja; -blikk pogled vještakov; —ling *m.* znadar; —miene *f.*, er macht K. gradi se vještakom; mit einer K. tobož kano vještak; —schaft vještina, umića.

Kenntlich *v.* Kennbar.

Kenntniß znanje; nauka; vještina; er besitzt viele —e mnogo zna; —e von einer Sache haben znati, poznati što; —e vieler Sprachen govori mnoge jezike; zur K. und Nachachtung na znanje i ravnanje; da se zna i po tom vlada; zur K. bringen na znanje dati, vjediti dati, obznaniti što, naglasiti komu što; zur K. nehmen ubavjestit se o čem, uzeti što na znanje; (fig.) er nahm davon keine K. nije na to pazio, gledao; nije se na to osvrtao; neozirući se na to; er wurde davon sogleich in K. gesetzt to mu se je odmah javilo; odmah mu je na glas dano; er hat K. davon erlangt doznao, dočuo je za to; —arm slaba znanja, pust, prazan; neuk; bezznan; —begierig pohlepan znanja; naukohlepan; —los *v.* Kenntnißarm; —nahme obavještenje; zur —nahme na ubaviest, na znanje; —reich učen, veoma vješt, pun znanja; znahor; —quelle *f.* izvor, vrelo znanja.

Kenn-ung poznavanje; (bei Pferden) bob, crno; —zeichen znak, znamen, biljeg; obiležje; -zeichnen naznačiti, oznamenovati; obiležiti; —ziffer *f.* znamen; (*index*) kazalo, ukazalo; —zug *v.* Kennzeichen.

Kenster *m. v.* Mistel.

Kentern preklopiti; gekentertes Schiff ladja preklopnica.

Keper *m.* tkanje u križ; —n tkati u križ (platanjski).

Keppeldraht *m.* žica za sita.

Kerate *pl.* dresvine.

Kerb, Kerbe zarez, rovaš; ein Kerb *v.*

Digitized by Google

Kerbe in etwas machen zarezati, zarovašiti što; —beil užosjek; —el krosuljica; —eltern, —elrübe *v.* Kälberkropf; —elkraut *v.* Kerbel; Kälberkropf; —en zarezati, zarezivati, rovašiti, zarovašiti, u rovaš zarezati; (bot.) gekerbt izrovašen; —enfüg.ng *f.* šipiljenje; —enmaul resoustac; —enmuſchel osmudjena klapavica; —enſchnelke *f.* izrovašenâ svrdlica; —fiſch šolnjača; —holz *n.* rovaš, raboš; etwas auf das —holz ſchneiden urezati što u rovaš; —ig izrovašen; —ling *v.* Inſelt; —zahn *m.* rovašac; —zähnig *adj.* rovašno-zubat; rovašast; —zettel izrubljen list.

Kerf *v.* Inſelt.

Kerle *f.* (bot.) regljica.

Kerker tamnica, uza, uznica; im K. ſchmachten tamnovati, u uzi biti, u tamnici čamiti; aus dem K. befreien oprostit koga tamnice, pustit koga iz uze; —fieber tamnička, uznička groznica; —haft *f.* tamnovanje; —inſpektor *m.* nadglednik, nadzornik tamnicam, tamničar; —meiſter *m.* tamničar, uzničar; —meiſteramt *n.* tamničarija, tamničarstvo, uzničarstvo; —n tamničiti, utamničiti, u uzu baciti; —ſtrafe tamnička kazan; lebenslängliche K. tamnica do smrti; dosmrtno, vječno tamnovanje (sužanstvo); zeitliche K. vremenito tamnovanje; einen zur K. verurtheilen osudit koga u tamnicu; —ſtäfling *m.* uznik; —thür vrata na tamnici; —thurm kula na tamnici; —viſitazion *f.* pregled tamnicâ.

Kerkner *v.* Kerkermeiſter.

Kerl *m.* ljudina, dječko; ein junger K. zinzov; ein alter K. matorac, starčina; ein dummer K. bena, bedak; ein braver K. dobričina, poštenjak, poštenko; ein guter K. dobričina; ein ſchlechter K. rdja, nitković, nikogović, niš-korist; opačnik; čovjek na strani, ništarac, lopov, horjatin; ein liederlicher K. nevaljalac, pušt, kalaš, bekrija, stepihleb; ein ehrlicher K. *v.* ein braver K. poštenjak, poštena duša; *v.* Diener; —holz *v.* Rainweide.

Kermes *m.* kermes, kermesov crvac; poljski crvac; —baum *m.* kermesov dub; —beere *f.* vinoboj, grozdoboj, murečep; *v.* Kermes; —eiche *v.* —baum; —körner *pl.* grimiške; —ſcharlach *m.* kermesov grimiz; —laus, —wurm *v.* Kermes.

Kern *m.* jezgra, jedro, jadrka; (d. Kanon.) duša; (d. Pferd.) žabica; *v.* Kennung; (d. Gieß.) jedro; (der Apfel ꝛc.) jezgarica, žgarica, jedarce, jedrika, jadrka; (des Getreides) zrno; (Kirſch.) košćica, pećka; (des Holzes) stržen; (des Kohles) bokvica, srce; (einer Flöte) pisnik; (des Hufes) srč, živac; (der Pflanze) sjeme; Fleiſch vom K. krto meso; Schießpulver von gutem K. prah čvrstoga zrnja; zrnat barut; der K. des Mehles cviet mûke, brašna; der K. der Truppen po izbor vojska, jezgra vojske; K. eines Buches jezgra, sadržina knjige; (das Beſte) izbor, cviet; (wdm.) mrcina; (spr.) des Pudels K. prava istina, jezgra stvari (namjere); —anſatz *m.* zamet, zametak jezgre; jezgarica; —apfel *m.* zukvaja, (bot.) prava jabuka; —arche *f.* orašasta korabljica; —artig jezgrast, jedren; —äftig čvornat, čvorovit, svorovit; —beißer *m.* dlaska; tustokljun, prostokljun; —bohrer pećkar; —brav *adj.* priek i priek dobar; veoma vriedan, predostojan; —en *v.* Aeußern; ſich k. zrniti se; (v. d. Butter) grušati se;

Digitized by Google

v. Körnen; —er *m.* tupi probojac; —faul gnjile, truhle strženi; pregnjil, prahnovit, prladan; —fäule gnjiloća, gnjiloba strženi; —feſt *adj.* zadrizgao, krosnat, zdrav zdravcat, jedar; (ſcherz.) utorni; ein —feſter Mann zadrijaka; —fett *v.* Nierenfett; —feuer središnji oganj; —fleiſch krtina; —freſſer dlaska orašarka; —frucht *f.* plod s jezgaricom; jezgarnica; *v.* Kernobſt; —gebicht *n.* vrstna pjesma; —gehäuſe sjemenika, kućica (od jabuke); —gerſte *f.* ječam; —gerte *v.* Hartziegel; —geſchütz *n.* top jednake duše; —geſchwür podkožnjak; —geſund *adj.* zdrav zdravcat; zdrav kao kremen; ein —geſunder Menſch temeljak, korenjak; ein —geſundes Holz zdravo drvo, drvo zdrave strženi; —gülte žitarina; —gut *adj.* posve dobar, dobar kao duša, dobar kao dobar dan u godini; ein —er Menſch duša od čovjeka; —haft *adj. v.* Kernig; —haus *v.* Kerngehäuſe; —haut (bot.) koža jezgrenica, jezgrenica; —holz stržen, srčina; —hülle objezgarje; —icht jezgrast; —ig jedar, jedren; —iges Holz *v.* Kernholz; —iges Fleiſch *v.* Kernfleiſch; (feſt) čvrst, jak, jaklen, jedar; —igkeit jedroća; —inhalt, Körnförperchen jezgra staničnjaka; —kraut *n.* gušavica (bot.); —lauge *f.* galički lug; —leder *n.* čvrsta koža; —leim maz od jedra; —leinkraut *v.* Bruchkraut; —leinwand čvrsto, jako platno; —los *adj.* bez jezgre (jedra); —mann *m.* zadrijaka; ljudesina; —maſſe (bot.) bjelance, bjelanjak; —mehl cviet od brašna, mûke; —milch *v.* Buttermilch; —obſt *n.* jezgričavo, košćato voće; jabučnjaci; —raupe *f.* srčarka; —recht *n.* prav pravcat; prav zdrav; —reich *adj.* jezgrovit; —ſchaar izabrana četa; po izbor četa; —ſchälig drozgav, ljuskav; —ſchatten crna sjena, podpuna sjena, gusta debela hladovina; —ſcheit cjepanica; polèno; —ſchule sjemenište, sjemenjak; —ſchuß ravan hitac, pravcat hit; —ſchwinden *n.* suša kopita; —ſeife čvrst sapun; —ſpitze zaroga; —ſprache jedar, jezgrovit jezik; —ſpruch jedra rieč; poslovica; —ſtahl jedar ocjel; —ſtamm *m.* jedro deblo; sjemenaš; —ſtein *v.* Granit; —truppe *v.* Kernſchaar; —tuch čvrsto, jako sukno; —wand *v.* Spendung; —wolle najbolja vuna.

Kertſche *v.* Schlehe.

Kerze svieća; die K. rinnt svieća hlapi, curi, tali se; —n gießen lievati svieće; K. ziehen umakati, tinuti, provlačiti, lojiti svieće.

Kerzen-beere *v.* Wachsbaum; —beerſtrauch *m.* (bot.) zla; voskovac; —erzeugung lievanje, pravljenje svieća; —fechte (bot.) fitiljasta krastika; —gerade kao svieća; okom, ravan; —gießer svićar; —gießerei *f.* svićara, svićarnica; —hell *adj.* razsvietljen (svićami); —kraut *v.* Königskerze; —meiſter *v.* Kerzengießer; —ſchein svjetlost, sjaj svieće; beim K. pri svići, kod svieće; —träger *m.* svjećonoša, lučonoša, svjetlonoša, svjetlaja.

Kerzler *v.* Kerzengießer; —in svjećarica; (Kerzenweib) svjećarka.

Keſſel kotao; eiſerner K. gvozdenjak, kotlača; kupferner K. mjedenjak, bakrač; (Erd—) kotlina, ponikva; prot; (wbm.) brlog; (bei Kalkbr.) kotao; —artig *adj.* kotlast; —aſche *v.* Pottaſche; —beere *v.* Kösbeere; —bereiter kotlar; —beſſerer *m.*

Digitized by Google

—büßer kotlokrp; —bier domaće pivo; —brauen varenje piva kod kuće; —braun kotleno mastilo; —bügel *m.* povraz; povreslo, vrieslo, povrzlo (od kotla); —er *v.* Keſſelſchmied; —erz kotlovina; —fang *m.* vadjenje magije; —flicker kotlokrp; —förmig *adj.* kotlast; —gewölbe kotlast svod; —grube kotlina; —haken daljak, kuka od verigâ; —haus kotlarnica; —herd *m.* kotlište; —kette verige, lančenice, komoštre; —kreuz kotlenjak; —kauf jamica; —lippe *f.* (arch.) nosac; —loch grotlo; —meiſter kotlar; —n ſich *v. n.* bočiti se; —pauke *v.* Pauke; —ruß *m.* čadja, saja od kotla; —ſchleuſſe kotlasta oplavnica; —ſchmied *m.* kotlar; —ſtein *v.* Brunnenziegel; —ſtube kotlara; —thal kotlina, ponikva; —tuch omašćeno sukno.

Keſſer *m.* prigrabanj.

Keſte *f.* bradava znamenka (u veruge, konja); bradavica.

Kettchen lančić, lančac, veružice.

Kette lanac, verige; (bei W.) kosa, osnova; *v.* Bergkette; (wb.) jato, kita, povorka; in —n legen lancem svezati; (fig.) okovati; —n (fig.) robstvo, sužanjstvo; ſeine —n zerbrechen skršiti jaram, raztrgati lance, okove; (Blumen—) gobinja; (fig.) niz; povorka; čitulja; galvaniſche K. Galvanijev, galvanički lanac.

Kettel kvačica; —n *v.* Ankketten.

Ketten lancem svezati, okovati; (fig.) prikovati, privezati; zapeti lancem; —band zaponac; —bandwurm *m.* karikasta trakavica; —baum *v.* Garnbaum; —blume *v.* Löwenzahn; —bogen lančen obluk; —bruch (math.) suvezni slomak; —brücke *f.* lančanik, lančenjak; —faden osnutak, osnova; —förmig verižast, veružast; —garn, predja za osnutak, od osnutka; osnutak, osnova; —gebirge gorovje, pogorje; —glied karika, oko, kolut (od lanca); —haken *m.* lančena kvaka; —hund pas na lancu; privezan pas; —kugel *f.* bliznak, sindžirli-zrna; —linie crta lančena, lančenica; —nagel (geom.) klinac u lanca; lančen klin; —naht *f.* verižasti šav, verižica; —panzer oklop; —rad zubčasto kolo; —rechnung verižni, suvezni račun; —regel *f.* suvezno, verižno pravilo; —reim prepleten slog; slog na preplet; —ring *v.* Kettenglied; —röhrlein *v.* Löwenzahn; —ruthe *f.* ciepac, ciepik, stapić; —ſchluß *v.* Soritès; —ſchmied *n.* lančar, veružar; kovač; —ſeide osnovna svila; —ſtab članak od lanca (mjeračkoga); žrt lančena; —ſtein *v.* Kettenkoralle; —ſtich veriženje; —ſtock kolić, kolčac; —ſtrafe kazna okovâ, (s okovi); sklenuće; —werk *n.* veruge; —wurm ojadjelica, trakavica; —zug *m.* veružnica.

Kettler lančar, veružar; kovač.

Ketzer krivovjerac, razkolnik, nevjernik; (5. Wollarb.) puno vreteno; —in krivovjerka, razkolnica, nevjernica; —buch *n.* krivovjerna, krivovjerska knjiga; —ei *f.* krivovjerje, krivovjerstvo, nevjerstvo, razkolje; —gericht *v.* Inquiſition; —haupt glava krivovjeraca, razkolnika; —iſch *adj.* krivovjerski, razkolnički, nevjernički; -meiſter *v.* Ketzerhaupt; —n *v. n.* krivo vjerovati; (mont.) crtariti, parakati; —richter *m.* sudac krivovjerstva, inkvizitor; - ſchrift *f.* krivovjernički spis, razkolničko pismo; —ſucht cunjanje krivovjerstva.

Keubel *m.* rešeto.

Keuchen *v. n.* hujati, šikariti,

Digitized by Google

hripati, hropiti, sopiti, sipati, dahtati; (husten) kašljati, brohati; —n hujanje, hropotinja; —d *adj.* zahujan; zasopljen; sipljiv; nedušljiv; težko dišuć.

Keucher *m.* sipljivac, nedušljivac; —in sipljivica, nedušljivka.

Keuch-husten hripavac, rikavac, kukurikavac, brohavac; zadušan (zadušljiv) kašalj; —sucht *f.* zadušljivost, nedušljivost.

Keule *f.* ćula, budja, kihača, kijača, toljaga, tojaga; buzdovan; eiserne K. gvozdenjak, nadžak; (eines Mörsers) tuk, tučac, tucelj, batić; (eines Kalbes) but, čerek; (einer Gans) batak, boca; eine grobe K. ordulja; K. der vierfüßigen Thiere kita, kitčica; (der Vögel) stegno, stegance, batak; —n *v. a.* kihačom, buzdovanom koga tući (biti); mastiti, lemati koga toljagom; —nbäume *pl.* presličnjaci; —nförmig poput kijače (toljage); kijački, ćulast; —nkäfer *m.* batonoša; —nkürbis tikva, tikvanja; —npalme *f.* kijak; —npilz *v.* Keulenschwamm; —nschebe *f.* batasta sumanka; —nschwamm koraljasta gljiva; —nträger *v.* Keulenkäfer; topuzlija, buzdovanar, tojagaš; —nwurz lokvanj; —r *m. v.* Keiler.

Keul-hörnige *pl.* batorožci; —icht, —ig batast.

Keuper šarun, kajper.

Keusch *adj.* čist, nevin, nedužan, djevičanski, neoskvrnjen, netegnut, pošten, stidljiv; —er Blick stidan, sramežljiv pogled; —e Liebe čista ljubav; —baum *m.* konopljika, oštra šibika; —heit *f.* čistoća, nedužnost, nevinost, neoskvrnjenost; seine —heit bewahren sačuvati čistoću, ostati nevinim; das Gelübde der —heit zavjet djevovanja, djevičanstva; —kraut *v.* Sinnkraut; —baum *v.* Keuschbaum.

Keutel *m.* kuljar; kesa u mreže.

Kibitz *m.* vivak *v.* Goldregenpfeifer; —blume kockasti zvonik; —fett tučnica.

Kicher *m.*, Kichererbse *f.* slanutak, čič, čičak; petrificirte K. grahovac; —er *m.* kikotač; —n *v.* *n.* kikotati, hihitati se.

Kiefer *f.* (bot.) bor; luč; *v.* Kieme; K., Kieferbein *n.* čeljust, vilica, laloka; —ausfatz *m.* opar; —bein čeljustnica; —bret: borova daska; —brüse *f.* podčeljustna žliezda; —eule *f.* borovac; —fortsatz *m.* nastavak čeljusti; —füße *pl.* čeljustne noge; —gehölz borik; —harz borova smola; —holz borovina; —knochen čeljustna kost; —kreuzschnabel *m.* velik krivokljun; —loch rupa u čeljusti; —marder *v.* Baummarder; —mäuler *pl.* prostoperke; —muskel mišica čeljustnica; —n *adj.* borov; —nadel *f.* borova četina; borove iglice; —nsame *m.* borovo sjeme; —ntafter čeljustno pipalo; —span luč; —sprossen *f. pl.* borova brst; —wald borik; borovje; borova šuma; —weibe žukva, bekva; —zapfen borov češer.

Kielbeere smrekova šiška.

Kiel *m.* (K. der Feder) ciev, cievka, cievčica; (an kleinen Federn) badrljica; *v.* Schreibfeder; (des Schiffes) kilj, hrbtica, kolumba, hrbat, podladje; der falsche K. pahrbtnica; den K. legen počet gradit ladju; (fig.) brod; (bot.) ladja; (b. Gärtn.) lukovica; —bett *n.* perina nečihanoga perja; —bolt šutak, šutiko; —en *v.* *n.* dobivati perje, perjatiti se, opernatiti; *v.* *a.*, ein Schiff t. popravljati ladju, brod; *v.* Kielholen; —förmig *adj.* ladjast; —frosch

Digitized by Google

v. Froschwurm; —gang pohrbtične trenice; —herr *m.* gospodar broda; —holen ein Schiff nagnuti, izvrnuti brod; einen Verbrecher k. podvući zločinca (izpod broda); —ig (v. Vög.) kličav, ptić u kicih; —kopf *m.* pohrbiica; —kropf guša; -rabe *v.* Krähe; —raum dno od broda; —recht hrbtična; —schwein *n.* lakota, jedrilište; —wasser *n.* vodena brazda, brazda u vodi.

Kieme škrga, krelja, kreljut.

Kiemen-bogen obluk škrge; —bekel *m.* poklopac škrge, krelje; —haut koža od škrge; —öffnung ušće škrge.

Kien *m.* luč; —apfel *v.* Kiefer-zapfen; —baum *v.* Kiefer; —bohrer *v.* Fichtenbohrer; —e *v.* Kiefer; —er *m.* lučar, svjetlaja; —fackel zublja, buktinja, palja; luč, baklja; —holz luč; —ig lučni, smolni; —öl *n.* borovo ulje; —ruch, —ruß gare, čadje; —rußhütte garnica; --span *v.* Kienfackel; —stock tešnjak; —wald *v.* Kiefernwald.

Kiepe *f.* krošnja, koš.

Kies *m.* (grober Sand) šljunak, piljak, pržina, salutak; (min.) —e kučadani, krški, *v.* Schwefelkies; —aber žica, žila sumporovca.

Kiesel kremen; (*coll.*) kremenje; (ein runder) oblutak; (*coll.*) obluće; zu K. werden okremeniti se; ukremeniti se; zu K. machen okremeniti; (*silicium*) kremik; —artig kremenast, kremenat; —boden, —erde kremenica, kremenjača zemlja; —feuchtigkeit *f.* kremenina; —gallerte (chem.) kremički raztok; —guhr kremena pjena; —hart tvrd kao kremen; kremenit; —klumpen valut; —masse kremenština, kremenovina, *v.* Kieselklumpen; —mehl *n.* kremeni prah; —sand *v.* Kies; —saure Salze kremene soli; —säure kremenikova kiselina, kremičnina; --schiefer buližnjak, *v.* Kornschiefer; —seife kremeni sapun; -sinter *v.* Kieselguhr; -stein *v.* Kiesel.

Kies-gang *m.* pržinasta staza; —grube kučadanski rudnik; kremenište; —icht kremenast; —ig kučadanski; —iger Boden kremenjača; —sand šljunak; —schale kučadanska ljuska; —weg navožena cesta; —zeche kučadarski rudnik.

Kieze *f.* krbulja, lubura, kozla, kuzol; —l *m.* duguljasta cjediljka, procjediljka.

Kiffeln *v. a.* oglabati, odabati.

Kiff *m.* kar, svadja; —e bekommen izkaran biti; —e kućerina.

Kilo-gramm *n.* kilogram (tisuća gramâ); —litre *m.* kilolitar (1000 litara); —mètre kilometar (tisuća metara).

Kimblokk *m.* panj (bačvarski, za tesanje).

Kimm-er (am Faße) čehalj, utor; (Rinne) utor; (am Schiffe) vrh; (Kerbe) zarez; —eisen *n.* taranj; —en *v. a.* utoriti, zarezavati; —hobel utornjak; --ung *f.* srh (od broda) *v.* Luftspiegelung; —planke trenica od srha; --weibe ovojnjak.

Kind *n.* diete, čedo, otrok, otroče; —er (*coll.*) djeca, djećina, otroci; (ver.) djećurlija, čedija; (scherz.) pilež; kleine K. drobna djeca, djećica, nejaka djeca, nejačad; ein männliches K. muškić, muško diete, muško čedo; ein weibliches K. ženskić, žensko diete, žensko čedo; —er zeugen djecu radjati; leibliches K. porod od srca, čedo izpod srca, rodjeno diete; er hat keine K. nema djece, nema od srca poroda; er behandelt ihn wie sein eigenes K. drži ga kao svoje rodjeno diete, gleda ga kao da mu je od srca pao; er

Digitized by Google

liebt ihn wie ſein eigenes K. ljubi ga kao da ga je rodio; ein nachgebornes K. posmrtak, posmrćak, posmrtče; ein unreifes K. nedonošče; ein unterſchobenes K. podmetče, podmetnuto diete; ein kleines K. an den Knien gehalten nakoljenče; ein K. von jemand bekommen roditi, imati s kim diete; ſich wie ein K. geberden djetinjiti se, biti djećinski; er iſt noch ein K. am Verſtande prava je djetetina; istom se s pameću bori; —er Gottes djeca božja.

Kindbett *n.* babine; in das K. kommen obabiti se, poroditi, u postelju doći; im K. liegen ležati u babinah; im K. ſterben u porodu umrieti; das iſt ihr erſtes K. prvi put je rodila; —erin *f.* porodilja, rodilja, rodjača; —fieber *n.* porodiljska, babinjska groznica.

Kindchen *n.* djetešce, djetence, čedo, čedašce, čedance, otroče.

Kindelbier *m.* babinje.

Kindeln *v. n.* poroditi se, roditi; (kindiſch ſein) djetinjiti, babiti se; *v. a.* šikati, Herodeša dieliti, tepsti; das K. *n.* tepeški.

Kindelruthe *f.* šikavica.

Kinderbewahranſtalt *f.* pjestovalište, pjestovnica, zavod za pjestovanje (pazku) djece; nejačnica, zavod za nejačad (nejaku djecu).

Kinder-bild slika djetinja; —blattern *pl.* boginje, kozice, kraste; —brei kašica; —butte tegličica, nategačica, nategačka; (Glas) sisaljka, cmrkaljka, tutlica; —ei dječarija, djetinjarija; —ei treiben djećariti, djetinjariti; —feind *m.* neprijatelj djece; er iſt ein K. mrzi djecu, netrpi djece; —flecken *pl.* Maſern; —flinte puškarica; —frau dadija, dadilja, dojka, dojkinja, pjestinja; —freſſerin (ſig.) babaruga; —freund *m.* prijatelj djeci, čedoljub; er iſt ein K. ljubi djecu, rad vidi djecu, djetak; —freundin *f.* prijateljica djeci; djetarka; ſie iſt eine große —freundin veoma ljubi djecu, voli djecu; —fromm pobožan kao diete, bogoljub poput djeteta; —geld *n.* novci djece, djećinji, djećini novci; —geſchichte djetinja, djećinska pripoviedka, pripoviest za djecu; —gries, feiner drobni jagli, krupica za djecu; —haft *adj.* djećinski, djeteći; —haube *f.* kapica djeteća; —jacke *f.* zobunčić, haljinica djeteća; —kappe, —käppchen *n.* Kinderhaube; —klapper čegrtaljka; —kleid *n.* haljinica, opravica djećinja; —kreis *m.* kolo, kita djece; —lehre *f.* kršćanski nauk; —lehrer *m.* učitelj djece, *v.* Katechet; —leicht vele, veoma lagak; —lich *v.* Kinderhaft; —liebe *f.* ljubav djece; (Liebe der K. zu den Eltern) djetinja, sinovlja ljubav; —los *adj.* bez djece, bezčedan; er iſt —los nema djece, nema poroda; —loſe *m.* bezdjetak; —loſe *f.* bezdjetka; —loſigkeit *f.* bezdjetnost; —mädchen, —magd *m.* pjestinja, dadilja, dojka; —magd ſein pjestovati, dadijati; —märchen priča za djecu, djetinja priča; —markt *n.* božićni sajam; —melker *m. v.* Nachtſchwalbe; —mord krv na djetetu učinjena, čedomor, čedomorstvo; einen K. begehen umoriti diete, skončati čedo, *v.* Sabebaum; —mörder *m.* čedomorac, čedokrvnik, ubilac djeteta; —mörderin *f.* čedomorka, čedokrvnica, ubilica djeteta; —mutter *f.* (ſig.) Hebamme; —n *v.* Kindeln; —name ime djetetu, djeteće ime; —peitſche bičić, korbačić; —poſſe dječarija, djećinstvo;

Digitized by Google

—pfeife sviralica, svirala; --pocken v. Pocken; —reich, er iſt k. ima mnogo, ima punu kuću djece; —rein adj. nedužan, nevin kao diete; —rock m. suknjica, opravica; (bei männl.) kabaničica, kabanka, surčica; —ſalz djetsko čistilo; —ſchrecken bauk, baja, strahinja, strahija, nevrenčić; —ſchuh djetinje cipelice; —ſchuhe djetinja obuća; (ſpr.) die —ſchuhe abziehen o. ausziehen obući gaće; do pasa, do gaća dorasti; ſeit ich die K. abgelegt habe odkad sam se muškim opasao pasom; —ſchüſſel pitalica; —ſpiel djetinja, djećinska igra; —ſpielerei f., —ſpielzeug n. igrača, igračka djeteća; —ſprache f. djetinski, djeteći govor (jezik); —ſtreich v. Kinderpoſſe; —ſtube sobica, sobarak, soba djeteća; —ſtuhl stolić, stolčac, stolčak; —tag n. Herodeševo, Irudovo; tepeški; —tage pl. djetinstvo; —taufe krščenje djece; —trommel f. bubnjići; —wagen m. kolica, kolčaca; —wärterin v. Kinderfrau; —wartung njega djece; nastojanje djece; —wäſche f. sitna pratež, sitno rublje, djetinja prtenina; --wiege koljebka, koljevka, zibka, zibaljka; —wurm v. Madenwurm; —zucht uzgoj, odgoj djece.

Kindes- (in Zuſam.) djetinji, djeteći, djećinski; —alter m. djetinska doba, djetinstvo; —beine pl. (fig) von K. her od malâ (malena), od mlada, od malih nogû, od koljebke, od majčine sise; —gefühl djetinje čustvo; —kind unuk, unuče, unuka; —kiefern pl. čeljustki djetinji; —lage polog djeteta u utrobi; —liebe djetinja, sinovlja ljubav; —mord (et segu.) v. Kindermord; —noth f. trudovi; in K. ſein truditi se, poradjati; —pflicht djećinska dužnost; —ſtatt, imbn. an K. annehmen podjetiniti koga, posiniti, pokćeriti; uzeti koga pod svoje; —theil m. dio jednoga djeteta; dio djetetu zapadajući; —unſchuld f. djetinja nevinost (nedužnost).

Kinds-heit f. djetinstvo, otroćtvo; in der K. za djetinstva, od nejaka, v. Kindesbeine; —heitsleben n. djetetovanje, mladovanje; —iſch djećinski, djetinjski; —iſch ſein djetiniti; —iſch werden podjetiniti, spazmati s pameti, postati djetetom; —iſches Betragen djetinenje; —lich djetinji, sinovlji, sinovski; k. ſchön djetinski liepo; —lichkeit djetinost; —ſchaft posinstvo, posinitba.

Kinds-koch v. Kinderbei; —frau v. Kindermagd; —kopf m. djetenina, otročina; —waſſer n. vodurina.

Kind-taufe f. krščenje djeteta; —taufen n., —taufmal n. krstitke; —taufvater m. otac djeteta; —taufmutter f. mati djetetu.

Kink oko, zavojak; —el v. Wachholder; —horn rogač; das gitterförmige —horn mrežasti volak.

Kinn obradak; (fig.) brada, bradište; das große K. volje; —backen čeljust, čeljuga, vilica; —backenkrampf m. grč, krč čeljusti; er hat den K. pale su mu bagoče; —backendrüſe podčeljustna žliezda; —backengrübchen n. jamica na obradku, jamica na bradi; —backenhöhle f. šupljina čeljusti; —bart brada; —höker m. kvrga čeljusti; —kette podbradač, čamprage; --lade v. Kinnbacken; --lappen m. nadbradnik; —reif, Kinnkette; —ſalt m. ovča volja.

Kippel rožac, rožčić, saščić.

Kippe, auf der K. ſtehen biti na prekretu, v. Schaf.

Kippeln, Kippen v. n. navesti se,

Digitized by Google

naviti se, navoditi se, navijati se; *v. a.* nagnuti, izpraviti; mit Oſtereiern k. tući, tucati, tuckati se jaji; k. und wippeln obrezivati novce, *v.* Ausleſen; K. *n.* Kipperei.

Kipperei *f.* obrezavanje, obrez novca.

Kipperer *m.* obrezač, obrezavac novca.

Kippgeld *n.* obrezan novac.

Kirch-bau gradnja, zidanje crkve; —bach crkven krov, krov od crkve; —dieb, Kirchendieb.

Kirche crkva; die K. beſuchen hoditi u crkvu, pohadjati crkvu; unter der K. pod službom božjom, za službe božje; die Diener der K. poslužnici, služitelji crkve.

Kirchen-agende obrednik, trebnik; --älteſte starešina crkveni; --amt crkvena služba, crkveno poglavarstvo; —angelegenheit crkveni posao; —bann prokletstvo crkve, anatema; in den K. thun prokleti koga, izobćiti koga iz crkve; —beamte činovnik, urednik, službenik crkveni; --behörde crkvena oblast; —beſuch hod, pohod u crkvu; —beſucher crkvar, bogomoljac; —brauch crkveni običaj; (Ceremonie) crkveni obred; —buch crkvena matica; —buße crkvena pokora; —dieb crkvoder, svetokradac, svetokradica; —diebſtahl crkvoderina, svetokradja; —diener crkvenjak, požup, zvonar; —dieneramt crkvenjačtvo, zvonarija; —dienſt crkvena služba, služba crkve, ſ. Liturgie; --dienſtlich u službi crkve; —botation *f.* crkvena podpora, podpomoć crkvi; —fahne *f.* zastava, paha; —feſt *n.* crkveni svetac; hram crkve, god crkve, posvetilište crkve; —fluch, *v.* Kirchenbann; —fond crkveno glavno, crkvena glavnica, crkvena zaklada; (Vermögen) crkvena imovina, svojina crkve; —fürſt poglavar, poglavica, dostojnik crkve; —gang *m.* uvod; —gänger crkvar, bogomoljac; —gebet crkvena molitva; molitva u crkvi; —gebot crkvena zapovied; —gebrauch *v.* Kirchenbrauch; —geld crkveni novci; —gemeinde župa, crkvena občina, zajednica, crkva; —geräth crkvena sprava; —gericht crkveni, duhovni stol; *v.* Kirchenrath; —geſang *m.* crkveni piev, crkveno popievanje; *v.* Choral; —geſchichte *f.* poviest crkve, crkvena dogodovština; —geſellſchaft crkveno družtvo; —geſetz *n.* crkveni zakon; postava crkve; —geſetzbuch *n.* crkveni zakonik; —gewalt *f.* crkvena vlast, oblast; —gut *n.* crkovno, crkveno dobro; *pl.* —güter crkvena imanja; -haupt glava crkve; —herr *v.* Kirchenpatron; —jahr crkvena godina, crkveno godište; —kapital *n.* crkveno glavno, crkvena glavnica; —kaſſe crkvena pjeneznica; —kreis *m.* župa, plovanija, parokija; —lehre *f.* nauk crkve; što crkva uči; kršćanski nauk; —lehrer crkvenici, sveti oci; —leuchter stalnica; —licht *n.* (fig.) svjetlo crkve; —lied *n.* crkvena popjevka; —mitglied crkvenik, član (učestnik) crkve; —muſik crkvena glasba (svirka, gudba); —ordnung crkveni red; *v.* Liturgie; Kirchenagende; —paramente *pl.* crkvena odjeća, crkveno ruho (odielo); —patron zavjetnik, odvjetnik crkve; —patronat *n.* zavjetničtvo, odvjetničtvo crkve; čuvadarstvo; —pfleger *v.* Kirchenvater; —platz crkvište; —rath duhovni stol; (ein Mitglied) prisjednik duhovnomu stolu; —räthlich du-

Digitized by Google

hovnoga stola; —raub *v.* Kirchendiebstahl; —räuber *v.* Kirchendieb; —räuberisch crkvoderski; —rechnung račun crkve; —recht crkveno pravo, pravo crkve; —rechtlich crkvenoga prava, crkveno-pravni; —reform preustroj, preobraz crkve; —regal crkveno pravilo; —regiment *n.* vlada, uprava crkve; —ruine crkvina, rušetina crkve; —sache *f.* crkvena stvar, stvar crkve; *pl.* K. poslivi crkve; —sänger crkveni pjevač; pjevčik; —satz *m. v.* Patronatsrecht; —satzung uredba, ustanova crkve; —schein izvadak crkvene matice; —schmutz *m.* ures, nakit, kinč crkve; —schutz obrana, zaštita crkve; —siegel crkveni pečat; —sitz *m.* crkveno sielo,; crkveni sjednik; —slawisch crkveno-slovinski (rectius) crkveno-hrvatski t. j. jezik; —spaltung *f.* crkveni razdor, razkol u crkvi; —sprache *f.* crkveni jezik, jezik crkve; —staat *m.* papinska zemlja, crkvena državа; —steuer *v.* Kirchenkollekte darovi, prinosci, podarje; —stiftung *f.* crkvena zadušbina; —strafe crkvena kazan, pedepsa; —thum *n.* crkvenost; crkvenstvo; crkovstvo; —vater sv. otac; *v.* Kirchenvorsteher; —vermögen imovina, svojina crkve; —verbesserer preobrazilac, popravnik crkve; —versammlung crkveni sastanak, sabor, crkvena skupština; —vogt *m.* crkveni sluga, crkveni nastojnik; —vorsteher crkveni otac, starešina; nadstojnik crkve; —waldung *f.* crkvena šuma; —wesen *n.* crkvenstvo, crkovstvo; stvari crkve; —zucht *f.* crkveni red, crkveno pravilo, stega crkvena.

Kirch-fahrt *f.* božji put, hodočašće; —fest. —gang u. s. w. *v.* Kirchenfest, Kirchengang u. s. w.; —gang (der Wöchnerin) uvod, upeljivanje; —genoß *m.* sucrkvenik; —hof *m.* crkvište; *v.* Gottesacker; —hofstille mrtva, grobna tišina; —kind *n.* crkvenik; —leute *pl.* crkvari; —lich crkovan, crkven; —maus, (spr.) so arm wie eine K. sinja kukavica, prepukli siromak; —meister *v.* Kirchenälteste; —messe *f.* (Kirchmeß) oproštenje, proščenje, hram crkve; zavjetina, posvećenje; —nachbar susjed u crkvi; —ner *v.* Kirchendiener; —spiel *v.* Kirchenkreis; —spielkirche župna, parokijalna crkva; —spielleute, —spielgenossen *pl.* župljani; —sprengel *m.* biskupija, vladičija, eparkija; župa, obseg župni; —stand *v.* Kirchensitz; —stuhl crkvena škrabica; —tag *m.*, heute ist K. danas je služba božja, misa; —tagsfeier *f.* svetkovina hodočašća, proštenje; —thurm *m.* zvonik, toranj; —weihe posvetba, posvećenje crkve, osvećavanje crkve; —weihfest *v.* Kirchmesse; —zimmer *n.* oblačnica, sakristija.

Kirre *adj.* pitom, pitomian; k. machen pripitomiti, upitomiti, (fig.) ukrotiti; k. werden pripitomiti se, upitomiti se, ukrotiti se; er wurde k. pala su mu krila, umehkotio se, stišao se; K. *f.* pitomost, krotkost; *v.* Eisente; *v.* Turteltaube; *v.* Ackerspergel; —en pitomiti; pripitomljivati, upotomljivati; krotiti; (lokken) vabiti, mamiti, mečiti; *v.* Knirschen; —ung *f.* namama, pripitomljenje, vabilo s. Lockspeise.

Kirsch-baum (*prunus cerasus*) trešnja, črešnja; —anlage *f.* trešnjak, črešnjak; —holz *n.* trešnjevina, črešnjevina, trešnjevo

Digitized by Google

drvo; —beißer *v.* Kirſchfink; —blümchen *n.* krasuljak, tratničica; —blüte trešnjev cviet; —branntwein *m.* trešnjevica, trešnjevača; —braun *adj.* trešnjast; —dieb, Kirſchdroſſel *m.* vuga; —e trešnja, črešnja; —farbe trešnjeva mast (mastilo); —farbig trešnjast; trešnjeve, črešnjeve masti; —farbige Fiſolen črešnjevac; —fink tustokljun; —garten trešnjik, črešnjak; —geiſt trešnjevica; —gummi, —harz *m.* trešnjeva teklina, smola; —holb *v.* Kirſchbeißer; —kern trešnjeva koštica, pečka; —kernbeißer *v.* Kirſchdieb; —kuchen trešnjevača, gibanica, povitica s trešnjami; —lorbeere *v.* Lorbeerkirſche; —muß *m.* trešnjev sudžuk; —pflaſterſich golica; —pflanzung *v.* Kirſchbaumanlage; —roth trešnjast; —reich trešnjevit; —ſaft trešnjevika; -ſtein *v.* Kirſchkern; -vogel *v.* Kirſchdieb; —waſſer trešnjevica voda; —wein trešnjevac.

Kiſſen *n.* jastuk, vanjkuš; (Kopfk.) uzglavje, uzglavnica; (Schiffw.) blazina; —überzug, —ziehe navlaka.

Kiſtchen škrinjica, kovčežić, ladičica, sandučić.

Kiſte *f.* skrinja, ladica, slažina, sanduk, kovčeg, *v.* Kaſten; —nfüllung *f.* punjenje slažine, skrinje; (Brautſchatz) darovi; —nholz *v.* Buchenholz; —nmacher škrinjar, slažinar.

Kiſter *m.* ogrebač.

Kitſch-baum *v.* Kalkirſche; —en *v. n.* straziti se, skobiti se, stuknuti se.

Kitt *m.* lem, liep, ljepak; —e *v.* Quitte; —el (Männerk.) košuljac, haljinac; (Weiberk.) sukanja, brhan; —en lemiti, liepiti, slemiti, sliepiti; —er lemar; —maſſe lemina.

Kitzel *m.* škakalj; škakljanje; čaliganje, škakljikanje, golicanje, žačkanje; ich empfinde einen K. im Halſe nješto me škaklji u grlu; er hat den K. verloren neškaklji ga više; (fig.) popaša, pohota; der K. ſticht ihn popašan je, pohotljiv; —huſten kašalj-škakljač; —ig škakljiv, goličav, tugaljiv, žačkav; (fig.) das iſt eine K. Sache mrdan je to posao, škakljiva je to stvar; nježna je to stvar; er iſt in dieſem Punkte ſehr k. u toj stvari je veoma vredovan; tu ga je najlakše uvrieditи; —igkeit škakljivost, tugaljivost, goličavost, žačkavost; —n *v. a.* škakljiti, čkakljati, golicati, žačkati; es kitzelt mich žačka, škaklji me; den Gaumen kitzeln ugadjati grlu; ſich kitzeln radovati se, veseliti se čemu.

Kitzler *m.* škakljač; (*clitoris*) štrekić, jezičak, sikilj.

Klachel *m.* zinzov, klincov.

Klaffe *f.* tuzga; (merk.) *v.* Strazza; —n *v. n.* (berſten) pući, razpuknuti se; (von einander ſtehen) zinuti, zijati; die Thür klafft vrata jape; die Wunde klafft rana zija, rana reži; klaffende Wunde zijatna rana; die Erde klaffte vor Dürre zemlja izpuca, izkriža se, izkoka se od suše; zemlja se razpucala; (plaudern) mit einander brbljati, brbotati, čavrljati, klaprnjati.

Kläffen štektati, škamutati, ževkati; kevtati; (fig.) lajati.

Kläffer štektač; (fig.) lajavac; —in *f.* lajavica, brbljavka.

Klaffung *v.* Klaft.

Klafter hvat (fat), sežanj, razteglјaj; zehn K. Holz deset hvati (sežanja) drvâ; —holz hvatovi; —ſcheit hvatljika; —ig, —lang 8 hvata, na hvat; —maß mjera na hvate (sežnje); sežanj; (Klafterſtokk) hvatača; —n *v. a.* mjeriti na hvate (sežnje); obima rukama obseći, objeti; Holz k.

Digitized by Google

drva u hvate slagati; —schlag *m.* sječnja hvatljika, drvâ iz hvata; —schläger hvatljikar; —stab, —stange *v.* Klafterstock.

Klagbar tužbeni; (klagend) tužeći; k. werden tužiti koga; k. auftreten obtužiti koga.

Klage *f.* tužba; (Weh.) jauk, lelek, cviel; in laute Klagen ausbrechen protužiti, procvíliti; K. über etwas erheben tužiti se na što; K. einreichen predati, podnesti tužbu, potužiti se na koga, na što; (Trauer) crnina; —bold tužilica; parničar, pletkašica; —brief žalbeni list, žalbenica, tužbeni list; —dichter pjesnik žalobnih pjesama, narjekalac, narikač, bugarkar; —factum *n.* čin tužbe, tužbeni učin; —fall *m.* (Klageendung) akusativ, četvrti pad, (padež, sklon); —frau *f.* pokajnica, narikača, narikuša, zapjevalja; —führung tuženje, povadjanje tužbe; —gebicht *n.* bugarka, tužaljka, tužalica, nariek; žalobna, žalostiva pjesma; —getön *n.* bugarenje, naricanje, jadikovanje, tugovanje, žaloviti glas; —haus *n.* žalobna kuća, kuća žalosti; —laut *m.* jauk, cvil; einen K. ausstoßen jauknúti, vrisnuti; protužiti, procvíliti.

Klägel-ei *f.* tužikanje, stuživanje; —er *m.* tužilica, stuživalac; —n *v. n.* tužikáti se, stuživati se.

Klage-lied *n.* pjesma tužalica; bugarkinja, tužbalica, popjevka žalosti; die —lieder Jeremiä plač Jeremije proroka; ein —lied anstimmen zapjevati tužno, protužiti, udariti u žalostnu pjesmu, zabugariti, zacviliti, u žalostne glase udariti; —los bez tužbe; —los stellen oprostiti koga tužbe; namiriti koga, učiniti da se tko nema za što tužiti.

Klagen tugovati, jadati, naricati, žalovati; eine K. erheben, in K. ausbrechen protužiti, zajadikovati; tužiti koga, povući koga na sud, pred pravicu; er klagt über theuere Zeiten tuži se na skupoću; vor Gericht k. tužiti se sudu, pritužiti se, obtužiti koga, ići sudu na tužbu; auf Schadenersatz k. tužiti za naknadu štete; sich k. *v.* sich Beklagen; einem seine Leiden k. tužiti se komu na svoju nevolju, bjedu; kazivati svoje jade; dem Himmel sei es beklagt jao meni do boga milога! tužan ja! *v.* Betrauern, Beklagen.

Klagend žalobno, žalostiv, žalostan, žalovit; (uns.) jadolik; (jur.) der —e Theil parac, stranka tužeća, tužitelj, tužilac.

Klagenswerth *v.* Beklagenswerth.

Klag-epunkt članak tužbe, tužbeni članak; —recht *n.* tužbeno pravo; (*genus actionis*) razlog tužbe; pravo tužbu podignuti; (Wechs.) tužiteljstvo; —erklärung *m.* povrata tužbe; —ruf, —schrei *m.* vaj, vapaj, jauk, lelek, kukuleček, jao, pomagaj; —schrift *f.* tužbeni list, tužbenica; —stimme, —ton tužan glas, glas tuge (nevolje), tugaljiv glas, *v.* Klagelaut; —weib (—mutter) *v.* Klagefrau; —schrift *f.* pra, razpra; —zeit tužbeni rok, rok na tužbu; —führer tužitelj, tužilac, *v.* Anwalt; —gesang *v.* Klagelied; —geschrei jadikovanje, jaukanje; —gewand *n.* Trauergewand, Trauerkleid; —protokoll *n.* tužbeni zapisnik, zapisnik o tužbi; —rede *v.* Trauerrede.

Kläger tužitelj; —in *f.* tužiteljica, tužilja; K. sein tužiti; wo kein K. ist, da ist kein Richter bez tužbe nema suda; —ei *v.* Klägelei; —isch *adj.* tužiteljev; tužiteljski; ein —ischer Mensch tužilica, pletkašica, parničar; tužibaba.

Kläglich *adj.* tužan, žalovit, jado-

Digitized by Google

lik; ein —er Zustand jadno, žalostno stanje, tuga, nevolja.

Klagrede v. Trauerrede.

Klakk, Klakks! int. pljosk, pljoskac;

Klakk m. pukotina, razpuklina, puklosina, prosjed; —e kravetina, stara krava; —en (kläk- v. n puknuti, pući ken); prosjesti se; v. Klekken.

Klamm adj. uzak, tiesan; (steif) krut, okoran, okorjel, okoramio; die Hände sind mir k. (vor Kälte) ruke su mi se ukočile, ukoramile; prsti mi se ukočili (od zime); die Füße sind mir k. noge su mi premrzle, noge su mi mrzle kao kocen, ukocenile se; —es Gold suho zlato; das Geld ist hier k. ovdje ima škrto novaca, ovdje je stiska za novce; es ist mir k. um das Herz nješto mi srce stište, nješto mi se oko srca svija; težko mi je na srcu; —e Zeiten težke, nevoljne godine, tanke godine; K. m. (med.) (angina), grlnica, gronica, grlenica, v. Mutterkorn.

Klammen okoreti, skoceniti se, okoramiti se, skočanjiti se.

Klammer ruča; skoba, spona, pritegača, žabica, zaklep, zaklop; zavorka, zaporka; hölzerne K. kvaka, kvaćica; in K. schließen zaprieti, zaklenuti; (Narbe) reza, rezena; —erbse v. Zuckererbse; —fuß m. prihvatna, prihvatljiva noga (u pticâ); —hirsch v. Hirschkäfer; —muschel priljepak; —n skobiti, skopčati; zakvačiti, prikvačiti; sich an etwas k. prihvatiti se čega, o što; navezati se, svezati se za što; an jmd. sich k. prionuti uz koga, prilepiti se uz koga; pristajati komu; —satz zaporka, zaklep; izreka, riek u zaklepu, zaklenuta izreka; —wurzel pridjevica, vriež.

Klamm-gallig adj. pretvrd, prečvrst.

Klampe f. spona; (bei Böttch.) sošica.

Klang zvuk, zvek, zveka; (Ton) glas; einen guten K. haben dobro zvoniti; ein Name von K. glasovito, glasno ime; sein Name hat einen guten K. ime mu je na glasu, zvučno ime; mit Sang u. K. svečano, uz glasbu i pjevanje; —boden v. Resonanzboden; —ente v. Quakkente; —figur f. obraz zvuka, zvekolik; —fülle f. zvučnost; —fuß stopa (vrste); —lehre f. nauk o zvuku, zvekoslovje; —lein puckav lan, pucajući lan; —kürzung pokrata zvuka; —liedchen v. Sonnet; —loch v. Resonanzloch; —los bez zvuka, mukao, nezvučan, bezglasan; (dumpf.) podmukao(l); —messer n. zvukomjer; —nachahmend zvekoličan, poput zvuka; —reich adj. zvučan, glasan, zvečan; —stein zvečka; —stimme čujan glas; —voll adj. zvučan, čujan, glasovit; —volle Stimme čujan glas; zvučan, zvonak; —wort n. zvekolik.

Klapp int., Klapps int. škljoc, štroc, zvoc, klap, klep, kvoc; K. m. klep; einen K. versetzen zvecnuti, klepnuti, čvrknuti koga; —büchse f. škljoca; grohotuša; —e f. zalistak; (an Pump.) jezičac, jezičak; (einer Kanne) zaklopac; (an Kleid.) suvratak; (des Tisches) krilo; (bot.) klop; (an Flößen) epkalo; —en v. klepnuti, klopnuti, klopiti; klepetati; (von Zähn.) zvocnuti, klocnuti, šklocnuti, klocati; (mit den Füßen k.) cupati, capkati; das klappt nicht to se neslaže, to se nesudara; k. klopiti, poklopiti.

Klappen-feder stajka jezićca; —ventil zaklopka, priklopac.

Klapper f. čegrtaljka, regetaljka, klopotac; —apfel m. zukvaja;

Digitized by Google

—büchſe *v.* Klappbüchſe; —dürr *adj.* presuh, suh da nemože bolje, suh kao trta; —er *m.* klepetač; —finger *m.* suh prst; —holz *n.* klepetalo, klopotac, klepalo; —in *f.* klepetaljka, klepetalo; —jagd *f.* (Klopfjagd); hajka už klopot; —mann *m.* (Klapperbein) klocalica; —maul čegrtaš, blebetalo, brbotljivac, brbljavac; lajavac, prtljaš; (bei weibl. Perſonen) lajavica, brbljavka, klepetuša, blebetuša; —mühle klepetaljka, klopotac; *v.* Klappermaul; —n *v. a.* klopotati, klepetati, klopati, preklapati, čagrtati; (v. Zähnen) grohitati, grohotati; (v. Zähnen) cvokotati, cokotati, zvocati, šklocati, zvoncati; (mit der Klapper k.) regetati; —nuß klokoč; —roſe turčinjak, mak; —ſchlange čegrtuša, klopotuša; —ſtein *m.* hrgača, grohotuša; —ſtolz zavir; —werk, —zeug *n.* klepci, klepetalo; ropotarija.

Klapp=handſchuh suvratna rukavica; —holz dúga; drva za dúge; —hut *m.* sklopni klobuk; —ig klopan, klapast; —muſchel poklopac; —mütze klepača, klepasta kapa; uhata kapa; —ſen *v.* Klappen; —ſer *m.* klepač; —ſtel klopilo; —ſtiefel suvratna čizma; —ſtuhl sklopni stolac; —tiſch sklopni stol.

Klaquer *m.* najmljen, najet pleskač; pljesak.

Klar (v. d. Luft) vedar; (v. Waſſer) bistar; (v. Brühe) čist; (v. Wein) ciel, čist, bistar; imdn. —en Wein einſchenken reći komu pravu istinu; der Teig iſt klar tiesto se neliepi, neliepči; (Schrift) čist, sitan, droban; (Begriff) jasan, bistar, čist; es liegt k. am Tage bjelodano je; die Sache iſt k. to je stvar jasna; der Schiffer iſt k. brodar je u redu; ins —e kommen na čistac, na čistinu doći; k. machen razjasniti, razbistriti, izjasniti, pročistiti; ein —er Tau prost konop; —e Stimme tanak, tankovit glas; K. *m.* tanak; —äugig *adj.* bistrook, vedrook; —e *f.* židčina.

Klare *f.* (Feinheit) tančina, sitnoća; (Luft) vedrina, jasnoća, jasnoba; —n (v. Waſſer) bistriti vodu; (Kaffé) procijediti kavu; (ſich aufheitern) razvedriti se, razgaliti se, izjasniti se, razvremeniti se; der Himmel klärt ſich aus vedri se, razgaljuje se, spravlja se liepo vrieme.

Klar=et *n.* medovina, medovica; —fähig tankonit, tanke niti; —flachſene Leinwand tanko laneno platno; —heit *f.* jasnoća, jasnost, jasnovitost, bistrina, bistroća, vedrina; razgovjetnost; tankovitost, tančina; sitnost; židkost; čistost.

Klär=keſſel (bei Zuckerſ.) pročistni kotao, bistrište; —lich jasan, bistar, čist; —maſchine bistrilo; čistilo; —pfanne *f.* bistrište; —ſel bistrak.

Klar=machung čišćenje, izjasnjenje, dokazivanje; razbistrivanje; —ſpeiſig *adj.* zrnat.

Klaſſe *v.* Claſſe.

Klaterig *adj.* zamršen; zamrljan; (ſchlecht), zao, zločest.

Klatſch *m.* pljuska; ćuška; einen K. geben pljusnuti, ćušnuti koga; (Peitſche) pucaj, pucket; K. *int.* pljusk, pljesk; tresk; —bank klevetarnica; lažitorba; —büchſe *f.* puškarica, puhalin (v. Perſonen) klevetuša, klepetuša, klepalo, klepetalo; —e packa, klopka; (ſpr.) mit einer K. zwei Fliegen todtſchlagen jedan hitac s dva zeca; —en pljeskati, pljesnuti; in die Hände k. rukama pljeskati; es regnet, daß es klatſcht curkom curi; pada

Digitized by Google

kiša ko iz kabla; pljušti; mit der Peitſche —en pucati, pucketati, praskati bičem, korbačem; (fig.) brbljati, blebetati, landati, landariti, klepetati, klopotati; govorit' zlo o kom; oblagivati koga, ogovarati koga, lajati za kim, prišivati komu krpice, raznositi, klevetati, osipati, ocrnjivati koga; einem Beifalle k. pljeskati komu.

Klätſcher *m.* pljeskač; klepetalo, klevetnik, klevetač, ogovaratelj, lajavac, brbotljivac, trčilaža; —in *v.* Klatſchbase; klevetnica, klevetača, klevetuša, brbotljivka.

Klatſch-erei *f.* Klätſcherei blebet, blebetanje, brbljanje, kleveta, ogovaranje, otipanje, ocrnjivanje, oblagivanje; K. machen ogovarati, ocrnjivati, oblagivati koga; —geſchichte klevetopis, klevetina; klevetarija; ogovor; klevetnička pripoviest; —geſellſchaft trčilaže; družtvo klevetničko; —haft klevetav, brbljav, brbotljiv, blebetav; —maul *v.* Klätſcher; —markt *m.* klevetište; —rohr *v.* Klatſchbüchſe; —roſe *v.* Klapperroſe; —weſen klevetarija, klevetarstvo.

Klatte zamrsak, čupa; —rig *adj.* [čupav.

Klatze *f.* krušara.

Klaube-büchſe *f.* triebnica; —junge trebić; —n triebiti, otriebiti, obirati, pobirati, kùpiti; das Fleiſch von einem Knochen k. čihati, činkati, očinkati meso s kosti; einen Knochen k. glodati, oglabati kosti; *v.* Grübeln; -er trebić, izbirač, pobirač; —rei *f.* triebež, obiranje, obiračina; —holz suhar, suho drvlje; —ig, —icht *n.* otrebak, obirak, otrebina; —ſteine *pl.* šljunak, drobno kamenje, prud, prudj.

Klaue *f.* (Huf) papak, paponjak, kopito, čaponjak, pačak, pačetina; (Nagel) nokat; (Kralle) pandja, čapak, kramplji, *pl.* čaporak, čapet; (am Hammer) brut, razvoj; mit der K. ergreifen zgrabiti, šćapiti; was er einmal in ſeiner K. hat, gibt er nicht wieder gern što njemu u šake dojde, to nepusti više (to čvrsto drži); —n nokti zgrabiti, pandjom pograbiti, čapiti; *v.* Kalafatern.

Klauen-fett mast od papaka; —förmig papkast, čapkovit; —krankheit papkobolja, bolest papaka; —ſeuche šap; —mehl mûka od papka; —wurm *m.* crv u papku; crv papkar.

Klauer *m. v.* Kalafaterer.

Klauern *v.* Klettern.

Klau-hammer *m.* razvojnik, razvojnjak, pokrivač; —ig *adj.* čapetav, papkast.

Klauſe *v.* Clauſe; —ner *m.* pustinjak.

Klav-es tipke; —iatur tipalo.

Klavier (-es, Pl. -e) *n.* glasovir; das K. ſpielen udarati glasovir; —auszug *m.* izvadak, izvod za glasovir; —macher glasovirar.

Kleb-e predence, vilina kosa; —garn vlak; —kraut priljepač; hrapavac; dikica.

Kleben liepiti; ein Bild an die Wand k. priliepiti sliku na zid; k. priliepiti se, liepiti se; prionuti, priliepljati uza što; er läßt Alles an den Fingern k. svašta mu se za prste priliepi; an einem Orte k. vrzti se gdje; es bleibt nichts bei ihm k. ništa nepamti; er klebt an dieſer Gewohnheit drži se te navade, kao pijan plota.

Kleber *m.* ljepić, ljepilac; (Klebeſtoff) ljepivo; —ei ljepanica; —icht ljepljiv; —ig ljepčiv, ljepljiv, ljepak, bizgićav; es iſt -ig liepi se, ljepči se; —igkeit ljepčivost, priljepljivost; —in ljepilja; —lee grahorka.

Digitized by Google

Klebe-pflaster saljepilo; —stoff *m.* ljepivo; —werk liepež.

Klee *m.* djetelina, djetel; —akker djetelinište, djetelište; —bau djetelarstvo, sijanje djeteline; —blatt list od djeteline; (fig.) trojica, trobratstvo; —blüte *f.* cviet djeteline; —feld *n.* djetelište; —fütterung djetelovanje, hranjenje djetelinom; —häuptchen glavica djeteline; —salz ceceljan, ceceljeva sol; —sauer ceceljast; —säure ceceljnina; —sauere Salze *pl.* (chem.) ceceljaste soli.

Klei *m.* ilovača, ilo; —akker *m.* ilovnjača; —ben *v.* Kleben; —boden *v.* Kleiakker.

Kleid *n.* odielo, ruho, odjeća; haljina; die —er ausziehen svući se, svlačiti se; ein großes Kleid haljetina; —er wechseln preobući se; —er machen Leute tko nosi mantiju, ljube mu ruke; i panj je liep obučen i nakićen; (Bekleidung) pošva; tok; —en obući, oblačiti, odjenuti, odievati; eine Büchse k. okovati pušku; er ist gekleidet wie ein Kaufmann odjeven je na trgovačku; sich k. *v.* Kleider anziehen; sich in Gold k. udariti na se zlato i srebro; wie kleidet er sich kako se nosi? das kleidet ihn gut to mu dolikuje, to mu liči; sich nach der Mode k. nositi se po najnovijem kroju; die ganze Natur kleidet sich auf's Neue in Grün gora se opet zaodjela listom, a crna zemlja travom i cvietom; er ist sehr schön gekleidet odjeven je kao cviet.

Kleider-almer ormar za odielo, rušnik; —besen *m.* metlica za odjelo; —bürste četka, kefa za haljine; —handel haljinarstvo, trgovina s haljinami; —händler ruhar, haljinar; —händlerin *f.* ruharka, haljinarica; —kammer rušnica, riznica; —kasten rušnik, ormar za haljine; —laus rušničarica; —los bez odiela, gol; —macher krojač; —markt haljinište; —motte-moljac suknarski; —narr *m.* gizdelin; —pracht gizda u nošnji; —schnitt kroj; krojenje; —stellen, —stokk vješalo za haljine; —tracht *f.* nošnja; —vorrath ruho; —wechsel preobuka; —zimmer *v.* Kleidekammer.

Kleidsame Tracht pristojno odielo.

Kleidung *f.* oblačenje, odievanje; (Kleider) ruho, odjeća, odielo; eine vollständige K. jedna obuka; ein —sstükk haljina, haljetak.

Kleie *f.* mekinje, palje, posije; —n (einen Graben) očistiti, kidati jarak; —nbrod paljavac; —nhändler mekinjar.

Klei-erde ilovnjača, smolnjača; —ig mekinjav; —iger Boden ilovasta zemlja.

Klein *adj.* mal, malen, droban; sehr k. maječak, majučak, majušan, maljahan, maljacko; so k. ovoličak, ovolički; onoličak, toličak; wie k. kolišan; k. geschnitten drobno izrezan; k. werden malieti, omalieti; —er Drukk sitno pismo; —er Garten vrtić; —es Haus kućica; —es Geld drobiš, drobni, sitni novac; —er Mensch čovječac; sehr —er Mensch čovječuljak; —e Stadt gradić; ein —es Kind djetešce; —e Kinder sitna djeca, nejač; k. machen umaliti, omaliti; izsitniti; —e Augen machen driemati; —e Vögel ptičice; im —en handeln tržiti, tržčariti; k. spinnen tanko presti; etwas —es bekommen dobiti diete; von K. auf od maloće, od mala, iz mala; ein k. wenig malko, maličak, malčice; das ist ihm ein —es to mu je malenkost; den —sten Umständen nach erzählen sve po tanko pripoviedati; die

Digitized by Google

Größen und die. —en malo i veliko; K. *n.* drob, sitnina; (ölon.) šuljak; —achtel *n.* mala osmina; —ängig sitnook; —beerig sitnozrn; —blätterig sitnolist; —blütig sitnocvjetan; —eln, ein —elnder Geiſt malenkast duh; —elnde Vorſchrift, potanki propis; —er manji; —erz drobna ruda; —fügig neznatan; —fügig malonog; -geiſt maloumnjak; —geiſtig malouman; podao (l); —geiſterei malo-umnost, maloumlje; podlost; —geld sitni novac; —gewehrfeuer pucnjava pušaka; puškaranje; —gläubig malovjeran; —gläubigkeit *f.* malovjernost, malovjerje; —handel tržitba, trgovina na malo; —händler trgovčić; —heit maloća, malenost, malešnost, malina; —herzig malodušan, nesmiel; —herzigkeit *f.* malodušnost, nesmjelost.

Kleinigkeit *f.* malenkost, malčica; es koſtet eine K. vrlo malo stoji; das iſt keine K. nije šala; (eine kleine Sache) sitnica, sitnina; —en sitnice, sitniž, sitnilež; pošurice; —geiſt sitničarstvo; —händler, —krämer sitničar; —händlerei, —krämerei sitničarenje, sitničarstvo.

Klein-kanzleipapier *n.* mali pisarski papir; —kinderbewahranſtalt čuvalište male djece, pjestovalište; —knecht gončin; —kohle *f.* sitan ugalj; —köpfig maloglav, sitnoglav; —körnig drobnozrn; —laut pokunjen, poklopljen; k. werden pokunjiti se, pošunjiti se, poklopiti se; —lich malenkast, omaječak; (fig.) podao (l); neznatan; -ling sitničar; —mut malodušje; K. zeigen biti malodušan; k. werden obnujati, klonuti duhom.

Kleinod *n.* dragocjenost; poklad; ein gutes Gewiſſen iſt das größte K. čista je duša najveće blago.

Klein-poſtformat mali poštarski papir; —rath *m.* malo vieće; —rießling graševina; —ſchmied kovač sitnih stvari; —ſchön ubav; —ſinnig *v.* Kleinmüthig; —ſtaat državica; —ſtädter gradičar, stanovnik gradića; -ſtädtiſch gradičarski, malogradski; —theilig droban; —verkauf, —verſchleiß prodaja na malo, na sitno; —verſchleißer tržac; —vieh sitno blago; —waare *f.* sitniž; —weiſe na malo, na sitno; —winzig majušan, maječak; —zeug sitniž.

Kleiſter ljepilo, mas; —ig ljepiv; —n liepiti.

Klekk, Klekks *m.* muzga; (Dinten—) šljopa, krmača, mačka, mrlja; einen Dinten— machen copnuti, šljopiti, zamrčiti, zaprljati, uprljati.

Klekk-en *v.* Klekks machen; die Feder klekkt pero šljopa, dročka; hier iſt ein wenig Tinte geklekkt ovdje je kanulo crnila; k. (ſchlecht ſchreiben) švrakati, drljati, črčkati; —er *m.* piskar, švrakar, črčkar; —erei *f.* drljanje; mrčina, črčkarija.

Klemm-e *f.* škripalica, škripac; in der K. ſein biti u škripcu, naći se u tjesnacu; biti u kliještih; in die K. bringen utjerati u tjesnac; dogustiti komu; —en stisnuti, gnječiti; einen an die Wand k. pritisnuti, prišunuti koga k zidu; ſich zwiſchen der Thür k. imati prste među vrati; uštinuti se vratima; —haken *m.* stezalica; spona ukrut; —ig ljut, čvrst.

Klempern *v.* Klimpern.

Klempner *m.* klepar, limar; —arbeit kleparina; —ei, —handwerk kleparija, limarija; —waare *f.* kleparina; —werkſtatt *f.* kle-

Digitized by Google

Klebe-pflaster saljepilo; —stoff *m.* ljepivo; —werk liepež.

Klee *m.* djetelina, djetel; —akker djetelinište, djetelište; —bau djetelarstvo, sijanje djeteline; —blatt list od djeteline; (fig.) trojica, trobratstvo; —blüte *f.* cviet djeteline; —feld *n.* djetelište; —fütterung djetelovanje, hranjenje djetelinom; —häuptchen glavica djeteline; —salz ceceljan, ceceljeva sol; —sauer ceceljast; —säure ceceljnina; —saure Salze *pl.* (chem.) ceceljaste soli.

Klei *m.* ilovača, ilo; —akker *m.* ilovnjača; —ben *v.* Kleben; —boden *v.* Kleiakker.

Kleid *n.* odielo, ruho, odjeća; haljina; die —er ausziehen svući se, svlačiti se; ein großes Kleid haljetina; —er wechseln preobući se; —er machen Leute tko nosi mantiju, ljube mu ruke; i panj je liep obučen i nakićen; (Bekleidung) pošva; tok; —en obući, oblačiti, odjenuti, odievati; eine Büchse k. okovati pušku; er ist gekleidet wie ein Kaufmann odjeven je na trgovačku; sich k. *v.* Kleider anziehen; sich in Gold k. udariti na se zlato i srebro; wie kleidet er sich kako se nosi? das kleidet ihn gut to mu dolikuje, to mu liči; sich nach der Mode k. nositi se po najnovijem kroju; die ganze Natur kleidet sich auf's Neue in Grün gora se opet zaodjela listom, a crna zemlja travom i cvietom; er ist sehr schön gekleidet odjeven je kao cviet.

Kleider-almer ormar za odielo, rušnik; —besen *m.* metlica za odjelo; —bürste četka, kefa za haljine; —handel haljinarstvo, trgovina s haljinami; —händler ruhar, haljinar; —händlerin *f.* ruharka, haljinarica; —kammer rušnica, riznica; —kasten rušnik, ormar za haljine; —laus rušničarica; —los bez odiela, gol; —macher krojač; —markt haljinište; —motte-moljac suknarski; —narr *m.* gizdelin; —pracht gizda u nošnji; —schnitt kroj; krojenje; —stellen, —stokk vješalo za haljine; —tracht *f.* nošnja; —vorrath ruho; —wechsel preobuka; —zimmer *v.* Kleidekammer.

Kleidsame Tracht pristojno odielo.

Kleidung *f.* oblačenje, odievanje; (Kleider) ruho, odjeća, odielo; eine vollständige K. jedna obuka; ein —sstükk haljina, haljetak.

Kleie *f.* mekinje, palje, posije; —n (einen Graben) očistiti, kidati jarak; —nbrod paljavac; —nhändler mekinjar.

Klei-erde ilovnjača, smolnjača; —ig mekinjav; —iger Boden ilovasta zemlja.

Klein *adj.* mal, malen, droban; sehr k. maječak, majučak, majušan, maljahan, maljacko; so k. ovoličak, ovolički; onoličak, toličak; wie k. kolišan; k. geschnitten drobno izrezan; k. werden malieti, omalieti; —er Druck sitno pismo; —er Garten vrtić; —es Haus kućica; —es Geld drobiš, drobni, sitni novac; —er Mensch čovječac; sehr —er Mensch čovječuljak; —e Stadt gradić; ein —es Kind djetešce; —e Kinder sitna djeca, nejač; k. machen umaliti, omaliti; izsitniti; —e Augen machen driemati; —e Vögel ptičice; im —en handeln tržiti, tržčariti; k. spinnen tanko presti; etwas —es bekommen dobiti diete; von K. auf od maloće, od mala, iz mala; ein k. wenig malko, maličak, malčice; das ist ihm ein —es to mu je malenkost; den —sten Umständen nach erzählen sve po tanko pripoviedati; die

Digitized by Google

Großen und die —en malo i veliko; K. n. drob, sitnina; (ökon.) šuljak; —achtel n. mala osmina; —ängig sitnook; —beerig sitnozrn; —blätterig sitnolist; —blütig sitnocvjetan; —eln, ein —elnder Geist malenkast duh; —elnde Vorschrift potanki propis; —er manji; —erz drobna ruda; —fügig neznatan; —füßig malonog; -geist maloumnjak; —geistig malouman; podao (l); —geisterei maloumnost, maloumlje; podlost; —geld sitni novac; —gewehrfeuer pucnjava pušaka; puškaranje; —gläubig malovjeran; —gläubigkeit f. malovjernost, malovjerje; —handel tržitba, trgovina na malo; —händler trgovčić; —heit maloća, malenost, malešnost, malina; —herzig malodušan, nesmiel; —herzigkeit f. malodušnost, nesmjelost.

Kleinigkeit f. malenkost, malčica; es kostet eine K. vrlo malo stoji; das ist keine K. nije šala; (eine kleine Sache) sitnica, sitnina; —en sitnice, sitniž, sitnilež; pošurice; —sgeist sitničarstvo; —shascher, —skrämer sitničar; —shäscherei, —krämerei sitničarenje, sitničarstvo.

Klein-kanzleipapier n. mali pisarski papir; —kinderbewahranstalt čuvalište male djece, pjestovalište; —knecht gončin; —kohle f. sitan ugalj; —köpfig maloglav, sitnoglav; —körnig drobnozrn; —laut pokunjen, poklopljen; k. werden pokunjiti se, pošunjiti se, poklopiti se; —lich malenkast, omaječak; (fig.) podao (l); neznatan; -ling sitničar; —muth malodušje; K. zeigen biti malodušan; —müthig malodušan; k. werden obnujati, klonuti duhom.

Kleinod n. dragocjenost; poklad; ein gutes Gewissen ist das größte K. čista je duša najveće blago.

Klein-postformat mali poštarski papir; —rath m. malo vieće; —rießling graševina; —schmied kovač sitnih stvarî; —schön ubav; —sinnig v. Kleinmüthig; —staat državica; —städter gradićar, stanovnik gradića; -städtisch gradićarski, malogradski; —theilig droban; —verkauf, —verschleiß prodaja na malo, na sitno; —verschleißer tržac; —vieh sitno blago; —waare f. sitniž; —weise na malo, na sitno; —winzig majušan, maječak; —zeug sitniž.

Kleister ljepilo, maz; —ig ljepiv; —n liepiti.

Klekk, Klekks m. muzga; (Dinten—) šljopa, krmača, mačka, mrlja; einen Dinten— machen copnuti, šljopiti, zamrčiti, zaprljati, uprljati.

Klekk-en v. Klekks machen; die Feder klekkt pero šljopa, dročka; hier ist ein wenig Tinte geklekkt ovdje je kanulo crnila; k. (schlecht schreiben) švrakati, drljati, črčkati; —er m. piskar, švrakar, črčkar; —erei f. drljanje; mrčina, črčkarija.

Klemm-e f. škripalica, škripac; in der K. sein biti u škripcu, naći se u tjesnacu; biti u klieštih; in die K. bringen utjerati u tjesnac; dogustiti komu; —en stisnuti, gnječiti; einen an die Wand k. pritisnuti, prišunuti koga k zidu; sich zwischen der Thür k. imati prste medju vrati; uštinuti se vratima; —haken m. stezalica; spona ukrut; —ig ljut, čvrst.

Klempern v. Klimpern.

Klempner m. klepar, limar; —arbeit kleparina; —ei, —handwerk kleparija, limarija; —waare f. kleparina; —werkstatt f. kle-

Digitized by Google

parnica.

Kleppen makljati, strugati.

Klepper *m.* obtrka; (v. Pferden) kljuse, kljusina.

Klerik *v.* Cleriker ꝛc.

Klett=e *f.* čičak, torica, repinac, dikica poljska; ſich wie eine K. anhängen prionuti kao čičak (za što); —en izabirati, probirati (vunu); —enbieſtel *v.* Klette; —engras krpiguz; --enkerbel *n.* krosuljica, očešljika; —ſtange ptičarska motka.

Kletter *m.* izbirač, probirač, čistilac (vune); —baum penjalo; —eiſen kotvice; —er penjalac; —füße penjača noga (u ptica); —n penjati se, uzpuzati, popeti se; —nde Pflanzen penjalice; —ſtange *v.* Kletterbaum; —vögel *f.* puzavice, penjačice; —zehe penjači prst.

Klibbern drhtati, cvokokati od zime.

Klieb=eiſen klin, zagvozda; —en ciepati.

Klient *v.* Client.

Klima *v.* Clima.

Klemm=en penjati se, popeti se, uzpeti se; —end penjući se; penjav.

Klimper=ei *f.* brnkanje, štrbenkanje, drnjkati; —er brnkač, štrbenkalo.

Kling *int.* zvek; —e *f.* lit; oštarje, oštrac; nožić, nožka; (fig.) sablja; einen auf oder vor die K. forbern zvati koga na hrvalicu; über die K. ſpringen laſſen pod mač (sablju) okrenuti.

Klingel zvonce; —beutel podarnica, škrabljica, mošnjica; —brath *m.* žica od zvonca; —n zveckati; mit dem Glöckchen k. pozvoniti, zazvoniti, zvoniti; —ſchnur *f.* vrpca od zvonca; —zug zvonilo.

Kling=en (v. Glocken) zvoniti; die Saiten k. žice zveče, zuče; das Geld klingt novci zvekeću; die Ohren k. mir zvone mi, pište mi uši, pišti mi u ušijuh; —end zvečuć, zučeć, zvekećuć; mit dem —enden Spiel sa svirkom, s muzikom; dieſes Wort klingt ſchön ova rieč liepo glasi; dieſe Frage k. etwas ſonderbar to je čudnovato pitanje; mit den Gläſern k. čašami, žmulji zveckati; —ende Münze kovani novac; —enhieb rana od mača; —enſchmied litar; —klang *m.* zveka, zveket; —ſtein zvečka.

Klinik *f.* posteljište; liečnja; —um liečište.

Klink=e *f.* (an der Thür) čekljun, kljuka, kuka, kvaka; skakavica; —en kucati; —haken dočekač, doček, skoba, petlica.

Klino=diagonale *m.* kosopriečnica; —meter kosomjer, sklonomjer; —metriſche Kryſtalle *pl.* kosoosi ledci.

Klinſ=e *f.* pukotina, puklosina, prosjelina, razsjelina; —ig izpucao, razpucan.

Klipp=e *f.* greben, manj, hrid, bod, bad; an die —en ſtoßen udariti u greben; (fig.) zapreka; —el, *v.* Klöppel; —enbank grebenje; --er (b. Bildh.) batić; —fiſch nosatac, treska; —ig grebenit, badljiv; —kanne poklopna bukara; —klapp klepet; —kleber bljudica, priljepača.

Klirr *int.* caka, čagrt; —en čagrtati, čangrtati, cvrnkati; die Säbel k. stoji zveka sabalja; die Gläſer k. čaše zvekeću; die Fenſter k. prozori bronje; —zeug cakalo.

Klitter, klittern, *v.* Klekt, klekten.

Klobak *m.*, —e *f.* provaža.

Kloben *m.* prociep, praciep; (Reif= b. Faßbinder) nateg, nategača, navlak, vûk; —flachs ručica, svezka; (an einer Wage) staglac, ručica; (Hebezeug) kluba, paranak; (b. Weberu) koloture; —arbeit dizanje drvâ; —beilſel oje; —holz prokole; —ſäge ve-

Digitized by Google

lika pila; (b. Uhrm.) valjak.

Klopf *m.* kuc; —band kucaljka, tucaljka; —damm busenav nasip; —e kucanja, lupanja; (b. Nahl.) klepalo; (fig.) wenn ich ihn in die K. kriege ako mi dopade šaka; —eisen (b. Korbm.) nabijač; —en kucati; das Herz k. srce kuca, igra; an die Thür k. kucati na vrata, batati, trhati, klapati; den Flachs k. nabiti, nabijati, tući lan; einen auf die Finger k. po prstih koga biti; den Staub aus den Kleidern k. izlupati, izčibukati haljine; die Wäsche k. lupati prteninu, flake; die Specht k. djetelji kljucaju; —end kucajuć, kljucajuć; —ender Schmerz strecanje; —er kucalo, kuckalo; (an Hausthüren) zvekir, bioćug, halka; (b. Hutm.) drndar, pucar, razbijač; —fechter hrvač, zatočnik, prepirač; —fechterei hrvanje, prepiranje; —garn umerana predja; —hammer klepac; —hengst pretukač; nutrak, popuštenik; —holz maljica; (b. Buchb.) poravnaljka; —jagd lov uz klepet; —keule bat; —stange tucanj, tuk; —stein čižmarski kamen.

Klöppel *m.* maljica, batić, nabijač; (am Dreschflegel) ciep; in der Glocke) zvečak, klepac, jezičac, bat; (Spitzenklöppel) balantić, batica; —arbeit čipkanje; —garn predja za čipke; —leute *pl.* čipkari; —n kuckati; (Spitzen) čipkati; čipke plesti; einen Hund k. privesati psu litar, žeželj; —schule čipkarska škola.

Klöppler *m.* čipkar; —in *f.* čipkarica.

Kloß (es, M. Klöße) *m.* gvala; gruda, grumen; (Knöbel) valjušak, valjuška; er spricht als wenn er K. im Munde hätte brbllja kao jare po lupatku; govori kao preko valjušakâ.

Klöß-chen grudvica; valjuščić; —enbrot koledník, koledníca.

Kloßig grumenljiv; das Brod ist k. kruh je gnjecav.

Kloster *n.* samostan, manastir, namastir; ins K. gehen obući se, postati redovnik; K. (in Zus.) samostanski, manastirski; —bewohner samostanac; —brauch samostanski običaj; —bruder samostanac, brat, laik, fratar, fra; (b. Or.) bjelac; —disciplin samostanska stega (red); —frau duvna, koludrica, opatica, kaludjerica; —fräulein samostanska djevojka; —gang samostanski hodnik (u samostanu); —garten samostanski vrt; —gebäude sgrada samostana; —geistliche redovnik; (b. Or.) monah; —gelehrsamkeit redovnička učenost; —gelübde redovnički zavjet; —glocke samostansko zvono; —grund samostanište, manastirište; —gut samostansko dobro, samostanski imetak; —jungfer *v.* Klosterfrau; —kirche samostanska, manastirska crkva; —leben redovnički, kaludjerski život, samostanovanje, kaludjerovanje; (v. Nonnen) duvnovanje.

Klösterlich *adj.* samostanski, manastirski; —e Uebung duhovna.

Kloster-name samostansko ime; —nonne duvna, opatica, koludrica; —pforte samostanska, manastirska vrata; —pförtner vratar samostana; —regel samostansko pravilo; nach der —regel po samostanskom pravioniku; —schule samostanska učiona, manastirska škola; —schwester sestra; (b. Or.) bjelica; —stand redovničtvo, kaludjerstvo; —thurm toranj samostana, manastira; —verwalter upravitelj samostana; —vogt prnjavorski sudac; —vorsteher

Digitized by Google

predstojnik samostana; —wesen samostanstvo; —zelle stanica, ćelija, kliet; —zucht samostanska stega, kar.

Klotz (es, M. Klötze) panj, klada, trupina, furak; (Blokk) hrek; ćutak, šalj, šuljak; (silber—) grumen; (v. Menschen) ein rechter K. pravi dedak; er steht wie ein K. stoji kao drvene Marija, (kao batina, kao panj); —beute stublika, stubanj, ulište; —beutenzucht pčelarenje u stublikah.

Klötz-chen trupac, trupica; —e suha kruška; —enbrod kolednik, kolednjak; —erbse debeli grašak; —erschneide pila za klade.

Klotz-gerinne žlieb; —holz klade; —ig grudav, grumenljiv; ein —iger Mensch zavrzan, teleban, nespretnjak; —köpfig benast, bedast; —wagen vrnduljaš.

Klubb *m.* *v.* Clubb.

Kluft (M. Klüfte) pukotina, puklosina; (Erdk.) prosjed, prosjelina, provala, razsjelina.

Klüft-en prosjesti se, razsjesti se, prosiedati se, ciepati se; —ig izpucao, razpucao; (v. Felsen) loman.

Klüftung *v.* Kluft.

Klug (*comp.* klüger) mudar; (vorsichtig) oprezan, opazan; (einsichtsvoll) razborit; ein —er Mensch mudrica, opreznjak; durch Schaden wird man k. šteta i ludomu oči otvori; po drugi put se lisica nehvata u gvoždje; ich kann aus dieser Sache nicht k. werden toga neraznmijem; du bist nicht k., wenn du das thust nemaš pameti, ako to učiniš; das Ei will klüger sein als die Henne jaje hoće da je pametnije od kokoši.

Klüg-elei *f.* mudrovanje, mudrija, mudrolija; —eln mudrovati; er will den lieben Gott k. und meistern uzeo je nadmudrivati Boga.

Klugheit *f.* mudrost; mit K. u. Verstand zu Werke gehen mudro, obzirno raditi; (Einsicht) razboritost; —sdunkel mudrijašenje, mudraštvo; —slehre mudroslovje, mudrouka.

Klügl-er *m.* mudrac, mudrijaš; —erin mudrijašica; —ich mudar, opipan, opazan; *adv.* mudro, opipno, opazno.

Klump, —en *m.* gruda, grudva, grumen, grunak, guka, gvala; kus, balvan; alles auf einen K. werfen sve sgomilati, strpati na jednu hrpu.

Klümper-ig grumenljiv, gvaličav; —n sich gruditi se, grumenati se, gvaliti se; ugrudati se, ugvaliti se.

Klump-fuß čotava noga, čota; —ig grudav, gvaljav; —skohl blitva.

Klunker *f.* lipaćur; (fig.) sich mit alten —n behängen obući prnje; die K. an den Schafen dronjci, uljepci, uljepine, sljepine, uvaljci u ovaca; —ig lipaćurast; er geht k. einher prnjav je, traljav; —n visjeti lipaćurom; —wolle sliepljena, uliepljena, uvaljana vuna.

Klunsch *m.* gnjec; es ist alles ein K. sve je blato; —ig gnjecast, gnjecav.

Klunse *v.* Kluft.

Klupp-e *v.* Kloben; -schiene razpinjač.

Klüs-e *f.* prsten (na brodu); —enbohrer prstenaš; —enholz prstenovo drvo.

Klutsch-bohne *f.* (grah) čučavac, ležak, čepek; —em čučati; —erbse grašak-čučavac.

Klutter *f.* brezova svirka, piščalica.

Klüver *m.* koso jedrilo, kosnjak.

Klystier *n.* uštrcaj; —en uštrcati koga (od zad); —spritze štrkaljica, strcalica.

Knabe (-n, M. -en) *m.* dječak, mužkić, mužko čedo; (scherz.) pušo;

Digitized by Google

alter K. starina.

Knaben-alter dječarsko doba; djetinstvo; im K. dok je bio dječak; —artig, —haft dječarski; —kleid odielo za dječaka; —kraut kačun; kukavičina trava; —schande, —schändung mužološtvo; —schule dječačka učiona, učiona za dječake; —seminär dječačko sjemenište; —stimme dječački glas; —streich dječarija.

Knäblein *n.* dječarac, beba.

Knagge *f.* suk (drveta); kas, okrajak hljeba.

Knall, **Knalls** krcaj, hrsak, hrskaj; das Glas hat einen K. bekommen čaša je pukla; —e čvor, kvrga, čvoruga; —en krcnuti, krcati, hrskati, ruštati; das Glas knallt staklo puca; Nüsse k. orahe ruštati; —er krcalo, hrskalo; —ig krcak; (v. Brode) okoreo; hrskav; —en krckati; —meister škljoca, keba, šklebа, bartolec, migač; —wurst suha klobasica.

Knall *m.* prasak, praska; tries, triesak; —büchse pucalica; —effekt praska; —en praskati; es knallte ein Gewehr puče puška; den ganzen Tag —en Gewehre vas dan puške breče, pucaju; mit der Peitsche —en pucati bičem; —er praskač; *v.* Knall; —gas praskav plin; —glas praskavo staklo; —gold praskavo zlato; —kraft praskavost; —luft praskav zrak, uzduh; —präparat praskav gotovak, napravak; —pulver praskav prašak; —quecksilber živa-praskavica; —salz sol-praskavica; —silber praskavo srebro; —waare praskovina.

Knapp tiesan, uzak; (fig.) oskudan, ogodan; k. an der Wand tik zida; er ist mit —er Noth davon gekommen jedva je utekao; wir haben —e Zeiten jedva sad čovjek kraj s krajem sastavlja; —es Leben natezanje; —en machen (einziehen) utegnuti; —e *m.* monak, štitonoša; (Bergb.) rudar; —ern grizti, razgrizti; —heit tjesnoća, uzkoća; (fig.) nacega; —schaft rudari; —stelle, —stube rudarska blagajna.

Knarpeln *v.* Knorpeln.

Knarr-e *f.* čagrtaljka; mit der Pfarre die K. bekommen kupiti kvočku s pilići; —en škripnuti, škripati, čagrtati; —end škripav; —ente patka-konopnica.

Knast *m.* v. Ast.

Knaster *m.* kanaster; *v.* Kanaster; —bart mumonja, mrmljalo; —ig prskav, praskav; —n prskati, praskati, prštati, puckati, pucketati.

Knäuel *o.* Knauel klubko, klubče, smotak; einen K. binden smotati se u klubko; —graß klupčasta oštrica; —n smotati u klubko; Zwirn k. motati konac.

Knauer *m.* rulja; ljutac; —ig ruljav; ljut.

Knauf *m.* jabuka, glavica, glava; —ig glavat.

Knaupeln glodati, glockati, grizti, hrustati.

Knaus-en, —ern skupariti, tvrdovati, skomračiti, gužbati, škrtiti, škrt biti, žmukljati, žmukljariti; —er tvrdica, škrtica, skupac, gužbalo, skumljivac, žmukljar; —erei tvrdoća, skuparija, škrtost, gužbanje, skumljarija, žmukljarija; —ig tvrd, skup, škrt, skumljav, žmukljav; —erin škrtica, skupica, skumljarica, žmukljarica.

Knautsch-en gnječiti, sgnječiti; —ig gnječav.

Knebel *m.* klip, klipak, kbeč; (für Hunde) litar; (Bergb.) sjedalo, toporište; K. (Gartenk.) povezač, vezači klin; (Fingergelenk) sglob; (an Ketten) kuka; —bart brk, brkovi; —holz klip,

Digitized by Google

klipak; —n, Garben k. vezati snoplje.

Knecht *m.* sluga; ein K. sein slugovati; K. (vcr.) rob; (b. Tischlern) podpirač, podboj; (an einer Ramme) glava; —dienst slugovanje; —en slugovati, zarobiti; —slohn služinska plaća; —essinn robski duh; —isch robski; —schaft robstvo, sužanstvo; in —schaft leben slugovati, robovati, sužnjevati, živiti u sužanstvu; —ung zarobljivanje, zaroba.

Kneif *m.* kustura, britvica; (bei Schuster) krajač, bičkija; —en *v.* Kneipen.

Kneip- štipaći; —e *f.* štipalo, škripac, kliešte; krčma; —en štipati, štipnuti; einen in die Backen —en uštipiti, ucvrljiti koga u obraz; die Schuhe k. cipele žulje; es kneipt mich im Leibe zavija me u trbuhu; —zange štipalica.

Kneiß-eisen *m.* kosa; —en brićiti, obrićiti, škrgati.

Knet-en gnječiti; Lehm k. gaziti, ugaziti, utlačiti (ilovaču); den Teig —en miesiti, umiesiti; —er mješaja; —maschine mjesilo; —scheit zamjesača; —trog naćve.

Knie *n.* koljeno; (zu Rauchröhren) koljence; auf die K. sinken, fallen kleknuti na koljena; auf den —n na koljenih, poklečke; —band podveza; —bank klecalo; (Artill.) koljenice; —beuge, Kniebiege podkoljenak, podkoljenica; —beugemuskel podkoljenica (mišica); —beugend klečeć, na koljenih; -beugung poklekuće; poklecivanje; klečanje; prieklon; —bohrer gagrica, škrt; —bug priegib koljena, čukalj, pikalj; —bügel koljenjak, nakoljenik; —busch grmlje; —eisen željezna klečka; —fall klekuće; einen K. thun kleknuti, pokleknuti, kleći (pred kim na koljena); —förmig koljenast; pregnut; —geige violončelo; —gelenk priegib u koljenu, koljeno; —gicht ulozi u koljenih; —halter koljenčak; einem Ochsen den K. anlegen ukoljenčiti vola —hoch do koljena; —holz klečka kržljad; (Schiffb.) rebro; —kehle *v.* Kniebeuge; —kehlennerve živac-podkoljenak; —kehlenschlagader odvodnica, kucavica pod koljenom; —los bez koljena; —n kleknuti, kleći; klečati; sich wund k. oguliti si koljena klečeć; —nd *adj.* klečeći; *adv.* klečeć, poklečećke; na koljenih; —polster kljećnjak; —riemen pavezina; —scheibe iver, čašica, mlitva, repica, jabućica, štitica; —schwamm (b. Pferd.) naljevak; —stift koljeno; (b. Maler) dokoljenik; —weit sabljonog.

Kniff (es, M. -e) *m* štip, uštip; (fig.) varka, hinba, majstorija; er hat Pfiffe und Kniffe im Kopfe sve misli kako bi prelastio; sve nješto snuje.

Knirk *m.* krc, krcaj; K. *n.* živika; živica, živi plot, —bein klecavac; spletonožac; —beinig klecavih nogû; spletonog; —en klecati; (mit dem Kopfe) k. kimati, klimati glavom; (knausern) skomračiti, tvrdovati, žmukljati, gužbati, sljepariti, skupariti; *v. a.* ein Glas k. razpući, briznuti čašu; einen Strohhalm k. slomiti slamku; einen Floh k. ubiti buhu; —er *v.* Knauser; —erei *v.* Knauserei; —erig *v.* Knauserig.

Knirps (es, M. -se) pukotina; (am Glase) žilj, strieka; (Verneigung) klec, poklec, naklon; einen K. machen, knirpsen nakloniti se.

Knipp (es, M. -e) *v.* Kniff; —en zvrcnuti, zvrcati.

Knipps (es, M. -se) *m.* zvrčka,

Digitized by Google

skrpuša; —tasche sklopnjača.
Knirps *m.* (veräcḥt.) šušica. sgeba, kebac, žuro.
Knirren škripati, škripiti, škrinuti.
Knirschen *v. n.* škripati, škrinuti; der Sand k. piesak hrska; mit den Zähnen k. zubi škripati, škrgutati, škrkotati; **K.** *n.* škrgat; *v. a.* Hanf k. konoplju trti.
Knister-gold *n.* varak, šik; —ig hrskav; —n (v. Feuer) praskati; (v. Maus) čagrljati; (v. d. Brodrinde) hrskati, ruštati.
Knittel *v.* Kmittel; —n *v.* Knütteln, Knistern.
Knöbel *v.* Knebel.
Knoblauch, Knoblooḥ *m.* češnjak, česan, bieli luk; —artig nalik na češnjak; —brühe češnjakova umaka; —geruch, das hat einen K. to zaudara češnjakom, po češnjaku; —häuptchen, —köpfchen glavica češnjaka; —kraut češnjača; —schwamm lukovača; —stängel bačka, bačva, batvo, vreteno; —zehe česno; —zwiebel *v.* Knoblauchhäuptchen.
Knöchel gležanj, kičica, članak; (Würfel) kostka; —bein kost od gležnja; —chen koštica; rundes K. des Sylvius (im Ohr) Sylviova koštica; —n kockati se.
Knöchen mučiti, kiniti.
Knochen *m.* os, kost; ein ungeheuerer K. košturina; stark von K. sein okošt, koštat biti; (spr.) es ist an ihm nichts als Haut u. K. sama ga je kost i koža; gola kost; koža i kost; einem die K. im Leibe zerschlagen izprebijati koga; —ähnlich, —artig koštast; —ansatz prirasao sglavak; —asche košten pepeo; —auswuchs koštena kvrga; —band veza kosti; —beschreibung kostopis; —beule micina, čvor na kosti; —brand zmrlica, prognjila; —bruch kostolom, kostolomina; —brüchigkeit krhkost kosti; —eindruck utisak u kosti; —ende kraj kosti; —entzündung zažeg, žar, upala kosti; —erbe kostina; —erweichung mehčanje kosti, omeknuće kosti; —exfoliazion ljuskavost kosti; —feile piljak za kosti; —fett *v.* Knochenmark; —fortsatz odraslić, nadorastak kosti; —fragment ulomak, lomak od kosti; —fraß truhlina (kostna), gnjile kosti; pokostica; —fügung sgloba kosti; —gallerte koštena drhtalica; —gerüst okostnica, samokost; (b. Fischen) koštura; —glas koštano staklo; —hand košturava, koštunava ruka; —haus, —kammer košturnica; —haut pokostnica; —kern košteno jedarce; —kohle košten ugalj; —leim koštana klija; —mann košturac; —mark moždina, mozak od kostiju; —mehl koštana múka; —nabt svez, šav, kostovez; —öhl košteno ulje; —röhre ciev u kosti; —sammler kostar; —schlagader pokostna odvodnica, kucavica; —schmerz kostobolja; —schwarz žežena kost, koštani gar; —splitter koštan ocjepak, koštana trieščica; —sprung, —spalte pukotina kosti; —stoff, —substanz kostina, kostovina; —substanz des Zahnes zubovina; —system košće; —thiere kosturnjaci; —verbindung sgloba kostiju; —verdrehung uvinuće kostiju; —verhärtung otvrdnuće kosti; —weiche mekčina kostiju; —werk košće; —wuchs rast kostiju; —wurm koštene micine; —zerlegung razgloba kostiju.
Knöchern koštan, košten, od kosti.
Knochicht koštast.
Knochig okošt, koštat, koštunjav.
Knöchlein *n.* koštica, koščica.
Knöbel *m.* valjušak.
Knollen, den Teig smiesiti tiesto.
Knollen *m.* (bot.) gomolj; (an der Haut) kvrga, guka; in der

Digitized by Google

Wolle gvala; K. Brod landa kruha; —gewächs gomoljnica; —krankheit gutavost.

Knoll-icht gomoljast; —ig gomoljav; (v. Halse) gutav; —sucht v. Knollenkrankheit.

Knopf m. puce, pučac, putac; pulija; (am Stokke) glava, glavica; (am Degen) balčak; (am Thurme) jabuka; (am Knochen) jabučica, sglavak; (Knospe) pupoljak; (Knoten) uzao; (bot.) klupko; —beinchen duša; —binse klobučasta sita.

Knöpf-chen pučić, putašce; —eln uzlati; —en putiti, spučati, skopčati; —er spučalica.

Knopf-fabrik f. pučarnica; —form oblik puceta; (zum Gießen) kalup puceta; (zum Bespinnen) duša; —förmig pučast; —gießer lievač puceta; —hölzchen duša; —ig čvorav, uzlovit; —loch zapučak; —locheisen zapučkalo; —macher pucetar, gumbar; —seide svila za puceta; —platte plojka od puceta; —raupe uzlovača; —schere iglarske nožice; —spindel vreteno glavičarsko; —spinner glavičar; —überzug zavojak puceta.

Knopper f. šiška, gubâč, lučac, maslenjač; —eiche hrast šiškar; —gallfliege šiškarica; —mühle šiškarnica, mlin za šiške; —n v. Knorpeln; —gallwespe hrastov šiškar.

Knorpel m. hrskavica, hrstavica, hruskavac, hrustavac, hrusta, hrštalica, mrstalica, mržgalica, rumeždavac, grizka; —ansatz zametak hrskavice; —artig hrskav; —band hrskava veza; —fische pl. hrskavci; —flosse hrskava peraja, plovka; —flosser hrskoperke, hrskoplovke; —fügung hrskava sgloba; —geschwulst hrustavnik; —haut pohrustavica, hrskavnica; —lig hrskav, hrstav; —kirsche hrskavac, rušt; —lehre hrstoslovje; —n hrskati, hrstati, ruštati; —ring vitica dušnika, kolut (prsten) dušnika; —stoff hrskavina; —thiere hrskavci.

Knorr o. —en m. kvrga, svor, čvor, čvoruga, čvrljuga, vrž, hvrga, svržak; K. am Halm koljence; K. am Knochen (anat.) sglavak; —hahn afrikanska droplja; —icht čvorast, kvrgast; —ig čvorav, čvorat, čvornat, čvornovit, kvržnjav, vržnovit, hvržav, svržav; —igkeit čvornatost, kvrgavost, čvrljugavost, svržavost.

Knosp-e f. pup, púpak, pupoljak, oko; (coll.) pupje; —en pupiti, pupčiti se, napupiti, propupčati; —ende Rose napupile ruže; —enblatt listak pupoljka; —endekke kožušak; —enhaut kožica pupoljka; —envoll pun pupoljaka, opupio; —enzeit pupnja; —enzwiebel razplodnica; —icht pupoljast; —ig pupoljav, opupio.

Knöt-chen n. uzlić; —eln (knaupeln) vavoljiti; (knöpfeln) uzlati, zauzlati.

Knoten m. uzao, čvor; (astr.) razkršće; (an den Halmen) koljence; (Auswuchs) čvor; (Weinbau) sadjenica, sliepa loza, ključ; (Stürzel) reznik; (Knödel) valjušak; (Flechs) glavičica; (Merkzeichen) zavežljaj, zavezak; (Dram.) čvor, zamršaj; einen K. ins Schnupftuch machen zavezati u rubac; den K. schürzen u. lösen zauzlati i razuzlati; K. zusammenbinden svezati što mrtvouzice, mrtvouzke; k. uzlati, zauzlati; geknotet uzlat.

Knöten prevraćati oči (očima).

Knoten-artig uzlast; —blütig uzlata cvieta; —flechte mahovka; —fuchsschwanz koljenčasti mačji rep; —gras prosta vlasulja, uzlika; —haft uzlovit;

Digitized by Google

čvornat; —hals (Weinb.) glava; —krankheit gutavica; —linie uzlenica; —los bez uzla, čvora; bezčvor; (bot.) bez koljenca; —rose prutika; —punkt (fig.) spojište; —schrift uzlovito pismo; —schürzung zamršaj; —seil uzlak, uzlenjak; —spreu ljuske od glavičica; —stift kijača, čula; —wurz strupnik, trudovnik.

Knöterich m. podvornica, dvornik, desalj.

Knot-holz n. klade; —icht uzlast; (Holz) čvorast; —ig uzlat, uzlovit; čvorav, čvornat; (bot.) koljenčat; (fig.) neotesan, sirov.

Knuff (-es, M. Knüffe) m. gurac; —en gurati, izgurati.

Knüpen m. predence.

Knüpfen navezati, nastaviti; Strikke an einander k. nastaviti konopce; durch einen Knoten k. uzlati; an den Galgen k. objesiti; (fig.) vezati, svezati; einen Freundschaftsbund k. sprijateljiti se.

Knüppel v. Knüttel.

Knurr-en kvrkutati, kvrčati; (von Hund.) hrčati, regnuti, režati; es knurrt mir im Leibe krče mi crieva, karaju se crieva; mrsti mi trbuh; (fig.) vrnčati, režati; K. n. kvrka, vrka; —ig kvrkav; (fig.) usovan, oporit, okosan, okošiv, košljiv, osovit; —katter (fig.) mumljalo, vrnčalo, brondalo.

Knut-e f. knut, korbač; —en knutom, korbačem biti.

Knüttel m. kijak, kijača, mačuga, toljaga; (Scherz.) utornik; (am Hunde) litar; —damm m. gat; —gedicht n. slupana pjesma; —holz klipovje, klipje; —n tući, dupati koga; einen Hund k. privezati psu litar; —vers slupana vrsta, nesgrapan stih.

Koadjutor m. pomoćnik.

Koals pl. koki.

Koalition (lt.) savez.

Koaguli-ren (chem.) ugrušati se, sgrušati se, progrušati se, grušati se; usiriti se; —irt sgrušan, ugrušan; usiren; —um n. (chem.) sgrušalina.

Kobalt m. (chem.) bjesik; —beschlag bjesikov mašak; —blau bjesikovo modrilo; —erde bjesikovača; —erz n. bjesikovac; —glas smalta; —grün bjesikovo zelenilo; mišomorni bjesikovac; —oxyd bjesikov kis; —oxydul bjesikov kisac; —speise f. bjesikova smjesa; —vitriol n. crvena galica.

Kobel m. golubinjak; —en koliba; krmenjak, svinjac, kotac; —er m. košara; (bei Fisch.) koš; —ern, fische k. hvatati ribu u koš.

Kobold m. hudi bies, tintilin, malik, maličac; kovitlac.

Koch (-es, M. Köche) m. kuhač, kuhar, sekač; (Speise) povarak; (spr.) Hunger ist der beste K. glavnu čovjeku sladko su i divljake; viele Köche versalzen den Brei mnogo kuharica presoljena juha; mnogo babica kilavo diete; es sind nicht alle Köche, welche lange Messer tragen nije svatko muž, koji gaće nosi; —apfel varka jabuka; —apparat varilo; —bar varak; —birne varka kruška; —buch kuharica, knjiga o kuhanju.

Köchel m. papula.

Koch-en etw. variti, kuhati, ukuhati; das Essen k. gotoviti jelo; der Magen kocht die Speisen želudac probavlja, kuha, prokuhava jela; k. v. n., das Wasser k. voda vri, kipi, kuha; das Fleisch k. meso se vari, kuha; Fleisch zum k. meso za povar; es kocht gleich in ihm odmah uzavre; das Blut kocht krv se mješa, kipi; das Meer k. more

Digitized by Google

klokunja, vri; —end vareći, kuhajući; —endes Wasser kipeća, ključala voda; krop.
Kochenill-e *f.* crvičina; —roth crvičast.
Köcher *m.* tul, tulac, trkač.
Koch-erei *f.* varitba; povar; (ver.) cmarenje, kuharisanje; —feuer *n.* kuhinjska vatra, kuhinjski oganj; —geschirr kuhinjsko posudje.
Köchin *f.* kuharica, varilja.
Koch-junge *m.* kuhtić, kuharčić, kuharče; —kraut *n.* varivo; —kunst *f.* kuharstvo, varstvo; —löffel *m.* kuhača, varnjača; —löffelblech žličnjak; —maschine samovar; —ofen *m.* varnjak; —pfanne sura, tiganj; —punkt varište, vrelište; —salz jedatna, kuhinjska sol; —topf kuhinjski lonac; —wein *m.* kuhinjsko vino; —zukker *m.* sladorovo brašno.
Koda *f.* završetak.
Koder *m.* podvoljak, podbradak.
Köder *m.* mama, mamac, meka; —n mamiti, namamiti, vabiti, mečiti.
Koërzion *f.* stega.
Koëssenziell (lt,) *adj.* sasućan.
Koêxist-enz *f.* subiće, subitnost; —iren subiti, subitovati.
Kofe *f.* spremnjak, *v.* Kobel.
Kofent *m.* riedčina, pivna patoka, ficko.
Koff-er *v.* Kaffer; —ëin kavovina.
Koffer *m.* kovčeg; —dekkel zaklop od kovčega.
Kog bat, maljić.
Kogel *m.* obljajaj, obljaj; K., Kogelhaube *f.* kukuljica; —ig obljajan; kukmast.
Kognak *m.* (konjak) droždjenica, droždjenka (rakija).
Kogn-aten *m.* rod po mlieku, rod po materi.
Kohl *m.* vrzina; (Blattkohl) kelj; ukret; (Krautk.) zelje, kupus.
Kohlblattlaus *f.* zeljni ušenac.
Kohle *f.* ugljen, (*coll.*) ugljevje; (Steink.) ugalj; glühende K. žižka, živ ugljen; glühende —n žerava, žeravka, žeravica; žar, žeratak, živo uglevje; —n brennen paliti ugalj; wie auf glühenden —n sitzen sjedeti kao na iglah.
Kohlen- ugljevni; —bauer ugljenar; —behältniß *n.* ugljevnik; ugljarnica; —bekken žeravnica; —bildung *f.* tvorba ugljevja; —braun sur, mrk kao ugljen; —brenner *m.* ugljar, ugljenar; —brennerei ugljenarstvo, palenje uglja; (Ort) ugljenica, ugljenarica; —chlorid ugljevni soličnjak; —dampf *m.* ugljevna para; —feuer *n.* žeravka, žeravica, žar; —flötz ugljevni nasad, sloj; —formazion ugljena tvorba; —gebirge *n.* ugljevito gorje; —gehau *n.* počep; —gewerke ugljana; —glut ugljevni žar; —grube ugljenik; —haus, —kammer ugljarnica; —kalk *n.* ugljevit vapnenac; —klein drobiš; —kübel kabao za ugljenje; —lager ugljevit sloj; —meiler ugljevnik, ugljevnica; —metalle ugljičnjaci; —mulde ugljevito korito, ugljevnik; —oxid ugljevit kis; —pfanne *v.* Kohlenbekken; —platz *m.* ugljenište; —pulver ugljevni prah; —saure Salze *pl.* ugljično-kisele soli, ugljičani; —säure *f.* ugljikova kiselina, ugljičnina; —schiefer crn listarac; —schwarz crn kao ugljen; K. *n.* ugljevna gar; —stätte ugljenište; —staub *m.* ugljevština; —stein ugljevac, *v.* Rothschiefer; —stein ugljić; —stoff *m.* ugljik; —stoffeisen *n.* ugljičnik željeza; —sulfid *m.* ugljičiti sumpornik; —topf *m.* grionica; —wagen kola za ugalj; —wasserstoff *m.* ugljikovodik; —zange *f.* kliešte za ugljevje; —zeichnung *f.* nacrt

Digitized by Google

ugljem.
Köhler *m.* ugljar; —glaube sliepa vjera; —hütte *f.* ugljarska koliba; —lohn ugljarina.
Kohl-fuchs *v.* **Kohlenfuchs**; —garten povrtnik, povrtnjak; —grün u žuto zelen; —hafen žarač; —ig ugaljni; —kopf glava zelja; —meise jasenica; —palme kupusnjak; —rabe galovran; galić; —rabi, —rübe (über der Erde) kilavac, koraba; K. (unter der Erde) broskva; —schwarz *v.* **Kohlenschwarz**; —stätte *v.* **Kohlenstätte**; —stengel kočanj; kocen od zelja; (fig.) mamlaz, zavrzan; —taube grivnaš.
Kokette *v.* **Koquette.**
Kokos-baum *m.* kokosnjak; —nuß kokos; —nußmilch *f.* kokosova mlječina; —nußöl *n.* kokosovo ulje.
Kolben *m.*, **Kolbe** *f.* klip, klipak; (am Feuergewehr) kundak, okas; (bot.) klip, struk, bat, batić, palacka; (mech.) čepalj; (wbm.) šipak; batinica; (Destillirk.) tikva; (an einer Keule) glava, glavica; (Keule) kijak, topuzina, buzdovan, budža; (Pistill) bat, stapalo; (an Insekten) batić; k. *v. a.*, ein Gewehr k. čistiti ciev od puške; den Mais k. kukuruz brati, trgati; *v. n.* der Hirsch kolbet jelenu niču bratinice; der Mais kolbet kukuruz klipa, izmeće se, omeće se; K. *n.* (des Maises) trgatba kukuruza; —ente sivka; —flasche tikva; —gras livadni repak; —hals *m.* vrat od kundaka; —hirsch *m.* (jelen-) batiničar; —hülle tulac; —rab krunica; —röhre sara; —schuh *m.* cipela; —stange vucanj; —streiter *m.* buzdovandžija; —weizen (pšenica-) golica, sušica.
Kolbicht butast, klipast.
Kolbig glavat, glavičast.
Kolera *v.* **Cholera.**
Kolibri *m.* medosas; —fresser *m.* pauk ptičar.
Kolik *f.* matrun, kolika, zavrta, zavijanje, štipanje, griz, griža.
Kolk *m.* vir.
Kolkrabe *v.* **Kohlrabe.**
Kollator *m. v.* **Kirchenpatron**; —ur *v.* **Pfarrsprengel**; K. eines **Benefiziums** *v.* **Verleihung.**
Kollazion *v.* **Collazion.**
Kollege *v.* **College.**
Koller *m.* žura; (b. Schafen) vrtoglavica; —ig žurav, pomaman; —n koturati se, kotrljati se; das Pferd kollert konj ima žuru; der Truthahn k. tukan bloboće, puran glogoće; es k. mir im Leibe kruli, mršti mi u trbuhu, burljaju se, krče, karaju se crieva; k. *v. a.* koturati, kotrljati.
Kölnisch *adj.*, —es Wasser kolonjska voda; —e Mark kolonjska grivna.
Kolo *m. pl.* **Kollo** *v.* **Collo.**
Kolobium *n.* kljijevina, kolodij.
Kololith *m.* crevocvac.
Kolombatscher Mülke golumbački komar.
Kolon *n.* dvopiknja, dvotočka; član u periodi; (anat.) čmar, kulin.
Kolophonium *n.* grčka smola.
Kolter *m.* crtalo.
Kolum-e *f.* (mathem.) stupac; (typogr.) strana; —entitel nadpis svake tiskane strane.
Koluren *pl.* (astr.) krojnici.
Kombüse *f.* kuhinja.
Komenſäure *f.* komenova kiselina.
Komet (-en; M. -en) *m.* repatica, repača; tračna zviezda; —enfucher tražilo.
Komfort *m.* povoljnost, sgodnost, narednost; —able drožka.
Komik *f.* komika; —er komik; —ſch smješan, komičan; komički.
Komma *n.* zarez, zarezak, črknja.
Kommen doći, dolaziti, stići; zur

Digitized by Google

rechten Zeit k. prispjeti, prispievati; du bist eben recht gekommen baš si dobro došao; es kam mir eben recht pristalo mi je; pristaje mi u posao; er kam gefahren, gelaufen, geritten dovezao se je, dotrčao je, dojahao je; da k. sie angefahren upravo se ovamo vozi; ich komme Sie zu bitten došao sam, da vas molim; auf die Welt k. roditi se; an's Licht k. doći na vidik; über den Fluß k. preći preko rieke; in den Weg k. smetati komu; nicht von der Stelle k. nemaći se; nenapredovati; sie k. scharf an einander ljuto su se zavadili, pograbili; hinter etw. k. doznati, izpitati što; einem auf die Spur k. ući komu u trag; über einen k. navaliti na koga; mit jmd. in Richtigkeit k. porazumjeti se s kim; so weit bin ich in der Arbeit gekommen dovle sam dopro; ich kann nicht daran, zur Arbeit kommen nemogu dospjeti; er kann zu nichts k. nemože ništa steći; ich bin wohlfeil dazu gek. jeftino sam kupio; wie bist du zu diesem Buche gek. odkud ti ta knjiga; ich kann jetzt nicht darauf k. nemogu se sjetiti; auf einen guten Einfall k. dobro se dosjetiti; auf etw. zu Gespräch k. povesti rieč o čem; kommst du mir schon wieder damit opet si zapovrnuo; so dürfte er mir nicht k. toga mu nebi oprostio; komme mir nur noch einmal da mi toga više neradiš, da mi toga više nisi učinio; von Sinnen k. onesviestiti se; pomanitati; wieder zur Besinnung k. osviestiti se; in Bewegung k. krenuti se, ganuti se; um sein Vermögen k. izgubiti imetak, opraznjeti, osiromašiti; um's Leben k. izgubiti glavu, poginuti; von Kräften k. oslabiti, spješati, malaksati; zu Kräften k. ojačati, dohvatiti se snage; die Sache kam vor Gericht stvar se iztjera na sud; zu Schaden k. kvarovati; dabei komme ich nicht wieder auf meine Rechnung neću izvaditi troška; auf die Festung k. dopasti robije; auf die Füße zu stehen k. dočekati se na noge; auf den Rücken zu liegen k. pasti naznačice; es kam ein Brief stiže list; in unrechte Hände k. nedopasti pravih ruku; das Vermögen ist an ihn gek. dopao ga je sav imetak; es kam mir in die Hände došlo mi je ruku; das ist mir nie in den Sinn gekommen to mi nije bilo ni na kraj pameti; es kam Unglück über ihn snašla ga je nevolja; kommt Zeit, kommt Rath vrieme zna svačemu lieka; das kommt nicht in Betracht na to se negleda; es kommt ein Gewitter bura se spravlja; die Blätter kommen schon gora već lista; das kommt zuweilen so tako biva; das kommt mir gut von Statten to mi je dobro došlo; wenn mir nichts dazwischen kommt ako me ništa nezaprieči, ako me ništa nerazbije; von Worten kam's zu Schlägen rieč po rieč dok i do šaka dodje; es kommt zum Kriege bit će rata; es ist mit ihm auf's Aeußerste gekommen dogorila mu je luč do nokata; es ist mit mir dahin gekommen na to sam spao; wenn's hoch kommt za nevolju; es kommt mir hoch zu stehen skupo me je stalo; es kommt mir fünf Gulden zu stehen stoji mi pet stotinjaka, forinti; das ist aus der Mode gekommen to se više nenosi, nečini; es ist ihm zu Ohren gekommen dočuo je; das kommt nicht aus seinem Kopfe nije to niklo u njegovoj glavi; ich weiß nicht wie es kommt, daß ... neznam kako je to, da...

Digitized by Google

es komme wie es wolle makar kako bilo, kud puklo da puklo; ich kann nicht an ihn k. nemogu do njega; es kommt auf jeden so viel svakomu je toliko zapalo; auf etw. k. domisliti se, doviti se čemu; aus den Schulden k. odužiti se; in Schweiß k. oznojiti se; es kann k. može biti, moguće je; die Nachricht ist unter die Leute gek. raznio se glas; razglasilo se; wenn es dahin kommt ako dodje do toga; es komme über euch došlo na vas; es kam Furcht über sie popade ih strah; Gott ließ vielerlei Plagen über das Land k. Bog pošalje zlo iza zla na zemlju; es kam ein Regen udari kiša; nach dem Regen kam Dürre iza kiše okrenula suša; als nun ihre Zeit kam a kada je na tom doba bilo; wenn er bis dahin nicht k. sollte ako ga dotle nebude; es kommt alles über mich sve se je srušilo na me; zu sich k. razabrati se, razabirati se; vesnuti se; osviestiti se, oporaviti se; zur Vernunft k. opametiti se, dohvatiti se pameti; er ließ ihn k. poručio je po njega; zu Ihnen k. odahnuti; er ließ ihn nicht zu Worte kommen nedade mu progovoriti; komme hodi! dodji! pojdi; —d dolazeći; (nächste) das —de Jahr do godine; von —dem Jahre dogodišnji.

Kommlich udoban; sgodan.

Komödi-ant *m.* glumar; —antin *f.* glumarica; —antisch glumarski; —e gluma; —enhaus glumarnica; *v.* Theater.

Kompaß *v.* Compaß.

Kondor *v.* kondor.

König *m.* kralj; gekrönter K. vjenčani kralj; das Fest der heiligen drei —e sveta tri kralja, vodokršće; (b. Or.) bogojavljenje; er lebt wie der K. živi gospodski; živi kao beg u Hercegovini; zum K. einsetzen zakraljiti; glücklich wie ein K. sretan i presretan; —in kraljica; (v. Bienen) matica; —lich kraljevski, kraljev; (fig.) bogat, uzvisit; er ist k. gesinnt kraljevac je; —liche Hoheit (Titel) kraljevska visost; —liche *m.* kraljevac; —reich *n.* kraljestvo, kraljevina.

Königs-aber *f.* kraljevska žila; —apfel *m.* ružica; —birn kraljevka; —blau kraljevsko modrilo; —blume božur; —burg kraljevski dvor, grad; —gelb zlatilo; —kerze divizma, sviećnik, vučji rep; —krone kraljevska kruna; —mahl kraljevska gostba; —mantel *m.* kraljevski plašt; —mord kraljomorstvo, krv počinjena na kralju; —mörder kraljev krvnik; ubojica kralja; —nägtein sitna gvozdika; —paradiesvogel *m.* rajka; —pflaume *f.* bardaklija; —purpur kraljevska bagrenica; —salbei ljekarska kadulja; —schießen *n.* svečano nadstreljivanje; schlange *v.* Riesenschlauge; —sitz kraljevski priestol; (Residenz) kraljevska stolica; —sohn *m.* kraljević; —stab žezlo; —straße *f.* kraljevska, glavna cesta; —tochter kraljevna; —wasser (chem.) kraljevska lučavka, zlatotopka; —wort carska rieč; —würde *f.* kraljevsko dostojanstvo; —zepter kraljevsko žezlo, žazlo kraljevsko.

Königthum *n.* kraljestvo.

Konisch *adj.* čunjast; —e Linie čunjevnica; —es Rad čunjevito kolo, čunjevit točak.

Können moći; ich kann nicht nemogu; ich kann nicht anders nemogu na ino, nije druga (drugčije), moram; was kann ich dir helfen što ću ti ja? er schreit was er kann viče što ga glas

Digitized by Google

donosi, više iza glasa; könnte ich ihn doch wieder sehen da mi ga je opet vidjeti! (auswendig wissen) na pamet znati; er kann schreiben umije pisati; ich kann nichts dafür nisam kriv; wie kannst du jetzt schlafen kako ti se sada hoće spavati?

Konoid *n.* pačunj, konoid; —e Flächen pačunjaste plohe.

Konsole (Mech.) babica.

Kopal *m.* kopal; —firniß kopalova pokost; —öhlfrucht kopalovac.

Kopeke *f.* kopejka.

Köpeln navesti se, navoditi se; mit dem Stuhle k. kljoncati klamitati, stolicom.

Kopf *m.* glava; ein großer K. glavina, glavetina, glavura, glavurda, glavurina; (eines Nagels) glavica; (des Hutes) oglavina; die Hände über dem —e zusammenschlagen lamati ruke; den K. schütteln glavom tresti, otresati; mit dem —e nicken glavom kimati; ich kann die Sache nicht aus dem —e bringen nemogu toga izbiti iz glave; das geht mir im K. herum sve mi se to vrti po glavi; ich weiß nicht was ihm in den K. kommt neznam, što mu je puhnulo u glavu, što ga je snašlo; er hat sich etwas in den K. gesetzt uvrtio, upilio si nješto u glavu; er hat sich das in den K. gesetzt u. will nicht zainatio se pa neće; man kann es ihm nicht aus dem —e bringen ni s četira konja nebi mu to iz glave izvukao; sich den K. brechen razbijati si glavu, natezati pamet; er hat einen wunderlichen K. to ti je čudnovata glava; das ist nicht nach seinem —e to mu nije po ćudi; das kommt nicht aus seinem —e nije to niklo u njegovoj glavi, nije to on zamislio, nije to njegova misao; ein denkender K. mišljan, misaona glava; ein offener K. bistra glava, bistrić; er hat K. ima pameti, soli u glavi; vrstna je glava; den K. verlieren zaglaviti, pogubiti glavu; (fig.) izgubiti se; (Gedächtniß) pamet; etw. im —e haben znati što; aus dem —e her sagen govoriti na izust, govoriti iz glave; was man nicht im —e hat, müssen die Füße leisten tko nema pameti, ima noge; (spr.) težko petama pod ludom glavom; (Leben) es steht der K. darauf za glavu je, ide glava, o glavi se radi; (Person) mužka, ženska glava; die Gesellschaft bestand aus zehn Köpfen bila su desetorica u družtvu, bilo ih je desetero u družtvu; bei Verlust des —es pod živu glavu; viel Köpfe, viel Sinne koliko ljudi, toliko ćudi; ein lustiger K. veseljak; ein unruhiger K. nemirna glava, nemirnjak; ein ruhiger K. mirko; ein gescheidter K. mudra glava, mudričina; ein feiner K. mudrica; er ist ein flacher K. plitkoglav je, šuplje (plitke) je glave, šupeljak je, lak je izpod kape; (Stück Vieh) zehn Köpfe Vieh deset glava marhe; den K. hoch tragen nositi glavu na visoko; und wenn er sich auf den K. stellt ako će hoditi po glavi; mit dem —e wider die Wand rennen udariti glavom o zid; auf dem —e stehen sve naopako raditi; über Hals u. K. na vrat na nos; über Hals u. K. fliehen bježati glavom bez obzira; er läuft als brenne ihm der K. bježi kao muha bez glave; einem über den K. wachsen uznieti se nad kim, oteti se komu; er ist nicht auf den K. gefallen nije mu vrana mozak popila; nije bez glave; der K. raucht ihm puši mu se kika, glava; mit dem K. arbeiten umom raditi; ich weiß nicht wo

Digitized by Google

mir der K. steht neznam, gdje mi je glava; er hat etw. in dem —e djornut je; bei ihm ist im —e nicht richtig ženut je, čanut je; wer einen K. hat bekommt auch einen Hut dok je glavâ, bit će i kapâ; seinen K. wagen glavu u torbu staviti; von K. zu Fuß od glave do pete; savrh glave do dna peta; (poet.) savrh glave do zelene trave; das hat keinen K. u. keine Füße nema ni glave ni repa; K. (Ueberschrift) nadpis.

Kopf- glavni, glavat; *K. ab* dolje glavu; —abhalter, —abschneider *m.* glavosiek, stratilac, poguditelj, krvnik, krvopija; —arbeit umna radnja; —aufsatz nakit (glave); —ausschlag osip glave; —bedeckung pokrivanje glave; prikrivač, prikrivalo; —besteuerung udaranje poreza na glavu; —binde povezača, povezka glave; —bohrer vrtilica; —brechen razbijanje glave; —brechend mučan, razbijajući glavu; —brett podglavnica; —bund kovrljak; —bürste četka, kefa za kosu.

Köpfchen *n.* glavica; (bot.) glavičica.

Kopf- dekke naglavak; —bunft mamura; —en zavijati se, ići u glavu, glavati se, glavičati se.

Köpf-en sjeći, odsjeći, odrubiti glavu; einen Baum —en razvršiti, okresati drvo.

Kopf- feder *f.* pero sglave; —fest tvrd u odluci; —fieber vrućica u glavi; —fuß glavotok; —form glavolik; —förmig glavat; —füßler glavonošci; —geburt porod na glavu; —geschwulst naglavnik (otok); —glieder uzglavni članci; —grind krastava glava; —haar kosa; —hängen lunjanje; —hänger lunjalo; (fig.) licemjerac; —hängerei licemjerstvo; —haube kapa, (anat.) čepac; —haut lubanjica, oglavnica; —höhle lubanjska utlina; —holz (bot.) okrov; —hülle granje; —kissen uzglavak, uzglavje, uzglavnica, vanjkuš; —kohl glavatica, glavato zelje, kupus; —krankheit glavobolja; —laus milo; —laus uš, vâš u glavi; —leer prazne glave; —los bezglav, bez glave; —lose Thiere bezglavci; —los handeln ludo raditi; (finnlos) herumgehen glavinjati; (spr.) hodati kao muha bez glave; —lose *m.* bezglavac; —losigkeit bezglavost; —muskel glavlja misica, mišica od glave; —nabel kolačara; —nicken kimanje glavom; naklon, pozdrav; —nicker kimalica (mišica); —nuß gnjida; —pein glavobol; —platte pleša na glavi; —putz nakit, parta; —rad (Mühlb.) vuk, glava; —rechnen računanje na pamet, iz glave; —schlagader (anat.) odvodnica, kucavica u glavi; —schmerz glavobol, glavobolja; —schmuck *v.* Kopfputz; —schnitt rez u glavu; glavna rez; kroj za glavu; —schraube glavat vijak; —schur strizanja kose, brijanje glave; strižnja, strižba, strižénje; —schütteln otresanje glave; —schüttelnd otresajuć glavom; —schüttler tresoglavac; —schwarte suhoželjak; —seite glava, lice; —stellung držanje glave; —steuer glavarina, harač; —stimme prieglas, grlen glas; —stück glava; —träger (anat.) glavonoša; —tuch rubac za glavu, povezača; —unter *adv.* strmoglavce, strmoglavice, sunovrat, sunovratice, naglavce, kotrmice; —über u kovitlac; —verletzung ozleda na glavi; —waschen mivanje glave; —wasserfucht vodena bolest u glavi; —weh *v.*

Digitized by Google

Kopfſchmerz; ich habe – weh boli me glava; ich bekam —weh zaboljela me glava; —weide biela vrba; —wunde rana na glavi; er hat eine —wunde ranjena mu je glava; —zeug naglavje; kapa.

Koppe *f.* vrh, vršak; (eines Berges) glavica, obljaj, hober.

Koppel *f.* saponac; eine K. Pferde povorka konja; (eingefriedigtes Feld) obor, ograda, zagrada; *v.* Kuppel; —balken skapčalica (greda); —gerechtigkeit pravo zajednine; —hund sapet pas; —jagd zajednički lov; —n zakorlatiti; skopčati, svezati pse; (mit einem Zaum umgeben) ograditi.

Koppen okresati, podkresati; oklaštriti drvo; (v. Pferden) podrigivati se.

Koralle *f.* koralj.

Korallen= koraljast; —bank koraljnik; —baum rumenac; —fang, —fiſcherei vadjenje koraljka; —fänger, —fiſcher koraljari; —inſel koraljni ostrov, otok; —kalk koraljno vapno; —riff greben od koralja; —rinde korača; —roth koraljna crven; —ſchnur koraljnica; niz koralja; —ſtein koraljevac; —ſtoff koraljani panj.

Koran *m.* alkuran.

Korb *m.* (=es, M. Körbe) koš; košarica, košarka, kotarica, pletenica; (fig.) einen K. bekommen dobiti loparom; er bekam einen K. von ihr odbila ga je; er iſt der Hahn im —e on je milan i dragan; njega u srcu nosi, srcu joj je prirastao, on joj je u srcu usadjen; K. (am Degen) rukobran; K. (in der Mühle) grotlo, koš; —arbeit pletenje košarica; —bett spavaća košara; —blüthe (bot.) suprašničad.

Körb=chen *n.* košić, kotarčica; —beikraut *v.* Kerbelkraut.

Korb=flechter, —macher *m.* košaričar, kotaričar; —händler košar; —hülle (bot.) obojak; —netz kotac; —wagen kola s košem; —weide bekva; —welle *f.* vreteno od kola; —werk pleter.

Korb=a *f.* konop, uže; struna; *v.* Cordon; —nan *v.* Corduan.

Koriander *m.* paprica; —waſſer paprična voda.

Korinthe *f.* sušak; *pl.* sušci, sitno grožđje.

Kork *m.* pluta, pluto, plut; —artig plutast; —baum —eiche plutak; —bildner plutar; —bohrer plutovrt; —holz plutovina; —propf plutac, pluten čep; —ſäure plutnina, plutova kiselina; —ſcheibe pluten kotur; —ſchneider plutar; —ſchwamm plutača; —ſohle pluten podplat; —ſtoff plutovina; —ſtöpſel *v.* Korkpropf; —wachs plutast vosak; —zieher čepalj.

Korn (=s, M. Körner) *n.* zrno, *coll.* zrnje, zrnevlje; (ohne M.) žito; raž; K. (am Gewehre) očnik, sjenjaj, puce, nišan; jmd. aufs K. nehmen namotriti, zamjeriti, okom namienuti; (fig.) uzeti na oko, popaziti; auf dem —e haben namjeravati, smierati; Schrott u. K. der Münze prava teža, jezgra; ein Mann von altem Schrott u. K. čovjek staroga kova; K.= žitni; —ähre žitni klas; (Roggenähre) ražni klas; —acker žitno polje, žitna njiva; (Roggen ak.) ražna njiva; —blume različak, modrac, sagafilje; —boden (zemlja-) ražnjača; *v.* Kornmagazin; —brod raženjak, raženi kruh.

Körn=chen *n.* zrnce, glavica; ein K. Brod mrvica kruha.

Kornbieß *m.* žitokradica.

Digitized by Google

Kornel=baum, —kirſchbaum *m.* drien, drienak; —kirſchbranntwein drenovka; —kirſche, —le *f.* drenjina, drenjula; —holz drenovina; ein Stab von —holz drenovac, drenovača.

Körnen zrniti se; *v. a.* zrniti, drobiti, smrviti; Vögel k. ptice vabiti, mamiti.

Körner *m.* probojčić; —erträgniß izdašnost u zrnu, izdašnost zrnom; —freſſer *pl.* zrnozderke; —frucht zrnje; —futter zob; —los bezzrn; —reich zrnovit; —ſcharlach zrnat crvac.

Korn=fäule usjevna sniet; —fege rešeto; —feld, —flur *f.* žitište; ražište; —frucht pšeno, pšenka; —garbe ražni snop; —gerſte *f.*, —gras barežni ječam; —handel trgovina ražju; žitom; žitarstvo; —händler ražar; žitar; —haus *v.* Kornmagazin.

Körnig zrnat; eine —e Schreibart jedar slog.

Korniſt *v.* Horniſt

Korn=jahr *n.* žitna godina; —jude *v.* Kornwucherer; —kammer *v.* Kornmagazin; —kaſten žitnjak; —magazin *n.* ražnica; žitnica; —mangel nestaja, nerod žita; —markt *m.* žitni trg, žitarište; —maß žitna mjera; —mehl *n.* ražno brašno, ražna múka; —meiſter žitničar; —meſſer *m.* žitomjer; —milbe žitni raztoč; —motte žitni moljac; —nelke kukolj; —preis *m.* ciena raži; ciena žita; —reich žitan; —ſchaufel žitna lopata; —ſchüttung izmetanje žita; —ſchwinge vijača, opaljka; —ſtroh ražena, ražna slama; —taube svećenje, blagoslov strni, usjeva; —ung zrnjenje; (fig.) mamljenje; —wage *f.* žitna tezulja; —weihe poljski piljug, piljuh, piljuga; —wicke grahor; —winde slak, poponac; —wucher *m.* lihva žitom; —wucherer žitni lihvar; —wurm der rothe erveni žižak; der ſchwarze K. crni žižak; —zehnte žitna desetina; —zins žitna daća.

Körper (-s, unv. M.) *m.* (zool.) tielo; der todte K. mrtvo tielo; truplo, trupina; (math.) tielo; (Ding) stvar; ein großer K. tjelesina; ein flüſſiger K. tekućina; die Farbe hat K. šar je gust; (Korps) sbor; družba; (bürgerliches Gut) zemljište, stvar; (phyſ.) organiſcher K. ustrojno tielo; (Geſammtheit) ukupnost; K.= tjelesni; —bau *m.* sastav tiela; ein Menſch von ſchönen K. čovjek liepa stasa; ein Menſch von zarten K. čovjek slabe gradje; —berechnung proračun tjelesine, usebine; —beſchaffenheit tjelesna narav; —bewegung kretanje tiela; —bildung *f.* tjelesna tvorba; obrazovanje tiela; *v.* Körperbau; —chen tielce, tjelešce; stvarca; —farbe (des Menſchen) brst; —haltung držanje tiela; —kraft *f.* tjelesna snaga; —lehre *f.* tjeloslovje; —lich tjelesni; ein —liches Weſen, etw. —liches tvar; —licher Inhalt tjelesnina, usebina; —liche Erhaltung uzdržavanje tiela; —liche Verletzung ozleda na tielu; —liche *m.* tvar; —lichkeit tjelesnost; —los bez tiela; —loſigkeit beztjelesnost; —maß mjera tjelesine, usebine; —meſſer *m.* tjelomjer; —meſſung *f.* tjelesomjerstvo; —n upùtiti; —reich tjelovit; —ſchaft sbor, družba; —ſchatten svoja (vlastita) sjena; —ſtrafe tjelesna kazan; —theil čestica; —verletzung ozleda na tielu; —welt tjelesni sviet.

Korporal, Korps u. ſ. w. *v.* Corporal, Corps u. ſ. w.

Korrekt *v.* Correct.

Korſar *m.* gusar.

Korund *m.* korund.

Digitized by Google

Koryphäus *m.* prosljavljenik; kolovodja.

Kosel *f.* prasica, krmača; —n prasiti se.

Kos-en govorkati; dragovati, milovati; ljubakati, cjelukati; —ewoche *v.* Flitterwoche; —ewort ljubezna rieč.

Kosinus (math.) dopunjka, dostavak; Kosmetisch kraseći, ljep šajući; —es Mittel krasilo, ljepšalo.

Kosmisch svjetovan.

Kosmo-gonie *f.* svjetotvorje, nauka o postanku svieta; —graph *m.* svjetopisac; —graphisch svjetopisan; —logie *f.* svjetoslovje; —logisch svjetoslovan; —polit svjetovljan, kozmopolit; —politismus svjetovljanstvo, kozmopolitizam; —rama svjetozor.

Kosmos svemir, vasion, cio sviet.

Kost *f.* hrana, hranitba; —bar skûp; dragocjen; (fig.) krasan; —barkeit *f.* dragocjenost; —barkeiten dragocjenosti, poklad; —en *pl.* trošak; K. tragen trošiti, platiti; auf meine K. o mom trošku, na moj račun; sich in K. stürzen zagaziti u trošak; zu den K. verurtheilen osuditi na plaćanje troška; das ist mit K. verbunden to je potrošna stvar, ima tu troška; sich auf K. anderer bereichern uvući se u tudje salo, tudjim se utoviti; sich in unnöthige K. setzen zaludu trošiti; K. *v. n.* stajati, stojati, valjati; es kostet fünf Gulden stoji pet forinti, valja pet forinti; dieser Bau hat viel Holz gekostet kod ove se je gradnje potrošilo mnogo drvâ; das kostet Mühe tu se hoće muke; was kostet ein Stück po što je komad? das kostet viel to je skupo; es kostet dich nur ein Wort samo ti treba prosloviti; das wird den Kopf nicht k. neide za glavu; und wenn es meinen Hals k. sollte makar me stalo života; das wird dich den Kopf k. to će ti glavom platiti; ich habe es mir viel k. lassen mnogo sam na to potratio, potrošio; k. *v. a.* okusiti, okušati, kušati; zakusiti, zakusivat; (fig.) er soll meinen Säbel k. cjelivat će mi sablju; das Kind die Ruthe k. lassen dati djetetu lizati šibu.

Kosten-anschlag *m.* troškovnik, proračun troška; —aufwand tratnja, troškovi; —ersatz naknada troška; —frei bez troška; ganz k. bez svakoga troška; —preis kupovna cieua; ich verkaufe die Waare um den K. prodajem robu po ono, što je mene stajala; —überschlag *v.* Kostenanschlag; —verurtheilung osuda na plaćanje troška; —verzeichniß troškovnik.

Kost-frau *f.* hranilja; —frei, er ist k. ima badava hranu, badava je na hrani; (fig.) jede na božju veresiju; jmd. k. halten davati komu badava koštu; —geber, —halter hranar, hranilac; —geberin, —hälterin hranilja; —geld hranarina; —haus hraniliště; —herr *v.* Kostgeber; —knabe hranjenac, hranjenik.

Köstlich dragocien; (angenehm) —e Speise slastno jelo; k. leben dobro živjeti; —es Wetter prekrasno vrieme.

Kost-mädchen *f.* hranjenica; —schule pitomnica; —schülerin *f.* pitomica; —spielig skûp; zu k. preskup.

Kostüm *v.* Costüm.

Kostverächter *m.* obirač, probirač, prebirač, zabavljač.

Koth *m.* kao (l), blato; pogau, nečist, balega, govno, lajno; —brechen, Darmgicht crievni prohod, crievna jaža.

Köthe, Köthenbein gležanj.

Koth-fistel *m.* prohodni pištanjak;

Digitized by Google

—fliege gnojulja; —grube kaljuža, glib; —haar *n.* dlaka na gležnju; —ig blatan, gliban, kalan; —ſich k. machen zablatiti se, zakaljati se, okaljati se, izkaljati se, zaljoškati se, začopati se; —iges Wetter močarina, močvarno vrieme, bljuskavica; —lache kaljuža, glib; —lerche *f.* švrljuga, škrljac; —ſcheere *f.* greblja, grtalo za blato; —ſchaufel lopata za blato; —treter *m.* gaziblato, kalogaža; —wanze kućni smetnjak.

Kotze *f.* gunj, gunjac; guber, bielj, bielac, čebe; —n kašljati; —nmacher gunjar; bieljar.

Krabb-e *f.* rakovica, morski rak; (v. Kind.) puzavac, pužavče; —eln puziti, plaziti; rakočati; *v. a.* čeprkati; das Ding krabbelt mir im Kopfe sve mi se to vrti po glavi; —elfreſſer modra čaplja; račarka.

Krach *int.* prask! krc; K. *m.* prasak, puk, pucanj, triesak, tries; —en praskati, praštiti, treskati, pucati; das Eis kracht led puca; led se krši; die Kanonen —en topovi gruhaju; der Donner kracht grom puca; *v. a.* Nüſſe k. krcati orahe; K. *n.* pucnjava, praska, trieska; —ente *f.* morska patka; —er praska, puk; —mandel praskavac; —weide krka vrba.

Krächz-en (v. Raben) graknuti, graktati, groktati; (v. Menſchen) kašljucati; -ende Stimme hrapav glas; —er graktalo, grakalo.

Kraft (M. Kräfte) *f.* moć; (körperliche K.) sila, snaga; jakost; abſtoßende K. odbojnost; anziehende K. privlačivost; alle Kräfte anwenden raditi iz petnih žila, svu svoju snagu položiti (u što); naperi petne žile; die Wunde benahm ihm alle Kräfte rana ga je obladala; aus allen Kräften ſchreien vikati, što se igda može; ſeine K. verſuchen ogledati se, pokušati; das geht über meine Kräfte nisam za to dorasao, dotle moja snaga nedopire; ohne K. und Saft suhoparan; ſeine Lehre hat K. njegov nauk djeluje; mit K. ſprechen krepko govoriti; das Urtheil geht in K. presuda postaje krepostna; in K. treten dobiti krepost, valjanost; K. eines Befehls po zapoviedi, uslied zapoviedi; —abnahme malaksanje, slabljenje; —anſtrengung *f.* napor; —anwendung *f.* nastojanje, snaga; —arzenei krepak liek; —aufwand napor; —ausdruck krepka rieč; —äußerung pojav sile; —brühe pokrepna juha.

Kräften-parallelogramm istosmjernjak silâ.

Kraftfülle *v.* Energie.

Kräftig moćan; snažan, silan, jak, čio, čilan; *adv.* moćno, snažno; —es Getränke jako piće; —e Arznei krepak liek; der Vertrag iſt nicht k. ugovor nije krepostan, ugovor nevalja; -e Fürbitte moćan, uzmožan zagovor; —en kriepiti, pokriepiti; osnažiti, snažiti; potvrditi.

Kraft-loſe siloslovje; —los nemoćan, bez snage; —loſe Rede mlitava besjeda; —loſigkeit *f.* nemoćnost, iznemoglost, bezsilnost, mlitavost, mlahavost; —maß količina snage; —mehl škrob; —meſſer silomjer; —mittel snažilo, sililo; —ſpruch *m.* krepka rieč; —voll vrlo jak, vrlo krepak; —waſſer silovka, sućina; —wurzel repuh.

Kragen *m.* ogrljaj, ogrlić, ogulier, vratnik; ogrca; beim K. faſſen uhvatiti koga za grlo; dokopati koga za gušu; es koſtete ihm den K. platio je glavom; —blume *f.* rojtaš; —mantel *m.*

Digitized by Google

plaštić; —ſtifterei vez na ogrliću.

Kragſtein (Bauk.) tetivnjak, podgradnjak.

Krähe *f.* vrana; es hackt keine K. der andern die Augen aus vrana vrani očiju nevadi.

Krähen (v. Hahne) kukurieknuti, kukuriekati, kukuriknuti, kukurikati; es kräht der Hahn pjetao pjeva; (ſpr.) darnach wird kein Hahn k. nit će tko za tim plakat, niti pjevat; —auge vranjino oko, kučiba; —beere vodenica; —blume vranji ranjenik; —fuß vranja noga; —füße machen (kritzeln) švrakati; —geſchrei kvakanje (graktanje) vranje; —ſpecht crni djeteo.

Krähn *m.* paranak; (am Brunnen) čiga, kimavica.

Krähwinkel *m.* Svračiluk, Frkljevci, Prnjavor.

Krakeel *v.* Zank; —er svadljivac.

Krakl *v.* Krach; —e kljuverina, mrcina.

Krall (es, M. =e) grebnuće, gracnuće; —e nokat; (b. Vögeln) čapak, čaporak; pandja, ganač; čapet, čampara; —en grebsti, grebati, ogrebsti; —ig nokat, noktat.

Kram (=s, ohne M.) trgovština, ropotorija, kramarija; (Krammaare) ropotak; roba; stvar, posao; das taugt nicht in ſeinen K. to mu neide u račun, to mu nepristaje u posao; —bude *f.* dućan, ropotarnica, koliba, —en tržiti, kramariti, ropotariti; unter ſeinen Papieren k. prokapati, premetati papire.

Krämer *m.* tržar, kramar, ropotar, cincar; —ei tržarija, kramarija, ropotarija, cincarija; —cibefugniß *n.* pravo tržarije; —geiſt cincarstvo; --waare sitniž, tržarska (kramarska) roba; —wage tržarska, mala tezulja.

Krammets=baum *m.* borovica, borovnica, smreka, brina; —vogel *m.* borovnjak, bravenjak, branjug, brivonjak.

Krampe (b. Schloſſ.) spona, skoba, pritegača; K. am Buche zapona; (Pikke) budak, trnokop.

Krämpe *f.* (am Hüte) obod, krilo, pero (od klobuka).

Krämpel *f.* greben, mikalo; —er grebenač; mikač; —kamm *v.* Krämpel; *n.* grebenati, mikati; —wolle ogrebenana, omikana vuna.

Krampf (=es, M. Krämpfe) *m.* grč; er bekam einen K. grć ga uhvati; —ader gukava žila; —aderig krvonog; —artig, —haft grčevit; —huſten vrlesina; —lehre grčoslovje; —mittel lijek od grča; —ſtillend proti grču; —ſucht grčevitost.

Krämpler *m. v.* Krämpeler.

Kran *v.* Kranich.

Krän *v.* Kren.

Kran=fuß *m.* koraljasta griva; —geln zamrsiti se.

Kranich (=s, M. =e) *m.* ždral, žerav; —beere *v.* Preiſelbeere; --färbig žeravast; --hals, --ſchnabel *v.* Storchſchnabel.

Krank *adj.* bolestan, bolan; nezdrav; k. werden oboljeti, razboljeti se; am Fieber k. ſein bolovati od groznice; k. darniederliegen bolan ležati, u bolesti ležati; ſich k. lachen malo nepuknuti od smieha; —e *m.* bolestnik, bolnik, nemoćnik; k. *f.* bolestnica, nemoćnica.

Krankel ei *f.* bolešljivost, kunjanje; —n bolešljiv biti, poležkivati, kunjati; —nder bolešljivac, poležkalo, kunjalo.

Kränken, einen unrieditti, vriedjati koga; an ſeiner Ehre k. povrieditti komu poštenje, dirnuti komu u poštenje; k. (Gram verurſachen) ucviliti, razžaliti, žalostiti, jade zadati; das kränkt

Digitized by Google

mich to me boli, peče, žalosti; ſich kränken izjedati se, jesti se.

Kranken-anſtalt *f.* bolnica; —**bericht** izvješće o bolestnicih; —**beſuch** polazenje, polažaj bolestnikâ; —**bett** bolestnička postelja; am —bett kod bolestnika; —**geſchichte** boljopis, opis bolesti; —**haus** *v.* **Krankenanſtalt**; —**koſt** bolestnička hrana; —**lager** *v.* **Krankenbett**; **K.** bolovanje; —**pflege** njega, dvorba bolestnikâ; —**ſaal** bolnička dvorana; —**ſtube**, —**zelle** bolnička soba; —**verpflegskoſten** trošak za izdržavanje bolestnikâ; —**verzeichniß** popis bolestnikâ; —**wärter** bolestničar, dvoritelj bolestnika; —**wärterin** bolestničarka, dvorilja bolestnikâ; —**zettel** bolestnička vjestnica.

Krankheit *f.* bolest, bolja, nemoć, bolezanja, boleščina; eine äußere **K.** vanjština, nadvornica; eine endemiſche **K.** mjestna bolest; eine epidemiſche **K.** pošast, pošlica, reduja, prošlica; eine angeerbte **K.** navržena bolest; eine acute **K.** prečica, nagla, žestoka bolest; eine chroniſche **K.** otvrdla bolest, povremena bolest; eine innere **K.** iznutrica; eine **K.** bekommen oboljeti; eine **K.** haben bolovati; (ſpr.) das Alter iſt an ſich ſelbſt eine **K.** gora starost neg ikakva žalost.

Krankheits-anlage *f.* naklonost k bolesti; —**beginn** nastup bolesti; —**fall** slučaj; —**geſchichte** opis bolesti; —**koſten** trošak o bolesti; —**lehre** boljoslovje; —**ſtoff** bolivo; —**zeichen** znak bolesti; —**zuſtand** stanje bolesti.

Kränk-lich bolešljiv, boljkav; —**ling** bolešljivac, kunjalo; —**lichkeit** bolješljivost, ljohavost; —**ung** uvreda; (eines Rechtes) povreda; (Gram) žalost, tuga.

Kranz ..es, M. Kränze) *m.* vienac; einen **K.** flechten vienac plesti, viti; einer Jungfrau den **K.** rauben obljubiti djevojku; ſie kam um den **K.** uvehnu joj vienac, opade joj ruža; ein **K.** von Mädchen kolo djevojaka; —**ader**, —**arterie** vjenčanica (odvodnica); —**bein** čelna kost; kost; —**band** (in der Mühle) preslica.

Kränz-chen *n.* vienčić; posielo; -eljungfrau posnašica, djeveruša; —en vjenčati, uvjenčati, ovjenčati; (Forſtw.) podlupiti.

Kranz-förmig vjenčast; —**leiſte** letva-vjenčarka; —**vene** vjenčanica dovodnica.

Krapf (-es, M. Kräpfe) auch -en, M. -en) *m.* (b. Schloſſer) kuka.

Krapfen *m.* uštipak, pokladnjak, ptičice (*pl.*); —**bäcker** uštipčar.

Krapp *m.* broć; —**färberei** bročarstvo, mastenje, krasanje broćem; —**feld** broćnjak; —**lack** broćast lak; —**roth** *adj.* broćast; **K.** *n.* broćnina; —**ſtampfe** stupa za broć.

Kraß *adj. v.* **Dick**, **Grob**; —e Unwiſſenheit grozno, golemo neznanje; strašna glupost.

Krater *m.* ždrielo, grotlo, kotlina (u sopka); —**rand** okrajak, rub ždriela.

Krätzchen *v.* **Grätchen.**

Kratſch-en rahliti; —**meſſer** rahlilo, rahlica.

Krätz-beere *f.* ogrozd; kupina; —**bürſte** žičenka, žičena kefa; —e *f.* strugača; (b. Hutm.) grec, grebež; (b. Gärten) strugalo.

Krätze *f.* (b. Metallarb.) tarotine, pilotine, opiljci; troske, izgarina; (Krankh.) svrab, šuga; **K.** bekommen ošugati se, osvrabiti se.

Kratz-eiſen *n.* strgulja; ostrug; —en grebsti, ogrebsti; (ein wenig) gracnuti; ſich —en česati se, drapati se, počesati se; ſich den Kopfe en— česati se po glavi; die Wolle —en grebenati vunu; mit der Feder —en škrabati; die Feder —t pero grebe, greca,

Digitized by Google

draplje; —er, Krätzer *m.* grebač, drapač; škrabalo; strugač, postrug; (schlechter Wein) rampaš, čavrljuga, bucvarika, bučuriš; —fuß grebnuće, poklon, naklon; —füße machen grebnuti (nogom), poklanjati se; —geschwür svrabljiva rana; —ig drapav; (fig.) košljiv.

Krätzig svrabljiv, šugav; krastav; k. sein imati svrab; —e *m.* svrabljivac, šugavac; *f.* svrabljivka, svrabljivica; —keit svrabljivost.

Kratz-kamm *m.* greben; —kelle (b. Dachd.) *f.* češak.

Krätz-messing *n.* tarotine od žute mjedi; —milbe svrbac, raztoč svrabni; —pustel svrabna bubuljica; —salbe mast od svraba; —werk truskovina.

Kratz-wolle *f.* ostrižine; —wunde grebotina.

Krauen češkati, počeškati.

Kraus kovrčast, kuštrav, krecav; kudrav, rudast, rud; ein —es Gesicht machen namrštiti se, namrgoditi se; die Gesellschaft war bunt und k. bilo je ondje svakojakih ljudi; unsere Unterredung war bunt u. k. o svačem razgovarasmo; er macht es zu k. odviše šara; —beere brusnica *v.* Preißelbeere; —e *f.* kudra; kudravost, rudatost, rudost; die K. verlieren razkovrčiti se, izviti se.

Kräusel *m.* nabor ica; *v.* Kreisel; —beere *v.* Preißelbeere; —eisen rudalo, kovrčilo; —er *v.* Friseur; —kamm riedki češalj.

Kräuseln rudati, narudati, kovrčiti, kuštrati; (v. Tuch) kudraviti; sich k. rudati se; (v. Wasser) kuželjiti se.

Kräuselzange *f.* rudilice.

Krause-minze *f.* rutava metvica; —nöl ulje od rutave metvice; —zeltein *pl.* obličići, kremečki od metvice.

Kraufen rudati se, kovrčiti se, uvijati se, kudraviti se.

Kräufen rudati, zarudati; (fig.) mrgoditi, mrštiti.

Kraus haar *n.* rudež, rudeline, kudra; —haarig rudast, rudokos, kudrav; —huhn kudra, šrša, kokorajka; —kohl kokornjav kelj; —kopf rudić, kudravac, kuštravac; —köpfig *v.* Kraushaarig; —locke kudra, kudrica; —salat rudica.

Kraut (-es, M. Kräuter) *n.* zelina; (*coll.*) zelje; (Kohl) vrzina, kupus, glavato zelje, glavatica, kelj; (geschnittenes) K. ribano zelje; Sauerk. kiselo zelje; gefülltes K. sarma; (die Blätter von Gewächsen) cima, nat; du wirst das K. fett machen ti ćeš mu dati po repu; für den Tod ist kein K. gewachsen od smrti nema lieka; heilsames K. liekovita bilina; die Geduld ist ein heilsames K. strpljen spašen; —acker zelište, kupusište; —blatt (*coll.*) kupusno perje, zeljno lišće, perušje, lopušje; —en plieviti, plieti.

Kräuter *m. v.* Kräutler; K. *pl. v.* Kraut; —abfud uvarak bilja; —bad biljna kupelj; —buch biljnjak, biljaruša; —frau *v.* Kräuterweib; —garten zelinjak; —handel trgovina zelinjem, biljem; —händler zelinar, bilinar; —ich cima, nat; —ig zeljan; —kenner biljar; —kissen *v.* Kräutersäckchen; —kunde biljarstvo, *v.* Botanik; —kur liečba biljem; —lese biljarenje, travarenje, travober; —markt povrtni trg; —reich biljevit; K. *n.* bilinstvo; —saft bilinski sok; —säckchen dušek, vanjkuš od bilja; —salz pepeljika; —seife bilinski sapun; —suppe juha od bilja; —tranf piće od bilja; —wanze bilinska stjenica; —weib biljarica, travara; —wein korénak;

Digitized by Google

—zukker biljevni slador.

Kraut=faß *n.* kupusara, zeljna kaca; —feld zelište, zelnište; —garten zelnjak; —hälfte, —haue kupusnjara; —haupt glava, glavica zelja; —hobel ribež, ribača za zelje.

Krautig *adj.* zeljan.

Kräntig *n.* plievor, travurina.

Krautjunker *m.* šljivar.

Kräutler *m.* povrtar; bilinar, zelinar; —in povrtarica; biljarica, zelenjarica.

Kraut=mann *m.* strašilo, plašilo; —markt povrtni trg; —meſſer *v.* Krauthobel; —pflanze presada; —raupe kupusarka; —rübe broskva; —ſalat kupusna salata; —ſtampfe spalj; —ſtengel, —ſtrunk kocen; —ſtrudel zeljnjača, kupusnjača; —waſſer razsol; —weihe blagoslivanje zelja, veliko gospojino, velika maša; —wurm kupusarka.

Kravall *m.* strka.

Kravatte *f.* ovratnik; —nerzeuger ovratničar.

Krehon *f.* kredica, kreda.

Krcatin (chem.) kreatin; —in (chem.) kreatinin.

Krcatur *f. v.* Crcatur.

Krebs (=ſes, M. =e) *m.* rak; K. (Krankheit) rak, rak-rana, živa, živina, živa rana, buba, saradja; K. der Haut rak kožni; K.= račji; —artig račast; nalik na rakranu; *adv.* rakomice; —auge račje oko; žrvnjić; —brühe račja juha; —chen račić; —ei račja boba, zoba.

Krebſ=eln zaudarati po raku; —en loviti, hvatati rake.

Krebs=fang *m.* lov na rake; —fänger račar; —fäule živa rana; —fuß račja noga; —gang račji hod; den K. gehen natražke poći; nazadovati; ſeine Sachen gehen den K. bije ga nazadak; —gängig nazadan; die Sache iſt k. stvar ide natrag; *adv.* rakomice, natražke; —geruch račina; —geſchwür vukojedina; —hamen račilo; —händler račar; —kreis obratnik raka; —leuchten račje svećalo; —loch čkalja, škalja; —pflanze peruvijanski sunčac; vaniljka; —ſchaben *v.* Krebs; —ſchale rakovina, korepina, samar, račja ljuska; —ſchere račje štipaljka; —ſchwanz račji rep; —weibchen račica.

Krebenz *f. v.* Crebenz.

Krebit *v.* Credit.

Kreen *m.* hren.

Kreide *f.* kreda; mit doppelter K. ſchreiben dvostruko pisati; auf K. zehren življeti na veresiju, na dug; bei einem in die K. gerathen zadužiti se kod koga; —erde *v.* Kreidenerde; —fels kredena hrid, stiena; —fleck mrlja od krede; —formation kredna stvorba; —glas kredno staklo; —mergel kredast lapor; —n *v. a.* nakrediti, okrediti, kredom namazati; —nartig kredast; —nerde krednjača; —nebirge kredne gore; —ſalz kredna sol; —ſtift kredica; —weiß biel kao kreda; —zeichnung crtanje kredom; kredopis.

Kreid=icht kredast; —ig kredovit; ſich k. machen ubieliti se, umazati se kredom.

Kreiren *v.* Creiren.

Kreis (=ſes, M. =ſe) *m.* krug, okrug; (Kreislinie) kružica, kružnica, kolobar, oblo; kolo; einen K. ziehen, einen K. bilden okružiti krug; einen K. um jmdn. ſtellen okružiti koga, uhvatiti se u kolo oko koga; einen K. mit dem Zirkel beſchreiben okružiti šestar; in K. herumgehen hoditi u okolo; ſich im K. herumdrehen vrtjeti se; die Hand im K. herumſchwingen kružce mahati rukom; (fig.) das liegt außer dem K. meiner Geſchäfte to nije

Digitized by Google

moj posao; der K. seiner Kenntnisse erweitern umnožiti, razširiti svoje znanje; (Distrikt) okružje, okoliš; (Komitat) županija; im K. fröhlicher Freunde u kolu veselih prijatelja; der Becher ging in K. herum čaša je zaredila; K.= krugao, okrugao; (*off.*) okružni; —abgeordneter okružni poslanik; —abſchnitt, —ſegment odsjek okruga; —abſchnittswinkel kut odsjeka kružnoga; —amt ured okružni; —amtmann načelnik okružja; —ämtliche Verordnung naredba okružnoga ureda; —arzt okružni liečnik; —ausſchnitt, —ſektor izsjek okruga; —ausſchnittswinkel kut kružnoga izsjeka; —bahn kolina, kolovina; —beamte okružni činovnik; —behörde okružni ured; —bereiſung putovanje po okružju; —bewegung kolanje, kolovanje, okret; —bogen okrug, obluk; —bote okružni glasnik, glasonoša.

Kreiſch-en (v. Fett) cvrčati; cmariti se; (v. Menſchen) vrištati, kreščati; —ende Stimme crvčan glas; —er vrištac, kreščalo.

Kreiſchirurg *m.* okružni vidar.

Kreiſel *m.* zvrk, žvrk, brčak, vrtaljka, vuk; *v.* Dreykrankheit; ſich wie ein K. drehen vrtjeti se kao jare na ražnju; den K. —n vrtjeti žvrk, žvrkati; —rad, Turbine čigra; —wind vihar, vijor.

Kreiſen kolati; (v. Zeit) povraćati se; (wbm.) obilazniti; der Becher kreiſet čaša je zaredila; ſich k. vrtjeti se.

Kreis-förmig *f.* okrug, kružni lik; —fläche ploha, površina okruga; —förmig kružan; okrugao; —förmigkeit kružnost; okruglost; —gang kolanje, obhod, obilaz; —gebiet kotar okružja; —gericht okružni sud; —hauptmann okružni načelnik; —lauf obtok, kolanje; —linie kružnica, obodnica; —meſſung krugomjerstvo; —peripherie, —perimeter obod, obodnica kruga; —präſident okružni načelnik; —rath (Körperſchaft) okružno vieće; —referent okružni izvjestitelj; —regierung okružna vlada; —ring kružni vienac; —ringfläche ploha, površina kružnoga vienca; —rund okrugao, kružan; —ſäge okrugla pila.

Kreiß-en truditi se, poradjati se; der —ende Berg gora rodi, a miš plod; K. *m.* trudovi, hipovi, popadci; —erin trudnica.

Kreis-ſtadt *f.* okružni grad; —ſtrich kružak; —tag okružni sabor; —tanz kolo; —vertretung okružno zastupničtvo.

Krempe, —el *v.* Krämpe, —el.

Kremſerweis *n.* (chem.) kremažko bjelilo.

Kren *m.* hren; —acker, —anlage, —feld hrenište.

Krenelliren *v.* Crenelliren.

Kreol (-en) *m.* kreol.

Kreoſot *n.* smudina; —waſſer smudnjača.

Krepir-en *v.* Umkommen; (v. Bomben) prsnuti.

Krepit-azion *f.* čagrtanje (slomljenih kosti); —iren čagrtati.

Krepp *m.* krep; —flor porušica od krepa; —iſch kočoperan.

Kreſſe *f.* grbač; dragoljub.

Kreuz (-es, M. -e) *n.* križ, krst; ins K. unakrst; ins K., über K. legen skrstiti, skrščati, ukrstiti, izprekršćati, izpriečati; K. (Muſ.) križić; K. (am Degen) krstnice; (zool.) sapi; (Rüſtrath) krsta, krsti, križa; K. und quer uzduž i poprieko; ins K. ſegeln brazditi; ans K. ſchlagen razpeti, propeti; das heil. K. častni krst, sveti križ, razpelo; das Zeichen des heil. —es

Digitized by Google

znamenje svetoga križa; das K. machen, ein K. schlagen prekrstiti se; das K. vor einem machen krstiti se koga; das K. predigen zvati vojsku u krst; zu K. kriechen skljuniti se, pokoriti se; —artig križat; —axt teslica, dvopernica, keser; —band (b. Zimmerl.) križnica; (anat.) nakrstna osuga; (b. d. Post) nakrstak, nakrstni zavitak; —bandsendung nakrstnica, nakrižnica; —bein križnica, krstača, tanka, šuplja kost; —gegend križice, krsta; —beinschlagader odvodnica križnice; —bild križ, krst; —blume krstuša, krstušac; —bogen ukršten obluk; —bogenstellung ukršteno oblučje; —brav vrli, vrlcdan, vrlo pošten; —bruder križar; patidrug; —dorn (bot.) pasjak; (b. Schloss.) tulajica; —en krstiti, prekrstiti, zakrstiti, skrstiti; die Füße —en skrstiti, prekrstiti, noge; k. (v. Schiff.) plovariti; stražariti; auf Handelsschiffe k. vrebati na trgovačke brodove; sich k. križati se; sjeći se; dort k. sich die Wege ondje je razkršće; die Fäden k. sich konci se priečaju; ihre Pläne k. sich njihove su namjere unatoč; —ente mali potapljač; —enzian križatica.

Kreuzer *m.* (Münze) novčić; ohne einen K. Geld bez biele pare; (Schiff.) morski stražar; —bruch lomak novčića.

Kreuz-erfindung *f.* našašće sv. križa; (b. Or.) obretenje častnoga križa; —erhöhung uzdignuće svetoga križa, častnoga krsta; —esast *f.* težina križa; —estod *m.* smrt na križu, na krstu.

Kreuz-fahne *f.* krstaš, krstata zastava, pah; —fahrer *m.* križar; —fahrt *f.* nošenje krsta; (zur See) plovarenje; —feuer ukrštena vatra, dvie vatre; —förmig krstat, križan; —fuchs *m.* mrka lisica; — gang razkršće; križni put; (archit.) križnik; —gasse razkrstna, križna ulica; —gestell križnice; —gestirn križ; —gewölbe križni svod; —griff krstnice; —hammer *m.* nakrstnjak; —haspel nakrstni vitao; —herr križar; —holz poprieki siek; —holz *n.* pasjakovina; —igen razpeti, propeti; sein Fleisch k. trapiti put; sich k. prekrstiti se, križati se; —iger razpinjač; —igung razpinjanje, razpeće; —kraut staračac, badeljčac; —kröte *f.* krstašica; —lahm prebijenih krsta; hrom; —leine križne vodjice; —maus-el krstna mišica; —nagel *m.* plošak; —naht *f.* pokrstica; —nerv križnik (živac); —otter ridjovka; —partikelu *pl.* čestice križa; —punkt krstište; —riem krstnik, nakrstni srok; —riemen unakrstni remen; —ritter križar; —scheibe *v.* Kreuzdiopter; —schiff *v.* Kreuzer; —schmerz *m.* krstobolja; —schnabel krstaš, krivokljunac; —schnitt križna rez; einen K. thun zarezati unakrst; —spinne *f.* pauk krstaš; —ständig ukršten; —stein križevac; —stich *v.* Kreuznaht; —tag križevo; —thaler križevača (škuda), krstaš-talir; —träger krstonoša; (fig.) bjednik, zloplatnik; —trägerin *f.* bjednica, zlopatnica; —ung *f.* križanje; —ungspunkt krstište; —verband (Bauk.) križna, nakrstna sveza; —vogel *v.* Kreuzschnabel; —weg razkršće, razkrstnica, križanje, razpuće, razputica; —weise unakrst, nakrstice, na križ, u prekrst; —wirbel *m.* krstnik, kralježak; —woche križevski tjedan, spasovska sedmica; —zeichen *n.*

Digitized by Google

(anſtatt der Unterſchrift) križac, križić, znamenje sv. križa; —zug križarska vojna; —zügel *m.* vojke nakrstnice, nakrstne vodjice.

Kribbel-kopf *m.* naprčica, prolivac; —köpfig pršljiv; —krankheit svrbež; —n vrvljeti, kiptiti; kopirati, koporiti; (juken) svrbljeti; (fig.) das kribbelt ihm im Kopfe to ga peče; —ſucht *v.* Kribbelkrankheit.

Kriba *f. v.* Criba.

Kriebel-krankheit, —n *v.* Kribbel-krankheit.

Kriebs *v.* Griebs.

Kriech-bohne *f.* grah-čučavac, čepak, ležak; —e *f.* trnovača, cibora; *v.* Kriechente; —en gamizat, gamzeti, gmizati, miljeti, lazti; (v. Kindern) puzati, plaziti; auf allen vieren k. bauljati; pobaučke, požabke, po četveronožke, po četvorke, po četvrce iti; die Küchlein k. aus den Eiern pilići se vale; hinter den Ofen k. zavući se za peć; (v. Schmeichlern) puziti (pred kim); —end gamzeći, plazeći, puzeći; —ende Pflanze pozemljuša; —ende Thiere gmazi, gmazovi, plazi, plazovi; *adv.* lezimice, plazimice, puzečke, puzećki; —ente krža, kržica; —er plazavac; plazavica, ulizica; —erei plažnja, podlost; —roſe šumska ruža.

Krieg (-es M. -e) *m.* rat, boj, vojna, vojska; (fig.) svadja, kavga; bürgerlicher K. domaći rat; es erſtand K. rat se zametnuo; es brach K. aus rat je buknuo; ſich zum K. rüſten oružati se, spremati se na vojsku; den K. ankündigen rat naviestiti; K. führen ratovati, vojštiti; ein Land mit K. überziehen zavojštiti na zemlju; es kam zum K. zwiſchen ihnen zaratili su se; in den K. ziehen ići u vojsku, poći na vojsku; aus dem K. zurückkehren povratiti se sa vojske; —en dostati, dobiti; uhvatiti, uloviti; dohvatiti; friege ich dich ſollſt du mir büßen ako mi dodješ šaka, skupo ćeš platiti; jemnd. daran k. nasaditi koga; k. *v. n.* ratovati vojštiti (na koga); —er vojnik, vojak, bojnik, bojovnik, ratnik, vojin; —erhaft vojnički, bojnički, ratnički; —eriſch vojnički; —eriſches Ausſehen junačko lice; —ermäßig vojnički, bojnički; —erſtand vojničtvo; —fertig spreman na rat, na vojsku; —führen ratovanje; —führend ratujući, vojujući; —gebet bojna molitva; —gerüſtet naoružan, pripravan na rat; —geübt vješt ratu; —geübte Truppen vojska od mejdana; —gewohnt vičan ratu; ratoboran.

Kriegs- ratni, bojni, vojni; —anſtalten *pl.* priprave ratne, priprave k boju; —art način ratovanja; —artikel *pl.* vojni zakon; —aufgebot, —aufruf poziv na rat; —bedarf, —bedürfniß vojna potreboća, potrebština; —begebenheit ratni dogadjaj; —beſoldung ratna plaća; —bühne ratište; —bereitſchaft priprava na rat; —darlehen ratni zajam; —dienſt vojna, vojnička služba; vojnovanje; —dienſte nehmen ići u vojsku, u vojnike; —entſchädigung ratna naknada, naknada za rat; —erfahren vješt ratu; —erfahrung ratno izkustvo, ratna vještina; —erklärung navještaj, objava rata; —eröffnung započetak rata; nach der —eröffnung pošto se je rat započeo; —fackel rat; —fall ratna prigoba; im —falle ako bude rata, ako se zametne rat; —feuer, —flamme ratni požar; —flotte vojno brodovlje, mornarica; —furie (fig.) bjesnilo

Digitized by Google

ratno; —fuß, das Heer auf den —fuß setzen urediti vojsku na ratnu; —gebrauch ratna poraba; ratni običaj; —gebühr ratna plaća; —gefährte suvojnik, subojnik, vojni drug; —gefangene zarobljenik, ratni sužanj; —geist ratobornost; —geleit ratna pratnja; —genoß v. Kriegsgefährte; —gepäkk ratna prtljaga; —geräth ratna sprava; —gericht bojni sud; —gesang davorija; —geschichte poviest rata; —geschikk junačka sreća, sreća u ratu; —geschrei bojna vika; —gesetz vojni zakon; —getöse bojna huka, buka; —glükk sreća junačka, sreća na mejdanu; —gott Davor; —hafen vojna luka; —held junak; —jahr ratna godina; —kamerad v. Kriegsgefährte; —kanzlei vojna pisara; —kasse vojna blagajna, pjeneznica; —komissär vojni povjerenik; —komissariat vojno povjereničtvo; —komissariatsbeamte činovnik od vojnoga povjereničtva; —kunst vojna, ratna nauka; —lager tabor; —lied davorija; —list ratna varka; —lust ratobornost; —lustig ratoboran; —macht vojna sila; —mann vojnik, bojnik; —mannschaft vojska; —marine mornarica; —ministerium vojno, ratno ministarstvo; —noth ratna nevolja; —operazion ratni rad; —operazionen *pl.* ratovanje; —pflichtig držan vojnovati; -rath vojno vieće; —recht vojno pravo; (Gericht) vojni sud; —rechtlich jmd. behandeln suditi koga po vojnom sudu; —ruhm junačka slava; —rüstung oružanje; sprema na rat; —schaden ratna šteta; —schauplatz ratište, poprište; —schiff vojni, ratni brod; —spiel junačka igra; —staat vojna država; —stand vojničtvo; —steuer ratni porez, namet; —that junačtvo, junačko djelo; —übung vojna vježba; —unfall ratna nesgoda; —unruhen *pl.* ratni nemir; —verfassung vojna uredba; —verwaltung ratna, vojna uprava; —volk vojska; —vorrath ratna sprema, zaliha; —waffe bojno, ratno oružje; —wesen vojničtvo; —wissenschaft ratoznanstvo; —wuth ratno bjesnilo; —zahlamt vojna platara; —zahlmeister vojni platar; —zeit ratno vrieme; —zucht vojna stega; —zug vojna, vojnica; —zulage ratni doplatak; —zustand ratno stanje.

Kriekente v. Kriechente.

Krikk-eln čangrizati; —ler čangrizalo; —lich čangrizav; —lichkeit čangrizavost.

Kriminal v. Criminal.

Krimmen škakljiti.

Krimp-e *f.* sbijanje, skvrčenje (sukna); —eleisen staro željezo; —en (v. Tuch) skvrčiti se, uskočiti se, sbiti se; —frei, dieses Tuch ist k. ovo se sukno neće uskočiti, skvrčiti, sbiti.

Krinoline *f.* krinolina.

Krippe *f.* (zur Fütterung mit Heu) jasle; (Trog) kopanja, naćve; (Flechtwerk) plot.

Krippen-beißer *m.* (Pferdekrankheit) jaslogriz; —reiter šljivar; —steiger jaslogaža; —spiel jaslice.

Krise, Krisis *f.* prekret, prekrst, odsudni čas; K. (Hdl.) opasnost; in eine K. gerathen naći se u nevolji.

Krisp-elholz (b. Rothg.) krišpavac; —eln krišpati.

Krist v. Christ.

Kristall v. Krystall.

Kriterium *n.* sudilo; obilježje, biljeg.

Kritik razsudba; (Rezension) razsuda, prosuda, pretres, kritika; —er razsuditelj, prosuditelj kritik.

Krit-isch razsudan, prosudan, kri-

Digitized by Google

tičan; (entſcheidend) odlučan; (mißlich) opasan, pogibeljan; —iſiren razsuditi, prosuditi, pretresati; —izismus kriticizam; —izität razsudnost, kritičnost.

Kritt=elei *f.* rešetanje; —eln rešetati; (ſpr.) tudje grinje tresti, prišivat krpice; —ler razsudar; cjepidlakar, rešetalo, rešetar.

Kritz=elei *f.* črčkanje, švrakanje, drljanje; piskaranje; —eln črčkati, čarkati, švrakati, drljati; (mit der Nadel) crtariti, parakati; —en *v.* Kratzen; —ler črčkar, piskar, švrakalo, drljalo.

Kröbs *v.* Griebs.

Krokodill *m.* et *n.* psoglavac, krokodil, kukudril; —thränen licemjerski plač.

Kroll=en (v. Birkhähnen) glogotati; skljuniti, obariti; —erbſe purak.

Krolpen *v.* Krollen.

Kron-amt krunovni, krunski ured; —blatt latica; —blume zvonik; —bohrer rudarski svrdao; --bach, —einbeklung krunast krov.

Krone *f.* kruna, vienac; Kaiſerl. carski vienac; (Blumenk.) vjenčić; (am Pferdefuße) kičica, kitica; (an Bakkenzähnen) panj; ſeinen Thaten die K. aufſetzen ovjenčati svoja djela; zur K. gelangen popeti se napriestol; der K. berauben razkruniti.

Krönen krunisati, okruniti; vjenčati; ein gekrönter König ovjenčani kralj; eine Preisſchrift k. nagraditi; ein gekrönter Dichter ovjenčan pjesnik; das Glükk krone dein Vorhaben mit gutem Erfolge Bog dao sreću i napredak tvomu poduzeću.

Kronen=Anemone *f.* krunasta ovčica; —artig krunast; —bein kost od kičice; —blume vjenčast cvietak; —fortſatz kljunac; krunasti nastavak; —gold ološo zlato; —haupt okrunjena glava; —holz (an d. Wehre) zaplava; (an der Brükke) sglavje; —jasmin pustorilj; —klee krunasta dunjica; —leuchter *v.* Kronleuchter; —los (bot.) bez vjenčića; —röhre (bot.) tulajica vjenčića; —ſaum (bot.) okrajac vjenčića; —ſpelze (bot.) košuljica; —thaler krstaš, križevača; —tragende Pflanzen *pl.* vjenčarice; —tritt očepina; —wikke grahor, grahorka, grašar.

Kron=erbe *m.* nasljednik krune; —feldherr krunovni vojvoda; —gehörn krunasti rogovi; --glas kruneno staklo; —gut krunovština; —land krunovina; —leuchter svjetionjak; (d. Or.) polijelej; —prinz (kaiſerlicher) carević nasljednik; (königlicher) kraljević nasljednik; —rad palčenjak, zubato kolo; —ſchatzmeiſter blagajnik krune; —thaler *v.* Kronenthaler.

Krönung *f.* krunisanje, krunitba.

Krönungs=diarium *n.* krunitbeni dnevnik; —feier, —feſt krunitbena svečanost; —mahl, —mahlzeit krunitbena gostba; —marſch krunitbena koračnica; —ſaal dvorana za krunitbu; —tag dan krunisanja; —zug krunitbeni pohod, prolaz.

Kron=vogt *m.* krunski namjestnik, krunski urednik; —werk krunasta gradba; —wikke grašar.

Kröpel *v.* Krüppel.

Kropf (-es, M. Kröpfe) *m.* gutun, glotun, guša, gljota; (d. Vög.) žvata, volja, voljak, voljac, putača; (archit.) grba; —blume gušarka; —eibechſe legan.

Kröpf=en nabiti, nakresati koga; Gänſe k. kljukati; Eiſen k. previnuti, previjati; *v. n.* jesti, žderati; —er *m.* kljukač; *v.* Kropftaube; —fiſch kostreš.

Kropf=gans *f.* nejasit; —gerinne (in der Mühle) badanj; —gicht

Digitized by Google

krtice; —rad zujača; —taube gušan; -träger gušavka, gušavac.
Kröpfung (b. Gesims) ugib, lom; kljukanje.
Kropf-vogel *n. v.* Kropfgans; —wurz *f.* strupnik, trudovnik.
Krös *v.* Gekröse.
Kröschen *v.* Kreischen.
Kröse *f.* utora; —el utornjak; —en utoriti.
Kröte *f.* krastača, baburača, krastava žaba; (b. Pferd.) žaba.
Kröten- (in Zus.) žablji, žabji; —auge potočnica; —binse žabja sita; —blatt kokornjat štavalj; —fuß svračica; —gras barežna brula; —maul gubava usta; —münze vodena metvica; —stein žabinac.
Kroupier *m.* (spr. Kruhpjeh) pomoćnik bankira kod igre na novce.
Krug (-es, M. Krüge) *m.* vrč, pehar, krčag, koršov, bardak; (ein bauchiger) K. štucka; (spr.) der K. geht so lange zu Wasser, bis er bricht tikva ide na vodu, dok se nerazlupa; (Schenke) krčma.
Krügel-chen *n.* vrčić, peharčić, bardačić; —förmig vrčast.
Krülle *f.* kuka, kvaka; (für Lahme) šljaka, štaka, štula; an der K. gehen hoditi na šljakah; —l gužvelj, gužva; —n izgrnuti, izgrtati.
Krülle *f. v.* Locke.
Krume *f.* sredina, mekač; (Krümchen) mrva, mrvica, mrvičak, troha, trošica, drobtina, drobtinica.
Krümel-ig trošan; —n, krümen drobiti, mrviti, trošiti, trinjiti.
Krümmelzucker slador-drobljenac; *v.* Traubenzucker.
Krumm *adj.* kriv, zavinut; nahero; k. machen zavinuti, skriviti; k. werden skriviti se; —e Linie krivulja, kriva crta; der —e Lauf eines Flußes krivudast, vijugast tiek rieke; k. biegen skučiti; k. gebogen uvit, savit; (mit gekrümmten Rücken) gurav; einen k. schließen svezati koga u nakrst; einen k. u. lahm schlagen izprebijati koga; —e Sprünge machen ševrdati; —e Wege gehen krivudati, stranputičiti; —e gerade sein lassen odbijati na daru; uzeti grbavo za pravo; —bein *v.* Krummfuß; —beuge, —darm dregljavo crievo.
Krümm-e *f.* krivina; (Schlängeln) krivudanje, vijuganje; K. eines Flußes okuka, zavoj; (eines Weges) zavoj, obavit *f.*; K. des Pfluges podplužnik; —en kriviti, skriviti, izkriviti, nakriviti, ukriviti, izkrivljivati; saviti, skučiti; den Rücken —en sguriti se, poguriti se; sich vor einem —en grbati se pred kim; das Recht —en izvrnuti, izvrtati pravo; es soll dir kein Haar gekrümmt werden neće ni muha na tebe sjesti; neće ti nitko ni jedne žalne reći, neće ti ni dlaka poletjeti s glave; sich k. skučiti se, nakriviti se; uviti se, saviti se, savijati se; hier —t sich der Weg ovdje se cesta uvija, zavija; (v. Alter) guriti se, sguriti se, poguriti se; (der Fluß —t sich rieka se vijuga, krivuda; er —t sich vor Schmerzen previja se od boli; —er zapinjač.
Krumm-fuß *m.* kriva, egava noga; (v. Mensch.) krivonožac, šepin, šepalo, šantavac; —füßig krivonog, šantav, hrom; —gängig krivudav, vijugav; —gefäß bokača; —gehörnt vitorog, krivorog; —geschnäbelt krivokljun; —hals kriv vrat; (v. Mensch.) krivošija, krivovratac; —holz krivadak, krivača; (Schiffsw.) rebro; —holzbaum kosodrevina; —kopf krivoglavac; —linig krivuljast;

Digitized by Google

—naſe kriv nos; (fig.) krivonosac; —ſchenkelig krivokrak; —ſeitig krivostran; —ſtab kuka, kljuka; (fig.) duhovna oblast; —ſtroh oklepine, tar, skršena slama.

Krümmung *f.* krivljenje; savijanje, uvijanje; (Beſchaffenheit) krivina, krivotina; *v.* Krümme; —ſhalbmeſſer (math.) polumjer krivotine.

Krumm-weg *m.* krivudasta cesta; —wendig krivobježan; —zahn krivozubac; —zapfen kriv čep.

Krüppel *m.* bogalj, krnjo; kljako; zum K. werden okljakaviti, osakatiti se, okljastiti se; zum K. machen okljastiti, osakatiti; —baum patuljak; —haft kržav, krživljav; —n bogaljiti, sakatiti, kljastiti.

Kruspel *f. v.* Knorpel.

Kruſt-azeen *pl.* korepnjaci; —e kora; korepina; korica; K. an einer Wunde krasta; es bildet ſich eine K. an der Wunde rana se krasta; —enthiere *pl.* korepnjaci; —ig okorjeo; k. werden okorjeti.

Kryo-lith ledovac; —thor ledonoša.

Krypto-gamen *pl.* (bot.) tajnocvjetke; —gamie tajnocvat; —gamiſch tajnocvjetan; —graphiſch tajnopisan; —logiſch tajnorječan.

Kryſtall (-es, M. -e) *m.* ledac; (Bergkryſtall) prozirac, vedrac; —artig ledast, ledolik; —bildung ledcorodje; —blüte ledast cviet; —born bistro vrelo; —brüſe kukanac ledacâ; —en *adj.* ledat; od ledacâ; prozracâ; (fig.) čist kao staklo; —fläche ploha ledca; —form ledatost; —förmig ledat, ledolik; —geſtalt ledast oblik; in K. uledjen; —glas biljur; —gruppe kup ledaca; —hell (fig.) čist kao staklo; —iniſch ledat; —iniſches Aggregat ledati nakup; —iſazion ledčanje, ledjenje; —iſiren lediti, ulediti; ſich k. lediti se, ulediti se; —iſirt uledjen; —linſe sočka, očinja leća; —meſſung ledcomjerstvo; —ographie ledcopis; —palaſt staklenik; —rein (fig.) čist kao staklo; —ſalz uledjena sol; —ſpiegel ogledalo, zrcalo od biljura; —waare biljurovina; —waſſer ledčeva voda; (fig.) bistra voda, čista voda kao staklo.

Kubatur *f.* kockovanje, šestorovanje.

Kübe *f.* snovalo.

Kübel *m.* kabao, čabar; —förmig kablast, kabast, čabrast.

Kubik *v.* Cubik.

Kübler *m.* kablar.

Küche *f.* kuhinja, varionica; die kalte K. hladna jela; eine gute K. führen dobro se hraniti; er hält auf eine gute K. mnogo drži do dobre hrane.

Küchel *n.* kolačić; —bäcker kolačar, pogačar; —chen *v.* Küchel.

Kuchelſpeiſe *f.* varivo.

Kuchen *m.* kolač; pogača, lepinja; (v. Oehl, Weinbeeren) trop, komina; (mont.) sirac, brus; —bäcker kolačar, pogačar; —bäckerei kolačarnica, pogačarnica.

Küchen- kuhinjski; —bediente, —diener kuhinjar, kuhinjski sluga; —brett kuhinjska polica; —dienſt kuhinjska služba; —einſen poškurnjača, holipnjača; —garten povrtnjak, povrtnik; —gemüſe povrće, varivo; —geräth kuhinjska sprava; —geſchirr kuhinjsko posuđe; —herd ognjište; —holz kuhinjska drva; —junge kuhtić; sudoper; —kaſten kuhinjski ormar; —kelle kuhača; —latein čabanska latinština; —mädchen, —magd sudopera, služkinja; —meiſter pi-

Digitized by Google

tar, nadkuhar; —meſſer kuhinjski nož; —ſalz varena sol; —ſchabe žohar, švaba; —ſchelle sasa; —ſchürze kuharska pregača; —ſchwamm jedatna gljiva; —ſprache čobanski jezik; —tiſch kuhinjski stol; —tuch otirač, otarak; —weſen kuhinjstvo; —zettel jestvenik.

Küchlein *n.* kuhinjica; kolačić; (Hühnchen) pile.

Kufe *f.* kaca, badanj; (am Schlitten) salinac; —nbier ležak.

Küfer, Küfner *m.* bačvar.

Kugel *f.* kruglja, obla, buča, klupko; (Kanonenk.) ognjeno klupko, zrno topovsko; (Flintenk.) puščano lane, zrno; (Billardk.) lopta; (an Knochen) jabuka; einem eine K. durch den Kopf jagen sasuti komu pušku u glavu, opaliti na koga pušku; einem auf —n fordern pozvati koga na težko olovo; da regnete es —n auf aus silni su oganj iz pušaka na nas prosuli; —abſchnitt, —ſegment odsjek, odrez kruglje; —ähnlich obao(l), kruglast; —ausſchnitt, (—ſektor) izsjek, izsječak, izrez kruglje; —bahn krugljana; —blume puljka; —blütler *pl.* puljkovnice; —büchſe povijuša; puška zrnjara.

Kügelchen *n.* krugljica, oblica, puljka.

Kugel-diſtel ježevac, bjelotrn; —dreieck obli trokut; —eleſtroſkop puljast munjojav; --fang oblolov, krugljolov; --feſt, er iſt k. nemože ga puška probiti; —fläche površina kruglje; —flaſche buča; —form oblina, okruglina; —förmig obao, okrugao; oblast, krugljast; —förmigkeit oblost, okruglost, krugljatost; —gerade prav, pravcat; —geſtalt *v.* Kugelform; —gewölbe *v.* Kuppel; —gießer zrnar, tanetar; —gürtel *v.* Kugelzone; —haube okruglica (kapa); —icht oblast, krugljast; —ig *v.* Kugelförmig; --käfer pavenka; --knopf glavaš; —kopf krugljoglavac; —kreis obod kruglje; —kreiſel *v.* Kreiſel; —maß zrnomjer; —n krugljati, valjati, koturati, kotrljati; Bl i k. lievati zrna od olova; ſich k. valjati se, koturati se, kotrljati se; —regen, wir waren im dichteſten K. zrnje je na nas kao iz oblaka padalo; —rund okrugao; —ſchnelle puljak; —ſchnitt siek, nasiek, rez kruglje; —ſchuß hitac zrnom; —ſpiegel krugljasto ogledalo; —zieher izvijač, vadilica; —zone pojas; —fer krugljaš, krugljač.

Kuh (M. Kühe) *f.* krava; (junge K.) junica; (ſpr.) er ſieht es an wie die K. das neue Thor gledi kao tele u šarena vrata; eine weiße K. bjelava, bjelova, bjelka; eine ſchwarze K. crnava, gala, galica, galuška; garulja, garava; eine braune K. mrkulja, mrka, mrkava; eine lichtbraune K. plavulja, plavuljka, plavka, plavuša, plavana; eine weißfleckige K. cvjetava, cvjetulja; cvjetka; eine ſchefkige K. šarava, šarena, šarka, šarica, šarulja, šarunja, šarevka; eine rothfarbige K. košuta, koša, košava, srnava; eine rothe K. crvena, crljenka; ruma, rumena, rumenka; ridja, ridjava, ridjavica, ridjana, ridjanka; eine graue K. sivulja, sivka; eine ſtößige K. boca; eine großhörnige K. rogina, rogalja.

Kuh- (in Zuſ.) kravlji, kravji; —antilope bivolska sajga; —bauch kulje; —baum mlječnik; —blume *v.* Butterblume, Dotterblume; —butter kravlje maslo; —euter kravlje vime; —faden kravjak, kravlja balega; —fleiſch kravlje meso;

Digitized by Google

—galle kravlja, govedja žuč; —glokke klepka, klepetuša; —haar kravlja, govedja dlaka; —halter kravaš; *v.* Kuhhirt; —halterin kravašica; —haut kravina; —hirt kravar; —hirtin kravarica; —horn kravlji rog; (zum Blasen) rog; —kalb telica; —käse kravlji sir.

Kühl *adj.* hladan, hladovit; (ein wenig) k. hladjahan; —e Witterung zahladica; —er Schatten hlad; ein kühler Ort zahladje; im Kühlen sitzen hladovati; k. werden hladnjeti, ohladnjeti; —apparat hladilo, hladič; —bad hladna kupelj; —bottich hladnjak; —e hlad, hladovina; pohlad; (des Blutes) hladnoća; etwas mit K. überlegen hladnokrvno što promišljati.

Kuhleder *n.* kravina, kravlja koža.

Kühl-eimer *m.* hladnica; —en hladnjeti, ohladnjeti, zahladnjeti; etw. k. lassen ostaviti što, da ohladni; das Wetter kühlt sich zahladilo; etw. k. hladiti, ohladiti, razhladiti; (fig.) sein Müthchen ob. seine Luft an jmdn. k. izkaliti srce na kom; —end hladan, hladovit, hladiv, pohladan; —er hladilac, hladič; —faß hladnjak, hladnjača; —grotte hladovnica; —hafen hladnica; —ig hladjahan; —kessel kotao hladnik; —mittel hladilo; —ofen hladište; —pfanne hladnica; —schiff *n.*, —stolk hladnik; —trank hladovnina, hladeće piće; —ung hladjenje; hlad, hladovina; —wanne hladnica.

Kuh-magd *f.* kravarica; —melker muzac, dojiljac; —melkerin muzilja, dojilja; —milch kravlje mlieko; —mist kravlji gnoj; —molke kravlja, sirutka, surutka.

Kühn *adj.* smieli; odvažan; *adv.* smielo, smiono; odvažno; -heit smielost, smionost; odvažnost.

Kuh-pilz *m.* sirnjaja, sirovica; —pocke boginja, koza, kozica; —pockenimpfung ciepljenje boginja, kozica; —reigen pastirsko kolo; —schelle *v.* Kuhglocke; —stall kravara, kravski hliev, hliev za krave; —weide pašnjak, pašnik za krave; —weizen poljska urodica; *v.* Lolch.

Kukuk *m.* kukavica, kukuvača; (spr.) der K. ruft seinem eigenen Namen aus rugala se ruga, pa joj bila druga; daß dich der K. nebilo te! —blume kukavičja ruža; —sbrot, —sklee, —skohl, —salat kiselica.

Kukurutz *m.* kukuruz, debeljak; (Cinquan.) bržak, brzac; -feld kukuruzište; —magazin stodola.

Kulmination *v.* Culmination.

Kulp-a krivnja, krivica; nemar; —e bataljak.

Kultur gojitba; *v.* Cultur.

Kumme *f.* čanak, zdjela.

Kümmel *m.* kumin, kim; —birn kuminovka; —branntwein *v.* Kümmelwasser; —brot kruh s kuminom; —käse sir s kuminom; —liquer kuminovac; —mann kuminar; —n kuminiti, kuminom začiniti; —wasser kuminovica.

Kummer *m.* pečal, skrb; tuga, sjeta; jad; nevolja; oskudica; uboštvo; K. empfinden pečaliti se, tugovati; sich K. über einen machen zabrinuti se, zastarati se za koga; er macht mir viel K. s njega se grizem, izjedam, plačem; er ist von K. ergriffen raztužio se, razcvilio se, dostao se brige.

Kümmerer *m.* uzapćenik; (wbm.) krzljav jelen.

Kummer-frei bez pečali, bez tuge; bezbrižan; bez skrbi; —haft pečalan, tužan.

Kümmer-lich kukavan, nevoljan, glotan; k. leben, sich k. ernähren životariti, kuburiti, kunatoriti; —lichkeit nevoljnost, kukav-

Digitized by Google

nost, kubura; —los *v.* Kummerfrei; —losigkeit bezpečalnost; bezbrižnost; nebriga; —n pečaliti, žalostiti, peći; das —t išn šehr to ga vrlo pečali, peće, žalosti; das —t mich wenig to mi je deveta briga, to na me nespada; was —t's mich marim ja za to, šta me je briga; sich k. žalostiti se, tugovati; starati se, brinuti se; er k. sich nicht darum nehaje za to, nije mu mar; —niß *v.* Kummer.

Kummer-schwer prežalostan, raztužen; —tag plačni dan.

Kummet *n.* homut, hamot; —decke *f.* homutina; —kissen podhomutnik; —pferd homutnjak; —stock kliešte.

Kümmig *v.* Kümmel.

Kump-an, —e *m.* drug, drugar; pjevidrug, veseljak.

Kumpf (-es, M. -e) *m.* (Mühle) paoc; vretenka; K., Kumpen *m.* zdjela, čanak, kalenica; k. *adj.* kusat; tup.

Kumul-ation *f.* gomilanje, nagomilanje; —ativ skupni, nakupni; —ative Kasse nakupna, skupna pjeneznica; —iren gomilati, nagomilati; k. die Strafen više kaznâ zajedno naložiti.

Kund *adv.* poznat; k. geben objaviti, obaviestiti; k. machen obznaniti; k. werden razglasiti se; k. und zu wissen sei hiemit da vam je na znanje; sich k. geben javiti se; —bar, etw. k. machen obznaniti što; —barkeit poznatost; —e viest, glas; es geht die K. glasa se; K. *m.* kupac; naručnik; er ist meine K. od mene kupuje, ja za njega radim.

Kund-en *v.* Kundmachen; lasst euch ein Wunder k. čujte brajne čuda golemoga! stanite, da vam ćudo kažem! —er obznanilac, oglasilac, obavjestitelj; —eit odkazno vrieme.

Kundgebung *v.* Kundmachung.

Kundig vješt, vičan; k. sein znati, umjeti, razumjeti nješto; er ist der kroatischen Sprache k. zna hrvatski; er ist der Sache nicht k. nerazumje se u to; —e *m.* vještak.

Kündig-en obznaniti, objaviti, oglasiti; *v.* Aufkündigen; —ung der Miethe odkaz, odpovjed najma.

Kundmach-en *v.* Kund; —ung oglasivanje; oglas, obznana; navještaj; K. des Gesetzes proglašivanje, proglašenje zakona; K. des Strafurtheiles proglašenje odsude.

Kundmachungs-art, —system način oglasivanja; —tag dan oglasa; dan proglašenja; vom —tage an od dana, kad se (što) oglasi, obznani.

Kundmann *v.* Kunde.

Kundschaft *f.* glas, viest; obznana, obaviest; von etw. K. haben znati što; K. (v. Zunftvorstehern) svjedočba, cehovska svjedočba; K. *v.* Kunde; K. einziehen obaviestiti se o čem, razpitati za što; —en zvediti; pretražiti, pretraživat'; k. gehen u pretragu ići; (spioniren) uhoditi; —er zvied; uhoda; propitkivalo; *v.* Kunde.

Kunft *f.* došašće.

Künftig budući, dojdući, prihodan; došasti; die —e Zeit buduće, prihodno vrieme; im —en Jahre do godine; das —e Leben budući, posmrtni život; k. hin u buduće, u naprieda; odsada, odsele, posele; —heit budućnost, prihodnost.

Kunkel *f.* preslica, uvitak; prelo; in die K. gehen ići na prelo; alte K. babetina, baburda, baburetina; (spr.) was hilfts, daß man die K. anlegt, wenn man sie nicht abspinnt lasno je osnovati nego je težko potkati;

Digitized by Google

—abel plemenština po mlieku; —mann prelac; —schmaus poprelica; —stube prelo; —verwandtschaft rod po mlieku; —weib prelja.

ıst M. Künste) *f.* umjetnost, ımješća; die schönen Künste krasne ımjetnosti; bildende K. tvorne ımjetnosti; die freien K. plemenite umjetnosti; die schwarze K. čarobija, vračarija; (Geschicklichkeit) hitrina; umješnost, ımještina; das ist keine K. to nije nikakva majstorija; seine Künste an einem Dinge beweisen pokazati na čem svoju snagu; er versuchte bei mir vergebens eine Künste u zalud mu bijaše kod mene sve njegovo lukavstvo; die K. ist lang das Leben ist kurz um za morem, smrt za vratom; K. gibt Brot und Gunst ımješća puna sreća; tko umije omu dvie; K. will Geräthe haben bez halata nema zanata; —anlage dar duha; —arbeit rukotvor; umotvor; —ausdruck ımjetnički izraz; —ausstellung zložba umjetnina; —bau umjetna gradnja; —beflissen, —beflissene učenik umjetnosti; —beflisterung umjetničko oduševljenje, nadahnuće; —bericht izvješće o umjetnosti; —beruf vanje za umjetnost; —berühmt glasovit, na glasu umjetnosti; —bild umjetna slika; —bildung ımjetnička obrazovanost; —blume načinjen cviet; —eifer umjetnička gorljivost, revnost. nstel=ei *f.* umjetarenje, umjetkarenje; umjetnina; —n umjekariti, umjetkariti; gekünstelte Speise prečinjeno jelo.

ıst=erfahren vješt umjetnosti; —erfahrung umjetnička vještina; —erfindung umjetnički oret, izum, umješan izumak; —feuer, —feuerwerk kries; —freund prijatelj umjetnosti; —gärtner umješan vrtar; —gebilde umjetnina; —gegenstand umjetnina, umjetovina; —genoß saumjetnik, umjetnički drug; —genuß užitak umjetnosti; —gerecht umjetnički; —gesang umjetno pjevanje; umjetna pjesma; —geschichte poviest umjetnosti; —geschmack ukus; —griff hitrina, majstorija; —halle umjetovnica; *v.* Museum; —handel trgovina s umjetninami; —handlung trgovina umjetninâ, prodaja umjetninâ; —jünger učenik umjetnosti; —kenner umjetovnik; znalac, poznavalac umjetnosti; —kenntniß poznavanje umjetnosti; —kniff hitra, varka; —körper tvorina; —lehre teorija umjetnosti, uputa k umjetnosti.

Künstler *m.* umjetnik; —in umjetnica; —isch umjetnički; —ruhm slava umjetnička; —schaft umjetništvo; —stand umjetništvo; —stolz ponos, oholost umjetnička; —verein umjetničko družtvo, družtvo umjetninâ.

Künstlich umjetan; načinjen; —e Wässer tvorene, priredjene vode; —er Magnet načinjen gvozdoteg; —lichkeit umješnost.

Kunst=los neumjetan; (natürlich) naravan; —losigkeit neumjetnost; naravnost, prirodna prostota; —maler slikar umjetnik; —mittel umjetno sredstvo; —mühle umjetni mlin; —philosophie krasnoslovje, estetika; —produkt tvorina, umjetnina; —ramme *v.* Maschinenramme; —rede umjetna besjeda; —redner besjednik; —reich vrlo umjetan; —reise umjetnički put; —reiter umješan jahač; —reitergesellschaft umješni jezdioci, jašioci; —richter razsudnik, kritik; —richterlich razsudnički, kritički; —richtig pravilan, izpravan; po pravilih

Digitized by Google

umjetnosti; —ſache umjetnička stvar; umjetnički posao; -ſammlung sbirka umjetninâ; —ſchule umjetnička učiona; —ſinn umjetljivost, krasoumnost; -ſprache umjetnički jezik; nazivlje; —ſtraße cesta, drum; —ſtück hitrina, majstorija; —trieb pud, nagon k umjetnostim; —vercin umjetničko družtvo; —verlag skladište umjetninâ; naklada umjetninâ; —verſtändig vješt umjetnosti; —verſtändige vještak (u umjetnostih); —voll vrlo umjetan; —welt umjetnosti; —werk umjetno djelo, umjetnina; —wibrig neumjetan; —wort (umjetnički) naziv; —zeug umjetnička sprava; --zuſtand stanje umjetnostî.

Kunterbunt *adj.* pobrkan, skalaburen; *K. n.* tandara mandara.

Kunz *m.* mačak; (Unterkinn) podvoljak.

Küpe *f.* kabao, kablić; (Blauk--) modrenica; (Farbeſtoff) modrilo; auf der K. einfärben močiti u modrilu.

Kuper *v.* Keſſel.

Kupfer *n.* mjed, crveno mjedo, bakar; er hat K. im Geſichte cvjeta mu obraz; —ähnlich mjedolik, mjedast; —aber mjedena žica; —arbeit mjedarina; --arbeiter mjedar; —artig mjedast; —aſche mjedan pepeo; —auflöſung mjedena otopina; —ausſatz bročasti prišti; —bergwerk mjedenik, mjeden rudnik, mjedene rude, majdan od mjedi; —beſchlag mjeden okov; —blech mjedena pločevina, mjedolim; —braun *n.* mjedene okujinice; —chlorür mjedov soličac; —draht mjedena (bakrena) žica; —drukk tiskanje mjedopisa; mjedotis, mjedotisak; —druckerei mjedotiskarna; —druſe mjeden kukanac; —ende mjeden kraj; —erz mjedena ruda; mjedovac; —fahlerz mjeden grušac; --farbe mjedilo; —farben mjedast, bakrenast; —feil mjedeni opiljci, mjedene tarotine; —gefäß mjedena posuda; —gehalt mjedena čistina; der K. dieſes Geſteins iſt gering u ovom kamenu malo ima mjedi; —geld mjedak; mjeden, bakren novac; —geſchirr medeno posudje, bakrenina; —geſicht crven obraz; (v. Perſonen) crljenko; —glanz mrki mjedovac; —glätte mjedena gledja; —glimmer mjedeni tinjac; —grün mjedenkast; —grün *n.* mjedenac; —haltig mjedovit; —hammer mjedarski mlat, malj, mjedarsko kladivo; (Kupferwerk) mjedarnica, samokov za mjed; —hammerſchlag mjedene okujine; —icht mjedast; t. ſchmekten zaudarati po mjedi; —ig mjedovit; er iſt —ig im Geſicht lice mu cvjeta; —kies mjedena pakovina, mjedeni kučadan; —könig (chem.) mjeden kralj; —laſur modrac, golubac; —münze *v.* Kupfergeld; —n mjeden; t. *v. a.* omjediti; —naſe crven nos; —ocher mjeden hrdjac; —oxyd mjeden kis; —oxydſalze mjedene soli; —oxydul mjeden kisac; —oxydulſalze mjedenaste soli; —platte mjedena ploča; —pol (phyſ.) krajnik mjedeni; —quelle mjednica; —roſt mjedena hrdja; —roth mjedast, bakrenast; K. *n.* mjedilo; mjedovnjak; —ſammlung sbirka mjedopisâ; —ſäule mjeden stup; —ſchiefer mjeden škriljevac; —ſchlacke mjedena troska; -ſchlag mjedene okujine; --ſchmied kotlar; —ſchmiedhandwerk kotlarstvo; —ſchmiedwerkſtatt kotlarnica; —ſchwärze mjedena crn; —ſtecher mjedorezac, mjedopisac; —ſtecherei, —ſtecherkunſt mjedorezba; --ſtein mjedenac; —ſtich

Digitized by Google

mjedorez; (Bild) mjedopis; —ſtichſammlung sbirka mjedopisa; —tafel mjedopisina; --vitriol plavetnjak, modra galica; —waare mjedenina, mjedena roba; —werk knjiga smjedopisi; —zeichner mjedopisac.

Kuppe *f.* (eines Berges) glavica, hober; (eines Baumes) vrhunac; kijačica.

Küppe *f. v.* Küpe.

Kuppel *f.* kuba, kube, trulo; *v.* Koppel; K. zum Säbel *v.* Kuppelriemen; —ei podvod. podvodstvo, svodstvo; —n svesti, svoditi; podvesti, podvoditi; gekuppelte Säulen skopčani stupovi; —pelz svodarina, podvodarina; —riemen pripaska, kajas; —thurm toranj s kubom; —ung vez, vezba, skapčalo.

Kuppen, Bäume k. okresati, oklaštriti, prvršiti drveće.

Kuppler podvodnik, svodnik, svodilac; —lerin svodnica, podvodnica, pudnica, svodilja; —nagel glavat klinac, glavač.

Kur *f.* izbor; die K. haben imati pravo izbora; *v.* Cur.

Kuranzen bičevati; (fig.) mučiti.

Kürass *m.* oklop, naprsnik; —ſſier oklopnik; —ſſierregiment oklopnička pukovina.

Kurbe, Kurbel *f.* ručica, ručka, ruča, rucalj; —knie koljeno; —ſpieß ražanj s ručicom.

Kürbiß (M. -ſſe) bundeva, buča, bujača, tikva, misirača; —feld bundevište, tikvište; —flaſche tikvica, hrg; —förmig tikvast; --frucht (bot.) dinja; —kraut tikvinac.

Kurfürſt *m.* knez-izbornik, knezizbirač; —enthum izborna kneževina.

Kurre *f.* puran, tukac.

Kürre *v.* Kirre.

Kürſchner *m.* krznar, kožuhar; —handwerk, —ei krznarija, krznarstvo; —naht krznarski šav; —waare krznarina, krzno, krznarska roba, kožušina.

Kur-ve *f.* krivulja, kriva crta; —venlineal krivuljak; —weihe škanj.

Kurz (*comp.* kürzer) kratak; zu k. prekratak; k. halten stegnuti, stezati; držati na uzdi; der kürzeſte Weg najpreči put; —e Waare sitna roba, sitniž; ein —es Geſicht haben biti kratkovid; zu k. kommen štetovati, biti na kvaru; den kürzeren ziehen izgubiti; eine —e Freude malotrajna radost; vor —er Zeit, vor Kurzem malo prije, nedavno; in Kurzem do mala, za malo, na skorom; —e Sicht kratak rok; —es Gedächtniß slaba pamet; etw. k. machen brzo dovršiti; ſich k. faſſen u kratko reći; ſage es ihm k.und bündig oštro mu i krhko reci; einen k. abfertigen odpraviti koga, prelomiti s kim brzo kolač; k. und gut, ich will es haben jednom rieči, ja hoću; einen k. und lang nennen nakititi koga naopako; er hat ihn k. und lang genannt nebi ni psi s maslom pojeli, kako ga je izpsovao; —ährig kratkoklas; —armig kratkoruk; —athmig zadušljiv, nedušljiv, sipljiv; —athmigkeit zaduha; —bauernd malotrajan, malovječan.

Kürz-e *f.* kratkoća, kratčina, kratkost; ſich der K. befleißen kratak biti; in aller K. u kratko, u malo rieči; —en kratiti, pokratiti, skratiti; ſich k. kraćati; (einlaufen) sbiti se, skupiti se, skočiti se.

Kurz-flügler *pl.* kratkokrilci; --füßig kratkonog; —gefaßt nakratak, okratak; —haarig kratkovlas, kratkodlak, kratkih vlasi, kratke dlake; kratkokos, kratke kose; —hals kratkošija; —halſig kratkovrat, kratke šije.

Digitized by Google

Kürzlich nedavno, skoro; do mala.
Kurz-mähnig kratkogriv, kratke grive; -nasig kratkonos, kratka nosa; —ohr čula, čulko, čubro; —öhrig čulav, čubrast.
Kurz-ſchnäbler *pl.* kratkokljunci; —ſchwanz kratkorepac; —ſichtig kratkovid, kratka vida; —ſichtige *m.* kratkovidac; —ſichtigkeit kratkovidost, kratak vid; —ſilbig kratkoslovčan; —ſtängelig kratke stabaljike; —ton *m.* kratak naglasak; —tönig kratkoglasan.
Kurzum *adv.*, t. machen mnogo neokolišati, neosvrtati se, nječim biti na brzo gotov; t. es geht nicht jednom riečju (u kratko) to nemože biti.
Kürzung *f.* kraćenje, pokrata, prikrata; —szeichen pokratnik, kratica.
Kurz-waare *f.* sitniž, sitna roba; —waarenhändler sitničar; —weg sagen upriek reći; —weile *f.* zabava; K. treiben šaliti se, sbijati šale; —weilig zabavan; —zählig okratak; kus; —züngler *pl.* kratkojeze.
Kuſchen leći; kuſch! cuki! (fig.) jezik za zube, podavij rep poda se! er muß k. mora šutiti.
Kuß *m.* poljubac, cjelov, ljubac; einen K. geben poljubiti; einen K. rauben na silu poljubiti; der erſte K. prvo miloванje, prvo ljubovanje.
Küſſen (einmal) poljubiti, ljubnuti; (öfter) ljubiti, cjelivati, cjelovati; einen auf die Hand k. poljubiti komu ruku; einen auf die Stirne k. poljubiti koga medju oči; einem den Saum des Kleides k. poljubiti koga u skut; ſich k. poljubiti se; die Thränen von den Wangen k. ljubiti uplakano lice.
Küſſer *m.* ljubitelj, cjelovnik, cjelivač.
Kuß-hand poslan poljubac; —hände nachwerfen poljubce pošiljati za kim; —mal cmokac.
Küſte *f.* primorje; (ſteiles Ufer) žal; die K. befahren ploviti krajem, uz kraj, kraja se držati; —nbewohner *m.* primorac; —nbezirk *n.* primorski kotar; —nfahrer, —nfahrzeug okrajnik; —nfahrt *f.* plovitba uz kraj; —nfluß primorska rieka; —ngebiet *n.* primorje; primorska oblast; —nhandel *n.* primorska trgovina; —ninſel primorsko ostrvo, primorski otok; —nland primorje; —nländiſch primorski.
Küſter *m.* crkvenjak; K.- crkvenjački; —ei *f.* crkvenjačtvo, crkvenjačnica.
Kutſch-beſchlag *m.* postava od kočije; —bock kozlić, bak; —e *f.* kočija, hintov, karuce; eine vierſitzige K. kočija sa dva sjedala; —en voziti se u kočiji; —er kočijaš; (ſpr.) er flucht wie ein K. psuje kao vlah s kolca; —erſitz bak, sjedalo za kočijaša; —feder škripac od kočije; —fenſter *n.* prozor od kočije; —geſchirr *n.* hamovi za kočiju; —iren kočijašiti, tjerati konje; —taſten *m.* lubura u kočije; —pferd konj za kočiju; —ſchlag, —thür vrata od kočije.
Kutte *f.* habit, hrka; (bei Or.) mantija; die K. anlegen otići u redovnike, obući se; (bei Or.) zakaludjeriti se.
Kuttel *f.* utroba, drob; —darm, —hof *m.* pikatarnica, filekara; —fleckе lapatci, fileci, pikati.
Kutten kopati; —mönch kapucin.
Kutter *m.* (ſchnellſegelndes Kriegsſchiff) kutar.
Kuttler *m.* lapatkar, filekar.
Kutz *m.* jare, kozle, kozlić.
Kutze *f. v.* Kotze.
Kux *m.* (Bergb.) kus; —kränzler rudarski pomagač.
Kyrie elaiſon *int.* gospodine (gospode) pomiluj!

Digitized by Google

mjedorez; (Bild) mjedopis; —stichsammlung sbirka mjedopisa; —tafel mjedopisina; --vitriol plavetnjak, modra galica; —waare mjedenina, mjedena roba; —werk knjiga smjedopisi; —zeichner mjedopisac.

Kuppe *f.* (eines Berges) glavica, hober; (eines Baumes) vrhunac; kijačica.

Küppe *f. v.* Küpe.

Kuppel *f.* kuba, kube, trulo; *v.* Koppel; K. zum Säbel *v.* Kuppelriemen; —ei podvod. podvodstvo, svodstvo; —n svesti, svoditi; podvesti, podvoditi; gekuppelte Säulen skopčani stupovi; —pelz svodarina, podvodarina; —riemen pripaska, kajas; —thurm toranj s kubom; —ung vez, vezba, skapčalo.

Kuppen, Bäume k. okresati, oklaštriti, prvršiti drveće.

Kuppler podvodnik, svodnik, svodilac; —lerin svodnica, podvodnica, pudnica, svodilja; —nagel glavat klinac, glavač.

Kur *f.* izbor; die K. haben imati pravo izbora; *v.* Cur.

Kuranzen bičevati; (fig.) mučiti.

Kürass *m.* oklop, naprsnik; —sier oklopnik; —sierregiment oklopnička pukovina.

Kurbe, Kurbel *f.* ručica, ručka, ruča, rucalj; —knie koljeno; —spieß ražanj s ručicom.

Kürbiß (M. -sse) bundeva, buča, bujača, tikva, misirača; —feld bundevište, tikvište; —flasche tikvica, hrg; —förmig tikvast; --frucht (bot.) dinja; —kraut tikvinac.

Kurfürst *m.* knez-izbornik, knezizbirač; —enthum izborna kneževina.

Kurre *f.* puran, tukac.

Kürre *v.* Kirre.

Kürschner *m.* krznar, kožuhar; —handwerk, —ei krznarija, krznarstvo; —naht krznarski šav; —waare krznarina, krzno, krznarska roba, kožušina.

Kur-ve *f.* krivulja, kriva crta; —venlineal krivuljak; —weihe škanj.

Kurz (*comp.* kürzer) kratak; zu k. prekratak; k. halten stegnuti, stezati; držati na uzdi; der kürzeste Weg najpreči put; —e Waare sitna roba, sitniž; ein —es Gesicht haben biti kratkovid; zu k. kommen štetovati, biti na kvaru; den kürzeren ziehen izgubiti; eine —e Freude malotrajna radost; vor —er Zeit, vor Kurzem malo prije, nedavno; in Kurzem do mala, za malo, na skorom; —e Sicht kratak rok; —es Gedächtniß slaba pamet; etw. k. machen brzo dovršiti; sich k. fassen u kratko reći; sage es ihm k.und bündig oštro mu i krhko reci; einen k. abfertigen odpraviti koga, prelomiti s kim brzo kolač; k. und gut, ich will es haben jednom rieči, ja hoću; einen k. und lang nennen nakititi koga naopako; er hat ihn k. und lang genannt nebi ni psi s maslom pojeli, kako ga je izpsovao; —ährig kratkoklas; —armig kratkoruk; —athmig zadušljiv, nedušljiv, sipljiv; —athmigkeit zaduha; —bauernd malotrajan, malovječan.

Kürz-e *f.* kratkoća, kratčina, kratkost; sich der K. befleißen kratak biti; in aller K. u kratko, u malo rieči; —en kratiti, pokratiti, skratiti; sich k. kraćati; (einlaufen) sbiti se, skupiti se, skočiti se.

Kurz-flügler *pl.* kratkokrilci; --füßig kratkonog; —gefaßt nakratak, okratak; —haarig kratkovlas, kratkodlak, kratkih vlasi, kratke dlake; kratkokos, kratke kose; —hals kratkošija; —halsig kratkovrat, kratke šije.

Digitized by Google

Kürzlich nedavno, skoro; do mala.
Kurz=mähnig kratkogriv, kratke grive; —naſig kratkonos, kratka nosa; —ohr čula, čulko, čubro; —öhrig čulav, čubrast.
Kurz=ſchnäbler *pl.* kratkokljunci; —ſchwanz kratkorepac; —ſichtig kratkovid, kratka vida; —ſichtige *m.* kratkovidac; —ſichtigkeit kratkovidost, kratak vid; —ſilbig kratkoslovčan; —ſtängelig kratke stabaljike; —ton *m.* kratak naglasak; —tönig kratkoglasan.
Kurzum *adv.*, k. machen mnogo neokolišati, neosvrtati se, nječim biti na brzo gotov; k. es geht nicht jednom riečju (u kratko) to nemože biti.
Kürzung *f.* kraćenje, pokrata, prikrata; —szeichen pokratnik, kratica.
Kurz=waare *f.* sitniž, sitna roba; —waarenhändler sitničar; —weg ſagen upriek reći; —weile *f.* zabava; K. treiben šaliti se, sbijati šale; —weilig zabavan; —zählig okratak; kus; —züngler *pl.* kratkojeze.
Kuſchen leći; kuſch! cuki! (fig.) jezik za zube, podavij rep poda se! er muß k. mora šuti.
Kuß *m.* poljubac, cjelov, ljubac; einen K. geben poljubiti; einen K. rauben na silu poljubiti; der erſte K. prvo milovanje, prvo ljubovanje.
Küſſen (einmal) poljubiti, ljubnuti; (öfter) ljubiti, cjelivati, cjelovati; einen auf die Hand k. poljubiti komu ruku; einen auf die Stirne k. poljubiti koga medju oči; einem den Saum des Kleides k. poljubiti koga u skut; ſich k. poljubiti se; die Thränen von den Wangen k. ljubiti uplakano lice.
Küſſer *m.* ljubitelj, cjelovnik, cjelivač.
Kuß=hand poslan poljubac; —hände nachwerfen poljubce pošiljati za kim; —mal cmokac.
Küſte *f.* primorje; (ſteiles Ufer) žal; die K. befahren ploviti krajem, uz kraj, kraja se držati; —nbewohner *m.* primorac; —nbezirk *n.* primorski kotar; —nfahrer, —nfahrzeug okrajnik; —nfahrt *f.* plovitba uz kraj; —nfluß primorska rieka; —ngebiet *n.* primorje; primorska oblast; —nhandel *n.* primorska trgovina; —ninſel primorsko ostrvo, primorski otok; —nland primorje; —nländiſch primorski.
Küſter *m.* crkvenjak; K.= crkvenjački; —ei *f.* crkvenjačtvo, crkvenjačnica.
Kutſch=beſchlag *m.* postava od kočije; —bock kozlić, bak; —e *f.* kočija, hintov, karuce; eine vierſitzige K. kočija sa dva sjedala; —en voziti se u kočiji; —er kočijaš; (ſpr.) er flucht wie ein K. psuje kao vlah s kolca; —erſitz bak, sjedalo za kočijaša; —feder škripac od kočije; —fenſter *n.* prozor od kočije; —geſchirr *n.* hamovi za kočiju; —iren kočijašiti, tjerati konje; —kaſten *m.* luburа u kočije; —pferd konj za kočiju; —ſchlag, —thür vrata od kočije.
Kutte *f.* habit, hrka; (bei Or.) mantija; die K. anlegen otići u redovnike, obući se; (bei Or.) zakaluđeriti se.
Kuttel *f.* utroba, drob; —darm, —hof *m.* pikatarnica, filekara; —fleck lapatci, fileci, pikati.
Kutten kopati; —mönch kapucin.
Kutter *m.* (ſchnellſegelndes Kriegsſchiff) kutar.
Kuttler *m.* lapatkar, filekar.
Kutz *m.* jare, kozle, kozlić.
Kutze *f. v.* Kotze.
Kuz *m.* (Bergb.) kus; —kränzler rudarski pomagač.
Kyrie elaiſon *int.* gospodine (gospode) pomiluj!

Digitized by Google

mjedorez; (Bild) mjedopis; —stichsammlung sbirka mjedopisa; —tafel mjedopisina; --vitriol plavetnjak, modra galica; —waare mjedenina, mjedena roba; —werk knjiga smjedopisi; —zeichner mjedopisac.

Kuppe *f.* (eines Berges) glavica, hober; (eines Baumes) vrhunac; kijačica.

Küppe *f. v.* Küpe.

Kuppel *f.* kuba, kube, trulo; *v.* Koppel; K. zum Säbel *v.* Kuppelriemen; —ei podvod. podvodstvo, svodstvo; —n svesti, svoditi; podvesti, podvoditi; gekuppelte Säulen skopčani stupovi; —pelz svodarina, podvodarina; —riemen pripaska, kajas; —thurm toranj s kubom; —ung vez, vezba, skapčalo.

Kuppen, Bäume k. okresati, oklaštriti, prvršiti drveće.

Kupp=ler podvodnik, svodnik, svodilac; —lerin svodnica, podvodnica, pudnica, svodilja; —nagel glavat klinac, glavač.

Kur *f.* izbor; die K. haben imati pravo izbora; *v.* Cur.

Kuranzen bičevati; (fig.) mučiti.

Küra=ß *m.* oklop, naprsnik; —ßier oklopnik; —ßierregiment oklopnička pukovina.

Kurbe, Kurbel *f.* ručica, ručka, ruča, rucalj; —tnie koljeno; —spieß ražanj s ručicom.

Kürbiß (M. =sse) bundeva, buča, bujača, tikva, misirača; —feld bundevište, tikvište; —flasche tikvica, hrg; —förmig tikvast; --frucht (bot.) dinja; —kraut tikvinac.

Kurfürst *m.* knez-izbornik, knez-izbirač; —enthum izborna kneževina.

Kurre *f.* puran, tukac.

Kürre *v.* Kirre.

Kürschner *m.* krznar, kožuhar; —handwerk, —ei krznarija, krznarstvo; —nahk krznarski šav; —waare krznarina, krzno, krznarska roba, kožušina.

Kur=ve *f.* krivulja, kriva crta; —venlineal krivuljak; —weihe škanj.

Kurz (*comp.* kürzer) kratak; zu k. prekratak; k. halten stegnuti, stezati; držati na uzdi; der kürzeste Weg najpreči put; —e Waare sitna roba, sitniž; ein —es Gesicht haben biti kratkovid; zu k. kommen štetovati, biti na kvaru; den kürzeren ziehen izgubiti; eine —e Freude malotrajna radost; vor —er Zeit, vor Kurzem malo prije, nedavno; in Kurzem do mala, za malo, na skorom; —e Sicht kratak rok; —es Gedächtniß slaba pamet; etw. k. machen brzo dovršiti; sich k. fassen u kratko reći; sage es ihm k.und bündig oštro mu i krhko reci; einen k. abfertigen odpraviti koga, prelomiti s kim brzo kolač; k. und gut, ich will es haben jednom rieči, ja hoću; einen k. und lang nennen nakititi koga naopako; er hat ihn k. und lang genannt nebi ni psi s maslom pojeli, kako ga je izpsovao; —ährig kratkoklas; —armig kratkoruk; —athmig zadušljiv, nedušljiv, sipljiv; —athmigkeit zaduha; —bauernd malotrajan, malovječan.

Kürz=e *f.* kratkoća, kratčina, kratkost; sich der K. befleißen kratak biti; in aller K. u kratko, u malo rieči; —en kratiti, pokratiti, skratiti; sich k. kračati; (einlaufen) sbiti se, skupiti se, skočiti se.

Kurz=flügler *pl.* kratkokrilci; --füßig kratkonog; —gefaßt nakratak, okratak; —haarig kratkovlas, kratkodlak, kratkih vlasi, kratke dlake; kratkokos, kratke kose; —hals kratkošija; —halsig kratkovrat, kratke šije.

Digitized by Google

Kürzlich nedavno, skoro; do mala.
Kurz=mähnig kratkogriv, kratke grive; —nasig kratkonos, kratka nosa; —ohr čula, čulko, čubro; —öhrig čulav, čubrast.
Kurz=schnäbler *pl.* kratkokljunci; —schwanz kratkorepac; —sichtig kratkovid, kratka vida; —sichtige *m.* kratkovidac; —sichtigkeit kratkovidost, kratak vid; —stielig kratkoslovčan; —stängelig kratke stabaljike; —ton *m.* kratak naglasak; —tönig kratkoglasan.
Kurzum *adv.*, k. machen mnogo neokolišati, neosvrtati se, nječim biti na brzo gotov; k. es geht nicht jednom riečju (u kratko) to nemože biti.
Kürzung *f.* kraćenje, pokrata, prikrata; —szeichen pokratnik, kratica.
Kurz=waare *f.* sitniž, sitna roba; —waarenhändler sitničar; —weg sagen upriek reći; —weile *f.* zabava; K. treiben šaliti se, sbijati šale; —weilig zabavan; —zählig okratak; kus; —züngler *pl.* kratkojeze.
Kuschen leći; kusch! cuki! (fig.) jezik za zube, podavij rep poda se! er muß k. mora šutiti.
Kuß *m.* poljubac, cjelov, ljubac; einen K. geben poljubiti; einen K. rauben na silu poljubiti; der erste K. prvo miljovanje, prvo ljubovanje.
Küssen (einmal) poljubiti, ljubnuti; (öfter) ljubiti, cjelivati, cjelovati; einen auf die Hand k. poljubiti komu ruku; einen auf die Stirne k. poljubiti koga medju oči; einem den Saum des Kleides k. poljubiti koga u skut; sich k. poljubiti se; die Thränen von den Wangen k. ljubiti uplakano lice.
Küsser *m.* ljubitelj, cjelovnik, cjelivač.
Kuß=hand poslan poljubac; —hände nachwerfen poljubce pošiljati za kim; —mal cmokac.
Küste *f.* primorje; (steiles Ufer) žal; die K. befahren ploviti krajem, uz kraj, kraja se držati; —nbewohner *m.* primorac; —nbezirk *n.* primorski kotar; —nfahrer, —nfahrzeug okrajnik; —nfahrt *f.* plovitba uz kraj; —nfluß primorska rieka; —ngebiet *n.* primorje; primorska oblast; —nhandel *n.* primorska trgovina; —ninsel primorsko ostrvo, primorski otok; —nland primorje; —nländisch primorski.
Küster *m.* crkvenjak; K.= crkvenjački; —ei *f.* crkvenjačtvo, crkvenjačnica.
Kutsch=beschlag *m.* postava od kočije; —bock kozlić, bak; —e *f.* kočija, hintov, karuce; eine vierspitige K. kočija sa dva sjedala; —en voziti se u kočiji; —er kočijaš; (spr.) er flucht wie ein K. psuje kao vlah s kolca; —ersitz bak, sjedalo za kočijaša; —feder škripac od kočije; —fenster *n.* prozor od kočije; —geschirr *n.* hamovi za kočiju; —iren kočijašiti, tjerati konje; —kasten *m.* lubura u kočije; —pferd konj za kočiju; —schlag, —thür vrata od kočije.
Kutte *f.* habit, hrka; (bei Or.) mantija; die K. anlegen otići u redovnike, obući se; (bei Or.) zakaluderiti se.
Kuttel *f.* utroba, drob; —bank, —hof *m.* pikatarnica, filekara; —fleckе lapatci, fileci, pikati.
Kutten kopati; —mönch kapucin.
Kutter *m.* (schnellsegelndes Kriegsschiff) kutar.
Kuttler *m.* lapatkar, filekar.
Kutz *m.* jare, kozle, kozlić.
Kutze *f. v.* Katze.
Kux *m.* (Bergb.) kus; —kränzler rudarski pomagač.
Kyrie elaison *int.* gospodine (gospode) pomiluj!

Digitized by Google

Kyrilizenſchrift *f.* kirilica, ćirilica.
Kyſt=e, —iß *f.* mjehurak; —itiß upala mjehura; —otomie riez, sjek, zariez mjehura.

L.

Laß *n.* grušalo, sirilo; sirište, sirenište, sirenje; *adj.* mlak, (fig.) mlakav, bljutav, suhoparan; mrtvo puhalo.
Labb=e *f.* laloka, labrda, labrnja; —en lizati; —er *adj.* hladan; —ern smukati, cmokati, sisati.
Laben (Kräfte ertheilen) okriepiti, pokriepiti, kriepiti; razblažiti; ſich an etwas l. nasladjivati se čim; (gerinnen machen) siriti se, sgrušati se, usiriti se, ugrušati se, sgrušati se; —end okrepljujući, okrepan, pokrepan.
Laberdan *m.* slani bakalar, usoljena treska.
Labet (Kartenſp.) platka, platko.
Labetrank *m.* okrepina, pokrepina.
Labial= ustan; —buchſtabe ustna suglasica; —pfeife *f.* ustnata svirala.
Lab=kammer sirište; —kraut broćika; —magen lojnjak, razsolnica.
Labor=ant *m.* lučbarski radnik; —atorium lučbarnica; poslovnica, djelaonica; —iren (chem.) lučbovati; (med.) bolovati od ..
Labrador, —ſtein labradorac.
Lab=ſal *n.* ukrepa, pokrepa, utjeha; —ung *f.* sirenje; kriepljenje.
Labyrinth *n.* bludište, nedohod; l. im Ohr bludište, suvojka; (fig.) metež; —iſch, —förmig suvojan; (fig.) zamršen, metežan.
Lach=bar podbjeliv; —baum podbjeljeno, nesječeno drvo; —e kaljuža, mlaka, kaljuga; (eines Baumes) podbjelak, nasjek; smieh; eine l. auffchlagen udariti, prsnuti u smieh; laute l. grohot.
Lach=eln nasmiešiti se, nasmiehnuti se, posmiehnuti se; osmiehnuti se, smiešiti se; höniſch l. podsmjehivati se; daß Glück l. ihm svaka ga sreća sreta; l. *n.* smiešenje; posmieh, osmieh; —eln smiešeći se; posmjehivajući se.
Lach=en smijati se; ſtark l., aus vollem Halſe l. grohotom se smijati, grohotati se; über etw. lachen smijati se čemu; ſich ſatt l. nasmijati se; er will ſich todt l. hoće da pukne, da se razpane od smieha; in's Fäuſtchen l. iza ledja se smijati, ćutke se smijati; die Zufriedenheit lacht aus ſeinen Augen vidi mu se na očiju, da je zadovoljan; einen zum L. bringen natjerati koga na smieh; einen Baum l. podbieliti, zabieliti, podguliti, naguliti drvo; l. *n.* smijanje, smieh; das iſt zum L. to je smiešno; —er smijalo, smijač; —erin smijalica.
Lach=erlich smiešan, smješljiv; tamašan; mache dich nicht l. muči, da ti se ljudi nebrukaju; —lichkeit *f.* smiešnost, smješljivost, tamašnost; —ern, es lächert mich smiešno mi je, na smieh mi je.
Lach=falke sokol-grohotač; —hans kesizub, cerilo; —ig kaljužav, barovit; —krampf *m.* grč od smieha; —luſt *f.* smijavica, smiješ; —luſtig smješljiv; er iſt ſehr l. vrlo se rado smije; —möve *f.* crvenonogi galeb; —muskel *f.* smijalica (mišica); die —nerven reizen na smieh

Digitized by Google

tjerati.

Lachs (-ſes, M. -ſe) *m.* losos; —brut lososčad; —fang lov na losose; —forelle pastrva, pastrma.

Lach-ſucht *f.* smijavica; —taube *f.* kumrija, smijalica, gugutka.

Lachter *m.* hvat (rudarski).

Lacunum, —ſtrauch oldan, lavan.

Lädchen klietčić, sunjica.

Lade *f.* kovčeg, škrinja, ladica, sanduk; *v.* Schublade; (Zunft—) cehovska, skladica; (Verſammlung) cehovska skupština; —brief dozivnica; —gal (Mündung) grlo, grlić, ždrielo od topa; —I (Tiſch) stolnica; (v. Kaſten) sunjak; (kleines L. von Kaſt.) sunjica; —maß mjerica za prah, mertuk, čila.

Laden (-s, unv. M.) *m.* kapak; (Gewölb) dućan, štacun; I. *verb.* (Laſten od. Waaren) tovariti, nakladati (na kola); Waaren in das Schiff l. krcati robu u brod; auf den Rücken l. prtiti, uprtiti, naprtiti; auf die Schulter l. prekoramiti, uprtiti na rame, na pleća; eine Pflicht auf ſich l. uzeti na se dužnost; ſich ein Geſchäft auf den Hals l. uprtiti se u posao; er hat des Vaters Fluch auf ſich geladen otac ga je ukleo; očinska ukletva ostala je na njem; ſich den Magen voll l. nabiti se, nadekati se; ein Gewehr l. nabiti, napuniti pušku; ſcharf l. nabiti olovom, živo nabiti; blind l. nabiti prahom, sljepićem; vor das Gericht l. pozvati, pozivati koga pred sud; *v.* Einladen; —diener, —gehilfe trgovački pomoćnik, kalfa; —flügel kapak; —hüter (fig.) zavalj, zavaljština; stara, zaležana roba; —kaſſa *f.* dućanska pjeneznica; —mädchen prodavačica; —preis tržna ciena.

Lader *m.* tovarnik, prtilac; trpač; (mil.) nabijač; —raum nabijalište.

Lade-rüſter (b. Pflug) ručica; —ſchaufel *f.* sijalo; —ſtock *m.* šibka; —zeug nabijala; nabijača.

Ladiren zleditи, ozleditи, pozleditи, povrieditи.

Ladung (Phl.) tovar; eine volle L. haben imati puna kola; L. (eines Wagens) tovarenje; (eines Schiffes) krcanje; (eines Gewehres) nabijanje, punjenje; (Schuß) naboj; blinde L. mrtvi naboj, sljepić; L. vor das Gericht poziv na sud.

Ladungs-gewicht *n.* teža tovara; —fähigkeit, dieſes Schiff hat ſo und ſo viel L. taj brod može toliko i toliko nositi, na taj se brod može toliko i toliko nakrcati; —flaſche (Phyſ.) puneća boca; —platz nakladište, tovarište, krcalište; —ſchein *m.* tovarnica.

Laff mlitav, mlakav, mlohav; —e *m.* bena, bedak, klincov, zvekan.

Laffette *f.* topovski stalak.

Lage *f.* ležaj, položina, položaj; (bei Mal.) namaz; (auf Schiff.) bok, bočina; (bei Buchbindl.) složak; eine L. Stroh nasad, stezalj slame; eine L. Thon sloj gline; er befindet ſich in einer glücklichen L. sretan je; ſehen wir unſere L. opipajmo na čem smo; er befindet ſich in einer mißlichen L. za nevolju mu je; ich bin nicht in der L. ihm zu helfen nemogu mu pomoći.

Lägel *n.* lagvić, barilac.

Lager *n.* (eines Menſchen) log, lože; (Bett) postelja; (L. d. Thiere) log, ležaj, ležište, legalo, brlog; (kfm.) sklad, skladište; (Faßunterlage) podvala, podvalak; Wein auf dem L. haben imati vina u pivnici; (Kriegsl.) tabor, logor, oko (l); ein L. ſchla-

Digitized by Google

gen utaboriti se: das L. abbrechen dignuti okol, krenuti vojsku; (Bodenſatz) drozda, drožđje, droždina; (b. Eſſig) matica; L. (bot.) steljka; (miner.) sloj; —abſtekker *m.* tabornik; —baum *m.* podvalak, podvala, podloga; —bier ležak; —buch (kfm.) skladišnjak; —faß veliki lagav; bure za pivnicu; —fieber *n.* taborska groznica —gebühr, —geld, —zins skladišnina; —geſtell postelja; —konto skladištni račun; —mütze *f.* (vojnička) kapa; —n ležati; das Heer —t vojska leži; taboruje; es l. jetzt bedeutende Quantitäten Wein auf unſerem Platze kod nas ima sada sila vina na prodaju; l. *v. a.* položiti, uložiti; ſich l. leći; pasti, sjesti, namjestiti se, nastaniti se; hier wollen wir ins grüne Gras uns l. ovdje ćemo posjedati u zelenu travu; das Heer hat ſich im Thale gelagert vojska se utaborila u dolini, vojska je pala po dolini; das Getreide hat ſich g—t žito je poleglo; —obſt voće za spravu; —ort, —platz padalište, leziště, sjedalište; taborište; (kfm.) skladište; —rebe loza pozemljuša; —ſtamm (bot.) steljka; —ſtatt, —ſtätte leže, ložište, postelja; —ung (geol.) naslaga; —ungsverhältniſſe (*pl.* razmjerje naslage; —wache *f.* taborska straža; —wein *m.* staro vino; —zins skladnina.

Lagophthalmus *m.* (med.) zečje oko.

Lagune *f.* lokva.

Lahm hrom, kljast, kljakav, sakat; kljenit, kljenitav, šepav, šantov; l. gehen hramati, šepati, šepesati; ein —er Beweis slab dokaz; lahm werden ohromnuti, ošepavati; —e *m.* hromac, šepavac, šantavac.

Lähme *f.* hromost, uzma, kljenitavica.

Lähmen hramati, nahramivati.

Lähm=en ohromiti; das Pferd l. utući konja; der Schlagfluß hat ihm die Hand gelähmt uzela mu se je ruka; (fig.) oslabiti, skršiti; man hat ſeine Thätigkeit gelähmt sapeli mu ruke, razbili mu sav rad; gelähmt hrom; uzet; —ung hromost; mliedost; uzma, kljenitavica; (Handlung) stabljenje.

Lahn *m.* bit.

Laib *n.* (Brot) hljeb, hljebac; —chen hljebčić.

Laich *m.* u. *n.* mriest; —en (von Fiſchen) mrieſtiti se; —karpfen šaran-ikrač, ikraš; —zeit *f.* mriestnja, mrieštenje.

Laie *m.* svjetovnjak; (fig.) nevještak; ich bin darin ein L. tomu nisam vješt; —nbruder brat, laik, fratar; —nſchweſter sestra.

Laie *f.* razsol; (Fiſchl.) salamura.

Laken *n.* (Tuch) sukno, čoha; (Bettl.) plahta, ponjava, vilahanj.

Lakk *m.* (Harz) lak; (Firniß) pokost; (Gewächs) šeboj; —arbeit pokostnina; —arbeiter *m.* pokostar.

Lakkei (=en, M. =en) *m.* služak, služnik, inuš.

Lakk=en *v.* Lackiren; —farbe lakov kras, lakovo mastilo; —firniß pokost; —iren pokostiti, lakovati; —irer *m.* pokostar, lakirnik; —irfabrik pokostarnica; —laus lakovac.

Lakkmus *m.* lakmus; —papier *n.* lakmusovac; —pflanze lakmus; —tinktur lakmusova moć.

Lakon=iſch *adj.* lakonički; kratak ali jedar; *adv.* lakonički; u kratko ali jedro; —ismus malorječje, lakonizam.

Lakritze *f.* sladić, sladki koren; —nſaft sladićevina, crni šećer.

Lall=en tepati, protepati; brbo-

Digitized by Google

tati; L. *n.* tepanje; —er tepalo.

Lama lama.

Lambertsnuß *f.* ljesnjačina.

Lament=ation *f.* lelek, jauk, jadikovanje, kuknjava, kukolečenje; —iren lelekati, kukati, jaukati, jadikovati, kukolečiti se; —o jauk, lelek, kuknjava; —ojo jadoliko.

Lamm jagnje, janje, jaganjac; (*coll.*) janjad; das L. Gottes jaganjac božji; —en janjiti se; ojanjiti se.

Lämmer=braten pečena janjetina; —fleisch janjetina; —geier *m.* sub, zer; —hirt mladar; —n *v.* Lammen; l. *adj.* janjeći; —nes janjetina; —schwanz *v.* Lämmerschweif; L. (Traube) biela dinjka, čučurica; —stall janjara, jagnjarica; —wolle runovac; —wolle jarenica, jarina.

Lämmlein *v.* Lamm.

Lamm=fell *n.* janjeća koža; —fromm blag, umiljat kao janje; —herzig blaga srca; —sbraten janjetina.

Lampe (M. =n) *f.* svjetiljka, uljenica; žižak, lućerna; heil. L. (theol.) kandilo.

Lampen=anzünder *m.* nažigač; —docht stienj od svjetiljke; —fieber *n.* (theat.) svjetiljačka groznica; strah, tjeskobnost kod prvoga predstavljanja; —flimmer *m.* ckiljenje žižka; —glocke staklo, kruglja za svjetiljku; —händler, —macher svjetiljkar; —schein *m.* svjetlo od svjetiljke; —schirm zaslonac, sjenilo (svjetiljke).

Lampr=ete *f.* okatica, lasica; —oyon minoga.

Lan *f.* lunjak.

Land *n.* (=es, M. Länder u. Lande) kopno, suho; zu —e reisen kopnom putovati; an's L. setzen izkrcati se; an's L. fahren pristati kraju; (Feld) polje, njiva; das flache L. ravnica; fruchtbares, fettes L. rodna, pretila zemlja; L. (außerhalb der Stadt) selo, ladanje; auf dem —e vani na ladanju; (Staat) zemlja; das L. der Kroaten hrvatska zemlja; außer —es sein u tudjini biti; hier zu —e kod nas; unser L. naša domovina; abwesend boraveći u tudjini; er ist l. nema ga u zemlji; —abel seoski plemići; seosko plemstvo; —arbeit teg, poljski rad; —arbeiter ratar, težak, poljodjelac; —armee vojska na kopnu; —arzt seoski liečnik; —bau ratarstvo, poljodjelstvo; —bauer *m.* ratar, poljodjelac; —besitzer vlastelj, vlastelin; —bevölkerung seljanstvo; —bewohner seljak; —brauch običaj u zemlji; —buch *n.* vlasteoski zemljištnik.

Ländchen *n.* zemljica, pokrajina.

Land=bote *m.* načelnik okružja; —edelmann *m.* seoski plemić; (spött.) šljivar; —eigenthum *n.* vlasteljstvo; —eigenthümer *m.* vlastelj, vlastelin; —einwärts *adv.* u zemlju; —en pristati, izvesti se iz mora; Truppen sind gelandet vojska se izkrcala; der Fluß landet rieka priplavljuje; —enge prevlaka, priečba, prevlač, užina.

Länder=beschreiber *m.* zemljopisac; —beschreibung zemljopis; —bestand suzemlje; ukup zemalja; —bestürmer *pl.* zemljoborci, svjetoborci; —eien zemlje, zemljišta; —kenntniß poznavanje zemalja; —kundige poznavalac zemalja; —n vrljičiti, ovrljičiti; ograditi.

Länder=raub *m.* grabež zemalja; —tausch *m.* zamjena zemalja; —theilung *f.* dioba, dielba zemalja; —umfang *m.* obsjeg zemalja; —umriß nacrt zemalja; (fig.) kratak zemljopis; —ver=

Digitized by Google

wüster zemljohar.

Landes- zemaljski; —abgaben zemaljske daće, zemaljski podatci; —angelegenheit zemaljski posao; —anfässig nastanjen u zemlji; er ist l. stanuje u zemlji; —anstalt zemaljski zavod; —archiv zemaljska pismara; —archivar *m.* zemaljski pismar; —ausgaben *pl.* zemaljski razhod; —ausschuß zemaljski odbor; —baudirekzion zemaljsko graditeljstveno ravnateljstv; —beamte zemaljski činovnik; —befugniß *v.* Privilegium; —befugt *v.* Privilegirt; —behörde *f.* zemaljska oblast; —beschaffenheit narav, kakvoća zemlje; —bewohner, —bürger zemljanin; —chef *m.* načelnik zemlje; glavar, glava zemlji; —deputazion *f.* zemaljsko odaslanstvo; —deputirte zemaljski zastupnik; —eingeborner tuzemac, domaći sin; —einkünfte zemaljski dohodci; —einnahme zemaljski dohodak, zemaljski prihod; —erzeugniß zemaljski, domaći plod, domaća plodina; (Kunstprod.) domaća tvorina, domaći proizvod; —fabrik zemaljska tvornica; —fest *n.* zemaljska svetkovina; —flagge zemaljska zastava; —flucht *f.* bieg, biegstvo, bjegunstvo iz zemlje; - flüchtig pobjegao, utekao; er ist l. pobjegao je, utekao je iz zemlje; -flüchtige *m.* uzbjeg, uskok; —fond zemaljska zaklada; —fürst vladalac, vladar, gospodar zemlje; -fürstin *f.* vladalica, vladarica; —fürstlich vladaočev, vladalački; —gericht zemaljski sud.

Landesgerichts-archiv *n.* pismara zemaljskoga suda; —bezirk područje zemaljskoga suda; —rath viećnik, savjetnik zemaljskoga suda.

Landes-geschichte *f.* poviest zemlje; —gesetz zemaljski zakon; —gesetzblatt zemaljsko-zakonski list; —gewächs bilina rastuća u kojoj zemlji; domaća bilina; --gewalt moć, snaga, sila zemaljska; —gränze granica zemlje; —hauptmann (in Kroat.) zemaljski vojvoda; —hauptstadt zemaljski glavni grad; —haushalt zemaljsko gospodarstvo; —herr, —herrlich *v.* Landesfürst; —hoheit veličastvo, veličanstvo; —interesse dobro, korist zemlje; —kammer zemaljska sabornica; —kasse zemaljska pjeneznica; —kind tuzemac, domaći sin, domaća kći; —kirche vjera zemlje, vladajuća vjera, vladajuća crkva; —kommission zemaljsko povjerenstvo; —kongregazion zemaljski sabor; —krebit zemaljska vjeresija; —kultur obrazovanost, obrazovanje zemlje; (Akerbau) poljodjelstvo; —militärkommando zemaljsko vojno zapovjedničtvo; —mittel (*pl.*) zemaljske sile; aus —mittel o zemaljskom trošku; —münze domaći, zemaljski novac; --oberhaupt *v.* Landesfürst; —obrigkeit zemaljsko poglavarstvo; --ordnung zemaljska uredba; —polizei zemaljsko redarstvo; --produkt plodina zemaljska; proizvod, tvorina zemaljska; --referent zemaljski izvjestitelj.

Landesregierung *f.* zemaljska vlada; —sblatt vjestnik zemaljske vlade; —sverordnung naredba zemaljske vlade.

Landes-schulbehörde *f.* zemaljska školska oblast; —schuld zemaljski dug; —schutz obrana zemlje; zaštita zemlje; —sicherheitswache zemaljsko četničtvo, oružničtvo; —sitte zemaljski običaj; —sperre zatvor zemaljskih granica; —sprache domaći, zemaljski jezik; —statut zemaljska ustanova; —statthalter

Digitized by Google

zemaljski namjestnik; —stelle zemaljska vlada, zemaljska oblast; —tracht domaća, zemaljska nošnja; —truppen *pl.* domaća vojska; —üblich zemaljski; *adv.* po zemaljskom običaju, na domaću, kao što je običaj u zemlji; —verfassung zemaljski ustav; —vermögen zemaljski imetak, imutak, imovina zemlje; —verrath izdaja domovine; —verräther izdajica domovine; —vertheidiger domobran, domobranac; —vertheidigung obrana domovine, zemlje; (Landesvertheidiger) domobranstvo; —vertreter zemaljski zastupnik; —vertretung zastupanje zemlje; zemaljsko zastupništvo; —verwaltung zemaljska uprava; —verweisung progon, izgon iz domovine; prognanstvo; —verweser zemaljski namjestnik; —verwiesene *m.* prognanik, izagnanik; —währung zemaljska vrednota; —zoll zemaljska carina; —zuschlag zemaljski prirez; —zuschuß zemaljska doplata; —zweck zemaljska potreba, poraba; zu —zwecken za zemlju.

Land-festung *f.* pozemna tvrdjel, kopnena tvrdjava; —flieher obćenita groznica; —flüchtig utekao, pobjegao; er ist —flüchtig utekao je iz domovine, iz zemlje; —frau seoska gospodja; —friede mir u zemlji; obći mir; —fuhre seoski voz; obći povoz; —gebirge gore na kopnu, kopnene gore; —gemeinde seoska občina; —gericht *v.* Landesgericht; —graf zemaljski grof, landgrof; —gräfin landgrofica; —gränze medjnik, medja zemaljska; —gut gospoštinа, vlastelovina, imanje; —handel trgovina na kopnu; —haus seoski dvor; (das Haus des Landes) zemaljska kuća; (das Haus der Landstände) stališki dom; —herr vojska na kopnu; —hose kopnen ošmrk; —jugend seljančad; —junker seoski plemić; —kammer zemaljska komora; —karte zemljokaz, zemljovid; —kind seljančе; —knecht pandur; —krieger *pl.* krajopuže; —kundig svoj zemlji poznat, obće poznan; das ist —kundig sva zemlja za to žna; —kutscher izvoznik; —läufer *v.* Landstreicher; —leben seoski život; —leute (*pl.*) seljani, seljaci.

Ländlich seoski; (spr.) l. sittlich koliko sela, toliko običaja.

Land-macht *f.* kopnena vlast, država; kopnena sila, kopnena vojska; —mächtig jak na kopnu; —mädchen seoska djevojka; —mann seljanin, seljak; —männisch seljanski, seljački; —mark krajina; —messer mjernik, mjerčin; —miliz narodna vojska; —partie izlet na selo; eine —partie machen poći izvan grada, poći na selo; —pflanzen *pl.* pozemnice, pozemno bilje; —pfleger vladar, namjestnik zemaljski; —plage obća, narodna bieda; —pomeranze poljski cvjetak; —rath zemaljsko vieće; *v.* Landesgerichtsrath; —recht zemaljsko pravo; zemaljski zakonik; —regen zavalita kiša; wir haben einen —regen zategla je kiša; —reise put, putovanje po kopnu, po suhu; put na selo; —richter zemaljski sudac; —rücken hrbat, povor; —saß nastanjenik; (Landstand) saborник; —sässig u zemlji stanujući; saborнički; —sässigkeit nastanjenost u zemlji; saborničtvo; —schaft pokrajina, okolica; (Gemälde) krajolik; (Landstände) zemaljski staleži; —schaftlich pokrajinski; stališki, zemaljski.

Digitized by Google

Landſchafts-beamte *m.* staležki, stališki, zemaljski činovnik; —buchhaltung staležko, zemaljsko knjigovodstvo; —gemälde krajolik; —haus stališki dom; —kaſſe staležka, zemaljska pjeneznica; —maler krajolikar; —malerei krajolikarstvo; —recht pokrajinsko pravo; —vorſteher pokrajinski načelnik; —zeichnung krajocrt.

Land-ſchelbe *f.* granica, medja zemlje; —ſchildkröte čančara; —ſchlacht boj na kopnu; --ſchloß seoski grad; —ſchöppe prisjednik zemaljskoga suda; --ſchreiber seoski bilježnik, tajnik; (Landesgerichtsſchreiber) tajnik zemaljskoga suda; (protonotarius) prabilježnik; —ſchule seoska škola; —ſee *m.* jezero; —ſeite kopnena strana; von der —ſeite s kopna; —ſicht ugled kraja, kopna; —ſicht haben vidjeti kraj, kopno; —ſitz seoski dvor; ljetni dvor, ljetni dvorac.

Lands-kind domaći sin; —knecht rojnik; —leute *pl.* zemljaci; —mann zemljak; —mannin zemljakinja; —mannſchaft zemljačtvo; (*coll.*) zemljaci.

Land-ſoldat *m.* vojnik na kopnu; —ſpitze rt, rât, šilj, šiljak; —ſtadt zemaljski grad. varoš; --ſtädtchen gradić, varošić; —ſtand član staleža, staležnik; —ſtände zemaljski staleži; —ſtändiſch staležki; —ſteigung krcanje na kopno; —ſtelle seoska služba; —ſtraße velika cesta, drum; put po kopnu; zemaljska cesta; —ſtraßenbau gradjenje drumova, velikih cestâ; —ſtreicher skitalac, skitalica, skitnica, klatež, potucalo, vucibatina, sklata, potepuh, tučnica, loncija, bitanga; —ſtreicherei skitačina, skitnja, potucanje, klataranje; —ſturm narodni ustanak; (im Gegenſatze zum Seeſturme) pozemna bura, oluja; —ſtürmler ustajnik.

Landtafel *f.* zemaljska, stališka pismara; vlastelovnik; —beamte vlastelovnički činovnik; —behörde vlastelovnica; --fähig sposoban za posjed vlastelovine; —fähigkeit vlastelovnost.

Landtag *m.* zemaljski sabor; —abſchied, —abſchluß, —beſchluß zaključak zemaljskoga sabora; saborski zaključak; —genoß, —mitglied saborník; —protokoll saborski zapisnik; —ſwahlordnung izborni red za zemaljski sabor; saborski biravnik, izborovnik.

Land-thal *n.* dolina u nizini; —thier pozemna, kopnena životinja; —truppen *pl.* pozemna vojska, vojska na kopnu; —üblich običan u zemlji; *adv.* po zemaljskom običaju, kao što je u zemlji običaj; —ung pristaja; izkrcaj, izkrcivanje; —ungsplatz pristan, pristanište; —verkehr promet na kopnu; —vogel ptica pozemljuša, pozemna ptica; —vogt upravitelj, namjestnik, glavar zemlje; —volk puk; —wache zemaljska straža; —wahlbezirk seoski, vanjski izborni kotar; —wanzen *pl.* pozemne stjenice; —wärts *adv.* —wärts ſchiffen ka kraju ploviti, brodíti; —weg cesta, put na kopnu; auf dem —weg kopnom, suhim; (Dorfweg) seoska cesta; —wehr *f.* domobranstvo, zemaljska obrana; --wehrsmann domobranac; --wein domaće vino; —wind vjetar s kraja; —wirth gospodar, gazda, poljodjelac, ratar.

Landwirthſchaft *f.* gospodarstvo; poljodjelstvo, ratarstvo; —lich gospodarstven; —betrieb gospodarenje; —geſellſchaft gospodarsko družtvo; —lehre nauk o gospodarstvu.

Digitized by Google

Land-wolle *f.* domaća vuna; —zeug domaća tkanina, domaći latak; —zoll kopnena carina; —zunge šilo, uvor.

Lang dug, dugačak; der Acker ist dreißig Fuß l. njiva ima trideset stopa u dužinu; zehn Ellen l. od deset lakata; einen —en Hals machen pružiti vrat; —e Finger machen pružati prste za čim; er hat —e Finger sezalo je; ein —er Mensch dugonja; zehn Tage l. deset dana; es ist sehr —e her tomu je davno; —e Zeit za dugo; —e Weile dugo vrieme, čama, bezposlica; etw. für die -e Weile thun raditi što od duga časa; (spr.) trla baba lan, da joj prodje dan; ein —es und Breites schwatzen brbljati na kile na vile; vor —en Jahren prije mnogo godina; Tage l. po vas dan, po cio božji dan; längere Zeit za dugo; der Tag wird länger dan raste; dan dulja; —es Leben dug život, dugovječnost; --ährig dugoklas; —arm dugoručac; gibon; —bart bradaš; —bein krakač; —beinig dugonog, krakast, štrkljast; —blätterig dugolist; —buchig dugoljasta dvanajestorina; —e *adv.* dugo; davno; wie l. kako dugo? od kada? dokle? so l. als dotle dok? so l. du willst dok ti se hoće; so lang du jung bist za mladosti svoje; was l. währt wird gut tko čeka, dočeka; auf längste bis morgen najkasnije do sutra; je länger desto besser što dulje sve bolje; er ist l. nicht so, als man sagt ni iz daleka nije takav kakva ga kažu; nicht l. darauf ne za dugo; es ist dem l. her to je davno bilo, to je vajkada bilo; es ist l. für mich gut za me je dosta dobro; wie l. ist dem, daß dir dein Vater starb koliko ima, kako ti je otac umro; (spr.) ich habe dich schon —e nicht gesehen nisam te vidio već ciganski godinu; so —e ich lebe za života moga; l. arbeiten dugo raditi, naraditi se, nadjelati se.

Länge *f.* dužina, duž *f.* duljina, dugoća, dugota; nach der L., der L. nach uz duž, u dugulj; er liegt der l. nach hier otegao se koliki je dug i širok; etwas in die l. ziehen raztezati, razvlačiti; zatezati (čim); in die L. na dugo, na daleko, za dugo; das thut in die L. nicht gut to nevalja za dugo; L. eines Vokals, einer Silbe dužina samoglasnika, dužina slovke; geographische L. zemljopisna dužina, duljina.

Langen etw. dodati, dohvatiti, podati nješto (komu); l. *v. n.* dopirati, domašivati; deine Macht langt nicht so weit dotle nedopire tvoja vlast; das Geld wird mir nicht l. neće mi novci doteći, stačiti; das Tuch langt nicht zu einem Kleide iz ovoga komada neće haljina izići; das Kind kann noch nicht auf den Tisch l. diete nemože na stol doseći; nach etw. l. segnuti se, dosegnuti se, sezati se.

Längen oduljiti, produljiti; den Teig l. razvijati, valjati tiesto; --ansicht uzdužan pogled; --durchschnitt uzdužan prosiek; —einheit jedinica, jedinka duljine; —lage *f.* (b. foetus) uzprieko diete, uzprieki položaj djeteta; —maß mjera duži, duljine; —profil *v.* Längendurchschnitt; —schwingung uzdužno titranje; —thal dugoljasta dolina.

Länger *adj.* dulji; *adv.* dulje, više.

Langeweile *v.* Langweile.

Lang-fädig, —faserig dugoživčan dugovlakast, dugačka vlakna; —finger noktaš, sezulja; —fingerig dugoprst; (fig.) prihvat-

Digitized by Google

nih, nečistih ruku; —flügler dugokrilci; —fuß dugonožac; —füßig dugonog; krakat; —geöhrt dugoušast, dugouh; —geſtreckt vrljikast; —glied zavjeska; —haar duga kosa; (Menſch) dugokosac; —haarig dugovlas; (v. Menſch.) kosat, dugokos; —hals dugovratac, dugošija; —halſig dugovrat, duga vrata; —hand rukač; —händig dugoruk; —hin u duž, uz duž; —holz dugačko drvo; mjerilica; —hornig dugorog; —hornige Käfer dugorožci; —jährig mnogogodišnji, mnogoljetan; dugovječan; —jährigkeit mnogoljetnost; dugovječnost; —lebend, —lebig dugovječan, dugovjek.

Länglich duguljast, duguljat, odugačak; —rund oblast, oblao.

Lang-muth *m.* dugotrpnost; sporost; —müthig dugotrpljiv, dugotrpan; spor; —naſe nosan, dugonosac; —naſig nosat, dugonos; —ohr ušina; (Eſel) ovčji konj; (ſpr.) ein Eſel nennt denn anderen L. rugala se sova sjenici, idi kučko glavata; —roll kaputaš.

Längs uz, nuz; uzduž; l. des Fluſſes uz riekn.

Langſam lagan, spor, tranjav; ein —er Menſch driemalo, mrdalo; l. *adv.* po lako, lagano, sporo; die Zeit vergeht mir zu langſam jedva mi vrieme prolazi; Gott kommt l. aber wohl Bog je spor ali dostižan; —keit laganost, sporost; lienost.

Lang-ſchläfer *m.* pospavac, driemčina; —ſchläferin *f.* pospanka; —ſchnabel kljunaš; —ſchnäbelig dugokljun; —ſchnäbler dugokljunci; —ſchwelle dužak; —ſichtig dalekovid.

Längslinie *f.* uzdužnica.

Längſt davno; od davna; —ens najdulje, najdalje; l. in einer Stunde najkasnije za jedan sat; l. drei Meilen najviše tri milje; —vergangener Zeit davno prošlo, predprošlo vrieme.

Längsſtreif-en *m.* uzdužni prug, prut; —ig uzduž prugav; dugih pruga.

Langweil-e *f.* čama; ich habe L. dugo mi je vrieme, napala me čama; L. haben čamiti; —en dosadjivati, dotužiti komu; —ig dugočasan, dosadan, dosadljiv.

Langwierig dug, dugovit, dugotrajan, dugovječan; —keit *f.* dugovitost; dugotrajnost, dugovječnost.

Lanke *f.* slabina, slaboćina.

Lanne *f. v.* Gabelbeichſel.

Lanthan *m.* lantan; —oxid lantanov kis.

Lanze *f.* koplje, sulica; eine L. brechen lomiti koplje; boriti se.

Länzen bosti.

Lanzen-blatt *n.* rat od koplja; —brechen obdulja; —brecher *m.* kopljolomac; —er kopljanik; —förmig kopljast; —knecht, —krieger, —mann *m.* kopljanik; —ſchaft kopljište; —ſchwinger kopljač; —ſpiel, —ſtechen *v.* Lanzenbrechen; —träger kopljonoša.

Lanzette *f.* bodka, backavica, probadača; —nförmig bodkast.

Lapidar-ſchrift *f.* napisno, lapidarno pismo; —ſtil napisni, lapidarni slog.

Lapis (It.) kamen; *l. infernalis* pakleni kamen.

Lapp *v.* Laf; —alien bezposlice, trice, trice i kučine, malenkosti.

Läppchen *n.* krpica.

Lappe *m. v.* Laffe.

Lappen *m.* krpa; (b. Hunde) klempe; L. an der Lunge krilo; L. am Schnabel der Hühner kresta, krestica, resa, resice, braduša; (Fetzen) tralje, cunje, prnje, prnjci; (Wiſchlappen) otirač;

Digitized by Google

—füße krpaste noge; —taucher mali poturak.

Lapper *m.* krpilac, krpač; —ei *v.* Lappalien.

Lappern skuckati, slupati, srknuti, pijuckati, srkati.

Lapp-icht klempav; —ig traljav, prnjav, cunjav, izdrpan; (bot.) krpast.

Läpp-isch bedast, benast, budalast, neslan; —ischer Mensch čovjek.

Lärche *f.*, —nbaum ariš, listvenica.

Larifari andara mandara, cicvara popara, trt mrt, trt vre, ća ću.

Lärm *m.* buka, huka, graja, krika, vika, štropot; es entstand L. stade buka, huka; (spr.) viel L. um nichts krika vika za mućak, toliko kokodakanje za iznesak; L. schlagen bubnjati na vatru; bubnjati na bunu; L. blasen trubiti na uzbunu; blinder L. pusta buka; —en bučiti, grajati, vikati, kričati, halekati; (v. Kind.) čalakati, džakati, torokati; —er hukač, vikač.

Lärm-kanone glasnjak, aberdar; —schläger bukač, vikač; —voll hučan, bučan.

Larve *f.* obrazina, krinka, krabulja; L. der Insekten ličinka; die L. ablegen skinuti obrazinu; okrenuti opakliju; (Gesicht) lice; —ngesicht obrazina.

Larynx *m.* gût, gljot, jabučica, gucan.

Lasche (an Kleidungsstücken) klin, klopak, zalistak; latica; (an Schuhen) jezik; (b. Zimmerl.) zadjelak; —n, (Schuhe) l. prišiti jezik, najezičiti; (b. Zimmerl.) zadjelati.

Lasciv (lt.) bludan; —ität bludnost.

Lase *f.* stucka, štuca.

Laserkraut *n.* gladaš.

Läsion *f.* ozleda, pozleda.

Lasir-en lazovati, lazurovati.

Laß *adj.* mlohav, mlitav, loman; (träg) trom, lien; l. werden malaksati; —bauer najamnik, činženjak; —brief oslobodnica; —dünkel ponos, nadutost.

Lasse *m. v.* Laßbauer.

Laßeisen *n.* škloeka.

Lassen *v. n.* pustiti, dopustiti, ostaviti; laß mich gehen pusti me, ostavi me; mahni me se, okani mo se; einen ins Haus l. pustiti koga u kuću; sich hinunter l. spustiti se; laß mich in Ruhe ostavi me na miru; laßt mich gewähren učinite mi po volji, učinite mi to; er ließ ihn rufen dao ga je zvati; er ließ sich ein neues Kleid machen dao si je načiniti novu haljinu; er hat mich grüßen l. dao me je pozdraviti; l. sie es mich wissen javite mi to, obznanite mi to; ich lasse dir sagen javit ću ti, obznanit ću ti; obaviestit ću te; laß es dir gesagt sein primi svjet (savjet); poslušaj, liepo ti se govori; utuvi, što ti se kaže; laß dir sagen da ti kažem; Waaren kommen l. naručiti robe; ich will es um zehn Gulden lassen dat ću za deset forinti; zu diesem Preise kann ich es nicht l. pod to nemogu dati; unter zehn Gulden kann ich es nicht l. od deset forinti nemogu dati; laß mich dieses Glück genießen daj, da se naužijem ove sreće; laß ihn nur kommen neka samo dodje; er ließ sich keine Mühe verdrießen nije požalio truda; Aber l. pustiti krv, otvoriti žilu; im Stiche l. ostaviti na cjedilu; Alle hinter sich l. odvojiti se od svih; er fängt es da wieder an, wo er es gel. hat radi kao i prije; (erlauben) l. Sie mich ein wenig ruhen dopustite da malko počinem; ich will es nicht so weit kommen l. do toga nesmije doći; er läßt sich nichts sagen ni-

Digitized by Google

koga neće da sluša; er läßt ſich nicht von der Stelle neda mu se maknuti; laß ſehen da vidimo; pokaži; den Wein l. odbiti se (okaniti se) vina; odučiti se od vina; von ſeiner Meinung nicht l. neodustati, neodstupiti od svoga mnenja (svoje misli); ſein Leben l. položiti, polagati glavu; er ließ ihn nicht ſtehen nije mu dao stajati; (hinterl.) er hat ſeinen Kindern kein Vermögen hinterl. ništa nije djeci ostavio; ich weiß mich nicht zu l. neznam što ću; laßt uns beten pomolimo se; laßt uns lernen dajte da se učimo; laßt uns guter Hoffnungen ſein nadajmo se dobru; laßt hören deder kaži; einem etw. wiſſen l. javiti, obznaniti komu što; ſich auf der Geige hören l. svirati javno na guslice; ſich vernehmen l. oglasiti se, javiti se; izjaviti se; ich laſſe ihn meinen Zorn fühlen izkalit ću srce na njem; einen in Brunnen l. spuštati koga u zdenac; laßt uns gehen ajdemo! laßt uns auf Gott denken mislimo na Boga; laß ſehen pokaži; er ließ uns ſeinen Zorn empfinden izlio je na nas svoju žuč; ſich auf die Knie l. kleknuti, na koljena pasti; ſich hören l. dati se čuti; davon läßt ſich viel ſagen o tom se može mnogo govoriti; es läßt ſich nicht zweifeln nema sumnje; das läßt ſich begreifen to čovjek može dokučiti, shvatiti; der Wein läßt ſich trinken ovo je vino voljko, pitko; das Buch läßt ſich leſen knjiga prilična; das läßt ſich hören to valja; einen holen laſſen poslati po koga; *v. n.* das läßt gut to priliči, das läßt nicht to se nepristoji; das läßt nicht für meinen Stand to se nepristoji za mene; das Kleid läßt gut ovo mi odilo dobro stoji.

Laß-gut *n.* činžena zemlja; —herr činženi gospodar.

Läſſig mlitav, mlak; nemaran, lien; —keit mlitavost; nemar, nemarnost, nehajstvo.

Laß-kopf rog, kupica; —köpfe aufſetzen kupice metati.

Läßlich oprostiv, odpustiv, oprostan; —e Sünde mali, oprostivi griesi.

Laß-pflichtig činženi; —reis mladikovina; —ſünde *v.* Läßliche Sünde; —zapfen čep; —zeichen biljeg krvosieka.

Laſt *f.* (Bürde) breme; (Schwere) težina; die L. der Geſchäfte teret, trh poslova; die L. erdrückt ih iznemaga pod teretom; die L. des Wagens tovar kola; das Schiff iſt bei ſeiner Laſt brod je nakrcan; (Maß) tovar; unter der L. erliegen pod bremenom izdahnuti; einem eine L. aufbürden naprtiti, natovariti komu što; (Beſchwerlichkeit) tegota; das Land hat viele —en zu tragen zemlja ima mnogo davati; jemd. zur L. fallen njekomu na vrat pasti; dosadjivati komu, dotežčati komu; jmdn. etw. zur L. legen njekomu što u grieh pisati (uzeti), kriviti koga čim; potvarati što na koga; öffentliche —en javni tetereti; (Schuld) dug; (bürgerliche Haftung) uknjiženi teret; die —en bepuriren razteretiti što, skinuti što s čega; (kfm.) zu L. bringen, ſchreiben upisati u dug; was dem Kaufmann zur L. und zu Gute kommt što trgovac ima dati i primiti; es fiel mir eine ſchwere L. vom Halſe velika mi je tegoba s vrata pala, odvalio mi se težki kamen od vrata; —bar tovarni; noseći teret, obterećen; —en *v. n.* težati, težkati, težak biti; dieſer Umſtand leiſtet am meiſten auf

Digitized by Google

ih̃m ova ga okolnost najviše pobija, tišti; Laſtenſtand einer Realität stanje tereta nepokretnosti kakve; —frei prost o tereta; bez tereta, dužnosti.

Laſter *n.* opačina, porok; grehota; dem L. ergeben ſein življeti u zloći; ſich im L. wälzen ogreznuti u grieh, opačine.

Läſterer hulnik, zloriek; klevetnik, opadnik; —in hulnica zlorečica; klevetnica, opadnica.

Laſter-haft opak, zločest; —haftigkeit *f.* opakost, zločestoća; —knecht *m.* zlotvor; —leben opak život.

Läſter-lich klevetan, opsovan, hulan; lajav; —maul *n.* pogana usta, opak jezik; (fig.) lajavac; —n jmdn. psovati na koga, opsovati koga; Gott l. huliti na Boga, Boga pogrdjivati (psovati); auf einen l. opadati, ozloglasivati; lajati za kim; —quelle vrelo opačinâ; —rede *f.* klevetna, hulna besjeda; —ſchrift *f.* rugopis; —ſchule *f.* klevetaonica.

Laſter-ſinn opakost, nagnuće na zlo; —ſklave *v.* Laſterknecht.

Läſterſucht *f.* zlorječitost, zloslovnost; —ig zlorječit.

Laſterthat zločin, bezbožno djelo; opačina.

Läſterung psovka; kleveta; hula; L. auf die Perſon des Landesfürſten psovanje, huljenje na osobu (huljenje osobe) vladaoca.

Laſt-fuhre natovarena kola; tarnice; —gewicht *n.* težka težina; —holz lipa; —ig natovaren.

Läſtig neprilićan, dosadan; —e Bedingung tegotan uvjet; l. ſein dosadjivati; l. werden dosaditi, dotažiti, dotežčati; —keit *f.* dosadnost neprilićnost, tegotnost; dosadjivanje, dosada, neprilika.

Laſt-los bez tovara, bremena; —maſchiene *v.* Arbeitsmaſchine; —pferd samarac, samarnik, tovarac, tovarnik; najmjenik; —recht tovarno pravo; —ſchiff tovarni brod, tovarna ladja; —ſtrich prtilica, tovarnica, oprtnica; —thier tovarna marha; tovar; —träger *m.* bremenar, nosac; (Bauk.) nosač; —voll pretežak, preteretan, pretegotan; —wagen tarnice, tovarna kola; —zug, —train *m.* teretni vlak.

Laſur *f.* lazur; (Farbe) lazurina, —blau lazurast; blankitan; —malachit modrac; —ſtein lavenac; —vogel lazurasta zeba.

Latein latinski jezik; latinština; l., —iſch *adj.* latinski; (katholiſch) rimski; —er *m.* Latinac, Latin.

Latent *v.* Gebunden; —e Wärme (phyſ.) utajena toplina.

Lateral-verwandt *v.* Seitenverwandt; —erben daljni baštinici,

Laterna-magika čarobna svjetiljka.

Laterne *f.* svjetiljka, svićenica, lampaš, fenjer; (am Schornſteine) kapa; er hat etwas in der L. nakitio se je bez cvieća; —nmacher *v.* Klempner; —npfahl stup za svjetiljku.

Latin-iſiren latiničariti, —ismus latinština.

Latirbaum (b. Waſſerwehren) zaplava.

Latrina prohod, zahod.

Latſch-e šolja, drolja, hlamutina, cokulina, droljina; (v. Perſon.) drolja, vlačuga, smucka; —en hlapati, hlamati, švrcati, šuktati, zbrljati; —er šuktuš, zbrljavac; —fuß šukta, čota, toljaga, kotača; —ig šuktav, zbrljav; (fig.) neopran; —iges Wetter kačkavica, bljećkavica, bljuzkavica; (von Speiſen) mlakav; —taube gaćeša, gaćan.

Latte *f* žioka, letva; (Forſtw.) oblišak; (fig.) (von Perſonen) dugajlija, dugonja, lola, glist-

Digitized by Google

nica, grdajlija.
Latten žiočiti, požiočiti; pribiti, pribijati žioke, letve; —bohrer *m.* svrdao žiočnjak; —hauer žiočar; —uagel, —spikker žiočnjak, daščenjak; —werk *n.* žiočje; žioke; žiokovina; —zaun tačke; ograda od žiokâ.
Latt=ig (Lattich) loćika; —ung *f.* žiočenje.
Latwerge *f.* pekmez.
Latz (=es, M. Lätze) *m.* (b. Frauen) premitaća; (Brust—) pršnjak; (Hosen—) zalistak, hrtmača, vazina; (Hüttenw.) zalistak, pregrada.
Lau mlak, mlačan; l. machen mlačiti, smlačiti, pomlačiti; l. werden umlačiti se; (fig.) mlitav; hladan; mrtvački.
Laub (=es, oh. M.) *n. coll.* lišće; dürres L. šušanj, šušer, sušlje; das L. schlägt schon aus gora već lista; (Forstw.) der Schlag steht im zehnten —e deset godinâ ima šumi.
Laubad mlaka kupelj.
Laub=ast hvoja, hvojka; šušnjatica, šušnjata grana; —baum *m.* listnato drvo; —blätter *pl.* lišće; —brechen *n.* (Weinb.) branje lišća; —dach sjenica, zeleni, šumnati krov; —e *f.* sjenica, hladovik, hladnica, šumnjača; virnica; (an Häusern) baras; unter den —en sitzen prodavati.
Lauben *m.* klen; L. *v. n.* listati, prolistati; (v. Weinst.) lastati; mužditi, smužditi (drvo), skidati lišće (s drveta); —dach krov od pokućara; —gang *m.* sjeničnik; —schwalbe pitoma lastavica; —sitz sjedalo u sjenici; —strauch (bot.) sjeničnica.
Lauber lastarnik; —blatt list, listić; —hütte zelena sjenica; —hüttenfest, —nfest (der Juden) godovina sjenicâ; praznik svetohraništa; posvetilište; —tag praznik.
Laub=esche jasen; —fall listopad, —fäller jesen, kasna jesen; —feige smokva u lišću; —fink ćućurin, antunac, zimovka; —flechte *f.* šumnat lišajnik; —förmig *adj.* listast; —frosch žabica, zelena (kraljevska) žabica, katalinka; —futter sječa; —gang sjeničnik; —gehänge *n.* zeleno gobinje; —gesäusel *n.* šuška lišća; —gesproß *n.* brst, bršće; —gewebe *n.* mreža od hvoja; —gewinde *n.* zeleno gobinje; —gewölbe svod od hvoje; —gezelt *n.* sjenica; —grün *adj.* zelen kao lišće; —heuschrekke *f.* zrikavac, zelena kobilica; —holz *n.* bjelogorica; listnato drvlje; —holzrüsselkäfer kljunak-listar; —huhn *n.* mali tetrieb, ružovac; —hütte *v.* Laubenhütte; —icht *adj.* listast, listolik; —ig *adj.* listnat; šušnjat, šumnat; —käfer trčak; *v.* Maikäfer; —kammer sjenica, hladovik; —knospe *f.* pup, púpak; —kranz vienac od hvoje; —los *adj.* bezlist.
Laublütig *adj.* hladne krvi; —keit kladnokrvnost.
Laub=mist šljig; —moos *n.* mah; —rechen grablje za lišće, šušanj; —reich šušnjat, šumnat, listnat; —rinde *f.* listnjača; —rolle listnat valjak; —rost pikac lastara (vinskoga lišća); —säge pilica; —streifen muždjenje; —streu šušor, šušanj; —thaler *m.* francezka škuda; —umwunden ovjenčan lišćem; —vogel listnica zelena; —wald bjelogorica; —werk lišće; (archit. Verz.) cvieće; —zweig *m.* brstina, brstnata grana.
Lauch lùk; češnjak; —beet lučnjak; —distel poljski kotrljan; —en lùčiti; —farbe *f.* lučilo; —farben *adj.* lukove krase (farbe); —grün zelen kao lùk, lùčast; —zwiebel ladjasti lùk.

Digitized by Google

Laudemium *n.* hvaljevina; prepisnina.

Laudum (lt.) presuda izabranoga suda.

Lau·e *f.* mlakost, mlačina, mlakoća; —en kopnjeti; —er (schlech. Wein) kiselica, polovnik, zukla, vodovrelina, činger; zavrelica (v. Branntwein) patoka; —er *f.* vrebanje, zasjeda; busija (türk.); auf der L. sein, stehen prežati, vrebati, zasjedati, zasjesti (koga); šerpati oko koga; (horchen) prisluškivati, osluškivati; (Wache) stražu stražiti; —erei *f.* vrebanje, prežanje, zasjedanje; —erer vrebalac, prežalac, zasjedalac; —ern (auf einen auf etwas) prisluhivati, prisluškivati, vrebati, prežati, paziti; —erſam *adj.* vreban; —erwein *m.* posljednje vino, *v.* Lauer.

Lauf *m.* trk, potrk, trknja, trčanje, tek, tečaj; (Flinten—) cijev; (bei den Jägern) noga (od zvieri), trčalište; das iſt der L. der Welt takov je svijet, tako ti je na svietu; (fpr.) rekla je gradja, da se tako sgadja; ein Pferd im vollen L. trčući konj; Schafe nach dem —e verkaufen s reda prodavati ovce; im —e der Begebenheiten dok se je tako sbivalo, sgadjalo; dok je tako bivalo; der L. des Windes smjer; (Fuß) krak; grana; einem Dinge freien L. laſſen ostaviti nječemu da ide kako ide; odmahnuti rukom; den Thränen freien L. laſſen pustiti suze niz bielo lice; (Jarge) obod; im —e dieſes Monats ovaj mjesec; ſich in L. ſetzen potrčati, iztrčati, poteći, zaletjeti se, zatrčati, zatrkati se; im —e der Verſammlung za razprave; der Prozeß ſoll ſeinen ungehinderten L. haben pra se neka nastavi, parnica neka dalje teče; ſeinen Gedanken freien L. laſſen zamisliti se; dem Waſſer den freien L. laſſen vodu pustiti; L. der Sterne tek, hod zviezdâ; -bahn *f.* trkalište; tek, trka, trk; (fig.) poprište; (Leben) život; put života; geiſtliche L. duhovnička struka; (Lebensſtand) stališ; (aſtron.) putanja; —band, —bank dubak, kola (djetinja); —bein *n.* noga za trčanje; —bohne *f.* (grah-) tačkaš, pletenac, pričanik; —bret *n.* staznica; —brülle *f.* brv, mostac; prelaz; —burſche *m.* teklić, trčalo; —dohne (wdm.) pozemno pruglo.

Laufel *f.* stupica, pruglo; —n trčkarati; trčkariti, parkati; Erbſen l. ljuštiti, triebiti grašak.

Laufen teći, trčati, bježati; tjerati se, goniti se, voditi se, pudjati se; das läuft wider . . . to je proti . . . der Zins läuft vom Tage stanovrina, kamate idu od dana; Gefahr l. u pogibelji biti; Sturm l. nasrtati, činiti juriš; in ſein Verderben l. srnuti u propast; das läuft auf eins heraus to je svejedno; lauf was du kannſt trči koliko te igda noge ponesu; ſich aus dem (außer) Athem l. trčeći se zahujati, zasopiti; ſchnell l. tekom teći; davon l. pobjeći, uteći, umaći, umaknuti; ſich müde, ſich ſatt l. natrčati se; ſich die Füße wund l. podbiti se; mit dem Kopfe wider die Wand l. o zid glavom udariti, zamlatiti; das Pferd läuft einen guten Trab konj dobro kasa; das Kind lernt l. diete se uči hoditi; das Kind fängt an zu l. diete počima hodati, diete je ohodilo; diete stupa; nach dem Vergnügen l. letjeti za nasla-

Digitized by Google

dom; aus dem Dienste l. otići iz službe; aus dem Felde l. pobjeći iz boja; laß ihn l. pusti ga; mani ga se; der Schweiß läuft ihm über das Gesicht sav je u znoju, znoj mu curi niz čelo, teče niz lice; Thränen l. über ihre Wangen roni suze niz bielo lice; die Augen liefen ihm voll Thränen suzom mu je zasuzilo oko; das Faß läuft sud curi; das Schiff läuft brod plovi; das Schiff ist auf den Grund gel. brod se je zasukao, nasadio; brod je zasjeo; die Flotte lief glücklich in den Hafen brodovnica je srećno unišla u luku; die Erde l. um die Sonne zemlja leti, vrti se, obilazi oko sunca; die Kerze läuft svieća curi, klapi; ein kalter Schauer lief mir über die Haut sav sam protrnio, koža mi se naježila; prodjoše me mravi, (trnci), obidoše me srsi; zone su mi prešle po tielu; die Milch läuft mlieko je izkipljelo; der Teig läuft in die Höhe tiesto se je diglo; razabire se; die Ranken l. in die Höhe vrieži se penju u vis; es läuft ein Gerücht puko je glas, glasa se, ide glas; es läuft wider meine Ehre toga mi obraz nepodnosi; es läuft wider den Anstand to se nepristoji; worauf wird das hinl. na što li će to izaći? das Gebirg läuft von Morgen nach Süden gore se steru od iztoka k jugu; die Frist l. vom Tage der Kundmachung rok počimlje na dan objave; *v. a.* Erze l. rude voziti; (math.) u daljini jednako, ravno teći; sich krank l. opješati, obolit od trčanja; nach dem Mädchen l. hodati za djevojkom; ljubiti djevojku; die Uhr läuft ura ide; das Wasser läuft mir in die Schuhe cipele mi premaču; (v. Rädern) vrtjeti se; L. *n.* trčanje, trk, tek, bieżanje; —end *adj.* tekući; im laufenden Jahre ove godine; —er Wechsel nedospjela mjenica; laufender Preis sadanja ciena; laufende Schrift povaljeno pismo.

Läufer *m.* trčalac; trkač; er ist ein guter L. zna vrlo dobro trčati; (Laufbursche) teklić; (Bote) glasnik, glasonoša; (im Schachsp.) teklić; (in Mühlen) gornji žrvanj, gornji kamen; (Spule) ciev; (b. d. Vogelfängern) vabac; (in der Musik) prielaz; (v. Pferden) brzac, hodac; (am Thore) stežaica, sovjer; (b. Farbreibern) tarilo; b. Tuchm.) nedostižka; (b. Seilern) koloplet; (bot.) trkalica; rak teklić, zelena listnica; —auge (in Mühlen) okance; —büchse glasnička torba, pismarka; —dienst tečarstvo.

Laufere i trka, trknja; (Geschäft) potrkušica; ich habe viel L. imam mnogo trčati, hodati.

Läufer-falk lunja; —n *v.* Läufeln; —platz vabište; —vogel vabac; —zug *m.* hod, koračaj teklića.

Lauf-eisen *n.* puto; —faden *m.* vodjica; —feuer trag od baruta; (bei Soldaten) bjegući oganj; die Nachricht verbreitete sich wie ein L. ode glas po gradu kao vjetar po zraku; razletio se glas kao munja; —fuß noga za trčanje; —geld poputbina; —gerüste *n.* lazilo; —gewicht *n.* jabuka; —graben *m.* prikop, prokop; —gurte *f.* vodiljčac; —hund hrt, ogar, potjerač.

Läufig, läufisch *adj.* (v. Thieren) l. sein tjerati se, voditi se, goniti se; (v. Hunden) kucati se; die Kuh ist zum zweitenmale l. krava povadja, krava se po drugi put tjera.

Lauf-jagen *n.* hajka; —junge *m.* teklić; —käfer crevljac; —karren (rudarske) tačke; —klaue

Digitized by Google

f. jelenji čaporak; —krabbe *f.* teklić; —kraut trouška; —kugel gladno zrno; —latte, —pfosten, —ruthe *f.* brklja, stubak.

Läufling bjegunac, uzbjeg, uzkok.

auf-mädchen, —magd teklica; —mahl *n.* bilježka (od koje se trči); —paß *m.* odpustnica; einem einen L. geben dati komu putovnicu: koga odpraviti; —platz trkalište; —quelle *f.* pirika, pirevina; —rad kotač, točak; —säge pilica; —schicht *f.* uzdužni nasad; —schießen *n.* strieljanje na tekuće; —schlinge pozemno pruglo; —schmied *m.* kovač-selac; —schneider obodar; —schuh laka cipela, crevlja; —spiel trka; —spinne *f.* vučji pauk; —stag *n.* penjalo; —tuch (lovački) precviet; —vögel *m.* trkalice; —wagen dubak, kola (djetinja); —wand bok od cievi (puščane); —werk (b. Uhrm.) kolesje; —zaum povodac, vodiljka; —zeit vrieme tjeranja, vodjenja, bicanja, kucanja; zur L. kad se (krave) gone; —zettel *m.* razpis; (b. Post) predtečnica; odputnica, ostavka, odpust (iz službe); —ziel meta; biljeg, nišan; cilj; —zirkel *m.* osomjer.

Laugbar *adj.* tajiv, njekav.

Lauge *f.* lug, ciedj, lušija; die Wäsche in L. einweichen popariti rublje, zalužiti rubeninu; arme L. olužina; ätzende L. kipući lug; (fig.) einen mit scharfer L. waschen osapunati koga; oštro ga izkarati; —kasten lužnica; —n pàriti, lužiti, lušijati, u lugu močiti, namakati; polužiti, olužiti; Salz aus der Asche L. vaditi sol iz pepela; gelaugte Asche olužina; das Faß laugt sud zaudara; Laugen *n.* lužnja, parilo.

Laugen- lužan; —artig lugovit, lužan; —asche lugotina, pepeoština, pepelinac; —blume pepeoka; vlaški odoljen; —faß parenica, parionica, lužnica; —gewicht solomjer; —haft *adj.* lužan; —haltig *adj.* lugovit; —haus lužarnica; —korb lužni koš; —kraut veprovac; —moos pljućni lišaj; —salz ljužnjaka, pepeonjak; —salz luživo, alkali; vegetabilisches L. pepeljika; festes, fixes L. stinulo luživo; alkali; flüchtiges L. nišador; mineralisches L. solajka, soda; mit L. schwängern zalužiti; *adj.* lužan; —salzig *adj.* lugovit; —sieder lužnjak; —tonne parenica, lužnica; —topf *m.* lužnik; —tuch *n.* lužnjaka, pepeonjak; —wasser lug, ciedj; lugovica.

Laughütte lužarnica; lugovište, lugovnik.

Läugnen ꝛc. *v.* Leugnen ꝛc.

Lau-gold šik, žik, varak, klobodan, praskavo zlato; —igkeit, —lichkeit *f.* mlačnost, mlačina, mlakoća; (fig.) mrzlina, mlakavost; L. der Liebe hladna ljubav; —lich *adj.* mlak, mlačan; ein l. Freund hladan prijatelj; ein —liches Lob mrtvačka hvala; —ling *m.* mlakavac, nehajnik.

Lau-monit *m.* (min.) puhavac; razsipavac.

Laun-e volja; gute L. dobra volja; üble L. zla volja; guter L. dobrovoljan; verstimmter L. turobno; in gute L. versetzen udobrovoljiti; guter L. werden udobrovoljiti se; die gute L. verderben povariti komu volju; in üble L. versetzen ozlovoljiti; er hat Launen očutljiv je, mušičav je; ima hire, mušice; eigene L. što si tko zabije u glavu; ich kenne seine L. znam mu ćud; die L. des Schicksals prevrtljivost sreće; sich in jmd. —en fügen ugadjati njekomu,

Digitized by Google

raditi po volji nječijoj; (in Mühl.) blazina; —n imati muśica; hiriti; —enhaft ćudljiv, ćudovit; mušičav, mušiv; prevrtljiv; cin —enhafter Menſch ćudljivac; prevrtljivac; —enhaftigkeit ćudljivost; —er *m.* ćudljivac; —erei hirenje; —ig dobrovoljan; —iſch *v.* —enhaft; —ler drimalo, oklevala, ogužalo.

Laurenzibirn lovrenjača.

Laurer *v.* Lauerer.

Laurin *n.* laurin; —*eae pl.* (bot.) lovornjaci; —ſäure laurinova kiselina; —ſaure Salze (chem.) laurani.

Laus (M. Läuſe) *f.* ûš, vâš; Läuſe ſuchen iskati, poiskati; ſie ſucht ihm die Läuſe ona ga išće; ſuche mir ein wenig die Läuſe malo me poišći.

Lauſch=e *f.* vrebanje; zasjeda; —en prisluškivati, prisluhivati, osluškivati, osluhivati, prežati; (zuhören) slušati; —er *v.* Horcher; —platz *m,* prisluškalište, osluhovište.

Läuſe=gras koljenac, modričica; —holz brekovina; —kamm *m.* gusti češalj; —kerl *m.* ušljivac, vašljivac; —krankheit *f.* ušljivost, ušivost; —kraut *n.* ušljivac, ušivac; smrdljivi kukuriek, sprež.

Lauſen biskati, pobiskati, od vaših triebiti, *v.* Läuſe ſuchen; ſich *t.* triebiti se, crvati se; *v. n.* biti ušljiv.

Lauſe=rei *f.* sitnica, trica; (Zaubern) ogužanje, ševrdanje.

Läuſe=ſame lozolisti jadić; gnjide.

Läuſe=ſucht *f.* ušljivost, ušljiva bolest, vašljivost; —ſüchtig ušljiv, ušiv, vašljiv.

Läuſig *adj. v.* Läuſeſüchtig; ein —er Menſch ušljivac, vašljivac; —ein —es Weib ušljivica, vašljivica; ušljivka; (flizig) tvrd, škrt; (armſelig) kukavan, tokošnji.

Laut *adj.* glasan, glasovit; l. ſprechen glasno, na glas govoriti; mit —er Stimme naglas, iza glasa, glasno; die Hunde geben l. psi su zalajali; die Treiber werden l. hajkaši viču; ſeine Wünſche l. werden laſſen očitovati svoje želje; ein —es Geſchrei erheben viknuti iza glasa; l. auflachen grohotom se nasmijati; (öffentlich) javni; l. werden razglasiti se; man hat etwas l. werden laſſen nješto se je pročulo; L. *prop.* po; l. des königlichen Befehles po kraljevoj zapovieđi; L. (=es, M. =e) *m.* glas, jek; glasac, glasak; keinen L. von ſich geben ni muknuti; keinen L. von ſich hören laſſen neglasiti se; —abſtufung stupnjevanje glasaca; —auflöſung razplinuće glasova; —bar, l. werden razglasiti se, pročuti se; —barkeit (der Konſonanten) glasnoća; —e *f.* lotnja; L. ſpielen udarati lutnju; (ſpr.) er ſchickt ſich dazu, wie der Eſel zum —nſchlagen razumieva se kao magarac u kantar; (b. Färber) veslo; (Schiffw.) zavjetrina; in der L ſein biti za vjetrom; —en glasiti; die Glokke —et zvono zvoni; das —et ſchön to liepo zvoni, glasi; das —et nicht ſein to nije liepo, to se nepristoji; ſeine Rede —ete anders drugčije je besjedio; der Brief —tet alſo list kaže, glasi; die Zuſchrift —tet auf Herrn N. dopis je na gospodina N., dopis je upravljen gospodinu N.; der Schuldſchein —et auf eine Summe zadužnica je izdana na toliko novaca; das Geſetz —et zakon veli, glasi tako.

Läuten zvoniti, pozvoniti; die Feuerglokke läutet zvoni na vatru; (ſpr.) Sauglokke l. zvoniti u svitnjak; die Kuhſchelle läutet klepka klepeće.

Digitized by Google

Lauten=baum *m.* javor; —er *m.* lutnjar.

Lautener zvonar; —in zvonarica, zvonaruša.

Lauten=ist, —spieler lutnjač; —macher *v.* Lautner; —stück *n.* pjesmica za lutnju; —ton *m.* glas lutnje.

Lauter *adj.* sgoljan; (rein) čist; —er Wein čisto, suho vino; (klar) bistar; der Himmel ist l. nebo je vedro; —e Liebe čista ljubav; das ist der —e Sinn der Rede to je jasni smisao besjede; *adv.* es sind l. Lügen sve je gola laž; l. Betrug sama prevara; l. junge Leute sve sama omladina; sie ist l. Leben vrlo je živa; L. *m.* slovo, pismo.

Läuterer *m.* čistilac, bistrilac.

Lauter=keit *f.* čistoća; L. der Justiz poštenost pravosudja; (des Wassers) bistrina, bistroća; (der Liebe) iskrenost, čistoća.

Läutern čistiti, očistiti; einen Wald l. *v.* Lichten; Begriffe l. razjasniti, razbistriti pojmove; (jur.) izkati razjasnjenje; den Zucker l. bistriti; Wasser l. procijediti, ciediti; Branntwein l. prepeći, prepecati; Metalle l. pretaliti; geläutertes Gold žeženo, suho zlato; die Luft läutert sich vedri se.

Läuter=stall čista mokraća, voda; —tuch procjedača; —ung čišćenje, bistrenje; razbistrivanje; —ungspfanne *f.* bistrište.

Laut=hallig *adj.* ječan, zvučan, oreći se; —hallig grlat; —iren glaskovati, sglasivati; L. *n.* glaskovanje, sglasivanje; —ir=methode *f.* glaskovanje, sglasivanje.

Laut=lehre *f.* glaskoslovje; —lich zvučno; blagoglasno; —los *adj.* bezglas; —e Stille mrtva tišina; l. sein mukom mučati; einem l. anhören mučke slušati; —losigkeit *f.* bezglasje; tišina, muk; —ner *m.* lutnjar; —rückung *f.* premak glasaca; —system sustav glasaca; glasje; —veränderung *f.* promjena glasaca; —verhältniß (metr.) *n.* sklad zvukova; —verschiebung *v.* Lautrückung; —verstärkung *f.* jačanje glasaca; —wandlung, —wechsel *v.* Lautveränderung.

Lautwarm mlak, mlačan.

Lava *f.* lava; —strom rieka lave.

Lavatorium (lt.), Lavemein (fr.) (Ort) perilište, perionica; (Becken) umivaonica; korito za pranje.

Lavement (fr. lavemán) umivanje; (med.) uštrcaj.

Lavendel *m.* despik, trma; —öhl trmeno ulje; —wasser trmovica.

Lavette *v.* Laffette.

Lavine, Lawine usov, plaz.

Lavir=en brazditi; (fig.) ševrdati, varakati, šeprtljiti, vrdati, ševrdati; ein Mensch der gern —t šeprtlja, ševrndalo, varakalo.

Lavoir *n.* (fr.) (spr. lavoar) umivaonica.

Lax slab, hakljav; prostran; —anz *f.*, —ativ *n.*, —irmittel čistilo; —iren *v. n.* prolievati, blijati; er —irt tjera ga (na polje), ima lijavicu; *v. a.* čistiti, pročistiti; L. *n.* proliev, driskavica, lijavica.

Lazareth *n.* bolnica, nemoćnica; —amt ured bolnični.

Lazulith *v.* Lazurstein.

Lebe=hoch *n.* živio! slava! L. rufen živikati, slavikati; ein L. ausbringen vikati komu slava, živio; —mann razkošnik veseljak.

Leben *v. n.* življeti, živiti, živsti; bis dahin lebe ich nicht toga neću doživljeti; er hat lange gelebt naživio se je, dugo je poživio; wenn ich so lange lebe ako dotle poživim; ein Leben l. živovati, vjekovati; er ist der Vater wie er leibt und lebt puki

Digitized by Google

je otac; so wahr ich lebe života mi moga! tako mi života; er hat dreißig Jahre gelebt navršio je, namirio je tridesetu godinu; der Mensch lebt nur kurze Zeit mala smo vieka; er lebt nur für seine Kinder živi samo svojoj djeci; in guter Hoffnung leben dobru se nadati; lebe wohl s Bogom! armselig, kümmerlich l. životariti, živariti, živucati; diese Pflanze lebt nicht lange ova je bilina kratkovjeka; l. und l. lassen daj sebi ali i drugomu; so lange ich lebe za moga života, za mene živa; dok je živa mene; (poet.) dok je meni na ramenih glave; so lange ein Kroat lebt dok je hrvatske krvi; er lebt noch još je u životu; (sich wo aufhalten) stajati, boraviti, prebivati; er lebt auf seine eigene Faust sam se hrani; es lebt alles an ihr sve na njoj titra, igra; in den Tag hinein l. nestarati se na ništa; L. *n.* život; (Lebhaftigkeit) živost; er ist lauter L. vrlo je živ; am L. bleiben ostati; ostati živ; es bleibt ihr kein Kind am L. nedadu joj se djeca; nemože nijednoga djeteta da odhrani; auf L. und Tod ostao propao; živ ili mrtav; za život i za smrt; mein ganzes L. werde ich das nicht vergessen dok sam živ neću toga zaboraviti; einem das L. retten izbaviti koga od smrti, spasiti komu život; einem das L. nehmen smaknuti koga; razstaviti koga sa životom; sich das L. nehmen ubiti se; zadati si smrt; usmrtiti se; einem das L. schenken pomilovati koga životom; sein L. auf's Spiel setzen staviti život na kocku; sein L. in die Schanze schlagen metnuti glavu u torbu; ums L. kommen poginuti, zaglaviti; am L. strafen smrću kazniti; gibt mir Gott L. ako me Bog poživi; langes L. dugovječnost; bis zum letzten Hauche des —s do kapi krvi, do posljednje kapi; sein L. aushauchen izdahnuti, pustiti dušu; ein elendes L. führen živariti, životariti; (Lebensdauer) viek; sein L. zubringen viek vjekovati, živovati; (Unterhalt) žitak; das L. in der Stadt gradski život, gradovanje; das L. auf dem Lande seoski život, selovanje; das Gemälde hat L. slika je živa; den Huf bis an das L. auswirken izsjeći kopitu do živca; einen dürren Ast bis auf das L. abschneiden odsjeći suhu granu do živoga; das Spiel ist sein L. u igri živi; zum L. wecken oživljeti, oživljavati, prizvati na život; uzkrisiti; kümmerliches L. kubura, kuburanje; ins L. treten oživljeti, stupiti u život, dobiti kriepost; početi djelovati; (von einer Anstalt) otvoriti se; (Ausruf) o mein Leben moja dušo!

Lebend *adj.* živući; živ; —es Wasser živa voda; ein —er Born živac; Schenkung unter den —en darovanje medju živimi; —ig živ; —iges Geschöpf živina, životinja; —ige Rede ustmena, živa rieč; živ govor; wieder l. werden povratiti se na život; ein —iger Zaun živica; —ige Kraft (phys.) živa sila; eine —ige Quelle izvor, vrelo; živac; —iger Kalk negašeno vapno; das —ige Werk podvodina; er ist ein —iger Beweis davon evo živa dokaza tomu; (lebhaft) živ, živahan; —igkeit živost; živahnost; dosjetka.

Lebens-abend *m.* docna starost, veče života; —alter *n.* doba života; viek; —ansicht pomisao o životu; —arm (fig.) mlitav; bez rada, bezrad; —art način živ-

Digitized by Google

ljenja, življenje; eine gute L. pošteno življenje; (Beschäft.) stališ, posao; ein L. ergreifen prihvatiti se kakva posla, poći za kakvim kruhom; (Betragen) vladanje, ponašanje; (Anstand) pristojnost; das ist gegen die gute L. to se nepristoji; er hat keine L. nezna načina; —affekuranz v. Lebensversicherung; —aufgabe zadaća života; —balsam životvorna mast; —baum klek, smrekuša; —bedingung f. uvjet života; —bedürfniß n. žitak; —beschreiber životopisac; —beschreibung f. životopis; život; —bild obraz, slika iz života; —blüte f. cviet života; —dauer življenje; viek; von kurzer L. sein za kratko živjeti, biti kratovječan; von langer L. dugovječan; von langer L. sein za dugo živjeti; lange L. dugovječnost; mittlere L. sredovječnost; —drang životni nagon; —ekel m. mrzost života; —elixir čarobni liek, čarovar, čaroliek; —ende konac života, samrtni konac; bis an sein L. do smrti, do groba; —engel m. angjeo čuvar; —erscheinung f. životni pojav; —faden nit života, život; —fähig podoban življet (za život); životan; —fähigkeit životnost; —frage životno pitanje; das ist für mich eine L. tu mi se radi o glavi; (Hauptsache) glavna-stvar; hrana i obrana; —freude radost, razkošje; —frisch živ; —frische —život; —froh veseo; l. sein život uživati, radovati se životu; —fülle života bujnost; —gang život; —gefahr skrajna opasnost, pogibio; pogibija; —gefährlich vrlo opasan; poguban; —gefährlich krank na smrt bolestan; eine —gefährliche Drohung pretnja opasna životu; —gefährliche Verletzung vrlo pogibelna ozleda; —gefährliche Wunde smrtna rana; —gefährte m. drug; —geist životni duh; život; —genuß slasti života; uživanje života; —geschichte v. Lebensbeschreibung; —gewühl n. vreva, živa žurba; —glück n. sreća (života); —groß naravne veličine; —größe naravna veličina; ein Bild in L. slika naravne veličine; —hauch, bis zum letzten L. v. Leben; —jahr godina; im zehnten —jahre u desetoj godini svoje dobe (dobi); —klug razborit u drugovanju; —klugheit razboritost u drugovanju; —kraft životnost, životna snaga; in voller L. u najvećem naponu; —kräftig životan, pun životne snage; —länglich doživotan, dosmrtan, zaživotan, do smrti, za cielog života; —länglicher Gebrauch poraba do smrti; —länglicher Kerker vječna tamnica, tamnica do smrti; —lauf život, viek; —lehre životoslovje, nauka o življenju; životna uprava; —licht n. svjetlo života, život; —luft kiselik, uzduh; —lust v. Lebensfreude; —lustiger Mensch veseljak, razkošnik; —mai m. mlada dob; mladost; —mittel žitak, živež; hrana; —müde, er ist l. život mu je omrznuo, dogrdio; sit je života; —müder omrzlica; —ordnung uprava života; red življenja; (Diät) olaka; —plan osnova života; —prozeß življenje; —regel pravilo života; —reiz m. dragost, milina života; —spiegel zrcalo života; —strafe smrtna kazan; bei L. pod živu glavu; —strom tiek života; —tag dan života; ich habe ihn mein L. nicht gesehen nisam ga u svom životu vidio; —trieb životni nagon; —überdruß dosada života; er ist —überdrüßig život mu je dosadio,

Digitized by Google

dosadilo mu je življeti; —unterhalt izdržavanje; uzdržavanje života; (Lebensmittel) živež, hrana; einem den nöthigen L. geben prehranjivati, izdržavati, uzdržavati koga; —verhältniß životni odnošaj, životna razmjera; —versicherung *f.* dosmrtno osiguranje, osiguranje života; —versicherungsanstalt *f.* dosmrtna, zaživotna osiguraonica; —versicherungsprämie zaživotna sigurnina; —voll živ, bujan, čio; —vorräthe živež; hrana; —wandel *m.* život; vladanje, ponašanje; —wärme *f.* životna toplina; —weg putanja, staza života; —weise *v.* Lebensart; —zeichen znak, biljeg života; er gibt kein L. mehr von sich nečini se, nekaže se živ; —zeit viek, život; auf —zeiten za života, do smrti; —zeugniß životobitnica, svjedočba življenja; —ziel, —zweck cilj života.

Leber *f.* jetra, utrobica, crna džigerica; er leidet an der L. bole ga jetra; einem von der L. wegsprechen kazati komu što od komada, nesgrizati riečí; —arterie jetrena odvodnica; —atrophie jetrena zlohranost; —balsam mirisna kunica; —brand vučac jetarâ; —braten pečena jetra; —braun jetrenast; -brüse jetrena žlijezda; —entzündung upalajetarâ; -erz jetrenac; —farbe jetrenost; —flecken pjega; -fluß jetren krvotok; —gang jetrena žajica; —haut *f.* jetrenjača; —klette turica, turika, sažinica; —knödel *m.* jetren valjušak; —krankheit jetrobolja; —kraut raznolika porastnica; —lappe jetrena krpa, jetreno krilo; —mittel *n.* liek od jetrobolje; —moos porastnica; —n *v.* Grimmen; —parenchym *n.* jetrena mezdrovina; —pforte *f.* jetreno ušće; —schlagader jetrena kucavica; —stein jetrenjak; -substanz jetrenina.

Lebewohl *n.* s Bogom! ostaj s Bogom; (Abschied) oproštaj; razstanak; einem L. sagen s njekim se oprostiti; er entfernte sich ohne ein L. otidje nereče ni s Bogom.

Leb-haft *adj.* živ, živahan, čil; eine Sache l. betreiben živo se čega primiti; ein —hafter Verstand bistar um; ein l. Streit oštra, žestoka razpra; eine —hafte Gasse bučna ulica; ein —hafter Mensch bodar, živ čovjek; sich für jemanden l. interessiren svojski se za koga zauzeti; —haftigkeit *f.* živahnost, živost, bodrost, čilost; —kuchen medenjak; —kuchenbäcker, —kühler, —kühner, —zelter medenjar; —los bez života, nežívući; bezživotan; —loser Körper mrtvo tielo; (fig.) mlitav; —losigkeit mlitavost, bezživotnost; —zeiten, bei meinen L. za života moga, za mene živa; —zelten *v.* Lebkuchen.

Lechz-en *v. n.* (Risse bekommen) izpucati; (sehr dürsten) zievati, dahtati, mljaskati, pijuktati, ginuti od žedje; (v. Begierde) gramziti, hlepiti, smagnuti (za čim); er lechzt nach seinem Blute žedan je njegove krvi; —er gramzilo, hlepilac.

Leck *v.* Lekk.

Lect-or (lt.) štioc, štilac, čitalac, čitatelj, čatac, čatnik; —üre *f.* čitanje; štivo.

Leder *n.* koža; L. bereiten kožu strojiti; činiti; (spr.) aus anderer L. ist gut Riemen schneiden lasno je s tudjim dobar biti; —apfel kožnjača; —arbeiter *m.*

Digitized by Google

kožar; —artig kožast; —band kožni vez; —band *n.* remen; —bereitung strojba kožâ; —birn kožarka; —er kožar; —fabrik kožarnica; —fabriksbesitzer *m.* kožarnik; färber mastilac koža; —haft kožnat; —handel trgovina kožom, kožarija; L. treiben trgovati kožom, kožariti; -händler trgovac-kožar; er ist ein L. trguje kožom; —handlung trgovina kožom; —leim *m.* klija, tutkalo; —n kožan, od kože; —sack *m.* kožna vreća; —schild kožan štit; —schneider kožkar; —strumpf mestva; —waare *f.* kožnina, kožna roba; —weich mekan kao koža; einen L. schlagen izprebijati koga; —werk kožne stvari; —zeug kožje.

Lebig (leer) prazan; (v. Gefäßen) izručen; (unbesetzt) eine Stelle ist L. služba je izpražnjena; prazna; (v. Waaren) prost; (v. Personen männl.) neoženjen, neženjen; (v. Frauen) neudata; sie ist noch L. još je djevojka; L. bleiben neženiti se; neudati se; L. gehen klinčiti, bezposličiti; L. lassen pustiti; L. sprechen oprostiti (koga od čega); —es Gestein gluh kamen; —er Wein cielo, čisto vino; —en *v.* Erledigen; —heit *f.* neoženjenost, bezženstvo; neudatost, dievstvo; —lich samo; lestor, sasvim, sasma.

Lee *n.* (Schiff.) zavjetrina, zavjetarje, zavjeće.

Leene *f.* prasica, krmača, svinja.

Leer prazan; das Haus steht L. kuća je pusta; er ist mit leeren Händen gekommen došao je praznoruk, praznoručke, pustoruk; er ist dabei L. ausgegangen ništa nije dobio; ein —er Magen tašt želudac; —es Stroh oklepine; —e Worte puste rieči; —e Ausflüchte tašt izgovor, šeprtljanja, šeprtlja; ein —er Kopf šupljan, šupeljak, šupljak; eine —e Aehre štur klas; —er Maisstängel jalov kukuruz; —darm dnica; —e *n.* praznina; L. *f.* praznoća, pustoća; taština; —en prazniti, izprazniti; Schüsseln L. čistiti, sušiti zdjele; —faß kablica; —häusler željar; —heit praznoća, praznost; (des Magens) taština; —kopf šupljak, šupeljak, šupljan, tupoglavac; —köpfig šupljoglav, tupoglav; —köpfigkeit šupljoglavost, tupoglavost.

Lee-segel *n.* skradnjak; —seite *f.* zavjetrni bok; —wärts za vjetar, za vjetrom.

Lefze *f.* čuba, labrta, labrnja; *v.* Lippe.

Leg nizak; —es Land nizina; L. *n.* (Hütt.) mjedena vàroš; smjes kovna.

Legal zakonit; zakonski; —isiren ozakoniti, uredovno potvrditi; ovjeroviti; eine gerichtlich —isirte Urkunde od suda potvrdjena dokaznica; —isirung ozakonjenje, uredovna potvrda; —isirungsklausel ovjerovni zaglavak; —ität *f.* zakonitost, zakonost.

Legat (-es, M. -e) *m.* poslanik; L. *n.* zapisak; —ar zapisovnik; —or zapisalac.

Legation *f.* poslaničtvo; —srath poslanički savjetnik.

Leg-bett *n.* stok; —be *f.* prag; —e metanje, polaganje; —ebüchse samostriel; —egeld *n.* ulaznina.

Legen položiti, polagati; etw. auf den Tisch L. metnuti, postaviti što na stol; etwas unter den Tisch L. vrći što pod stol; den Grund zu einem Hause L. udariti temelj kući; einen Fußboden L. poditi, popoditi (sobu); die Kleider in den Kasten legen složiti haljine u rušnik, ormar; Eier L. nositi, snesti jaje;

Digitized by Google

einem etwas in den Weg l. zapriečiti komu put, metnuti komu granu na put; Hinderniſſe in den Weg l. smetati (komu), priečiti (koga); einem ein Schloß vor den Mund l. svezati komu uzao na jeziku; Geld auf Zinſen l. dati novce na kamate; einen Hund an die Kette l. privezati psa za lanac; Soldaten in ein Haus l. nastaniti vojnike u kuću; Beſatzung in eine Stadt l. dati gradu posadu; ein Schiff vor Anker l. usidriti, ukotviti brod; Hand an jmd. l. ruku dići (na koga); Hand an etw. l. latiti se, primiti se, prihvatiti se čega; Hand an das Werk l. prihvatiti se, primiti se, latiti se posla; die Freude an den Tag l. izjaviti, očitovati radost; etwas unter Siegel l. udariti pečat na što, zapečatiti što; etwas bei Seite l. ostaviti, spraviti što; Geld bei Seite l. spraviti novaca; Nachdruck auf etw. l. cieniti nješto osobito, iztaknuti što osobito; Rechnung über etw. l. položiti o nečem račun; ſich l. leći; ſich auf etw. l. leći (na što); (fig.) ſich verlegen dati se, nametnuti se na što, poći za čim; ſich an die Muſik l. dati se na glasbu; ſich auf das Trinken l. podati se vinu, propiti se; ſich auf die faule Seite l. olieniti se; ſich in's Mittel l. posredovati; razpravljati; er legte ſich auf's Bitten uze moliti; ſich l. utišati se, utažiti se, stišati se, stijati se; der Wind legt ſich vjetar jenjava, pada; der Sturm legt ſich more se utoli, utaloži; der Schmerz legt ſich bolest jenja, popušta; ſein Zorn hat ſich gelegt utolio mu se gnjev, smirio se je, razblažio se je.

Legende *f.* sveta priča, legenda; (theol.) život sveti; (auf Münzen) pismo, napis.

Leger metač; (Fahr.) splat; (Steg) brv.

Lege-röhre, —ſtachel nosivna žaoka; —ſtätte stovarište.

Legḫenne *f.* nesilja.

Leg-ie, —ion *f.* pukovina, legija; četa, rulja; —iren (Metalle) primiesiti, micšati; das Gold mit Kupfer l. primiesiti zlatu mjedi; —irung miešnja: smjesa.

Legisla-tiv zakonodavni; zakonarski; --tor *m.* zakonodavac; zakonar; —tur zakonodavstvo; zakonarstvo.

Legitim zakonit; —a zakonski dio; —ation izkaz; L. uneheliecher Kinder pozakonenje, zakonitba nezakonske djece; —ations- izkazni; —ationskarte *f.* izkaznica; —ationsſchein *m.* (der Deputirten) vjerovnica; —iren, ein Kind l. pozakoniti diete; ſich l. izkazati se; —iſt zakonodavac.

Legum-en *n.* (bot.) ljuštika, komuška; —in bjelankovina sočiva, sočivnina; (Pflanzenkaſein) biljna sirnina.

Lehde (M. -n) *f.* ledina; (Brachfeld) ugar.

Lehen *v.* Belehnen, Leihen; L. *n.* len, leno, feud; L. *pl.* lenstvo, feudstvo.

Lehens-abſonderung odjelba lena, feuda; —abſonderungsurkunde *f.* lenska odjelbenica; —brief *m.* lenovnica, feudnica; —dienſt lenska, feudna služba; —eid lenska, feudska zakletva, prisega; —erbe nasljednik lena; feuda; —fähig sposoban za leno; —fähigkeit sposobnost za leno; —frevel *v.* Felonie; -geld lenina, feudnina; —geſetz lenski, feudski zakon; —gut *n.* lenština, feudno dobro; —hauptmannſchaft lensko, feudno sudničtvo; —heimfall lenska os-

Digitized by Google

lost; —herr *m.* gospodar lena, feuda, lenik, feudnik; —herrschaft lenska, feudna gospoština; —hof *m.* lenski, feudni sud; —indult (Verlängerung der Frist zur Ablegung des Lehenseides) dopust odgode lenske, feudne prisege; —investitur *f.* umještaj u lenstvo; —kanzlei lenski, feudni ured; —mann *m.* lenovac, feudovac, vazal; —pflicht *f.* lenska, feudna dužnost; —recht *n.* lensko, feudno pravo; —schein *m.* lenovnica; —stück lenština, feudna stvar; —sukzession *f.* nasljedba lena; —tafel *v.* Lehenhof; —taxe lenska, feudna, odredbina; —träger lenar, feudar; —verband *m.* savez lenski; —verfassung lenska, feudna pogodba; —verleihung podjelba lena, feuda; —verlust izgubitak, lena, feuda; —vertrag lenska, feudna pogodba; —verwirkung *f.* propad lena, feuda; —waare *v.* Lehensgeld, Landemium; —wesen lenstvo, feudstvo; —zins lenska, feudska daća.

Lehm *m.* ilovača. ilovica, ilo, gnjilo; lehmiger L. smolnica; —boden, —erde glinasto tlo, glina; smolnjača; (Fußboden) strlet, štrlet; —en oliepiti, liepiti; —ern od ilovače, ilovačan, gnjilan; —gebäude *n.* mazanka; —grube ilovnik, iloviště; —häuschen mazanka, koliba od mazi; —icht ilovast; —ig ilovit, gnjilovit; —mergel lapor-ilovac; —stätte *v.* Lehmgrube; —stein *m.* ćerpić, sirova opeka; —strich mazalica; —treter ilogaža; —wand *f.* zid od liepa, mazi; —wasser ilovnjača; —werk uliepina.

Lehn *n. v.* Lehen; —bank klupa s naslonom, naslonjača; —brett naslonac; —e *f.* strana, bočina; (Geländer) naslon, prislon, perila, tende; (Stuhl.) naslon, zastolje; (Brunnenl.) obsjek, sjek, grlo; (Achsnagel) lunjak, čivija; l. *adj.* položit, ostrm, nagnut, potolit; der Berg erhebt sich ganz l. brdo je položito, potolito; —en *v.* Belehnen; leihen; l. naslonjen, prislonjen biti; er lehnt an der Wand naslonjen je na zid; in einem Schlafsessel l. u naslonjaču se razvaliti; etw. an die Wand l. prisloniti, nasloniti što na zid; sich l. nasloniti se, prisloniti se; sich an den Stab l. poštapati se; (mil.) osloniti se; oslanjati se; —mauer prislonjen zid; —pferd najmljen konj; —polster naslonka; —satz dovod; —sessel naslonjač; —wort tudja rieč, tudjica.

Lehr *n.* kalup, tvorilo; L.- učevni, poučan, naučan; —amt *n.* učiteljstvo; učiteljska stolica, učiteljsko mjesto; —amtskandidat učiteljski pripravnik; —amtsprüfung učiteljski izpit; —amtsthätigkeit učiteljevanje; —anstalt učilište; —befähigung sposobnost, vrsnoća za učiteljstvo; —beschreibung *f.* poučan opis; —bezirk područje nauka, učitelja; —bogen *m.* svodnjak; —brief izučnica, izučni, djetički list; —buch učevnjak; —bursche učenik, šegrt, dječak; —e *f.* nauk; nauka; poučenje, poučaj; in der Lehre sein biti u nauku; das wird ihm zur L. dienen to će ga opametiti, to ga može naučiti pameti; jmd. eine L. geben poučiti koga; —eifer učiteljska revnost, pomnjivost, pomnja, gorljivost.

Lehren učiti, naučiti (čemu); obučiti; die Armuth lehrt Künste nevolja svačemu čovjeka nauči; er hat mich die Malerkunst gelehrt naučio me je slikati.

Lehrer *m.* učitelj; —besoldung uči-

Digitized by Google

teljska plata; —konferenz učiteljski dogovor; —pädagogium učiteljište; —seminär učiteljsko sjemenište, učiteljište; —stelle učiteljsko mjesto.

Lehr=fabel *f.* poučna basna; —fach učiteljska struka; —fähigkeit sposobnost za učiteljstvo, vrstnost k učiteljstvu; —fähigkeits=beweis dokaz učiteljske sposobnosti; —form učbeni način; —freiheit *f.* sloboda učenja; —gang učbeni put; —gebäude učbeni sustav; —gedicht poučna pjesan; —gegenstand *m.* učevni predmet; —gehilfe *m.* učiteljski pomoćnik; —geld naukovina; —gerüst svodni odar; —geschäft učiteljstvo, učiteljevanje, učenje; —haft poučan; —haftigkeit poučnost; —herr gospodar; majstor; —jahre naukovanje; —junge, —jünger učenik, šegrt; —kanzel *f.* učiteljska stolica; —körper učiteljsko tielo, učiteljski sbor, učiteljstvo; -kunst učiteljska vještina; —kurs *m.* učevni tečaj; —ling *v.* Lehrjunge; —lust volja k učenju; er hat keine L. neće mu se učiti, nema volje k učenju; —mädchen učenica, šegrtica; —meister učitelj, majstor; —methode način obučavanja, učba; —mittel učevno sredstvo, učilo; —ordnung *f.* učevni red; —personale učiteljsko osoblje, učiteljstvo, učitelji; —plan *n.* učevna osnova; —reich poučan, poučljiv; —saal učionica; —satz načelo, zasada; —schrift poučan spis, poučna knjiga; —spruch poučak; —stand učiteljstvo, učiteljski stališ; -stelle učiteljsko mjesto; —stoff *m.* učevno gradivo, učivo; —stuhl učiteljska stolica; —stunde *f.* učevni sat; ich habe zehn —stunden deset satî učim; —stil učevni slog; —ton *m.* učiteljsk i glas, način; —vortrag naučaj; učevno predavanje; —zeit *f.* vrieme učenja, učevno vrieme; —zimmer učevna soba, učionica; —zwang stega učenja.

Leib (=es, *M.* =er) *m.* tielo; (Unterl.) život, trbuh; L. (eines Kleides) struk; mit bloßen —e gehen gol hoditi; einem an den Leib gehen sletjeti, skleptati na koga, navaliti na koga; kein Herz im Leibe haben neimati srca, duše; bleib mir damit vom Leibe okani me se, prodji me se, nedolazi mi s tim; sich einen vom Leibe halten braniti se od koga; drei Schritte vom Leibe! k sebi ruke djevere! gesegneten —es sein trudna, noseća, tegotna, težka, bremenita biti; L. und Leben wagen metnuti glavu u torbu; bei Leibe nicht sagen nekazati što pod živu glavu; ein L. Brot *v.* Laib; —arzt osobni čiji liečnik; —binde pojas, tkanica; —buch najmilija knjiga; —chen prsluk; —eigen nevoljni; —eigener nevoljnik; —eigenschaft *f.* nevoljničtvo; —en živjeti; da ist er, wie er leibt und lebt evo ga tielom i dušom; —erwirthschaft *f.* zaživotno kućanstvo, gospodarstvo.

Leibes=beschaffenheit *f.* narav tiela, tjelesna narav; —bewegung *f.* gibanje, kretanje tiela; —erbe rodjeni nasljednik; —farbe *f.* brst; —fehler tjelesna mana; —frucht *f.* plod utrobe; čedo, porod; —gebrechen tjelesna mana; —gestalt stas, struk, uzrast; —größe veličina (čija); —herr gospodar nevoljnika; —höhe veličina tiela; —konstitution sastav tiela; ein Mensch von schwacher L. čovjek slabe gradje; —kraft tjelesna snaga; aus allen —kräften iz sve snage, što se više može; —krankheit bolestna tiela; —krankheit tjelesna

Digitized by Google

bolest, bolest tiela; —nahrung živež, žitak; —pflege *f.* njega tiela.

Leibeſſen *n.* najmilije jelo; das iſt mein L. to najvolim jesti, to najradje jedem.

Leibes-ſtärke *f.* tjelesna sila; -ſtrafe tjelesna kazan; —übung vježbanje tiela; —verſtopfung zatvor, zapor, zapeka, tvrdine.

Leib-fall *m.* prestanak nevoljničtva; —farbe najmilija krasa, mast; *v.* Fleiſchfarbe; —garde tjelesna, osobna straža; —gedinge zaživotni pridržaj; —gedingſtadt mjesto zaživotnoga pridržaja; —geld *n.* glavarina; —haft, —haftig živ, životom, glavom; er iſt das —haftige Bild des Vaters puki je otac; er iſt der —haftige Teufel prava je vrag; —herr *v.* Leibesherr; —jäger osobni lovac.

Leib-lich tjelesan; mit —lichen Augen ſehen svojima očima vidjeti; der —liche Tod smrt tiela; das iſt mein —liches Kind to mi je rodjeno diete, to mi je porod od srca; er pflegt es wie ſein —liches Kind drži ga kao da mu je od srca pao; —licher Bruder rodjeni brat; —liche Aeltern pravi roditelji; —licher Eid osobna zakletva; —liche Freude putena radost.

Leib-los bez tiela; —pferd najmiliji konj; —rock *n.* svojina osobe; —regiment tjelesna pukovina; —rente zaživotni, doživotni prihod, zaživotnina; —ſchaden kila, proder; —ſchnitt struk od haljine; —ſtuhl stidulj; —wache tjelesna straža; —wäſche prtenina, prteština, rubenina, rubina, rublje; —weh trbobolja; —zucht *f.* dosmrtni žitak; —zwang natezavica, napon.

Leich *m. v.* Laich; L. *n.* biljega; (b. Waſſerk.) točak; —dorn *m.* kurje oko, žulj; —e mrtvac, mrtvo tielo; lešina; blaß wie eine L. blied kao krpa; —en *v.* Laichen.

Leichen-acker groblje; —artig mrtvački; —befund razgled mrtvaca; —begängniß *n.* sprovod, pogreb; —begleitung sprovod; —beſchau *m.* razgled mrtvaca; —beſtattung *v.* Leichenbegängniß; —bett *n.* mrtvačka postelja; —blaß blied kao mrtvac, blied kao krpa; —blüſſe *f.* mrtvačka bljedoća; —brandſtätte žarovište, žarište; —buch matica umrših, smrtnjak; —diener *m.* mrtvelnik; —eſſen *n.* karmina; —feier *n.* pogrebna svečanost; —feld *n.* mrtvište; razbojište; —gebühr ukopnina, mrtvačina, mrtvina; —gedicht pjesma-pogrebnica; —geruch mrtavština; —gerüſt mrtvački odar; —gewand mrtvačko odielo; —gewölbe, —gruft grobnica; —glocke, es läutet die L. zvoni zvonce na umcr; —hügel grob; —kammer mrtvačnica; —koſten *pl.* pogrebni trošak; —mahl *n.* karmina; —muſik *f.* pogrebna glasba; —öffnung razpor, razudba mrtvaca; —predigt pogrebna propovied, pogrebno slovo; —raub grabež mrtvaca; (Beraubung) mrtvoderina; —rede pogrebno slovo; —ſäule nadgrobni stup; —ſchändung *f.* oskvrnuće mrtvaca; —ſchau *v.* Leichenbeſchau; —ſchmaus *v.* Leichenmahl; —ſtein *m.* nagrobnik; —tuch mrtvački plašt, mrtvački uvoj; —verein *m.* pogrebno družtvo; —wagen *m.* mrtvačka kola; —zug sprovod.

Leich-karpfen *m.* šaran-ikrač, ikraš; —nam *v.* Leiche.

Leicht lak, lagan; ſehr L. lagahan, lagušan; (ſig.) lakouman; —e Arbeit lak posao; —es Gewicht slaba vaga; —e Verletzung mala

Digitized by Google

ozleda; —er Schmerz slaba bol; ein —er Schatten tanan sjen, tanana sjena; —e Person lakoumnjak; das Herz wird mir l. odlanulo mi je; er hat l. Füße lakonog je; es geht ihr Alles l. von der Hand sve joj ide brzo od ruke, posao joj leti kroz ruke; l. lak, lasan; das ist eine l. Sache to je lasno; einem etw. l. machen olakotiti, olakšati komu što; wie l. ist ein Unglück geschehen nesreća se časom sbiva, zlo se lako dogadja; das ist l. möglich to je vrlo moguće; das ist nicht l. zu glauben težko je to vjerovati; eine so gute Gelegenheit kommt nicht l. wieder ovakove sgode nećeš tako brzo uhvatiti; —e *f. v.* Leichtigkeit; —en ulasniti, olakčati; es lachte mir das Herz s toga mi je odlanulo; —erbings lako, lasno; —fertig prokšen; nesmotren, vjetren, vjetrenast, halast, halabarast; *v.* Leichtsinnig; —fertige *m.* vjetrenjak, vjetronja, nazlobrzović; vjetrenjara, halakača, alapača; —fertigkeit prokšenost, nesmotrenost; vjetrenost; —flüßig brzo taliv; —fuß lakac; —füßig lakonog, brzonog, lak; —gewandt vrlo okretan; —gläubig lakovjerje; —gläubigkeit lakovjernost; —igkeit lakoća, lakota; (einer Arbeit) lasnoća, last; —lich lako, lasno; —sinn lakomišljenost, lakoumlje; vjetrenost; —sinnig lakouman, lakomišljen; vjetrenast.

Leid *n.* tuga, jad, bieda, žalost; in Freud und L. u radosti i žalosti; jmdn. etw. zu Leide thun učiniti komu što na žao, razcviliti koga, razžalostiti koga; uvrieditи koga; er hat mir nichts zu L. gethan nije mi ništa učinio; L. tragen über etwas žaliti što, kajati se za što; jmdn. sein L. klagen žaliti se komu, kazivati komu svoje jade, tužiti se komu; l. *adv.*, es ist mir l., es thut mir l. žao mi je; es that mir l. žalio sam, razžalilo mi se, dalo mi se na žao; es thut mir l. um ihn žao mi ga je, žalim ga; —bar sposan; —eform trpni lik; —en trpljeti, patiti, stradati; bolovati; der Kranke leidet sehr bolestnik mnogo trpi, pati; er leidet an der Gicht boluje od uloga; ich leide Schmerzen boli me; Hunger l. gladovati; Durst l. žednjeti; Noth l. zlopatiti; Mangel l. oskudievati; Schaden l. štetovati, biti na kvaru; Pein l. muku mučiti, mučiti se; ungerecht l. na pravdi stradati; die verdiente Strafe l. podnieti, podnositi zasluženu kazan; was ich l. beschreiben keine Worte da pišem tri godine dana, nebi mojih izpisao jada; viel habe ich von ihm gelitten mnogo sam od njega pretrpio; die Saaten haben durch die Dürre gelitten suša je usjevom nahudila; Schiffbruch l. postradati na moru; ich kann ihn nicht vor Augen l. nemogu ga gledati; in diesem Hause wurde ich wohl gelitten u toj sam kući bio dobro primljen; das kann ich nicht l. toga netrpim, toga neću da podnosim, toga nemogu podnositi, podnieti; die Sache leidet keinen Aufschub to se nemože odgoditi; L. *n.* stradanje, patnja; das L. Jesu Christi muka Isukrstova; Freuden und L. theilen dobro i zlo dieliti; (Krankheit) bolja, bol; —end trpeći stradajući; —ende Form trpni lik; l. (krank) bolan, bolestar er ist l. boluje, bolestan je.

Leidenschaft *f.* strast; in L. gerath užestiti se, razžestiti se, ra paliti se; die L. riß ihn l

Digitized by Google

strast ga zaniela, preuzela, smamio se, spopala ga srš, ozršio se; ſeine L. beherrſchen svladati strasti; —lich strastan, žestok; *adv.* strastno, žestoko; der —liche strastnik; strastnica; —loſe *m.* bezstrastvenik.

Leidens-gefährte, —genoſſe *m.* plačidrug; —geſchichte opis muke, stradanja; die L. Jeſu muka Isukrstova; —kelch gorka čaša; —voll pun muke, prebiedan; —woche veliki tjedan.

Leid-entlich snosan; trpeći; trpan; —er! I. Gottes žalibože! —ig žalostan; ein leidiger Troſt kukavna utjeha; —lich *v.* Leidentlich; —ner Flaſche (phyſ.) lajdenska boca; —ſam trpljiv, snoseći; —tragen žaljenje; —tragend tužan, žalostan; nevidjen; u crno zavit, obučen; der —tragende žalostnik; —weſen žalost, tuga.

Leie *m.* škriljavac, listac, brusilovac; —ndecker brusilovčar.

Leier *f.* lira, liera; die ewige L. sve jedno te jedno, jednako stare guske gude; immer bei einer L. bleiben svejednako jednu kozu derati; —er vratičar; —förmig lierast; —kaſten vratioce, organac; —n udarati u liru; gudjeti; svirati na vratiocu, organcu.

Leiſe *f.* (bot.) komina.

Leih-anſtalt *f.* zajamnica, posudnica; —bank zajmište, posudište; —bibliothek *f.* posudna knjižnica; —en, Holz jmd. I. posuditi komu drvâ; Geld jmd. I. uzajmiti komu novaca; —geſchäft posudba; zajamni posao, zajam; —haus *v.* Leihanſtalt; —kauf likov, aldomaš; —vertrag posudba; zajamni ugovor.

Leilaken plahta, ponjava, vilahanj.

Leim (-es, oh. M.) *m.* klija, bizg, tutkalo; —artig klijast, bizgast; —baum klen; -bildner *pl.* tutkalotvori, bizgotvori; —en klijati, bizgati, keljiti; —er klijar; klijač; —fabrik *f.* klijarnica, bizgarnica; —farbe klijeno mastilo; —icht klijast; —ig klijat, klijav, bizgičav; —rute liepkovača; —ſieder *m.* klijar; —ſiederei *f.* klijarnica; —ſtange motka, prut za liepkovače, folpan; —ſüß, —zucker klijen slador; —zwinge stegača.

Lein (-es, oh. M.) lan; L.- lanen, prten; —acker lanište; —bau lanarstvo; —botter *m.* žumanac, lanak; —e konopac, uže; (Schiff.) teglac; —en lanen, prten; —ener Zeug prtenina; L. (Linnen) *n.* prtenina, platno; —ſink konopljanka; —fiſch *m.* linjak, linj; —garn *n.* lanena predja; —grau siv kao lan; —kittel *m.* platnena haljina; —knoten *pl.* glavičice; —kraut lanak; —kuchen lanena komina; —öl laneno ulje; —ölfirniß *m.* lanen pokost; —ſame laneno sjeme; —ſpreu ljuske od glavičica, lanena pljeva; —tuch plahta, ponjava, vilahanj, rušica; —waare prtenina, platnena roba.

Leinwand platno; —en platnen, prten; —handel trgovina platnom; —händler platnar; —reißer platničkar; —ſchaber platnena žica; —ſtuhl *n.* platnena krpa; —träger platničkar.

Lein-wäſche *f.* prtenina, prteština, prtište, rubina, rubenina, rublje, rubište; —wäſchhändler *m.* rubinar; —weber tkalac; —zeug *v.* Leinwäſche; —zieher teglič, tegličar.

Leiſe *adj.* tih, lagan; ein —s Gehör tanak sluh; er hat einen —n Schlaf spava kao zec; I. *adv.* tiho, iz tiha, potiho, polako; I. gehen badati, šumati se, šumke ići; I. auftreten lapati, opi-

Digitized by Google

pavo iči; —gel *f.* pajedarce; —treter *m.* tapalo, opipnjak; —tritt tih korak, tapanje.

Leisehörig tankosluh, tankouh.

Leist-bar učiniv; —bares Pferd konj liepa rasta; —bügel lievčarka; —e (b. Tiſchl.) priečka, letvica; (am Wagen) lievča; (anatom.) dimlje, slabina, slabočina, babušina; (Einfaſſung) porub; — en činiti, učiniti, vršiti, konati; Abgaben l. davati daće; Arbeit l. raditi, uraditi; Dienſte l. služiti; einen Eid l. prisesti, zakleti se; Folge l., Gehorſam l. poslušati, slušati, poslušan biti; Gewähr l. poruk biti, izporučiti; Robot l. davati tlaku, robotu; Schutz l. štititi, zaštititi, zakloniti, zaklanjati; Sicherheit l. dati jamčevinu; Bürgſchaft l. ujamčiti se; das Verſprochene l. izpuniti obećanje; Widerſtand l. opirati se; Hilfe l. pomoći, pomagati; Geſellſchaft l. biti s kim, drugovati s kim, ići s kim; Huldigung l. zavjeriti se; Zahlung l. plaćati.

Leiſten *m.* kopito, kalup; Schuſter, bleib bei deinem L. težak nek kod pluga traži sebi druga; Alle ſind über einen L. geſchlagen svi su na jednu mjeru; svi su jednaci kao linjaci; —beule bunja, bubnjica, bahanjak, bubanjak; —binde veza dimlja, osuga slabine; —bruch dimljak, klinovi, priedor na slabini; —brüſe žliezda od dimlja; —gegend prepona, babušina; —hobel priečkovac; -holz lievča; —kanal jaža slabine; —macher *m.* kopitar, kalupar; —nagel letvenjak; —ring vitka; —ſchneider *m. v.* Leiſtenmacher; —werk letvež.

Leiſtung *f.* činitba, ovršba, opravljanje; djelo, čin, opravak; L. des Eides prisega, zakletva; —en (Werk) rad, posao; —en und Gegenleiſtungen uzajamna činitba; ſeine —en übertreffen meine Erwartungen više čini nego sam se nadao.

Leiſtungs-fähig sposoban nječemu; —periode doba ovršbe, opravljanja; —pflicht dužnost opravljanja, činjenja, ovršbe; -pflichtig dužan što činiti; —pflichtiger Grund obvezano zemljište.

Leit-artikel *m.* uvodni članak; —band vodilo, vodilica; —barkeit (der Wärme) vodljivost; —e prosiečˇ; (Bergkehne) strana, bočina; —en voditi, izvesti, uvesti, privesti, dovesti; uputiti, navratiti; das Waſſer l. navratiti, navraćati, voditi, dovesti vodu; jmdn. zum Guten l. uputiti koga dobru; Gott leitete ſein Herz Bog je upravio njegovo srce; laſſe dich von der Vernunft l. radi kako te pamet uči; er leitet das Hausweſen on upravlja, kući kučom; Schafe l. javiti, opaviti ovce; eine Sache an jmdn. l. opremiti što komu; —end upravljajući, vodeći; —ender Stern zviezda predhodnica; —ender Ausſchuß upravljajući odbor; —ender Körper (phyſ.) vodeće tielo, vodilo; —er vodj, vodja; vodilo; L. einer Kommiſſion upravitelj povjerenstva, odbora; (phyſ.) vodič; guter L. (der Wärme) dobar vodič topline, dobar toplovod.

Leiter *f.* ljestve, merdivene; (im Stall) jasli; die L. an die Wand ſetzen prisloniti ljestve; —baum *m.* ljestvenjak, ljestvenica; —ſproſſe šiba, iglica, frljac; —wagen tarnice, ljepče.

Leit-faden *m.* povodac, vodilo; rukovodstvo, uputa; —fähigkeit vodivost; —graben priekop, jaža; —hammel (ovan-) predhodnik, predhodnjak; (fig.)

Digitized by Google

kolovodja; —hund sljednik; —linie crta-povodnica; —pferd povodnik; —riemen (remen) povodac; vodjice, vodjke, vojke; —röhre čunak; —ſeil *n.* vodjke, vodjice, vojke; —ſtern zviezda-predhodnica; —ſtrang vodjica; —thier vodja; —ung vodjenje, vodstvo, vod; upravljanje.

Leitungs-draht *m.* povodna žica; —widerſtand odpor vodu.

Leit-zaum *m.* uzda; —zeug *n.* vodilo.

Leck, ein —es Schiff napukao brod; (von Trockenheit) razsušen, razsahnuo; L. *m.* pukotina, razsjelina; das Schiff hat ein L. bekommen brod je napukao, brod je probušen; —e ſolilo; —en (einmal) laznuti; (öfter) lizati; ſich l. lizati se; die Finger nach etwas l. oblizivati se; die Flamme leckt plamen liže; l. (von Gefäßen) curiti, teći, puštati, propuštati; das Faß fängt an zu l. bačva protiče; das Faß l. bačva curi, raztječe; die Kerze l. svieća curi; —er *adj.* slastan, tečan, sladak; (von Perſonen) sladokusan.

Lecker *m.* oblizavac, oblizija, sladokusac, čankoliz; (Zunge) jezik; —biſſen oblizak, oblizajak; oblaznica, oklizotina, poslastica, slačica; —ei liža, ližnja; (Begierde nach leckeren Speiſen) sladokus; —haft popašan, sladokusan, oskomljiv; —haftigkeit popašnost, oskomljivost; —maul *m.* mastnica, popašnik, popašljivac; —n sladokusiti, popašan biti; es leckert ihm darnach rastu mu zubice, oskomine.

Leck-ſalz *n.* ulizak; —wein samotok, šuškovina; —werk *n.* kapilo.

Lektüre *f.* čitanje; štivo.

Lektor čatac, čatnik, štilac, stioc.

Lektion *f.* štivo; zadaća; (fig.) imdn. eine L. geben izkarati koga; —splan *m.* red učenja, nauka, predavanja.

Lemma *n.* (phyſ.) dovod.

Lemming *m.* lemić, pastruša.

Lende *f.* bok, bedro, pojas, crešlje, *pl.* ledvi; die —n umgürten opasati se; um ſeine L. oko sebe; —narterie ledvena odvodnica; —nbraten *m.* pečenica, pisana pečenka; —nbarre *v.* Rückenbarre; —ngegend *f.* bedra; —ngewand pribedrica; —nknochen bedra; —nknoten *m.* bedrena uzlina; —nkraut konjski štavalj; -nlahm hrom; -nmuskel ledvena mišica; —nnerv ledvenik (živac); —nſchmerz bokobolja, bol u bokuh; —nwirbel *m.* bedreni, ledveni kralježak.

Lenitiv *n.* blažilo, tažilo.

Lenk-bar povodljiv; —en, Pferde l. vodjkati, kočijašiti, tjerati (konje); einen Kahn l. krmiti čunom; ſich rechts l. zakrenuti desno; einen nach ſeinen Willen l. ravnati s kim po svojoj volji; der Menſch denkt, Gott lenkt čovjek namjerava, a Bog upravlja; čovjek namišlja, a Bog promisli; čovjek nalaže, a Bog razpolaže; das Geſpräch auf etw. anderes l. svrnuti razgovor na što drugo; ſich zur Tugend l. zaputiti putem krieposti; der Weg lenkt ſich um einen Berg put se vije oko brda; die Blicke auf ſich l. svijuh oči na se obratiti; —er *m.* upravljač, upravitelj; —ſam povodljiv; —ſamkeit povodljivost; —ſchämel *m.* (am Wagen) oplien; —ſcheit svora, srčenica; —ſeil *n.* vodjice, vodjke, vojke; —ung ravnanje, upravljanje, vodjkanje; —zaum *m.* uzda.

Lenz (-es) *m.* proljeće, pramaljeće; —alter *n.* viek mladosti;

Digitized by Google

—en kraviti se; razcvjetati; —feſt *n.* proljetna svetkovina; —grün proljetna zelen; —lich proljetan; —monat *m.* ožujak; —zeit proljetno doba, proljeće; zur L. proljećem.

Leopard (=en, M. =en) *m.* lavoris, leopard.

Leopoldsorden *m.* leopoldov, lavoslavov red.

Lepra (med.) *f.* guba.

Lerche *f.* ševa, čavrljuga, ševrljuga, škrljac.

Lerchen=ammer ostrugaš, bieli strnad; —baum listvenica, mecjesan, arič; —falke *m.* ševar; —holz *n.* listveničnina, ariževo drvo; —ſchnepfe šljučica; —ſtreicher, —ſtrich *m.* seoba ševa; lov ševa; —zapfen ariževa češerika; —zeit vrieme lova na ševe.

Lern=begierde *f.* želja za naukom, k nauku; —begierig željan nauka, radouk; —eifer pomnja, gorljivost u učenju; —en učiti, učiti na pamet; man muß l., ſo lange man lebt čovjek se uči dok se sgući, čovjek se do smrti uči (pa opet lud umre); jmd. kennen l. upoznati koga; —fleiß *m.* marljivost u učenju; —freiheit *f.* sloboda nauka; —kraft poučljivost; —luſt volja k nauku; —luſtig, er iſt l. puno ima volje k nauku; —mittel *n.* učilo; —ſtunde *f.* sat za učenje.

Lesbar čitak, čitljiv, štiv; dieſe Inſchrift iſt nicht l. taj se napis neda čitati.

Leſe *f.* branje, berba; beračina, jematva, jamatva; ubitak; izbor; —art *f.* način čitanja; —begier pohlepa za čitanjem; —buch čitanka; —geſellſchaft *f.* družtvo čitaoničko; čitaonica; —halle, —laſino čitaonica; —holz *n.* granje, suhad, suhar, kiće; —kreis čitateljstvo, štioci; -luſt volja k čitanju; —n čitati, štiti; Aehren l. pabirčiti, paljetkovati klasje; Steine, Holz l. kupi kamenje, suhad; Wein l. bra vinograd; den Salat l. ločik otriebiti, očistiti; Federn l. č hati, čijati perje; vor ein Geſellſchaft l. čitati družtv zu Ende l. dočitati; er iſt e viel geleſener Schriftſteller nj gova se djela mnogo štiju; t Meſſe l. misu služiti; jmdn. b Text l. izčitati komu oče na in den Sternen l. gatati u zvie de; —probe *f.* pokus čitanj —luſt štionik; —r štilac, č talac, čitateli; (Sammler) b rač, brač, bralac, kupilac, t gač; —rlich čitljiv; —rlichk čitljivost, čativost; —ſaal čitaonica; —ſteine *pl.* poku ljeno kamenje; —ſtoff štiv —ſtükk štivka, štivo; —ſtunde sat za čitanje; —verein *v.* L ſegeſellſchaft; —welt čitaostv čitateljstvo; —zeichen *n.* štio znak; —zeit vrieme za čitanj (Weinl.) berba, bratva, bran vrieme, hora berbe; —zimm *v.* Leſeſaal; —zirkel *m. v.* Le geſellſchaft.

Lethargie *f.* mrtvilo, mrtvež; L. verfallen omrtaviti se, ob mrieti.

Letten *m.* ilo.

Letter pisme, slovo; —n *pl.* p mo; —nmetall pismovina.

Lett-icht ilovast; --ig ilovit; -- keit ilovitost.

Letz-e *f.* ugoda, zabava, razkoš —en veseliti se, nasladjivati

Letzt posljednji, zadnji, strašn das —e Haus krajnja kuć das l. Gericht strašni sud; l. Zweck konačna svrha; die Mode najnoviji kroj; das g vom erſten bis zum —en to va za svakoga i sljednjega; bis auf den —en Mann svi jednoga, svi do cigloga, listom; in den —en Zügen lie

Digitized by Google

biti na umoru, boriti se s dušom; zuletzt najposlje; Letzten dieses Monats posljednji dan ovoga mjeseca; —e *m.* pokojni; L. *f.* svrha, posljedak; es geht auf die L. primiče kraju, dovršuje se; zu guter L. napokon, najposlje; —ens, —hin nedavno, ovo dana, onomadne; —geborne mlezimac, mezimac; —jährig lanjski; —verfallener Termin posljednji minuli rok; —willig, —willige Verfügung odredba posljednje volje; —willig verfügen napokon odrediti.

Leu *m. v.* Löwe.

Leucht=e svjetilo, sjalo; *v.* Laterne; —en svjetliti se; (fig.) odlikovati se, prednjačiti; die Sonne leuchtet sunce sija, sja; das Wetter l. munja sieva; das leuchtet in die Augen to je bjelodano; Niemand weiß ob ihm der morgige Tag l. wird nitko nezna hoće l' osvanuti; jmd. l. svietliti, posvietiti komu; —end svjetao, sjajan; —ende Augen kreseće, plamteće oči; —er *m.* svječnjak; —gas *n.* svjetleći plin; —käfer kriesnica; —kugel ognjana kruglja; —pfanne *f.* smolenica, vitiljača; —röhre *f.* zažarnica; —thurm svjetionik; —ung *f.* svietljenje; svietlo; —vermögen svjetljivost.

Leucit netalac.

Leuchämie bljedokrvnost.

Leuko=ma biona; —pathie (Krht.) bjelenka; —rrhöe *f.* bjelotok, bieli tok.

Leug=bar tajiv; —nen zanijekati, nijekati, zatajiti, tajiti.

Leumund glas, poštenje; er ist von gutem L. dobra je glasa; von bösem L. zloglasan je; guten L. machen odobroglasiti; bösen L. machen ozloglasiti; jmd. L. kränken crniti čije ime; in einem guten —e sein biti dobra glasa, biti na dobru glasu.

Leut=e *pl.* ljudi; (*coll.*) ljudstvo, sviet, svjetina, čeljad; ich habe Land und L. gesehen obišao sam mnogo svieta; was werden die L. dazu sagen što će kazati sviet na to? das hat er unter die L. gebracht to je on razglasio, razneo, raztrubio; (Gesinde) družina; —selig blagostiv, prijatan, uljudan; —seligkeit *f.* prijatnost, blagostivost.

Levant=e *f.* iztok; —isch iztočan.

Levir=en, den Protest l. prosvjedovati; —ung des Protestes prosvjedovanje.

Levit (=en, M. =en) *m.* levita.

Levkoje *f.* šeboj; ljubičina.

Lexik=alisch *m.* riečnjački; —ograph pisac riečnjaka, rječnika, rječnjakar; —ographie *n.* pisanje rječnjaka, rječnjakarstvo; —on rječnjak, rječnik.

Lias (geol.) lijas; —kalk lijasko vapno; —metgel lijaški lapor.

Libell=e *f.* (zool.) vodeni konjic, želik-žena, gospodična; (astr.) razulja, libela; —iren razati.

Liberal slobodouman, slobodoljuban, slobodna uma; —e Parthei slobodoumna, slobodoljubna stranka; —e *m.* slobodoljub, slobodin; —ismus slobodoumlje; slobodoljublje, slobodnjačtvo; —ität darovitost, podarnost; veledušje.

Liberazion (des Mondes) kolebanje mjeseca.

ad libitum (mus.) po volji.

Libretto *n.* rieči pjevoigre.

Licentia, Licenz (lt.) *v.* Lizenz.

Lichen *m.* (Gewächs) lišaj; —stärke lišajni škrob.

Licht *adj.* svjetao; vedar, jasan, bistar; ein —es Zimmer vidna, zračna soba; es wird schon l. već sviće; —e Farbe jasna krasa, mast; —e Höhzer bjelogorica; —er Kopf bistra glava; —er Wald riedka šuma; —es Haar plava kosa; im L. (Bauw.)

Digitized by Google

unutri.

Licht (M. -er) *n.* svjetlo; svjetlost, svjetloba; svieća; L. (auf dem Schiffe um Fische zu fangen) svjećalo; das anbrechende L. osvit, osvitak; etw. bei —e besehen razgledati što na vidjelu; (fig.) potanko što razgledati; jmdn. das L. verbauen zasloniti komu svjetlo; zwischen zwei —en u sumrak; ins rechte L. stellen pravo što razjasniti; etwas in einem falschen —e ansehen naopako što razumjeti, shvatiti; jmd. im —e stehen zasloniti, zaslanjati, zasjeniti komu; sich selbst im —e stehen smetati sam sebi; jmd. hinter das L. führen dati komu rog za svieću; das L. der Welt erblicken ugledati božje svjetlo, roditi se; an's L. kommen doći na vidjelo; an's L. bringen izvesti, donieti što na vidjelo, objelodaniti što; das L. scheuen zazirati od svjetla; im unnehmenden L. na mladini; im abnehmenden L. na uštapu; in einer Sache L. bekommen proučiti što; jetzt geht mir ein L. auf sad mi je puklo medju očima; —aber *f.* srčanik; —ausfluß iztečaj, iztok svjetla; —bild svjetlolik; —blau plav, jasno-modar; —blende zaslonac; —blick *m.* umni pogled; —braten svjećnica (-gostba); —braun jasno-mrk, mrkolast; —e svjetlost; (der innere Raum) nutrina; —en razsvietliti; proriediti, razriediti; einen Wald l. prokrčiti, progaliti šumu; Schiff l. (v. Anker) dignuti kotvu; den Weg l. krčiti put; sich l. svitati; —er *m.* barkača, dereglija; —erscheinung *f.* svjetao pojav; —eule *n.* nevjestica; —feind *m.* neprijatelj svjetla, prosvjete; mračnjak; —form slievaljka, slievak, lievak (za svieće); —fuchs (Pferd) žućkasti ridjan; —funken iskra, varnica; (fig.) iskrica; —gießer *m.* svićar; —glanz *m.* svjetloba, svjetloća; sjajnost; —glänzend sjajan; —glied padajući članak; —grau svjetlo-, jasnosiv; —halter *v.* Lichtsparer; —hof, —kreis *m.* kolobar oko svjetla; —hut gasiljka; —kegel lučanik; —kerze svieća; —kraft svjetlost; —leer bez svjetla, taman; —lehre *f.* svjetloslovje, nauka o svjetlu; —leiter *m.* svjetlovod; —loch *n.* vidjelica; —löscher *m.* gasilac, utrnjač; —masse svjetlina, svjetlušina; —messe svjetlo Marinje, svićnica, očišćenje Marijino; (bei Or.) sretenije; —messer svjetlomjer; —meteor svjetleni pojav; —nelke driema; —punkt svjetlište; —putze sekalo, usekač, okresač, štipnice, štipaljka; —putzer usekač; —quelle izvor svjetla; —recht *n.* pravo na svjetlo; —reich presvjetao; L. *n.* carstvo svjetla; —roth jasno crven; —schein svjetlo od svieće; —schere *v.* Lichtputze; —scherenfasse usekačnica; —scheu, er ist l. zazire od svjetla, prosvjete; —scheue zaziranje od svjetla, prosvjete; javnosti; —schimmel bjelac; —schirm zaslonac; L. zum Umnehmen nadočnik; —schlag progalina; —schnuppe izgorak, gor, smogor, mosur od svieće; —schweif *m.* svjetao rep; —seite blještavica; —seite svjetla strana; prisoje; (fig.) lice; —spalter *m.* svjetlolom, bridnjak; —spann luč, zublja; —sparer štedak; —stärke sila svjetlosti, svjetlost; —stoff *m.* svićnjak; —stoff *m.* svjetlivo; —strahl *m.* zraka, trak, luča; —streifen svjetla pruga; —strom struja od svjetla; —tag jasan vedar dan; (fig.) Vidov dan; —tasse podsvićnjak; —träger

Digitized by Google

svjetlonoša; —ung (im Walde) progalina, proplanak, čistina, čistac, plana, plasica, plahta, laz, laza; —verbreiter širitelj svjetla; prosvjete; —voll prosvjetao; (fig.) jasan, razgovetan; —wand svjetlica; —wandlung talasanje; —weihe svećenica, svjetlokršće, posvećenje svećâ; —weiß biel; —zeichnung svjetao nacrt; —ziehen *n.* umakanje, provlačenje svećâ; —zieher *m.* svećar.

Licitando *v.* Lizitando.

Liberung (med.) podstava, podstavina.

Lieb *adj.* mio, milen, drag; jmd. l. haben ljubiti, milovati (koga); er hat in l. u srcu mu je, u volji mu je; ich habe ihn l. gewonnen omilio mi je, zamilio sam ga, obljubio sam ga, zapazio sam ga; herzlich l. haben svesrdno se ljubiti; sie haben sich l. paze se, ljube se; er ist mir l. und werth drag i mio mi je; etw. —es haben imati dragoga, dragu; das ist mir l. to mi je drago, to mi mili; das war ihm sehr l. to je on jedva dočekao; jmdn. Liebes und Gutes erweisen ukazati komu svaku ljubav; thue das mir zu Liebe učini to meni za volju; —er Freund dragi, mili prijatelju; der —e Gott dragi Bog; das —e Brot krušac, hljebac; die l. Sonne sunašce; der l. Zufall fügte es so tako nam Bog i sreća dade; den ganzen —en Tag vas blagovetni dan, cieli božji dan; —er radje; ich will l. das thun volim to činiti; am —sten najradje; so ist mir am l. tako najvolim; das ist mir das —ste to mi je najmilije, najdraže; —äugeln namigivati (komu), očijukati (s kim); ljuveno, milo, gledati (na koga); —blümchen krasuljak; —chen draga, dragana, ljuba, milostnica; mein L. drago moje, dušica moja, srce moje; Ew. —den vaša milost, vi.

Liebe *f.* ljubav, ljuvezan, milovanje, milak, prijazan; L. zu jmd. haben, empfinden nositi, gojiti ljubav prama komu, ljubiti koga; L. erwecken ljubav probuditi, užeći; mit wahrer L. etw. thun s pravim veseljem što činiti; L. ist der L. Preis ljubav ljubav hvata; meine süße L. moje milo milovanje; alte L. rostet nie što omili neomrznu; —athmend ljubavlju dišući, u ljubavi živući; —ängstlich, —bang, —beklommen tjeskoban od ljubavi; —begeistert oduševljen ljubavju; —blind ljubavju zaslijepljen, sliep od ljubavi; —diener sluga ljubavi; bludnik; —dürstend smagnući za ljubav; —fessel ljuveni okovi; —froh veseo s ljubavi; —gefühl ćut ljubavi; —glühend užežen ljubavju; —krank zatravljen; —lächelnd ljuveno se smješeći; —leer bez ljubavi; —lei dragovanje. ljubakanje; —los dragovati, ljubakati; es —lt mir godi mi; —los bez ljubavi; —n ljubiti, milovati (koga); jmd. l. wie sein Leben ljubiti koga kao svoju dušu; sie l. sich wie Brüder paze se kao braća; —nd ljubeći; ljubavni; —nde *m.* ljubovnik, dragan, milovnik, milić, miljenac; zwei L. dvoje milî; —nswerth, —enswürdig milokrvan, ljubazan; —nswürdigkeit milokrvnost, ljubaznost.

Liebes-abenteuer *n.* ljuvena sgoda; —angelegenheit ljuveni posao; —band ljubavna, ljuvena sveza; —blick ljuven pogled; —bote ljubavni glasnik; —brief ljubavno, ljuveno pismo; —bund ljubavni savez; —dichter lju-

Digitized by Google

bavni pjesnik; —dienſt ljubav, usluga; —durſt ljubavna želja; —eifer *m.* ljubavna gorljivost; —ergießung izliev ljubavi; —erklärung *f.* očitovanje ljubavi; jmd. eine L. machen očitovati komu svoju ljubav; —feuer *n.* ljubavni žar; —flamme *f.* ljubavni plamen; —gedanken ljuvene misli; —gedicht, —geſang ljuvena, milovna pjesan; —geſchichte ljubavna poviest; —geſtändniß *n.* očitovanje ljubavi; —geſtirn zviezda ljubavnica; Danica; —glück ljuvena sreća; —gott Leljo, Amor, Kupido; —göttin Lada, Venera; —gunſt ljavena prijazan, ljubav; -handel, —intrigue ljuveni posao, ljuvena spletka; —kampf borba s ljubavju; —kind *n.* nenad; —kraut zatravljen; l. ſein bolovati za kim; —kuß ljubavni cjelov, poljubac; —luſt *f.* ljubavna slast, ljuvena razkoš; —mahl bratska čast; —opfer žrtva ljubavi; —paar *n.* dvoje milî, dvoje dragî; —pfand zalog, jamstvo ljubavi; —pfeil ljubavna striela; —qual ljuvena muka; —tändelei ljubavna šala; —taumel ljubavna omama; —trank ljubavni napitak; —traum san ljubavi; —verhältniß odnošaj ljuveni; ljubav; —zeichen *n.* znak, biljeg ljubavi; —zwiſt razpra ljubovnikâ.

Liebe-trunken opojen ljubavju; —voll ljubezan, ljubežljiv; preljubezan.

Liebgewinnen jmb. obljubiti koga, uzeti koga u srce.

Liebhaber *m.* ljubovnik, milostnik, milić, milovnik, dragan; L. der Jagd prijatelj lova; —ei pohota, strast; das iſt meine L. to me osobito veseli, to mi je osobito veselje; —in miljenica, milovnica, prijateljica; (im Theat.) ljubovnica —rolle *f.* uloga ljubovnika.

Lieb-herzen, —koſen milovati, dragati, draginjati, omilovati, ljubakati; ljubicati, ejelunjati; —koſer *m.* milovac, dragalac; —kung milovanje, dragovanje, ljubakanje; —lich ljubak, mio; l. ſingen umiljno pjevati; eine —liche Gegend prijatna okolica; —lichkeit *f.* ljubkoća, ljubkost, umiljnost; prijatnost; —ling ljubimac, miljenac, milinak, milić, mitnjak; er iſt ein L. des Volkes miljenac je naroda; ſie iſt mein L. ona je moja milka, miljenica.

Lieblings-arbeit *f.* najmiliji posao; —dichter *m.* najmiliji pjesnik; —kind miljenac, materino zlato; —platz omilje; —ſache milje.

Lieb-los neljubezan; nemio, nemilosrdan, mrtva srca; *adv.* nemilice; —loſigkeit nemilost, nemilosrdje; —reich ljubežljiv, ljubezan; —reicher Menſch ljubeznik; —reiz milota, dragost; —reizend milostan, dragostan, dragostiv; —ſchaft ljubav; eine L. haben imati dragoga, dragu, ljubiti, ljubav voditi; der, die, das —ſte najmiliji, najmilija, najmilije; —ſtock, —ſtöckel selen, trojevac.

Lied (-es, M. -er) *n.* popjevka, pjevka, pojka; (Gedicht) pjesma, pjesan; das hohe L. pjesma pjesama, pjesan pjesnî; dieß iſt das Ende vom —e tako se je to dokončalo; kako onda i lani; —chen *n.* pjesmica, pojka; —eln pjevčariti; pjesmariti.

Lieder-buch *n.* pjesmarica, pjesmovnjak; —dichter pjesmar; —lich traljav, nevaljao, hrdjav; (mor.) razkalašen; ein —licher Menſch, kalaš, pušt; bekrija; eine l. Weibsperſon loća, vlačuga; —liche Kleidung loćava

Digitized by Google

odjeća; —lich leben razuzdano, razkalašeno, pustopaše, nevaljalo življeti; —lich arbeiten brgljati; —lichkeit (v. Arbeit) traljavost; (v. Mensch.) razuzdanost, ločinja, bezpuće.

Lieder-reichthum obilje pjesamâ; —sammlung pjesmovnjak, sbirka pjesama, popjevaka; -sprache pjesnički jezik; —tafel *f* pjevačko družtvo; —vers *m.* vrsta popjevke.

Liedlohn *m.* služinska plata; —streitigkeit razpra radi služinske plaće.

Liefer-ant *m.* dobavljač, dobavnik, nabavljač; —n dati, predati; davati, dobavljati; Getreide für die Truppen l. dobavljati žito vojsci; eine Arbeit l. dostaviti, predati radnju; l. (verrichten) dogotoviti, dovršiti; eine Zeitschrift in monatlichen Heften l. izdavati časopis u mjesečnih svezcih; er ist geliefert propao je, spreo je, ode glava; eine Schlacht l. udariti, pobiti se s neprijateljem; —schein dostavnica; —tag *m.* dostavni rok; —ung nabava, dobava; nabavak, dobavak; (Heft) svezka, svezak, svezčić.

Lieferungs-bedingung nabavni, dobavni uvjet; —geschäft dobavnja, dobavljanje; —kontrakt *m.* dobavna, nabavna, dostavna, dogotovna pogodba; —obligazion dobavna, dostavna obveznica; —ort dobavište, dostavište; —preis dobavnina, nabavnina; —relazion *f.* odkup dobave, nabave; dostave; -zahl broj nabavaka; (Buchh.) broj svezaka; —zeit nabavni, dostavni rok.

Liegen ležati; oft l. poležkavati; den ganzen Tag hindurch l. čitav dan preležati; sich satt l. naležati se; l. ohne aufzustehen ležati bez ustanka; auf dem Rücken l. nauznako, na uznak ležati; auf dem Bauche l. potrbuške ležati; krank l. ležati, bolovati, bolom bolovati; auf den Tod l. na smrt biti bolestan, na umoru biti; in den Wochen l. ležati u porodu, u babinjah; auf den Knien l. klečati; im Fenster l. na prozor gledati; in Ketten l. okovan biti; es liegt mir an der Brust steže me u prsih; es l. mir schwer am Herzen to mi je kao kamen na srcu; Agram l. in Kroazien Zagreb je u Hrvatskoj; das Haus bleibt linkerhand am Wege l. kuća ostaje s lieva tik ceste; es l. in der Festung zehntausend Mann u tvrdjavi ima deset tisuća vojske; er ist auf dem Wege l. geblieben iznemogao je, zavalio se na putu; das liegt an ihm to stoji do njega, na njem; das l. mir noch immer im Sinne sve mi se vrti po glavi (kao prirasloj djevojci udaja); sie l. miteinander im Streit u zavadi su; sich in den Haaren l. jednako se zubati, kizmati, krčumati, svadjati; das liegt vor Augen to je očevidno; das liegt am Tage to je bjelodano; das liegt außer allem Zweifel o tom neima sumnje; es liegt mir viel daran do toga mi mnogo stoji; was liegt mir an deiner Freundschaft nije meni do tvoga prijateljstva; L. *n.* ležanje, log; —d ležeći; —des Dach kos, krov; —de Schrift povaljeno pismo; in der —den Haltung ležećke, položke, pologo, položito; —schaft baština, zemljište; nepokretnina.

Liegegeld *m.* ležak; —stunde odmor, huja; —zeit vrieme ležanja.

Lien *f.* uže; —garn predivo za užeta; —gut užeta; —schläger užar.

Liese *f.* duhalo, dulac; —n *pl.* salo.

Digitized by Google

lieutenant *m.* poručnik, lajtnant; —ſtelle čast poručnikova.

Liga *f.* savez; —ment veza; —tur dvojke; (muſ.) oblučak.

Ligu-in *n.* drvnina, drvena vlaknina; —it drvenasti mrki ugalj; —on lignon; —um (lt.) drvo.

Liguſter-ſtrauch zimolez; —ſchwärmer, —vogel zimolezac.

Lila, Lilak *n.* jergovan; *adj.* jergovanast.

Lilie *f.* weiße ljiljan, bogorodičino cvieće.

Lilien- lierov, ljiljanov; —arm biela ruka kao lier; —artig —förmig lierast; —blatt lierovlistak, ljiljan-listak; —fuß *m.* biela noga kao lier, snieg; —gewand bielo ruho; —ſtengel lierova stabljika; —vogel lierovnjak; —weiß biel kao lier.

Liman *m.* liman.

Limatura odpiljci.

Limit-ativ ograničujući, omedjujući, ustanovljujući; ograničen, ustanovljen, odredjen; —azion ograničenje; (bes Preiſes) odreda ciene; —iren ograničiti; den Preis l. ustanoviti, odrediti cienu; —o, —um udarena, ustanovljena ciena.

Limon-ade *f.* limunica, limunada; —e, —ie limun; —enbaum *m.* limunovo drvo, limun-drvo, limunovac.

Linde *v.* Gelinde.

Linde *f.* lipa.

Linden- lipov; —allee lipovaik; —baſt lipovo liko; —holz *n.* lipovina; —honig *m.* lipovac; —kohle lipov ugljen; —ſaft lipovica; —ſame lipovo sjeme; —wald lipik.

Linder-er *m.* blažilac, tažilac; —in tažilja; —n blažiti, tažiti, utažiti, olagnuti; die Strafe l. ublažiti, omaliti kazan; der Schmerz l. ſich bol jenja; das Wetter l. ſich juži se; —ung *f.* polaštica, olakšica; ublaž; L. verſchaffen ublažiti, utažiti (komu) bol; ich empfinde einige L. odlanulo mi je, lanulo mi je; —smittel blažilo, tažilo.

Linb-igkeit *f.* mekoća; tihoća; (fig.) blagost, dobrota; —wurm hala, aždaja, pozoj.

Lineal *n.* ravnalo, redalica, pravilo, pravačnik; —iſch prugast; —zeichnung *v.* Zirkelzeichnung.

Lineamente *pl.* nacrt; *v.* Geſichtszug.

Linear uzduljni; —e Ausdehnung duljina; —e Gleichung (math.) jednačba prvoga stupnja; -erfolge nasljedba loze.

Lingu-a (lt.) jezik; —alis jezične glasice; —iſt jezikoznanac; —iſtiſch jezikoznanstvo; —iſtiſch jezikoznan.

Linie *f.* crta, potezica; gerade L. ravna crta, pravac; krumme L. kriva crta, krivulja; ſenkrechte L. osovna, okomna crta, komica, komac, osovnica; ſchiefe L. kosa crta; parallele L. istočnica, istosmjernica, uzporedica; gewundene L. zavojica; gebrochene L. slomljena crta; gemiſchte L. mješovita crta; —en ziehen crtati; in gerader L. geben utetiviti, paziti upravac; in gerader L. ſtehen stajati uporedo; ſich in gerade L. ſtellen porediti se; L. (mil.) red; uredna vojska; (Maß) crta, crtka, crtica; Stadtabmarkung) kotar (gradski); (Aequator) polutnik, polovnik, jednačitelj; Verwandtſchaftsl. loza; in gerader L. von jmd. abſtammen lozu vući upravo od koga; in weiblicher L. po ženskoj lozi, po mlieku; in männlicher L. po mužkoj lozi, po krvi; Blutsverwandte in aufſteigender, abſteigender L. rodjaci u uzlaznoj, silaznoj lozi.

Linien-amt *n.* gradska mitnica; —dienſt *m.* uredno vojnovanje,

Digitized by Google

služba kod uredne vojske; —einheit crta-jedinica; —feder crtalica; —infanterie *f.* uredno pješačtvo; —schiff linijaš, brod od linije; —system sustav crtâ; —truppen uredna vojska, regulaši, linijaši; —zieher crtar; (Werkzeug) crtaljka.

Lin=iment *n.* mast; —iren crtati, nacrtati; —irfeder crtalica.

Link lievi; —e Hand lieva ruka, ljevica, ljevaka, šuvaka; jmd. zur —en Hand sitzen sjediti do koga s lieva, sjediti komu uz lievo koljeno; sich —er Hand wenden okrenuti lievo; was Recht ist t. machen izvrnuti što naopako, naopačke raditi; —e Seite des Tuches naličje sukna; —e *f.* lieva ruka, ljevica, ljevaka; —isch nesgrapan, nespretan, stepen, tupav; —ischer Mensch nespretnjak, nespretnjaković; —ler ljevak, ljevoruk, šuvaka, šuvaklija, pajtak; —lerin ljevaka; —s lievo, na lievo, lievke; er ist weit t. daleko je zabrazdio; —sab niz lievo; —san uz lievo; —sher s lieva; —shin lievo, na lievo; —smacher zapletalica; —sseitig lievostran.

Linnen *v.* Leinen; —manufaktur *f.* platnarstvo.

Linse *f.* leća, sočivica; (phys.) leća, sočka; achromatische L. besmasstna, akromatička leća; konkave L. dubna leća; konvexe L. dutka leća; —nacker, —nfeld lećište; —nförmig lećast; —ngericht jelo od leće, leća; —nkapsel čahurica očinje leće; —nkern lećina jezgarica; —nstahl lećnjak; —nstaar zamuta očinje sočke; —nstein škriljka, gazetina.

Lipinsäure (chem.) lipinova kiselina.

Lipoma *n.* tustiljak, tust otok.

Lipp=e *f.* usna, ustnica, trubna; (bot.) usna; es soll nicht über meine L. kommen neću toga spomenuti; *pl.* —en usne, ustnice, usta.

Lippen=bändchen uzdica ustne, vezica ustne; —blumen ustnatice; —blütige Pflanzen ustače, usnače; —laut *m.* ustna glasica; —rand okrajac usnâ.

Lipp=fisch labrnjak; —ig usnat.

Lipyl (chem.) lipil; —oxyd lipilov kis; —verbindungen lipilove slučenine.

Liquer *m.* vodka, liker; —fabrik likernica; —fabrikant likernik.

Liquid jasan, dokazan; (richtig gestellt) istinit, u redu; —ant *m.* tužeći vjerovnik; —at tuženi dužnik; —ation dokazivanje, obistinba; (Schuldabzahlung) izplata duga; —ationsakten *pl.* obistinski spisi; —ationstermin rok za dokazanje duga; —ator dokazivalac, obistinilac; (mit Schuldsachen Beauftragte) razpravljač dugovâ; —iren (Schuld) poznati dug; (abzahlen) izplatiti dug; mit den Gläubigern t. obistiniti dugove s vjerovnici; eine Kasse t. pregledati pjenežnicu; ein Geschäftsstück t. riešit podnesak, obršak; —irung *f.* poznavanje, obistinjenje, obistina (stečajnih tražbina); (Abzahlung) izplata.

Liquid=ität jasnoća, dokazanost; —stellung der Rückstände riešenje ostataka; —um jasan, dokazan dug.

Lispel *m.* šapat, šušanj; —n šuškati, šušnjiti; šaputati, šapnuti; (mit der Zunge im Sprechen anstoßen) šušketati, šušljetati, šuškati, peskati; (vom Bache) žuboriti, žamoriti. [vac.

Lispler šaptač; šušljetalo, peskaList *f.* varka; hitrost, lukavost, lukavstvo, lukavština, himba, premetljivost; L. gebrauchen varkom se poslužiti; er kennt

Digitized by Google

keine L. nema u njem obinje; Weiberl. geht über alle L. tko bi ženu nadhitrio, žena je lukavija od vraga; L. und Betrug lukavština i prievara; —e liſtina, čitulja; popis, imenik; —ig lukav, himben, varkav, premetljiv; ein —iger Menſch lukavac, himbenjak, lija; er ſteht —ig aus misli o lukavštini.

Litanei *f.* litanija, molja; (b. Or.) molebstvije; (fig.) puna torba jada.

Liter=a *f.* pisme, slovo; —ariſch književan; —ariſches Leben, Arbeiten, —ariſche Thätigkeit književanje; —at, —ator književnik; —atur *f.* književnost; (Schriftenthum) književtvo; —aturgeſchichte poviest književnosti, književtva.

Lithiaſis (med.) kamenac.

Lithi=um *n.* vralik; —umoxyd, —on vraljika.

Litho=chromie *f.* krasotisak; —graph *m.* kamenopisar, kamopisar; —graphie kamenopisara, kamopisara; (Steindruck) kamopis; —graphiren pisati, napisati na kamenu; —graphiſch na kamenu pisan; —graphiſche Anſtalt kamopisara; —logie kamoslovje; —tomie izsjek kamenca.

Litorale *n.* primorje.

Litre *m.* litar.

Liturg=ie *f.* nauka o bogoslužju, obredoslovje; —iſt *f.* obredoslovica; —iſch bogoslužni, obredoslovni.

Litze *v.* vrpca, pletčić.

Livid namodar.

Livre l. (fr. Münze) livra.

Livrée *f.* (Liverei) služnjak, livreja; —bediente *m.* služnik, livrejaš; —hut klobuk služnički.

Lizenz *f.* dozvoljenje, dozvola, dopust; poetiſche L. pjesnička sloboda; —gebühr von Monopolsgegenſtänden dopustnina za predmete samotržtva; —ſchein dopustnica.

Liz it=ando putem dražbe, ličbe; —azion *f.* dražba, ličba.

Lizitazions= dražbeni ličbeni; —bedingungen dražbeni, ličbeni uvjeti; —erlös dražbeni, ličbeni dobitak; —ordnung dražbeni red; —perzent dražbeni odbitak; —protokoll dražbeni zapisnik; —tagfahrt dražbeno ročište; —weg put, način dražbeni; im —wege etwas verkaufen oder an ſich bringen putem dražbenim što prodati, kupiti.

Lizitiren (v. Amte) držati dražbu; dražbeno prodati, prodavati; (von Parteien) dražbeno (na dražbi) kupiti, kupovati.

Lob *n.* hvala, pohvala; mit L. pohvalno; einem etw. zum —e nachſagen hvaliti koga; eigenes L. ſtinkt tko se hvali sam se švanji; —begierig željan hvale; —en hvaliti, pohvaliti; ich —e mir die Mittelſtraße najvolim sredinu; (spr.) jeder Krämer lobt ſeine Waare svaki Ciganin svoga konja hvali; was Recht iſt lobt Gott što je pravo i Bogu je drago; (preiſen) Gott pr. hvaliti, veličati Boga, dati Bogu hvalu; gelobt ſei Jeſus Chriſtus hvaljen Isus; —enswerth, —enswürdig hvale vriedno, dostojno; —enswürdigkeit *f.* dostojnost hvale; —en hvatiti; —erhebung *f.* velesiganje, veličanje; hvalitba; —geſang slavopiev; hvalopiev, hvalopjevka, hvalopojka, himna; —hudelei hvalisanje; —hudeln hvalisati; —hudler hvalisavac.

Löblich hvale, pohvale vriedan, dostojan; hvalan, pohvalan; (dienſtlich) —er Verwaltungsausſchuß slavni upravljajući odbore!

Lob=poſaune raztrubljač, razglasač; -preiſen zahvaliti; veličati, slaviti; jemanden ſehr —preiſen

Digitized by Google

njekoga u zvieżde kovati; —preiser veličatelj, hvalilac; —rede besjeda u čiju) hvalu, slavu, pohvalni govor; hvalitba; —redner hvalilac, hvalitelj, veličatelj; —ſänger *m.* hvalopoj, hvalopievac, panegirik.

Loch (-es, M. Löcher) *n.* rupa, škulja, luknja, utlina; stanje; ein großes L. rupetina; (ſchlechte Wohnung) jama, gniezdo, kućerak; ein L. durch die Wand machen probušiti zid; (bot.) rupica, šupljinica; ein Loch in das Eis hauen prosjeći led; ein Loch mit der Nadel ſtechen iglom što probosti; (Wunde) rana; ſich ein L. in den Kopf ſchlagen razbiti si glavu; er hat ein L. im Kleide ima poderanu haljinu; ſich ein L. ins Kleid reißen proderati haljinu; er mag zuſehen wo der Zimmermann das L. gelaſſen hat neka gleda kuda će uteći; (Gefängniß) buvara, buturnica, tamnica; einen in's L. werfen metnuti koga u hlad; die Kaſſe hat ein L. bekommen puče kesa; ponestaje novaca; (im Kegelſp.) maša; (anat.) otvor; —baum medjnik; —bohrer *m.* tulijaš; —eiſen *n.* pralica; probojac; prosiek; dubač; —en bušiti; einen Baum l. izšupiti, dubsti, izdubiti drvo; —er *m.* lastavičnjak.

Löcherig *adj.* rupast, rupičav; izbušen, probušen; šupljikast; l. werden proderati se; —keit šupljikavost, rupčatost.

Loch-holz *n.* pobojac; —ien čišćenje po porodu; —kuchen sapnjak, zapušak; —ſäge bušilica-pila.

Locken *v.* Lokken.

Lode *f.* lipaćur; (Tuch) darovac; (Haar) rúte; (Forſtw.) ljetorast; (Jahrring) god; (Schößling) mladika; —n *v. n.* viele Bäume l. aus den Wurzeln mnogi hrek izpušta.

Loder *m.* bik, bak; *n.* ožimine, ocjedine; —aſche prhavica, prhavka, puhor; —n *v. n.* buktjeti, plasanjati; (fig.) plamtjeti.

Löffel *m.* žlica, ložica, kašika; (ſpr.) mit dem großen Löffel eſſen u gostih biti; er hat die Weisheit mit —n gegeſſen bio je i na vrzinu kolu; prošao je grabancijašku školu; sve je pożdrokao; —behältniß, —blech žličnjak; —ente patka žličarica; —futeral, —korb žličnik; —gans žličara, kašikara; —kraut *n.* žličnica; —macher žličar; —n žlicom vaditi; (eſſen) kusati, zalagati; (fig.) bei Weibern l. vrtjeti se oko žena, ženariti; bei Mädchen l. djevojčariti, ofrkivati se oko djevojaka; —ſtil držak (od žlice).

Löffler *m.* (fig.) ženar, noktaš; *v.* Löffelgans.

Logaritm-entafel *f.* logaritmaljka; —iſch logaritmički; —us *m.*, —e *f.* logaritam.

Loge *f.* (fr.) (lož) stanica, loža; —nbillet ulaznica u stanicu, ložu; —nmeiſter *m.* staničar; *f.* staničarica.

Loggen mjeriti (morski) put.

Logik *f.* umoslovje, logika; —er umoslovac, logik.

Logiren (lož) *v. n.* stanovati, stajati, prebivati.

Logiſch umoslovan, logičan.

Logo-gryph *m.* slovna zagonetka; —mach *m.* cjepidlaka; —machie cjepidlačenje.

Logothet *m.* pisar, pisac; kancelar.

Loh *adj.* bukteći, plamteći, plamenit; —er Brand živi požar; L. *n. v.* Lohe; trieslo, stroj; kolosiek; —bad *n.* trieslište; —beize strojba; —brühe trieslenica; —e *f.* trieslo; plamen;

Digitized by Google

žar; —en triesliti, strojiti, učiniti kože; *v. n.* buktjeti, plamtjeti; *n.* strojba; —ertract izvadak triesla; —feuer bukteća vatra; —gar *adj.* strojen, učinjen; das Leder l. machen strojiti, učiniti, ustrojiti kožu; —gärber strojbar, kožar; —gärberei strojbarnica, kožarnica; strojbarija, kožarija; —grube strojište; —mühle trieslarnica, stupa za trieslo.

Lohn *m.* plata, plaća; (Liebl.) najam; (Tagl.) nadnica; er hat seinen L. empfangen stigla ga je zasluga; kako je radio, onako je prošao; er wird schon seinen L. kriegen platit će on to; -arbeit radnja za platu; —arbeiter najamnik, nadničar; —diener poslužak; —en naplatiti, platiti; mir ist dafür mit Undank gelohnt worden za moje dobro slomiše mi rebro; einen mit Undank l. povratiti komu hljeb kamenom; (belohnen) nagraditi; das Getreide —t gut žito dobro plaća; es —t sich der Mühe nicht, es lohnt sich nicht nije vriedno, neplaća trud.

Löhner *m.* nadničar, najamnik.

Lohn-herr *m.* najmitelj; —knecht *m.* najamnik, sluga; —kutscher izvoznik, povoznik, povozčija; —ling plaćenik; —streitigkeit *f.* razpra o plati; —tag težatnik za platu.

Löhnung *f.* (des Soldaten) dnevnica, vojnička plata; —skonfignazion popis dnevnicâ.

Lohn-vertrag pogodba o plati; —zettel platnica.

Lohrinde *f,* kora za trieslo.

Lokal mjestan, mjestav; —e Behandlung mjestno liečenje; —e Krankheit mjestna bolest; L. (grm.) *m. v.* Lokalendung; —armenfond mjestna ubožka zaklada; mjestna ubožnica; —bedürfnisse *pl.* mjestne potrebe; —behörde mjestna oblast; —beschäftigungsanstalt mjestna poslovnica, radionica; —chronik mjestni, domaći ljetopis; —durchschnittspreis mjestna ciena od prilike; —e *n.* mjesto, smjestište; stan, obitalište; —endung *f.* mjestnik, mjestni padež; —ifiren umjestiti; —isirungskommission povjerenstvo za pregled prostorijâ; —ist mjestni duhovni upravitelj; —ität *f.* prostorija, mjestnost; stanovište; -kommission mjestno povjerenstvo; —mietzins *m.* mjestna najamnina; —preis *m.* mjestna ciena; —umstand *m.* mjestna okolnost; —verhältniß mjestni razmjer; —zuschuß mjestni dodatak.

Lokazio davanje, podaja u najam; —n razredba, vrstanje.

Lokk *m.* vodeni žabnjak; —bild mamilik; —e *f.* vab; (v. Haaren) uvojak, uvojka, zavojak, kovrčak, runak; rudež; das Haar in —en legen narudati, nakovrčiti kosu; (poet.)goldene -en zlatna kosa; —en rudati, vrčiti, kovrčiti, uvijatiti kosu; sich l. rudati se, uvijati se; einen Vogel locken vabiti, mamiti, namamiti ptico; ein Geheimniß aus einem l. izmuzti tajnu iz koga; einen auf seine Seite l. mamiti, vabiti, privlačiti, primamiti, pribaviti koga uz svoju; das Geld aus der Tasche l. izmamiti novce iz kese; einen in den Hinterhalt l. koga u zasjedu zavabiti; seine Predigt lockte mir Thränen aus den Augen njegova mi je propovied suze na oči natjerala; —end vaban, maman; —enkopf kudrava glava; kudravac; —enreich kudrav, kovrčast, rudast.

Lokker, —eres Seil klamavo, nenategnuto uže; —e Zähne klimavi zubi; —es Erdreich sipka

Digitized by Google

prhka, rahla, buhavna, sgoljna zemlja; die Erde l. machen mekotiti, prašiti zemlju; l. anspinnen neupredati; ein —es Gewebe riedka tkanina; ein —es Brod šupljikast, razabran kruh; l. mahlen krupno mljeti; ein —es Leben führen, l. leben razuzdano, neuredno življeti; —er Mensch razuzdanik, neurednjak; —er *m.* vabilac, vabac, mamilac; —heit *f.* slaboća; sipkoća. prhkoća, sgoljnost, rahlost; klimavost; razuzdanost; —ling razuzdanik; —n *v. n.* slabiti, oslabiti, klamitati; *v. a.* razslabiti, razklamati, razklamitati; mekotiti, umekotiti; rahliti, prašiti, prahati, rašiti.

Lock-ig kovrčav, rudav, rudast, kudrav; —mittel vabilo, mamilo; —pfeife *f.* cuvik, vabka; -speise mama, zamama, namama, primama, jeska, meka; —ung vabljenje; vab, vabilo, namama, zamama; vabivost, mamljivost; —vogel vabac, mamac.

Lokomotiv *n.* parovoz, samovoz; —bahn parovozna željeznica; —führer vlakovodja; —kraft *f.* samokretnost.

Lokumtenent *m.* mjestodržnik, namjestnik.

Lolch ljulj, ljuljak, ljuljica.

Lombard *n.* založnica.

Longi-metrie *f.* dužomjerstvo, dalkomjerstvo; —nus dugajlija, dugonja, lolo.

Loos *v.* Los.

Lootse *v.* Lothse.

Lorbeer *m.*, —baum javorika, lovor, lovorika, lovor-drvo; —en ernten okitili se lovorikom; —blatt lovorov listak; —e lovorak, lovorova jagoda; —grün lovorast; —hain *m.* lovorik; —haupt *n.* olovorena, lovorom okićena glava; —holz lovorovina; —kranz lovornica, lovorov vienac; (fig.) lovorika; —süchtig (fig.) slavohlepan; —zweig lovorova grana.

Lorche *f.* gomoljika, jelen-gljiva.

Lorgnett-e *f.* očalin, lornjet; —iren razgledati očalinom.

Los (-es, M. -e) *n.* ždrieb, šorak; (Lotteriel.) sreća; das große L. gewinnen dobiti glavni sgoditak; etw. durch das L. entscheiden kockati o čem; das L. ist gefallen kocka je pala; (Schiffsfall) sudbina, sudba, udes; mit seinem —e zufrieden sein zadovoljan biti sa svojom srećom; was auch mein L. sein mag kud puklo da puklo, što Bog dade; stigla me zla il dobra sreća; l. *adj.*, ein —er Nagel klamav klinac; —es Brod rahav, šupljikast, razabran kruh; (frei) prost, oprošten (od čega); *v.* Lose; —arbeiten sich oteti se, otimati se; etw. l. odkinuti, razstaviti; —backen odlupiti se, odljuštiti se, odljušnuti se; —bäcker zemičkar; —beißen odgristi; —binden odvezati, odvezivati, razvezivati, odriešiti; —bitten odmoliti, izmoliti koga; sich l. izmoliti se, iziskati se; —blasen zatrubiti; —brechen odlomiti, odkinuti, odkrhati; der Regen brach los kiša udari, navali; (b. Jägern) klisiti, udariti; —brennen opaliti, pripaliti; eine Pistole l. spružiti kuburu; izbaciti pištolj; *v. n.* opaliti se, omaknuti se; —brief odriešnica; —bringen odriešiti, oprostiti; —brod *n.* simit, biel kruh; —bruch odlom; navala; zinuće; otres.

Lösch *m.* roj; —bank *f.* gasnica; —borb *m.* krcan; —brand *m.* ugarak; —e *f.* kvasilica.; ugljevština; (Kohlenbr.) zemlja; (Schmieb.) sitne okujine; —en etw. gasiti, trniti, tuliti (što); Feuer l. vatru ugasiti; ein glü-

Digitized by Google

henbes Eiſen l. zakaliti; kaliti usjalo željezo; eine Schuld l. sbrisati dug; ein Schiff l. izkrcati brod; aus den Grundbüchern, aus einem Verzeichniſſe l. izbrisati iz zemljišnika, iz popisa; —er *m.* gasilac; (Werkz.) gasilo; —geld krcarina; —gerätḥe *n.* gasila; —grube *f.* gasiona; —haken vatralj; —kohle mrtav ugljen; —kübel *m.* gasnik; (b. Bäck.) omelište, omeonica; —kommando *n.* izaslano gasničtvo; —mannſchaft *f.* gasioci; —mittel *n.* gasilo; —ordnung *f.* gasionik, gasnički red; —papier *v.* Fließpapier; —platz *m.* krcalište; —ſpieß žarač; —trog kalište; —ung gašenje; (Exekutulazion) izknjižba, izpis; (der Ladung) izkrcaj.

Löſchungs-bewilligung *f.* dopust izknjižbe; —fähig izknjiživ; es iſt l. može se izknjižiti; —fähige Quittung izknjiživa namira; —gebühr izknjižnina, izpisna; —geſuch molba za izknjižbu, izpis, izbris.

Löſchwaſſer *n.* kala, zakala, ukala.

Los-donnern auf jmd. graknuti na koga; —drücken (Gewehr) odapeti, skresati, spružiti pušku.

Loſe *adj.*, —es Gut zaliha; (min.) riešit; —s Geld lak novac; —s Geſindel skitničad, bezkućnici; glota; l. Worte geben vriedjati; —s Maul haben biti poganih ustiju, biti lajav; l. Zunge neopran jezik; —r Vogel pustolov, pustovnjak, vragolan; er iſt ein —r Vogel vragu je iz torbe izpao; (lieberlich) razuzdan.

Löſe-geld odkup, izkup, odkupnina, ucjena; einem das L. beſtimmen ucieniti koga; —geſchenk *n.* odkupni dar; —keil (Bauk.) rajbijaći klin, razbijač.

Loſekugel *f.* glasovnica.

Löſen etw. razpustiti, popustiti, razslabiti; razvezati; die Rinde des Baumes l. odlupiti, odguliti koru od drveta; einem die Zunge l. razvezati jezik, naučiti govoriti; ich werde dir ſchon die Zunge l. naučit ću te govoriti; der Wein hat ihm die Zunge gelöſt vino iz njeg govori; ein Knotten l. razriešiti, razuzlati uzao, čvor; die Hunde l. razkorlatiti pse; ſich aus der Gefangenſchaft l. izkopati se iz sužanjstva; ein Pfand l. odkupiti zalog; die Sünde l. odriešiti od grieha; eine Aufgabe l. riešiti zadaću; Geld l. tržiti, utržiti; aus ſeinen Waaren viel l. mnogo dobiti novaca; mnogo izvaditi iz robe; ein Zeichen l. kupiti, izvaditi ulaznicu; die Klammern l. otvoriti, razklopiti zaporko; etw. an ſich l. sebi izplatom štogod pribaviti, preklopiti.

Loſen ždrebati, kockati o čem; (fig.) hvatati se za štap; L. *n.* ždrebanje, kockanje.

Leſer-bürre, —ſeuche *f.* govedja kuga.

Los-fahren razpasti se, razići: (v. Menſchen) otresnuti se, osjeći se, navaliti se, izkositi se; (herausfahren) bubnuti, bljuznuti; —feilen odpiliti; —geben oslobiditi; odpustiti, pustiti; —gehen odkinuti se; razvezati se; odvezati se; odviti se; razbiti se; der Kalk geht los vapno odpada, curi; nun ging das Zanken los sada se načnu svadjati; das Gewehr ging los puška se omače, odape, obori, spruži; auf einen l. navaliti, nasrnuti, zaletiti se, napasti na koga.

Los-gekaufte *m.* odkupljenik; —gürten odpasati, odpasivati, razpasati; —haken odkopčati, razkopčati, odkučiti; —hacken, —hauen odsjeći, razsjeći; —he-

Digitized by Google

ßen nauckati; nahustiti, natutkati, navrkati; napustiti.

Loslauf odkup, izkup; —en odkupiti, izkupiti, izkupljivati; —spreis odkupnina; —ssumme odkupna svota, odkupnina.

Los-lernig prostosjemeni; —lösen skinuti verige, okove; razkovati; —knüpfen oduzlati, razuzlati; —kommen oprostiti se (čega), oteti se (čemu); utećí; —lassen pustiti, izpustiti.

Löslich rješiv, razrješiv, odvezan; otopljiv, razotopljiv.

Los-machen odkinuti, ubrati; skinuti, snimiti; razonuditi; die Rinde l. odcjepiti koru, oguliti drvo; ſich l. oteti se (čemu), oprostiti se (čega); er hat ſich von ihm losgemacht razkrstio se je s njim; —nummer broj sreće; gezogenes L. izvučena sreća, izvučen broj; —reißen odkinuti, odtrgnuti; *v. n.* prekinuti se, pretrgnuti se; ſich vom Staatsverbande l. odcjepiti se od države; (fig.) ſich von jmdn. l. odbiti se, oteti se od koga; —ſagen, ſich von etw. l. odreći se, odricati se; ostaviti se čega; ſich vom Weine l. okaniti se vina; —ſchlagen udriti, udariti, lupati; smierati, nagadjati (na što); die Waare l. dati, prodati, razpačati robu; —ſchnallen odkopčati; —ſchnellen odapeti; —ſchrauben odvrnuti; —ſprechen oprostiti (komu što); *v.* Freiſprechen; —ſprechend oprostan; —ſprechung odpust; *v.* Freiſprechung; —ſtürmen srnuti, navaliti, nahrupiti; —ſtürzen zagnati se, nagnati se, zaletiti se, zatjerati se (na koga); —tauſch *m.* zamjena; —thauen odkraviti se, odkopnjeti; —trennen odielitiſ, odviti; odcjepiti, odvrzti; (etw. Angenähtes) odporiti, odparati; —trennung (vom Staate) odcjep.

Löſung riešenje, rješitba; L. des Unterthanenverbandes razrješaj podložničtva; (des Knotens) razuzlanje; (des Räthſels) odgonetka, odgonetlaj; (eines Gefangenen) izpust; (chem.) raztok, raztopina, razmok; (einer Frage) riešenje pitanja; odgovor.

Loſung ždriebanje, vučenje; (Parole) rieč, lozinka; geslo; (unter dem Grenzſteine) svjedok; (Erlös) utržak, pazar.

Loſungs-amt utržnik, pazarnik; —kaſſa utržnica, —pflicht dužnost vučenja, ždriebanja; —protokoll *n.* ždriebovnjak; —wort *n.* geslo; —zeichen *n.* svjedok; —zettel ždriebovnica.

Los-werden oprostiti se, osloboditi se (čega); ich kann ihn nicht l. nemogu ga se otresti; nemogu ga s vrata smetnuti, neće da mi se s vrata skine, neće da mi s vrata ide; eine Waare l. proturiti, proturati robu; —winkeln odmotati, razvrzti, odvrzti; —winden ſich oteti se, otimati se (komu); —zählen jmd. von etw. oprostiti (koga čega); —zettel *m.* ždriebnica; —ziehen potezati se.

Loth (-es, M. -e) *n.* vaga; ein Pfund hat zweiunddreißig L. funta ima trideset i dva lota; (Bleil.) olovnica, gruzilo; (Schlagl.) spajka; (die Senkrechte) komica, okomica, komac, osovnica; —büchſe dramovnjača.

Löthe *f.* spoj, spaja.

Löthen lotovati, imati više lotî; (v. Maur.) komćiti.

Löthen spajati; ein Stück an das andere l. pripojiti jedan komad drugomu; spojiti dva komada.

Löthgabel (geom.) *f.* olovnička viljuška.

Löth-ig od lota; eine —ige Kugel kruglja lotnica; —iges Silber suho, čisto srebro; —kolben (chem.) spajalo; —lampe *f.* spa-

Digitized by Google

jaći žižak.

Loth-leine *f.* uzica od olovnice; —**recht** kom, okom, okomit, *v.* **Senkrecht**; —**rechte** *f.* komac.

Löth-rohr *m.* puhaljka; surla; —**apparat** *m.* (chem.) spajala; —**blasen** duhanje puhaljkom; —**flamme** *f.* surlen plamen; —**lampe** surlen žižak.

Lothſe, Lothsmann *m.* peljar, vodić, pilot; —*n* peljati, provoditi brod; —**ngebühr**, —**geld, Lothsgeld** peljarina, provodnina; —**waſſer** peljarština; —**zeichen** peljarski znak.

Lotter nemaran; —**bube** ugursuz.

Lotter-ie *f.* lutrija; in der —**ie gewinnen** izvući lutriju.

Lotto-amt lutrija, lutrijski ured; —**anlehen** *n.* lutrijski zajam; —**direkzion** ravnateljstvo lutrije; —**einſatz** *m.* lutrijski ulog; —**gefälle** *n.* lutrijski dohodci; —**gewinnſt** *m.* lutrijski dobitak; —**hofbuchhaltung** lutrijsko dvorsko računovodstvo; —**kollektant** lutrijaš; —**kollektur** *f.* lutrija; —**ſpiel** igranje u lutriji.

Louisdor *m.* (fr. Münze) luidor.

Loupe *v.* **Lupe.**

Löwe, Löwe (-n, M. -n) *m.* lav; ein junger L. lavić.

Löwen-bändiger krotilac lavovâ; —**beherzt** srčan kao lav; —**fuß** *m.* lavova noga, šapa; —**gleich** poput lava; lavski; —**grube** *f.* lavska jama; —**haft** lavski; —**haus** *n.* lavovnica; —**haut** *f.* lavovina; lavova koža; wenn die L. nichts gilt, muß der Fuchsbalg gelten kad nehasni jačina, pomoć će lukavština; —**herz** lavsko srce; —**hund** *m.* **Löwenhündchen** *n.* lavče, lavičak; —**jagd** lov lovovâ; auf die L. gehen ići na lavove; —**jäger** *m.* lavar; —**kühn** smion kao lav; —**mähne** lavova, lavska griva; —**maul** lavove ralje; zievalica, žabica; —**mutter** lavica; —**ſinn** *m.* velikodušje; —**john** (fig.) junak; —**thaler** lavaš; —**theil** starešinstvo; —**zahn** (bot.) maslačak, mljekača, mliečnjak, mlječić, regrat, jergot; —**zwinger** lavji dvor.

Löwin *f.* lavica.

Loyal zakonit; pošten, vjeran; —**ität** zakonitost, vjernost.

Luchs (-ſes, M. -ſe) *m.* ris, oštrovid; --**auge** risovo oko; er hat —**augen** sokolova je oka; --**äugig** bistrovid, bistra vida; —**balg, —fell, —haut** risovina; —**er** *m.* (wdm.) ušesa.

Lücke *v.* **Lücke.**

Lude *f.* tegličica, nategačica, nategačka; (Glas) sisaljka, tutlica; *v.* **Lache**; —**kerche** šumska ševa; —*n v. n.* sisati; *v. a.* ljuljati, ljuljuškati, *v.* **Lullen.**

Luder *n.* mrcina, strvina; (ein Schimpf) mrcina; flundra, kurvetina; (Fleiſch) meso; das Pferd ſetzt L. an konj se podmesuje, podkožuje; das L. fiel dem Pferde vom Leibe konj je spao u mesu; *v.* **Lockſpeiſe**; —**leben** kalašenje; razuzdan, razpušten, hrdjav život; —*n* (einen Fuchs) mamiti, namamiti lisicu; *v. n.* razpušteno, razuzdano življeti; kalašiti; meku jesti; —**platz** mamište.

Luft (M. Lüfte) *f.* (zum Athmen) uzduh, vazduh; (äther.) zrak; povjetarce; einem L. machen pomoći, olakšati (komu); L. ſchöpfen dahnuti, dišati; L. bekommen odahnuti; friſche L. ſchöpfen biti na zraku; izići na zrak; in freier L. na izvjetarju; (im Freien) na otvorenom, na polju; in die L. ſchlagen vjetar kapom tjerati; ljetjeti po nebu; in die L. reden besjediti u vjetar; auf die L. gehen ići na zrak; einem Baume L. machen prokresati drvo; verdorbene L. nečist uzduh, bolan zrak; ſei-

Digitized by Google

nem Herzen L. machen odoljeti srcu; izjaditi se; ſich in die L. erheben poletjeti u vis; poletjeti nebu pod oblake; eine Feſtung in die L. ſprengen dignuti lagumom tvrdjavu; ein Schiff flog in die L. brod se je razprskao; Schlöſſer in der L. bauen zidati kule po oblaku; (Gas) plin; (Wind) vjetar; *m.* vjetrogonja, vjetrenjak; —ableitungsapparat zrakovod; -bad, ein L. nehmen provjetriti se; okupati se u zraku; —ballon zrakoplov; loptina; —baum *m* puze, podpornja; —behälter *m.* uzdušnjak; —bild *n.* zrakolik, zračni prikaz; —blaſe puljak, bobuk, klobuk, žvor; —dicht neprodušan, nepropušan; -druck tlak zraka, uzduha; —druckwerk sbijalo zraka; —eintritt *m.* pristup zraka; —elektrizität *f.* uzdušna munjina.

Luft=chen povjetarce, vjetarce; -en provjetriti, razvjetriti; die Kleider l. iznieti haljine na vjetar; metnuti haljine na polje (neka ih vjetar promahne); (auflockern) okopati (drvo); ein Faß l. tumbati; den Schleier l. dignuti, skinuti; (fig.) odgaliti; ſich l. provjetriti se; *v. n.* es luftet vjetar duha, puše.

Luft=erſcheinung *f.* zračni, uzdušni pojav; —fahrer zrakoplovac; —fahrt *f.* plovitba po zraku, žrakoplovnja; —fang oduška; —fenſter oduškik; —gefäß uzdušnica; —gegend *f.* zračište; —gütemeſſer *n.* uzduhomjer; —gürtel podnebje, pojas; —hahn zalistak, zaletavac; —heizung grijanje zrakom; —höhle uzdušnica; —ig zračan; ein —iges Zimmer provjetriva soba, soba na zraku (vjetru); —ige Höhe visina pod oblakom; izvjetarje; ein —iges Kleid laka haljina; —kreis parište; zračište; —kugel *f.* parokruglja; —kunde *f.* zrakoslovje; —leer bezzračan, bez uzduha; ein —leerer Raum bezzračnina; —meſſer *m.* zrakomjer; —mörtel uzdušni liep; —perſpektive zračni dalekovid; —pumpe *f.* uzdušno sisalo, uzdušna sisaljka; —raub obzorje; —raum zračište; —reich okoliš uzduha, zraka; zračište; —röhre dušnik; (bot.) uzdušnica; —röhrenaſt dušnica; —röhrenentzündung žar, zapala dušnika; —röhrenhaut podušnica; —röhrenkopf grkljan; —röhrenring *m.* vitica dušnika, kolut, prsten dušnika; —röhrenſchwindſucht *f.* suša, sušica dušnika; —ſack puljak; —ſauerſtoff *m.* povjetrni kisik; —ſäule povjetrni stup; (Bauk.) šupljak; —ſchauer vjetrić, vjetarak; —ſchichte uzdušni sloj, nasad, steralj, tavan; —ſchiff zrakoplov; —ſchiffer *m.* zrakoplovac; —ſchifffahrt *f.* plovitba po zraku; —ſchloß *n.* kula na oblaku; —ſchlöſſer bauen zidati kule po oblaku; —ſchöpfen disanje; —ſpiegelung zračna obsjena, obmana; —ſpringer pelivan; poletuša; —ſprung *m.* skok; —ſtein povjetrni kamen; —ſtreich mah u vjetar; pust udar; —ſtreiche thun, machen mahati po vjetru; (fig.) življeti u vjetar, pusto življeti, pustoloviti; —ſtrömung *f.* strujanje zraka; —thermometer *n.* uzdušni toplomjer; —trocken usušen na vjetru, na zraku.

Lüftung *f.* vjetrauje.

Luft=vogel obična rajka; —wäger tezulja zraka; —wahrſager *m.* gatalac po zraku; —wahrſagerei gatnja u zraku; —wandler vjetrohodac; —welle *f.* povjetrni val; —werk *n.* sisaljka; —wurzel *f.* povjetrna žilica; —zelle *v.* Lungenzelle; —ziegel

Digitized by Google

čerpić, vjetrovka ; —zieher *m.* odušnik ; —zug promaha, promaja, propuh ; —zünder *m.* samožeg.

Lug *m.* obmama ; Alles iſt L. und Trug sve je to sljeparija.

Lüge *f.* laž ; einen mit —n berichten dolagivati komu ; —n ausbreiten laži raznositi ; die —n weiter ausbreiten polagivati ; einen —n ſtrafen tjerati koga u laž ; —n *v. n.* lagati ; er lügt wenn er den Mund aufthut laže i kad se Bogu moli ; er lügt als wenn es gedruckt wäre laže kao iz knjige ; einem die Haut voll L. oblagati koga ; *v. a.* Freundſchaft L. kazati se, pričinjati se komu prijatelj, hiniti prijateljstvo ; das L.gauje ; ſich auf's L. verlegen prolagati se,

Lügen-fürſt paralaža ; —haft lažljiv, lažav ; lažan ; —haftigkeit lažljivost ; lažnost ; —maul *n.* laža, lažac ; —prophet *m.* lažan prorok ; —träger lažitorba, trčilaža, dolagivalo ; —geträtſch lagarija.

Lügner laža, lažac, lažljivac, lažčina, lažun, lažitorba ; einen zum L. machen utjerati koga u laž ; prozvati koga u laž ; —iſch lažljiv, lažav.

Luke *f.* vidjelica, okance.

Lükke *f.* krnja, štrba ; rupa ; manjak ; praznina ; izostavak, —en *v. n.* lizati ; (v. Feuer) plamen liže ; —enbüßer prišipetlja ; krpa, zakrpa ; jmbes. L. ſein biti čije omelo ; —enbüßerei krpež ; —enhaft nepodpun ; —enhaftigkeit nepodpunost ; —enzeichen *n.* znak izostavka ; —ig krnjav, krn, krnjast, škrbav.

Lükſchnur *f.* javnica.

Lukrativ pribučan, uharan.

Lull-en ljuljati, ljuljuškati, šikati, ušikati, nunati ; —er *m.* ljuljalo, šikalo ; —geſang *m.* ljuljuškanje.

Lümmel *m.* klincov, zinzov, horjatin, neotesanac ; —ei prostačina ; —n nespretnjačiti, mlatati ; horjatski, prostački se vladati.

Lump (-en, M. -en) dronjo, odrlija, odrpanica, traljavac, prnjavac ; (liederlicher Menſch) bekrija, tepac, nitkov, ništarija ; —en prozvati koga bekrijom ; *v. n.* proskitati se ; L. *m.* tralja, dronjak ; prnja, cunja, vlunjak, odrpina, trulja, krpina ; izderotina ; (v. Kleidungsſtücken) odrpulja, poderina ; andravolji, andramilje ; die L. hängen um ihn herum vise na njem vlunjci, dronjci ; —enbing *n.* ništarija, trice i kučine, *v.* Lumperei ; —engelb kukavan, prnjav novac ; —engeſindel klatež, klatnica, tepež, drolje, bekrije ; —enmann, —enſammler truljar, prnjar, cunjar ; —enpapier papir, hartija od truljâ, cunjâ ; —envolk *v.* Lumpengeſindel ; —enzeug nevaljan latak.

Lump-erei *f.* ništarija, trice i kučine, žebračina ; rutina i putina ; um eine L. ſtreiten svaditi se oko gole kosti ; —ig prnjav, odrpan, traljav, cunjav ; ein —iger Menſch *v.* Lump.

Lun-a mjesec ; —ambulismus mjesečnjačtvo ; —ambuliſt mjesečnjak ; —arium (aſtr.) mjesecostroj ; —azion (aſtr.) *f.* miena (mjeseca).

Lunette *f.* (arch.) štitac.

Lunge *f.* pluća, biela džigerica ; er hat eine gute L. ima dobre miehove (dobru mješinu) ; frei von der L. ſagen kazati od komada ; angegriffene L. načeta pluća.

Lungen-ader plućna žila ; —bläschen, —zellen plućni mjehuri,

Digitized by Google

puljak; —blutung plućni krvotok; —brand plućni vučac; —braten *m.* pečenica, pisana pečenka; —entzündung žar, zapala plućâ, upala pluća, zažeg pluća; —flechte *v.* Lungemoos; —flügel krilo, krpa od pluća; —kammer desna klietka; —katarrh plućni kašalj; —kompression *f.* stiesnenje pluća; —krankheit plućobolja; —kraut *n.* plućnjak; —lähmung kljenut plućna, mrtvîlo plućno, uzma pluća; —magennerv obilaznik (živac); —moos plućnik, štitarka; —probe ogled pluća; —saugader plućna upilica; —schlagader plućna kucavica, odvodnica, odihavica; —substanz plućevina; —schwindsucht —sucht plućnica, plućna suša, suha bolest, jektika, suhobolja, sušica, suhota, suhotinja; —süchtig, er ist l. ima suhu bolest, boluje sa suhobolje; —vene plućna žila; —zellen plućna stanica; plućni mjehurić.

Lungerer lienčina, bezposlica, klincov, truntaš; lakomac.

Lünse *f.* lunjak, čivija.

Lunte *f.* vitilj, fitilj, mića; (spr.) er riecht die L. onjušio je dim, zasmrdio mu je; —nküste *f.* vitiljnik; —nstokk *m.* vitiljača.

Lupe *f.* (phis.) većalo, povećalo, povećaljka.

Lupse *f.* glavica.

Lüpfen nadići, nadignuti.

Lup-ia vukojedina.

Lupp-e balvan željeza; —en kopiti, skopiti.

Lupulin *n.* hmjelovina.

Lurks *m.* sklata, sumlata, zavrzalo.

Lusche *f.* *v.* Lausche.

Lust (Lüste) gòda, pohot, razkošje; fleischliche Lüste putene želje, naslade; veselje; er hat seine L. daran to ga veseli; to mu godi; das war eine L. milota je bila; das gereicht mir zur L. to mi je drago; er hat keine L. zum Essen nema volje k jelu; er hat keine rechte L. hinzugehen neda mu se tamo; er hat L. zum Schlafen hoće mu se spavati; ich habe L. bekommen snašla me je želja, poželio sam (čega); es wandelte ihn die L. an prohtjelo mu se; die L. (dazu) ist mir vergangen prošla me je volja; einem die L. benehmen pokvariti komu volju; (fig.) ogaditi komu što, odučiti koga čega; —bar ugodan, zabavan; —barkeit veselje, zabava; -beet cvjetnjak; —berg meraja; zabavni brežuljak.

Lüstchen *n.*, er hat so ein L. daran rastu mu zazubice za tim.

Lustdirne bludnica.

Lüst-elei *f.* popašnost; —eln popašan biti; —en *v. n.*, es —et mich darnach snašla me je želja prohtjelo mi se toga; mich —et zum Tanzen zaželio sam plesa, hoće mi se plesati; —er, Luster *m.* svjetionjak, svjetlenik; polijele; —erer pohotnjak, razkošnik, razkošnjak; —ern *adj.* popašan, lakom, pohotan, požudan; *v. n.* wornach l. hlepeti, žudjeti, lakomiti se (za čim); popašan biti; —ernheit popašnost, lakomost.

Lust-fahren provozati se; —fahrt provožnja; —gänger šetalac; —garten razkošni, zabavni vrt; —gas *n.* dušikov kisac, opojni plin; —gelage čast; radovanka; —haus razkošna kuća; (im Weingarten) kliet; —ig veseo; —iger Bruder veseljak; —ig werden proveseliti se; ein —iger Streich šala; sich über jmd. l. machen podrugivati se komu; l. machen razveseliti, uveseliti; l. sein veseo biti; veseliti se; (v. Farben) živ; —igkeit veselje,

Digitized by Google

veselost; zabava; —igmacher *m.* šaljivčina; —mädchen *v.* Luſtbirne; —ort zabavište; —pfuhl kao (l) putenosti; —reiſe veseo, zabavan; —reiſe žabavan put, put za zabavu; —reizmittel puteno dražilo; —ritt projaha; —ſchloß *n.* razkošni dvor, milograd; —ſeuche *f.* bolina, stidna bolest, francuzka bolest, francuzi; —ſinn nasladnost; —ſpiel *n.* vesela igra, komedija; —wandeln šetati, šetati se; —weg šetalište.

Luther aner *m.* luteran.

Lutiren *v.* Kitten.

Lutſch-beutel *m.* teglica, krpica; —en sisati.

Lutte taložište, muljište; prižlieb.

Luxation *v.* Verrenkung; —uriös razkošan, nagizdan.

Luxus *m.* razkoštvo, nagizda; —artikel razkošnina, nagizdina; —bäcker kolačar; —fabrik razkošničarnica, nagizdarnica; —fabrikant razkošničarnik, nagizdarnik; —ſteuer razkošnina, nagizdnina.

Luzern-e, —kee ljekarica, lucerna.

Lymph-drüſe *f.* mezgovnica, žliezda sokovita; —drüſenentzündung žarenje, žar, upala mezgovnice; —e mezga, mezgra, sok; —gefäß *n.* mezganica, mezgranica; —geſchwulſt slienak, mezgranica.

Lyr-a *f.* lira; —iſ *f.* lirika; —iker *m.* lirik; —iſch lirski; —iſch, —epiſch lirsko-epski.

Lyze-al- licejni; —klaſſe *f.* licejni razred; —ſchüler licejni učenik.

Lyzeum *n.* licej.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

UC SOUTHERN REGIONAL LIBRARY FACILITY
A 000 033 770 9

Digitized by Google